

Köszöntő.....	3
Szekszárd.....	4
A kar vezetése	5
Útmutató a „kredithez”	7
Szakok	11
Tanító szak – mintatanterv - nappali tagozat	11
Tanító szak – modulok - nappali tagozat	17
Tanító szak – mintatanterv - levelező tagozat	31
Tanító szak - tantárgyak.....	37
Tanító szak - gyakorlati képzés programja - nappali tagozat	222
Tanító szak - zárótanítás	234
Tanító szak - gyakorlati képzés programja - levelező tagozat.....	236
Tanító szak – útmutatók – elemzési szempontok	242
Ifjúságsegítő szak - mintatanterv - nappali tagozat	263
Ifjúságsegítő szak – modulok – nappali tagozat	267
Ifjúságsegítő szak - tantárgyak	271
Óvodapedagógus szak – mintatanterv - nappali tagozat.....	305
Óvodapedagógus szak – modulok- nappali tagozat.....	311
Óvodapedagógus szak – mintatanterv - levelező tagozat	322
Óvodapedagógus szak - tantárgyak	328
Óvodapedagógus szak - gyakorlati képzés programja - nappali tagozat.....	427
Óvodapedagógus szak - zárófoglalkozás.....	448
Óvodapedagógus szak - gyakorlati képzés programja - levelező tagozat	450
Óvodapedagógus szak - óvodai foglalkozások elemzési szempontjai	454
Óvodapedagógus szak – német nemzetiségi szakirány - útmutatók.....	461
Óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai	463
Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szak - mintatanterv	465
Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szak – modulok -	467
Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szak - levelező	470
Csecsemő- és kisgyermek nevelő- gondozó szak - tantárgyak.....	473
Kommunikáció-médiatudomány szak – mintatanterv – nappali tagozat.....	517
Kommunikáció-médiatudomány szak – modulok – nappali tagozat.....	520
Kommunikáció-médiatudomány szak – tantárgyak	524
Kommunikáció-médiatudomány szak – mintatanterv – levelező.....	562
Magyar szak – mintatanterv -nappali tagozat.....	565
Magyar szak – modulok - nappali tagozat.....	568
Magyar szak - tantárgyak.....	570

Moderátor szak – mintatanterv - nappali tagozat	601
Moderátor szak – modulok	603
Szociális munkás szak – mintatanterv – nappali	605
Szociális munkás szak – modulok	611
Szociális munkás szak – mintatanterv – levelező.....	618
Szociális munkás szak - tantárgyak	626
Turizmus-vendéglátás szak – mintatanterv - nappali tagozat.....	735
Turizmus - vendéglátás szak – modulok – nappali tagozat	738
Turizmus-vendéglátás szak – mintatanterv - levelező tagozat	742
Turizmus – vendéglátás szak - tantárgyak.....	745
Idegenforgalmi szakmenedzser szak – mintatanterv –nappali tagozat.....	803
Idegenforgalmi szakmenedzser szak – modulok - nappali tagozat	805
Idegenforgalmi szakmenedzser szak - tantárgyak	808
Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak - mintatanterv	849
Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak – modulok –	852
Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak tantárgyak.....	855
Vállalkozási szakügyintéző szak – modulok	892
Vállalkozási szakügyintéző szak – tantárgyak.....	895
Oktatók	931
A kar szervezeti egységei	935
Főigazgatói Hivatal	935
Gazdasági Hivatal	935
Tanulmányi Hivatal	936
Gyakorlóiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda.....	937
A kar könyvtárai	939
Kollégium	941
Hallgatói Önkormányzat.....	942

Köszöntő

Kedves Hallgatóink!

Tolna megye egyetlen felsőoktatási intézményének, a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Karának kiadványát tartják kezükben, amellyel segítségükre kívánunk lenni abban, hogy Önök tájékozottak legyenek minden, a hallgatói élettel kapcsolatos szabályt, illetve rendelkezést illetően.

Az intézményünkben folyó sokszínű és sokszintű képzésekkel lehetőséget nyújtunk hallgatóinknak tehetségük kibontakoztatására, hogy kiválóan képzett szakemberekké váljanak, és piacképes diplomát szerezzenek. A tanulás mellett sportolásra, kikapcsolódásra, szórakozásra is számos lehetőséget kínálunk, amelyek élménygazdag főiskolai létet biztosítanak.

Kívánok Önöknek Szekszárdon, az Illyés Gyula Főiskolai Karon eseményekben gazdag, szép és emlékezetes főiskolai éveket. Kívánom, hogy a nálunk megszerzett tudást, tapasztalatot jól tudják kamatoztatni pályájuk során és továbbképzésüket is nálunk tervezzék

Fusz György DLA habil
főigazgató

Szekszárd*

A ma mintegy 37 000 lelket számláló Szekszárd környékén már az őskör idején megjelent az ősember, területén jelentős kelta és római, majd avar kori emlékek kerültek napvilágra. Az egykori római táborhely (Alisca) közelében épült település neve a honfoglalást követő legkorábbi okiratokban szerepel. I. Béla 1061-ben monostort alapított itt, a települést pedig városi rangra emelte. 1541-ben török szandzsákszékhely, 1779-től pedig Tolna megye székhelye lett.

A város az *Alföld (Tolna-Sárvíz)* és a *Dunántúli-dombság (Szekszárdi-dombvidék)* találkozásánál épült, területének egy része síkság, másik a domboldalon terül el. Közelében található a *Duna–Dráva Nemzeti Park gemenci egysége*, ami értékes ártéri növényzetéről és faunájáról, elsősorban gímszarvas és vaddisznó-állományáról világhírű.

A szekszárdi dombokon a római időkben ültették az első szőlőtőkét, azóta napjainkig virágzó szőlőkultúra jellemzi a várost és környékét: a *szekszárdi borvidék* borai világszerte ismertek.

A városban értékes kulturális látnivalók vannak, például az 1828-33 között, Pollack Mihály tervei alapján, klasszicista stílusban épült régi *vármegyeháza*, ennek udvarában található az *apátság* 1967-ben feltárt *falmaradványai*; a barokk *Szentháromság-szobor* (1753); az ugyancsak barokk *Remete-kápolna* (1758); *Babits Mihály szülőháza* (1780), Közép-Európa legnagyobb egyhajós *római katolikus temploma* (1802–1805); az 1895-ben alapított *Wosinsky Mór Múzeum* épülete (1902); a *Művészetek Háza* (1897, eredetileg zsinagóga) stb.

Szekszárd jeles szülöttei *Garay János* (1812–1853), költő; *Babits Mihály* (1883–1941) költő, író, műfordító, a Nyugat szerkesztője; *Hollós László* (1859–1940) mikológus, *Dienes Valéria* (1879–1978) az első magyar egyetemi professzornő, *Baka István* (1948-1995) költő, műfordító, és *Mészöly Miklós* (1921-) író.

Szekszárd a Dél-Dunántúl egyik – gazdaságilag és kulturálisan egyaránt – legdinamikusabban fejlődő települése. Kulturális intézményei közül feltétlenül említést érdemel a megyei múzeum, a megyei könyvtár, a megyei levéltár, a művelődési ház, a művészetek háza és az ország egyetlen német színháza. Uszodája, korszerű sportcsarnoka és sportpályái vannak. Szekszárd jelentős diákváros: hat általános iskolája, nyolc középiskolája és egy főiskolája van.

Nemzetközi kapcsolatai egyre szélesednek, testvérvárosai: *Bezons* (Franciaország), *Bietigheim-Bissingen* (Németország), *Tornio* (Finnország) és *Becse* (Jugoszlávia).

* Elsősorban DR. TÖTTŐS GÁBOR munkái alapján.

A kar vezetése**Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskola Kar
(PTE IGYFK)**

„A” épület: Szekszárd, Rákóczi u. 1. 7100
Telefon: 06–74–528-300
Fax: 06-74-528-301

„E” épület: Szekszárd, Szent István tér 15-17. 7100
Telefon: 06–74–419-622, 06-74-419-505

Főigazgató: **Fusz György DLA (habil)**
főigazgató
főiskolai tanár
Iroda: A/110 Telefon: 528-300/1132
E-mail: fuszgy@igyfk.pte.hu

Főigazgató-helyettesek: **Dr. Várady Zoltán CSc**
általános főigazgató-helyettes
főiskolai tanár
Iroda: A/217 Telefon: 528-300/1216
E-mail: varadyz@igyfk.pte.hu

Pajor Márta
gyakorlati képzési főigazgató-helyettes
főiskolai docens
Iroda: A/115 Telefon: 528-300/1126
E-mail: pajorm@igyfk.pte.hu

Főigazgatói Hivatalvezető: **Szabó Ernő János**
Iroda: A/111 Telefon: 528-300/1131
E-mail: szaboe@igyfk.pte.hu

Gazdasági Hivatalvezető: **Tatai Miklós**
Iroda: A/102a Telefon: 528-300/1513
E-mail: tatai@igyfk.pte.hu

Tanulmányi Hivatalvezető: **Hamarics Mária**
Iroda: A/123 Telefon: 528-300/1140
E-mail: hamarics@igyfk.pte.hu

Gazdaságtudományi Intézet: **Dr. Gubán Pál**
intézetigazgató
főiskolai docens
Iroda: A/308 Telefon: 528-300/1308
E-mail: gubanp@igyfk.pte.hu

**Irodalomtudományi és
Nyelvészeti Intézet:** **Dr. Horváth Béla CSc (habil)**
intézetigazgató
egyetemi tanár
Iroda: A/207 Telefon: 528-300/1215
E-mail: horvathb@igyfk.pte.hu

Pedagógusképző Intézet: **Dr. Kurucz Rózsa CSc**
intézetigazgató
főiskolai tanár
Iroda: A/202 Telefon: 528-300/1206
E-mail: kurucz@igyfk.pte.hu

Szociálpolitikai Intézet: **Dr. Nagy Janka Teodóra**
intézetigazgató
főiskolai tanár
Iroda: E/105 Telefon: 419-505/118
E-mail: kaladea@igyfk.pte.hu

Intézményi Tanács tagjainak névsora

1. Fusz György elnök
2. Bús Imre dr.
3. Christián Anikó
4. Csatlós dr. Fülöp Sára
5. Gébert Imre
6. Gubán Pál dr.
7. Horváth Béla dr.
8. Kocsis Erzsébet
9. Kolontári Attila
10. Kurucz Rózsa dr.
11. Nagy Árpádné
12. Nagy Janka Teodóra dr.
13. Ósze József
14. Papp László
15. Selmei Teréz
16. Szabóné dr. Daczi Margit
17. Varga István
18. Várady Zoltán dr.
19. Bíró Attila Sándor HÖK elnök
- 20-27. választott hallgatók
- Titkár: Szabó Ernő János

Útmutató a „kredithez”

Egy kis „kredit-tan”

A kreditrendszer az angol nyelvterület országaiban alakult ki. A “kredit” eredeti jelentése *hitel, elismerés*. A kreditrendszerben a kötelező és választható tárgyak teljesítését pontokkal ismerik el. A pontszám a teljesítéshez szükséges munka mennyiségével függ össze. A tanterv a tárgyakat nem rendeli félévekhez, hanem az egymásra épülő tárgyak felvételének sorrendjét (az ún. előtanulmányi rendet) szabja meg. Az a tárgy, amelyet nem sikerült teljesíteni, egy későbbi oktatási időszakban újra felvehető, így a félév megismétlésére nincsen szükség, az el nem végzett tárgyak ismeretanyagára épülő tárgyakat azonban nem lehet felvenni. A választási lehetőségek kihasználásával, az előtanulmányi rend és egyéb szabályok figyelembe vételével a hallgató egyéni terv és ütemezés szerint haladhat. A diploma megszerzéséhez különböző tárgycsoportokból meghatározott számú kreditpontot kell gyűjteni. Ezen kívül vannak ponttal nem értékelt, kritériumjellegű feladatok, valamint időkorlátok és minőségi követelmények is.

A kreditrendszer előnyei

Egy optimális rendszer képes támogatni és kiszolgálni a változó élethelyzetekben megjelenő változó szükségleteket. Így:

- lehetővé teszi a belépést (hozzáférést) a kiválasztott képzésekbe;
- lehetőséget ad életkorilag későbbi első belépésre is, valamint alkalmi vagy rendszeres visszatérésre (life-long learning);
- kellő rugalmassággal tervezhető meg és ütemezhető a végzettség és szakképzettség megszerzéséhez vezető tanulmányi útvonal (képzési programok nagyfokú belső összefüggésrendszere, kreditakkumuláció);
- lehetőség van a menet közben bármely okból szükségessé váló korrekciókra (halasztás, kihagyás, program-módosítás);
- a megszerzhető végzettség és szakképzettség mind országosan, mind nemzetközileg elismert(ethető);
- külföldi résztanulmányok elősegítése;
- az egyszer megszerzett végzettség/szakképzettség későbbi fejlesztésére, kiegészítésére akadályok nélkül lehetőség nyílik (life-long learning, felnőttoktatás);
- mindezek a lehetőségek az esélyegyenlőség alapján hozzáférhetők, és a részvételhez szükséges befektetések mind társadalmi, mind gazdasági értelemben megtérülnek az egyén számára életútja során (azaz a végzettség és szakképzettség megszerzésének költséghaszon-aránya jó).

A kreditrendszer hátrányai:

- nagyobb önállóságot és áttekintő képességet vár el a hallgatótól;
- megszűnik a hagyományos évfolyam, csoport rendszer, a hallgató kurzusonként, szemeszterenként más és más hallgatókkal kerül egy csoportba, nem alakul ki a “csoporthoz” tartozás, kötődés;
- viszonylag nagy számítógépes kiszolgáló háttérrel követel a hallgatói előrehaladás nyomon követése, adminisztrációja (ETR-rendszer bevezetése).

Egy kis „kredit szám-tan”:

Kredit: a tanulmányi kötelezettség teljesítésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége.

Egy kredit = 30 óra (az adott ismeretanyag elsajátítására fordított összes hallgatói munkaóra), amely az oktatóval “eltöltött” tanórákból (un. kontaktóra) és a hallgató önálló (Pl: otthoni, könyvtári stb.) tanulással eltöltött idejéből tevődik össze.

Egy félév = 30 kredit = 30x30 óra = 900 óra

Egy félév = 15 “szorgalmi” hét + 5 vizsgahét = 20 hét

Egy hét = 5 munkanap = 900 óra : 20 hét = 45 óra

Egy nap = 45 : 5 = 9 óra (Pl: 5 tanóra /kontaktóra/ + 4 óra önálló tanulás)

Egy kis „tanterv-tan”:

A tanterv szerkezete: tanterv ► modul ► tantárgycsoport ► tantárgy ► tantárgy elem

A mintatanterv: a tantervben szereplő tárgyak olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, minden félévben 30 (±3) kreditet teljesít, és tanulmányi követelményeit a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt fejezi be;

Modul: a szak tantervének megfelelő tantervi egység, amely olyan tantárgyakat foglal magába, amelyek tematikailag, a szak képzési célját illetően vagy valamilyen specializáció céljából rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát foglalják össze; a modulok lehetnek egymásra épülők, egymást helyettesítők (Pl: kötelező /alapozó/ tárgyak modul);

Tantárgycsoport: a szak tantervében egy szűkebb tudományterülethez tartozó tárgyak összessége, a modulokat alkotó legnagyobb strukturális egység (Pl: pedagógia tantárgycsoport);

Tantárgy: a szak tantervi felépítésének szakmai alapegysége, amelyhez felvételi és teljesítési feltételek köthetők (Pl: neveléstörténet tantárgy);

Tantárgyelem: a tantárgy tovább bontható oktatásszervezési egységekre (Pl: neveléstörténet előadás + neveléstörténet szeminárium);

Kurzus: órarendi hellyel és időponttal rendelkező egy félévnyi tanulmányi foglalkozás;

Félév: szorgalmi időszakból (általában 15 hét) és vizsgaidőszakból (általában 5 hét) álló időtartamot jelent, amelynek mértékegysége idő.

Szemeszter: a hallgató átlagos ütemű előrehaladása esetén a félévenként teljesítendő kredit értéket jelenti, azaz egy szemeszternyi munkamennyiség szükséges 30 kredit összegyűjtéséhez. A szemeszter dimenziója a munka.

Egy kis „kód-tan”:*A tanterv kódja:*

A szak nevének rövidítése (három betű)	Képzés típusa (Pl: alapképzés) (egy betű)	Tagozat (Pl: nappali) (egy betű)	Képzés szintje (Pl: főiskolai) (egy betű)	A tanterv verziószáma (két számjegy)
TAN	A	N	A	01

Példánkban: tanító szak, alapképzés, nappali tagozat, főiskolai szint, első változat (tantervi verzió) = TANANA01.

A tantárgy kódja:

Modul Rövidítése (négy betű)	Tantárgycsoport rövidítése (három vagy négy betű)	Tantárgy kódszáma (kétjegyű szám)	Tantárgy elem kódszáma (kétjegyű szám)	A kurzus kódszáma (kétjegyű szám)
ALAP	PED	02	02	01

Példánkban: alapozó modul, pedagógia tantárgycsoport, neveléstörténet tantárgy, neveléstörténet szeminárium tantárgyelem, egyes számú kurzusa.

A minta tantervi hálókban a félévi „összes óraszám” a heti kontakt tanórák számát jelenti.

Jelmagyarázat a tantárgyelemek leírásához:

- N:** Tantárgy megnevezése
T: típus: szeminárium vagy előadás vagy gyakorlat
MF: mintafélév
F: félévek meghatározása tól-ig (pl. min 2. max. 6. félévben vehető fel)
R: ritmus: meghirdetés gyakorisága őszi-tavaszi félév
Ó/H: óraszám/hét
K: kreditérték
EF: előtanulmányi kötelezettség-előfeltétel
TF: tantárgy felelőse
EA: tantárgy előadója
B: tantárgy besorolása: a tantárgy kötelező - kötelezően választható – szabadon választható
C: tantárgy szakmai tartalma, elsajátításnak célja
TP: Rövid tantárgyprogram, ill. a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása
K Évközi tanulmányi követelmények
É Megszerzett ismeretek, elsajátított (rész)kézségek és kompetenciák értékelése (félévközi jegy vagy vizsgajegy)
ÉM Értékelés módszere (pl. szóbeli-írásbeli vizsga, ZH-k, referátumok... stb.)
TS Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok
KI: Kötelező irodalom
AI: Ajánlott irodalom

A kurzusokat meghirdető intézetek, tanszékek

Gazdaságtudományi Intézet **GI**

- Gazdaságtani és Turizmus Intézeti Tanszék
- Természettudományi és Informatikai Intézeti Tanszék

Irodalomtudományi és Nyelvészeti Intézet **INYI**

- Kommunikáció Intézeti Tanszék
- Magyar Nyelvi és Irodalmi Intézeti Tanszék

Pedagógusképzési Intézet **PI**

- Művészeti és Testnevelési Intézeti Tanszék
- Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék
- Társadalomtudományi és Interkulturális Intézeti Tanszék

Szociálismunka és Szociálpolitikai Intézet **SZI**

Szakok

Tanító szak – mintatanterv - nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0101	Önismeretfejlesztési gyakorlat	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0102	Filozófiatörténet	szem	15	A	gyj	1.	ő	TÁRB 0101	1
ÉNZB 0101	A zene alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
MGYB 0101	Nyelv és szintjei	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
MATB 0101	Matematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MATB 0102	Matematika I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
TECB 0101	Életvitel és háztartástan	ea	15	A	k	1.	ő	—	2
TERB 0101	Bevezetés a természetismeretbe	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
TESB 0101	A testnevelés elmélet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
VIZB 0101	Alapozó vizuális stúdiumok	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
	összesen:								31
	Kötelezően választható		0	B					0
	Szabadon választható		0	C					0
	Összesen:		26						31

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0302	A személyiség fejlődése és alakulása (tanítóknak)	szem	15	A	gyj	2.	t	PSZB 0201	2
ÉNZB 0201	Ének-zene tp.	szem	30	A	gyj	2.	t	ÉNZB 0101	2
MGYB 0102	Nyelv és szintjei	szem	30	A	gyj	2.	t	MGYB 0101	2
MGYB 0301	Beszéd, olvasás, szövegfeldolgozás tp.	szem	30	A	gyj	2.	t	MGYB 0101	3
MATB 0201	Matematika II.	ea	30	A	k	2.	t	MATB 0101	3
MATB 0202	Matematika II	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
TECB 0102	Életvitel és háztartástan	szem	30	A	gyj	2.	t	TECB 0101	2
TERB 0201	Természetismeret	ea	30	A	k	2.	t	TERB 0101	3
TESB 0201	Gimnasztika, torna	szem	15	A	gyj	2.	t	TESB 0101	1
TESB 0301	Testnevelési játék, sportjáték	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
GYTB 0101	Egyéni komplex ped.gyak. I.	gyak	10	A	ai	2.	t	—	0
	összesen:								29
	Kötelezően választható		0	B					0
	Szabadon választható		0	C					0
	Összesen:		23						29

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0301	Grafikus információs rendszer	ea	15	A	k	3.	ő	—	2
INFB 0302	Grafikus információs rendszer	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	1
PEDB 0202	Neveléstörténet	szem	15	A	gyj	3.	ő	PEDB 0201	1
PEDB 0301	Didaktika	ea	15	A	k	3.	ő	PEDB 0101	2
PEDB 0302	Didaktika	szem	15	A	gyj	3.	ő	PEDB 0101, PEDB 0301	1
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
TÁRB 0201	A magyar nép története	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
TÁRB 0202	A magyar nép története	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
ÉNZB 0202	Ének-zene tp.	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
MGYB 0401	Írás, nyelvtan tp.	szem	30	A	gyj	3.	ő	MGYB 0101	3
MATB 0301	Matematika tp.	ea	30	A	k	3.	ő	MATB 0201	3
TERB 0202	Természetismeret	szem	30	A	gyj	3.	ő	TERB 0101	2
TESB 0401	Atlétika	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
VIZB 0201	Kommunikációs és szemléltető stúdiók	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
GYTB 0102	Egyéni komplex ped. gyak. II.	gyak	10	A	ai	3.	ő	GYTB 0101	0
	összesen:								25
	Kötelezően választható			B					4
	Műveltségi területi tárgyak								4
	Szabadon választható			C					0
	Összesen:								29

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDB 0401	Neveléstudomány	ea	30	A	k	4.	t	PEDB 0101	3
PSZB 0501	Pedagógiai pszichológia	ea	30	A	k	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	3
PSZB 0502	Pedagógiai pszichológia	szem	15	A	gyj	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	1
TÁRB 0301	Magyarország 20. századi története	ea	30	A	k	4.	t	—	3
MGYB 0501	Fogalmazás tp.	ea	30	A	k	4.	t	MGYB 0101; PEDB 0301	3
MGYB 0601	Gyermekirodalom	ea	30	A	k	4.	t	—	3
MATB 0302	Matematika tp.	szem	30	A	gyj	4.	t	MATB 0301	2
TERB 0301	Környezetismeret tp.	ea	30	A	k	4.	t	TERB 0101; TERB 0201	3
VIZB 0301	Vizuális nevelés tp.	ea	30	A	k	4.	t	—	3
GYTB 0103	Egyéni komplex ped.gyak. III.	gyak	10	A	ai	4.	t		0
GYTB 0301	Csoportos tanítási gyakorlat I.	gyak	33	A	gyj	4.	t		3
	összesen:								27
	Kötelezően választható			B					4
	Műveltségi területi tárgyak								4
	Szabadon választható			C					0
	Összesen:								31

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDB 0402	Neveléstudomány	szem	15	A	gyj	5.	ő	PEDB 0401	1
PEDB 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat			A	szig	5.	ő		0
TÁRB 0401	Művelődés- és társadalomtörténet	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
MGYB 0602	Gyermekirodalom	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
TECB 0201	Technika és tp.	ea	15	A	k	5.	ő	—	2
TECB 0202	Technika és tp.	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	1
TERB 0302	Környezetismeret tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő	TERB 0301	1
TESB 0501	Testnevelés elm. és tp.	ea	15	A	k	5.	ő	—	2
TESB 0502	Testnevelés elm. és tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő	TESB 0501	1
VIZB 0302	Vizuális nevelés tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő		3
GYTB 0104	Egyéni komplex ped.gyak. IV.	gyak	10	A	ai	5.	ő		0
GYTB 0302	Csoportos tanítási gyakorlat II.	gyak	33	A	gyj	5.	ő		3
	összesen:								17
	Kötelezően választható			B					14
	Műveltségi területi tárgyak								8
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök tárgyi								6
	Szabadon választható			C					0
	Összesen:								31

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDB 0501	Szabadidőpedagógia	szem	30	A	gyj	6.	t	PEDB 0101	1
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	6.	t	—	2
GYTB 0303	Csoportos tanítási gyakorlat III.	gyak	33	A	gyj	6.	t		3
GYTB 0304	Csoportos tanítási gyakorlat IV.	gyak	33	B	gyj	6.	t		4
	összesen:								10
	Kötelezően választható			B					17
	Műveltségi területi tárgyak			B					8
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök tárgyi			B					6
SZDTB 0101	Szakdolgozat szeminárium I.	szem	15	B	gyj	6.	t		3
	Szabadon választható			C					2
	Összesen:								29

7. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDB 0601	Differenciálás és alternativitás a nevelésben	szem	15	A	gyj	7.	ő	PEDB 9901	1
ÉNZB 0301	Népzene	ea	15	A	k	7.	ő	ÉNZB 0201	2
ÉNZB 0401	Zeneirodalom	szem	15	A	gyj	7.	ő	ÉNZB 0101	1
MGYB 0701	Irodalom és társművészetei	ea	30	A	k	7.	ő	—	3
MGYB 0801	Korunk irodalma	szem	30	A	gyj	7.	ő	—	2
TERB0 401	Egészségnevelési gyakorlat	szem	15	A	gyj	7.	ő	—	1
TESB 0601	Vízhez szoktatás és úszás	szem	15	A	gyj	7.	ő	—	1
GYTB 0201	Egyéni tanítási gyakorlat (1 hetes)	gyak	30	A	gyj	7.	ő		2
GYTB 0202	Nyári nevelési gyakorlat (1 hetes)	gyak	30	A	ai	7.	ő		0
GYTB 0305	Csoportos tanítási gyakorlat V.	gyak	33	A	gyj	7.	ő		3
GYTB 0306	Csoportos tanítási gyakorlat VI.	gyak	33	B	gyj	7.	ő		4
	összesen:								20
	Kötelezően választható			B					3
SZDTB 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	30	B	gyj	7.	ő		3
	Szabadon választható			C					10
	Összesen:								33

8. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYTB 0203	Egyéni tanítási gyakorlat (2 hetes)	gyak	53	A	gyj	8.	t		4
GYTB 0204	Egyéni tanítási gyakorlat (zárótanítás)	gyak	4	A	zj	8.	t		0
GYTB 0401	Összefüggő tanítási gyakorlat (8 hetes)	gyak	200	A	gyj	8.	t		12
GYTB 0501	Speciális modul szakmai gyakorlata	gyak	45	B	gyj	8.	t		2
	összesen:								18
	Kötelezően választható			B					9
SZDTB 0103	Szakdolgozati szeminárium III.	szem	15	B	gyj	8.	t		9
	Szabadon választható			C					0
	Összesen:								27

Tanító szak – modulok - nappali tagozat

I. Kötelező ismeretkörök

1. Közös alapozó ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Informatika								
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
INFB 0301	Grafikus információs rendszer	ea	15	A	k	3.	ő	—	2
INFB 0302	Grafikus információs rendszer	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	1
	összesen:		90						6

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pedagógia								
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PEDB 0202	Neveléstörténet	szem	15	A	gyj	3.	ő	PEDB 0201	1
PEDB 0301	Didaktika	ea	15	A	k	3.	ő	PEDB 0101	2
PEDB 0302	Didaktika	szem	15	A	gyj	3.	ő	PEDB 0101; PEDB 0301	1
PEDB 0401	Neveléstudomány	ea	30	A	k	4.	t	PEDB 0101	3
PEDB 0402	Neveléstudomány	szem	15	A	gyj	5.	ő	PEDB 0401	1
PEDB 0501	Szabadidőpedagógia	szem	30	A	gyj	6.	t	PEDB 0101	1
PEDB 0601	Differenciálás és alternativitás a nevelésben	szem	15	A	gyj	7.	ő	PEDB 9901	1
PEDB 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat			A	szig	5.	ő		0
	összesen		195						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pszichológia								
PSZB 0101	Önismeretfejlesztési gyakorlat	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0302	A személyiség fejlődése és alakulása (tanítóknak)	szem	15	A	gyj	2.	t	PSZB 0201	2
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	gyj	3.	ő		1
PSZB 0501	Pedagógiai pszichológia	ea	30	A	k	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	3
PSZB 0502	Pedagógiai pszichológia	szem	15	A	gyj	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	1
	összesen		165						14

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalomtudomány								
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0102	Filozófiatörténet	szem	15	A	gyj	1.	ő	TÁRB 0101	1
TÁRB 0201	A magyar nép története	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
TÁRB 0202	A magyar nép története	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
TÁRB 0301	Magyarország 20. századi története	ea	30	A	k	4.	t	—	3
TÁRB 0401	Művelődés- és társadalomtörténet	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	6.	t	—	2
	összesen:		165						14

	ÖSSZESEN:		615						50
--	-----------	--	-----	--	--	--	--	--	----

2. Szakmai elméleti ismeretek

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Ének-zene és tantárgypedagógia								
ÉNZB 0101	A zene alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
ÉNZB 0201	Ének-zene tp.	szem	30	A	gyj	2.	t	ÉNZB 0101	2
ÉNZB 0202	Ének-zene tp.	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
ÉNZB 0301	Népzene	ea	15	A	k	7.	ő	ÉNZB 0201	2
ÉNZB 0401	Zeneirodalom	szem	15	A	gyj	7.	ő	ÉNZB 0101	1
	összesen:		120						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Magyar nyelv és irodalom és tantárgypedagógia								
MGYB 0101	Nyelv és szintjei	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
MGYB 0102	Nyelv és szintjei	szem	30	A	gyj	2.	t	MGYB 0101	2
MGYB 0301	Beszéd, olvasás, szövegfeldolgozás tp.	szem	30	A	gyj	2.	t	MGYB 0101	3
MGYB 0401	Írás, nyelvtan tp.	szem	30	A	gyj	3.	ő	MGYB 0101	3
MGYB 0501	Fogalmazás tp.	ea	30	A	k	4.	t	MGYB 0101; PEDB 0301	3
MGYB 0601	Gyermekirodalom	ea	30	A	k	4.	t	—	3
MGYB 0602	Gyermekirodalom	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
MGYB 0701	Irodalom és társzművészetei	ea	30	A	k	7.	ő	—	3
MGYB 0801	Korunk irodalma	szem	30	A	gyj	7.	ő	—	2
	összesen:		270						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Matematika és tantárgypedagógia								
MATB 0101	Matematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MATB 0102	Matematika I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
MATB 0201	Matematika II.	ea	30	A	k	2.	t	MATB 0101	3
MATB 0202	Matematika II	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
MATB 0301	Matematika tp.	ea	30	A	k	3.	ő	MATB 0201	3
MATB 0302	Matematika tp.	szem	30	A	gyj	4.	t	MATB 0301	2
	összesen:		180						14

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Technika – életvitel - háztartási ismeretek és tp.								
TECB 0101	Életvitel és háztartástan	ea	15	A	k	1.	ő	—	2
TECB 0102	Életvitel és háztartástan	szem	30	A	gyj	2.	t	TECB 0101	2
TECB 0201	Technika és tp.	ea	15	A	k	5.	ő	—	2
TECB 0202	Technika és tp.	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	1
	összesen:		90						7

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Természetismeret és tantárgypedagógia								
TERB 0101	Bevezetés a természetismeretbe	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
TERB 0201	Természetismeret	ea	30	A	k	2.	t	TERB 0101	3
TERB 0202	Természetismeret	szem	30	A	gyj	3.	ő	TERB 0101	2
TERB 0301	Környezetismeret tp.	ea	30	A	k	4.	t	TERB 0101; TERB 0201	3
TERB 0302	Környezetismeret tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő	TERB 0301	1
TERB0 401	Egészségnevelési gyakorlat	szem	15	A	gyj	7.	ő	—	1
	összesen:		150						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Testnevelés és tantárgypedagógia								
TESB 0101	A testnevelés elmélet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TESB 0201	Gimnasztika, torna	szem	15	A	gyj	2.	t	TESB 0101	1
TESB 0301	Testnevelési játék, sportjáték	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
TESB 0401	Atlétika	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
TESB 0501	Testnevelés elmélet és tp.	ea	15	A	k	5.	ő	—	2
TESB 0502	Testnevelés elmélet és tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő	TESB 0501	1
TESB 0601	Vízhez szoktatás és úszás	szem	15	A	gyj	7.	ő	—	1
	összesen:		120						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Vizuális nevelés és tantárgypedagógia								
VIZB 0101	Alapozó vizuális stúdiók	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
VIZB 0201	Kommunikációs és szemléltető stúdiók	szem	15	A	gyj	3.	ő		1
VIZB 0301	Vizuális nevelés tp.	ea	30	A	k	4.	t		3
VIZB 0302	Vizuális nevelés tp.	szem	15	A	gyj	5.	ő		1
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő		3
	összesen:		120						10
	ÖSSZESEN:		1050						87

3. Szakmai gyakorlat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYTB 0101	Egyéni komplex ped.gyak. I.	gyak	10	A	ai	2.	t	—	0
GYTB 0102	Egyéni komplex ped.gyak. II.	gyak	10	A	ai	3.	ő	GYTB 0101	0
GYTB 0103	Egyéni komplex ped.gyak. III.	gyak	10	A	ai	4.	t		0
GYTB 0104	Egyéni komplex ped.gyak. IV.	gyak	10	A	ai	5.	ő		0
GYTB 0201	Egyéni tanítási gyakorlat (1 hetes)	gyak	30	A	gyj	7.	ő		2
GYTB 0202	Nyári nevelési gyakorlat (1 hetes)	gyak	30	A	ai	7.	ő		0
GYTB 0203	Egyéni tanítási gyakorlat (2 hetes)	gyak	53	A	gyj	8.	t		4
GYTB 0204	Egyéni tanítási gyakorlat (zárótanítás)	gyak	4	A	zj	8.	t		0
GYTB 0301	Csoportos tanítási gyakorlat I.	gyak	33	A	gyj	4.	t		3
GYTB 0302	Csoportos tanítási gyakorlat II.	gyak	33	A	gyj	5.	ő		3
GYTB 0303	Csoportos tanítási gyakorlat III.	gyak	33	A	gyj	6.	t		3
GYTB 0304	Csoportos tanítási gyakorlat IV.	gyak	33	B	gyj	6.	t		4
GYTB 0305	Csoportos tanítási gyakorlat V.	gyak	33	A	gyj	7.	ő		3
GYTB 0306	Csoportos tanítási gyakorlat VI.	gyak	33	B	gyj	7.	ő		4
GYTB 0401	Összefüggő tanítási gyakorlat (8 hetes)	gyak	200	A	gyj	8.	t		12
GYTB 0501	Speciális modul szakmai gyakorlata	gyak	45	B	gyj	8.	t		2
	összesen:		600						40

II. Kötelezően választható ismeretkörök

1. Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Dramajáték								
SPDRJ 0101	Színház és drámatörténet	szem	15	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0201	Színházpedagógia	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0301	Drámapedagógia	szem	15	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0401	A színház jelrendszere, látványtervezés	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPDRJ 0501	Drámaelemzés	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0102	Színház és drámatörténet	ea	30	B	k	6.	t		3
SPDRJ 0302	Drámapedagógia	ea	30	B	k	6.	t		3
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyakorlati kommunikáció								
SPGYK 0101	Pedagógiai kommunikációs gyakorlatok	szem	60	B	gyj	5.	ő		4
SPGYK 0201	A vizuális kommunikáció	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPGYK 0301	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	B	k	6.	t		2
SPGYK 0302	Bevezetés a tömegkommunikációba	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SPGYK 0401	A nem verbális kommunikáció	ea	30	B	k	6.	t		2
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyógypedagógiai alapismeretek								
SPGYK 0101	Pszichopedagógia	szem	30	B	gyj	5.	ő	PEDB0101	1
SPGYK 0201	Gyógypedagógia alapjai	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 9901	3
SPGYK 0301	Logopédiai alapismeretek	szem	15	B	gyj	5.	ő	SGYP 0201	1
SPGYK 0401	Érzékszervi- és mozgás-sérültek pedagógiája	szem	15	B	gyj	5.	ő	SGYP 0201	1
SPGYK 0501	Tanulásban akadályozottak pedagógiája	szem	45	B	gyj	6.	t	SGYP 0201	3
SPGYK 0601	Értelmileg akadályozottak pedagógiája	ea	45	B	k	6.	t	SGYP 0201	3
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idegennyelv-szakmai nyelv- angol								
SPANG 0101	Kompetencia készségek I.	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPANG 0201	Multikulturalitás	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPANG 0301	Multimédiás oktatás és tanulás	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPANG 0102	Kompetencia készségek II.	szem	30	B	k	6.	t	—	2
SPANG 0401	Akadémiai készség fejlesztése	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
SPANG 0501	Pedagógiai szakszövegek értelmezése	szem	30	B	k	6.	t	—	2
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idegennyelv-szakmai nyelv- német								
SPNEM 0101	Kompetencia készségek I.	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPNEM 0201	Multikulturalitás	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPNEM 0301	Multimédiás oktatás és tanulás	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPNEM 0102	Kompetencia készségek II.	szem	30	B	k	6.	t	SPNEM 0101	2
SPNEM 0401	Akadémiai készségfejlesztése	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
SPNEM 0501	Pedagógiai szakszövegek értelmezése	szem	30	B	k	6.	t	—	2
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Interkulturális nevelés								
SPIKN 0101	Multi- és interkulturális alapismeretek	ea	45	B	k	5.	ő	PEDB 0101	3
SPIKN 0201	Interkulturális nevelés az iskolában	ea	45	B	k	5.	ő	—	3
SPIKN 0301	Interkulturális nevelés a reform- és alternatív pedagógiákban	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
SPIKN 0401	Játék az interkulturális nevelésben	szem	30	B	gyj	6.	t	SPIKN 0201	2
SPIKN 0501	Konfliktusmegoldás az interkulturális nevelésben	szem	30	B	gyj	6.	t	PEDB 9901	2
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Integrált-inkluzív nevelés								
SPITN 0101	Sajátos nevelési igényű gyerekek	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 0101; PEDB 0301	2
SPITN 0201	Európai reformpedagógiák - integrációs modellek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PEDB 0202	2
SPITN 0301	Integrált-inkluzív nevelés	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 0101; PEDB 0301	2
SPITN 0102	Sajátos nevelési igényű gyerekek	szem	15	B	gyj	6.	t	SPITN 0101	1
SPITN 0302	Integrált-inkluzív nevelés	szem	15	B	gyj	6.	t	SPITN 0301	1
SPITN 0401	Differenciálás - kooperatív tanulás	szem	30	B	gyj	6.	t	PEDB 9901	2
SPITN 0501	Integrált nevelés játékkal	szem	30	B	gyj	6.	t	SPITN 0301	2
	összesen		180						12

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Környezeti nevelés-fenntartható fejlődés								
SPKÖN 0101	Globalitás	ea	30	B	k	5.	ő		3
SPKÖN 0201	Lokalitás és fenntarthatóság	ea	30	B	k	5.	ő		3
SPKÖN 0102	Globalitás	szem	30	B	gyj	6.	t		1
SPKÖN 0202	Lokalitás és fenntarthatóság	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SPKÖN 0301	Erdei iskola	szem	60	B	gyj	6.	t		3
	összesen		180						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kreatív művészeti kommunikáció								
SPKMK0101	Vizuális kommunikációs játékok	szem	30	B	gyj	5.	ő	VIZB 0101; VIZB 0201; VMBVN 0601	1
SPKMK0201	Kreatív vizuális tervezés	szem	15	B	gyj	5.	ő	VIZB 0101;	1
SPKMK0301	Zenei nyelvrendszer	szem	15	B	gyj	5.	ő		1
SPKMK0401	Mozgásművészet	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPKMK0501	Művészetterápia	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPKMK0202	Kreatív vizuális tervezés	ea	30	B	k	6.	t	VIZB 0101; SPKMK0101	3
SPKMK0302	Zenei nyelvrendszer	ea	30	B	k	6.	t		3
	összesen		180						12

2. Műveltségterületi ismeretkörök

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Angol								
VMBAN 0101	Tantárgypedagógia I	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBAN 0201	Beszédgyakorlat I.	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBAN 0102	Tantárgypedagógia II.	szem	30	B	gyj	4.	t	VMBAN 0101	2
VMBAN 0202	Beszédgyakorlat II.	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBAN 0103	Tantárgypedagógia III	szem	30	B	k	5.	ő	VMBAN 0101	3
VMBAN 0203	Beszédgyakorlat III.	szem	30	B	k	5.	ő	—	3
VMBAN 0301	Gyermekirodalom	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBAN 0204	Beszédgyakorlat IV.	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBAN 0401	Irodalmi stúdium	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBAN 0501	Kulturális ismeretek	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBAN 0601	Akadémiai készségek	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBAN 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Ember és társadalom								
VMBET 0101	Bevezetés a történelemtudományba	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBET 0201	Filozófia alapozó	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁRB 0101	2
VMBET 0301	Történelmi segédtudományok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBET 0401	Logika	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBET 0501	Ember és társadalom tp.	szem	45	B	gyj	5.	ő	—	3
VMBET 0601	Európa politikai egységének története	ea.	30	B	k	5.	ő	—	3
VMBET 0701	Vallástörténet	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBET 0801	Európa gazdasági egységének története	ea.	30	B	k	6.	t	—	3
VMBET 0901	Erkölcismeret	szem	15	B	gyj	6.	t	TÁRB 0501	1
VMBET 1001	Politológia	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBET 1101	Vallásismeret	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBET 0701	2
VMBET 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Ének-zene								
VMBÉZ 0101	Szolfézs I.	szem	30	B	gyj	3.	ő	ÉNZB 0101	2
VMBÉZ 0201	Kamaraének, kamarazene	szem	30	B	gyj	3.	ő	ÉNZB 0101	2
VMBÉZ 0102	Szolfézs II.	szem	30	B	gyj	4.	t	VMBÉZ 0101	2
VMBÉZ 0301	Ének tantárgypedagógia	szem	30	B	gyj	4.	t	ÉNZB 0101	2
VMBÉZ 0103	Szolfézs III.	szem	30	B	gyj	5.	ő	VMBÉZ 0102	2
VMBÉZ 0401	Zeneelmélet I.	ea	30	B	k	5.	ő	VMBÉZ 0102	3
VMBÉZ 0302	Ének tantárgypedagógia	ea	30	B	k	5.	ő	VMBÉZ 0301	3
VMBÉZ 0501	Hangszer	szem	30	B	gyj	6.	t	ÉNZB 0101	2
VMBÉZ 0104	Szolfézs IV.	szem	30	B	gyj	6.	t		2
VMBÉZ 0402	Zeneelmélet II.	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBÉZ 0401	2
VMBÉZ 0601	Zenetörténet	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBÉZ 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Informatika								
VMBIF 0101	Alapvető operációs rendszerek	szem	30	B	gyj	3.	ő	INFB 0101	2
VMBIF 0201	Adatbázis kezelés	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBIF 0301	Az informatika eszközrendszere	szem	30	B	k	4.	t	—	3
VMBIF 0401	Az informatika fejlődéstörténete	szem	15	B	gyj	4.	t	—	1
VMBIF 0501	Informatika az iskolában	szem	30	B	k	5.	ő	—	3
VMBIF 0601	A számítógép technikai alkalmazásai	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	1
VMBIF 0701	Programozás I.	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBIF 0801	Hálózati ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBIF 9901	Szigorlat			B	szig	5.	ő		0
VMBIF 0901	Prezentáció és grafika	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBIF 0702	Programozás II.	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBIF 0701	2
VMBIF 1001	Az Internet szolgáltatásai	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBIF 1101	WEB-lap szerkesztése	szem	30	B		6.	t	—	2
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Magyar nyelv és irodalom								
VMBMA 0101	Bevezetés az irodalomtudományba	ea	30	B	k	3.	ő	—	2
VMBMA 0201	Régi magyar irodalom	szem	30	B	gyj	3.	ő	VMBMA 0101	2
VMBMA 0301	Irodalomtudomány	szem	15	B	gyj	4.	t	—	2
VMBMA 0401	Klasszikus magyar irodalom	ea	30	B	k	4.	t	VMBMA 0201	2
VMBMA 0402	Klasszikus magyar irodalom	szem	30	B	gyj	5.	ő	VMBMA 0401	2
VMBMA 0501	Anyanyelvtanítás + tp	szem	30	B	gyj	5.	ő	PEDB 0301; MGYB 0401	2
VMBMA 0601	Irodalomtanítás + tp.	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 0301; MGYB 0301	2
VMBMA 0701	Nyelvtörténet	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBMA 0801	Retorika	szem	15	B	gyj	6.	t	—	1
VMBMA 0901	Kommunikáció	szem	15	B	gyj	6.	t	—	1
VMBMA 1001	Modern magyar irodalom	ea	30	B	k	6.	t	—	2
VMBMA 1002	Modern magyar irodalom	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBMA 1101	XX. sz.-i európai kultúra	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBMA 9901	szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Matematika								
VMBMT 0101	Matematika alapjai	szem	30	B	gyj	3.	ő	MATB 0101	2
VMBMT 0201	Elemi algebra	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBMT 0301	Függvények	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBMT 0401	Kombinatorika, valószínűségi számítás	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBMT 0501	Matematika tantárgypedagógia	ea.	30	B	k	5.	ő	—	3
VMBMT 0502	Matematika tantárgypedagógia	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBMT 0601	Geometria I.	ea.	30	B	k	5.	ő	—	3
VMBMT 0602	Geometria II.	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBMT 0601	2
VMBMT 0701	Elemi matematika	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBMT 0801	Kombin. képesség és fejlesztése	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBMT 0901	Statisztika	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBMT 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Német								
VMBNE 0101	Rendszerező német nyelvtan I.	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBNE 0201	Nyelvművelés	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBNE 0102	Rendszerező német nyelvtan II.	ea	30	B	k	4.	t	VMBNE 0101	2
VMBNE 0301	Német irodalmi beszédgyakorlatok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
VMBNE 0401	A német nyelv tanításának tp-ja I.	szem	45	B	gyj	5.	ő	—	4
VMBNE 0501	Fonetika	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	1
VMBNE 0601	Német nyelvű országok kultúrája és civilizációja	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	1
VMBNE 0701	Német gyermek- és ifjúságirodalom I.	szem	30	B	gyj	5.	ő	VMBNE 0301	2
VMBNE 0402	A német nyelv tanításának tp-ja II.	ea	45	B	k	6.	t	VMBNE 0401	4
VMBNE 0702	Német gyermek- és ifjúságirodalom II.	szem	60	B	gyj	6.	t	VMBNE 0701	4
VMBNE 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Természetismeret								
VMBTR 0101	Magyarország földrajza	ea	30	B	k	3.	ő	—	2
VMBTR 0102	Magyarország földrajza	szem	30	B	gyj	3.	ő	VMBTR 0101	2
VMBTR 0201	Szervezettan	szem	60	B	gyj	4.	t	—	4
VMBTR 0301	Ökológia	szem	45	B	gyj	5.	ő	—	3
VMBTR 0401	Természetismeret tanítása	ea	30	B	k	5.	ő	TERB 0201; TERB 0202; TERB 0301;	3
VMBTR 0402	Természetismeret tanítása	szem	30	B	gyj	5.	ő	TERB 0201; TERB 0202; TERB 0301;	2
VMBTR 0501	Környezet és természetvédelem	szem	60	B	gyj	6.	t	—	4
VMBTR 0601	Terepgyakorlat	gyak	45	B	gyj	6.	t	—	4
VMBTR 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Testnevelés és sport								
VMBTS 0101	Anatómia- élettan	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBTS 0201	Gimnasztika	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBTS 0301	Atlétika I.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	1
VMBTS 0401	Gyógytestnevelés elmélet	szem	15	B	gyj	4.	t	VMBTS 0101	1
VMBTS 0501	Torna I.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	1
VMBTS 0601	Sportjáték I.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	1
VMBTS 0502	Torna II.	szem	30	B	k	5.	ő	VMBTS 0501	2
VMBTS 0302	Atlétika II.	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBTS 0701	Testnevelés tp.	ea	15	B	k	5.	ő	TESB 0501	2
VMBTS 0702	Testnevelés tp.	szem	15	B	gyj	5.	ő	VMBTS 0701	2
VMBTS 0801	Iskolai szabadidősport	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBTS 0602	Sportjáték II.	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBTS 0901	Úszás oktatása	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBTS 0402	Gyógytestnevelés gyakorlat	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBTS 0401	2
VMBTS 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Vizuális nevelés								
VMBVN 0101	Vizuális stúdiók	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
VMBVN 0201	Vizuális közlésformák	szem	30	B	gyj	3.	ő	VIZB 0101	2
VMBVN 0301	Alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek	szem	30	B	gyj	4.	t	VIZB 0101	2
VMBVN 0401	Művészeti gyakorlatok	szem	30	B	gyj	4.	t	VMBVN 0301	2
VMBVN 0501	Népművészet	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	1
VMBVN 0601	Tárgy- és környezetkultúra	szem	30	B	gyj	5.	ő	VMBVN 0301	2
VMBVN 0701	Tantárgypedagógia	ea	30	B	k	5.	ő	VMBVN 0101; VMBVN 0201	3
VMBVN 0801	Művészettörténet	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
VMBVN 0901	Báb - dramatizálás	szem	15	B	gyj	6.	t	—	1
VMBVN 1001	Vizuális kommunikáció	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
VMBVN 1101	Művészettörténet	ea.	30	B	k	6.	t	—	3
VMBVN 1201	Művészi animáció	szem	30	B	gyj	6.	t	VMBVN 0301	2
VMBVN 9901	Szigorlat			B	szig	6.	t		0
	összesen		330						24

Szakdolgozat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
SZDTB 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	6.	t		3
SZDTB 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	30	B	gyj	7.	ő		3
SZDTB 0103	Szakdolgozati szeminárium III.	szem	15	B	gyj	8.	t		9
	Összesen:		60						15

Kötelezően választható tárgyak									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok		180	B					12
	Műveltségterületi tárgyak		330	B					24
	Műveltségterületi szigorlat			B	krit				0
	összesen:		510						36

Szabadon választható tárgyak									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Bármely szak bármely tárgya		180	C					12
	Összesen:		180						12

Tanító szak – mintatanterv - levelező tagozat

1. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
INFBL 0101	Informatikai alapismeretek	4	A	gyj	1.			1
PEDBL 0101	Bevezetés a pedagógiába	8	A	k	1.			3
PSZBL 0101	Önismeretfejlesztési gyakorlat	4	A	gyj	1.			1
PSZBL 0201	Bevezetés a pszichológiába	8	A	k	1.			3
TÁRBL 0101	Filozófiatörténet	12	A	k	1.			4
ÉNZBL 0101	A zene alapjai	6	A	gyj	1.			2
MGYBL 0101	Nyelv és szintjei	8	A	k	1.			3
MGYBL 0201	Beszédművelés	4	A	gyj	1.			1
MATBL 0101	Matematika I.	12	A	k	1.			4
TECBL 0101	Életvitel és háztartástan	6	A	k	1.			2
TERBL 0101	Bevezetés a természetismeretbe	6	A	k	1.			2
TESBL 0101	A testnevelés elmélet alapjai	8	A	k	1.			3
VIZBL 0101	Alapozó vizuális stúdiumok	6	A	gyj	1.			2
	Kötelezően választható		B					0
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:	94						31

2. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
INFBL 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	6	A	gyj	2.	t	—	2
PEDBL 0201	Neveléstörténet	8	A	k	2.	t	—	3
PSZBL 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	12	A	k	2.	t	PSZBL 0201	5
ÉNZBL 0201	Ének-zene tp.	6	A	gyj	2.	t	ÉNZBL 0101	2
MGYBL 0102	Nyelv és szintjei	6	A	gyj	2.	t	MGYBL 0101	2
MGYBL 0301	Beszéd, olvasás, szövegfeldolgozás tp.	6	A	gyj	2.	t	MGYBL 0101	3
MATBL 0201	Matematika II.	14	A	k	2.	t	MATBL 0101	5
TECBL 0102	Életvitel és háztartástan	6	A	gyj	2.	t	TECBL 0101	2
TERBL 0201	Természetismeret	8	A	k	2.	t	TERBL 0101	3
TESBL 0201	Gimnasztika, torna	4	A	gyj	2.	t	TESBL 0101	1
TESBL 0301	Testnevelési játék, sportjáték	4	A	gyj	2.	t	—	1
	összesen:							29
	Kötelezően választható		B					0
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:							29

3. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
INFBL 0301	Grafikus információs rendszer	10	A	k	3.	ő	—	3
PEDBL 0202	Neveléstörténet	4	A	gyj	3.	ő	PEDBL 0201	1
PEDBL 0301	Didaktika	10	A	k	3.	ő	PEDBL 0101	3
PSZBL 0401	Szociálpszichológia	4	A	gyj	3.	ő	—	1
TÁRBL 0201	A magyar nép története	12	A	k	3.	ő	—	4
ÉNZBL 0202	Ének-zene tp.	8	A	k	3.	ő	—	3
MGYBL 0401	Írás, nyelvtan tp.	6	A	gyj	3.	ő	MGYBL 0101	3
MATBL 0301	Matematika tp.	8	A	k	3.	ő	MATBL 0201	3
TERBL 0202	Természetismeret	6	A	gyj	3.	ő	TERBL 0101	2
TESBL 0401	Atlétika	4	A	gyj	3.	ő	—	1
VIZBL 0201	Kommunikációs és szemléltető stúdiók	4	A	gyj	3.	ő		1
GYTBL 0101	Egyéni komplex ped. gyak. I.	12	A	ai	3.	ő	—	0
	összesen:							25
	Kötelezően választható		B					4
	Műveltségi területi tárgyak							4
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:							29

4. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
PEDBL 0401	Neveléstudomány	8	A	k	4.	t	PEDBL 0101	3
PSZBL 0501	Pedagógiai pszichológia	12	A	k	4.	t	PSZBL 0201; PSZBL 0301; PSZBL 0302	4
TÁRBL 0301	Magyarország 20. századi története	8	A	k	4.	t	—	3
MGYBL 0501	Fogalmazás tp.	6	A	k	4.	t	MGYBL 0101	3
MGYBL 0601	Gyermekirodalom	8	A	k	4.	t	—	3
MATBL 0302	Matematika tp.	6	A	gyj	4.	t	MATBL 0301	2
TERBL 0301	Környezetismeret tp.	6	A	k	4.	t	TERBL 0101	3
VIZBL 0301	Vizuális nevelés tp.	8	A	k	4.	t	—	3
GYTBL 0102	Egyéni komplex ped.gyak. II.	12	A	ai	4.	t	—	0
	összesen:							24
	Kötelezően választható		B					4
	Műveltségi területi tárgyak							4
	Szabadon választható		C					3
	Összesen:							31

5. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
PEDBL 0402	Neveléstudomány	4	A	gyj	5.	ő	PEDBL 0401	1
PEDBL 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat		A	szig	5.	ő		0
TÁRBL 0401	Művelődés- és társadalomtörténet	4	A	gyj	5.	ő	—	1
MGYBL 0602	Gyermekirodalom	4	A	gyj	5.	ő	—	1
TECBL 0201	Technika és tp.	10	A	k	5.	ő	—	3
TERBL 0302	Környezetismeret tp.	4	A	gyj	5.	ő	TERBL 0301	1
TESBL 0501	Testnevelés elm. és tp.	10	A	k	5.	ő	—	3
VIZBL 0302	Vizuális nevelés tp.	4	A	gyj	5.	ő	—	1
VIZBL 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	8	A	k	5.	ő	—	3
GYTBL 0201	Csoportos tanítási gyakorlat I.	5	A	gyj	5.	ő		2
GYTBL 0301	Összefüggő tanítási gyakorlat I. (1 hetes)	25	A	gyj	5.	ő		4
	összesen:							20
	Kötelezően választható		B					14
	Műveltségi területi tárgyak							8
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök tárgyi							6
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:							34

6. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
PEDBL 0501	Szabadidőpedagógia	4	A	gyj	6.	t	PEDBL 0101	1
TÁRBL 0501	Etika	6	A	gyj	6.	t	—	2
GYTBL 0202	Csoportos tanítási gyakorlat II.	5	A	gyj	6.	t		2
GYTBL 0302	Összefüggő tanítási gyakorlat II. (1 hetes)	25	B	gyj	6.	t		5
	összesen:							10
	Kötelezően választható		B					17
	Műveltségi területi tárgyak		B					8
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök tárgyi		B					6
	Szakdolgozat szeminárium I.		B	gyj	6.	t		3
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:							27

7. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
PEDBL 0601	Differenciálás és alternativitás a nevelésben	4	A	gyj	7.	ő	PEDBL 9901	1
ÉNZBL 0301	Népzene	6	A	k	7.	ő	ÉNZBL 0201	2
ÉNZBL 0401	Zeneirodalom	4	A	gyj	7.	ő	ÉNZBL 0101	1
MGYBL 0701	Irodalom és társzművészetei	8	A	k	7.	ő	—	3
MGYBL 0801	Korunk irodalma	6	A	gyj	7.	ő	—	2
TERBL 0401	Egészségnevelési gyakorlat	4	A	gyj	7.	ő	—	1
TESBL 0601	Vízhez szoktatás és úszás	4	A	gyj	7.	ő	—	1
GYTBL 0303	Összefüggő tanítási gyakorlat III. (1 hetes)	30	A	gyj	7.	ő		9
	összesen:							20
	Kötelezően választható		B					3
	Szakdolgozati szeminárium II.		B	gyj	7.	ő		3
	Szabadon választható		C					9
	Összesen:							32

8. félév								
kód	tantárgy	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező		A					
GYTBL 0304	Összefüggő tanítási gyakorlat IV. (3 hetes) (zárótanítás)	90	A	gyj	8.	t		16
GYTBL 0401	Speciális modul szakmai gyakorlata	15	B	gyj	8.	t		2
	összesen:							18
	Kötelezően választható		B					9
	Szakdolgozati szeminárium III.		B	gyj	8.	t		9
	Szabadon választható		C					0
	Összesen:							27

Tanító szak - tantárgyak

I. Kötelező ismeretkörök

1. Közös alapozó ismeretek

INFB 0101	N: Informatikai alapismeretek				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 1	K: 1
EF: —			É: gyakorlati jegy		
TF: Papp László			EA: Ósze József, Papp László, Simon Imréné		

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az oktatásban résztvevőknek olyan ismeretek megszerzése a cél, melyek a megfelelő informatikai alapképzettséget és a változó körülményekhez való igazodás képességét biztosítják. Alkalmassak az információk kritikus szelektálására, képesek önállóan megválasztani a megoldáshoz szükséges hardver és szoftver eszközöket. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.

TP: Informatikai alapfogalmak, terminológia. Elemi hardver ismeretek, számítógép perifériák. A számítógépen használt operációs rendszer – azok integrált részeinek – és más kiegészítő szoftverek ismerete, használata. Az operációs rendszerrel végezhető alapvető műveletek, a vágólap és a súgó (help) használata. Tömörítés, vírusvédelem. Elektronikus írástudás, hálózatkezelési alapismeretek. Internet és a kereső rendszerek, az e-mail használata.

K: Ismerjék az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat. Alkalmassak az ismeretek önálló feldolgozására, saját kompetenciájuk fejlesztésére a digitális technika segítségével.

ÉM: A félév során két számonkérés: elméleti és gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.

KI: Kovács Magda – Knapp Gábor – Ágoston György – Budai Attila: Bevezetés a számítástechnikába, LSI, Budapest. 1999. Bártfai Barnabás: Hogyan Használjam? BBS-E Bt, Budapest, 2000.

AI: dr Kovács Tivadar – dr Kovácsné Cihner Judit – Ozsváth Miklós . G. Nagy János: Mit kell tudni? A PC-ről ComputerBooks, Budapest, 2002.

PEDB 0201

N: Neveléstörténet

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelező.

C: A korszerű oktatási-nevelési szemlélet kialakítása, a pedagógushivatás elmélyítésének elősegítése, a fontosabb neveléstörténeti korszakok, irányzatok és személyek munkájának, az egyetemes és a magyar nevelés és iskolázás történeti jellemzőinek megismerése. A történeti szemlélet megalapozása. Azon felismerés kialakítása, hogy a jelenkor pedagógiája történeti fejlődés eredménye. Tájékoztató a neveléstörténet alapvető forrásairól, eligazítás a nevelés-történeti szakirodalomban. Az érdeklődés felkeltése a problémátörténeti vizsgálódás iránt.

TP: A neveléstörténet tárgya, forrásai, funkciója. A nevelés eredete, alapformáinak kialakítása. Az intézményes nevelés megjelenése az ókori keleten. Az ókori európai nevelés elmélete és gyakorlata. A középkori nevelés kialakulását, elterjedését meghatározó tényezők. A humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára. A polgári nevelés történetének szakaszai. Az elméleti pedagógia főbb irányzatai. Iskolateremtő nagy egyéniségek és az iskolarendszer sajátos intézményi formálódása. A magyar alsó fokú oktatás és tanítóképzés története. Az óvodai nevelés és az óvóképzés története hazánkban. Saját intézmény története.

K: Ismerjék a neveléstörténet alapvető anyagát, tudják a neveléstörténeti tényeket szakszerűen vizsgálni, elemezni, értékelni. Váljanak alkalmassá a problémátörténeti vizsgálódásra, a nyomtatott források megértésére, értelmezésére és az egyetemes emberi és a nemzeti értékek tisztelésére. Az előadások rendszeres látogatása. 2 nyomtatott forrás feldolgozása.

ÉM: írásbeli-szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, tanulószoba, tanszéki dokumentumok, CD-R, neveléstörténeti múzeum

KI: Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Kiadó, Budapest, 2003., Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla, (szerk.): Neveléstörténet szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest, Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története. Tankönyvkiadó, Budapest, 1994, Kurucz Rózsa: Az első magyar óvóképző. Babits Kiadó, 2002.

AI: Kardos József-Kelemen Elemér: 1000 éves a magyar iskola. Korona Kiadó Kft., 1996., Kéri Katalin: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001., Mészáros István: A magyar iskolatípusok 990-1996. OPKM, 1991., Mészáros István: Magyar neveléstörténeti és iskolatörténeti kronológia 996-1996. Bp., 1996, Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001., Vajda Zsuzsanna-Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2003. Németh András- Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat. Bp., 2004

PEDB 0202 N: Neveléstörténet

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5.

EF: PEDB 0201

TF: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelező.

R: őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

É: gyakorlati jegy

EA: Dr. Kurucz Rózsa

C: Hiteles neveléstörténeti tények ismeretében olyan látásmód kialakítása, amely képessé teszi a hallgatót a 19-20. századi pedagógiai irányzatok, reformpedagógiai és alternatív modellek helyes megítélésére. Cél: a pedagógia témák történeti előzményeinek áttekintése, problémátörténeti vizsgálata, a mai neveléstudományi, közoktatás-politikai problémák és eredmények történeti okainak összefüggéseinek feltárása. Nagy nevelők pedagógiai munkásságának megismerése, egyéni életútjukban rejlő összefüggések bemutatása és ezáltal az egyéni pedagógiai hitvallás kialakulásának segítése. Források értelmezése, elemzése.

TP: A magyar polgári közoktatás alapjai a 19 sz. második felében. Az 1868. évi népoktatási törvény. Közoktatás, kultúra és tudomány 19 században Magyarországon. A magyar polgári neveléstudomány fejlődése. A népiskola szervezeti és tartalmi alakulása 1945-ig. Az 1905-ös és az 1925-ös népiskolai tantervek. A nyolc osztályos általános iskola fejlődése 1945-napjainkig. A felsőfokú képzés indulása, fejlődése. Reformpedagógiai irányzatok, iskolakoncepciók. Reformpedagógiák Magyarországon. A magyar gyermektanulmányi mozgalom, nemzetnevelés. Nagy nevelők életútja a 19-20. században. Közoktatásügyi törekvések a két világháború között.

K: Képesek legyenek pedagógiai problémák történeti szempontú megközelítésére, elemzésére, értékelésére. Ismerjék a neveléstörténeti kutatómunka metodikáját.

ÉM: Neveléstörténeti kutatómunkán alapuló házi dolgozat, referátum, ZH

TS: Gyűjtemények, tanulószoba, tanszéki dokumentumok, CD-R, neveléstörténeti múzeum,

KI: Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris Kiadó, Budapest, 2003., Kurucz Rózsa - Péchy Benjamin -. Lukács József (szerk): Magyar neveléstörténeti szöveggyűjtemény 1867-1995. IPF, Szek-szárd, 1994. Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001., Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. 1889-1989. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.

AI: Gáspár László-Kelemen Elemér: Neveléstörténet problémátörténeti alapon. OKKER. Kiadó Kft., Bp., 1999., Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története. Tankönyvkiadó, Budapest, 1994., Kardos József-Kelemen Elemér: 1000 éves a magyar iskola. Korona Kiadó Kft., 1996., Key, Ellen: A gyermekek évszázada. Pedagógiai Források, Tk., Bp., 1976., Kurucz Rózsa: Montessori pedagógia. Nodus Kiadó, Veszprém, 1995., Mészáros István: A magyar iskolatípusok 990-1996. OPKM, 1991., Nagy László: A gyermek érdeklődésének lélektana. Bp., 1982.

PEDB 0301

N: Didaktika

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: PEDB 0101 **É:** kollokvium
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat az oktatásban alapvető és a jelen gyakorlat szempontjából is releváns-, ismeretanyagával. Tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása a praxis számukra ez idáig ismeretlen területein.

TP: A nevelés, oktatás intencionális jellege. A pedagógiai célrendszer elemei. Értékek az oktatásban. Az oktatási folyamat elemzése, irányításának kérdései. Az oktatás szervezeti keretei. Az oktatómunka tervezésének sajátosságai. A tanterv funkciója, változatai. A pedagógiai értékelés értelmezése, funkciói, típusai, módszerei.

K: előadásokon való aktív részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák- különbségek TK. Bp., 1992

Falus Iván (szerk.): Didaktika, NTK. Bp. 1998

Hunyadi Györgyné-M. Nádasi Mária (szerk.): A helyi tanterv készítésétől a tanítási óráig. BTF. Bp., 1996

Hunyadi Györgyné-M. Nádasi Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt. Pécs, 2004

AI: M. Nádasi Mária: Adaptivitás az oktatásban. Comenius Bt. Pécs, 2001

Nagy Sándor: Az oktatás folyamata és módszerei. Volos K. Bp., 1993

Nemzeti Alaptanterv 2003

Közoktatási Törvény 2004 (kijelölt fejezetek)

PEDB 0302

N: Didaktika

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: PEDB 0101; PEDB 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelező.

C: Impulzusokat adni a hallgatók saját korábbi és jelenlegi oktatási élményeinek felszínre hozásához és elemzéséhez. Az elmélet és gyakorlat kapcsolódási pontjainak bemutatása.

TP: A tanítás-tanulás rendszerszemlélete. Az iskolai tudás fogalma, rétegződése. A tanítási-tanulási folyamat funkciói. A tanulás kérdései: tanuláselméletek.

A tanítás kérdései: irányított tanulás.

Az oktatás módszerei. Módszer és hatékonyság. Szervezési módok-munkaformák. Az oktatás eszközei. Az oktatás tervezésének szintjei. A tanulási eredmények mérésének elvi és gyakorlati kérdései.

K: Látott óra elemzése megadott szempontok alapján – egyéni írásos feladat.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Csapó Benő: Tudás és iskola. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2004

Falus Iván (szerk.): Didaktika, NTK. Bp. 1998

Hunyady Györgyné-M. Nádasi Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt. Pécs, 2004

AI:

M. Nahalka István: Hogyan alakul ki a tudás a gyermekekben? Konstruktivitás és pedagógia. NTK, Bp., 2002

Réthy Endréné: Motiváció. Tanulás. Tanítás. Miért tanulunk jól vagy rosszul? NTK., Bp., 2003

PEDB 0401 **N: Neveléstudomány**
T: előadás **MF:** 4. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: PEDB 0101 **É:** kollokvium
TF: Dr. Bús Imre **EA:** Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgatók neveléstudományi és nevelés módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása. Alapvető neveléstudományi ismeretek nyújtása.

TP: A neveléstudomány tudomány-rendszeri helye, értelmezései, alapfogalmai, alapelvei. A nevelés folyamatának és módszertanának elemzése életkorok és intézmények vonatkozásában is. A fő nevelési feladatok megismerése. Ezek közül kiemelten a közösségi, az erkölcsi, az esztétikai és az egészséges életre és környezetre nevelés. Konfliktuskezelési technikák megismerése a nevelőmunkában. Tipikus óvodai, iskolai konfliktusok elemzése. A nevelés tervezése, annak dokumentumai. Nevelési eredmények vizsgálata. A tanítói, illetve az óvodapedagógus hivatása, mestersége, feladatai, tevékenységei az intézményben, a pedagógus modellszerepe. A pedagógus együttműködése a nevelési partnerekkel. A nevelést befolyásoló tényezők, főként a kommunikáció és a társadalmi környezet. Alternatívitás a nevelésben.

K: A hallgatók ismerjék a neveléstudomány alapvető fogalmait, összefüggéseit. Ismerjék a nevelés folyamatát, tartalmát, színtereit, módszer- és eszközrendszerét. Ismerjék a pedagógus feladatait, szerepét tevékenységét az iskolában, illetve az óvodában.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak a kari könyvtárban. Internethasználat. CD jogtár. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Bp., Keraban Kiadó.

Hunyadi Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Pécs, Comenius Bt.

Zrinszky László (2002): Neveléstudomány. Budapest, Műszaki Könyvkiadó

AI: Füle Sándor (1997): Alkalmazott pedagógia. A napközi otthoni és a nevelőotthoni nevelés. Eger, EKTF Líceum Kiadó. 125-136.

Gáspár László (1997): Neveléstudomány. Budapest, OKKER Kiadó.

Horváth Attila (1999.): Minőségbiztosítási technikák óvodában és iskolában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Nanszákné Cserfalvi Ilona (én.): Pedagógiai jelenségek vizsgálata. Metodikai gyűjtemény. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen.

Pöcze Gábor – Trencsényi László (én.): Pedagógiai program. Hogyan? OKKER Kiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (szerk.) (2001): Nevelési kézikönyv nemcsak osztályfőnököknek. OKI Kiadó, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

PEB 0402 **N: Nevelélmélet**

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5.

EF: PEDB 0401

TF: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelező.

R: őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

É: gyakorlati jegy

EA: Dr. Bús Imre

C: A hallgatók nevelélméleti és nevelés módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása a vita módszerének alkalmazásával.

TP: Az iskola helye, szerepe a társadalomban és a helyi társadalomban. Az iskola feladat- és tevékenységrendszere. A gyermekek, tanulók szükségletei és jogai, kötelességei és ezek érvényesülése, érvényesítése az iskolában. A pedagógus szerepe, jogai életmódja. A nevelő hatások, nevelési módszerek, eszközök alkalmazása, konfliktusok az iskolában. Az egyéni és közösségi nevelés szinterei, szervezeti keretei az iskolában. Nevelési hatások és szinterek az iskolán kívül. Az osztályfőnök tevékenységei, feladatai az iskolában. A napközi otthoni nevelő feladatai, tevékenységei az iskolában. Nevelési eredmények vizsgálata az iskolában.

K: A hallgatók képesek alkalmazni a nevelélmélet alapvető fogalmairól, összefüggéseiről, a nevelés folyamatáról, szintereiről, módszer- és eszközrendszeréről szerzett ismereteiket szakmai vitában, vitavezetésben.

ÉM: referátum

TS: Kari könyvtárban, internethasználat, folyóiratok

KI: Az 1993. évi 79. törvény a közoktatásról (az összes módosítással)

Bábosik István (2004): Nevelélmélet. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Keraban Kiadó.

Zrinszky László (2002): Nevelélmélet. Pedagógus könyvek sorozat. Budapest, Műszaki Könyvkiadó.

AI: Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK. Szekszárd.

Gáspár László (1997): Nevelélmélet. Budapest, OKKER Kiadó.

Kósáné Ormai Vera (1998): A mi iskolánk. Nevelépszichológiai módszerek az iskola belső értékelésében. Kiadja az Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest.

Nanszákné Cserfalvi Ilona (én.): Pedagógiai jelenségek vizsgálata. Metodikai gyűjtemény. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen.

Werner, Anita (1998): A tévé-kor gyermekei. (Mit tudunk a média hatásairól?) Magyar Felsőoktatás Könyvek 9. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

PED 0501 **N: Szabadidőpedagógia**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 1
EF: PEDB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Bús Imre
B: Tanító szakon kötelező

C: Nyújtson ismereteket a játék és a szabadidő elméleti kérdéseiről, valamint - főként az iskola kezdőszakaszára vonatkozóan - az általános iskolások iskolai és iskolán kívüli játék és szabadidős lehetőségeiről és tevékenységeiről. Gyakorlatokkal szerezzenek tapasztalatokat a hallgatók a játék- és szabadidős tevékenységek tervezéséről, vizsgálatáról és alkalmazásáról.

TP: A szabadidő és a játék elméleti kérdései, fogalmi behatárolása. A játék és a szabadidő története. Szabadidő és játék tevékenységi formái, típusai. A játék és a szabadidős tevékenységek feltételei. A játék szerepe és helye az iskolában. Az iskola szabadidős és játék tevékenységei. Az iskolán kívüli, települési szabadidős és játék lehetőségek. Táborozás, táboroztatás. Játék és szabadidő a családban. A játék és a szabadidő vizsgálata. Kultúrák közti különbségek és azonosságok.

K: A hallgatók ismerjék a játék és a szabadidő elméleti, módszertani kérdéseit. Tudjanak szabadidős, illetve játék klub, szakkör tevékenységét megtervezni. Ismerjék a nevelő és oktató játékok tanórai alkalmazásának módjait. Legyenek képesek vizsgálat készítésére szabadidőről, játékról pedagógusokkal és diákokkal.

ÉM: ZH-k, gyakorlati feladatok

TS: Kari könyvtár, internethasználat, folyóiratok

KI: Balázi Zoltánné (1997): A szabadidős tevékenységek formái, alkalmazási területei, eszközei, módszerei. In: Szabadidős tevékenységek. Eötvös József Kiadó, Bp. 188-258.

Esztergályos Jenő (1997): Oktatójátékok kisiskolásoknak. Szombathely, Szerző kiadásában.

Gabnai Katalin (1999): Drámajátékok. Helikon kiadó, Budapest.

AI: Bartha Árpád (1994): A játék. Budapest, Tárogató Kiadó.

Bús Imre (2002): Érvek a játék iskolai alkalmazásához. In: Borbély Sándor (szerk.) Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tudományos Közleményei V. kötet. Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar. 85-97.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Keraban Kiadó, Budapest.

Hortobágyi Katalin (1993): Erdei iskola. (ALTERN füzetek 6.) Kiadja: Iskolafejlesztési Alapítvány, OKI Iskolafejlesztési központ, Erdei Iskola Egyesület, Bp.

Pirk Ambrus (1979): Játékról komolyan. Budapest, Ifjúsági Lapkiadó Vállalat.

Porkolábné Balogh Katalin: Képességfejlesztő eljárások tanulási zavarral küzdő kisiskolásoknak. Iskolapszichológia 4.

PEDB 0601 N: Differenciálás és alternativitás a nevelésben

T: szeminárium **MF:** 7. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: PEDB 9901 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelező

C: A tanulók egyéni képességeire épülő differenciált oktatáshoz szükséges ismeretek elmélyítése. Alternativitási törekvésekről tájékoztatás. Attitűdformálás. Képesse tenni a hallgatókat a gyermekek egyéni fejlesztési szükségleteinek kielégítésére. A tanulásban akadályozott, hátrányos, veszélyeztetett tanulók nevelésére való felkészítés.

TP: A gyermek megismerésének módszerei. Fejlődési zavarok és ezek megjelenési formái az iskolában. A differenciálás, mint hatékony eszköz. Prevenció, korrekció, kompenzáció. Az iskolai differenciálás, alternativitás jelentősége, hazai gyakorlata.

K: Egyéni írásos feladat, differenciált óraterv készítése

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, szakfolyóiratok, gyűjtemények

KI: Czike Bernadett (szerk.): Fejezetek az alternatív nevelés gyakorlatából. BTF, Bp., 1992

Gereben Ferencné-Kereszty Zsuzsa: Különböznek. Differenciálás kisiskolás korban. BTF, Bp, 1996

Kolozsváry Judit: „Más” gyerek, „más” szülő, „más” pedagógus. OKKER, 2002

Porkolábné Balogh Katalin-Páli Judit (válogatta): Pszichológiától a pedagógiáig. Alex Typo Kiadó, Bp., 1994

AI: Miller Alice: A tehetséges gyermek drámája és az igazi én felkutatása. Osiris, Bp., 2005

Landau, E.: Bátorság a tehetséghez. Calibra Könyvek, 1997

Henning, Köhler: Rossz gyerekek pedig nincsenek. Szépnap könyvek, 2003

PSZB 0101 N: Önismeretfejlesztési gyakorlat

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Lovász Zsuzsa **EA:** Dr. Bús Imre, Dr. Jeager Péter,
 Szente István,

B: Tanító szakon kötelező

C: A pedagógiai munka hatékony és eredményes elvégzéséhez szükséges készségek fejlesztése, a kapcsolati készségek formálása: az önismeret-önnevelés igényének felkeltése, fokozása. Empátia, tolerancia képességének fejlesztése.

TP: Ismerkedés, kapcsolatfelvétel. Önismeret, önkép, önfogadás, önkifejezés. Önérvényesítés lehetőségei és határai. Kapcsolatfejlesztés gyakorlatai. A társas hatékonyság fokozásának, a közösség építésének gyakorlatai.

K: A gyakorlatban való tevékenység, kreatív részvétel.

ÉM: referátumok

TS: Tanulószoba, gyűjtemények, szerepjátékok.

KI: Bagdy Emőke-Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában. TK. Bp., 1989

Bús Imre (szerk.): Játékok a személyiség és közösségfejlesztés szolgálatában. Szekszárd, PTE IGYFK. 2003

Barcy Magdolna: A csoportok hatékonysága és a személyes változás. Animula, Bp., 1997

AI: Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. TK., Bp., 1968

Buda Béla: Empátia – a beleélés lélektana. School Bt., 1993

Rudas László: Delfi örökösei. Gondolat KI., Bp., 1990

PSZB 0201

N: Bevezetés a pszichológiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: dr. Lovász Zsuzsa

EA:

B: Tanító szakon kötelező

C: A hallgatók ráhangolása az emberi viselkedéssel kapcsolatos jelenségek pszichológikus szemléletmódjaira, valamint az ezekkel szorosan összefüggő attitűdök és viselkedési normák formálása. A hallgatók ráébredése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a tudományos pszichológia egy leendő pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése. A hallgatók elméleti felkészítése arra, hogy a pszichológia egyes pedagógiaileg releváns területein később elmélyedjenek. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az inter- és intraperszonális intelligenciára, valamint a kritikai és hipotetikus-deduktív gondolkodásra a lelki jelenségek kontextusán belül.

TP: A pszichológia mint tudomány fejlődése, elméleti és módszertani paradigmái, valamint hasznossága a pedagógiai elméletben és gyakorlatban. A tanulás fajtái, behaviorista és kognitivisták értelmezése. A kognitív szemszögből értelmezett tanulás és az értelmi működés legfontosabb pszichológiai kategóriái (érzékelés, figyelem, memória, gondolkodás) és azok alapjellemezői. A kognitív teljesítményt befolyásoló, személyekhez köthető (intelligencia, kreativitás, tanulási stílusok) és körülményekhez köthető tényezők és azok pedagógiai jelentősége. A szociális megismerés: egyének és csoportok megismerése belülről (énkép, önértékelés, identitás) és kívülről (benyomás, sztereotípiák, előítéletek, szisztematikus megismerés). Csoport-hovatartozás hatásai az egyénre: normák és konformitás. A motiváció lényege, fajtái és megváltozása. Az attitűd lényege, cselekvéssel való egymásra hatása, megváltozására nyíló lehetőségek. Az érzelmek és azok elméletei. A személyiség fogalma, személyiségformáló tényezők, személyiségelméletek.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. (1996). *Pszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. Hebb, D. O. (1991). *A pszichológia alapkérdései*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Séra L. (1998). *Általános pszichológia*. Pécs: Comenius Bt.

AI: Ádám Gy. (1987). *A megismerés csapdái*. Budapest: Magvető Kiadó.

Keményné Pálfy K. (1989). *Bevezetés a pszichológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

N. Kollár K. (2004). *A pszichológia nézőpontjai, irányzatai*. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó, 15-25. o.

Sillamy, N. (1997). *Pszichológiai lexikon*. Budapest: Corvina.

Pléh Cs. (2000). *A lélektan története*. Budapest: Osiris.

PSZB 0301 **N: A személyiség fejlődése és alakulása**
T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: PSZB 0201 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelező

C: A hallgatók kompetensebbé tétele az olyan pedagógiai döntéshozásokban, melyek a fejlődéslélektan által feltárt tények felhasználását, valamint a fejlődéslélektan sikeresnek bizonyult elméletei által kínált szemléletmódokra alapozott gondolkodást kívánják meg. A hallgatók érzékenyítése, figyelmük felkeltése a gyermekek közötti olyan statikus és dinamikus egyéni különbségekre, melyek fejlődéslélektanilag releváns tényezőkre is visszavezethetők. A hallgatók gyermekek felnőttektől gyakran eltérő viselkedéséhez, valamint kognitív és affektív világához való viszonyulásának pozitívabbá, megértőbbé, toleránsabbá tétele annak felismertetése által, hogy a mindezeket nagyban meghatározó pszichés fejlődést befolyásoló külső és belső tényezők többségükben alig függenek a gyermekek akaratától.

TP: A fejlődéslélektan tárgya és alapkérdései. A fejlődés folyamatát magyarázó legfontosabb elméletek (Piaget, Freud, Erikson) alap gondolatai és modelljei: Piaget, Freud, Erikson. A fejlődés egyes szakaszainak (magzati kor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertás kor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, öregkor) legfontosabb motoros, kognitív, affektív, erkölcsi, szociális és nemi jellegzetességei, az ezeket befolyásoló biológiai, tevékenységi (pl. játék, rajz), szociális (pl. anya, család, közösség, barát, társ), és más környezeti tényezők. Az általánostól eltérő fejlődés. Az iskolaérettség és az óvoda-iskola átmenet.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Cole, M. és Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

AI: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.) (1997). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó.

Győri M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

N. Kollár K. (2004). Az identitás alakulása: Mi dől el serdülőkorban? In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 119-127. o.

Ranschburg J. (1984). Szeretet, erkölcs, autonómia. Budapest: Gondolat.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Solymosi K. (2004). Fejlődés és szocializáció. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 29-50. o.

PSZB 0302 **N: A személyiség fejlődése és alakulása (tanító szakosoknak)**
T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4 **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: PSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Dr. Jeager Péter

B: Tanító szakon kötelező.

C: A kapcsolódó előadás által fejlesztett, tényszerű fejlődéslélektani tudásra és szemléletmódokra alapozott pedagógusi kompetenciák elmélyítése, különös tekintettel a kisiskoláskor életkorspecifikumaira és az iskola mint fejlesztő szociális közeg helyspecifikumára. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az érveléshez és a vitához, valamint az ellentétesnek látszó modelleknek egyszerre érvényes és pragmatikusan használható alternatívákként való kezeléséhez szükséges képességekre és attitűdökre. A hallgatók azon intellektuális habitusának a kialakítása, hogy a fejlődéslélektan elméletei és tényei részleteinek az 1-4. osztályosok iskolai oktatásban-nevelésben való relevanciájára ráérezzenek, az iskolai oktatás-nevelés szemszögéből kritikailag vizsgálják azokat és lehetséges implikációikat mérlegeljük az tanítói praxisra vonatkozóan.

TP: A fejlődéslélektan alapkérdéseinek relevanciája a kisiskoláskori fejlődésben és az iskolai oktatásban-nevelésben. Piaget, Freud és Erikson fejlődéslélektani modelljeinek kisiskoláskorra vonatkoztatása. Ezen elméleteknek a kisiskoláskori fejlődésről és annak a későbbi fejlődést befolyásoló aspektusairól szóló főbb mondanivalói, azok összehasonlító és szintetizáló elemzése. Mindezek lehetséges implikációi a tanítói gyakorlatra nézve. A kisiskoláskor fejlődéslélektanilag értelmezhető fontosabb jelenségei és azok magyarázata a fenti elméletekkel.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a vitákon és megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: —

KI: Erikson, E. H. (1997). Az emberi életciklus. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.).

Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 27-58. o.

Mönks, F. J. és Knoers, A. M. P. (2004). Fejlődéslélektan. Budapest: Urbis Könyvkiadó, 137-190. o.

Piaget, J. és Inhelder, B. (2004). Gyermeklélektan. Budapest: Osiris Kiadó, 48-107. o.

V. Binét Á. A személyiség fejlődése a kisiskoláskortól a serdülésig. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 75-86. o.

AI: Győri M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Hegedűs T. A. (1997). Pszichológia: Fejlődés, nevelés, szocializáció, pedagógusok. Budapest: Aula Kiadó.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Tóth L. (2000). Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó, 14-58. o.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

PSZB 0401 N: Szociálpszichológia (tanító szak)

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: PSZB 0201; PSZB 0301, PSZB 0302 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgatók hatékony szociális problémamegoldást és pedagógiai döntéshozást elősegítő kognitív kompetenciáinak fejlesztése, különös tekintettel az interperszonális intelligencia fejlesztésére, mely az iskolások egymásra gyakorolt hatásainak, valamint a tanító és más felnőttek rájuk gyakorolt hatásainak mélyebb megértésén és egyes befolyásolási technikák célszerű alkalmazásán alapszik. A hallgatók szociális helyzeteket, problémákat szociálpszichológiai tényezők és mechanizmusok szempontjából elemző intellektuális habitusának kialakítása.

TP: A szociális megismerés: a korábban megismert személy- és csoportpercepciók mechanizmusok, jelenségek (énkép, önértékelés, identitás, benyomás, sztereotípiák, előítéletek) áttekintése, a róla alkotott tudás elmélyítése, valamint továbbgondolása a tanítói praxis kontextusában. Énvédő mechanizmusok. Az attribúciós folyamatok és következményeik: torzítások, burkolt személyiségelméletek. Az énkép és önértékelés szerepe az iskolai teljesítményben. Egyének szisztematikus megismerésének módszerei. A szociometriai módszer csoportok megismerésére. A szociális normákról és a konformitásról tanultak újragondolása, kibővítése. Csoportdinamika: csoportvezetés és csoportszerepek, versengés és együttműködés csoportok között és csoporton belül, csoportfejlődés. A pedagógus szerepe. A nyelvi és nemverbális kommunikáció szociálpszichológiai aspektusai. Ezek iskolai alkalmazásai: a meggyőzés és tanító-tanuló kommunikáció jellegzetességei. Nyelv és kultúra egymásra hatása. Az attitűdök és szerepük az iskolában. A pedagógus attitűdjei és a Pygmalion-hatás. A kognitív disszonancia jelenségvilága, célszerű alkalmazása attitűdformálásra. Személyiségformáló csoporttechnikák és alkalmazásuk az iskolában.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Aronson, E. (1987). A társas lény. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Forgas, J. P. (1989). A társas érintkezés pszichológiája. Budapest: Gondolat.

N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.) (2004). Pszichológia pedagógusoknak, 13-19. fejezet. Budapest: Osiris Kiadó, 279-450. o.

AI: Banaji, M. (2003). Rejtőzködő attitűdök és sztereotípiák. Budapest: Osiris.

Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J. P., Stephenson, G. M. (1997). Szociálpszichológia. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Mérei F. (1998). Közösségek rejtett hálózata. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Smith, E. R. és Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia. Budapest: Osiris.

Zsubrits A. (2005). A társas kapcsolatok alakulása kisiskolás korban. *Hogyan tovább*, 2005/3, 20-23.

PSZB 0501

N: Pedagógiai pszichológia

T: előadás

MF: 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302

É: kollokvium

TF:

EA: Dr. Jeager Péter

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgatók azon kompetenciáinak fejlesztése, melyek az adekvát és hatékony pedagógusi döntéshozásokhoz szükségesek a pszichológia pedagógiai szempontból fontos elméleteinek gyakorlatcentrikus megértése által. A hallgatók ráébresztése arra a jelenség-magyarázó és döntésszolgáltató potenciálra, melyet a pedagógiai pszichológia egy pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése.

TP: A pedagógiai pszichológia tárgya, jelentősége, leggyakoribb kutatási módszerei. A tanulás, a tudás definíciója, ezek összefüggései egymással és a cselekvéssel. A rejtett tudás és az implicit tanulás és jelentősége. Behaviorista tanulásméletek: klasszikus és operáns kondicionálás, szociális tanulásméletek, alkalmazásuk. Információ-feldolgozási modellek (Atkinson-Shiffrin modell, párhuzamos feldolgozás modellje, konnektionista modell) és elméletek (a több szintű információ-feldolgozás elmélete, a kontextusfüggő feldolgozás elmélete). Az emlékezést és a felejtést befolyásoló tényezők. Verbális tanulás értelmi feldolgozás nélkül és értelmi feldolgozással, ezeket segítő technikák, konstruktivizmus. Procedurális tudás és tanulás. Piaget, Vigotszkij és követőik (Wood, Rogoff) tanulás- és tanításméletei. Kooperatív tanulás. Problémamegoldó gondolkodás, metakogníció. Motivációs elméletek és alkalmazásaik. Egyének közötti tanulási különbségek (intelligencia, kreativitás, kognitív stílusok), speciális igényű tanulók, tehetségek, mindezek okai és kezeléseik. A pedagógus személyisége és hatása a tanuló személyiségére; a személyiségformálás. Lelki sérülések az iskolában, stressz, szorongás.

K: egy 3000 szó terjedelmű önállóan írt esszé az előadáson érintett bármely témából.

ÉM: írásbeli vagy szóbeli vizsga a hallgató választása szerint, az esszé pontszámát is beleszámolva.

TS: web oldal letölthető cikkekkel, segédanyagokkal

KI: Buda B. (2003). Iskolai nevelés - a lélek védelmében. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 160-206. o.

N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.) (2004). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó.

Nahalka I. (2002). Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 5-90. o.

Tóth L. (2000). Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó.

AI: Buda B. (1998). Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében. Újabb tanulmányok a mentálhigiénés szemlélet és az elsődleges megelőzés témaköréből. Budapest: Támasz Alapítvány, 93-104. o.

Cropley, A. J. (1983). Tanítás sablonok nélkül: Utak a kreativitáshoz. Budapest: Tankönyvkiadó.

Csikos Cs. (2004). Metakogníció a tanulásban és a tanításban: az EARLI 10. konferenciájának kutatási eredményei. Iskolakultúra, 14/2, 3-14. o.

Hamers, J. H. M. és Overtoom, M. Th. (2000). A gondolkodásra nevelés európai programjai. Új pedagógiai szemle, 50/7-8, 107-114. o.

Kagan, S. (2001). Kooperatív tanulás. Budapest: Ökonet Kft.

Katona N. és Oakland, T. (1999). Tanulási stílus-egy integratív megközelítés. Alkalmazott pszichológia, 1/1, 17-28. o.

Móroc K. (2005). A viselkedésalakulás és -befolyásolás tanuláslélektani alapjai. In: Móroc K. és Perczel Forintos D. (szerk.) Kognitív viselkedésterápia. Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 61-104. o.

Ranschburg J. (szerk.) Tehetség gondozás az iskolában. Budapest: Tankönyvkiadó

Schatz, T. (2003). Te másképp gondolsz? Pápa: Deák és Társa Kiadó.

PSZB 0502 N: Pedagógiai pszichológia (tanító szakosoknak)

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Dr. Jeager Péter

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgatók kapcsolódó előadás által fejlesztett pedagógiai problémamegoldó és döntéshozási kompetenciáinak megerősítése, továbbfejlesztése, kifinomítása azáltal, hogy főként konkrét és a 6-10 évesek iskolai nevelésében és oktatásában tipikus esetekhez, helyzetekhez kapcsolt megbeszélések, viták során aktívan felhasználják a pedagógiai pszichológia releváns eredményeit, ezáltal beépítve azokat pedagógiai gondolkodásukba. A hallgatók ráébredése arra a jelenségmagyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a pedagógiai pszichológia egy tanítónak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése; erre alapozva az előadáson szerzett tudásuk kiegészítése a 6-10 évesek nevelésének és oktatásának speciális pszichológiai kérdéseivel.

TP: Konkrét iskolai problémahelyzetek megoldáscentrikus elemzése behaviorista szemlélettel. A konstruktivizmus a pedagógiai tervezésben és módszertanban. A Wood-féle aláállványozás a tanítói gyakorlatban. Metakognitív tréning az tanítói gyakorlatban. Kooperatív fejlesztő foglalkoztatás az iskolában.

A kreativitás-fejlesztés lehetőségei a 6-10 éves korosztályban. Egyéni különbségek figyelembevétele az iskolában.

K: A hallgatók konkrét esetek, problémák, helyzetek kapcsán gondolkodásukban hatékonyan használni tudják a pedagógiai pszichológia legfontosabb eredményeit.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: web oldal letölthető cikkekkel, segédanyagokkal

KI: Fisher, R. (2002). *Hogyan tanítsuk gyermekeinket gondolkodni?* Budapest: Műszaki Könyvkiadó, 5-140.o. Holt, J. (1991). *Iskolai kudarcok*. Budapest: Gondolat.

Schatz, T. (2003). *Te másképp gondolsz?* Pécs: Deák és Társa Kiadó.

AI: Fekete E. és Juhász L. (2004). *Minőségfejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában 1-4. Tanító*, 1: 42/5, 4-5. o., 2: 42/6, p26-27. o., 3: 42/7, 20-22. o., 4: 42/8, 10-11. o.

Habermann M. G. (1989). A "tehetség" értelmezése, a tehetséges tanulók kiválasztásának módszerei. In: Ranschburg J. (szerk.) *Tehetséggondozás az iskolában*. Budapest: Tankönyvkiadó, 162-223. o.

Kagan, S. (2001). *Kooperatív tanulás*. Budapest: Ökonet Kft.

Klein S. (1989). A kreativitás pszichológiája. In: Ranschburg J. (szerk.) *Tehetséggondozás az iskolában*. Budapest: Tankönyvkiadó, 49-73. o.

Nagy L. J. és Péntek J. (2000) *A kreatív nyelvhasználat és az iskola*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.

Nagy L. (2000). A gondolkodási képességek fejlesztésének lehetséges útjai. *Alkalmazott pszichológia*, 2/4, 75-86. o.

Németh E. (1997). *Hogyan jutalmazunk? A jutalom alkalmazásának előnyei és hátrányai a pedagógiában*. Új pedagógiai szemle, 47/1, 89-96. o.

Salomon, G. (1997). Újszerű konstruktivista tanulási környezetek. *Iskolakultúra*, 7/12, 65-74. o.

Tarkó K. (1999). Az olvasás és a metakogníció kapcsolata iskoláskorban. *Magyar pedagógia*, 99/2, 175-189. o.

TÁRB 0101 N: Filozófiatörténet

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Tanító szakon kötelező.

C: A filozófiának (alapfogalmak, módszer, kérdések stb.) és a filozófia történetének a megismertetése a hallgatókkal, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához.

TP: A nyugati filozófia története Platóntól Wittgensteinig. A metafizika, ismeretelmélet, elmefilozófia főbb kérdései – érvek, elméletek és irányzatok. Platón idea-elmélete és az univerzálé-vita, istenbizonyítások és cáfolatok, külvilág-szkepticizmus és Descartes Cogito-érve, a test-lélek probléma, Hume oksági elmélete, szabadság és szükségszerűség, Kant kopernikuszi fordulata, a XX. századi nyelvi fordulat.

K: —

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:—

KI: Andrassy Gy. (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveg-gyűjtemény. PTE 1995.

Grayling, A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Steiger Kornél (szerk.) – Bevezetés a filozófiába – szöveggyűjtemény. Holnap 1992.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

AI:Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Hamlyn, D. W. – A nyugati filozófia története. Holnap 1998.

Russell, B. – A nyugati filozófia története. Göncöl 1994.

TÁRB 0102 N: Filozófiatörténet

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: TÁRB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Tanító szakon kötelező.

C: A Filozófiatörténet c. előadás ismeretanyagának elmélyítése és kiegészítése, az előadás anyagát képező filozófiai szövegek, szemelvények olvasása és a tárgyalat problémák elemzése révén.

TP: A nyugati filozófia története Platóntól Wittgensteinig. A metafizika, ismeretelmélet, elmefilozófia főbb kérdései – érvek, elméletek és irányzatok. Platón idea-elmélete és az univerzálé-vita, istenbizonyítások és cáfolatok, külvilág-szkepticizmus és Descartes Cogito-érve, a test-lélek probléma, Hume oksági elmélete, szabadság és szükségszerűség, Kant kopernikuszi fordulata, a XX. századi nyelvi fordulat.

K: —

ÉM: referátum

TS: —

KI : Andrassy Gy. (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveg-gyűjtemény. PTE 1995.

Grayling, A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Steiger Kornél (szerk.) – Bevezetés a filozófiába – szöveggyűjtemény. Holnap 1992.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

AI : Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Hamlyn, D. W. – A nyugati filozófia története. Holnap 1998.

Russell, B. – A nyugati filozófia története. Göncöl 1994.

TÁRB 0201

N: A magyar nép története

T: előadás

MF: 3.

F: 1-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Dr. Várady Zoltán

B: Tanító szakon kötelező.

C: A tárgy a magyar történelem különböző korszakait dolgozza fel, az Árpád-házi királyok korától a 18. századi Magyarország történelmi eseményeinek tárgyalásáig. Kitekint későbbi korszakokra is. A hallgató ismerje meg a magyar történelem eseményeinek összefüggéseit, a politikai folyamatok társadalmi hatásait és a magyar történelem kiemelkedő alakjainak szerepét. Legyen képes az ország történelmébe illeszteni a szűkebb környezet múltjának megismertetésére.

TP: A hallgatónak ismernie kell az európai történelemben ágyazva a magyar történelem fordulópontjait, kelesebb eseményeit és személyeit. Képesnek kell lennie tájékozódni az alapvető szakirodalomban. Alkalmassá kell válnia arra, hogy felkeltse tanítványiban a haza, a lakóhely iránti érdeklődést, szeretetet.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Bebesi Gy.-B. Turi K.: Honismeret. Magyar történelem a kezdetektől napjainkig. Főiskolai jegyzet, Szekszárd, 1999.

Engel P.: Beilleszkedés Európába a kezdetektől 1440-ig. (Magyarok Európában I.) Háttér Lap- és Könyvkiadó, Bp. 1990.

Hanák P. szerk.: Egy ezredév. Magyarország rövid története. Gondolat, Bp. 1986.

Herber-Martos-Moss-Tisza: Történelem 3, 4, 5. Reáltanoda Alapítvány, 1994-95. ill. 1997. (Magyarországra vonatkozó részek)

Szakály F.: Virágkor és hanyatlás. 1440-1711. (Magyarok Európában II.) Háttér Lap- és Könyvkiadó, Bp. 1990.

AI: Bertényi I-Gyapai G.: Magyarország rövid története. (Maecenas Történelem Könyvek) Maecenas, Bp. 1992.

Korszerű történelem érettségizőknek és felvételizőknek sorozat magyarországi vonatkozású kötetei. Ikva Kiadó, Bp. 1990.

Kosáry D.: Újjáépítés és polgárosodás 1911-1867. (Magyarok Európában III.)

Háttér Lap- és Könyvkiadó, Bp. 1990.

Magyar História sorozat és Magyar História életrajzok sorozat kötetei. Gondolat Kiadó.

Magyar századok sorozat kiadásai. Pannonica Kiadó.

Új Képes Történelem sorozat magyarországi vonatkozású kötetei.

Magyar Könyvklub-Helikon Kiadó.

TÁRB 0202**N: A magyar nép története****T:** szeminárium**MF:** 3.**F:** 3-5.**R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Kolontári Attila**EA:** Dr. Várady Zoltán**B:** Tanító szakon kötelező.

C: A szemináriumokon a középkori magyar történelem tárgyköréhez kapcsolódó források, illetve a korszakkal foglalkozó neves történészek szakkikkeinek feldolgozására kerül sor előzetesen megadott szempontok alapján. A féléves tevékenység oktatói irányítással végzett önálló tanulói munkán alapul. A tanult anyagok (magyar őstörténet, Szent István törvényei, Aranybulla, a magyar Szent Korona története, a népmesék Mátyás király és a valóság, a magyarországi török jelenlét sajátosságai, következményei stb.) szervesen kapcsolódnak a honismeret előadásokhoz, mozaikszerűen egészítik ki, bővítik az ott elhangzottakat.

TP: A hallgatóknak részletes ismereteket kapnak a magyar történelem azon eseményeiről, melyekkel gyakorló pedagógusként olvasás- illetve honismeret órákon tankönyvi olvasmányok kapcsán találkozhatnak. Mindez gyakorlati pályafutásuk során megkönnyíti számukra ezen anyagrészek tanítását. Képesek lesznek olvasni és értelmezni történelmi tárgyú forrásokat, szakszövegeket. Megtanulnak adott témához önállóan irodalmat gyűjteni, a kiválasztott szöveghez megfigyelési szempontokat gyűjteni, feldolgozási módszereket hozzárendelni.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: az órai munka és aktivitás alapján

TS: fénymásolatok

KI: A magyarok elődeiről és a honfoglalásról. Szerk: Györffy György. Bp. 1986.

Magyar Középkor – forrásgyűjtemény (Szerkesztette és válogatta: Nagy Gábor). [h.n.] 1995.

Tóth Endre: A Szent Korona. In: Rubicon 1998/9-10. sz.

Kubinyi András: Mátyás király. Bp. 2001

AI: Bak János: Királynék bűnbak szerepben a középkori Magyarországon. In: Rubicon, 1998/9-10. sz.

Csomor Lajos: Magyarország Szent Koronája. Bp. 1987.

Szakály Ferenc: Veszthely az út porában. Bp. 1986.

Zsoldos Attila: Az Árpádok és alattvalóik. Bp. 1997.

TÁRB 0301

N: Magyarország 20. századi története

T: előadás **MF:** 4. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Tanító szakon kötelező.

C: A 20. századi magyar történelem dualizmus-kori előzményei; a trianoni békediktátum és következményei, a Horthy-korszak, Magyarország 2. világháborús szerepvállalása; Magyarország a szovjet blokkban (a demokratikus intézményrendszer felszámolása, a sztálini típusú diktatúra kiépítése Magyarországon; 1956; a Kádár-korszak – megtorlás és reformok, a legvidámabb barakk), az államszocialista rendszer bukása, a rendszerváltás.

TP: A hallgatók az előadások során megismerkednek a 20. századi magyar történelem fontosabb eseményeivel, a gazdasági, társadalmi fejlődés és az egymást váltó politikai rendszerek sajátosságaival, a kényszerpályákkal és alternatívákkal. Külön hangsúlyt kapnak az események eltérő narratívái, értelmezési lehetőségei, ezek politikai relevanciái. A hallgatók képesek lesznek stabil történelmi ismeretekkel felvértezve szemlélni Magyarország helyét, helyzetét a 21. századi európai folyamatokban (integráció, globalizáció). A kurzuson szerzett ismeretek hozzásegítik a hallgatókat, hogy megbízhatóan tudjanak eligazodni a modern magyar politikai intézményrendszerben. Önállóan tudnak szakirodalmat gyűjteni Magyarország 20. századi történetének kulcskérdéseivel kapcsolatban, képesek a történelmi kutatások legújabb eredményeit beépíteni ismereteik közé.

K: az előadások látogatása

ÉM: szóbeli vizsga

TS: kötelező és ajánlott irodalom, az előadások anyaga

KI: Romsics Ignác: Magyarország története a 20. században. Bp. Osiris, 1999.

Mítoszok, legendák, tévhitek a 20. századi magyar történelemről (Szerk: Romsics Ignác), Bp. Osiris, 2002.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

AI: Thomas Sakmyster: Admirális fehér lovon. Bp. Helikon, 2001.

Rainer M. János: Nagy Imre – politikai életrajz.

Huszár Tibor: Kádár. 1-2. kötet, Kossuth, 2003.

Ormos Mária: A történelem vonatán: Európa és Magyarország a 20. században. Bp. 2005.

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a 2. világháborúig. Bp. 1998.

Proletárdiktatúrákból a polgári demokráciákba. 1989-1992. Rendszerváltások Európában és a nagyvilágban. Szerk. Glatz Ferenc) Bp. 2004.

Trianon és revízió. Rubicon. 2005/ 6. sz.

2. Szakmai elméleti ismeretek

ÉNZB 0101 **N: A zene alapjai**

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3.

EF: —

TF: Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelező.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

É: gyakorlati jegy

EA: Pajor Márta

C: A zene alapvető összetevőinek készségszintű ismerete és alkalmazása. A magyar és európai gyermekdal, népdal jellemző tartalmi és formai jegyeinek tudása, a zenei mikrostruktúrák improvizatív alkalmazása. Egyszerűbb klasszikus zenei műformák megismerése, elemzése, előadása. A zenei olvasás-írás készségének legalapvetőbb elsajátítása, a zenehallgatás helyes szokásainak kialakítása, az értő zeneválogatás, a jó zenei ízlés kialakítása.

TP: Az európai gyermekdal és szerkezete; A pentatónia és fajtái; A kvintváltás; Népdaltípusok; Népdalkanonok; A zenei szerkesztés építőelemei: a motívum, a frázis, a periódus, a zenei mondat; Kisformák: az egytagú forma

K: Az általános iskolai alternatív tankönyvek dallami- és zenehallgatási anyagainak memoriter éneklése, a tankönyvi olvasógyakorlatok, valamint Kodály egy-és kétszólamú énekgyakorlatainak stílusos előadása, egyszerű klasszikus zenei anyagok prima vista éneklése és elemzése. A félév során a megadott előjegyzés szerint dallamok írása, olvasása, dallam-és ritmus diktandó, egyszerű zenei formák improvizatív létrehozása, megadott szempont szerinti elemzése.

ÉM: szóbeli-írásbeli vizsga

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: az alternatív ének tankönyvek, az órán megismert klasszikus zenei szemelvények gyűjteménye

KI: Alternatív ének tankönyvek

Bárdos Lajos: Hetven kánon Zeneműkiadó, Budapest 1975.

Kodály Zoltán: 333 olvasó gyakorlat, Zeneműkiadó, Budapest, 1972.

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I-IV. Editio Musica 1982

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Budapest, Tankönyvkiadó, 1991

AI: Kodály Zoltán: Kis emberek dalai. Zeneműkiadó, Budapest, 1965.

Lázár Katalin: Népi játékok. Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999.

Szőnyi Erzsébet: Biciniumok I-V. Zeneműkiadó, Budapest, 1975 Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Budapest, 1997

ÉNZB 0201**N: Ének-zene és tantárgypedagógia****T:** szeminárium**MF:** 2.**F:** 2-4.**R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** ÉNZB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:** Pajor Márta**EA:** Pajor Márta**B:** Tanító szakon kötelező.

C: A leendő pedagógusoknak el kell sajátítaniuk az általános iskola alsó tagozata zenei anyagainak korszerű megtanítási módszereit: a zenei készségek fejlesztésének lehetőségeit, a zenei tevékenységek területeit, a speciális iskolák zenei anyagainak válogatni tudását, a sajátos feladatokat és módszereket.

TP: Az ének órák típusai, felépítésük az óravázlat, a tervezet elkészítése a tanóra való felkészülés zenepedagógiai, zenepszichológiai feladatai a hibamegelőzés és a hibajavítás módszertana korszerű eszközök és módszerek alkalmazása az óra elemzésének leghatékonyabb módja a cél-feladatrendszer tükrében

K: Az évközben elsajátított ismeretek alkalmazása egy tervezeten, egy óravázlaton, és nehezebb részfeladatok megoldása mikrotanítással.

ÉM: írásbeli - A félév során egy mikrotanítás megtervezése és elemzése

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: Manó Muzsika CD-Rom, NAT, Kerettantervek, Helyi pedagógiai programok; Énektanítói kézikönyvek

KI: Ádám Jenő: Módszeres énektanítás. Turul Kiadó, Budapest 1942.

Kodály Zoltán: Visszatekintés I. Zeneműkiadó, Budapest, 1962.

AI: Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az iskolában. Zeneműkiadó, Budapest, 1978.

Laczó Zoltán. Zenehallgatás az általános iskolában. Zeneműkiadó, Budapest, 1973.

Sebő Ferenc: Népzenei olvasókönyv Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában I-IV. Zeneműkiadó, Budapest. 1976.

Szabó Helga: A magyar ének tanítás kálváriája. A szerző magánkiadása 1994.

Szőnyi Erzsébet: Kodály Zoltán zenei nevelési eszméi. Zeneműkiadó, Budapest, 1976.

ÉNZB 0202

N: Ének-zene tantárgypedagógia

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

ősz

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Pajor Márta

EA: Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelező.

C: Elméletileg meg kell alapozni a leendő tanítók zenepedagógiai munkáját. A magyar zenetanítási koncepció elméletének és gyakorlatának alapos ismerete, Adám Jenő és Kodály Zoltán világhírű zenei nevelési programja. Meg kell ismertetni a hallgatókkal az alternatív zenepedagógiák lényegét és adaptálási lehetőségeit. A kisgyermekkor zenei fejlesztés fiziológiai-zenepszichológiai törvényszerűségeinek ismerete és alkalmazása.

TP: A Kodály koncepció; Adám Jenő módszeres énektanítása; Alternatív zenepedagógiák/Orff, Suzuki, Dalcrose, Ward, Willems, Montessori;/ A zene befogadásának pszichológiája, a zenei élmény; A zenehallgatás pszichológiája; Zenei készségek fejlesztése a speciális iskolákban; Korszerű zenepedagógiai módszerek, eszközök / CD-rom, PC az énekórán

K: A félév során két zárthelyi dolgozat, esszé a választott zenepedagógiai elképzelés magyarországi megvalósításáról

ÉM: Egy video tanítás részletes elemzése a félév során, a félév végén kollokvium

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: video filmek-ének tanítások, hangzó anyagok, CD, CD-ROM, PC

KI: Hegyi István: Világunk zenepedagógiai öröksége. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1996.

Kodály Zoltán: Visszatekintés II. III. Zeneműkiadó, Budapest, 1962.

Kodály Zoltán: Közélet, vallomások, zeneélet. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1989.

Kokas Klára: A zene felemeli kezeimet. Zeneműkiadó, Budapest, 1997

AI: Barkóczy-Putnoki-Pléh.: A Kodály koncepció hatásvizsgálata. Zeneműkiadó, Budapest, 1972.

Gond János: Dzsessz- oktatás-rögtönzés-kreativitás. Muzsika, 1980. március

Szabó Helga: Torzulások a kodályi zenei nevelés általános iskolai alkalmazásában. Muzsika, 1980. február

Szőnyi Erzsébet: Reflektorfényben a zeneoktatás. Magyar Nemzet, 1979. november

Vélemények, viták zenekultúránkról. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1982

ÉN ZB 0301

N: Népzene

T: előadás

MF: 7. **F:** 5-7.

R: őszi **Ó/H:** 1

K: 2

EF: ÉN ZB 0201

É: kollokvium

TF: Müller János

EA: Tóthné Lázár Noémi

B: Tanító szakon kötelező.

C: Megismertesse a hallgatókkal az általános iskola alsó tagozatának magyar gyermekdal anyagát és ez által a magyar népdalok sajátos szerkezetét és dallamvilágát a múltban és jelenben. A magyar énekes népi játékok megismerése révén betekintést kapjanak a hallgatók a magyar nép múltbeli történetébe, lelkületébe valamint mentalitásába. Megfelelő elméleti és gyakorlati ismereteket szerezzenek az iskolai énekzene tánc és mozgáskultúra fejlesztő órák megtartáshoz. Zenei képességek kialakítása, az ismeretek hatékony alkalmazása

TP: Az általános iskola alternatív ének-zene tankönyveiben a magyar és európai gyermekdal anyag ismerete. Az énekzene órák klasszikus zenei szemelvényei, zenei témái és azok ismereteinek bővítése.(?)Az általános alsó tagozati énekórák korszerű multimédiás anyagainak megismertetése (cd, cd-rom, zenei Web helyek az interneten). Népi hangszerek megismerése és felhasználása az ének-zen órákban. Az énekes népi játékok elsajátítása és tananyagbeli kompetenciáinak értelmezése, alkalmazása. Nem pentaton és diatonikus hangsorok népzeneinkben. A leggyakrabban előforduló hangközök.

K: A 1.- 4- osztály törzsanyaga kiválasztott dalainak lejegyzése

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Albertné Balogh Márta: 3-4. Daloskönyvem Apáczai Kiadó Celldömölk 2003

Bánki Vera - Kismartony Katalin: Zene-Játék . Nemzeti Tankönyv Kiadó Bp. 2005

Lantos - Lukin: Ének-zene az általános iskola 1-3 osztály számára Nemzeti Tankönyv kiadó 2002

Süle Ferenc: 1-2. Daloskönyvem Apáczai Kiadó Celldömölk 2003

Tegzes György: Ének-zene 4 Nemzeti Tankönyv Rt. Bp. 1990

Zenekalauz - Tengertánc I-II Zenehallgatás az iskolában és otthon Nemzeti Tankönyvkiadó 2002

AI: Borsai Ilona: Magyar népi-gyermekjátékok (ének-zene szakköri füzetek 2.) Tankönyvkiadó Bp. 1977

Forrai Katalin: Európai gyermekdalok Zeneműkiadó Bp. 1966

Forrai Katalin: Ének az óvodában Zeneműkiadó Bp. 1991

Forrai Katalin: Szomszéd népek gyermekdalai Tankönyv Kiadó Bp. 1965

Kodály Zoltán-Ádám Jenő: Énekeskönyv (az az 1948-as évi első kiadás Reprint kiadása) Nemzeti Kiadó Bp. 1994

Laczó Zoltán: Zenehallgatás az általános iskola alsó tagozatában Tankönyvkiadó Bp. 1984

Lázár Katalin: Népi játék Planétás Kiadó Bp. 1997

ÉNZB 0401

N: Zeneirodalom

T: szeminárium

MF: 7. **F:** 5-7.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: ÉNZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Tanító szakon kötelező.

C: A zene fejlődéstörténeti korszakaiban kialakult zenei műfajok időrendbe illesztése, a legnagyobb zeneszerzők jelentősebb műveinek megismerése. Ezáltal egy olyan tájékozottság kialakítása, melynek segítségével a hallgató a megfelelő időrendi és történelmi környezetébe el tudja helyezni a hallott zeneműveket.

TP: Az egyes zenei korokban létrejövő új műfajok megismertetése, ennek segítségével az adott zenetörténeti korszak stílárius jegyeinek felismertetése a zenéjükben. A zenei jellegzetességek ismeretében a hallgató maga is képessé válik egy ismeretlen zenemű megfelelő zenei stíluskorszakban való elhelyezésére, további zeneszerzők megnevezésére az adott zenei korszakban, ezáltal egy komplex zenetörténeti és zenetörténelmi áttekintéssel fog rendelkezni. Legfőbb elsajátítandó zeneirodalmi ismereteket képezi az adott korszak zenei jellemzői szerinti csoportosítás: zenei műfajok és stílus összefüggései keresztül.

K: A félévvégi írásbeli vizsgára való felkészülés

ÉM: írásbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Kelemen Imre: A zene története (Zeneműkiadó Bp. 2000) Szabolcsi Bence: A zene története (Zeneműkiadó Bp. 1984)

AI: Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon (Zeneműkiadó Bp. 1985)

Howard M. Brown: A reneszánsz zenéje (Zeneműkiadó Bp. 1980)

Peter Gülke: Szerzetesek, Polgárok, Trubadúrok (Zeneműkiadó Bp. 1979)

A zenetörténet antológiája /szerk. Bartha Dénes/ (Zeneműkiadó Bp. 1974)

MGYB 0101

N: Nyelv és szintjei

T: előadás

MF: 1. **F:** 1.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF:

EA: H. Tóth Tibor

B: Tanító szakon kötelező.

C: A nyelv általános kérdéseinek vázlatos áttekintése. A magyar nyelv szintek szerinti tárgyalása a hangoktól a szövegig. A tárgyalásban minden nyelvi szinten kiemelt hangsúlyt kap a beszéd és a nyelv, a használat és a rendszer kettőssége. A tananyagban folyamatosan és következetesen jelen van a gyakorlati alkalmazás, a tanítói munkában való felhasználhatóság szempontja. Cél: az alapismeretek körében megbízható tájékozódás; a nyelvészeti látásmód fejlesztése, a perspektíva kitágítása; a későbbi önfejlesztés iránti igény megteremtése.

TP: A nyelv kérdései általában (nyelviség; fogalmak, összefüggések és megközelítések, a nyelvi jel és jelzés természete; általános nyelvészeti és nyelvtudományi kérdések; szinkronia és diakronia, struktúra és funkció). A nyelvi szintek részletes tárgyalása (hangok, morféimák, szavak, szó szerkezetek, mondatok). A nyelvi szintek összefüggései, határjelenségek, átmenetek. A jelentés alapkérdései. Szófajtan és morfológia; morfonológiai kérdések. Az egyszerű mondat szerkezetének részletes tárgyalása. Az összetett mondat főbb kérdései. A beszéd hangszerelése; hangtani alapismeretek; szupraszegmentális összetevők. A mondat feletti szintek és jelenségek (szöveg és beszédhelyzet, stílus és kommunikáció). Kitekintés (történeti nyelvészeti, kulturális kérdések; alkalmazott nyelvészeti területek; oktatási problémák).

K: Zárthelyi dolgozat.

ÉM: Írásbeli vizsgabelépő; szóbeli vizsga.

KI: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004. (A retorika és a névtani ismeretek kivételével.)

Deme László: A beszéd és a nyelv; A beszéd egysége: a mondat; A nyelvhasználati formák megoszlása és fejlődése. In: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: 9–98., 151–182.

É. Kiss Katalin: Mondattan. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006.

Kenesei István: A nyelv és a nyelvek (5., javított, bővített kiadás). Gondolat, Bp., 2004.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: Nyelv, nyelvtan, grammatika. A nyelvi egységek szinteződése (23–33).

AI: Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk. Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Bp., 1968 (és a későbbi kiadások).

Crystal, David: A nyelv enciklopédiája. Osiris, Budapest, 1998. (Különösen az I–V., a VII–VIII. és XI. rész.)

Fodor István: A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Tinta, Bp., 2004

Fónagy Iván: A metafora és vidéke. In: A költői nyelvről. Corvina, Bp., é. n. 125–330.

Károly Sándor: Mondat és megnyilatkozás. Néprajz és Nyelvtudomány 24/25. Szeged, 1980/81: 49–62.

Kiefer Ferenc szerk.: Strukturális magyar nyelvtan 1., 3 kötet (Mondattan, Morfológia). Akadémiai, Bp., 1992; 2000.

Lukács Ágnes—Király Ildikó—Racsmany Mihály—Pléh Csaba szerk./vál.: A téri megismerés és a nyelv. Gondolat, Bp., 2003.

M. Korchmáros Valéria: Mondattan Deme László előadásai alapján (változatlan kiadás). Szeged, 2005 (1998).

Saussure, Ferdinand de: Bevezetés az általános nyelvészetbe (Cours de linguistique générale: 1. kiadás: 1915; 2. kiadás: 1922; 3. kiadás: 1931; ennek alapján Tullio de Mauro kritikai kiadása, Payot, Párizs, 1978). B. Lőrinczy Éva fordítása (1967, 1997). Corvina, Bp., 1997.

Sipos Lajos dr. főszerk.: Pannon enciklopédia (V.): Magyar nyelv és irodalom. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó, Bp., (Kína), 1997.

MGYB 0102**N: Nyelv és szintjei****T:** szeminárium**MF:** 2.**F:** 2-4.**R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** MGYB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** H. Tóth Tibor**B:** Tanító szakon kötelező.

C: Az elméleti nyelvészeti ismeretek gyakorlati alkalmazása. Elemzési feladatok és gyakorlatok. Cél, hogy a jelöltek megbízható rutinra tegyenek szert a hangtan, a szófajok és a szóelemek szegmentálása, valamint a mondattani elemzés területén. Szövegművek elemzésének nyelvi-nyelvészeti megalapozása. Mindenütt a tanítói munkában legfontosabb területek és készségek, képességek kialakítására és fejlesztésére összpontosítunk, olyan módszertani útmutatást adva, mely a hétköznapok tanítói munkájában is jól hasznosítható.

TP: Filológiai alapismeretek (szótárak, kézikönyvek, folyóiratok; könyvtárhasználat, kutatómunka és oktatási segédanyagok). Hangtani gyakorlatok (hangtulajdonságok; hangképzés, beszédhibák, hangos beszéd, írás és olvasás; a betű és a hang). Morfológiai és szófajtani elemzési gyakorlatok. Mondatelemzések, szemléltetési és ábrázolási módok. A mondat szintjei és fő részei; szövszerkezetek a mondatban. Az összetett mondatok elemzése, problémák. Szövegtani és jelentéstani/pragmatikai gyakorlatok. Műfaji és stílusgyakorlatok. Szupraszegmentális elemek a gyakorlatban: a beszéd és a beszédértés; a szöveg megszólaltatásának alapkérdései. Műelemzési gyakorlatok; nyelv és irodalom: szerepük és kapcsolatuk a tanításban, a nevelésben; az anyanyelv oktatásának jelentősége, személyiségformáló hatása.

K: Rendszeres házi feladatok; tevékeny órai munka, házi dolgozat elkészítése komplex elemzési témában (szövegelemzés megadott szempontok szerint).

ÉM: A házi feladatok és a házi dolgozat, valamint az órai munka súlyozott értékelése.

TS:

KI: Adamikné Jászó Anna—Hangay Zoltán: Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik, Szeged, 1995. Faluvégi Katalin—Keszler Borbála—Laczkó Krisztina szerk.: Magyar leíró nyelvtani segédkönyv (2. javított kiadás). Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.

Grice, H. Paul: A társalgás logikája. In: Pléh Csaba—Siklaki István—Terestyéni Tamás szerk.: Nyelv—kommunikáció—cselekvés. Osiris, Bp., 1997: 213–227.

K. Balogh Judit szerk.: Mai magyar nyelvi gyakorlatok. I. Universitas, Bp., (2. átdolgozott kiadás), 1995 (és későbbi kiadások).

Rácz Endre—Szemere Gyula: Mondattani elemzések. Tankönyvkiadó, Bp., 1972 (és további kiadások).

AI: Antal László: A hatodik mondatrész. Gyorsuló idő sorozat. Magvető, Bp., 1985.

Benkő Loránd: A magyar fiktív (passzív) tövű igék. Akadémiai, Bp., 1984.

Bernstein, Leonard: A megválaszolatlan kérdés (Harvard University Press, Cambridge 1976).

Zeneműkiadó Bp. 1979. Különösen az 1., 2., 3. fejezet.

Berrár Jolán: Új szempontok és módszerek a szóképzés vizsgálatában. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973. (és későbbi kiadások): 99–124.

Hadrovics László: Magyar frazeológia. Akadémiai, Budapest, 1995.

H. Molnár Ilona: Az igei csoport, különös tekintettel a vonzatokra. ÁNyT. VI. Akadémiai, Bp., 1969: 219–270 [229–255]. {MMNySzyg.² 230–262}

Lengyel klára: Átmeneti kategóriák a nyelv különböző szintjein. Nyr. 119. [1995]: 310–333.

Rácz Endre: A birtokos személyragozásnak a birtok többségét kifejező alakrendszere. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973 (és későbbi kiadások): 135–149.

Szabó T. Attila: Hány szó van a magyar nyelvben? In: Nyelv és múlt. Válogatott tanulmányok, cikkek III. Kriterion, Bukarest, 1972: 81–89.

Török Gábor: A pecsétek feltörése. Magvető, Bp., 1983. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

MGYB 0201 **N: Beszédművelés****T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** 1.**EF:** —**TF:** dr. Töttös Gábor**R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**É:** gyakorlati jegy**EA:** dr. Töttös Gábor, Tancz Tünde, Boronkai Dóra**B:** Tanító szakon kötelező.**C:** Fő cél a helyes beszédlégzés, hangképzés és beszéddallam kialakítása. A jó ritmusú, megfelelő hangerejű, kötéses lágy indítású szövegmondás megtanítása. A lámpaláz leküzdése, a rögtönzés képességének kialakítása, a pedagógus-diák közti harmonikus beszédkapcsolat megalapozása, az egyéni beszédstílus kimunkálására való törekvés.**TP:** Az egyéni beszédvétségek és -hiányosságok felmérésre, a vegyes mélylégzés megtanulása és gyakorlása. Kötelező versek hangsúlyozása, könyvnélküli felidézése előre jelölt hangsúlyok és bemutatás alapján. A szövegrögzítési és interpretációs képességek fejlesztése. A hangszínek megfelelő alkalmazása versekben és prózában. A beszéd mintaadó felelősségének tudatosítása. Készségek: szépirodalmi és szakszövegek hatásos bemutatását éri el a hallgató, aki ezzel készül minél magasabb szintű pedagógusi munkájára. Kompetencia: a pályán és közéletben való adekvát beszéd.**K:** Rendszeres óralátogatás és a kapott részfeladatok határidőre való teljesítése (versfelmondás, prózabemutatás).**ÉM:** szóbeli vizsga**TS:** A PTE IGYFK pályázatra kidolgozott Beszédművelés c. segédlet.**KI:** Hernádi Sándor: Beszédművelés. Tankönyvkiadó, Bp., 1976.

Deme László: A Kazinczy-érmek és a helyes magyar kiejtés kérdései. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 1965.

Sugárné Kádár Júlia: Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskolás korban. Akadémiai Kiadó, Bp., 1987.

AI: Kodály Zoltán: Vessünk gátat kiejtésünk romlásának. In. Esszépanoráma 1900-1944 (Vál. Kenyeres Zoltán.) Szépirodalmi K. Bp., 1978. Montágh Imre: Nyelvművesség NPI Bp., 1989.

Egyetemi fonetikai füzetek 1-35. füzet. (Sorozatszerk. Bolla Kálmán.) ELTE BTK Fonetikai Tanszék, Bp., 1988-2004.

Montágh Imre et al.: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

Rónai Béla, Kerekes László: Nyelvművelés és beszédtechnika. Tankönyvkiadó, Bp., 1982.

MGYB 0301 **N: Beszéd, olvasás, szövegfeldolgozás tp.**
T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: MGYB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: Tancz Tünde **EA:** Tancz Tünde

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan tanítók képzése, akik az új igényeknek megfelelő tantárgyelméleti és szakmódszertani ismeretekkel rendelkeznek a beszéd- és olvasásfejlesztés, valamint szövegfeldolgozás célkitűzéseinek megvalósításához az iskolai oktatás alapozó szakaszában.

TP: A kurzus átfogó képet nyújt a beszédfejlesztés és olvasástanítás pszicho-fiziológiai alapjairól. A beszédfejlesztés és olvasástanítás módszeres eljárásairól, a szövegfeldolgozás elvi kérdéseiről, a szövegtípusokról és a műelemzés technikáiról. Megismerteti a hallgatókkal az érvényben lévő tantárgy-pedagógiai dokumentumokat, programokat. Készségeket és kompetenciákat formál, melyek megalapozzák az egyénnek és a csoportnak legmegfelelőbb tanítási módszerek kiválasztását és gyakorlati alkalmazását.

K: A kurzus évközi követelménye, hogy a hallgatók Rendelkezzenek átfogó képpel az olvasásfejlesztés, a szövegfeldolgozás kérdésiről, a szövegtípusokról és a műelemzés módszeres eljárásairól. Ismerjék képesség- és készségfejlesztés lehetséges didaktikai eljárásait, a problémákat a fejlődés és fejlesztés folyamatában. Tudják megszerzett ismereteiket gyakorlati tervezőmunkában alkalmazni.

ÉM: referátumok, zárthelyi dolgozat

TS: Duzmathné Tancz Tünde: Az olvasástanítás alternatív módszerei. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Bemutató- és versenytanítások videofelvételei. (Kari Könyvtár). Tanulószoza.

KI: Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségiig. Trezor, Bp., 2002.

Cs. Czachesz Erzsébet: Olvasás és pedagógia. Mozaik Oktatási Stúdió. Szeged, 1998.

Kernya Róza (szerk.): Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996

Diszlexia. Fejlesztő Pedagógia külön szám. 1999. május.

AI: A. Jászó Anna: Csak az ember olvas. Az olvasás tanítása és lélektana. Tinta Könyvkiadó, Bp., 2003.

Balogh József. Adalékok a hangos és hangtalan olvasás magyarázatához. In: Nyíri Kristóf Szécsi Gábor (Szerk): Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig: Áron Kiadó, Bp., 1998. 225-243.

Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi, kommunikációs nevelési program tantárgypedagógiája. Tankönyvkiadó, Bp., 1987.

Benkes Zsuzsa - Petőfi S. János: Alapfeladat-típusok a vers és próza kreatív-produktív megközelítéséhez. Bp., 1993.

H. Tóth István: A Nemzeti alaptanterv és a kiejtés tanítása-javaslatok, megjegyzések, tanácsok. Módszertani Közlemények, 1998/2. 61-67.

Ligeti Csákné: Miért más? Első osztályos olvasókönyvek összehasonlítása. ÚPSZ. 2001/1.

Steklács János: Funkcionális analfabetizmus a hipotézisek, tények és számok tükrében. Akadémiai Kiadó Bp. 2005.

Szilágyi Imréné (Szerk.): Melyiket válasszam? Olvasás-írásstanítás 1. osztályban. Tanítók kiskönyvtára 2. OPI-MM. 1990.

Zsolnai József: Beszédművelés kisiskolás korban. Bp., 1981.

MGYB 0401 **N: Írás, nyelvtan tp.**

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: MGYB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Tancz Tünde

EA: Tancz Tünde, Antus Györgyné

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan naprakész tudással rendelkező hallgatók képzése, akik ismerik az írás- és nyelvtan tanításának felfogását, módszereit, eljárásait. Rendelkeznek a készségfejlesztéshez, ellenőrzéshez és értékeléshez szükséges kompetenciákkal. Képesek az anyanyelvi tantárgy-pedagógia elméletének gyakorlati alkalmazására.

TP: A kurzus tananyaga magába foglalja az írástanítás pszichológiai alapjait, módszereit és készségfejlesztő eljárásait. A nyelvi ismeretek és a helyesírás tanításának történeti áttekintését, elveit, módszereit és feladattípusait. Az ellenőrzés és értékelés eljárás módjait. Az elsajátítandó készségek között szerepel, hogy a hallgató alkalmas legyen az ismeretek kritikus feldolgozására és alkalmazására. Rendelkezzen az írás eszközhasználatú fejlesztéséhez, valamint a helyesírási kompetencia kialakításához szükséges szemlélettel. Ismerje, tisztelje és érvényesítse az írás- és nyelvhasználati normákat.

K: Ismerjék írás és nyelvtanítási alternatív módszereit és az ezekhez készült tankönyvcsaládokat, taneszközöket. Legyenek képesek az anyanyelvi neveléshez használt taneszközök felhasználásával, a szerzett kompetenciák birtokában önálló felkészülni anyanyelvi órák tartására, az írás és helyesíráskészség mérésére.

ÉM: Zárthelyi dolgozat, mikrotervezet.

TS: Tanulószoja. A tanítás mint kommunikáció. Videofelvétel, Veszprém, MTA-OOK, 1987. Bemutató- és versenytanítások videofelvételei. (Kari Könyvtár).

KI: Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségig. Trezor, Bp., 2002.

Kernya Róza (Szerk.): Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996.

Stummer Mária: A kéz tevékenységének gyakoroltatása az írástechnika szolgálatában.

Csengőszó, 1997/3-4. 3-14.; 1997/5. 9-13.

Szilágyi Imréné (szerk.): Melyiket válasszam? Olvasás-írástanítás 1. osztályban.

Tanítók kiskönyvtára 2. OPI-MM. 1990.

AI: A. Jászó Anna (szerk.): A magyar nyelv könyve. Trezor Kiadó, Bp., 1991.

Baloghné Zsoldos Julianna: A nyelvi, irodalmi, kommunikációs nevelési program tantárgypedagógiája. Tankönyvkiadó, Bp., 1987.

Grétsy László: Anyanyelvünk játéka. Gondolat Kiadó, Bp., 1974

Laczkó Krisztina-Mártonfalvi Attila: Helyesírás. Osiris Kiadó, Bp., 2004.

Lengyel Zsolt: Az írás. Kezdet-folyamat-végpont. Corvina, Bp., 1999.

Ligeti Róbert: Az írástanulás pszichológiája. Tankönyvkiadó, Bp., 1982.

V.Raisz Rózsa-Zimányi Árpád (Szerk.): Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. Század elején Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 2002.

MGYB 0501

N: Fogalmazás tp.

T: előadás

MF: 4.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PEDB 0301; MGYB 0301

É: kollokvium

TF: Tancz Tünde

EA: Tancz Tünde, Antus Györgyné

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan tanítók képzése, akik rendelkeznek a fogalmazás tanításához, a készségfejlesztéshez, ellenőrzéshez és értékeléshez szükséges kompetenciákkal. Gyakorlatban alkalmazható ismereteket szereztek az olvasóvá nevelés és a könyvtárhasználat kialakítása és fejlesztése terén.

TP: A kurzus ismeretanyagában szerepelnek a kommunikációs kompetenciák formálásának lehetőségei. A szövegalkotás műveletei: előkészítése, fejlesztése, önállósítása. A fogalmazási műfajok tanításának módszertani kérdései és a műfajok tanításának sajátosságai. Az olvasóvá nevelés kérdései, könyv és könyvtárhasználati szokások kialakítása és fejlesztése. A kreativitás fejlesztésének lehetőségei az anyanyelvi nevelésfolyamatában. A kurzus olyan készségeket formál, melyek lehetővé teszik a szövegalkotás folyamatában az új ismerethordozók és kommunikációs eszközök hatásának friss szemléletű érvényesítését.

K: A hallgatók ismerjék az alternatív taneszközöket, a szerzett kompetenciák birtokában legyenek képesek önállóan felkészülni a különböző műfajú szóbeli és írásbeli szövegek alkotásának előkészítésére, létrehozására és korrekciójára valamint az olvasóvá nevelés és a könyvtárhasználati szokások alakítására.

ÉM: Szóbeli felelet.

TS: Duzmathné Tancz Tünde: A kritikai gondolkodás fejlesztése. (tanári szerep, kérdéskultúra, kérdezőtechnikai gyakorlatok) In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoa. Bemutató- és versenytanítások videofelvételei. (Kari Könyvtár).

KI: Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségig. Trezor, Bp., 2002.

Kernya Róza (Szerk.): Az anyanyelvi nevelés módszerei. Általános iskola 1-4. osztály, Kaposvár, 1996.

Maggassy László: A fogalmazás tanításának elvei és módszerei. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

AI: Antalné Szabó Ágnes, Szövegjátékok. In: Magyartanítás, 1994. 3-4.

Nagy Attila: Olvasásfejlesztés, könyvtárhasználat, kritikus gondolkodás. Bp. 2001. OSZK.

Bocsák Veronika – Benkő Zsuzsanna – Hölgyesi Györgyi: Olvass nekem! Kalauz szülőknek, óvónőknek, tanítóknak a gyermekkönyvek útvesztőjében. Trezor Kiadó, Bp., 1995

Fercsik Erzsébet–Raátz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Bp., 1993.

Hoffmann Ottó: Útkeresés a fogalmazástanításban. Bp., 1983.

Márton László: Olvasó gyermek. Új Forrás. 2004/2. sz. 3-15.

Tóth Tibor: Az olvasóvá nevelésről. Iskolakultúra, 1999/1.

MGYB 0601

N: Gyermekirodalom

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF:

EA: Tancz Tünde

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan hallgatók képzése, akik ismerik az alapvető gyermekirodalmi művek rendszerét, történetiségét, műfaji jellemzőit az ókortól napjainkig. Tisztában vannak a gyermeki befogadás pszichés mechanizmusaival, a befogadás szintjeivel, a hatás objektív és szubjektív feltételeivel. A népköltészet legjelentősebb műfajaival és klasszikus műveivel az olvasásra nevelés módszereivel.

TP: A gyermekirodalom fogalma, esztétikája. A gyermekirodalom és olvasója, olvasás pszichológiai vonatkozások. A gyermekirodalom történetének áttekintése a kezdetektől napjainkig. A klasszikus gyermekirodalom műfajai: mondókák, gyermekvers, népmese, népmonda, legenda, történelmi elbeszélés, műmese, meseregény, ifjúsági regény. A népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatai, történeti és műfaji sajátosságok: motívumkincs, vándortémák, típusok. A modern gyermekirodalom műfajai és jellemzői. Nonszensz a gyermekirodalomban. Kortárs ifjúsági irodalom. A modern gyermekirodalom egyéb műfajai: képeskönyv és képregény, az ismeretterjesztő gyermekkönyv.

K: A leendő tanítók rendelkezzenek befogadástani alapismeretekkel. Az irodalmi műelemzés klasszikus módszereire építve legyenek képesek a gyermekirodalmi alkotások önálló értelmezésére. Az egyetemes és nemzeti kulturális-esztétikai értékek befogadására. Legyen képes a szakirodalomban való önálló tájékozódásra, a kritikai feldolgozásra, a műveltségelemek integrációjára.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Bettelheim, Bruno 1985. A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Gondolat Kiadó. Bp.

Borbély Sándor 1996. Kik írtak a gyermekeknek? Unió. Bp.

Komáromi Gabriella: (Szerk.): Gyermekirodalom. Helikon, Bp., 1999.

AI: Bálint Péter (Szerk.): Közelítések a meséhez. Didakt K., Debrecen, 2003.

Boldizsár Ildikó 1997. Varázslás és fogyókúra. Kijárat Kiadó. Bp.

Propp, V. J. 1975. A mese morfológiája. Gondolat Kiadó. Bp.

Csanádi Imre: A magyar gyermekvers története. Műhely, 1979/4.

Dán Krisztina (Szerk.): Tanulmányok a 14 éven aluli gyermekek olvasóvá neveléséről. OPKM., Bp., 1985.

Tarbay Ede 1996. Gyermekirodalomra vezérlő kalauz. Szent István Társulat. Bp.

Voigt Vilmos (szerk.) 1998. A magyar folklór. Osiris Kiadó. Bp.

MGYB 0602

N: Gyermekirodalom

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Tancz Tünde

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan tanító képzése, akik képesek örömet okozó irodalmi nevelésre, a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, az iskoláskorú gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére. A gyermekirodalmi műfajok elemzési technikáinak alkalmazására, a művek interpretálására, és közvetítésére.

TP: A kurzus ismeretanyaga magába foglalja az irodalmi neveléshez kapcsolódó alapfogalmakat, módszertani irányelveket, a különböző irodalmi műfajokat. Az irodalmi foglalkozások típusait, felépítését és eszközrendszerét. Az olvasóvá nevelés módszereit. Feltárja az irodalmi tevékenység tartalmához szorosan kapcsolódó eljárásokat, interpretációs és elemzési technikákat. A közvetítés lehetőségeit, melyekkel a hallgatók megteremthetik a gyermek és az irodalom tudatos és aktív kapcsolatát. A kurzus olyan pedagógus jelölteket feltételez, akik alkalmasak a tevékenységtartalmak érzelmeket fejlesztő, szuggesztív közvetítésére, a teljes személyiség fejlesztésére sikeres módszertani kulturáltságuk birtokában.

K: A hallgatónak legyen átfogó képe a gyermekeknek szóló irodalomról. Legyen képes önálló szakszerű és színvonalas válogatásra, szövegelemzésre. Tudja megszerzett ismereteit integrálni, a gyakorlatban alkalmazni. Legyen képes gyermekfoglalkozások és könyvtári órák tervezésére.

EM: Műelemzés, írásbeli dolgozat.

TS:

KI: Bálint Péter (Szerk.): Közelítések a meséhez. Didakt Kiadó, Debrecen, 2003.

Bocsák Veronika – Benkő Zsuzsanna – Hölgyesi Györgyi: Olvass nekem! Kalauz szülőknek, óvónőknek, tanítóknak a gyermekkönyvek útvesztőjében. Trezor Kiadó Bp., 1995.

Horgas-Levendel-Trencsényi: A gyerekek másképpen olvasnak. Tankönyvkiadó, Bp., 1976.

Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes: Kettős tudat In. Gyermeklélektan. Gondolat, Bp., 1972. 239-256.

AI: Boldizsár Ildikó: Mesepoetika, Bp., 2004.

Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2001.

Duzmathné Tancz Tünde: Népmesék a pedagógiai mentálhigiéne szolgálatában. In: Tantárgy-pedagógiai kutatások. Eötvös József Főiskola, Baja, 2004. 39-47.

Komáromy Sándor: Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából. Eötvös Könyvkiadó, Bp., 1998.

Szalai Nóra: Csörre töltve. Iskolakultúra. 2002/6-7. sz.

Tarbay Ede: Gyermekirodalomra vezérlő kalauz. Szent István Társulat, Bp., 1996.

MGYB 0701

N: Irodalom és társművészeti

T: előadás

MF: 7. **F:** 5-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Horváth Béla

EA: Dr. Horváth Béla, Tancz Tünde, Boronkai Dóra

B: Tanító szakon kötelező.

C: A magyar nyelv és irodalom műveltségterület tantárgyelemeinek kreatív alkalmazása más, művészeti műveltségterületekhez kapcsolódva (vizuális, zenei). Az irodalom és a társművészetek érintkezési pontjainak, egymásra hatásának bemutatása. Az irodalom és a társművészetek szimbiózisát megvalósító alkotások felhasználhatóságának gyakorlata az oktatásban.

TP: Az irodalom és a társművészetek kapcsolata: a művészi alkotás természetrajza; az irodalom és a társművészetek egymásra hatása, inspiráció, illumináció, illusztráció és adaptáció; az irodalom és a zene; az irodalom és a képzőművészet, az irodalom és a színház; az irodalom és a film (forgatókönyv, filmnovella – művészfilm, játékfilm); új irodalmi műfajok és a vizualitás; mitológiai és bibliai témák az irodalomban, zenében, képzőművészetben és a filmben; a XX. század irodalmi alkotásainak zenei adaptációi és alkalmazhatóságuk az oktatásban; az irodalom ihlette vizuális lehetőségek az oktatásban.

K: A hallgató fedezze fel a művészeti ágak közötti tartalmi, esetleg formai összefüggéseket. Ismerje a tárgyat érintő zenei, képzőművészeti, színházi és filmes alkotásokat. Legyen képes tanult szakismereteit mozgósítani irodalmi adaptációk elemzésében. Ismerje meg a nevelő-oktató munkában felhasználható, a tárgyhoz tartozó eljárásokat és gyakorlati lépéseket.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószo

KI: Aradi Péter: Kőrössi P. József: Zene: magyar írók novellái. Bp., 2003. Noran Kiadó.

Bókai Antal: Szó – Művészet – Társadalom. Bp., 1993. Múzsák Könyvkiadó.

Gács Anna-Gelencsér Gábor (Szerk.): Adaptációk. Film és irodalom egymásra hatása. Bp., 2002. JAK: Kijárat Kiadó.

Kibédi Varga Áron: A jelen: irodalom és művészet a századfordulón. Pozsony, 2003. Kalligram.

Kiss Attila-Szőnyi György Endre (Szerk.): Szó és kép: a művészi kifejezés szemiotikája és ikonográfiája: tanulmányok. Szeged, 2003. JATEPress.

Nagy Pál: Az irodalom új műfajai. Bp., 1995. ELTE BTK.

AI: Szokolczay Lajos: Korfurdaló: tanulmányok, esszék, kritikák az irodalom a színház és a képzőművészet köréből. Bp., 1999. Széphalom Könyvműhely.

Tüskés Tibor: Testvérmúzsák. Bp., 1979. Móra Kiadó.

Kőrösi P. József (vál.): Árnyékból szőtt vendég: magyar írók színházi novellái.

MGYB 0801

N: Korunk irodalma

T: szeminárium

MF: 7.

F: 3-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváth Béla

EA: Dr. Horváth Béla

B: Tanító szakon kötelező.

C:

TP: Ismertesse meg a hallgatókat a modern dráma, epika tendenciáival, meghatározó jelentőségű alkotóival, műveivel. A hallgatók kapjanak képet a bonyolult jelrendszerek által tükrözött modern és posztmodern világgépekről, magatartásformákról. Az abszurd dráma (Beckett, Ionesco, Jarry), A modern színház, A modern regény előzményei, Az új regény, Mészöly Miklós, Esterházy Péter, Modern magyar líra (Nagy László, Pilinszky János, Weöres Sándor), Napjaink lírája.

K: A kurzus rendszeres látogatása, aktív részvétel: referátumok teljesítése, elemzések.

ÉM: Referátumok, zárthelyi dolgozatok.

TS:

KI: Beckett: Godot-ra várva;

Örkény: Pisti a vérzivatarban;

Kornis M.: Kozma;

Sütő A.: Advent a Hargitán;

F. Kafka: A per; M.

Bulgakov: Mester és Margita;

J. Kerouac: Uton; Temesi F: Por

AI: Balassa Péter: Színeváltozás. Szépirodalmi K. 1982.

Balota, Nicolae: Abszurd irodalom. Gondolat K. 1979.

Bécsy Tamás: A dráma lételméletéről. Akadémiai K. 1984.

Bécsy Tamás: "E kor nekünk, szülők és megölők". Tankönyvkiadó 1984.

Mész Lászlóné: Színterek. Korona K. 1995.

Müller Péter /P/: Dráma forma és nyilvánosság. Argumentum K. 1997.

Szabó B. István: Örkény. Balassi K. 1997.

MATB 0101 N: Matematika I.

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3.

EF: —

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelező.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

É: kollokvium

EA: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

C: Az általános iskolai alsó tagozatos matematika tananyag átadásához szükséges ismeretek, készségek, képességek szaktudományos megalapozása a feldolgozott témák segítségével. Cél, hogy a hallgató - a matematika minden területén és más tárgyakban is tudja alkalmazni a halmazokat és a halmazműveleteket; - legyen képes a kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazsághalmazát megállapítani; - ismerje fel a hozzárendeléseket, elemezze a kapcsolatokat.

TP: Halmazelméleti alapfogalmak, halmazkapcsolatok, halmazműveletek; Matematikai logika. Kijelentések - állítások - ítéletek. Logikai műveletek. Logikai azonosságok; Következtetések, nevezetes formulák; Logikai függvény. Kvantifikáció; Szorathalmaz - reláció - hozzárendelés - függvény. Függvénytani alapismeretek. Sorozatok; Természetes szám fogalma, műveletei. Számrendszerek. Számkörbővítés; Osztója reláció és tulajdonságai; Számelméleti alapismeretek, tételek; Kongruencia reláció. Műveletek kongruenciákkal. Kongruenciareláció.

K: Halmazműveletek, logikai műveletek és számelméleti alapfogalmak és tételek biztos ismerete;

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

Pólus - Ruzsa: A logika elemei - Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.

Urbán János: Matematikai logika - Budapest, Műszaki Kiadó, 1983.

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmi György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Pólus - Ruzsa: A logika elemei - Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.

Szendrei János: Algebra és Számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

Varga Tamás: Matematikai logika kezdőknek - Budapest, Tankönyvkiadó, 1966

MATB 0102 N: Matematika I.

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3.

EF: —

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelező.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

É: gyakorlati jegy

EA: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

C: Az általános iskolai alsó tagozatos matematika tananyag átadásához szükséges ismeretek, készségek, képességek szaktudományos megalapozása az előadáson feldolgozott elméleti ismeretek elsajátítása és gyakorlati alkalmazása segítségével. Cél, hogy a hallgató - a matematika minden területén és más tárgyakban is tudja alkalmazni a halmazokat és a halmazműveleteket; - legyen képes a kijelentéseket szabatosan megfogalmazni, azokat összekapcsolni, kijelentések igazsághalmazát megállapítani; - ismerje fel a hozzárendeléseket, elemezze a kapcsolatokat.

TP: Gyakorlati feladatokban halmazalkotás, halmazműveletek, adott logikai értékű állítások megfogalmazása; Logikai műveletek alkalmazása. Ítéletek (elemi, összetett) logikai értékének meghatározása; Azonosan egyenlő kifejezések, azonosan igaz kifejezések. Igazolások igazságtáblázattal, igazsághalmazzal; Következtetések helyességének megállapítása igazságtáblázattal, igazsághalmazzal, nevezetes következtetési sémákkal; Reláció vizsgálata; Elemi függvényvizsgálat; Osztathósági feladatok. A számelmélet alaptételének alkalmazása feladatokban. Kongruenciákkal végzett műveletek. Műveletek nem-tíz alapú szám-rendszerekben. Osztathóságra vonatkozó állítások vizsgálata az osztathósági szabályok alkalmazásával.

K: Megfelelő fogalomértés és erre épülő gyakorlati alkalmazás; Halmazműveletek és logikai műveletek biztos alkalmazása; Következtetések helyességének eldöntése a tanult módszerekkel; A számelmélet alaptételének alkalmazása feladatokban.

ÉM: 3-4 ellenőrző dolgozat; 2 ZH

TS: Tanulószoza

KI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

Pólus - Ruzsa: A logika elemei - Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.

Urbán János: Matematikai logika - Budapest, Műszaki Kiadó, 1983.

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmai György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmai György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Pólus - Ruzsa: A logika elemei - Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.

Szendrei János: Algebra és Számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

Varga Tamás: Matematikai logika kezdőknek - Budapest, Tankönyvkiadó, 1966.

MATB 0201 N: Matematika II.

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: MATB 0101

É: kollokvium

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

EA: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan ismeretek kialakítása az egyenletekről és megoldási módszereikről, amelyek alkalmassá teszik a hallgatókat az alsó tagozatban a szöveges feladatok feldolgozása során a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére; Olyan korszerű szaktudományos ismeretek megalapozása, amelyek képessé teszik a hallgatót a kombinatorikus gondolatmenet alkalmazására, ezek segítségével sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldására; Olyan ismeretek kialakítása a hallgatókban, hogy képesek legyenek a geometriai alapismeretek rendszerezésére, a térszemlélet fejlesztésére a konstrukciós folyamatokban;

TP: Nyitott mondat - egyenlet - egyenlőtlenség; Egyenletek ekvivalenciája; Lineáris és másodfokú egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségrendszerek algebrai és grafikus megoldása. Cramer képletek; Permutáció, variáció, kombináció fogalma, a lehetőségek számának meghatározása ismétlés nélküli és ismétléses esetekben; A valószínűségszámítás alapfogalmai, axiómái; Klasszikus valószínűségi mező. Kombinatorikus valószínűség; Feltételes valószínűség; Geometriai transzformációk típusai és tulajdonságai; Egybevágósági transzformációk; Hasonlósági transzformációk; Transzformációk szorzata.

K: Kombinatorikai alapfogalmak és kapcsolataik biztos ismerete; Egyenlet, egyenlőtlenség, egyenlet-, ill. egyenlőtlenségrendszer megoldása biztonsággal; Geometriai ismeretek készségszintű elsajátítása, geometriai transzformációk és kapcsolatuk ismerete.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Hajós György: Bevezetés a geometriába - Budapest, Tankönyvkiadó, 1996.

Halmi György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Solt György: Valószínűségszámítás. Bolyai könyvek - Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 1993.

Szendrei János: Algebra és Számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

MATB 0202

N: Matematika II.

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

EA: Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az előadáson feldolgozott elméleti ismeretek elsajátítása és gyakorlati alkalmazása segítségével olyan ismeretek kialakítása az egyenletekről és megoldási módszereikről, amelyek alkalmassá teszik a hallgatókat az alsó tagozatban a szöveges feladatok feldolgozása során a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére; olyan korszerű szaktudományos ismeretek megalapozása, amelyek képessé teszik a hallgatót a kombinatorikus gondolatmenet alkalmazására, ezek segítségével sorba rendezési és kiválasztási feladatok megoldására; olyan ismeretek kialakítása a hallgatókban, hogy képesek legyenek a geometriai alapismeretek rendszerezésére, a térszemlélet fejlesztésére a konstrukciós folyamatokban;

TP: Adott szövegben rejlő matematikai problémához egyenlet, egyenlőtlenség felírása és megoldása. A nyitott mondat modell-szerepe; Egyenletrendszerek, egyenlőtlenség-rendszerek (elsőfokú, többismeretlenes) algebrai és grafikus megoldása; Sorbarendezési feladatok (permutáció); Kiválasztási feladatok (kombináció); Kiválasztási feladatok sorbarendezéssel (variáció); Valószínűségek kombinatorikus meghatározása; Feltételes valószínűségi problémák megoldása; Geometriai transzformációk alkalmazása szerkesztési és bizonyítási feladatokban.

K: Adott problémához egyenlet, egyenlőt-lenség, egyenlet, illetve egyenlőtlenség-rendszer felírása, megoldása; Megfelelő mélységű fogalomértés és erre épülő gyakorlati, alkalmazás kombinatorika, valószínűségszámítás a geometria témakörben.

ÉM: 3-4 ellenőrző dolgozat; 2 ZH

TS: Tanulószoza

KI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Hajós György: Bevezetés a geometriába - Budapest, Tankönyvkiadó, 1996.

Halmi György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Solt György: Valószínűségszámítás. Bolyai könyvek - Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 1993.

Szendrei János: Algebra és Számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

MATB 0301 N: Matematika tantárgypedagógia**T:** előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3**EF:** MATB 0201 **É:** kollokvium**TF:** dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára **EA:** Straubingerné Kemler Anikó**B:** Tanító szakon kötelező.**C:** Adjon olyan matematikai és pedagógiai műveltséget, amely képessé teszi a hallgatókat az eredményes és szakszerű tanítói munka elvégzésére.**TP:** A tantárgy az alsó tagozatos matematika tananyag korszerű és hatékony módszerekkel történő tanításához szükséges módszertani ismereteket közvetíti. A matematikai ismeretsajátítás folyamatát és az ismeretsajátítási folyamat irányításának lehetőségeit dolgozza fel a gondolkodás módszereinek alapozása, a számtan-algebra, a halmaz-logika, a relációk, a függvények, a geometriamérés és a valószínűség-statisztika témakörökben. Megismerteti a tanítás során alkalmazott módszereket, munkaformákat, eszközöket, írásos segédanyagokat.**K:** A hallgató rendelkezzen az alsó tagozatos matematika korszerű tanításához szükséges tárgyi ismeretekkel, képességekkel, szakmódszertani ismeretekkel. Legyen képes a problémafelismerő és – megoldó képesség fejlesztésére, a kreativitás elfogadására és fejlesztésére, legyen elképzelése a tehetséggondozás és felzárkóztatás lehetőségeiről az egyes témakörök vonatkozásában.**ÉM:** szóbeli vizsga a külön összeállított tételsor alapján**TS:** tanulószoba**KI:** Alsó tagozatos matematika tankönyvcsaládok, feladatgyűjtemények

Dr. Czeglédy I. – Dr. Orosz Gyuláné – Dr. Szalontai T. – Szilák Aladárné: Matematika tantárgypedagógia I - II. Nyíregyháza. Bessenyei György Könyvkiadó, 2000.

Dr. Iker J. – Szerencsi S. – Dr. Vörös Gy.: A matematika tanítása I. II. III. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1990.

Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004

AI: Dr. Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Dr. Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

Halmai György: Matematikai feladatok I - II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1984.

Pólya György: A problémamegoldás iskolája I-II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1979.

Richard R. Skemp: A matematikatanulás pszichológiája. Budapest. Gondolat kiadó, 1975.

Vörös György (szerk.): Szemelvénygyűjtemény a matematika tanításához. Budapest. Tankönyvkiadó 1986.

MATB 0302 N: Matematika tantárgypedagógia

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: MATB 0301

É: gyakorlati jegy

TF: dr.Csatlósné dr.Fülöp Sára

EA: Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelező.

C: A Matematika tantárgypedagógiája kötelező kurzus témaköreinek gyakorlat-orientált kiegészítése.

TP: Megegyezik a Matematika tantárgypedagógia előadás kötelező kurzus programjával. A tantárgy közvetíti az alsó tagozatos matematika tananyag korszerű és hatékony módszerekkel történő tanításához szükséges módszertani ismereteket. Ezen felül megismerteti a tankönyveket, tanterveket, egyéb dokumentumokat, oktatási segédeszközöket, és azok alkalmazásának lehetőségeit.

K: A hallgató rendelkezzen az alsó tagozatos matematika korszerű tanításához szükséges tárgyi ismeretekkel és képes legyen ezek gyakorlati alkalmazására. Ismerje a tantervi követelményeket, oktatási segédeszközöket, legyen képes óravázlatok, óratervezetek készítésére.

ÉM: Egy szabadon választott alsó tagozatos munkatankönyv kitöltése, valamint évközi dolgozatok alapján

TS: tanulószoba

KI: Alsó tagozatos matematika tankönyvcsaládok, feladatgyűjtemények

Dr. Czeglédy I. – Dr. Orosz Gyuláné – Dr. Szalontai T. – Szilák Aladárné: Matematika tantárgypedagógia I - II. Nyíregyháza. Bessenyei György Könyvkiadó, 2000.

Dr. Iker J. – Szerencsi S. – Dr. Vörös Gy.: A matematika tanítása I. II. III. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1990

AI: Dr. Csóka Géza (szerk.): Elemei matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Pólya György: A problémamegoldás iskolája I-II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1979.

Róka Sándor (szerk.): Barangolás a matematikában. Debrecen. Tóth Könyvkereskedés Kft., 1997.

Vörös György (szerk.): Szemelvénygyűjtemény a matematika tanításához. Budapest. Tankönyvkiadó, 1986.

Werner Metzsig – Martin Schuster: Tanuljunk meg tanulni! Budapest, Medicina kiadó, 2003.

TECB 0101 **N: Életvitel és háztartástan**
T: előadás **MF:** 1. **F:** 1- **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: — **É:** kollokvium
TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az egészséges és környezettudatos életvitelhez szükséges ismeretek megszerzése

TP: Értékek, életminőség, életszínvonal, szükségletek, életmód. Környezetkultúra. Az ember biológiai és társadalmi jellemzői. Harmóniára törekvés, fenntarthatóság testi-lelki, szociális egészség. A lakóhely, a település, a ház. Fogyasztás és hulladéktermelés. A táplálék és táplálkozás.

K: az előadások rendszeres látogatása

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Életvitel és gyakorlati ismeretek - NT., Budapest, 1997.

Déri Illés (szerk.) Környezet - egészség - Szeged, 2002.

Száraz Péter: Ember és környezete - NSZJ, Budapest, 1993.

AI: Dr.Sántha Attila: Környezetgazdálkodás. TTK., Budapest, 1996.

Csányi Vilmos: Az emberi természet. Vince Kiadó, Budapest, 1999.

Szabadi Gusztáv: Otthon, család, háztartás. Agricola Kiadó és Kereskedelmi Kft.

TECB 0102 **N: Életvitel és háztartástan**
T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: TECB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. A fenntarthatósághoz és az egészséges életvitelhez szükséges attitűdök és kompetenciák kialakítása.

TP: Az egészséges környezet összetevői: Életmód, életvitel, napirend, étrend. Hulladékgazdálkodási ismeretek. Biogazdálkodás elvei, elsősegélynyújtás. Pedagógus kötelességei, jogai, szerepe a fenntarthatóságra nevelésben. A hallgatók rendelkezzenek a környezet- és egészségtudatos magatartás kialakításához szükséges attitűdökkel és azok kialakításához szükséges módszertani kompetenciákkal.

K: a szemináriumok rendszeres látogatása, projektmunkában való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Dr.Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem Pont K.Bp. 2001.

Könczey Réka – Nagy Andrea: Földköznapi kalauz Bp. Föld Napja A. 1993.

Életvitel és gyakorlati ismeretek Bp.- Nemzeti Tankönyvkiadó, 1997.

AI: Adrian Bailey: A főzés alapanyagai. Novotrade Kiadó, Budapest, 1991.

Barty Phillipo: Nagy háztartáskönyv. Cserépfalvi Kiadó, Budapest, 1991.

Az elsősegély kézikönyve - SubRósa K., Bp.

TECB 0201 **N: Technika és tantárgypedagógiája**
T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: — **É:** kollokvium
TF: Dr. Kevey Balázs **EA:** Antus Györgyné

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az iskola 1-4. osztályában a technikai ismeretek oktatására.

TP: A munkaoktatás és a technikai nevelés történeti áttekintése; A NAT, a kerettanterv, a tanmenetek és a taneszközök elemzése; Tapasztalatszerzés a környezetkímélő eljárások, környezettudatos magatartás terén; Ismerkedés az anyagok tulajdonságaikkal és megmunkálásukkal; Munkaszervezés, munkamegosztás a családban, a gyermek napirendjének kialakítása; Gazdálkodás a háztartásban, a háztartási munkák könnyítésének lehetőségei; Az épített környezet modellezése, építészeti és műszaki rajzi ismeretek elsajátítása; Konstruáló, tervező képesség fejlesztése, az anyag; a forma és a funkció összefüggésében.

K: Legyenek képesek az emberi alkotásokban rejlő használati és esztétikai értékek befogadására és közvetítésére; Ismerje és alkalmazza a modellezést a technikai nevelésben; A hallgatók legyenek képesek a megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Technika tankönyvcsalád, taneszközök; NAT - Korona Kiadó, Budapest, 2000.

Kiss Sándor (szerk.): Technika, Kölcsey Ferenc Református Tanítóképzős Főiskola, Debrecen, 2004.

Szóda Ferenc: Technika tantárgypedagógia, Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.

AI: Kovács Imréné (szerk.): Technika Tantárgypedagógia szöveggyűjtemény - ELTE TÓFK, Budapest, 2003.

Imre István: Közlekedj okosan! Minerva 1998.

Nagy Attiláné-Palócz Ferencné: Alkalmazzuk a technikát! Nemzeti Tk. Bp. 1993.

Apáczai tantervcsalád életvitel és gyakorlati ismeretek az 1-10. évfolyam számára Apáczai Kiadó Celldömölk, 1997.

Gyermekek főzőkanállal- A Magyar Konyha ünnepi kiadványa IPV-Bp.1984.

TERB 0202

N: Természetismeret

T: szeminárium

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: TERB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr.Kevey Balázs

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az élő és élettelen természet és kölcsönhatásainak vizsgálata és megismerése által, a hallgató képessé válik a Kárpát-medence természeti értékeinek tisztelésére. Ismeri hazánk biológiai sokféleségét.

TP: A hallgatók a megszerzett ismereteik és attitűdjeik alapján hozzájárulnak a felnövekvő nemzedék környezettudatos, természetisztelő életszemléletének és a szükséges felelősségének alakításához. A környezet és az élőlények kapcsolatai. A természeti környezet. A levegő. A talaj. A víz. A táplálék. A növények. A gombák. A gerinctelenek. A gerinces állatok osztálya. Fás hazai életközösségek. Fűves életközösségek. Vizi életközösségek. Védett területek. Dél-Dunántúl - Gemenc

K: szemináriumok rendszeres látogatása

ÉM: projektmunka, gyakorlatok; referátumok, ZH-k

TS:

KI: Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig - Pont Kiadó, Budapest, 2001.

Szekszárd Vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK Szekszárd, 2001.

Dr.Pájer József:Természetvédelem az ezredfordulón –

Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2002.

Simon Tibor–Seregélyes Tibor: Növényismeret - Nemzeti Tankönyvkiadó., Budapest.

Varga Zoltán: Állatismeret Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Farkas Sándor: Magyarország védett növényei Mezőgazdasági K., Bp., 1999.

AI: Tardy János /Szerk./: Értéktörző Magyarország TermészetBúvár Alap.Kiadó Bp. 2002.

Dr.Varga Zoltán: Ők élnek Pannóniában Well_Press Kiadó Kft Miskolc 2002

Rakoncay Zoltán: Vörös könyv Akadémiai Kiadó Bp. 1990.

Járayné Dr. Komlódí Magda /Szerk./ : Pannón Enciklopédia Dunakanyar Kiadó Bp. 2000.

TERB 0301 N: A környezetismeret tantárgypedagógiája

T: előadás **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: TERB 0101; TERB 0201

É: kollokvium

TF: Dr. Kevey Balázs

EA: Gébert Imre

B: Tanító szakon kötelező.

C: Olyan tanítók képzése, akik alkalmasak az ált isk. 1.-4. évfolyamán a környezetismeret tantárgy nevelési-oktatási feladatainak ellátására. Rendelkeznek a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel. Rendelkeznek azokkal az elméletileg megalapozott korszerű természettudományi ismeretekkel, készségekkel, képességekkel, amelyek birtokában alkalmasak a 6-10 éves gyermekek természettudományi, környezeti nevelésére, oktatására, egészségének fejlesztésére. Olyan tantárgypedagógiai eljárásokat sajátított el, amelyek felkészítenek a környezetismeret tantárgy tanulásához szükséges képességek eredményes fejlesztésére.

TP: A tantárgy tanításához szükséges alapidokumentumok ismerete, a tervező munka sajátosságai. A természettudományos nevelés célja, képességfejlesztési feladatai. A természetben lejátszódó alapvető fizikai, biológiai és természeti földrajzi folyamatok, ezek megfigyelése, összefüggéseinek felismerése, magyarázata. A környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés legfontosabb életkori feladatai. A nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértése, értelmezése. Az élettelen anyag és az élőlények minőségi, mennyiségi és a kölcsönhatásokban megnyilvánuló tulajdonságai.

K: A vizsgára bocsátás feltétele a félév során egy zárthelyi dolgozat legalább elégséges szintű megírása.

ÉM: : Írásbeli zárthelyi a félév folyamán, a félév végén szóbeli kollokvium

TS: A tantárgy tanításához szükséges alapidokumentumok, tanítási tervezetek, videós órák

KI: Dr Borvendég Márta- Doba László- Dr. Harag Ferenc-Dr Jámber Balázs- Szabó Péter:

A környezetismeret tanításának módszertana Dávid Oktatói és Kiadói BT Kaposvár 1999.

Nemzeti Alaptanterv 2003 OM Budapest 2004.

Dr Endrédi Lajos: Szekszárd vidékének természeti értékei PTEIGYFK Szekszárd 2001.

Alföldi Imre-Bucher Flórián: Szekszárd kulturális emlékei Babits Kiadó Szekszárd 1998.

AI: Esztergályos Jenő: Oktatójáték kisiskolásoknak Apáczai Kiadó Celldömölk 2001.

Dr Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig Pont Kiadó Budapest 2001.

Dr Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem Pont Kiadó Budapest 2001.

Adorján Rita: Magonc Mecsek Erdészeti RT. 1998 Agárdy Gábor.: Erdei iskola Aqva Kiadó Budapest 1994.

TERB 0302 N: A környezetismeret tantárgypedagógiája**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**EF:** TERB 0301 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kevey Balázs **EA:** Gébert Imre**B:** Tanító szakon kötelező.

C: A környezetismeret tantárgy tanítására történő gyakorlati felkészítés. Rendelkeznek azokkal a módszertani, speciális tantárgy-pedagógiai ismeretekkel, oktatási stratégiákkal, amelyek birtokában alkalmasak a 6-10 éves gyermekek természettudományi, környezeti nevelésére. Rendelkeznek tervezési, kommunikációs, motivációs és tanulásszervezési készségekkel.

TP: A tanítási órák előkészítése, a tervező munka. Az algoritmus alkalmazásának lehetősége a földrajzi, biológiai ismeretek feldolgozása során. A kísérlet vezetése, a mérés algoritmus. A sajátos szervezeti forma – tanulmányi séta, kirándulás. A tantárgy alapozó jellege, a tantárgyi koncentrációs lehetőségek. Sajátos módszerek, munkaformák a tantárgy tanítása során. A környezeti alapproblémák, a környezeti nevelés lehetőségei. Egyszerű természettudományi kísérletek végzése. A tanítás-tanulás eszközei.

K: A vizsgára bocsátás feltétele a félév során egy óra tervezetnek, annak szemléltető anyagának bemutatása, a csoport előtt történő bemutatása.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, tervezet gyűjtemények, a tantárgy tanításához szükséges alapidokumentumok, videós órák

KI: Dr. Borvendég Márta-Doba László-DR Harag Ferenc-Dr. Jámbor Balázs- Szabó Péter:

A környezetismeret tanításának módszertana Dávid Oktatói és Kiadói BT. Kaposvár 1999.

Alaptanterv 2003 OM Budapest 2004.

Kosztolányi Istvánné: Az erdei iskola hasznos könyve Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest 2002.

Dr. Kerényi Attila: Általános környezetvédelem Mozaik Oktatási Stúdió Szeged 1995.

AI: Dr. Mester Miklósné: Apáczai tantervcsalád, Környezetismeret keret-és helyi tanterv-és tanmenetjavaslat Celldömölk 2001.

Adorján Rita: Magonc Mecsek Erdészeti Rt. Pécs 1998.

Agárdy Sándor: Erdei iskola Aqva Kiadó Budapest 1994.

Vida Gábor – Gulyás Pálné – Tóth Albert: Kultúra – Nevelés – Oktatás – Környezet T.K.T.E.1990

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem Pont Kiadó Budapest 2001.

Lehoczky János: Iskola a természetben, avagy a környezeti nevelés gyakorlata, Raabe Klett, Budapest 1998.

TERB 0401 N: Egészségnevelési gyakorlat

T: szeminárium **MF:** 7. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az emberi test felépítésének és működésének, a humánbiológiai alapjainak, valamint az egészséges életmód jellemzőinek és követelményeinek a megismerése.

TP: Az emberi test, sejtek, szövetek. A kültakaró és egészségtana. A mozgás és egészségtana. A táplálkozás és egészségtana. A légzés és egészségtana. A keringés és egészségtana. A vér és nyirok és egészségtana. Az immunrendszer és egészségtana. A kiválasztás és egészségtana. Hormonális szabályozás és egészségtana. Idegi szabályozás és egészségtana. Érzékszervek és egészségtanuk. Szaporodás és egészségtana. Egyedfejlődés és egészségtana.

K: A szemináriumok rendszeres látogatása, aktív részvétel, szemináriumi dolgozatok

ÉM: Szóbeli, írásbeli és projektmunka

TS:

KI: Dr. Nemessányi Zoltánné: Egészségtan. Comenius Bt., Pécs. 1998.

Dr. Pajor Géza: Egészségtan (szerk.) Egészségtan. Tankönyvkiadó, Bp.

Dr. Donáth Tibor: Anatómia – élettan Medicina K. Bp. 1999.

AI: Dr. Mészáros Judit – Simon Tamás: Egészségnevelés Tankönyvk. Bp. 1997

Dr. Papp Zoltán: Elsősegélynyújtás Medicina K. Bp. 2000.

Dr. Rigó János: Dietetika Medicina K. Bp. 1993.

TESB 0101 N: Testnevelés elmélet alapjai

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: — **É:** kollokvium

TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelező.

C: A tantárgy biztosítsa az elméleti ismeretek olyan fokát, melyek birtokában a hallgatók a megszerzett ismereteiket eredményesen alkalmazhatják a tanórai és a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon.

TP: Testnevelés elméleti alapfogalmak. Az emberi test váz- és mozgatórendszerének megismerése. Az egyén fejlődésének szakaszai és azokat jellemző mozgások és mozgáskapcsolatok kialakulása. A motoros képességek és fejlesztésük lehetőségei alsó tagozatban. Az 1-4. osztály gimnasztikai mozgásanyaga. A gimnasztika elmélete, szaknyelvi alapismeretek. A rajzírás szabályai.

K: Váljanak képessé arra, hogy a testnevelés oktatásához szükséges anatómiai, élettani ismeretek alapján jól tudják a testgyakorlatokat alkalmazni a motoros képességek fejlesztése érdekében.

ÉM: Szóbeli kollokvium esetén az oktató által feltett kérdésekre a témát széleskörűen átfogó válaszok megfogalmazása, az előadások és a szakirodalom alapján. Írásbeli kollokvium esetén esszékérdésekre írásban történő válaszadás.

TS: tanulószoba

KI: Dr. Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Dr. Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana, Sport Kiadó, Bp., 1972.

Dr. Farnosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

AI: Dr. Miltényi Márta: Sportmozgások anatómiai alapjai I-II. Sport Kiadó, Bp., 1987.

Prisztóka Gyöngyvér: Testnevelés elmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Erdős István: Gimnasztika, TFTI, Bp., 1999.

Dr. Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Maxin, J.: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2002.

TESB 0201 N: Gimnasztika, torna**T:** szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4.**R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**EF:** TESB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:** Christián Anikó**EA:** Mozolai Annamária**B:** Tanító szakon kötelező.

C: Az általános és sokoldalú képzés eszközszerének, a gimnasztikának a megismerése, alkalmazása – az adott korosztályra és előképzettségre tekintettel. Azok a tanítók képesek a testkulturális értékek közvetítésére, akik ismerik a gimnasztika mozgásrendszerét; szervezetre gyakorolt hatását; készségi szinten alkalmazzák a terminológiát. Sajatítsák el azokat az elméleti és gyakorlati ismereteket, melyek az 1-4 osztályos tanulók testnevelésében a torna mozgásanyagát alkotják. (Szabadgyakorlatok, kéziszer-gyakorlatok, páros, társas, bordásfal, pad.)

TP: A gimnasztika természetes és szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatai. Rendgyakorlatok, alkalmazott alakzatok. Sportágspecifikus célgyakorlatok. Motoros képességeket alapozó és előkészítő, szintentartó gyakorlatok. Alapvető mozgáselemek készségi szintű ismerete talajon, ugrásban és tornaszereken.

K: A hallgatók legyenek tisztában a szaknyelvvvel, készségi szinten alkalmazzák is azt. A hallgatók váljanak képessé bemelegítő gyakorlatok tervezésére, vezetésére, azok rajzírással, szaknyelvi leírással történő megjelenítésére. A megtanítandó torna elemek végrehajtásán túl az oktatás menetének ismerete és az aktív segítségadás ismerete is követelmény.

ÉM: Évközben: gimnasztika tervezet, gimnasztikavezetés (mikro-tanítás formájában), torna elemek gyakorlati bemutatása.

TS: tanulószoba**KI:** Erdős István: Gimnasztika. TFTI, Bp., 1999.

Dr. Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, 2001.

Hamza-Karácsony-Molnár-Vígh_Gyulai: Torna 1x1 „MondAt” Kft. Bp., 2000.

AI: Dr. Bejeh Klára-dr. Hamar Pál: Torna ABC. OKKER Kiadó,

Donáth Ferenc-dr. Hamza István-Molnár Ferenc-Vígh László: Torna az iskolában. Bp., 1996.

Dr. Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.

Kerezsi Endre: Torna I-III. TF. Tankönyv, Sport Kiadó, Bp., 1980.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004.

TESB 0301 N: Testnevelési játék és sportjáték

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelező.

C: Szerezzenek elméleti és gyakorlati ismereteket a testnevelési játékok és sportjátékok vezetésére. Ismerjék meg a játék kiválasztásának elveit, oktatásának módszereit. Jusson kifejezésre a testnevelési játék és sportjátékok készség- képesség- és személyiségfejlesztő hatása.

TP: A testnevelési játékok és sportjátékok elméleti alapjainak megismerése. A játékok oktatásának és vezetésének metodikája, gyakorlati megvalósítása az 1-4. osztályban. A sportjátékok (kézilabda, kosárlabda) mozgásanyagának elsajátítása és oktatásának módszerei az 1-4. osztályban. A sportjátékok játékszabályainak elsajátításával történő játékvezetés. A kondicionális és a koordinációs képességek fejlesztésére alkalmas játékok kiválasztása, a különböző évfolyamokban való megjelenítése. A testnevelési játékok és sportjátékok szerepe és helye a testnevelési órákon és a tanórán kívül.

K: Sajátítsa el a testnevelési játékok és a sportjátékok mozgásformáit. Legyen képes a játék oktatására és vezetésére (mikrotanítás keretén belül). Tudjon alapszinten sportjátékokat vezetni.

ÉM: Zárthelyi dolgozat, gyakorlati bemutatás, és játékvezetés

TS:

KI: Varga Pné: Az iskolai testnevelés játéka. Sport, Bp., 1971.

Onyescsákné Riegl M.: Testnevelési játékok. Bp., 1992.

Kristóf L.-Gál L.: Sportjátékok I. II. III. Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

AI: Bús Imre és mts.-i: Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. PTE IGYFK, Szekszárd, 2003.

Hamza I.: Játék, egyensúlyozás, vízhezszoktatás. Szerzői kiadás, Bp., 1995.

Horváth Zoltán: Játék és szabadidősport. BDTF TSI, Szombathely, 1999.

Horváth Zoltán: 99 játék mindenkinek. BDTF, Szombathely, 1999.

Pásztori-Rákos: Sportjátékok I. (iskolai és népi játékok) Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.

TESB 0401

N: Atlétika

T: szeminárium

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerjék meg az alapvető atlétikai mozgásformákat (futás, ugrás, dobás). Az alapképzés tantervében szereplő atlétikai mozgások technikájának készségszintű elsajátítása, oktatásának módszertana, a hibajavítás helyes alkalmazása. A hallgatók kondicionális képességének fejlesztése olyan szintre, amely segítségével mintaszerűen tudják végrehajtani ezeket a mozgásformákat.

TP: Futások: futóiskola, álló és térdelőrajt, a rövidtávfutás, a közép- és hosszútávfutás jellemzői.

Ugrások: távolugrás, guggoló távolugrás rávezető gyakorlatai és a technika végrehajtása.

Magasugrás: átlépő magasugrás. Dobások: kislabdahajtás helyből és hármas lépésritmussal

K: Ellenőrzésre kerül az atlétikai mozgások oktatásának módszertana. A leírt mozgásformákat tudja a gyakorlatban végrehajtani, bemutatni. Tudjon egyszerű – iskolai atlétika versenyeket tervezni és vezetni. A hallgatók tudják készségszinten alkalmazni a tanultakat.

ÉM: Gyakorlati bemutatás, zárthelyi dolgozat.

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Arday László A testnevelés tanítása. Korona Kiadó, 2001.

Dr. Koltay Jenő-dr. Takács László: Az atlétikai oktatása. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Dr. Ozsváth Ferenc: A testnevelés tanítása. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

AI: Atlétika II. Sport Kiadó, Bp., 1980.

Mindszenty J.-Mátraházi J.: Az atlétika nemzetközi és hazai versenyszabályai. Nyírségi Nyomda, Bp., 1998.

Atlétika – 1003 játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2000.

Mozolai Annamária: Az atlétika és oktatásmetodikája. Kézirat. Szekszárd, 1996.

Sipos György: A testnevelés tanítása. Tankönyvkiadó, Bp., 1970.

TESB 0501 **N: Testnevelés elmélet és tantárgypedagógia**
T: előadás **MF:** 5. **3-5.** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: — **É:** kollokvium
TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelező.

C: A tantárgy oktatásának célja olyan elméleti és gyakorlati ismeretanyag elsajátítása, amelynek birtokában a hallgatók felkészülnek és alkalmassá válnak a tanítási tevékenységre.

TP: A testnevelésben használt alapfogalmak megismerése és értelmezése. A testnevelés oktatásának módszertani ismerete, az óra felépítése, szerkezete, az órarészek és tartalmukat kitöltő és az ezekből adódó feladatok. A pedagógus feladata a testnevelés foglalkozások előkészítésében, az órán és annak utómunkálataiban.

K: A hallgató váljon alkalmassá óratervezetek készítésére, annak tartalmát a testnevelés elmélet alapján töltsse meg megfelelő testgyakorlatokkal. Tudja kiválasztani a tantervből/tantárgyprogramból a megfelelő időszaknak az anyagát. Képes legyen a tanultak alapján éves programot/tanmenetet készíteni és azt megfelelően használni a testnevelés órák tervezésénél.

ÉM: Szóbeli vizsga az előadáson elhangzottakból.

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Arday László: A testnevelés tanítása (alsó tagozat) Korona Kiadó, Bp., 1999.

Király Tibor: A testnevelés tanítás módszertana tanítók részére. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy pedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004.

AI: Prisztóka Gyöngyvér: Testnevelélmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1998.

Dr. Báthori Béla: Testnevelélmélet és módszertan I. MTE, Bp., 1994.

Ozsváth Károly: Testnevelés tantárgypedagógia I. Elméleti alapok. Magyar Elektronikus Könyvkiadó, Bp., 2003.; Sipos György: A testnevelés tanítása. Tankönyvkiadó, Bp., 1978.

Dr. Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana. Sport Kiadó, Bp., 1972.

TESB 0502 **N: Testnevelés elmélet és tantárgypedagógia**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: TESB 0501 **É:** gyakorlati jegy
TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelező.

C: A hallgató szerezzen ismereteket a mikrotanítások során a testnevelés tantárgy oktatásának gyakorlati megvalósításához. A tanításokra való felkészülés alkalmával ismerkedjen meg a hallgató a testnevelésórán alkalmazott tervező, szervező feladatokkal.

TP: Az elméleti képzésben megismert óratervezet, szempontrendszer alapján előkészítő, főrészes és játéktervezet, tervezetek készítése. Az elkészített tervezet szerint kijelölt órarész mikrotanítása a hallgatói csoport közreműködésével. A hallgató és az oktató értékelése a látott, tapasztalt tanításról.

K: A hallgató váljon alkalmassá óratervezetek készítésére, és annak a gyakorlatban történő megvalósítására az 1-4. osztályban.

ÉM: tervezet, mikrotanítás

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Arday László: A testnevelés tanítása – tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Dr. Ozsváth Károly: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy pedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004.

AI: Erdős István: Gimnasztika. TFTI Bp., 1999.

Donáth-Hamza-Monár-Vígh: Torna az iskolában, Bp., 1996.

Esküdtné Sebestyén Ildikó: Mozgásos játékok és oktatásuk. Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó, Bp., 1986.

Dr. Koltay Jenő-dr. Takács László: Az atlétikai oktatása. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Hamza-Karácsony_Molnár-Vígh-Gyulai: Tora 1x1. Bp., 2000.

TESB 0601**N: Vízhez szoktatás és úszás****T:** szeminárium**MF:** 7.**F:** 3-7.**R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Christján Anikó**EA:** Mozolai Annamária**B:** Tanító szakon kötelező.

C: A hallgató ismerje meg az uszodában használatos szabályokat – azokat automatikusan tartsa be, győzze le a vízzel kapcsolatos félelmét. A vízhez szoktatás és a mellúszás technikájának elsajátítása után tudja alkalmazni a tanultakat. A kurzus végén ismerjék meg a vízből mentés technikáját is.

TP: Megismerik a vízben való mozgás élettani háttérét és pozitív hatásait, ezeket önállóan felhasználják és beépítik mindennapjaikba. A vízhez szoktatás játékos gyakorlatai. Ismerkedés a vízzel. Speciális vízbiztonsági gyakorlatok (merülés, lebegés, siklás vízbeugrások stb.). A szabályos mellúszás technikája. A rajtfejes és a mellúszás fordulója).

K: Alakítsák ki önmagukban az egymás iránti felelősségérzetet, és tudatosan alkalmazzák mindezt az úszás során. Sajátítsák el a mellúszást olyan szinten, hogy jövőre oktató- nevelő munkájában megfelelően tudja közvetíteni tanítványainak. Ismerje a vízhez szoktató játékokat és a vízbiztonsági alapgyakorlatokat.

ÉM: Gyakorlati bemutatás, zárthelyi dolgozat.

TS: Tanulószoza

KI: Kovács Iván: Úszás. Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

Kiricsi János: Úszásoktatás kisiskolások számára. SETSK. Bp., 2002.

Bucher, W: 1001 játék és gyakorlatforma az úszásban. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2000.

AI: Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Tóth Ákos: Úszás, oktatás. SETSK, Bp., 2002.

Csaba L.: A négy úszásnem technikájának oktatása. Szöveggyűjtemény II. Óberder ob Co. Stúdió Kft. Bp., 2000.

Csaba L.-Lengyel Sz.: A vízi játékok alkalmazása az úszásfoglalkozásokon. Úszás szöveggyűjtemény II. Print 17 Kft. Bp., 2000.

Hamza I.: Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás. Szerzői kiadás. Bp., 1995.

VIZB 0101

N: Alapozó vizuális stúdiók

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Fusz György

EA: Farkas Pál, Adorjáni Endre,
Fusz György

B: Tanító szakon kötelező.

C: Az eltérő előképzettségből fakadó hátrányok megközelítő kiegyenlítése. A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában. Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben rendszerezett ismereteihez. Önkifejező, felismerő, feltáró, felfedező tevékenységének irányítása, gyakorlása rajzi, festészeti, plasztikai alapgyakorlaton. Ismerjék meg a képi-gyakorlati kivitelezés különböző területeit, fedezzék fel az anyagokban rejlő kifejezőmódokat.

TP: A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, alapkészségek, valamint képességek biztos bázisát. Egymás munkáinak elemzésében értékelő folyamataiban erősíteni az empatikus magatartás képességét, a problémaérzékenységet, a toleranciát, valamint az önértékelés képességét. Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, vonaltól a rajzig. Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Természeti és mesterséges forma analízise. A metszet, a vetületek és egyéb szabályozott konvenciók szerint (pl. az axonometria konvenciója). Vonalas, foltos, színes ábrázolási konvenciók gyakorlása. Személyes közlés gyakorlata. Forma és tömegviszonyok nonfiguratív kifejezési kísérletei: téri konvenciók, anyagszerűség, textúra, színezet (textil, fa, papír, stb.) Direkt közlési gyakorlat. Síkszerű megjelenítés kísérletei. Piktogram, embléma vagy plakát tervezése és kivitelezése. Vizuális tanulmány. A tér vizuális analízise síkon. Redukált (vonal) perspektíva. Személyes közlés gyakorlata. A képtársító vizuális gondolkodás kifejezési kísérletei. Fotómontázs (fénymásolóval). Szürrealista stíluselemek, virtuális tér. A kollektív kifejezés gyakorlata. Tárgyforma imitativ elsajátítása. Hagyományos kultúrák formai-nyelvi bázisa alapján: alakos edény. A tónus, a szín, színelmélet. Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Az óvodai szemléltetés kérdései. Papír, textil, természetes anyagok alakítási lehetőségei.

K: Ismerkedjenek meg a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárával. Sajtítsák el a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat. Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusesség kérdéseivel, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.

ÉM:

TS:

KI: Bálványos Huba-Sándta László: Vizuális megismerés, kommunikáció. Balassi Kiadó, Bp., 1997.

Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Rudolf Armheim: A vizuális élmény. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban. Veritas, Győr, 1995.

Szentirmai László: Bábabécé. Fabula Bt. 2000.

AI: Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja. Bp., 1996.

Lakatos Lilla: Rongybaba. Kádasi É.-Kardos M.: Kerámia

Baktay-Koltai: Beszélő tárgyak. Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

VIZB 0302

N: Vizuális nevelés tpanárgypedagógiája

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Adorjáni Endre

B: Tanító szakon kötelező.

C: Pedagógiai ismeretké és készségekké alakítani a megelőző vagy párhuzamosan futó tárgyakban szerzett gyakorlati tapasztalatokat (tárgy és környezetkultúra, alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek, népművészet, művészettörténet). Kialakítani az esztétikai, művészeti élmények inspiráló közegében a személyiségformálás eszközrendszerét. Megtanítani a hallgatókat azokra a pedagógiai módszerekre és eljárásokra, amelyekkel hatékonyan fejleszteni tudják a gyerekek esztétikai érzékenységét, gyümölcsöző, aktív pedagógiai, lélektani helyzeteket teremtve a vizuális kultúra fejlesztésének folyamatában.

TP: A NAT tárgy- és környezetkultúra részterületének tanulmányozása. Hagyományörzés és újítások problematikája, feladattípusok tervezése. (berzsel és írott tojások, mai tárgyaink, régi falusi gyermekjátékszerek, mai játékszerek). Tárgyelemzések, funkció és forma a népi fazekasságban. A környezetkultúra tantárgy hatása a pedagógiai munkában (szemléltetésben, feladattípusok tervezésében) és az élet más területén: fotós, dekoratőr, kiállítás szervező, nyomdász, kirakatrendező stb. szakmákban. Tárgykészítéssel foglalkozó óravázlatok tematikái: (makettek, játékok, dísz tárgyak tervezése, készítése). Tárgykészítéssel, környezetkultúrával foglalkozó feladatsorok közös megbeszélése.

K: Ismerje a kreativitás pszichológiáját és pedagógiáját. Ismerje a technikák, eljárások átadásának módszereit. Tudjon a témakör feladataihoz munkarendeket és óravázlatokat készíteni.

ÉM: Referátumok, tervezetek

TS: Tanulószoza, videotéka, tanulmánygyűjtemények, tanmenetgyűjtemények.

KI: Tarján Gábor: Folklór, népművészet, népies művészet Tankönyvkiadó Bp., 1985.

Kardos Mária: Népművészet kiegészítő jegyzet BTF 1985.

Bálványos-Bakos-Preisinger-Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája Balassi Kiadó 2001.

Kardos Mária: Agyagművészet Hobbisorozat Móra Kiadó 1978.

AI: Kádasi Éva – Kardos Mária: Kerámia Kaptársorozat Múzsák Közművelődési Kiadó 1990.

Hernádi Miklós: Tárgyak a társadalomban Kozmosz Könyvek Az én világom sorozat 1982.

Baktay Patricia – Koltai Magdolna: Beszélő tárgyak Tankönyvkiadó 1989.

Krisztina Lastrego – Francesco Testa: Nézz, láss, kérdezz Gondolat Kiadó 1983.

VIZB 0401

N: Művészettörténet, népművészet alapjai

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Fusz György

EA: Fusz György

B: Tanító szakon kötelező.

C: Szerezzenek alapvető jártasságot a képzőművészeti és iparművészeti alkotások kor és stílusának felismerésében. Ismerjék meg a legjelentősebb képzőművészeti irányzatokat, stílusokat, azok legjelesebb alkotóit. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző alkotói adaptációkkal, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását. A tananyag sokoldalúságán szemlélteti, rendezi a hallgató művészeti ismereteit, fejleszti esztétikai értékszemléletét, gazdagítja világlátását. Szerezzenek ismereteket a magyar népművészet társadalmi, szellemi, anyagi kultúra területén. Fokozódjon a magyarság múltjának megismerése iránti érdeklődés, megfigyelés.

TP: A művészet genezise. Az őstársadalmak művészete. Az ókor művészete. Egyiptom. A görög művészet. A római művészet. Az ókeresztény és a bizánci művészet. A középkor művészete. A román kori művészet. A gótika. A polgárosodás korának művészete. A reneszánsz kibontakozása Itáliában és Németalföldön. Az érett reneszánsz Európában és a manierizmus. Reformáció és ellenreformáció. A barokk és a rokokó. A klasszicizmus, a romantika, a realizmus és az akadémizmus. A modern művészet kezdetei. Az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus. A XX. sz. izmusai. Századunk magyar művészete. Napjaink művészete. Törekvések, jelenségek.

K: Alakuljon ki a hallgatókban a művészetek iránti igény, tapasztalataikat tudják átadni, kutatómunkájukban hasznosítani. Ismerjék a korszakokat, legjelentősebb alkotóit, alkotásaikat. Konkrét alkotásokban ismerje fel a jellegzetességeket, tudja elemezni ezeket. Alkalmazza pedagógiai munkájában.

ÉM:

TS:

KI: Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban

Gombrich E.H.: A művészet története Gondolat Kiadó Bp., 1983.

Lyka Károly: A művészet története Képzőművészei Kiadó Bp., 1977.

Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadó Bp., 1980.

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.

Mahonyai Dezső: A magyar nép művészete I-V. Helikon Kiadó Bp., 1984.

Zolnay Vilmos: A művészetek eredete Magvető Kiadó 1983.

René Berger: A festészet felfedezése

Herbert Read: A modern festészet A modern szobrászat Corvina Kiadó Bp., 1971.

Amy Dempsey: A modern művészet története Képzőművészeti Kiadó Bp., 2003.

II. Kötelezően választható ismeretkörök

1. Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok

SPGYP 0101 N: Pszichopedagógia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: PEDB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A bio-pszicho-szociális ártalmakból adódó érzelmi és akarati sérült viselkedés - és teljesítményzavarokat ill. magatartászavart mutató gyermekek tüneteinek felismerése és a gyógyító nevelés megismerése. A viselkedészavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények feladatainak, módszereinek feltárása. Az integrált-inkluzív nevelés szakmai feltételeinek megismertetése.

TP: Gyógypedagógia-pszichopedagógia. A pszichopedagógia története, hazai gyakorlata. A viselkedés- és teljesítményzavar okai, tünetei. Magatartászavar-figyelemzavar- hiper- és hypoaktivitás. A FI-MO-TA gyerek. A viselkedészavar mint az inadaptálódási folyamat és a speciális szükséglet jelzése. A viselkedés- és teljesítményzavarokat mutató gyerekek a közoktatási és a gyermekvédelmi intézményekben. A viselkedészavart és magatartászavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények. Prevenció, korai fejlesztés. Integrált-inkluzív nevelés az iskolában. Gyermekbántalmazás. A bűnmegelőzés és a reszocializáció lehetséges pedagógia eszközei.

K: Tapasztalatszerzés viselkedészavarokkal, magatartászavarral ill. figyelemzavarral küzdő gyerek/gyerekek egyéni fejlesztésében, vagy integrált, ill. alternatív pedagógiai modellel működő csoportban, esetleg gyermekvédelmi intézményben.

ÉM: Házi dolgozat, ZH

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Cordula Neuhaus: Hiper és hypoaktivitás, figyelemzavar. Kairosz Kiadó, 1999.,

Fredi Ehrat-Felix Mattmüller-Frick: A nehezen kezelhető gyermek. (POS) Gondolat Kiadó, Bp., 1991.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Murányi Kovács Endréné - Kabainé Huszka Antónia: A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája. Tk., Bp., 1998.,

Volentics Anna: Ismeretek a pszichopedagógia köréből. Tk., Bp., 1987.,

Volentics Anna: Gyermekvédelem és reszocializáció. Tk., Bp., 1996.,

AI: György Júlia: Az antiszociális személyiség. Medicina Könyvkiadó, Bp., 1967.,

György Júlia: A nehezen nevelhető gyermek. Medicina, Bp., 1978.,

Kurucz Rózsa: Reformkori magyar nemesek és a filantrópia. Szekszárd, 2000.,

Volentics Anna (szerk.): Murányi-Kovács Endréné tiszteletére. BGYTF, Bp., 1997.,

Volentics Anna: A bűnmegelőzés lehetséges pedagógiai eszközei. In: Lévai M. (szerk.). Alkotmányos büntetőpolitika, bűnmegelőzés a család évében. Budapest - Szolnok, Kriminológiai közlemények különkiadása, 1995.,

Krausz Éva - Marót Miklósn - dr. Szabó Pál -Rózsáné Czigány Enikő (szerk.): Pszichopedagógia. Szöveggyűjtemény, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.

SPGYP 0201

N: Gyógypedagógia alapjai

T: előadás

MF: 5.

F: 5-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PEDB 9901

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Általános gyógypedagógiai alapismeretek közvetítése, amelyek révén a hallgatók elméleti és gyakorlati ismeretekre tesznek szert a gyógypedagógia körébe tartozó populációról. További fontos cél, hogy bemutassa a sajátos nevelési igényű, illetve különböző fogyatékossgal élő gyermekekkel való szervezett foglalkozás hazai rendszerét, továbbfejlődésének lehetőségeit. Elősegítse a sérülés-specifikus nevelés-oktatás tervezéséhez, irányításához szükséges pedagógiai készségek, képességek minél szélesebb körű kialakulását. A hallgatók bővítsék ismereteiket a sajátos nevelési szükséglethez alkalmazkodó differenciált oktató-nevelő munkával kapcsolatban.

TP: A magyar gyógypedagógia hagyományai és alapfogalmai. A fogyatékossgüggyel kapcsolatos jogszabályok, fontosabb közoktatás-politikai rendelkezések. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének specifikumai. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását-nevelését szolgáló közoktatási intézmények és szolgáltatások rendszere. A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. A fogyatékossg típusai, gyógypedagógiai nevelés, oktatás, fejlesztés, habilitáció, rehabilitáció korszerű szemlélete, lehetőségei. A nevelés-fejlesztés elmélete, a differenciált és specifikus személyiségformálás folyamata, tevékenységei.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2004.

Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

AI: Báthori Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Fejlesztő Pedagógia 1999. Különszám. Diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia, magatartászavar

Mark Selikowitz: Diszlexia és egyéb tanulási nehézségek, Bp., 1997.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Mesterházi Zsuzsa (szerk.): Gyógypedagógiai lexikon, ELTE BGGYFK, Bp., 2001.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

Torda Ágnes: Szemelvények a tanulási zavarok köréből, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Vassné Kovács Emőke: Szemelvények a diszlexia köréből, BGGYF., Kézirat

Zászkaliczky Péter (szerk.): Tágabb értelemben vett gyógypedagógia: A fogyatékossg jelensége a gyógypedagógia határtudományaiban, ELTE BGGYFK, Bp., 2004.

SPGY 0301 N: Logopédiai alapismeretek**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**EF:** SPGY 0201 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Szépné Varga Szilvia**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** A tantárgy célja olyan pedagógusok kibocsátása, akik a magyar nyelvet helyes artikulációval, hibátlanul használják. Felismerik a beszédhibákat, és tudják csoportosítani azokat. Elsajátították a legegyszerűbb artikulációs mozgásügyesítő gyakorlatokat, s azokat adekvátan tudják alkalmazni.**TP:** A beszédszervek működése. A beszédlégzés fajtái, légzéstechnika. Relaxációs gyakorlatok, artikulációs gyakorlatok. A beszédhibákról általában, a beszédhibák felosztása. A sziszegő és susogó hangok képzése, a koronális hangok képzése. Szógyakorlatok, ritmusgyakorlatok. Hanggyakorlatok, hangmagasság, hangerő. Hangsúly, hanglejtés. Szövegértelmezés, a beszéd színesítésének eszközei. Szöveges gyakorlatok.**K:** Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése.**ÉM:** referátum, ZH**TS:** tanulószoba**KI:** Montágh Imre: Tiszta beszéd, Holnap Kiadó, Bp., 1999., 2001.

Montágh Imre: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

AI: Deme László: Hangsúly, szórend, hanglejtés, szünet. In: A mai magyar nyelv rendszere, Akadémiai Kiadó, Bp., 1970.

Deme László: Szónokok, előadók kézikönyve, Kossuth Kiadó, Bp., 1974.

Fischer Sándor: Beszédtechnika, Művelt Nép Kiadó, Bp., 1955.

Fischer Sándor: A beszéd művészete, Gondolat Kiadó, Bp., 1966.

Gereben Ferencné: Gyakorlóanyag a pöszeség javításához, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Korompay Istvánné: Cserebere. Differenciáló és automatizáló gyakorlóanyag a pöszeség javításához, Logopédia Kiadó, Bp., 2002.

SPGY 0401 **N: Érzékszervi- és mozgássérültek pedagógiája**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: SPGY 0201 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók szerezenek ismereteket az érzékszervi- és mozgássérült gyermekekről, tanulási képességeikről, pszichés sajátosságairól. Tájékozódjanak a megadott szakirodalomban, elméleti tudásukat alkalmazzák feladataik ellátása során. Sajátítsák el az érzékszervi- és mozgássérült gyermekek nevelését-oktatását segítő pedagógiai módszereket. Rendelkezzenek megfelelő együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, saját tevékenység kritikus értékelésének képességével. Ismerkedjenek a sérült és ép gyermekek együttnevelésével, vagyis az integráció megszervezésének lehetőségeivel, tartalmával (pl.: közoktatási törvény, jogi, önkormányzati lehetőségek, ...stb.). További cél, hogy a hallgatók ismerjék a sajátos nevelési igényű gyermekek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényi hátteret.

TP: Mozgászavar, mozgáskorlátozottság – mozgáskorlátozottak. A mozgáskorlátozottak személyiségfejlesztésére irányuló gyógypedagógiai (szomatopedagógiai) tevékenység. Látásvesztés, látáskárosodás – látássérültek. A látássérültek személyiségalkítására irányuló gyógypedagógiai (tiflopedagógiai) tevékenység. Hallásvesztés, halláskárosodás – hallássérültek. A hallássérültek személyiségalkítására irányuló gyógypedagógiai (szurdopedagógiai) tevékenység. Halmozott fogyatékoság – halmozott fogyatékosággal élők. A halmozott fogyatékosággal élők személyiségalkítására irányuló gyógypedagógiai tevékenység. Az érzékszervi- és mozgássérült gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai.

K: Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése. Könyvtári kutatómunka.

ÉM: referátum, ZH

TS: tanulószoba

KI: Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2004.

Dr. Illyés Sándor: A hallási fogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: A látási fogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: A mozgásfogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000

AI: Bernolák Béláné: Ismeretek a mozgásfogyatékosok köréből, BGGYTF, Bp., 1992.

Csányi Yvonne: Bevezetés a hallássérültek pedagógiájába, Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Gordosné Szabó Anna (szerk.): Gyógyító pedagógia. Nevelés és terápia. Medicina, Bp., 2004.

Jankó – Brezovay Pálné: Gyengénlátók Módszertani Központja. In: Gyógypedagógiai Szemle, 157-160., 2/2004.

Kálmán Zsófia – Könczei György: A Taigetosztól az esélyegyenlőségig, Osiris, Bp., 2002.

Keller, Helen: Csöndes, sötét világom. Egy siket – néma – vak leány önéletírása, Pont Kiadó, Bp., 1999.

Kőpatakiné Mészáros Mária (szerk.): Befogadó iskolák, elfogadó közösségek, Országos Közoktatási Intézet, Bp., 2003.

Mesterházi Zsuzsa (szerk.): Gyógypedagógiai lexikon, ELTE BGGYFK, Bp., 2001.

Méhes J.: Tiflopedagógia, Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

SPGY 0501

N: Tanulásban akadályozottak pedagógiája

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 3

K: 3

EF: SPGY 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók szerezenek ismereteket a tanulásban akadályozott gyermeknépességről, tanulási képességeikről, pszichés sajátosságairól. Tájékozódjanak a megadott szakirodalomban, elméleti tudásukat alkalmazzák feladataik ellátása során. Sajátítsák el a tanulásban akadályozott gyermekek nevelését-oktatását segítő pedagógiai módszereket, pl. differenciált oktatás. Rendelkezzenek megfelelő együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, saját tevékenység kritikus értékelésének képességével. Ismerkedjenek a sérült és ép gyermekek együttnevelésével, vagyis az integráció megszervezésének lehetőségeivel, tartalmával (pl.: közoktatási törvény, jogi, önkormányzati lehetőségek, ...stb.). További cél, hogy a hallgatók ismerjék a sajátos nevelési igényű gyermekek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényi háttérrel.

TP: A tanulási akadályozottság fogalma. A tanulásban akadályozott gyermekek fejlődésének specifikumai. A tanulásban akadályozott gyermekek tanulási folyamatainak jellemzői, hatásuk a tanulásirányításra, tanulásszervezésre. A tanulásban akadályozott gyermekek helye az intézményes nevelés rendszerében; szegregált és integrált szervezeti formák. A tanulásban akadályozott gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. A tanulásban akadályozott gyermekek differenciált fejlesztésének lehetőségei. Differenciálás a tanulásszervezési folyamatban. A tanulásban akadályozott gyermekek pályaválasztásának lehetőségei, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

K: Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése. Könyvtári kutatómunka.

ÉM: referátum, ZH

TS: tanulószoba

KI: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Torda Ágnes: Szemelvények a tanulási zavarok köréből, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Papp G. (szerk.): Válogatás az integrált nevelés szakirodalmából, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

AI: Báthori Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Czeizel E. – Lányiné Engelmayer Á. – Rátay Cs.: Az értelmi fogyatékosok kóréredete a „Budapest-vizsgálat” tükrében, Medicina, Bp., 1978.

Englbrecht, A. – Weigert, H.: Hogyan akadályozzuk meg a tanulási akadályok kialakulását? avagy Nem jelenthet akadályt a tanulási akadály! BGGYTF, Bp., 1996.

Gaál É. – Horváth M.: Szabad tanulás – Új kezdeményezés a tanulásban akadályozott (ezen belül az enyhén értelmi fogyatékosnak minősített) gyermekek iskolai fejlesztésében, Fejlesztő Pedagógia, 49-51., 4-5/1997.

Gerő Zs. – Csanádi G. – Ladányi J.: A „megszüntette megőrzött” gyógyó, Kritika, 8-12., 7/1996.

Hortobágyi K.: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlata, Fővárosi Pedagógiai Intézet – Iskolafejlesztési Alapítvány – OKI Iskolafejlesztési Központ, Bp., 1995.

Horváth M.: Tanulásban akadályozott gyermekek integrált nevelése-oktatása. A szakértői bizottságok számára. Kézirat, 1999.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szabó Á.-né: Szegénység és iskola. Kor- és kórkép a tanulásban akadályozott népesség iskoláztatásáról, Trezor Kiadó, Bp., 1996.

Zászkaliczky P. – Lechta, V. – Matuska, O. (szerk.): A gyógypedagógia új útjai – rendszerfejlesztés, tanácsadás, integráció, Vydavatelstvo Liecrech Guth, Bratislava, 1997.

SPGY 0601

N: Értelmileg akadályozottak pedagógiája

T: előadás

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 3

K: 3

EF: SPGY 0201

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók szerezenek ismereteket az értelmileg akadályozott gyermeknépességről, tanulási képességeikről, pszichés sajátosságairól. Tájékozódjanak a megadott szakirodalomban, elméleti tudásukat alkalmazzák feladataik ellátása során. Sajátítsák el az értelmileg akadályozott gyermekek nevelését-oktatását segítő pedagógiai módszereket, pl. differenciált oktatás. Rendelkezzenek megfelelő együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, saját tevékenység kritikus értékelésének képességével. Ismerkedjenek a sérült és ép gyermekek együttnevelésével, vagyis az integráció megszervezésének lehetőségeivel, tartalmával (pl.: közoktatási törvény, jogi, önkormányzati lehetőségek, stb.). További cél, hogy a hallgatók ismerjék a sajátos nevelési igényű gyermekek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényi háttérrel.

TP: Az értelmi akadályozottság fogalma. A értelmileg akadályozott gyermekek fejlődésének specifikumai. Az értelmileg akadályozott gyermekek tanulási folyamatainak jellemzői, hatásuk a tanulásirányításra, tanulásszervezésre. Értelmileg akadályozottak nevelésének célja, alapelvei és feladatai. Az értelmileg akadályozott gyermekek differenciált fejlesztésének lehetőségei. Az értelmileg akadályozott gyermekek helye az intézményes nevelés rendszerében; szegregált és integrált szervezeti formák. Az értelmileg akadályozott gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. Az értelmileg akadályozott gyermekek pályaválasztásának lehetőségei, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Értelmileg akadályozottak a társadalomban.

K: Az előadásokon való részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Hatos Gy.: Az imbecillisek pedagógiája, Tankönyvkiadó, Bp., 1987.

Hatos Gy.: Az értelmi akadályozottsággal élő emberek: nevelésük, életük, BGGYTF, Bp., 1995.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Párdányi T. (szerk.): Az értelmi fogyatékosok felismerése gyermekkorban, Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

AI: Borbély S.: Fogyatékos gyermekek a bölcsődében, BGGYTF Bp., 1995.

Gaál É.: Emberkép, gyermekkép, „fogyatékoságkép” a gyógypedagógiában,

Magyar felsőoktatás, 50-55. 56/1995.

Hatos Gy.: Gondolatok az értelmileg akadályozottak nevelésének és képzésének jövőjéről,

Gyógypedagógiai Szemle, XXI évf. 2., 104-109., 1993.

Hatos Gy.: Az értelmileg akadályozott gyermekek és fiatalok sajátos nevelési szükségletei és a pedagógiai tervezés, Gyógypedagógiai Szemle, XXIV. évf., 2., 96-106., 1996.

Hatos Gy. (szerk.): Tanulmányok az imbecillisek nevelése köréből., OPI, Bp., 1988.

Illyés S.: Tanulás és értelmi fogyatékosok, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Illyés S.: Az ezredforduló új kihívásai a gyógypedagógiával szemben, Gyógypedagógiai Szemle, XXIII. évf., 2., 115-122., 1995.

Kertész K. (szerk.): Gyógypedagógiai ismeretek a tanító és óvodapedagógus képzésben, Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola, Kaposvár, 1998.

Lányiné Engelmayer Á.: Értelmi fogyatékosok pszichológiája I. kötet. Régi nézetek új megközelítésben, BGGYTF, Bp., 1997.

Mesterházi Zs.: A tanulási képességről és a tanulási akadályozottságról Gyógypedagógiai Szemle, XXIII. Évf., 1., 13-33., 1995.

SPANG 0101 N: Kompetencia készségek I. - angol

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária; Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus keretében a hallgatók magas szintű kommunikációs készségeket sajátítanak el elsősorban különböző pedagógiai témájú szövegeken, kommunikációs játékokon ill. szituációkon keresztül. A különféle műfajú, pedagógiai szövegek megvitatásán, értelmezésén keresztül a hallgatók fejlesztik nyelvtudásukat, mind szóbeli, mind pedig írásbeli kifejezőkészségüket ill. a témához kapcsolódó szókincsüket

TP: Szakszövegek, cikkek, internetes anyagok, kutatások dokumentációjának feldolgozása különböző formában, nagy hangsúlyt fektetve a szakszókincs fejlesztésére illetve az akadémikus stílus elsajátítására

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Wallace, M.J. Study Skills in English. Cambridge:CUP (1989)

Virginia Evans, Successful Writing. Upper-Intermediate. Express 1980.Publishing.(1989)

Egyéni érdeklődésnek megfelelően választott szakcikkek

AI: Jones, Leo Cambridge Advanced English.Cambridge: Cambridge UP. (1987).

Jones, Leo Progress to Proficiency. Cambridge: Cambridge UP(1993).

Robinson, Carole Themes for Proficiency. Oxford: Oxford UP. (1989)

Michael Duckworth & Kathy Gude, New Success at First Certificate. OUP.1998.

Arthur Goodfriend---László Miskolczy, English for a Changing Hungary. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp.1996.

SPANG 0102 N: Kompetencia készségek II. - angol

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6.-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** kollokvium

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária; Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus keretében a hallgatók magas szintű kommunikációs készségeket sajátítanak el elsősorban különböző pedagógiai témájú szövegeken, kommunikációs játékokon ill. szituációkon keresztül. A különféle műfajú, pedagógiai szövegek megvitatásán, értelmezésén keresztül a hallgatók fejlesztik nyelvtudásukat, mind szóbeli, mind pedig írásbeli kifejezőkészségüket ill. a témához kapcsolódó szókincsüket

TP: Szakszövegek, cikkek, internetes anyagok, kutatások dokumentációjának feldolgozása különböző formában, nagy hangsúlyt fektetve a szakszókincs fejlesztésére illetve az akadémikus stílus elsajátítására

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Wallace, M.J. Study Skills in English. Cambridge:CUP (1989)

Virginia Evans, Successful Writing. Upper-Intermediate. Express 1980.Publishing.(1989)

AI: Jones, Leo Cambridge Advanced English.Cambridge: Cambridge UP. (1987).

Jones, Leo Progress to Proficiency. Cambridge: Cambridge UP(1993).

Robinson, Carole Themes for Proficiency. Oxford: Oxford UP. (1989)

Michael Duckworth & Kathy Gude, New Success at First Certificate. OUP.1998.

Arthur Goodfriend---László Miskolczy, English for a Changing Hungary. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp.1996.

SPANG 0201 N: Multikulturalitás

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária

EA: Dr. Bajner Mária; Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a hallgatók betekintést nyernek a célnyelvi országok kultúrájába, megismerkednek a szokásokkal, hagyományokkal, a legfontosabb földrajzi, történelmi és gazdasági ismeretekkel, A kurzus elsősorban azokat az ismereteket kívánja elmélyíteni, amelyeket a hallgatók a sikerrel alkalmazhatnak tanítói pályafutásuk ill. további tanulmányaik során, azaz valamilyen módon oktatáshoz kapcsolódnak. A „Multikulturalitás” kurzus megismerteti a hallgatókat a célnyelvi kultúra markáns elemeivel, bemutatásra kerülnek az ott élő etnikai csoportok, azok egyedülálló kulturális hagyományai.

TP: A tanításhoz kapcsolódó témák elemzése mellett, aktuális politikai, gazdasági és egyéb témák is feldolgozásra kerülnek, különös tekintettel a hallgatók saját korosztályához kötődő témákra (film, zene, kultúra stb.) ill. az oktatásban folyó érdekességekre, amelynek a célja a hallgatók nyelvi készségeinek fejlesztése.

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Jancsó-Pintér_Surányi- Szabó-Szántó (2002) Cultural Relations. Budapest: Akadémiai kiadó

AI: Bart, I. (1998) Angol-Magyar Kulturális Szótár. Budapest: Corvina

Bart, I. (2000) Amerikai-Magyar Kulturális Szótár. Budapest: Corvina

Crowther, J. (ed.) (1999) Oxford Guide to British and American Culture. Oxford: OUP

McDowall, D. (1989) An Illustrated History of Britain. Harlow: Longman.

Nolasco, R. and P. Medgyes (1991) When in Britain. Budapest: OUP_Corvina

Room, A. (1987) Dictionary of Britain. Oxford: OUP

Room, A. (1990) A-Z of British Life. Oxford: OUP

UK – 100 questions answered. (1998) Foreign and Commonwealth Office: London

SPANG 0301 N: Multimédiás oktatás - angol

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária

EA: Dr. Bajner Mária; Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A „Tanulás és oktatás multimédia segítségével” kurzus során a hallgatók különböző multimédiás és internetes anyagokkal ismerkednek meg, azok segítségével fejlesztik nyelvtudásukat.

TP: A hallgatók megismerkednek különféle multimédiás anyagokkal, csomagokkal és módszerekkel, azokat értékelik ill. azokat nyelvtudásuk fejlesztésére használják, megerősítve a hallgatókban ezáltal a folyamatos nyelvi önképzés iránti igényt.

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI:

AI: Software-ek, multimédia nyelvoktató csomagok, oktatáshoz és kutatáshoz kapcsolódó internetes anyagok

SPANG 0401

N: Akadémiai készségek fejlesztése angol

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária

EA: Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus nagy mértékben épít a „Pedagógiai szakszövegek értelmezése” kurzusra, az ott elsajátított készségeket és képességeket aktívan alkalmazzák a hallgatók pedagógiához kapcsolódó írásművek készítésére. (pályázatok, prezentációk, beszámolók, összegzések készítése). A kurzus célja, hogy az akadémiai íráskészséget fejlessze és megtanítsa a hallgatókat az esszéírásra és az akadémikus írás egyéb műfajaira.

TP: A hallgatók pedagógiához kapcsolódó írásműveket készítenek. (pályázatok, prezentációk, beszámolók, összegzések), a hallgatók gyakorolják a különböző szövegeken a formális írásbeli kifejezést, a vázlatírást, az anyaggyűjtést, majd fokozatosan eljutnak nagyobb terjedelmű akadémikus művek (cikkek stb.) megírásához.

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Ingram, B. and King, C. *From Writing to Composition*. Cambridge:CUP. (1988)

Egyéni érdeklődésnek megfelelően választott szakcikkek

AI: *The MLA Stylebook Manual* (1993)

Hamps-Lyons, L. and Heasley, B. *Study Writing*. Cambridge:CUP. (1987)

White, R. and Arndt, V. *Process Writing*. Cambridge:CUP. (1992)

SPANG 0501

N: Pedagógiai szakszövegek értelmezése

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Bajner Mária

EA: Dr. Bajner Mária; Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Célja, hogy fejlessze a hallgatók angol nyelvi szókincsét, lexikai ismereteit elsősorban a pedagógia területén, és mindezzel hozzájáruljon az idegen nyelvi kompetenciák fejlődéséhez, segítse és előkészítse az akadémiai környezethez való alkalmazkodást, és jártasságot.

A kurzus célja, hogy elősegítse az angol nyelvnek az eszközként, és nem célként való felhasználását, a társalgási angolról az akadémiai angolra való áttérést azáltal, hogy megtanítsa szakmai szövegeket olvasni, jegyzetelni, kutatni, feldolgozni, referenciákat készíteni.

TP: A négy alapkészség fejlesztése érdekében különböző műfajú pedagógia témaköréhez kapcsolódó autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra – cikkek, jelentések, kérdőívek, kutatások, szakkönyvekből részletek stb. A kurzus keretében a hallgatók bemutatókat, előadásokat tartanak, megismerkednek prezentációs technikákkal, megtanulják kritikai észrevételek megfogalmazását, a lényeg összefoglalását, a technikai eszközök használatát.

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Különböző műfajú autentikus anyagok a pedagógia tárgyköréből

Freeman, D. *Doing Teacher Research*. Toronto: Heinle and Heinle. (1998)

Bailey, K., A, Curtis and D. Nunan. *Pursuing Professional Development*. Toronto: Heinle and Heinle. (2001)

Egyéni érdeklődésnek megfelelően választott szakcikkek

AI: *Watkins-Dillingham, Practical English Handbook* (1982)

The MLA Style Manual (1993)

Liz Hamps-Lyons and Ben Heasley, *Study Writing* (1987)

SPNEM 0101 N: Kompetencia készségek I. - német

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgyelem célja magas szintű kommunikációs készségek elsajátítása, - pedagógiai gyakorlatban előforduló szituációk szimulációja idegen nyelven, - a 4 készség fejlesztése pedagógiai szövegek segítségével.

TP: Szimulált az iskolai életben előforduló szituációk, melyekre a hallgatók célnyelven válaszolnak, és amely megkönnyíti az óravezetést, - pedagógiai szakszövegekkel ismerkedés, - a négy nyelvi alapkészség fejlesztése szituációk és szakszövegek segítségével.

K: - Ismerje a hallgató a tárgy szakszókincsét, - tudjon célnyelven az adott helyzetre adekvát módon reagálni, - tudjon pedagógiai szakszövegeket értelmezni, - rendelkezzen a 4 készség megfelelő szintű kompetenciájával.

ÉM: referátumok, aktív órai munka

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Liebna, Ulrich (1999): *EigenSinn. Kreatives Schreiben – Anregungen und Methoden*. Verlag Moritz Diesterweg, Frankfurt a. M.; Woff, Dieter (1992): *Lern- und Arbeitstechniken für den Fremdsprachenunterricht. Versuch einer theoretischen Fundierung*. In: Uwe Multhaupt/Dieter Wolff (Hrsg): *Prozessorientierung in der Fremdsprachendidaktik*, Frankfurt a. M.; Apeltauer, Ernst (1997): *Grundlagen des Erst- und Fremdsprachenerwerbs*. Langenscheidt

AI: Prange, Lisa (2003): *44 Sprechspiele für DaF* (Hueber, Ismaning); Ballstaedt, Steffen-Peter et al. (1981): *Texte verstehen, Texte gestalten*. München; Erndt E. – Morvai E.: *Deutsch als Fremdsprache an ungarischen Grundschulen. Eine Orientierungshilfe*. Goethe Institut – ELTE München – Budapest; Vucsina, Sonja (1996): *DEUTSCH – Vom Wort zum Text. Kreatives Schreiben im Unterricht*. Veritas Verlag, Linz; Wicke, Rainer E.(1994): *Handeln und Sprechen*. Verlag für Deutsch

SPNEM 0102 N: Kompetencia készségek II. - német**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** SPNEM 0101 **É:** kollokvium**TF:** Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** A tantárgyelem célja magas szintű kommunikációs készségek elsajátítása, - pedagógiai gyakorlatban előforduló szituációk szimulációja idegen nyelven, - a 4 készség fejlesztése pedagógiai szövegek segítségével.**TP:** Szimulált az iskolai életben előforduló szituációk, melyekre a hallgatók célnyelven válaszolnak, és amely megkönnyíti az órávezetést, - pedagógiai szakszövegekkel ismerkedés, - a négy nyelvi alapkészség fejlesztése szituációk és szakszövegek segítségével.**K:** Ismerje a hallgató a tárgy szakszókincsét, - tudjon célnyelven az adott helyzetre adekvát módon reagálni, - tudjon pedagógiai szakszövegeket értelmezni, - rendelkezzen a 4 készség megfelelő szintű kompetenciájával**ÉM:** referátumok, aktív órai munka**TS:** tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal**KI:** Klaus Spenlen – Simone Speer (2000): Texte verstehen und schreiben. Mentor Verlag, MünchenLiebnau, Ulrich (1999): EigenSinn. Kreatives Schreiben – Anregungen und Methoden. Verlag Moritz Diesterweg, Frankfurt a. M.; Woff, Dieter (1992): Lern- und Arbeitstechniken für den Fremdsprachenunterricht. Versuch einer theoretischen Fundierung. In: Uwe Multhaupt/Dieter Wolff (Hrsg): Prozessorientierung in der Fremdsprachendidaktik, Frankfurt a. M.;**AI:** Apeltauer, Ernst (1997): Grundlagen des Erst- und Fremdsprachenerwerbs. Langenscheidt Prange, Lisa (2003): 44 Sprechspiele für DaF (Hueber, Ismaning); Ballstaedt, Steffen-Peter et al. (1981): Texte verstehen, Texte gestalten. München; Erndt E. – Morvai E.: Deutsch als Fremdsprache an ungarischen Grundschulen. Eine Orientierungshilfe .Goethe Institut – ELTE München – Budapest; Vučina, Sonja (1996): DEUTSCH – Vom Wort zum Text. Kreatives Schreiben im Unterricht. Veritas Verlag, Linz

SPNEM 0201 N: Multikulturalitás - német

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerkedjenek meg a hallgatók a célnyelvi kultúra legjellemzőbb elemeivel, - ismerkedjenek meg az adott országban élő etnikai csoportokkal és azok kultúrájával, - ismerkedjenek meg az adott ország zenéjének, irodalmának, képzőművészetének irányzataival, - az ottani fiatalság problémáival, - fogadják el és tiszteljék a másságot, - legyenek nyitottak más kultúrák iránt, - kommunikációs készség, - vitakészség, szókincs fejlesztése.

TP: Sajtószemelvények, Internetanyagok, filmek, zenei anyagok, bestsellerekkel ismerkedés, amelyek jellemzőek, közismertek az adott országban és bemutatják az adott ország jellegzetességeit, - az ország kisebbségeinek nyelvi állapota, kultúrája, problémái, oktatási helyzete, - lehetőség szerint a zene, irodalom segítségével.

K: Tekintsenek érdeklődéssel az adott célnyelvi ország kultúrájára, - ismerjék legjellegzetesebb kulturális alkotásait eredményeit, - ismerjék kisebbségeit, - az ottani fiatalság problémáit.

ÉM: referátumok (2), aktív órai munka

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Alexander Thomas (1991), hrsg.): Kulturstandards in der internationalen Begegnung: Verlag breitenbach Publishers Saarbrücken · Fort Lauderdale; Bradean-Ebinger, Nelu (2001): Mitteleuropa als Sprach- und Kulturraum (In: Színes eszmék nem alszanak... Köszöntőkönyv Szépe György 70. születésnapjára. Lingua Franca Csoport, Pécs (Szerk: Andor J. – Szűcs T. – Terts I.); Hackl, Bernd, Hrsg (1993): Miteinander lernen: Interkulturelle Projekte in der Schulpraxis. Innsbruck

AI: Glahn, Richard (2004): Deutsche und amerikanische Talkshows: Analyse und interkultureller Vergleich (In: Muttersprache Jg. 114); Krüger – Potratz, Marianne (1993): Erziehung in und für Europa, zweimal? In: Deutsch lernen, Jg.18. H. 1. Németh Dorottya (2006): A migráns gyermekek magyar mint idegen nyelvi integrációjának kérdései (In: Hungarológiai Évkönyv VII. 1. PTE-BTK; Swift, James/Böhm, Winfried, Hrsg.(1982): Bilinguale und multikulturelle Erziehung. Würzburg Hammerschmidt, Anette (1994): Fremdverstehen. Eine Untersuchung über das Verhältnis von Eigenem und Fremdem im Hinblick auf Bedingungen und Möglichkeiten des Verstehens, Diss., Hamburg

SPNEM 0301 N: Multimédiás oktatás és tanulás - német

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja a hallgatók tudják kezelni a multimédiás eszközöket, - tudják őket nyelvtudásuk fejlesztése céljából használni, - legyenek képesek segítségükkel a tanórát érdekesebben, szemléletesebben, effektívebben megtartani

TP: Ismerkedés a multimédiás eszközökkel, - használatuk a nyelvi kompetencia fejlesztése céljából (internetprogramok, chat, mail stb.), - az eszközök helye és szerepe a tanórában, - az eszközök alkalmazásának elméleti és gyakorlati feltérképezése

K: A hallgató ismerje a multimédiás eszközöket és azok üzemeltetését, - tudja őket alkalmazni a tanórán a saját és a gyerekek nyelvi kompetenciáinak fejlesztése és a tanóra változatosabbá tétele érdekében

ÉM: referátum, aktív órai munka

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Sturm, Hertha(1987): Medienwirkungen auf Wahrnehmung, Emotion, Kognition. Eine Grundlage für medienpädagogisches Handeln. In: Ludwig J. Issing (Hrsg) Medienpädagogik im Informationszeitalter; Haller, M. (1997): Die Reportage. Ein Handbuch für Journalisten. Konstanz, UVK Medien; Grüner, Margrit/Hassert, Timm (1992): Einführung in den computerunterstützten Fremdsprachenunterricht (mit Diskette) Berlin

AI: Glahn, Richard (2004): Deutsche und amerikanische Talkshows: Analyse und interkultureller Vergleich (In: Muttersprache Jg. 114); Bentele, Güntter/Hess-Lüttich, Ernest W.B., Hrsg. (1985): Zeichengebrauch in Massenmedien, Tübingen; Förster, Ursula (1975): Der Fernsehkurs „Sprechen Sie Deutsch?“ In: P. Inkey-Gy, Szépe (eds): Modern Linguistics and Language Teaching, den Haag/Paris; Rüschoff, Bernd/Wolff, Dieter (1989): Selbständiges Lernen mit dem Computer am Beispiel interaktiver audiovisueller CALL Materialien. In: Die neueren Sprachen. Jg. 88. Buchloch, Paul G. et al. (1985): Literatur und Film, Kiel; Hess-Lüttich, E: (1990): „Das Telefonat als Mediengesprächstyp“, In: Muttersprache, Jg 100. H. 2/3)

SPNEM 0401 N: Akadémiai készségek fejlesztése - német

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr.Klein Ágnes

EA: Szabóné dr.Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Készségek kompetenciák kialakítása, melyek segítségével a hallgató képes nemcsak kiismerni magát és tájékozódni a pedagógiai szakszövegek, szakfolyóiratok, szakcikkek területén, hanem képes ahhoz kapcsolódó írásművek megfogalmazására

TP: Célnyelven íródott szakszövegek (pl.: pályázatok, prezentációk, szinopszisok, beszámolók, kutatási tervek) készítése, - felkészítés referátumok, kiselőadások, vázlatok, tervezetek, szakdolgozatok megírására célnyelven

K: Rendelkezzen a hallgató megfelelő szakszókinccsel írott pedagógiai szövegek megfogalmazásához, - legyen olyan szövegértési – és szerkesztési kompetenciák birtokában, melyek lehetővé teszik számára szakszövegek megfogalmazását

ÉM: írásbeli dolgozatok (témakörönként egy-egy)

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Sowinski, Bernhard (1991): Verstehen und gestalten 7. R. Oldenbourg Verlag, München; Klaus Spenlen – Simone Speer (2000): Texte verstehen und schreiben. Mentor Verlag, MünchenLiebnau; Schmitz, Werner- Scheiner, Dieter (1994): Ihr Schreiben vom... Verlag für Deutsch, Ismaning/München

AI: Picht, H. (1996): Fachkommunikation, Fachsprache. In: Budin, G. (ed): Multilingualism in specialist Communication. International Network for Terminology, TermNet. Vienna Baumann, Klaus-Dieter (1992): Integrative Fachtextlinguistik, Tübingen; Hönig, Bliesener, Ulrich (1987): Summary-Writing – Ein Übungselement in der Spracherziehung. In: Der fremdsprachliche Unterricht, Jg. 21, H. 82.; Brinker, Klaus (2001): Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Erich Schmidt Verlag, Berlin

SPNEM 0501 N: Pedagógiai szakszövegek értelmezése - német**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** — **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** Legyenek képesek a hallgatók a német nyelvű szakirodalom értő olvasására, értelmezésére, - tudjanak egyszerű magyar pedagógiai szakszövegeket német nyelvre fordítani, - szerezzenek jártasságot a német nyelvű szakirodalomban annak olvasása által, - ismerkedjenek meg szakszókincsével és legyenek képesek alkalmazni azt.**TP:** Szakfolyóiratokból (német és magyar nyelvű) és szakkönyvekből publikációk, cikkek feldolgozása során ismerkedés a szaktárgy szókincsével és a német – magyar fordítás sajátosságaival, - a hallgatók megismerkednek a szaknyelven íródott szöveg stílusával tartalmi és formai jegyeivel.**K:** A hallgató rendelkezzen olyan készségekkel, a szakszókincs olyan mértékű ismeretével, hogy ezek segítségével képes legyen a szakszövegek értelmező olvasására, - legyen képes egyszerű, rövid szövegek fordítására írott formában**ÉM:** referátumok, fordítások, órai munka**TS:** tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal**KI:** Baumann, Klaus-Dieter (1992): Integrative Fachtextlinguistik, Tübingen; Hönic, Hans/Kußmaul, Paul (1991): Strategie der Übersetzung, 3. Aufl., Tübingen; Wolff, Dieter, Hrsg (1990): Zweitsprachliches Verstehen (=Die neueren Sprachen), Jg. 89. H. 6.; Molnár Judit (1995): Német fordítástechnika. Bp, Osiris;**AI:** Königs, Frank G., Hrsg. (1987): Übersetzen lehren und lernen mit Büchern. Möglichkeiten und Grenzen der Erstellung und des Einsatzes von Übersetzungslehrbüchern, Bochum; Koller, Werner (1992): Einführung in die Übersetzungswissenschaft, 4. Aufl., Heidelberg; Wills, Wolfram (1988): Übersetzungsfertigkeit. Annäherungen an einen komplexen übersetzungspraktischen Begriff, Tübingen; Haller, M. (1997): Die Reportage. Ein Handbuch für Journalisten. Konstanz, UVK Medien; Picht, H. (1996): Fachkommunikation, Fachsprache. In: Budin, G. (ed): Multilingualism in specialist Communication. International Network for Terminology, TermNet. Vienna

SPIKN 0101 **N: Multi- és interkulturális alapismeretek**
T: előadás **MF:** 5. **5-7.** **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3
EF: PEDB 0101 **É:** kollokvium
TF: Dr. Bús Imre **EA:** Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók felkészítése a kultúrák közötti kommunikáció elősegítésére, a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére, hogy képesek legyenek a Magyarországon élő, többségi társadalomtól eltérő kulturális hagyományú gyermekek nevelésére, oktatására.

TP: A multikulturális társadalom fő jellemzői, Európa és Magyarország kulturális sokszínűsége, a segítő, jövőbe mutató elemek és a gátló tényezők, azok leküzdésének módjai. A kulturális hagyományok különbségei és azonosságai Magyarországon, és a kultúrák közötti kommunikáció modelljei. A cigányság története, kultúrája, hagyományai, életmódja. A cigánysággal kapcsolatos előítéletek okai, a problémák megoldási lehetőségei.

K: A hallgatók ismerjék a multikulturális társadalom jellemzőit, az európai és a magyarországi sajátosságokat, az interkulturális nevelést megalapozó különböző együtt élő közösségek kulturális hagyományait, különbözőségét és hasonlóságát, együttműködését, problémáit. Ismerjék a hazai cigányság történetét, hagyományait, szokásait, kulturális sajátosságait, életmódját. Rendelkezzenek előítélet-mentes, érzékeny odafordulással, megértéssel, segítőkészséggel. Az egyetemes és nemzeti értékeket fogadják el és ezek mentén társadalmi, közösségi felelősségvállalással végezzék az interkulturális nevelést.

ÉM: szóbeli

TS: Kari könyvtár, internet, folyóiratok

KI: Boreczky Ágnes (2000): A kultúraazonos pedagógia. Új Pedagógiai Szemle, 7-8. sz.

Fleischmidt Margit (szerk.) (1997): Multikulturalizmus. Osiris Kiadó, Budapest.

Forray R. Katalin, Cs. Chachesz Erzsébet és Lesznyák Márta (2001): Multikulturális társadalom, interkulturális nevelés. In.: Báthory Zoltán,

Falus Iván: Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Bp. 111-125. o.

AI: Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK. Szekszárd.

Csepeli György – Örkény Antal – Székelyi Mária (szerk.) (1997): Kisebbségsszociológia. Szöveggyűjtemény, ELTE Kisebbségsszociológiai Tanszék, Budapest.

Fraser, Sir Angus (1996): A cigányok története. Bp. Osiris

Raiczné dr. Horváth Anikó, Hajdú István és dr. Sztanáné dr. Babits Edit (szerk.) (1997): „Ha fogod a kezem”. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét.

Várnagy Elemér (szerk.) (1996): A hátrányos helyzet szociálpedagógiája. JPTE, Pécs

SPIKN 0201

N: Interkulturális nevelés az iskolában

T: előadás

MF: 5.

F: 5-7.

R: őszi

Ó/H: 3

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók felkészítése a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére az iskolai oktatásban, nevelésben.

TP: Az interkulturális nevelés, oktatás módszerei, a kompenzáció és korrekció lehetőségei, a pedagógusok megfelelő attitűdjei, a cigány gyermekekre tudatosan odafigyelő, támogató magatartás, tevékenységek. Az iskolai helyi pedagógiai programok és a minőségbiztosítás interkulturális elemei és összefüggései, bevált, működő gyakorlata.

K: Rendelkezzenek előítélet-mentes, érzékeny odafordulással, megértéssel, segítőkészséggel. Fogadják el az egyetemes és nemzeti értékeket és ezek mentén társadalmi, közösségi felelősségvállalással végezzék az interkulturális nevelést. Ismerjék a cigány gyermekek nevelésének, oktatásának pedagógiai-pszichológiai problémáit.

ÉM: írásbeli

TS: Könyvtár, internet használat, folyóiratok.

KI: Boreczky Ágnes (2000): A kultúraazonos pedagógia. Új Pedagógiai Szemle, 7-8. sz.

Lakatos István (1999): Cigány Gyermekek nevelése és a napközi otthon pedagógiája – egy cigány pedagógus gyakorlatában – OKKER Kiadó, Budapest.

Nanszákné Dr. Cserfalvi Ilona (2004): Az interkulturális nevelés metodikái. Debrecen

AI: Bartyik Anna: A cigány gyerekek korai tehetséggondozása. ON. 2001. 1. 22-26.

Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK. Szekszárd.

Németh András. A reformpedagógia múltja és jelene. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 1996.

Raicsné dr. Horváth Anikó, Hajdú István és dr. Sztanáné dr. Babits Edit (szerk.) (1997): „Ha fogod a kezem”. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét.

Várnagy Elemér (szerk.) (1996): A hátrányos helyzet szociálpedagógiája. JPTE, Pécs

SPIKN 0301 N: Interkulturális nevelés a reform- és alternatív pedagógiákban

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A reform- és alternatív pedagógiák történeti háttérének feltárásán keresztül a mai kor iskolaügyi és nevelési törekvéseinek bemutatása. A klasszikus reformpedagógiák és az alternatív iskolakoncepciók főbb jellemzőinek, típusainak, működésük pedagógia alapelveinek, módszereinek ismertetésén keresztül hangsúlyozni azok szerepét a közoktatás modernizációjában, kiemelve jelentőségüket az interkulturális nevelésben.

TP: A reformpedagógiai irányzatok alternatív pedagógiák kialakulásának okai, jellemzői, világnézeti háttérük, alapelveik. A modern kor iskolaügyi és nevelési törekvései, a reformpedagógiai iskolakoncepciók. (Montessori-, Waldorf-, Jena-plan, a Freinet - iskola és óvoda) bemutatása. A reformpedagógiák és az új pedagógiai diszciplína: (a kisebbség pedagógia) kapcsolata. Az alternatív iskolai törekvések jellemzői a mai magyar közoktatásban, hasonlóságok és különbségek. A multikulturális/ interkulturális nevelés hazánkban. Az interkulturális nevelés lehetőségei az egyes alternatív iskolákban. Az esélyegyenlőség megvalósulása a különböző alternatív pedagógiai programokban.

K: Aktív részvétel a szemináriumokon. Referátum tartása. Gyakorlati tapasztalatszerzés, hospitálás alternatív intézményben. (az interkulturális nevelés lehetőségeinek megfigyelése)

ÉM: ZH, házi dolgozat

TS: Saját irodalomgyűjtés - feldolgozás, internet, CD, könyv- és filmtár.

KI: Bordács Margit-Lázár Péter: Kedveskönyv. Módszerek, gyakorlatok a Kedvesház pedagógia tapasztalatai alapján roma és/vagy hátrányos helyzetű gyerekeket nevelő pedagógusok számára. Gyerekekért SOS '90 Alapítvány, Bp., Dinasztia Tankönyvkiadó Kft., 2002.

Kurucz Rózsa: Montessori pedagógia. Nodus Kiadó, Veszprém, 1995.,

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. 1889-1989. Bp., 1993.,

Németh András (szerk.): Reformpedagógia-történeti tanulmányok. Osiris Kiadó, Bp., 2002.

AI: Forray R. Katalin-Hegedűs T András: Cigányok, iskola, oktatáspolitikai: OKI, Új Mandátum Könyvkiadó, Bp., 2003.

Kereszty Zsuzsa-T. Hajabács Ilona (szerk.): Több út. Alternativitás az iskolázás első éveiben. IFA-MKM-BTF, 1995.,

Kurucz Rózsa: Montessori tanulmányok. Szekszárd, 2002.

Nanszákné dr Cserfalvi Ilona: Az interkulturális nevelés metodikái. Debrecen, 2002.,

Süss fel nap. Alternatív iskolák Magyarországon. Soros Alapítvány, Bp., 1999.,

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.,

Pukánszky Béla - Zsolnai Anikó (szerk.): Pedagógiák az ezredfordulón. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1998.

SPIKN 0401

N: Játék az interkulturális nevelésben

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SPIKN 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók felkészítése az eltérő kulturális hagyományú gyermekek nevelésére, oktatására, a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére a játék segítségével.

TP: Az intézményi és intézményen kívüli játék és szabadidős tevékenységek szerepe, lehetőségei az interkulturális nevelésben. Kultúraörző hagyományok és más kultúrák megismerése. A szabadidő és a játék, mese a kisebbséghez, nemzetiséghez tartozó gyermekek életében. A lemaradások kompenzálása és a tehetségek gondozása a cigány gyermekek fejlesztésében játék segítségével. Játékok az előítéletek ellen, a megértés, a segítségnyújtás, az együttműködés fejlesztésére különböző kultúrához tartozó gyermekek számára. Sajátélményű tapasztalatok a játékokban való részvétellel és annak irányításával.

K: Sajátítsák el az interkulturális nevelés, oktatás módszereit, kompenzáló és korrigáló eljárásokat játék- és szabadidős tevékenységekben egyaránt. Szerezzenek sajátélményű tapasztalatokat a játékokban, gyakorlatokban.

ÉM: gyakorlat, referátum

TS: Könyvtárban, internethasználat, folyóiratok

KI: Bábosik István: A cigány tanulók oktatási-nevelési kirekesztődésének okai és a kirekesztődés megelőzésének lehetőségei. In: Bábosik István – Rácz Sándor (szerk.): Romapedagógia. Pedagógiai tanulmányok. 31-35. ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Bp. 1999.

Bús Imre (1997): A gyermekek nemzetközileg elismert jogainak érvényesülése Magyarországon, különös tekintettel a nevelésre és oktatásra. In: Endrédi Lajos (szerk.): Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei. Szekszárd. IGYFK. 137-147.

Bús Imre (1998): A világ új kihívásai, a nevelés-oktatás válaszai a játék segítségével. In: Bábosik István (szerk.): Új tehetségek és kutatási eredmények a hazai neveléstudományban. Bp. ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Pro Educatione Gentis Hungariae Alapítvány. 85-94.

Előd Nóra (1997): Drámajátékok. Bp. Másképp Alapítvány.

Gidáné Orsós Erzsébet-Lantos Gábor (szerk.) (2002): Minúka. Cigány mesék beás és magyar nyelven. Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Intézet, Pécs.

AI: Kardos Péter – Nyári Gábor (2004): Cigány-labirintus. Jonathan Miller Kiadó, Budapest.

Bari Károly: A tizenkét királyfi. Cigány népmesék. Romano Kher, Bp. 1996.

Karsai Ervin: Tallózás a cigányok szokásvilágában és a cigány nyelvű mondásokban. In: Farkas Endre (összeáll.): Gyerekcigány. 121-136. INTER-ES Kiadó, Bp. 1994.

Bandor Tamás – Lakatos György – Váczi Márta: Módszertani ajánlás cigány gyermektáborok szervezéséhez. Nemzeti Egészségvédelmi Intézet – Romano Glaszo Cigány Egyesület, Bp. (é.n.) 48. p.

SPIKN 0501 **N: Konfliktusmegoldás az interkulturális nevelésben**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: PEDB 9901 **É:** gyakorlati jegy
TF: Szente István **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók kommunikációjának, empátiájának, toleranciájának, konfliktuskezelő képességének fejlesztése. A hallgatók felkészítése a várható interperszonális események hatékony kezelésére.

TP: A mások megismerésének pedagógiai- pszichológiai sajátosságai. A „másság” tolerálása. A konfliktus, mint szocializációt segítő hatásrendszer. Konfliktuskezelési stratégiák. Az együttesség, mint csoportos erő. A társas hatékonyság fokozása. Konfliktus-megbeszélő csoportok működése az interkulturális nevelés keretei között.

K: A szemináriumokon való aktív, kreatív tevékenység.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoza, gyűjtemények, dramatikus játékok.

KI: Szekszárdi Ferencné: Gyerekek – tanítók – szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól) IFA-MKM-BTF Bp., 1992.

Szekszárdi Júlia: Utak és módok. Iskolafejlesztési Alapítvány – Magyar ENCORE 1995.

Walker: Feszültségoldás az iskolában – Játékok és gyakorlatok. NTK Bp., 1997.

AI: Rozs Ágnes: Gyerekek és konfliktusok. Embernevelés, 1995/3-6. 18. p.

Horváth-Szabó Katalin: Konfliktusmegoldó stratégiák. ÚPSZ 1994/11. 28-32. p.

Leimdorfer Tamás: Nem mese ez. (Konfliktus-megoldás csoportmunkában) JNSZ. Pedagógusképző Intézet, Szolnok, 1994.

SPITN 0101

N: Sajátos nevelési igényű gyerekek

T: előadás

MF: 5.

F: 5-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: PEDB 0101; PSZB 0301

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A sajátos nevelési igényű gyermekek felismerése, típusainak megkülönböztetése. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási-fejlesztési-környezeti szükségleteinek felismerése, a szükségleteik kielégítése.

TP: Alapfogalmak, definíciók. Törvényi szabályozás, jogi feltételek. Nemzetközi egyezmények, európai dimenziók. Az SNI gyermekek csoportjai a Köznevelési törvény szerint. A sajátos nevelési igényű tanulók különböző típusai: Felismerés, jelzés, diagnózis. Speciális nevelési igényűek: hallássérült, látássérült, mozgáskorlátozott, tanulásban akadályozott, beszéd-sérült gyermekek. A pszichés fejlődési folyamat miatt akadályozottak: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavart mutató gyerekek, tanulók. A fejlesztés tárgyi feltételei: az épület akadálymentesítése, a berendezés komfortja, a taneszközök célszerűsége. A tanári szerep változása, a team tanítás, a kéttanítós modell.

K: Rendszeres részvétel az előadáson. Az SNI státussal kapcsolatos alapfogalmak, definíciók.

ÉM: EM szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, filmek, tanulószoba.

KI: Dr. Bíró Endre: JOGKERESŐ a sajátos nevelési igényű és tanulási beilleszkedési nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyerekek, tanulók köznevelési jogaihoz. Jogismeret Alapítvány, Bp., 2003.

Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógynevelés alapismertetések. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Köznevelés-fejlesztési és Pedagógustovábbképzési Kht. Bp., 2004., 1995.,

Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0102 N: Sajátos nevelési igényű gyerekek

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: SPITN 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kompetenciák fejlesztésével kapjanak segítséget a többségi intézményekben nevelt-oktatott SNI gyermekekkel való megértő és eredményes foglalkozásra, eredményes együttműködésre szüleikkel, más tanárokkal, az érintett szakemberekkel.

TP: A másság-szemlélet, az el- és befogadás érzésének elmélyítése, a segítő pedagógia segítségével. Jacob Muth tíz tézise. Megfigyelés inkluzív csoportban. Az integráció "jó" gyakorlata. Portré, interjú, esettanulmány inkluzív csoportban nevelkedő SNI gyermekről, ép gyermekről, tanítóról. Inkluzív gyermekcsoportok, tanulócsoporthoz közösségi rejtett hálózata Iskolai dokumentumok megismerése. Szemléletformáló beszélgetések, viták. SWOT-analízis. Problémafeltáró beszélgetések

K: Esettanulmány, portré, interjú készítés. Megfigyelés csoportban.

ÉM: Folyamatos naplóvezetés. Egy referátum a szakirodalmakból.

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Dr. Bíró Endre: JOGKERESŐ a sajátos nevelési igényű és tanulási beilleszkedési nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyerekek, tanulók közoktatási jogaihoz. Jogismeret Alapítvány, Bp., 2003.

Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004., 1995.,

Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0201 N: Európai reformpedagógiák -integrációs modellek**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** PEDB 0202 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** Az európai dimenzió fejlesztése a pedagógia szintjén. A klasszikus európai reformpedagógiák bemutatásán keresztül hangsúlyozni azok szerepét a magyar közoktatás modernizációjában, kiemelve az inkluzivitás és az integráció szerepét a pedagógiai gondolkodásban.**TP:** A modellértékű európai reformpedagógiák és iskolakoncepciók (Montessori-, Waldorf-, Jena-plan, a Freinet - pedagógia és iskola) bemutatása, összehasonlítása. Az európai reformpedagógiák és az új pedagógiai diszciplínák: (békepedagógia, integrált-inkluzív nevelés pedagógiája) kapcsolata. Európai integrációs modellek és magyarországi megvalósulásuk. Folyamatosság az integrációban: tér -, eszköz -, idő- tevékenység dimenziója. A reformpedagógiák legnépszerűbb metodikai eljárásai. A reformpedagógiák szerepének, jelentőségének bemutatása a magyar közoktatás modernizációjában, a komplex összefüggéscentrikus gondolkodás kialakulásában.**K:** Aktív részvétel a szemináriumokon. Referátum tartása. Gyakorlati tapasztalatszerzés, hospitálás egy reformpedagógia intézményben.**ÉM:** ZH, referátum**TS:** Gyűjtemények, internet, CD, könyv - és filmtár.**KI:** Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai: Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári Kézikönyv. RAABE 1-52

Kurucz Rózsa: Montessori pedagógia. Nodus Kiadó, Veszprém, 1995.,

Németh András-Ehrenhard Skiera: Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.,

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. 1889-1989. Bp., 1993.,

Németh András (szerk.): Reformpedagógia-történeti tanulmányok. Osiris Kiadó, Bp., 2002.

AI: Kereszty Zsuzsa-T. Hajabács Ilona (szerk.): Több út. Alternativitás az iskolázás első éveiben. IFA-MKM-BTF, 1995.,

Kurucz Rózsa: Montessori tanulmányok. Szekszárd, 2002.

Neill, A. S.: Summerhill. A pedagógia csendes forradalma. Kétezerregy Kiadó, 2004.,

Süss fel nap. Alternatív iskolák Magyarországon. Soros Alapítvány, Bp., 1999.,

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.,

Pukánszky Béla - Zsolnai Anikó (szerk.): Pedagógiák az ezredfordulón. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1998.

Petersen, P.: A kis Jéna-terv. Osiris, Bp., 1998.

SPITN 0301

N: Integrált-inkluzív nevelés

T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: PEB 0101; PEDB 0301 **É:** kollokvium
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlettségéhez és fejlődési üteméhez igazodó pedagógiai eljárások megismerése. Stratégiai tudás elsajátítása, amelynek birtokában képesek lesznek a mindennapi praxisban a hagyományostól eltérő, az integratív- inkluzív speciális szempontokat érvényesíteni.

TP: A szegregációtól az inklúzióig. Alapfogalmak, definíciók. Az integráció, az inklúzió nemzetközi és hazai története, tapasztalatai. Az integratív, az inkluzív nevelés filozófiai, nevelésszociológiai, pedagógiai és gyógypedagógiai megközelítése. Konceptciók és alapelvek az integratív, inkluzív nevelésről, fejlesztésről. Törvényi szabályozás, jogi feltételek. Az SNI gyerekek csoportjai a Közoktatási törvény szerint. A NAT vonatkozó irányelvei. Iskola, ahol megvalósul az esélyegyenlőség. Differenciáló pedagógia az inklúzió segítésére. Az értékelés sajátosságai az inkluzív csoportban. A tanító kompetencia-határai. A gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi szakember mint segítő. Kapcsolattartás a családdal.

K: Rendszeres részvétel az előadáson.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, filmek, tanulószoba.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.,

M. Nádasi Mária: Egységesség és differenciáltság a tanítási órán. Bp., Tankönyvkiadó, 1990.,

Az integrált fejlesztés lehetőségei. Bp., OKI Kp., 1995.,

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógustovábbképzési Kht. Bp., 2004.,

Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlata. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Bp., 1995.,

Lányiné Engelmayer Ágnes: A külföldi integrációs modellek tanulságai a hazai alkalmazás számára. Új Pedagógiai Szemle, 1992., 56-60.,

Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0302

N: Integrált-inkluzív nevelés

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: SPITN 0301

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tanult elméleti ismeretek transzferálásával és közvetlen tapasztalatszerzés útján sajátítsák el a stratégiai tudás amelynek birtokában képesek a mindennapi praxisban a hagyományostól eltérő, az integratív- inkluzív speciális szempontokat érvényesíteni. Új módszertani, tanulásszervezési eljárások megismerése. Szemléletformálás, speciális kompetenciák megszerzése.

TP: Szemléletformáló beszélgetések, viták. A másság-szemlélet, az el- és befogadás érzésének elmélyítése, a segítő pedagógia segítségével. Az integráció "jó" gyakorlata. Iskolai dokumentumok megismerése. Megfigyelés inkluzív csoportban. Tervezői feladatok, gyakorlatok, szimulációk. Tanulástervezés team munkában, mikrotervezés-mintafeladatok készítése, helyzetgyakorlatok, interaktív beszélgetések "beszélgető-körben".

K: Nevelői kultúrájukba épüljön be a toleráns és előítéletmentes együttélés sikerebb iskolai megvalósítását segítő tudások, kompetenciák. Váljanak képessé differenciált tervezésre, egyéni bánásmódra, adaptív tanulási környezet megteremtésére. Megfigyelés inkluzív csoportban.

ÉM: A hallgató véleményalkotását, tapasztalatait és tervezőmunkáját megjelenítő produktum alapján. Megfigyelés

TS: Gyűjtemények, filmek, dokumentumok.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.,

Papp Gabriella: Tanulásban akadályozott gyermekek a többségi általános iskolában. Pécs, Comenius Bt., 11-17., 33-43.

Hegedűs Gábor: Projektpedagógia. Kecskemét, KF TFK, 2002.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella - Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004.,

Hunyady Györgyné (szerk.:) Differenciálás-kooperatív tanulás. Bp., 2003.,

Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0401 N: Differenciálás- kooperatív tanulás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: PEDB 9901 **É:** gyakorlati jegy
TF: Szente István **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató legyen képes a kooperatív tanulásszervezés hatékony megvalósítására, a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére alapján.

TP: Elméleti alapok: Törvényi alapok (1993. évi LXXIX. a közoktatásról a 2003. évi LXI. törvény módosításával egybeszerkesztve). Másság, tehetség, differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió. A kooperatív tanulásszervezésű tanóra készítésének lépései.

K: Egyéni írásos feladat: kooperatív tanulás szervezésű óraterv készítése.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények.

KI: Csányi Yvonne-Perlusz Antónia: Integrált nevelés, inkluzív iskola. In. Báthory Zoltán-Falus Iván (Szerk.) Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Bp., 2001.

Hunyadi Györgyné (Szerk.) Differenciált fejlesztés – kooperatív tanulás. ELTE IÓFK. Jegyzet, 2003.

Kagan, S. Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp., 2001.

AI: Vekerdy Tamás: Milyen iskola kell a gyerekeknek? Filusz, Bp., 2003.

SPITN 0501 N: Integrált nevelés játékkal

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: SPITN 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik képesek a többséghez tartozó tipikusan fejlődő (ép) gyermekek körében a befogadó és együttműködő magatartás- és viszonyulás kialakítására a játék segítségével.

TP: Az iskola és az óvoda szerepe az esélyegyenlőség megteremtésében. A játék jelentősége az inklúzió megvalósításában. Játékok az integrált-inkluzív nevelésben és oktatásban. A pedagógus szerepe, feladatai a játékok kezdeményezésében és megvalósulásában. Az együttműködés lehetőségei a családdal.

K: A hallgatók ismerjék a játék szerepét, jelentőségét az integrált-inkluzív nevelésben. Legyenek képesek játékok tervezésére, szervezésére, vezetésére a hallgatói csoportban.

ÉM: referátum, gyakorlat

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak nyomtatott és elektronikus formában a kari könyvtárban. Internethasználat. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv RAABE 2003.1-52. p.

Differenciálás-kooperatív tanulás. szerk.: Hunyady Györgyné Budapest, 2003.

Előd Nóra (1997): Drámajátékok. Budapest, Másképp Alapítvány.

Hoffmann Judit (szerk.): A szabadidő pedagógiai és gyógypedagógiai kérdései. Kiadja: Comenius Bt.Pécs, 1997.

Mindenki iskolája. Együttnevelés. Szerk.: Kereszty Zsuzsa. IFA-BTF-OM 1999.

AI: Bús Imre (1997): A gyermekek nemzetközileg elismert jogainak érvényesülése Magyarországon, különös tekintettel a nevelésre és oktatásra. In: Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei. szerk. Endrédi Lajos, Szekszárd. IGYFK. 137-147.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. szerk. Bús Imre, Szekszárd, PTE IGYFK.

Czeizer Zoltán (1997): Játék és tanulás az interneten. Eductio. 615-619.

Lazar, Alexandru (1980): Motivációs helyzetek – tanulási eredmények. Bp. Tankönyvkiadó.

Kósáné Ormai Vera (szerk.): Személyiségfejlesztő játékok. Budapest, OKI, Iskolafejlesztési Alapítvány.

SPKÖN 0101

N: Globalitás

T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A globális környezeti problémák felismerése, kritikus elemzése és a probléma megoldási technikák feltárása és alkalmazása.

TP: A hallgatók értések meg a társadalom, a gazdaság és a természeti alrendszerek szoros egymásra hatását és összefüggéseit. Globális világ, globalizált társadalom globális természet. A globalitás tér- és időbeli értelmezése. A globalizmus kialakulása. A globális kultúra. Globális gondok. A globalizált állam: az Európai Unió. Lehetséges megoldások. Nemzetközi szervezetek.

K: az előadások rendszeres látogatása.

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Juhász-Nagy Pál: Természet és ember Gondolat Bp. 1993.

Wackermagel, Mathis – Ress E., William: Ökológiai Lábnyomunk Föld Napja Alapítvány Bp. 2001.

Myers, Norman – Simon L., Julian: Mi a helyes válasz ha a Föld jövője a tét? Typotex Bp. 2004.

AI: Bulla Miklós és Tamás Pál /Szerk./ Műhelytanulmányok Magyarország környezeti jövőképeiről KÖM 2003.

Buday-Sántha Attila: Környezetgazdálkodás Dalóg. Pécs, 2002.

A világ helyzete - Föld Napja Alapítvány, Budapest, 2005.

SPKÖN 0102

N: Globalitás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók rendelkezzenek a globális feladatok megoldásához szükséges együtt-működési stratégiákkal.

TP: A hallgatók projektmunkában csoportos és önálló tevékenységek során szerzik meg a szükséges kompetenciákat. Népeségrobbanás, globális problémák, vízhiány. Éhezés, sivatagosodás. Városiasodás. Ökológiai lábnyom. Életminőség életszínvonal.

K: szeminárium látogatása, aktív részvétel, projekt tevékenység

ÉM: referátum

TS:

KI: Kelley, Kathleen – Rousset, Lainé: A globalizáció kegyetlen meséi Pszichotéka Bp. 2001.

Korten C., David: Tökés társaságok világhuralma Kapu Bp. 1996.

Dr. Horváthné P. I.: Globalizált társadalom – globalizált természet /megjelenés előtt/

AI: Dr. Horváthné P. I./Szerk./ Globalitástól a lokalitásig Pont K. Bp. 2001.

Schumacher F., Ernst: A kicsi szép -Közgazdasági K. Bp. 1991.

Diamond, Jared: Háborúk, járványok, technikák - Typotex, Bp. 2000.

SPKÖN 0201

N: Lokalitas és fenntarthatóság

T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: — **É:** kollokvium

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje a fenntarthatóság és a környezeti nevelés hazai és nemzetközi dokumentumait és legyen képes saját környezetében alkotó és fejlesztő módon alkalmazni.

TP: A hallgató megismeri az aktív és interaktív tanulási stratégiákat, amelyek segítségével a holisztikus szemléleten alapuló helyi cselekvési lehetőségeket igényli. Képes a természeti, épített és kulturális környezetet a tanulás forrásaként használni. Konfliktuskezelés. Probléma feltárás. Projektmunka. Döntés

K: az előadás rendszeres látogatása

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Dr. Endrédi Lajos /Szerk./ Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK Szekszárd 2001.

Lorenz, Konrad: A civilizált emberiség nyolc halálos bűne Kartaphilus K. Bp. 2001.

György Lajos: A jót választanod kell Föld Napja Alapítvány Bp. 1996.

Simai Mihály: Zöldebb lesz-e a világ Akadémiai Bp. 1998.

Dr. Valko László: Fenntartható/környezetbarát fogyasztás - NSZI, Bp. 2003.

AI: Durell, Gerard. Az amatőr természetbúvár - Gondolat K. Bp. 1987.

Szent-Györgyi Albert: Válogatott tanulmányok - Gondolat Kiadó, Bp. 1988.

Szilágyi Miklós: Halászó parasztok L'Harmattan MTA Bp. 2002.

SPKÖN 0202

N: Lokalitas és fenntarthatóság

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:**

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje meg a fenntarthatóság karkövetelményeit, fogadja el a fogyasztás és a fenntarthatóság összefüggéseit.

TP:

K: a szemináriumok rendszeres látogatása

ÉM: referátumok, projektmunka

TS:

KI: Dr. Endrédi Lajos /Szerk./ Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK Szekszárd 2001.

Dr. Valko László: Fenntartható/környezetbarát fogyasztás NSZI Bp. 2003.

Quinn, Daniel: Izmael Föld Napja Alapítvány 1993.

AI: Katona Imre. Sárköz Magvető Bp. 1978.

Andrásfalvy Bertalan: Ártereink múltja és jövője Föld Napja Alapítvány Bp. 2000.

Molyneax, Brian Leight: A megszentelt bolygó helikon K. Bp. 1997.

SPKÖN 0301

N: Erdei iskola

T: szeminárium **MF:** 6. **F:**6-8.

R: tavaszi **Ó/H:** 60 **K:** 3

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik az erdei iskola elméletét és gyakorlatát elsajátítva képesek leendő munkahelyükön az iskola környezeti nevelési programjának irányítóivá válni.

TP: Az erdei iskola története. A környezeti nevelési stratégia. Tanítási projektek az erdei iskolában. Az erdei iskola szervezése . Pályázatírás. Hazai környezeti nevelési civil és pedagógus szervezetek. Nemzeti parkok, oktató központok.

K: terepgyakorlatokon és szemináriumokon való részvétel

ÉM: referátumok és Zh-k

TS:

KI: Kosztolányi Istvánné /Szerk./Az erdei iskola hasznos könyve Tankönyvkiadó Bp. 2002.

Agárdi Sándor: Erdei iskola Tornyospálcán Aqua K. Bp. 1993.

Cornell, Joseph: Kézenfogva gyerekekkel a természetben Magyar Környezeti nevelés Egyesület Bp. 1988.

AI: Adorján Rita: Magonc Mecseki Erdészeti Pécs 1988

Horváthné Papp Ibolya /Szerk./: Globalitástól a lokalitásig Pont K, Bp. 2001.

Kovácsné Németh Mária /Szerk./: Erdőpedagógia Apáczai Cs.J. Főiskola Győr 1998.

SPKMK 0101

N: Vizuális kommunikációs játékok

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: VIZB 0101; VIZB 0201; VMBVN 0601

É: gyakorlati jegy

TF: Fusz György

EA: Adorjáni Andre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az alapozó stúdiumokban kialakított ismertekre és készségekre támaszkodva a tantárgy olyan vizuális feladatokat programoz, amelyek összevontan, a forma és funkció egységében jegyében fejlesztik tovább a hallgatók térről, két- és háromdimenziós formáról, színről, külső és belső szerkezetéről szerzett tapasztalatait. A feladatok tudatosítják a használhatóság és a formai szerkezeti, technikai felépítettség összefüggésének törvényszerűségeit. Egyesítik a játszva tanítás és szórakoztatás, valamint a vizuális közlésformák színvonalas alkalmazásának kettős követelményét.

TP: Síkformák térben való elhelyezésének módozatai. (Ferde, merőleges, elcsavarodó, lépcsőzetes, lebegtetett.) fekete, fehér, és színes kartonból készített absztrakt és figurális forma-kompozíciók. Népi játékok tanulmányozása, vázlatkészítés. Mozgatható síkbeli és térbeli formák készítése, agyag, karton, fa, műanyag felhasználásával. Tervrajz, kivitelezési vázlat és egy kiválasztott megoldás megvalósítása. Adott alkalomhoz illő ruha, jelmez tervezése. (Színvázlat.) Adott karaktert kihangsúlyozó maszk tervezése és kivitelezése. Pantomim figura tervezése (ruha és arc színvázlatával). Kétperces, színes mozgásos ötszereplős játék, két ellentétes alakjának színes tervrajza.

K: Az előírt feladatok megoldásainak határidőhöz kötött bemutatása.

ÉM: A feladatok félévközi végrehajtásának értékelése. A gyakorlati jegy a részértékelések átlaga.

TS: Makettek, gyűjtemények, műhely

KI: Baktai Patricia: Beszélő tárgyak. Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat, Bp., 1979.

R. Arnheim: A vizuális élmény, az alkotó látás pszichológiája. Gondolat, Bp., 1979.

Tarján Gábor: Folklor, népművészet, népies művészet, Tankönyvkiadó, Bp., 1991.

AI: Hernádi Miklós: Tárgyak a társadalomban. Kozmosz K., Bp., 1982.

Kardos Mária: Anyagművesség. Hobby sorozat, Móra Kiadó, Bp., 1978.

SPKMK 0201

N: Kreatív vizuális tervezés

T: szeminárium

MF: 5.

F: 5-7.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: VIZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Adorjáni Endre

EA: Fusz György, Farkas Pál,
Adorjáni Endre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgyelem célja elsajátítani a vizuális gondolkodás és közlés képességeit, módjait, eszközeit. Jártasságra szert tenni a vizuális kommunikáció közvetlen, (direkt) közvetett, (indirekt) személyes, (szubjektív) és közösségi (kollektív) formáinak rendszerében. Megismerni e közlésformák egymástól céljukban eltérő eszköztárát és alkalmazásuk törvényszerűségeit. Elősegíteni a műolvasási, tárgyolvasási képességek kialakulását. Hozzáértéssel visszanyúlni a különböző szelekciós, absztrakciós, redukciós, transzformációs képességeket igénylő feladatok tervezéséhez és megoldásához. A vizuális közlés területén szerzett jártasságok épüljenek össze a többi művészeti ágban szerzett tapasztalatokkal komplex művészeti kommunikációs képességeké.

TP: A kompozíciós tanulmányok – primer közlésben. Fekete-fehér kompozíció tárgycsoport látványából kivágott képműben. (Kréta, szén, papír-applikáció.) Direkt közlésben: plakátterv. Fotó, színes papír, szövegelemek egyensúlya, minőségi viszonyai. Indirekt közlésben: Dekoráció tervezése adott tárgyra, vagy felületre. (Használati tárgy, épület, stb.). Sordísz, rozetta. Dekoratív dombormű, növény- és állat motívumokkal. Személyes közlésben: irodalmi, zenei mű illusztrációja, színes, vagy fekete-fehér kompozíció. Piktogram tervezés, színes, vagy fekete-fehér stilizált motívumokkal. Színes, szimbolikus tartalmat hordozó kompozíció szabadon választott témára. (Életkorok, nemzedékek, hangulatok, évszakok, vágyak, stb.). kontrasztok. Színes montázs szabadon választott témára (szürrealista képzetek). Direkt közlésben: egy kor stílusához igazodó épület makettje. Csoportmunka. Primér közlésben: Tanulmány tárgycsoportból kiválasztott motívumokkal. Mintázás. Gipsznegatív és gipszpozitív levétele. Személyes közlésben: Emberalak karikatúraszerű megformálása. (Agyag, gipszes papír.)

K: Gyakorlati munkák, feladatmegoldások.

ÉM: Félévközi gyakorlati feladatok értékelése.

TS: Tanulmányi segédanyagok, szemléltető anyagok, műterem.

KI: Bálványos Huba-Sándta László: Vizuális megismerés, kommunikáció. Balassi Kiadó, Bp., 1997.

Béres I.-Horányi Ö.: Társadalmi kommunikáció. Balassi K. Bp., 1999.

Gonda J.: Rögönzés világa I-II.

Lázár J.: A kommunikáció tudománya. Bp., 2001.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

AI: Gillo Dortles: Giccs. Gondolat K. Bp., 1986.

Rudolf Aknheim: A vizuális élmény. Gondolat K. Bp., 1979.

Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

SPKMK 0202 **N: Kreatív vizuális tervezés**
T: előadás **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: VIZB 0101; SPKMK 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Adorjáni Endre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgyelem célja a hallgatókkal elsajátíttatni a vizuális gondolkodás és közlés képességeit, módjait, eszközeit. Megismerni a sajátos formanyelvét és alkalmazásuk törvényszerűségeit. Kialakítani azt a képességet, hogy a különböző célú és tartalmú vizuális közlésekhez kiválasszák a legmegfelelőbb közléstípust. A vizuális gondolkodás képessége és esztétikai képzetek segítségével képesek legyenek kreatív folyamatok megtervezésére és megoldására. E folyamatok lényegéről verbális kommunikációban is számot tudjanak adni.

TP: A kompozíció fajtái. Korok, stílusok sajátos képépítő elvei, eljárásai. Direkt közlések tervezésének törvényszerűségei. A plakát, könyvborító, lemezborító, kereskedelmi reklám sajátos formanyelve. A formára, színre, tónusra, szerkezeti dinamikára vonatkozó szabályok. Indirekt közlések tervezésének törvényszerűségei. (A stilizált motívum, a ritmusképletek, a szimmetria és homogén színfolt a díszítőtervezésben.) a személyes (szubjektív) közlések kötetlensége és a tartalmi-formai egység különlegessége. Az átírás eszközei, redukció, részletkiemelés, a tárgy sajátos környezetéből való kiragadás és ettől eltérő mellékelemek közé komponálás stb. Direkt, indirekt és személyes közlésben az egyes műfajok kifejező eszközeinek jellemzői. (A tér, forma, folt, fény-, árnyék-, szín, szerkezet, ritmus, idő.) A szobrászat (dombormű és közplasztika fajtái és kifejező eszközei). A grafika és alkalmazott grafika. A dekoratív művészetek és tárgykultúra iparművészet sajátos formanyelve. Rokon kifejező eszközök a különböző művészeti ágakban és műfajokban. A ritmus a látványban és hangzásban. Az idő, a képszak, szekvenciák az animációban, a pantomimban, táncban, művészfilmben. Mozgás, mozdulat szerkezete az állóképen, mozgóképen, pantomimban. Kifejező eszközök képzetalkotó és képzettársító lehetőségei.

K:

ÉM: Szóbeli és írásbeli vizsga.

TS: Tanulószoza, gyűjtemények, könyvészeti anyag

KI: Bálványos Huba-Sánta László: Vizuális megismerés, kommunikáció. Balassi Kiadó, Bp., 1997.

Béres I.-Horányi Ö.: Társadalmi kommunikáció. Balassi K. Bp., 1999.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

Művészetpszichológia. Gondolat K. Bp., 1983.

R. L, Gregory-E.H. Gombrich: Illuzió a természetben és a művészetben. Gondolat K. Bp., 1982.

AI: Gillo Dortles: Giccs. Gondolat K. Bp., 1986.

Rudolf Aknheim: A vizuális élmény. Gondolat K. Bp., 1979.

Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

A tér a képzőművészetben: Népművészeti Propaganda Iroda.

SPKMK 0301 **N: Zenei nyelvrendszer**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Pajor Márta **EA:** Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tárgy szakmai-elméleti ismereteinek előkészítése, az ember legősibb kifejezési formáinak megismerése, a zenében fellelhető összes elvont módszer feltérképezése, melyet önmagunk és a világ természetének vizsgálatára használhatunk. A tudomány különböző ágainak a hangokról alkotott véleményeinek megismerése; nevezetesen- az akusztika, a zenetudomány, a kognitív pszichológia, az orvostudomány, a humánétológia, a magatartáskutatás, az esztétika és a nyelvészet válaszai.

TP: A hang szerkezete és tulajdonságai; A fizikai világ hangjai; Az emberi hallás mechanizmusa; A nyelv zenéje; A madárének biológiai zeneisége; A zenei hang, az idő, a ritmus, a harmónia, a hangok univerzalitása

Néhány gondolat a hangszerekről, hangszerszimbolika; Emberi hanggal végzett aktív terápia

K: Havonta egy szemináriumi dolgozat; az addig tanultak átfogó ismeretének bizonyítása és esszészerű kifejtése

ÉM: A félév végén gyakorlati jegy, melynek kritériuma, a havonta magas minőségi szinten megírt dolgozatok, félévvégi vizsgajegy. Havonta referátumok és a félév végén szemináriumi szóbeli vizsga.

TS: A tanulószobában és a könyvtárban lefektetett segédanyagok használata

KI: Harnoncourt, Nicolas. A beszédszerű zene. Editio Musica, Budapest, 1988.

Menuhin, Y.-Davis C. W. : Az ember zenéje, Zeneműkiadó, Budapest, 1981.

Miklós Pál: A zene és a művészet Magvető Kiadó, Budapest, 1978.

Pernye András: Előadóművészet és zenei köznyelv, Zeneműkiadó, Budapest, 1974.

Martin J.: Nem hallható hangok hatása az emberi szervezetre. In.: Ungváry Gy.: Munkaegészségtan, Medicina, Budapest, 2000

AI: Eco, Umberto: A nyitott mű. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.

Kárpáti János: Organológiai tények és mítoszok. Magyar Zene. XXX, 3-24.

Maróthy János: Zene és ember, Zeneműkiadó, Budapest, 1980.

Szabolcsi Bence: A melódia története, Cserépfalvi, Budapest, 1950.

Vitányi Iván: A zenei szépség, Zeneműkiadó, Budapest, 1976.

SPKMK 0302

N: Zenei nyelvrendszer

T: előadás

MF: 6. **F:** 6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Pajor Márta

EA: Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik a tudomány legújabb eredményeinek ismeretével, a nyelv és zenévé szervezett hangokat vizsgálva értelmezni tudják a következőket; a hangok tudattalanul is hatnak ránk és ennek a hanginformáció áradatnak milyen hatásai léteznek, ezeket miként lehet alkotó módon felhasználni a mindennapi életben, az oktatásban, a kommunikáció gyakorlásában.

TP: A képzés során legyen képes a hallgató a zene lényegi elemeinek összefüggő vizsgálatára és azok látens jelenség-tartalmának értelmezésére.

K: Félévenként két írásbeli dolgozat az előadások anyagából és az adott szakterület szakkifejezéseinek értelmezéséből

ÉM: A félév végén szóbeli vizsga

TS: A szaktanár által készített segédanyagok felhasználása.

KI: Barrow, J. D.(1998.) A művészi világegyetem. Vince Kiadó Budapest

Cage, J.(1994) A csend. Jelenkor Kiadó Pécs

Calvin, W.H.(1997) A. gondolkodó agy. Kulturtrade Kiadó, Budapest

Diószegi V.(1998) Samanizmus.Terebess Kiadó Budapest

Ujfalussy J.(1962) A valóság zenei képe. Zeneműkiadó, Budapest

AI: Hankiss E.-Csányi V.- FehérM.-Jelenits I.-Pléh Cs.(2001) Az ember és az antilop. Helikon Kiadó, Budapest

Kapitány Á.- Kapitány G.(1994) Jelbeszéd az életünk. Századvég-Osiris Kiadó, Budapest

Pap J. (2000) Canto ergo sum. Az énekhang. Természet világa, 131, 260-264

SPKMK 0401 N: Mozdásművészet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Fusz György **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók olyan mozgásformákkal ismerkedjenek meg, amelyek elősegítik a harmónikus mozgáskultúra kialakulását. Rendelkezzenek olyan képességgel, amellyel a környezetükkel / gyermekek, nézők / gazdag kapcsolatteremtésre képesek, a mozgás, előadásmód által. Ismerjék meg a mozgásművészet részterületeit.

TP: Tánc történeti alapismeretek. A mozgás szerepe a gyermekek fejlődésében és mozgásfejlesztésében. A mozgás és a művészet kapcsolódásának szinterei. A zene szerepe a gyermekek életében. A mozgás „mondanivalójának” kifejezése a zene által. A zene és mozgás, mint társ művészet. Az aerobik elméleti háttere, gyakorlati megvalósítása. A balett története és alapformái. A néptáncművészet története és motívumai.

K: Legyen betekintésük a mozgásművészet, táncművészet történetébe. A tanult elméleti háttér ismeretében legyenek képesek a különböző mozgásformákat / balett, aerobik, néptánc / alapszinten végrehajtani.

ÉM: gyakorlati bemutatások, zárthelyi dolgozat

TS: tanulószoba, videoanyagok

KI: Götl Katalin: Amit az új aerobikról tudni kell, Kékes Kiadó, Bp. 1993.

Szécsényiné Dr. Fekete Irén: RSG Mozdás, szépség, harmónia, Sport Kiadó, Bp. 1986.

Merényi –Vadady-Lemhényiné Tass Olga: Táncmozdás gyermekeknek, Múzsák Közművelődési Kiadó, Bp. 1989

AI: Kriston Andrea- Ruzsonyi Péter: Intim női torna, Téka Könyvkiadó, Bp. 1991.

Jakabházy László: Fitt Kontroll I-II-III. MTE. Bp.

Pesovár Ernő: A magyar tánc történet évszázadai, Hagyományok Háza, Bp. 2003.

Molnár István: Magyar tánc tanulási rendszerem 1. Táncesztétika, Népművészeti Propaganda Iroda, Bp. 1991.

Kovács Jolán : Légzőgyakorlatok, Pont Kiadó, Bp.

Angelus Iván: Táncos könyv

SPKMK 0501 N: Művészetterápia

T: szeminárium

MF: 5. 5-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A művészeti, alkotó tevékenység jelentőségének megismerése. A háttértudományok: művészetpszichológia, pszichológia, pszichiátria, gyógypedagógia lehetőségei a problémamegoldásban (a művészetterápia szemszögéből) A terápiák alapterületeinek és funkcióinak ismerete. A művészetterápiák jelentősége az iskolai prevencióban.

TP: A művészet és a terápia kapcsolata. A művészetterápia története. Emberi válaszutak a művészettörténet folyamatában. A művészetterápia fajtái, fő hatókörei. A zeneterápia története és alapjai. A táncterápia története és alapjai. A képzőművészet – terápia története és alapjai. A kreativitás szerepe a lelki egészség megőrzésében. Csoportterápiák gyermekekkel, problémás gyerekek. A művészetek alkalmazása az iskolai prevencióban.

K: Ismerjék meg a művészetterápia történetét, hazai alkalmazásait. Alapszinten tudják alkalmazni a vizuális nevelésben a tudományág adta lehetőségeket. Törekedjenek az ismeretek használatára az iskolai csoportban. Tudatosan tudják alkalmazni a tanultakat az iskolai prevencióban.

ÉM:

TS:

KI: Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák Dialóg Campus Kiadó 2001.

Kárpáti Andrea: A kamaszok vizuális nyelve Akadémiai Kiadó 2005.

Hárdi István: Dinamikus rajzvizsgálat Medicina 2002.

Sándor Éva-Horváth Péter: képzőművészeti pedagógiai terápia ELTE Bárczi G. Gyógypedagógiai Főiskola Kar 1995.

AI: Gyógypedagógiai lexikon, ELTE Bárczi G. Gyógypedagógiai Főiskola Kar 2001.

Kálmán Zsófia-Könczei György: A taigetosztól az esélyegyenlőségig Osiris Kiadó 2002.

Lindenbergné Kardos Erzsébet: Zeneterápia szöveggyűjtemény Kulcs a muzsikához Kiadó 2005. Pécs

Karl- Heinz Menzen: Heilpädagogische Kunsttherapie, Lambertus Verlag, Freiburg im Breisgan, 1994. (fordítás van a könyvtárban)

Bálványos Huba-Sántha László Vizuális megismerés, kommunikáció Balassi Kiadó 1997.

Szabadságra nevelés Waldorf könyvek Sorozat Pedagógus Továbbképző Központ, Pilisborosjenő 1999.

Vizuális művészetek pszichológiája I-II., szerk. Farkas András, Gyebnár Viktória Nemezeti Tankönyvkiadó 1998.

2. Műveltségterületi ismeretkörök

VMBAN 0101 N: Tantárgypedagógia I. (angol)

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják és elmélyítik azon képességeiket és ismereteiket, amelyek képessé teszik arra, hogy az általános iskola 1-6. osztályában az angolt, mint idegen nyelvet oktassák.

TP: A kurzus keretében a hallgatók megismerkednek a korosztály életkori sajátosságaival, érzelmi, értelmi és testi jellemzőivel, amelyekre építve sikeresen megtervezhetik és kivitelezhetik tanítói munkájukat. A hallgatók elsajátítanak alapvető osztálytermi technikákat, tevékenységi formákat és értékelési módszereket. A kurzus óramegfigyelésekkel és a tanítási gyakorlattal válik teljessé.

K: Szemináriumi dolgozat, projektek, prezentációk, mikrotanítás, tanítási gyakorlat

ÉM: Szemináriumi dolgozat, projektek, prezentációk és órai munka alapján

TS: szakcikk, szakkönyvek, tanulószoba, internetes anyagok stb

KI: Brewster J. & G. Ellis (1991) *A Storytelling Handbook for Primary Teachers*. Harmondsworth: Penguin

Brewster J., G. Ellis & D. Girard (1992) *The Primary English Teacher's Guide*. Harmondsworth: Penguin.

Brumfit C., J. Moon & R. Tongue (1991) *Teaching English to Children* London: Nelson.

Halliwell S. (1992) *Teaching English in the Primary Classroom* Harlow: Longman.

Phillips S. (1993) *Young Learners* Oxford: OUP.

Scott W. & L. Ytreberg (1990) *Teaching English to Children* Harlow: Longman.

Kurzuskönyvek, gyermekirodalomhoz kapcsolódó könyvek, autentikus könyvek

AI: Celce-Murcia M. (1991) *Teaching English as a Second or a Foreign Language*. New York: Newbury House.

Centre for Language in Primary Education (1992) *The Primary Language Record Handbook for Teachers*. London: CLPE.

Centre for Language in Primary Education (1994) *Guide to The Primary Language Record* . London: CLPE.

Cameron, L. (2001) *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge: CUP

Clarke-Stewart A. and B. Koch (1983) *Children: Development Through Adolescence* New York: Wiley.

VMBAN 0102 N: Tantárgypedagógia II. (angol)

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBAN 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják és elmélyítik azon képességeiket és ismereteiket, amelyek képessé teszik arra, hogy az általános iskola 1-6. osztályában az angolt, mint idegen nyelvet oktassák.

TP: A kurzus keretében a hallgatók megismerkednek a korosztály életkori sajátosságaival, érzelmi, értelmi és testi jellemzőivel, amelyekre építve sikeresen megtervezhetik és kivitelezhetik tanítói munkájukat. A hallgatók elsajátítanak alapvető osztálytermi technikákat, tevékenységi formákat és értékelési módszereket. A kurzus óramegfigyelésekkel és a tanítási gyakorlattal válik teljessé.

K: Szemináriumi dolgozat, projektek, prezentációk, mikrotanítás, tanítási gyakorlat

ÉM: Szemináriumi dolgozat, projektek, prezentációk és órai munka alapján

TS: szakcikkek, szakkönyvek, tanulószoba, internetes anyagok stb.

KI: Brewster J. & G. Ellis (1991) *A Storytelling Handbook for Primary Teachers*. Harmondsworth: Penguin

Brewster J., G. Ellis & D. Girard (1992) *The Primary English Teacher's Guide*. Harmondsworth: Penguin.

Brumfit C., J. Moon & R. Tongue (1991) *Teaching English to Children* London: Nelson.

Halliwell S. (1992) *Teaching English in the Primary Classroom* Harlow: Longman.

Phillips S. (1993) *Young Learners* Oxford: OUP.

Scott W. & L. Ytreberg (1990) *Teaching English to Children* Harlow: Longman.

Kurzuskönyvek, gyermekirodalomhoz kapcsolódó könyvek, autentikus könyvek

AI: Cook V. (1993) *Linguistics and Second Language Acquisition*. Cambridge: CUP.

Cunningsworth A. (1995) *Choosing Your Coursebook*. London: Heinemann.

Harrison A. (1983) *A Language Testing Handbook*. London: Modern English Publications.

Kennedy C. & J. Jarvis (eds) (1991) *Ideas and Issues in Primary ELT*. Walton-on-Thames: Nelson.

Krashen S. (1985) *The Input Hypothesis: Issues and Implications*. Torrance: Laredo Publishing.

Krashen S. (1993) *Fundamentals of Language Education*. Torrance: Laredo Publishing. New York: Newbury House.

VMBAN 0103 N: Tantárgypedagógia III. (angol)

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: VMBAN 0101; VMBAN 0102 **É:** kollokvium

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják és elmélyítik azon képességeiket és ismereteiket, amelyek képessé teszik arra, hogy az általános iskola 1-6. osztályában az angolt, mint idegen nyelvet oktassák.

TP: Megismerkednek a korosztály életkori sajátosságaival, érzelmi, értelmi és testi jellemzőivel, amelyekre építve sikeresen megtervezhetik és kivitelezhetik tanítói munkájukat. A hallgatók elsajátítanak alapvető osztálytermi technikákat, tevékenységi formákat és értékelési módszereket. A kurzus óramegfigyelésekkel és a tanítási gyakorlattal válik teljessé.

K: Szemináriumi dolgozat, projektek, prezentációk, mikrotanítás, tanítási gyakorlat

ÉM: Szemináriumi dolgozat, kollokvium

TS: szócikkek, szakkönyvek, tanulószoba, internetes anyagokstb

KI: Brewster J. & G. Ellis (1991) *A Storytelling Handbook for Primary Teachers*. Harmondsworth: Penguin

Brewster J., G. Ellis & D. Girard (1992) *The Primary English Teacher's Guide*. Harmondsworth: Penguin.

Brumfit C., J. Moon & R. Tongue (1991) *Teaching English to Children* London: Nelson.

Halliwell S. (1992) *Teaching English in the Primary Classroom* Harlow: Longman.

Kurzuskönyvek, gyermekirodalomhoz kapcsolódó könyvek, autentikus könyvek

AI: Phillips S. (1993) *Young Learners* Oxford: OUP.

Scott W. & L. Ytreberg (1990) *Teaching English to Children* Harlow: Longman.

Vale D. (1995) *Teaching English to Children: a Training Course for Teachers of English to Children*. Cambridge: CUP.

Wright A. (1995) *Storytelling With Children*. Oxford: OUP

Cikkek a *Novelty*, *English Language Teaching Journal*, *Modern English Teacher* c szakfolyóiratokból,

Kurzuskönyvek, gyermekirodalomhoz kapcsolódó könyvek, autentikus könyvek

VMBAN 0201 N: Beszédgyakorlat I.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Célja, hogy fejlessze a hallgatók angol nyelvi szókincsét, lexikai ismereteit, és mindezzel hozzájáruljon az idegen nyelvi kompetenciák fejlődéséhez, segítse és előkészítse az akadémiai környezethez való alkalmazkodást, és jártasságot. A négy alapkészség fejlesztése során a kurzuskönyvön kívül különböző autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra

TP: A négy alapkészség fejlesztése során a kurzuskönyvön kívül különböző autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra, fejlesztve a hallgatók idegennyelvi kompetenciáját és szókincsét különböző témák köré csoportosítva.

K: Prezentációk, esszék, tesztek

ÉM: Folyamatos értékelés teszteken, esszéken, prezentációkon keresztül.

TS: Kurzuskönyvek, tanulószoba, autentikus anyagok, internet, stb.

KI: Virginia Evans, Successful Writing. Upper-Intermediate. Express Publishing. 1997.

Leo Jones, Progress to Proficiency (1996)

Michael Duckworth & Kathy Gude, New Success at First Certificate. OUP. 1998

AI: Autentikus forrásból cikkek, tanulmányok, nyelvtanulásra szánt egyszerűsített irodalmi olvasmányok

VMBAN 0202 N: Beszédgyakorlat II.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A szakmai kompetenciához szüksége szóbeli és írásbeli idegen nyelvi készségeket fejlessze azáltal, hogy praktikus ötletekkel és a tanteremben használható technikákkal látja el a hallgatókat. A felhasznált anyagok arra ösztönzik a hallgatókat, hogy angol nyelven gondolkodjanak, és kommunikáljanak. Az internet használatával könnyebben elérhető a kívánt magasabb nyelvi szint, csakúgy, mint a kreativitás és a csoportos diskurzus.

TP: A négy alapkészség fejlesztése során a kurzuskönyvön kívül különböző autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra, fejlesztve a hallgatók idegennyelvi kompetenciáját és szókincsét különböző témák köré csoportosítva.

K: Prezentációk, esszék, tesztek

ÉM: Folyamatos értékelés teszteken, esszéken, prezentációkon keresztül

TS: Kurzuskönyvek, tanulószoba, autentikus anyagok, internet, stb.

KI: Leo Jones, Progress to Proficiency

Adrian Doff, Christopher Jones and Keith Michell, Meaning into Words

Joanne Collie - Stephen Slater, Literature in the Language Classroom

Bruce Tillitt - Mary Newton Bruder, Speaking Naturally

AI: Autentikus forrásból cikkek, tanulmányok, nyelvtanulásra szánt egyszerűsített irodalmi olvasmányok

VMBAN 0203 N: Beszédgyakorlat III.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Célja a kommunikatív nyelvhasználat és nyelvi készségek megerősítése, miközben a nyelv rendszere is vizsgálat tárgyát képezi. Tudományos ismereteiket bővítik angol nyelven, a nyelvészeti aspektusok, a nyelvi fordulatok kigyűjtésével, analizálásával, a formális és informális nyelvhasználat összehasonlításával.

TP: A négy alapkészség fejlesztése során a kurzuskönyvön kívül különböző autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra, fejlesztve a hallgatók idegennyelvi kompetenciáját és szókincsét különböző témák köré csoportosítva.

K: Prezentációk, esszék, tesztek

ÉM: Folyamatos értékelés teszteken, esszéken, prezentációkon, amelyet szóbeli vizsga egészít ki

TS: Kurzuskönyvek, tanulószoba, autentikus anyagok, internet, stb

KI: Emily G. Barrosse: *75 Readings: An Anthology*

Bruce Tillitt-Marz Newton Bruder, *Speaking Naturally* Cambridge UP. 1995.

Jack C. Richards, *Interchange* Cambridge UP. 1991.

Penny Ur, *Grammar Practice Activities* Cambridge UP. 1984.

Penny Ur, *Discussions that work* Cambridge UP. 1991.

AI: Autentikus forrásból cikkek, tanulmányok, nyelvtanulásra szánt egyszerűsített irodalmi olvasmányok

VMBAN 0204 N: Beszédgyakorlat IV.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Célja a kommunikatív nyelvhasználat és nyelvi készségek megerősítése, miközben a nyelv rendszere is vizsgálat tárgyát képezi. A kurzus célja, hogy felkészítse a hallgatókat bemutatók, előadások tartására, megismertesse őket a prezentációs technikákkal, megtanítsa a kritikai észrevételek megfogalmazására, a lényeg összefoglalására, a technikai eszközök használatára.

TP: A négy alapkészség fejlesztése során a kurzuskönyvön kívül különböző autentikus anyagok kerülnek feldolgozásra, fejlesztve a hallgatók idegennyelvi kompetenciáját és szókincsét különböző témák köré csoportosítva.

K: Prezentációk, esszék, tesztek

ÉM: Folyamatos értékelés teszteken, esszéken, prezentációkon keresztül

TS: Kurzuskönyvek, tanulószoba, autentikus anyagok, internet, stb

KI: May, P. 1991. *First Choice for Proficiency*. Oxford: Heinemann

Wallace, M.J. 1980. *Study Skills in English*. Cambridge: CUP

Gude K. and Duckworth M. 1994. *Proficiency Masterclass*. OUP

Chris Corrin, *Superwomen and the Double Burden. Women's Experience of Change in C/EE*

Ona Low, *First Certificate in English Course*. Rev. ed.

Arthur Goodfriend-László Miskolczi, *English for a Changing Hungary*. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 1996.

AI: Autentikus forrásból cikkek, tanulmányok, nyelvtanulásra szánt egyszerűsített irodalmi olvasmányok

VMBAN 0301 **N: Gyermekirodalom**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Tanító szakon kötelezően választható.

VMBAN 0401 **N: Irodalmi stúdium**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Tanító szakon kötelezően választható.

VMBAN 0501 **N: Kulturális ismeretek**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva
B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a hallgatók betekintést nyernek az angolszász országok kultúrájába, megismerkednek a szokásokkal, hagyományokkal, a legfontosabb földrajzi, történelmi és gazdasági ismeretekkel, A kurzus elsősorban azokat az ismereteket kívánja elmélyíteni, amelyeket a hallgatók a tanítói pályafutásuk során sikerrel alkalmazhatnak az általános iskola alsó tagozatában folyó nyelvtanulásban.

TP: A tanításhoz kapcsolódó témák elemzése mellett, aktuális politikai, gazdasági és egyéb témák is feldolgozásra kerülnek, amelynek a célja a hallgatók nyelvi készségeinek fejlesztése.

K: Prezentációk, esszék

ÉM: Folyamatos értékelés esszéken, prezentációkon keresztül

TS: tanulószoba, autentikus anyagok, irodalmi művek, internetes portálok stb.

KI: Jancsó-Pintér_Surányi- Szabó-Szántó (2002) Cultural Relations. Budapest: Akadémiai kiadó

AI: Bart, I. (1998) Angol-Magyar Kulturális Szótár. Budapest: Corvina

Bart, I. (2000) Amerikai-Magyar Kulturális Szótár. Budapest: Corvina

Crowther, J. (ed.) (1999) Oxford Guide to British and American Culture. Oxford: OUP

McDowall, D. (1989) An Illustrated History of Britain. Harlow: Longman.

Nolasco, R. and P. Medgyes (1991) When in Britain. Budapest: OUP_Corvina

VMBAN 0601 N: Akadémiai készségek

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bajner Mária **EA:** Dr. Bajner Mária, Páli Éva

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus nagy mértékben épít a „Pedagógiai szakszövegek értelmezése” kurzusra, az ott elsajátított készségeket és képességeket aktívan alkalmazzák a hallgatók pedagógiához kapcsolódó írásművek készítésére. (pályázatok, prezentációk, beszámolók, összegzések készítése). A kurzus célja, hogy az akadémiai íráskészséget fejlessze és megtanítsa a hallgatókat az esszéírásra és az akadémikus írás egyéb műfajaira

TP: A hallgatók pedagógiához kapcsolódó írásműveket készítenek. (pályázatok, prezentációk, beszámolók, összegzések), a hallgatók gyakorolják a különböző szövegeken a formális írásbeli kifejezést, a vázlatírást, az anyaggyűjtést, majd fokozatosan eljutnak nagyobb terjedelmű akadémikus művek (cikkek stb.) megírásához.

K: prezentációk, szemináriumi dolgozat

ÉM: Folyamatos értékelés – prezentációk, szemináriumi dolgozat

TS: tanulószoba, internetes anyagok, szakcikkgyűjtemények, kutatások dokumentációi

KI: Ingram, B. and King, C. From Writing to Composition. Cambridge:CUP. (1988)

Egyéni érdeklődésnek megfelelően választott szakcikkek

AI: The MLA Stylebook Manual (1993)

Hamps-Lyons, L. and Heasley, B. Study Writing. Cambridge:CUP. (1987)

White, R. and Arndt, V. Process Writing. Cambridge:CUP. (1992)

VMBET 0101 Bevezetés a történelemtudományba

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: - **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Kolontári Attila

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A történelem fogalmának meghatározási kísérletei, a történelmi megismerés alapvető problémái, a történész szerepe a múlt feltárásában; a történelmi tény fogalma; különböző korok, kultúrák időszemlélete; az egyetemes és a magyar történetírás korszakai. A féléves program része a helyi közgyűjtemények (könyvtár, levéltár, múzeum) meglátogatása)

TP: A hallgatók a szemináriumok során betekintést nyernek a történettudomány módszertanába, eszköztárába, ezek történeti fejlődésébe. Képesek lesznek történelmi szakszövegek elemzésére, történelmi problémák árnyalt, sokoldalú megközelítésére, ok-okozati összefüggések felismerésére, egy adott témában a rendelkezésre álló szakirodalom összegyűjtésére. A történelmi események eltérő értelmezései, narratívái között tudnak különbséget tenni, képesek az eltérések lehetséges okait megragadni (a történész személyisége, eltérő forrásbázis stb.); Elsajátítják az önálló kutatómunkához szükséges alapvető ismereteket: könyvtár- és levéltárhasználat, a hivatkozás, lábjegyzetkészítés tartalmi, formai követelményei.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: ZH

TS: kötelező és ajánlott irodalom, a foglalkozások anyaga

KI: Carr, Edward Hallett: Mi a történelem? Bp. 1995.

Gunst Péter: A magyar történetírás története. Debrecen, 2000.

Rubicon, 2003/6. sz. A történész mestersége

AI: Ormos Mária: Történelem – Történettudományok. Bp. 2004.

Romsics Ignác: Ars Poetica In: Múltról a mának. Bp. 2004.

VMBET 0201 N: Filozófia alapozó**T:** szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** TÁRB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Várady Zoltán**EA:** Bács Gábor**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** A Filozófiatörténet c. előadás ismeretanyagának elmélyítése és kiegészítése a kortárs filozófiai szövegek, szemelvények olvasásával, és a kortárs elméletek megismertetésével.**TP:** Az ismeretelmélet, metafizika, elmefilozófia néhány klasszikus kérdésének kortárs filozófiai szövegek alapján való szisztematikus feldolgozása – univerzália, szubsztancia, Isten, külvilág, tudás, mentális okozás, személyes azonosság, okság, szabadság.**K:****ÉM:** referátum**TS:****KI:** Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Forrai G. (szerk.) – Mikor igazolt egy hit? Osiris 2002.

Russell, B. – A filozófia alapproblémái. Kossuth 1996.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Huoranszki F. – Modern metafizika. Osiris 2001.

Grayling A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

VMBET 0301 N: Történelmi segédtudományok

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: - **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Dr. Várady Zoltán

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatónak meg kell ismernie a történelmi segédtudományok nevét, tartalmát, kutatási területét. Tisztában kell lennie jelentőségükkel, szerepükkel, hasznosítási lehetőségeikkel. Tudnia kell a segédtudományi témakörök feldolgozási módszereit. Olyan ismeretek megszerzése, amelyekhez eddigi tanulmányaiak kapcsán nem juthatott hozzá. Be kell építenie tudásanyagába a segédtudományok tárgyköreit, tartalmát, tanórai felhasználásuk lehetőségeit. Képesnek kell lennie a legfontosabb, legismertebb segédtudományok alaposabb áttekintésére.

TP: A hallgatónak ismerni kell a történelmi segédtudományok körét, legalábbis közülük azokat, amelyek a tanórák anyagában is szerepelhetnek. Amennyiben sikerül a hallgató érdeklődését felkelteni, képessé kell válnia arra, hogy az általa megadott útmutatások alapján a tanulók önálló témafeldolgozást végezzenek. Az egyes segédtudományokban az alapvető ismeretek megszerzése után képessé kell válnia ezek megismertetésére.

K:

ÉM: referátum, írásbeli vizsga

TS:

KI: Bertényi Iván (szerk.): A történelem segédtudományai. Osiris Kiadó, Bp., 2001

Feiszt György: Rövid magyar címertan és pecséttan. Történelemszakköri Füzetek 15.

Tankönyvkiadó, Bp. 1986.

(Kállay István szerk.): A történelem segédtudományai. ELTE BTK, Bp. 1986.

Kéki Béla: Az írás története. Gondolat, Bp. 1975.

Szentpétery Imre: Magyar oklevéltan. Hatágú Síp Alapítvány Kiadója, Bp. é.n.

AI: Bertényi Iván: Új magyar címertan. Maecenas Könyvkiadó, Bp. 1993.

Bogdán István: Régi magyar mértékek. Gondolat, Bp. 1987.

Engel Pál: Magyarország világi archontológiája 1301-1457 I-II. História MTA Történettud. Intézete 1996.

Fallenbüchl Zoltán: Magyarország főméltóságai (1526-1848), Maecenas Könyvkiadó, Bp. 1988.

Gedai István: A magyar pénzverés kezdete. Akadémiai Kiadó, Bp. 1986.

Hahn István: Naptári rendszerek és időszámítás. Gondolat, Bp. 1983.

Kumorovicz L. Bernát: A magyar pecséthasználat története a középkorban. Magyar Nemzeti Múzeum, 1993.

Mezey László: Paleográfia. A latin írás története (kézirat) ELTE BTK Tankönyvkiadó, Bp. 1964.

Szentpétery Imre: A kronológia kézikönyve. Könyvtérkecsítő Vállalat, Bp. 1985.

Szántóné Balázs Edit: Írástörténet és történelemtanítás. Történelemszakköri Füzetek 17. Tankönyvkiadó, Bp. 1986.

VMBET 0401 **N: Logika**

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: -

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy hallgató megértse a következtetés helyességének értékelési szempontjait, megtanulja haszonnal alkalmazni az alapvető logikai eljárásokat, a gondolatok szabatosabbá és a következtetések helyessé tételében.

TP: Kétértékű extenzionális logikák, kijelentés- és predikátumlogika. Műveletek, formalizálás és formulák interpretációja a kijelentéslogikában és a predikátumlogikában. Ekvivalenciák. A következményreláció fogalma. Érvényesség és helyesség. Következtetési formák és ellenőrzésük módszerei – igazságtáblázat, analitikus táblázat, Venn-diagram.

K:

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Madarász T.-né, Pólos L., Ruzsa I. – A logika elemei. Osiris 1999.

Margitay T. – Az érvelés mestersége. Typotex 2004.

Ruzsa I – Bevezetés a modern logikába. Osiris 2000

AI: Copi, I. és Gould J. (szerk) – Kortárs tanulmányok a logikaelmélet kérdéseiről. Gondolat 1985.

Kneale M. és Kneale W. – A logika fejlődése. Gondolat 1987.

Quine, W. V. O. – A logika módszerei. Akadémia 1968.

Read, S. – Bevezetés a logika filozófiájába. Kossuth 2001.

Sainsbury, R. M. – Paradoxonok. Typotex 2002.

Tarski, A. – Bizonyítás és igazság. Válogatott tanulmányok. Gondolat 1990

VMBET 0501 **N: Ember és társadalom tp.**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3
EF: - **É:**
TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Kolontári Attila

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tanári felkészülés és óratervezés szempontjai történelem szakórán; szemléltetés, munkáltatási formák, motivációs lehetőségek a történelemórán; a tér- és időszemlélet kialakításának problémái; külső és belső koncentrációs lehetőségek a történelemoktatásban; a tanórán kívüli foglalkoztatás speciális formái; az elméleti ismeretekkel párhuzamosan a hallgatók tárgyi tudásának erősítésér gyakorló tesztek kitöltésével, vaktérképes feladatok (Magyarország történeti földrajza) gyakorlásával kerül sor.

TP: A hallgatók elsajátítják azokat a legfontosabb elméleti ismereteket, melyek képessé teszik őket arra, hogy a gyakorló tanítás során az általános iskola 4. osztályában honismeretet, 5. és 6. osztályban pedig történelmet tanítsanak. Képesek lesznek a tanulók életkori sajátosságainak (9-11 éves korosztály) megfelelő oktatói tevékenységre, változatos munkáltatási formák, szemléltetési technikák alkalmazására; a történelem tantárgy ismeretanyagának más tárgyakkal, műveltségterületekkel való összekapcsolására, ezáltal komplexebb látásmód kialakítására a tanulóknál. Képesek lesznek a nemzeti értékek és európaiság kettős követelményrendszerének megfelelően az ember- és társadalom műveltségterülethez tartozó általános iskolai tantárgyak oktatására.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: ZH

TS: kötelező és ajánlott irodalom, a foglalkozások anyaga

KI: Csepela Jánosné - Horváth Péter – Katona András – Nagyajtai Anna: A történelemtanítás gyakorlata. Bp. 2000.

F. Dárdai Ágnes: Történelmi megismerés – történelmi gondolkodás. I-II. Bp. 2006.

Szabó Márta: A motiváció lehetőségei a történelemoktatásban. In: Történelem Pedagógiai Füzetek 4. 1999.

AI: Az évszámokon innen és túl. Megújuló történelemtanítás. (Szerk: Knausz Imre) Bp. 2001.

Bánki István. Korlátlan lehetőségek? A multimédia alkalmazása a történelemoktatásban. In: Történelem Pedagógiai Füzetek 1. 1997.

Szabolcs Ottó – Veresgyházi Béla: Rajzos vázlatok a történelemtanításhoz. Bp.1999.

VMBET 0601 **N: Európa politikai egységének története**
T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: - **É:** kollokvium
TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Dr. Várady Zoltán

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az európai gazdasági, társadalmi, kulturális folyamatok ok-okozati összefüggéseinek, törvényszerűségeinek átlátása. Európa egységesítését célzó integrációs folyamatok, szervezetek ismerete. Az európai közösség korai előzményeitől kezdve egészen a legújabb korig tartó folyamatot kell pontosan áttekinteni. Ebbe beleértendő a jelenlegi Európai Unió közvetlen előzményeinek számító szervezetek és a mai egység felépítésének ismerete.

TP: A hallgatónak meg kell ismernie az európai integráció kapcsán kialakult európai szervezeteket, s ezek történelmi előzményeit. Az egységes Európa múltbeli előzményei az ókortól kezdve napjaink konkrét törekvéséig, a tervezett jövőig. Képessé kell válnia arra, hogy az összefüggések átlátása következtében a tanulókkal pontosan megismertesse az Európa múltjával kapcsolatos tudnivalókat. Pontosán kell ismernie és megismertetnie az egységes Európa középkori előzményeitől napjainkig tartó folyamatok lényegét.

K:

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Bebesi György – B. Turi Katalin: Történelem 40 tételben. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.

Rondo Cameron: A világgazdaság rövid története. Maecenas Bp., 1998.

Herber-Martoss-Moss-Tisza: Történelem 1-6. Reáltanoda Alapítvány, Bp., 1993-1997.

(Gunszt Péter szerk.) Európa története. Csokonai Kiadó Kft. Debrecen, 1995.

Norman Davies: Európa története. Osiris, Bp., 2001

AI: Georges Duby: A katedrálisok kora. Gondolat, Bp., 1984

Dunay Pál – Gazdag Ferenc: Nyugat-Európai Unió. Tanulmányok – dokumentumok Bp., 1994.

Gazdag Ferenc-Kovács Péter: Európa Tanács 1949-1999. Tanulmányok és dokumentumok. Bp., 1999.

Garai Katalin: Az Európai Unió. Corvina, Bp., 1999.

Gergely Jenő: A pápaság története. Kossuth, Bp., 1982

Gonda Imre- Niederhauser Emil: A Habsburgok. Gondolat, Bp., 1977.

VMBET 0701 N: Vallástörténet

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: -

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Dr. Várady Zoltán

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatónak ismernie kell a vallást mint társadalmi jelenséget, kialakulásának, körülményeinek, fejlődésének, változásának sokféleségét. Tisztában kell lennie különböző korok és népek vallásaival, köztük a magyar ősvallással. Ismerni kell a keresztény vallás kialakulásának körülményeit, a keresztény egyház fejlődéstörténetét. Képesé kell válni a reformáció és ellenreformáció hatásainak bemutatására. Tisztában kell lennie a modern vallásirányzatokkal, az ázsiai vallások lényegével.

TP: Ismernie kell a vallás kialakulásának okait, az ókori népek (görög, római, zsidó) hiedelemvilágának jellemzőit. Ismerje meg a kereszténység kialakulásának előfeltételeit, a keresztény hit és az egyház szerepét a történelemben, a feudális társadalom kialakulásában és működésében. Mutassa be a katolicizmus és a katolikus egyház szerepét a magyar állam életében és a magyar kultúrában. Legyen tisztában a valláserkölcs jellemzőivel, a vallás érték- és hagyományörző szerepével.

K:

ÉM: referátum és írásbeli vizsga

TS:

KI: Diószegi V. (szerk.): Az ősi magyar hitvilág. Gondolat, 1978.

Gecse G.: Vallástörténet. Kossuth Bp. 1980.

Gergely J.: A pápaság története. Kossuth Bp. 1982.

H, Glasenapp: Az öt világvallás. Gondolat Bp. 1987.

Mitológiai ABC. Gondolat Bp. 1973.

AI: Gascoigne, B.: Keresztények. Kossuth Bp. 1973.

Gecse G-Horváth H.: Bibliai kislexikon. Kossuth Bp. 1978.

Peirone, F.: Az iszlám. Gondolat Bp. 1992.

Ronchi, S.: A protestanizmus. Gondolat Bp. 1991.

Zago, M.: A Buddhizmus. Gondolat Bp. 1992.

Zarneczki, G.: Kolostorok, szerzetesek, barátok. Covina Bp. 1986.

VMBET 0801 N: Európa gazdasági egységének története

T: előadás **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: - **É:** kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Kolontári Attila

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az európai gazdasági integráció előzményei; a római birodalom integrációs kísérlete; dezintegrációs folyamatok a kora középkorban, a középkori gazdaság sajátosságai; Az európai gazdaság-világ a 16-17. században. A Habsburgok dunai monarchiája – egységes piac, birodalmi munkamegosztás; A német és a szovjet nagytérgazdasági modell; az európai integráció gazdasági vonatkozásai; Montánunió, Közös Piac; a közös pénzügyi politika alakulása a bretton woodsi rendszertől az euróig; az agrárium kérdése; Magyarország uniós csatlakozása: előnyök – hátrányok

TP: A hallgatók a politikai integrációs folyamatok ismeretében képet alkothatnak a gazdasági integráció különböző szakaszairól. Megismerik annak a feltételrendszernek a kialakulását, amely a 21. században Európa és Magyarország helyét, lehetőségeit, korlátait meghatározza: liberális és protekcionista gazdaságirányítás kérdései, az állam gazdasági szerepvállalása, a nyitott, exportorientált gazdaság problémái.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: ZH

TS: kötelező és ajánlott irodalom, a foglalkozások anyaga

KI: Rondo Cameron: A világgazdaság rövid története. Bp. 1998.

Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I-II. Budapest-Pécs, 1998., 2001. Dialóg-Campus Kiadó

Berneking Ágnes – Kondorosi Ferenc – Nemerényi Antal – Szabó Pál: Az Európai Unió. Bp. 2003.

AI: Európáról a katedrán (Kézikönyv középiskolai tanárok számára) (Szerk: Halm Tamás). Bp. 1996.

J. Nagy László: Az európai integráció politikai története. Bp. 2002.

Diederiks, H. A., Lindblad, J. Th., Noordam, D. J. Nyugat-európai gazdaság-és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Osiris Kiadó

VMBET 0901 N: Erkölcstismeret

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: TÁRB 0501

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy bevezesse a hallgatókat az ezredforduló etikai vitáiba, ideértve a foglalkozási etikákról és hivatásetikákról, különösen a pedagógus etika egyes kérdéseiről folyó vitákat is.

TP: Alkalmazott etika. Szakmai és hivatásetikák. A pedagógusi hivatás etikai kódexe. A szülő, a gyermek, a pedagógus és az intézmény viszonyának etikai kérdései. Egyéb kortárs alkalmazott etikai dilemmák – bioetika, állatvédelem, környezetvédelem.

K:

ÉM: referátum

TS:

KI: Hoffmann R (szerk.) – Szakmai etikai kódex pedagógusoknak.

Charles, S (szerk.) – Bioetikai olvasókönyv. Dialog-Campus 1999.

Turgonyi Z. – Etika. Kairosz 2003

AI: Blasszauer, B. – A jó halál. Gondolat 1984.

Csányi Vilmos – Az emberi természet. Humánológia. Vince 1999.

Kis J. – Az abortuszról. Érvek és ellenérvek. Cserépfalvi 1992.

Lorenz, K. – A civilizált emberiség nyolc halálos bűne. Ikva 1988.

Ryder, R. – A tudomány áldozatai. Európa 1996.

VMBET 1001 N: Politológia**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** -**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Várady Zoltán**EA:** Kolontári Attila**B:** Tanító szakon kötelezően választható.

C: A foglalkozásokon a vizsgálat tárgya a *politika*, mint az egyik meghatározó társadalmi alrendszer, és a *politológia*, mint a politika működésével foglalkozó tudomány. A hallgatók megismerkedhetnek a különböző értelmezési, megközelítési módokkal (a politika hatalomcentrikus, normatív, konfliktusos, eszkatologikus stb. megközelítése). A foglalkozásokon szó lesz a 20. századi politikai gondolkodás fontosabb történeti előzményeiről (ókor, felvilágosodás, a 19. század nagy szellemi-ideológiai áramlatai), a vizsgált korszakok kiemelkedő politikai gondolkodóinak tevékenységéről. A hallgatók ismereteket szerezhetnek a különböző politikai rendszerek (diktatúrák, demokráciák) működési mechanizmusairól, a polgári demokratikus intézményrendszer (amerikai, angol, kontinentális stb.) különböző modelljeiről, fejlődési típusairól. A félévi tevékenység egyik hangsúlyos eleme a magyar politikai rendszer fejlődésének vizsgálata, a történelmi gyökerek bemutatása (dualizmus, 20. századi előzmények).

TP: A kurzus egyik fő célkitűzése, hogy a hallgatók tudjanak tájékozódni a mai magyar politikai rendszerben, ismerjék annak különböző intézményeit, működési mechanizmusát, megtanulják tudatosan használni ezen intézményeket. A hallgatók képesek lesznek a legalapvetőbb politikai, politológiai fogalmak (állam, hatalom, konfliktus, konszenzus stb.) helyes használatára, tisztában lesznek az összehasonlító politológia kategóriáival (államszervezet, kormányzati forma, parlament, párttípusok, választási rendszerek), ezek különböző megjelenési formáival. Képesek lesznek önállóan eligazodni a szakirodalomban, politikai, politikatörténeti tárgyú szakszövegek önálló feldolgozására.

K: a foglalkozások látogatása**ÉM:** A hallgatói létszám függvényében szóbeli, vagy írásbeli vizsga**TS:** kötelező és ajánlott irodalom**KI:** Bayer József: A politikatudomány alapjai. Bp. 1999.

Körösi András - Tóth Csaba - Török Gábor: A magyar politikai rendszer. Bp. 2003.

Romsics Ignác: Volt egyszer egy rendszerváltás. Bp. 2003.

AI: Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Bp. 1992.

Paczolay Péter – Szabó Máté: A politikatudomány kialakulása. Bp. 1996.

Földes György – Hubay László (szerk.): Parlamenti választások Magyarországon 1920-1998. Bp. 1999.

Leo Strauss – Joseph Cropsey (szerk.): A politikai filozófia története I-II. Bp. 1994.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

VMBET 1101 N: Vallásismeret

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBET 0701

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja a hallgatókat megismertetni a vallás legalapvetőbb filozófiai kérdéseivel, az ezekkel kapcsolatos vitákkal, régi és kortárs álláspontokkal, a vallás természetével és kialakulásával kapcsolatos nézetekkel, hipotézisekkel.

TP: Főbb vallásfilozófiai kérdések – Isten létét bizonyító érvek különböző típusai, a rossz problémája, csodák, Isten örökkévalóságának és megtapasztalhatóságának kérdései, vallás és erkölcs, vallás és tudomány viszonya.

K:

ÉM: referátum

TS:

KI: Andrassy Gy (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény. PTE 1995

Davies, B. – Bevezetés a vallásfilozófiába. Kossuth 1999.

Swinburne, R – Van Isten? Kossuth 1998.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Fehér Márta (szerk.) – A teremtés. Filozófiatörténeti tanulmányok. Áron 1996.

Hume, D – Tanulmány az emberi értelemről. Magyar Helikon 1973.

Kant, I – Vallás a pusztta ész határain belül és más írások. Gondolat 1980.

Tamás, Szent – A létezőről és a lényegről. Helikon-Európa 1990.

VMBÉZ 0101 N: Szolfézs I.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: ÉNZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A zene olvasás-írás készségfejlesztésének gyakorlása különböző kulcsokban 3# és 3b közötti hangnemekben. Az általános iskola klasszikus zene szemelvények megismerése, elsajátítása és memorizálása. Zenei műformák: a kánon és fajtái, a fűga.

TP: Hangtalálási és hallásfejlesztő gyakorlatok: diatonikus dallamok, a diatónia hangközeinek felbontása, diatonikus és kromatikus hangközök, dallamok alterációkkal. A pentatónia dallamvilága: kétrendszerű pentaton dallamok, pentaton dallamok pien hangokkal és ereszkedő jellegű pentaton dallamok. Biciniumok pentaton dallamokból, biciniumok diatonikus dallamokból. Kétszólamú énekgyakorlatok alterációkkal.

K: Folyamatos felkészülés a szemináriumokra. Havonta egy írásbeli felelet.

ÉM: szóbeli-írásbeli vizsga

TS: A Könyvtárban elhelyezett kottagyűjtemény és szolfézs tanító CD-rom használata.

KI: Avasi Béla: Ének I. Tankönyvkiadó Budapest 1974

Dobszay László Hangok világa III-IV Zeneműkiadó 1969

Kodály Zoltán: 66 klétszólamú énekgyakorlat Zeneműkiadó 1966

165 kánon szerk. Péter József Budapest 1954

AI: Járdányi Pál: Magyar népdaltípusok Zeneműkiadó 1961

Domokos Pál Péter: Rezeda. 96 csángó magyar népdal Budapest 1953

Kerényi György: Népies dalok Budapest 1961

Kodály Zoltán: Kis emberek dalai Tankönyvkiadó Budapest 1962

Molnár Antal: Klasszikus kánonok Zeneműkiadó 1982

VMBÉZ 0102 N: Szolfézs II.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBÉZ 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató tudjon olvasni különböző C kulcsokban. Képes legyen a kulcsváltások adta zenei feladatok megoldására adott művön belül. Képes legyen egyszerű kétszólamú dallamdiktandót 3# 3b-ig lejegyezni. Ismerje a modális sorokat. Legyen képes a hangjegyzés legfontosabb jelrendszereit értelmezni: gregorián szemiológiai jelek, menzurális hangjegyzés, könnyebb kortárs zenei művek kottaképek lejegyzésére, értelmezésére.

TP: Sajtátsa el a C kulcsos olvasás technikáját mind az egyszólamú, mind a többszólamú egyszerűbb klasszikus műzenei szemelvényekben. Ismerkedjen meg a reneszánsz polifónia könnyebb vokális alkotásaival, tudja azokat elemezni harmóniai, formai és dallami szempontból. A többszólamúság harmónia és formavilágát tudja értőn elemezni a Kodály biciniumaiban, Lassus motettáiban.

K: Folyamatos felkészülés a szemináriumokra. Havonta egy írásbeli felelet.

ÉM: szóbeli-írásbeli vizsga

TS: A Könyvtárban elhelyezett kottagyűjtemény és szolfézs tanító CD-rom, A gregorián zene c. CD-rom használata.

KI: Kodály: Bicinia Hungarica I-IV Zeneműkiadó Budapest 1941

Kodály Zoltán: 77 kétszólamú énekgyakorlat Zeneműkiadó Budapest 1968

Kodály Zoltán: Tricinia Zeneműkiadó Budapest 1962

Lassus: 24 kétszólamú motetta Zeneműkiadó Budapest 1976

Dobszay László Hangok világa V-VI Zeneműkiadó 1969

AI: Molnár Antal: Klasszikus kánonok Zeneműkiadó 1982

Kiss Lajos: Kétszólamú kórusgyűjtemény Zeneműkiadó Budapest 1954

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás módszertana Zeneműkiadó Budapest 1969

Schola Cantorum I-XII Editio Musica 1972

Molnár Antal: Gyakorló könyv a szolfézs tanulásához I-III Zeneműkiadó Budapest 1969

VMBÉZ 0103

N: Szolfézs III.

T: szeminárium

MF: 5.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: VMBÉZ 0102

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A zenei készségek folyamatos fejlesztése, amelyben nagyobb hangsúlyt kapnak immár az együtthangzási és a harmóniai ismeretek, készségek. Az általános iskolai 5. osztály zenei anyagának bemutatása a kapcsolódó új zenei fogalmakkal, népdalelemzési szempontokkal együtt.

TP: A kiemeltebb szerepet játszó harmóniai ismeretek, készségek a zeneelmélet tárggyal szinkronban egy magasabb szintet képviselnek a zenei készségek terén. A hallgatók a dallami és harmóniai készség együttes használatával sokrétűbb ismeretanyaghoz jutnak, meglévő zenei készségeiket sokoldalúbban alkalmazhatják. A magyar népdalok megismeréséhez járul hozzá az elemzésük. A általános iskolai dalanyagon keresztül a magyar népzene közelebbi sajátosságait, zenei jellemzőit ismerhetik meg a hallgatók. Dallami ismeretek köre a modális hangsorokkal bővül. Hangközök, hangzatok hallás utáni azonosítása és lejegyzése már egy más típusú zenei halláskészséget képvisel, fejleszt. A dallami és harmóniai készség kombinációja a kétszólamú dallamírás. A zenei olvasás fejlesztése pedig már moduláló példákon történik.

K: A feladatott ismeretanyag elsajátítása, az órákra készülés, gyakorlás. Az írásbeli házi feladatok elkészítése, számonkérés az órákon (szóbeli).

ÉM: szóbeli és írásbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Riznerné-Ördögh: Ének-zene 5. (Tankönyvkiadó Bp. 1991)

L. Hegyi Erzsébet: Bach példatár I. (Editio Musica Bp. 1971)

Dobszay L.: Hangok világa IV. (Zeneműkiadó Bp. 1970)

Lassus: 24 kétszólamú motetta (Zeneműkiadó Bp. 1979)

AI: Bárdos Lajos: Hangzatgyakorló I. (Zeneműkiadó Bp. 1982)

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás 3.-4. Füzet (Zeneműkiadó Bp. 1994)

Énekeljünk, muzsikáljunk (példatár) szerk.: Agócsy L. és Irsai V. (Editio Musica Bp. 1962)

Olvasókönyv szolmizálóknak J.S. Bach műveiből (Editio Musica Budapest 1998)

Kodály Z.: 66 kétszólamú énekgyakorlat (Editio Musica Bp. 1970)

VMBÉZ 0104 **N: Szolfézs IV.**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBÉZ 0103 **É:** gyakorlati jegy
TF: Müller János **EA:** Müller János

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A zenei készségek alkalmazása magasabb szinten, zenei ismeretek rendszerezése, felkészülés az összevont szigorlatra. A szolfézs és zeneelmélet tárgy ismereteinek komplex alkalmazása. A 6. osztály zenei anyagának bemutatása a kapcsolódó új zenei fogalmakkal, népdalelemzési szempontokkal együtt.

TP: A félév feladata a hallgatók felkészítése az összevont szigorlatra, melynek során komplex módon kell számot adniuk zenei ismereteikről és zenei készségük elvárt szinten alkalmazásáról. A zenei olvasás-írás területén olyan tudást kell képviselniük, amely magától értetődően predesztinálja hallgatókat az ének-zene tárgy tanítására kiemelt szinten az 1.-4. osztályban illetve az 5.-6. osztályban is. Az elért tudásszintjük teszi lehetővé a későbbi önképzést, az iskolai zenei nevelés újabb és újabb zenei anyagainak problémamentes elsajátítását, továbbadását.

K: A feladatott ismeretanyag elsajátítása, az órákra készülés, gyakorlás. Az írásbeli házi feladatok elkészítése, számonkérés az órákon (szóbeli).

ÉM: szóbeli és írásbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Riznerné-Ördögh: Ének-zene 6. (Tankönyvkiadó Bp. 1991)

L. Hegyi Erzsébet: Bach példatár I. (Editio Musica Bp. 1971)

Dobszay L.: Hangok világa IV-V. (Zeneműkiadó Bp. 1970)

Lassus: 24 kétszólamú motetta (Zeneműkiadó Bp. 1979)

AI: Bárdos Lajos: Hangzatgyakorló I. (Zeneműkiadó Bp. 1982)

Szőnyi Erzsébet: A zenei írás-olvasás 3.-4. Füzet (Zeneműkiadó Bp. 1994)

Német-Nógrádi-Puster: Szolfézs antológia (Zeneműkiadó Bp. 1988)

Énekeljünk, muzsikáljunk (példatár) szerk.: Agócsy L. és Irsai V. (Editio Musica Bp. 1962)

Olvasókönyv szolmizálóknak J.S. Bach műveiből (Editio Musica Budapest 1998)

Kodály Z.: 66 kétszólamú énekgyakorlat (Editio Musica Bp. 1970)

VMBÉZ 0201

N: Kamaraének, kamarazene

T: szeminárium

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: ÉNZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Tóthné Lázár Noémi

EA: Tóthné Lázár Noémi

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Készítse fel a hallgatókat a hangszeres illetve az ének technikai tudás alapján a társas zenélésre. A közös zenélés ízlésformáló tevékenysége, az együtt muzsikálás örömeinek megéreztetése. Fejlessze a többszólamúságot különböző együttesek megszólaltatásában. A társas zene lehetőségének biztosításával fejlessze a hallgató koncentráló és zenei alkalmazkodóképességét. Értékes zenét kedvelő és műkedvelő személyiség kialakítása és fejlesztése

TP: Az általános iskolai énekzene tankönyvek népzenei, és zeneirodalmi műveinek kamarazenei előadása. Négykezesek, hangszeres duók, triók. Duettek, tercettek illetve kvartettek zongorakísérettel való megszólaltatása. Magyar népdalok, kánonok, biciniák illetve idegen népek dalainak elsajátítása által a többszólamúság iránti készség fejlesztése. Reneszánsz, barokk, klasszikus, romantikus, századvégi és mai zeneszerzők műveinek megszólaltatása. Az általános iskolai törzsanyag ének-zongora kíséretes előadása.

K: A tantárgy speciális jellegénél fogva aktív órai részvétel.

ÉM: Sikeres beszámoló, 3-4 kamarazenei mű megszólaltatása révén.

TS: A tanszéken elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica I Editio Musica Bp. 1941

Muzsikáljunk együtt I-III. (négykezesek alsóbb és felsőbb évfolyam számára) Editio Musica Bp. 1960

J.Bach: Korál gyűjtemény Editio Musica Bp. 1982

AI: Bartók Béla: Kórusművek Zeneműkiadó Bp. 1937

Kodály Zoltán: Bicinia Hungarica IV. Editio Musica Bp. 1942

Kodály Zoltán: Gyermekek és női karok Editio Musica Bp. 1964

Szónyi Erzsébet: Biciniumok I-IV Zeneműkiadó Bp 1977

Füzesséry Tibor: A kamaraének mesterei Editio Musica Bp. 1996

VMBÉZ 0301 **N: Ének tantárgypedagógia**
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 2- 4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: ÉNZB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: Pajor Márta **EA:** Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A leendő pedagógusoknak el kell sajátítaniuk az általános iskola alsó tagozata valamint az 5. – 6. osztály zenei anyagainak korszerű megtanítási módszereit: a zenei készségek fejlesztésének lehetőségeit, a zenei tevékenységek területeit, a speciális iskolák zenei anyagainak válogatni tudását, a sajátos feladatokat és módszereket.

TP: Az ének órák típusai, felépítésük; az óravázlat, a tervezet elkészítése; a tanóra való felkészülés zenepedagógiai, zenepszichológiai feladatai; a hibamegelőzés és a hibajavítás módszertana; korszerű eszközök és módszerek alkalmazása; az óra elemzésének leghatékonyabb módja a cél-feladatrendszer tükrében. A zenei élmény elmélyítése érdekében elvárható a műveltségterület hallgatótól a korszerű eszközhasználat és a hangszer állandó alkalmazása az énekórán.

K: Az évközben elsajátított ismeretek alkalmazása egy tervezeten, egy óravázlaton, és nehezebb részfeladatok megoldása mikrotanítással.

ÉM: A félév során egy teljes 5. és 6. osztályos tervezet elkészítése és annak több szempontú elemzése írásban. A félév során egy felsőtagozatos mikrotanítás megtartása és elemzése.

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: Manó Muzsika CD-Rom, NAT, Kerettantervek, Helyi pedagógiai programok; Énektanítói kézikönyvek

KI: Ádám Jenő: Módszeres énektanítás. Turul Kiadó, Budapest 1942.

Kodály Zoltán: Visszatekintés I. Zeneműkiadó, Budapest, 1962.

Papp Géza: Készségfejlesztés az általános iskola alsótagozatán. Zeneműkiadó, Budapest, 1973.

Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999.

Szabó Helga: Rádiós énekórák. MTV-Minerva 1965

AI: Kocsárné Herboly Ildikó: Többszólamúság, harmónia és forma tanítása az iskolában. Zeneműkiadó, Budapest, 1978.

Laczó Zoltán. Zenehallgatás az általános iskolában. Zeneműkiadó, Budapest, 1973.

Sebő Ferenc: Népzenei olvasókönyv Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Szabó Helga: Énekes improvizáció az iskolában I-IV. Zeneműkiadó, Budapest. 1976.

Szabó Helga: A magyar ének tanítás kálváriája. A szerző magánkiadása 1994.

Szönyi Erzsébet: Kodály Zoltán zenei nevelési eszméi. Zeneműkiadó, Budapest, 1976

VMBÉZ 0302 **N: Ének tantárgypedagógia**
T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: VMBÉZ 0301 **É:** kollokvium
TF: Pajor Márta **EA:** Pajor Márta

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Elméletileg meg kell alapozni a leendő tanítók zenepedagógiai munkáját. A magyar zenetanítási koncepció elméletének és gyakorlatának alapos ismerete, Adám Jenő és Kodály Zoltán világhírű zenei nevelési programja. Meg kell ismertetni a hallgatókkal az alternatív zenepedagógiák lényegét és adaptálási lehetőségeit. A kisgyermekkorai zenei fejlesztés fiziológiai-zenepszichológiai törvényszerűségeinek ismerete és alkalmazása, kibővítvé az 5.- 6. osztály zenei ismereteivel.

TP: TPA Kodály koncepció; Adám Jenő módszeres énektanítása; Alternatív zenepedagógiák /Orff, Suzuki, Dalcrose, Ward, Willems, Montessori/; A zene befogadásának pszichológiája, a zenei élmény; A zenehallgatás pszichológiája ; Zenei készségek fejlesztése a speciális iskolákban; Korszerű zenepedagógiai módszerek, eszközök / CD-rom, PC az énekórán

K: A félév során két zárthelyi dolgozat, esszé a választott zenepedagógiai elképzelés magyarországi megvalósításáról valamint egy felsőtagozatos énekóra tervezetének elkészítése és elemzése.

ÉM: Egy video tanítás részletes elemzése a félév során. Szóbeli vizsga.

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: video filmek-ének tanítások, hangzó anyagok, CD, CD-ROM, PC

KI: Hegyi István: Világunk zenepedagógiai öröksége. Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1996.

Kodály Zoltán: Visszatekintés II. III. Zeneműkiadó, Budapest, 1962.

Kodály Zoltán: Közélet, vallomások, zeneélet. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest, 1989.

Kokas Klára: A zene felemeli kezeimet. Zeneműkiadó, Budapest, 1997

AI: Barkóczy-Putnoki-Pléh.: A Kodály koncepció hatásvizsgálata. Zeneműkiadó, Budapest, 1972.

Gond János: Dzsessz-oktatás-rögtönzés-kreativitás. Muzsika, 1980. március

Szabó Helga: Torzulások a kodályi zenei nevelés általános iskolai alkalmazásában. Muzsika, 1980. február

Szőnyi Erzsébet: Reflektorfényben a zeneoktatás. Magyar Nemzet, 1979. november

Vélemények, viták zenekultúránkról. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1982

VMBÉZ 0401 **N: Zeneelmélet I.**

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: VMBÉZ 0102

É: kollokvium

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók a dallami ismereteken túl gyakorlottá válnak az együtthangzás terén is. A bécsi klasszikus összhangzattan alapjainak megismertetése, a szólamvezetés alapvető szabályainak elsajátíttatása. A hármashangzatok elhelyezése négyszólamú felrakásban, tulajdonságaik és viselkedésük ebben a környezetben.

TP: A tárgy egy újabb szakmai jellegű megközelítést nyújt a hallgatóknak a műzene mélyebb rétegeinek, egy másik zenei összetevő vizsgálatával. A megismerésen túl, az ismeretek alkalmazásával tesszük lehetővé a hallgatók számára zeneművek szakmailag tudatos, elemző szemléletű, és szintű befogadását. Speciális fordulatok, kettőzések, főhármas hangzatok szextfordításának megfelelő alkalmazásával a hallgatók képessé válnak önálló harmonizálási feladatok elvégzésére is.

K: Az órákon szerzett ismeretek elsajátítása és gyakorlása

ÉM: írásbeli vizsga, szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Keszler Lőrinc: Klasszikus összhangzattan (Zeneműkiadó, Budapest, 1952)

Poczónyi Mária: Alapfokú zeneelmélet (Népművelési Propaganda Iroda 1980)

Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet. (Tankönyvkiadó Budapest. 1989)

AI: Énekeljünk, muzsikáljunk (példatár) szerk.: Agócsy L. és Irsai V. (Editio Musica Bp.1962)

Frank Oszkár: A funkciós zene harmónia és formavilága (Zeneműkiadó, Budapest.1978)

Györfly István: Zenediktálás jegyzet (Kézirat, Fejér megyei Pedagógiai Intézet)

VMBÉZ 0402 N: Zeneelmélet II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBÉZ 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az újabb harmóniak megismerésével és alkalmazásával adott lesz az egyszerű dallamok harmonizálása. Megismerkedünk a harmóniak és az egyszerűbb zenei formák összefüggéseivel, kapcsolatának módjaival.

TP: Az megszerzett ismeretek segítségével a hallgatók a zeneművek struktúrájában lesznek képesek tájékozódni, azokat elemezve és összetevőik segítségével nem csak a bécsi klasszikus zenei stílus, hanem az azt megelőző és azt követő zenetörténeti korszak műveinek belső szerkezetét is értő szemlélettel közelíthetik meg. Az eddigiek során tanult ismeretek készségszintű alkalmazása, beillesztésük a zenei formavilágába, harmóniakivonat készítése, együttesen a zenei műelemzés alapjainak lerakása van jelen a tárgyban. Az alkalmazandó ismeretek között szerepel: zárlatfajták, periódus felépítése, késleltetés, melléharmashangzatok szext fordításai, zárlati kvartszext, és a különféle zárlattípusok.

K: Írásbeli dolgozat az anyagnak megfelelő feladatokkal, számonkérés az órákon (szóbeli). Egyéni feladatok: a feladott ismeretanyag elsajátítása, készülés az órákra, gyakorlás.

ÉM: szóbeli és írásbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Keszler Lőrinc: Klasszikus öszhangzattan (Zeneműkiadó, Budapest, 1952)

Poczónyi Mária: Alapfokú zeneelmélet (Népművelési Propaganda Iroda 1980)

Frank Oszkár: Hangzó zeneelmélet. (Tankönyvkiadó Budapest. 1989)

AI: Énekeljünk, muzsikáljunk (példatár) szerk.: Agócsy L. és Irsai V. (Editio Musica Bp.1962)

Frank Oszkár: A funkciós zene harmónia és formavilága (Zeneműkiadó, Budapest.1978)

Győrfly István: Zenediktálás jegyzet (Kézirat, Fejér megyei Pedagógiai Intézet)

Győrfly István: Öszhangzattan jegyzet (Kézirat)

Dobszay László: Hangok világa IV – V Zeneműkiadó Budapest 1984

Gárdonyi Zoltán: Elemző formatan Zeneműkiadó Budapest 1979

VMBÉZ 0501

N: Hangszer

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: ÉNZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Tóthné Lázár Noémi

EA: Tóthné Lázár Noémi

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az érzelmi és esztétikai nevelés eszközével a család és a környezet személyiségformáló tevékenységének kiegészítése. Ismertesse meg a hallgatókat a főbb zenei stílusok sajátosságaival, alapozza meg a zenei műveltséget. Hangszer játékkal segítse a hallgatók zeneelméleti tanulmányait. Erősítse az Ének, Karvezetés és Zeneirodalom kurzus során tanult ismereteket. Tegye fogékonyvá a zene átélésére és kifejezésére. A zenei képesség, készség fejlesztése.

TP: A tantárgy speciális jellegénél fogva – a hallgatók más intézményben végzett előtanulmányai figyelembevételével – egyénre szabott a képzés. Kezdőszint: Népdalok és gyermekdalok pontos megszólaltatása. Egyszerű biciniumok, ének-zongorán való előadása. Etűdök, néhány könnyű barokk és klasszikus mű, valamint karakterdarabok megszólaltatása. Ritmikai, formai ismeretek elsajátítása. Skálák, billentés technikai gyakorlatok. Haladó szint: a hangszerjáték továbbfejlesztése. Barokk, klasszikus szonatina-sonáta forma, romantikus művek, XX. századi zeneművek előadása. Skálák, hármashangzatok és megfordítások. Zongora kíséret az alsó tagozatos ének-zene órák anyagához. Négykezes darabok megtanulása révén a többszólamúság iránti készség fejlesztése.

K: Óráról órára való felkészülés. Vizsga versenyen való sikeres szereplés, a játszandó művek szép stílusos előadása.

ÉM: szóbeli

TS: A tanszéken elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Szonatinagyűjtemény zongorára. Editio Musica Budapest 1953.

Bach :18 kis preludium Editio Musica Budapest 1964

Czerny. Könnyű technikai gyakorlatok Zeneműkiadó Bp. 1964

Zongora Iskola I-II. Editio Musica Budapest 1966

Bartók: Gyermekeknek I-III. Editio Musica Budapest 1970

AI: Dvorak: Szlovák táncok 4 kézre Editio Suprafon 1955

Kabalevskij: zongoramuzsika Zeneműkiadó Moszkva 1957

Muzsikáljunk együtt I négykezesek alsóbb évfolyam számára Editio Musica Bp. 1960

Chopin: Keringők Zeneműkiadó Warsó 1963

Szőlő érik...:dalkíséretetek I. tankönyvkiadó Bp. 1972

VMBÉZ 0601

N: Zenetörténet

T: szeminárium

MF: 6.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É:

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A magyar zenetörténet írásos dokumentumai alapján a megfelelő időszak történelmi eseményeihez kapcsolódva a zenei emlékek és a belőlük kikövetkeztethető zenei sajátosságok megismertetése. A török hódoltság magyar zenei emlékeitől kezdődően kronológiát követve jutunk el a magyar nemzeti zene kialakulásához. Időben továbbhaladva a hallgató megismeri a már európai szintű magyar zenei kultúra állomásait képviselő jelentős műveket. A tárgy a XX. század két kiemelkedő magyar zeneszerzőinek (Bartók Béla, Kodály Zoltán) életművének bemutatásával zárul.

TP: Az egyes korszakokhoz kapcsolódó zenei műfajok, a zenei stílusokhoz kapcsolódó zenei jellegzetességek felismerése. Egy olyan tájékozottság kialakítása, melynek segítségével a hallgató a magyar történelem megfelelő eseményeihez tudja kapcsolni a hallott és ismertebb zeneműveket, azok szerzőit. A sajátosan magyar zenei fejlődési irány megismerése, az így megszerzett tudás alkalmazása, beépítése az általános iskolai énekórák zenehallgatási anyagába.

K: Az órákon elhangzottak elsajátítása, az esetenkénti kiselőadásokra felkészülés

ÉM: írásbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Szabolcsi Bence: A magyar zene története Zeneműkiadó Bp. 1979

Dobszay László: A magyar zene története (Planétás Budapest 1998)

AI: Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához, Tankönyvkiadó, Bp. 1989

Körber Tivadar: Zeneirodalom I. Calibra Műszaki Tk. Kiadó, Bp. 2000

Balassa Imre-Gál György Sándor: Operák könyve, Zeneműkiadó, Bp., 1975.

Brockhaus-Riemann: Zenei lexikon 1-3. Zeneműkiadó, Bp., 1983

Dobák Pál: Romantikus zene története Tankönyvkiadó Bp. 1990

A zenetörténet antológiája /szerk. Bartha Dénes/ (Zeneműkiadó Bp. 1974)

VMBIF 0101

N: Alapvető operációs rendszerek

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: INFB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Papp László

EA: Ósze József, Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A képzésben résztvevők legyenek képesek a számítógépeken használt operációs rendszerek áttekintésére, fontosabb jellemzőik megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek az operációs rendszerek beállítására és telepítésére.

TP: Az operációs rendszer feladata, típusai, csoportosításai. A felhasználói felület. Állományok – fájlok. Lemezkezelés: háttértárolók, eszközmeghajtók. Az adattárolás optimalizálása. Erőforráskezelés. Holtpont és kezelési stratégiák. Folyamat- és processzorkezelés. Memóriakezelés. Valóságos és virtuális tárkezelés. Tárvédelem, szegmentálás.

K: Az operációs rendszer fájlkezelő és állománykezelő parancsainak készség szintű ismerete. Konfigurációs/batch állományok. Az operációs rendszer telepítése, illetve beállítása.

ÉM: Két félévközi számonkérés. A félévközi eredmények alapján gyakorlati jegy.

TS: A belső hálózaton megtalálható elektronikus segédanyagok.

KI: Knapp Gábor – Adamis Gusztáv: Operációs rendszerek LSI Oktatóközpont, Budapest, 1999.

AI: Tannenbaum – Woodhull: Operációs rendszerek, Panem, 2001.

VMBIF 0201 N: Adatbázis kezelés

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Papp László **EA:** Simon Imréné

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az oktatásban résztvevők az adatbáziskezeléshez szükséges fogalmakat ismerik és tudják azokat alkalmazni. Egy adatbáziskezelőt magas szinten ismernek, így képesek szaktanácsadásra.

TP: Adat, információ, egyed egyedhalmaz, tulajdonság fogalma. Relációs adatmodell. Rekord, mező, tábla, kapcsolatok. Lekérdezések. Adatbázis tervezése, táblák létrehozása, mezők tulajdonságainak beállítása. Kapcsolatok megadása. Űrlapok létrehozása. SQL elemek.

K: Ismeri az adatbáziskezeléssel kapcsolatos fogalmakat. Lekérdezéssel új információkat képes létrehozni. Jártas az adatbázis készítésében (tervezés).

ÉM: Félévközi gyakorlati munkák létrehozása. Értékelés az órai munka és az önálló gyakorlat alapján.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok.

KI: Bártfai Barnabás: Access zsebkönyv, BBS-INFO Kft. Budapest, 2004.

Halassy Béla: Az adatbázis-tervezés alapjai és titkai, IDG Lapkiadó Kft., Budapest. 1998.

AI: Bártfai Barnabás – Budavári Oszkár: Adatbázis-kezelés dBaseIII, Excel, Access, BBS-INFO Kft., Budapest, 2005.

VMBIF 0301 N: Az informatika eszköztudás

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: Papp László **É:** kollokvium
TF: **EA:** Simon Imréné

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A résztvevők ismerik a digitális elektronika alapjait, a PC hardverrendszerét. Tájékozottak a számítógép-perifériák és a számítógépekhez kapcsolódó informatikai eszközök körében.

TP: Digitális elektronikai alapok, logikai áramkörök, Boole-algebra. Elemi műveleti áramkörök. Mikroprocesszorok elvi működése. Bemeneti és kimeneti egységek. Párhuzamos és soros adatforgalom. A PC belső felépítése. Csatlakozók, interface-k. A buszrendszer. A ROM és RAM típusú memóriák. Háttértárak.

K: Legyen tisztában a PC felépítésével, az alapvető hardverelemek telepítésére. Legyen képes szakszerű kezelésre, gondozásra és szaktanácsadásra.

ÉM: Két félévközi zárthelyi dolgozat írása alapján.

TS: A belső hálózaton megtalálható oktatási segédanyagok.

KI: PC-műhely sorozat 1., 2., 3.

AI: Kris Jamsa: Így fejleszd a PC-det, Kossuth Kiadó, Budapest

VMBIF 0401 N: Az informatika fejlődéstörténete

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Papp László **EA:** Ósze József

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerik az eszközrendszer történeti és kulturális hátterét, a generációk főbb jellemzőit. Ismerik a magyar tudósok szerepét az informatikában.

TP: Az információközlés és üzenetközvetítés technikai megoldásai a különböző történeti korokban. Az európai és magyarországi könyvnyomtatás. A távíró, a rádió, a telefon. A képközvetítés. Számolóeszközök. Pascal, Babbage munkássága. Mechanikus számoló automaták. Neumann János. Programozási nyelvek fejlődése, számítógép-generációk. A számítástechnika Magyarországon.

K: Ismerje a számításokra kifejlesztett eszközök jelentősebb állomásait. Tudja jellemezni a számítógép-generációkat.

ÉM: Önálló előadások és prezentációk készítése.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható témajegyzék, illetve régebbi hallgatói munkák elemzése.

KI: H. H. Goldstine: A számítógép Pascaltól Neumannig. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1967
 dr Simonyi Károly: A fizika kultúrtörténete, Gondolat Kiadó, Budapest, 1981.

AI: Szűcs Ervin: A számítógép tegnaptól holnapig, Műszaki Könyvkiadó, Budapest

VMBIF 0501 N: Informatika az iskolában

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:** Kurucz né Boda Zsuzsanna

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató képes legyen arra, hogy a számítógép és egyéb informatikai eszközök alapszintű alkalmazását megtanítsa játékok, oktatóprogramok (multimédia), modellek használatán keresztül. Ismerje az algoritmikus gondolkodás fejlesztésének lehetőségeit, módszereit.

TP: Felkészít az informatikai ismeretek általános iskola 1 - 6. osztályában történő tanítására. Választ ad a tantárgy sajátosságaiból eredő módszertani kérdésekre. Útmutatást nyújt az új virtuális tanulási környezetben rejlő lehetőségek minél jobb kiaknázásához, a gyakorlati megvalósítás módjaihoz.

VMBIF 0601 N: A számítógép technikai alkalmazásai

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Papp László **EA:** Ósze József

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az oktatásban résztvevők ismerjék meg a számítástechnika legalapvetőbb ipari és műszaki alkalmazásait, ezen technikai és műszaki alapismeretek birtokában legyenek. Legyenek képesek modellek alkotására.

TP: A technika elektronizálása, automatizálás. Az irányítástechnika. A számítógépes folyamatirányítás alapelvei. Számítógépes mérés és a mérési adatok feldolgozása. Intelligens gépek, gépi intelligencia. Robotok. Számítógépek a lakásban, gépkocsiban, ...

K: Ismerje a számítógépes technika alkalmazásait és a kapcsolódó fogalomrendszert. Legyen képes modellalkotásra, ismerjen oktatómodelleket.

ÉM: Az órai munka önálló kiselőadások, referátumok segítségével, illetve prezentációs anyag készítésével mérhető az előrehaladás.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható témajegyzék, illetve már elkészült munkák elemzése.

KI: Pintér Miklós: Tanuljunk rajzolni AUTOCAD-del.

AI: Helm László: Ipari robotok

VMBIF 0701 N: Programozás I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: Papp László **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Ósze József, Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerik az algoritmus fogalmát, vezérlő szerkezeteket, és a ciklusokat. Ismerik egy magas szintű programozási nyelv alapvető utasításkészletét. Az alapvető algoritmusok leírásával tisztában vannak.

TP: Algoritmus fogalma. Algoritmus leíró eszközök. Szekvencia, szelekció, ciklusok. Alapvető algoritmus tételek leírása, kódolása. Egy magas szintű programozási nyelv (Pascal) utasításkészlete.

K: Ismerje az alapvető programozási tételeket leíró algoritmusokat. Tudja használni a különböző algoritmusleíró eszközöket. Legyen járta egy magas szintű programozási nyelv (Pascal) utasításkészletének alkalmazásában.

ÉM: Az órai munkán felül legalább két beadandó probléma megoldása.

TS: A kar belső hálózatán elhelyezett oktatási, elektronikus segédanyagok.

KI: Angster Angster Erzsébet: Programozás Tankönyv I. kötet (Strukturált tervezés, Turbo Pascal). Könyv. 1995

Angster Erzsébet: Programozás Tankönyv II. kötet (Strukturált tervezés, Turbo Pascal). Könyv. 1995

AI: Molnár Csaba – Sági Gábor: Programozás Turbo Pascal nyelven (kezdőknek) BBS-Info Kft., Budapest, 2001

VMBIF 0702 N: Programozás II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBIF 0701 **É:** gyakorlati jegy
TF: Papp László **EA:** Ósze József, Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az oktatásban résztvevők ismerjenek meg egy magas szintű programozási nyelvet. Tudjanak létrehozni megfelelő programdokumentációt.

TP: Egy magas szintű programozási nyelv (C) utasításkészletének ismerete. Alapvető programozási tételek alkalmazása, kódolása az adott nyelven. Dokumentáció (programozói és felhasználói) készítése.

K: Ismerje az programtervezés menetét, szakszerűen dokumentálja munkájának menetét. A programokban beépített egységeket (eljárások, függvények) használjon.

ÉM: Az órai munka mellett két önállóan készített program beadása, teljes dokumentációval.

TS: A kar belső hálózatán elhelyezett elektronikus segédanyagok, mintapéldák elemzése.

KI: Juhász István, Kósa Márk, Pánovics János: C példatár, Panem, 2005

Bodor László: C/C++ programozás – feladatokkal, LSI Oktatóközpont, Budapest, 2002.

AI: Brian W Kernighan and Dennis M Ritchie, A C programozási nyelv, Az ANSI szerint szabványosított változat, Műszaki Kiadó, 1996

VMBIF 0801 N: Hálózati ismeretek

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: Papp László **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Ósze József, Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A résztvevők ismerik a számítógépes hálózatok általános felépítését, a hálózatok osztályozását, az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat. A hálózati operációs rendszerek működésének elvét és szolgáltatásait. Az Internet hálózati protokolljait és szolgáltatásait.

TP: A hálózatok általános felépítése az OSI modell alapján, a hálózati rétegződés, a rétegek feladatai. Hálózatok csoportosítása, topológiák, hálózatok osztályozása. Az átviteli közeg, kapcsolási módok. Lokális hálózati szolgáltatások. Az Internet néhány alapvető tulajdonsága. Az Internet protokollja és szolgáltatásai. Titkosítás és biztonság. Netikett.

K: Őszi Ismerje meg a hálózatok általános felépítését és az OSI modellt. Tudja és használja a hálózatok nyújtott erőforrás megosztásokat, legyen képes azok kezelésére. Legyen tisztában az IP cím rendszerével, a névfeloldással és az útvonalválasztás elvével. Legyen ismert a biztonság fontossága.

ÉM: Az órai munka és zárthelyi dolgozatok alapján történik az értékelés.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok.

KI: Bodnár István – Nagy Zoltán: PC hálózatok és az Internet, PC Start Stúdió, 1998.

Kónya László: Számítógéphálózatok, LSI, Budapest, 1998.

AI: Tannenbaum: Számítógép hálózatok, Novotrade, Budapest, 1995.

Peter Norton: A hálózati biztonság alapjairól, Ksikapu Kiadó, Budapest, 2000.

Bálint Dezső: Hálózati ismeretek, ECDL, Talentum Kft., Budapest, 2000

VMBIF 0901 N: Prezentáció és grafika

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:**
TF: Papp László **EA:** Ósze József, Papp László, Simon Imréné

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az oktatásban résztvevők legyenek képesen haladó szinten alkalmazni prezentációs programot. Legyen járatos legalább egy grafikai program használatában.

TP: Prezentációkészítés haladóbb szinten: egyéni háttér, animáció, áttünések. Akciógombok alkalmazása a diasorozaton. Szakmai/didaktikus anyagok összeállításának szempontjai. Grafikus programok általános jellemzői. Vektor és pixelgrafikus programok. Képmanipuláló effektusok. Fényképalbumot összeállító programok.

K: Legyen képes prezentációs programot magas szinten használni. Tudjon szakmai anyaghoz illeszkedő prezentációt készíteni. Ismerjen grafikai programokat, azok eredményeit különböző Office alkalmazásokba tudjon beilleszteni.

ÉM: Az órai munka értékelése és több önállóan elkészítendő, beadandó anyag

TS: A kar belső hálózatán elérhető – már elkészült – diasorozatok elemzése.

KI: Gubán Ákos: A prezentáció-készítés elméleti alapjai, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2003

Kiss Csaba: Prezentáció és grafika (az OKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó., Budapest. 1999.

AI: Jókúti György: Prezentáció és grafika, Kossuth Kiadó, Budapest, 1999.

VMBIF 1001 N: Az Internet szolgáltatásai

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Papp László **EA:** Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék meg a számítógépes hálózatok felépítését. Az OSI modell és a TCP/IP, mint az Internet hálózati protokolljának megismerése. Használják az Internet szolgáltatásait.

TP: Az Internet kialakulása. A számítógépes hálózatok. Az átviteli módszerek: OSI modell. Az Internetes protokoll: a TCP/IP. Az Internet szolgáltatásai. Kereső programok. Indexes és tematikus keresők. Jogi háttér ismerete. Titkosítási és biztonsági problémák. A Netikett.

K: Ismerje az IP címek rendszerét és feloldásukat. Használja az Internet szolgáltatásait. Ismerje az indexes és tematikus keresők működését. Legyen képes e-mail cím létrehozására, működtetésére. Legyen tájékozott az Internetes biztonsággal kapcsolatban. Legyen képes tájékozódni a szoftverek jogi problémáival kapcsolatban.

ÉM: 2 számonkérés, melyek elméleti és gyakorlati jellegűek.

TS:

KI: Móricz Attila: Az Internet újdonságai, LSI OMAK alapítvány, Budapest, 2005.

AI: Peter Norton: A hálózati biztonság alapjairól, Kiskapu Kft. Budapest, 2000.

VMBIF 1101 N: WEB-lap szerkesztése

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Papp László **EA:** Papp László

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az oktatásban résztvevő ismerje a HTML dokumentumok felépítését, egy WEB-szerkesztő használatát. Ismerje egy WEB-lap szerkesztésének menetét.

TP: A HTML kialakulása, egy HTML-dokumentum általános felépítése. Alapvető formázási lehetőségek, hivatkozások, listák létrehozása, illetve beillesztése. Osztott képernyős weblapok készítése. Grafikai alkalmazások beillesztése.

K: Ismerje a weblapok felépítésének elveit. Legyen képes önálló web-lap készítésére, módosítására. Tudjon frames web-lapokat készíteni.

ÉM: A félév során az addig tanultak alapján két önállóan készített web-lap.

TS: A kar belső hálózatán elhelyezett régebbi munkák elemzése, témajegyzék.

KI: Füstör János: World Wide We, Szak Kiadó, Bicske, 1998.

Miklósi Viktor: Weblapszerkesztés mindenkinek, Ceasere & Csertő Bt, 1998

AI: Bócz Péter – Szász Péter: A világháló lehetőségei

VMBMA 0101 **N: Bevezetés az irodalomtudományba**
T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Lábadi Zsombor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az előadás célja, hogy a hallgatók általános tájékozottságot szerezzenek a tágabb értelemben vett irodalomtudományban. Az alapvető tudományos fogalmakon és módszereken túl betekintést nyújt a főbb irodalomtudományi iskolák, irányzatok alakulásába.

TP: Az előadás az irodalomtudomány megjelenésétől kezdve ad áttekintést a főbb elméleti irányzatokról. Behatóbban tárgyalja a klasszikus historizmus, az irodalomtörténeti pozitívizmus, a formalista iskolák és az irodalomtudományi strukturalizmus főbb elveit, értelmezői gyakorlatát. Az előadás kitér az irodalom tárgyának, a szövegnek a szerzőhöz és az olvasóhoz való viszonyára, valamint fikció és valóság kapcsolatára. Az előadás kitüntetett figyelmet szentel az irodalomnak, mint kommunikációs folyamatnak; továbbá megismertet a kanonikus irodalmi jelentéseknek az értelmező közösségekhez fűződő lehetőségeire.

K: Az előadásokon való rendszeres megjelenés, a kiadott segédanyagok használata

ÉM: Írásbeli vizsga

TS: Könyvtár

KI: R. Jakobson: Nyelvészet és poétika (részlet) In: A modern irodalomtudomány kialakulása. (Bp., 1998, szerk. Bókay Antal-Vilcsek Béla)

F. de Saussure: Bevezetés az általános nyelvészetbe (részlet) In: A modern irodalom-tudomány kialakulása (Bp., 1998, szerk. Bókay Antal-Vilcsek Béla)

J. Tinyanov: Az irodalmi tény. In A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény.

Szerk. Bókay Antal, Vilcsek Béla. Bp., 1998. 228-239.

M. Bahtyin: A szó az életben és a költészetben. Bp., 1985. 5-54.

AI: Roman Ingarden: Az irodalmi műalkotás. Bp., 1997.

V.J. Propp: A mese morfológiája. Bp., 1995.

Bókay Antal-Vilcsek Béla (szerk.): A modern irodalomtudomány kialakulása. Bp., 1998,

Bókay Antal: Az irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban. Bp., 1997.

R. Jakobson: Hang-jel-vers. Bp., 1972.

Történelem, kultúra, medialitás, Bp., 2003.

Szili József: Az irodalomfogalmak rendszere, Bp., 1993.

VMBMA 0201 N: Régi magyar irodalom

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBMA 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** dr. Töttös Gábor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A legrégebb magyar vonatkozású irodalmi emlékektől a reformációig művek és műfajok bemutatása. A társadalmi és irodalmi fejlődés összefüggéseinek bemutatás. Egyes kiemelkedő alkotók munkássága, ennek jellegzetességei európai tükörben. Legfőbb cél, hogy a régi magyarországi irodalom értékeit felismerni és közvetíteni tudják. A manierizmustól a felvilágosodásig terjedő időszakok jellemzői, a barokk nagy kérdései, művei és alakjai. A társadalmi és az irodalmi fejlemények összefüggései. Legfőbb cél a magyarság és európai párhuzamban született műveinek összevetése, értékelése.

TP: A kódexek tanúsága: stílus és történelem, műveltség, magyarság és latinság összefüggései. A gótika és a reneszánsz az időben és térben: egymás mellett élés, egybeolvadás: Temesvári Pelbárttól Janus Pannoniusig. A reformáció és a humanizmus összefüggései. Közösség és magyar nyelvűség kérdései a hódoltság korában. A XX. századi újrafelfedezések: Kodály Psalmus Hungaricus, Jancsó Miklós: Magyar Elektra, Heltai Gáspár meséi rajzfilmen. Készségek: ismerje fel elemzési feladatait, az egyes motívumok első előfordulásának és továbbélésének jelentőségét: pl. Himnusz és a reformáció történelemszemlélete. Kompetencia: kellő tudásanyaggal, tájékozódási képességgel tudja a hallgató bemutatni az értékeket és az egyes műveket.

A magyar kutatók felfedezte stílus: a manierizmus. Rimay János, Prágai András. Pázmány Péter mint a magyar prózastílus csúcsa. Zrínyi Miklós élete és munkássága. Gyöngyösi István népszerűsége. Faludi Ferenc és az első magyar szonett. Utak és tévutak a kései magyar barokkban.

Készségek: ismerje fel beható elemzéssel a régi magyar irodalom egykori és későbbi időre kiható értékeit. Érezze és ismerje föl a motívum-továbbélés jelenőségét, az egyes írói életművel pl. Gyöngyösi-Arany, Zrínyi-Vörösmarty példaszerű párhuzamát. Kompetencia: árnyalt ismereteit legyen képes megfogalmazni, jövődől pályáján továbbadni és tanulmányaiba beépíteni.

K: Rendszeres óralátogatás, 5-10 perces kiselőadás tartása. Tájékozódás az előadás nyomán a szakirodalomban. Aktív továbbgondolás és kiegészítés az új ismerethordozókról: internet, DVD, stb. Önálló vázlatkészítés és jegyzetelés. Aktív továbbgondolás és kiegészítés az új ismerethordozókról: internet, DVD, stb. Önálló vázlatkészítés és jegyzetelés.

ÉM: Beugró írásbeli teszt + szóbeli felelet. Szemináriumi munka, kiselőadás

TS: Tanulószoza: tételsegédletek, vázlatok. Internetes portálokon és könyvtárban szövegyűjtemények.

KI: A magyar irodalom története (Főszerk. Sötér István.) Akadémiai Kiadó, Bp., 1964. 2. kötet.

Gintli Tibor, Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor K., Pécs, 2003.

Nemeskürty István: Diák, írj magyar éneket. Gondolat K., Bp., 1983. 1-2. kötet.

AI: Szövegyűjtemény a régi magyar irodalomból (Szerk. Barta János, Klaniczay Tibor.) Tankönyvkiadó, Bp., 1963. 2. kötet.

Pázmány Péter művei (Szerk. Tarnóc Márton.) Szépirodalmi K., Bp., 1983.

Magyar drámaírók 16-18. század (Szerk. Nagy Péter.) Szépirodalmi K., Bp., 1981.

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem. Európa K., Bp., 2001.

Magyar költők 18. század (Vál. Mezei Márta.) Szépirodalmi K., Bp., 1983.

VMBMA 0301 N: Irodalomtudomány

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

VMBMA 0401 N: Klasszikus magyar irodalom

T: előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VNBMA 0201 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Laczkó András

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson a XIX. század második felének magyar irodalmába. Ennek keretében nem csak a korszak legfontosabb alkotóinak művei, hanem az időszakot jellemző átfogóbb folyamatok, általánosabb törekvések is tárgyalásra kerülnek. A hallgatók az alapvető irodalomtörténeti ismeretek megszerzése mellett képet kapnak a korszak eszme- és intézménytörténetéről is.

TP: Az irodalomtörténeti áttekintéshez Arany János – a szabadságharc előtti és azt követő időszakot összekapcsoló – lírai- és epikus életműve szolgálhat kiindulópontként. Az ő munkássága szolgálhat alapul az 1849 utáni magyar lírai költészet – Tompa Mihály, Lisznai Kálmán stb. műveitől Vajda Jánoson át, Reviczky Gyula és Komjáthy Jenő alkotásaiig terjedő szakaszának – megértéséhez éppúgy, mint a verses epika későbbi fejleményeinek – elsősorban Arany László írásainak – tárgyalásához. A XIX. század első felében a magyar irodalomban különösen fontossá váló regény és novella műfaja a kurzus témáját képező korszakban jelentős és mindmáig olvasott alkotót tudhat magáénak. A széppróza alakulástörténetének tárgyalásához két olyan szerző – Jókai Mór és Kemény Zsigmond - művei szolgáltatnak kiindulási alapot, akiknek pályakezdése még a szabadságharc előttre esik, ám írásaik túlnyomó többsége már az azt követő időszakban született. Az időszak végének legjelentősebb elbeszélőjének – Mikszáth Kálmánnak – munkássága mellett szót kell ejteni a századvég és századelő olyan, talán kevésbé ismert, ám irodalomtörténeti aspektusból mindenképpen fontos íróiról, mint Tolnai Lajos, Petelei István, Gozdu Elek stb. A drámai műfajok alakulástörténetének ismertetése során, a korszak legfontosabb alkotása Madách Imre Az ember tragédiája című művének részletes tárgyalása mellett, sort kell keríteni a műnem a szabadságharctól a századfordulóig tartó alakulástörténetének (a népszínműtől a realista drámáig) felvázolására is.

K:

ÉM:

TS: Tanulószoza.

KI: Dávidházi Péter: Hunyt mesterünk. Arany János kritikusi öröksége. Bp., 1992.

Horváth János: A nemzeti klasszicizmus irodalmi ízlése. In: H.J.: Tanulmányok. Bp., 1956.272-458.

Németh G. Béla: Századutóról – századelőről, Bp., 1985

AI: Szörényi László: Epika és líra Arany életművében. In: Sz. L.: "Multaddal valamit kezdeni". Bp., 1989. 164-207.

S. Varga Pál: Két világ közt választhatni. Világkép és többszólamúság Az ember tragédiájában. Bp., 1997.

Szegedy-Maszák Mihály: Kemény Zsigmond. Bp., 1989.

Sótér István: Világos után, Bp., 1987.

Németh G. Béla: Létharc és nemzetiség, Bp., 1976.

VMBMA 0402 N: Klasszikus magyar irodalom

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBMA 0401 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Laczkó András

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célkitűzése, hogy átfogó képet nyújtson a XVIII. század végének és a XIX. század első felének magyar irodalmáról. Ennek keretében nem csupán az időkorszak jelentősebb alkotóinak irodalomtörténeti tekintetben fontosabb műveivel ismerkednek meg a hallgatók, hanem az azt jellemző szellemi áramlatokról, művészeti stílusokról, valamint az ezekhez kapcsolódó alapvető poétikai, műfajelméleti kérdésekről is képet kapnak.

TP: A kurzus keretében tárgyalásra kerülnek a korszak legjelentősebb alkotói és legfontosabb művei, úgy a szépirodalom, mint az értekező próza területéről. A Bessenyei felléptétől, vagyis a magyar felvilágosodás nyitányától a lírát számos tekintetben megújító Petőfiig terjedő történeti szakasz fontos szerzői és művei természetesen nem egymástól elszigetelten, hanem az azokat összekapcsoló eszme-, stílus- és műfajtörténeti folyamatok háttere előtt kerülnek bemutatásra. Mivel ez utóbbiak értelmezése nem történhet meg az európai irodalom megfelelő tendenciáival való összevetés nélkül, így elkerülhetetlen az azokra való komparatív jellegű kitekintés. Mivel a kurzus tárgyát képező időkorszak nem kizárólag az ekkor született szépirodalmi munkák kapcsán tarthat számot az irodalomtörténet érdeklődésére, hanem az irodalom státuszát illető radikális változások okán is, ezért vizsgálata során elkerülhetetlen az irodalomszociológiai, intézménytörténeti stb. szempontok érvényesítése. Így a stílusirányok, fontos alkotók és művek számbavétele mellett kiterjeszkedik az ekkor kialakuló intézményrendszer fontosabb elemei (nagyobb könyvtárak, jelentősebb periodikák, Akadémia, Nemzeti Színház, Kisfaludy Társaság stb.) történetének taglalására, valamint az ekkoriban lezajló irodalmi viták (a prozódiai harctól az irányköltészet vitáig) bemutatására is.

K: Az órák rendszeres látogatása mellett, a félév végén sorra kerülő vizsga anyagának biztonságos elsajátítása céljából ajánlott a kijelölt szakirodalmi anyag folyamatos évközi feldolgozása.

ÉM: Referátum és szemináriumi dolgozat.

TS: Tanulószoba

KI: Bíró Ferenc: A felvilágosodás korának magyar irodalma, Balassi, Bp., 1995.

Horváth Károly: A klasszikából a romantikába, Akadémiai, Bp., 1968.

Szauder József: A romantika útján, Akadémiai, Bp., 1961.

AI: Horváth János: A magyar irodalmi népiesség Faluditól Petőfiig, Akadémiai, Bp., 1978.

Fenyő István: Valóságábrázolás és eszményítés, Akadémiai, Bp., 1990.

Kerényi Ferenc: Régi magyar színpadon, Bp., 1981.

Nagy Imre: Ágistól Bánkig, Pannónia Könyvek, Pécs, 2001.

Rohonyi Zoltán: A magyar romantika kezdetei, Kriterion, 1976.

VMBMA 0501 N: Anyanyelvtanítás + tp

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PEDB 0301; MGYB 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Tancz Tünde

EA: Tancz Tünde

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Szilárd tantárgy-pedagógiai ismeretek nyújtásával felkészítse a hallgatókat a hatékony anyanyelvi nevelésére, a nyelv célszerű szóbeli és írásbeli használatához szükséges alapvető nyelvtani és helyesírási kompetenciák megalapozására és személyiségének fejlesztésére az 5-6. évfolyamon.

TP: A kurzus megismerteti a hallgatókkal az érvényben lévő tantárgy-pedagógiai dokumentumokat, a nyelvtanítás alternatíváit (programok, tankönyvcsaládok, taneszközök) nyelvtanítás céljait, feladatait, alapelveit. az 5-6. évfolyamon. Bemutatja a helyesírási készség alakításának pszichológiai és pedagógiai feltételeit, klasszikus eljárásait, játékos gyakorlatait és gyermekmunkák értékelését. Készségeket és kompetenciákat formál, melyek megalapozzák a leendő tanítók reflektív szemléletét, pedagógiai (együttműködés, kommunikáció) és diagnosztizáló képességének (megfigyelés, elemzés, értékelés) gyakorlati készségeinek (tervezés, kérdezés, tanulásirányítás) megvalósulását a pedagógiai gyakorlatban.

K: A hallgatók ismerjék a 5-6. évfolyam nyelvtan és helyesírás-tanítás tantervi alapjait, a főbb programokat. A szerzett kompetenciák birtokában legyenek képesek a kommunikációs készségek fejlesztésére, nyelvtan és helyesírás-tanítással kapcsolatos nevelő-oktató munka szervezésére, a tanulás motiválására, játékos alkalmazására a tervezőmunkában.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószo. Értesz? Értelek! Értesz!: A tanítás mint kommunikáció I. Videofelvétel. Bp., OOK: MTA Kutatófilm Stúdió, 1987.

KI: Adamikné Jászó Anna: Anyanyelvi nevelés az ábécétől az érettségig. Trezor, Bp., 2002.

Antalné Szabó Ágnes: A grammatikatanítás pedagógiája. In.: Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. Század elején (Szerk. V. Raisz Rózsa-Zimányi Árpád) Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 2002. 148-153.

Grétsy László: Nyelvi kreativitás, játékoság az anyanyelvi órán. Magyarartanítás. 2005/5.

Kugler Nóra: A magyar nyelv tanításáról. Iskolakultúra. 2002/2.

AI: Budai Éva: Játsszunk nyelvtant! Korona, Bp., 2000.

Kádárné Fülöp Judit: Hogyan írnak a tizenévesek? Bp., 1990.

Balázs Géza: A nyelvtan jó! Új iskolai kommunikációs szükségletek a digitális-információs forradalom árnyékában. Magyarartanítás, 1998/2. 22-30.

Hangai Zoltán: Iskola és anyanyelvi nevelés az ezredfordulón. Magyar Nyelvőr, 1993/3. 29-31.

Hernádi Sándor: A helyesírási készség fejlesztése. Mozaik, Szeged, 1994.

Hernádi Sándor: Észtekergető. Helyesírási játékok. Bp., 1993

Nagy I. János - Péntek János: A kreatív nyelvhasználat és az iskola. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000.

Vidákovics Tibor - Cs. Czanczesz Erzsébet: Egy helyesírás-vizsgálat tapasztalatai. Iskolakultúra, 2001/3. 37-50.

VMBMA 0601 N: Irodalomtanítás + tp.

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: MGYB 0301; PEDB 0301 **É:** kollokvium
TF: Tancz Tünde **EA:** Tancz Tünde

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Szilárd tantárgy-pedagógiai ismeretek nyújtásával felkészítse a hallgatókat az 5-6. évfolyam hatékony irodalmi nevelésére, az irodalom élményszerű tanítására, a korosztály irodalmi ízlésének formálására, az esztétikum befogadásának és az irodalomértés esélyeinek megteremtésére, az irodalmi nevelés komplexitásának érzékelésére, érvényesítésére a praxisban.

TP: A kurzus ismeretanyaga feltárja az irodalomtanítás szerepét, céljait, feladatait, koncepcióit, stratégiáit és alternatíváit. Bemutatja az 5-6 osztály taneszközeit, az irodalomóra lehetséges típusait, felépítését, a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit valamint a műértelmező kompetenciák fejlesztő eljárásait. Érinti még a 10-12 éves korosztály olvasóvá nevelésének problematikáját a személyiségfejlesztés lehetőségeinek kiaknázásával, a drámajáték és más szövegfeldolgozó eljárások alkalmazásával. Olyan hallgatókat implicál, akik irodalmi kompetenciákkal rendelkezve, elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában képesek az irodalmi művek esztétikai szempontú elemzésére és közvetítésére.

K: A hallgatók legyenek felkészültek az 5-6 évfolyam alternatív irodalomtanítási programjainak és taneszközeinek szakszerű vizsgálatára és a megalapozott, felelős választásra. Legyenek képesek a megszerzett ismeretek komplex és integratív szemléletű alkalmazására a gyakorlati tervezőmunkában.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Arató László-Balaton Teréz: „Tizenkét év irodalomtanítás után miért nem válnak tömegesen olvasóvá a mai fiatalok?” Könyv és Nevelés 2002/4.

Gabnai Katalin: Drámajátékok. Helikon, Bp., 1999.

Kerber Zoltán: A magyar nyelv és irodalom tantárgy helyzete az ezredfordulón. ÚPSZ. 2002. 10. sz.

Vörös József: Irodalomtanítás az általános és középiskolában. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.

AI: Baricziné Kocsis Éva: Mit olvas a diák? Iskolakultúra, 1998/6-7. sz. 71-78.

Cserhalmi Zsuzsa, Amit az irodalomtanításról tudni kellene..., Bp., 2000.

Cserhalmi Zsuzsa, Módszertár, Bp., 2001.

Cserhalmi Zsuzsa: Tankönyv és irodalomtanítás. Iskolakultúra. 2001/5.

Fűzfa Balázs: Élményközpontúság az irodalomtankönyvekben.(Bevezetés) In: Irodalom tankönyv ma. Élményközpontú irodalomtanítás. Pont Kiadó, Bp., 2002. 23-26.

Kulcsár Szabó Ernő, Az esztétikai tapasztalat nyomában. Irodalmi tankönyvek az évtized nyitányán. In: UŐ Az új kritika dilemmái. Az irodalomértés helyzete az ezredvégen, Bp., 1994, 101–112.

Sípos Lajos (szerk.): Irodalomtanítás az ezredfordulón. Pazu-Westwrmann Könyvkiadó, Celldömölk, 1998.

Pethőné Nagy Csilla: Kooperatív tanulási módszerek az irodalomtanításban In: Kooperatív tanulási stratégiák az iskolában. (Szerk.: Vastagh Zoltán) I-II. Pécs. 1994.

VMBMA 0701 N: Nyelvtörténet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Tanító szakon kötelezően választható.

VMBMA 0801 N: Retorika

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** dr. Töttös Gábor

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A közéleti megszólalás egyéni színvonalának javítása, az előadói készsége kialakítása, a referátum, korreferátum és egyéb konferenciaműfajok tudatosítása. A beszéd formájának és tartalmának kellő biztosítása. A szónoki megnyilvánulás régi példáinak és mai tanulságainak elemzése: hagyomány és korszerűség egyesítése.

TP: Egyéniség és retorika Demoszthenésztől napjainkig. Ki a hatásos beszélő: hajdani értékek és modern elvárások. A szónok egykori és mai lehetőségei és buktatói. A metakommunikáció szerepe. Szöveg és közönség viszonya. A meggyőzés adekvát és inadekvát eszközei.

Készségek: a fentiek alkotó alkalmazása.

Kompetenciák: ismereteit és módszereit legyen képes alkalmazni, továbbadni, valamint az egyes beszédeket retorikailag értékelni.

K: A szemináriumokon való aktív részvétel. Az egyéni feladatok (gyűjtés, feldolgozás, minősítés, hibakeresés) magas színvonalú teljesítése. A helyzetfelismerés képességének kialakulása. Szónoki magatartás: a korszerű lehetőségek kellő kihasználása.

ÉM: Teszt: elméleti ismeretek + gyakorlat: egyéni feladat megoldása.

TS: Tanulószoja: minták és helyzetek gyűjteménye, videofelvételek az egyes szónoki teljesítményekről. Hangfelvételek. Szövegek és utasítások (lehetőségtárak) gyűjteménye.

KI: Gyarmati Béla: Beszélni muszáj! Gyakorlati retorika. Klaviatúra K., Miskolc, 1994.

Szörényi László, Szabó Zoltán: Kis magyar retorika. Helikon K., Bp., 1997.

Wacha Imre: Beszéljünk a beszédről! Kossuth K., Bp., 1978.

AI: Buda Béla, László János: Beszéd a szavak mögött. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Bp., 1978.

Carnegie, Dale: A hatásos beszéd módszerei HVG Rt. Bp., 1990.

Deme László: Szónokok és előadók kézikönyve. Kossuth K., Bp., 1974.

Fischer Sándor: Retorika. Kossuth K., 1975.

Gordon, Thomas: T.E.T. A tanári hatékonyság fejlesztése. Gondolat, Bp., 1991.

VMBMA 0901 N: Kommunikáció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Boronkai Dóra

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja az önismeret és emberismeret, a kommunikációs kultúra és kompetencia kialakítása és fejlesztése verbális helyzetgyakorlatok és írásgyakorlatok segítségével.

TP: A tantárgy ismeretanyaga tartalmazza az alapvető tudományos és gyakorlati jellegű szóbeli és írásbeli szövegtípusokat (esszé, referátum, korreferátum, hozzászólás, felszólalás, jegyzőkönyv, önéletrajz, motivációs levél stb...), a spontán és félspontán élőszóbeli szövegek jellemzőit, a tervezett szövegtípusok sajátosságait, a dialogikus és argumentatív szövegek, valamint a narratívák jellemzőit. Emellett kitér a verbális kommunikációt kiegészítő közlési rendszerekre, a gesztusok nyelvére, a szupraszegmentális elemekre, és a nyelvi közléshez nem kapcsolódó, nyelven kívüli jelrendszerekre is. Kiemelt témája a konfliktusok kezelési stratégiáinak bemutatása és alkalmazása szituációs gyakorlatok segítségével, és a hallgatók kommunikatív kompetenciájának kialakítása ill. fejlesztése.

K: A tárgy követelménye a fejlett kommunikációs képességek gyakorlati alkalmazása a pedagógia és a hétköznapi élet területén.

ÉM:

TS: Boronkai Dóra: A hétköznapi kommunikáció szinterei. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.

Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza

KI: Balázs Sándor (szerk.): A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái. Okker. Bp., 2000.

Csabai Márta - Erős Ferenc (szerk.): Test-beszéd. Bp., 2002.

Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova. Bp., 2000.

N. Horváth Béla: Gyakorlati kommunikáció.

Róka Jolán: Kommunikációtan. Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából. Századvég Kiadó. Bp., 2002.

AI: Austin, J.L.: Tetten ért szavak. Akadémiai Kiadó. Bp., 1990.

Buda B.-László J.: Beszéd a szavak mögött. Tömegkommunikációs Kutatóközpont. Bp., 1981.

Horányi Özséb (szerk.): Kommunikáció 1-2. Válogatott tanulmányok. General Press. Bp., 2000.

Pratkanis - Aronson: A rábeszélőgépj. Ab Ovo. Bp., 1992.

William M. Ivins Jr.: A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció. Enciklopédia. 2001.

VMBMA 1001 N: Modern magyar irodalom

T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje a két világháború közti magyar irodalom főbb törekvéseit és alkotóit. Legyen képes az irodalomtörténeti fogalmakat, folyamatokat az egyes műalkotások interpretációjában érvényesíteni. Rendelkezzen a műelemzés kompetenciájával.

TP: A Nyugat irodalma. A veszélyeztetettség érzése Ady kései költészetében; Az eltévedtség metafizikája Ady kései költészetében; A költőszerep alakulása Babits költészetében; Az írástudók árulása; Az értékörzés versei Babits költészetében; A szerep metamorfózisai a Jónás könyvében; A Külvárosi éj kötet tematikája; Pszichoanalitikus tájak a kötetben; Dekonstrukció és konstrukció A hetedik c. versben; A népi-urbánus vita tematikája; A modernizáció kérdései a vitában; A Szamadás etikája; A személyiség kérdései Kosztolányi kései verseiben; A Hajnali részegség világgépe.

K: A kurzus rendszeres látogatása, aktív részvétel: referátumok teljesítése, elemzések.

ÉM: Referátumok, zárthelyi dolgozatok.

TS: Tanulószoza

KI: Király István: Intés az őrzőkhöz. Bp., 1982. Szépirodalmi K.

Kiss Ferenc: Az érett Kosztolányi. Bp., 1979. Akadémiai K.

N. Horváth Béla: Egyéniség és valóság. Bp., 2006. Nap K.

Rába György: Babits Mihály. Bp., 1983. Gondolat K.

AI: Tverdota György: József Attila. Bp., 1999. Korona K.

Kenyeres Zoltán (Szerk.): Pillanatkép a hazai irodalomtudományról. Bp., 2002. Anonymus K.

Görömbei András: Csak az igazat. Bp., 2003. Kortárs

Pomogáts Béla: A transzilvánizmus. Bp., 1983. Akadémiai K.

N. Horváth Béla (Szerk.): Esmélet. Bp., 2004. Nap K.

VMBMA 1002 N: Modern magyar irodalom

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:**
TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje a mai magyar irodalom főbb törekvéseit és alkotóit. Legyen képes az irodalomtörténeti fogalmakat, folyamatokat az egyes műalkotások interpretációjában érvényesíteni. Rendelkezzen a műelemzés kompetenciájával

TP: A szocializmus irodalma. Az Új Hold irányzatai. Kánonok és változásai. Nagy László, Weöres Sándor, Pilinszky János költészete. Nemzedéki törekvések (Hetek, Kilencek) Változások a hetvenes évektől. Az „arctalan” irodalom. Prózai újítások: Mészöly Miklós, Ottlik Géza. A „péterek” nemzedékének poetikája. Esterházy Péter, Nádas Péter prózája. A posztmodern regény.

K: A kurzus rendszeres látogatása, aktív részvétel: referátumok teljesítése, elemzések

ÉM: Referátumok, zárthelyi dolgozat.

TS: Tanulószoza

KI: Szegedy-Maszák Mihály: Irodalmi Kánonok. Debrecen, 1998. Alföld K.

Szegedy-Maszák Mihály (Szerk.) Az elbeszélés módozatai: narratíva és identitás Bp., 2003. Osiris K.

Kulcsár Szabó Ernő: Esterházy Péter. Pozsony 1996. Kalligram K.

Kenyeres Zoltán: Tündérsíp (Weöres Sándorról) Bp., 1983. Gondolat

AI: Kulcsár Szabó Ernő: Az új kritika dilemmái. Bp., 1994. Balassi K.

Tarján Tamás: Avantgárd színművek. Bp., 2000. Unikornis K.

Bertha Zoltán: A hetvenes évek romániai magyar irodalma. Bp., 1983.

Görömbei András: Nagy László költészete. Bp., 1992. Magvető K.

Hafner Zoltán (Szerk.) Senkiföldjén: In mermoriam Pilinszky János. Bp., 2000. Nap K.

VMBMA 1101 N: XX. sz.-i európai kultúra

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:**

TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók ismerjék meg a XX. század kulturális javait, társadalmi, eszmei képződményeit.

TP: A posztmodern építészet (átfogó); Hundertwasser; Makovecz Imre; Pop art a festészetben; Pop art a szobrászatban; Land art (környezetvédelem és művészet); Az értelmiségi film; Ingmar Bergman; Jancsó Miklós; A szexuális forradalom; Női irodalom, műfajok; Életmód a 70-90-es években; Lakberendezés a századfordulón.

K: A szemináriumok rendszeres látogatása, aktív részvétel. A szakirodalom ismerete

ÉM: referátumok

TS:

KI: Lucie – Smith, Edward: XX. sz.-i művészek élete. Bp., Glória Kiadó 2000.

Rév Ilona: Építészet és emberről a század fordulón. Bp., Gondolat Kiadó 1987.

Takács Erika: Az építészet krónikája. Bp., Könyves Kálmán Kiadó 2003.

Filmlexikon (Szerk. Csala K.) Bp., Totem Kiadó 2001.

Levey, Michael: A festészet rövid története. Bp., Gondolat Kiadó 1983.

VMBMT 0101 N: Matematika alapjai

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: MATB 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára **EA:** Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan tanítók képzése, akik látják a halmazelmélet és a matematikai logika átfogó, egységesítő szerepét; e témakörbe tartozó ismereteket folyamatosan használják fel matematikai problémák megoldására más témakörökben is.

TP: A halmazok szerepe a matematikában; Állítások elemzése, formalizálás; Logikai azonosságok vizsgálata. Logikai függvények; Formulák és duálisainak vizsgálata. Egyszerűsítési szabályok; A következményreláció és speciális esetei; Hibás következtetések elemzése. Hibajavítás; Matematikai bizonyítási módok; Alapfogalom, axióma, definíció, tétel és kapcsolataik.

K: Az alapképzésen túl legyen képes a hallgató a gyakorlati élet problémáinak logikai úton való megoldására (formalizálás);

Rendelkezzenek a hallgatók biztos ismerettel a logikai műveletek értelmének, szimbolikus nyelvének, jelrendszerének területén a definíciók, tételek, bizonyítások logikai levezetésének pontos feltárása érdekében.

ÉM: kiadott témában önálló házi dolgozat; ZH

TS: Tanulószoza

KI: Borsodi - Göndöcs: Matematika a tanító-képző főiskola első évfolyama számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Borsodi - Göndöcs: Matematika a tanító-képző főiskola harmadik évfolyama számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

UrbánJános: Matematikai logika - Budapest, Műszaki Kiadó, 1983.

AI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmai György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmai György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Pappné dr. Ádám Györgyi: Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

VMBMT 0201 N: Elemi algebra

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

EA: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerje meg a hallgató a számfogalom kialakulásának történeti előzményeit; a számközbővítés szükségességét és törvényszerűségeit.

TP: Számrendszerek és oszthatósági szabályaik; Nevezetes azonosságok alkalmazása oszthatósági feladatokban; Számelméleti érdekességek; Pitagoraszi számhármások; Számelméleti függvények; Lineáris diofantikus egyenletek vizsgálata, a megoldhatóság szükséges és elégséges feltétele, a megoldások száma; Algebrai struktúrák; Egyenlet, egyenlőtlenség, egyenlet- és egyenlőtlenségrendszerek megoldhatóságának problémaköre; Mátrix, determináns; Műveletek polinomokkal.

K: A hallgató legyen képes a betűt tartalmazó kifejezések értelmezésére, ismerje fel használatuk szükségességét, tudja kezelni azokat; Tudja alkalmazni a számelmélet alaptételét számelméleti problémák megoldásánál.

ÉM: önálló házi dolgozat (feladatgyűjtés) ellenőrző dolgozat

TS: Tanulószoza

KI: Borsodi - Göndöcs: Matematika a tanító-képző főiskola első évfolyama számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Borsodi - Göndöcs: Matematika a tanító-képző főiskola harmadik évfolyama számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Szendrei János: Algebra és számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

AI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmi György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Peller József: Ponthalmazok, szám--halmazok, polinomok, függvények, algebra - Budapest, Tankönyvkiadók, 1980.

VMBMT 0301 N: Függvények

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

EF:

TF: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

É: gyakorlati jegy

EA: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára,
Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató szerezzon ismereteket az általános függvények vizsgálata területén. Ismerjen meg több függvényvizsgálati szempontot. A függvényekről és a sorozatokról alkotott ismereteit bővítse.

TP: Az analízis alapproblémái. Függvények ábrázolása, transzformációja. Függvények vizsgálata speciális szempontok alapján is pl. implexiós pont, határérték adott pontban, illetve a végtelenben. Általános és speciális sorozatok vizsgálata, sorozatok határértéke.

K: A hallgató képes legyen nem csak az elemi, hanem tetszőleges függvények vizsgálatára algebrai és geometriai módszerek alapján is. Rendelkezzen pontos ismeretekkel a függvények és sorozatok konvergenciájára és határértékére vonatkozóan.

ÉM: Évközi dolgozatok alapján

TS: tanulószoba

KI: Dr. Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

Kósa András: Matematikai analízis a középiskolában. Budapest, Tankönyvkiadó, 1990.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

AI: Halmi György: Matematikai feladatok I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Peller József: Exponenciális és logaritmusfüggvény, differenciálszámítás. Budapest, Tankönyvkiadó, 1987.

Siposs András (szerk.): Egységes érettségi feladatgyűjtemény – Matematika I. Piliscsaba. Konsept-H Könyvkiadó, 2005.

Urbán János: Határértékszámítás. Budapest, Műszaki Kiadó, 1975.

VMBMT 0401 N: Kombinatorika, valószínűségszámítás

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára **EA:** Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Divergens gondolkodás fejlesztése kombinatorikus problémák megoldása során, a különféle megoldási módok összevetésével; A végzett hallgató legyen képes adott szövegben rejlő matematikai problémákat észrevenni, matematikai modellt alkotni, ennek alapján számításokat végezni, a kapott eredményt értelmezni; A valószínűségi problémákra történő helyes reagálás a véletlen tömegjelenségek szerepének és törvényszerűségeinek megismertetésével.

TP: Kombinatorikai problémák megoldása változatos eljárásokkal; Azonos modellre visszavezethető problémák; Binomiális együtthatók és tulajdonságaik. A binomiális tétel; Kombinatorika a matematika más témaköreiben; Valószínűségi problémák, elemzésük, megoldásuk; Feltételes valószínűség; Geometrikus valószínűség; Diszkrét valószínűségi változó; Nevezetes eloszlások.

K: A hallgató készség szinten tudjon az általános iskolában ezen a témán belül feldolgozandó feladatokat (feladattípusokat) megoldani, feladatot alkotni adott kombinatorikai művelethez; rendelkezzen a kombinatorikai alapfogalmak közötti összefüggések ismeretével, ismerje a véletlen szerepének a súlyát a mindennapi életben; ismerje a valószínűségi kísérletek lebonyolításának módszertanát.

ÉM: megadott szempontok alapján feladatok összeállítása (önálló otthoni munka); ellenőrző dolgozat (önálló feladatmegoldás).

TS: Tanulószoza

KI: Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

Solt György: Valószínűség számítás - Bolyai könyvek - Budapest, Műszaki Kiadó, 1993.

Szendrei János: Algebra és számelmélet - Budapest, Tankönyvkiadó, 1975.

AI: Denkinger - Scharvitzky - Takács - Takács: Matematikai Zseblexikon - Budapest, Akadémiai Kiadó, 1992.

Denkinger Géza: Valószínűség számítás - Budapest, Tankönyvkiadó, 1982.

Denkinger Géza: Valószínűség számítási gyakorlatok - Budapest, Tankönyvkiadó, 1977.

Lukács Ottó: Valószínűség számítás feladatokkal - Budapest, Tankönyvkiadó, 1988.

Reimann István: Matematika - Budapest, Műszaki Kiadó, 1992.

VMBMT 0501 N: Matematika tantárgypedagógia

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára **EA:** Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az alapképzésben rögzítetteken felül szerezzen ismereteket a hallgató az 5-6. osztályos tananyag korszerű tanításához.

TP: A tantárgy az 5. és 6. osztályos matematikai tananyag átadásához, korszerű módszerekkel történő tanításához szükséges szakmódszertani ismereteket közvetíti. A matematikai ismeretsajátítás folyamatát és az ismeretsajátítási folyamat irányításának lehetőségeit dolgozza fel a gondolkodás módszereinek alapozása, a számtan-algebra, a geometria-mérés és a valószínűség-statisztika témakörökben. Az egyes témakörök módszertani vonatkozásait ismerteti.

K: Tudják a hallgatók szaktudományos ismereteiket az 5-6. osztályos szintre adaptálni.

ÉM: szóbeli vizsga a külön összeállított tételsor alapján

TS: tanulószoba

KI: Alsó tagozatos matematika tankönyvcsaládok, feladatgyűjtemények

Dr. Czeglédy I. – Dr. Orosz Gyuláné – Dr. Szalontai T. – Szilák Aladárné: Matematika tantárgypedagógia I - II. Nyíregyháza. Bessenyei György Könyvkiadó, 2000.

Dr. Iker J. – Szerencsi S. – Dr. Vörös Gy.: A matematika tanítása I. II. III. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1990.

Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004

AI: Dr. Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Dr. Csóka Géza (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó, 2006.

Halmai György: Matematikai feladatok I - II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1984.

Pólya György: A problémamegoldás iskolája I-II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1979.

Richard R. Skemp: A matematikatanulás pszichológiája. Budapest. Gondolat kiadó, 1975.

Vörös György (szerk.): Szemelvénygyűjtemény a matematika tanításához. Budapest. Tankönyvkiadó, 1986.

VMBMT 0502 N: Matematika tantárgypedagógia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára **EA:** Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tanult elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.

TP: A felső tagozatos tananyag felépítésének megismerése, különös tekintettel az 5-6.osztályra. Életkori sajátosságok. Tankönyvek, oktatási segédletek megismerése. Eszközhasználat az 5-6.osztályban. Modellek szerepe. A differenciálás megvalósítási lehetőségei.

K: Tudják a hallgatók a Matematika tantárgypedagógia előadás során elsajátított ismereteiket a gyakorlatban alkalmazni, ismerjék az 5-6.osztály oktatási segédanyagait.

ÉM: Egy szabadon választott alsó tagozatos munkatankönyv kitöltése, valamint évközi dolgozatok alapján

TS: tanulószoba

KI: Alsó tagozatos matematika tankönyvcsaládok, feladatgyűjtemények

Dr. Czeglédy I. – Dr. Orosz Gyuláné – Dr. Szalontai T. – Szilák Aladárné: Matematika tantárgypedagógia I - II. Nyíregyháza. Bessenyei György Könyvkiadó, 2000.

Dr. Iker J. – Szerencsi S. – Dr. Vörös Gy.: A matematika tanítása I. II. III. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1990.

AI: Dr. Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Pólya György: A problémamegoldás iskolája I-II. Budapest. Tankönyvkiadó, 1979.

Róka Sándor (szerk.): Barangolás a matematikában. Debrecen. Tóth Könyvkereskedés Kft., 1997.

Vörös György (szerk.): Szemelvénygyűjtemény a matematika tanításához. Budapest. Tankönyvkiadó, 1986.

Werner Metzsig – Martin Schuster: Tanuljunk meg tanulni! Budapest, Medicina kiadó, 2003.

VMBMT 0601 N: Geometria I.

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: dr.Csatlósné dr.Fülöp Sára **EA:** Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A különböző geometriák összehasonlítása, eltérések és azonosságok. A geometria újabb részterületeinek (topológia, gráfelmélet) megismerése.

TP: Sík- és térgeometriai fogalmak, feladatok, kapcsolatuk. Szerkesztések, bizonyítások. Transzformációk. A topológia és a gráfelmélet elemei.

K: A hallgató rendelkezzen átfogó ismeretekkel a geometriai rendszerekről, ismerje fel ezekben az analógiákat. Legyenek alapismeretei a topológia és a gráfelmélet területén, tudja ezeket az ismereteket a matematika más területein is alkalmazni.

ÉM: írásbeli és szóbeli vizsga a külön összeállított tételsor alapján

TS: tanulószoba

KI: Coxeter: Az újrafelfedezett geometria. Budapest. Gondolat kiadó, 1977.

Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Hajós György: Bevezetés a geometriába. Budapest, Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

AI: Boltyanszkij – Jefromovics: Szemléletes topológia. Budapest, Tankönyvkiadó, 1971.

Fitos L.: Analóg tételek a sík- és térgeometriában. Budapest, Tankönyvkiadó, 1984.

Halmi György: Matematikai feladatok I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Siposs András (szerk.): Egységes érettségi feladatgyűjtemény – Matematika I. Piliscsaba. Konsept-H Könyvkiadó, 2005.

Vigassy L.: Egybevágósági transzformációk síkban és térben. Budapest, Tankönyvkiadó, 1979.

VMBMT 0602 N: Geometria II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

EF: VMBMT 0601

TF: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

É: gyakorlati jegy

EA: dr.Csatlós né dr.Fülöp Sára
Straubingerné Kemler Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Átfogó ismeretek szerzése geometria területén. Különböző axiómarendszerekre épülő geometriák megismerése.

TP: Axiómarendszerek. Kitekintés a gömbi és hiperbolikus geometriára. Alapfogalmak és tételek a különböző geometriákban. Analógia a geometriában.

K: Ismerjen meg a hallgató különböző axiómarendszereket, tudja, hogy az axiómákból hogyan és milyen tételek, következtetések vezethetők le.

ÉM: Önálló feladatmegoldással történő folyamatos ellenőrzés és az évközi zárthelyi dolgozatok alapján.

TS: tanulószoba

KI: Coxeter: Az újrafelfedezett geometria. Budapest. Gondolat kiadó, 1977.

Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Hajós György: Bevezetés a geometriába. Budapest, Tankönyvkiadó, 1996.

Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára. Budapest. Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

AI: Boltyanszkij – Jefromovics: Szemléletes topológia. Budapest, Tankönyvkiadó, 1971.

Fitos L.: Analóg tételek a sík- és térgeometriában. Budapest, Tankönyvkiadó, 1984.

Halmi György: Matematikai feladatok I. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmi György: Matematikai feladatok II. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Siposs András (szerk.): Egységes érettségi feladatgyűjtemény – Matematika I. Piliscsaba. Konsept-H Könyvkiadó, 2005.

Vigassy L.: Egybevágósági transzformációk síkban és térben. Budapest, Tankönyvkiadó, 1979

VMBMT 0701 N: Elemi matematika

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

EA: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan tanítók képzése, akik képesek a tanulóknak felkelteni a matematika iránti érdeklődést, a pozitív attitűd erősítését, felhasználva a tantárgyban rejlő játékos és szórakoztató elemeket; a felzárkóztatáshoz, a tehetséggondozáshoz szükséges feladatok, feladatsorok megoldására, tervezésére; kialakítani a tanulóknak az analógiák, általánosítások felismerésére való készséget.

TP: A gondolkodási műveletek fázisairól (analízis, szintézis...) vegyes feladatok; A megoldások számának vizsgálata; Diskusszió, új problémák, új kérdések, analógiák, általánosítások; Logikai láncra fűzött feladatok; Számpiramis, céltábla, számok sémákban típusú feladatok; Számvégződések, oszthatósággal kapcsolatos feladatok; Matematika versenyek. Versenyfeladatok; Felzárkóztató és gyakorló feladatok; A matematika több témakörét felölelő feladatok; Matematikatörténeti feladatok.

K: Matematika tartalmú szöveg, ábra, jelrendszer értelmezése, átfogalmazása; Feladatsor összeállítása, bemutatása; Feladatalkotás többféle megoldási lehetőség alkalmazására.

ÉM: önálló (otthoni) munka alapján feladatsorok összeállítása, bemutatása (adott osztály, téma); ellenőrző dolgozat (önálló feladat megoldása).

TS: Tanulószoza

KI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Róka Sándor: 1000 feladat az elemi matematika köréből - Budapest, Típotex Kiadó, 1992.

Újvári István: Matekversenyre készülök - Budapest, Typotex Kiadó, 1992.

AI: Róka Sándor: Abacus - Barangolás a matematikában - Debrecen, Tóth Könyvkereskedés Kft., 1997.

Csordás Mihály (szerk.): Matematikai versenytesztek - Szeged, Mozaik Oktatási Stúdió, 1999.

Brenyó Mihály - Brenyó Mihályné: Szakköri feladatok matematikából - Debrecen, Tóth Könyvkereskedés Kft., 1997.

Varga Tamás: Dienes professzor játéka - Budapest, Műszaki Kiadó, 1989.

Imrecze Zoltánné - Reimann István - Urbán János: Fejtörő feladatok felsősöknek - Budapest, Tankönyvkiadó, 1988.

VMBMT 0801 N: Kombinatív-képesség és fejlesztése

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára **EA:** Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A képességfejlesztés egyik lehetőségének megismerése és alkalmazása a tanítás során.

TP: A műveleti képességek rendszere; Kombinatív képesség; Képességfejlesztés; A kombinatív képesség fejlesztési lehetőségei a matematika különböző témaköreinek feldolgozása során; Feladatok alkotása, a kombinatív képesség fejlesztése.

K: A műveleti képességek rendszerének ismerete alapján legyen alkalmas a hallgató a tanulóknál a kombinatív képesség kialakítására; Ismerje fel és használja ki a különböző matematika témakörű feladatok megoldása során a kombinatív képesség fejlesztési lehetőségeit

ÉM: Önálló feladatmegoldás és kombinatív képességet fejlesztő feladatsor összeállítása (adott osztály, téma) alapján.

TS: Tanulószoza

KI: Csapó Benő: A kombinatív képesség és értékelésének feltételei - Acta Univ. Szeged. de A.J. nom. Sectio Paed. et Psych. Ser. spec. Paed., Szeged, 1979. 125.p.

Csapó Benő: A kombinatív képesség és műveleteinek vizsgálata 14 éves tanulóknál - Magyar Pedagógia, 1983. 1.sz. 31-50.p.

AI: Csapó Benő: A gondolkodás műveleti képességeinek rendszer és fejlődése - Köznevelés, 1983. 38.sz. 15.p.

Csapó Benő: A struktúra és a tartalom vizsgálata izomorf kombinatorikai feladatokban- Magyar Pszichológiai szemle, 1985. 1. sz. 19-34.p.

Matematika tankönyvsaládok, feladat-gyűjtemények, szakköri füzetek

VMBMT 0901 N: Statisztika**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:** dr.Csatlósné dr.Fülöp Sára**EA:** Straubingerné Kemler Anikó**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** Mélyebb ismeretek szerzése az adatfeldolgozások, statisztikai vizsgálatok területén.**TP:** Adatfeldolgozások, statisztikai függvények. Statisztikai hipotézisvizsgálatok. Statisztikai próbák. Korreláció- és regresszióanalízis.**K:** A hallgató képes legyen felmérések, összehasonlítások tudományos igényű feldolgozására.**ÉM:** Önálló feladatmegoldással történő folyamatos ellenőrzés és az évközi zárthelyi dolgozatok alapján.**TS:** tanulószoba**KI:** Obádovics J. Gyula: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika. Budapest. Scolar Kiadó, 1995.

Lukács Ottó: Matematikai statisztika. Budapest. Műszaki Kiadó, 1987.

Siposs András (szerk.): Egységes érettségi feladatgyűjtemény – Matematika II. Piliscsaba. Konsept-H Könyvkiadó, 2005

AI: Barthal – Széphalmi: Adatgyűjtés és statisztikai elemzés a pedagógiai gyakorlatban. Budapest. Tankönyvkiadó, 1982.

Prékopa András: Valószínűségelmélet. Budapest. Műszaki Könyvkiadó, 1972.

Reimann – Tóth: Valószínűségszámítás és matematikai statisztika. Budapest.

Solt György: Valószínűségszámítás. Budapest. Műszaki Könyvkiadó, 1973.

Dr. Varga József: A valószínűség-elmélet alapjai. Pécs. Pécsi Tudományegyetem, 2001.

Tankönyvkiadó, 1989.

VMBNE 0101 N: Rendszerező német nyelvtan I.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Nyelvtani struktúrák helyes alkalmazása a gyakorlatban, - korábbról ismert nyelvtani struktúrák felelevenítése, - új struktúrák ráépítése ezekre, - nyelvtani struktúrák megtanításához szükséges kompetenciák kialakítása, - elméleti ismeretanyag automatizálása.

TP: Német nyelv nyelvtani jelenségeinek elsajátítása, automatizálása, - nyelvtanilag helyes kommunikatív kompetencia kialakítása, - a német nyelv szófaji rendszerének és mondattanának részletes tárgyalása, - az autonóm tanulási forma elősegítése a hallgatók nyelvi készségfejlesztése céljából, - játékos és tevékenykedtető módszertani kompetencia elsajátítása a tananyag a nyelvtan tanítása céljából. A félév anyaga: német igék: igemódok, ragozás, ige típusok, visszaható igék, igeidők képzése és alkalmazásuk, igevonzatok, modális igék, igék passzív alakja, Névmások és fajtái, számnevek, adverbiumok, elöljárószók.

K: Az autonóm tanulás elősegítése céljából a tematika megismertetése a hallgatókkal a szemeszter kezdetén, - standard és automatikus nyelvhasználat kifejlesztése, - a nyelvtani jelenségek szabályszerűségeinek megismertetése, - a nyelvi transzfer és interferencia jelenségeinek szerepét elsajátíttatni a nyelvtani struktúrák tanítása során.

ÉM: gyakorlati jegy: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés; 2 ZH

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Luscher, Renate (2005): Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Anfänger; Max Hueber Verlag, Ismaning ;Hilke Dreyer – Richard Schmitt1995: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Verlag für Deutsch München); Helbig-Buscha: Deutsche Übungsgrammatik (VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig 1981); Monika Reimann(2002); Grundstufen-Grammatik (Max Hueber Verlag München

AI: Engel, U. (1992): Deutsche Grammatik I-II. Julius Groos Verlag, Heidelberg, Helbig, G. – Buscha, J. (2000): Deutsche Übungsgrammatik Verlag Enzyklopaedie, Leipzig, Duden Grammatik Band 4 Biliographisches Institut Mannheim-Wien – Zürich Duden Verlag (1984) Kocsány P.-László S. : Die Wortklassen des Deutschen. Nemzeti Tankönyvkiadó RT. Stedje, Astrid (2001): Deutsche Sprache gestern und heute. Wilhelm Fink Verlag, München;; Helbig-Buscha Deutsche Grammatik (Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie Leipzig 1998);Bassola, P. (1997): Német nyelvtan és gyakorlatok 18 fejezetben. Grimm Kiadó, Szeged,

VMBNE 0102 N: Rendszerező német nyelvtan II.**T:** előadás **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** VMBNE 0101 **É:** kollokvium**TF:** Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** Nyelvtani struktúrák helyes alkalmazása a gyakorlatban, - korábbról ismert nyelvtani struktúrák felelevenítése, - új struktúrák ráépítése ezekre, - nyelvtani struktúrák megtanításához szükséges kompetenciák kialakítása, - elméleti ismeretanyag automatizálása.**TP:** A már korábban elsajátított struktúrák felelevenítése, - az ismert struktúrákra újabbak építése, - elmélyülni a német nyelvtan rendszerében- német nyelv nyelvtani jelenségeinek elsajátítása, automatizálása, - nyelvtanilag helyes kommunikatív kompetencia kialakítása, - az autonóm tanulási forma elősegítése a hallgatók nyelvi készségfejlesztése céljából, - játékos és tevékenykedtető módszertani kompetencia elsajátítása a tananyag a nyelvtan tanítása céljából. A félév anyaga: német főnév: ragozása, többes száma, névelők, melléknév: ragozás, fokozás, Mondattípusok, kötőszók, szórend, zu+ Inf. Szerk., mondatelemzés.**K:** Az autonóm tanulás elősegítése céljából a tematika megismertetése a hallgatókkal a szemeszter kezdetén, - standard és automatikus nyelvhasználat kifejlesztése, - a nyelvtani jelenségek szabályszerűségeinek megismertetése, - a nyelvi transzfer és interferencia jelenségeinek szerepét elsajátíttatni a nyelvtani struktúrák tanítása során.**ÉM:** Szóbeli és írásbeli vizsga, a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés és a tantárgyblokk zárásaként a hallgatók szóban és írásban beszámolnak megszerzett készségeikről, kompetenciáikról.**TS:** tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal**KI:** Monika Reimann(2002): Grundstufen-Grammatik (Max Hueber Verlag München;Kocsány P.-László S. : Die Wortklassen des Deutschen. Nemzeti Tankönyvkiadó RT. Budapest 2002. Hilke Dreyer – Richard Schmitt: Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik (Verlag für Deutsch 1995 München); Helbig-Buscha: Deutsche Übungsgrammatik (VEB Verlag Enzyklopädie Leipzig 1981);**AI:** Engel, U. (1992): Deutsche Grammatik I-II. Julius Groos Verlag, Heidelberg, Helbig, G. – Buscha, J. (2000): Deutsche Übungsgrammatik Verlag Enzyklopaedie, Leipzig, Duden Grammatik Band 4 Bibliographisches Institut Mannheim-Wien – Zürich Duden Verlag (1984) Stedje, Asrtrid (2001): Deutsche Sprache gestern und heute. Wilhelm Fink Verlag, München; Luscher, Renate (2005): Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Anfänger; Max Hueber Verlag, Ismaning; Helbig-Buscha Deutsche Grammatik (Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie Leipzig 1998);Bassola, P. (1997): Német nyelvtan és gyakorlatok 18 fejezetben. Grimm Kiadó, Szeged

VMBNE 0201 **N: Nyelvművelés**

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes

EA: Szabóné dr. Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató német nyelvtudása közelítse meg az anyanyelvi szintet, - nyelvi igényesség kialakítása, - négy nyelvi kompetencia változatos fejlesztése, - bővüljön szókincse, erősödjön német nemzetiségi identitástudata, valamint interkulturális attitűdje, - kapjon mintát a másság és a tolerancia gyakorlatára, - tanulja meg szuverén módon, megfelelő nyelvi eszközökkel objektíven kifejezni véleményét és tiszteletben tartani másokét, - legyen képes tájékozódni a szakirodalomban

TP: A szövegeket az értő olvasás oldaláról vezetjük be, elemezzük, majd a hallgatók eljuttatják azokat, véleményt nyilvánítanak, vitatkoznak, - összefüggő történeteket rekonstruálnak, íráskészség fejlesztése házi dolgozatok képleírások, levelek fogalmazása során, Témakörök: interkulturális találkozások, oktatás, személyleírás, jellemzés, aktuális témák

K: A hallgató egyen képes szöveget értelmezni szótár nélkül a szöveggörnyezet segítségével, - tudja véleményét szóban és írásban kifejteni, - értse és teljesítse a hallás utáni értési gyakorlatokat

ÉM: gyakorlati jegy: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés, négy kompetencia folyamatos vizsgálata szóban és írásban

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Olga Swerlowa (2003): Grammatik & Konversation. Langenscheidt. Karl Heinz Bieler : Miteinander 2. bzw. 4. Text- und Arbeitsbuch für Fortgeschrittene; Aktuelle Schriften, Artikel aus Zeitungen, Zeitschriften; Spenlen – Speer (2000): Deutsch für Schule und Beruf. Texte verstehen und schreiben. Mentor Verlag, München; Lüger, H. (2004): Routinen und Rituale in der Alltagskommunikation. Langenscheidt Berlin u. München

AI: Häussermann – Piepho (1996): Aufgaben-Handbuch. Deutsch als Fremdsprache. Abriss einer Aufgaben- und Übungstypologie. Iudicium Verlag München; Sánchez – Sanz – Dreke (1997): Spielend Deutsch lernen. Langenscheidt Berlin u. München; Wicke, E. Rainer (1999): Handeln und Sprechen im Deutschunterricht. Verlag für Deutsch München; Frey-Herzog-Michel-Schütze(1979): Deutsche Sprichwörter für Ausländer - Eine Auswahl mit Beispielen Verlag Enzyklopädie Leipzig; Görner(1982): Redensarten - Kleine Idiomatik der deutschen Sprache (Bibliographisches Institut Leipzig

VMBNE 0301 N: Német irodalmi beszédgyakorlatok

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: – A hallgató nyelvi kompetenciájának fejlesztése a német nyelvű irodalom eszköztárának segítségével, - a német nyelvű kultúrtörténeti ismeretek kibővítése és rendszerezése, -korstílusok, irányzatok, műfajok német sajátosságainak megismerése, - irodalmi élmények befogadása, - a hallgató szövegelemző – és értő készségének fejlesztése német nyelvű irodalmi szövegekkel

TP: - A lovagi és lírai költészet a középkorban, a Sturm und Drang korszak irodalmáról, a német klasszika irodalma, a német romantika irodalma, a naturalizmus, fin de siècle, a regény, a dráma és a líra a 20. században szemelvények alapján

K: – A hallgató legyen képes: irodalmi szövegek megértésére, elemzésére, tudja gondolatait egy adott szöveg alapján németül megfogalmazni, tudjon spontán nyelvi megnyilatkozásokra legyen képes rövid dolgozatokat egy – egy adott mű kapcsán szempontok alapján alkotni

ÉM: 1 ZH ,referátumok, házi dolgozat

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Uhlig, G. (1991, Hrsg): Proben aus der deutschen Literatur. Verlag für Deutsch, München; Sarolta Lipóczi – Charlotte Ennser (hrsg). Beiderseits. Lesebuch zur deutschsprachigen Literatur des 20. Jahrhunderts; Literatur zum Anfassen. Vorschläge zu einem produktiven Umgang mit Literatur (Max Hueber Verlag (1991); lesen+verstehen 2; Pädagogische Verlagsgesellschaft, Wien (Ein Lesebuch für die 8. Schulstufe von Jakob Ebner)

AI: Grabert - Mulot - Nürnberger(1990): Geschichte der deutschen Literatur (Bayrischer Schulbuch-Verlag; Schnell, Ralf (1995): Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945 Verlag Metzler, stuttgart); Deutsche Literatur in Epochen (Barbara Baumann - Birgitta Oberle, Hueber München); H. Weischer, M. Janus, H. Schuller-Auger(2000):Deutsche Literatur im Überblick; Waldmann, G. Produktiver Umgang mit Literatur im Unterricht. Schneider Verlag Hohengehren GmbH; Sachwörterbuch für den Literaturunterricht (Volk und Wissen, Berlin 1975)

VMBNE 0401 N: A német nyelv tanításának tp-ja I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: – ismerje meg a hallgató a német, mint idegen nyelv tanítása módszertanának rövid történetét, - legyen áttekintése a legjelentősebb nyelvoktatási módszerekről, - sajátítsa el a szak terminológiáját, - ismerje az idegen nyelv oktatásának legfontosabb kritériumait, - tanulja meg a készségfejlesztés alapvető tényezőit, - alakítsa ki a hallgatóban a leghatékonyabb módszerek gyakorlati alkalmazásának kompetenciáját

TP: - az idegen nyelv módszertanának helye a tudományok között, - a nyelvoktatás történetének módszerei, - a transzfer és interferencia jelenségeit, - az óra felépítést, - a nyelvi óra globális és rész céljait, - a kiejtés, a hallás utáni értés, az írás és olvasás készségeinek tanítását, a nyelvtan a szövegfeldolgozás, a szókincsfejlesztés oktatásának lehetőségeit, médiumok munkaformák a tanórán

K: a hallgatóban olyan magas szintű autonóm tanulási mód kifejlesztése, amelynek segítségével az elsajátított ismeretek alapján olyan kompetenciák alakulnak ki, amelyek biztosítják magas színvonalú órák tartását

ÉM: 2 ZH

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Beisbart, A. et al. (2003): Praxis des Deutschunterrichts. Auer Verlag GmbH.; Jackel, Birgit (2003): Bimmel-Kast-Neuner (2003): Deutschunterricht planen. Arbeit mit Lehrwerkslektionen. Langenscheidt, Goethe-Inst. München; Bischof-Kessling-Krechel(2004): Landeskunde und Literaturdidaktik Langenscheidt, Goethe-Inst. München

AI: Handbuch Fremdsprachenunterricht hrg. Von Karl-Richard Bausch et al. (1995). Francke Verlag Tübingen und Basel; Erndt E. – Morvai E.: Deutsch als Fremdsprache an ungarischen Grundschulen. Eine Orientierungshilfe .Goethe Institut – ELTE München – Budapest; Neuner G. – Hunfeld H. (2002): Methoden des Fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung. Langenscheidt, Berlin; Lustige Sinnesgeschichten für kleine und große Leute. Verlag modernes lernen borgmann publishing GmbH. Co. KG; Prange, Lisa (2003): 44 Sprechspiele für DaF (Hueber, Ismaning); 111 Kurze Rezepte für den Deutschunterricht. Klett Verlag Stuttgart – Düsseldorf – Leipzig

VMBNE 0402 N: A német nyelv tanításának tp-ja II.**T:** előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 4**EF:** VMBNE 0401 **É:** kollokvium**TF:** Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Dr. Klein Ágnes**B:** Tanító szakon kötelezően választható.

C: – tudjon módszertani ismeretei birtokában a hallgató csoport előtt társainak és az alsó tagozaton, majd később az 5., 6. osztályokban mikrotanításokat, vagy egész órákat tartani a csoport előtt, -tudja az ehhez szükséges módszereket kiválasztani, - használja az óra során a szakterminológiát, - legyen birtokában azoknak a kompetenciáknak, amelyek segítségével elméleti ismereteit a gyakorlatban tudja alkalmazni

TP: - a módszertan, mint interdiszciplináris tudomány átültetését a gyakorlatba, -próbálja ki a kor követelményeinek megfelelő legújabb módszereket az iskola keretei között, - készítsen tervezeteket, vázlatokat, - törekedjék a tanulók nyelvi tartalmának és a nyelvi készségeinek folyamatos fejlesztésére, - ismerkedjen meg a nyelvi mérés és értékelés módszereivel és gyakorlati alkalmazásával, - rendszeresen ellenőrzi a tanulókat,

K: – olyan kompetenciák kialakítása, amelyek biztosítják magas színvonalú órák tartását, - legyen képes a módszertan, mint interdiszciplináris tudományt átültetni a gyakorlatba, - tudjon tervezeteket, vázlatokat készíteni - törekedjék a tanulók nyelvi tartalmának és a nyelvi készségeinek folyamatos fejlesztésére, - alkalmazza a nyelvi mérés és értékelés módszereit a gyakorlatban

ÉM: ZH, szóbeli vizsga**TS:** tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Neuner G. – Hunfeld H. (2002): Methoden des Fremdsprachlichen Deutschunterrichts. Eine Einführung. Langenscheidt, Berlin Beisbart, A. et al. (2003): Praxis des Deutschunterrichts. Auer Verlag GmbH.; Jackel, Birgit (2003): Bimmel-Kast-Neuner (2003): Deutschunterricht planen. Arbeit mit Lehrwerkslektionen. Langenscheidt, Goethe-Inst. München;

AI: Handbuch Fremdsprachenunterricht hrg. Von Karl-Richard Bausch et al. (1995). Francke Verlag Tübingen und Basel; Erndt E. – Morvai E.: Deutsch als Fremdsprache an ungarischen Grundschulen. Eine Orientierungshilfe. Goethe Institut – ELTE München – Budapest;; Lustige Sinnesgeschichten für kleine und große Leute. Verlag modernes lernen borgmann publishing GmbH. Co. KG; Prange, Lisa (2003): 44 Sprechspiele für DaF (Hueber, Ismaning); 111 Kurze Rezepte für den Deutschunterricht. Klett Verlag Stuttgart – Düsseldorf – Leipzig;

Bischof-Kessling-Krechel(2004): Landeskunde und Literaturdidaktik Langenscheidt, Goethe-Inst. München

VMBNE 0501 N: Fonetika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Szabóné dr. Daczi Margit

EA: Dr. Klein Ágnes

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan hallgatók képzése, akik megfelelő német nyelvi kiejtéssel rendelkeznek, - ismerik a kiejtést formáló technikákat és gyakorlatokat, - ismerje és legyen képes alkalmazni a különböző hangsúlyok és hanglejtések, beszédhangok játékos formában történő gyakorlását.

TP: Német nyelv fonémáinak helyes kiejtését gyakorolni, - német artikulációs bázis tudatosítása, - versek, mondókák, nyelvtörök elsajátítása, - fonetikai írás alapelemei, - német standard – kiejtés fejlődéstörténete, - magyarországi német nyelvjárások és az előbbi összevetése autentikus videó – és audiófelvételek felhasználásával.

K: A hallgató ismerkedjék meg a német standard – kiejtés alakulásával, - fonetikai jelekkel, - sajátítsa el a német irodalmi kiejtést, - váljék tudatossá a fonémák helyes képzése, - a szó – és mondathangsúly elméletének elsajátítása segítségével finomodják a német kiejtés, - audiófelvételek gyűjtése és értékelése magyarországi német beszélőktől

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés, 2 ZH és referátumok, valamint audio anyag gyűjtése magyarországi német személyektől

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Phonetik im Fremdsprachenunterricht Deutsch. Langenscheidt Verlag, München. Hirschfeld U. (1992): Einführung in die deutsche Phonetik. Videokurs mit Begleitheft. Max Hueber Verlag, Ismaning.

AI: Dieling H. (1992):. Rausch, R. – Rausch I: (1991): Deutsche Phonetik für Ausländer. Langenscheidt Verlag Enzyklopedie Leipzig. Canuneau, I (1992): Hören-Brummen-Sprechen. Angewandte phonetik im Unterricht. DaF Klett Edition Deutsch, München. Uzonyi P. (1998): Phonetik und phonologie des Deutschen. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Fiukowski, H. (1992). Sprecherzieherisches Elementarbuch. Max – Niemeyer verlag, Tübingen

VMBNE 0601 **N: Német nyelvű országok kultúrája és civilizációja**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: - a hallgatók ismerjék a német nyelvterület történelmének néhány korszakát, - az általános műveltséghez tartozó német kultúrát (tágabb értelemben vett), - ismerjék a tartalomalapú nyelvoktatás segítségével a történelem szaknyelv alapjait

TP: - a germánok, - a Német – Római Császárság létrejötte, - a lovagi kultúra, - a reformáció, - a felvilágosodás és következményei, - az egységes Németország kialakulása, - Németország a 20. században

K: – a hallgató legyen képes az egyes korszakokról tanult ismereteket önállóan összefoglalni, - legyen képes adekvát módon írásban a témáról ismereteit kifejteni, - sajátítsa el a tárgy szakszókincsét

ÉM: referátum, írásbeli házi dolgozatok adott témáról

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Renate Luscher (1997): Deutschland nach der Wende. München, Verlag für Deutsch; Tatsachen über Deutschland. Frankfurt, 1996 Sozietäts-Verlag; Günther; Österreich. Tatsachen und Zahlen (Bundespressdienst, Wien, 1999); Die aktuelle Wochen- und Tagespresse;

AI: Günther Haensch – Annette Lallemand – Annick Yaiche: Kleines Deutschland Lexikon. München, 1994 Verlag C. H. Beck; Berlin für junge Leute (1991) Hrsg. Informationszentrum Berlin, 1991; Deutschland – Forum für Politik, Kultur und Wirtschaft; Hagenbüchle, Roland (2002): Von der Multikulturalität zur Interkulturalität. Verlag Königshausen und Neumann Würzburg M. Bischof – V. Kessling – R. Krechel (2004): Landeskunde und Literaturdidaktik. Langenscheidt, Berlin - München

VMBNE 0701 N: Német gyermek- és ifjúságirodalom I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBNE 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: – Gyermekirodalmi és irodalomdidaktikai alapismeretek elsajátítása egy szerű gyermekirodalmi szövegek felhasználásához, - a hallgatók világlátásának, problémaérzékenységének, irodalmi ízlésének, szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztése, - a német gyermekirodalom legfontosabb irányzatainak, műveinek megismerése, - a gyermekirodalom, mint játékos, kreatív, nyelvoktatás a belsőleg motivált kommunikáció eszközének elsajátítása

TP: - Mesék, gyermektörténetek, mai mesefeldolgozások, - írott szöveg összevetés e a hangjátékkal, - a szöveg műfajának megváltoztatása, egyszerűsítése, - alkotóelemekből vers, próza építése, - hiányzó elemek kiegészítése, gyermekirodalmi szövegek összekapcsolása táncsal, mozgással, - illusztrációk készítése, gyűjtése gyermekektől, - gyermekirodalom helye a nyelvoktatásban, - bevezetés a német gyermekirodalomba, - népköltészet, - Des Knaben Wunderhorn, Alte deutsche Lieder, Eulenspiegel, Münchhausen – Geschichten, Grimm - mesék

K: – A hallgató legyen képes felismerni a szövegben rejlő kreatív feldolgozási lehetőségeket, - legfontosabb szövegeket könyv nélkül sajátítsa el, - sajátítsa el a szak alapvető szókincsét

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés, 2 ZH +referátumok, mesemondás

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Manfred Marquardt: (1991) Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur (Stam Verlag, Bardenschlager Verlag Köln, Éva Szóts (1998): Handbuch zur deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur (Päd. Fakultät der Eötvös J. Hochschule Baja, Knobloch, J. (2001): Offener Unterricht mit Kinder- und Jugendliteratur

AI: Geschichte der deutschen Kinder- und Jugendliteratur (Verlag Metzler, Stuttgart, 1990), Hajna Stoyan - Kaspar H. Spinner - Mária Németh(1998.): Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur (Nemzeti Ttk. Rt.; Sahr, M. – Born, M. (2000): Kinderbücher im Unterricht der Grundschule ; Gansell, C. (2005): Moderne Kinder- und Jugendliteratur. Ein Praxishandbuch für den Unterricht. Cornelsen Verlag Scriptor GmbH. Co. KG Berlin

VMBNE 0702 N: Német gyermek- és ifjúságirodalom II.**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 4 **K:** 4**EF:** VMBNE 0701 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Szabóné dr. Daczi Margit **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** - gyermekirodalmi és irodalomdidaktikai alapismeretek elsajátítása egy szerű gyermekirodalmi szövegek felhasználásához, - a hallgatók világlátásának, problémaérzékenységének, irodalmi ízlésének, szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztése, - a német gyermekirodalom legfontosabb irányzatainak, műveinek megismerése, - a gyermekirodalom, mint játékos, kreatív, nyelvoktatás a belsőleg motivált kommunikáció eszközének elsajátítása**TP:** – tematikai és formai sokszínűség a mai gyermekirodalomban, - fantázia és felelősségvállalás Michael Ende Momo című könyve alapján, - A család megváltozott szerepe Christine Nöstlinger, Peter hartling, Gudrun Mebs, nelle Maar, Uwe Timm és mások gyermek könyvei alapján, - a képekönny az iskolai nyelvoktatásban, -rövid történetek gyermekekről, osztrák gyermeklírát, - játék a nyelvvel**K:** – a hallgató legyen képes felismerni a szövegben rejlő kreatív feldolgozási lehetőségeket, - legfontosabb szövegeket könyv nélkül sajátítsa el, - sajátítsa el a szak alapvető szókincsét**ÉM:** 2 ZH + referátum, mesemondás**TS:** tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal**KI:** Manfred Marquardt: (1991)Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur (Stam Verlag, Bardenschlager Verlag Köln, Éva Szóts (1998): Handbuch zur deutschsprachigen Kinder-und Jugendliteratur (Päd. Fakultät der Eötvös J. Hochschule Baja, Knobloch, J. (2001): Offener Unterricht mit Kinder- und Jugendliteratur Verlag für Deutsch**AI:** Geschichte der deutschen Kinder- und Jugendliteratur (Verlag Metzler, Stuttgart, 1990), Hajna Stoyan - Kaspar H. Spinner - Mária Németh (1998): Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur (Nemzeti Tkk. Rt.); Sahr, M. – Born, M. (2000): Kinderbücher im Unterricht der Grundschule ; Gansell, C. (2005): Moderne Kinder- und Jugendliteratur. Ein Praxishandbuch für den Unterricht. Cornelsen Verlag Scriptor GmbH. Co. KG Berlin

VMBTR 0101

N: Magyarország földrajza

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Kevéy Balázs

EA:

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A szakmai tartalom elsajátításának célja, olyan tanítók képzése, akik alapvető földrajzi ismeretanyaggal rendelkeznek, ami korszerű, friss adatokra támaszkodó tényanyagot jelent. Az elsajátított ismeretanyag alkalmazásával képesek az összefüggések felismerésére, a természeti és a gazdasági folyamatok elemzésére.

TP: Magyarország természetföldrajzi, társadalom- és gazdaságföldrajzi ismeretanyaga: Magyarország földrajzi helyzete, Földtörténete, geológiája, geomorfológiája, éghajlata, vízrajza, talajtípusai, növény- és állatvilága. Magyarország népesség- és településföldrajza, közlekedési infrastruktúrája, mezőgazdasága, ipara, környezeti állapota (természet- és környezetvédelem) Magyarország az Európai Unióban.

K: A hallgató: sajátítsa el a Magyarországhoz kapcsolódó tényanyagot, ismerje hazánk jellemző természeti, társadalmi, gazdasági jelenségeit, folyamatait és legyen képes a közöttük fennálló összefüggések felismerésére, megfelelő topográfiai ismeretekkel rendelkezzen, környezettudatos szemlélete alakuljon ki, ismerje hazánk európai integrációs (EU) kapcsolatát, az elsajátított elméleti ismereteket képes legyen a tanulók számára továbbadni.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: falitérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, diasorozatok

KI: Endrédi L. 2000: Földrajzi ismeretek. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Martonné Erdős K. 2001: Magyarország természetföldrajza I. – Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen

Perczel Gy. 2003: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. – ELTE Kiadó, Budapest

AI: Frisnyák S. 1988: Magyarország földrajza. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Glatz F. (főszerk.) 2002: Magyar tudománytár I.-V. – MTA Társadalomkutató Központ, Kossuth Kiadó, Budapest

Juhász Á. 1987: Évmilliók emlékei, Magyarország földtörténete és ásványi kincsei. – Gondolat Kiadó, Budapest

Karátson D. (szerk.) (é.n.): Pannon Enciklopédia, Magyarország földje. – Kertek 2000 Kft. Kiadó, Budapest

Kollega Tarsoly I. (főszerk.) 1997: Magyarország a XX. Században II. – Babits Kiadó, Szekszárd

VMBTR 0102 N: Magyarország földrajza

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBTR 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kevey Balázs **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A szakmai tartalom elsajátításának célja, olyan tanítók képzése, akik alapvető földrajzi ismeretanyaggal rendelkeznek, ami korszerű, friss adatokra támaszkodó tényanyagot jelent. A gyakorlatorientált ismeretanyag alkalmazásával képesek az összefüggések felismerésére, a természeti és a gazdasági folyamatok elemzésére.

TP: Magyarország természetföldrajzi, társadalom- és gazdaságföldrajzi ismeretanyaga és annak gyakorlati alkalmazása. Magyarország földrajzi helyzete (térségi ismeretek), földtörténete (kőzetek, ásványkincsek, energiahordozók) geológiája, geomorfológiája, éghajlata, vízrajza, talajtípusai, növény- és állatvilága. Magyarország népesség- és településföldrajza, közlekedési infrastruktúrája, mezőgazdasága, ipara, környezeti állapota (természet- és környezetvédelem). Lakóhelyünk és környezetének földrajza Magyarország az Európai Unióban

K: A hallgató: sajátítsa el a Magyarországhoz kapcsolódó tényanyagot, ismerje hazánk jellemző természeti, társadalmi, gazdasági jelenségeit, folyamatait és legyen képes a közöttük fennálló összefüggések felismerésére, legyen képes az elméleti ismereteket területi összefüggésekben látni, napjaink változó természeti, környezeti, gazdasági folyamataiból legyen képes következtetéseket levonni a különböző formában megjelenő statisztikai adatokat tudja értékelni, belőle következtetéseket levonni környezettudatos szemlélete alakuljon ki, a tanultakat közvetlen környezetében (lakóhely) felismeri és alkalmazni, tanítani tudja, az elsajátított ismereteket képes legyen a tanulók számára továbbadni.

ÉM: szóbeli vizsga, Zárthelyi dolgozat, referátum

TS: falitérképek, különböző méretarányú polgári (EOTR) topográfiai térképek, atlaszok, kőzetgyűjtemény, tanulószobai anyagok: óravázlat, diasorozatok

KI: Endrédi L. 2000: Földrajzi ismeretek. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Endrédi L. (szerk.) 2001: Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei. – PTE IGYFK, Szekszárd

Endrédi L. – Benke L. – Harag F. 2000: Földrajzi gyakorlatok. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Martonné Erdős K. 2001: Magyarország természetföldrajza I. – Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen

Perczel Gy. 2003: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. – ELTE Kiadó, Budapest

AI: Frisnyák S. 1988: Magyarország földrajza. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Glatz F. (főszerk.) 2002: Magyar tudománytár I.-V. – MTA Társadalomkutató Központ, Kossuth Kiadó, Budapest

Juhász Á. 1987: Évmilliók emlékei, Magyarország földtörténete és ásványi kincsei. – Gondolat Kiadó, Budapest

Karátson D. (szerk.) (é.n.) Pannon Enciklopédia, Magyarország földje. – Kertek 2000 Kft. Kiadó, Budapest

Kollega Tarsoly I. (főszerk.) 1997: Magyarország a XX. Században II. – Babits Kiadó, Szekszárd

VMBTR 0201

N: Szervezetan

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 4

K: 4

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kevey Balázs

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A természettudományos világképhez és megismeréshez szükséges módszerek elsajátítása. Az élet változatos megjelenési formáihoz szükséges ismeretek megszerzése, a természettisztelő magatartás kialakítását segítő eljárások.

TP: Az élő anyag különböző megjelenési és fejlődési formáinak vizsgálata. Organizációs szintek: sejtek, szövetek, szervek, egyedek felépítésének és működésének összhangja. Az élővilág egységének és változatos megjelenési formáinak megismerése és értékékként való értelmezése. A környezethez való alkalmazkodás evolúciós példái. A természet évmilliói fejlődésének eredményei. A fenntarthatóság pedagógiájának kialakításához szükséges képességek fejlesztése.

K: A foglalkozásokon való részvétel, projektmunka

ÉM: szóbeli és írásbeli számonkérés, projekt munka, referátumok

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Donáth Tibor: Anatómia - élettan - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2005.

Dr. Endrédi Lajos: Biológiai ismeretek - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

Dr. Endrédi Lajos: Biológiai vizsgálatok - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000.

Haraszti Árpád: Növényismeret és növényélettan - Tankönyvkiadó, Budapest, 2004.

Kanczler Gyuláné dr.: Növény- és állatismeret - Budapesti Tanítóképző Főiskola, Budapest, 1996.

AI: Dr. Horváth László: Funkcionális anatómia - Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Horányszky András - Járainé Komlódi Magda: Növényművelési gyakorlatok - Tankönyvkiadó, Budapest, 1991.

Dr. Orbál Ferenc: Az emberi test - Gondolat Kiadó, Budapest, 1986.

Dr. Perendy Mária: Biológiai gyakorlatok kézikönyve - Gondolat Kiadó, Budapest, 1980.

Varró Aladár Béla: Gyógynövények gyógyhatásai - Pannon Kiadó, Budapest, 1991.

VMBTR 0301 N: Ökológia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:**

R: őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kevey Balázs

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Sokféleség biológiai értéke, és a biodiverzitás fenntartás fontossága. Az egyed feletti szerveződési szintek jellemzői. Az élő- és élettelen környezeti tényezők, az élőhelyek és élőlények kölcsönhatásai.

TP: Egyed feletti szerveződési szintek. A környezet és tűrőképesség kapcsolata, indikáció. Élőlények kölcsönhatásai, táplálkozási hálózatok. Biológiai rendszerek felépítése, változásai, anyag- és energia-forgalma. Koevolúció és alkalmazkodás. A Föld szférái, Gaia elmélet, biogeokémiai ciklusok. A Kárpát-medence élővilágának jellemzői. A természetvédelmi biológiai gondolkodásmód kialakulásához szükséges ökológiai attitűdök, ismeretek, törvények.

K: A foglalkozásokon való részvétel, projektmunka

ÉM: szóbeli és írásbeli számonkérés, projekt munka, referátumok

TS: Tanulószoza

KI: Juhász - Nagy Pál: Az eltűnő sokféleség - Scientia Kiadó, Budapest, 1993.

Juhász - Nagy Pál: Természet- és ember - Gondolat Kiadó, Budapest, 1993.

Juhász - Nagy Pál - Zsolnay László: Humán ökológia - ELTE TTK., Budapest, 1992.

Thomas F. Homer - Dixon: Környezet, szűkösség, erőszak - Tipotex Kiadó, Budapest, 2004.

Mátyás Csaba (szerk.): Erdészeti ökológia - Mezőgazda, Budapest, 1996.

AI: Borhidi Attila - Sánta Antal: Vörös könyv Magyarország növénytakarulásairól - TermészetBúvár Alapítvány, Budapest, 1999.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem - Pont Kiadó, Budapest, 2001.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig - Pont Kiadó, Budapest, 2002.

Láng István (szerk.): Környezet- és természetvédelmi lexikon - Akadémiai Kiadó, Budapest, 2002.

Dr. Szentesi Árpád - Dr. Török János: Állatökológia - Kovásznai Kiadó, Budapest, 1997.

Közös jövőnk - Mezőgazda, Budapest, 1988.

Vida Gábor: Helyünk a bioszférában - Tipotex Kiadó, Budapest, 2002.

Szathmáry Eörs - John Maynard Smith: A földi élet regénye - Vince Kiadó Kft, Budapest, 2000.

VMBTR 0401 N: Természetismeret tanítása

T: előadás **MF:**5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: TERB 0201; TERB 0202; TERB 0301 **É:** kollokvium

TF: Dr. Kevey Balázs **EA:** Gébert Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A természetismeret tantárgy tanítására történő elméleti és gyakorlati felkészítés. Olyan tanítók képzése, akik korszerű módszertani kultúrával, szemlélettel és felkészültséggel rendelkezve alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományos nevelésére-oktatására. Megfelelő környezettudatos szemlélettel és értékrenddel rendelkezve képesek az adott életkornak megfelelően fejleszteni a tanulók környezethez való viszonyát, viselkedési szokásait, életmódját. Rendelkeznek a természettudományok alapoktatásához szükséges korszerű ismeretekkel, összefüggésekkel, tantárgy-pedagógiai eljárásokkal.

TP: Az érvényben lévő dokumentumok vizsgálata a természettudományos nevelés, fejlesztés szempontjából./ Köznevelési törvény, Nemzeti alaptanterv, kerettantervek, helyi tantervek, nevelési programok / A természettudományos megismerés lehetőségeinek, eljárásainak bemutatása. A tájékozódási alapismeretek, a térben és időben történő tájékozódás. A tanító tervező, szervező irányító munkája, mérési eljárások. A korszerű tanítás-tanulás irányítás formái, lehetőségei. A megismerés módszereinek alapozása, a közvetlen tapasztalatszerzés lehetőségei a nevelő-oktató munka során.

K: A félév során két zárthelyi dolgozat megírása, legalább elégséges érdemjegyre a tematikában szereplő tartalmi anyagból.

ÉM: ZH-k, valamint a félév zárásakor szóbeli vizsga

TS: tervezet gyűjtemény, videós órák

KI: Dr. Dámné Erdei Gabriella: Módszertani útmutató a környezetismeret – természetismeret tanításához Debrecen 1998.

Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – Magyar Környezeti Nevelési Egyesület Bp. 1998.

Földünkért- Az élet fenntartásának stratégiája – Környezetvédelmi és Településfejlesztési Minisztérium Bp. 1992

AI: Környezetünk vizsgálata – foglalkozási tervek – Nemzeti Szakképzési Intézet Bp. 1993.

Dr. Kárász Imre: Ökológiai és környezetvédelmi alapismeretek – Typotex KFT Bp. 1990.

Szabó Elemér – Dr. Pomázi István: Magyarország környezeti mutatói 2002 – Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium Bp. 2003.

Vida Gábor- Gulyás Pálné- Tóth Albert: Kultúra – Nevelés _ Oktatás- Környezet T.K.T.E. 1990.

Adorján Zita: Magonc – Mecsek Erdészeti Rt. Pécs 1998.

VMBTR 0402 N: Természetismeret tanítása**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** TERB 0201; TERB 0202; TERB 0301 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr Kevey Balázs **EA:** Gébert Imre**B:** Tanító szakon kötelezően választható.

C: A természetismeret tantárgy tanítására történő gyakorlati felkészítés. Rendelkeznek a természettudományos nevelésre, fejlesztésére alkalmas szervezeti formák ismeretével. Olyan tantárgy-pedagógiai eljárásokat sajátítottak el, amelyek felkészítenek a 6-12 éves korosztály természetismeret műveltség terület tanulásához szükséges képességek eredményes fejlesztésére. Korszerű módszertani kultúrával, szemlélettel és felkészültséggel rendelkezve alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományos nevelésére.

TP: A tanító, szervező, lebonyolító feladatai, a játékosság szerepe a természettudományos megismerési folyamatban. A képességek, készségek fejlesztését kezdeményező játékok. A környezetre káros folyamatok, a helyi, a regionális és a globális problémák, ezek megoldási lehetőségei, a környezeti nevelés lehetőségei a tanítási órákon, valamint a tanórán kívül. Magyarország természeti-és gazdasági jellemzői. A természettudományos fejlesztést megvalósító órák elemzése, az óratervek készítésének speciális szempontjai. Általános természetföldrajzi alapismeretek tanításának lehetőségei. A tanítói algoritmus felhasználásának lehetőségei a biológiai ismereteket feldolgozó órák során.

K: A félév során mikro tanítások vezetése, egy – egy tervezet bemutatása, a hozzá tartozó szemléltető anyag elkészítése, bemutatása.

ÉM: A félév során egy – egy témakörhöz tartozó tananyagegység tervezetként történő bemutatása, az ehhez tartozó szemléltető anyag bemutatása, mikro tanítás végzése. A félév zárása szóbeli vizsga.

TS: tervezet gyűjtemény, szemléltető eszközök, videós órák, a tantárgy rendelkezésre álló taneszközei.

KI: Dávid János – dr. Harag Ferenc: Magyarország földrajza – Kapovár 1995.

Horváth Miklós: Környezetvédelmi megfigyelések Pont Kiadó Bp. 1995.

Kárász Imre: Ökológiai és környezetvédelmi alapismeretek N. T. Bp. 1990.

Véghelyi Józsefné – Pákozdi Erika: Segédanyag a természetismeret tantárgypedagógia tanulásához Bp. 1998.

AI: Kontra Klára: Beszéljünk a természetről – Calibra Kiadó Bp. 1992.

Szebenyi Péter: Ember és természet Korona Kiadó Budapest 1997.

Mohay Péter: Közösségformáló játékok Flaccus Kiadó Budapest 2004.

Agárdy Sándor: Erdei iskola Aqva Kiadó Budapest 1994.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem Pont Kiadó Budapest 2001.

Dr Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokálisig Pont Kiadó Budapest 2001.

Segédlet: Az iskolai környezeti nevelési programjának elkészítéséhez OM. Budapest 2004.

VMBTR 0501 N: Környezet és természetvédelem

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 4 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kevey Balázs **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A természet- és környezetvédelem objek-umainak megismerése. Az alapvető fogalmi, törvényi, intézményi, jogi, tevékenységi rendszerének elsajátítása.

TP: A természet- és környezetvédelem kapcsolata, története. A védelem formái, objektumai, hazai és nemzetközi gyakorlata. Védett területek és fajok. A környezetvédelmi és természetvédelmi törvények, nemzetközi egyezmények. A fenntartható és környezettudatos, természettisztelő magatartáshoz és neveléshez szükséges ismeretek, attitűdök, cselekvési lehetőségek elsajátítása.

K: A foglalkozásokon való részvétel, projektmunka

ÉM: szóbeli és írásbeli számonkérés, projekt munka, referátumok

TS: Tanulószoza

KI: Kerényi Attila: Környezettan - Mezőgazda, Budapest, 2003.

Meadows: A növekedés határai - Kossuth Kiadó, Budapest, 2005.

Lester R. Brown (Szerk.): A világ helyzete - Föld Napja Alapítvány, Budapest.

Rakonczi János: Globális környezetvédelmi problémák - Lazi Bt. Szeged.

Rakonczi Zoltán: Természetvédelem - Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2002.

Standovár Tibor - Richard B. Primack: A természetvédelmi biológia alapjai - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001

AI: Békefi - Bosnyák: Barátunk a természet - Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs, 1998.

Juhász - Nagy Pál: Az eltűnő sokféleség - Scientia Kiadó, Budapest, 1993.

Papp Sándor - Kümmel, Rolf: Környezeti kémia - Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem - Pont Kiadó, Budapest, 2001.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig - Pont Kiadó, Budapest, 2002.

Dr. Sántha Attila: Környezetgazdálkodás - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1996.

Szathmáry Eörs - John Maynard Smith: A földi élet regénye - Vince Kiadó Kft, Budapest, 2000.

VMBTR 0601 N: Terepgyakorlat

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kevey Balázs **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hazai talajok, kőzetek, felszínformák, társulások és fajok leggyakoribb képviselőinek megismerése. A terepen végzett vizsgálódások módszertanának elsajátítása.

TP: A vízi, erdei és füves életközösségek vizsgálata. Élőhelyek abiotikus és biotikus tényezőinek mérése. A környezet és alkalmazkodás kapcsolata, fajismeret. Környezet és alkalmazkodás kapcsolata. Mintavételi eljárások, eredmények kezelése, adatok elemzése. A természet által, a természetben végzett vizsgálódások megfigyelése révén a természeti jelenségek, törvények felismerésére való képességek kialakítása. A szenzitív pedagógia eszköztárának megismerése.

K: A foglalkozásokon való részvétel, projektmunka

ÉM: szóbeli és írásbeli számonkérés, projekt munka, referátumok

TS: Tanulószoza, plakátok

KI: Hortobágyi - Simon (Szerk.): Növényföldrajz, társulásban és ökológia - Tankönyvkiadó, Budapest, 1981.

Kárász Imre: Ökológia és környezetelemzés Pont Kiadó, Budapest, 1996.

Kárász Imre: Környezetünk vizsgálata - NSZI., Budapest, 1993.

Simon T. - Seregélyes Tibor: Növényismeret - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.

Varga Zoltán: Állatismeret: Tankönyvkiadó, Budapest, 2002.

AI: Értéktörző Magyarország - TermészetBúvár Alapítvány, Budapest, 2002.

Dr. Fejes Erzsébet - Kanczler Gyuláné dr. : Mesélő természet - Kincs Könyvkiadó és Kereskedelmi Kft. , Szombathely, 1995.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem - Pont Kiadó, Budapest, 2001.

Dr. Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig - Pont Kiadó, Budapest, 2002.

Dr. Nádai Magda: Gyümölcs a tudás fájáról - Aqua Kiadó, Budapest, 1992.

VMBTS 0101 N: Anatómia- élettan

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy megismerteti a hallgatóval az emberi test felépítését, a szervek, szervrendszerek működésének elméletét abból a célból, hogy a testnevelés gyakorlatainak tervezésével és alkalmazásával a kívánt hatásokat teljesüljenek. A hallgató megismeri meg az emberi test anatómiai felépítését, a 6-12 éves korú gyermek élettani folyamatait, a rendszeres testmozgás pozitív hatásait.

TP: Az emberi test felépítése és működése. Általános csont- és izülettan. A mozgás aktív szervrendszere. Az emésztő, légző, keringés, kiválasztás szervrendszere. Az érzékszervek. Az idegrendszer. A belső elválasztású mirigyek. A korosztály sportsérülései. Az elsősegélynyújtás szabályai.

K: A hallgató legyen képes a mozgásfolyamatok anatómiai és élettani elemzésére.

ÉM: Az írásbeli dolgozatok értéke adja a gyakorlati jegyet.

TS: Tanulószoza

KI: Farmosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Frenkl Róbert: Sportélettan. Sport, Bp., 1983.

Miltényi Márta: Sportmozgások anatómiai alapjai I-II. Sport, Bp., 1988.

AI: Az emberi test – szemléltető képes szótár. Lux Prino, Bp., 1993.

Az emberi test. Medicina Könyvkiadó Rt – Láng Kiadó, Bp., 1993.

Háromdimenziós anatómiai atlasz, Scoler Kiadó, 2000.

Horváth L.: Funkcionális anatómia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.

Sipos Gy.: Anatómiai, élettani és gyógytestnevelési alapismeretek. Tárogató Kiadó, Bp., 1995.

VMBTS 0201

N: Gimnasztika

T: szeminárium

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az általános és sokoldalú képzés eszközrendszerének, a gimnasztikának az alkalmazása az 1-6. osztályban. Azok a tanítók képesek a testkulturális értékek közvetítésére, akik ismerik a gimnasztika mozgás- és gyakorlatrendszerét, ismerik a gimnasztika mozgásanyagának szervezetre kifejtett hatásait. Készség szinten használják a testnevelésben és a sport minden területén a terminológiát.

TP: A gimnasztika mozgásanyagának elméletben és gyakorlatban történő elsajátítása. Általánosan és sokoldalúan képző szabadgyakorlati alapformájú gyakorlatok, szabad, társas, páros, pad- és bordásfal gyakorlatok. Bemelegítő gyakorlatok tervezése, levezetése a tanult oktatási, vezetési módszerek birtokában. Megismerik a gimnasztika képességfejlesztő hatásait. Elsajátítják a megtanítandó sportági mozgásanyag technikáját előkészítő, cél, rávezető gyakorlatokat.

K: Képesse kell válniuk bemelegítő gyakorlatsorok összeállítására, vezetésére. A terminológiát készség szinten alkalmazzák. A rajzírás hibátlanul, gyorsan használják.

ÉM: A gyakorlati jegyet a tervezet érdemjegye és a mikrotanítás értéke adja.

TS: Tanulószoza

KI: Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Erdős István: Gimnasztika. TFTI Bp., 1999.

Ozsváth Ferenc: Testnevelés, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

AI: Horváth Tihamér: Testnevelés kézikönyv (az általános iskola 5-6. osztálya számára) Apáczai Kiadó, 2004.

Kerezsi Endre: Torna I. TF tankönyv, Sport Kiadó, Bp., 1989.

Maxin, J: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2002.

Prisztóka Gyöngyvér: Testneveléselmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1998.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004.

Rétsági Erzsébet: Kézikönyv a testnevelés tanításához (5-8. osztály) Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

VMBTS 0301 N: Atlétika I.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az atlétika mozgásanyagának (5-6. osztály) gyakorlati elsajátítása és az azokhoz szükséges kondicionális képességek fejlesztése olyan szintre, ami lehetővé teszi a mintaszerű bemutatást. E mozgásformák elméleti alapjainak megismerése, helyes technikai végrehajtása, valamint ezek oktatásának készségszintű alkalmazása. Legyenek tisztában az atlétika versenyszabályaival.

TP: Futószámok: álló- és térdelőrajt; rövid, közép és hosszútávfutás. Ugrószámok: guggoló távolugrás; átlépő magasugrás. Dobószámok: kislabdahajtás.

K: A hallgatók a félév végére legyenek képesek a tanult technikákat mintaszerűen bemutatni és tudják ezeket oktatni is. Hospitálás egy atlétikai versenyen. Az előírt szinteket teljesítsék.

ÉM: A gyakorlati anyag bemutatása. Zárthelyi dolgozat az elméletről, az oktatás módszereiről, felépítéséről; a hibajavításról és a versenyszabályokról.

TS: Tanulószoza

KI: Arday László A testnevelés tanítása. Korona Kiadó, 2001.

Atlétika – 1003 játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, 2000.

Koltay Jenő-dr. Takács László: Az atlétikai oktatása. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Ozsváth Ferenc: A testnevelés tanítása. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1970.

AI: Atlétika II. Sport Kiadó, Bp., 1980.

Mindszenty J.-Mátraházi J.: Az atlétika nemzetközi és hazai versenyszabályai. Nyírségi Nyomda, Bp., 1998.

Mozolai Annamária: Az atlétika és oktatásmetodikája. Kézirat. Szekszárd, 199

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgypedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2004.

Sipos György: A testnevelés tanítása. Tankönyvkiadó, Bp., 1970.

VMBTS 0302 N: Atlétika II.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az atlétika fő mozgásanyagának (futás, ugrás, dobás) gyakorlati elsajátítása és az azokhoz szükséges kondicionális képességek fejlesztése olyan szintre, ami lehetővé teszi a mintaszerű bemutatást. E mozgásformák elméleti alapjainak megismerése, helyes technikai végrehajtása, módszertani elveinek készségszintű alkalmazása.

TP: Futószámok: váltófutás, gátfutás. Ugrószámok: lépő távolugrás; flop magasugrás. Dobószámok: súlylökés (O' Brien féle technika)

K: A tanult technikákat tudják mintaszerűen bemutatni. Teljesítsék az előírt szinteket. Legyenek képesek oktatni a tanult technikákat. Egy atlétika versenyen versenybírói teendőket lássanak el.

ÉM: A gyakorlati bemutatásra érdemjegyet kapnak. Zárthelyi dolgozat az oktatás módszertanából, a hibajavításból és a versenyszabályból.

TS: Tanulószoza

KI: Atlétika II. Sport Kiadó, Bp., 1980.

Arday László: A testnevelés tanítása. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Koltay Jenő-dr. Takács László: Az atlétikai oktatása. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

AI: Atlétika – 1003 játék és gyakorlat. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2000.

Dr. Ozsváth Ferenc: A testnevelés tanítása. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1970.

Mindszenty J.-Mátraházi J.: Az atlétika nemzetközi és hazai versenyszabályai. Nyírségi Nyomda, Bp., 1998.

Mozolai Annamária: Az atlétika és oktatásmetodikája. Kézirat. Szekszárd, 1996.

Sipos György: A testnevelés tanítása. Tankönyvkiadó, Bp., 1970.

VMBTS 0401 N: Gyógytestnevelés elmélet

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: VMBTS 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Christián Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Szerezenek elméleti ismereteket a kisiskolás korban előforduló egyes mozgatórendszeri és egyes belgyógyászati betegségek kialakulásának anatómiai- élettani hátteréről. Készítsen fel a testnevelés és sporttudomány területén a korszerű gyógytestnevelési ismeretek befogadására, gyarapítására. Ismerjék meg a szervek és szervrendszerek egészséges fejlődésének, elősegítésének lehetőségeit és a preventív szemléletet.

TP: A gyógytestnevelés tartalma, valamint helye és szerepe az általános iskolában. A 6-10 éves korban előforduló szerzett és veleszületett mozgásszervi elváltozások. A 6-10 éves korban előforduló belgyógyászati betegségek kialakulásának okai. A testnevelés és sport mozgásformáinak, felhasználásának területei a mozgásszervi és belgyógyászati betegség megelőzésében. A mozgásterápia elméleti háttere. az egészséges életvitel és szokásrendszer gyermekkorban történő kialakításának feltételei. Ismeretszerzés a szűrővizsgálatok területéről.

K: Ismerjék a gyógytestnevelés elméleti hátterét. A mozgásszervi elváltozások és a belgyógyászati betegségek anatómiai- élettani hátterének ismerete. A prevenció és korrekció feltételrendszerének ismerete.

ÉM: Zárthelyi dolgozat.

TS: Anatómia- élettani prezentációs eszközök (pl. csontváz). Videofilmek.

KI: Ákoshegyiné dr. Hild Gerda-Christián Anikó: Prevenció. Famulus, Szekszárd, 1995.

Gárdos M.-Mónus A.: Gyógytestnevelés. MTA, Bp., 1995.

Bencze Sné és mts.-i: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF Szarvas, 1995.

Pappné G. Zs.: Tartásjavító gyakorlatok óvodás és általános iskolások számára. Flaccus, Bp., 2201.

AI: Gaál S.-né-Bencze S.-né: Prevenció és korrekció a 3-10 éves korú gyermekek testnevelésében. TSF PFK, Szarvas, 2000.

Tóth J.: Mozgásszervek védelme a gyermekkorban. Pedagógiai Intézet, Békéscsaba, 1996.

Érdi-Krausz Zs.: Mindenki gyógytestnevelése. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Bp., 1995.

VMBTS 0402 N: Gyógytestnevelés gyakorlat

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBTS 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Christián Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Szerezzenek gyakorlati ismereteket a kisiskolás korban előforduló egyes mozgásszervi elváltozások prevencióját és korrekcióját illetően. Ismerjék meg a kisiskolás korban előforduló egyes belgyógyászati betegségek prevenciójának a gyakorlatban történő megvalósításának lehetőségeit. Szerezzenek tapasztalatokat a testmozgások és az úszás pozitív élettani hatásairól és a mozgásfejlesztésben betöltött szerepéről. Adjon betekintést a könnyített és gyógytestnevelés mozgásanyagába. Ismerjék meg a kontraindikáció sajátosságait.

TP: Az egyes mozgatórendszeri elváltozások preventív mozgásformáinak elsajátítása. A nyak, a mellkas, a gerinc, a csípő és a láb elváltozásainak javítását célzó gyakorlatanyag feldolgozása. Az elváltozásoknak megfelelő mozgásformák kiválasztása és alkalmazásának lehetősége, tervezése. A kontraindikált gyakorlatok megismerése. Az általános iskolás korban előforduló belgyógyászati betegségek prevenció gyakorlatanyagának elsajátítása. A megismert elváltozások és betegségek esetében alkalmazható terhelési szintek megismerése. Az úszás mozgásanyagának prevenció és korrekció hatásai.

K: Tudjanak prevenció jellegű mozgásformákat összeállítani. Legyenek képesek megállapítani a kontraindikációt az egyes mozgásszervi és belgyógyászati betegségeket illetően. Ismerjék a testtartásjavítás gyakorlatanyagát. Alakuljon ki a preventív szemléletmód.

ÉM: Gyakorlati bemutatás és zárhelyi dolgozat.

TS: Speciális torna- és sporteszközök. Videofelvételek.

KI: Ákoshegyiné dr. Hild Gerda-Christián Anikó: Prevenció. Famulus K., Szekszárd, 1995.

Gárdos M.-Mónus A.: Gyógytestnevelés. MTA, Bp., 1995.

Bencze Sné és mts.-i: Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. Szarvas-Press K., Szarvas, 1995.

Gedő D.-Riegler E.: Labdás gyakorlatok a mozgásterápiában. 1999.

Pappné G. Zs.: Tartásjavító gyakorlatok óvodás és általános iskolások számára. Flaccus, Bp., 2201.

AI: Gaál S.-né-Bencze S.-né: Prevenció és korrekció a 3-10 éves korú gyermekek testnevelésében. TSF PFK, Szarvas, 2000.

Tóth J.: Mozgásszervek védelme a gyermekkorban. Pedagógiai Intézet, Békéscsaba, 1996.

Érdi-Krausz Zs.: Mindenki gyógytestnevelése. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Bp., 1995.

Pappné Gazdag Zs.: A labda. A babzsák. A pad. A karika. A szék. Sorozat. Flaccus, Bp., 2001.

VMBTS 0501 N: Torna I.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók elméletben és gyakorlatban sajátítsák el az 1-6. osztályban tanítható talajtorna és szekrényugrás mozgásanyag technikáját, a segítségadás módját és a szervezést a torna mozgásanyag végrehajtása során. Az általános iskolában használt tornaszerek megismerése.

TP: Nők gyakorlatanyaga: talajtorna, szekrényugrás. Férfiak gyakorlatanyaga: talajtorna, szekrényugrás. Valamennyi szeren: alapgyakorlat. Valamennyi szeren a tevőleges segítségadás, valamint a tanulói segítségadás megismerése.

K: A hallgató legyen képes bemutatni az alapgyakorlatokat és tudjon aktív segítséget adni társainak. Legyenek tisztában a tornaversenyek rendszerével és szabályaival, a pontozás elveivel. Hospitálás egy tornaversenyen.

ÉM: A gyakorlati jegyet a bemutatások eredményei és a zárthelyi dolgozat értéke adja.

TS: Tanulószoza

KI: Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, 2001.

Hamza-Karácsony-Molnár-Vígh-Gyulai: Torna 1x1 „mondAt” Kft. Bp., 2000.

Kerezsi Endre: Torna I-III. TF. Tankönyv, Sport Kiadó, Bp., 1980.

AI: Bejeh Klára-dr. Hamar Pál: Torna ABC, OKKER Kiadó

Donáth Ferenc-dr. Hamza István-Molnár Ferenc-Vígh László: Torna az iskolában. Bp., 1996.

Erdős István: Gimnasztika. TFTI, Bp.,

Maxin, J.: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2002.

Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.

VMBTS 0502 N: Torna II.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: VMBTS 0501 **É:** kollokvium

TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók elméletben és gyakorlatban sajátítsák el az 5-6. osztályban tanítható: gerenda, felemáskorlát (nők), korlát és gyűrű (férfiak) mozgásanyagának technikáját, a segítségadás módját és a szervezést a torna mozgásanyag végrehajtása során. Az általános iskolában használt tornaszerek megismerése, biztonságos szerelése és használata.

TP: Nők gyakorlatanyaga: gerenda, felemáskorlát, kötélmászás. Férfiak gyakorlatanyaga: korlát, gyűrű, kötélmászás. Valamennyi szeren alapgyakorlat. Minden szeren a tevőleges segítségadás, valamint a tanulói segítségadás megismerése.

K: A hallgató legyen képes az előírt alapgyakorlatokat bemutatni, ismerje az alapfokú szabályokat és tudja az elsajátított elemek technikájának ismertetését, oktatásának menetét. Hospitálás egy tornaversenyen.

ÉM: A kollokvium részjegyet a bemutatások eredményei adják.

TS: Tanulószoza

KI: Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, 2001.

Hamza-Karácsony-Molnár-Vígh_Gyulai: Torna 1x1 „mondAt” Kft. Bp., 2000.

Kerezsi Endre: Torna I-III. TF. Tankönyv, Sport Kiadó, Bp., 1980.

AI: Bejeh Klára-dr. Hamar Pál: Torna ABC, OKKER Kiadó

Donáth Ferenc-dr. Hamza István-Molnár Ferenc-Vígh László: Torna az iskolában. Bp., 1996.

Erdős István: Gimnasztika. TFTI, Bp., 1999.

Maxin, J.: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2002.

Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.

VMBTS 0601 N: Sportjáték I.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék meg a sportjátékok közül az 5-6. osztályban tanított kézilabdázás és a kosárlabdázás játékelméletét és mozgásrendszerét. Szerezzenek technikai és taktikai ismereteket a kézilabdázás és a kosárlabdázás területén. Készítsen fel a sportjátékok oktatására, játékvezetésre az 5-6. osztályban. Jusson kifejezésre a kézilabdázás és a kosárlabdázás készség- képesség- és személyiségformáló hatása. Adjon útmutatást a játéki igény felkeltésére, a mozgásműveltség fejlesztésére az 5-6. osztályban.

TP: Kézilabdázás: A kézilabdázás jellemzése, oktatásának metodikája. A labda nélküli és a labdás gyakorlatok: labdaátadások, labdavezetések, kapura lövések, kapustechnika. Kosárlabdázás: A kosárlabdázás jellemzése, oktatásának metodikája. Labda nélküli és labdás mozgások: megindulás, megállás, sarkazás, labdavezetés, átadások, kosárra dobások. A védekezés és a támadás taktikájának megismerése. Szabályismeret és játékvezetés.

K: Legyen képes a tanult technikai elemek pontos végrehajtására. Mikroitanítás keretében tudja oktatni a kézilabdázás és a kosárlabdázás mozgásformáit. Szabályismeret alkalmazásával legyen képes játékot vezetni.

ÉM: Zárthelyi dolgozat, gyakorlati bemutatás

TS: Sportági szemléltető ábrák: kézilabdázás, kosárlabdázás

KI: Kristóf L.-Gaál L.: Sportjátékok II-III. Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Zsiga Gy. L.: Kézikönyv a kézilabdázás oktatásához. Szerzői Kiadás, Bp.,

Horváth Z.: Játék és szabadidősportok. BDF, Szombathely, 1999.

AI: Marczinka Z.: Kézilabdázás. Trió Kiadó, Bp., 1994.

Madarász I.: A kézilabdázás szabálykönyve. MKSZ, Bp., 1995.

Hartyányi Zs.: Kosárlabda mindenkinek. Játékszabályok. Göttlinger Bt. Kiadó, Bp., 1995.

Kim Payne: Gyermekünk játékai. (Ford.: Szentgyörgyi J.) AKG Bt. Kiadó, Bp., 1999.

Arday László: A testnevelés tanítása. Tanári kézikönyv a felső tagozatos pedagógusok számára.

Korona Kiadó, Bp., 2001.

VMBTS 0602 N: Sportjáték II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék meg a sportjátékok közül a felső tagozatban oktatott röplabdázás és labdarúgás játékelméletét és mozgásrendszerét. Szerezzenek technikai és taktikai ismereteket a röplabdázás és a labdarúgás területén. Készítse fel a sportjáték oktatására az 5-6. osztályban. Jusson kifejezésre a röplabdázás és a labdarúgás készség- képesség- és személyiségformáló hatása.

TP: Röplabdázás: A röplabdázás jellemzése, oktatásának metodikája. Labda nélküli és labdás gyakorlatok: kosárérintés, alkarérintés, nyitások, feladások, leütések, sáncok. Labdarúgás: A labdarúgás jellemzése, oktatásának metodikája. A labda nélküli és a labdás mozgások: rúgások, labda átvételek, lövések, cselezések, fejelések, kapustechnika. Taktikai ismeretek, szabályismeret, játékvezetési ismeretek.

K: Legyen képes a röplabdázás és a labdarúgás technikai elemeit pontosan végrehajtani.

Mikrotanítás keretén belül tudja oktatni a röplabdázás és labdarúgás mozgáselemeit. Szabályismeret alkalmazásával tudjon játékot vezetni.

ÉM: Zárthelyi dolgozat és gyakorlati bemutatás

TS: Sportági szemléltető ábrák: röplabdázás, labdarúgás

KI: Kristóf L.-Gaál L.: Sportjátékok II-III. Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Rigler E.-Koltai M.: Gyakorlatgyűjtemény a röplabda iskolai oktatásához. SE-TSK, Bp., 2001.

Arday László: A testnevelés tanítása. Tanári kézikönyv a felső tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

AI: Kállai I.: Támadásvariációk a modern labdarúgásban. MLSZ. Debrecen, 1995.

Garamvölgyi M.: A röplabdázás technikája és taktikája. MRSZ, Bp., 1996.

Herpai L.: A röplabdázás hivatalos játékszabályai. MLSZ, Bp., 2001.

Szilágyi Gy.: A labdarúgás játékszabályai. MLSZ, Bp., 1996.

VMBTS 0701 **N: Testnevelés tantárgypedagógia**
T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: TESB 0501 **É:** gyakorlati jegy
TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A testnevelés tantárgy mozgásanyagának 5-6. osztályban történő oktatásának, a testnevelés óra szervezésének elméleti megalapozása, rendszerbe foglalása. A tantárgy biztosítsa az elméleti ismeretek olyan fokát, melyek birtokában a hallgatók a megszerzett ismereteiket eredményesen alkalmazhatják a tanórai és a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon.

TP: A testnevelés fogalma, célja, feladatai, eszközei, oktatásának módszertana. A testnevelésóra felépítése, típusai, tervezése. Foglalkoztatási formák. Testi képességek fejlesztésének módjai az 5-6. osztályban. Terhelési görbe. Az atlétikai mozgások oktatásának módszertana az 5-6. osztályban. A torna mozgások oktatásának módszertana az 5-6. osztályban. A sportjátékok mozgások oktatásának módszertana az 5-6. osztályban. A testnevelési játékok és a gimnasztikai mozgások oktatásának módszertana az 5-6. osztályban. Tanterv, tanmenet, óravázlat, tervezet

K: Legyen képes a hallgató a tanult ismeret alapján a 5-6. osztály számára megfelelő tervezeteket készíteni.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza, mintatervezet

KI: Arday László: A testnevelés tanítása (alsó tagozat) Korona Kiadó, Bp., 1999.

Király Tibor: A testnevelés tanítás módszertana tanítók részére. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Prisztóka Gyöngyvér: Testneveléstudomány. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1998.

AI: Báthori Béla: Testneveléstudomány és módszertan I. MTE, Bp., 1994.

Ozsváth Károly: Testnevelés tantárgypedagógia I. Elméleti alapok. Magyar Elektronikus Könyvkiadó, Bp., 2003.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy pedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004.

Erdős István: Gimnasztika. TFTI Bp., 1999.

Dr. Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana. Sport Kiadó, Bp., 1972.

Dr. Farnosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

VMBTS 0702 N: Testnevelés tanárgypedagógia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: VMBTS 0701

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók által addig tanult testnevelés és sport ismeretek szintetizálása. Megtanulják a testnevelés mozgásanyagának szakszerű közvetítését, gyakorlatban történő alkalmazását az 5-6. osztályban. A kiadott feladatnak megfelelően önállóan megterveznek egy testnevelés órát, mint a tanítási egység egy részét.

TP: A különböző sportági ismeretanyag szintetizálása az oktatás folyamatába. Az anyagkiválasztás, anyagelrendezés és a helyi adottságok megfelelő értékelése és az így szerzett tudásanyag alapján megfelelő helyi program készítése, elméleti feldolgozása.

K: Váljon alkalmassá a hallgató testnevelés program készítésére az 5-6. osztály számára. Ismerje meg a motoros cselekvéstanítás,- tanulás folyamatában alkalmazott módszereket, tanítási,- és tanulási stratégiákat. Érvényesítse minden esetben a differenciálás elvét. A mozgásos cselekvéstanulás szervezési feladatait jól válassza meg. (Tanulók, szerek, mozgatása; foglalkoztatási formák stb.). Legyen képes a testnevelésóra szerkezetének megfelelően a különböző didaktikai feladat megoldásához a legcélszerűbb munkaformák megválasztására, rugalmas alkalmazkodásra, improvizációra.

ÉM: mikrotanítás, tervezet

TS: Tanulószoza

KI: Arday László: A testnevelés tanítása (felső tagozat) Korona Kiadó, Bp., 1999.

Király Tibor: A testnevelés tanítás módszertana tanítók részére. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Rétsági Erzsébet: A testnevelés tantárgy pedagógiája. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs 2004.

AI: Báthori Béla: Testneveléstudomány és módszertan I. MTE, Bp., 1994.

Erdős István: Gimnasztika. TFTI Bp., 1999.

Farmosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Nádori László: Az edzéselmélet módszertana. Sport Kiadó, Bp., 1972.

Ozsváth Károly: Testnevelés tantárgypedagógia I. Elméleti alapok. Magyar Elektronikus Könyvkiadó, Bp., 2003.

Prisztóka Gyöngyvér: Testneveléstudomány. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1998.

VMBTS 0801 N: Iskolai szabadidősport**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária**B:** Tanító szakon kötelezően választható.**C:** A hallgatók megismernek alapszinten minél több sportágat. Az iskolák felszereltségei, adottságai, lehetőségei figyelembevételével minél érdekesebb, divatosabb sportágat is tudnak a hallgatók a gyermekek számára elérhetővé tenni.**TP:** Az oktatás során előforduló sportágak a következők: sielés, tenisz, aerobik, küzdősportok, lovaglás, röplabda, triatlon, kerékpár.**K:** A hallgatók sajátítsák el alapszinten az előforduló sportágak elméletét és gyakorlatát. Ismerjék meg a sportág történetét, legyenek tisztában a biomechanikai hatásaival, valamint oktatásának módszertanával. Ismerjék a sportág játék- és versenyszabályait. A tanító szak testnevelés műveltségterületes hallgatóinak kötelező aktívan résztvenni a PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar Testnevelés Intézeti Csoport által szervezett sítáborban, 5 nap.**ÉM:** Zárthelyi dolgozat a félév során tanultakból, sielés gyakorlati bemutatása.**TS:** Tanulószoza, videoanyagok**KI:** Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Horváth Zoltán: Játék és szabadidősport. Berzsényi Dániel Főiskola, Szombathely, 1998.

Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana. Sport Kiadó, Bp., 1972.

AI: Esküdtné Sebestyén Ildikó: Mozgásos játékok és oktatásuk. Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó, Bp., 1986.

Götl Katalin: Amit az új aerobikról tudni kel. Kékes Kiadó, Bp., 1993.

Horváth Zoltán: 99 játék mindenkinek. Berzsényi Dániel Főiskola, Szombathely, 1994.

Kenneth H. Cooper: A tökéletes közérzet programja. Sport, Bp., 1987.

Koltay J.-Nádor L.: Sportképességek fejlesztése. Sport, Bp., 1983.

Ozsváth K.: Sportképességek mérése. Sport, Bp., 1989.

Sportjátékok I-II-III. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

VMBTS 0901 N: Úszás oktatása

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók megismerik az úszás fontosságát és az egészségre gyakorolt hatását. Megtanulják az úszást oktatni, vízitábort szervezni és vezetni. A képzés során elsajátítják a mellúszás, a hátúszás és a gyorsúszás helyes technikáját, oktatásmetodikáját és az úszás versenyszabályait.

TP: A mellúszás, hátúszás, gyorsúszás korszerű versenytechnikájának elsajátítása. Az úszásnemek fordulói, (bukó, félbukó) rajtjai (rajtfejes, hátraajt). A technika elsajátítása mellett az oktatásmetodikát is megtanulják a hallgatók.

K: A félév végére a hallgatók legyenek képesek mind a három úszásnem mintaszerű bemutatására, 50 m időre úszására mint a három úszásnemben, rajtok, fordulók bemutatása.

ÉM: Zárthelyi dolgozat, a gyakorlati bemutatás.

TS: Tanulószoza, videoanyag.

KI: Csaba L.: A négy úszásnem technikájának oktatása. Szöveggyűjtemény II. Óberder ob Co. Stúdió Kft. Bp., 2000.

Kiricsi János: Úszásoktatás kisiskolások számára. SETSK. Bp., 2002.

Kovács Iván: Úszás, Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

AI: Bucher, W: 1001 játék és gyakorlatforma az úszásban. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2000.

Csaba L.-Lengyel Sz.: A vízi játékok alkalmazása az úszásfoglalkozásokon. Úszás szöveggyűjtemény II. Print 17 Kft. Bp., 2000.

Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Tóth Ákos: Úszás, oktatás. SETSK, Bp., 2002.

VMBVN 0101 N: Vizuális stúdiumok

T: szeminárium **MF:** 3. **F:**

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Célja a vizuális problémák gyakorlati közelítésen keresztül átfogni a vizuális kommunikáció változatait. Olyan, változatos gyakorlati tevékenységet programozni, melynek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció ismereteihez. Célja továbbá az eltérő iskolázottságból adódó egyenetlen készségi szintek kiegyenlítése. Gyakorlati feladatok megoldásaival a vizuális megismerés és kommunikáció gyakorlásához szükséges jártasságok, készségek, képességek kialakítása történik.

TP: Vizuális tanulmányok látvány által modellezett vizuális problémák elemzése többféle megközelítésben. Személyes közlések gyakorlata látványrendezéssel, kompozíciós rendező gyakorlatok kreatív végzése. Vizuális tanulmányok, természeti formák analízise redukció és szelekció alkalmazásával, megfelelő technikákkal. Ábrázolási konvenciók ismerete. Mesterséges forma analízise, metszetek, vetületek egyéb konvenciók. Művészettörténeti utalások. Formaelemzés és tömegviszonyok a plasztikai megjelenítésben való jártasság megszerzése. A tér vizuális analízise síkban, térben különböző technikával.

K: A látvány rajzi, plasztikai elemzésének folyamatos fejlesztése, sík és térbeli redukciós képességek alakítása. A vizuális jelenségek képi megjelenítésének fejlesztése alapvető közlési formákban és technikával.

ÉM: Szóbeli és gyakorlati jegy

TS: Szemléltető eszköztár, média, irodalom, helyszíni felszerelés.

KI:

AI:

VMBVN 0201 **N: Vizuális közlésformák**
T: szeminárium **MF: 3.** **F:** **R: őszi** **Ó/H: 2** **K: 2**
EF: VIZB 0101 **É: gyakorlati jegy**
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az alapozó vizuális stúdiómban szerzett ismeretekre és készségekre támaszkodva fokozott hangsúlyt fektetni a különböző közlésformák sajátosságainak megértésére és alkalmazására. E közlésformákban (direkt, indirekt, személyes) hangsúlyozott figyelemmel foglalkozni a kompozíció, a szín, a plasztikus forma, a folt, a vonal kifejező lehetőségeivel összefüggő problémakörökkel. Tudatosítani, hogy ugyanannak a technikának más és más eljárásait alkalmazzuk a különböző közlési formákban (pl. homogén színfolt az indirekt dekoratív közlésben, modulált színfolt a személyes közlésben stb.)

TP: Primer közlés. Fekete-fehér foltkompozíció. Tárgycsoport. (kréta, szén, papír, kollázs). Direkt közlés: plakát, (fotókivágások foltjai és szöveg egyensúlya, képmező osztásai, hatáselemek minőségi viszonyai a kompozícióban. Színredukciók.) Személyes közlés: színes és fehér-fekete montázs, illusztráció vagy önálló szubjektív témaválasztás. Színtani problémák: kontrasztok. Színek lélektani hatása. Szín szimbolika. Szín használata különböző korokban és stílusirányzatokban. Évszakok színeképzetei, asszociációk, szimbólumok. Indirekt közlésben: ruhakompozíciók (funkció és forma kapcsolata) Primer közlésben. Tárgycsoport színes térhatású kompozíciója, valóörök. Direkt közlésben: Plasztikai tanulmányok. (épületmakett csoportmunkában) Indirekt közlésben: dekoráció – terv (dombormű). Személyes közlésben: ember alak kifejező mozgásban, formamódosítások, hangsúlyok.

K: Készítsen egyéni megoldásokat a direkt, indirekt, személyes közlések típusaiban. Bizonyítsa ezen közlési formák eltérő nyelvezetének ismeretét.

ÉM: Gyakorlati feladatok, referátumok.

TS: Tanulószoza, műterem, gyűjtemények.

KI: Sántha László. Szemelvények a vizuális értelmezésről Szöveggyűjtemény BTF. 1991.

Bálványos – Sántha: A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció BTF belső jegyzet 1997.

Kepes György: A látás nyelve Gondolat Kiadó Bp., 1979.

AI: Rudolf Arnheim: A vizuális élmény. Az alkotó látás pszichológiája Gondolat Kiadó 1979.

Zákány Eszter: Agyagművesség Corvina Kiadó 1973.

Kádasi Éva – Kardos Mária: Kerámia Kaptársorozat Múzsák Közművelődési Kiadó 1990.

Karátson Gábor: Miért fest az ember? Műhelytitkok Corvina Kiadó 1974.

A képzőművészet iskolája I. Művészeti Alap Kiadó Bp., 1976.

Gillo Dorfler: A giccs Gondolat Kiadó Bp., 1986.

Kárpáti Andrea: Vizuális kommunikáció Dialóg Kiadó Bp., 1996.

VMBVN 0301 **N: Alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek**
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VIZB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Az élményszerű feldolgozással érzékletes és alapvető tapasztalatokhoz juttassa a hallgatókat művészeti műfajokban. Az egyéni kifejezések lehetőségével, sokszínűségével erősítse a művészeti értékek befogadásának különböző attitűdjét. Az alkotási gyakorlatok tapasztalataiban megvalósult ismeretek értelmezésével, kiegészítésével szélesebb esztétikai műveltség alapjait teremti meg.

TP: Grafikai stúdiumok: A grafikai megoldások, technikák a dekoratív foltképzéstől a formai asszociációk, tartalmi kifejezések, drámai hatások megfogalmazásáig. Esztétikai minőségek elemzésének képessége. Festészeti stúdiumok: Színek, színviszonyok hatáslehetőségei. Térhatás, tájfestés. Expresszív szintútlzások, egyéni hatások próbája. Különböző színkezelési technikák. A szín kifejező ereje, tudatos használata. Szobrászati stúdiumok: relief és körplasztika formai kifejező lehetőségei. Formaritmus és dekorativitás. Figuratív és nonfiguratív, a szobrászat formanyelvezetének jellemzésére való alkalmasság kialakítása.

K: Legyen képes verbálisan is számot adni a művészeti ág gyakorlott műfajainak sajátosságairól. A kipróbált technikákban, eljárásokban kifejezési készséget képes mutatni a grafika, festészet, szobrászat műfajaiban. Alakuljon empatikus képessége.

ÉM: Folyamatos.

TS: Segédanyagok az egyes műfajokhoz, könyvtári gyűjtőmunka, tárlatlátogatás.

KI:

AI:

VMBVN 0401 **N: Művészeti gyakorlatok**
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBVN 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tárgy feladata, hogy a már megismert műfajok valamelyikében (alk. gyakorlatban) elmélyültebb foglalkozások lehetőségét nyújtsa. Legyen a hallgatónak módja a választott műfaj kifejezési eszközeinek, technikai eljárásainak széles választékával közelíteni és fejleszteni kifejezési képességeinek optimális szintjét. Az egyéni kifejezésmód megtalálása, a helyes önértékelés és tolerancia kialakítása fokozottan személyre szabott foglalkozási kereteket igényelnek.

TP: Grafika egyedi és sokszorosító változatok, nyomhagyásos kompozíciók, színnyomatok, metszetek, karcok alkalmazásával legyen képes a hallgató érzelmi, hangulati állapot kifejezésére. Újabb technikai eljárások használatával bővíthetők a műfaji (pl. fotómontázs, fénymásoló) megoldások. A szobrászat technikai eljárásainak ismeretében sajátos szemléleti közelítéssel, alkalmas eszközök megtalálásával legyen képes kifejezni olyan téri szituációt, mellyel hagyományos vagy újszerű kompozíciót alkot. A munka folyamatáról és befejezettségéről legyen képes számot adni.

K: Folyamatos konzultációval haladjon a személyre szabott foglalkozási keretben

ÉM: Szóbeli önértékelés referátum jelleggel + gyakorlati jegy

TS: Szükséges segédanyagok biztosítása az egyéni választáshoz, kutatási lehetőség, könyvtár, tárlat.

KI:

AI:

VMBVN 0501 N: Népművészet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Nyújtson ismereteket a néprajz tudományáról a népi kultúra (tárgykultúra, szellemi néprajz) keletkezéséről, korszakairól, sajátosságairól, a hagyományőrzésről. A tárgykultúra elemzése a forma, a funkció és díszítés egysége szempontjából. Célja tehát népművészeti értékeinek megismerése, a népi kultúra tárgyainak esztétikai elemzése a gyakorlatban.

TP: Ismerjék meg a népi kultúra jellegzetes tárgyait, azok funkcióját, alkalmazási területét. Tudják elemezni a népi díszítőművészet jellegzetes motívumait, ornamentikáit. Tájégségenként a legjellegzetesebb egyedi díszítőelemek felismerésével tudjanak tájékozódni a néprajzi területeken. A régi kézművesség néhány fogásának megismerésével a gyakorlatban, tárgyformálással, annak egyszerű díszítésével a tárgyi kultúrában rejlő esztétikum megismertetése történik. Szabadon választott díszítőművészeti terület, tárgy, családi hagyomány feldolgozása referátum formájában.

K:

ÉM: Gyak. munkában szóbeli folyamatos; Referátum és készített tárgy; Poszter készítés osztályozása.

TS: Néprajzi gyűjtemények megtekintése (tájház, múzeum) viselet, bemutató, segédanyagok biztosítása a gyak. munkához.

KI: Domanovszky György: Magyar népi díszítőművészet I-II. Akadémiai Kiadó, Bp., 1981.

Fél-Hofer: A magyar népművészet Corvina, Bp., 1975.

AI: Malonyai Dezső: A magyar nép díszítőművészete I-V. Franklin-Helikon, Bp., 1911-1985.

Balassa-Ortutay: Magyar néprajz Corvina, Bp., 1979.

Dömötör Tekla: Magyar népszokások Corvina Kiadó Bp., 1983.

Lengyel Györgyi: Nagyanyáink öröksége Bp., 1986.

Csókó Varga Györgyi: Tárgyi anyanyelvünk Szeged 1992.

VMBVN 0601 N: Tárgy- és környezetkultúra

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: VMBVN 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy feladata, hogy az „Alkotási gyakorlatok” során megismert műfajok valamelyikében elmélyültebb foglalkozások, tevékenységek lehetőségét nyújtsa. A hallgatónak legyen módja megismerkedni a választott műfaj hagyományos és újabb változataival, technikáinak és eljárásainak széles választékával. A tárgy- és környezetkultúra az ízléses és igényes környezetalakítás elsajátításához nyújtson segítséget, melyben a szemlélet minősége is változik.

TP: A tárgy programja tartalmában a külső és belső terek rendezését jelöli feladatként. Elsajátítandó ismeret a makettkészítés méretarányos technikai kivitelezése, belső terek (lakótér stb.) berendezése. Különböző anyagok, agyaglap, gipsz, karton, műanyagok, természeti anyagok alakításának elsajátítása, térkompozíciós feladatok megvalósításának képessége a cél. Tágabb belső tér (rajzterem, folyosó, aula) berendezése, átrendezése, kockák, hasábok, hengerek (kereskedelmi göngyöleg felhasználásával) nagyobb méretben, színezett, tapétázott kivitelben, labirintus építés.

K: Közösségi munka tervezése, megszervezése. A hallgatói tevékenység egyéni és csoportos minősítése.

ÉM: Csoportos és egyéni szóbeli értékelés rövid írásbeli számadás értékelése és gyakorlati jegy

TS: Tanulmányi segédanyagok, alapanyagok, eszközök.

KI:

AI:

VMBVN 0701 N: Tantárgypedagógia

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: VMBVN 0101; VMBVN 0201 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Adorjáni Endre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Pedagógiai ismeretökké és készségekké alakítani a megelőző vagy párhuzamosan futó tárgyakkban szerzett gyakorlati tapasztalatokat (tárgy és környezetkultúra, alkotási gyakorlat és esztétikai alapismeretek, népművészet, művészettörténet). Kialakítani az esztétikai, művészeti élmények inspiráló közegében a személyiségformálás eszközrendszerét. Megtanítani a hallgatókat azokra a pedagógiai módszerekre és eljárásokra, amelyekkel hatékonyan fejleszteni tudják a gyerekek esztétikai érzékenységét, gyümölcsöző, aktív pedagógiai, lélektani helyzeteket teremtve a vizuális kultúra fejlesztésének folyamatában.

TP: A NAT tárgy- és környezetkultúra részterületének tanulmányozása. Hagyományörzés és újítások problematikája, feladattípusok tervezése. (berzsel és írott tojások, mai tárgyaink, régi falusi gyermekjátékszerek, mai játékszerek). Tárgyelemzések, funkció és forma a népi fazekasságban. A környezetkultúra tantárgy hatása a pedagógiai munkában (szemléltetésben, feladattípusok tervezésében) és az élet más területén: fotós, dekoratőr, kiállítás szervező, nyomdász, kirakatrendező stb. szakmákban. Tárgykészítéssel foglalkozó óravázlatok tematikái: (makettek, játékok, dísz tárgyak tervezése, készítése). Tárgykészítéssel, környezetkultúrával foglalkozó feladatsorok közös megbeszélése.

K: Ismerje a kreativitás pszichológiáját és pedagógiáját. Ismerje a technikák, eljárások átadásának módszereit. Tudjon a témakör feladataihoz munkarendeket és óravázlatokat készíteni.

ÉM: Referátumok, tervezetek.

TS: Tanulószoza, videotéka, tanulmánygyűjtemények, tanmenetgyűjtemények.

KI: Tarján Gábor: Folklór, népművészet, népies művészet Tankönyvkiadó Bp., 1985.

Kardos Mária: Népművészet kiegészítő jegyzet BTF 1985.

Bálványos-Bakos-Preisinger-Sándor: A vizuális nevelés pedagógiája Balassi Kiadó 2001.

Kardos Mária: Agyagművesség Hobbi sorozat Móra Kiadó 1978.

AI: Kádasi Éva – Kardos Mária: Kerámia Kaptársorozat Múzsák Közművelődési Kiadó 1990.

Hernádi Miklós: Tárgyak a társadalomban Kozmosz Könyvek Az én világom sorozat 1982.

Baktay Patricia – Koltai Magdolna: Beszélő tárgyak Tankönyvkiadó 1989.

Krisztina Lastrego – Francesco Testa: Nézz, láss, kérdezz Gondolat Kiadó 1983.

VMBVN 0801 N: Művészettörténet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Fusz György **EA:** Fusz György

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A képzőművészet történetének áttekintése, a művészet keletkezési folyamatának értelmezése, a művészeti kifejezés alakulása, társadalmi szerepének változása a történelem folyamatában. A művészet fejlődése, a kortárs képzőművészet megértése, jelentősebb korok, ábrázolási formák, izmusok, stílusok történeti áttekintése. Elméleti és gyakorlati felkészítés a kisiskoláskorú gyermekek körében végzett művészet szeretetre nevelésben és a körükben végzett műelemzési feladatok szakszerű elvégzésében.

TP:

K:

ÉM: dolgozat

TS:

KI:

AI:

VMBVN 0901 N: Báb - dramatizálás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Fusz György

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy műfajából adódóan esztétikai élmény befogadására, átadására ad alkalmat. Ennek érdekében az irodalmi, dramaturgiai scenikai ismeretek mellett a vizuális alapismeretek elsajátítására is szükség van. Ismerni kell az iskoláskorú gyermek életkori sajátosságait a báb, a dramatizálás lehetőségét, alkalmazásának helyét, szerepét az iskolai gyakorlatban. Részletesen tárgyalja a báb történeteit a különböző bábfajtákat, és alapvető tervezési eljárások utána gyakorlatban bábok, díszletek, kellékek készítését, közös elemzését. Dramatikus játékok, közös bábjáték.

TP:

K:

ÉM: Órai, egyéni és csoportos munka alapján

TS:

KI:

AI:

VMBVN 1001 N: Vizuális kommunikáció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Megismertetni és alkalmazni a vizuális közlés elemeinek felhasználási módjait a különböző ábrázolási konvenciók rendszerében. Tapasztalatgyűjtés a média alkalmazásának területein, ezek felhasználása saját vizuális képek megalkotásában.

TP: Közlési helyzetek, célok és eszközeik logikájának megismerése. A szemléltetés két alapformája: a tárgyi valóság szemlélése és a tárgyi valóságról készült kép megfigyelése; A vizuális közvetítés mentális-asszociatív szekcióinak irányítása és felhasználása az oktatás folyamatában. Eszközök, technikák, technológiák, médiumok.

K: A hallgatók legyenek képesek különböző vizuális közléseket olvasni, feldolgozni, csoportosítani és alkalmazni. Szerezzenek jártasságot a szemléltetési módszerek célszerű és választékos alkalmazásában, a vizuális közvetítés útjain. A vizuális tartalmak általános törvényszerűségeit a vizuális nevelés konkrét képi elemzések és konkrét képalakítási gyakorlatokban tárja fel.

ÉM: Órai és otthoni gyakorlati munka.

TS:

KI:

AI:

VMBVN 1101

N: Művészettörténet

T: előadás

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja bővíteni és történetileg rendezni a hallgató művészeti ismereteit, s korok és korszakok szemléleti világának megismerésén keresztül finomítani világképét, erősíteni a különböző emberi művészeti törekvések iránti toleranciáját. A tantárgynak a kínálkozó szélesebb művészettörténeti panorama helyett inkább egy-egy témakör behatóbb elemzését kell művelnie, s ebben vállalnia kell az építészet mellett a környezetkultúra, s a tárgykultúra más műfajainak történeti bemutatását is.

TP: A művészet genezise. Az őstársadalmak művészete. Az ókor művészete. Egyiptom. A görög művészet. A római művészet. Az ókeresztény és a bizánci művészet. A középkor művészete. A román kori művészet. A gótika. A polgárosodás korának művészete. A reneszánsz kibontakozása Itáliában és Németalföldön. Az érett reneszánsz Európában és a manierizmus. Reformáció és ellenreformáció. A barokk és a rokokó. A klasszicizmus a romantika, a realizmus és az akadémizmus. A modern művészet kezdetei. Az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus. A XX. sz. izmusai. Századunk magyar művészete. Napjaink művészete. Törekvések, jelenségek.

K: A hallgató legyen tájékozott a tananyagban. Értse a kor szemléleti irányultságának és stílári jellegzetességeinek megfelelőit, ismerje a korszakváltások okait. Tudjon a különböző korokból és kultúrákból jellegzetes alkotásokat és összefüggéseket felidézni, szóban és írásban elemezni. Ismerje a XX. sz. átfogóbb irányzatait és a figyelmét megragadó kortárs törekvéseket. Beállítódása szerint ismerjen alaposabban néhány alkotót, alkotást, életművet. Legyen tájékozott a lakókörnyezetében található gyűjtemények anyagában és az ország legnagyobb múzeumaiban. Értse és becsülje a különböző korstílusok törekvéseit a környezet művészi és természeti értékeit.

ÉM:

TS:

KI: Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban

Gombrich E.H.: A művészet története Gondolat Kiadó Bp., 1983.

Lyka Károly: A művészet története Képzőművészei Kiadó Bp., 1977.

Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadó Bp., 1980.

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.

AI: Mahonyai Dezső: A magyar nép művészete I-V. Helikon Kiadó Bp., 1984.

Zolnay Vilmos: A művészetek eredete Magvető Kiadó 1983.

René Berger: A festészet felfedezése

Herbert Read: A modern festészet A modern szobrászat Corvina Kiadó Bp., 1971.

Amy Dempsey: A modern művészet története Képzőművészeti Kiadó Bp., 2003.

VMBVN 1201 N: Művészi animáció**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** VMBVN 0301 **É:** gyakorlati jegy**TF:** **EA:****B:** Tanító szakon kötelezően választható.

C: Megismerni a létezés időbeliségét adekvát módon leképező médiumok használatát, a video, az animáció, a komputergrafika formanyelvét, alapvető esztétikai törvényszerűségeit. Megtanulni a vizuális közlést a maga konkrét érzéki asszociatív síkú jelentéstartalmával mozgóképi kifejezési eszközökkel megfogalmazni. Fejlesztani a mozgókép olvasásának és elemzésének képességét. Megismerni és gyakorolni és iskolai feladattá alakítani a mozgóképes történetmesélés alapvető eljárásait. Feltárni a tantárgy csoportmunka tevékenységi formájából adódó közösségi nevelési lehetőségeit.

TP: Az animáció műfajai: rajzfilm, bábfilm, kollázsfilm, árnyfilm. Életre kelthető, animálható tárgyaink. Számítógépes grafikai programok használata. A gépbe bevitt kép manipulálása, nyomtatása. Technikai eljárások. A produkciók elemzése. Tantárgypedagógia: a mozgókép hatásrendszere, a befogadás lélektana és az életkor. A mozgókép helye, szerepe a vizuális nevelésben. Alkalmazás tanórai és tanórán kívüli területeken. Feladatok tervezésének és végrehajtásának módszerei.

K:**ÉM:** Megoldott feladatok értékelése**TS:** Fotó és számítógépes lap, archív anyagok**KI:** Bálványos –Sántha: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció Balassi Kiadó 2000.

Boda Edit. Médiakalauz I-III. Magyar Médiaműhely 2000.

Látás és szemléltetés szöveggyűjtemény Balassi Kiadó 2004.

Hartai-Muhi: Mozcókép és médiaismeret Korona Kiadó 2003.

AI: Krisztina Lastrego: Nézz, lász, kérdezz Gondolat Kiadó 1980.

Varga Csaba: Film és Story Board Minores Kiadó 1998.

Szoboszlai Péter: A rajzfilm Corvina Kiadó 1977.

Lastergo-Testa: Nézz, lász, kérdezz Gondolat Kiadó 1983.

Tanító szak - gyakorlati képzés programja - nappali tagozat

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A gyakorlati képzés időtartama: 8 félév

A gyakorlati képzés szintere: Gyakorlóiskola, kijelölt ill. választott külső iskolák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat
2. Csoportos tanítási gyakorlat
3. Egyéni tanítási gyakorlat
4. Nyári nevelési gyakorlat
5. Külső összefüggő tanítási gyakorlat

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes tanítói tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a nevelő-oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező tanítók képzését.
- Biztosítani azokat a tevékenységeket, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanítói tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formában bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.
- Ki kell alakítani a legcélravezetőbb választás képességét tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek vonatkozásában
- Fel kell készíteni az ismeretek alkalmazására, a tanórai és tanórán kívül tevékenységek tervezésére, irányítására, elemzésére.

Tantárgyak/ félévek	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Össz óra	Össz.kr
Egyéni komplex ped. gyakorlat		2 nap 10 ó ai	2 nap 10 ó ai	2 nap 10 ó ai	2 nap 10 ó ai				40 ó	0 kr.
Egyéni tanítási gyakorlat							1 hét 30 ó 2 kr. gyj	2 hét 53 ó 4 kr. gyj zárót 4 ó 0 kr	87 ó	6 kr.
Nyári nevelési gyakorlat							1 hét 30 ó ai		30 ó	0 kr.
Összefüggő tanítási gyakorlat								8 hét 200 ó 12 kr. gyj	200 ó	12 kr.
Csop. tanítási gyak.				33 ó 3 kr. gyj	33 ó 3 kr. gyj	66 ó 7 kr. gyj	66 ó 7 kr. gyj		198 ó	20 kr
Speciális modul szakmai gyakorlata								45 ó 2 kr gyj	45 ó	2 kr
Összesen:									600 óra	40 kr

ÚTMUTATÓ

2. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I. (GYTB 0101)

Értékelés formája: aláírás

Értékelő: a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet /orvosi igazolással /.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:*
 - Járuljon hozzá olyan készségek, képességek kialakításához, melyek birtokában a hallgatók alkalmassá válnak a tanítói munkához kapcsolódó pedagógiai tevékenységek tudatos megvalósítására, korszerű, humánus, a gyermeki személyiséget tiszteletben tartó nevelésre.
2. *Feladatok*
 - Ismertesse meg a hallgatókat a tanítói pálya szakmai, etikai követelményeivel, az iskolával, mint leendő munkahelyükkel.
 - Készítse fel a hallgatókat a tanítói munka sajátos feladatköreinek ellátására olyan tevékenységek biztosításával, melyek a hallgatók szellemi és fizikai aktivitására épülnek, s betekintést adnak a teljes tanítói tevékenységet átfogó szerepkörbe.
3. *Követelmények*
 - a hallgatók ismerjék meg a különböző tanítói szerepeket, s szerezzenek jártasságot ezek gyakorlati betöltésében.
 - Ismerkedjenek az iskola előkészítés és az iskolakezdés gyakorlati teendőivel,
 - Tájékozódjanak a családokban, óvodában és az iskolában preferált értékekről.
 - Alakítsanak ki együttműködő viszonyt a gyermekekkel, pedagógusokkal, szülőkkel, valamint az iskola környezetben lévő nevelési partnerekkel.
 - Szerezzenek tapasztalatokat a gyermekek tanórán kívüli tevékenységeinek szervezésében és irányításában.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
 - 1.1. az abban felsorolt hallgatói feladatokat részletezi
 - 1.2. ezek tartalmát változatos és széleskörű tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani és segíti egy komplex iskolakép kialakítását.
2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését „Pedagógiai napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói folyamatosan ellenőriznek, értékelnek.
3. Az óvodai és iskolai feladatok elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a „Pedagógiai napló”-ban történő aláírásukkal igazolják.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. *Készüljön fel* a pedagógiai gyakorlatra

- 1.1. tudjon néhány mesét, mondókát, költeményt, éneket
- 1.2. gyűjtsön össze néhány szabályjátékot, tanulja ezeket, alkalmazza, a szakvezetőkkel történt megbeszélés alapján foglalkozáson-, tanórán kívüli időben.

2. *Ismerje meg:*

- 2.1. az óvodát, az iskolát; alakítson ki képet ezekről, s rögzítse ezzel kapcsolatos észrevételeit:
 - az óvoda, az iskola tárgyi megjelenése, felszereltsége, rendje, tisztasága stb.
 - sajátos érzelmi, értelmi és morális légköre
 - a „pedagógusok gyerekek véleménye” második otthonukról, mindennapi közérzetüket befolyásoló főbb tényezők
 - legyen tudomása az óvoda, az iskola kapcsolatairól, illetve ezen intézmények kapcsolatairól a helyi környezettel (szervezetek, intézmények)
- 2.2. azokat a helyiségeket is, ahol a foglalkozáson, illetve a tanórán kívüli munka folyik (pl: könyvtár, szertár, tornaterem, sportudvar, ebédlő stb.)
- 2.3. az óvoda, iskola életét szabályozó dokumentumokat (Óvodai Nevelési Program, az iskola tanterve, házirend stb.) valamint az adott gyermekcsoport illetve az adott iskolai osztály életét irányító pedagógusok munkaterveit, adminisztratív tennivalóit (tanmenet, napló, ellenőrző, anyakönyv, bizonyítvány stb.)

3. *Figyelje meg:*

- 3.1. Óvodában, iskolában a termek berendezési tárgyait, eszközeit.
- 3.2. Hogyan biztosítják a gyermeki személyiség fejlődését, önállóságát? Milyen a gyermekcsoportban a légkör?
- 3.3. Óvodában: az iskolára előkészítésnek milyen sajátos formái működnek (pl.: kompenzáló formák)
Iskolában: mit biztosít az iskola a tanulónak a kötelező oktatáson kívül? (szolgáltató funkció)

4. *Vegyen részt*

- 4.1. Óvodában: Foglalkozáson, óvodai rendezvényeken (pl. ünnepek, fogadóórák, szülői értekezletek) tanulmányi sétákon, gondozási feladatokban
Iskolában: tanítási órán, napközis foglalkozáson, tanórán kívüli fakultatív programokon, különféle rendezvényeken (értekezlet, ünnepi megemlékezések, nyílt napok, OVI-SULI rendezvények stb.)
- 4.2. Készítsen tapasztalatairól élményszerű leírást a Pedagógiai naplóban, melyet az illetékes szakvezető aláírásával hitelesít.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Pedagógiai naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító főiskolai oktatóknak kell leadni.
2. A félév elismerését a tanszék oktatói végzik.

V. Időrend, időkeret : Minimum: 10 óra /5 óra óvodában, 5 óra iskolában/
(a gyakorlóintézmények beosztása szerint)

A Gyakorlóiskola által kínált tanórán kívüli lehetőségek:

1. Farsang - február
2. Március 15-i ünnep
3. Föld Napja
4. Anyák napja - osztálykeret
5. Szülői értekezlet (külön beosztás szerint)
6. Iskolai rendezvény

A kínálatból három lehetőséget kell választani!

ÚTMUTATÓ

3. félév

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II. (GYTB 0102)

Értékelés formája: aláírás

Minősítő : a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék illetékes oktatója.

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet /orvosi igazolással /.

I. Célok, feladatok, követelmények

1. *Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:* /ebben a félévben /
 - Járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmassá válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére, vezető-irányító; szervező; értékközvetítő; élményteremtő – motiváló - orientáló, modelláló, összekötő (együttműködés az iskola összes nevelési tényezőjével).
2. *Feladatok*
 - Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.
 - Szervezési feladatok ismertetése és gyakoroltatása: óra-eleji szervezés (taneszközök, szervezési módok, demonstrációs eszközök), ellenőrzés-értékelés módjai, eszközei stb.
3. *Követelmények*
 - A hallgatók (lehetőség szerint) szerezzenek tapasztalatokat:
 - a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása
 - a korszerű tanulásirányítás, a tanulók differenciált fejlesztése,
 - valamint a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

II. Szervezési szempontok

1. Az Útmutató az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat e félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:
 - 1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi
 - 1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani
2. A hallgató a jelen Útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését az előző félévhez megkezdett „Pedagógiai napló” elnevezésű füzetben dokumentálja, melyet a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói folyamatosan ellenőriznek, értékelnek.
3. Az iskolai feladatok elvégzését a gyakorló intézmények illetékes szakvezetői a „Pedagógiai napló”-ban történő aláírásukkal igazolnak.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. **Készüljön fel** a pedagógiai gyakorlatra:
 - 1.1. Az óra anyagát helyezze el a tanítás-tanulási folyamatba
 - 1.2. Gondolja át a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit:
 - Milyen ismeretek elsajátítására van lehetőség?
 - Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?
2. **Ismerje meg:** (1 tantárgy esetében)
 - 2.1. azokat a dokumentumokat: tanmenet (pl.: a tanítóban megjelent irányító tanmenet), tankönyv, a pedagógus és a tanulók munkaeszközei, amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.
3. **Figyelje meg:**
 - 3.1. a látott óra felépítését, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit,
 - 3.2. a tanulók tevékenységeit, magatartását,
 - 3.3. az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemét.
4. **Vegyen részt** (lehetőség szerint)
 - 4.1. Tevékenyen a pedagógiai munkában (demonstrátori, monitori)
 - feladatok, eszközök: (pedagógus, tanuló) előkészítése,
 - közreműködés differenciált foglalkoztatásnál (pl.: feladatok megértésének segítése, elvégzésük ösztönzése, ellenőrzése)
 - szünetekben: segítse az ügyeletes nevelők munkáját (étkeztetés, felügyelet, játék vezetése stb.)
 - 4.2. Készítsen tapasztalatairól élményszerű leírást a Pedagógiai naplóban, melyet az illetékes szakvezető aláírásával hitelesít.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. A hospitálást követően egy héten belül a Pedagógiai naplóban rögzített tapasztalatokat a csoportot irányító főiskolai oktatónak kell leadni, esetleges korrekció, kiegészítés elvégeztetése céljából.
2. A félév elismerését (az index aláírását) a tanszék oktatói végzik.

V. Időkeret: Minimum 10 óra a Gyakorlóiskolában

ÚTMUTATÓ

4. félév

a) Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat III. (GYTB 0103)
(előzetes beosztás szerint)

Feladat: Öt óra tanórai megfigyelés, mikrotanítás, ill. felzárkóztatás végzése anyanyelvből, segédanyagok készítése a tanítási órákhoz, stb. A mikrotanításhoz készített dokumentumok bemutatása a szakvezetőnek legalább egy nappal a tanítás előtt.

Értékelés formája: aláírás

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat kötelező, pótolni csak betegség esetén lehet. /orvosi igazolással /.

b) Csoportos tanítási gyakorlat I. (GYTB 0301)
(az egész hallgatói csoport részvételével)

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az adott tantárgy tantárgypedagógiai kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat: Anyanyelv tantárgy tanítására való felkészülés, szakvezetői előkészítés alapján (tanítási óra anyaga, útmutatás...). Az óra tervezetének meghatározott időre történő leadása. legalább 1 teljes óra tanítása. Óraelemzés, értékelés.

Értékelés formája: gyakorlati jegy (a tervezet, a tanítás és az elemzés alapján)

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a tanítandó tantárgyak bármelyikéből, a hallgató zárójegye elégtelen. Elégtelen a zárójegy, ha a szerzhető érdemjegyek (tervezet, tanítás) 50 %-a elégtelen.

Tervezete elégtelen, ha szakmai hiba található benne, ha nem adja le az előre megbeszélte időben, vagy nem tartalmazza a szakvezető által meghatározott tartalmi és formai követelményeket.

Tanítása elégtelen, ha szakmai felkészültsége miatt a gyermekek tanítása kétséges, vagy alapvető szakmai hibát követ el, vagy a fegyelmezési helyzeteket nem tudja megoldani. Ebben az esetben a szakvezető veszi át a tanítást.

ÚTMUTATÓ

5. félév

a) Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat IV. (GYTB 0104)

Feladat: Öt óra tanórai megfigyelés a választott műveltségi területen 5 - 6. osztályban. Mikrotanítás matematikából.

b) Csoportos tanítási gyakorlat II. (GYTB 0302)

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az adott tantárgy tantárgypedagógiai kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat: Matematika tantárgy tanítása

Megjegyzés: A feladat, az értékelés, az értékelő személy, a hely megegyezik az előző félévnél leírtakkal.

6. félév

a) Csoportos tanítási gyakorlat III. (GYTB 0303)

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az adott tantárgy tantárgypedagógiai kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat: A készségtárgyak /ének-zene, rajz, technika, testnevelés /, a környezetismeret tantárgy tanítása.

Megjegyzés: a feladat, az értékelés és a minősítő, a hely megegyezik a 4. félévének leírtakkal.

b) Csoportos tanítási gyakorlat IV. (GYTB 0304)

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az adott tantárgy tantárgypedagógiai kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat: A választott műveltségterülethez tartozó tantárgy tanítása.

Megjegyzés: a feladat, az értékelés és a minősítő, a hely megegyezik a 4. félévének leírtakkal.

**c) Nyári nevelési gyakorlat, táboroztatás (GYTB 0202)
(min. 1 hét)**

Célja: A gyakorlat készítse fel a hallgatókat arra, hogy pedagógusként a nyári táborokba, szervezze irányítsa a diákok szabadidős, valamint a táborozással összefüggő egyéb tevékenységeit.

A hallgató feladata:

1. Ismerje meg a tábor programját, működési rendjét, azok dokumentumait.
2. Vegyen részt a tábor életének, működésének szervezésében, résztevékenységek irányításában (a gyerekek étkeztetése, tisztálkodása, elhelyezése, pihenése, stb.)
3. Vegyen részt a kulturális, sport, játék, vetélkedő, kirándulás, strandolás stb. tevékenységek tervezésében, szervezésében és irányításában ill. a feltételek biztosításában. (Szervezett és önálló szabadidős tevékenységek.)
4. Alakítson ki jó kapcsolatot mind a gyerekekkel mind a kollegákkal a táborban.

Konkrét tevékenységekkel a gyakorlatvezető bízta meg az adott lehetőségektől függően.

A fentieket rögzítse a Pedagógiai Naplójában.

Értékelés formája: aláírás (a 7. félévben kerül be a leckekönyvbe.)

A gyakorlat eredményes teljesítése feltétele a 7. félévi beiratkozásnak.

Értékelő: a gyakorlatvezető aláírása, véleménye, valamint a hallgató Pedagógiai naplója alapján a Szabadidő pedagógia tantárgy oktatója.

A gyakorlat színtere: Egyénileg keresett nyári tábor. A hallgatót fogadó intézmény igazolását, a táboroztatás lehetőségéről, a szorgalmi időszak végéig kell leadni a Szabadidő pedagógia tantárgy oktatójának.

Megjegyzés: Az elvégzett munkáról igazolást kell hozni.

ÚTMUTATÓ

7. félév

a) Egyéni tanítási gyakorlat (GYTB 0201) (1 hét)

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Csoportos tanítási gyakorlat I.,II.,III.,IV. kurzusokat sikeresen teljesítették.

Feladat: 3 anyanyelv, 2 matematika, 1 környezetismeret, 2 választott műveltségterületi óra /1 óra 1-4. oszt., 1 óra 5-6. oszt./ megtartása, 1 délután vezetése a napköziben.

Az önállóan megtartandó órák számának minimum 8-nak kell lenni, ennél kevesebb tanítás igazolt mulasztás esetén sem teszi lehetővé a szakmai gyakorlat elfogadását. /A 16 óra fennmaradó része a felkészüléshez és hospitáláshoz szükséges./

Az órákra szakszerű óravázlat készítése, amelyet a tanítás előtt egy nappal le kell adni a szakvezetőnek esetleges korrekció miatt.

Kötelező hospitálni 1 technika, 1 rajz, 1 ének-zene, 1 testnevelés órán, 1 napközis foglalkozáson és lehetőség szerint a csoporttársak óráin.

A gyakorlat ideje alatt a hallgatók felmentést kapnak a műveltségterületi csoportos tanítás alól /óra, elemzés, előkészítés / de a következő aktuális tervezetet el kell készíteni.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a szakvezető

A gyakorlat színtere: Gyakorlóiskola

b) Csoportos tanítási gyakorlat V. (GYTB 0305)
a 6. félévnél leírtak szerint folytatódik.

c) Csoportos tanítási gyakorlat VI. (GYTB 0306)
a 6. félévnél leírtak szerint folytatódik

ÚTMUTATÓ

8. félév

a) Egyéni tanítási gyakorlat (2 hét) (GYTB 0203)

Feladat: 4 anyanyelv, 3 matematika, 1 környezetismeret, 2 testnevelés, 1 ének-zene, 1 rajz, 1 technika, 3 választott műveltségterületi / 1 óra 1-4. oszt., 2 óra 5-6. oszt. / óra megtartása, 1 délután vezetése a napköziben. Lehetőség szerint az iskola egyéb programjain, rendezvényein való részvétel /pl. szakkör, felzárkóztató foglalkozás, családlátogatás, iskolai ünnepély, adminisztrációs munka/. Az önállóan órák számának minimum 16-nak kell lennie. Ennél kevesebb tanítási óra igazolt mulasztás esetén sem teszi lehetővé a szakmai gyakorlat elfogadását. (A 25 óra fennmaradó része a felkészüléshez és a hospitáláshoz szükséges.)

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: a bázis iskola ill. a Gyakorlóiskola szakvezetője

A gyakorlat színtere: bázis iskolák ill. Gyakorlóiskola

b) Összefüggő tanítási gyakorlat (8 hét) (GYTB 0401)

Feladat: Megkeresni a fogadóiskolát, amely írásban nyilatkozik a gyakorlat feltételeinek biztosításáról. A gyakorlat első napján ismerkedés az iskola, az osztályok életével, munkarendjével, a tanítókkal. A szakvezető által kijelölt tananyag alapján óravázlat készítése minden órára. Ezek alapján önálló tanítás. Részvétel az iskolában sorra kerülő minden pedagógiai jellegű munkában.

Az 1-4. osztályokban a 4x2 hét alatt legalább 74 órát kell tanítani, ebben van műveltségterületi óra is. Az 5-6. osztályokban összesen 8-10 órát kell tartani a műv. terület tantárgyából.

A két hónap során a rendelkezésre álló 200 óra megosztását az alábbiak szerint javasoljuk:

tanításra	82 óra
hospitálásra	15 óra
tanóra előkészítésére	30 óra
tanítási óra elemzésére	30 óra
napközis foglalkozás vezetésére /4 alkalom/	20 óra
tanórán kívüli tevékenységre	23 óra
/énekkar, szakkör, verseny, ünnepély, kirándulás, stb./	
összesen	200 óra

Lehetőség szerint az alábbi tantárgyi felosztásban történjen a tanítás. /A helyi sajátosságoknak megfelelően ettől el lehet térni./

28 anyanyelv, 16 matematika, 6 természetismeret, 8 testnevelés, 4 ének, 4 rajz, 4 technika, 8 műveltségterület /5-6. oszt./, 4 műveltségterület /1-4. oszt./, angol és német nyelvből az 1-4. osztályokban 8 órát tanítsanak, így az anyanyelvi óraszám 24-re csökken.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: külső iskolai szakvezető

A gyakorlat színtere: külső iskolák

A gyakorlat minősítése **érdemjeggyel** történik, melyet a külső iskola szakvezetői adnak, és a gyakorlóiskolai szakvezető vezet be az indexbe.

c) Egyéni tanítási gyakorlat (zárótanítás) (GYTB 0204)

A szakmai gyakorlatot zárótanítással fejezik be hallgatók, a 8 hetes egyéni gyakorlatot követően a főiskolán előre kihúzott tantárgyból.

Tanító szak - zárótanítás

ÚTMUTATÓ

A zárótanítás célja: Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, tanítói képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A zárótanítás

- a képzési követelmények alapján kötelező.
- a tanítói munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
A jelölt 1 zárótanítást tart, vagy az 1-4. osztály valamelyik műveltségi területéből (számbeli megoszlását a szakfelelős határozza meg), vagy az 1-6. évfolyam kijelölt osztályaiban a választott műveltségi terület tárgyából.
A zárótanítás tantárgyát az intézmény tanulmányi osztályán húzzák a hallgatók.
- A zárótanításra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor. A zárótanítás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.
- A zárótanítás érdemjegyet az elnök írja be a hallgató indexébe.

A hallgató feladatai a zárótanítással kapcsolatban

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja az óra anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott tantárgyból az adott osztályban (1 óra).
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a tanítás előtt.
A tervezetnek tartalmaznia kell az óra időbeosztását, az órarészek megnevezését, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az írásvetítőt, a feladatlap képével és az ellenőrzések, értékelések módjával, valamint a tanulók várható teljesítményeinek leírását.
- A zárótanítás nyilvános.
- A tanítás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető jelenlétében elemzi a tanórát.
Önelemzés során az órát alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és tantárgypedagógiai ismeretekkel.

Értékelési szempontok zárótanításhoz és védéshez

Tervezés

- A jelölt tudjon didaktikai és tantárgypedagógiai szempontból következetesen, logikusan tervezni!
- Tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát!
- Tervezzen sokoldalú munkáltatást, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást!
- Tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok!

Óravezetés, tanulásirányítás

- A jelölt óravezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés! Váratlan helyzetre tudjon reagálni!
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden tanulót!
- Ne a tanító szereplése határozza meg az órai munkát, hanem a tanulók aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit!
- Óráját jellemezze gyermekszeretet, derű és dinamizmus!

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni az órája céljait a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását!
- Tudjon felsorolni az órájához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát!
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát!

Ha mindezen követelményeknek megfelel a jelölt, zárótanítása jeles minőségű.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a zárótanítás érdemjegyét a tervezet, az óra, és az önelemzés alkotja.), az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói óravázlatot, és a bizottság által készített értékelést.

A zárótanítás gyakorlati jegye a tanító szakos diploma minősítésének részjegye.

Tanító szak - gyakorlati képzés programja - levelező tagozat

A gyakorlati képzés célja: olyan tanítók képzése, akik alkalmasak a 6-12 éves korosztály tanítási-tanulási és nevelési feladatainak differenciált ellátására az 1-4. osztályban valamennyi, az 5-6. osztályban egy választott műveltségi területen.

A gyakorlati képzés időtartama: 8 félév

A gyakorlati képzés színtere: Gyakorlóiskola ill. választott külső iskolák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat
2. Összefüggő tanítási gyakorlat

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes tanítói tevékenységhez szükséges készségek és képességek kialakítását, a nevelő-oktató munka széles skáláját gyakorolni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező tanítók képzését.
- Biztosítani azokat a tevékenységeket, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, a teljes tanítói tevékenységet átfogó feladatrendszer megvalósítására tesznek alkalmassá.
- Különböző képzési formában bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit.
- Ki kell alakítani a legcélravezetőbb választás képességét: tantervek, programok, tankönyvek, taneszközök, módszerek.
- Fel kell készíteni az ismeretek alkalmazására, a tanórai és tanórán kívül tevékenységek tervezésére, irányítására, elemzésére.

Képzési formák	Félévek időkerete, minősítése							
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
Egyéni komplex ped. gyak.			12 óra ai	12 óra ai				
Tanítási gyakorlat					1 hét (30 ó) 6 kr. gyj.	1 hét (30 ó) 7 kr. gyj.	1 hét (30 ó) 9 kr. gyj.	3 hét (90 ó) 16 kr. gyj. 1 zv
Speciális mod. gyak.								15 ó 2 kr.

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik az adott tantárgy tantárgypedagógiai kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I.

Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II.

I. Időkeret: 3. félév; 4. félév

II. A gyakorlat célja, feladatai, követelményei:

1. Az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat célja:
járuljon hozzá olyan jártasságok, készségek, képességek megalapozásához, melyek birtokában a hallgatók alkalmasság válnak a legfontosabb pedagógusfunkciók betöltésére, vezető-irányító, szervező, érték közvetítő, élményteremtő, motiváló, orientáló, összekötő /együttműködés az iskola összes nevelési tényezőjével /.
2. Feladatok:
 - tanulási, gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztéséhez, melyek a tanítói szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.
 - szervezési feladatok ismertetése, gyakoroltatása: óra eleji szervezés, ellenőrzés-értékelés módjai, eszközei stb.
3. Követelmények: A hallgatók –lehetőség szerint – szerezzenek tapasztalatokat
 - a tanítási óra tervezése, szervezése, megvalósítása
 - a korszerű tanításirányítás, a tanulók differenciált fejlesztése,
 - a tanulók teljesítményének diagnosztizálása és értékelése vonatkozásában.

III. A gyakorlat helye: Gyakorlóiskola

IV. A hallgató feladatai:

1. *12 óra hospitálás* az alábbiak szerint:
3. félév: anyanyelv 6 óra; választott műveltségterület 3 óra /2 óra az alsó tagozat; 1 óra a felső tagozat valamely osztályában /; 3 óra a napközi otthonban.
4. félév: anyanyelv 2 óra, matematika 2 óra, természetismeret 1 óra, ének-zene 1 óra, technika 1 óra, testnevelés 1 óra, vizuális nevelés 1 óra, választott műveltségterület 3 óra, ebből 2 óra a felső tagozat 5-6. osztályaiban.
 - 1.1. A látott órák anyagát helyezze el a tanítás-tanulás folyamatában.
 - 1.2. Gondolja át a feldolgozásra kerülő művelődési anyag jellemzőit.
 - Milyen ismeretek elsajátítására van szükség?
 - Milyen jártasságok, készségek, képességek fejlesztése kívánatos?
2. *Ismerje meg* azokat a dokumentumokat, tanmeneteket, tankönyveket, a pedagógus és a tanulók munkaeszközeit, amelyekkel a tananyag feldolgozása történik.
3. *Figyelje meg*
 - a látott óra felépítését, a pedagógus metodikai koncepciójának főbb jellemzőit.
 - a tanulók tevékenységeit, magatartását.
 - az óravezetés jellegét, ütemét, stílusát, hangnemét.

4. *Vegyen részt /lehetőség szerint / segítőként a pedagógiai (demonstrátori, monitori) munkában: feladatok, eszközök előkészítésében, szünetekben segítse az ügyeletes nevelők munkáját /étkeztetés, felügyelet stb. /*
5. *Készítsen a látott órákról jegyzőkönyvszerű feljegyzést a Pedagógiai Naplóba, beépítve saját tapasztalatait, megjegyzéseit, véleményét. Ezt az illetékes mentor aláírásával hitelesíti.*

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

A félév **aláírással zárul**, amelyet a Gyakorlóiskola kijelölt szakvezetője az utolsó konzultáció alkalmával leadott Pedagógiai napló alapján ad a hallgató leckekönyvébe. A gyakorlat alól felmentés nincs.

ÚTMUTATÓ

levelező tagozat tanító szak

Tanítási gyakorlat I - VI.

I. Időkeret:

5.	félév - 1 hét (30 ó)	november	gyakorlati jegy
6.	félév - 1 hét (30 ó)	április	gyakorlati jegy
7.	félév - 1 hét (30 ó)	november	gyakorlati jegy
8.	félév – 3 hét (90 ó)	március	gyakorlati jegy
	zárótanítás		

Az iskola címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról a mentor személyéről kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Az adatlapot a konzultációs rendről értesítő levéllel együtt kézhez kapják a hallgatók.

A felkért szakvezető a főiskolai kartól a feladat elvégzésére megbízást kap.

II. A gyakorlat tartalma:

A hospitálás, a tanórán kívüli tevékenység és a napköziben tartott foglalkozás nem tartozik bele a megtartandó órák számába.

A tanítójelölt az óráira, foglalkozásaira pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül fel. Minden megtartott órát elemzésnek kell követnie (ld. óraelemzési szempontok). Tapasztalatairól feljegyzést készít. Vázlatait, feljegyzéseit a Pedagógiai naplóban rögzíti. (Írásbeli munkáját a mentor aláírással látja el.)

5. félév (1 hét) 30 óra

Az iskola rendjéhez, programjához igazodik a gyakorlat.

A szakmai gyakorlat beosztására tett javaslatunk egy alternatíva, az alapelvárások figyelembevételét azonban kérjük.

1-2 nap: Ismerkedés a tanulókkal, az iskolai dokumentumokkal, a tananyaggal, munkarenddel, az osztályt vezető tanító, nevelő-oktató tevékenységével, pedagógiai eljárásaival, szervező- és adminisztrációs munkájával.

3-5 nap: A fentiek mellett egyéni választás alapján alsós osztály (lehetőleg 1-2. osztály) órarendjében szereplő valamennyi matematika, testnevelés, ének-zene, és a választott műveltségi terület önálló tanítása tervezéssel, elemzéssel együtt.

A megtartandó órák száma minimum 12 óra

6. félév (1 hét) (30 óra)

Az osztály (lehetőleg 3-4. osztály) órarendjében szereplő valamennyi anyanyelv, környezetismeret (természetismeret), rajz és technika órák önálló tervezése, tanítása, elemzése. Az eddig fel nem sorolt műveltségterületből és a választott műveltségi területből 1-1 óra önálló tervezése, tanítása, elemzése.

A megtartandó órák száma minimum 12 óra

7. félév (1 hét) (30 óra)

Egy választott osztályban (1-4.o.) minden tantárgy tanítása, az 5. vagy 6. osztályban a választott műveltségi területi tantárgy tanítása.

A választott műveltségi területen (1-6 osztály) legalább 10 órát kell tartania.

8. félév (3 hét) (90 óra)

Tanítás a választott 1-4. osztályban minden műveltségi területen (min. 20 óra), 5-6. osztályban a választott műveltségi területen (min. 10 óra).

Gyakorlat napközi otthonban (3 nap). Önálló foglalkozásvezetés és szabadidő-szervezés. Bekapcsolódás az iskolán kívüli munkába, az adminisztrációs és demonstrációs feladatok végzésébe.

III. A hallgató munkájának értékelése, ellenőrzése:

A gyakorlatvezető tanító (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében.

A gyakorlatvezető tanító irányító, szervező munkája:

- Összeállítja a gyakorlat rendjét
- Kijelöli a feldolgozandó tananyagot.
- Ellátja a hallgatót a szükséges információkkal.
- Figyelemmel kíséri, segíti felkészülését. Vázlatát naponta véleményezi. Megismerteti a hallgatót a szükséges dokumentumokkal.
- Jelen van a hallgató óráin és értékeli azokat.
- Biztosítja a hallgató önállóságát.
- Megszervezi a tanítás, foglalkozás elemzését.
- A közölt jellemzési szempontok figyelembevételével konkrét értékelést ad a hallgatóról.
- Véleményét, aláírását a pedagógiai naplóban rögzíti és a **megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.**

Az értékelés főbb szempontjai:

- a) A hallgató egyénisége, magatartása. Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése. (Nevelők, tanulók, szülők viszonylatában.)
- b) Nevelő-oktató munkája. Felkészülési, tanítási jellemzők. Időterve, igényessége, szervezőtevékenysége. Óráinak, foglalkozásainak szaktudományi, módszertani színvonala.
- c) Pályára való alkalmassága, helytállása.
- d) A tanítói munkakörrel járó órán kívüli tanítási feladatok ellátása. (Szakköri munka, korrepetálás, napközis foglalkozások színvonala.)
- e) Óraelemzések tudatossága, komplexitása. Az elemzés önállósági szintje, az elmélet és gyakorlat egysége. Értékítéleteinek realitása.

Megjegyzés: E szempontok – a hallgatók számára – egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

- f) A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevételei. (Milyen hiányosságok jelentkeztek a hallgató munkájában? Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?)
- A jellemzés végén kimutatásban közli (mennyiségi mutatók alapján) a hallgató által teljesített órákat, tevékenységeket. (Tanítási órák, napközis foglalkozások, rendezvények, értekezletek száma.)
 - Az írásbeli értékelést megismerteti a hallgatóval, aki aláírja, esetleg észrevételét a jellemzésre rávezeti.
 - A szakmai gyakorlatot: **érdemjeggyel** (gyakorlati jegy) zárja, melyet az értékelés végén feltüntet.
 - A **jellemzést a gyakorlat befejezését követő egy héten belül** a tanító szak szakfelelősének címére **eljuttatja**. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

Azok a hallgatók, akik **pedagógiai végzettséggel** rendelkeznek és legalább **2 éve tanítanak alsó tagozatban**, kérhetik felmentésüket az 1-4. osztályban folyó gyakorlat alól. A felmentési kérelemben kérjük feltüntetni a tanított tantárgyakat, a tanítás időpontját. **A felmentési kérelmek beérkezési határideje** az adattal együtt **az adott félév első konzultációja**. Kérelmükhöz csatolni kell az iskola igazgatójának hivatalos igazolását.

A félév aláírásnak feltétele: a mentor által aláírt **Pedagógiai napló**, a vázlatok **eljuttatása** a szakfelelőshöz, a **vizsgaidőszak megkezdéséig**. Főiskolai oktatók által történt ellenőrzés, értékelés után visszakapja azokat.

A félév **gyakorlati minősítését** – a **gyakorlatvezetők** és a naplókat értékelő **főiskolai oktatók** osztályzata alapján – a **szakfelelős** írja be az indexbe.

Záróvizsgára (zárótanításra) csak az a hallgató bocsátható, aki az iskolai szakmai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.

A 8. félévi tanítási gyakorlat lezárásaként a hallgató **zárótanítást** végez.

Zárótanítás

8. félév - egyéni gyakorlat (gyakorlati jegy) – szigorlat értékű

A zárótanítás lebonyolítása az erre a célra létrehozott bizottság feladata, melynek vezetője lehet a főiskola oktatója, az iskola igazgatója, vagy helyettese, vagy a munkaközösség vezetője. Tagja (illetve tagjai) az adott tantárgy gyakorlatvezetője (szakvezetői). A zárótanítás adatairól (hely, időpont, bizottság) a kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Határidő: a húzást követő 10 napon belül.

A szükséges nyomtatványokat, a felkérést, illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó óraelemzési szempontokat az adatok beérkezése után megküldjük a fogadó iskolának.

A zárótanításról készült jegyzőkönyvet, a zárótanítást követő napon a szakfelelős címére kérjük elküldeni (PTE IGYFK Szekszárd, Rákóczi u.1.)

A zárótanítás érdemjegyét a szakfelelős írja be a hallgató indexébe.

Továbbiakat ld.: „Útmutató a zárótanításhoz” nappali tagozat tanítószak

Tanító szak – útmutatók – elemzési szempontok

Komplex önelemzés

1. A tanítási órán tárgyalt tananyag tartalma, terjedelme megfelelt-e a tantervi előírásoknak és hogyan látta az adott óra helyét, célját a témakörön belül?
2. Hogyan jelölte meg a fejlesztendő készségeket, képességeket, s ezekhez milyen gyakorlatokat tervezett?
3. Az indirekt és direkt nevelési feladatok összhangban voltak-e a tananyag tartalmával, a módszerekkel, és mennyire voltak eredményesek?
4. Mik voltak az aktualizálandó ismeretek, s ezek milyen szinten valósultak meg? (ráismerés, reprodukálás, alkalmazás stb.)
5. Hogyan biztosította a tanító az alkalmazás feltételeit? (Feladatszituációval, elemzéssel, aktuális ismeretek mozgósításával, a megoldás menetének elmondásával.) Az ismeretek és a tevékenységek párhuzamba állítása.
6. Hogyan tervezte és hogyan tudta megvalósítani a tanulásirányítás egyes szakaszait? (motiválás, tanulásszervezés, differenciálás, döntés, feladatadás, ellenőrzés, értékelés)
7. Hogyan tudta biztosítani órán a tanulói önállóságot, az egyéni korrekciót, a felzárkóztatást és a tehetséggondozást?

Általános óraelemzési szempontok

I. Célok, feladatok és megvalósulásuk

1. Mi volt az óra szerepe az oktatási folyamatban?
2. Az órán tárgyalt anyag tartalma, terjedelme és jellege megfelelt-e a tantervi előírásoknak, a tanulók életkori sajátosságainak?
3. A tanított anyag tartalmát figyelembe véve helyesen határozta-e meg a tanító az óra oktatási, nevelési célját?
4. A tanított illetve tanult ismeretek megfeleltek-e a tudományosság didaktikai alapelve által támasztott követelményeknek?

II. A tanítási óra tartalma, szerkezete, időarányai

1. A tanítás anyagának szintje és mennyisége megfelelt-e a tanulók felkészültségének?
2. Hogyan kapcsolódott a korábban szerzett ismeretekhez?
3. Elegendő mennyiségű és megfelelő minőségű volt-e az új ismeretek feldolgozásához felhasznált tényanyag és tapasztalat?
4. Megfelelő volt-e a jártasságok, készségek fejlesztését szolgáló tevékenységek tartalma, sorrendje, mennyisége?
5. Milyen képességeket, magatartási szokásokat fejlesztett a tanóra?
6. Milyen szerkezeti egységekből épült fel a tanítás-tanulás folyamata az órán?
7. Jutott-e kellő idő az egyes szerkezeti egységek tartalmas, eredményes megvalósítására?
8. A törzsanyagon kívül feldolgozott kiegészítő anyag segítette-e a tanuló differenciált fejlesztését?
9. Elért-e a tanító tervétől: Ha igen, mi volt az oka?

III. A tanulás közvetlen irányítása a tanító és a tanulók személyes kapcsolatában.

1. Megfelelően ellátta-e az óraeleji és végi feladatokat (terem rendje, tanulókkal való foglalkozás, eszközök előkészítése, elpakolása)
2. Alkalmas volt-e a választott eszközök minősége és mennyisége?
3. Hogyan készítette elő, hogyan szervezte meg a tanító a tanulók egyéni vagy csoportos munkáját? (Hogyan jelölte meg a feladatot, meggyőződött-e arról, hogy a tanulók megértették, biztosított-e megfelelő időt a megoldásra?)
4. Ha differenciált munkát szervezett a tanító, mi volt a differenciálás szempontja, indoklása?
5. Hogyan vett részt a tanító a tanulók csoportos illetve egyéni munkájában?
6. Hogyan győződött meg a csoportos, egyéni munkaeredményességről, hogy értékelte azt?

IV. A tanulás közvetett irányítása eszközök alkalmazásával

1. Megfelelően ellátta-e az óra elejei és végi szervezési feladatokat (terem rendje, tanulókkal való foglalkozás, eszközök előkészítése, elpakolása)
2. Alkalmas volt-e a választott eszközök minősége és mennyisége?
3. Hogyan készítette elő, hogyan szervezte meg a tanító a tanulók egyéni vagy csoportos munkáját? (Hogyan jelölte meg a feladatot, meggyőződött-e arról, hogy a tanulók megértették, biztosított-e megfelelő időt a megoldásra?)
4. Ha differenciált munkát szervezett a tanító, mi volt a differenciálás szempontja, indoklása?
5. Hogyan vett részt a tanító a tanulók csoportos illetve egyéni munkájában?
6. Hogyan győződött meg a csoportos, egyéni munkaeredményességről, hogy értékelte azt?

V. A tanítási óra „léggöre” hatása

1. A tanító képességei (figyelemmegosztás, koncentráció, kommunikatív, kapcsolatteremtő, vezető-irányító) és tulajdonságai (határozottság, megértés, tapintat, türelem, következetesség stb.) megnyilvánultak-e az órán és milyen irányba befolyásolták az óra eredményességét?
2. Hogyan alakult az órán az aktív és a passzív tanuló aránya? Mi lehetett az oka?
3. Hogyan oldotta meg az órán az előre nem tervezhető, váratlan helyzeteket?

ÚTMUTATÓ

Óraelemzési szempontok az egyes tantárgyakhoz

Ember és társadalom tantárgycsoport

1. Tervezéssel, felkészüléssel kapcsolatos szempontok:

Az adott óraterv szakmailag megvalósítható-e?

Érződik-e tervezetein a jelölt kifogástalan felkészültsége?

A tervezett munka mennyisége elvégezhető-e?

Az óravázlat szerkezete, felépítése mutatja-e a megvalósítandó óra helyes menetét?

A felhasználandó eszközök tervezése pontos, koncepciózus-e, egyáltalán rendelkezésre állnak-e a szükséges feltételek?

Pontosak-e az előzetes kijelölések, a jelölt ismeri-e a forgalomban lévő tankönyveket, munkafüzeteket, térképeket, segédleteket, stb.?

A tervezés illeszkedik-e az adott gyerekközösség sajátosságaihoz, az adott környezetben megvalósítható programot tartalmaz-e?

Helyesek-e és illeszkednek a nevelési célkitűzések az elvégzendő feladathoz?

2. Az elvégzendő tananyaggal kapcsolatos szempontok:

Az órán megtanított ismeretanyag megfelelt-e a tantervi követelmény-rendszernek, megtanította-e a jelölt a „NAT-minimumot”?

A tanító célkitűzései helyesen illeszkedtek-e az adott tárgykörhöz, az abból adódó lehetőségekhez?

A feladat kijelölés összhangban volt-e az elvégzendő tananyaggal, illetve az annak teljesítése érdekében kitűzött célokkal?

Illeszkedett a feldolgozás a korábbi oktatási-nevelési folyamatba, kompatibilis-e azzal?

Kihasználta-e a jelölt az adott témában rejlő nevelési-személyiségformálási lehetőségeket?

Szaktudományos szempontból kifogástalan volt-e az óra, a jelölt vétett-e tárgyi jellegűnek minősített hibát?

3. Metodikai, tantárgypedagógiai szempontok:

Az adott tanegységnek megfelelő volt-e az órátípus?

Mennyire voltak változatosak a tanulói munkáltatás formái, mennyiben feleltek meg az elvégzendő munka jellegének?

Figyelembe vette-e a tanító a diákok életkori sajátosságait, metodikai eljárásait ennek megfelelően alakította-e ki?

A differenciálás mely eszközeit alkalmazta?

Milyen szemléltetési eszközöket alkalmazott, ezek hogyan illeszkedtek a tanítás-tanulás folyamatába, az eszközök használata nem volt-e öncélú?

Milyen arányban voltak a tanári és tanulói megnyilvánulások?

Kihasználta-e az anyagban rejlő belső /szaktárgyon belüli/ és külső /szaktárgyak közötti/ koncentrációs lehetőséget?

Az oktatási tantervi feladat megoldása szolgálta-e a tanulók képességének, készségeinek a fejlesztését? „Gondolkodtató” volt-e az óra?

Helyesen alkalmazta-e a különböző motivációs technikákat, ezek megfeleltek-e a tanulók életkori sajátosságainak, és az adott tanórai helyzetnek?

Szervezési módszerei mennyiben segítették elő a munka zökkenőmentes lebonyolítását?

Mennyiben volt munkáltató az óra?

A tanulói munkáltatás mely formái kerültek elő az órán? Indokolt volt-e az alkalmazásuk? Amennyiben volt számonkérés, úgy annak technikája, a kérdések szakszerűsége és segítő jellege, az értékelés realitása és kellő megindoklása.

4. Pszichológiai momentumok, interperszonális kapcsolatok, légkör, tanár-diák kooperáció:

A tanári személyiség kiegyensúlyozottsága, összeszedettsége.

A tanító-jelölt reagálókészsége, konfliktuskezelő technikája.

A jelölt és a diákok közötti összhang kérdése, az óra légköre, a humor jelenléte, játékos, oldó jellegű feladatok.

Fegyvelmezési technikák, az „érdekességekkel-munkával lekötlek elv” alkalmazása.

A tananyag elsajátíttatásának rugalmassága, az előre nem látható körülményekhez történő alkalmazkodás.

Nem esett-e ki szerepéből a tanító-jelölt, reakciói relevánsak voltak-e a felmerült nevelési szituációkkal?

A jelölt figyelme folyamatos-e, tekintettel van-e a tanulók reakcióira, rugalmasan alakítja-e az óra menetét?

A terhelés-oldás ritmusa a tanórán; a feladatok elvégzése mennyire veszi igénybe a tanulókat, be van-e építve a munkába szükséges lazítás, pozitív emóciókkal fejezhető-e be a munka?

Mennyiben képes az egyes tanulókra figyelni, képes a differenciálásra?

5. Esztétikai, nyelvhelyességi szempontok, vizuális nevelés:

A jelölt beszédstílusa, nyelvhelyességi szempontok;

A jelölt megjelenése, fellépése;

Táblakép, esztétikai rendezettség és esztétikai nevelés;

A tanulók munkájának külalakja, ennek ellenőrzése és értékelése;

A tanulók helyesírása, ennek lehetőség szerinti kontrollja és korrigálása;

A felhasznált eszközök /képek, térkép, dia, epidiászóp stb./ esztétikai rendezettsége.

6. Az óra eredményei és tanulságai, az elvégzett munka perspektívái:

Kifogástalan volt-e az adott szakterület terminus-technikusainak használata?

Elérte-e célját, feladatát az óra, megvalósította-e nevelési célkitűzéseit?

Milyen előrelépés történt a tanulói jártasságok, készségek, képességek fejlesztésében?

Elsajátították-e a tanulók a tantervi minimumot?

Helyt állt-e a jelölt a nevelési interaktív helyzetekben? Teremtett-e maga tudatosan nevelési szituációt?

Építhető-e további folyamatos munka az elvégzett anyagra?

Milyen volt a jelölt értékelési és motivációs technikája, nem maradt-e el az óra végi szakmai összegzés és záró értékelés:

Ének

- Milyen az óra eredményessége? Elemezze a hallgató a tanórát az általa megjelölt cél-feladatrendszer tükrében!
- Hogyan oldotta meg a tanár a szervezési feladatokat? /szellőztetés, technikai eszközök, tábla előkészítése, munkafüzet, tankönyv ellenőrzése / Hogyan biztosította a tanár az óra elején az alapfegyelmet?
- Az órafázisok között megfelelő helyet kapott-e a zenei ismeretszerzés és készségfejlesztés, valamint a zenei írás-olvasás gyakorlása?
- A zenei feladatok során milyen mértékben mozgósította a tanár a tanulók meglévő ismereteit. A feladatok nehézségi foka megfelelt-e a fokozatosság elvének és a didaktikai feladatoknak?
- Hogyan történt a hibák javítása? Foglalkozott-e a tanár a gyengébb képességű és hallású tanulókkal? /A munkafüzet és a dallamkirakó használatakor differenciált gyakorlatokat adott-e? /
- A hangulati előkészítés alkalmas volt-e a figyelem és az érdeklődés felkeltésére?
- Mintaszerű volt-e a dalbemutatás, valamint a tanító éneklése az egész órán?
- Hogyan biztosította a szöveg megértést? Hogyan választotta ki és oldotta meg a szöveggel kapcsolatos nevelési lehetőségeket?
- Biztosította-e a tanár a daltanítás-tanulás zeneiségét? /zenei mondatok, ívek, szövegejtés, tempó, dinamika, zenei kíséret - halk tapsolás.../
- Milyen módszerekkel történt a zenei élmény elmélyítése /hangszerkíséret, kiscsoportos éneklés, kánon, versenyéneklés, többszólamúság, bemutatás.../?
- Talált-e alkalmat a tanár a gyermekjáték eljátszására? A játék néprajzilag hiteles volt-e?
- A zenehallgatás előkészítésekor milyen zenei ismereteket idézett fel? Aktív zenehallgatásra készítette-e?
- Arányos volt-e az óra, szerkezete és időbeosztása megfelelő-e?
- Felhasználta-e a tankönyv és a munkafüzet által adott szemléltető képeket, feladatokat, s ezeket mikor, milyen módon?
- Kihasználta-e a tanító az órán adódó zenén kívüli nevelési lehetőségeket?
- Milyen mértékben érvényesült a tanító vezető szerepe?
- Motiválta-e a tanító értékelése a tanulókat? /Az adott órára és a következőre vonatkoztatva. /
- Kellő mennyiségű esztétikai és intellektuális élményhez jutottak-e a tanulók?
- Milyen konkrét tanulságot vont le a tanító sajátmaga számára a további oktató-nevelő munka eredményessége érdekében?

Ének-műveltségterület
(5. 6. osztályban történő óralátogatásaihoz)

- Ismerje fel és konkretizálja az óra cél- és feladatrendszerét!
- Elemezze az órát a cél- és feladatrendszer tükrében!
- A látott órátípus mely szerkezeti egységeiben azonos illetve eltérő az alsó tagozatos énekórakétól?
- Milyen készségfejlesztési egységeket vélt felfedezni az órán? Elemezze ezek kapcsolatát, egymásra épülését!
- Milyen módszerekkel készítette elő a tanár az óra didaktikai feladatát?
- Részletezze a didaktikai feladat elsajátításának lépéseit!
- A gyermek számára a tudatosítás során megmaradt-e a zenei élmény? Milyen látott gyermeki reakciókkal,... tudja ezt alátámasztani?
- Az óra miben és mennyiben követte a NAT zenei irányelveinek megvalósulását?
- Milyen NAT-kapcsolatokat vélt felismerni a látott órán?
- Hogyan ismertette meg a tanár az adott zenetörténeti korszakot? A cél eléréséhez milyen szemléltető eszközt, eszközöket alkalmazott?
- Milyen arányban alkalmazott a pedagógus élő illetve gépi zenehallgatást? Milyen zeneszakmai és/vagy zenepedagógiai célzattal tette ezt?
- Fejlesztette-e a tanár a tanulók éneklési készségét? Milyen pedagógiai-pszichológiai módszerekkel tudta áthidalni a kamaszgyermek éneklési problémáit?
- Fogékonyra tette-e a tanár a tanulókat az elemzett zenemű morális üzenetére?
- Fejlesztette-e az énektanár a gyermek személyiségét a tanított tananyaggal, a saját pedagógusi személyiségével?
- A tanár által kiválasztott, tanítandó tankönyvcsalád mennyiben felel meg a szakmaiság kritériumának? Milyen egyéb kiegészítő tananyaggal illetve eszközzel teszi, tette tartalmasabbá, korszerűbbé az órát?

Informatika

1. Elemezze a tanulók gépkezelési szintjét az órai munkában!
2. Elemezze az operációs rendszer, segédprogramok, oktató-, és játékprogramok felhasználói, alkalmazási szintjét.
3. Értékelje a feladatokat a kitűzött célok megvalósítására vonatkozóan!
4. Elemezze az információk szemléltetését, értelmezését, vizsgálatát!
5. Milyen szinten képes a tanuló az információt kifejezni (beszéd, írás, rajz, jel, kód) felismerni és alkalmazni?
6. Elemezze az órán szereplő informatikai fogalmak egymásraépítettség!
7. Elemezze az informatikai fogalmak egymásraépítettségét!
8. Elemezze a feladatok algoritmikus felépítésének, visszafejtésének készségi szintjét!
9. Összhangban voltak –e a módszerek és munkaformák a feladatok tartalmából eredő sajátosságokkal? Hogyan hidalta át a pedagógus az ismeret-, és alkalmazás szintekből adódó különbségeket?
10. Elemezze a feladatokat a fejlesztési követelmények szempontjából!
11. Mennyiben erősítette az óra a 10 – 12 évesektől elvárható társadalmi, könyvtárhasználati és informatikai ismeret-, és fogalomrendszer?

Magyar nyelv és irodalom

Általános szempontok

1. Hogyan biztosította a tanító az órán az egységes anyanyelvi nevelés megvalósulását? A különböző nyelvi tevékenységek természetes módon kapcsolódtak-e egymáshoz cél, - illetve eszközjellegüknek megfelelően?
2. Mivel járult hozzá az óra az alapvető nyelvhasználati módok /felfogó- és közlőképesség/ fejlesztéséhez és ezáltal a tanuló személyiségének gazdagításához?
3. Hogyan érvényesítette a tanító a fejlesztő munkájában az anyanyelvi nevelés módszertani alapelveit?
4. Az alkalmazott tényanyagok, példák, feladatszövegek, kiegészítő szövegek irodalmi értéke, minősége szolgálta-e a tanulók anyanyelvi műveltségének emelését?
5. Mit tett az olvasóvá nevelés érdekében? Hogyan járult hozzá a könyv- és könyvtárhasználati ismeretek és szokások alakításához?
6. Hogyan ösztönözte a tanulókat az órán kívüli, önálló ismeretszerzésre, gyűjtő, kereső munkára a nyelv és irodalom terén?
7. Milyen volt a tanító stílusa, hangneme? Beszédkulturája követendő példa-e a tanulók számára?
8. Megfelelő módon javította-e a gyermekek beszédében előforduló nyelvhelyességi és helyesejtési hibákat?
9. Hogyan gondoskodott a nyelvi önellenőrzés igényének és képességének fejlesztéséről?

Az olvasás tanulása

1. Első osztályban év elején a tanító fejlesztő munkája hogyan szolgálta az olvasás- és írástanulás előkészítését?
2. Mit tett azért, hogy a nyelv jelrendszer mivoltának megértését előkészítse?
3. Hogyan biztosította a beszédfejlesztéshez szükséges kockázatmentes, nyugodt légkört?
4. Szóképtanítási eljárásával miként gondoskodott az asszociációk kiépítéséről és megerősítéséről?
5. A szóképek gyakoroltatása mennyiben szolgálta a vizuális emlékezet fejlesztését, a szóképfelismerés ellenőrzését és a helyes kiejtést?
6. A hang- és betűtanítás eljárása logikus volt-e? Hogyan igazodott az adott program /módszerváltozat/ jellegéhez?
7. Mit tett a tiszta ismeretfelfogás, a betű- és hangkapcsolat kialakítása és megszilárdítása érdekében? Megfelelően alapozta-e a helyesejtést és ezzel a helyesírást is a hang- és betűtanítás során?
8. Gondolt-e tudatosan a homogén gátlások kialakításának megelőzésére? Hogyan?
9. A betűösszevonás, az összeolvasás gyakoroltatása megfelelt-e az adott módszer elvi alapjainak, szemléletmódjának?

Az olvasás gyakorlása

1. Az olvasási gyakorlóóra feladatait pontosan, elég konkrétan fogalmazta-e meg? A gyakorlatanyagot, valamint a néma és a hangos olvasás arányát ennek megfelelően alakította-e ki?
2. Mely gyakorlatok és milyen hatékonysággal szolgálták az olvasástechnika összetevőinek: a helyességnek /szöveghűség, helyesejtés/ és a tempónak a fejlesztését?
3. Az olvasástanulás kezdetén hogyan gondoskodott a hangos olvasás tipikus hibáinak megelőzéséről?
4. A hangos olvasási és a helyesejtési hibák javítását módszertanilag megfelelő módon oldotta-e meg?
5. A szövegértés fejlesztése milyen arányban és milyen ellenőrzési módokkal kapcsolódott az olvasástechnikai feladatokhoz?
6. A beszédfejlesztés kellő időt és figyelmet kapott-e az olvasási gyakorlóórán? Mely nyelvi szinteken, milyen feladatokkal?
7. A gyakorlás motiváltsága érdekében differenciált munkában olvastatott-e szövegváltozatokat, érdekes, új szövegeket is?
8. Hogyan érvényesültek óráján az olvasás gyakorlásának sajátos elvei is a gyakorlás általános didaktikai követelményei mellett?

Beszédfejlesztés

1. Arányaikban, minőségükben az óra aktuális feladatához, a tanulók fejlettségéhez igazodtak-e, és életszerűek voltak-e beszédfejlesztő eljárásai a szó, a szószerkezet, a mondat, illetve a szöveg szintjén?
2. Valamennyi nyelvi szinten tudatosította-e a nyelvi helyesség mellett a kommunikációs szituációhoz való igazodás követelményét is?
3. A beszéd különböző műfajainak gyakorlásakor felkészített-e a befogadói, a hallgatói szerepre is, illetve a beszélő és a hallgató szerepváltásaira /kommunikációs figyelem, fegyelem, empátia/?
4. Ösztönöz-e és példát ad-e a közlés nemverbális elemeinek gyakorlására is?

Helyesejtés-fejlesztés

1. A légzőgyakorlatok anyagával és irányítási módjával az osztály e téren elért automatizáltsági szintjéhez igazodott-e?
2. A hangképzés gyakorlatival tudatosan szerepüknek megfelelően tréningeztette-e a beszélőszerveket /hangadás, artikuláció, gyorsasági gyakorlatok/?
3. A helyes kiejtés követelményeit már a szó szintjén is betartotta-e /időtartam, ritmus, mássalhangzó-kapcsolatok helyesejtése/? Szó- és szószerkezetanyaga, valamint utasításai megfelelők-e ehhez?
4. A mondat és szöveg szintjén a helyes kiejtés normáin túl megfelelően tudatosította és gyakoroltatta-e a mondat- és szövegfonetikai eszközök kifejező szerepét /hangsúly, hanglejtés, tempó-hangerő-hangszínváltások, szünet?

Az írás tanulása és gyakorlása

1. Helyes volt-e a betűírás tanításának lépéssora? Megfelelt-e az adott módszerváltozat írástanítási felfogásának?
2. Irányító munkája hogyan szolgálta a szilárd írottbetű-képzet és az alakításához szükséges írásmozgás kialakulását?
3. A betűkapcsolás valamennyi esetét szemléletessé tette-e? Gondolt-e már ekkor a tipikus hibák megelőzésére? Hogyan?
4. Az óra anyagában megjelölt írástechnikai összetevők gyakorlására alkalmas volt-e a feladatsora mennyiségében, minőségében, arányaiban?
5. Mivel biztosította, hogy kellően motivált legyen az írásgyakorlás?
6. A hagyományos írásgyakorlási módok /másolás, tollbamondás, emlékeztetőből íratás/ szómondat-, szöveganyagának megválasztása célszerű volt-e? A módszertani útmutatásoknak megfelelően irányította-e a gyakorlatokat?
7. Mely speciális gyakorlatokkal és milyen vezénylési móddal szolgálta a tempó- és lendületfejlesztést?
8. Az írás eszközjellegét érvényesítő feladatai mennyire voltak eredményesek az íráskészség fejlesztése szempontjából?
9. Tervezett-e és kellően hasznosította-e az írás, a helyesírás és a helyesejtés együttes fejlesztésére szolgáló gyakorlatokat?
10. Mivel segítette az egyéni írás kialakulását? Tervezéskor figyelembe vette-e az egyéni különbségeket?
11. A tanulókkal végzett íráselemzés miként szolgálta a gazdaságos, tetszetős írásmód kialakítását?
12. Milyen módszerekkel biztosította a tanító az írásfegyelem fejlesztését /tudatos, pontos munka, önellenőrzés/?

Szövegelemzés

1. Szövegfeldolgozó műveletsora miként igazodott a szöveg jellegéhez: Ennek indoklásában térjen ki az előkészítés, a szövegmegismerés, a szövegelemzés és az óra végi szintetizálás megoldási módjaira!
2. Az ismeretterjesztő szövegek feldolgozásával mennyiben készítette fel a tanulókat a szövegből való önálló tanulásra, a helyes tanulási módszerekre?
3. A szépirodalmi művek elemzésével hogyan szolgálta az irodalmi élménynyújtás, az irodalom megszerettetését, a műelemzés alapozását?
4. Hogyan biztosította a némán feldolgozott szöveg vagy szövegrészek megértésének ellenőrzését?
5. Az ismeretlen szavak, kifejezések értelmezésére a legmegfelelőbb módokat alkalmazta-e?
6. Hogyan segítette a szöveg vagy a szövegrészek /mondatok, mondattömbök, bekezdések / megértését?
7. Hogyan járult hozzá a tanulók tér- és időszemléletének alakításához?
8. A szövegekben bemutatott magatartási módok értelmezésével, a történelmi egyéniségek példájával hogyan formálta a tanulók személyiségét?
9. A szövegek elemzése miként szolgált a tartalom és a forma egységének felismertetésére?
10. A vers /vagy prózarészlet/ megtanulását, a versmondást kellően előkészítette-e /alapos elemzéssel, helyesejtési jelölésekkel, bemutatással/?

Fogalmazás

1. A fogalmazási ismeretek tudatosításakor épített-e a tanulóknak a beszédfejlesztés, a nyelvtanulás és a szövegelemzés során szerzett tapasztalataira?
2. A választott tényanyag és elemzésének módja helyes és célszerű volt-e?
3. Gondoskodott-e a felismert szövegalkotási összefüggések, szabályok, követelmények rögzítéséről?
4. A felismerő gyakorlatokkal, a tudatos szövegelemzésekkel vagy a feladatmegoldó alkalmazással hogyan járult hozzá az új ismeretek megszilárdításához?
5. A szövegalkotás egyes elemeinek, műveleteinek gyakorlásával hatékonyan segítette-e a szövegtani, nyelvhelyességi, stilisztikai, műfaji ismeretek megerősítését?
6. Önálló szövegalkotás esetén hogyan gondoskodott a tanító a tanulók közlésvágyának felkeltéséről? A motiváció mely eszközeivel élt még az órán?
7. A téma előkészítésekor kellő mértékben és módon nyújtott-e segítséget a szerkesztési és a nyelvi-stilisztikai műveletek megoldásához?
8. Biztosította-e, hogy meghatározott második személyhez /olvasóhoz/ szóljanak a szövegek? Hogyan készítette fel a tanulókat a kommunikációs szituációhoz való alkalmazkodásra?
9. Milyen módon ösztönözte az önálló alkotást, az eredetiségre törekvést?
10. A tanulói munkák elemzésével, javításával és javíttatásával hogyan járult hozzá egy-egy fogalmazási művelet tökéletesebb megoldásához?

Nyelvtan

1. Helyesen látta-e az óra szerepét a nyelvtani ismeretszerzési folyamatban?
2. Az új nyelvi tény tanításához használt szemléltetőanyag megfelelt-e a követelményeknek? /Elegendő számú példa, többoldalú bemutatás, helyesírás, nyelvhelyesség, nevelési hatás./
3. Helyes volt-e a nyelvtani fogalom vagy szabály kialakításának menete? Elemzési lépéssora logikus, világos, jól áttekinthető-e?
4. Milyen gondolkodási műveletek végzésére készítette a tanulókat a tényanyag elemzésekor? Mennyi önállóságot biztosított a szabály felismerésére?
5. Kihasználta-e a nyelvtani fogalomképzésben rejlő lehetőségeket a gondolkodás fejlesztésére? /Lényeges jegyek felismerése; az alá-, fölé-, mellérendeltségi viszony vagy a rész - egész viszony felfogása; ugyanaz a nyelvi elem különböző szerepekben./
6. Hogyan történt az új ismeret nyelvi és logikai rögzítése?
7. A gyakorlóórán miként járult hozzá az ismeretek elmélyítéséhez és tudatos alkalmazásához az órafelépítés, a tanulásirányítás és a feladatválogatás célszerű megoldásaival?
8. Hogyan szolgálták a feladatok a nyelvhasználat fejlesztését és tudatossá tételét?
9. Hogyan érvényesült az órán a funkcionális nyelvszemlélet?
10. A helyesírási szabály tudatosítására a legcélszerűbb megoldást választotta-e? Tudatosította-e az alapelveket is a rendszerlátás érdekében?
11. A helyesírási elemzőképesség fejlesztésére kellő gondot fordított-e?
12. A hagyományos gyakorlási módok ötletes és változatos formáival élt-e? A gyakorlatokat megfelelő módon tudta-e hasznosítani a helyesírási készség fejlesztésére?
13. Az önellenőrzés helyes módjait gyakoroltatta-e a hibák megelőzése, illetve javítása érdekében? /Mondd ki magadban! Bontsd szótöred és toldaléokra! Idézd fel a tanult szabályt!/
14. A helyesírási szótárak fejlettségi szintnek megfelelő használatáról gondoskodott-e?

Matematika

1. Elemezze a feladatok matematikai tartalma és követelmények kapcsolatát!
2. Elemezze a feladatokat aszerint, hogy megoldásuk
 - mennyire összetett gondolkodási tevékenységet igényel,
 - a begyakorlottság milyen szintjén történik,
 - milyen absztrakciós szinten zajlik.
3. Mutassa meg, hogy a feladatok alkalmasak a kitűzött célok és feladatok megvalósítására! Kihasználta-e a pedagógus a fejlesztési lehetőségeket?
4. Milyen matematikai modellek alkalmazására került sor?
5. Elemezze az órán szereplő matematikai fogalmak egymásra épülését! Új fogalom tárgyalásakor elegendő tapasztalatszerzési lehetőséget biztosított-e?
6. Elemezze az óra azon részeit, amelyekben a tanulók hétköznapi szóhasználatának szakszerűvé formálására került sor!
7. Milyen szinten képesek a tanulók a matematikai jelölésmódok használatára?
8. Elemezze az óra azon részeit, melyben lehetőség nyílt különböző gondolkodási módszerek alapozására! A kreatív gondolkodás fejlesztésének lehetőségei az órán.
9. A tanulói sejtések, próbálkozások elegendő lehetőséget kaptak-e?
10. Mennyiben erősítette az óra a 6-10 évesektől elvárható szám- és művelet fogalmat?
11. Hogyan fejlesztette a pedagógus a számolási készséget? A becslési képesség fejlesztése szerepet kapott-e?
12. Elemezze az órán feldolgozott szöveges feladatokat (a feldolgozás módját, a gondolatmenet tisztaságát, többféle megoldási mód keresését, a megoldás vizsgálatát)!
13. Elemezze az óra azon feladatainak feldolgozását, melyekben lehetőség nyílt a függvény-fogalom alapozására, illetve mélyítésére!
14. Biztosított-e kellő tapasztalatot a tanulók térszemléletének fejlesztéséhez?
15. A tananyag tartalmának megfelelő módszereket és munkaformákat alkalmazott-e?
16. Hogyan hidalta át a pedagógus a gondolkodás és a feladatmegoldás időadatából adódó különbséget?

Technika

1. Az óra célja és tartalma
 - Az óra elhelyezése a munkanem, témakör és a tanmenet, illetve tanterv tükrében.
 - Helyesen határozta-e mg a nevelési-oktatási feladatokat, célokat?
 - A képzési feladatok „ülnek”, vagy sem. Megfelelően alakítja a jártasság, készség szokásrendet? Az adott óra képességfejlesztésének vizsgálata.
 - Az előző óra anyagát kellően használta-e fel, a jelenlegi óra alapozásához?
2. Az óra irányítása, szabályozása
 - Az órán használt módszerek vizsgálata
 - Az óra menetének és mozzanatának elemzése, azok arányainak kapcsolatainak helyessége.
 - A kellő munkaszervezési forma szerepel-e az órán? Tartalom-forma egysége.
 - Differenciálás. Minőségi, illetve mennyiségi differenciálást (láttunk, (ha) használt? Vajon a megfelelő megoldás volt erre a feladatra?
 - Motiváció vizsgálata
 - Szemléltető- és technikai eszközök használata
 - Eszköz- és szerszámhasználat. Balesetvédelem.
 - Munkadarab kiválasztásának helyessége. Analízis. Szintézis.
3. A tanulók munkája és magatartás
 - Szemléletformálás, értelemfejlesztés, érzelemformálás és akarat – jellemformálás vizsgálata.
 - Érdeklődés felkeltés és aktivitás szintjének megfigyelése. Biztosított-e a siker érzése a tanulóban?
 - A munka-fáradtság-pihenés szakaszai betartottak voltak az órán? Statikus és dinamikus munkavégzések megfelelő váltása.
 - Felelősségtudat kialakulása és egymást segítő tevékenységek megfigyelése.
4. A nevelő munkája, egyénisége, magatartása
 - Az óravezetés jellege, üteme, stílusa és hangneme
 - „Érzi”-e a tanító a gyerekeket?
 - A nevelő plasztikusságának, fegyelmezőképességének, tekintélyének következetességének és munkaszervezésének megfigyelése.
 - Gyermekszemélyiségek tiszteletben tartása megtörtént-e?
5. Egyéb személyiségfejlesztő hatások
 - Törekedett-e a nevelő a tanulók akaraterejének a fejlesztésére, a helyes erkölcsi szokások kialakítására?
 - Rend, tisztaság. Esztétikai nevelés határfok.
 - Megalapozódott az órai munka során az önnevelés, önképzés és önállóságra törekvés?
6. A tanítás-tanulás eredményessége
 - Elérte-e a nevelő az oktatási-képzési és nevelési céljait?
 - Milyen mértékben tudták a tanulók elvégezni a kijelölt feladatokat?
 - Hogyan értékelte a tanulók és az osztályközösség munkáját?

Természetismeret

Az óra célja, feladatai

1. Helyesen határozta-e meg a tanító a célokat, feladatokat?
2. Milyen mértékben tudta az óra célját, feladatát részletekre bontani, rész célkitűzéseket alkalmazni?
3. Milyen mértékben tudta az óra céljait és feladatait a tanulókkal megértetni és elfogadtatni? (motiválás)

Az óra tartalma

1. A tantervi követelményeknek megfelelően választotta-e meg az óra ismeretanyagát?
2. A tartalom elrendezettsége, tagolása megfelelt-e a pszichológiai, didaktikai és metodikai követelményeknek?
3. Elegendő tényanyagot használt-e a fogalomalkotáshoz?
4. Az anyag feldolgozása során hogyan sikerült fejleszteni a tanulók értelmi képességeit? (ok-okozati összefüggések feltárása)
5. Hogyan szolgálta a tananyag a jártasságok, képességek fejlesztését, az iskola és az élet – az elmélet és a gyakorlat – kapcsolatának szorosabbá tételét?
6. Az órán felhasznált információhordozók (ismeretterjesztő irodalom, lexikonok, térképek stb.) segítettek-e a megértést, motiválták-e a tanulókat a tananyaggal való további foglalkozásra?
7. Milyen nevelési lehetőségeket biztosít az óra anyaga?
8. Hogyan használta ki a tananyagban rejlő nevelési lehetőségeket és az órán spontán adódó nevelési helyzeteket?
9. Megfelelően rögzített-e az óra anyagát? (rögzítés a munkafüzetben, munkatankönyvben, a helyes táblakép kialakítása stb.)
10. Hogyan értékeli (használja fel) a tanulmányi sétán, kiránduláson szerzett tapasztalati anyagot, s ezeket milyen eredményességgel használja fel a tanítási órán?
11. Mennyire tájékozottak a tanuló a környezetvédelem kérdésében?
12. Mennyire tájékozottak a tanuló a lakóhelyismeretben?
13. Szolgált-e a házi feladat a feldolgozott ismeretanyag rögzítését és a következő óra előkészítését?

A feldolgozás módja

1. Helyesen választotta-e meg a tanító az órátípust? Helyes volt-e az óra szerkezeti felépítése?
2. Alkalmazott-e algoritmust a tananyag feldolgozása során? A feldolgozás adott menete, lépései, az alkalmazott eljárások megfeleltek-e a korszerű didaktikai és metodikai követelményeknek?
3. Milyen módszerekkel dolgozta fel az ismeretanyagot, a módszereket a tartalomnak, a tanulók életkori sajátosságainak, a didaktikai és nevelési feladatoknak megfelelően választotta-e meg?
4. Hogyan szervezte az órán a tanulók munkáját? Hogyan valósította meg a cselekedtetés, tevékenykedtetés elvét?
5. Mennyiben sikerült megvalósítania a differenciált foglalkoztatást?
6. Helyesen szervezte és irányította-e a munkafüzeti, munkatankönyvi feladatok megoldását?
7. Hogyan valósult meg az órán a tantárgyi koncentráció?

8. Hogyan jellemezhető a tanító magatartása, szakmai felkészültsége, módszertani kultúráltsága?
9. Hogyan jellemezhető a tanulók magatartása, fegyelme, tevékenysége? Milyen önállóak a feladatvégzésben?
10. Helyesen történt-e a nevelői kísérletek szervezése, a szerzett tapasztalatok rögzítése? Ügyelt-e a nevelő a biztonsági rendszabályok betartására?
11. Az alkalmazott kutató módszerek segítségével tudományosan igazolt ismereteket, tovább bővíthető tapasztalatokat szereznek-e a tanulók a természeti és társadalmi valóságról?

Az óra eredményei és tanulságai

1. Milyen mértékben sikerült a célok elérése, a feladatok megoldása?
2. Eljutottak-e a tanulók az ismeretekhez? (megállapítások, szabályok, törvények, fogalmak, ezek tisztasága, megalapozottsága.)
3. Milyen eredménnyel jártak a feladatmegoldások a jártasságok, készségek alakításában?
4. Hogyan fejlesztette a tanulók képességeit?
5. Milyen szinten oldotta meg a nevelési feladatokat?
6. Tudott-e nevelési helyzeteket teremteni?
7. Mit teygen a tanító munkája tökéletesítése érdekében?

Testnevelés

1.
 - Milyen volt a hallgató felkészülési munkája (tervezet)?
 - Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
 - Elérte-e a kitűzött feladatot?
 - Milyen volt az időbeosztása?
2. A főgyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott tanterv osztályra vonatkozó követelményeinek?
 - Az előkészítő gyakorlatok tervezése megfelelt-e az adott osztály mozgásműveltségének.
 - A cél és rávezető gyakorlatok (tervezése) kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő a főgyakorlatok elsajátítását.
3. Az alkalmazott módszerek mennyiben segítették elő a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlásvezetést.
 - Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
 - A gyakorlásvezetése (utánzó, játékos határozott formájú, utasítás) megfelelt-e a korcsoportnak, életmódnak?
 - Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit (taps, számolás, zene stb.)?
 - Alkalmazta-e az „egyéni bánásmódot”?
 - Milyen volt a hibajavítás?
 - Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
 - A bemutatás megfelelt-e a követelményeknek?
 - Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?
 - Segítségadása jó volt-e, a követelményeknek megfelelő (szóban, tevőlegesen)?
 - Hogyan irányított, értékelt?
4. A felhasznált eszközök hozzájárultak-e a mozgások végrehajtásához
 - Az eszközök kiosztásához, elhelyezéséhez igénybe vette-e a gyerekek segítségét?
 - Megoldotta-e a szerek, eszközök elrakását.
5. A tanító egyénisége, osztállyal való kapcsolata
 - az öltözék megfelelt-e a követelményeknek?
 - Értékelte-e a foglalkozást és hogyan?
 - Kommunikációs tevékenysége segítette-e a tanóra anyagának megvalósulását?

Hallgatói megfigyelési szempontok a testnevelésórákon

1. A tanító testnevelésóra előtti és utáni feladatai
 - Tanulókkal való foglalkozás,
 - Szerek előkészítése, elpakolása
 - Egyéb
2. Az óra indítása, figyelemfelkeltés
 - Hol kezdődik
 - Alkalmazott módszerek

3. Képesség fejlesztés a testnevelésórán
 - Motoros képességek (kondicionális, koordinációs, ízületi mozgékonyság)
 - Pszichikai képességek
 - Dominanciájuk, arányuk egymás között
 - Mit, mivel?
4. Az óra anyagának kiválasztása
 - Fő feladat
 - Kiegészítő feladatok
 - Játékok
 - Egyéb mozgásos feladatok
 - A különböző mozgásos feladatok egységgé formálása.
5. Az órán alkalmazott foglalkoztatási formák
 - Arányuk az órai munkában
 - Milyen feladatot, milyen formában oldanak meg?
6. A tanító helyezkedése a teremben a tanulók között
 - Általában az óra vezetése során
 - Játék alatt
 - Segítségadás alkalmával
7. A tanító által alkalmazott gyakorlatvezetési módszerek
 - Új anyag feldolgozásánál
 - Gyakorlási anyag feldolgozásánál
 - Játéknál
8. A tanító hibajavító munkája
 - Osztályszinten
 - Egyéni hibajavítás
 - Szóban, tevékenyen
9. A gyakorlatok ismétlés száma
 - Előkészítő gyakorlatok esetében
 - Új mozgás anyag feldolgozása esetén
 - Gyakorlási anyag esetében
 - Kiegészítő feladatoknál.
10. Az óra időbeosztása
 - Órarászek idő megosztása
 - Órarászeken belüli idő megosztás
 - Játékidő, gyakorlási idő, új anyag feldolgozásra szánt idő
11. Egy tanuló órán belüli mozgásigényének megfigyelése
 - Gyakorlási idő
 - Szervezési idő
 - Kiegészítő feladat végzésének ideje
 - Játékidő

12. A testnevelésóra terhelésének megfigyelése
 - Terhelési görbe alakulása a tanóra egészét tekintve
 - Órarászok terhelési különbségei
 - Egy tanuló terhelésének pulzusszám alapján történő megfigyelése

13. A tanító és gyermek kapcsolata a tanórán
 - Osztályszinten
 - Egyes tanulók és tanító szintjén
 - Játék közben, egyén és közösségi szinten
 - Csoportos foglalkozás alkalmával
 - Új anyag feldolgozása alkalmával
 - Fegyelemsértés alkalmával

14. Előre nem tervezhető, váratlan helyzetek megoldása
 - Az óra egészére kiterjedő váratlan esemény
 - Óra közben felmerülő a tervezéstől eltérő esemény megoldása
 - Sérülés esetének feldolgozása
 - Egyéb

15. Gyermeki viselkedésreakciók a testnevelésórán
 - Az óra egészét tekintve
 - Az órárszok tekintetében
 - Az egyes feladatokat tekintve
 - A játékban elért eredményüket figyelve

16. A tanító által használt kommunikációs rendszerek és alkalmazási területük
 - Hangerő, hanghordozás, hangsúlyozás
 - Bemutatás, bemutatattatás, imitáció (mutogatás)
 - A tanulóközösséggel egyezség alapján kialakított jelek, jelzések.

17. A tanítói dicséret és fegyelmezés az órán
 - Dicséret és fegyelmezés fokozatai
 - Azonosságok és különbségek az egyes tanulók között alkalmazott dicséretben, fegyelmezésben
 - Alkalmazásuk aránya az órán.

A szempontok közül a vezető tanár javaslata alapján 4-6 kiemelt megfigyelési pont szerepeljen alkalmanként, melyet a hallgató a megadott órán megkülönböztetett módon kísér figyelemmel. Javasoljuk, hogy több hallgató azonos órán más-más kiemelt megfigyelési szempontot kapjon feladatul.

Vizuális nevelés

- Az órának a tanmenet feladatsorába való beilleszkedése. Az előzményekre való ráépülés módja;
- A kontaktusteremtés, motiválás színvonala;
- Szakterületi és pedagógiai ismereteinek szintetizálásának módja az óra gyakorlatában;
- A vizuális feladat előkészítése. A verbalitás és a képiség kapcsolatának megteremtése: ezek aránya a vizuális természetű tananyag viszonylatában;
- Az óra tárgyi és eszközbeli feltételei, a szemléltetés időtényezői és minőségi jegyei;
- Az óra irányításának módja, a gyermekek adott segítségben megnyilvánuló képességek. A frontális és egyéni korrekciót irányító helyzetfelismerő képességek;
- A munka közben felmerülő vizuális, technikai, értelmi, érzelmi vagy magatartásbeli problémákra való reagálás eredményessége;
- A gyermeki önállóság és a tanítói irányítás közti viszony a kreatív folyamatban;
- Az óra munkafolyamatainak és ezek megvalósult időarányainak indokoltsága az adott pedagógiai helyzetben. Az óratervtől való taktikai jellegű eltérések szükségszerűsége és célszerűsége, váratlan helyzetekben, a munkafolyamat gördülékenysége érdekében;
- A kognitív - operatív gétek és fegyelmezési jellegű helyzetek megkülönböztetésének képessége és megoldási módjai;
- A tanító empátiás képességeinek érvényesülése az oktatás folyamatában;
- Életkori fejlettségi szintnek megfelelő szaknyelvezet;

A vizuális feladatban konkretizált célok visszaigazolása a tanító óra végi rövid értékelő munkájában.

Ifjúságsegítő szak - mintatanterv - nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező								
IFJ 0101	Szociokulturális animáció	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
IFJ 0201	Ifjúsági csoportok szerveződése, kultúrák közvetítés	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
IFJ 0601	Ifjúságpolitika	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
JOG 0902	Jogalkalmazási alapismeret	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	2
JOGB 0101	Jogi alapismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0102	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0701	Politológia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TERB 0101	Bevezetés a természetismeretbe	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
	összesen:		20						29
	Szabadon választható			C					0
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Összesen:		24						29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező								
IFJ 0301	Ügyviteli, oktatásszervezési ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
IFJ 0401	Közgazdasági alapismeretek	ea	30	A	k	2.	t	—	3
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
JOG 3001	Gyermek- és ifjúsági jogok	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
KOM 0601	A nem verbális kommunikáció	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PSZ 0501	Személyiség- és képességfejlesztő gyakorlat	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
TÁRB 0301	Magyarország 20. szd-i története	ea	30	A	k	2.	t	—	3
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
	összesen:		17						22
	Kötelezően választható								9
GYKIFJ 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	75	B	gyj	2.	t	—	6
	Specializáció								3
SPA 0101	Csoport- és tréningvezetés módszertana	szem	30	B	gyj	2.	t	—	3
SPV 0101	Gyermek és ifjúságvédelem	szem	30	B	gyj	2.	t	—	3
	Szabadon választható								0
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:								31

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező								
IFJ 0701	Pénzügyi alapismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	3
IFJ 0801	Az ifjúsági tanácsadás módszertana	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	3
IFJ 1001	Egészségnevelési gyakorlat	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	2
JOGB 0801	A helyi demokrácia jogi keretei	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
PED 1101	Pszichopedagógia	szem	30	A	gyj	3.	ő		1
PEDB 0301	Didaktika	ea	15	A	k	3.	ő		2
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	k	3.	ő	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	1
TÁIB 0901	A deviancia szociológiája	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
TÁR 0801	Társadalomismeret	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
TÁRB 0401	Művelődés- és társadalomtörténet	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
	összesen:		15						18
	Kötelezően választható								9
SZDIFJ 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
	Specializáció								7
SPA 0201	Szabadidőre nevelési stratégiák	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	3
SPA 0301	Szabadidősport szervezése	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPA 0401	Ifjúsági turizmus	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPV 0201	Mai magyar szociálpolitika	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	3
SPV 0301	Konfliktusmegoldó technikák	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPV 0501	Szenvedélybetegségek	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
	Összesen:		22						27

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező:								
ÁÉK 0101	Andragógia	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
IFJ 0901	Drogprevenciós alapismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t	—	3
PEDB 0401	Neveléelmélet	ea	30	A	k	4.	t		3
PEDB 0501	Szabadidőpedagógia	szem	30	A	gyj	4.	t		1
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	4.	t	—	3
TÁIB 0601	Ifjúságszociológia	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
	összesen:		12						14
	Kötelezően választható								19
GYKIFJ 0102	Szakmai gyakorlat	gyak	150	B	gyj	4.	t	—	10
SZDIFJ 0102	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	7
	Specializáció								2
SPA 0501	Csoportvezetői készségfejlesztő gyakorlatok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
SPV 0401	Speciális nevelési igényű gyermekek és fiatalok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
	Összesen:								33

Ifjúságsegítő szak – modulok – nappali tagozat

1. Általános szakmai törzsanyag									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Egészségfejlesztési alapismeretek								
TERB 0101	Bevezetés a természetismeretbe	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
IFJ 1001	Egészségnevelési gyakorlat	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	2
IFJ 0901	Drogprevenációs alapismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t	—	3
	Összesen:		75						7

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Informatika								
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
	Összesen:		45						3

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Jogi és állampolgári ismeretek								
JOGB 0101	Jogi alapismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
JOG 0902	Jogalkalmazási alapismeret	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	2
JOG 3001	Gyermek- és ifjúsági jogok	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
JOGB 0801	A helyi demokrácia jogi keretei	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
	Összesen:		90						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kommunikáció								
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOM 0601	A nem verbális kommunikáció	ea	30	A	k	2.	t	—	3
	Összesen:		60						6

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pedagógiai ismeretek								
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0301	Didaktika	ea	15	A	k	3.	ő	PEDB 0101	2
PED 1101	Pszichopedagógia	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	1
PEDB 0401	Neveléelmélet	ea	30	A	k	4.	t	PEDB 0101	3
PEDB 0501	Szabadidőpedagógia	szem	30	A	gyj	4.	t	PEDB 0101	1
	Összesen:		135						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pszichológiai ismeretek								
PSZB 0102	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZ 0501	Személyiség- és képességfejlesztő gyakorlat	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	k	3.	ő	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	1
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	4.	t	—	3
	Összesen:		90						8

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalomtudományi ismeretek								
TÁRB 0701	Politológia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0301	Magyarország 20. szd-i története	ea	30	A	k	2.	t	—	3
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
TÁRB 0401	Művelődés- és társadalomtörténet	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
TÁR 0801	Társadalomismeret	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
	Összesen:		120						10

2. Speciális szakmai törzsanyag									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Speciális szakmai törzsanyag								
IFJ 0101	Szociokulturális animáció	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
IFJ 0201	Ifjúsági csoportok szerveződése, kultúrák közvetítés	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
IFJ 0601	Ifjúságpolitika	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
IFJ 0301	Ügyviteli, oktatásszervezési ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
IFJ 0401	Közgazdasági alapismeretek	ea	30	A	k	2.	t	—	3
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
IFJ 0701	Pénzügyi alapismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	3
IFJ 0801	Az ifjúsági tanácsadás módszertana	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	3
TÁIB 0901	A deviancia szociológiája	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
ÁÉK 0101	Andragógia	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
TÁIB 0601	Ifjúságszociológia	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
	Összesen:		330						29

3. Választható specializációs területek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Animáció (SPA)								
SPA 0101	Csoport- és tréningvezetés módszertana	szem	30	B	gyj	2.	t	—	3
SPA 0201	Szabadidőre nevelési stratégiák	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	3
SPA 0301	Szabadidősport szervezése	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPA 0401	Ifjúsági turizmus	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPA 0501	Csoportvezetői készségfejlesztő gyakorlatok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
	Összesen:		150						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Válságban lévő fiatalok segítése (SPV)								
SPV 0101	Gyermek és ifjúságvédelem	szem	30	B	gyj	2.	t	—	3
SPV 0201	Mai magyar szociálpolitika	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	3
SPV 0301	Konfliktusmegoldó technikák	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPV 0501	Szenvedélybetegségek	szem	30	B	gyj	3.	ő	—	2
SPV 0401	Speciális nevelési igényű gyermekek és fiatalok	szem	30	B	gyj	4.	t	—	2
	Összesen:		150						12

Szakdolgozat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
SZDIFJ 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
SZDIFJ 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	7
	Összesen:		30						9

Idegen nyelv									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:		120						0

Gyakorlatok									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYKIFJ 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	75	B	gyj	2.	t	—	6
GYKIFJ 0102	Szakmai gyakorlat	gyak	150	B	gyj	4.	t	—	10
	Összesen:		225						16

Ifjúságsegítő szak - tantárgyak

ÁÉK 0101**N: Andragógia****T:** szeminárium**MF:** 4. **F:****R:** tavaszi **Ó/H:** 2**K:** 2**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**IFJ 0101****N: Szociokulturális animáció****T:** szeminárium**MF:** 1. **F:****R:** őszi **Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Várady Zoltán**EA:** Letenyeiné Mráz Márta**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgatók megismerjék az animáció szemléletét, fogalmi kérdéseit, a megszerzett ismeretekkel, közösségi, csoportdinamikai, intézményi technikákkal segítsék az egyének társadalomba történő beilleszkedését. Legyen képes közösségfejlesztőként segíteni a helyi közösségek létrejöttét, rendelkezzen olyan eszköztárral, mely segíti az ifjúsági közösségek céljainak megvalósítását. Legyen képes feltárni, elemezni a helyi társadalom problémáit, ismerje az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés, társadalmi párbeszéd technikáit.

TP: Az animáció elmélete és gyakorlata. Az animátori hivatás. A települések társadalmi-kulturális szervezése. Az animáció helye és szerepe a helyi társadalom működésében. Az önkéntesség és önszerveződés helye a civil társadalomban.

K: A szemináriumok látogatása. Egy gyakorlat/játék levezetése. Projektterv kidolgozása.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: kötelező és ajánlott irodalom, a szemináriumok anyaga

KI: Limbos, E.: Kulturális és szabadidős csoportok animálása. Népművelési Intézet, Bp. 1985.

Udvardi Lakos Endre: Mi is az animáció? Kultúra és Közösség, 1983. 2.sz.

Koltai Dénes: A szociokulturális animáció elmélete és gyakorlata. Szakszervezeti Szemle, Bp. 1988. 11.sz.

Bokor Béla: Helyi társadalom – közművelődés – animáció. Szociokulturális animáció. Szöveggyűjtemény. JPTE Pécs, 1995.

AI: Az Európai Bizottság Fehér könyve – Új lendület Európa fiataljai számára. Mobilitás, Bp. 2003.

Kézikönyv a fiatalok emberi jogi képzéséhez. Mobilitás, Bp. 2004.

Projektmenedzsment. T-kit. Mobilitás,

Ugródeszka. Mobilitás, Bp. 2004.

IFJ 0201 **N: Ifjúsági csoportok szerveződése, kultúraközvetítés**
T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:** Pajor Márta

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Legyen felkészült a hallgató a különböző szerveződésű ifjúsági csoportok felismerésére, kultúra közvetítéseinek irányítására, segítésére. Szerezzen alapos elméleti felkészültséget, hogy tudja helyes irányba befolyásolni a veszélyes ifjúkori csoportosulásokat. Képes legyen a hallgató elméleti ismereteinek birtokában előítéletmentesen, cselekvően segíteni.

TP: A témához kapcsolódó fogalmak értelmezése; a csoport, csoport szerveződés, a kultúra és a kultúraközvetítés, a szubkultúra, az érték, a norma, a szerepek, az alternatív státusz, a presztízs, a mi tudat, szerepek- szimbólumok. Az előítélettől a cselekvésig. Szubkultúra elméletek, Ifjúsági szubkultúrák, intézmények, devianciák. A szubkultúra, mint a kategorizáció eredménye. Veszélyes ifjúkori csoportosulások. Zene, ifjúság, mozgalom.

K: A félév során az aktuális szakirodalmak fogalom – és tematikus összefüggés rendszeréből két zárthelyi dolgozat.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A tanulószobára feltett szakmai segédanyagok, valamint a kari könyvtárbanlefejtett, összeállított szakmai anyagok használata.

KI: Allport G.W.: Az előítélet. Gondolat Kiadó. Budapest.1977.

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Közgazdasági Egyetem. Aula Kiadó, Budapest 1996.

Kapitány Gábor: Jelbeszéd az életünk. Századvég-Osiris Kiadó, Budapest.1995.

Rácz József: Ifjúsági szubkultúrák. Budapest. Scienta Humana 1998.

Young, Lynn: Beszél az arc. Szukits Kiadó, Budapest.2000.

AI: Andics Jenő:Ifjúság, jövőkép, gazdaság. Világosság. 1985/3.152-159.p.

Hankiss-Csányi-Fehér: Az ember és az antilop. Helikon Kiadó Budapest, 1995.

Lorenz, Konrad: A civilizált emberiség nyolc halálos bűne IKVA . Sopron 1989.

Gedei Norbert: Skinheadek. Mozgó Világ, 1996./2.63-78.p.

Winterson, Jeanette: A szenvedély. Európa Kiadó Budapest. 1998.

Zoltai Dénes: A modern zene emberképe. Magvető Kiadó, Budapest. 1969.

IFJ 0501

N: Munkaerőpiaci ismeretek

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. László Gyula

EA: Pajrok Andor

B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.

C: A munkaerőpiac önmagában is sajátos világ, amelyben egyszerre jelennek meg – és gyakran ütköznek – a társadalmi és a gazdasági szempontok, a munkavállalói, munkaadói és kormányzati érdekek. A munkaerőpiac ezért más, mint a többi termelési tényező piaca, és ezért alakultak ki a munkaerőpiac sajátos szabályozó rendszerei: egyrészt a foglalkoztatás- és jövedelempolitika, másrészt a munkaerőpiaci szereplők ezt kiegészítő érdekegyeztetése, a munkaügyi kapcsolatok rendszere. Ez a tárgy egy sajátos, elsősorban ember- (munkavállaló-) központú szemléletmóddal kívánja megismertetni (felvértezni) a hallgatókat, amikor ezeket a bennünket közvetlen is érintő munkaerőpiaci mechanizmusokat, a „szociális” dimenziót, azok modelljeit, európai és hazai gyakorlatát mutatja be.

TP: A munkaerőpiac jelentősége és sajátos vonásai. A munkaerőpiac társadalmi és gazdasági hatásai. A "nem tökéletes" munkaerőpiac. A „szociális Európa”. A szociális dimenzió megjelenése, fejlődése és mai tartalma az Európai Unióban. Munkaerőpiaci helyzetkép. A foglalkoztatás és munkanélküliség alakulása Európában. A foglalkoztatás és munkanélküliség hazai jellemzői. A lehetséges válaszok. Foglalkoztatáspolitikai koncepciók. A foglalkoztatáspolitikai lehetséges kiterjesztési pontjai. A foglalkoztatás- és szociálpolitika Európában. Az EU foglalkoztatási stratégiája és irányvonalai. A Szociális Charta. A Szociálpolitikai Agenda. A magyar foglalkoztatáspolitikai jellemzői. A foglalkoztatáspolitikai céljai, a foglalkoztatási törvény és a foglalkoztatási stratégia. A munkaerőpiaci szervezetek és a foglalkoztatáspolitikai eszközök finanszírozása. A foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközei. A jövedelempolitika céljai, kormányzati és piaci eszközei. A jövedelmek funkciói és belső ellentmondásai. A kormányzat jövedelempolitikai eszközeinek alaptípusai. A besorolási és tarifarendszer. A munkaügyi kapcsolatok rendszere. A munkaügyi kapcsolatok alapelvei, szintjei és típusai. A munkaügyi kapcsolatok szereplői. Munkavállalói érdekképviselések: szakszervezetek. Munkaadói érdekképviselések: kamarák, szövetségek. A makro munkaügyi kapcsolatok európai modelljei. A munkaügyi kapcsolatok elméleti modelljei. A munkaügyi kapcsolatok európai fejlődése, a makro korporatizmus piacgazdasági modelljei, néhány kiemelt európai ország gyakorlata. A makro korporatizmus hazai jellemzői. A munkaügyi kapcsolatok hazai története. Az érdekegyeztetés makro szervezetei, ezek jellemzői, működése.

K: Prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: László Gyula: A „szociális Európa” és a magyar munkaerőpiac I-III., pp. 300. PTE KTK Pécs, 2002, valamint külön megadott aktuális irodalom, internetes források.

AI: Rozgonyi Tamás: Fejezetek a humán erőforrás menedzsment témaköreiből, Budapesti Gazdasági Főiskola, 2002

IFJ 0601

N: Ifjúságpolitika

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

IFJ 0901 N: Drogprevenációs alapismeretek

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A kábítószer-probléma visszaszorítása érdekében készített nemzeti stratégiai program elfogadásáról szóló 96/2000. (XII.11.) OGY határozatban foglaltak megismertetése.

TP: A kábítószeres és pszichotrop anyagok kultúrtörténete, csoportosításuk; hatásmechanizmusuk jogi, egészségügyi, társadalmi következményei. Rizikófaktorok. Mindezek vonatkozásában a legalitás és illegalitás kérdésköre a társadalmi és jogi megítélés oldaláról. Az addikciók kialakulásának és fenntartásának színterei (mikro-, és makrokörnyezetben egyaránt.) A prevenció, és hatékonyságának kérdései. Magyarország drogpolitikája. Az egészségügyi, szociális ellátórendszer jelenlegi felépítése, intézményi strukturáltsága. Nemzetközi kitekintés, különös tekintettel a kapcsolódó ENSZ egyezményekre.

IFJ 1001 N: Egészségnevelési gyakorlat (ifjúságsegítő szak)

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Az emberi test felépítésének és működésének, a humánbiológiai alapjainak, valamint az egészséges életmód jellemzőinek és követelményeinek a megismerése.

TP: Az emberi test, sejtek, szövetek. A kültakaró és egészségtana. A mozgás és egészségtana. A táplálkozás és egészségtana. A légzés és egészségtana. A keringés és egészségtana. A vér és nyirok és egészségtana. Az immunrendszer és egészségtana. A kiválasztás és egészségtana. Hormonális szabályozás és egészségtana. Idegi szabályozás és egészségtana. Érzékszervek és egészségtanuk. Szaporodás és egészségtana. Egyedfejlődés és egészségtana.

K: A szemináriumok rendszeres látogatása, aktív részvétel, szemináriumi dolgozatok

ÉM: Szóbeli, írásbeli és projektmunka

TS:

KI: Dr. Nemessányi Zoltánné: Egészségtan. Comenius Bt., Pécs. 1998.

Dr. Pajor Géza: Egészségtan (szerk.) Egészségtan. Tankönyvkiadó, Bp.

Dr. Donáth Tibor: Anatómia – élettan Medicina K. Bp. 1999.

AI: Dr. Mészáros Judit – Simon Tamás: Egészségnevelés Tankönyvk. Bp. 1997

Dr. Papp Zoltán: Elsősegélynyújtás Medicina K. Bp. 2000.

Dr. Rigó János: Dietetika Medicina K. Bp. 1993.

INFB 0101**N: Informatikai alapismeretek****T:** szeminárium**MF:** 1.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Papp László**EA:** Ósze József, Papp László,
Simon Imréné**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**C:** Az oktatásban résztvevőknek olyan ismeretek megszerzése a cél, melyek a megfelelő informatikai alapképzettséget és a változó körülményekhez való igazodás képességét biztosítják. Alkalmassak az információk kritikus szelektálására, képesek önállóan megválasztani a megoldáshoz szükséges hardver és szoftver eszközöket. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.**TP:** Informatikai alapfogalmak, terminológia. Elemi hardver ismeretek, számítógép perifériák. A számítógépen használt operációs rendszer – azok integrált részeinek – és más kiegészítő szoftverek ismerete, használata. Az operációs rendszerrel végezhető alapvető műveletek, a vágólap és a súgó (help) használata. Tömörítés, vírusvédelem. Elektronikus írástudás, hálózatkezelési alapismeretek. Internet és a kereső rendszerek, az e-mail használata.**K:** Ismerjék az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat. Alkalmassak az ismeretek önálló feldolgozására, saját kompetenciájuk fejlesztésére a digitális technika segítségével.**ÉM:** A félév során két számonkérés: elméleti és gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.**TS:** A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.**KI:** Kovács Magda – Knapp Gábor – Ágoston György – Budai Attila: Bevezetés a számítástechnikába, LSI, Budapest. 1999. Bártfai Barnabás: Hogyan Használjam? BBS-E Bt, Budapest, 2000.**AI:** dr Kovács Tivadar – dr Kovácsné Cihner Judit – Ozsváth Miklós . G. Nagy János: Mit kell tudni? A PC-ről ComputerBooks, Budapest, 2002.

INFB 0201 **N: Informatika – Szövegszerkesztés, táblázatkezelés**
T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Papp László **EA:** Ósze József, Papp László,
Simon Imréné

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Az oktatásban résztvevők legyenek képesek egyszerű dokumentumok készítésére, táblázatok, diagramok elkészítésére, adatok, közhasznú információforrások megismerésére. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.

TP: Elemi elektronikus írástudás, szövegszerkesztési táblázatkezelési alapismeretek megszerzése, a pedagógusi munkához szükséges mennyiségben és mélységben. Szövegszerkesztési alpműveletek; dokumentum, szakasz, bekezdés és karakter szintű műveletek. Táblázatkezelési alpműveletek; formátumok kialakítása, abszolút és relatív hivatkozások. Képletek és alapvető függvények. Diagramkészítés, formázás.

K: Ismerjék az informatikai eszközök használatát, alkalmazását a pedagógiai tevékenységben. Alakuljon ki az információk megszerzésének és szelektálásának képessége. Alkalmassak az ismeretek szelektálására, megszerzésére, önálló feldolgozására. Képesek szövegek és táblázatok, diagramokat létrehozni.

ÉM: A félév során két számonkérés: gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.

KI: Gerő Judit: Word 2000 kezdőknek és haladóknak. ComputerBooks, Budapest, 2000.

Kovalcsik Géza: Excel 2000. ComputerBooks, Budapest, 2000.

AI: Kiss Csaba: Szövegszerkesztési alapismeretek (az OKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó, Budapest, 1999.

Krnács András: Táblázatkezelési ismeretek (az OKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó, Budapest, 1999.

JOGB 0101**N: Jogi alapismeretek****T:** előadás**MF:** 1.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra**EA:** dr. Tormási Anita**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**C:** A jogi szabályozás helyének, szerepének vizsgálata a társadalmi együttélésben, illetve a mai magyar jogrendszer átfogó bemutatása.**TP:** A kurzus kiemelten foglalkozik a társadalmi és jogi norma fogalmával, a jogképződés módjaival, a jogszabályok és jogforrások fogalmi rendszerével, jogforrási hierarchiájával, jogképességgel, cselekvőképességgel a jogérvényesülés és joghatékonyság problematikájával, alkotmányosság, a demokratikus jogállamiság, valamint az emberi és állampolgári jogok, köteleességek kérdésével, a képviseleti és közvetlen demokrácia intézményrendszerével. Alapozó ismereteket ad a közigazgatás fogalmi rendszeréről és felépítéséről. Különös hangsúlyt fektet a kurzus a jog sajátos nyelvezetének megismerésére, elsajátítására.**K:** Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson.**ÉM:** Heti rendszerességgel kiadott írásbeli feladatok és min. 1 zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése után részjegy, illetve az évközi feladatok maradéktalan teljesítése után jegymegajánlás lehetséges.

Az évközi teljesítmény és írásbeli vizsga teljesítése

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.**KI:** Visegrády Antal: Jogi alaptan 1998. Pécs (Egyetemi jegyzet)

Ficzere Lajos: Magyar Közigazgatási Jog- általános rész Bp., Osiris 2003.

Kukorelli István: Alkotmánytan Bp., Osiris 2003.

Jogszabályok:

1949. évi XX. tv. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról

1959. évi IV. tv. a Polgári Törvénykönyvről

1987. évi XI. tv. a jogalkotásról

AI: Jogi alapismeretek. [Főiskolai jegyzet.] Szerk. Szabellédi István. [Közzéteszi a] Budapesti Gazdasági Főiskola - Finance Oktatási és Kutatási Alapítvány. [Bp.] Unió K. [2001.] 708, [4] p.

Bánrévy Gábor Jogi alapismeretek. Ideiglenes [főiskolai] jegyzet. Átdolg. Vári István. [Közzéteszi a] Külkereskedelmi Főiskola. Átdolg. kiad. Bp. Külker. Főisk. háziny. [soksz.] 1990. 152 p.

Samu Mihály Jogi alapismeretek. Sopron, Arisztotelész K. 2005. 196 p.

Szilágyi Péter Jogi alaptan. Bp. Osiris K. 1998. 324 p. /Osiris tankönyvek./ Bibliogr. fejezetenként.

Balásházy Mária Jogi alaptan. [Egyetemi jegyzet. Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem. [Bp.] Aula K. 1999. 157 p.

Visegrády Antal A jog hatékonysága. Bp. Unió K. 1997. 211 p. Bibliogr. 199-211. és szöveg között.

Samu Mihály A jog helye és szerepe a hatalommegosztásban.

JOGB 0801

N: A helyi demokrácia jogi keretei

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Nagy Janka Teodóra

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgató megismerje a helyi közösségek működési gyakorlatának jogszabályi alapjait és a jogalkalmazói gyakorlatot.

TP: A képviseleti és a közvetlen demokrácia. A magyar választási rendszer fejlődése és a hatályos választójog. A választójogosultság. A választási eljárás. Az önkormányzatok típusai, szervei, feladat- és hatáskörük. A helyi önkormányzatok finanszírozása. Az önkormányzatok küldős kapcsolatai: a társulások. Az önkormányzó helyi társadalom. A közhasznú szervezetek normatív szabályozása. Egyesületek, alapítványok működése a gyakorlatban. Egy civil szervezet alakításának jogi nehézségei. Az egyesületek, alapítványok működése.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

1. Írásbeli dolgozat készítése az alábbi témakörök egyikében min. 10 oldal terjedelemben a témához kapcsolódó, önállóan gyűjtött és feldolgozott jogszabályi anyag, ítélkezési gyakorlat, irodalom és gyakorlati példa alapján.

2. A témáról szóban referálás a szemináriumon max. 15 percben.

3. Korreferátum (max. 5 perces szóbeli kiegészítés, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása) egy másik választott témához kapcsolódva.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: A témakörökhöz kapcsolódó alapvető jogszabályok jegyzéke

- 1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról
- 1959. évi IV. törvény a polgári törvénykönyvről
- 1989. évi XXXIV. törvény az országgyűlési képviselők választásáról
- 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról
- 1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról
- 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
- 1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik... feladat- és hatásköreiről
- 1997. évi CXXXV. törvény a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködésükről
- 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről
- 2003. évi L. törvény a Nemzeti Civil Alapról

AI: Alkotmánytan (szerk.) Kukorelli István 1995. 79-90, 161-191, 289-310. Bp., Osiris.

Csefkó Ferenc: A helyi önkormányzati rendszer. 1997. 63-96, 97-130, 131-150, 151-160, 219-238.

Bárány Tibor-Falcsik Tünde-Haszonicsné Ádám Mária: Önkormányzati ABC. Kézikönyv a testületi és a hivatali munkához. 1991. Bp.

Darázs Imréné-Ferenczi József: A helyi önkormányzatok gazdálkodása. 1994. Bp.

Fekete Tibor: Amit a helyi önkormányzatok gazdálkodásáról tudni kell. 1995. Bp.

Fogarasi József: A helyi önkormányzatok kézikönyve. 1995. Bp.

Gelencsér József: Az önkormányzatok vagyona, tulajdonhasznosítása és vállalkozásai. Példatár. 1996. Pécs.

Horváth M. Tamás: Pártok a helyi önkormányzatokban. A települések politikai intézmények. 1996. Bp.

Önkormányzat A-Z-ig. Közrem. Albrecht László, Petrik János, Virágh Pál. 1992. Bp.

Önkormányzati választások 1994. 1996. Bp.

JOG 0902**N: Jogalkalmazási alapismeret****T:** szeminárium**MF:** 1.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 2**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**JOG 3001****N: Gyermek- és ifjúsági jogok****T:** szeminárium**MF:** 2.**F:****R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**KOME 0101****N: Bevezetés a társadalmi kommunikációba****T:** előadás**MF:** 1.**F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:****EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A tantárgy célja egyrészt megismertetni a hallgatókat a társadalmi kommunikáció főbb szerkezeti egységeivel, illetőleg az alapvető elméleti kategóriarendszerrel. A tantárgy során a hallgatók betekintést nyernek a legfontosabb összefoglaló munkákba, megismerkednek a tárgyterületre jellemző terminológiával.

TP: A kommunikáció jelenségszférája - deskriptív megközelítés. A kommunikáció fogalmáról - modellek a kommunikációról. A társadalmi kommunikáció fő szerkezeti egységei. A kommunikáció szinterei: a közvetlen emberi kommunikációtól a tömegkommunikációig. Az interperszonális kommunikáció egy modellje: a fenomenologikus szociológia. A tömegkommunikáció modelljei: a frankfurti iskolától a kritikai kultúrakutatásig. A kultúraközi kommunikáció. Egy átfogó kommunikáció- és társadalomelmélet. Jürgen Habermas a nyilvánosságról. Jürgen Habermas kommunikatív cselekvésemellete. Összefoglalás.

K: rendszeres órai jelenlét**ÉM:** 1 köztes zárthelyi dolgozat**TS:**

KI: Felkai Gábor - Némedi Dénes - Somlai Péter (2000) Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig I-II. Budapest, Új Mandátum.

Habermas, Jürgen (1993) A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása. Budapest: Századvég.

AI: Horányi Özséb - Béres István (szerk.) (1999): A társadalmi kommunikáció. Budapest, Osiris

Horányi Özséb (szerk.) (2003): Kommunikáció I-II. Budapest, General Press

Rosengren, Karl Erik (2004) Kommunikáció. Budapest, Typotex

KOM 0601

N: A nem verbális kommunikáció

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Boronkai Dóra

EA: Boronkai Dóra, dr. Bajner Mária

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A tantárgy célja a hallgatók kommunikációs ismereteinek bővítése, a gyakorlatban hasznosítható ismeretek közvetítése, a kommunikatív kompetencia fejlesztése. A tantárgy elemei a pedagógiai gyakorlat során szükséges kommunikációs ismeretekre és képességekre készítik fel a leendő pedagógusokat

TP: A kommunikációs kultúra pedagógiaiailag fontos területe a személyközi interakció, ezért a tárgy feladata a közvetlen emberi kommunikáció modern elméletének és pedagógiai perspektíváinak közvetítése. Mindezekben nagy szerepe van a nonverbális jelzések ismeretének is. A verbális kommunikációt kiegészítő közlési rendszer bemutatja a gesztusok nyelvét, a szupraszegmentális elemeket, és a nyelvi közléshez nem kapcsolódó (nyelven kívüli) jelrendszereket.

K: A végzett hallgató ismerje a pedagógiában hasznosítható kommunikációs területek elméleti alapjait, s ismereteit a gyakorlatban is alkalmazni tudja. Önmaga is fejlett kommunikációs képességgel rendelkezzen, s ismereteit munkája során használja fel az anyanyelvi kommunikációs kompetencia kialakításában és fejlesztésében.

ÉM: szóbeli kollokvium

TS:

KI: Buda B.–László J.: Beszéd a szavak mögött. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Bp. 1988.

Csabai Márta - Erős Ferenc (szerk.): Test-beszéd. Bp. 2002.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó Bp. 1979.

Montágh Imre: Közlemény a szavak mögött. Módszertani Füzetek 1985/4.

Nierenberg – Calero: Testbeszédkalauz, Bp. 1995.

AI: Bańcerowski Janusz: A nem verbális kommunikáció mint a kognitív nyelvészeti kutatás tárgya. Magyar Nyelvőr, 2003. 127. évf. 1. sz.

Pease, A.: Testbeszéd. Park Kiadó, Bp. 2000.

PEDB 0101

N: Bevezetés a pedagógiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Sente István

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Megalapozza a pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának történeti szempontú elemzését. Orientációt nyújt a pedagógia rendszerének és alapvető ismereteinek áttekintéséhez. A hallgatók pedagógiai érzékenységének fokozása.

TP: A társadalmi pedagógiai gyakorlat funkciója. A neveléstudomány szakágai, társtudományokkal való kapcsolatok. A pedagógiai elmélet és gyakorlat viszonya. Szocializáció-nevelés-oktatás. A hazai iskolarendszer előzményei. Az iskolarendszer funkciói. A közoktatás aktuális problémái.

K: Egyéni írásos feladat, két szócikk (tanulmány) kritikai ismertetése megadott szempontok alapján

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Czike Bernadett (szerk.): Bevezetés a pedagógiába. Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996

Golnhof Erzsébet-Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti TK. Bp., 2002

AI: Halász Gábor-Lennert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2002. OKI. Bp., 2002.

Falus Iván és társai: A pedagógia és a pedagógusok. Akadémia Kiadó, Bp., 1989

PEDB 0301

N: Didaktika

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 2

EF: PEDB 0101

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Szente István

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat az oktatásban alapvető és a jelen gyakorlat szempontjából is releváns-, ismeretanyagával. Tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása a praxis számukra ez idáig ismeretlen területein.

TP: A nevelés, oktatás intencionális jellege. A pedagógiai célrendszer elemei. Értékek az oktatásban. Az oktatási folyamat elemzése, irányításának kérdései. Az oktatás szervezeti keretei. Az oktatómunka tervezésének sajátosságai. A tanterv funkciója, változatai. A pedagógiai értékelés értelmezése, funkciói, típusai, módszerei.

K: előadásokon való aktív részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák- különbségek TK. Bp., 1992

Falus Iván (szerk.): Didaktika, NTK. Bp. 1998

Hunyadi Györgyné-M. Nádasi Mária (szerk.): A helyi tanterv készítésétől a tanítási óráig. BTF. Bp., 1996

Hunyadi Györgyné-M. Nádasi Mária: Pedagógiai tervezés. Comenius Bt. Pécs, 2004

AI: M. Nádasi Mária: Adaptivitás az oktatásban. Comenius Bt. Pécs, 2001

Nagy Sándor: Az oktatás folyamata és módszerei. Volos K. Bp., 1993

Nemzeti Alaptanterv 2003

Közoktatási Törvény 2004 (kijelölt fejezetek)

PEDB 0401

N: Neveléstudomány

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: PEDB 0101

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgatók neveléstudományi és nevelés módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása. Alapvető neveléstudományi ismeretek nyújtása.

TP: A neveléstudomány tudomány-rendszertani helye, értelmezései, alapfogalmai, alapelvei. A nevelés folyamatának és módszertanának elemzése életkorok és intézmények vonatkozásában is. A fő nevelési feladatok megismerése. Ezek közül kiemelten a közösségi, az erkölcsi, az esztétikai és az egészséges életre és környezetre nevelés. Konfliktuskezelési technikák megismerése a nevelőmunkában. Tipikus óvodai, iskolai konfliktusok elemzése. A nevelés tervezése, annak dokumentumai. Nevelési eredmények vizsgálata. A tanítói, illetve az óvodapedagógus hivatása, mestersége, feladatai, tevékenységei az intézményben, a pedagógus modellszerepe. A pedagógus együttműködése a nevelési partnerekkel. A nevelést befolyásoló tényezők, főként a kommunikáció és a társadalmi környezet. Alternatívitás a nevelésben.

K: A hallgatók ismerjék a neveléstudomány alapvető fogalmait, összefüggéseit. Ismerjék a nevelés folyamatát, tartalmát, színtereit, módszer- és eszközrendszerét. Ismerjék a pedagógus feladatait, szerepét tevékenységét az iskolában, illetve az óvodában.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak a kari könyvtárban. Internethasználat. CD jogtár. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Bp., Keraban Kiadó.

Hunyadi Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Pécs, Comenius Bt.

Zrinszky László (2002): Neveléstudomány. Budapest, Műszaki Könyvkiadó

AI: Füle Sándor (1997): Alkalmazott pedagógia. A napközi otthoni és a nevelőotthoni nevelés. Eger, EKTF Líceum Kiadó. 125-136.

Gáspár László (1997): Neveléstudomány. Budapest, OKKER Kiadó.

Horváth Attila (1999.): Minőségbiztosítási technikák óvodában és iskolában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Nanszákné Cserfalvi Ilona (én.): Pedagógiai jelenségek vizsgálata. Metodikai gyűjtemény. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen.

Pócze Gábor – Trencsényi László (én.): Pedagógiai program. Hogyan? OKKER Kiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (szerk.) (2001): Nevelési kézikönyv nemcsak osztályfőnököknek. OKI Kiadó, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

PED 0501 N: Szabadidőpedagógia**T:** szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 1**EF:** PEDB 0101 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Bús Imre**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**C:** Nyújtson ismereteket a játék és a szabadidő elméleti kérdéseiről, valamint - főként az iskola kezdőszakaszára vonatkozóan - az általános iskolások iskolai és iskolán kívüli játék és szabadidős lehetőségeiről és tevékenységeiről. Gyakorlatokkal szerezzenek tapasztalatokat a hallgatók a játék- és szabadidős tevékenységek tervezéséről, vizsgálatáról és alkalmazásáról.**TP:** A szabadidő és a játék elméleti kérdései, fogalmi behatárolása. A játék és a szabadidő története. Szabadidő és játék tevékenységi formái, típusai. A játék és a szabadidős tevékenységek feltételei. A játék szerepe és helye az iskolában. Az iskola szabadidős és játék tevékenységei. Az iskolán kívüli, települési szabadidős és játék lehetőségek. Táborozás, táboroztatás. Játék és szabadidő a családban. A játék és a szabadidő vizsgálata. Kultúrák közti különbségek és azonosságok.**K:** A hallgatók ismerjék a játék és a szabadidő elméleti, módszertani kérdéseit. Tudjanak szabadidős, illetve játék klub, szakkör tevékenységét megtervezni. Ismerjék a nevelő és oktató játékok tanórai alkalmazásának módjait. Legyenek képesek vizsgálat készítésére szabadidőről, játékról pedagógusokkal és diákokkal.**ÉM:** ZH-k, gyakorlati feladatok**TS:** Kari könyvtár, internethasználat, folyóiratok**KI:** Balácsi Zoltánné (1997): A szabadidős tevékenységek formái, alkalmazási területei, eszközei, módszerei. In: Szabadidős tevékenységek. Eötvös József Kiadó, Bp. 188-258.

Esztergályos Jenő (1997): Oktatójátékok kisiskolásoknak. Szombathely, Szerző kiadásában.

Gabnai Katalin (1999): Drámajátékok. Helikon kiadó, Budapest.

AI: Bartha Árpád (1994): A játék. Budapest, Tárogató Kiadó.

Bús Imre (2002): Érvek a játék iskolai alkalmazásához. In: Borbély Sándor (szerk.) Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tudományos Közleményei V. kötet. Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar. 85-97.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Keraban Kiadó, Budapest.

Hortobágyi Katalin (1993): Erdei iskola. (ALTERN füzetek 6.) Kiadja: Iskolafejlesztési Alapítvány, OKI Iskolafejlesztési központ, Erdei Iskola Egyesület, Bp.

Pirk Ambrus (1979): Játékról komolyan. Budapest, Ifjúsági Lapkiadó Vállalat.

Porkolábné Balogh Katalin: Képességfejlesztő eljárások tanulási zavarral küzdő kisiskolásoknak. Iskolapszichológia 4.

PED 1101

N: Pszichopedagógia

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A bio-pszicho-szociális ártalmakból adódó érzelmi és akarati sérült viselkedés - és teljesítményzavarokat ill. magatartászavart mutató gyermekek tüneteinek felismerése és a gyógyító nevelés megismerése. A viselkedészavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények feladatainak, módszereinek feltárása. Az integrált-inkluzív nevelés szakmai feltételeinek megismertetése.

TP: Gyógypedagógia-pszichopedagógia. A pszichopedagógia története, hazai gyakorlata. A viselkedés- és teljesítményzavar okai, tünetei. Magatartászavar-figyelemzavar-hiper- és hipoaktivitás. A FIMOTA gyerek. A viselkedészavar mint az inadaptálódási folyamat és a speciális szükséglet jelzése. A viselkedés- és teljesítményzavarokat mutató gyerekek a közoktatási és a gyermekvédelmi intézményekben. A viselkedészavart és magatartászavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények. Gyermekbántalmazás. A bűnmegelőzés és a reszocializáció lehetséges pedagógia eszközei.

K: Tapasztalatszerzés viselkedészavarokkal küzdő gyerek/gyerekek egyéni fejlesztésében, vagy integrált, ill. alternatív pedagógiai modellel működő csoportban, esetleg gyermekvédelmi intézményben

ÉM: Házi dolgozat, ZH

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Cordula Neuhaus: Hiper és hipoaktivitás, figyelemzavar. Kairosz Kiadó, 1999. Fredi Ehrat-Felix Mattmüller-Frick: A nehezen kezelhető gyermek. (POS) Gondolat Kiadó, Bp., 1991., Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000., Murányi Kovács Endréné - Kabainé Huszka Antónia: A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája. Tk., Bp., 1998., Volentics Anna: Ismeretek a pszichopedagógia köréből. Tk., Bp., 1987., Volentics Anna: Gyermekvédelem és reszocializáció. Tk., Bp., 1996

AI: György Júlia: Az antiszociális személyiség. Medicina Könyvkiadó, Bp., 1967., György Júlia: A nehezen nevelhető gyermek. Medicina, Bp., 1978., Kurucz Rózsa: Reformkori magyar nemesek és a filantrópia. Szekszárd, 2000., dr. László Zsuzsanna: Az örökmozgó gyerek. Ton-pon Könyvek, 1997., Volentics Anna (szerk.): Murányi-Kovács Endréné tiszteletére. BGYTF, Bp., 1997., Volentics Anna: A bűnmegelőzés lehetséges pedagógiai eszközei. In: Lévai M. (szerk.). Alkotmányos büntetőpolitika, bűnmegelőzés a család évében. Budapest - Szolnok, Kriminológiai közlemények különkiadása, 1995., Krausz Éva - Marót Miklós - dr. Szabó Pál -Rózsáné Czigány Enikő (szerk.): Pszichopedagógia. Szöveggyűjtemény, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.

PSZB 0201**N: Bevezetés a pszichológiába****T:** előadás**MF:** 1.**F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** kollokvium**TF:** dr. Lovász Zsuzsa**EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgatók ráhangolása az emberi viselkedéssel kapcsolatos jelenségek pszichológikus szemléletmódjaira, valamint az ezekkel szorosan összefüggő attitűdök és viselkedési normák formálása. A hallgatók ráébresztése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a tudományos pszichológia egy leendő pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése. A hallgatók elméleti felkészítése arra, hogy a pszichológia egyes pedagógiaiailag releváns területein később elmélyedjenek. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az inter- és intraperszonális intelligenciára, valamint a kritikai és hipotetikus-deduktív gondolkodásra a lelki jelenségek kontextusán belül.

TP: A pszichológia mint tudomány fejlődése, elméleti és módszertani paradigmái, valamint hasznossága a pedagógiai elméletben és gyakorlatban. A tanulás fajtái, behaviorista és kognitivisták értelmezése. A kognitív szemszögből értelmezett tanulás és az értelmi működés legfontosabb pszichológiai kategóriái (érzékelés, figyelem, memória, gondolkodás) és azok alapjellemezői. A kognitív teljesítményt befolyásoló, személyekhez köthető (intelligencia, kreativitás, tanulási stílusok) és körülményekhez köthető tényezők és azok pedagógiai jelentősége. A szociális megismerés: egyének és csoportok megismerése belülről (énkép, önértékelés, identitás) és kívülről (benyomás, sztereotípiák, előítéletek, szisztematikus megismerés). Csoport-hovatartozás hatásai az egyénre: normák és konformitás. A motiváció lényege, fajtái és megváltozása. Az attitűd lényege, cselekvéssel való egymásra hatása, megváltozására nyíló lehetőségek. Az érzelmek és azok elméletei. A személyiség fogalma, személyiségformáló tényezők, személyiségelméletek.

K: —**ÉM:** írásbeli vizsga**TS:** —

KI: Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. (1996). *Pszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. Hebb, D. O. (1991). *A pszichológia alapkérdései*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Séra L. (1998). *Általános pszichológia*. Pécs: Comenius Bt.

AI: Ádám Gy. (1987). *A megismerés csapdái*. Budapest: Magvető Kiadó.

Keményné Pálfy K. (1989). *Bevezetés a pszichológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

N. Kollár K. (2004). *A pszichológia nézőpontjai, irányzatai*. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó, 15-25. o.

Sillamy, N. (1997). *Pszichológiai lexikon*. Budapest: Corvina.

Pléh Cs. (2000). *A lélektan története*. Budapest: Osiris.

PSZB 0301

N: A személyiség fejlődése és alakulása

T: előadás

MF: 4.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PSZB 0201

É: kollokvium

TF:

EA: Király Gabriella

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgatók kompetensebbé tétele az olyan pedagógiai döntéshozásokban, melyek a fejlődéslélektan által feltárt tények felhasználását, valamint a fejlődéslélektan sikeresnek bizonyult elméletei által kínált szemléletmódokra alapozott gondolkodást kívánják meg. A hallgatók érzékenyítése, figyelmük felkeltése a gyermekek közötti olyan statikus és dinamikus egyéni különbségekre, melyek fejlődéslélektanilag releváns tényezőkre is visszavezethetők. A hallgatók gyermekek felnőttektől gyakran eltérő viselkedéséhez, valamint kognitív és affektív világához való viszonyulásának pozitívabbá, megértőbbé, toleránsabbá tétele annak felismertetése által, hogy a mindezeket nagyban meghatározó pszichés fejlődést befolyásoló külső és belső tényezők többségükben alig függenek a gyermekek akaratától.

TP: A fejlődéslélektan tárgya és alapkérdései. A fejlődés folyamatát magyarázó legfontosabb elméletek (Piaget, Freud, Erikson) alap gondolatai és modelljei: Piaget, Freud, Erikson. A fejlődés egyes szakaszainak (magzati kor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertás kor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, öregkor) legfontosabb motoros, kognitív, affektív, erkölcsi, szociális és nemi jellegzetességei, az ezeket befolyásoló biológiai, tevékenységi (pl. játék, rajz), szociális (pl. anya, család, közösség, barát, társ), és más környezeti tényezők. Az általánostól eltérő fejlődés. Az iskolaérettség és az óvoda-iskola átmenet.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Cole, M. és Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

AI: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.) (1997). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó.

Györi M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

N. Kollár K. (2004). Az identitás alakulása: Mi dől el serdülőkorban? In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 119-127. o.

Ranschburg J. (1984). Szeretet, erkölcs, autonómia. Budapest: Gondolat.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Solymosi K. (2004). Fejlődés és szocializáció. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 29-50. o.

PSZB 0401 N: Szociálpszichológia**T:** szeminárium**MF:** 3.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:** PSZB 0201; PSZB 0301, PSZB 0302**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** Király Gabriella**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A hallgatók hatékony szociális problémamegoldást és pedagógiai döntéshozást elősegítő kognitív kompetenciáinak fejlesztése, különös tekintettel az interperszonális intelligencia fejlesztésére, mely az iskolások egymásra gyakorolt hatásainak, valamint a tanító és más felnőttek rájuk gyakorolt hatásainak mélyebb megértésén és egyes befolyásolási technikák célszerű alkalmazásán alapszik. A hallgatók szociális helyzeteket, problémákat szociálpszichológiai tényezők és mechanizmusok szempontjából elemző intellektuális habitusának kialakítása.

TP: A szociális megismerés: a korábban megismert személy- és csoportpercepciók mechanizmusok, jelenségek (énkép, önértékelés, identitás, benyomás, sztereotípiák, előítéletek) áttekintése, a róla alkotott tudás elmélyítése, valamint továbbgondolása a tanítói praxis kontextusában. Énvédő mechanizmusok. Az attribúciós folyamatok és következményeik: torzítások, burkolt személyiségelméletek. Az énkép és önértékelés szerepe az iskolai teljesítményben. Egyének szisztematikus megismerésének módszerei. A szociometriai módszer csoportok megismerésére. A szociális normákról és a konformitásról tanultak újragondolása, kibővítése. Csoportdinamika: csoportvezetés és csoportszerepek, versengés és együttműködés csoportok között és csoporton belül, csoportfejlődés. A pedagógus szerepe. A nyelvi és nemverbális kommunikáció szociálpszichológiai aspektusai. Ezek iskolai alkalmazásai: a meggyőzés és tanító-tanuló kommunikáció jellegzetességei. Nyelv és kultúra egymásra hatása. Az attitűdök és szerepük az iskolában. A pedagógus attitűdjei és a Pygmalion-hatás. A kognitív disszonancia jelenségvilága, célszerű alkalmazása attitűdformálásra. Személyiségformáló csoporttechnikák és alkalmazásuk az iskolában.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Aronson, E. (1987). A társas lény. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Forgas, J. P. (1989). A társas érintkezés pszichológiája. Budapest: Gondolat.

N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.) (2004). Pszichológia pedagógusoknak, 13-19. fejezet. Budapest: Osiris Kiadó, 279-450. o.

AI: Banaji, M. (2003). Rejtőzködő attitűdök és sztereotípiák. Budapest: Osiris.

Hewstone, M., Stroebe, W., Codol, J. P., Stephenson, G. M. (1997). Szociálpszichológia. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Mérei F. (1998). Közösségek rejtett hálózata. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Smith, E. R. és Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia. Budapest: Osiris.

Zsubrits A. (2005). A társas kapcsolatok alakulása kisiskolás korban. Hogyan tovább, 2005/3, 20-23.

SPA 0201**N: Szabadidőre nevelési stratégiák****T:** szeminárium**MF:** 3.**F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Bús Imre**EA:** Dr. Bús Imre**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelezően választható.

C: Nyújtson ismereteket a szabadidő elméleti kérdéseiről, valamint a gyermekek és fiatalok szabadidős lehetőségeiről, tevékenységeiről, stratégiáiról, az őket segítő módszerekről. Gyakorlatokkal szerezzenek tapasztalatokat a hallgatók a szabadidős tevékenységek tervezéséről és szervezéséről.

TP: A szabadidő helye, szerepe az ember életében. Életmód és szabadidő. Szabadidős tevékenységek felosztása különböző szempontok szerint. Gyermekek és fiatalok szabadideje. Kötelező és szabad tevékenységek, időbeosztás, illetve idővel való „gazdálkodás”, szabadidős partnerek, kortárs csoportok, létesítmények, eszközök. A szabadidő szubjektív feltételei. Intézmények, települések, szabad szerveződések közösségi szinterei, szabadidős kínálata. Klub, kör, szakkör, társas kör, közösségi rendezvények, versenyek, vetélkedők, tanfolyamok, előadások, műhelyek, ünnepek, túrák, táborok. Kulturális, sport, rekreáció, szórakozás, játék, hobby, társasági élet szabadidős lehetőségei. Szabadidős stratégiák különböző életkorban és élethelyzetben. Az ifjúságsegítő feladatai, módszerei a szabadidő szervezésében, animálásában gyermek és ifjúsági korosztály számára.

K: Ismerjék a gyermekek, fiatalok szabadidős lehetőségeit, tevékenységeit. Ismerjék a szabadidős stratégiákat és a gyermekeket, fiatalokat segítő módszereket. Tudjanak tervezni különböző szabadidős tevékenységeket, programokat.

ÉM: írásbeli**TS:** Kari könyvtár, internet használat**KI:** Balázsi Zoltánné (szerk.) (1997): A szabadidős tevékenységek. Eötvös József Kiadó, Budapest.

Bokor Béla – Koltai Dénes (1995): Szociokulturális animáció, JPTE, Pécs.

AI: Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre). PTE IGYFK, Szekszárd.

Kollarik Amália (1995): Animátorok kézikönyve, Hungest, Budapest.

Életmód – időmérleg. A népesség időfelhasználása 1986/1987-ben és 1999/2000-ben. (2002) KSH, Budapest.

Életmód – időmérleg. (Szabad)idő-felhasználás a Dél-Dunántúlon 1999-2000. (2004) KSH Baranya Megyei Igazgatósága, Pécs.

Padisák Mihály (1990): Mindenki játékoskönyve. Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest.

SPA 0301**N: Szabadidősport szervezése****T:** szeminárium**MF:** 3**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:****B:** Ifjúságsegítő szakon kötelezően választható.

SPV 0101**N: Gyermek és ifjúságvédelem****T:** szeminárium**MF:** 2.**F:** 2-4.**R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kurucz Rózsa**EA:** Szabó Ernő János**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelezően választható.

C: A szemináriumi célja a gyermek- és ifjúságvédelmi munka központi kérdéseinek, problémáinak gyakorlati megközelítése, közös feldolgozása és elmélyítése. A hallgató legyen képes önállóan feldolgozni (kutatni) és bemutatni (szóban és írásban) az általa választott gyermek- és ifjúságvédelmi problémát.

TP: A tematika és a követelmények megbeszélése, a szemináriumi munka megtervezése. A gyermek- és ifjúságvédelem fogalma, történeti áttekintése. Alapelvek, gyermeki és szülői jogok, a gyermek- és ifjúságvédelem jogszabályi háttere. A gyermek- és ifjúságvédelem rendszere, intézményei (alapellátás, szakellátás intézményei). Gyermekvédelem az oktatási, nevelési intézményekben. Az önkormányzatok gyermek- és ifjúságvédelmi feladatai és lehetőségei. Rendőrség, ügyészség, bíróság gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenysége. Civil szervezetek, egyesületek, alapítványok szerepe és lehetőségei a gyermek- és ifjúságvédelemben. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység nemzetközi összehasonlítása – nemzetközi kitekintés.

K: A hallgató az általa feldolgozandó kutatási témát az ajánlati listáról választja, vagy saját témát javasol. Kutatásai eredményeit önálló szóbeli referátum formájában ismerteti, és rövid írásos dolgozatot (beszámolót) is készít. A gyakorlati jegy alapja a kutatási referátum (kiselőadás), a szemináriumi dolgozat, valamint a szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel. Jegybeírás az utolsó szemináriumi órán.

ÉM: évközi írásbeli-szóbeli feladatok**TS:** Tanulószoza, Coospace, prezentációs anyagok**KI:** Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv - / Budapest, KJK-KERSZÖV, 2001/

Révész György: Szülői bánásmód – gyermekbántalmazás - /Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2004./

Strauszné Simonyi Erzsébet: Az iskolai gyermekvédelem helye a gyermekvédelem rendszerében - / Budapest, Fővárosi Pedagógiai Intézet, 1998/

Veczkó József: A gyermek- és ifjúságvédelem /Gyula, APC Stúdió, 2002./

1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

AI: <http://www.icsszem.hu/main.php?folderID=888><http://gyermekjog.hu/gyermekvedelem><http://gyermekvedelem.linkcenter.hu/>http://web.b-m.hu/rendor/bun_meg.nsf/gyermekhttp://www.eum.hu/eum/eum_archive.head.page?pid=DA_11898<http://www.icsszem.hu/main.php?folderID=1243&accessible=0><http://www.leanyanya.hu/><http://www.magyarorszag.hu/ugyintezo/ugyleirasok/csalad/gyermekvall/gyermekvedint>

SPV 0201

N: Mai magyar szociálpolitika

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Dr. Tolnai Gyula

B: Ifjúságsegítő szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy oktatásának célja: a mai magyar szociálpolitika rendszerének és egyes elemeinek megismerése. Az általános ismeretek alkalmazása a konkrét magyar helyzetre. A mai magyar társadalom szociális problémáinak, a szociálpolitika alakításának aktuális kérdéseinek megismerése.

TP: A magyar társadalmi biztonsági rendszer. A társadalombiztosítás aktuális kérdései. A munkanélküliség. A családi támogatások rendszere. A fogyatékkal élő személyek támogatása. A szegénység. A rászorultsági támogatások. Az önkormányzatok szociális feladatai. A társadalmi szervezetek szociális tevékenysége. A hazai szociálpolitika alakításának aktuális kérdései.

K: Szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel. Referátum készítés.

ÉM: Szóbeli

TS:

KI: Ferge Zsuzsa: Elszabaduló egyenlőtlenség. 2000.

Az 1993. évi III. törvény és módosításai a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.

AI: A szociális rendszer aktuális szabályai. Aktuális adatok és viták a szociális rendszer átalakításáról.

SPV 0301

N: Konfliktusmegoldó technikák

T: szeminárium

MF: 3.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Szente István

B: Ifjúságsegítő szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók kommunikációjának, empátiájának, toleranciájának fejlesztése. A konfliktusokkal kapcsolatosan felmerülő konkrét problémák megbeszélése csoportmunkában. A konfliktusmegoldó technikák megismerése, alkalmazása.

TP: A konfliktusokról általában (fogalma, értelmezése). A konfliktuskezelés paradigmái. A konfliktusok fajtái. A konfliktusok lefolyásának módjai, a megoldás típusai. A kreatív konfliktusmegoldás. A konfliktus, mint szocializációt segítő hatásrendszer.

K: a gyakorlatokon való aktív, kreatív tevékenység.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Szekszárdi Júlia dr.: Konfliktusok. Iskolapolgár Alapítvány, 1994.

Szekszárdi Júlia dr.: Utak és módok. Iskolafejlesztési Alapítvány – Magyar ENCORE, 1995

Walker: feszültségoldás az iskolában – játékok és gyakorlatok. NTK. Bp., 1997

AI: Bús I. – Péchy B. – Szabó E. – Szente I.: Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában (szerk.: dr. Bús Imre) Szekszárd, 2003

Leimdorfer Tamás: Nem mese ez (Konfliktus-megoldás csoportmunkában) JNSZ. Ped. Intézet, Szolnok, 1994

Közoktatási Törvény 2004 (kijelölt fejezetek)

TÁIB 0601

N: Ifjúságszociológia

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Fekete Sándor

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Az ifjúság társadalmi helyzetének értelmezése, viszonya más társadalmi csoportokhoz, a fiatalság körében tapasztalható egyenlőtlenségek, konfliktusok szociológiai magyarázatainak megismerése.

TP: Az ifjúság mint sajátos helyzetű demográfiai csoport társadalmi helyzetének változásai (a gyermekség modernizációjától a szubkultúrákig), az ifjúságkutatás elméletei. Az ifjúsági korszakváltás jellemzői Nyugat-, és Kelet- Európában. Az ifjúság társadalmi esélyeit meghatározó intézmények és színterek (család, iskola, gazdasági, politikai és kulturális viszonyok), valamint konfliktusok (peremhelyzetek, deviancia, szubkultúrák) **É:** Az aktív szemináriumi munka (referátum)

K: A hallgató legyen képes az általános szociológiai ismeretek birtokában az ifjúság sajátos rétegének társadalmi helyzetét értelmezni. A szemináriumokon aktív részvétel, kiselőadás, referátum tartása, házidolgozat készítése.

ÉM: A szemináriumi szereplés, referátumok, házidolgozatok alapján évközi jegy. Írásbeli vizsga (teszt), illetve házidolgozat, valamint a szemináriumi munka.

TS: A tanulószobában közzétett anyagok, vázlatok.

KI: Ancsel Éva és társszerzők: A magyar ifjúság a 80-as években.

Gábor Kálmán: Ifjúság. Educatio. 4. évf. .

Huszár Tibor-Sükösd Mihály : Ifjúságszociológia.

Szabó A.-Bauer B.-Laki L. (szerk.) 2002. Ifjúság 2000. Tanulmányok...

Fekete Sándor (2002) Változó Ifjúság. PTE IGYFK Tudományos Közleményei V.

AI: Bakonyi Péter-Diósi Ágnes (1993): Átutazóban. Bp.

Falussy Béla (1995): Az ifjúság életkörülményei. KSH. Bp.

Gábor Kálmán (1993): Civilizációs korszakváltás és ifjúság. Oktatóskutató I. Bp.

Gázsó Ferenc – Stumpf István (szerk.) (1992): Rendszerváltozás és ifjúság. MTA Politikatudományok Intézete. Bp.

Gázsó Ferenc – Stumpf István (szerk.) (1995): Vesztesek. Ifjúság az ezredfordulón.

Gázsó Ferenc – Laki László: Esélyek és orientációk. Fiatalok az ezredfordulón. .

Géczi János (1982): Vadnarancsok..

Harcza István (1996): Az ifjúság életkörülményei.

Rácz József – Hoyer Mária (1995): Fiatalkori devianciák és kortárs csoportok..

Sükösd Mihály: Üvöltés. Vallomások a beat-nemzedékről..

Ungvári Tamás (1982): Beatles biblia.

TÁIB 0901**N: Devianciák szociológiája****T:** szeminárium**MF:** 3.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** Fekete Sándor**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.**C:** A deviancia jelenségének értelmezése klasszikus és modern szociológiai elméletek alapján, illetve az aktuális helyzet megismerése az empirikus kutatások alapján**TP:** A társadalmi értékek és normák működésének lényege. A norma, mint szociális konstrukció. A normasértő viselkedés társadalmi motívumainak klasszikus és legújabb elméletei. A deviancia dimenziói. A társadalmi minősítés szintjei, mechanizmusai és következményei. A deviancia konkrét formái, jellemzői. A magyarországi devianciák trendjei, társadalmi hátterük, összefüggéseik és lehetséges magyarázataik.**K:** a szemináriumon való aktív részvétel, kiselőadás, referátum tartása**ÉM:** a kiselőadások, referátumok értékelése félév-közi jeggyel, írásbeli vizsga (teszt) és a félév-közi jegy alapján**TS:** A Tanulósobában közzétett segédanyagok, POver Point bemutatók, vázlatok.**KI:** Durkheim, E.: Az öngyilkosság.

Merton, R. K. :Társadalomelmélet és társadalmi struktúra.

Münnich Iván - Moksony Ferenc. Devianciák Magyarországon.

Gönczöl Katalin - Kerecsi Klára.: A deviancia szociológiája.

Fekete Sándor.: Deviancia és társadalom.

AI: Ambrus Péter. 1988. Dzsumbuj. Egy telep élete. Magvető. Bp.

Bácskai Erika - Gerevich József. 1993. Adalékok a magyarországi droghelyzet tisztázásához. Esély, 6. sz.

Durkheim, E. 1975. A bűnözés normális jelenség. In: Kriminál-szociológiai szöveggyűjtemény. Tankönyvkiadó. Bp.

Fekete János (szerk.). 1988. Van segítség? Kossuth. Bp.

Géczi János. 1982. Vadnarancsok. Szépirodalmi. Bp.

Gerevich József - Veér András (szerk.). 1992. A kábítószer kihívása. Gondolat. Bp.

Gergely Mihály. 1987. Röpirat az öngyilkosságról. Szépirodalmi. Bp.

Gönczöl Katalin. 1991. Bűnös szegények. KJK. Bp.

Kézdi Balázs: A negatív kód. (Kultúra és öngyilkosság).

Kolozsi Béla.: Deviancia..

Lévai Miklós: Kábítószeres és bűnözés. .

Münnich Iván.: Tanulmányok a társadalmi beilleszkedési zavarokról..

Pataki Ferenc : Társadalmi beilleszkedési zavarok Magyarországon. .

Rácz József.: Devianciák. Szabálykövet(él)ők és bajkeverők. .

Ambrus Péter: Dzsumbuj.

TÁRB 0301

N: Magyarország 20. századi története

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: A 20. századi magyar történelem dualizmus-kori előzményei; a trianoni békediktátum és következményei, a Horthy-korszak, Magyarország 2. világháborús szerepvállalása; Magyarország a szovjet blokkban (a demokratikus intézményrendszer felszámolása, a sztálini típusú diktatúra kiépítése Magyarországon; 1956; a Kádár-korszak – megtorlás és reformok, a legvidámabb barakk), az államszocialista rendszer bukása, a rendszerváltás.

TP: A hallgatók az előadások során megismerkednek a 20. századi magyar történelem fontosabb eseményeivel, a gazdasági, társadalmi fejlődés és az egymást váltó politikai rendszerek sajátosságaival, a kényszerpályákkal és alternatívákkal. Külön hangsúlyt kapnak az események eltérő narratívái, értelmezési lehetőségei, ezek politikai relevanciái. A hallgatók képesek lesznek stabil történelmi ismeretekkel felvértezve szemlélni Magyarország helyét, helyzetét a 21. századi európai folyamatokban (integráció, globalizáció). A kurzuson szerzett ismeretek hozzásegítik a hallgatókat, hogy megbízhatóan tudjanak eligazodni a modern magyar politikai intézményrendszerben. Önállóan tudnak szakirodalmat gyűjteni Magyarország 20. századi történetének kulcskérdéseivel kapcsolatban, képesek a történeti kutatások legújabb eredményeit beépíteni ismereteik közé.

K: az előadások látogatása

ÉM: szóbeli vizsga

TS: kötelező és ajánlott irodalom, az előadások anyaga

KI: Romsics Ignác: Magyarország története a 20. században. Bp. Osiris, 1999.

Mítoszok, legendák, tévhitek a 20. századi magyar történelemről (Szerk: Romsics Ignác), Bp. Osiris, 2002.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

AI: Thomas Sakmyster: Admirális fehér lovon. Bp. Helikon, 2001.

Rainer M. János: Nagy Imre – politikai életrajz.

Huszár Tibor: Kádár. 1-2. kötet, Kossuth, 2003.

Ormos Mária: A történelem vonatán: Európa és Magyarország a 20. században. Bp. 2005.

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a 2. világháborúig. Bp. 1998.

Proletárdiktatúrákból a polgári demokráciákba. 1989-1992. Rendszerváltások Európában és a nagyvilágban. Szerk. Glatz Ferenc) Bp. 2004.

Trianon és revízió. Rubicon. 2005/ 6. sz.

TÁRB 0401 **N: Művelődés- és társadalomtörténet**
T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Kolontári Attila

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Az ókor öröksége az európai kultúrkörben, eltérések és hasonlóságok a társadalomszerkezet, vallás terén. A kereszténység születése, a pápaság intézménye, szerzetesrendek a középkori Európában, az ortodox kereszténység fontosabb jellemzői, a harmadik egyházszakadás a nyugati kereszténység történetében – a reformáció; az iszlám vallás.

TP: A szemináriumok szervesen kapcsolódnak az azonos mintafélévben tartott művelődés- és vallástörténet című előadáshoz. A féléves munka az oktatói irányításon alapuló önálló hallgatói munkára épül. A felsorolt témakörök ismert történészek, oktatók cikkei, könyvfejezetei alapján kerülnek feldolgozásra, előzetesen megadott szempontok szerint. A hallgatók megtanulnak adott témához önállóan irodalmat gyűjteni, a kiválasztott szöveghez megfigyelési szempontokat gyűjteni, feldolgozási módszereket hozzárendelni. Megismerkednek más korok, kultúrák sajátosságaival, látásmódjával, értékrendjével, ezáltal képesek lesznek adott problémák sokszempontú, árnyalt megközelítésére.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: az órai munka és aktivitás alapján

TS: fénymásolatok

KI: Az antik Róma napjai (Szerk: Gulyás Istvánné) Bp. [1981]

Pap András László: Halál a kereszten. A torinói lepel. In: Rubicon, 1996/6. sz.

Katus László: Szent Péter utódai – a pápák. In: Rubicon, 1991/6. sz.

Lőrinc László: Életmódtörténet II. Középkor, Bp. 1999. old. Horváth Pál: Vallástörténet. Bp. [é. N.]

AI: Gergely Jenő: A pápaság története. Bp. 1999. Jean Cadier: Kálvin. Bp. 1994.

Richard Friedenthal: Luther élete és kora. Bp. 1973. Helmut von Glasenapp: Az öt világvallás. Bp. 1975.

Németh György: Ganümedész nyomában In: Rubicon, 1998. 2. különszám

Berki Feriz: Az ortodox kereszténység. Bp. 1975.

TÁRB 0501 **N: Etika**
T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Bács Gábor

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat a nyugati morálfilozófia fajtáival, főbb kérdéseivel és elméleteivel, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához

TP: Az etika fogalma és természete. A morálfilozófia fajtái, metaetika, normatív etika, alkalmazott etika. Az erkölcsi állítások szemantikai tartalma. Morális sztenderd-elméletek, deontologikus és teleologikus etikák; Antik görög erényetikák, Arisztotelész a jó életéről, Szent Ágoston és Szent Tamás etikai tanítása, szerződéselméletek, Kant és a kategorikus imperatívusz, Bentham és Mill haszonelvű etikája. Alkalmazott etikai kérdések napjainkba.

K: —

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: —

KI: Andrassy Gy (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény. PTE 1995.

Hársing L. – Irányzatok az etika történetében. Nemzeti Tankönyvkiadó 2001.

Turgonyi Z. – Etika. Kairosz 2003.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Lónyai M. (szerk.) – Tények és értékek. Gondolat 1981.

Ludassy M. (szerk.) – A francia felvilágosodás morálfilozófiája. Gondolat 1975

McIntyre, A. – Az erény nyomában. Osiris 1999.

Steiger K. (szerk.) – Sztoikus etikai antológia. Gondolat 1983.

TÁRB 0701 **N: Politológia**

TÁR 0801 N: Társadalomismeret**T:** szeminárium**MF:** 3.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:** Szabó Ernő János**EA:** Szabó Ernő János**B:** Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: Megismerteti a hallgatókkal a magyar demokratikus jogállam szerkezetét, az Alkotmány, az alkotmányos rend legfontosabb elemeit, a piacgazdaság működésének főbb törvényszerűségeit, társadalmunk rétegződését és annak változásait. Ismereteket nyújt a helyi társadalommal, a családdal, az iskolával foglalkozó kutatásokról, ill. az ezekkel kapcsolatos legfontosabb jogszabályokról. E tárgy lehetőséget ad a szociológiai kutatás főbb módszereinek megismerésére, a szociológiai gondolkodásmód, szemléletmód alapjainak elsajátítására.

TP: A társadalomismeret tantárgy tartalma és felépítése. A szociológiai vizsgálat módszerei. A társadalom. A mai magyar társadalom jellemzői. A család. Az oktatási rendszer. A médiák /tömegkommunikáció/. Társadalmi beilleszkedési zavarok /devianciák/

K: Valamely társadalmi probléma vizsgálata, a vizsgálat eredményeinek összefoglalása kiselőadásban (max. 10 perc), vagy kisdolgozatban (5-15 oldal).

ÉM: évközi írásbeli-szóbeli feladatok**TS:** Tanulószoza, Coospace, prezentációs anyagok**KI:** A Deviancia szociológiája /szerk.: Göncöl Katalin, Kerezsi Klára/ (Bp. 1996.)

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába (OSIRIS, Bp. 1997.)

Anthony Giddens: Szociológia (Osiris, Bp. 1995.)

Bihari Mihály, Pokol Béla: Politológia (NTK, Bp. 1997.)

Cseh-Szombathy László: Családszociológiai problémák és módszerek (Bp. 1979.)

Devianciák Magyarországon /szerk.: Münnich Iván, Moksony Ferenc/ (Közélet Kiadó, 1994.)

AI: Társadalmi riport 1990. (TÁRKI, Bp. 1990.)

Társadalmi riport 1992. (TÁRKI, Bp. 1992.)

Társadalmi riport 1994. (TÁRKI, Bp. 1994.)

Társadalmi riport 1996. (TÁRKI, Bp. 1996.)

Társadalmi riport 1998. (TÁRKI, Bp. 1998.)

Társadalmi riport 2000. (TÁRKI, Bp. 2000.)

Társadalmi riport 2002. (TÁRKI, Bp. 2002.)

Társadalmi riport 2004. (TÁRKI, Bp. 2004.)

GYKIFJ 0102 **N: Szakmai gyakorlat II.**

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó: 150

K:10

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Letenyeiné Mráz Márta

B: Ifjúságsegítő szakon kötelező.

C: ld. GYKIFJ 0101

TP: ld. GYKIFJ 0101

K: ld. GYKIFJ 0101

ÉM: ld. GYKIFJ 0101

TS:

KI:

AI:

Óvodapedagógus szak – mintatanterv - nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0101	Önismeretfejlesztési gyak.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	1
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0102	Filozófiatörténet	szem	15	A	gyj	1.	ő	TÁRB 0101	1
MGYB 0101	A nyelv és szintjei	ea.	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0901	Anyanyelvi nevelés és módszertan	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
ÉNZB 0101	A zene alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
ÉNZB 0501	Furulya	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDB 1001	Játék pedagógia	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
TESB 0101	A testnevelés elmélet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
VIZB 0101	Alapozó vizuális stúdiumok	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYÓB 0101	Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	1.	ő	—	0
GYÓB 0501	Tréningek szakmai gyakorlata I.	gyak	30	A	ai	1.	ő	—	0
	Kötelezően választható			B					0
	Szabadon választható			C				—	0
	Összesen:								28

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0303	A személyiség fejlődése és alakulása (óvodaped.)	szem	15	A	gyj	2.	t	PSZB 0201	1
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
MGYB 1001	Gyermekirodalom és módszertan	ea	30	A	k	2.	t	MGYB 0101	3
MGYB 1002	Gyermekirodalom és módszertan	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
ÉNZB 0601	Énekes népi játékok	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
PEDB 1002	Játék pedagógia	szem	30	A	gyj	2.	t	PEDB 1001	2
TERB 0201	Természetismeret	ea	30	A	k	2.	t	TERB 0101	3
TERB 0501	Óvodai egészségnevelési gyak.	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
TESB 0701	Testnevelés az óvodában	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
VIZB 0501	Vizuális nevelés és módszertan	ea	30	A	k	2.	t	VIZB 0101	3
VIZB 0502	Vizuális nevelés és módszertan	szem	15	A	gyj	2.	t	VIZB 0101	1
GYÓB 0102	Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.	gyak	22	A	ai	2.	t	—	0
GYÓB 0201	Csoportos óvodai gyakorlat I.	gyak	42	A	gyj	2.	t	—	3
GYÓB 0301	Nyári gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	2.	t	—	0
	Kötelezően választható			B					0
	Szabadon választható			C				—	0
	Összesen:								32

3. félév

kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PSZB 0402	Szociálpszichológia	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
ÉNZB 0701	Ének-zene tevékenység módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	ÉNZB 0101	3
MATB 0401	Matematika és módszertan	ea.	30	A	k	3.	ő	—	3
MATB 0402	Matematika és módszertan	szem	45	A	gyj	3.	ő	—	3
TERB 0202	Természetismeret	szem	15	A	gyj	3.	ő	TERB 0101	1
TESB 0801	Testnevelés és módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	TESB 0701	3
GYÓB 0103	Egyéni komplex óvodai gyakorlat III.	gyak	22	A	ai	3.	ő		0
GYÓB 0202	Csoportos óvodai gyakorlat II.	gyak	42	A	gyj	3.	ő		4
GYÓB 0502	Tréningek szakmai gyakorlata II.	gyak	15	A	ai	3.	ő		0
	összesen:								18

	Kötelezően választható I.			B					7
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					3.	ő		2
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					3.	ő		2
GYÓB 0601	Speciális modulok gyakorlata I.	gyak	30	B	gyj	3.	ő		3
	Szabadon választható I.								4
	Összesen I.:								29

	Kötelezően választható II. német nemzetiségi szakirány			B					8
	Német nemzetiségi szakirány tárgyai					3.	ő		6
GYÓB 0701	Csoportos nemzetiségi gyakorlat I.	gyak	20	B	gyj	3.	ő		2
	Szabadon választható II.								3
	Összesen:								29

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFB 0401	Multimédia az óvodában	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
PEDB 0401	Neveléstudomány	ea	30	A	k	4.	t	PEDB 0101	3
PEDB 0701	Tanulás és tervező munka az óvodában	szem	15	A	gyj	4.	t	PEDB 0101	1
PEDB 0801	Óvodapedagógia	szem	30	A	gyj	4.	t	PEDB 0101; PEDB 1001	1
PSZB 0501	Pedagógiai pszichológia	ea	30	A	k	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	3
PSZB 0502	Pedagógiai pszichológia	szem	15	A	gyj	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302	1
TÁRB 0301	Magyarország 20. századi története	ea	30	A	k	4.	t	—	3
TÁRB 0601	Múlt- és hagyományismeret	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
ÉNZB 0702	Ének-zene tevékenység módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	ÉNZB 0701	2
TERB 0601	Környezetism. módsz.	ea	30	A	k	4.	t	—	2
TERB 0602	Környezetism. módsz.	szem	15	A	gyj	4.	t	TERB 0601	1
GYÓB 0104	Egyéni komplex óvodai gyakorlat IV.	gyak	22	A	ai	4.	t		0
GYÓB 0203	Csoportos óvodai gyakorlat III.	gyak	42	A	gyj	4.	t		4
GYÓB 0302	Nyári gyakorlat II.	gyak	20	A	ai	4.	t		0
	összesen:								25

	Kötelezően választható I.			B					4
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					4.	t		2
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					4.	t		2
	Szabadon választható I.			C					2
	Összesen I.:								31

	Kötelezően választható II. német nemzetiségi szakirány			B					6
	Német nemzetiségi szakirány tárgyai					4.	t		4
GYÓB 0702	Csoportos nemzetiségi gyakorlat II.	gyak	20	B	gyj	4.	t		2
	Szabadon választható II.								0
	Összesen:								31

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDB 0901	Pszichopedagógia	szem	15	A	gyj	5.	ő	PEDB 0101	1
PEDB 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat		0	A	szig	5.	ő		0
MGYB 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
VIZB 0601	Bábjáték módszertan	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	2
VIZB 0401	Művészettörténet népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő	—	3
GYÓB 0105	Egyéni komplex óvodai gyakorlat V.	gyak	22	A	ai	5.	ő		0
GYÓB 0204	Csoportos óvodai gyakorlat IV.	gyak	42	A	gyj	5.	ő		4
	összesen:								11

	Kötelezően választható I.			B					19
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					5.	ő		6
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					5.	ő		6
GYÓB 0602	Speciális modulok gyakorlata II.	gyak	30	B	gyj	5.	ő		3
SZDÓ 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	5.	ő		4
	Szabadon választható I.								3
	Összesen I.:								33

	Kötelezően választható II. német nemzetiségi szakirány			B					20
	Német nemzetiségi szakirány tárgyai					5.	ő		14
GYÓB 0703	Csoportos nemzetiségi gyakorlat III.	gyak	20	B	gyj	5.	ő		2
SZDÓ 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	5.	ő		4
	Szabadon választható II.								2
	Összesen:								33

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYÓB 0106	Egyéni komplex óvodai gyakorlat VI.	gyak	4	A		6.	t		0
GYÓB 0401	Összefüggő külső gyakorlat	gyak	200	A	gyj	6.	t		9
	összesen:								9

	Kötelezően választható I.			B					18
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					6.	t		6
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					6.	t		6
SZDÓ 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	6.	t		6
	Szabadon választható I.								0
	Összesen I.:								27

	Kötelezően választható II. német nemzetiségi szakirány			B					12
	Német nemzetiségi szakirány tárgyai					6.	t		6
SZDÓ 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	6.	t		6
	Szabadon választható II.								6
	Összesen:								27

Óvodapedagógus szak – modulok- nappali tagozat

I. Kötelező ismeretkörök

1. Közös alapozó ismeretek

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Informatika								
INFB 0101	Informatikai alapismeretek	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
INFB 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
INFB 0401	Multimédia az óvodában	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
	összesen:		75						5

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pedagógia								
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PEDB 0401	Nevelélmélet	ea	30	A	k	4.	t	PEDB 0101	3
PEDB 0701	Tanulás és tervező munka az óvodában	szem	15	A	gyj	4.	t	PEDB 0101	1
PEDB 0801	Óvodapedagógia	szem	30	A	gyj	4.	t	PEDB 0101; PEDB 1001	1
PEDB 0901	Pszichopedagógia	szem	15	A	gyj	5.	ő	PEDB 0101	1
PEDB 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat		0	A	szig	5.	ő		0
	összesen		150						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pszichológia								
PSZB 0101	Önismeretfejlesztési gyak.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	1
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0303	A személyiség fejlődése és alakulása (óvodaped.)	szem	15	A	gyj	2.	t	PSZB 0201	1
PSZB0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
PSZB 0501	Pedagógiai pszichológia	ea	30	A	k	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0303	3
PSZB 0502	Pedagógiai pszichológia	szem	15	A	gyj	4.	t	PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0303	1
PEDB 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat			A	szig	5.			0
	összesen		165						13

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalomtudomány								
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0102	Filozófiatörténet	szem	15	A	gyj	1.	ő	TÁRB 0101	1
TÁRB 0501	Etika	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
TÁRB 0301	Magyarország 20. századi története	ea	30	A	k	4.	t	—	3
TÁRB 0601	Múlt- és hagyományismeret	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
	összesen:		135					—	11
	ÖSSZESEN:		525						41

2. Szakmai elméleti ismeretek

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Ének-zenei nevelés és módszertana								
ÉNZB 0101	A zene alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
ÉNZB 0501	Furulya	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
ÉNZB 0601	Énekes népi játékok	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
ÉNZB 0701	Ének-zene tevékenység módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	ÉNZB 0101	3
ÉNZB 0702	Ének-zene tevékenység módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	ÉNZB 0701	2
	összesen:		120						9

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Anyanyelvi nevelés és módszertana								
MGYB 0101	A nyelv és szintjei	ea.	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0901	Anyanyelvi nevelés és módszertan	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
MGYB 1001	Gyermekirodalom és módszertan	ea	30	A	k	2.	t	MGYB 0101	3
MGYB 1002	Gyermekirodalom és módszertan	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
MGYB0201	Beszédművelés	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	1
	összesen:		150						12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Matematikai nevelés és módszertana								
MATB 0401	Matematika és módszertan	ea.	30	A	k	3.	ő	—	3
MATB 0402	Matematika és módszertan	szem	45	A	gyj	3.	ő	—	3
	összesen:		75						6

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Játék pedagógiája és módszertana								
PEDB 1001	Játék pedagógia	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
PEDB 1002	Játék pedagógia	szem	30	A	gyj	2.	t	PEDB 1001	2
	összesen:		60						4

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Környezeti nevelés és módszertana								
TERB 0201	Természetismeret	ea	30	A	k	2.	t	TERB 0101	3
TERB 0501	Óvodai egészségnevelési gyakorlat	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
TERB 0203	Természetismeret	szem	15	A	gyj	3.	ő	TERB 0101	1
TERB 0601	Környezetismeret módszertan	ea	30	A	k	4.	t	—	2
TERB 0602	Környezetismeret módszertan	szem	15	A	gyj	4.	t	TERB 0601	1
	összesen:		105						8

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Testnevelés és módszertana								
TESB 0101	A testnevelés elmélet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TESB 0701	Testnevelés az óvodában	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
TESB 0801	Testnevelés és módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	TESB 0701	3
	összesen:		90						8

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Vizuális nevelés és módszertana								
VIZB 0101	Alapozó vizuális stúdiumok	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
VIZB 0501	Vizuális nevelés és módszertan	ea	30	A	k	2.	t	VIZB 0101	3
VIZB 0502	Vizuális nevelés és módszertan	szem	15	A	gyj	2.	t	VIZB 0101	1
VIZB 0601	Bábjáték módszertan	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	2
VIZB 0401	Művészettörténet népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő	—	3
	összesen		135						11
	ÖSSZESEN:		735						58

3. Szakmai gyakorlat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	credit
GYÓB 0101	Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	1.	ő		0
GYÓB 0102	Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.	gyak	22	A	ai	2.	t		0
GYÓB 0103	Egyéni komplex óvodai gyakorlat III.	gyak	22	A	ai	3.	ő		0
GYÓB 0104	Egyéni komplex óvodai gyakorlat IV.	gyak	22	A	ai	4.	t		0
GYÓB 0105	Egyéni komplex óvodai gyakorlat V.	gyak	22	A	ai	5.	ő		0
GYÓB 0106	Egyéni komplex óvodai gyakorlat VI.	gyak	4	A	zj	6.	t		0
GYÓB 0201	Csoportos óvodai gyakorlat I.	gyak	42	A	gyj	2.	t		3
GYÓB 0202	Csoportos óvodai gyakorlat II.	gyak	42	A	gyj	3.	ő		4
GYÓB 0203	Csoportos óvodai gyakorlat III.	gyak	42	A	gyj	4.	t		4
GYÓB 0204	Csoportos óvodai gyakorlat IV.	gyak	42	A	gyj	5.	ő		4
GYÓB 0301	Nyári gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	2.	t		0
GYÓB 0302	Nyári gyakorlat II.	gyak	20	A	ai	4.	t		0
GYÓB 0401	Összefüggő külső gyakorlat	gyak	200	A	gyj	6.	t		9
	összesen:		520						24

GYÓB 0501	Tréningek szakmai gyakorlata I.	gyak	30	A	ai	1.	ő		0
GYÓB 0502	Tréningek szakmai gyakorlata II.	gyak	15	A	ai	3.	ő		0
GYÓB 0601	Speciális modulok gyakorlata I.	gyak	30	B	gyj	3.	ő		3
GYÓB 0602	Speciális modulok gyakorlata II.	gyak	30	B	gyj	5.	ő		3
	összesen:		105						6
	ÖSSZESEN:		625						30

II. Kötelezően választható ismeretkörök

1. Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Dramajáték								
SPDRJ 0601	Drámapedagógia I.	szem	15	B	gyj	3.	ő		2
SPDRJ 0701	Színház és drámatörténet I.	szem	15	B	gyj	4.	t		2
SPDRJ 0602	Drámapedagógia II.	szem	15	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0702	Színház és drámatörténet II.	szem	15	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0201	Színházpedagógia	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0401	A színház jelrendszere, látványtervezés	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPDRJ 0501	Drámaelemzés	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPDRJ 0102	Színház és drámatörténet	ea	30	B	k	6.	t		3
SPDRJ 0302	Drámapedagógia	ea	30	B	k	6.	t		3
	összesen		210						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyakorlati kommunikáció								
SPGYK 0501	Szókincs –és kommunikációfejlesztő játékok	szem	15	B	gyj	3.	ő		2
SPGYK 0601	Konfliktuskezelési tréning	szem	15	B	gyj	4.	t		2
SPGYK 0101	Pedagógiai kommunikációs gyakorlatok	szem	60	B	gyj	5.	ő		4
SPGYK 0201	A vizuális kommunikáció	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPGYK 0301	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	B	k	6.	t		2
SPGYK 0302	Bevezetés a tömegkommunikációba	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SPGYK 0401	A nem verbális kommunikáció	ea	30	B	k	6.	t		2
	összesen		210						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyógypedagógiai alapismeretek								
SPGYP 0701	Speciális nevelési szükségletű gyermek az óvodában I.	szem	15	B	gyj	3.	ő		2
SPGYP 0702	Speciális nevelési szükségletű gyermek az óvodában II.	szem	15	B	gyj	4.	t		2
SPGYP 0801	Magatartászavarokkal küzdő gyermekek nevelése	szem	30	B	gyj	5.	ő		1
SPGYP 0201	Gyógypedagógia alapjai	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 9901	3
SPGYP 0301	Logopédiai alapismeretek	szem	15	B	gyj	5.	ő	SPGY 0201	1
SPGYP 0401	Érzékszervi- és mozgás-sérültek pedagógiája	szem	15	B	gyj	5.	ő	SPGY 0201	1
SPGYP 0501	Tanulásban akadályozottak pedagógiája	szem	45	B	gyj	6.	t	SPGY 0201	3
SPGYP 0601	Értelmileg akadályozottak pedagógiája	ea	45	B	k	6.	t	SPGY 0201	3
	összesen		210						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyermek- és gyógytestnevelés								
SPGYT 0101	Mozgásfejlődés és mozgásfejlesztés	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
SPGYT 0201	Gyermek- és gyógytestnevelés anatómiai, élettani háttere I.	ea	15	B	k	4.	t	—	2
SPGYT 0301	Gyermek- és gyógytestnevelés módszerei I.	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPGYT 0202	Gyermek- és gyógytestnevelés anatómiai, élettani háttere II.	ea	30	B	k	5.	ő	SPGYT 0201	2
SPGYT 0401	Gyermektorna	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SPGYT 0501	Játékos vízhez szoktatás – óvodás úszás	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SPGYT 0302	Gyermek- és gyógytestnevelés módszerei II.	ea	30	B	k	6.	t		2
SPGYT 0601	Szomatikus prevenció és korrekció	szem	30	B	gyj	6.	t		2
	összesen:		210						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Integrált-inkluzív nevelés								
SPITN 0601	Óvodai nevelés és integráció I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	PEDB 0101	2
SPITN 0602	Óvodai nevelés és integráció II.	szem	15	B	gyj	4.	t	SPITN 0601	2
SPITN 0101	Sajátos nevelési igényű gyerekek	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 0101	2
SPITN 0201	Európai reformpedagógiai-ák - integrációs modellek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PEDB 0202	2
SPITN 0301	Integrált-inkluzív nevelés	ea	30	B	k	5.	ő	PEDB 0101	2
SPITN 0102	Sajátos nevelési igényű gyerekek	szem	15	B	gyj	6.	t	SPITN 0101	1
SPITN 0302	Integrált-inkluzív nevelés	szem	15	B	gyj	6.	t	SPITN 0301	1
SPITN 0401	Differenciálás-kooperatív tanulás	szem	30	B	gyj	6.	t	PEDB 9901	2
SPITN 0501	Integrált nevelés játékkal	szem	30	B	gyj	6.	t	SPITN 0301	2
	összesen:		210						

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Interkulturális nevelés								
SPIKN 0701	Hagyományok, szokások, gondozás az óvodában I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	PEDB 0101	2
SPIKN 0702	Hagyományok, szokások, gondozás az óvodában II.	szem	15	B	gyj	4.	t	PEDB 0101	2
SPIKN 0101	Multi- és interkulturális alapismeretek	ea	45	B	k	5.	ő	PEDB 0101	3
SPIKN 0601	Interkulturális nevelés az óvodában	ea	45	B	k	5.	ő	—	3
SPIKN 0301	Interkulturális nevelés a reform- és alternatív pedagógiákban	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
SPIKN 0401	Játék az interkulturális nevelésben	szem	30	B	gyj	6.	t	SPIKN 0201	2
SPIKN 0501	Konfliktusmegoldás az interkulturális nevelésben	szem	30	B	gyj	6.	t	PEDB 9901	2
	összesen		210						16

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Környezeti nevelés-fenntartható fejlődés								
SPKÖN 0401	Interaktív tanulási módszerek, gyakorlatok I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
SPKÖN 0402	Interaktív tanulási módszerek, gyakorlatok II.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	2
SPKÖN 0101	Globalitás	ea	30	B	k	5.	ő	—	3
SPKÖN 0201	Lokalitás és fenntarthatóság	ea	30	B	k	5.	ő	—	3
SPKÖN 0102	Globalitás	szem	30	B	gyj	6.	t	—	1
SPKÖN 0202	Lokalitás és fenntarthatóság	szem	30	B	gyj	6.	t	—	2
SPKÖN 0501	Erdei iskola (óvodapedagógusoknak)	szem	60	B	gyj	6.	t	—	3
	összesen:		210						16

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kreatív művészeti kommunikáció								
SPKMK0801	Verbális kommunikáció	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
SPKMK0901	Hangantropológia	szem	15	B	gyj	4.	t	—	2
SPKMK0101	Vizuális kommunikációs játékok	szem	30	B	gyj	5.	ő	VIZB 0101; VIZB 0201; VMBVN 0601	1
SPKMK0201	Kreatív vizuális tervezés	szem	15	B	gyj	5.	ő	VIZB 0101	1
SPKMK0301	Zenei nyelvrendszer	szem	15	B	gyj	5.	ő	—	1
SPKMK0401	Mozgásművészet	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	1
SPKMK0501	Művészetterápia	szem	30	B	gyj	5.	ő	—	2
SPKMK0202	Kreatív vizuális tervezés	ea	30	B	k	6.	t	VIZB 0101; SPKMK 0101	3
SPKMK0302	Zenei nyelvrendszer	ea	30	B	k	6.	t	—	3
	összesen:		210						16

2/A. Német nemzetiségi szakirány – elméleti ismeretek

kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
NEOB 0101	Nemzetiségi anyanyelv I.	szem	30	B	gyj	3.		—	2
NEOB 0201	Német beszédgyakorlat	szem	30	B	gyj	3.		—	2
NEOB 0301	Kétnyelvűség elmélete és gyakorlata	szem	30	B	gyj	3.		—	2
NEOB 0401	Német nemzetiségismeret I.	szem	30	B	gyj	4.		—	2
NEOB 0501	Német óvodai fogl. módszertana I.	szem	30	B	gyj	4.		—	2
NEOB 0402	Német nemzetiségismeret II.	szem	30	B	gyj	5.		NEOB 0401	2
NEOB 0502	Német óvodai fogl. módszertana II.	ea	30	B	k	5.		NEOB 0501	2
NEOB 0102	Nemzetiségi anyanyelv II.	ea	30	B	k	5.		NEOB 0101	2
NEOB 0601	Német irodalmi alapismeretek	szem	15	B	gyj	5.		—	2
NEOB 0701	Német gyermekirodalom óvodapedagógusoknak I.	szem	30	B	gyj	5.		—	2
NEOB 0801	Magyarországi német nemzetiség irodalma	szem	30	B	gyj	5.		—	2
NEOB 0901	Magyarországi német nemzetiség gyermekirodalma	szem	15	B	gyj	5.		—	2
NEOB 9901	Komplex nemzetiségi szigorlat – óvodapedagógus			B	szig	5.		NEOB 0401, NEOB 0402, NEOB 0801, NEOB 0901	0
NEOB 0702	Német gyermekirodalom óvodapedagógusoknak II.	szem	30	B	gyj	6.		NEOB 0701	2
NEOB 1001	A hazai német sajtó elemzése	szem	15	B	gyj	6.		—	2
NEOB 1101	Német kultúra és civilizáció	szem	30	B	gyj	6.		—	2
NEOB 1201	A gyermek, mint téma a német irodalomban	szem	15	B	gyj	6.		—	2
	összesen:								32

2/B. Német nemzetiségi szakirány - szakmai gyakorlat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYÓB 0101	Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	1.	ő		0
GYÓB 0102	Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.	gyak	22	A	ai	2.	t		0
GYÓB 0103	Egyéni komplex óvodai gyakorlat III.	gyak	22	A	ai	3.	ő		0
GYÓB 0104	Egyéni komplex óvodai gyakorlat IV.	gyak	22	A	ai	4.	t		0
GYÓB 0105	Egyéni komplex óvodai gyakorlat V.	gyak	22	A	ai	5.	ő		0
GYÓB 0106	Egyéni komplex óvodai gyakorlat VI.	gyak	4	A	zj	6.	t		0
GYÓB 0201	Csoportos óvodai gyakorlat I.	gyak	42	A	gyj	2.	t		3
GYÓB 0202	Csoportos óvodai gyakorlat II.	gyak	42	A	gyj	3.	ő		4
GYÓB 0203	Csoportos óvodai gyakorlat III.	gyak	42	A	gyj	4.	t		4
GYÓB 0204	Csoportos óvodai gyakorlat IV.	gyak	42	A	gyj	5.	ő		4
GYÓB 0701	Csoportos nemzetiségi gyakorlat I.	gyak	20	B	gyj	3.	ő		2
GYÓB 0702	Csoportos nemzetiségi gyakorlat II.	gyak	20	B	gyj	4.	t		2
GYÓB 0703	Csoportos nemzetiségi gyakorlat III.	gyak	20	B	gyj	5.	ő		2
GYÓB 0301	Nyári gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	2.	t		0
GYÓB 0302	Nyári gyakorlat II.	gyak	20	A	ai	4.	t		0
GYÓB 0401	Összefüggő külső gyakorlat	gyak	200	A	gyj	6.	t		9
GYÓB 0501	Tréningek szakmai gyakorlata I.	gyak	30	A	ai	1.	ő		0
GYÓB 0502	Tréningek szakmai gyakorlata II.	gyak	15	A	ai	3.	ő		0
	ÖSSZESEN:		625						30

<i>Szakedolgozat</i>									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
SZDÓ 0101	Szakedolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	5.	ő		4
SZDÓ 0102	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	6.	t		6
	Összesen:		30						10

<i>Kötelezően választható tárgyak</i>									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok I.		210	B					16
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok II.		210	B					16
	Német nemzetiségi szakirány kurzusai		420	B					32
	összesen:		420						32

<i>Szabadon választható tárgyak</i>									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Bármely szak bármely tárgya			C					9
	Összesen:								9

Óvodapedagógus szak – mintatanterv - levelező tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFBL 0101	Informatikai alapismeretek	szem	4	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDBL 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
PSZBL 0101	Önismeretfejlesztési gyak.	gyak	4	A	gyj	1.	ő	—	1
PSZBL 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
TÁRBL 0101	Filozófiatörténet	ea	12	A	k	1.	ő	—	4
MGYBL 0101	A nyelv és szintjei	ea.	8	A	k	1.	ő	—	3
MGYBL 0901	Anyanyelvi nevelés és módszertan	szem	8	A	gyj	1.	ő	—	3
ÉNZBL 0101	A zene alapjai	szem	6	A	gyj	1.	ő	—	2
ÉNZBL 0501	Furulya	szem	4	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDBL 1001	Játék pedagógia	ea	6	A	k	1.	ő	—	2
TESBL 0101	A testnevelés elmélet alapjai	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
VIZBL 0101	Alapozó vizuális stúdiumok	szem	6	A	gyj	1.	ő	—	2
GYÓBL 0501	Tréningek szakmai gyakorlata I.	gyak	6	A	ai	1.	ő	—	0
	Kötelezően választható			B					0
	Szabadon választható			C				—	0
	Összesen:								28

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFBL 0201	Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	szem	6	A	gyj	2.	t	—	2
PEDBL 0201	Neveléstörténet	ea	8	A	k	2.	t	—	3
PSZBL 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	12	A	k	2.	t	PSZBL 0201	5
TÁRBL 0501	Etika	szem	6	A	gyj	2.	t	—	2
MGYBL 1001	Gyermekirodalom és módszertan	ea	14	A	k	2.	t	MGYB 0101	5
ÉNZBL 0601	Énekes népi játékok	szem	4	A	gyj	2.	t	—	1
PEDBL 1002	Játék pedagógia	szem	6	A	gyj	2.	t	PEDB 1001	2
TERBL 0201	Természetismeret	ea	8	A	k	2.	t	TERB 0101	3
TERBL 0501	Óvodai egészségnevelési gyak.	szem	4	A	gyj	2.	t	—	1
TESBL 0701	Testnevelés az óvodában	szem	6	A	gyj	2.	t	—	2
VIZBL 0501	Vizuális nevelés és módszertan	ea	12	A	k	2.	t	VIZB 0101	4
GYÓBL 0101	Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.	gyak	6	A	ai	2.	t	—	0
GYÓBL 0201	Csoportos óvodai gyakorlat I.	gyak	12	A	gyj	2.	t	—	3
GYÓBL 0301	Nyári gyakorlat I.	gyak	20	A	ai	2.	t	—	0
	Kötelezően választható			B					0
	Szabadon választható			C				—	0
	Összesen:								32

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PSZBL 0402	Szociálpszichológia	szem	4	A	gyj	3.	ő	—	1
ÉNZBL 0701	Ének-zene tevékenység módszertana	ea	8	A	k	3.	ő	ÉNZBL 0101	3
MATBL 0401	Matematika és módszertan	ea.	16	A	k	3.	ő	—	6
TERBL 0202	Természetismeret	szem	4	A	gyj	3.	ő	TERBL 0101	1
TESBL 0801	Testnevelés és módszertana	ea	8	A	k	3.	ő	TESBL 0701	3
GYÓBL 0102	Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.	gyak	12	A	ai	3.	ő		0
GYÓBL 0202	Csoportos óvodai gyakorlat II.	gyak	12	A	gyj	3.	ő		4
GYÓBL 0502	Tréningek szakmai gyakorlata II.	gyak	4	A	ai	3.	ő		0
	összesen:								18
	Kötelezően választható I.			B					7
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					3.	ő		2
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					3.	ő		2
GYÓBL 0601	Speciális modulok gyakorlata I.	gyak	30	B	gyj	3.	ő		3
	Szabadon választható I.								4
	Összesen I.:								29

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
INFBL 0401	Multimédia az óvodában	szem	6	A	gyj	4.	t	—	2
PEDBL 0401	Neveléstudomány	ea	8	A	k	4.	t	PEDBL 0101	3
PEDBL 0701	Tanulás és tervező munka az óvodában	szem	6	A	gyj	4.	t	PEDBL 0101	1
PEDBL 0801	Óvodapedagógia	szem	6	A	gyj	4.	t	PEDBL 0101 PEDBL 1001	1
PSZBL 0501	Pedagógiai pszichológia	ea	12	A	k	4.	t	PSZBL 0201; PSZBL 0301; PSZBL 0302	4
TÁRBL 0301	Magyarország 20. századi története	ea	8	A	k	4.	t	—	3
TÁRBL 0601	Múlt- és hagyományismeret	szem	6	A	gyj	4.	t	—	2
ÉNZBL 0702	Ének-zene tevékenység módszertana	szem	6	A	gyj	4.	t	ÉNZBL 0701	2
TERBL 0601	Környezetism. módsz.	ea	10	A	k	4.	t	—	3
GYÓBL 0103	Egyéni komplex óvodai gyakorlat III.	gyak	12	A	ai	4.	t		0
GYÓBL 0302	Nyári gyakorlat II.	gyak	20	A	ai	4.	t		0
GYÓBL 0401	Összefüggő külső gyakorlat I.	gyak	30	A	gyj	4.	t		4
	összesen:								25

	Kötelezően választható I.			B					4
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					4.	t		2
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					4.	t		2
	Szabadon választható I.			C					2
	Összesen I.:								31

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
PEDBL 0901	Pszichopedagógia	szem	15	A	gyj	5.	ő	PEDBL 0101	1
PEDBL 9901	Pedagógia-pszichológia szigorlat		0	A	szig	5.	ő		0
MGYBL 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	5.	ő	—	1
VIZBL 0601	Bábjáték módszertan	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	2
VIZBL 0401	Művészettörténet népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő	—	3
GYÓBL 0402	Összefüggő külső gyakorlat II.	gyak	30	A	gyj	5.	ő		4
	összesen:								11

	Kötelezően választható I.			B					19
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					5.	ő		6
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					5.	ő		6
GYÓBL 0602	Speciális modulok gyakorlata II.	gyak	6	B	gyj	5.	ő		3
SZDÓL 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	4	B	gyj	5.	ő		4
	Szabadon választható I.								3
	Összesen I.:								33

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYÓBL 0403	Összefüggő külső gyakorlat	gyak	90	A	gyj	6.	t		9
	összesen:								9

	Kötelezően választható I.			B					18
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai I.					6.	t		6
	Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkör tárgyai II.					6.	t		6
SZDÓL 0102	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	6.	t		6
	Szabadon választható I.								0
	Összesen I.:								27

Óvodapedagógus szak - tantárgyak

1. Közös alapozó ismeretek

INFB 0101

N: Informatikai alapismeretek

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Papp László

EA: Ósze József, Papp László, Simon Imréné

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az oktatásban résztvevőknek olyan ismeretek megszerzése a cél, melyek a megfelelő informatikai alapképzettséget és a változó körülményekhez való igazodás képességét biztosítják. Alkalmasak az információk kritikus szelektálására, képesek önállóan megválasztani a megoldáshoz szükséges hardver és szoftver eszközöket. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.

TP: Informatikai alapfogalmak, terminológia. Elemi hardver ismeretek, számítógép perifériák. A számítógépen használt operációs rendszer – azok integrált részeinek – és más kiegészítő szoftverek ismerete, használata. Az operációs rendszerrel végezhető alapvető műveletek, a vágólap és a súgó (help) használata. Tömörítés, vírusvédelem. Elektronikus írástudás, hálózatkezelési alapismeretek. Internet és a kereső rendszerek, az e-mail használata.

K: Ismerjék az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat. Alkalmasak az ismeretek önálló feldolgozására, saját kompetenciájuk fejlesztésére a digitális technika segítségével.

ÉM: A félév során két számonkérés: elméleti és gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.

KI: Kovács Magda – Knapp Gábor – Ágoston György – Budai Attila: Bevezetés a számítástechnikába, LSI, Budapest, 1999.

Bártfai Barnabás: Hogyan Használjam? BBS-E Bt, Budapest, 2000.

AI: dr Kovács Tivadar – dr Kovácsné Cihner Judit – Ozsváth Miklós . G. Nagy János: Mit kell tudni? A PC-ről ComputerBooks, Budapest, 2002.

INFB 0201

N: Szövegszerkesztés, táblázatkezelés

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É:

TF: Papp László

EA: Ósze József, Papp László, Simon Imréné

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az oktatásban résztvevők legyenek képesek egyszerű dokumentumok készítésére, táblázatok, diagramok elkészítésére, adatok, közhasznú információforrások megismerésére. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.

TP: Elemi elektronikus írástudás, szövegszerkesztési táblázatkezelési alapismeretek megszerzése, a pedagógusi munkához szükséges mennyiségben és mélységben. Szövegszerkesztési alpműveletek; dokumentum, szakasz, bekezdés és karakter szintű műveletek. Táblázatkezelési alpműveletek; formátumok kialakítása, abszolút és relatív hivatkozások. Képletek és alapvető függvények. Diagramkészítés, formázás.

K: Ismerjék az informatikai eszközök használatát, alkalmazását a pedagógiai tevékenységben. Alakuljon ki az információk megszerzésének és szelektálásának képessége. Alkalmassak az ismeretek szelektálására, megszerzésére, önálló feldolgozására. Képesek szövegek és táblázatok, diagramokat létrehozni.

ÉM: A félév során két számonkérés: gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.

KI: Gerő Judit: Word 2000 kezdőknek és haladóknak. ComputerBooks, Budapest, 2000.

Kovalcsik Géza: Excel 2000. ComputerBooks, Budapest, 2000.

AI: Kiss Csaba: Szövegszerkesztési alapismeretek (az OKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó, Budapest, 1999.

Krnács András: Táblázatkezelési ismeretek (az OKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó, Budapest, 1999.

INFB 0401

N: Multimédia az óvodában

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Papp László

EA: Ósze József, Papp László, Simon Imréné

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az Internet segítségével megszerezhető információs bázis felhasználásával az életkori sajátosságokat figyelembe vevő prezentációs anyagok készítése. A gyakorlati alkalmazások iránti fogékonyságot különösen fontosnak tekintjük.

TP: A digitális technika felhasználásával jussanak ismeretekhez, készítsenek saját információhordozókat. Az alapfokú oktatásban résztvevők legyenek képesek egyszerű prezentációs anyagok elkészítésére. Használják a szükséges felhasználói szoftvereket. Rendelkezzenek hálózatkezelési és használati alapismeretekkel. A különböző nevelési helyzetekben megfelelő eszközöket legyenek képesek kiválasztani, használni.

K: Ismerjék meg az életkorhoz igazodó játékprogramokat és multimédiás alkalmazásokat. Rendelkezzenek az információs hálózatokban való tájékozódás és eligazodás képességével. Az információk felhasználásához szükséges eligazodó, kommunikatív képesség megszerzése. Az ismeretek/információk felhasználáshoz szükséges erkölcsi értékismeret megléte.

ÉM: A félév során két számonkérés: gyakorlati jelleggel. Ennek alapján gyakorlati jegy megajánlása.

TS: A kar belső hálózatán megtalálható elektronikus segédanyagok, gyakorlati feladatok.

KI: Kiss Csaba: Prezentáció és grafika (az PKJ informatikai moduljai), Műszaki Kiadó, Budapest, 1999.

Kőrösné Mikis Márta (szerk.): Játsszunk együtt ... informatikát! Calibra-Műszaki Kiadó, Budapest, 1993.

AI: Seymour Papert: A gyermeki gonodolkodás titkos útjai. SZÁMALK, Budapest, 1988.

PEDB 0101

N: Bevezetés a pedagógiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Szente István

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Megalapozza a pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának történeti szempontú elemzését. Orientációt nyújt a pedagógia rendszerének és alapvető ismereteinek áttekintéséhez. A hallgatók pedagógiai érzékenységének fokozása.

TP: A társadalmi pedagógiai gyakorlat funkciója. A neveléstudomány szakágai, társtudományokkal való kapcsolatok. A pedagógiai elmélet és gyakorlat viszonya. Szocializáció-nevelés-oktatás. A hazai iskolarendszer előzményei. Az iskolarendszer funkciói. A közoktatás aktuális problémái.

K: Egyéni írásos feladat, két szócikk (tanulmány) kritikai ismertetése megadott szempontok alapján

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Czike Bernadett (szerk.): Bevezetés a pedagógiába. Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996

Golnhofer Erzsébet-Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti TK. Bp., 2002

AI: Halász Gábor-Lennert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2002. OKI. Bp., 2002.

Falus Iván és mtársai: A pedagógia és a pedagógusok. Akadémia Kiadó, Bp., 1989

PEDB 0201

N: Neveléstörténet

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A korszerű oktatási-nevelési szemlélet kialakítása, a pedagógushivatás elmélyítésének elősegítése, a fontosabb neveléstörténeti korszakok, irányzatok és személyek munkájának, az egyetemes és a magyar nevelés és iskolázás történeti jellemzőinek megismerése. A történeti szemlélet megalapozása. Azon felismerés kialakítása, hogy a jelenkor pedagógiája történeti fejlődés eredménye. Tájékoztatás a neveléstörténet alapvető forrásairól, eligazítás a nevelés-történeti szakirodalomban. Az érdeklődés felkeltése a problémátörténeti vizsgálódás iránt.

TP: A neveléstörténet tárgya, forrásai, funkciója. A nevelés eredete, alapformáinak kialakítása. Az intézményes nevelés megjelenése az ókori keleten. Az ókori európai nevelés elmélete és gyakorlata. A középkori nevelés kialakulását, elterjedését meghatározó tényezők. A humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára. A polgári nevelés történetének szakaszai. Az elméleti pedagógia főbb irányzatai. Iskolateremtő nagy egyéniségek és az isko-larendszer sajátos intézményi formálódása. A magyar alsó fokú oktatás és tanítóképzés története. Az óvodai nevelés és az óvóképzés története hazánkban. Saját intézmény története.

K: Ismerjék a neveléstörténet alapvető anyagát, tudják a neveléstörténeti tényeket szakszerűen vizsgálni, elemezni, értékelni. Váljanak alkalmassá a problémátörténeti vizsgálódásra, a nyomtatott források megértésére, értelmezésére és az egyetemes emberi és a nemzeti értékek tiszteltetésére.

Az előadások rendszeres látogatása. 2 nyomtatott forrás feldolgozása.

ÉM: írásbeli-szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, tanulószoba, tanszéki dokumentumok, CD-R, neveléstörténeti múzeum

KI: Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Kiadó, Budapest, 2003., Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla, (szerk.): Neveléstörténet szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest, Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története. Tankönyvkiadó, Budapest, 1994, Kurucz Rózsa: Az első magyar óvóképző. Babits Kiadó, 2002.

AI: Kardos József-Kelemen Elemér: 1000 éves a magyar iskola. Korona Kiadó Kft., 1996.,

Kéri Katalin: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.

Mészáros István: A magyar iskolatípusok 990-1996. OPKM, 1991.

Mészáros István: Magyar neveléstörténeti és iskolatörténeti kronológia 996-1996. Bp., 1996,

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.

Vajda Zsuzsanna-Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2003.

Németh András- Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat. Bp., 2004

PEDB 0401

N: Neveléstudomány

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: PEDB 0101

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók neveléstudományi és nevelés módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása. Alapvető neveléstudományi ismeretek nyújtása.

TP: A neveléstudomány tudomány-rendszeri helye, értelmezései, alapfogalmai, alapelvei. A nevelés folyamatának és módszertanának elemzése életkorok és intézmények vonatkozásában is. A fő nevelési feladatok megismerése. Ezek közül kiemelten a közösségi, az erkölcsi, az esztétikai és az egészséges életre és környezetre nevelés. Konfliktuskezelési technikák megismerése a nevelőmunkában. Tipikus óvodai, iskolai konfliktusok elemzése. A nevelés tervezése, annak dokumentumai. Nevelési eredmények vizsgálata. A tanítói, illetve az óvodapedagógus hivatása, mestersége, feladatai, tevékenységei az intézményben, a pedagógus modellszerepe. A pedagógus együttműködése a nevelési partnerekkel. A nevelést befolyásoló tényezők, főként a kommunikáció és a társadalmi környezet. Alternativitás a nevelésben.

K: A hallgatók ismerjék a neveléstudomány alapvető fogalmait, összefüggéseit. Ismerjék a nevelés folyamatát, tartalmát, színtereit, módszer- és eszközrendszerét. Ismerjék a pedagógus feladatait, szerepét tevékenységét az iskolában, illetve az óvodában.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak a kari könyvtárban. Internethasználat. CD jogtár. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Bp., Keraban Kiadó.

Hunyadi Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Pécs, Comenius Bt.

Zrinszky László (2002): Neveléstudomány. Budapest, Műszaki Könyvkiadó

AI: Füle Sándor (1997): Alkalmazott pedagógia. A napközi otthoni és a nevelőotthoni nevelés. Eger, EKTF Líceum Kiadó. 125-136.

Gáspár László (1997): Neveléstudomány. Budapest, OKKER Kiadó.

Horváth Attila (1999.): Minőségbiztosítási technikák óvodában és iskolában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Nanszákne Cserfalvi Ilona (én.): Pedagógiai jelenségek vizsgálata. Metodikai gyűjtemény. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen.

Pöcze Gábor – Trencsényi László (én.): Pedagógiai program. Hogyan? OKKER Kiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (szerk.) (2001): Nevelési kézikönyv nemcsak osztályfőnököknek. OKI Kiadó, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

PEDB 0701 Tanulás és tervező munka az óvodában

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PEDB 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Szente István

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának megalapozása. Olyan korszerű szemlélet kialakítása, amely képessé teszi a hallgatókat a 3-7 éves gyermekek fejlesztésére, biztosítja a pedagógiai tudatosság érvényesülését az óvodai játékos tanulás irányításában.

TP: Az óvodai nevelő-oktatómunka alapidokumentumainak

K: Egyéni írásos feladat, két szócikk (tanulmány) kritikai ismertetése megadott szempontok alapján.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Czike Bernadett (szerk.): Bevezetés a pedagógiába. Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996.

Golnhofer Erzsébet-Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti TK. Bp., 2002.

AI: Halász Gábor-Lennert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2002. OKI. Bp., 2002.

Falus Iván és mtársai: A pedagógia és a pedagógusok. Akadémia Kiadó, Bp., 1989

PEDB 0801 N: Óvodapedagógia

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: PEDB 0101; PEDB 1001

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A gyermekközpontú szemlélet megalapozása. Megismerkedés az óvodás gyermek nevelésének specifikumaival. A fejlesztő tevékenységek komplex értelmezése és szervezésének elsajátítása, (az egyéni gyakorlatokon). A nevelés hatékonyságának, a gyermek fejlettségének megállapítására szolgáló metodikák elsajátítása. A családcentrikus szemlélet erősítése, a segítő óvodapedagógusi magatartás elsajátítása.

TP: Az óvoda mint intézmény, helyi nevelési rendszer. A pluralista és alternativista szemlélet hatása az óvodai nevelésre. Az óvodai nevelés tartalmi szabályozása. Az óvodai nevelés cél - és feladatrendszere. Az óvodai nevelés alapelvei, specifikumai. Az individuális nevelés és a szocializálás értelmezése. A differenciálás, mint szemlélet, alapelv, módszer, szervezeti keret és technika. Az óvodai nevelés keretei. Az óvodáskorú gyermek személyiségének fejlesztése. Az erkölcsi szokások megalapozása, az esztétikai megismerés specifikumai. A rugalmas beiskolázás. Speciális szükségletű, hátrányos helyzetű és etnikai kisebbséghez tartozó gyerekek nevelése. Az óvodapedagógus-szerep korszerű értelmezése. A családi értékek, nevelési elvek, élményháttér megismerése. Család és óvoda együttműködési formái.

K: Ismerjék az óvodáskorú gyerekek sajátosságait, nevelésük specifikumait, a helyi nevelési rendszerét. Legyenek tájékozottak az óvodai nevelést szabályozó dokumentumok tartalmi, közoktatási kérdéseiben, az óvodai élet mindennapi történéseiben, megszervezésében. ismerjék a családdal való kapcsolattartás jelentőségét, módszereit.

ÉM: Referátum, ZH

TS: Az óvodai nevelés dokumentumai, programok, filmek.

KI: Bakonyi Anna: Irányzatok, alternativitás az óvodai nevelés területén. (Bevezető rész) Tárogató Kiadó, Bp., 1995.,

Daróczy Erzsébet - Kovács György - Krajcsovsky József (szerk.): Óvodapedagógia. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.,

Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában. Alex-typo, 1992.

W. Mikó Magdolna: Óvodából az iskolába. Az iskolaérettség pedagógiai és pszichológiai kérdései. MOE, 2003.,

Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Tankönyvkiadó, Bp., 1986.

AI: Buda Béla: A személyiségfejlődés és a nevelés szociálpszichológiája. Tk., Bp., 1988.,

Kurucz Rózsa: Az első magyar óvóképző. Babits Kiadó, Szekszárd, 2002.,

Kovács György - Bakosi Éva: Óvodapedagógia I. Debrecen, 2004.

Csizmadia Ferencné (szerk.): Család-pedagógiai ismeretek I-II, Bp., 1993. Kozma Béla: Pedagógia II. Comenius Bt. Pécs, 2001.

PEDB 0901 N: Pszichopedagógia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PEDB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A bio-pszicho-szociális ártalmakból adódó érzelmi és akaratilag sérült viselkedés - és teljesítményzavarokat mutató gyermekek tüneteinek felismerése és a gyógyító nevelés megismerése. A viselkedészavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények feladatainak, módszereinek feltárása. Az integrált-inkluzív nevelés szakmai feltételeinek megismertetése.

TP: Gyógypedagógia-pszichopedagógia. A pszichopedagógia története, hazai gyakorlata. A viselkedés- és teljesítményzavar okai, tünetei. Hiperaktivitás, impulzivitás és figyelemzavar. A viselkedészavar mint az inadaptálódási folyamat és a speciális szükséglet jelzése. A viselkedés- és teljesítményzavarokat mutató gyerekek a közoktatási és a gyermekvédelmi intézményekben. A viselkedészavart észlelő, diagnosztizáló és korrigáló intézmények. Prevenció, korai fejlesztés. Integrált nevelés az óvodában.

K: Tapasztalatszerzés viselkedészavarokkal küzdő gyerek/gyerekek egyéni fejlesztésében, vagy integrált, ill. alternatív pedagógiai modellel működő csoportban, esetleg gyermekvédelmi intézményben .

ÉM: ÉM Házi dolgozat, ZH

TS: Gyűjtemények, filmek, internet.

KI: Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Murányi Kovács Endréné- Kabainé Huszka Antónia: A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája. Tk., Bp., 1998.,

Volentics Anna: Ismeretek a pszichopedagógia köréből. Tk., Bp., 1987.

AI: Fredi Ehrat-Felix Mattmüller-Frick: A nehezen kezelhető gyermek. (POS) Gondolat Kiadó, Bp., 1991.,

György Júlia: Az antiszociális személyiség. Medicina Könyvkiadó, Bp., 1967.,

György Júlia: A nehezen nevelhető gyermek. Medicina, Bp., 1978.,

Kurucz Rózsa: Reformkori magyar nemesek és a filantrópia. Szekszárd, 2000.,

Volentics Anna (szerk.): Murányi-Kovács Endréné tiszteletére. BGYTF, Bp., 1997.,

Krausz Éva - Marót Miklósné-dr. Szabó Pál-Rózsáné Czigány Enikő (szerk.): Pszichopedagógia. Szöveggyűjtemény, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1994.

PSZB 0201

N: Bevezetés a pszichológiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: dr. Lovász Zsuzsa

EA:

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók ráhangolása az emberi viselkedéssel kapcsolatos jelenségek pszichológikus szemléletmódjaira, valamint az ezekkel szorosan összefüggő attitűdök és viselkedési normák formálása. A hallgatók ráébredése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a tudományos pszichológia egy leendő pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése. A hallgatók elméleti felkészítése arra, hogy a pszichológia egyes pedagógiaiailag releváns területein később elmélyedjenek. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az inter- és intraperszonális intelligenciára, valamint a kritikai és hipotetikus-deduktív gondolkodásra a lelki jelenségek kontextusán belül.

TP: A pszichológia mint tudomány fejlődése, elméleti és módszertani paradigmái, valamint hasznossága a pedagógiai elméletben és gyakorlatban. A tanulás fajtái, behaviorista és kognitivisták értelmezése. A kognitív szemszögből értelmezett tanulás és az értelmi működés legfontosabb pszichológiai kategóriái (érzékelés, figyelem, memória, gondolkodás) és azok alapjellemezői. A kognitív teljesítményt befolyásoló, személyekhez köthető (intelligencia, kreativitás, tanulási stílusok) és körülményekhez köthető tényezők és azok pedagógiai jelentősége. A szociális megismerés: egyének és csoportok megismerése belülről (énkép, önértékelés, identitás) és kívülről (benyomás, sztereotípiák, előítéletek, szisztematikus megismerés). Csoportkohortatartozás hatásai az egyénre: normák és konformitás. A motiváció lényege, fajtái és megváltozása. Az attitűd lényege, cselekvéssel való egymásrahatása, megváltozására nyíló lehetőségek. Az érzelmek és azok elméletei. A személyiség fogalma, személyiségformáló tényezők, személyiségelméletek.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. (1996). *Pszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. Hebb, D. O. (1991). *A pszichológia alapkérdései*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Séra L. (1998). *Általános pszichológia*. Pécs: Comenius Bt.

AI: Ádám Gy. (1987). *A megismerés csapdái*. Budapest: Magvető Kiadó.

Keményné Pálfy K. (1989). *Bevezetés a pszichológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

N. Kollár K. (2004). *A pszichológia nézőpontjai, irányzatai*. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó, 15-25. o.

Sillamy, N. (1997). *Pszichológiai lexikon*. Budapest: Corvina.

Pléh Cs. (2000). *A lélektan története*. Budapest: Osiris.

PSZB 0301**N: A személyiség fejlődése és alakulása****T:** előadás**MF:** 2.**F:** 2-4.**R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** PSZB 0201**É:** kollokvium**TF:****EA:** Király Gabriella**B:** Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók kompetensebbé tétele az olyan pedagógiai döntéshozásokban, melyek a fejlődéslélektan által feltárt tények felhasználását, valamint a fejlődéslélektan sikeresnek bizonyult elméletei által kínált szemléletmódokra alapozott gondolkodást kívánják meg. A hallgatók érzékenyítése, figyelmük felkeltése a gyermekek közötti olyan statikus és dinamikus egyéni különbségekre, melyek fejlődéslélektanilag releváns tényezőkre is visszavezethetők. A hallgatók gyermekek felnőttektől gyakran eltérő viselkedéséhez, valamint kognitív és affektív világához való viszonyulásának pozitívabbá, megértőbbé, toleránsabbá tétele annak felismertetése által, hogy a mindezeket nagyban meghatározó pszichés fejlődést befolyásoló külső és belső tényezők többségükben alig függenek a gyermekek akaratától.

TP: A fejlődéslélektan tárgya és alapkérdései. A fejlődés folyamatát magyarázó legfontosabb elméletek (Piaget, Freud, Erikson) alapgondolatai és modelljei: Piaget, Freud, Erikson. A fejlődés egyes szakaszainak (magzati kor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertás kor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, öregkor) legfontosabb motoros, kognitív, affektív, erkölcsi, szociális és nemi jellegzetességei, az ezeket befolyásoló biológiai, tevékenységi (pl. játék, rajz), szociális (pl. anya, család, közösség, barát, társ), és más környezeti tényezők. Az általánostól eltérő fejlődés. Az iskolaérettség és az óvoda-iskola átmenet.

K: —**ÉM:** írásbeli vizsga**TS:** —**KI:** Cole, M. és Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

AI: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.) (1997). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó.

Győri M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

N. Kollár K. (2004). Az identitás alakulása: Mi dől el serdülőkorban? In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 119-127. o.

Ranschburg J. (1984). Szeretet, erkölcs, autonómia. Budapest: Gondolat.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Solymosi K. (2004). Fejlődés és szocializáció. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 29-50. o.

PSZB 0303 N: A személyiség fejlődése és alakulása (óvodapedagógus szak)

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Dr. Jeager Péter

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A kapcsolódó előadás által fejlesztett, tényszerű fejlődéslélektani tudásra és szemléletmódokra alapozott pedagógusi kompetenciák elmélyítése, különös tekintettel az óvodáskor életkorspecifikumaira és az óvodai fejlesztő szociális közeg helyspecifikumára. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az érveléshez és a vitához, valamint az ellentétesnek látszó modelleknek egyszerre érvényes és pragmatikusan használható alternatívákként való kezeléséhez szükséges képességekre és attitűdökre. A hallgatók azon intellektuális habitusának a kialakítása, hogy a fejlődéslélektan elméletei és tényei részleteinek óvodai oktatásban-nevelésben való relevanciájára ráérezzenek, az óvodai oktatás-nevelés szemszögéből kritikailag vizsgálják azokat és lehetséges implikációikat mérlegeljék az óvodai praxisra vonatkozóan.

TP: A fejlődéslélektan alapkérdéseinek relevanciája az óvodáskori fejlődésben és az óvodai oktatásban-nevelésben. Piaget, Freud és Erikson fejlődéslélektani modelljeinek óvodáskorra vonatkoztatása. Ezen elméleteknek az óvodáskori fejlődésről és annak a későbbi fejlődést befolyásoló aspektusairól szóló főbb mondanivalói, azok összehasonlító és szintetizáló elemzése. Mindezek lehetséges implikációi az óvodapedagógusi gyakorlatra nézve. Az óvodáskor fejlődéslélektanilag értelmezhető fontosabb jelenségei és azok magyarázata a fenti elméletekkel.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a vitákon és megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Erikson, E. H. (1997). Az emberi életciklus. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 27-58. o.

Korsós G. (1997). A csodák kora. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 59-74. o.

Mönks, F. J. és Knoers, A. M. P. (2004). Fejlődéslélektan. Budapest: Urbis Könyvkiadó, 83-190. o.

Piaget, J. és Inhelder, B. (2004). Gyermeklélektan. Budapest: Osiris Kiadó, 48-77. o.

AI: Győri M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Ranschburg J. (2002). A világ megismerése óvodáskorban. Budapest: Okker Kiadó.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Tóth L. (2000). Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó, 14-58. o.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

PSZB 0402 N: Szociálpszichológia (óvodapedagógus szak)

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PSZB 0201; PSZB 0301, PSZB 0302 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Király Gabriella

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók hatékony szociális problémamegoldást és pedagógiai döntéshozást elősegítő kognitív kompetenciáinak fejlesztése, különös tekintettel az interperszonális intelligencia fejlesztésére, mely az óvodások egymásra gyakorolt hatásainak, valamint az óvodapedagógus és más felnőttek rájuk gyakorolt hatásainak mélyebb megértésén alapszik. A hallgatók szociális helyzeteket, problémákat szociálpszichológiai tényezők és mechanizmusok szempontjából elemző intellektuális habitusának kialakítása.

TP: A szociálpszichológia főbb problémakörei, ezek relevanciája az óvodapedagógusi gyakorlatban. A szociális megismerés: a korábban megismert személy- és csoportpercepciók mechanizmusok, jelenségek elemző-áttekintő vizsgálata az óvodapedagógiai gyakorlatban történő alkalmazási lehetőségeik szemszögéből. A szociometriai módszer és használata. A szociális normákról és a konformitásról tanult alkalmazhatósági szempontokból való újragondolása. Csoportvezetés és csoportszerepek, versengés csoportok között és csoporton belül, csoporthatások. Mindezek lehetséges viselkedésre gyakorolt hatásai az óvodáskorú gyerekek esetén.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Forgas, J. P. (1989). A társas érintkezés pszichológiája. Budapest: Gondolat.

N. Kollár K. (2004). A társas kapcsolatok, személyközi vonzalom és csoportfolyamatok. In: N.

Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 279-309. o.

Ranschburg J. (2003). Az én... és a másik: A személyiség és a társas kapcsolatok fejlődése óvodáskorban. Budapest: OKKER Kiadó.

Szabó É. (2004). Személypercepció, attribúció, egyének és csoportok megítélése. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 350-367. o.

AI: Aronson, E. (1987). A társas lény. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Mérei F. (1998). Közösségek rejtett hálózata. Budapest: Osiris Kiadó.

N. Kollár K. (2004). Normaalakulás, engedelmesség és csoporthoz igazodás. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 310-323. o.

N. Kollár K. (2004). Feladatvégzés csoportban, versengés és együttműködés. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 324-349. o.

PSZB 0501

N: Pedagógiai pszichológia

T: előadás

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0302

É: kollokvium

TF:

EA: Dr. Jeager Péter

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók azon kompetenciáinak fejlesztése, melyek az adekvát és hatékony pedagógusi döntéshozásokhoz szükségesek a pszichológia pedagógiai szempontból fontos elméleteinek gyakorlatcentrikus megértése által. A hallgatók ráébresztése arra a jelenség-magyarázó és döntésszolgáltató potenciálra, melyet a pedagógiai pszichológia egy pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése.

TP: A pedagógiai pszichológia tárgya, jelentősége, leggyakoribb kutatási módszerei. A tanulás, a tudás definíciója, ezek összefüggései egymással és a cselekvéssel. A rejtett tudás és az implicit tanulás és jelentősége. Behaviorista tanulásméletek: klasszikus és operáns kondicionálás, szociális tanulásméletek, alkalmazásuk. Információ-feldolgozási modellek (Atkinson-Shiffrin modell, párhuzamos feldolgozás modellje, konnektionista modell) és elméletek (a több szintű információ-feldolgozás elmélete, a kontextusfüggő feldolgozás elmélete). Az emlékezést és a felejtést befolyásoló tényezők. Verbális tanulás értelmi feldolgozás nélkül és értelmi feldolgozással, ezeket segítő technikák, konstruktivizmus. Procedurális tudás és tanulás. Piaget, Vigotszkij és követőik (Wood, Rogoff) tanulás- és tanításméletei. Kooperatív tanulás. Problémamegoldó gondolkodás, metakogníció. Motivációs elméletek és alkalmazásaik. Egyének közötti tanulási különbségek (intelligencia, kreativitás, kognitív stílusok), speciális igényű tanulók, tehetségek, mindezek okai és kezelésük. A pedagógus személyisége és hatása a tanuló személyiségére; a személyiségformálás. Lelki sérülések az iskolában, stressz, szorongás.

K: egy 3000 szó terjedelmű önállóan írt esszé az előadáson érintett bármely témából.

ÉM: írásbeli vagy szóbeli vizsga a hallgató választása szerint, az esszé pontszámát is beleszámolva.

TS: web oldal letölthető cikkekkel, segédanyagokkal

KI: Buda B. (2003). Iskolai nevelés - a lélek védelmében. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 160-206. o.

N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.) (2004). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó.

Nahalka I. (2002). Hogyan alakul ki a tudás a gyerekekben? Konstruktivizmus és pedagógia.

Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 5-90. o.

Tóth L. (2000). Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó.

AI: Buda B. (1998). Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében. Újabb tanulmányok a mentálhigiénés szemlélet és az elsődleges megelőzés témaköréből. Budapest: Támasz Alapítvány, 93-104. o.

Cropley, A. J. (1983). Tanítás sablonok nélkül: Utak a kreativitáshoz. Budapest: Tankönyvkiadó.

Csikos Cs. (2004). Metakogníció a tanulásban és a tanításban: az EARLI 10. konferenciájának kutatási eredményei. Iskolakultúra, 14/2, 3-14. o.

Hamers, J. H. M. és Overtoom, M. Th. (2000). A gondolkodásra nevelés európai programjai. Új pedagógiai szemle, 50/7-8, 107-114. o.

Kagan, S. (2001). Kooperatív tanulás. Budapest: Ökonet Kft.

Katona N. és Oakland, T. (1999). Tanulási stílus-egy integratív megközelítés. Alkalmazott pszichológia, 1/1, 17-28. o.

Móroc K. (2005). A viselkedésalakulás és -befolyásolás tanuláslélektani alapjai. In: Móroc K. és Perczel Forintos D. (szerk.) Kognitív viselkedésterápia. Budapest: Medicina Könyvkiadó Rt., 61-104. o.

Ranschburg J. (szerk.) Tehetség gondozás az iskolában. Budapest: Tankönyvkiadó

Schatz, T. (2003). Te másképp gondolsz? Pápa: Deák és Társa Kiadó.

PSZB 0502

N: Pedagógiai pszichológia

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: PSZB 0201; PSZB 0301; PSZB 0303

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Dr. Jeager Péter

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók kapcsolódó előadás által fejlesztett pedagógiai problémamegoldó és döntéshozási kompetenciáinak megerősítése, továbbfejlesztése, kifinomítása azáltal, hogy főként konkrét és az óvodai nevelésben tipikus esetekhez, helyzetekhez kapcsolt megbeszélések, viták során aktívan felhasználják a pedagógiai pszichológia releváns eredményeit, ezáltal beépítve azokat pedagógiai gondolkodásukba.

A hallgatók ráébresztése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a pedagógiai pszichológia egy óvodapedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése; erre alapozva az előadáson szerzett tudásuk kiegészítése az óvodapedagógia speciális pszichológiai kérdéseivel.

TP: Konkrét óvodapedagógiai problémahelyzetek megoldáscentrikus elemzése behaviorista szemlélettel. A konstruktivizmus az óvodapedagógiai tervezésben és módszertanban. A Wood-féle aláállványozás az óvodapedagógiai gyakorlatban. Metakognitív tréning az óvodapedagógiai gyakorlatban. Kooperatív fejlesztő foglalkoztatás az óvodában. A kreativitás-fejlesztés lehetőségei az óvodapedagógiai gyakorlatban. Egyéni különbségek figyelembevétele az óvodában.

K: A hallgatók konkrét esetek, problémák, helyzetek kapcsán gondolkodásukban hatékonyan használni tudják a pedagógiai pszichológia legfontosabb eredményeit.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: web oldal letölthető cikkekkel, segédanyagokkal

KI: Bakonyiné V. Á. et al. (1989). A gondolkodás fejlődése és fejlesztése óvodáskorban. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Fisher, R. (2000). Tanítsuk gyermekeinket gondolkodni játékokkal. Budapest: Műszaki Könyvkiadó.

Schatz, T. (2003). Te másképp gondolsz? Pápa: Deák és Társa Kiadó.

AI: Holt, J. (1991). Iskolai kudarcok. Budapest: Gondolat.

Kagan, S. (2001). Kooperatív tanulás. Budapest: Ökonet Kft.

Kiss T. (1994). Piaget a gyermek kauzális gondolkodása kialakulásáról: Az oksági gondolkodás fejlesztése az óvodában. Budapest: Piaget Alapítvány.

Klein S. (1989). A kreativitás pszichológiája. In: Ranschburg J. (szerk.) Tehetséggondozás az iskolában. Budapest: Tankönyvkiadó, 49-73. o.

Németh E. (1997). Hogyan jutalmazunk? A jutalom alkalmazásának előnyei és hátrányai a pedagógiában. Új pedagógiai szemle, 47/1, 89-96. o.

Piaget, J. (1999). Szimbólumképzés a gyermekkorban: utánzás, játék és álom: a kép és ábrázolása. Budapest: Kairosz.

Simonné Horváth G. (szerk.) (1991). A differenciálás szükséglete és lehetőségei az óvodában. Pécs: Baranya Megyei Pedagógiai Intézet.

TÁRB 0101 N: Filozófiatörténet

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A filozófiának (alapfogalmak, módszer, kérdések stb.) és a filozófia történetének a megismertetése a hallgatókkal, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához.

TP: A nyugati filozófia története Platóntól Wittgensteinig. A metafizika, ismeretelmélet, elme-filozófia főbb kérdései – érvek, elméletek és irányzatok. Platón idea-elmélete és az univerzálé-vita, istenbizonyítások és cáfolatok, külvilág-szkepticizmus és Descartes Cogito-érve, a test-lélek probléma, Hume oksági elmélete, szabadság és szükségszerűség, Kant kopernikuszi fordulata, a XX. századi nyelvi fordulat.

K: —

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:—

KI : Andrassy Gy. (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveg-gyűjtemény. PTE 1995.

Grayling, A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Steiger Kornél (szerk.) – Bevezetés a filozófiába – szöveggyűjtemény. Holnap 1992.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

AI : Filozófiai kisenciklopédia. A nyugati filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Hamlyn, D. W. – A nyugati filozófia története. Holnap 1998.

Russell, B. – A nyugati filozófia története. Göncöl 1994.

TÁRB 0102

N: Filozófiatörténet

T: szeminárium

MF: 1.

F: 1-5.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: TÁRB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A Filozófiatörténet c. előadás ismeretanyagának elmélyítése és kiegészítése, az előadás anyagát képező filozófiai szövegek, szemelvények olvasása és a tárgyalt problémák elemzése révén.

TP: A nyugati filozófia története Platóntól Wittgensteinig. A metafizika, ismeretelmélet, elmefilozófia főbb kérdései – érvek, elméletek és irányzatok. Platón idea-elmélete és az univerzálé-vita, istenbizonyítások és cáfolatok, külvilág-szkepticizmus és Descartes Cogito-érve, a test-lélek probléma, Hume oksági elmélete, szabadság és szükségszerűség, Kant kopernikuszi fordulata, a XX. századi nyelvi fordulat.

K: —

ÉM referátum

TS: —

KI: Andrassy Gy. (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveg-gyűjtemény. PTE 1995.

Grayling, A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Steiger Kornél (szerk.) – Bevezetés a filozófiába – szöveggyűjtemény. Holnap 1992.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Hamlyn, D. W. – A nyugati filozófia története. Holnap 1998.

Russell, B. – A nyugati filozófia története. Göncöl 1994.

TÁRB 0301

N: Magyarország 20. századi története

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A 20. századi magyar történelem dualizmus-kori előzményei; a trianoni békediktátum és következményei, a Horthy-korszak, Magyarország 2. világháborús szerepvállalása; Magyarország a szovjet blokkban (a demokratikus intézményrendszer felszámolása, a sztálini típusú diktatúra kiépítése Magyarországon; 1956; a Kádár-korszak – megtorlás és reformok, a legvidámabb barakk), az államszocialista rendszer bukása, a rendszerváltás.

TP: A hallgatók az előadások során megismerkednek a 20. századi magyar történelem fontosabb eseményeivel, a gazdasági, társadalmi fejlődés és az egymást váltó politikai rendszerek sajátosságaival, a kényszerpályákkal és alternatívákkal. Külön hangsúlyt kapnak az események eltérő narratívái, értelmezési lehetőségei, ezek politikai relevanciái. A hallgatók képesek lesznek stabil történelmi ismeretekkel felvértezve szemlélni Magyarország helyét, helyzetét a 21. századi európai folyamatokban (integráció, globalizáció). A kurzuson szerzett ismeretek hozzásegítik a hallgatókat, hogy megbízhatóan tudjanak eligazodni a modern magyar politikai intézményrendszerben. Önállóan tudnak szakirodalmat gyűjteni Magyarország 20. századi történetének kulcskérdéseivel kapcsolatban, képesek a történelmi kutatások legújabb eredményeit beépíteni ismereteik közé.

K: az előadások látogatása

ÉM: szóbeli vizsga

TS: kötelező és ajánlott irodalom, az előadások anyaga

KI: Romsics Ignác: Magyarország története a 20. században. Bp. Osiris, 1999.

Mítoszok, legendák, tévhitek a 20. századi magyar történelemről (Szerk: Romsics Ignác), Bp. Osiris, 2002.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

AI: Thomas Sakmyster: Admirális fehér lovon. Bp. Helikon, 2001.

Rainer M. János: Nagy Imre – politikai életrajz.

Huszár Tibor: Kádár. 1-2. kötet, Kossuth, 2003.

Ormos Mária: A történelem vonatán: Európa és Magyarország a 20. században. Bp. 2005.

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a 2. világháborúig. Bp. 1998.

Proletárdiktatúrákból a polgári demokráciákba. 1989-1992. Rendszerváltások Európában és a nagyvilágban. Szerk. Glatz Ferenc) Bp. 2004.

Trianon és revízió. Rubicon. 2005/ 6. sz.

TÁRB 0501

N: Etika

T: szeminárium

MF: 4

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Bács Gábor

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat a nyugati morálfilozófia fajtáival, főbb kérdéseivel és elméleteivel, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához

TP: Az etika fogalma és természete. A morálfilozófia fajtái, metaetika, normatív etika, alkalmazott etika. Az erkölcsi állítások szemantikai tartalma. Morális sztenderd-elméletek, deontologikus és teleologikus etikák; Antik görög erényetikák, Arisztotelész a jó életről, Szent Ágoston és Szent Tamás etikai tanítása, szerződéselméletek, Kant és a kategorikus imperatívusz, Bentham és Mill haszonelvű etikája. Alkalmazott etikai kérdések napjainkba.

K: —

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: —

KI: Andrassy Gy (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény. PTE 1995.

Hársing L. – Irányzatok az etika történetében. Nemzeti Tankönyvkiadó 2001.

Turgonyi Z. – Etika. Kairosz 2003.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Lónyai M. (szerk.) – Tények és értékek. Gondolat 1981.

Ludassy M. (szerk.) – A francia felvilágosodás morálfilozófiája. Gondolat 1975

McIntyre, A. – Az erény nyomában. Osiris 1999.

Steiger K. (szerk.) – Sztoikus etikai antológia. Gondolat 1983.

TÁRB 0601

N: Múlt- és hagyományismeret

T: szeminárium

MF: 4.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Várady Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az ősi magyar hitvilág és szokásrendszer továbbélő motívumai a népmesékben. Mátyás király — a történelmi személytől a népmesék hőséig. Nemzeti jelképeink (korona, címer, zászló); Nemzeti ünnepeink (március 15., augusztus 20., október 23.), Nemzeti tragédiáink (Mohács, Világos, Trianon)

TP: A hallgatók részben olyan témákból szereznek történelmi ismereteket, melyekkel más vonatkozásban óvodai nevelőmunkájuk kapcsán is találkozhatnak: a népmesék motívumkincseinek történelmi párhuzamai, a népmesék és a valóság Mátyás király alakja. Mindezt áttételesen óvodapedagógusi pályafutásuk során is hasznosítani tudják. Másrészt olyan történelmi eseményekben szereznek nagyobb tájékozottságot, melyekkel a mindennapokban találkozhatnak. (Március 15. már az óvodai ünnepkörnek is része) A féléves munka során megtanulnak történelmi tárgyú szakszövegekkel dolgozni, megtanulják azokat megadott szempontrendszer alapján elemezni.. Adott történelmi problémához képesek önállóan szakirodalmat kiválasztani.

K: a szemináriumok látogatása, aktív részvétel az órai munkában

ÉM: az órai munka alapján

TS: kötelező és ajánlott irodalom, az előadások anyaga

2. Szakmai elméleti ismeretek

MGYB 0101**N: Nyelv és szintjei****T:** előadás**MF:** 1. **F:** 1.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** kollokvium**TF:****EA:** Dr. H. Tóth Tibor**B:** Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A nyelv általános kérdéseinek vázlatos áttekintése. A magyar nyelv szintek szerinti tárgyalása a hangoktól a szövegig. A tárgyalásban minden nyelvi szinten kiemelt hangsúlyt kap a beszéd és a nyelv, a használat és a rendszer kettőssége. A tananyagban folyamatosan és következetesen jelen van a gyakorlati alkalmazás, a tanítói munkában való felhasználhatóság szempontja. Cél: az alapismeretek körében megbízható tájékozódás; a nyelvészeti látásmód fejlesztése, a perspektíva kitágítása; a későbbi önfejlesztés iránti igény megteremtése.

TP: A nyelv kérdései általában (nyelviség; fogalmak, összefüggések és megközelítések, a nyelvi jel és jelzés természete; általános nyelvészeti és nyelvtudományi kérdések; szinkronia és diakronia, struktúra és funkció). A nyelvi szintek részletes tárgyalása (hangok, morféimák, szavak, szószerkezetek, mondatok). A nyelvi szintek összefüggései, határjelenségek, átmenetek. A jelentés alapkérdései. Szófajtan és morfológia; morfonológiai kérdések. Az egyszerű mondat szerkezetének részletes tárgyalása. Az összetett mondat főbb kérdései. A beszéd hangszerelése; hangtani alapismeretek; szupraszegmentális összetevők. A mondat feletti szintek és jelenségek (szöveg és beszédhelyzet, stílus és kommunikáció). Kitekintés (történeti nyelvészeti, kulturális kérdések; alkalmazott nyelvészeti területek; oktatási problémák).

K: Zárthelyi dolgozat.**ÉM:** Írásbeli vizsgabelépő; szóbeli vizsga.

KI: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004. (A retorika és a névtani ismeretek kivételével.)

Deme László: A beszéd és a nyelv; A beszéd egysége: a mondat; A nyelvhasználati formák megoszlása és fejlődése. In: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: 9–98., 151–182.

É. Kiss Katalin: Mondattan. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006.

Kenesei István: A nyelv és a nyelvek (5., javított, bővített kiadás). Gondolat, Bp., 2004.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: Nyelv, nyelvtan, grammatika. A nyelvi egységek színteződése (23–33).

AI: Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk. Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Bp., 1968 (és a későbbi kiadások).

Crystal, David: A nyelv enciklopédiája. Osiris, Budapest, 1998. (Különösen az I–V., a VII–VIII. és XI. rész.)

Fodor István: A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Tinta, Bp., 2004

Fónagy Iván: A metafora és vidéke. In: A költői nyelvről. Corvina, Bp., é. n. 125–330.

Károly Sándor: Mondat és megnyilatkozás. Néprajz és Nyelvtudomány 24/25. Szeged, 1980/81: 49–62.

Kiefer Ferenc szerk.: Strukturális magyar nyelvtan 1., 3 kötet (Mondattan, Morfológia). Akadémiai, Bp., 1992; 2000.

Lukács Ágnes—Király Ildikó—Racsmány Mihály—Pléh Csaba szerk./vál.: A téri megismerés és a nyelv. Gondolat, Bp., 2003.

M. Korchmáros Valéria: Mondattan Deme László előadásai alapján (változatlan kiadás). Szeged, 2005 (1998).

Saussure, Ferdinand de: Bevezetés az általános nyelvészetbe (Cours de linguistique générale: 1. kiadás: 1915; 2. kiadás: 1922; 3. kiadás: 1931; ennek alapján Tullio de Mauro kritikai kiadása, Payot, Párizs, 1978). B. Lőrinczy Éva fordítása (1967, 1997). Corvina, Bp., 1997.

Sipos Lajos dr. főszerk.: Pannon enciklopédia (V.): Magyar nyelv és irodalom. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó, Bp., (Kína), 1997.

MGYB 0901 N: Anyanyelvi nevelés és módszertan

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Tancz Tünde **EA:** Tancz Tünde

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Olyan óvodapedagógusok képzése, akik elméleti, és gyakorlati felkészültségükre alapozva eredményesen tudják megközelíteni és megvalósítani az anyanyelvi nevelés célkitűzéseit és feladatait; képesek az óvodáskorú gyermekek anyanyelvi kompetenciáinak kibontakoztatására, esztétikai- erkölcsi érzelmeinek fejlesztésére, teljes személyiségük gazdagítására.

TP: A kurzus alapvető ismereteket nyújt a nyelvelsajátítás, a nyelv- és beszédfejlődés jellemzőiről, valamint az ezek vizsgálatát szolgáló legfontosabb módszerekről és eljárásokról. Feltárja nyelvi kommunikációs készség fejlődését befolyásoló tényezőket, a beszédhibák, a beszédretardáció okait, bemutatja a prevenció lehetőségeit és módszereit. Olyan hallgatókat implikál, akik elsajátították a differenciált beszédfejlesztéshez, beszédjavításhoz szükséges ismereteket és ezek alapján képesek a gyermekek beszédképességét tervszerű, változatos, életkorhoz igazodó játékos és módszeres eljárásokkal fejleszteni, nyelvi fejlettségükről vizsgálatokkal, tesztekkel meggyőződni. Mintaszerű kommunikációs viselkedés, empátikus fejlesztő magatartás jellemzi őket.

K: A tárgy évközi követelménye a szakirodalom feldolgozása, az elmélet beépülésének gyakorlati alkalmazása. Beszédfejlesztő játékos feladatsor összeállítása a 3-6 éves korosztály számára.

ÉM: Zárthelyi dolgozat, referátum, mikrotervezet

TS: Tanulószo

KI: Dankó Ervinné: Nyelvi-kommunikációs nevelés az óvodában. Óvodapedagógusok, tanítók és szülők könyve a három- hétévesek fejlesztéséhez. Okker, Bp., (jegyzet)

Gósy Mária: Beszéd és óvoda. Nikol GMK. Bp., 1997.

Gósy Mária: Beszéd és beszédviselkedés az óvodában. Regiszter Kiadó Kft. Bp., 1993.

Vekerdi Iréne: Nyelvi játékok az óvodában. Beszédgyógyítás, 2. sz. 1998, 15–77. p.

AI: Erwin R. -Walburga B-Katharina M.: Így tanulnak beszélni a gyerekek. Akkord Kiadó, Bp., 1997.

Dr. Gósy Mária: A hallástól a tanuláshig. Nikol, Bp., 2000.

Lengyel Zsolt: Gyermeknyelv. Gondolat, Bp., 1981.

Lengyel Zsolt: Nyelvelsajátítási és nyelvtanulási formák. Veszprémi Egyetem, Veszprém, 1996.

Német Erzsébet - Pintye Mária, S.: Mozdul a szó... - Szakkönyv a korai fejlesztésről. 3. kiadás, Logopédia Kiadó, Budapest, 1998.

Montág Imre- Montághné Reiner Nelli- Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

Sugárné Kádár Júlia: A beszédfejlődés útjai, beszédfejlesztés az óvodában. Tankönyvkiadó, Bp., 1986.

MGYB 1001

N: Gyermekirodalom és módszertan

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: MGYB0101

É: kollokvium

TF:

EA: Tancz Tünde

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik a kisgyermeknevelés különböző szinterein alkalmasak a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, tájékozottak a gyermekirodalomban, rendelkeznek azokkal az irodalomelméleti, irodalomtörténeti ismeretekkel és birtokolják azokat az irodalomértelmezési módszereket, melyek alkalmazásával képesek önállóan is a folyamatos megújulásra

TP: A kurzus elméleti alapot nyújt a pedagógusjelölteknek a kisgyermek irodalmi neveléséhez. Témakörei között szerepel a gyermekirodalom fogalmának, esztétikájának, rendszerezési szempontjainak (műfaji, lélektani, olvasásszociológiai), jelentős alkotóinak és alkotásainak, a népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatainak, valamint a magyar és a világirodalom gyerekkönyveinek megismertetése. A gyermekirodalom alkotásainak megjelenési formái (képeskönyvek, bábjáték, rádió-mese, mesejáték, meselemez, kazetta, CD,TV-mese, rajzfilmek, mesefilmek, diafilmek, gyermekújságok.) Az illusztráció problémái. A gyermekirodalom szerepe a kisgyermek életében, fejlődésében. Az irodalmi érdeklődés fejlődése, az irodalmi fogékonyságának alakulása.

K: A hallgatók rendelkezzenek gyermekirodalmi olvasottsággal. Az irodalmi nevelésben rejlő egyetemes emberi és nemzeti normák tiszteletével, tudatos értékválasztási képességekkel, kiforrott esztétikai érzékenységgel és nyitottsággal. A szakirodalom feldolgozása, kritikai és kreatív alkalmazása.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek Corvina, Bp., 2004.

Bognár Tas: Elemzések a gyermek- és ifjúsági irodalomból Bp.1985.

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon Kiadó, Bp., 1999.

Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes: Kettős tudat In: Gyermeklélektan. Gondolat, Bp., 1972. 239-256.p.

Tímárné Hunya Tünde: A népmese és a műmese sajátosságairól In: Bálint Péter (szerk.) Közelítések a meséhez. Didakt Kft., 2003. 102-116.p.

AI: Boldizsár Ildikó: Mesepoétika. Bp., 2004.

Borbély Sándor: Kik írtak a gyerekeknek? Bp.1996.

Borbély Sándor (szerk.): Ötven nagyon fontos "gyerekkönyv" Bp.2000.

Borbély Sándor – Komáromi Gabriella (szer.) Kortárs gyerekkönyvek: műelemzések és műismertetések. Szerk., Bp., Cicero, 2001.

Cs. Nagy István: Gyermek- és ifjúsági irodalom Bp.1991.

Fogarassy Miklós (szerk.) Ki kicsoda a magyar gyermekirodalomban? Debrecen, 1991.

Komáromi Gabriella: A gyerekkönyvek titkos kertje. Bp.1998.

Komáromy Sándor: Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából. Eötvös Könyvkiadó, Bp., 1998.

Propp, Vlagyimir: A mese morfológiája Bp.1999.

Tarbay Ede: Gyerekirodalomra vezérlő kalauz. Bp., 1998.

MGYB 1002

N: Gyermekirodalom és módszertan

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Tancz Tünde

EA: Tancz Tünde

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Olyan óvodapedagógusok képzése, akik képesek örömet okozó irodalmi nevelésre, a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, az óvodáskorú gyermekek kifejezőképességének és teljes személyiségének fejlesztésére.

TP: A kurzus ismeretanyaga magába foglalja az óvodai irodalmi neveléshez kapcsolódó alapfogalmakat, módszertani irányelveket, a különböző irodalmi műfajokat. Az irodalmi foglalkozások típusait, felépítését és eszközrendszerét. Feltárja az irodalmi tevékenység tartalmához szorosan kapcsolódó módszereket, eljárásokat és a közvetítés lehetőségeit, melyekkel a hallgatók megteremthetik a gyermek és az irodalom tudatos és aktív kapcsolatát. A kurzus olyan pedagógus jelölteket feltételez, akik alkalmasak a tevékenységtartalmak érzelmet fejlesztő, szuggesztív közvetítésére, a teljes személyiség fejlesztésére sikeres módszertani kulturáltságuk birtokában.

K: A hallgatónak legyen átfogó képe a 3-6 éves gyermekeknek szóló irodalomról. Legyen képes önálló szakszerű és színvonalas válogatásra, szövegelemzésre. Rendelkezzen biztos szövegtudással egy kezdő óvónő mese-vers- repertoárjának előadásához. Tudja megszerzett ismereteit integrálni, a gyakorlati tervezőmunkában alkalmazni.

ÉM: memoriter, tervezetírás

TS: Tanulószoja.

KI: Dankó Ervinné dr: Irodalmi nevelés az óvodában. Szakmódszertani kérdések. OKKER, Bp., 2004.

Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes: Kettős tudat In. Gyermeklélektan. Gondolat, Bp., 1972. 239-256.

Zilahi Józsefné: Mese-vers az óvodában 2. kiadás, Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2000.

AI: Bognár Tas: A magyar gyermekvers. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2001.

Csanádi Imre: A magyar gyermekvers története. Műhely, 1979/4.

Duzmathné Tancz Tünde: Népmesék a pedagógiai mentálhigiéné szolgálatában. In: Tantárgy-pedagógiai kutatások. Eötvös József Főiskola, Baja, 2004. 39-47.

Psenákné Gregor Klára: Kötetlenül, komplexen, naponta mesével. 4. kiadás, Nemzeti Tankönyvkiadó, Universitas, Bp., 1998.

Szőke Anna: Elszaladt a kemence. Óvónők és szülők kézikönyve. Forum Könyvkiadó, Újvidék, 2000.

Szalai Nóra: Csörre töltve. Iskolakultúra. 2002/6-7. sz.

Feróné Komolay Anikó: Drámajáték az óvodai nevelésben. In: Játék, játékosság az óvodás gyermek tevékenységében, Játékpédagógiai tanácskozás, Hajdúböszörmény, 1990.

MGYB0201

N: Beszédművelés

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Töttös Gábor

EA: dr. Töttös Gábor, Tancz Tünde,
Boronkai Dóra

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Fő cél a helyes beszédlégzés, hangképzés és beszéddallam kialakítása. A jó ritmusú, megfelelő hangerejű, kötéses lágy indítású szövegmondás megtanítása. A lámpaláz leküzdése, a rögtönzés képességének kialakítása, a pedagógus-diák közti harmonikus beszédkapcsolat megalapozása, az egyéni beszédstílus kimunkálására való törekvés.

TP: Az egyéni beszédvétségek és -hiányosságok felmérésre, a vegyes mélylégzés megtanulása és gyakorlása. Kötelező versek hangsúlyozása, könyvnélküli felidézése előre jelölt hangsúlyok és bemutatás alapján. A szövegrögzítési és interpretációs képességek fejlesztése. A hangszínek megfelelő alkalmazása versekben és prózában. A beszéd mintaadó felelősségének tudatosítása. Készségek: szépirodalmi és szakszövegek hatásos bemutatását éri el a hallgató, aki ezzel készül minél magasabb szintű pedagógusi munkájára. Kompetencia: a pályán és közéletben való adekvát beszéd.

K: Rendszeres óralátogatás és a kapott részfeladatok határidőre való teljesítése (versfelmondás, prózabemutatás).

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A PTE IGYFK pályázatra kidolgozott Beszédművelés c. segédlet.

KI: Hernádi Sándor: Beszédművelés. Tankönyvkiadó, Bp., 1976.

Deme László: A Kazinczy-érmek és a helyes magyar kiejtés kérdései. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 1965.

Sugárné Kádár Júlia: Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskolás korban. Akadémiai Kiadó, Bp., 1987.

AI: Kodály Zoltán: Vessünk gátat kiejtésünk romlásának. In. Esszépanoráma 1900-1944 (Vál. Kenyeres Zoltán.) Szépirodalmi K. Bp., 1978. Montágh Imre: Nyelvművesség NPI Bp., 1989.

Egyetemi fonetikai füzetek 1-35. füzet. (Sorozatszerk. Bolla Kálmán.) ELTE BTK Fonetikai Tanszék, Bp., 1988-2004.

Montágh Imre et al.: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

Rónai Béla, Kerekes László: Nyelvművelés és beszédtechnika. Tankönyvkiadó, Bp., 1982.

ÉNZB 0101

N: A zene alapjai

T: szeminárium

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Pajor Márta

EA: Pajor Márta

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A zene alapvető összetevőinek készség szintű ismerete és alkalmazása. A magyar és európai gyermekdal, népdal jellemző tartalmi és formai jegyeinek tudása, a zenei mikrostruktúrák improvizatív alkalmazása.

Egyszerűbb klasszikus zenei műformák megismerése, elemzése, előadása. A zenei olvasás-írás készségének legalapvetőbb elsajátítása, a zenehallgatás helyes szokásainak kialakítása, az értő zeneválogatás, a jó zenei ízlés kialakítása.

TP: Az európai gyermekdal és szerkezete; A pentatónia és fajtái; A kvintváltás; Népdaltípusok; Népdalkanonok; A zenei szerkesztés építőelemei: a motívum, a frázis, a periódus, a zenei mondat; Kisformák: az egytagú forma

K: Az általános iskolai alternatív tankönyvek dallami- és zenehallgatási anyagainak memoriterek éneklése, a tankönyvi olvasógyakorlatok valamint Kodály egy- és kétszólamú énekgyakorlatainak stílusos előadása, egyszerű klasszikus zenei anyagok prima vista éneklése és elemzése. A félév során a megadott előjegyzés szerint dallamok írása, olvasása, dallam-és ritmus diktandó, egyszerű zenei formák improvizatív létrehozása, megadott szempont szerinti elemzése.

ÉM: szóbeli-írásbeli vizsga

TS: Az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok: az alternatív ének tankönyvek, az órán megismert klasszikus zenei szemelvények gyűjteménye

KI: Alternatív ének tankönyvek

Bárdos Lajos: Hetven kánon Zeneműkiadó, Budapest 1975.

Kodály Zoltán: 333 olvasó gyakorlat, Zeneműkiadó, Budapest, 1972.

Kodály Zoltán: Ötfokú zene I-IV. Editio Musica 1982

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok I-II. Budapest, Tankönyvkiadó, 1991

AI: Kodály Zoltán: Kis emberek dalai. Zeneműkiadó, Budapest, 1965.

Lázár Katalin: Népi játékok. Planétás Kiadó, Budapest, 1997.

Sáry László: Kreatív zenei gyakorlatok. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1999.

Szónyi Erzsébet: Biciniumok I-V. Zeneműkiadó, Budapest, 1975 Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában. Editio Musica, Budapest, 1997

ÉNZB 0501

N: Furulya

T: szeminárium

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az óvodában leggyakrabban használt hangszeren való jártasság megszerzése a cél. A hallgatók ezáltal képessé válnak nép- és műzenei szemelvények hangszeres megszólaltatására, így komplexebb zenei élménynyújtásra is.

TP: Elsajátítják a törzs-, valamint a leggyakoribb módosított hangok fogásmódját az első és második fúvóerősség hangfekvéseiben egyaránt. A hallgatók feladata a kijelölt zeneművek kottából és kotta nélküli megszólaltatása. A módosított hangok fogásmódjának ismerete lehetővé teszi az egyszerűbb dallamok transzponált előadását is. A tárgy minimális szintű kottaolvasási készséget és ritmuskészséget feltételez.

K: Az órákon sorra kerülő gyakorlatok, szemelvények megszólaltatása az elvárt szinten, gyakorlás.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Béres János: Furulya iskola I., Editio Musica, Bp., 1967.

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában, Editio Musica, Bp.,

Forrai Katalin: Ének az óvodában, Editio Musica, Bp., 1993.

AI: Kodály Zoltán: Ötfokú zene I-II., Editio Musica Bp., 1983.

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat, Zeneműkiadó, Bp., 1978

Béres János: Furulya iskola II., Editio Musica, Bp., 1967.

Gryllus Vilmos: Dalok óvodásoknak A szerző magán kiadása 1988

ÉNZB 0601

N: Énekes népi játékok

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: ÉNZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Tóthné Lázár Noémi

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A nemzeti hagyományok megismertetése, nemzeti azonosságtudat fejlesztése Kodály Zoltán egész pedagógiai rendszerét megalapozó magyar népi gyermekjátékokkal. A népi műveltség megismerésével, az énekes-táncos gyermekjátékok komplex feldolgozásával az óvodai nevelés, a mai kultúra számára fontos ismeretek őrzése, továbbadása.

TP: A gyermekjátékok helye a modern pedagógiában és szerepük a személyiségfejlődésben: a gyermekjátékaink és mondókáink dallamvilága, énekes-táncos gyermekjátékaink szövege, cselekménye, térformái és mozgásai, játéktípusok, játékfűzések.

K: A megismert énekes népi gyermekjátékok, mondókák elsajátítása.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Forrai Katalin: Ének az óvodában (Editio Musica Bp.1994)

Lázár Katalin: Népi játékok (Jelen levő múlt) Planétás Kiadó Budapest 1998

M. Dietrich Helga: Népi játékok, énekes játékok szerepe a 3-6 éves gyermekek személyiségfejlődésében /Zenei nevelés az óvodában – szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994/

AI: Nagy Béláné: Táncos játékok az óvodában

Óvónők Modern Kiskönyvtára 13. kötet Szarvas

Borsai Iлона: Magyar népi gyermekjátékok, mondókák

Dobszay László: A magyar dal könyve Zeneműkiadó Budapest 1994

Falvai Károly: Ritmikus mozgás – énekes játék OPI Budapest 1990

Magyar néprajz VI. – népzene-néptánc-népi játék

Akadémiai Kiadó Budapest 1990

ÉNZB 0701

N: Ének-zene tevékenység módszertana

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: ÉNZB 0101

É: kollokvium

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az általános óvodapedagógiai, zeneelméleti ismeretekihez, a zenei nevelés gyakorlatához megfelelő szakismeret nyújtása. Adjon ismereteket az óvodai ének-zenei nevelés tartalmi, formai, metodikai kérdéseiről, a zenei képességfejlesztés lehetőségeiről. Jártasság szintjén alakítsa ki a hallgatókban a zenei nevelés tudatos tervezésének igényét, szakszerűségét. Erősítse a zenei nevelés iránti érdeklődését, módszertani kultúrájuk alakulását.

TP: A zenei nevelés helye az óvodai nevelés folyamatában és az ÓNOAP-ban, az esztétikai nevelésben. Zenei képességek fejlesztése az óvodai zenei nevelésben, a zenei képességfejlesztés területei (Éneklési, ritmikai, dallami, hallás- valamint zenehallgatási készség) és részterületei. (Magas-mély, hangszínérzék fejlesztése, dinamikai érzék fejlesztése, belső hallás és zenei emlékezet fejlesztése, zenei formaérzék fejlesztése, zenei alkotókedv és mozgáskultúra fejlesztése)

K: Egy foglalkozás-tervezet elkészítése és elemzése

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában (Zeneműkiadó Bp.1982)

Mészáros István: Óvodai zenei nevelésünk másfél évszázada (Közgazdasági és Jogi könyvkiadó Bp. 1988) Szarkané: Óvodai ének-zene foglalkozások módszertana (Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.1995)

Forrai Katalin: Ének az óvodában (Editio Musica Bp.1991)

Zenei nevelés az óvodában – szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

AI: Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok (Tankönyvkiadó Bp.1990)

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat (Editio Musica Bp.1958)

Béres János: Furulyiskola I.-II. (Editio Musica Bp. 1999)

Forrai Katalin: Ének a bölcsődében (Editio Musica Bp.1991)

Kokas Klára: A Kodály módszerről – Zenei nevelés az óvodában szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

ÉNZB 0702

N: Ének-zene tevékenység módszertana

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: ÉNZB 0701

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Müller János

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az előző félévben elsajátított tantárgypedagógiai és elméleti –módszertani ismeretek gyakorlatorientálttá tétele. Az elmélet-gyakorlat összefüggéseinek megvilágítása, mikrofoglalkozások és a speciális zenei foglalkozások keretében történő megvalósíttatása. A különböző foglalkozástípusok cél-feladatrendszer tükrében történő elemzésének elsajátíttatása. A foglalkozások megtervezésének, a tervezetek kivitelezésének, valamint az önértékelés és a foglalkozás elemzés objektív módszereinek megtanítása.

TP: A zenei foglalkozások tematikus tervezése és kivitelezése. A zenei készségek korcsoportonkénti fejlesztési lehetőségei az iskola előkészítő funkció szemszögéből. A tantárgypedagógiai ismeretek módszerbeli és eszközbeli kompetenciáinak tudatos alkalmazása. A zenei kreativitás fejlesztésének csoportra és speciálisan személyre szabott megoldásainak alkalmazása. A zenei nevelési folyamat értő felépítése a tervezéstől az önelemzésig. Korszerű zenepedagógiai eljárások és módszerek használata.

K: a kijelölt zenei szemelvények és zeneművek elsajátítása az elvárt szinten, gyakorlása a furulyán

ÉM: referátum

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Forrai Katalin: Ének az óvodában (Editio Musica Bp.1991)

Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában (Zeneműkiadó Bp.1982)

Zenei nevelés az óvodában – szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

AI: Béres János: Furulyiskola I.-II. (Editio Musica Bp. 1999)

Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok (Tankönyvkiadó Bp.1990)

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat (Editio Musica Bp.1958)

Kodály Zoltán: Visszatekintés I. II. III. Zeneműkiadó Bp. 1974

Kokas Klára: A Kodály módszerről – Zenei nevelés az óvodában szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

MATB 0401 N: Matematika és módszertan

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára **EA:** Hamarics Mária

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az óvodai matematikai nevelésben meghatározott matematikai tartalmak átadásához szükséges ismeretek, készségek, képességek szaktudományos megalapozása. A hallgatók ismerjék meg az óvodai környezeti nevelés tartalmát, folyamatát, rendszerét.

TP: Halmazelméleti alapfogalmak, halmazkapcsolatok, halmazműveletek; Matematikai logika. Logikai műveletek. Logikai azonosságok; Következtetések. Szorzathalmaz - reláció; Természetes szám fogalma, Számrendszerek; Permutáció, variáció, kombináció fogalma, a lehetőségek számának meghatározása ismétlés nélküli és ismétléses esetekben; A valószínűség számítás alapfogalmai, axiómái; Geometriai transzformációk típusai és tulajdonságai; Egybevágósági transzformációk; Hasonlósági transzformációk; Transzformációk szorzata. A matematikai nevelés szerepe a kisgyermek személyiségének fejlesztésében. Célok, feladatok. Az óvodai matematikai nevelés folyamata: a megismerő funkció fejlesztése, sajátos elvek és formák, a nevelést –tanulást segítő feltételek, módszerek eszközei. A nevelés tartalma: Összehasonlítás, válogatás, rendezés – halmazképzés. Számfogalom előkészítése, alapozása. Tapasztalatok a geometria körében. A fejlesztési folyamat tervezése. Fejlesztő feladatok, játékos gyakorlatok

K: Alapfogalmak és tételek biztos ismerete;

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Pappné dr. Ádám Györgyi (szerk.): Matematika az általános képzéshez a tanító szak számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 2004.

Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana (főiskolai tankönyv)

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 1997.

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmai György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmai György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Perlai Rezsőné: Matematikai játékok óvodáskorban (OKKER 1999.)

MATB 0402 N: Matematika és módszertan

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Csatlós né dr. Fülöp Sára **EA:** Hamarics Mária

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az előadáson feldolgozott elméleti ismeretek elsajátítása és gyakorlati alkalmazásának segítségével.

TP:

K:

ÉM: 2 ZH

TS:

KI: Balassa Zsófia (szerk.): Matematika feladatgyűjtemény az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1996.

Perlai Rezsőné: A matematikai nevelés módszertana (főiskolai tankönyv)

Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Budapest, 1997.

AI: Csóka Géza (szerk.): Elemi matematika példatár az általános képzéshez a tanítóképző főiskolák számára - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt., 1998.

Halmai György: Matematikai feladatok I. (J 11-753/a) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Halmai György: Matematikai feladatok II. (J 11-811) - Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Perlai Rezsőné: Matematikai játékok óvodáskorban (OKKER 1999.)

PEDB 1001

N: Játék pedagógia

T: előadás

MF: 1. **F:**

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Nyújtson ismereteket a játék elméleti kérdéseiről, az óvodáskorú gyermek játéktevékenységéről. Segítse a hallgatókat abban, hogy óvodapedagógusként az óvodáskorú gyermekek játékát tudják elemezni, tervezni és irányítani.

TP: A jelentősebb játékelméletek és a játékre vonatkozó elképzelések. A játék fogalma, jellemzői. A játékok rendszerezése, felosztása. Az egyedfejlődés és a játéktevékenység fejlődésének összefüggései csecsemő és kisgyermekkorban. A gyakorlójáték értelmezése, fajtái, fejlődése. Az építő, konstruáló játék és a barkácsolás értelmezése, jelentősége, fejlődése. A szerepjáték értelmezése, fejlődése, témája, motivációja. A dramatizálás és a drámajáték óvodásoknál. A szabályjáték értelmezése, pedagógiai funkciói, fajtái, fő tényezői. A játék feltételeinek megteremtése, tervezése, elemzése és irányítása az óvodában.

K: A hallgatók legyenek tájékozottak a játék elméleti kérdéseiben. Ismerjék az óvodáskorú gyermekek játékának sajátosságait, típusait, irányításának módszereit. Szerezzenek tapasztalatot az óvodáskorú gyermekek játékának elemzésében és tervezésében.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Szakkönyvek, tanulmányok

KI: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. (1996) Magyar Közlöny, 71. sz.

B. Méhes Vera (1993): Az óvónő és az óvodai játék. Calibra, Budapest.

Kovács György – Bakosi Éva (2003): Játék az óvodában. Didakt Kiadó, Debrecen

AI: Baranyai Sándorné (1995): Játéktér 1., 2. Óvodai Nevelés, 1.sz, 2.sz.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre) Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Kabainé Huszka Antónia (1978): Gyermekeink játéka. Budapest, Minerva Kiadó.

Kaposi László (szerk.) (2001): Drámajáték óvodásoknak. Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság Baranyai Sándorné (1995): Játéktér 1., 2. Óvodai Nevelés, 1.sz, 2.sz.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre) Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Kabainé Huszka Antónia (1978): Gyermekeink játéka. Budapest, Minerva Kiadó.

Kaposi László (szerk.) (2001): Drámajáték óvodásoknak. Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság

PEDB 1002

N: Játék pedagógia

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF: PEB1001

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Nyújtson ismereteket az óvodai játékhoz szükséges feltételek megteremtéséről, a játék elemzéséről, tervezéséről és irányításáról. A hallgatók szerezzenek ismereteket a játék különféle alkalmazásairól.

TP: A játéktevékenység, a játszás történetének lényeges jellemzői az őskortól napjainkig. Az óvoda és a család együttműködése a gyermek játéktevékenységéért. Játék, mese, dráma, vers, ének, tánc, mondóka, szólás, közmondás az óvodások életében, fejlődésében, tevékenységében. Népi hagyomány a játékban és az óvodai játékban. Azonosságok és különbségek különböző kultúrák játékában. Kiemelten a cigány kultúra sajátosságai, játéka a cigány gyermekek életében. A gyermeki kreativitás fejlesztése - kreatív játékok. A játék segítése a gyermekek gyógyításában. Játék és tanulás, játék és munka az óvodások tevékenységében. A játék vizsgálata – vizsgálat játékkal óvodásoknál. A játék tervezése, elemzése és irányítása az óvodában.

K: Ismerjék a hallgatók a játék történeti és kulturális vonatkozásait. Ismerjék a játék és a „rokon” műfajok kapcsolatát, a játék különféle alkalmazásait, vizsgálatát. Legyenek képesek ezeket alkalmazni a játék óvodai tervezésében és szervezésében.

ÉM: írásbeli

TS: könyvtár, folyóiratok, szakkönyvek

KI: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. Magyar Közlöny, 1996. 71. sz. 4511-4516.

B. Méhes Vera (1993): Az óvónő és az óvodai játék. Calibra, Budapest.

Kovács György – Bakosi Éva (2003): Játék az óvodában. Didakt Kiadó, Debrecen.

AI: Bari Károly (1996): A tizenkét királyfi. Cigány népmesék. Romano Kher, Budapest.

Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK., Szekszárd.

Kalmár Magda (1991): Néhány gondolat a kreativitás fejlődéséről, fejlesztési lehetőségeiről, valamint a játék és a kreativitás kapcsolatáról. Óvodai Nevelés, 2. sz.

Lukácsné Mezei Éva (1990): Tanulás és motiváció az óvodában. Óvodai nevelés, 9. sz.

Páli Judit (1990): Játék, tanulás, játékos tanulás. Óvodai Nevelés, 6. sz.

Szalontai Judit (1994): Nagyvárosi hagyományörzés-mértékkel I-II. Óvodai Nevelés, 3. sz., 4. sz.

Tunyogi Erzsébet(1994):A "gyógyító játék". Egy terápiás módszer kialakulása. Óvodai Nevelés,1.sz.

TERB 0201 **N: Természetismeret**
T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: TERB 0101 **É:** kollokvium
TF: Dr. Kevey Balázs **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerjék meg a XX. század globális kihívásait. Tudják, hogy közös összefogással a tudomány és a technikai eredmények felhasználásával és kompromisszumok keresésével adhatunk választ.

TP: Globális, regionális és helyi környezeti hatások megismerése. A környezeti elemek közötti komplex viszony felismerése alapján alakuljon ki a szükséges cselekvési igény. Környezeti elemek védelme. A talaj, a víz védelme. A levegő védelme. Sugárzás és zajvédelem. Táj és bioszféra védelem. A fenntarthatóság. A környezet- és természetvédelmi törvény. Nemzetközi egyezmények. Környezetetika

K: Rendszeres óralátogatás

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Rakonczay Zoltán: Globális környezeti problémák – Lazi Kiadó, Szeged.

Kerényi Attila: Környezettan – Nemzeti TK., Budapest, 2003.

Vida Gábor: Helyünk a bioszférában Typotex Bp 2001.

AI: Horváthné Papp Ibolya: Integrált környezetvédelem – Pont Kiadó, Budapest, 2001

Dr.Sántha Attila: Környezetgazdálkodás Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1991.

Papp sándor és Kümmel, Rolf: Környezeti kémia tankönyvkiadó Bp. 1992.

TERB 0203 **N: Természetismeret (óvodapedagógus szak)**
T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: TERB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr.Kevey Balázs **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az élő és élettelen természet és kölcsönhatásainak vizsgálata és megismerése által, a hallgató képessé válik a Kárpát-medence természeti értékeinek tisztelésére. Ismeri hazánk biológiai sokféleségét.

TP: A hallgatók a megszerzett ismereteik és attitűdjeik alapján hozzájárulnak a felnövekvő nemzedék környezettudatos, természetiszteelő életszemléletének és a szükséges felelősségének alakításához. A környezet és az élőlények kapcsolatai. A természeti környezet. A levegő. A talaj. A víz. A táplálék. A növények. A gombák. A gerinctelenek. A gerinces állatok osztálya. Fás hazai életközösségek. Fűves életközösségek. Vizi életközösségek. Védett területek. Dél-Dunántúl - Gemenc

K: szemináriumok rendszeres látogatása

ÉM: projektmunka, gyakorlatok; referátumok, ZH-k

TS:

KI: Horváthné Papp Ibolya: Globalitástól a lokalitásig - Pont Kiadó, Budapest, 2001.

Szekszárd Vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK Szekszárd, 2001.

Dr.Pájer József:Természetvédelem az ezredfordulón –

Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2002.

Simon Tibor–Seregélyes Tibor: Növényismeret - Nemzeti Tankönyvkiadó., Budapest.

Varga Zoltán: Állatismeret Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Farkas Sándor: Magyarország védett növényei Mezőgazdasági K., Bp., 1999.

AI: Tardy János /Szerk./: Értéktörző Magyarország TermészetBúvár Alap.Kiadó Bp. 2002.

Dr.Varga Zoltán: Ők élnek Pannóniában Well_Press Kiadó Kft Miskolc 2002

Rakonczay Zoltán: Vörös könyv Akadémiai Kiadó Bp. 1990.

Járayné Dr. Komlódí Magda /Szerk./ : Pannón Enciklopédia Dunakanyar Kiadó Bp. 2000.

TERB 0501 N: Óvodai egészségnevelési gyakorlat

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az emberi test felépítésének és működésének, a humánbiológiai alapjainak, valamint az egészséges életmód jellemzőinek és követelményeinek a megismerése.

TP: Az emberi test, sejtek, szövetek. A kültakaró és egészségtana. A mozgás és egészségtana. A táplálkozás és egészségtana. A légzés és egészségtana. A keringés és egészségtana. A vér és nyirok és egészségtana. Az immunrendszer és egészségtana. A kiválasztás és egészségtana. Hormonális szabályozás és egészségtana. Idegi szabályozás és egészségtana. Érzékszervek és egészségtanuk. Szaporodás és egészségtana. Egyedfejlődés és egészségtana.

K: A szemináriumok rendszeres látogatása, aktív részvétel, szemináriumi dolgozatok

ÉM: Szóbeli, írásbeli és projektmunka

TS:

KI: Dr. Nemessányi Zoltánné: Egészségtan. Comenius Bt., Pécs. 1998.

Dr. Pajor Géza: Egészségtan (szerk.) Egészségtan. Tankönyvkiadó, Bp.

Dr. Donáth Tibor: Anatómia – élettan Medicina K. Bp. 1999.

AI: Dr. Mészáros Judit – Simon Tamás: Egészségnevelés Tankönyvk. Bp. 1997

Dr. Papp Zoltán: Elsősegélynyújtás Medicina K. Bp. 2000.

Dr. Rigó János: Dietetika Medicina K. Bp. 1993.

TERB 0601 N: Környezetismeret módszertan

T: előadás **MF:** 4. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** kollokvium

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Szentesné Nagy Éva

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Ismerjék meg az óvodai környezeti nevelés tartalmát, folyamatát, rendszerét. A környezeti problémák felismerésének, megoldásának feltárásával környezeti attitűd formálása, értékrend alakítás.

TP: A környezeti nevelés helye az óvodai nevelés rendszerében, célja feladatai. Értékek napjainkban. A környezeti nevelés rendszerében jelenlévő alrendszerek és ezek sajátosságai. Környezetismeret és a matematika kapcsolata. Környezeti nevelés témakörei, azok tartalma, azok összefüggései. Korszerű szemléleten alapuló módszerek, eszközök. A környezeti nevelés szervezeti keretei, tanulásszervezés szempontjai. Az előkészítés, tervezés, szervezés követelményei.

K: Egy téma önálló feldolgozása. Tesztek kitöltése, elemzése.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Gyakorló Óvoda helyi programja; Gyakorlati bemutató; Videó filmek a gyakorlati munkáról.

KI: dr. Kuti István – dr. Kuti Istvánné: Környezeti nevelés az óvodában

(Körlánc, Kecskemét, 1996.)

A környezeti nevelés pedagógiai és pszichológiai alapjai szerk.: Kanczler Gyuláné dr. (Bp. 1997)

AI: Porkolábné dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában (Alex Tipo Kiadó Bp. 1992)

HUMÁNÖKOLÓGIA

A természetvédelem, a környezetvédelem és embervédelem tudományos alapjai és módszerei
Szerkesztette: Nánási Irén (Medicina Könyvkiadó Rt Bp. 1999)

Dr. Hegyi Ildikó: Siker és kudarc a pedagógus munkájában (A pedagógiai képességek és fejlesztésük módjai) OKKER Oktatási Iroda 1996

Fabóné Nagy Andrea- Faggyas Jánosné: ZÖLD NAPOK a környezeti nevelésben (Tervezéstől a megvalósításig) Szarvas 2002

Szentesné Nagy Éva: Hagyományok lépésről lépésre. (Pedagógiai Intézet Szekszárd 1995)

SZEKSZÁRD VIDÉKÉNEK TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS KÖRNYEZETI ÉRTÉKEI

Szerkesztette: Dr. Endrédi Lajos (Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Szekszárd,

TERB 0602 N: Környezetismeret módszertan

T: szeminárium MF: 4. F: 2-4. R: tavaszi Ó/H: 1 K: 1

EF: TERB 0601 É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya EA: Szentesné Nagy Éva

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Felkészülés a gyakorlati munkára. Korszerű elméleti ismeretek alkalmazása. A környezeti nevelés feladatainak komplex megközelítése. Olyan személyiségjegyek, értékek megerősítése, mellyel a mindennapok cselekedetei válhatnak szokásalakító gyakorlattá.

TP: Mozgásos, szabály-, énképfejlesztő-, érzékelő játékok gyűjtése, alkalmazása fejlesztő hatásának bemutatása. Ismerkedés a természet elemeivel: víz-, levegő-, talajkísérletek. Tevékenységek gyűjtése a zöld jeles napokhoz. Szokások, hagyományok, ünnepek az óvodában. Tudományos módszerek, eszközök alkalmazása. Tematikus terv, tervezet készítése.

K: Tervezet elkészítése; társasjáték tervezése, elkészítése, bemutatása; szabadon választott téma feldolgozása.

ÉM: referátumok, tervezetek, társasjátékok értékelése

TS: Gyakorló Óvoda helyi programja; gyakorlati bemutató az óvodában; videofilm a gyakorlati munkáról.

KI: dr. Kuti István- dr. Kuti Istvánné: Környezeti nevelés az óvodában.(Körlánc, Kecskemét, 1996) Országos Óvodai Nevelés Alapprogramja 1996

AI: Fabóné Nagy Andrea- Faggyas Jánosné: ZÖLD NAPOK a környezeti nevelésben (Tervezéstől a megvalósításig) Szarvas 2002

Schautlné Farkas Julianna: Játékos természetvédelem Novus Kiadó Veszprém, 1994

Szentesné Nagy Éva: Hagyományok lépésről lépésre (Pedagógiai Intézet Szekszárd, 1995)

Ötletzsák: Gyűjtemény az óvodai környezeti és természetvédelmi neveléséhez Szolnok, 1995

Fabóné Nagy Andrea- Faggyas Jánosné: ZÖLD NAPOK a környezeti nevelésben (Tervezéstől a megvalósításig) Szarvas 2002.

Óvodai Nevelés (szakmai folyóirat) idevonatkozó cikkei (2005- napjainkig)

TESB 0101

N: A testnevelés elmélet alapjai

T: előadás

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A tantárgy biztosítsa az elméleti ismeretek olyan fokát, melyek birtokában a hallgatók a megszerzett ismereteiket eredményesen alkalmazhatják a tanórai és a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon.

TP: Testnevelés elméleti alapfogalmak. Az emberi test váz- és mozgatórendszerének megismerése. Az egyén fejlődésének szakaszai és azokat jellemző mozgások és mozgáskapcsolatok kialakulása. A motoros képességek és fejlesztésük lehetőségei alsó tagozatban. Az 1-4. osztály gimnasztikai mozgásanyaga.

A gimnasztika elmélete, szaknyelvi alapismeretek. A rajzírás szabályai.

K: Váljanak képessé arra, hogy a testnevelés oktatásához szükséges anatómiai, élettani ismeretek alapján jól tudják a testgyakorlatokat alkalmazni a motoros képességek fejlesztése érdekében.

ÉM: Szóbeli kollokvium esetén az oktató által feltett kérdésekre a témát széleskörűen átfogó válaszok megfogalmazása, az előadások és a szakirodalom alapján. Írásbeli kollokvium esetén esszékérdésekre írásban történő válaszadás.

TS: tanulószoba

KI: Dr. Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Dr. Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana, Sport Kiadó, Bp., 1972.

Dr. Farnos István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

AI: Dr. Miltényi Márta: Sportmozgások anatómiai alapjai I-II. Sport Kiadó, Bp., 1987.

Prisztóka Gyöngyvér: Testnevelés elmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Erdős István: Gimnasztika, TFTI, Bp., 1999.

Dr. Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Maxin, J.: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2002.

TESB 0701 N: Testnevelés az óvodában

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Ismerjék meg a testnevelésnek a kultúrában betöltött szerepét. A hallgató ismerjék meg a testnevelés 2-7 éves korosztályra vonatkozó testi- és személyiségformáló hatásait. Szerezzenek ismereteket a testnevelés mozgásrendszeréről. Jusson kifejezésre a testnevelésnek az óvodában betöltött szerepe. Adjon útmutatót az egészséges életmód kialakításához az óvodás korban.

TP: A testnevelés és a mindennapos testnevelés célja, feladata, az óvodai életben betöltött szerepe. Egészségmegőrzés a testnevelés eszközeivel. Az óvodai testnevelés játéka, csoportjai, kiválasztásának szempontjai. Az óvodai testnevelés fő gyakorlatai. Az egészséges életmód és a helyes napirend kialakításának alapelvei. Az óvodai testneveléshez kapcsolódó gondozási feladatok.

K: Ismerjék a testnevelés eszközeit. Legyenek képesek az óvodai testnevelés mozgásanyagát végrehajtani: előkészítő gyakorlatok, fő gyakorlatok, játékok. Tudják közvetíteni a testnevelés és az egészséges életmód értékeit. Ismerjék az óvodai korosztály mozgásrendszerét, sokmozgásos játékaikat, azok játékszabályait. Ismerjék a mozgásműveltség fejlesztésének lehetőségeit.

ÉM: Gyakorlati bemutatás és zárthelyi dolgozat.

TS:

KI: Gaál Sándorné-Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. Szerzői kiadás. Szarvas, 2004.

Gaál Sándorné-Gyarmati Zné-Kunos Ané: Testnevelés programfüzetek BTOF TSF PFK, Szarvas, 1998-2000.

Gaál Sándorné-Gyarmati Zoltánné: Az óvodai testnevelés előkészítő gyakorlata. Az Óvodai Nevelés Alapprogramja. OM TSF PFK, Szarvas, 1998.

AI: Prisztóka Gy.: Testneveléstudomány, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1998.

Arday L. (Szerk.): A testnevelés tanítása. Korona Kiadó, Bp., 1999.

Pappné Gazdag Zs.: A labda. A babzsák. A pad. A szék. A karika. Sorozat. Flaccus, Bp., 2001.

Győri P.: Óvodások biológiai fejlődése és fizikai aktivitása. Szerzői kiadás, Veszprém, 2002.

Farmosi I.-Gaál Sándorné: Óvodások és kisiskolások szomatikus fejlettsége és motorikus teljesítménye. Discursus. TSK PFK. Szarvas, 2005

TESB 0801

N: Testnevelés és módszertana

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: TESB 0701

É: kollokvium

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Olyan szakmai tudás kialakítás, amely birtokában képessé válnak a 3-7 éves korú gyermekek körében a mozgástevékenység különböző szervezeti kereteiben a mozgásfejlesztést tervszerű és tudatos tervezésére és szervezésére. Az alapvető mozgásformákkal kapcsolatos jártasságok és készségek kialakítása többféle mozgástanulási stratégia elsajátítása által. Az óvodás korú gyermekek optimális terhelésének tervezéséhez és szervezéséhez szükséges ismeretek rendszerbe foglalása. A testnevelés sajátos szerepének tudatosítása az egészséges életmódra nevelés elméletében és gyakorlatában.

TP: Az óvodai testnevelés oktatási folyamatának sajátosságai. Didaktikai alapelvek. Az alkalmazott ismeretközlési és gyakorlatvezetési módszerek. Az alapvető mozgásformák elsajátíttatásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek. Az óvodai testnevelés mozgásanyagának feldolgozása, rendszerezése. Az előkészítő gyakorlatok módszertana. Tornavonatkozású főgyakorlatok és azok módszertana. Az atlétikai jellegű főgyakorlatok módszertana. Játékvonatkozású főgyakorlatok (labdagyakorlatok) módszertani vonatkozásai. Testnevelési játékok anyag és tervezése az óvodában. A mozgástevékenység tervezése az óvodában.

K: Rendelkezzenek az óvodai testnevelés anyagának módszereinek és szervezésének ellátásához szükséges elméleti és módszertani tudással. Tudják a kialakított tudáselemeket alkotó módon felhasználni a mozgásfejlesztés során.

ÉM: szóbeli vizsga

TS:

KI: Gaál Sándorné-Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. Szerzői kiadás. Szarvas, 2004.

Gaál S.-né-Kunos A.né: Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában. BTOF, Szarvas, 1996.

Gaál S.-né-Gyarmati Z.né-Kunos A.né: Testnevelési programfüzetek III., IV., V., BTOF, TSK PFK, Szarvas, 1998., 2000.

Kunos A.-né (Szerk.)-Bondár Zs.: Az óvodai testnevelés foglalkozások módszertana.

Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Farmosi I.: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

AI: Farmosi I.-Gaál S.né: Óvodások testi fejlettsége, fizikai teljesítménye és motorikus struktúrája. Kalokagathia, SOTE. TSS TK, Bp., 2001.

Nádori L.-Szigeti L.-Vass M.: A motoros képességek és a mozgásos cselekvéstanulás.

Tankönyvkiadó, Bp., 1986.

Győri P.: Az óvodások biológiai fejlettsége és fizikai erőnléte. MPI, Veszprém, 1991.

Hamza I.-Földi R.-Tóth Á.: Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás. Szerkesztői Kiadó, Bp., 1995.

Farmosi I.-Gaál S.né: Óvodások és kisiskolások szomatikus fejlettsége a motorikus teljesítménye. Diskurzus, TSF PFK, Szarvas, 2005.

VIZB 0101

N: Alapozó vizuális stúdiók

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Fusz György

EA: Farkas Pál, Adorjáni Endre,
Fusz György

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Az eltérő előképzettségből fakadó hátrányok megközelítő kiegyenlítése. A vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában. Olyan változatos gyakorlati tevékenységeket programozni, amelyek során a hallgató saját élményein, tapasztalatain és következtetésein keresztül jut el a vizuális megismerés és kommunikáció törvényszerűségeinek elméletben rendszerezett ismereteihez. Önkifejező, felismerő, feltáró, felfedező tevékenységének irányítása, gyakorlása rajzi, festészeti, plasztikai alapgyakorlaton. Ismerjék meg a képi-gyakorlati kivitelezés különböző területeit, fedezzék fel az anyagokban rejlő kifejezőmódokat.

TP: A gyakorlati feladatok megoldásaival kialakítani a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció gyakorlásához szükséges ismeretek, jártasságok, alapkészségek, valamint képességek biztos bázisát. Egymás munkáinak elemzésében értékelő folyamataiban erősíteni az empatikus magatartás képességét, a problémaérzékenységet, a toleranciát, valamint az önértékelés képességét. Alapfokú kompozíciós gyakorlatok, vonaltól a rajzig. Egyszerű geometrikus és természeti formák ábrázolása. Természeti és mesterséges forma analízise. A metszet, a vetületek és egyéb szabályozott konvenciók szerint (pl. az axonometria konvenciója). Vonalas, foltos, színes ábrázolási konvenciók gyakorlása. Személyes közlés gyakorlata. Forma és tömegviszonyok nonfiguratív kifejezési kísérletei: téri konvenciók, anyagszerűség, textúra, színezet (textil, fa, papír, stb.) Direkt közlési gyakorlat. Síkszerű megjelenítés kísérletei. Piktogram, embléma vagy plakát tervezése és kivitelezése. Vizuális tanulmány. A tér vizuális analízise síkon. Redukált (vonal) perspektíva. Személyes közlés gyakorlata. A képtársító vizuális gondolkodás kifejezési kísérletei. Fotómontázs (fénymásolóval). Szurrealista stíluselemek, virtuális tér. A kollektív kifejezés gyakorlata. Tárgyforma imitativ elsajátítása. Hagyományos kultúrák formai-nyelvi bázisa alapján: alakos edény. A tónus, a szín, színelmélet. Plasztikai gyakorlatok, az agyag alakításának lehetőségei. Az óvodai szemléltetés kérdései. Papír, textil, természetes anyagok alakítási lehetőségei.

K: Ismerkedjenek meg a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárával. Sajtátsák el a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat. Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílus egység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.

ÉM:

TS:

KI: Bálványos Huba-Sándta László: Vizuális megismerés, kommunikáció. Balassi Kiadó, Bp., 1997.

Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001.

Rudolf Arnheim: A vizuális élmény. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban. Veritas, Győr, 1995.

Szentirmai László: Bábabécé. Fabula Bt. 2000.

AI: Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja. Bp., 1996.

Lakatos Lilla: Rongybaba. Kádasi É.-Kardos M.: Kerámia

Baktay-Koltai: Beszélő tárgyak. Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

VIZB 0401

N: Művészettörténet, népművészet alapjai

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Fusz György

EA: Fusz György

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Szerezzenek alapvető jártasságot a képzőművészeti és iparművészeti alkotások kor és stílusának felismerésében. Ismerjék meg a legjelentősebb képzőművészeti irányzatokat, stílusokat, azok legjelesebb alkotóit. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző alkotói adaptációkkal, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását. A tananyag sokoldalúságán szemlélteti, rendezi a hallgató művészeti ismereteit, fejleszti esztétikai értékszempontját, gazdagítja világlátását. Szerezzenek ismereteket a magyar népművészet társadalmi, szellemi, anyagi kultúra területén. Fokozódjon a magyarság múltjának megismerése iránti érdeklődés, megfigyelés.

TP: A művészet genezise. Az őstársadalmak művészete. Az ókor művészete. Egyiptom. A görög művészet. A római művészet. Az ókeresztény és a bizánci művészet. A középkor művészete. A román kori művészet. A gótika. A polgárosodás korának művészete. A reneszánsz kibontakozása Itáliában és Németalföldön. Az érett reneszánsz Európában és a manierizmus. Reformáció és ellenreformáció. A barokk és a rokokó. A klasszicizmus, a romantika, a realizmus és az akadémizmus. A modern művészet kezdetei. Az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus. A XX. sz. izmusai. Századunk magyar művészete. Napjaink művészete. Törekvések, jelenségek.

K: Alakuljon ki a hallgatókban a művészetek iránti igény, tapasztalataikat tudják átadni, kutatómunkájukban hasznosítani. Ismerjék a korszakokat, legjelentősebb alkotóit, alkotásaikat. Konkrét alkotásokban ismerje fel a jellegzetességeket, tudja elemezni ezeket. Alkalmazza pedagógiai munkájában.

ÉM:

TS:

KI: Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban

Gombrich E.H.: A művészet története Gondolat Kiadó Bp., 1983.

Lyka Károly: A művészet története Képzőművészei Kiadó Bp., 1977.

Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadó Bp., 1980.

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.

Mahonyai Dezső: A magyar nép művészete I-V. Helikon Kiadó Bp., 1984.

Zolnay Vilmos: A művészetek eredete Magvető Kiadó 1983.

René Berger: A festészet felfedezése

Herbert Read: A modern festészet A modern szobrászat Corvina Kiadó Bp., 1971.

Amy Dempsey: A modern művészet története Képzőművészeti Kiadó Bp., 2003.

VIZB 0501

N: Vizuális nevelés és módszertan

T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: VIZB 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Készítsen fel az óvodáskorú gyermekek körében végzendő oktató-nevelő munkára. Legyenek képesek a különböző vizuális technika, módszertani ismeretek önálló, problémamegoldási, tervező, alkotó metódusok elvégzésére. Sajátítsák el a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait, gyakorlati munkáját, módszertani lehetőségeit. Tudják értelmezni a gyermek képi kifejezését, közlését, tárgyalkotó tevékenységét, produktumait és ezek fejlődésének menetét. Rendelkezzenek a tudatos óvodai tervezőmunka menetével, annak irányításával, elemzésével.

TP: Gyermeki alkotások elemzése, értelmezése. A gyermek kifejezőképességének fejlődése. Gyakorlatok tervezése azok elemzése, tervezése. Komplex kifejezőmódok gyakorlása. A korszerű szakmai ismeretanyag megismerése.

K: Ismerkedjenek meg a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárával. Sajátítsák el a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat. Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusegység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.

ÉM:

TS:

KI:

AI:

VIZB 0502

N: Vizuális nevelés és módszertan

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: VIZB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A tantárgy rendezett ismeretek útján feltárja a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait. Ismerjék meg az óvodai vizuális tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges szaktudományos alapokat. Sajátítsák el a gyermek vizuális funkcióinak fejlődését különös tekintettel a kifejezőkészség fejlődésének menetére, tudják értelmezni a gyermek képi kifejezését, közlését, tárgyalkotó tevékenységét, produktumait. Sajátítsák el a gyermek fejlesztéséhez szükséges differenciált módszertani gyakorlati eljárásokat, ismerjék annak eszköztárát.

TP: A vizualitás alapfogalmai a megismerés folyamata, a látás. A vizuális nevelés fogalma, értelmezése, helye a nevelés folyamatában, a személyiség formálásában. Gyakorlatok elemzése, problémák értelmezése. Tervezés alapelemeinek megismerése.

K: Alakuljon ki olyan gyakorlati tudás, ami szükséges a gyermekek vizuális neveléséhez. Legyenek képesek egyénre szabott képességfejlesztésre, annak tervezésére. Ismerje föl a problémákat, tudja azok lehetséges megoldását a gyakorlatban. Legyenek igényesek a kivitelezés minden területén.

ÉM:

TS:

KI: Bálványos H.: -Sánta L.: Vizuális megismerés, kommunikáció Balassi Kiadó Bp., 1997.

Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák Dialóg Kiadó Bp., 2001.

Rudolf Armheim: A vizuális élmény Gondolat Kiadó Bp., 1979.

Mérei E.: -Binét A.: Gyermeklélektan Gondolat Kiadó Bp., 1985

AI: Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Az Óvodai Nevelés Országos Alaprogramja Bp., 1996.

Lakatos Lilla: Rongybaba

Kepes György: A látás nyelve Gondolat Kiadó Bp., 1979.

Farkas A. - Grebnár V.: Vizuális művészetek pszichológiája Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1997.

VIZB 0601 N: Bábjáték módszertan

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A bábjáték – mint önálló, sajátos drámai műfaj – jellemzőit alapszinten ismerő és értő, a legismertebb bábtechnikákat alapszinten használni tudó, a bábozás személyiségfejlesztő lehetőségeivel tisztában lévő, a bábjáték komplexitását megértő, a társművészetekkel-társtárgyakkal (zene, irodalom, mozgás,...) kapcsolatot tartó, a bábozás által is fejlesztett empatikus és kooperatív képességekkel, toleranciával rendelkező, a gyermekközösséget szervezni, konfliktushelyzeteit kezelni képes óvodapedagógusok képzése. A hallgatók ismerjék meg a bábjáték lényegét, műfaji sajátosságait, lélektanát. A pedagógiai bábjáték módszereit, differenciált, inkluzív illetve integrált nevelési lehetőségeit az óvodai nevelő-oktatómunka területén.

TP: A félév tematikájának és követelményeinek ismertetése. A műfaji sajátosságok (Komplex, stilizált, animáció). A bábú rituális funkciója. Mi a bábú? Tárgyanimáció. Tárgyak, mértani formák mozgatása modern zenére. Kézbábok - kiegészítőkkal is. Weöres S - Új évi mese feldolgozása. A bábjáték lélektana. A pedagógiai bábjáték. Hogyan segíti az óvodai nevelés célkitűzéseit? A báb képzőművészeti megfogalmazása. Az óvodai bábjáték módszerei. Lehetőségei az értelmi, esztétikai, közösségi, etikai nevelésben és a játékban. A tér és a tér szervezése, térkitöltés. Az óvónő beszéde a pedagógiai célú bábjátékban. A bábjátékos színészi munkája: hang, beszéd, mozgás. A ped. bábjáték felhasználásának lehetőségei a különböző módszertanokban. A bábszínepi rendezés.

K: Nyitottság a művészetek felé, esztétikai értékek megismerése, felismerése. Ismerjék az óvodai bábjáték lehetőségeit a különböző nevelési és tevékenységi területeken, különös tekintettel a differenciált, inkluzív, illetve integrált nevelés területén.. Legyen áttekintésük a bábjáték és az óvodai bábozás lélektanáról. Tudják a bábjátékot alkalmazni a különböző módszertanokban. A kapott bibliográfia alapján tájékozódjanak a dramaturgia és a lélektan adott témaköreiben.

ÉM:

TS:

KI: Szentirmai László: Nevelés kézzel-bábbal - Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Bp.1998

A bábjátékról. Szöveggyűjtemény a ELTE TÓFK NOK,EOK,NTK hallgatóinak – Szerkesztette: Dienes Erika Bp. 2002.

AI: A színház világtörténete I-II.Gondolat Bp.1989

Ember és báb. Szerk. Tömöröy Márta. Múzsák Bp.1990

Passuth Krisztina: Koós Iván (Műterem sorozat) Corvina Bp.1984

Játéktár. Gönczöl Andrea-Dienes Erika. Lilliput Bp. 1998

Hüvelykujjam almafa. Tárogató K.Bp.1994

3. Szakmai gyakorlat

GYÓB 0101**N: Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.****T:** gyakorlat
(hospitálás)**MF:** 1.**F:****R:** őszi**Ó:** 20**K:** 0**EF:****É:** aláírás**TF:** Szente István**EA:** dr. Bús Imre, Szente István**B:** Óvodapedagógus szakon kötelező.**C:** z óvodapedagógusi munkához szükséges készségek, képességek, gyakorlással történő alakítása, olyan tevékenységek biztosításával, melyek a hallgatók szellemi és fizikai aktivitására épülnek, s betekintést adnak a teljes óvodapedagógusi tevékenységet átfogó szerepkörbe.**TP:** Ismerkedés az óvoda (bölcsőde, iskola) belső világával: berendezés, felszereltség, munkarend, dokumentumok. Tapasztalatszerzés óvodai foglalkozásokon (tanórán, bölcsődei foglalkozáson) a szakvezetők pedagógiai eljárásáról, adminisztratív tennivalóiról. Tapasztalatszerzés az egyes intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) hasonló és eltérő vonásairól, a nevelő és a gyermek kapcsolatáról a gyermekek játéktevékenységéről.**K:** Legyen alkalmas a gyermekekkel való kapcsolat felvételére, a gondozási feladatokban való aktív részvételre, nevelési feladatok, helyzetek segítségével történő megoldására. Készüljön fel a pedagógiai gyakorlatra: néhány mesével, mondókéval, költeménnyel, énekkel, szabályjátékkal, s ezeket alkalmazza – a szakvezetőkkel történő megbeszélés alapján – amikor erre lehetőség van.**ÉM:** Pedagógiai napló és a tevékenység megbeszélése.**TS:****KI:** Az óvoda helyi nevelési programja, az iskola pedagógiai programja, házirend.

Pedagógiai tárgyakhoz felhasznált irodalom.

GYÓB 0102**N: Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.****T:** gyakorlat
(hospitálás)**MF:** 2.**F:****R:** tavaszi**Ó:** 22 óra**K:** 0**EF:** GYÓB 0101; PEDB 1001**É:** aláírás**TF:** Szente István**EA:** dr. Bús Imre, Szente István**B:** Óvodapedagógus szakon kötelező.**C:** Az óvodapedagógusi pályához szükséges készségek, képességek, gyakorlással történő alakítása a játék és a gondozási feladatok irányításával. Kommunikációs készség fejlesztése, a humánus, türelmes bánásmód formálása. A gyermekek közötti különbségek felismerésének, elfogadásának erősítése. Az önismeret és a saját tevékenység elméleti ismereteken alapuló kritikus elemzésének fejlesztése.**TP:** Ismerkedés az óvodai csoport munkarendjével, dokumentumaival, a szakvezető pedagógiai eljárásaival. Tapasztalatszerzés a gondozási feladatok ellátásában. Bekapcsolódás a játéktevékenység irányításába, részfeladatok önálló ellátása. Tapasztalatszerzés az önálló tevékenység során felmerülő nevelési helyzetek, konfliktusok megoldásában. Gondozási feladatok és a játéktevékenység során az elméleti ismeretek alkalmazása. Ismerkedés a csoport egyéb tevékenységével, kirándulás, séta, ünnepség. Ismerkedés a 3-6 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatával.**K:** Legyen alkalmas a nevelési feladatok, helyzetek segítségével történő megoldására. Eredményesen tudja alkalmazni a gondozási és játéktevékenységhez szükséges elméleti ismereteit. Legyen képes megfigyeléseket végezni, a látottakról jegyzőkönyvet vezetni és ezeket elemezni.**ÉM:** Pedagógiai napló és a tevékenység megbeszélése, szóbeli.**TS:****KI:** Az óvoda helyi nevelési programja.

Pedagógiai, játékpédagógiai tárgyakhoz felhasznált kötelező irodalom.

GYÓB 0501 N: Tréningek szakmai gyakorlata I. - Játszókéesség fejlesztő tréning

T: gyakorlat **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 0

EF: **É:** aláírás

TF: Fusz György DLA **EA:** Dr. Bús Imre, Sente István

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: A hallgatók játékkultúrájának fejlesztése, játékmódszertani kompetenciájának megalapozása. Sajátélményű játékkal a játékos beállítódás, a nyitottság és a gyermekközpontú szemlélet kialakítása a játék segítségével, irányításában.

TP: A játék szerepe a gyermek életében. Sajátélményű játékok: Gyakorló játékok – egyensúly-, ritmus-, érzékelésfejlesztő gyakorlatok. Konstruáló játékok – koncentrációs, manipulációs, kreatív játékok. Szerepjátékok – önismereti, önkifejezési, kapcsolatfejlesztő játékok, pantomim, nyelvi és szituációs játékok. Szabályjátékok – nagymozgásos, térérzékelő játékok. Konfliktusmegoldás dramatikus eszközökkel. Játékvezetés gyakorlata hallgatói csoportban. Óvodai játékmegfigyelés megbeszélése.

K: A hallgatók szerezzenek tapasztalatokat sajátélményű játékkal a nyitott, elfogadó, empátikus magatartásra. Legyenek képesek bekapcsolódni a gyermekek játékába. Legyenek képesek a játéktevékenységek kezdeményezésére, megszervezésére és vezetésére.

ÉM: gyakorlat teljesítése

TS: Kari könyvtár, internet használat

KI: Gabnai Katalin (1999): Drámajátékok. Helikon kiadó, Budapest.

Kaposi László (szerk.) (2001): Drámajáték óvodásoknak. Magyar Drámapedagógiai Társaság, Budapest.

Richterné Kropf Anikó (1994): „Csak tudj játszani” Óvodai Nevelés, 1. sz.

Zilahi Józsefné Gál Katalin (2000): A felnőtt szerepe az óvodások játékában. Óvodai Nevelés, 10. sz. 363-365.

AI: Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Sente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre) PTE IGYFK, Szekszárd.

Játszás és valóság. (ford. Bíró Sándor, Széchy Orsolya) (1999) Animula, Budapest.

Karlóczainé Kelemen Marianne (1976): Kisgyermekek játékoskönyve. Medicina Könyvkiadó, Budapest.

Kiss Áron (2000): Magyar gyermekjáték-gyűjtemény. Holnap Kiadó, Budapest.

Vargha Balázs (1986): Szeretnél játszani? (Játékok 10 éven aluliaknak.) Múzsák Kiadó, Budapest.

GYÓB 0502 N: Tréningek szakmai gyakorlata II.

T: gyakorlat **MF:** 3 **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 0

EF: **É:** aláírás

TF: Fusz György DLA **EA:** Dr. Bús Imre, Sente István

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

GYÓB 0601

N: Speciális modulok gyakorlata I.

T: gyakorlat

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az óvodapedagógus hallgatók felkészítése a modulban tanult gyakorlati alkalmazására. A modulhoz szükséges jártasságok, készségek, képességek gyakorlással történő elsajátítása.

TP: Az óvodai és egyéb gyakorlóterepen a feladatok egyeztetése a tantárgyfelelős útmutatója alapján. Megfigyelés, feljegyzések, naplózás, jegyzőkönyvezés módszerének megismerése és célirányos gyakorlati alkalmazása. Ezek elemzése, értékelése meghatározott szempontok alapján.

K: A hallgatók ismerjék a megfigyelés, feljegyzések, naplózás, jegyzőkönyvezés módszereit, eszközeit. Tudják ezeket végrehajtani és elemezni, értékelni az adott szakmai gyakorlaton.

ÉM: Írásbeli vizsga, valamint megfigyelések, feljegyzések, naplózás, jegyzőkönyvezés és ezek elemzése, értékelése.

TS: Tanulószoza, könyvtár

KI: Az 1993. évi 79. törvény a közoktatásról (az összes módosítással) CD Jogtár, vagy www.om.hu) Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. Magyar Közlöny, 1996. 71. sz. 4511-4516.

Ezen kívül a tantárgyfelelős által megadott szakirodalom.

AI: Bartháné Kmetty Éva (szerk.) (1991): Személyiségfejlődés és módszerek. Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Intézet, Debrecen.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Budapest, Keraban Kiadó.

Kósáné Ormai Vera (2001): A mi óvodánk. Nevelépszichológiai módszerek az óvodában. Okker Kiadó, Budapest

Ezen kívül a tantárgyfelelős által megadott szakirodalom.

GYÓB 0602

N: Speciális modulok gyakorlata II

T: gyakorlat

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: ld. GYÓB 0601

TP: ld. GYÓB 0601

K: ld. GYÓB 0601

ÉM: ld. GYÓB 0601

TS: ld. GYÓB 0601

KI: ld. GYÓB 0601

AI: ld. GYÓB 0601

II. Kötelezően választható ismeretkörök

1. Az intézmény egyedi jellegéből adódó ismeretkörök, modulok

SPGY 0201

N: Gyógypedagógia alapjai

T: előadás

MF: 5. **F:** 5-7.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PEDB 9901

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Általános gyógypedagógiai alapismeretek közvetítése, amelyek révén a hallgatók elméleti és gyakorlati ismeretekre tesznek szert a gyógypedagógia körébe tartozó populációról. További fontos cél, hogy bemutassa a sajátos nevelési igényű, illetve különböző fogyatékossgal élő gyermekekkel való szervezett foglalkozás hazai rendszerét, továbbfejlődésének lehetőségeit. Elősegítse a sérülés-specifikus nevelés-oktatás tervezéséhez, irányításához szükséges pedagógiai készségek, képességek minél szélesebb körű kialakulását. A hallgatók bővítsék ismereteiket a sajátos nevelési szükségletekhez alkalmazkodó differenciált oktató-nevelő munkával kapcsolatban.

TP: A magyar gyógypedagógia hagyományai és alapfogalmai. A fogyatékossgüggyel kapcsolatos jogszabályok, fontosabb közoktatás-politikai rendelkezések. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének specifikumai. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását-nevelését szolgáló közoktatási intézmények és szolgáltatások rendszere. A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. A fogyatékossg típusai, gyógypedagógiai nevelés, oktatás, fejlesztés, rehabilitáció, rehabilitáció korszerű szemlélete, lehetőségei. A nevelés-fejlesztés elmélete, a differenciált és specifikus személyiségformálás folyamata, tevékenységei.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2004.

Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

AI: Báthori Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Fejlesztő Pedagógia 1999. Különszám. Diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia, magatartászavar

Mark Selikowitz: Diszlexia és egyéb tanulási nehézségek, Bp., 1997.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Mesterházi Zsuzsa (szerk.): Gyógypedagógiai lexikon, ELTE BGGYFK, Bp., 2001.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

Torda Ágnes: Szemelvények a tanulási zavarok köréből, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Vassné Kovács Emőke: Szemelvények a diszlexia köréből, BGGYF., Kézirat

Zászkaliczky Péter (szerk.): Tágabb értelemben vett gyógypedagógia: A fogyatékossg jelensége a gyógypedagógia határtudományaiban, ELTE BGGYFK, Bp., 2004.

SPGYP 0301

N: Logopédiai alapismeretek

T: szeminárium

MF: 5.

F: 5-7.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: SPGYP 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Szépné Varga Szilvia

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja olyan pedagógusok kibocsátása, akik a magyar nyelvet helyes artikulációval, hibátlanul használják. Felismerik a beszédhibákat, és tudják csoportosítani azokat. Elsajátították a legegyszerűbb artikulációs mozgásügyesítő gyakorlatokat, s azokat adekvátan tudják alkalmazni.

TP: A beszédszervek működése. A beszédlégzés fajtái, légzéstechnika. Relaxációs gyakorlatok, artikulációs gyakorlatok. A beszédhibákról általában, a beszédhibák felosztása. A sziszegő és susogó hangok képzése, a koronális hangok képzése. Szógyakorlatok, ritmusgyakorlatok. Hanggyakorlatok, hangmagasság, hangerő. Hangsúly, hanglejtés. Szövegértelmezés, a beszéd színesítésének eszközei. Szöveges gyakorlatok.

K: Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése.

ÉM: referátum, ZH

TS: tanulószoba

KI: Montágh Imre: Tiszta beszéd, Holnap Kiadó, Bp., 1999., 2001.

Montágh Imre: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban, Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

AI: Deme László: Hangsúly, szórend, hanglejtés, szünet. In: A mai magyar nyelv rendszere, Akadémiai Kiadó, Bp., 1970.

Deme László: Szónokok, előadók kézikönyve, Kossuth Kiadó, Bp., 1974.

Fischer Sándor: Beszédtechnika, Művelt Nép Kiadó, Bp., 1955.

Fischer Sándor: A beszéd művészete, Gondolat Kiadó, Bp., 1966.

Gereben Ferencné: Gyakorlóanyag a pöszeség javításához, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Korompay Istvánné: Cserebere. Differenciáló és automatizáló gyakorlóanyag a pöszeség javításához, Logopédia Kiadó, Bp., 2002.

SPGY 0501

N: Tanulásban akadályozottak pedagógiája

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi **Ó/H:** 3

K: 3

EF: SPGY 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók szerezzenek ismereteket a tanulásban akadályozott gyermeknépességről, tanulási képességeikről, pszichés sajátosságairól. Tájékozódjanak a megadott szakirodalomban, elméleti tudásukat alkalmazzák feladataik ellátása során. Sajátítsák el a tanulásban akadályozott gyermekek nevelését-oktatását segítő pedagógiai módszereket, pl. differenciált oktatás. Rendelkezzenek megfelelő együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, saját tevékenység kritikus értékelésének képességével. Ismerkedjenek a sérült és ép gyermekek együttnevelésével, vagyis az integráció megszervezésének lehetőségeivel, tartalmával (pl.: közoktatási törvény, jogi, önkormányzati lehetőségek, ...stb.). További cél, hogy a hallgatók ismerjék a sajátos nevelési igényű gyermekek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényi hátteret.

TP: A tanulási akadályozottság fogalma. A tanulásban akadályozott gyermekek fejlődésének specifikumai.

A tanulásban akadályozott gyermekek tanulási folyamatainak jellemzői, hatásuk a tanulásirányításra, tanulás szervezésre. A tanulásban akadályozott gyermekek helye az intézményes nevelés rendszerében; szegregált és integrált szervezeti formák. A tanulásban akadályozott gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. A tanulásban akadályozott gyermekek differenciált fejlesztésének lehetőségei. Differenciálás a tanulás szervezési folyamatban. A tanulásban akadályozott gyermekek pályaválasztásának lehetőségei, társadalmi beilleszkedésük elősegítése.

K: Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése. Könyvtári kutatómunka.

ÉM: referátum, ZH

TS: tanulószoba

KI: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Torda Ágnes: Szemelvények a tanulási zavarok köréből, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Papp G. (szerk.): Válogatás az integrált nevelés szakirodalmából, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

AI: Báthori Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Czeizel E. – Lányiné Engelmayer Á. – Rátay Cs.: Az értelmi fogyatékosok kóréredete a „Budapest-vizsgálat” tükrében, Medicina, Bp., 1978.

Englbrecht, A. – Weigert, H.: Hogyan akadályozzuk meg a tanulási akadályok kialakulását? avagy Nem jelenthet akadályt a tanulási akadály! BGGYTF, Bp., 1996.

Gaál É. – Horváth M.: Szabad tanulás – Új kezdeményezés a tanulásban akadályozott (ezen belül az enyhén értelmi fogyatékosnak minősített) gyermekek iskolai fejlesztésében, Fejlesztő Pedagógia, 49-51., 4-5/1997.

Gerő Zs. – Csanádi G. – Ladányi J.: A „megszüntette megőrzött” gyógyó, Kritika, 8-12., 7/1996.

Hortobágyi K.: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlata, Fővárosi Pedagógiai Intézet – Iskolafejlesztési Alapítvány – OKI Iskolafejlesztési Központ, Bp., 1995.

Horváth M.: Tanulásban akadályozott gyermekek integrált nevelése-oktatása. A szakértői bizottságok számára. Kézirat, 1999.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szabó Á.-né: Szegénység és iskola. Kor- és kórkép a tanulásban akadályozott népesség iskoláztatásáról, Trezor Kiadó, Bp., 1996.

Zászkaliczky P. – Lechta, V. – Matuska, O. (szerk.): A gyógypedagógia új útjai – rendszerfejlesztés, tanácsadás, integráció, Vydavatelstvo Liecrech Guth, Bratislava, 1997.

SPGY 0601

N: Értelmileg akadályozottak pedagógiája

T: előadás

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 3

K: 3

EF: SPGY 0201

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók szerezenek ismereteket az értelmileg akadályozott gyermeknépességről, tanulási képességeikről, pszichés sajátosságairól. Tájékozódjanak a megadott szakirodalomban, elméleti tudásukat alkalmazzák feladataik ellátása során. Sajátítsák el az értelmileg akadályozott gyermekek nevelését-oktatását segítő pedagógiai módszereket, pl. differenciált oktatás. Rendelkezzenek megfelelő együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, saját tevékenység kritikus értékelésének képességével. Ismerkedjenek a sérült és ép gyermekek együttnevelésével, vagyis az integráció megszervezésének lehetőségeivel, tartalmával (pl.: közoktatási törvény, jogi, önkormányzati lehetőségek, stb.). További cél, hogy a hallgatók ismerjék a sajátos nevelési igényű gyermekek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvényi háttérrel.

TP: Az értelmi akadályozottság fogalma. A értelmileg akadályozott gyermekek fejlődésének specifikumai.

Az értelmileg akadályozott gyermekek tanulási folyamatainak jellemzői, hatásuk a tanulásirányításra, tanulásszervezésre. Értelmileg akadályozottak nevelésének célja, alapelvei és feladatai. Az értelmileg akadályozott gyermekek differenciált fejlesztésének lehetőségei. Az értelmileg akadályozott gyermekek helye az intézményes nevelés rendszerében; szegregált és integrált szervezeti formák. Az értelmileg akadályozott gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. Az értelmileg akadályozott gyermekek pályaválasztásának lehetőségei, társadalmi beilleszkedésük elősegítése. Értelmileg akadályozottak a társadalomban.

K: Az előadásokon való részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Hatos Gy.: Az imbecillisek pedagógiája, Tankönyvkiadó, Bp., 1987.

Hatos Gy.: Az értelmi akadályozottsággal élő emberek: nevelésük, életük, BGGYTF, Bp., 1995.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Párdányi T. (szerk.): Az értelmi fogyatékosok felismerése gyermekkorban, Tankönyvkiadó, Bp., 1990.

AI: Borbély S.: Fogyatékos gyermekek a bölcsődében, BGGYTF Bp., 1995.

Gaál É.: Emberkép, gyermekkép, „fogyatékoságkép” a gyógypedagógiában, Magyar felsőoktatás, 50-55.

5,6/1995.

Hatos Gy.: Gondolatok az értelmileg akadályozottak nevelésének és képzésének jövőjéről, Gyógypedagógiai Szemle, XXI évf. 2., 104-109., 1993.

Hatos Gy.: Az értelmileg akadályozott gyermekek és fiatalok sajátos nevelési szükségletei és a pedagógiai tervezés, Gyógypedagógiai Szemle, XXIV. évf., 2., 96-106., 1996.

Hatos Gy. (szerk.): Tanulmányok az imbecillisek nevelése köréből., OPI, Bp., 1988.

Illyés S.: Tanulás és értelmi fogyatékosok, Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Illyés S.: Az ezredforduló új kihívásai a gyógypedagógiával szemben, Gyógypedagógiai Szemle, XXIII. évf., 2., 115-122., 1995.

Kertész K. (szerk.): Gyógypedagógiai ismeretek a tanító és óvodapedagógus képzésben, Csokonai Vitéz Mihály Tanítóképző Főiskola, Kaposvár, 1998.

Lányiné Engelmayer Á.: Értelmi fogyatékosok pszichológiája I. kötet. Régi nézetek új megközelítésben, BGGYTF, Bp., 1997.

Mesterházi Zs.: A tanulási képességről és a tanulási akadályozottságról Gyógypedagógiai Szemle, XXIII. Évf., 1., 13-33., 1995.

SPGYT 0101 N: Mozgásfejlődés és mozgásfejlesztés

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Szerezenek a hallgatók a tananyag feldolgozása során ismereteket a mozgásfejlődésről és a mozgásfejlesztésről. A kialakított tudás birtokában a 3-7 éves életkorra vonatkozóan alakuljon ki a gyermek fejlődéstanának átfogó ismerete. Ismerjék a különböző fejlődési szakaszok életkoronkénti jellemzőit, sajátosságait. Sajátítsák el az alapvető mozgásformák fejlődési fázisait. Többféle mozgástanulási stratégia alkalmazóképes tudása, tanulásszervezési készségek kialakítása játékba helyezett tanulás által. Mozgásismeretek-, jártasságok-, készségek pontosítása, tervezési készség fejlesztése. Ismerjék meg a motoros képességek fejlődésének tendenciáit, érzékeny szakaszait

TP: A mozgásfejlődés fogalma, fejlődési modellek. A mozgásfejlődés biológiai feltételei. A mozgatórendszer fejlődése. Az újszülött motorikus fejlettsége. Mozgásfejlődés a csecsemőkorban. Mozgásfejlődés az első és második gyermekkorban. Mozgásfejlesztés az óvodában. Az alapvető mozgásformák fejlődési fázisai. A kondicionális és a koordinációs képességek fejlődése, fejlesztése. A mozgáskészségek fejlődésének érzékeny szakaszai.

K: Alakuljon ki a tantárgyelem feldolgozása által a speciális szakterületnek megfelelő szakmai identitás és felelősségérzet. Rendelkezzenek a mozgásfejlődés és fejlesztés területén elméleti és gyakorlati tudással. Jelenjen meg szemléletükben, nézeteikben, saját életvitelükben a mozgástevékenység személyiségformáló funkciója. Legyenek képesek a mozgásfejlesztés differenciált tervezésére.

ÉM: zárhelyi dolgozat, mozgásfejlesztő gyakorlatsor összeállítása megadott szempontrendszer alapján.

TS:

KI: Farmosi I. (1999): Mozgásfejlődés. Dialóg Campus, Pécs.

Farmosi I. (1995): Mozgásfejlődés. Az alapvető mozgásformák fejlődése. MTE, Budapest.

Gaál S.-né – Bencze S.-né (2004): A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3 – 10 éves korosztály számára. TSF PFK, Szarvas.

Mészáros J. (szerk.), (1990): A gyermeksport biológiai alapjai. Sport, Budapest.

Győri P. (1991): Az óvodások biológiai fejlettsége és fizikai erőnléte. MPI, Veszprém.

AI: Király T. (1993): A testnevelés alapjai 6-10 éves korban. Calibra Kiadó, Budapest.

Csajka I. (1998): Testnevelés és sport műveltségterület. Szerzői kiadás, Sárospatak.

Bakonyi F. (1981): A 3-6 éves óvodások testi fejlettsége, fizikai erőnléte és motorikus szintje.

TSTT. Budapest.

Farmosi I. – Gaál S.-né (2001): Óvodások testi fejlettsége, fizikai teljesítménye és motorikus struktúrája. Kalokagáthia, SOTE TSSTK, Budapest.

Nádori L. – Szigeti L. – Vass M. (1986): A motoros képességek és a mozgásos cselekvéstanulás. Tankönyvkiadó, Budapest.

SPGYT 0201

N: Gyermek- és gyógytestnevelés anatómiai, élettani háttere I.

T: előadás

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 1

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az óvodapedagógus jelöltek – a testneveléssel kapcsolatos alapvető ismereteken túl – legyenek tájékozottak, és rendelkezzenek ismeretekkel a mozgásszervi rendellenességek kialakulásának szomatikus hátteréről. Ismerjék az egyes elváltozások jellemző tüneteit. Legyenek tisztában az emberi test váz- és mozgatórendszerével.

TP: Az emberi test felépítése és működése. A csontok kialakulása, fejlődése, járulékos részei. A csontváz. A csontok összeköttetései: az ízületek fajtái, működésük. Az izmok felosztása, szerepük a mozgás folyamatában. Az izomműködés feltétele, az energianyerés folyamata. A különböző mozgásformák hatásai az óvodáskorú gyermekek izomműködésének fejlődésére.

K: Sajatítsák el az alapvető mozgásformák végrehajtásakor szerepet játszó szervek és szervrendszerek felépítésének és működésének elméleti alapjait. Ismerjék fel a leggyakoribb mozgásszervi elváltozások, rendellenességek tüneteit

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: Anatómiai ábrák, csontváz.

KI: Barta O. (1983): Az ortopédia tankönyve. Medicina Könyvkiadó, Budapest.

Gárdos M.-Mónus A.(1995): Gyógytestnevelés. MTE, Budapest.

Mészáros J. (1990): A gyermeksport biológiai alapjai. Sport, Budapest.

Miltényi M. (1987): A sportmozgások anatómia alapjai I., II. Sport, Budapest.

AI: Bencze S.-né-Szászné Sz. C.-Bacsó L. (1995): Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas.

Donáth T. (1987): Anatómia élettan. Medicina, Budapest .

Donáth T. (1987): Anatómiai atlasz. Medicina, Budapest.

H. Seyffath. (1977): Gyermekedről van szó. Gondolat Kiadó, Budapest.

Perjés K. (2004): Orthopédia. SE-TSK (jegyzet) Budapest.

Tóth J. (1996): Mozgásszervek védelme gyermekkorban. Pedagógiai Intézet, Békéscsaba

SPGYT 0202

N: Gyermek- és gyógytestnevelés anatómiai, élettani hátttere II.

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SPGYT 0201

É: kollokvium

TF: Christián Anikó

EA: Mozolai Annamária

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az óvodapedagógus jelöltek – a testneveléssel kapcsolatos alapvető ismereteken túl – legyenek tájékozottak, és rendelkezzenek ismeretekkel a belgyógyászati rendellenességek, betegségek kialakulásának szomatikus háttéréről. Ismerjék az egyes elváltozások, betegségek jellemző tüneteit. Rendelkezzenek megfelelő ismeretekkel a 3-7 éves korú gyermekek élettani folyamatairól.

TP: A szív és keringési szervrendszer működése. A légző rendszer szerepe. A belső elválasztású rendszer és a nemi szervek működése A kiválasztó rendszer feladata. Az idegrendszer működése. Az emésztőrendszer feladata, működése. Az érzékszervek működése.

K: Sajátítsák el az alapvető mozgásformák végrehajtásakor szerepet játszó szervek és szervrendszerek felépítésének és működésének elméleti alapjait. Ismerjék fel az óvodai korosztályban leggyakoribb belgyógyászati betegségek, rendellenességek tüneteit. A megszerzett ismeretek birtokában legyenek képesek gyakorlatokat tervezni, melyek alkalmazásával a kívánt hatásokat elérhetik.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Az élettan oktatásának szemléltető eszközei.

KI: Tóth J. (1996): Mozgásszervek védelme gyermekkorban. Pedagógiai Intézet, Békéscsaba.

Gárdos M.-Mónus A.(1995): Gyógytestnevelés. MTE, Budapest.

Mészáros J. (1990): A gyermeksport biológiai alapjai. Sport, Budapest.

Miltényi M. (1987): A sportmozgások anatómia alapjai I., II. Sport, Budapest.

Donáth T. (1987): Anatómiai atlasz. Medicina, Budapest.

AI: Bencze S.-né-Szászné Sz. C.-Bacsó L. (1995): Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas.

Donáth T. (1987): Anatómia élettan. Medicina, Budapest .

H. Seyffath. (1977): Gyermekedről van szó. Gondolat Kiadó, Budapest.

Perjés K. (2004): Orthopédia. SE-TSK (jegyzet) Budapest.

SPGYT 0301**N: Gyermek-és gyógytestnevelés módszerei I.****T:** szeminárium**MF:** 5.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:** Christián Anikó**EA:** Christián Anikó**B:** Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Olyan speciális szakmai ismeretek szerzése, amelyek szükségesek a 3–7 éves korú gyermekek körében alkalmazott gyermek- és gyógytestnevelés feladatainak ellátásához. Ismerjék meg a gyermek- és gyógytestnevelésben alkalmazott mozgásformák módszertani háttérét. A mozgásfejlesztés és javítás tervezéséhez és irányításához szükséges tudáselemek eredményes mozgósítása és felhasználása az eltérő pszichoszomatikus fejlettség ismeretében. Ismerjék meg a gyermektorna, valamint a játékos vízhezszoktatás - óvodásúszás elméleti háttérét mozgásfejlesztő hatásait, a tervezés alapelveit.

TP: A gyermektorna és a vízhezszoktatás mozgásformáinak elméleti alapjai, helyük, szerepük a motoros képességfejlesztésben. A mozgástanítás és tanulás sajátosságai a speciális mozgástevékenységi formákban. A víz fizikai tulajdonságainak és pozitív élettani hatásainak megismerése. A gyakorlás megértését és sikeres végrehajtását elősegítő, rávezető eljárások. A gyermektorna és vízhezszoktató foglalkozás során alkalmazott mozgásformák kialakításához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek differenciált, az egyéni fejlettség figyelembe vételével történő alkalmazása. A gyermektorna és a játékos vízhezszoktatás mozgásanyagának feldolgozása: torna-, atlétika- és játék jellegű főgyakorlatok, testnevelési játékok, a víz játékos megszerettetése és a vízben végzett mozgásformák. A gyermektorna és gyógytestnevelés foglalkozások szervezése, tervezése. Mikrotanítások tervezése.

K: Ismerjék a gyermektorna és az óvodásúszás mozgásanyagát, módszereit és szervezési feladatait. Tudják az elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteiket alkotó módon felhasználni a mozgásfejlesztés és mozgásjavítás feladatainak ellátása során. Készüljenek fel a gyermek- és gyógytestnevelés különböző szervezeti kereteiben végzendő mozgásfejlesztési és mozgásjavítási gyakorlati tevékenység eredményes folytatására. Tudjon gyermektorna gyakorlatsort tervezni. Ismerje a vízhezszoktatás gyakorlatanyagát és a segítségadás módszereit. Közvetítsenek környezetük számára mintát az egészséges életmód megalapozásához és az életminőség létrehozásához

ÉM: írásbeli beszámoló és gyakorlati bemutatás alapján.**TS:** A szemináriumok anyaga. Video felvételek.**KI:** Gaál S.-né – Bencze S.-né (2004): A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3 – 10 éves korosztály számára. TSF PFK Szarvas.

Bencze S.-né – Szászné Sz.C. – Bacsó L. (1995): Új lehetőségek a gyógytestnevelésben, BTOF, Szarvas.

Hamza I. – Földi R. – Tóth Á. (1995): Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás. Szerzői Kiadás, Bp.

Tóth J. (1996): Mozgásszervek védelme a gyermekkorban, Pedagógiai Intézet, Békéscsaba.

Pappné G. Zs. (2001, 2004): Tartásjavító gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára, Flaccus, Budapest.

AI: Tóth J. (szerk.) (1996): Mozgásképesség, egészségmegőrzés játékosan és tudatosan, Tanítóképző Főiskola, Kecskemét.

Somogyiné K. J. (1998): Gyógyúszás, Flaccus, Budapest.

Ákoshegyiné H. G. – Christian A. (1995): Prevenció. Deformitások megelőzése a gyermekkorban. Famulus, Szekszárd

Gaál S.-né – Bencze S.-né (szerk.) (2000): Prevenció és korrekció a 3 10 éves korú gyermekek testnevelésében. TSF KFK, Szarvas.

Gárdos M. – Mónus A. (1995): Gyógytestnevelés. MTE, Budapest

SPGYT 0302

N: Gyermek- és gyógytestnevelés módszerei II.

T: előadás

MF: 6.

F: 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Speciális szakmai tudás kialakítása a gyermek- és gyógytestnevelés területén. Ismerjék meg az óvodai korosztályban előforduló leggyakoribb mozgásszervi elváltozásokat és belgyógyászati betegségeket. A hallgatók ismerjék meg az óvodás korosztály speciális mozgásrendszerét, azok alkalmazási területeit és módszereit. Szerezzenek szakmai ismereteket az óvodai gyógytestnevelés tervezését, szervezését és gondozási feladatait illetően.

TP: Az óvodai gyógytestnevelés tervezési és szervezési feladatai. A differenciált mozgásfejlesztéshez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása. A gyermek- és gyógytestnevelés mozgásanyagának feldolgozása: előkészítő gyakorlatok, torna-, atlétika-, és játék jellegű főgyakorlatok, testnevelési játékok. A differenciált terhelés megvalósításának eszközei. A játékos megvalósítása a gyermek- és gyógytestnevelésben. Szűrővizsgálatok az óvodában.

K: Ismerje a gyermek- és gyógytestnevelés speciális gyakorlatanyagát. Sajátítsa el a differenciálás módszereit a mozgásfejlesztés területén. Tudjon gyakorlatsort tervezni az egyes mozgásszervi elváltozások, ill. belgyógyászati betegségek megelőzése és javítása érdekében megadott szempontrendszer alapján.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Az előadás anyaga. Video filmek

KI: Gaál S.-né – Bencze S.-né (2004): A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3 – 10 éves korosztály számára. TSF PFK Szarvas.

Bencze S.-né – Szászné Sz.C. – Bacsó L. (1995): Új lehetőségek a gyógytestnevelésben, BTOF, Szarvas.

Tóth J. (1996): Mozgásszervek védelme a gyermekkorban, Pedagógiai Intézet, Békéscsaba.

Gárdos M. – Mónus A. (1995): Gyógytestnevelés. MTE, Budapest.

Pappné G. Zs. (2001, 2004): Tartásjavító gyakorlatok óvodások és általános iskolások számára, Flaccus, Budapest.

AI: Tóth J. (szerk.) (1996): Mozgásképesség, egészségmegőrzés játékosan és tudatosan, Tanítóképző Főiskola, Kecskemét.

Ákoshegyiné H. G. – Christian A. (1995): Prevenció. Deformitások megelőzése a gyermekkorban. Famulus, Szekszárd

Gaál S.-né – Bencze S.-né (szerk.) (2000): Prevenció és korrekció a 3 10 éves korú gyermekek testnevelésében. TSF KFK, Szarvas.

Mészáros János (1990): A gyermeksport biológiai alapjai. Sport, Bp.

SPGYT 0401

N: Gyermektorna

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Szerezzenek gyakorlati tapasztalatokat, melyek ismeretében megvalósítható a gyermektorna. Ismerjék meg a mozgásfejlesztés- és javítás játékos gyakorlatanyagát az életkori sajátosságok és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételével. Készítsen fel a terhelés és terhelhetőség optimális meghatározására, és megválasztására. Módszertani ismereteikre építve készüljenek fel a gyermektorna egyes részeinek vezetésére.

TP: A gyermektorna szervezési és gondozási feladatai. A gyermektorna során alkalmazott mozgásfejlesztő- és javító gyakorlatok összeállítása. A kéziszer, a torna- és sporteszközök felhasználásának lehetőségei változatos és játékos formában. Előkészítő gyakorlatok, főgyakorlatok és testnevelési játékok vezetése oktatói irányítás mellett.

K: Tudjanak játékos gyakorlatokat összeállítani és azokat a gyermektorna egyes részeiben levezetni oktatói irányítás mellett. A játékszabályokat alkalmazva tudjanak testnevelési játékokat vezetni.

Legyenek képesek a gondozási feladatokat oktatói irányítás mellett ellátni.

ÉM: zárthelyi dolgozat és gyakorlati bemutatás

TS: Speciális tornaszerek és kéziszer alkalmazása.

KI: Gaál Sándorné-Bencze Sándorné: A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára. Szerzői kiadás. Szarvas, 2004.

Pappné G. Zs. (2001-2004): A babzsák. A labda. A tornabot. A pad. A szék. A karika. Sorozat. Flaccus, Bp.,

Tóthszöllősné V. T.:1994. Mozgásfejlesztés az óvodában. Szerzői kiadás, Bp.,

Hamza I.-Földi R.-Tóth Á.: Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás. Szerkesztői Kiadó, Bp., 1995.

AI: Gaál S.-né-Kunos A.né: Testnevelési játékok anyaga és tervezése az óvodában. BTOF, Szarvas, 1996.

Gaál S.-né-Gyarmati Z.né-Kunos A.né: Testnevelési programfüzetek III., IV., V., BTOF, TSK PFK, Szarvas, 1998., 2000.

Kunos A.-né (Szerk.)-Bondár Zs.: Az óvodai testnevelés foglalkozások módszertana. Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

Gedő D.- Rigler E.(1999): Labdás gyakorlatok a mozgásterápiában. Present Bt. Szarvas

Farmosi I.: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

SPGYT 0501 N: Játékos vízhez szoktatás – óvodás úszás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó **EA:** Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Szerezzenek gyakorlati tapasztalatokat, melyek révén megvalósítható a játékos vízhez szoktatás-óvodásúszás. Ismerjék meg a vízhez szoktatás alapjait, azok oktatásának menetét. Ismereteikre építve készüljenek fel a vízhez szoktatás gyakorlati megvalósítására.

TP: A játékos vízhez szoktatás- óvodásúszás szervezési és gondozási feladatai. A játékos vízhez szoktatáshoz szükséges előkészítő gyakorlatok- gimnasztika – összeállítása és azok vezetése óvodás gyermekek körében oktatói irányítás mellett. Gyakorlati tapasztalatszerzés a víz fizikai tulajdonságait és pozitív élettani hatásait illetően. A játékos vízhez szoktatás gyakorlati megvalósítása (gyermekekkel együtt) oktatói irányítással: vízbe merülések, helyes légzéstechnika kialakítása, vízben történő mozgások, siklások, különböző lábtempók. A segítségadás módszereinek a gyakorlatban történő alkalmazása.

K: Tudjanak az úszáshoz szükséges bemelegítő gyakorlatokat összeállítani és vezetni. Oktatói irányítással tudjanak a kis gyermekekkel foglalkozni a vízben. Legyenek képesek a gyakorlatban alkalmazni a segítségadás módszereit a vízben. Legyenek képesek a gondozási feladatok ellátására oktatói irányítás mellett.

ÉM: zárthelyi dolgozat és gyakorlati bemutatás

TS: Speciális úszóeszközök használata. Video filmek.

KI: Hamza I.-Földi R.-Tóth Á.: Játék, egyensúlyozás, vízhez szoktatás. Szerkesztői Kiadó, Bp., 1995.

Kiricsi János (2002): Úszásoktatás. SE TSK Bp.,

Somogyiné K. J. (1998): Gyógyúszás, Flaccus, Budapest.

AI: Horváth Zoltán: Játék és szabadidősport. BDF TSI Szombathely, 1999

Kovács Iván: Úszás. TK. Bp., 1989

Tóth Ákos: Úszás, oktatás. SE TSK. Bp., 2002

Bucher, W.: 1001 játék és gyakorlatforma az úszásban. Dialóg- Campus Kiadó, Bp.-Pécs, 2000

SPGYT 0601

N: Szomatikus prevenció és korrekció

T: szeminárium

MF: 6.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SPSGYT 0302

É: gyakorlati jegy

TF: Christián Anikó

EA: Christián Anikó

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Szerezzenek ismereteket a szomatikus prevenció és korrekció feladatrendszerét tekintve. Ismerjék meg a szervek és szervrendszerek egészséges fejlődését, annak elősegítésének lehetőségeit. Célrányosan sajátítsák el az egyes mozgásszervi elváltozások megelőzésére (prevenció) és javítására (korrekció) alkalmas eljárásokat, mozgásformákat.

TP: A szomatikus prevenció és korrekció feladatrendszere, megoldásának lehetőségei az óvodai testnevelés szervezeti keretei között. A helyes légzéstechnika kialakítása és fejlesztése. A mellkas elváltozásainak javítása. A hátizmok, a hasizmok, a csípőizmok fejlesztése kéziszerrel. Leggyakoribb tartási rendellenességek megelőzése és javítása. Lábstatikai elváltozások prevenciója és korrekciója az óvodáskorban. Az elhízott és túlsúlyos gyermekek mozgásfejlesztése. A hiperkinetikus gyermekek komplex módon történő fejlesztése a mozgástevékenység által. A szívbeteg és asztmás gyermekek körében alkalmazható mozgásformák megismerése a terhelhetőség figyelembevételével.

K: Ismerje a leggyakoribb mozgás rendellenességek külső jeleit. Legyenek képesek megelőző és javító gyakorlatokat és gyakorlatsorokat tervezni és vezetni a differenciálás figyelembevételével. Tudjon erősítő, nyújtó és lazító hatású gyakorlatokat tervezni, azokat mikrotanítás keretén belül levezetni. Legyenek képesek az optimális terhelés élettani, pszichológiai és pedagógiai céllal történő tudatos meghatározására

ÉM: gyakorlati beszámoló és zárthelyi dolgozat

TS: Prevenció és korrekció megvalósításához alkalmas speciális sporteszközök, tornaszerek, kéziszer.

KI: Ákoshegyiné H. G. – Christian A. (1995): Prevenció. Deformitások megelőzése a gyermekkorban. Famulus, Szekszárd.

Gaál S.-né – Bencze S.-né (2000): Prevenció és korrekció a 3-10 éves korú gyermekek testnevelésében. TSF PFK, Szarvas.

Gaál S.-né – Bencze S.-né (2004): A testnevelés mozgásanyagának feldolgozása a 3-10 éves korosztály számára TSF PFK, Szarvas.

Gárdos M. – Mónus A. (1995): Gyógytestnevelés. MTE, Budapest.

Tóth J. (1996): Mozgásszervek védelme a gyermekkorban. Pedagógiai Intézet, Békéscsaba.

AI: Bencze S.-né-Szászné Sz.C.-Bacsó L. (1995): Új lehetőségek a gyógytestnevelésben. BTOF, Szarvas.

Gedő D.-Rigler E.(1999): Labdás gyakorlatok a mozgásterápiában. Prezent Bt, Szarvas.

Gergely I. (2004.): Mit? Miért? Hogyan? Sokmozgásos testnevelési játékok óvodapedagógusok számára. Redact, Budapest.

Pappné G. Zs. (2001-2004) : A labda. A tornabot. A babzsák. A pad. A bady-roll henger. A szék. A karika. Flaccus kiadó, Budapest. (sorozat)

ifj. Sipos Gy. (1995): Anatómiai, élettan és gyógytestnevelési ismeretek. Tárogató Kiadó, Budapest.

Tóth J. (szerk.) (2000): Mozgásszervek védelme gyermekkorban. Golden Book Kiadó KFT, Budapest.

SPITN 0101 N: Sajátos nevelési igényű gyerekek

T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PEDB 0101; PSZB 0301 **É:** kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A sajátos nevelési igényű gyermekek felismerése, típusainak megkülönböztetése. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatási-fejlesztési-környezeti szükségleteinek felismerése, a szükségleteik kielégítése.

TP: Alapfogalmak, definíciók. Törvényi szabályozás, jogi feltételek. Nemzetközi egyezmények, európai dimenziók. Az SNI gyermekek csoportjai a Köznevelési törvény szerint. A sajátos nevelési igényű tanulók különböző típusai: Felismerés, jelzés, diagnózis. Speciális nevelési igényűek: hallássérült, látássérült, mozgáskorlátozott, tanulásban akadályozott, beszédsérült gyermekek. A pszichés fejlődési folyamat miatt akadályozottak: dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavart mutató gyerekek, tanulók. A fejlesztés tárgyi feltételei: az épület akadálymentesítése, a berendezés komfortja, a taneszközök célszerűsége. A tanári szerep változása, a team tanítás, a kéttanítós modell.

K: Rendszeres részvétel az előadáson. Az SNI státussal kapcsolatos alapfogalmak, definíciók.

ÉM: EM szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, filmek, tanulószoba.

KI: Dr. Bíró Endre: JOGKERESŐ a sajátos nevelési igényű és tanulási beilleszkedési nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyerekek, tanulók köznevelési jogaihoz. Jogismeret Alapítvány, Bp., 2003.

Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.): Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Köznevelési-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004., 1995., Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0102

N: Sajátos nevelési igényű gyerekek

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: SPITN 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A kompetenciák fejlesztésével kapjanak segítséget a többségi intézményekben nevelt-oktatott SNI gyermekekkel való megértő és eredményes foglalkozásra, eredményes együttműködésre szüleikkel, más tanárokkal, az érintett szakemberekkel.

TP: A másság-szemlélet, az el- és befogadás érzésének elmélyítése, a segítő pedagógia segítségével. Jacob Muth tíz tézise. Megfigyelés inkluzív csoportban. Az integráció "jó" gyakorlata. Portré, interjú, esettanulmány inkluzív csoportban nevelkedő SNI gyerekekről, ép gyerekekről, tanítóról. Inkluzív gyermekcsoportok, tanulócsoporthoz közösségi rejtett hálózata Iskolai dokumentumok megismerése. Szemléletformáló beszélgetések, viták. SWOT-analízis. Problémafeltáró beszélgetések

K: Esztanulmány, portré, interjú készítés. Megfigyelés csoportban.

ÉM: Folyamatos naplóvezetés. Egy referátum a szakirodalmakból.

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Dr. Bíró Endre: JOGKERESŐ a sajátos nevelési igényű és tanulási beilleszkedési nehézségekkel, magatartási rendellenességekkel küzdő gyerekek, tanulók közoktatási jogaihoz. Jogismeret Alapítvány, Bp., 2003.

Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52., Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004., 1995., Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0301

N: Integrált-inkluzív nevelés

T: előadás **MF:** 5. **F:** 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PEB 0101; PEDB 0301

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni fejlettségéhez és fejlődési üteméhez igazodó pedagógiai eljárások megismerése. Stratégiai tudás elsajátítása, amelynek birtokában képesek lesznek a mindennapi praxisban a hagyományostól eltérő, az integratív- inkluzív speciális szempontokat érvényesíteni.

TP: A szegregációtól az inklúzióig. Alapfogalmak, definíciók. Az integráció, az inklúzió nemzetközi és hazai története, tapasztalatai. Az integratív, az inkluzív nevelés filozófiai, nevelésszociológiai, pedagógiai és gyógypedagógiai megközelítése. Konceptiók és alapelvek az integratív, inkluzív nevelésről, fejlesztésről. Törvényi szabályozás, jogi feltételek. Az SNI gyerekek csoportjai a Köznevelési törvény szerint. A NAT vonatkozó irányelvei. Iskola, ahol megvalósul az esélyegyenlőség. Differenciáló pedagógia az inklúzió segítésére. Az értékelés sajátosságai az inkluzív csoportban. A tanító kompetencia-határai. A gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermekvédelmi szakember mint segítő. Kapcsolattartás a családdal.

K: Rendszeres részvétel az előadáson.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, filmek, tanulószoba.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógia alapismeretek. ELTE BGYFK, Bp., 2000.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.,

M. Nádasi Mária: Egységesség és differenciáltság a tanítási órán. Bp., Tankönyvkiadó, 1990.,

Az integrált fejlesztés lehetőségei. Bp., OKI Kp., 1995.,

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.:) Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Köznevelés-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004.,

Hortobágyi Katalin: A tanulási folyamat differenciálásának elvei és gyakorlata. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Bp., 1995.,

Lányiné Engelmayer Ágnes: A külföldi integrációs modellek tanulságai a hazai alkalmazás számára. Új Pedagógiai Szemle, 1992., 56-60., Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0302

N: Integrált-inkluzív nevelés

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: SPITN 0301

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A tanult elméleti ismeretek transzferálásával és közvetlen tapasztalatszerzés útján sajátítsák el a stratégiai tudás amelynek birtokában képesek a mindennapi praxisban a hagyományostól eltérő, az integratív- inkluzív speciális szempontokat érvényesíteni. Új módszertani, tanulásszervezési eljárások megismerése. Szemléletformálás, speciális kompetenciák megszerzése.

TP: Szemléletformáló beszélgetések, viták. A másság-szemlélet, az el- és befogadás érzésének elmélyítése, a segítő pedagógia segítségével. Az integráció "jó" gyakorlata. Iskolai dokumentumok megismerése. Megfigyelés inkluzív csoportban. Tervezői feladatok, gyakorlatok, szimulációk. Tanulástervezés team munkában, mikrotervezés-mintafeladatok készítése, helyzetgyakorlatok, interaktív beszélgetések "beszélgető-körben".

K: Nevelői kultúrájukba épüljön be a toleráns és előítéletmentes együttélés sikerebb iskolai megvalósítását segítő tudások, kompetenciák. Váljanak képessé differenciált tervezésre, egyéni bánásmódra, adaptív tanulási környezet megteremtésére. Megfigyelés inkluzív csoportban.

ÉM: A hallgató véleményalkotását, tapasztalatait és tervezőmunkáját megjelenítő produktum alapján. Megfigyelés

TS: Gyűjtemények, filmek, dokumentumok.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Kereszty Zsuzsa (szerk.: Mindenki iskolája. Együttnevelés. IFA-BTF- OM, 1999.,

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése. Bp., BGGY TF, 1998.,

Papp Gabriella: Tanulásban akadályozott gyermekek a többségi általános iskolában. Pécs, Comenius Bt., 11-17., 33-43. Hegedűs Gábor: Projektpedagógia. Kecskemét, KF TFK, 2002.

AI: Csányi Yvonne-Fótiné Hoffmann Éva-Kereszty Zsuzsa-Nagyné dr. Kovács Ildikó-Willumsen John: Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára. Oktatási segédanyag. GYISM, Bp.,

Doszpot Gabriella - Kereszty Zsuzsa (szerk.): Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004.,

Hunyady Györgyné (szerk.:) Differenciálás-kooperatív tanulás. Bp., 2003.,

Út az együttnevelés felé. Fejlesztő Pedagógia, 2001/3.

SPITN 0401 N: Differenciálás- kooperatív tanulás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: PEDB 9901 **É:** gyakorlati jegy
TF: Szente István **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgató legyen képes a kooperatív tanulásszervezés hatékony megvalósítására, a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére alapján.

TP: Elméleti alapok: Törvényi alapok (1993. évi LXXIX. a közoktatásról a 2003. évi LXI. törvény módosításával egybeszerkesztve). Másság, tehetség, differenciálás, szegregáció, integráció, inklúzió. A kooperatív tanulásszervezésű tanóra készítésének lépései.

K: Egyéni írásos feladat: kooperatív tanulás szervezésű óratervezés készítése.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények.

KI: Csányi Yvonne-Perlusz Antónia: Integrált nevelés, inkluzív iskola. In. Báthory Zoltán-Falus Iván (Szerk.) Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Bp., 2001.

Hunyadi Györgyné (Szerk.) Differenciált fejlesztés – kooperatív tanulás. ELTE IÓFK. Jegyzet, 2003.; Kagan, S. Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp., 2001.

AI: Vekerdy Tamás: Milyen iskola kell a gyerekeknek? Filusz, Bp., 2003.

SPITN 0501 N: Integrált nevelés játékkal

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: SPITN 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik képesek a többséghez tartozó tipikusan fejlődő (ép) gyermekek körében a befogadó és együttműködő magatartás- és viszonyulás kialakítására a játék segítségével.

TP: Az iskola és az óvoda szerepe az esélyegyenlőség megteremtésében. A játék jelentősége az inklúzió megvalósításában. Játékok az integrált-inkluzív nevelésben és oktatásban. A pedagógus szerepe, feladatai a játékok kezdeményezésében és megvalósulásában. Az együttműködés lehetőségei a családdal.

K: A hallgatók ismerjék a játék szerepét, jelentőségét az integrált-inkluzív nevelésben. Legyenek képesek játékok tervezésére, szervezésére, vezetésére a hallgatói csoportban.

ÉM: referátum, gyakorlat

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak nyomtatott és elektronikus formában a kari könyvtárban. Internethasználat. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv RAABE 2003.1-52. p.

Differenciálás-kooperatív tanulás. szerk.: Hunyady Györgyné Budapest, 2003.

Előd Nóra (1997): Drámajátékok. Budapest, Másképp Alapítvány.

Hoffmann Judit (szerk.): A szabadidő pedagógiai és gyógypedagógiai kérdései. Kiadja: Comenius Bt.Pécs, 1997.

Mindenki iskolája. Együttnevelés. Szerk.: Kereszty Zsuzsa. IFA-BTF-OM 1999.

AI: Bús Imre (1997): A gyermekek nemzetközileg elismert jogainak érvényesülése Magyarországon, különös tekintettel a nevelésre és oktatásra. In: Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei. szerk. Endrédi Lajos, Szekszárd. IGYFK. 137-147.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. szerk. Bús Imre, Szekszárd, PTE IGYFK.

Czeizer Zoltán (1997): Játék és tanulás az interneten. Eductio. 615-619.

Lazar, Alexandru (1980): Motivációs helyzetek – tanulási eredmények. Bp. Tankönyvkiadó.

Kósáné Ormai Vera (szerk.): Személyiségfejlesztő játékok. Budapest, OKI, Iskolafejlesztési Alapítvány.

SPINT 0601

N: Óvodai nevelés és integráció I.

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 2

EF: PEDB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az óvodai nevelés és az integráció kapcsolatának megismerése. Az óvodával, mint közoktatási intézménnyel szemben támasztott társadalmi igények, elvárások. Törvényi háttér. Az intézményi átmenetek pedagógiai kérdéseinek feltárása. Az integráció a differenciálás és az egyéni bánásmód gyakorlatának és alapelveinek megismerése.

TP: Egyediség, másság, sajátos szükségletek megjelenése az óvodai csoportban. Életkor, testi és pszichés jellemzők, szükségletek, nemzeti és etnikai hovatartozás, szociokulturális háttér, fogyatékkal élő gyermek, tehetség, zavar a fejlődésben, viselkedés-problémák. A differenciálás szükségessége, személyes bánásmód fontossága, a gyermek sajátos és aktuális szükségleteinek kielégítésében. Az integráció kulturális, szociális és fejlődéslélektani megközelítése. Az integráció gyakorlata. Együttműködés és kommunikáció az integrációban. A differenciált bánásmód gyakorlata, alapelvei. Az óvodapedagógus feladata az óvodás testi és lelki szükségleteinek felismerésében a pedagógiai hatásrendszer működtetésében, a személyi és tárgyi feltételrendszer alakításában. Külföldi családok gyermekeinek nevelése.

K:

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Az integrált fejlesztés lehetőségei. Bp., OKI Kp., 1995., Az 1993. évi LXXIX. Törvény a közoktatásról 121. § (1) bekezdés 29. pont (5) bekezdés. Az 1998. évi törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról: www.aszab.freeweb.hu/trv.htm.

Csányi Yvonne: Az integráció kihívásai. Sajátos nevelési igényű gyermekek a többségi iskolában. Tanári kézikönyv. RAABE 1-52.,

Kolozsváry Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus OKKER, Bp., 2002.

Metzger Balázs: Együtt a gyermekekért. RAABE Kiadó, Bp., 2005.

Porkolábné Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában. Alex typo, 1992.

AI: Czahesz Erzsébet-Radó Péter: Oktatási egyenlőségek és speciális igények. In: Jelentés a magyar közoktatásról. 2003. 9. fejezet.

Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.): Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat.

Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004.,

Kolozsváry Judit: Agresszióról óvodapedagógusoknak, tanítóknak. RAABE Bp., 2005.

SPINT 0602 N: Óvodai nevelés és integráció II.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: SPINT 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az integráció a differenciálás és az egyéni bánásmód gyakorlatának megismerése. Felkészítés az integrált nevelésben való részvételre. Az együttneveléshez szükséges attitűd kialakítása. Helyzetek, problémák kritikus elemzése.

TP: Az integráció gyakorlata. Szervezés, alternatív óvodai programok, módszerek, munkaformák. A gyermekek megismerése, egyéni fejlesztési tervek készítése, felkészülés a fejlődési/ tanulási folyamatok irányítására más segítőkkel együtt. A családdal való együttműködés lehetőségei, módszerei. Helyzetek, problémák, felismerése, elemzése. Szakértői vélemények, esetelemzések, intézményi határozatok értelmezése, felhasználásának lehetőségei. Intézményi személyi és tárgyi feltételrendszer elemzése. Az integrált nevelésben részt vevő pedagógusok mentálhigiénéje.

K: Egyéni fejlesztési tervek készítése. Helyzetek, problémák kritikus elemzése. Intézménylátogatás.

ÉM: házi dolgozat, ZH

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Fazekasné Fenyvesi Margit - Józsa Krisztián - Nagy József - Vidákovich Tibor: Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer (DIFER). Mozaik Kiadó, Szeged, 2004.,

Hunyady Györgyné: Differenciált fejlesztés-kooperatív tanulás. Bp., ELTE, TÓFK 2003., Inklúziós tanterv és útmutató a magyarországi pedagógusképzés számára, oktatási segédanyag, OM és GYISM 2004.,

Kissné Cseh Judit: Szűrőeljárások, egyéni fejlesztési terv készítése = Fejlesztő Pedagógia, 2004. 4-5. sz. 24-31.,

Kolozsváry Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus OKKER, Bp., 2002.,

Metzger Balázs: Együtt a gyermekekért. RAABE Kiadó, Bp., 2005.,

AI: Doszpot Gabriella-Kereszty Zsuzsa (szerk.): Gyerekek, módszerek, nevelők. (Modelljavaslatok pedagógusképzők számára) Pedagógiai Alternatívák Sorozat. Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképzési Kht. Bp., 2004.,

Horváth Szabó Katalin-Vigassyné Dezsényi Klára: Az agresszió kezelése. Szociális és Családügyi Minisztérium, Bp., 2001.,

Kolozsváry Judit: Agresszióról óvodapedagógusoknak, tanítóknak. RAABE Bp., 2005.,

Kopácsy Gelberger Judith: Viselkedési problémák kezelése. Borsod Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Intézet, Miskolc, 1994.,

Várnagy Elemér: Esettanulmányok. Apor Vilmos Katolikus főiskola, Zsámbék, 2002.

SPIKN 0101 **N: Multi- és interkulturális alapismeretek**
T: előadás **MF:** 5. 5-7. **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3
EF: PEDB 0101 **É:** kollokvium
TF: Dr. Bús Imre **EA:** Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók felkészítése a kultúrák közötti kommunikáció elősegítésére, a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére, hogy képesek legyenek a Magyarországon élő, többségi társadalomtól eltérő kulturális hagyományú gyermekek nevelésére, oktatására.

TP: A multikulturális társadalom fő jellemzői, Európa és Magyarország kulturális sokszínűsége, a segítő, jövőbe mutató elemek és a gátló tényezők, azok leküzdésének módjai. A kulturális hagyományok különbségei és azonosságai Magyarországon, és a kultúrák közötti kommunikáció modelljei. A cigányság története, kultúrája, hagyományai, életmódja. A cigánysággal kapcsolatos előítéletek okai, a problémák megoldási lehetőségei.

K: A hallgatók ismerjék a multikulturális társadalom jellemzőit, az európai és a magyarországi sajátosságokat, az interkulturális nevelést megalapozó különböző együtt élő közösségek kulturális hagyományait, különbözőségét és hasonlóságát, együttműködését, problémáit. Ismerjék a hazai cigányság történetét, hagyományait, szokásait, kulturális sajátosságait, életmódját. Rendelkezzenek előítélet-mentes, érzékeny odafordulással, megértéssel, segítőkészséggel. Az egyetemes és nemzeti értékeket fogadják el és ezek mentén társadalmi, közösségi felelősségvállalással végezzék az interkulturális nevelést.

ÉM: szóbeli

TS: Kari könyvtár, internet, folyóiratok

KI: Boreczky Ágnes (2000): A kultúraazonos pedagógia. Új Pedagógiai Szemle, 7-8. sz.

Fleischmidt Margit (szerk.) (1997): Multikulturalizmus. Osiris Kiadó, Budapest.

Forray R. Katalin, Cs. Chachesz Erzsébet és Lesznyák Márta (2001): Multikulturális társadalom, interkulturális nevelés. In.: Báthory Zoltán,

Falus Iván: Tanulmányok a neveléstudomány köréből. Osiris, Bp. 111-125. o.

AI: Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK. Szekszárd.

Csepeli György – Örkény Antal – Székelyi Mária (szerk.) (1997): Kisebbségpszichológia.

Szöveggyűjtemény, ELTE Kisebbségpszichológiai Tanszék, Budapest.

Fraser, Sir Angus (1996): A cigányok története. Bp. Osiris

Raiczné dr. Horváth Anikó, Hajdú István és dr. Sztanáné dr. Babits Edit (szerk.) (1997): „Ha fogod a kezem”. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét.

Várnagy Elemér (szerk.) (1996): A hátrányos helyzet szociálpedagógiája. JPTE, Pécs

SPIKN 0301 N: Interkulturális nevelés a reform- és alternatív pedagógiákban

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa **EA:** Dr. Kurucz Rózsa

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A reform- és alternatív pedagógiák történeti háttérének feltárásán keresztül a mai kor iskolaügyi és nevelési törekvéseinek bemutatása. A klasszikus reformpedagógiák és az alternatív iskolakoncepciók főbb jellemzőinek, típusainak, működésük pedagógia alapelveinek, módszereinek ismertetésén keresztül hangsúlyozni azok szerepét a közoktatás modernizációjában, kiemelve jelentőségüket az interkulturális nevelésben.

TP: A reformpedagógiai irányzatok alternatív pedagógiák kialakulásának okai, jellemzői, világnézeti háttérük, alapelveik. A modern kor iskolaügyi és nevelési törekvései, a reformpedagógiai iskolakoncepciók. (Montessori-, Waldorf-, Jena-plan, a Freinet - iskola és óvoda) bemutatása. A reformpedagógiák és az új pedagógiai diszciplína: (a kisebbség pedagógia) kapcsolata. Az alternatív iskolai törekvések jellemzői a mai magyar közoktatásban, hasonlóságok és különbségek. A multikulturális/ interkulturális nevelés hazánkban. Az interkulturális nevelés lehetőségei az egyes alternatív iskolákban. Az esélyegyenlőség megvalósulása a különböző alternatív pedagógiai programokban.

K: Aktív részvétel a szemináriumokon. Referátum tartása. Gyakorlati tapasztalatszerzés, hospitálás alternatív intézményben. (az interkulturális nevelés lehetőségeinek megfigyelése)

ÉM: ZH, házi dolgozat

TS: Saját irodalomgyűjtés - feldolgozás, internet, CD, könyv- és filmtár.

KI: Bordács Margit-Lázár Péter: Kedveskönyv. Módszerek, gyakorlatok a Kedvesház pedagógia tapasztalatai alapján roma és/vagy hátrányos helyzetű gyerekeket nevelő pedagógusok számára. Gyerekekért SOS '90 Alapítvány, Bp., Dinasztia Tankönyvkiadó Kft., 2002.

Kurucz Rózsa: Montessori pedagógia. Nodus Kiadó, Veszprém, 1995.,

Németh András: A reformpedagógia múltja és jelene. 1889-1989. Bp., 1993.,

Németh András (szerk.): Reformpedagógia-történeti tanulmányok. Osiris Kiadó, Bp., 2002.

AI: Forray R. Katalin-Hegedűs T András: Cigányok, iskola, oktatáspolitikai: OKI, Új Mandátum Könyvkiadó, Bp., 2003.

Kereszty Zsuzsa-T. Hajabács Ilona (szerk.): Több út. Alternativitás az iskolázás első éveiben. IFA-MKM-BTF, 1995.,

Kurucz Rózsa: Montessori tanulmányok. Szekszárd, 2002.

Nanszáké dr Cserfalvi Ilona: Az interkulturális nevelés metodikái. Debrecen, 2002., Süss fel nap. Alternatív iskolák Magyarországon. Soros Alapítvány, Bp., 1999.,

Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001.,

Pukánszky Béla - Zsolnai Anikó (szerk.): Pedagógiák az ezredfordulón. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 1998.

SPIKN 0401

N: Játék az interkulturális nevelésben

T: szeminárium

MF: 6.

F: 6-8.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SPIKN 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók felkészítése az eltérő kulturális hagyományú gyermekek nevelésére, oktatására, a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére a játék segítségével.

TP: Az intézményi és intézményen kívüli játék és szabadidős tevékenységek szerepe, lehetőségei az interkulturális nevelésben. Kultúraörző hagyományok és más kultúrák megismerése. A szabadidő és a játék, mese a kisebbséghez, nemzetiséghez tartozó gyermekek életében. A lemaradások kompenzálása és a tehetségek gondozása a cigány gyermekek fejlesztésében játék segítségével. Játékok az előítéletek ellen, a megértés, a segítségnyújtás, az együttműködés fejlesztésére különböző kultúrához tartozó gyermekek számára. Sajátélményű tapasztalatok a játékban való részvétellel és annak irányításával.

K: Sajátítsák el az interkulturális nevelés, oktatás módszereit, kompenzáló és korrigáló eljárásokat játék- és szabadidős tevékenységekben egyaránt. Szerezzenek sajátélményű tapasztalatokat a játékokban, gyakorlatokban.

ÉM: gyakorlat, referátum

TS: Könyvtárban, internethasználat, folyóiratok

KI: Bábosik István: A cigány tanulók oktatási-nevelési kirekesztődésének okai és a kirekesztődés megelőzésének lehetőségei. In: Bábosik István – Rácz Sándor (szerk.): Romapedagógia. Pedagógiai tanulmányok. 31-35. ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Bp. 1999.

Bús Imre (1997): A gyermekek nemzetközileg elismert jogainak érvényesülése Magyarországon, különös tekintettel a nevelésre és oktatásra. In: Endrédi Lajos (szerk.): Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei. Szekszárd. IGYFK. 137-147.

Bús Imre (1998): A világ új kihívásai, a nevelés-oktatás válaszai a játék segítségével. In: Bábosik István (szerk.): Új tehetségek és kutatási eredmények a hazai neveléstudományban. Bp. ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Pro Educatione Gentis Hungariae Alapítvány. 85-94.

Előd Nóra (1997): Drámajátékok. Bp. Másképp Alapítvány.

Gidáné Orsós Erzsébet-Lantos Gábor (szerk.) (2002): Minúka. Cigány mesék beás és magyar nyelven. Pécsi Tudományegyetem Tanárképző Intézet, Pécs.

AI: Kardos Péter – Nyári Gábor (2004): Cigány-labirintus. Jonathan Miller Kiadó, Budapest.

Bari Károly: A tizenkét királyfi. Cigány népmesék. Romano Kher, Bp. 1996.

Karsai Ervin: Tallózás a cigányok szokásvilágában és a cigány nyelvű mondásokban. In: Farkas Endre (összeáll.): Gyerekcigány. 121-136. INTER-ES Kiadó, Bp. 1994.

Bandor Tamás – Lakatos György – Váczi Márta: Módszertani ajánlás cigány gyermektáborok szervezéséhez. Nemzeti Egészségvédelmi Intézet – Romano Glaszo Cigány Egyesület, Bp. (é.n.) 48. p.

SPIKN 0501 N: Konfliktusmegoldás az interkulturális nevelésben
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 6-8. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: PEDB 9901 **É:** gyakorlati jegy
TF: Szente István **EA:** Szente István

B: Tanító szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók kommunikációjának, empátiájának, toleranciájának, konfliktuskezelő képességének fejlesztése. A hallgatók felkészítése a várható interperszonális események hatékony kezelésére.

TP: A mások megismerésének pedagógiai- pszichológiai sajátosságai. A „másság” tolerálása. A konfliktus, mint szocializációt segítő hatásrendszer. Konfliktuskezelési stratégiák. Az együttesség, mint csoportos erő. A társas hatékonyság fokozása. Konfliktus-megbeszélő csoportok működése az interkulturális nevelés keretei között.

K: A szemináriumokon való aktív, kreatív tevékenység.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoja, gyűjtemények, dramatikus játékok.

KI: Szekszárdi Ferencné: Gyerekek – tanítók – szülők (A kisiskoláskor konfliktusairól) IFA-MKM-BTF Bp., 1992.

Szekszárdi Júlia: Utak és módok. Iskolafejlesztési Alapítvány – Magyar ENCORE 1995.

Walker: Feszültségoldás az iskolában – Játékok és gyakorlatok. NTK Bp., 1997.

AI: Rozs Ágnes: Gyerekek és konfliktusok. Embernevelés, 1995/3-6. 18. p.

Horváth-Szabó Katalin: Konfliktusmegoldó stratégiák. ÚPSZ 1994/11. 28-32. p.

Leimdorfer Tamás: Nem mese ez. (Konfliktus-megoldás csoportmunkában) JNSZ. Pedagógusképző Intézet, Szolnok, 1994.

SPIKN 0601 N: Interkulturális nevelés az óvodában
T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Dr. Bús Imre **EA:** Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az óvodapedagógusok felkészítése a különbségek elfogadására, a tolerancia, az alkalmazkodás és az együttműködés fejlesztésére az óvodai nevelésben.

TP: Az interkulturális nevelés módszerei, a kompenzáció és korrekció lehetőségei, a pedagógusok megfelelő attitűdjei, a cigány gyermekekre tudatosan odafigyelő, támogató magatartás, tevékenységek. Az óvodai helyi nevelési programok és a minőségbiztosítás interkulturális elemei és összefüggései, bevált, működő gyakorlata.

K: Rendelkezzenek előítélet-mentes, érzékeny odafordulással, megértéssel, segítőkészséggel. Fogadják el az egyetemes és nemzeti értékeket és ezek mentén társadalmi, közösségi felelősségvállalással végezzék az interkulturális nevelést. Ismerjék a cigány gyermekek nevelésének pedagógiai-pszichológiai problémáit.

ÉM: írásbeli

TS: könyvtár, internethasználat, folyóiratok

KI: Boreczky Ágnes (2000): A kultúraazonos pedagógia. Új Pedagógiai Szemle, 7-8. sz.

Forray R. Katalin: Mások-e a cigány gyerekek? Óvodai Nevelés, 2001. 7. 244-249.

Gacsó Tamásné Gellén Anikó: Mikor érnek meg a „szőlőszemek”? ON. 2001. 2. 61-64.

Nanszák Dr. Cserfalvi Ilona (2004): Az interkulturális nevelés metodikái. Debrecen

AI: Bartyik Anna: A cigány gyerekek korai tehetség gondozása. ON. 2001. 1. 22-26.

Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK. Szekszárd.

Raicsné dr. Horváth Anikó, Hajdú István és dr. Szemán Józsefné: A cigány gyermekek óvodai nevelése. In: Romák és oktatás 99-106. Iskolakultúra-könyvek 8. (sorozat), Iskolakultúra, Pécs, 2001.

Sztanáné dr. Babits Edit (szerk.) (1997): „Ha fogod a kezem”. Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat, Kecskemét.

Várnagy Elemér (szerk.) (1996): A hátrányos helyzet szociálpedagógiája. JPTE, Pécs

SPIKN 0701 N: Hagyományok, szokások, gondozás az óvodában I.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: PEDB 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre **EA:** Szentésné Nagy Éva

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Nyújtson ismereteket az óvodai gondozás, szokásalakítás és kapcsolatépítés területén óvodapedagógus hallgatóknak. Szerezzenek ismereteket a magyar népi hagyományokról, és azok óvodai alkalmazásáról.

TP: Az óvodai nevelés feladat- és tevékenységrendszere. Gondozási feladatok és tevékenységek. Szokáskialakítás az óvodában. Közösség, hagyomány, kultúra szerepe a társadalomban. Magyar népi hagyományok. Magyar népi hagyományok, ünnepek az óvodában. Hagyományőrző óvodai programok. Az előkészítés, tervezés, szervezés követelményei.

K: Ismerjék az óvodai gondozás, szokáskialakítás és a magyar népi hagyományőrzés feladatait és tevékenységeit. Legyenek képesek ezeket alkalmazni az óvodai nevelésben. Készítsenek ehhez kapcsolódó projektet.

ÉM: írásbeli

TS: Könyvtár, internethasználat, folyóiratok, videofilm a gyakorlati munkáról.

KI: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. Magyar Közlöny, 1996. 71. sz. 4511-4516.

Kovács György – Bakosi Éva: Óvodapedagógia I. Szerzői kiadás, Debrecen, 2004.

Napról-napra a mi kalendáriumunk. Szerzők: a Sinai Miklós utcai Óvoda Nevelőtestülete, Pedellus Bt, Debrecen, 1992.

Szentésné Nagy Éva: Hagyományok lépésről lépésre. Pedagógiai Intézet, Szekszárd, 1995.

Tátrai Zsuzsanna-Karácsony Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Planétás Kiadó, Budapest, 1999.

AI: Bettelheim, B.: A mese bővölete és a bontakozó gyermeki lélek. Corvina Kiadó, Budapest, 2004.

Bújj, bújj zöld ág... Népi gyermekjátékok. Minerva Kiadó, Budapest, 1975.

Kepéné Bihar Mária: Munkák és napok. Kiadja: Szórákaténusz Játékmúzeum és Műhely, Kecskemét, 2004.

MAGYAR NÉPRAJZ(VII) Népszokás, néphit, népi vallásosság. (főszerkesztő: Dömötör Tekla) Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.

Petrás Anna (szerk.): Játékiskola. Kiadja: Budapesti Művelődési Központ, 1991.

Szalontai Judit: Nagyvárosi hagyományőrzés-mértékkel I-II. Óvodai Nevelés, 1994. 3., 4. sz.

Zeke Lászlóné: Az egyensúlyt megtalálni. Óvodai Nevelés, 1994. 6. sz.

SPIKN 0702

N: Hagyományok, szokások, gondozás az óvodában II.

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 2

EF: PEDB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre

EA: Müllerné Dániel Lilla,
Tabáné Eisenberger Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Nyújtson ismereteket az óvodai gondozás és szokásalakítás nemzetiségi és etnikai feladatairól óvodapedagógus hallgatóknak. Szerezzenek ismereteket a nemzetiségi és etnikai hagyományokról, és azok óvodai alkalmazásáról.

TP: Az óvodai nevelés feladat- és tevékenységrendszerében nemzetiségi és etnikai gondozási és szokáskialakítási feladatok és tevékenységek. Nemzetiségi és etnikai hagyomány és kultúra szerepe a társadalomban. Nemzetiségi és etnikai szokások és hagyományok az óvodában. Nemzetiségi és etnikai óvodai programok.

K: Ismerjék az óvodai gondozás, a szokáskialakítás és a hagyományörzés feladatait és tevékenységeit a nemzetiségi és etnikai óvodai nevelésben. Legyenek képesek ezeket alkalmazni az óvodában.

ÉM: írásbeli

TS: Könyvtárban, internethasználat, folyóiratok

KI: Ábrahám Ferencné – Horváthné Gáspár Gabriella: Roma útmutató HOP óvodai programokhoz.

Kiadja: Rendezvényház Kht, Szeged, 1999.

Mammel, Rosa: Rahmenplan. Budapest, 1995.

Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve. In.: Óvoda az ezredfordulón. MKM, Budapest, 1998. 15-18.

AI: Jäger-Mnáz, Monika: Ich sag' dir was. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Karsai Ervin (1994): Tallózás a cigányok szokásvilágában és a cigány nyelvű mondásokban. In: Farkas Endre (összeáll.): Gyerekcigány. INTER-ES Kiadó, Budapest. 121-136.

Nánási Sándorné (2003): Együtt a roma szülőkkel. Óvodai Nevelés, 2. sz. 43-46.

Szegál Borisz (2000): Roma gyermekek értelmi és szociális fejlettségének elősegítése az óvodában. (M-R program) PressCoord-Alex-Typo.

Szemán Józsefné (1996): Útmutató a hátrányos helyzetű cigány gyermekek óvodai neveléséhez. Hajdúböszörmény.

SPKÖN 0101

N: Globalitás

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr.Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr.Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A globális környezeti problémák felismerése, kritikus elemzése és a probléma megoldási technikák feltárása és alkalmazása.

TP: A hallgatók értésék meg a társadalom, a gazdaság és a természeti alrendszerek szoros egymásra hatását és összefüggéseit. Globális világ, globalizált társadalom globális természet. A globalitás tér- és időbeli értelmezése. A globalizmus kialakulása. A globális kultúra. Globális gondok. A globalizált állam: az Európai Unió. Lehetséges megoldások. Nemzetközi szervezetek.

K: az előadások rendszeres látogatása.

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Juhász-Nagy Pál: Természet és ember Gondolat Bp. 1993.

Wackermagel, Mathis – Ress E., William: Ökológiai Lábnyomunk Föld Napja Alapítvány Bp. 2001.

Myers, Norman – Simon L., Julian: Mi a helyes válasz ha a Föld jövője a tét? Typotex Bp. 2004.

AI: Bulla Miklós és Tamás Pál /Szerk./ Műhelytanulmányok Magyarország környezeti jövőképeről KÖM 2003.

Buday-Sántha Attila: Környezetgazdálkodás Dalóg. Pécs, 2002.

A világ helyzete - Föld Napja Alapítvány, Budapest, 2005.

SPKÖN 0102

N: Globalitás

T: szeminárium

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya

EA: Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók rendelkezzenek a globális feladatok megoldásához szükséges együtt-működési stratégiákkal.

TP: A hallgatók projektmunkában csoportos és önálló tevékenységek során szerzik meg a szükséges kompetenciákat. Népeségrobbanás, globális problémák, vízhiány. Éhezés, sivatagosodás. Városiasodás. Ökológiai lábnyom. Életminőség életszínvonal.

K: szeminárium látogatása, aktív részvétel, peojekt tevékenység

ÉM: referátum

TS:

KI: Kelley, Kathleen – Rousset, Lainé: A globalizáció kegyetlen meséi Pszichotéka Bp. 2001.

Korten C., David: Tökés társaságok viláгурalma Kapu Bp. 1996.

Dr.Horváthné P.I.: Globalizált társadalom – globalizátl természet /megjelenés előtt/

AI: Dr.Horváthné P. I./Szerk./ Globalitástól a lokalitásig Pont K. Bp. 2001.

Schumacher F., Ernst: A kicsi szép -Közgazdasági K. Bp. 1991.

Diamond, Jared: Háborúk, járványok, technikák - Typotex, Bp. 2000.

SPKÖN 0201

N: Lokalitas és fenntarthatóság

T: előadás **MF:** 5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: — **É:** kollokvium

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje a fenntarthatóság és a környezeti nevelés hazai és nemzetközi dokumentumait és legyen képes saját környezetében alkotó és fejlesztő módon alkalmazni.

TP: A hallgató megismeri az aktív és interaktív tanulási stratégiákat, amelyek segítségével a holisztikus szemléleten alapuló helyi cselekvési lehetőségeket igényli. Képes a természeti, épített és kulturális környezetet a tanulás forrásaként használni. Konfliktuskezelés. Probléma feltárás. Projektmunka. Döntés

K: az előadás rendszeres látogatása

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Dr. Endrédi Lajos /Szerk./ Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK Szekszárd 2001.

Lorenz, Konrad: A civilizált emberiség nyolc halálos bűne Kartaphilus K. Bp. 2001.

György Lajos: A jót választanod kell Föld Napja Alapítvány Bp. 1996.

Simai Mihály: Zöldebb lesz-e a világ Akadémiai Bp. 1998.

Dr. Valko László: Fenntartható/környezetbarát fogyasztás - NSZI, Bp. 2003.

AI: Durell, Gerard. Az amatőr természetbúvár - Gondolat K. Bp. 1987.

Szent-Györgyi Albert: Válogatott tanulmányok - Gondolat Kiadó, Bp. 1988.

Szilágyi Miklós: Halászó parasztok L'Harmattan MTA Bp. 2002.

SPKÖN 0202

N: Lokalitas és fenntarthatóság

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:**

TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje meg a fenntarthatóság korszakvetelményeit, fogadja el a fogyasztás és a fenntarthatóság összefüggéseit.

TP:

K: a szemináriumok rendszeres látogatása

ÉM: referátumok, projektmunka

TS:

KI: Dr. Endrédi Lajos /Szerk./ Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei PTE IGYFK

Szekszárd 2001.

Dr. Valko László: Fenntartható/környezetbarát fogyasztás NSZI Bp. 2003.

Quinn, Daniel: Izmael Föld Napja Alapítvány 1993.

AI: Katona Imre. Sárköz Magvető Bp. 1978.

Andrásfalvy Bertalan: Ártereink múltja és jövője Föld Napja Alapítvány Bp. 2000.

Molyneax, Brian Leight: A megszentelt bolygó helikon K. Bp. 1997.

SPKÖN 0401

N: Interaktív tanulási módszerek, gyakorlatok I.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

SPKÖN 0402 **N: Interaktív tanulási módszerek, gyakorlatok II.**
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

SPKÖN 0501 **N: Erdei iskola (óvodapedagógusoknak)**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 30 **K:** 3
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Horváthné Papp Ibolya **EA:** Dr. Horváthné Papp Ibolya
B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik az erdei iskola elméletét és gyakorlatát elsajátítva képesek leendő munkahelyükön az óvoda környezeti nevelési programjának irányítóiává válni.

TP: A környezeti nevelési stratégia. Projektek az erdei iskolában, vagy óvodában. Szervezési ismeretek, pályázatírás és menedzselés. Hazai környezeti nevelési civil és pedagógus szervezetek. Nemzeti parkok, oktató központok.

K: terepgyakorlatokon és szemináriumokon való részvétel

ÉM: referátumok és Zh-k

TS:

KI: Kosztolányi Istvánné /Szerk./: Az erdei iskola hasznos könyve Tankönyvkiadó Bp. 2002.

Agárdi Sándor: Erdei iskola Tornospálcán Aqua K. Bp. 1993.

Cornell, Joseph: Kézenfogva gyerekekkel a természetben Magyar Környezeti nevelés Egyesület Bp. 1988.

AI: Adorján Rita: Magonc Mecseki Erdészet Pécs 1988

Horváthné Papp Ibolya /Szerk./: Globalitástól a lokalitásig Pont K, Bp. 2001.

Kovácsné Németh Mária /Szerk./: Erdőpedagógia Apáczai Cs.J. Főiskola Győr 1998.

SPKMK 0101 N: Vizuális kommunikációs játékok

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: VIZB 0101; VIZB 0201; VMBVN 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: Fusz György **EA:** Adorjáni Endre

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Az alapozó stúdiumokban kialakított ismertekre és készségekre támaszkodva a tantárgy olyan vizuális feladatokat programoz, amelyek összevontan, a forma és funkció egységében jegyében fejlesztik tovább a hallgatók térről, két- és háromdimenziós formáról, színről, külső és belső szerkezetről szerzett tapasztalatait. A feladatok tudatosítják a használhatóság és a formai szerkezeti, technikai felépítettség összefüggésének törvényszerűségeit. Egyesítik a játszva tanítás és szórakoztatás, valamint a vizuális közlésformák színvonalas alkalmazásának kettős követelményét.

TP: Síkformák térben való elhelyezésének módozatai. (Ferde, merőleges, elcsavarodó, lépcsőzetes, lebegtetett.) fekete, fehér, és színes kartonból készített absztrakt és figurális forma-kompozíciók. Népi játékok tanulmányozása, vázlatkészítés. Mozgatható síkbeli és térbeli formák készítése, agyag, karton, fa, műanyag felhasználásával. Tervrajz, kivitelezési vázlat és egy kiválasztott megoldás megvalósítása. Adott alkalomhoz illő ruha, jelmez tervezése. (Színvázlat.) Adott karaktert kihangsúlyozó maszk tervezése és kivitelezése. Pantomim figura tervezése (ruha és arc színvázlatával). Kétperces, színes mozgásos ötszereplős játék, két ellentétes alakjának színes tervrajza.

K: Az előírt feladatok megoldásainak határidőhöz kötött bemutatása.

ÉM: A feladatok félévközi végrehajtásának értékelése. A gyakorlati jegy a részértékelések átlaga.

TS: Makettek, gyűjtemények, műhely

KI: Baktai Patricia: Beszélő tárgyak. Tankönyvkiadó, Bp., 1989.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat, Bp., 1979.

R. Arnheim: A vizuális élmény, az alkotó látás pszichológiája. Gondolat, Bp., 1979.

Tarján Gábor: Folklor, népművészet, népies művészet, Tankönyvkiadó, Bp., 1991.

AI: Hernádi Miklós: Tárgyak a társadalomban. Kozmosz K., Bp., 1982.

Kardos Mária: Anyagművesség. Hobby sorozat, Móra Kiadó, Bp., 1978.

SPKMK 0202

N: Kreatív vizuális tervezés

T: előadás

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: VIZB 0101; SPKMK 0101

É: kollokvium

TF:

EA: Adorjáni Endre

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A tantárgyelem célja a hallgatókkal elsajátíttatni a vizuális gondolkodás és közlés képességeit, módjait, eszközeit. Megismerni a sajátos formanyelvét és alkalmazásuk törvényszerűségeit. Kialakítani azt a képességet, hogy a különböző célú és tartalmú vizuális közlésekhez kiválasszák a legmegfelelőbb közléstípust. A vizuális gondolkodás képessége és esztétikai képzetek segítségével képesek legyenek kreatív folyamatok megtervezésére és megoldására. E folyamatok lényegéről verbális kommunikációban is számot tudjanak adni.

TP: A kompozíció fajtái. Korok, stílusok sajátos képépítő elvei, eljárásai. Direkt közlések tervezésének törvényszerűségei. A plakát, könyvborító, lemezborító, kereskedelmi reklám sajátos formanyelve. A formára, színre, tónusra, szerkezeti dinamikára vonatkozó szabályok. Indirekt közlések tervezésének törvényszerűségei. (A stilizált motívum, a ritmusképletek, a szimmetria és homogén színfolt a díszítőtervezésben.) a személyes (szubjektív) közlések kötetlensége és a tartalmi-formai egység különlegessége. Az átírás eszközei, redukció, részletkiemelés, a tárgy sajátos környezetéből való kiragadás és ettől eltérő mellékelemek közé komponálás stb. Direkt, indirekt és személyes közlésben az egyes műfajok kifejező eszközeinek jellemzői. (A tér, forma, folt, fény-, árnyék-, szín, szerkezet, ritmus, idő.) A szobrászat (dombormű és közplasztika fajtái és kifejező eszközei). A grafika és alkalmazott grafika. A dekoratív művészetek és tárgykultúra iparművészet sajátos formanyelve. Rokon kifejező eszközök a különböző művészeti ágakban és műfajokban. A ritmus a látványban és hangzásban. Az idő, a képszak, szekvenciák az animációban, a pantomimban, táncban, művészfilmben. Mozcás, mozcdulet szerkezete az állóképen, mozcgóképen, pantomimban. Kifejező eszközök képzetalkotó és képzettársító lehetőségei.

K:

ÉM: Szóbeli és írásbeli vizsga.

TS: Tanulószoza, gyűjtemények, könyvészeti anyag

KI: Bálványos Huba-Sánta László: Vizuális megismerés, kommunikáció. Balassi Kiadó, Bp., 1997.

Béres I.-Horányi Ö.: Társadalmi kommunikáció. Balassi K. Bp., 1999.

Kepes György: A látás nyelve. Gondolat Kiadó, Bp., 1979.

Művészetpszichológia. Gondolat K. Bp., 1983.

R. L, Gregory-E.H. Gombrich: Illuzió a természetben és a művészetben. Gondolat K. Bp., 1982.

AI: Gillo Dortles: Giccs. Gondolat K. Bp., 1986.

Rudolf Aknheim: A vizuális élmény. Gondolat K. Bp., 1979.

Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás. Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

A tér a képzőművészetben: Népművészeti Propaganda Iroda.

SPKMK 0301 N: Zenei nyelvrendszer

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Pajor Márta

EA: Pajor Márta

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A tárgy szakmai-elméleti ismereteinek előkészítése, az ember legősibb kifejezési formáinak megismerése, a zenében fellelhető összes elvont módszer feltérképezése, melyet önmagunk és a világ természetének vizsgálatára használhatunk. A tudomány különböző ágainak a hangokról alkotott véleményeinek megismerése; nevezetesen- az akusztika, a zenetudomány, a kognitív pszichológia, az orvostudomány, a humánétológia, a magatartáskutatás, az esztétika és a nyelvészet válasza.

TP: A hang szerkezete és tulajdonságai; A fizikai világ hangjai; Az emberi hallás mechanizmusa; A nyelv zenéje; A madárénekek biológiai zeneisége; A zenei hang, az idő, a ritmus, a harmónia, a hangok univerzalitása

Néhány gondolat a hangszerekről, hangszerszimbólika; Emberi hanggal végzett aktív terápia

K: Havonta egy szemináriumi dolgozat; az addig tanultak átfogó ismeretének bizonyítása és esszészerű kifejtése

ÉM: A félév végén gyakorlati jegy, melynek kritériuma, a havonta magas minőségi szinten megírt dolgozatok, félévvégi vizsgajegy. Havonta referátumok és a félév végén szemináriumi szóbeli vizsga.

TS: A tanulószobában és a könyvtárban lefektetett segédanyagok használata

KI: Harnoncourt, Nicolas. A beszédszerű zene. Editio Musica, Budapest, 1988.

Menuhin, Y.-Davis C. W. : Az ember zenéje, Zeneműkiadó, Budapest, 1981.

Miklós Pál: A zene és a művészet Magvető Kiadó, Budapest, 1978.

Pernye András: Előadóművészet és zenei köznyelv, Zeneműkiadó, Budapest, 1974.

Martin J.: Nem hallható hangok hatása az emberi szervezetre. In.: Ungváry Gy.: Munkaegészségtan, Medicina, Budapest, 2000

AI: Eco, Umberto: A nyitott mű. Gondolat Kiadó, Budapest, 1976.

Kárpáti János: Organológiai tények és mítoszok. Magyar Zene. XXX, 3-24.

Maróthy János: Zene és ember, Zeneműkiadó, Budapest, 1980.

Szabolcsi Bence: A melódia története, Cserépfalvi, Budapest, 1950.

Vitányi Iván: A zenei szépség, Zeneműkiadó, Budapest, 1976.

SPKMK 0302

N: Zenei nyelvrendszer

T: előadás

MF: 6.

F: 6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Pajor Márta

EA: Pajor Márta

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik a tudomány legújabb eredményeinek ismeretével, a nyelv és zenévé szervezett hangokat vizsgálva értelmezni tudják a következőket; a hangok tudattalanul is hatnak ránk és ennek a hanginformáció áradatnak milyen hatásai léteznek, ezeket miként lehet alkotó módon felhasználni a mindennapi életben, az oktatásban, a kommunikáció gyakorlásában.

TP: A képzés során legyen képes a hallgató a zene lényegi elemeinek összefüggő vizsgálatára és azok látens jelenség-tartalmának értelmezésére.

K: Félévenként két írásbeli dolgozat az előadások anyagából és az adott szakterület szakkifejezéseinek értelmezéséből

ÉM: A félév végén szóbeli vizsga

TS: A szaktanár által készített segédanyagok felhasználása.

KI: Barrow, J. D.(1998.) A művészi világegyetem. Vince Kiadó Budapest

Cage, J.(1994) A csend. Jelenkor Kiadó Pécs

Calvin, W.H.(1997) A. gondolkodó agy. Kulturtrade Kiadó, Budapest

Diószegi V.(1998) Samanizmus.Terebess Kiadó Budapest

Ujfalussy J.(1962) A valóság zenei képe. Zeneműkiadó, Budapest

AI: Hankiss E.-Csányi V.- FehérM.-Jelenits I.-Pléh Cs.(2001) Az ember és az antilop. Helikon Kiadó, Budapest

Kapitány Á.- Kapitány G.(1994) Jelbeszéd az életünk. Századvég-Osiris Kiadó, Budapest

Pap J. (2000) Canto ergo sum. Az énekhang. Természet világa, 131, 260-264

SPKMK 0401 N: Mozdalművészet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Fusz György **EA:** Mozolai Annamária

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók olyan mozgásformákkal ismerkedjenek meg, amelyek elősegítik a harmónikus mozgáskultúra kialakulását. Rendelkezzenek olyan képességgel, amellyel a környezetükkel / gyermekek, nézők / gazdag kapcsolatteremtésre képesek, a mozgás, előadásmód által. Ismerjék meg a mozgásművészet részterületeit.

TP: Tánc történeti alapismeretek. A mozgás szerepe a gyermekek fejlődésében és mozgásfejlesztésében. A mozgás és a művészet kapcsolódásának szinterei. A zene szerepe a gyermekek életében. A mozgás „mondanivalójának” kifejezése a zene által. A zene és mozgás, mint táncművészet. Az aerobik elméleti háttere, gyakorlati megvalósítása. A balett története és alapformái. A néptáncművészet története és motívumai.

K: Legyen betekintésük a mozgásművészet, táncművészet történetébe. A tanult elméleti háttér ismeretében legyenek képesek a különböző mozgásformákat / balett, aerobik, néptánc / alapszinten végrehajtani.

ÉM: gyakorlati bemutatások, zárthelyi dolgozat

TS: tanulószoba, videoanyagok

KI: Götl Katalin: Amit az új aerobikról tudni kell, Kékes Kiadó, Bp. 1993.

Szécsényiné Dr. Fekete Irén: RSG Mozdalművészet, szépség, harmónia, Sport Kiadó, Bp. 1986.

Merényi –Vadady-Lemhényiné Tass Olga: Táncmozgás gyermekeknek, Múzsák Közművelődési Kiadó, Bp. 1989

AI: Kriston Andrea- Ruzsonyi Péter: Intim női torna, Téka Könyvkiadó, Bp. 1991.

Jakabházy László: Fitt Kontroll I-II-III. MTE. Bp.

Pesovár Ernő: A magyar tánc történet évszázadai, Hagyományok Háza, Bp. 2003.

Molnár István: Magyar tánc tanulási rendszerem 1. Táncesztétika, Népművészeti Propaganda Iroda, Bp. 1991.

Kovács Jolán : Légzőgyakorlatok, Pont Kiadó, Bp.

Angelus Iván: Táncos könyv

SPKMK 0501 N: Művészetterápia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A művészeti, alkotó tevékenység jelentőségének megismerése. A háttértudományok: művészetpszichológia, pszichológia, pszichiátria, gyógypedagógia lehetőségei a problémamegoldásban (a művészetterápia szemszögéből) A terápiák alapterületeinek és funkcióinak ismerete. A művészetterápiák jelentősége az iskolai prevencióban.

TP: A művészet és a terápia kapcsolata. A művészetterápia története. Emberi választak a művészettörténet folyamatában. A művészetterápia fajtái, fő hatókörei. A zeneterápia története és alapjai. A táncterápia története és alapjai. A képzőművészet – terápia története és alapjai. A kreativitás szerepe a lelki egészség megőrzésében. Csoportterápiák gyermekekkel, problémás gyerekek. A művészetek alkalmazása az iskolai prevencióban.

K: Ismerjék meg a művészetterápia történetét, hazai alkalmazásait. Alapszinten tudják alkalmazni a vizuális nevelésben a tudományág adta lehetőségeket. Törekedjenek az ismeretek használatára az iskolai csoportban. Tudatosan tudják alkalmazni a tanultakat az iskolai prevencióban.

ÉM:

TS:

KI: Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák Dialóg Campus Kiadó 2001.

Kárpáti Andrea: A kamaszok vizuális nyelve Akadémiai Kiadó 2005.

Hárdi István: Dinamikus rajzvizsgálat Medicina 2002.

Sándor Éva-Horváth Péter: képzőművészeti pedagógiai terápia ELTE Bárczi G. Gyógypedagógiai Főiskola Kar 1995.

AI: Gyógypedagógiai lexikon, ELTE Bárczi G. Gyógypedagógiai Főiskola Kar 2001.

Kálmán Zsófia-Könczei György: A taigetosztól az esélyegyenlőségig Osiris Kiadó 2002.

Lindenbergné Kardos Erzsébet: Zeneterápia szöveggyűjtemény Kulcs a muzsikához Kiadó 2005. Pécs

Karl- Heinz Menzen: Heilpädagogische Kunsttherapie, Lambertus Verlag, Freiburg im Breisgan, 1994. (fordítás van a könyvtárban)

Bálványos Huba-Sántha László Vizuális megismerés, kommunikáció Balassi Kiadó 1997.

Szabadságra nevelés Waldorf könyvek Sorozat Pedagógus Továbbképző Központ, Pilisborosjenő 1999.

Vizuális művészetek pszichológiája I-II., szerk. Farkas András, Gyebnár Viktória Nemezeti Tankönyvkiadó 1998.

SPKMK 0801 N: Verbális kommunikáció

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

SPKMK 0901 N: Hangantrópia

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

NEOB 0101

N: Nemzetiségi anyanyelv I.

T: szeminárium

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr Klein Ágnes

EA: Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: - nyelvtani struktúrák helyes alkalmazása a gyakorlatban, - korábbról ismert nyelvtani struktúrák felelevenítése, - új struktúrák ráépítése ezekre, - nyelvtani struktúrák megtanításához szükséges kompetenciák kialakítása, - elméleti ismeretanyag automatizálása

TP: - német nyelv nyelvtani jelenségeinek elsajátítása, automatizálása, - nyelvtanilag helyes kommunikatív kompetencia kialakítása, - a német nyelv szófaji rendszerének és mondattanának részletes tárgyalása, - az autonóm tanulási forma elősegítése a hallgatók nyelvi készségfejlesztése céljából,

A félév anyaga: német igék: igemódok, ragozás, ige típusok, visszaható igék, igeidők képzése és alkalmazásuk, igevonzatok, modális igék, igék passzív alakja

Névmások és fajtái, számnevek, adverbiumok, előljárósók

K: – az autonóm tanulás elősegítése céljából a tematika megismertetése a hallgatókkal a szemeszter kezdetén, - standard és automatikus nyelvhasználat kifejlesztése, - a nyelvtani jelenségek szabályszerűségeinek megismertetése, - a nyelvi transzfer és interferencia jelenségeinek szerepe

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés; 2 ZH

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Dreyer – Schmitt(1998): Übungsbuch zur deutschen Grammatik, Helbig-Buscha): Deutsche Grammatik (Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie Leipzig; Bassola, P. (1997): Német nyelvtan és gyakorlatok 18 fejezetben. Grimm Kiadó, Szeged

AI: Engel, U. (1992): Deutsche Grammatik I-II. Julius Groos Verlag, Heidelberg, Helbig, G. – Buscha, J. (2000): Deutsche Übungsgrammatik Verlag Enzyklopaedie, Leipzig, Duden Grammatik Band 4(1984) Bibliographisches Institut Mannheim-Wien – Zürich Duden Verlag Monika Reimann(2002): Grundstufen-Grammatik (Max Hueber Verlag München) Luscher, Renate (2005): Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Anfänger; Max Hueber Verlag, Ismaning; Kocsány P.- László S.(2002.) : Die Wortklassen des Deutschen. Nemzeti Tankönyvkiadó RT. Budapest

NEOB 0102 N: Nemzetiségi anyanyelv II.

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: NEOB 0101 **É:** kollokvium

TF: Dr Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: - nyelvtani struktúrák helyes alkalmazása a gyakorlatban, - korábbról ismert nyelvtani struktúrák felelevenítése, - új struktúrák ráépítése ezekre, - nyelvtani struktúrák megtanításához szükséges kompetenciák kialakítása, - elméleti ismeretanyag automatizálása,

TP: - német nyelv nyelvtani jelenségeinek elsajátítása, automatizálása, - nyelvtanilag helyes kommunikatív kompetencia kialakítása, - a német nyelv szófaji rendszerének és mondattanának részletes tárgyalása, - az autonóm tanulási forma elősegítése a hallgatók nyelvi készségfejlesztése céljából. A félév anyaga: német igék: igemódok, ragozás, ige típusok, visszaható igék, igeidők képzése és alkalmazásuk, igevonatok, modális igék, igék passzív alakja. Névmások és fajtái, számnevek, adverbiumok, elöljárószók, szórend, mondattan

K: az autonóm tanulás elősegítése céljából a tematika megismertetése a hallgatókkal a szemeszter kezdetén, - standard és automatikus nyelvhasználat kifejlesztése, - a nyelvtani jelenségek szabályszerűségeinek megismertetése, - a nyelvi transzfer és interferencia jelenségeinek szerepe

ÉM: folyamatos oktatói ellenőrzés; szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Dreyer – Schmitt(1998): Übungsbuch zur deutschen Grammatik, Helbig-Buscha): Deutsche Grammatik (Langenscheidt, Verlag Enzyklopädie Leipzig; Bassola, P. (1997): Német nyelvtan és gyakorlatok 18 fejezetben. Grimm Kiadó, Szeged

AI: Engel, U. (1992): Deutsche Grammatik I-II. Julius Groos Verlag, Heidelberg, Helbig, G. – Buscha, J. (2000): Deutsche Übungsgrammatik Verlag Enzyklopaedie, Leipzig, Duden Grammatik Band 4(1984) Bibliographisches Institut Mannheim-Wien – Zürich Duden Verlag Monika Reimann(2002): Grundstufen-Grammatik (Max Hueber Verlag München) Luscher, Renate (2005): Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Anfänger; Max Hueber Verlag, Ismaning; Kocsány P.- László S.(2002.) : Die Wortklassen des Deutschen. Nemzeti Tankönyvkiadó RT. Budapest

NEOB 0201 N: Német beszédgyakorlat

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hallgató német nyelvtudása közelítse meg az anyanyelvi szintet, - nyelvi igényesség kialakítása, - négy nyelvi kompetencia változatos fejlesztése, - bővüljön szókincse, erősödjön német nemzetiségi identitástudata, valamint interkulturális attitűdje, - kapjon mintát a másság és a tolerancia gyakorlatára, - tanulja meg szuverén módon, megfelelő nyelvi eszközökkel objektíven kifejezni véleményét és tiszteletben tartani másokét, - legyen képes tájékozódni a szakirodalomban

TP: A szövegeket az értő olvasás oldaláról vezetjük be, elemezzük, majd a hallgatók eljuttatják azokat, véleményt nyilvánítanak, vitatkoznak, - összefüggő történeteket rekonstruálnak, íráskészség fejlesztése házi dolgozatok képleírások, levelek fogalmazása során. Témakörök: interkulturális találkozások, oktatás, személyleírás, jellemzés, aktuális témák.

K: – A hallgató legyen képes szöveget értelmezni szótár nélkül a szövegkörnyezet segítségével, - tudja véleményét szóban és írásban kifejezni, - értse és teljesítse a hallás utáni értési gyakorlatokat.

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés, négy kompetencia folyamatos vizsgálata szóban és írásban.

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Loos, Roger (2004): Spracherwerb. Sprachförderung im Kindergarten. Don Bosco Verlag, München; Olga Swerlowa (2003): Grammatik & Konversation. Langenscheidt. Karl Heinz Bieler : Miteinander 2. bzw. 4. Text- und Arbeitsbuch für Fortgeschrittene; Aktuelle Schriften, Artikel aus Zeitungen, Zeitschriften; Spenlen – Speer (2000): Deutsch für Schule und Beruf. Texte verstehen und schreiben. Mentor Verlag, München;

AI: Häussermann – Piepho (1996): Aufgaben-Handbuch. Deutsch als Fremdsprache. Abriss einer Aufgaben- und Übungstypologie. Iudicium Verlag München; Sánchez – Sanz – Dreke (1997): Spielend Deutsch lernen. Langenscheidt Berlin u. München; Frey-Herzog-Michel-Schütze: Deutsche Sprichwörter für Ausländer - Eine Auswahl mit Beispielen (Verlag Enzyklopädie Leipzig 1979); Görner: Redensarten - Kleine Idiomatik der deutschen Sprache (Bibliographisches Institut Leipzig 1982) Lüger, H. (2004): Routinen und Rituale in der Alltagskommunikation. Langenscheidt Berlin u. München

NEOB 0301 N: Kétnyelvűség elmélete és gyakorlata

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék fel, hogy a kétnyelvűség, mint jelenség a modern Európa, de a világ más részein is nagy hagyománnyal bír, - erősödjék meg a másság elfogadásának a multikulturalitásnak az eszméje, - ismerkedjenek meg a különböző országok iskolarendszerének a kétnyelvűségre való nevelésének módjaival, - a kétnyelvűség fontosságával a kisebbségi sorsban élők számára.

TP: a kétnyelvűség helye a tudományok körében, - a kétnyelvűség kutatások története, - definíciók, - nyelvészeti és szociális körülmények a kétnyelvűség kialakulásához, - a nyelvvesztés, - a kétnyelvűség jelensége Magyarországon és Európában, - a kétnyelvűség gyermekkorban, - a kéttannyelvű oktatás története, jelentősége, rendszere, - hazai kéttannyelvű oktatás.

K: a hallgató sajátítsa el az elméleti anyagot, - ismerje fel az összefüggéseket a kétnyelvűség és a kisebbségi nyelvmegtartás között, - ismerje ki magát hazánk kisebbségi oktatási rendszerében, - tudja nyomon követni az idevágó szakirodalmat, - legyen képes a témáról esettanulmányt készíteni

ÉM: 2 ZH referátum

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Bernd Kielhöfer: Zweisprachigkeit in: Handbuch Fremdsprachenunterricht, hrg. von Bausch-Christ-Krumm, Francke Verlag, Tübingen, 1989

Jäger-Manz, Mónika: "Ich sag' dir was!" Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998

AI: Kielhöfer B. – Jonekeit, S. (2002): Zweisprachige Kindererziehung, Stauffenburg Verlag, Tübingen

Die Klänge Europas Europaisches Büro für Sprachminderheiten, 1994

Jampert, K. (2002): Schlüsselsituation Sprache. Leske +Budrich, Opladen

Montanari, E. (2003): Mit zwei Sprachen gross werden. Kösel verlag, München

Maier, W. (1999): Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule Don Bosco Verlag, München

Barta Cs (1999): A kétnyelvűség alapkérdései. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

NEOB 0401 N: Német nemzetiségismeret I.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: ismerkedjenek meg a hallgatók a magyarországi németek történelmével, - bővüljön szókincsük a tárgy speciális szókincsével, - erősödjön nemzetiségi öntudatuk, - képesek legyenek tanulók nemzetiségi kötődését kialakítani ismereteik alapján, - képesek legyenek tájékozódni a szakirodalomban, - önálló kutatómunkát végezni, - más kultúrákat elfogadni és tisztelni.

TP: németek a Kárpát – medencében a honfoglalást megelőzően, - az erdélyi szászok, a Szepesség német lakossága (Zips), - a magyarországi németek betelepítése, - a németség a 19. sz.-ban: városi – falusi, asszimiláció, a magyar nacionalizmus hatása, a németség a kiegyezés után, - az I. világháború és az új nemzetiségi politika, - a magyarországi németek a két világháború között, - a II. világháború nagypolitika és annak hatása a népcsoportra, - a megtorlások, kisebbségpolitika napjainkban.

K: a hallgatók ismerjék a német kisebbség történetét, folytassanak önálló kutatómunkát ezen a területen

ÉM: 2 ZH referátum készítése és gyűjtőmunka prezentálása

TS: szakirodalom tanulmányozása, múzeum – tájházlátogatás, szépirodalmi művek, archív fotól, levelek, egyéb tárgyi emlékek, filmek

KI: Manherz K-Wild K. (2003): Zur Sprache und Volkskultur der Ungarndeutschen Germanistisches Institut, Budapest

Változó Világ23. szerk. Manherz Károly

Die Ungarndeutschen

Útmutató Kiadó 1990

AI: Bellér-Wild-Szabó-Szende: Nationalitätenkunde Tankönyvkiadó Bp. 1990

Bellér : Kurze Geschichte der Deutschen in Ungarn

Fehér: A magyarországi németek kitelepítése 1945-1950 Akadémia Kiadó, Bp. 1988

Ács Zoltán: Nemzetiségek a történelmi Magyarországon Kossuth Könyvkiadó, Bp. 1986

Ginder-Spiegel-Schmidt-Wesner: Hűtlenség a "Hűségben" Suevia Pannonica-Lenau Egyesület 1995

Suevia Pannonica: Archiv der Deutschen aus Ungarn Internationale Historikerkonferenz in BP: 1997

Zielbauer : A magyarországi németek elhurcolása és elűzése

Válogatott szemelvények a korabeli sajtóból 1944-1948

Országos Német Önkormányzat Bp. 1996

Változó Világ23. szerk. Manherz Károly

A Magyarországi németek Útmutató Kiadó 1990

1100 Jahre Zusammenleben Riemer, Rudolf: Die deutsche Ostkolonisation Nummer 1., 2., 3.

Ost-Kurier Studienzentrum für Ost-West-Probleme e.V. München 1991

Fata Marta : Rudolf Hartmann-Das Auge des Volkskundlers

Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde Tübingen 1999

NEOB 0402 N: Német nemzetiségismeret II.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: NEOB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a hallgatók ismerkedjenek meg a német kisebbség tárgyi és szellemi kultúrájával, - bővüljön szókincsük a tárgy speciális szókincsével, - erősödjön nemzetiségi öntudatuk, - képesek legyenek tanulóik nemzetiségi kötődését kialakítani ismereteik alapján, - képesek legyenek tájékozódni a szakirodalomban, - önálló kutatómunkát végezni, - más kultúrákat elfogadni és tisztelni

TP: családi élethez, egyházi évhez kapcsolódó szokások, a német kisebbség tárgyi kultúrája, szellemi kultúra területén végzett gyűjtőmunka

K: a hallgatók ismerjék meg a német kisebbség tárgyi és szellemi kultúráját, - folytassanak önálló kutatómunkát, - legyenek képesek saját gyűjtéseiket feldolgozni az óvodai munkára

ÉM: kutató munka prezentálása, alkalmazása az óvodai gyakorlatra

TS: a tanszék könyvtára, szakirodalom tanulmányozása, múzeum – tájházlátogatás, szépirodalmi művek, archív fotók, levelek, egyéb tárgyi emlékek, filmek anyagokkal

KI: Manherz K-Wild K. (2003): Zur Sprache und Volkskultur der Ungarndeutschen Germanistisches Institut, Budapest

Változó Világ23. szerk. Manherz Károly

Die Ungarndeutschen Útmutató Kiadó 1990

AI: Bellér-Wild-Szabó-Szende: Nationalitätenkunde Tankönyvkiadó Bp. 1990

Bellér : Kurze Geschichte der Deutschen in Ungarn

Fehér: A magyarországi németek kitelepítése 1945-1950 Akadémia Kiadó, Bp. 1988

Ács Zoltán: Nemzetiségek a történelmi Magyarországon Kossuth Könyvkiadó, Bp. 1986

Ginder-Spiegel-Schmidt-Wesner: Hűtlenség a "Hűségben" Suevia Pannonica-Lenau Egyesület 1995

Suevia Pannonica: Archiv der Deutschen aus Ungarn Internationale Historikerkonferenz in BP: 1997

Zielbauer : A magyarországi németek elhurcolása és elűzése

Válogatott szemelvények a korabeli sajtóból 1944-1948

Országos Német Önkormányzat Bp. 1996 Változó Világ23. szerk. Manherz Károly

A Magyarországi németek Útmutató Kiadó 1990

1100 Jahre Zusammenleben

Riemer, Rudolf: Die deutsche Ostkolonisation Nummer 1., 2., 3.

Ost-Kurier Studienzentrum für Ost-West-Probleme e.V. München 1991

Fata Marta : Rudolf Hartmann-Das Auge des Volkskundlers

Institut für donauschwäbische Geschichte und Landeskunde Tübingen 1999

NEOB 0501

N: Német óvodai foglalkozások módszertana I.

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes

EA: Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék meg a hallgatók a szakmódszertanok helyét, szerepét és jelentőségét a német nemzetiségi óvodák életében, - fedezzék fel ezek fontosságát a német nemzetiségi nyelv elsajátítása érdekében, - olyan készségek, attitűdök kialakítása, amelyek segítségével képesek az óvoda minden szegmensében a német nyelv alkalmazására,- sajátítsák el a szakszókincset és tudják ezt alkalmazni, - alakítsák és erősítsék a kisebbségi öntudatot az óvodásokban kisebbségi tartalmak beemelésével, - sajátítsák el a kisebbségi tartalmak óvodai bemutatásának az óvodás korosztály számára érdekes szemléltető bemutatását.

TP: a német, mint másodnyelv helye és szerepe az óvodában, a német, mint a napirend nyelve, a német nyelv alkalmazásának elvei, a német nyelvű kezdeményezések helye az óvodai nevelés rendszerében, szerepük, fontosságuk a kétnyelvű nevelés kialakításában, - a nemzetiségi nevelés a szakmódszertanokban, illetve a nemzetiségi nyelvű foglalkozásokban, tervezetek írása német nyelven, nemzetiségi tartalmak beépítése a szakmódszertani foglalkozásokba, a német nyelvű irodalmi foglalkozások szerepe az identitástudat kialakításában és a nyelvi nevelésben, -eszközök az óvodai nevelésben,. melyek a szemléletesség elvét érvényesítik.

K: a hallgató legyen képes a német nyelvű foglalkozások elméleti ismeretei alapján gyakorlatban foglalkozások tervezésére és megtartására, - legyen képes az elsajátított szakszókincs alapján a német nyelvű foglalkozások megtervezésére és megtartására, - a szakirodalom feldolgozására, - német nemzetiség szellemi és tárgyi kultúrájának megismertetésére a gyermekek számára szemléletesen és érdekesen, - a kisebbségi öntudat kialakításra, fejlesztésére, - a másság, tolerancia, mint érték szemléletének elfogadtatására

ÉM: 2 ZH, tervezetek készítése

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Jäger-Manz, Mónika:”Ich sag’ dir was!” Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, (1998) Loos, R. (2004): Praxisbuch Spracherwerb und Sprachförderung im Kindergarten. Don Bosco Verlag, München

AI: Christensen, Netti-Launer, Irmgard:Über das Spiel der Vorschulkinder , Volk und Wissen Volkseigener Verlag , Berlin, 1984

Die Natur, hrg.von Arndt, Marga , Volks und Wissen Volkseigener Verlag , Berlin,1983

Göbel-Müller-Schneider:Du und Ich Langenscheidt,1983

Handbuch Fremdsprachenunterricht,hrg. von Bausch-Christ-Krumm ,Francke Verlag, Tübingen,(1989), Mammel Rosa :Methodik der muttersprachlichen Beschäftigungen im Kindergarten,OPI,Budapest, (1983) Petőcz jánosné:Ausgewählte Probleme der frühen Fremdsprachenvermittlung Baja, (1993)Talabér Ferencné: Spiel mit dem Wort. Spiel mit der Sprache. Budapest (1998), Die Klänge Europas Europäisches Büro für Sprachminderheiten, (1994), Maier, W. (1999): Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule Don Bosco Verlag, München,Ringler, M. (2004): Kompetent mehrsprachig. Sprachförderung und interkulturelle Erziehung im Kindergarten. Brandes – Apsel verlag, Frankfurt a. M. Fthenakis, W.E. – Diekmeyer,, U. (1985): Zweisprachigkeit im Kindergarten. Verlag Ludwig Auer, Donauwörth.

NEOB 0502 N: Német óvodai foglalkozások módszertana II.

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: NEOB 0501 **É:** kollokvium

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Ismerjék meg a hallgatók a szakmódszertanok helyét, szerepét és jelentőségét a német nemzetiségi óvodák életében, - fedezzék fel ezek fontosságát a német nemzetiségi nyelv elsajátítása érdekében, - olyan készségek, attitűdök kialakítása, amelyek segítségével képesek az óvoda minden szegmensében a német nyelv alkalmazására,- sajátítsák el a szakszókincset és tudják ezt alkalmazni, - alakítsák és erősítsék a kisebbségi öntudatot az óvodásokban kisebbségi tartalmak beemelésével, - sajátítsák el a kisebbségi tartalmak óvodai bemutatásának az óvodás korosztály számára érdekes szemléltető bemutatását.

TP: A német, mint másodnyelv helye és szerepe az óvodában, a német, mint a napirend nyelve, a német nyelv alkalmazásának elvei, a német nyelvű kezdeményezések helye az óvodai nevelés rendszerében, szerepük, fontosságuk a kétnyelvű nevelés kialakításában, - a nemzetiségi nevelés a szakmódszertanokban, illetve a nemzetiségi nyelvű foglalkozásokban, tervezetek írása német nyelven, nemzetiségi tartalmak beépítése a szakmódszertani foglalkozásokba, a német nyelvű irodalmi foglalkozások szerepe az identitástudat kialakításában és a nyelvi nevelésben, -eszközök az óvodai nevelésben,. melyek a szemléletesség elvét érvényesítik.

K: A hallgató legyen képes a német nyelvű foglalkozások elméleti ismeretei alapján gyakorlatban foglalkozások tervezésére és megtartására, - legyen képes az elsajátított szakszókincs alapján a német nyelvű foglalkozások megtervezésére és megtartására, - a szakirodalom feldolgozására, - német nemzetiség szellemi és tárgyi kultúrájának megismertetésére a gyermekek számára szemléletesen és érdekesen, - a kisebbségi öntudat kialakításra, fejlesztésére, - a másság, tolerancia, mint érték szemléletének elfogadtatására.

ÉM: tervezetek készítése, szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Jäger-Manz, Mónika:”Ich sag’ dir was!” Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest,1998

Loos, R. (2004): Praxisbuch Spracherwerb und Sprachförderung im Kindergarten. Don Bosco Verlag, München

AI: Christensen, Netti-Launer, Irmgard:Über das Spiel der Vorschulkinder , Volk und Wissen Volkseigener Verlag , Berlin, (1984)

Die Natur, hrg.von Arndt, Marga , Volks und Wissen Volkseigener Verlag , Berlin,(1983)

Göbel-Müller-Schneider:Du und Ich Langenscheidt,(1983)

Handbuch Fremdsprachenunterricht,hrg. von Bausch-Christ-Krumm ,Francke Verlag, Tübingen ú, (1989), Mammel Rosa :Methodik der muttersprachlichen Beschäftigungen im

Kindergarten,OPI,Budapest,(1983), Petőcz jánosné:Ausgewählte Probleme der frühen

Fremdsprachenvermittlung Baja,(1993),

Talabér Ferencné: Spiel mit dem Wort. Spiel mit der Sprache. Budapest (1998)

Die Klänge Europas Europaisches Büro für Sprachminderheiten, (1994)

Maier, W. (1999): Deutsch lernen in Kindergarten und Grundschule Don Bosco Verlag, München,

Ringler, M. (2004): Kompetent mehrsprachig. Sprachförderung und interkulturelle Erziehung im Kindergarten. Brandes – Apsel verlag, Frankfurt a. M.

Fthenakis, W.E. – Diekmeyer,, U. (1985): Zweisprachigkeit im Kindergarten. Verlag Ludwig Auer, Donauwörth.

NEOB 0601 N: Német irodalmi alapismeretek

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a hallgató nyelvi kompetenciájának fejlesztése a német nyelvű irodalom eszköztárának segítségével, - a német nyelvű kultúrtörténeti ismeretek kibővítése és rendszerezése, -korstílusok, irányzatok, műfajok német sajátosságainak megismerése, - irodalmi élmények befogadása, - a hallgató szövegelemző – és értő készségének fejlesztése német nyelvű irodalmi szövegekkel.

TP: lovagi és lírai költészet a középkorban, a Sturm und Drang korszak irodalmáról, a német klasszika irodalma, a német romantika irodalama, a naturalizmus, fin de siecle, a regény, a dráma és a líra a 20. században szemelvények alapján

K: a hallgató legyen képes: irodalmi szövegek megértésére, elemzésére, tudja gondolatait egy adott szöveg alapján németül megfogalmazni, tudjon spontán nyelvi megnyilatkozásokra, legyen képes rövid dolgozatokat egy – egy adott mű kapcsán szempontok alapján alkotni

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés; 1 ZH, referátumok, házi dolgozat

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Uhlig, G. (1991, Hrsg): Proben aus der deutschen Literatur. Verlag für Deutsch, München; Sarolta Lipóczi – Charlotte Ennser (hrsg). Beiderseits. Lesebuch zur deutschsprachigen Literatur des 20. Jahrhunderts; Literatur zum Anfassen. Vorschläge zu einem produktiven Umgang mit Literatur (Max Hueber Verlag (1991); lesen+verstehen 2; Pädagogische Verlagsgesellschaft, Wien (Ein Lesebuch für die 8. Schulstufe von Jakob Ebner)

AI: Waldmann, G. (2000): Produktiver Umgang mit Literatur im Unterricht. Schneider Verlag Hohengehren GmbH; Sachwörterbuch für den Literaturunterricht (Volk und Wissen, Berlin 1975) Grabert - Mulot - Nürnberger: Geschichte der deutschen Literatur (Bayrischer Schulbuch-Verlag 1990); Schnell, Ralf (1995): Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945 Verlag Metzler, stuttgart); Deutsche Literatur in Epochen (Barbara Baumann - Birgitta Oberle, Hueber München); H. Weischer, M. Janus, H. Schuller-Auger: Deutsche Literatur im Überblick

NEOB 0701 N: Német gyermekirodalom óvodapedagógusoknak I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: gyermekirodalmi és irodalomdidaktikai alapismeretek elsajátítása egy szerű gyermekirodalmi szövegek felhasználásához, - a hallgatók világlátásának, problémaérzékenységének, irodalmi ízlésének, szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztése, - a német gyermekirodalom legfontosabb irányzatainak, műveinek megismerése, - a gyermekirodalom, mint játékos, kreatív, nyelvelsajátítás a belsőleg motivált kommunikáció eszközének elsajátítása.

TP: mesék, gyermektörténetek, mai mesefeldolgozások, - írott szöveg összevetés e a hangjátékkal, - a szöveg műfajának megváltoztatása, egyszerűsítése, - alkotóelemekből vers, próza építése, - hiányzó elemek kiegészítése, gyermekirodalmi szövegek összekapcsolása táncsal, mozgással, - illusztrációk készítése, gyűjtése gyermekektől, - gyermekirodalom helye a nyelvoktatásban, - bevezetés a német gyermekirodalomba, - népköltészet, - Des Knaben Wunderhorn, Alte deutsche Lieder, Eulenspiegelschwanke, Münchhausen – Geschichten, Grimm - mesék

K: a hallgató legyen képes felismerni a szövegben rejlő kreatív feldolgozási lehetőségeket, - legfontosabb szövegeket könyv nélkül sajátítsa el, - sajátítsa el a szak alapvető szókincsét

ÉM: gyakorlati jegy, a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés, 2 ZH, mesemondás

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Manfred Marquardt (1991): Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur (Stam Verlag, Bardtschlagel Verlag Köln; Éva Szóts(1998): Handbuch zur deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur (Päd. Fakultät der Eötvös J. Hochschule Baja;Pesch, Dieter (1989,Hrsg.): Bilderbücher. Rheinland-Verlag GmbH, Köln; Schön, M.- Harmath, K.(1998): Bäumelein, Träumelein. Reime, Lieder und Spiele aus Hajosch. Bp., LdU

AI: Geschichte der deutschen Kinder- und Jugendliteratur (Verlag Metzler, Stuttgart, 1990), Hajna Stoyan - Kaspar H. Spinner - Mária Németh(1998): Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur (Nemzeti Tkk. Rt. 1998.); Germann, H. et al.(2001): Töne für Kinder, kopaed, München; Dahrendorf, Malte (1996): Vom Umgang mit Kinder- und Jugendliteratur. Volk und Wissen; Baum, Heike (2002): Da bin ich fast geplatzt! – Vom Umgang mit Wut und Aggression Kösel Verlag, München

NEOB 0702 N: Német gyermekirodalom óvodapedagógusoknak II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: NEOB 0701 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: Gyermekirodalmi és irodalomdidaktikai alapismeretek elsajátítása egy szerű gyermekirodalmi szövegek felhasználásához, - a hallgatók világlátásának, problémaérzékenységének, irodalmi ízlésének, szókincsének, nyelvi kifejezőkészségének fejlesztése, - a német gyermekirodalom legfontosabb irányzatainak, műveinek megismerése, - a gyermekirodalom, mint játékos, kreatív, nyelvelsajátítás a belsőleg motivált kommunikáció eszközének elsajátítása.

TP: Tematikai és formai sokszínűség a mai gyermekirodalomban, - fantázia és felelősségvállalás Michael Ende Momo című könyve alapján, - A család megváltozott szerepe Christine Nöstlinger, Peter hartling, Gudrun Mebs, Nelle Maar, Uwe Timm és mások gyermek könyvei alapján, - a képeskönyv az óvodai irodalom foglalkozásokon, -rövid történetek gyermekekről, osztrák gyermeklírát, - játék a nyelvvel

K: a hallgató legyen képes felismerni a szövegben rejlő kreatív feldolgozási lehetőségeket, - legfontosabb szövegeket könyv nélkül sajátítsa el, - sajátítsa el a szak alapvető szókincsé

ÉM: mesemondás, szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Manfred Marquardt (1991): Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur (Stam Verlag, Bardenschlager Verlag Köln; Éva Szóts(1998): Handbuch zur deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur (Päd. Fakultät der Eötvös J. Hochschule Baja;Pesch, Dieter (1989,Hrsg.): Bilderbücher. Rheinland-Verlag GmbH, Köln

AI: Geschichte der deutschen Kinder- und Jugendliteratur (Verlag Metzler, Stuttgart, 1990), Hajna Stoyan - Kaspar H. Spinner - Mária Németh(1998): Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur (Nemzeti Tkk. Rt. 1998.); Germann, H. et al.(2001): Töne für Kinder, kopaed, München; Dahrendorf, Malte (1996): Vom Umgang mit Kinder- und Jugendliteratur. Volk und Wissen; Baum, Heike (2002): Da bin ich fast geplatzt! – Vom Umgang mit Wut und Aggression Kösel Verlag, München

NEOB 0801 N: Magyarországi német nemzetiség irodalma

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a hallgató ismerje meg a magyarországi németek irodalmának legjelesebb képviselőit,- a Kárpát – medence területének német nyelven írott műveit, ismerje ki magát a szakirodalomban, -legyen képes iskolai irodalmi műsorok összeállítására, - ismerkedjen meg a nyelvjárás szerepével az irodalomban, - erősödjön nemzetiségi kötődése.

TP: német nyelvű írásbeliség a Kárpát – medencében, a magyarországi német irodalom és gyermekirodalom alkotói, műveik, kiemelkedő jelentőségű kötetek, - szakirodalmi ismeretek, - műelemzések, melyek során a hallgatók mélyebben megismerkednek az identitással, a mai magyarországi németek problémáival, helyzetével a művészet segítségével, - gyermekirodalmi művek didaktizálása, műsorok összeállítása.

K: előírt irodalom ismerete, - referátum , - szemináriumi dolgozat

ÉM: 2 ZH

TS: tanszéki könyvtár, intézeti könyvtár, Neue Zeitung aktuális oldalai, rádió, televízió, Német Színházban felolvasó estek látogatása

KI: Szabó-Schuth: Ungarndeutsche Literatur der siebziger achtziger Jahre
Südstdeutsches Kulturwerk Verlag, München 1991

Daczi M- Klein Á.- Zrinyi A.(2002) : Lies mit! Denk mit! Ungarndeutsche Autoren im Unterricht.
Grimm Kiadó, Szeged.

AI: Josef Michaelisz: Sturmvolle Zeiten VudAK, Bp. 1992

Valeria Koch: Zuversicht Tankönyvkiadó, Bp. 1982

Josef Mikonya: Krähen auf dem Essigbaum VUdAK, Bp. 1994

Georg Wittmann: Am Burghügel Tankönyvkiadó, Bp. 1989

Das Zweiglein/ Anthologie junger ungarndeutscher Dichter Tankönyvkiadó, Bp, 1989

Bellér-Wild-Szabó-Szende: Nationalitätenkunde Tankönyvkiadó, Bp. 1990

Tiefe Wurzeln/ Eine ungarndeutsche Anthologie Magyarországi Németek Szövetsége, Bp. 1974

Igele-Bigele/ Ungarndeutsche Kinderanthologie Tankönyvkiadó, Bp. 1980

Robert Becker: Faltertanz VUdAK, Bp. 1997

Franz Sziebert: Unzuverlässig ? LdU, Bp. 1998

Bekenntnisse-Erkenntnisse(Ungarndeutsche Anthologie). Lehrbuchverlag, Budapest. 1979.

Igele-Bigele Ungarndeutsche Kinderanthologie. Lehrbuchverlag Budapest 1980.

Bayer Béla : Graublau Megyei Könyvtár Szekszárd. 1996.

Michaelis Josef: Zauberhut. Tankönyvkiadó .

NEOB 0901 N: Magyarországi német nemzetiség gyermekirodalma

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a hallgató ismerje meg a magyarországi németek gyermekirodalmának legjelesebb képviselőit és műveit - ismerje ki magát a szakirodalomban, - legyen képes óvodai irodalmi műsorok összeállítására, - ismerkedjen meg a nyelvjárás szerepével az irodalomban, - erősödjön nemzetiségi kötődése, a másságot legyen képes elfogadni, - legyen képes a gyermekek nyelvi készségeit nemzetiségi identitását fejleszteni a kisebbségi gyermekirodalom segítségével.

TP: a magyarországi német gyermekirodalom alkotói, műveik, kiemelkedő jelentőségű kötetek, - szakirodalmi ismeretek, - műelemzések, a gyermekirodalmi alkotások didaktizálásának lehetőségei gyermekirodalmi műsorok összeállítása, néhány jelentősebb mű elsajátítása.

K: előírt irodalom ismerete, - referátum, - szemináriumi dolgozat,

ÉM: 1 ZH

TS: tanszéki könyvtár, intézeti könyvtár, Neue Zeitung aktuális oldalai, rádió, televízió, Német Színházban felolvasó estek látogatása.

KI: Michaelis J.(1991): Zaubershut Tankönyvkiadó Budapest

Daczi M- Klein Á.- Zrinyi A.(2002) : Lies mit! Denk mit! Ungarndeutsche Autoren im Unterricht. Grimm Kiadó, Szeged.

AI: Igele-Bigele/ Ungarndeutsche Kinderanthologie Tankönyvkiadó, Bp. 1980

Der Teufelsgipfel. Ungarndeutsche Volksmarchen für Kinder. Gesammelt in Palkan von Ede Herger Horak G. und K. (1988): Kinderlieder Reime und Spiele der Ungarndeutschen Ungarndeutsche Studien „. Budapest

Wild K. – Metzler R. (1982): Hoppe, hoppe Reiter (Reime, Lieder aus der Baranya)

KLotz K. (1973): Ringel, Ringel Reihen. Lieder, Spiele und Reime und marchen für Kinder. Budapest

Mammel, R.- Heves F. (1982): Tritt in den Kreis. Abzahlverse, Tanzspiele, Knireiterversen, Neckverse, Schnellsprechverse, Lieder, Kreis- und spiele für Vorschulkinder. Budapest

Manherz K. (1975): Patsch handel z'samm.. Kinderlieder, Reime und KInderspiele. Budapest.

NEOB 9901 N: Komplex nemzetiségi szigorlat – óvodapedagógus

T: MF: 5. F: R: őszi Ó/H: 0 K: 0

EF: NEOB 0401; NEOB 0402; NEOB 0801; É: szigorlat
NEOB 0901

TF: Dr Klein Ágnes **EA:**

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a tantárgyelem célja, hogy komplex módon számon kérje a hallgatók már megszerzett elméleti ismereteit a nemzetiségi ismertek és irodalom területén, amelyek birtokában képesek a kisebbségről szerzett ismereteik átadására a gyermekek a német kisebbséghez való kötődésének kialakítására, elmélyítésére

TP: családi élethez, egyházi évhez kapcsolódó szokások, a német kisebbség tárgyi kultúrája-németek a Kárpát – medencében a honfoglalást megelőzően, - az erdélyi szászok, a Szepesség német lakossága (Zips), - a magyarországi németek betelepítése, - a németség a 19. sz.-ban: városi – falusi, asszimiláció, a magyar nacionalizmus hatása, a németség a kiegyezés után, - az I. világháború és az új nemzetiségi politika, - a magyarországi németek a két világháború között, - a II. világháború nagypolitika és annak hatása a népcsoportra, - a megtorlások, kisebbségpolitika napjainkban, német nyelvű írásbeliség a Kárpát – medencében, a magyarországi német irodalom és gyermekirodalom alkotói, műveik, kiemelkedő jelentőségű kötetek,

K: elméleti anyag ismerete, - szakszókincs ismerete

ÉM: szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Manherz K-Wild K. (2003):Zur Sprache und Volkskultur der Ungarndeutschen Germanistisches Institut ,Budapest

Változó Világ23. szerk. Manherz Károly

Die Ungarndeutschen, Útmutató Kiadó (1990)

Szabó-Schuth: Ungarndeutsche Literatur der siebziger achtziger Jahre

Südostdeutsches Kulturwerk Verlag, München (1991)

Daczi M- Klein Á.- Zrinyi A.(2002) : Lies mit! Denk mit! Ungarndeutsche Autoren im Unterricht. Grimm Kiadó, Szeged.

AI: Bellér-Wild-Szabó-Szende:Nationalitätenkunde, Tankönyvkiadó Bp. (1990)

Bellér :Kurze Geschichte der Deutschen in Ungarn, Fehér:A magyarországi németek kitelepítése (1945-1950), Akadémia Kiadó,Bp.(1988), Ginder-Spiegel-Schmidt-Wesner:Hütlenség a"Húségben", Suevia Pannonica-Lenau Egyesület (1995), Suevia Pannonica:Archiv der Deutschen aus Ungarn, Internationale Historikerkonferenz in BP:(1997), Zielbauer :A magyarországi németek elhurcolása és elűzése

Válogatott szemelvények a korabeli sajtóból (1944-1948), Riemer,Rudolf:Die deutsche Ostkolonisation Nummer 1.,2.,3.

Ost-Kurier Studienzentrums für Ost-West-Probleme e.V. München (1991)

-Das Zweiglein/ Anthologie junger ungarndeutscher Dichter

Tankönyvkiadó, Bp, (1989), -Tiefe Wurzeln/ Eine ungarndeutsche Anthologie

Magyarországi Németek Szövetsége, Bp. (1974), -Igele-Bigele/ Ungarndeutsche Kinderanthologie, Tankönyvkiadó, Bp. (1980)

NEOB 1001 N: A hazai német sajtó elemzése

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A hazai német nyelvű média segítségével a hallgatók szerezzenek átfogó ismereteket a német nemzetiség, valamint a magyar társadalmi és kulturális élet eseményeiről. Erősödjön a nemzetiségi kötődés iránti igényük, legyenek tájékozottak a kisebbségi létből fakadó lehetőségek kihasználására vonatkozó, valamint a problémák megoldására irányuló kérdésekben.

TP: Az ide vonatkozó újságcikkek, valamint a rádió és televízió nemzetiségi és etnikai kérdésekkel foglalkozó műsorainak folyamatos figyelemmel kísérése, részletes elemzése. A politikai, gazdasági és kulturális események német nyelven történő olvasása és feldolgozása a szókincs bővítését is szolgálja.

K: A hallgatók ismerjék meg a német nemzetiség életével foglalkozó sajtótermékeket, a megfelelő szókincs elsajátításával legyenek képesek a különböző témájú cikkek globális megértésére, továbbgondolására és munkájukban való felhasználására.

ÉM: ZH, referátumok

TS: computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Sturm, Hertha(1987): Medienwirkungen auf Wahrnehmung, Emotion, Kognition. Eine Grundlage für medienpädagogisches Handeln. In: Ludwig J. Issing (Hrsg) Medienpädagogik im Informationszeitalter; Edelhoff, C. (1986): Die Funktion der Medien im Fremdsprachenunterricht. In: Ehnert, R./Piepho, (hrsg.): Fremdsprachen lernen mit Medien ; Solmecke, G.(1993): Texte hören, lesen und verstehen. Berlin – München Außerdem: Das regelmäßige Lesen von den Zeitungen Neue Zeitung und/oder Pester Lloyd und/oder Budapester Rundschau

AI: Haller, M. (1997): Die Reportage. Ein Handbuch für Journalisten. Konstanz, UVK Medien; Niehr, Thomas (2003): „Hallo Karl-Josef, ich bin der 2. 222 Besucher deiner Homepage”Linguistische Anmerkungen zum Umgang mit „Neuen Medien” in der politischen Kommunikation (In: Muttersprache Jg 113.; Thoma, Chr. (1992): Das wohltemperierte Kind. Wie Kinderzeitschriften Kindheit form(t)en. Frankfurt

NEOB 1101 N: Német kultúra és civilizáció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Dr. Klein Ágnes

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: a hallgatók ismerjék a német nyelvterület történelmének néhány korszakát, - az általános műveltséghez tartozó német kultúrát (tágabb értelemben vett), - ismerjék a tartalomalapú nyelvoktatás segítségével a történelem szaknyelv alapjait

TP: a germánok, - a Német – Római Császárság létrejötte, - a lovagi kultúra, - a reformáció, - a felvilágosodás és következményei, - az egységes Németország kialakulása, - Németország a 20. században

K: a hallgató legyen képes az egyes korszakokról tanult ismereteket önállóan összefoglalni, - legyen képes adekvát módon írásban a témákról ismereteit kifejteni, - sajátítsa el a tárgy szakszókincsét

ÉM: írásbeli házi dolgozatok, referátumok adott témáról

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Renate Luscher (1997): Deutschland nach der Wende. München, Verlag für Deutsch; Tatsachen über Deutschland. Frankfurt, 1996 Sozietäts-Verlag; Günther; Österreich. Tatsachen und Zahlen (Bundespressdienst, Wien, 1999); Die aktuelle Wochen- und Tagespresse Bradean-Ebinger, Nelu (2001): Mitteleuropa als Sprach- und Kulturraum (In: Színes eszmék nem alszanak... Köszöntőkönyv Szépe György 70. születésnapjára. Lingua Franca Csoport, Pécs (Szerk: Andor J. – Szűcs T. – Terts I.)

AI: Günther Haensch – Annette Lallemand – Annick Yaiche: Kleines Deutschland Lexikon. München, 1994 Verlag C. H. Beck; Berlin für junge Leute (1991) Hrsg. Informationszentrum Berlin, 1991; Deutschland – Forum für Politik, Kultur und Wirtschaft; Hagenbüchle, Roland (2002): Von der Multikulturalität zur Interkulturalität. Verlag Königshausen und Neumann Würzburg

NEOB 1201 N: A gyermek, mint téma a német irodalomban

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Klein Ágnes **EA:** Szabóné dr. Daczi Margit

B: Óvodapedagógus szakon kötelezően választható.

C: A választott pályán szükséges érzelmi intelligencia, empátiás képesség elmélyítése színvonalas művészi alkotások segítségével. Az olvasás élményének nevelő, emberformáló hatását a majdani óvodapedagógus képes legyen hitelesen közvetíteni a kisgyermeknek

TP: Német nyelvű szerzők műveinek olvasása, megbeszélése, amelyekben a gyermek áll a középpontban; a gyermek helyzete családjában és szűkebb környezetében. A hallgatók tudjanak jó ízléssel válogatni a német gyermektémájú irodalomban; az olvasott művek kapcsán legyenek képesek önálló gondolat kifejtésre, élethelyzetek elemzésére német nyelven

K: Referátum(ok) készítése ill. házi dolgozat írása előzetes konzultáció alapján a hallgató által szabadon választott irodalmi műről.

ÉM: a fenti kompetenciák kialakítása céljából szükséges a folyamatos oktatói ellenőrzés; referátum, házi dolgozat

TS: tanulószoba, computerterem, a tanszék könyvtára segédanyagokkal

KI: Christoph Werr (1991): Literatur zum Anfassen (München, Hueber, Daczi-Klein-Zrínyi(2002: Lies mit, denk mit! (Szeged, Grimm,) , Éva Szóts (1998): Handbuch zur deutschsprachigen Kinder- und Jugendliteratur (Päd. Fakultät der Eötvös J. Hochschule Baja,

AI: Manfred Marquardt(1995): Einführung in die Kinder- und Jugendliteratur (Stam Verlag, Bardenschlager Verlag Köln; Maier, K. E. (1993): Das problemorientierte Jugendbuch In: Jugendliteratur. Bad Heilbrunn Geschichte der deutschen Kinder- und Jugendliteratur (Verlag Metzler, Stuttgart, 1990), Hajna Stoyan - Kaspar H. Spinner - Mária Németh: Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur (Nemzeti Tkk. Rt. 1998; Ewers, H. –H. (Hrsg.)(1992): Komik im Kinderbuch. Weinheim und München

Óvodapedagógus szak - gyakorlati képzés programja - nappali tagozat

Bevezetés

- a PTE IGYFK-n folyó gyakorlati képzés programja: figyelembe veszi az óvodai nevelés országos alapprogramját (137/1996) illeszkedik a főiskolai szintű óvodapedagógus szak programjához, és a szak képesítési követelményeihez (158/1994).
- A gyakorlati képzés során a hallgatók képessé válnak a 3-7 éves korú gyermekek óvodai nevelésének ellátására, az óvoda, óvó-védő, szociális és nevelő – személyiségfejlesztő funkciójának irányítására.
- **A gyakorlati képzés programja a PTE IGYFK-n folyó gyakorlati képzés célját, feladatát, követelményeit időkereteit és megvalósítási formáit tartalmazza.** A sajátos szervezeti formák: egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, tantárgyakhoz kapcsolódó gyakorlat, nyári gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat.
- A gyakorlati képzés a tartalmi fejlesztés lehetőségeként értelmezendő.

Kiindulási pont: az óvodapedagógus **várható óvodai feladatköreire** való felkészítés, és **az óvodában ellátandó feladatok** megfogalmazása.

Az óvodapedagógus várható óvodai feladatkörei

1. Nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés – személyiségfejlesztés).
2. Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása.
3. Differenciált fejlesztés – egyéni bánásmód alkalmazása.
4. Segédeszközök előállítása, oktatástechnikai eszközök kezelése.
5. Speciális foglalkozások (úszás, gyermektorna, gyógytorna, bábjátás, kézműves ismeretek, fejlesztő foglalkozás stb.) tartása, képesítés alapján.
6. Egészségügyi, szociális, viselkedési rendellenességek felismerése, kezelése, az esetek továbbítása kompetens szakemberek felé.
7. Családdal való kapcsolattartás (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, családlátogatás, beszélgetés stb).
8. Szabadidős tevékenységek; séták, kirándulások, nyári táborok.
9. Rendezvények, ünnepek szervezése.
10. Dokumentum készítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemterv tervezet, vázlat
11. Adminisztráció: nyomtatványok (csoportnapló, étkezők nyilvántartása stb.).
12. Kapcsolattartás szervezetekkel, intézményekkel.
13. Innovatív tevékenység.
14. Óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadvány szerkesztés, menedzselés).
15. Vállalkozások szervezése, szociális tevékenységek.

I. A gyakorlati képzés általános követelményei

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az **óvodapedagógus kép** fogalmazódik meg.

Általános követelmények:

A hallgató a képzési idő végére

- ismerje az óvoda alapfeladataiból eredő különböző óvodapedagógusi szerepeket és azok tevékenységformáit, legyen jártas ezek gyakorlati betöltésében.
- ismerje a családokban az óvodát megelőző nevelésben, az óvodában és az iskolai kezdő szakaszban preferált értékeket.
- tudja feltárni a gyermekek óvoda előtti és óvodán kívüli tapasztalatait, fejlődési körülményeit, adottságait és képességeik szintjét;
- ismerje a 3-7 éves gyermekek továbbfejlődési esélyeit, az iskolában várható követelményeket.
- ismerje az óvodás gyermekek családi nevelésének befolyásolási, segítői lehetőségeit.

Legyen képes az alkalmazás szintjén

- az óvodai nevelőmunka tartalmának ismeretében annak tervezésére, szervezésére, szakszerű elemzésére, értékelésére. A megvalósítás során jellemezze magas szintű metodikai kultúra, eljárásai a kisgyermek fejlesztését hatékonyan szolgálják.
- az óvodás gyermek tanulását szolgáló fejlesztő tevékenységek irányítására, a műveltség tartalmakat, a kultúra értékeit a gyermekek sajátosságaihoz igazodva közvetíteni, s ezzel az iskolai életmódra történő felkészülést irányítani.
- a sikeres kommunikációra a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel (gondozónő, kollégák, szülők stb).
- a gyermeki személyiség fejlettségének, esetleges problémáinak diagnosztizálására és ennek alapján a differenciált fejlesztésre.
- érvényesíteni a lassabban fejlődők, zavarokkal, nehézségekkel küzdők, testi-, lelki, mentális és szociális értelemben más gyerekek nevelésének, fejlesztésének differenciáló szemléletét.
- a gyermeki kreativitás, az átlagot meghaladó teljesítményű, fejlődési ütemű gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
- az óvodás gyermek, önmaga ismerete és szakmai felkészültsége alapján az alternatív programok közötti választásra és adaptálásra.

II. Célok, feladatok

Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.

- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk szintereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvónői szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és tantárgypedagógiai ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

III. A gyakorlati képzés főbb szinterei

A gyakorlati képzés időtartama: 3 év (6 félév), az alapképzésre fordított idő 30 %-a.

A hallgató a 6. félév során **több** gyakorlati szintérrel ismerkedik, sajátos szervezeti formákban /óvoda, iskola, bölcsőde, alternatív óvoda, speciális intézmény/.

A gyakorlati képzés főbb szinterei

1. **PTE IGYFK Gyakorlóóvoda:** (csoportos gyakorlat, egyéni gyakorlat)
2. **külső gyakorlóléhelyek:** (nyári nevelési gyakorlat, egyéni gyakorlat, bölcsőde, iskola, speciális intézmény, tábor)
3. **területi óvodák:** (összefüggő külső szakmai gyakorlat)

A feladatköröket az SZMSZ-ben és az Együttműködési Szabályzatban indokolt megfogalmazni (intézmények vezetői). A gyakorlatvezetőknek, hallgatóknak külön Útmutató is készül.

A gyakorlati képzést segítő szervezeti egységek

Főigazgatóság, Tanszékek, Tanulmányi Osztály, Bizottságok, Gazdasági Iroda, Főigazgatói Hivatal, Könyvtár – Médiatár.

A gyakorlati képzésben résztvevő szakemberek

Gyakorlati képzési főigazgató-helyettes, szakfelelős, tanszékvezetők, szaktárgyak oktatói, tantárgypedagógusok, gyakorló intézmények vezetői, koordinátorok (tanszéki, intézményi) gyakorlatvezetők.

IV. A gyakorlati képzés struktúrája

A struktúra 4 szakaszt tartalmaz, mely a folyamatosságra, fokozatosságra épül, és a **tevékenykedtetési** struktúrákat figyelembe veszi.

Szakaszok

A. I. félév: **A pedagógiai tájékozódás és tapasztalatszerzés szakasza**

- óvoda (egyéni gyakorlat)

B. II. félév: **A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza**

- 1 nap bölcsődében
- Gondozás és játéktevékenység lehetőségeinek gyakorlása (egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, nyári gyakorlat)

C. III-IV-V. félév: **A pedagógiai tevékenység gyakorló szakasza**

- Vizuális és irodalmi nevelés
- Testnevelés és ének-zenei nevelés
- Matematika és a környezet megismerésére nevelés
(egyéni gyakorlat, csoportos gyakorlat, nyári gyakorlat).
- III. félév 1 nap iskola

D. VI. félév: **Az önálló pedagógiai tevékenység szakasza**

- Összefüggő szakmai gyakorlat
- Zárófoglalkozás (egyéni gyakorlat, csoportos összefüggő gyakorlat, zárófoglalkozás).

V. A képzési formák struktúrája

Félévek						
Képzési formák	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Egyéni komplex óvodai gyakorlat	4 nap ai 20 óra	5 nap ai 22 óra	5 nap ai 22 óra	5 nap ai 22 óra	5 nap ai 22 óra	zárófogl. 4 óra
Csoportos óvodai gyakorlat		42 óra gyj 3 kr.	42 óra gyj 4 kr.	42 óra gyj 4 kr.	42 óra gyj 4 kr.	
Nyári gyakorlat		1 hét 20 óra ai		1 hét 20 óra ai		
Összefüggő óvodai gyakorlat						200 óra 9 kr.
Tréningek szakmai gyakorlata	30 óra ai		15 óra ai			
Speciális modulok szakmai gyakorlata			30 óra gyj 3 kr		30 óra gyj 3 kr	

Az óraszámok megoszlása

egyéni komplex óvodai gyakorlat	I-VI. félév	112 óra
csoportos óvodai gyakorlat	II, V. félév	168 óra
6 hetes külső szakmai gyakorlat	VI. félév	200 óra
nyári nevelési gyakorlat (1-1 hét)	II. + IV. félév	40 óra
tréningek szakmai gyakorlata	I. + III. félév	45 óra
spec. modulok szakmai gyakorlata	III + V. félév	60 óra
	Összesen:	625 óra

VI. A képzési formák programja

1. Egyéni komplex óvodai gyakorlat I - VI.
(egyéni beosztás szerint)

Időrendje, és kerete:

I. félév	4 nap	IV. félév	5 nap
II. félév	5 nap	V. félév	5 nap
III. félév	5 nap	VI. félév	2 nap

Feladata: Ismerkedés az óvodával, bölcsődével, iskolával, tapasztalatszerzés az egyes intézmények eltérő és hasonló vonásairól. Az óvodás gyermek megismerése, életének, tevékenységének megfigyelése, és a tevékenységek szervezésére, irányítására való felkészítés. Az óvodai nevelőmunka folyamatának megfigyelése, gyakorlása. A család és az óvoda együttnevelő tevékenységének megismerése. Az óvodás gyermek és az óvónő kapcsolatának megfigyelése, a kapcsolattartás, a kommunikációs képesség fejlesztése. A megadott szempontok alapján, Pedagógiai napló vezetése. A csoport aktualitásaihoz, programjához igazodó tevékenységeken aktív részvétel. (kirándulások, óvodai rendezvények, stb.)

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, oktató

Szinterek: Gyakorlóóvoda, külső gyakorlóhelyek.

2. Csoportos óvodai gyakorlat I., V - X.

(hallgatói kiscsoportok, órarendi beosztás szerint)

Időrendje és kerete:	II. félév	42 óra /heti 4 óra/	gyj
	III. félév	42 óra /heti 4 óra/	gyj
	IV. félév	42 óra /heti 4 óra/	gyj
	V. félév	42 óra /heti 4 óra/	gyj

Feladata: a hallgatói gyakorlati képzési csoportokban bemutató foglalkozások megfigyelése, valamennyi nevelési területen előkészítés, tevékenységirányítás és elemzés a módszertanokkal történő egyeztetés alapján – a képzőintézmény rendje és programja szerint.

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, főiskolai oktató

Szintér: Gyakorlóóvoda

Megjegyzés: csak azok a hallgatók kezdhetik meg az óvodai gyakorlatot, akik az adott módszertan, módszertani kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

3. Nyári nevelési gyakorlat I - II.

(egyéni beosztás szerint)

Időrendje és kerete:	III. félév	5 nap /20 óra/	ai
	V. félév	5 nap /20 óra/	ai

Feladata: a gyermekek nyári szabadidős foglalkoztatásával fejleszti a hallgató, az önismeretét, pedagógiai képességeit és gyakorolja leendő hivatását. Alkalmazza az óvodai gyakorlaton szerzett tapasztalatokat.

A gyakorlat köznevelési – közoktatási intézményben, szervezetben a hallgató egyéni szervezésében történik, de a fogadó intézmények, - elsősorban óvodák ajánlásával – a Főiskola segítséget nyújt. A gyakorlat teljesítése a III. illetve az V. félévre történő beiratkozás feltétele.

Minősítő személy: Az adott intézmény vezetője aláírásával igazolja a gyakorlat teljesítését.

Szintér: Köznevelési-közoktatási intézmények, szervezetek, elsősorban óvodák.

4. Tantárgyakhoz kapcsolódó gyakorlat (bemutató foglalkozások)

Időrendje: I-V. félév kb. 20 óra

Feladata: A hallgatók a szaktárgyak oktatói és a tantárgypedagógusok instrukciói alapján figyelik és jegyzőkönyvezik az óvónő és a gyermek tevékenységét. Elemző – értékelő megbeszélésen dolgozzák fel tapasztalataikat.

A gyakorlat szervezői előkészítői, a tárgyak oktatói, tantárgypedagógusok, bemutatói a gyakorlatvezető óvodapedagógusok.

Szintér: Gyakorlóóvoda.

5. Összefüggő óvodai gyakorlat

Időrendje és kerete: VI. félév 6 hét (200 óra) ai+m

Feladata: A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása. Önálló, összefüggő óvodapedagógusi munka végzése valamennyi nevelési területen. Alternatív programok, helyi kezdeményezések megismerése, bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába.

Minősítő személyek: gyakorlatvezető óvónő, vezető óvónő

Szintér: külső óvodák

Értékelés általános szempontjai:

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése az óvodai életbe Gyermekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolat.
- Magatartásának általános kulturáltsága.
- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Óvodai csoportban és az óvodai csoporton kívül végzett munkája.
- Az óvodai nevelés mely területén érte el a legjobb gyakorlati eredményeket?
- Milyen hiányosságok jelentkeztek munkájában?
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

6. Zárfoglalkozás (egyéni gyakorlat)

Időrendje: VI. félév – összefüggő gyakorlatot követően gyakorlati jegy (szigorlat értékű).

Feladata: A hallgató felkészültségét, a teljes körű óvodapedagógusi munkára való alkalmasságát reprezentálja. A zárfoglalkozásra, elemzésre, védésre és az értékelésre **bizottság** előtt kerül sor, melynek tagjai a gyakorlatvezető óvodapedagógus és a főiskolai oktató.

Szintér: Gyakorlóóvoda

Ellenőrzési formák:

1. aláírás (egyéni gyakorlatok, nyári gyakorlatok)
2. gyakorlati jegy (összefüggő külső gyakorlat)
3. gyakorlati jegy (csoportos óvodai gyakorlat)
4. gyakorlati jegy (szigorlat értékű) zárfoglalkozás

A hallgató jogai, hogy

1. A gyakorlati képzés nyújtotta lehetőségeket igénybe vegye. Egyéni csoportos és összefüggő komplex egyéni gyakorlatok formájában.
2. Tapasztalatokat gyűjtsön az óvodai és iskolai munka minden területén /gyakorlóintézményekben és külső gyakorlólhelyeken gyakorolhat /.
3. A gyakorlóintézményekben megfigyeléseket, méréseket végezzen /oktatói, szakvezetői egyetértéssel /. Munkájának eredményeit publikálja TDK – illetve szakdolgozat, tanulmány és pályázat formájában.
4. Szakmailag megalapozott önálló elgondolásait megvalósíthassa az óvoda, illetve az iskolai gyakorlata során, amennyiben azok a pedagógiai és a nevelési programhoz illeszkednek.
5. Részt vegyen a házi és országos módszertani versenyeken, gyakorlati képzéssel kapcsolatos pályázatokon.
6. A gyakorlati képzéssel kapcsolatos észrevételeit előterjesztheti a szakvezető, a módszertanos oktató és a főiskola vezetői felé. Javaslatait eljuttathatja a gyakorlati képzési bizottsághoz.
7. Segítségén kérjen a gyakorlatvezetőtől, szervező oktatótól, szakvezetőtől.
8. Igénybe vegye és felelősséggel használja a gyakorlóintézmények eszközeit.
9. A TVSZ-ben meghatározott gyakorlattal kapcsolatos felmentési lehetőségekkel éljen, egyéni elbírálásokban részesüljön.
10. Megismerje az iskolai, óvodai tevékenység szerepelvárásait és együttműködő, segítőkész magatartásával elősegítse a gyerekek felelős képzését.

A hallgató kötelessége, hogy

1. A gyakorlati képzés tartalmi időkeretei és előírásai szerinti gyakorlatokon részt kell vennie – ez időben mentesül az elméleti órák látogatása alól.
2. Ismernie kell a gyakorlati képzési tantervben előírt kötelező feladatokat és a féléves képzési útmutatókat, az intézményi programokat.
3. Tájékozódnia kell a TVSZ-ben előírt gyakorlati képzéssel kapcsolatos szabályozókról.
4. Az alapvető pályaszpecifikus tulajdonságok, képességek kialakulása érdekében a gyakorlóiskola, gyakorlóóvoda szakvezetőinek, illetve területi iskolák, óvodák módszertanos oktatóinak szaktárgyi és metodikai javaslatait, utasításait figyelembe kell vennie.
5. Alkalmazkodnia kell a gyakorlóintézmények életrendjéhez.
6. Ismernie kell az alapvető dokumentumokat, szabályzatokat.
7. Felelősséggel tartozik az iskolás és óvodás gyerekek előmeneteléért s a csoport és az osztály magatartásának alakulásáért.
8. Ismernie kell az írásbeli munka tartalmi követelményeit, az adminisztrációs feladatokat.
9. Hiányzását, a gyakorlat alóli távolmaradását a gyakorlat előtt 2 nappal be kell jelenteni. Gondoskodnia kell az elmaradt gyakorlat pótlásáról.

ÚTMUTATÓ

Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.

I. félév

I. Célok, feladatok, követelmények

1. Célok:

Az óvodapedagógusi munkához szükséges megfigyelőképesség, figyelemmegosztás, valamint a kapcsolatteremtés képességeinek fejlesztése.

2. Feladatok:

Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztése, melyek az óvodapedagógusi szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.

3. Követelmények:

A hallgatók (lehetőségek szerint) szerezzenek tapasztalatokat a bölcsődéről, óvodáról, iskoláról:

- az egyes intézmények hasonló és eltérő vonásairól;
- a befogadás, beszoktatás, gondozás sajátosságairól;
- a nevelő és a gyerek kapcsolatáról;
- a gyermekek játéktevékenységéről

II. Szervezési szempontok

1. Az "ÚTMUTATÓ" az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat a félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:

1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi

1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani

2. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését a "Pedagógiai napló" elnevezésű füzetben dokumentálja. A pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

3. Szervezési feladatok, munkamegosztás.

3.1. A feladatok elvégzését az adott intézmények illetékes gyakorlatvezetői (bölcsödében a gondozónő) a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal igazolják.

3.2. A gyakorlati feladatok végzését a gyakorlatvezető koordinálja.

3.3. A szervezésért és lebonyolításért a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatója és a gyakorló intézmények gyakorlati képzési vezetői a felelősek.

3.4. Az intézmények bemutatását a gyakorlat megkezdése előtt célszerű elvégezni.

III. A hallgató feladatai a félév során

Óvodában

A hospitálás időkerete 4 alkalommal az óvoda napirendjéhez igazodva (egyéni beosztás alapján) 4 nap: 2 x 6, 2 x 5 óra

1. nap: 7.30 - 13.30-ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvodavezető vagy helyettese tájékoztatójáról:
 - óvoda személyi feltételei (óvodavezető, helyettes, óvodapedagógusok, dajkák, technikai dolgozók munkája, feladatai);
 - az óvoda tárgyi feltételei;
 - az óvoda működését szabályozó dokumentumok
- az adott gyerekcsoport névsor összetételéről, heti és napirendjéről;
- írja le, milyen gondozási feladatok ellátásába kapcsolódott be, és hogyan ismerkedett a gyerekekkel

B.) Önálló feladatok

- beszélgessen az óvodapedagógusokkal az óvodai életről;
- segítsen a gondozási feladatok ellátásában;
- ismerkedjen a gyerekekkel

2. nap: 11.00 - 17.00 -ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- a gyermekek udvari életéről, játéktevékenységéről;
- az udvar játéktereiről, játékeszközöiről;
- az udvari élet szokásrendjéről;
- a nevelő- gondozó munka feladatairól, a délután folyamán;
- munka jellegű tevékenységekről;
- a délutáni pihenés körülményeiről;
- milyen tevékenységekbe kapcsolódott be a nap folyamán

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- az óvodapedagógussal történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek játéktevékenységébe. Vállaljon szerepet és vegyen részt udvari játékokban;
- készítsen a gyakorlatvezető instrukciója alapján játékeszközöket;
- vegyen részt szabályjátékokban

3-4. nap: 7.30 - 12.30 -ig

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvónők, szülők, gyerekek kapcsolatáról;
- az együttjátszó gyerekek kapcsolatáról;
- a játékokról: témái, tartalmak, a gyerekek eszközhasználata, a játék időtartama (délelőtti játéktevékenység leírása);
- a játék objektív feltételeiről: hely, idő, eszköz;
- emelje ki legmeghatározóbb élményeit

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- kapcsolódjon be egy játszócsoport játék tevékenységébe;
- törekedjen a közösségi élet szokásainak, magatartás-formáinak betartására, megszilárdítására

Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatók részére

Feladatok az előzőeken kívül:

- tájékozódjon a gyermekek német nyelv tudásáról, a nyelvhez való viszonyukról;
- figyelje meg a német nyelv gyakorlási lehetőségeit a három nap folyamán;
- tanulmányozza a német nyelvű óvodai dokumentumokat (források, könyvek stb.), amelyeket az óvodapedagógusok felhasználnak;
- beszélgessen a gyerekekkel németül

A hallgatók egyéni beosztását, a hospitálások ütemtervét az óvoda, ill. az iskola vezetője készíti el és ismerteti a hallgatókkal.

A Pedagógiai naplót az egyéni gyakorlatot irányító oktató ellenőrzi és minősíti.

ÚTMUTATÓ

Egyéni komplex óvodai gyakorlat II.

II. félév

I. Célok, feladatok, követelmények

1. Célok:

Az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges készségek, képességek fejlesztése.

2. Feladatok:

Kapcsolódjon be az adott csoport gondozási feladataiba, valamint vállaljon részfeladatokat a szervezési tennivalókból (főként a játéktevékenységet illetően) a lehetőségek figyelembevételével.

3. Követelmények:

A hallgatók szerezzenek tapasztalatokat az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.

Ennek megvalósítása céljából a széleskörű óvodai tevékenységrendszer megfigyelésén keresztül ismerkedjenek az óvodapedagógusi szerepkörből adódó feladatokkal.

II. Szervezési szempontok

1. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését továbbra is a "Pedagógiai napló"-ban dokumentálja.

A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

2. A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, gyakorlati feladatokat ellátó óvoda) illetékes gyakorlatvezetői a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal igazolják.

3. A "Pedagógiai napló" folyamatos ellenőrzését, értékelését a Pedagógiai és Pszichológiai Tanszék oktatói végzik.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Ebben a félévben is érvényesek az előző félévben kiadott általános szempontok. A naplónak tartalmaznia kell az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket is.

2. Az adatgyűjtés, megfigyelés szempontjai

- Az óvoda helyi nevelési programjának, valamint az adott csoport éves nevelési tervének megismerése, és azon egységeinek rögzítése, amelyek az adott csoportban az adott téma feldolgozását (időtartam, szervezési módok) alapvetően meghatározzák. Így lehetővé válik, hogy a hallgató a tervezés különböző (egymásra épülő) szintjeivel a gyakorlatban is megismerkedjen.
- Tapasztalatgyűjtés - folyamatos megfigyeléssel - a gyermekek játéktevékenységéről (játsszó csoportok, egyes gyermekek)
- A játéktevékenység fejlettségi szintjének megállapítása csoportra, egyénre vonatkozóan.
- A gyermekek által ismert versek, mesék, dalok, szabályjátékok, vizuális technikák megfigyelése.
- A csoportszobában rendelkezésre álló, valamint az udvari játékeszközökről "leltár" készítése és véleményezése.
- Jegyezzen le egy - a gyermekek között folyó - rövid beszélgetést a játék során.

3. Önálló feladatok

- Az óvodába érkező gyerekek fogadása, részvétel a gondozási feladatok ellátásában.
- Egy-egy játszócsoport megismerése, bekapcsolódás a játékba (ötletadás, szerepvállalás)
- Aktív részvétel a gyermekek munkatevékenységében, "udvari életében".
- A napirendnek megfelelő tevékenységek szervezésébe, irányításába a lehetőség szerinti bekapcsolódás.
- A tapasztalatokról élményszerű leírás készítése a naplóban.

4. Egy nap bölcsödében

A hospitáláshoz a hallgató keres lehetőséget (lakóhelyén) az őszi szünet ideje alatt.

A hospitálás időkerete: 8.00 -13.00-ig (1 alkalom az adott bölcsödében, annak napirendjéhez igazodva)

A.) Szemponatok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- a bölcsődevezető tájékoztatójáról;
- a gondozónőkkel folytatott beszélgetésekről;
- a bölcsőde tárgyi feltételeiről: helyiségek, udvar, érkeztetés, higiénés berendezések, csoportszobák játéakai;
- a gyermekek életkori megoszlása, fiú/lány arány, csoportbeosztás;
- a bölcsődei csoportok napirendje;
- a bölcsőde személyi feltételei

B.) Önálló feladat

- A gondozónővel történt előzetes megbeszélés alapján próbálkozzon játékszituációban kapcsolatot teremteni a gyerekekkel

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

1. Minősítés: aláírás

2. Az aláírás feltétele az egyéni gyakorlatokon (hospitálásokon) való részvétel - a beosztás szerint -, valamint a napló vezetése és bemutatása.

3. A hospitálást követően egy héten belül a naplót a csoportot irányító főiskolai októnak kell leadni.

4. A félév elismerését a tanszék oktatói végzik

V. Időrend, időkeret

A gyakorlatvezető munkaidejéhez igazodva:

de.: 8.00 - 12.00-ig

du.: 11.00 - 16.00-ig

Időkeret: 4 nap délelőtt (ebből egy nap bölcsőde)
1 nap délután

A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét e félévben is az óvoda illetékes vezetője készíti el és ismerteti a hallgatókkal.

ÚTMUTATÓ

Egyéni komplex óvodai gyakorlat III- V.

III - V. félév

I. Célok, feladatok, követelmények:

1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése.

2. Követelmények:

- Szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.
- Ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.

3. Feladatok:

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, amelyekben már elméleti ismereteket szerzett
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a pedagógiai naplóban

Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatók számára feladatok az előzőeken kívül
Jegyezze fel:

- az idegen nyelv megjelenését az egyes játéksituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység során
 - a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket
 - a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez
 - a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként
- Önálló feladat:
- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvónőtől hallott mondatmodelleket

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

1. Az értékelés formája: aláírás
Értékelő személye: szakvezető óvónő
Gyakorlat színtere: Gyakorlóóvoda
2. A gyakorlat kötelező, hiányzás esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat ide vonatkozó pontjai a mérvadóak.

III. Időrend, időkeret:

5 nap: 24 óra

Foglalkozóként: 8.00 – 11.45 óra

Helyettesként: 8.00 – 11.00 óra

A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvónő készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján.

III. félév A hallgató feladatai a félév során – egy nap iskolában

A hospitálás időkerete: egy alkalommal az iskola házirendjéhez, az osztály órarendjéhez igazodva: 7.45-13.30-ig (egyéni beosztás szerint)

A.) Szempontok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- az igazgató-helyettes tájékoztatójáról;
- az iskola házirendjéről;
- az osztály berendezéséről, felszereléséről;
- a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységéről, magatartásáról;
- a gyermekek napirendjéről, órarendjéről;
- részletesen írja le a látott tanórákat kronológiai sorrendben;
- írja le hogyan kezdeményezett beszélgetést a gyerekekkel, s milyen közös tevékenységben vett részt;
- jegyzetét mutassa be a tanítónak, aki azt aláírásával hitelesíti.

B.) Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- Óraközi szünetekben kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel.
- A tanítóval történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek szabadidős, illetve játéktevékenységébe.

ÚTMUTATÓ

Csoportos óvodai gyakorlat I – IV.

II - V. félév

Megjegyzés: csak azok a hallgatók kezdhetik meg az óvodai gyakorlatot, akik az adott módszertan, módszertani kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

I. Célok, feladatok, követelmények:

1. Célok:

Az óvodai nevelőmunka folyamatának megismerése.

2. Követelmények:

- Az aktuális módszertani gyakorlat csak a módszertani elméleti tantárgyak teljesítése után kezdhető el.
- A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, és az aktuális módszertani ághoz igazodó tanulási tevékenység irányítása önállóan. III. félévben irodalmi nevelés és vizuális nevelés IV. félévben testnevelés és zenei nevelés, V. félévben környezeti nevelés és matematikai nevelés vezetése önállóan.

3. Feladatok:

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvónő útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a tanulási tevékenység irányítására.
- Folyamatterv készítése a szakvezető óvónő útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Feljegyzés készítése a látottakról, elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottak elemzése, értékelése.

Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatók számára feladat az előzőeken kívül

- a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet lehetőség szerint folyamatosan

- a tanulási tevékenységeket (irodalom, ének-zene, környezeti nevelés) német nyelven vezesse
- építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket
- nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket
- ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre
- metakommunikációjával segítse az idegen nyelv megértését, megszerettetését
- tervezeteit írja német nyelven

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

1. Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
Értékelő személye: szakvezető óvónő
Gyakorlat színtere: Gyakorlóóvoda
2. A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató zárójegye elégtelen. Elégtelen a zárójegy, ha a szereshető érdemjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, és ha nem adja le az előre megbeszélrt időpontra.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvónő veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a Tanrend ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvónő határozza meg.

ÚTMUTATÓ

Nyári nevelési gyakorlat I – II.

A nyári nevelési gyakorlat célja

A megfigyelésekkel, tapasztalatszerzésekkel, átfogó kép kialakítása az óvodában folyó nyári nevelőmunkáról, a munka feltételeiről, az óvodás gyerekről, az óvodapedagógus-szülő-gyerek kapcsolatáról. A gyerekek nyári foglalkoztatásával, és a tevékenységeik irányításával a hallgató pedagógiai képességeinek, önismeretének fejlesztése, és a leendő hivatásának gyakorlása.

A nyári nevelési gyakorlat helye az óvodapedagógus képzésben

A 2. félév lezárása után, a 3. félévre való beiratkozás feltételeként

A 4. félév lezárása után, az 5. félévre való beiratkozás feltételeként

A hallgató alkalmazza a játékpedagógia tantárgyban tanultakat, beépíti az óvodai gyakorlaton szerzett tapasztalatait, és előkészül a 3. és az 5. félévben esedékes szakmai elméletre, és gyakorlatra.

A gyakorlat időtartama: 5 nap – 5 nap /20 – 20 óra/

A gyakorlat helye

- Köznevelési-közoktatási intézményben, szervezetben /elsősorban óvodában /
- A gyakorlat helyének kiválasztása a hallgató egyéni szervezésében történik.

A gyakorlat minősítése: aláírás

A gyakorlat teljesítését az adott intézmény vezetője az igazolólap kitöltésével, és a Pedagógiai napló aláírásával igazolja, s a szakfelelős a 3. és az 5.félév megkezdése előtt „**Nyári nevelési gyakorlat**” néven aláírással elismeri a leckekönyvben. A gyakorlat elvégzése a 3. és az 5. félévre való beiratkozás feltétele.

A hallgató feladatai

A konkrét feladatokat az intézményvezető adja az adott lehetőségek függvényében.

A hallgató beosztása igazodik a nyári napirendhez.

1. **Figyelje meg, és tanulmányozza** az intézményben, /óvodában/ folyó nyári nevelőmunkát, a nyári nevelési tervet, a nyári napirendet, a sajátosan nyári programokat, s az azok megvalósulását segítő intézményi, /óvodai/ feltételrendszert. Figyelje meg a csoport szokásrendjét, a gyermekek tevékenységét, viselkedését, a pedagógiai hatások rendszerét. /óvodapedagógus-gyerek, szülő-gyerek, óvodapedagógus-szülő kapcsolatát/. Megfigyeléseit, tapasztalatait Pedagógiai naplójában rögzítse.

2. **Vegyen részt** az óvoda nyári életének, működésének szervezésében, az egyes tevékenységek tervezésében, irányításában, a feltételek biztosításában.
 - Pld. Gondozás (étkezés, tisztálkodás, pihenés,)
 - Játék: játék feltételeinek biztosítása, új játékok megismertetése, a már ismert játékok játszásának segítése,
 - testnevelés, - kirándulás, - séta, -kerti munka, - strandolás, stb.
3. **Segítse elő** a sajátosan gyermeki önkifejezés gyakorlását. /rajzolás, ének-zene, mese, vers stb./
4. **Alakítson ki jó kapcsolatot** a gyerekekkel, a szülőkkel, az óvodapedagógusokkal. Kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel, a szülőkkel, s a munkatársakkal.

Minden gyakorlati feladatát, s azok végrehajtását Pedagógiai naplójában rögzítse.

A pedagógiai napló és az igazolólap leadása: a tanév megkezdése előtt egy héttel történik a gyakorlati képzési főigazgató-helyettesnél.

ÚTMUTATÓ

Összefüggő óvodai gyakorlat

(hathetes)

1. Összefüggő óvodai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető *célja és feladata* a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- A PTE IGYFK III. éves óvodapedagógus szakos hallgatói tanulmányaik 6. félévében hathetes *összefüggő gyakorlaton vesznek részt*, a választott, s felkért óvodában.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának előírásai változatlanul érvényesek.

2. A gyakorlat időfaktorai

Ideje: Tárgyév január-február hónap

(6 hét, 30 munkanap),

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a gyakorlatvezető (mentor) terve, s beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz.

Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvónői tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20 nap*. /E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket./

3. A gyakorlat szervezése, feladatai

Az óvodai csoportba való beosztását az óvoda vezetőjétől, jelentkezése s az útmutatók átadása alkalmával kapja meg a hallgató. Gyakorlatát egy óvodai csoportban végzi, egy gyakorlatvezető irányítása alatt, aki a tájékoztatóban közölt irányelvek, javaslatok figyelembevételével, a főiskolával való együttműködési készség alapján szervezi meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. A hallgató, alternatív programmal működő csoportban is végezheti összefüggő gyakorlatát. (Szabad választás alapján.)

4. A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – feladatai, a gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és ezek készítési gyakorlatának megismerése.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása. Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatóknak magyar és német nyelven is.

- Tapasztalatgyűjtés a helyi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai ünnepélyek, rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, összejövetelek, kirándulás stb.

A hallgató önállóan – a gyakorlatvezető jelenléte nélkül – foglalkozást, vagy egyéb óvodai tevékenységet nem vezethet, több napra történő helyettesítést nem vállalhat.

5. Javaslat, a gyakorlat beosztására

/A foglalkozásokra s a közvetlenül kapcsolódó tevékenységekre vonatkoztatva. /

A gyakorlat *1 hete:* *Hospitálás, tájékozódás*
1-3 nap: Délelőtt hospitálás
2-3. nap: Mindennapos testnevelés önálló vezetése.
3. nap: Játékvezetés.
4-5. nap: Délután hospitálás. Adott időszakban játékvezetés

A gyakorlat *2. hete:* A délutános óvónői feladatok önálló ellátása.

A gyakorlat *3-6; 3-8. hete:* A délelőtti óvónői feladatok komplex tervezése és vezetése, különös tekintettel a drámajáték és bábozás beépítésére. (Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgató a feladatokat magyar és német nyelven is végzi.

A hallgató foglalkozásaira, pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes vázlattal készül, tapasztalatairól feljegyzést készít. E dokumentumok megőrzését kérjük!

6. Hiányzás, és igazolási módja

A hallgató a gyakorlatról való távollétét – bármilyen jellegű is az – a *hiányzás napján jelentse* vagy *jelentesse be* az óvoda vezetőjének. Óvodapedagógusi munkája újbóli megkezdésekor az igazoló dokumentumokat mutassa be az óvoda vezetőjének, majd küldje el a főiskola tanulmányi osztályának.

7. A gyakorlaton való részvétel igazolása. A hallgató jellemzése.

A gyakorlat befejezését az óvoda a hallgató jellemzésének elkészítésével igazolja. Az óvodavezető vagy helyettese, és a gyakorlatvezető (mentor) tapasztalataik alapján értékelik a hallgató gyakorlati munkáját, s arról jellemzést írnak, melyet az érintettek aláírnak. A hallgató az aláírást nem tagadhatja meg, de joga van ellenvéleményét „Megjegyzésként” a jellemzésre rávezetni.

- A főiskola gyakorlati képzési főigazgató-helyettese az óvodától kapott jellemzések alapján - az érdekelt oktatók bevonásával – dönt a gyakorlat elfogadásáról, illetve a vitás kérdések elbírálásáról.
- A gyakorlat befejezése után a hallgatók a főiskolán folytatják tanulmányaikat.
- *Záróvizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki az óvodai gyakorlatát az előírások szerint elfogadhatóan teljesítette.*

8. A hallgató értékelésének főbb szempontjai (Szakmódszertani szempontok a hallgatónál)

a.) A hallgató magatartása

- Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése, /nevelők, gyermekek, szülők viszonylatában /.

b.) Nevelő - gondozó-foglalkozást irányító munkája.

- Felkészülési jellemzői. /igényesség, forma stb./
- Pszichológiai, pedagógiai, módszertani, szaktudományos felkészültsége
- Szervező tevékenysége
- *Foglalkozásainak módszertani színvonala.* Kezdeményezései, a játék, a munkatevékenység vezetése. Gondozás s egyéb a gyermekekkel együtt végzett tevékenysége.
- *Pályára való alkalmassága, helytállása.*
- *Az óvodai csoportban és az óvodán kívüli munkája.* (A 4. pontban meghatározottak alapján.)

c.) Foglalkozás elemzése

- Tudatosság, komplexitás. Az elemzés önállósági szintje, elmélet s gyakorlat egysége. Értéktételeinek realitása stb.

d.) A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevétele.

- e.) A jellemzés végén *menyiségi kimutatásban* szíveskedjenek feltüntetni, a hallgató által teljesített foglalkozások, tevékenységek számát, óvodai feladatok teljesítését, rendezvényeken való részvételét stb.

f.) A gyakorlat minősítése

- *kiválóan megfelelt,*
- *jól megfelelt,*
- *megfelelt,*
- *nem felelt meg*

A jellemzéseket a gyakorlat elvégzése után, - egy héten belül – a szakfelelősnek kell megküldeni. (PTE IGYFK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

ÚTMUTATÓ

Óvodapedagógus szak - zárófoglalkozás

A zárófoglalkozás célja: Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A zárófoglalkozás

- a képezési követelmények alapján kötelező.
- az óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
A jelölt 1 zárófoglalkozást tart, a kijelölt gyakorló intézmény egy csoportjában, egy módszertani tárgyból ill. német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók egyet német nyelven is.
A zárófoglalkozás tárgyát az intézmény tanulmányi osztályán húzzák a hallgatók.
- A zárófoglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor.
A zárófoglalkozás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

A hallgató feladatai a zárófoglalkozással kapcsolatban

Hallgató

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja az óra anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott csoportban.
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a foglalkozás előtt.
Német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatók a német módszertani tárgyból német nyelven készítik tervezetüket.
A tervezetnek tartalmaznia kell a foglalkozás időbeosztását, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az ellenőrzések, értékelések módjával, valamint a gyermekek várható tevékenységének leírását.
- A zárófoglalkozás nyilvános.
- A foglalkozás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető(k) jelenlétében elemzi a foglalkozást.
Önelemzés során a foglalkozást alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és módszertani ismeretekkel.

Értékelési szempontok zárófoglalkozáshoz és védéshez

Tervezés

- A jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni!
- Tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát!
- Tervezzen sokoldalú játékot, munkáltatást, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást!
- Tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok!

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés! Váratlan helyzetre tudjon reagálni!
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket!
- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit!
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeretet, derű és dinamizmus!

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását!
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát!
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát!

Ha mindezen követelményeknek megfelel a jelölt, zárófoglalkozása jeles minősítésű.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a zárófoglalkozás érdemjegyét a tervezet, az foglalkozásvezetés, és az önelemzés alkotja.), az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói tervezetet, és a bizottság által készített értékelést.

A zárófoglalkozás gyakorlati jegye az óvodapedagógus szakos diploma minősítésének részjegye.

Óvodapedagógus szak - gyakorlati képzés programja - levelező tagozat

A gyakorlati képzés célja: olyan óvodapedagógusok képzése, akik alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermekek tudatos fejlesztésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés időtartama: 6 félév

A gyakorlati képzés szinterei: PTE IGYFK Gyakorlóóvoda és a kijelölt területi óvodák.

A gyakorlati képzés formái:

1. Csoportos óvodai gyakorlat
2. Egyéni gyakorlat
3. Összefüggő területi gyakorlat
4. Zárófoglalkozás

A gyakorlati képzés feladatai

- Bemutatni az elmélet- és gyakorlat összefüggéseit összekapcsolódásuk szintereit és módjait.
- Olyan szervezeti- és tevékenységformákat biztosítani, amelyek komplex egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatót.
- Megismertetni az óvodapedagógusi szerepkört, és az óvodák, mint munkahelyet, s a helyi dokumentumokat, alternatív programokat.
- Az óvodapedagógiai tevékenységek ismeretében felkészíteni, hogy képessé váljon tervezésre, szervezésre, szakszerű elemzésre.
- Lehetőséget teremteni több óvodai csoport és gyakorlatvezető (mentor) tevékenységének megismerésére.

A gyakorlati képzés struktúrája

Képzési formák	Félévek időkerete					
	I.	II.	III	IV.	V.	VI.
Csoportos óvodai gyakorlat	-	12 ó 3 kr	12 ó 4 kr	-	-	-
Egyéni komplex óvodai gyakorlat		6 ó	12 ó	12 ó		
Összefüggő óvodai gyakorlat	-	-	-	1 hét (30 ó) gyj 4 kr.	1 hét (30 ó) gyj 4 kr.	3 hét (90 ó) gyj 9 kr.
						Záró- foglalkozás
Tréningek szakmai gyak.	6 ó ai		4 ó ai			
Spec. modulok gy.			6 ó 3 kr		6 ó 3 kr	

Szervezés

1. Csoportos óvodai gyakorlat

Megjegyzés: csak azok a hallgatók kezdhetik meg az óvodai gyakorlatot, akik az adott módszertan, módszertani kurzusát ill. kurzusait sikeresen teljesítették.

Időkeret: II. félév 3x4 óra =12 óra III. félév 3x4 óra = 12 óra

A konzultáció idejében a Gyakorlóóvodában, kiscsoportos formában kerül megszervezésre. Irányítói a gyakorlóóvoda szakvezetői.

Helyéről, idejéről, a beosztásokról, a megfigyelés szempontjairól külön tájékoztató készül. Összeállítói: óvodavezető, gyakorlatvezető óvónők.

A csoportos óvodai gyakorlat során a hallgató megismerik az óvodai nevelőmunka folyamatát. A gondozás, a játéktevékenység, a vizuális és az irodalmi nevelés, az ének-zenei nevelés és a testnevelés, a matematikai, és a környezet megismerésére nevelés lehetőségeit. A látottakat elemzik, értékelik.

A csoportos óvodai gyakorlaton való részvétel kötelező.

A félévvégi aláírás feltétele: **Pedagógiai napló vezetése**, mely a látottakról készített jegyzőkönyvet, az elemzés és az egyéni gyakorlat tapasztalatait tartalmazza.

2. Egyéni komplex óvodai gyakorlat

A csoportos gyakorlathoz kapcsolódó egyéni gyakorlatok (8-8 ó)

Minősítő személye: gyakorlatvezető óvónő, főiskolai oktató.

3. Összefüggő óvodai gyakorlat:

(Novemberi illetve áprilisi hónapban területi óvodákban.)

Időkeret:	IV. félév	1 hét	(gyakorlat jegy)
	V. félév	1 hét	(gyakorlati jegy)
	VI. félév	3 hét	(gyakorlati jegy) zárófoglalkozás

Az óvoda címéről, a gyakorlat pontos időpontjáról, a gyakorlatvezető (mentor) személyéről kitöltött **Adatlapon** kell tájékoztatni a gyakorlati képzési főigazgató-helyettest. A felkért gyakorlatvezető a mentori feladatok végzésére a főiskolától megbízást kap.

Azok a hallgatók, akik óvodapedagógusi végzettségük (óvónői szakközépiskola) és legalább 2 évet óvodapedagógusként dolgoztak, dolgoznak, kérhetik felmentésüket az összefüggő területi gyakorlat alól.

A kérelmek beérkezésének határideje (febr. 15., okt. 15.). Kérelmükhöz csatolni kell az óvodavezető hivatalos igazolását.

A gyakorlat tartalma:

IV. félév: 1 hét (30 ó)

(Az intézmény rendjéhez és programjához igazodva.)

- Az óvodai csoport és dokumentumainak megismerése (csoport névsor, nevelési terv, napirend, tanulási folyamat tématerve stb.).
- Gondozási tevékenység, játék, mindennapi testnevelés megfigyelése, tervezése, majd önálló (gyakorlatvezető segítő irányítása mellett) vezetése - jellemzése.
- A vizuális- és irodalmi nevelés tevékenységének megfigyelése, gyakorlása (tervezés - irányítás - vezetés - elemzés).

- Az ének-zenei nevelés tevékenységének megfigyelése, gyakorlása (tervezés - vezetés - elemzés).
- A délutános munka megfigyelése, tervezése, majd önálló (gyakorlatvezető, segítő irányítása mellett) szervezése - vezetése - elemzése.

V. félév: 1 hét (30 ó)

(Az intézmény - csoport rendjéhez, programjához kapcsolódva).

- Óvodai csoport megismerése (dokumentumok ismerete)
- Délelőtti munka megfigyelése.
- A játék- gondozási feladatok, mindennapos testnevelés tervezése - vezetése - elemzése.
- Bábjáték szervezése - vezetése.
- Testnevelés megfigyelése - tervezése - vezetése - elemzése.
- A matematika és a környezet megismerésére nevelés tevékenységének gyakorlása (tervezés - vezetés - elemzés).

- Délutáni munka megfigyelése, tervezése - vezetése - elemzése.
(mindennapi testnevelés - játék)

VI. félév: 3 hét (90 ó)

(Az intézmény rendjéhez, programjához igazodik)

Önálló pedagógiai tevékenység szakasza: Hospitálás és délutáni, majd délelőtti folyamatos óvónői munka végzése, a legteljesebb önállósággal.

Bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába.

Írásos megfigyelések *Pedagógiai naplóba* történő rögzítése. A terv, vázlat bemutatása a gyakorlatvezetőnek a megelőző napon, a tanácsok alapján azok tökéletesítése, majd bejegyzése a naplóba. Az írásbeli munkát a *gyakorlatvezető óvónő aláírással látja el*.

A csoport életével kapcsolatos adminisztrációs feladatok elvégzése. A mulasztási- és a csoportnapló vezetése.

Gyakorlatvezető óvónő (mentor) a gyakorlat pedagógiai vezetője, aki tevékenyen részt vállal a hallgató felkészítésében, munkájának elemzésében, értékelésében. Véleményét, aláírását a Pedagógiai naplóban rögzíti és a megadott szempontok alapján külön lapon jellemzést, értékelést készít.

E szempontok - a hallgatók számára - egyben követelmények is. Ezek ismeretében tudatosabban tervezhetik munkájukat, és eredményesebb elemzést végezhetnek.

Értékelés általános szempontjai:

- A hallgató munkához való viszonya.
- Együttműködése, kapcsolatteremtése, beilleszkedése az óvodai életbe. Gyermekkel, szülőkkel, munkatársakkal való kapcsolat.
- Magatartásának általános kulturáltsága.
- Tervező, szervező, irányító munkája az elméleti és módszertani felkészültség tekintetében.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Óvodai csoportban és az óvodai csoporton kívül végzett munkája.
- Az óvodai nevelés mely területén érte el a legjobb gyakorlati eredményeket?
- Milyen hiányosságok jelentkeztek munkájában?
- Milyen fejlődést ért el a szakmai gyakorlaton?
- Egyéb észrevételek.

A szakmai gyakorlat zárása:

A gyakorlatvezető óvónő elkészíti a hallgató óvónői egyéniségére, pedagógiai tevékenységére vonatkozó írásbeli értékelést, amelyet - lehetőleg a vezető óvónővel együtt - megismertet a hallgatóval. A jellemzés végére a minősítést rávezeti: *kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg*. A jellemzést a hallgatónak alá kell írnia, esetleg észrevételét a jellemzésre rá is vezetheti.

A jellemzéseket a gyakorlat befejezését követő egy héten belül a gyakorlati képzési főigazgató-helyettes címére el kell juttatni (PTE IGYFK, 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

A félév gyakorlati minősítését - a gyakorlatvezetők és a főiskolai oktatók véleménye alapján - a gyakorlati képzési főigazgató-helyettes végzi.

Vizsgára csak az a hallgató bocsátható, aki gyakorlatát előírások szerint, határidőre elfogadható szinten teljesíti.

4. Zárófoglalkozás

VI. félév egyéni gyakorlat - (gyakorlati jegy) (szigorlat értékű)

A zárófoglalkozás lebonyolítása az erre a célra létrehozott bizottság feladata, melynek tagjai a főiskola oktatója vagy a vezető óvónő, és a gyakorlatvezető óvodapedagógus. A zárófoglalkozás adatairól (hely, időpont, bizottság) a kitöltött adatlapon kell tájékoztatni a szakfelelőst. Határidő: a húzást követő 10 napon belül.

A szükséges nyomtatványokat, a felkérést, illetve az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó óraelemzési szempontokat az adatok beérkezése után megküldjük a fogadó iskolának.

A zárófoglalkozásról készült jegyzőkönyvet, a zárófoglalkozást követő napon a szakfelelős címére kérjük elküldeni (PTE IGYFK Szekszárd, Rákóczi u.1.)

- A képesítési követelmények alapján kötelező.
- A teljes körű óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- Zárófoglalkozásra - elemzésre és védésre bizottság előtt kerül sor.
A bizottság tagjai: gyakorlatvezető óvodapedagógus - főiskolai oktató - illetve vezető óvónő.
- A zárófoglalkozás dokumentumait (tervezetet, bizottság véleményét, minősítését) a záróvizsga anyagához csatolják.
- A zárófoglalkozás gyakorlati jegye, az óvodapedagógusi diploma minősítésének részjegye.

Továbbiakat ld.: „Útmutató a zárófoglalkozáshoz” nappali tagozat óvodapedagógus szak.

ÚTMUTATÓ

Óvodapedagógus szak - óvodai foglalkozások elemzési szempontjai

Egészségre nevelés

A hallgatók felkészültségének legfontosabb jellemzői.

1. Ismerik
 - az óvodai nevelési program (ONP) testnevelésre vonatkozó utasításait,
 - a tananyagot,
 - a kézikönyveket,
 - a gyakorlatvezetés módszertanát.
2. Feldolgozták elméletben és gyakorlatban is az óvodai testnevelés mozgásanyagát.
3. Tudnak ütemtervet és foglalkozási tervet készíteni.

Követelmények

A tanterv tartalmi és módszertani koncepciójának maradéktalan érvényesítése.

A testnevelés tárgy terminológiájának ismerete és megfelelő alkalmazása.

Önálló foglalkozási tervezet készítése.

Foglalkozáselemzési szempontok

1. Milyen volt a hallgatók felkészülési munkája, tervezete?
2. Milyen volt az időbeosztása?
3. Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
4. Elérte-e a kitűzött feladatot?
5. A fő gyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott korcsoportnak?
6. Az előkészítő gyakorlatok tervezése mennyiségileg, minőségileg megfelelt-e a módszertani szempontoknak és az élettani sajátosságoknak?
7. A cél és a rávezető gyakorlatok kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő fő gyakorlatok elsajátítását?
8. Az alkalmazott módszerek segítették-e a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlatvezetést?
9. Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
10. A gyakorlat vezetése megfelelt-e a korcsoportnak? (Utánzó, játékos, határozott formájú és utasítás)
11. Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit (számolás, taps, zene, stb.)?
12. Alkalmazta-e az „egyéni bánásmód” elvét?
13. Milyen volt a hibajavítás?
14. Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
15. A bemutatás megfelelt-e a követelményeknek?
16. Hogyan oldotta meg a szervezési, gondozási feladatokat?
17. Segítségadás jó volt-e, a követelményeknek megfelelő? (tevőleges, szóbeli)
18. Hogyan irányított, értékelt?
19. A felhasznált eszközök segítették-e a mozgások végrehajtását, az esztétikus fejlesztését?
20. Az eszközök kiosztásához, elhelyezéséhez igénybe vette-e a gyerekek segítségét?
21. Megoldotta-e a szerek, eszközök elrakatását?
22. Milyen volt az óvónő és a gyerekek kapcsolata?
23. Értékelt-e a foglalkozást és hogyan?

Ének-zene

A foglalkozások felépítése, szervezése

Milyen kapcsolat volt a bevezető rész zenei anyaga, a készségfejlesztés módszerei és a feladatok között?

Felkeltette-e az előkészítés a gyerekek érdeklődését?

1. Az új dal bemutatása megfelel-e a követelményeknek? (hangmagasság, kottahűség, szövegmondás, zeneiség stb.)
2. A foglalkozás anyaga, feladata, módszerei megfeleltek-e a gyerekek életkori sajátosságainak, zenei fejlettségének?

Az óvónő nevelő-oktató munkája

1. Hogyan valósította meg a foglalkozáson az óvónő a zenei feladatot? (eszközök, módszerek, motiváció, zenei hibák javítása)
2. Hogyan serkentette az óvónő a gyermekek kreativitását?
3. Milyen volt a foglalkozás hangulata? Nyújtott-e esztétikai élményt?
4. Az óvónő kérdései, magyarázatai megfeleltek-e a korcsoport életkori sajátosságainak?
5. Milyen személyiségfejlesztő hatása volt a foglalkozásnak?

Az óvónő zenei tevékenysége

1. Felkészülése megfelelő volt-e a foglalkozásra? (énekes, hangszeres előadás, alkalmazásuk, helyének megválasztása, játékkismeret stb.)
2. A foglalkozáson kívül énekelt-e, játszott-e hangszeren a gyerekeknek?

A gyermekek zenei tevékenysége a foglalkozáson

1. A gyermekek zenei megnyilatkozásai: (éneklési készség, ritmikai felkészültség, szövegmondás, megfelelő előadás, hallás fejlettsége, ritmushangszerek használata).
2. Milyen volt a gyerekek aktivitása, kreativitása, játék- és éneklési kedve?

A környező világ tevékenység megismerése

A hallgatók felkészültsége

A hallgatók megtanulták a környezeti nevelést rendszerként értelmezni és a rendszer elemeit kellő hangsúllyal kezelni.

Ismerik:

A környezeti nevelés korszerű szemléleten alapuló céljait, nevelési és fejlesztési feladatcsoportjait.

A környezeti nevelés témaköreit, azok tartalmát, összefüggéseit a helyi sajátosságokkal, aktualitásokkal.

A környezeti nevelés információelméleti kapcsolatait, az ehhez igazodó módszer és eszközkombinációkat.

A tervezés követelményeit, a szervezeti kerettel kapcsolatos óvónői feladatokat.

Követelmények

A korszerű elméleti ismeretek tudatos alkalmazása.

A környezeti nevelés feladatainak komplex megközelítése.

A különböző szervezeti keretek kipróbálása, tapasztalatgyűjtés.

Változatos módszer- és eszköztár alkalmazása.

Az ismeretnyújtás folyamatának, a gyermekek tevékenységeinek logikus programozása.

Folyamattervben a környezeti nevelés helyének, szervezési, tartalmi és irányítási feladatainak megtervezése.

Pedagógiai, pszichológiai, tantárgypedagógiai alapú önértékelés.

Elemzési szempontok

A témaválasztás indokai (környezeti háttere, helyszínei, aktualitása)

A feladatcsoportok realitása.

A témával összefüggő gyermeki tapasztalatok, ismeretek megjelenése a játékban.

A motiváció minősége és hatékonysága.

Alkalmazott szervezeti formák, módszerek, eszközök hatékonysága.

Az ismeretnyújtás folyamatának logikája és élményszerűsége.

A gyermeki aktivitás értékelése.

Az óvónői kérdések eredményessége, óvónői témaismeret.

Irodalmi és anyanyelvi nevelés

A hallgatókkal szemben támasztható követelmények

Önálló előkészület a kezdeményezésre

- A meseszöveg változtatása szükség esetén
- Szemléltető eszközök készítése
- A szöveg szép előadásának a kidolgozása
- A kezdeményezési módok és az átvezetés eltervezése.

A vázlat önálló elkészítése.

A felkészülésben a pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi és módszertani szempontok érvényesítése.

A kezdeményezés megtartása az előzetes terv szerint, szükség esetén a terv rugalmas módosításával.

A kezdeményezés szakszerű elemzése.

Bekapcsolódás a kötetlen foglalkozásokon kívüli irodalmi nevelésben (ünnepségre készülés; mesélés, verselés a gyerekek kívánságára stb.)

A hallgató az óvodai élet minden területén érvényesítse a beszédfejlesztés (szókincs bővítés, mondatalkotás, szövegalkotás) és a beszédtechnika fejlesztésének (tisztá ejtés, megfelelő hangsúly, hanglejtés, hangerő, tagolás) követelményeit.

Kérdéseivel fejlesztően irányítsa a gyermekek gondolkodását, serkentse őket beszédre.

Az óvodások beszédét tapintatosan javítsa.

Az óvónőjelölt beszéde követendő példa legyen a gyerekek előtt.

A kezdeményezés elemzésének szempontjai:

Hogyan teremtette meg az óvónő (jelölt) a kötetlen irodalmi foglalkozások nyugodt, biztonságos, meleg légkörét?

Milyen az óvónő egyénisége, a gyerekekkel való kapcsolata, együttműködése?

Megfelelő volt-e a mese vagy vers hangulati, tartalmi előkészítése: kiváltotta-e a gyerekek érdeklődését, belső aktivitását?

Az óvónő helyesen választotta-e meg a kezdeményezés körülményeit; hely, játéktéma?

Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?

Megfelelő helyet biztosított-e a gyermekeknek?

Hogyan oldotta meg az óvónő a tervezett feladatokat?

A kiválasztott irodalmi mű megfelelt-e a gyermekek életkorának, értelmi fejlettségének?

Az óvónő jól értelmezte-e, átélte-e a művet?

Megtalálta-e a mű megértéséhez szükséges előadásmódot.

Jól választotta-e meg az előadás alaphangját?

Él-e változatos, a szövegben igazodó előadói eszközökkel?

Mennyire sikerült kapcsolatot teremtenie a mesét vagy verset hallgató gyermekkel és a távolmaradókkal?

Szemléltetőeszközei megfeleltek-e az esztétikai és pedagógiai követelményeknek? Célszerűen kezelte-e az eszközöket?

Hogyan oldotta meg a mese (vagy versmondás) befejezését?

Hogyan próbálta mélyíteni a mű által kiváltott hatást?

Mivel segítette a gyerekek visszatalálását a játékba?

Matematikai nevelés

1. A fejlesztési folyamat konkrét matematikai tartalma (célok, feladatok) és a tervezett ill. megvalósult fejlesztési lehetőségek összhangja megfelelő volt-e?
2. A formai keret és a tevékenységi forma megfelelt-e a matematikai tartalmaknak? Optimálisnak tekinthetők-e a választott módszerek?
3. Az eszközök megválasztása és használata megfelelt-e a matematikai tartalom feldolgozásának?
4. A megvalósult fejlesztési folyamatban milyen matematikai tapasztalatok megszerzésére nyílt lehetőség? Milyen tényeket állapítottak meg a gyerekek?
5. Mikor, milyen módon sikerült fejleszteni a gondolkodási képességeket? (Rendszerezés, ítéletek, következtetések, összefüggések, problémamegoldás, variációs lehetőségek.) Milyen alapvető gondolkodási műveletek gyakorlására nyílt lehetőség?
6. A „tanulásnak” milyen módjait sikerült megvalósítani? Segítette-e a légkör az örömteli, játékos tapasztalatszerzést? (Próbálkozások, tévedések, többféle megoldási lehetőség, utánpótlás, mintakövetés stb.)
7. Mennyire érvényesült a játékoság, életszerűség, az önállóságra nevelés?
8. Hogyan jellemezhető a gyermekek érdeklődése, aktivitása, figyelme a folyamat egészében? Mit tett a pedagógus az érdeklődés felkeltéséért és fenntartásáért?
9. Megvalósult-e a differenciált terhelés, az egyénhez való igazodás? Ki milyen szinten vett részt a tevékenységben? Volt-e olyan kisgyermek, aki nem tudott lépést tartani a probléma megoldásának menetével? Sikerült-e bevonni őket a fejlesztésbe?
10. A pedagógus kérdezőskultúrája, képességei és a gyermekekhez való viszonya megfelelően segítettek-e a problémák leküzdését, a gondolkodás fejlődését?
11. Voltak-e gyakorlásra szánt mozzanatok, tevékenységek? (Ezek színvonala)
12. A gyermekek elismerése, értékelése motiváló erejű volt-e?
13. Milyen további feladatok fogalmazhatók meg az egyes gyermekek további fejlesztéséhez?
14. Milyen feladatok megismétlése szükséges a következő nevelési folyamatban?

Vizuális nevelés

Általános követelmények

A hallgató, az óvónő tudja alkalmazni a képi-plasztikai ismereteit. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően tudja átadni a vizuális kifejezőmódok jellegzetességeit.

Tudatosan alkalmazza módszertani, tantárgypedagógiai ismereteit az óvodai vizuális nevelés érdekében.

1. **Tájékoztató adatok:** fejléc
2. **A vizuális nevelés** feladata, fejlesztési lehetőségei, a gyermek átlagos fejlettsége (általánosan)
3. **A csoport konkrét vizsgálata**
 - Vizuális tevékenysége, fejlettsége, technikai manuális szintek, előzmények ismertetése,
 - tanulmányozása korcsoportonként, személyre szabottan.
(Mikor alkalmazták a technikát és az anyagot utoljára, ebben milyen a gyermekek jártassága, ismerete korcsoportonként.)

Ismerje meg a csoport hosszú távú vizuális nevelési programját és tudjon ehhez alkalmazkodni.

4. **Az élmény, az előzmény**
A tevékenységhez kapcsolódó, vagy kapcsolható élménynyújtás, irányítás
Mi történt?
Miért történt?
Hogyan történt?
Miért csinálta? Miért csinálja?
Hogyan tervezte, tervezné?
Megtörtént? Megtörténik?
tantárgyi koncentráció az élményadáskor
5. **Motiválás, kezdeményezés**
érdeklődés felkeltése,
játéktevékenységek – tudatos irányítás
komplexitási lehetőségek – indirekt módszerek alkalmazása,
báb használata.
6. **Szervezési feladatok**
előkészítés, elrendezés, csoport szoba
7. **Eszközök, anyagok**
helyes alkalmazás, anyagkapcsolatok, alapvető megoldások ismertetése, mit miért használ?
8. **Tevékenység irányítása**
esetleges bemutatás, újramotiválás, személyre szabott foglalkozás,
segítségnyújtás módszerei, technikai fejlesztés lépései, szintjei
9. **Képességfejlesztés**
a kreativitás, az esztétikai fejlesztés lehetőségei, fontossága.
10. **Játékos befejezés**
levezetés, tárgyak elhelyezése, védelme, játék a készített tárgyakkal.

Értékelési szempontok

1. A készített tervezet illeszkedjék a csoport hosszú távú vizuális nevelési programjába, tartalmazzon több megvalósítási lehetőséget, és térjen ki a megelőző élményekre.
2. Az előkészítésnél az időszerűséget, korcsoporthoz, technikához igazodó anyagszoportokat használt-e?
3. Törekedett-e a kitűzött célokhoz és a spontán munkavégzéshez szükséges megfelelő minőségű anyagok és eszközök előkészítésére, alkalmazására?
4. Megteremtette-e a kreatív tárgy és képkészítés biztosítására megfelelő környezetet, hangulatot, körülményt, és alkalmazta a komplex óvónői módszereket?
5. A tevékenység irányítása során, az önállóságot tiszteletben tartva, alkotói élményhez segítette-e a gyermekeket?

Óvodapedagógus szak – német nemzetiségi szakirány - útmutatók

1. Gyakorlati képzés programja	ld. óvodapedagógus szak
2. Egyéni komplex gyakorlat	ld. óvodapedagógus szak
3. Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai	ld. óvodapedagógus szak
4. Nyári nevelési gyakorlat	ld. óvodapedagógus szak
5. Útmutató a zárófoglalkozáshoz	ld. óvodapedagógus szak
6. Nyolchetes szakmai gyakorlat	
7. Két- és háromhetes szakmai gyakorlatok általános szabályai	
8. Óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai	

ÚTMUTATÓ

Nyolchetes szakmai gyakorlat

óvodapedagógus szak - német nemzetiségi szakirány

9. Összefüggő szakmai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető *célja és feladata* a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*.

Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- ◆ A PTE IGYFK *III. éves német nemzetiségi óvodapedagógus szakos hallgatói* tanulmányaik 6. félévében nyolchetes *összefüggő gyakorlaton vesznek részt*, a választott, s felkért óvodában.
- ◆ Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Főiskola Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának előírásai változatlanul érvényesek.

10. Az összefüggő szakmai gyakorlat időfaktorai

Ideje: Targyév január-február hónap

(8 hét, 40 munkanap)

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a gyakorlatvezető (mentor) terve, s beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz.

Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvónői tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20 nap*. /E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket. /

Továbbiakat ld. „Útmutató: Hathetes szakmai gyakorlat – óvodapedagógus szak –, (3. ponttól)

Megjegyzés: Az I. éves nappali tagozatos hallgatók a II. félév során ca. 4 hetes szakmai részképzésen vesznek részt a németországi Halléban. A részvétel ingyenes és kötelező.

ÚTMUTATÓ

Óvodapedagógus szak - német nemzetiségi szakirány – Óvodai foglalkozások speciális megfigyelési szempontjai

1. Hogyan készült fel a hallgató a foglalkozásokra és a mindennapi tevékenységek irányítására?
 - ◆ Érvényesültek-e a felkészülésben a nyelvi, pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi, módszertani szempontok?
 - ◆ Figyelembe vette-e a gyermekcsoport életkori sajátosságait, nyelvi ismeretek szintjét? (szókincs, utasítások, közlések, udvariassági kifejezések stb.)-
 - ◆ Tervezeteiben követett-e el didaktikai vagy nyelvtani hibákat?
2. Hogyan valósította meg tervét?
 - ◆ Hogyan teremtette meg a foglalkozásokhoz szükséges nyelvi légkört?
 - ◆ Eltért-e a tervezettől spontán helyzetek kialakulása miatt, sikerült-e rugalmasan módosítania tervén?
 - ◆ Foglalkozásvezetése változatos, szemléletes, megfelelően játékos, a gyermekek tevékenységére épülő volt-e?
 - ◆ Megvalósult-e a foglalkozás "egynyelvű" vezetése?
 - ◆ Milyen eszközökkel motiválta a gyerekeket a német nyelv gyakorlására? Készített-e szemléltető eszközöket?
 - ◆ Beszéde, nyelvhasználata minta volt-e a gyerekek számára, alkalmas volt-e az utánpótláson alapuló nyelvtanulás közvetítésére?
 - ◆ Észrevette-e a hibás kiejtést - tapintatosan javította-e azt?
 - ◆ Hogyan valósította meg a nyelvi nevelést a többi napi tevékenységben (játék, gondozási tevékenységek, naposmunka, manuális tevékenységek stb.)?
 - ◆ A német nyelv megszerettetésének szándéka tükröződött-e a hallgató munkájában?
3. Képességei (figyelemmegosztás és koncentráció, kommunikatív képessége, kapcsolatteremtő képessége, vezető irányító képessége) és tulajdonságai (megértés, tapintat, türelem, empátia, következetesség, rugalmasság stb.)
 - ◆ Jól választotta-e meg a kezdeményezések lehetőségeit?
 - ◆ Milyen eszközöket alkalmazott?
 - ◆ Milyen nyelvi hangulatot tudott teremteni ?
 - ◆ A tevékenységekhez kapcsolt nyelvgyakorlásnál épített-e a nemzetiségi hagyományokra (ünnepekhez kapcsolódó szokások-ételek; nép kismesterségek stb.)? Saját gyűjtéséből mutatott-e be valamit a csoportban (dalok, körjátékok, mondókák stb.)
 - ◆ A tervezett feladatokat maradéktalanul meg tudta-e valósítani?
 - ◆ Képes volt-e gyakorlati és írásbeli munkája (foglalkozások, foglalkozásokon kívüli) szakszerű elemzésére?

4. **Összefüggő - nyelvi gyakorlat során**

A német nemzetiségi óvodapedagógus jelölt szerezzen tapasztalatokat:

- ◆ a német kisebbségi nevelési feladatok helyéről az óvoda programjában, valamint a csoport nevelési tervében való megjelenéséről,
- ◆ az óvoda nyitottságáról – a szülő ház, az iskola, a tágabb társadalmi környezet irányában
- ◆ arról a speciális nemzetiségi hagyományápolásról, mely az óvoda székhelyén (településen) és az óvodában folyik, látogassa meg - lehetőség szerint - a település tájházát, gyűjteményét;

Lehetőség szerint találkozzék, ismerkedjen meg

- ◆ a Kisebbségi Önkormányzat képviselőivel tevékenységükkel;
- ◆ az adott településen működő nemzetiségi egyesület és kultúrcsoportok munkájával ;
- ◆ gyűjtsön néhány jellegzetes helyi mondókát, dalt, rigmust, mesét - ha lehet a táj nyelvén.

Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szak - mintatanterv

nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGG 0101	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
EGG 0201	Anatómia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
EGG 0301	Egészséges életmódra nevelés	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
EGG 0401	Élelmezéstan	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
EGG 0501	Elsősegélynyújtás	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
MGYB 0101	Nyelvi szintek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDB 1001	Játékpedagógia	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
PED 3001	A kisgyermekkor pedagógiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TESB 0101	Testneveléstudomány alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GYKCS 0101	Gondozástan gyakorlat I.	gyak	60	A	gyj	1.	ő	—	1
GYKCS 0201	Tejkonyha gyakorlat	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	1
	Összesen:		27						28

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGG 0102	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása I.	szem	30	A	gyj	2.	t	EGG 0101	2
EGG 0701	Ápolástan	szem	30	A	gyj	2.	t		2
ÉNZB 0801	Bölcsődei zenei nevelés	szem	15	A	gyj	2.	t	ÉNZB 0101	1
MGYB 1001	Gyermekirodalom és mt.	ea	30	A	k	2.	t	MGYB 0101	3
MGYB 1002	Gyermekirodalom és mt.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
MGYB 1101	A beszédfejlődés segítése I.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PEDB 0401	Neveléstudomány	ea	30	A	k	2.	t	PEDB 0101	3
PEDB 1002	Játékpedagógia	szem	15	A	gyj	2.	t	PEDB 1001	1
PEDB 1102	A kisgyermekkor pedagógiája	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PEDB 1201	Családpedagógia	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0303	A személyiség fejlődése és alakulása (óvodaped.)	szem	15	A	gyj	2.	t	PSZB 0201	1
TÁRB 0301	Magyarország története a XX. században	ea	30	A	k	2.	t		3
VIZB 0501	Vizuális nevelés és mt.	ea	30	A	k	2.	t	VIZB 0101	3
VIZB 0502	Vizuális nevelés és mt.	szem	15	A	gyj	2.	t	VIZB 0101	1
GYCS 0102	Gondozástan gyakorlat II.	gyak	30	A	gyj	2.	t		1
	Összesen:		28						32

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGG 0103	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	EGG 0101	2
EGG 0801	Gyermekgyógyászat, gyógyszerstan	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
EGG 0901	Kórtan	szem	15	A	gyj	3.	ő	EGG 0201	1
EGG 0601	Hivatássetika, szervezési ism.	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
ÉNZB 0701	Ének-zenei nevelés módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	ÉNZB 0101	3
MGYB 1102	A beszédfejlődés segítése II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
PEDB 1301	Gyógypedagógia ismeretek	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
PEDB 1302	Gyógypedagógia ismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
PEDB 1401	Családszociológia	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	gyj	3.	ő	PSZB 0201, PSZB 301	1
PSZB 0801	A differenciális pszichológiája	ea	30	A	k	3.	ó	—	3
TÁRB 0501	Etika (csecsemőgond.)	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
TESB 0901	Testnevelés	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	1
VIZB 0601	Bábjáték mt.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
VIZB 0701	Vizuális gyakorlat	gyak	15	A	gyj	3.	ő	—	1
SZDCS 0201	Szakkolgozati szeminárium I.	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	2
GYCS 0103	Gondozástan gyakorlat III.	gyak	15	A	gyj	3.	ő	—	1
	Összesen:		28						32

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYCS 0104	Gondozástan gyakorlat IV.	gyak	15	A	gyj	4.	t	—	1
GYCS 0301	Összefüggő gyakorlat I.	gyak	90	A	gyj	4.	t	—	3
GYCS 0302	Összefüggő gyakorlat II.	gyak	120	A	gyj	4.	t	—	7
GYCS 0303	Összefüggő gyakorlat III.	gyak	300	A	gyj	4.	t	—	9
GYKCS 0401	Szakmai készségfejlesztés	gyak	15	A	gyj	4.	t	—	1
SZDCS 0202	Szakkolgozati szeminárium II.	szem	15	A	gyj	4.	t	—	7
	Összesen:								28

Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szak – modulok -

nappali tagozat

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Egészségügyi-természettudományi ismeretek								
EGG 0101	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
EGG 0201	Anatómia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
EGG 0301	Egészséges életmódra nevelés	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
EGG 0401	Élelmezéstan	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
EGG 0501	Elsősegélynyújtás	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	1
EGG 0102	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása I.	szem	30	A	gyj	2.	t	EGG 0101	2
EGG 0701	Ápolástan	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
EGG 0103	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	EGG 0101, EGG 0201	2
EGG 0801	Gyermekgyógyászat, gyógyszeratan	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
EGG 0601	Hivatássetika, szervezési ism.	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	1
EGG 0901	Kórtan	szem	15	A	gyj	3.	ő	EGG 0201	1
	összesen:								22

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Művészeti nevelés								
	Ének-zene								
ÉNZB 0801	Bölcsődei zenei nevelés	szem	15	A	gyj	2.	t	ÉNZB 0101	1
ÉNZB 0701	Ének-zenei nevelés módszertana	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
	összesen:								4
	Vizuális								
VIZB 0501	Vizuális nevelés és mt.	ea	30	A	k	2.	t	VIZB 0101	3
VIZB 0502	Vizuális nevelés és mt.	szem	15	A	gyj	2.	t	VIZB 0101	1
VIZB 0601	Bábjáték mt.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
VIZB 0701	Vizuális gyakorlat	gyak	15	A	gyj	3.	ő	—	1
	összesen:								7
	Összesen:								11

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Magyar								
MGYB 0101	Nyelvi szintek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
MGYB 0201	Beszédművelés	szem	15	A	gyj	1.	ő	—	1
MGYB 1001	Gyermekirodalom és mt.	ea	30	A	k	2.	t	MGYB 0101	3
MGYB 1101	A beszédfejlődés segítése I.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
MGYB 1002	Gyermekirodalom és mt.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
MGYB 1102	A beszédfejlődés segítése II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
	összesen:								13

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pedagógia								
PEDB 1001	Játékpedagógia	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
PEDB 1101	A kisgyermekkor pedagógiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0401	Neveléstudomány	ea	30	A	k	2.	t	PEDB 0101	3
PEDB 1002	Játékpedagógia	szem	15	A	gyj	2.	t	PEDB 1001	1
PEDB 1102	A kisgyermekkor pedagógiája	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PEDB 1201	Családpedagógia	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PEDB 1301	Gyógynevelés	ea	30	A	k	3.	ő		3
PEDB 1302	Gyógynevelés	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
PEDB 1401	Családszociológia	ea	30	A	k	3.	ő		2
	összesen:								20

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	Előfeltétel	kredit
	Pszichológia								
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő		3
PSZB 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
PSZB 0303	A személyiség fejlődése és alakulása (óvodaped.)	szem	15	A	gyj	2.	t		1
PSZB 0401	Szociálpszichológia	szem	15	A	k	3.	ő	PSZB 0201, PSZB 0301	1
PSZB 0801	A differenciális pszichológiája	ea	30	A	k	3.	ő		3
	összesen:								11

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalomtudomány								
TÁRB 0301	Magyarország története a XX. században	ea	30	A	k	2.	t		3
TÁRB 0501	Etika (csecsemőgond.)	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
	összesen:								5

CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ-GONDOZÓ SZAK

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Testnevelés								
TESB 0101	Testneveléstudomány alapjai	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TESB 0901	Testnevelés	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	1
	összesen:								4

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gyakorlat								
GYCS 0101	Gondozástan gyakorlat I.	gyak	60	A	gyj	1.	ő		1
GYCS 0201	Tejnyelvény gyakorlat	gyak	30	A	gyj	1.	ő		1
GYCS 0102	Gondozástan gyakorlat II.	gyak	30	A	gyj	2.	t		1
GYCS 0103	Gondozástan gyakorlat III.	gyak	15	A	gyj	3.	ő		1
GYCS 0104	Gondozástan gyakorlat IV.	gyak	15	A	gyj	4.	t		1
GYCS 0301	Összefüggő gyakorlat I.	gyak	90	A	gyj	4.	t		3
GYCS 0302	Összefüggő gyakorlat II.	gyak	120	A	gyj	4.	t		7
GYCS 0303	Összefüggő gyakorlat III.	gyak	300	A	gyj	4.	t		9
GYKCS 0401	Szakmai készségfejlesztés	gyak	15	A	gyj	4.	t	—	1
	összesen:								25

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakedolgozat								
SZDCS 0101	Szakedolgozati szeminárium I.	szem	15	A	gyj	3.	ő	—	2
SZDCS 0102	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	15	A	gyj	4.	t	—	7
	összesen:								9

Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szak - levelező

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGGL 0101	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
EGGL 0201	Anatómia	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
EGGL 0301	Egészséges életmódra nevelés	szem	6	A	gyj	1.	ő	—	2
EGGL 0401	Élelmezéstan	szem	6	A	gyj	1.	ő	—	2
EGGL 0501	Elsősegélynyújtás	szem	4	A	gyj	1.	ő	—	1
MGYBL 0101	Nyelvi szintek	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
MGYBL 0201	Beszédművelés	szem	4	A	gyj	1.	ő	—	1
PEDBL 1001	Játékpedagógia	ea	8	A	k	1.	ő	—	2
PEDBL 1101	A kisgyermekkor pedagógiája	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
PSZBL 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
TESBL 0101	Testneveléelmélet alapjai	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
GYKCSL 0101	Gondozástan gyakorlat I.	gyak	16	A	gyj	1.	ő	—	1
GYKCSL 0201	Tejkonyha gyakorlat	gyak	8	A	gyj	1.	ő	—	1
	Összesen:		27						28

CSECSEMŐ- ÉS KISGYERMEKNEVELŐ-GONDOZÓ SZAK

2. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGGL 0102	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása I.	szem	6	A	gyj	2.	t		2
EGGL 0701	Ápolástan	szem	6	A	gyj	2.	t		2
ÉNZBL 0801	Bölcsődei zenei nevelés	szem	4	A	gyj	2.	t		1
MGYBL 1001	Gyermekirodalom és mt.	ea	8	A	k	2.	t	MGYBL 0101	3
MGYBL 1003	Gyermekirodalom és mt. (csecsemőgondozó)	szem	6	A	gyj	2.	t		2
MGYBL 1101	A beszédfejlődés segítése I.	szem	6	A	gyj	2.	t		2
PEDBL 0401	Neveléstudomány	ea	8	A	k	2.	t	PEDBL 0101	3
PEDBL 1003	Játékpedagógia (csecsemőgondozó)	szem	4	A	gyj	2.	t	PEDBL 0101	1
PEDBL 1102	A kisgyermekkor pedagógiája	szem	6	A	gyj	2.	t		2
PEDBL 1201	Családpedagógia	szem	6	A	gyj	2.	t		2
PSZBL 0301	A személyiség fejlődése és alakulása	ea	8	A	k	2.	t	PSZBL 0201	3
PSZBL 0303	A személyiség fejlődése és alakulása (óvodaped.)	szem	4	A	gyj	2.	t	PSZBL 0201	1
TÁRBL 0301	Magyarország története a XX. században	ea	8	A	k	2.	t		3
VIZBL 0501	Vizuális nevelés és mt.	ea	8	A	k	2.	t	VIZBL 0101	3
VIZBL 0502	Vizuális nevelés és mt.	szem	4	A	gyj	2.	t	VZBL 0101	1
GYCSL 0102	Gondozástan gyakorlat II.	gyak	10	A	gyj	2.	t		1
	Összesen:		28						32

3. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
EGGL 0103	Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása II.	szem	6	A	gyj	3.	ő	—	2
EGGL 0801	Gyermekgyógyászat, gyógyszerstan	ea	8	A	k	3.	ő	—	3
EGGL 0901	Kórtan	szem	4	A	gyj	3.	ő	—	1
EGGL 0601	Hivatás-etika, szervezési ism.	szem	4	A	gyj	3.	ő	—	1
ÉNZBL 0701	Ének-zenei nevelés módszertana	ea	8	A	k	3.	ő	ÉNZBL 0101	3
MGYBL 1102	A beszédfejlődés segítése II.	szem	6	A	gyj	3.	ő	—	2
PEDBL 1301	Gyógy-pedagógia ismeretek	ea	8	A	k	3.	ő	—	3
PEDBL 1302	Gyógy-pedagógia ismeretek	szem	6	A	gyj	3.	ő	—	2
PEDBL 1401	Családszociológia	ea	6	A	k	3.	ő	—	2
PSZBL 0403	Szociálpszichológia	szem	4	A	gyj	3.	ő	PSZBL 0201, PSZBL 0301	1
PSZBL 0801	A differenciálás pszichológiája	ea	8	A	k	3.	ő	—	3
TÁRBL 0501	Etika (csecsemő-gond.)	szem	6	A	gyj	3.	ő	—	2
TESBL 0901	Testnevelés	szem	4	A	gyj	3.	ő	—	1
VIZBL 0601	Bábjáték mt.	szem	6	A	gyj	3.	ő	—	2
VIZBL 0701	Vizuális gyakorlat	gyak	4	A	gyj	3.	ő	—	1
SZDCSL 0201	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	4	A	gyj	3.	ő	—	2
GYCSL 0103	Gondozástan gyakorlat III.	gyak	4	A	gyj	3.	ő	—	1
	Összesen:		28						32

4. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYCSL 0104	Gondozástan gyakorlat IV.	gyak	4	A	gyj	4.	t	—	1
GYCSL 0301	Összefüggő gyakorlat I.	gyak	90	A	gyj	4.	t	—	3
GYCSL 0302	Összefüggő gyakorlat II.	gyak	120	A	gyj	4.	t	—	7
GYCSL 0303	Összefüggő gyakorlat III.	gyak	300	A	gyj	4.	t	—	9
GYKCSL 0401	Szakmai készségfejlesztés	gyak	4	A	gyj	4.	t	—	1
SZDCSL 0202	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	4	A	gyj	4.	t	—	7
	Összesen:								28

Csecsemő- és kisgyermek nevelő- gondozó szak - tantárgyak

EGG 0101

N: Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A csecsemő és kisgyermek szomatikus fejlődésével kapcsolatos azon ismeretek átadása, melyek biztos tudása elengedhetetlen a munkáját magas színvonalon ellátó gondozónőnek.

A tantárgy keretein belül a hallgatók sajátítsák el az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek testi fejlődésének, alapvető szükségleteinek életkori- és egyéni sajátosságait, nyomon követésének lehetséges formáit, figyelembe véve a testi- és szomatikus fejlődés, valamint a nevelés – gondozás összefüggéseit. A tantárgy tanításának további célja, egy olyan rendszerszemlélet kialakítása, melyben a csecsemő és kisgyermek fejlődését befolyásoló belső és külső tényezők, a szomatikus és pszichés fejlődés, valamint a nevelés – gondozás egysége, egymással szorosan összefüggő, egymástól el nem választható egységet képeznek.

TP: A tantárgy tartalmazza az egészséges és patológiás fejlődés közti különbségek meghatározását, az egészséges csecsemő és kisgyermek pszichoszomatikus jellemzőinek feltárásán keresztül. Általános tudnivalókat a fejlődésről – pl. folyamatát, szakaszait, főbb területeit, vizsgálatát, ütem- és iránymutatóit. A fejlődést befolyásoló belső – öröklés, érés, növekedés, differenciálódás-integrálódás - és külső – természeti, tárgyi és személyi (kiemelten az anya-gyermek kapcsolat vonatkozásai) - környezeti hatásokat a gyermek pszichoszomatikus fejlődésének szempontjából. A fejlődés életkori szakaszainak figyelembe vételével az egészséges magzat, újszülött, csecsemő és kisgyermek testi és mozgás fejlődésének életkori- és egyéni jellemzőit. A csecsemő és kisgyermekgondozás meghatározását és tevékenységi területeit a humángondozás területén. A nevelés-gondozás egységének értelmezését kibővítve azt a szocializáció és az ápolás fogalomkörével és a gyermeki szükségletek - elsősorban az alapvető fiziológiás és biztonsági szükségletek – azon keresztül a gondozás alapkövetelményeinek felvázolásával. Röviden ismertette a gondozás neveléstani aspektusainak fontosságát gondozás közben – gondozónő-gyermek kapcsolat; a gondozónő kommunikációja; az önállóságra nevelés; a gondozás, mint örömforrás; ismeretek nyújtása; a biztonságot nyújtó személyi- és tárgyi állandóság; a helyes nevelői módszerek és eszközök alkalmazásának lehetőségei és a megfelelő napirend kialakítása. A csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteinek kielégítését szolgáló gondozási műveletek - pelenkázás, szobatisztaságra nevelés; öltöztetés, önálló öltözködésre nevelés; testméretek mérése; fűrésztés és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveletek, önálló tisztálkodásra nevelés; etetés, önálló étkezésre nevelés; levegőztetés, napoztatás; alvás, pihenés; a szabad aktivitás: mozgás, játék feltételeinek biztosítása – definiálása, főbb jellemzői és kielégítésüket biztosító feltételek. A szomatikus fejlődés nyomon követésének lehetőségei bölcsődében és gyermekotthonban/csecsemőotthonban – fejlődési lap, fejlődési kvóciens, gyarapodási index, tápláltsági index, fejlődési tábla, törzslap.

K: A leadott ismeretek elsajátítása és minimum két alkalommal reprodukálása írásban.

ÉM: Félévközi jegy – írásban, félév végén – szóban.

TS: Órai jegyzet, videó filmek, diák, kötelező és ajánlott irodalmak.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónők részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

- AI:** Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.
 Kalmár Magda - Csiky Erzsébet 1994. A koraszülöttség fejlődépszichológiai implikációi. Magyar Pszichológiai Szemle 3-4 sz.
 Leboyer Fréderick 1994. A gyöngéd születés. Twins Kiadó, 160. o.
 Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.
 Pikler Emmi 1976. A hospitalizmus megnyilvánulási formái napjainkban. Magyar Pszichológiai Szemle, 33, 5, 441-447. o. (EKD.XI.)
 Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)
 Pikler Emmi 1984. Az optimális fejlődésre ható tényezők. Orvosképzés, 59, 83-89. o.(EKD XXXI).
 Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.
 Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.
 Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

EGG 0102

N: Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása I.

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF: EGG 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A csecsemő és kisgyermek szomatikus fejlődésével kapcsolatos azon ismeretek átadása, melyek biztos tudása elengedhetetlen a munkáját magas színvonalon ellátó gondozónőnek. A tantárgy keretein belül a hallgatók sajátítsák el az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek testi fejlődésének, alapvető szükségleteinek életkori- és egyéni sajátosságait, nyomon követésének lehetséges formáit, figyelembe véve a testi- és szomatikus fejlődés, valamint a nevelés – gondozás összefüggéseit. A tantárgy tanításának további célja, egy olyan rendszerszemlélet kialakítása, melyben a csecsemő és kisgyermek fejlődését befolyásoló belső és külső tényezők, a szomatikus és pszichés fejlődés, valamint a nevelés – gondozás egysége, egymással szorosan összefüggő, egymástól el nem választható egységet képeznek.

TP: A tantárgy tartalmazza az egészséges és patológiás fejlődés közti különbségek meghatározását, az egészséges csecsemő és kisgyermek pszichoszomatikus jellemzőinek feltárásán keresztül. Általános tudnivalókat a fejlődésről – pl. folyamatát, szakaszait, főbb területeit, vizsgálatát, ütem- és iránymutatóit. A fejlődést befolyásoló belső – öröklés, érés, növekedés, differenciálódás-integrálódás - és külső – természeti, tárgyi és személyi (kiemelten az anya-gyermek kapcsolat vonatkozásai) - környezeti hatásokat a gyermek pszichoszomatikus fejlődésének szempontjából.

A fejlődés életkori szakaszainak figyelembe vételével az egészséges magzat, újszülött, csecsemő és kisgyermek testi és mozgás fejlődésének életkori- és egyéni jellemzőit. A csecsemő és kisgyermekgondozás meghatározását és tevékenységi területeit a humángondozás területén. A nevelés-gondozás egységének értelmezését kibővítve azt a szocializáció és az ápolás fogalomkörével és a gyermeki szükségletek - elsősorban az alapvető fiziológiás és biztonsági szükségletek – azon keresztül a gondozás alapkövetelményeinek felvázolásával. Röviden ismertetve a gondozás neveléstani aspektusainak fontosságát gondozás közben – gondozónő-gyermek kapcsolat; a gondozónő kommunikációja; az önállóságra nevelés; a gondozás, mint örömforrás; ismeretek nyújtása; a biztonságot nyújtó személyi- és tárgyi állandóság; a helyes nevelői módszerek és eszközök alkalmazásának lehetőségei és a megfelelő napirend kialakítása. A csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteinek kielégítését szolgáló gondozási műveletek - pelenkázás, szobatisztaságra nevelés; öltöztetés, önálló öltözködésre nevelés; testméretek mérése; fűrésztés és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveletek, önálló tisztálkodásra nevelés; etetés, önálló étkezésre nevelés; levegőztetés, napoztatás; alvás, pihenés; a szabad aktivitás: mozgás, játék feltételeinek biztosítása – definiálása, főbb jellemzői és kielégítésüket biztosító feltételek. A szomatikus fejlődés nyomon követésének lehetőségei bölcsődében és gyermekotthonban/csecsemőotthonban – fejlődési lap, fejlődési kvóciens, gyarapodási index, tápláltsági index, fejlődési tábla, törzslap.

K: Félév közben referátumok, házi dolgozatok készítése megadott témákban.

ÉM: Félévközi jegy – referátumok, házi dolgozatok készítése megadott témakörökben.

TS: Videó filmek, diák, kötelező és ajánlott irodalmak-, szócikkek és tanulmányok feldolgozása.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónók részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

AI: Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.

Kalmár Magda - Csiky Erzsébet 1994. A koraszülöttség fejlődépszichológiai implikációi. Magyar Pszichológiai Szemle 3-4 sz.

Leboyer Fréderick 1994. A gyöngéd születés. Twins Kiadó, 160. o.

Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.

Pikler Emmi 1976. A hospitalizmus megnyilvánulási formái napjainkban. Magyar Pszichológiai Szemle, 33, 5, 441-447. o. (EKD.XI.)

Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)

Pikler Emmi 1984. Az optimális fejlődésre ható tényezők. Orvosképzés, 59, 83-89. o.(EKD XXXI).

Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.

Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.

Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

EGG 0103 N: Csecsemő és kisgyermek fejlesztése, gondozása II.**T:** szeminárium **MF:** 3. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** EGG 0101 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Lajtai Zsoltné **EA:** Lajtai Zsoltné**B:** Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A csecsemő és kisgyermek szomatikus fejlődésével kapcsolatos azon ismeretek átadása, melyek biztos tudása elengedhetetlen a munkáját magas színvonalon ellátó gondozónőnek. A tantárgy keretein belül a hallgatók sajátítsák el az egészséges újszülött, csecsemő és kisgyermek testi fejlődésének, alapvető szükségleteinek életkori- és egyéni sajátosságait, nyomon követésének lehetséges formáit, figyelembe véve a testi- és szomatikus fejlődés, valamint a nevelés – gondozás összefüggéseit. A tantárgy tanításának további célja, egy olyan rendszerszemlélet kialakítása, melyben a csecsemő és kisgyermek fejlődését befolyásoló belső és külső tényezők, a szomatikus és pszichés fejlődés, valamint a nevelés – gondozás egysége, egymással szorosan összefüggő, egymástól el nem választható egységet képeznek.

TP: A tantárgy tartalmazza az egészséges és patológiás fejlődés közti különbségek meghatározását, az egészséges csecsemő és kisgyermek pszichoszomatikus jellemzőinek feltárásán keresztül.

Általános tudnivalókat a fejlődésről – pl. folyamatát, szakaszait, főbb területeit, vizsgálatát, ütem- és iránymutatóit. A fejlődést befolyásoló belső – öröklés, érés, növekedés, differenciálódás-integrálódás - és külső – természeti, tárgyi és személyi (kiemelten az anya-gyermek kapcsolat vonatkozásai) - környezeti hatásokat a gyermek pszichoszomatikus fejlődésének szempontjából.

A fejlődés életkori szakaszainak figyelembe vételével az egészséges magzat, újszülött, csecsemő és kisgyermek testi és mozgás fejlődésének életkori- és egyéni jellemzőit.

A csecsemő és kisgyermekgondozás meghatározását és tevékenységi területeit a humángondozás területén. A nevelés-gondozás egységének értelmezését kibővítve azt a szocializáció és az ápolás fogalomkörével és a gyermeki szükségletek - elsősorban az alapvető fiziológiás és biztonsági szükségletek – azon keresztül a gondozás alapkövetelményeinek felvázolásával. Röviden ismertette a gondozás neveléstani aspektusainak fontosságát gondozás közben – gondozónő-gyermek kapcsolat; a gondozónő kommunikációja; az önállóságra nevelés; a gondozás, mint örömforrás; ismeretek nyújtása; a biztonságot nyújtó személyi- és tárgyi állandóság; a helyes nevelői módszerek és eszközök alkalmazásának lehetőségei és a megfelelő napirend kialakítása. A csecsemő és kisgyermek alapvető szükségleteinek kielégítését szolgáló gondozási műveletek - pelenkázás, szobatisztaságra nevelés; öltöztetés, önálló öltözködésre nevelés; testméretek mérése; fürösztés és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveletek, önálló tisztálkodásra nevelés; etetés, önálló étkezésre nevelés; levegőztetés, napoztatás; alvás, pihenés; a szabad aktivitás: mozgás, játék feltételeinek biztosítása – definiálása, főbb jellemzői és kielégítésüket biztosító feltételek. A szomatikus fejlődés nyomon követésének lehetőségei bölcsődében és gyermekotthonban/csecsemőotthonban – fejlődési lap, fejlődési kvóciens, gyarapodási index, tápláltsági index, fejlődési tábla, törzslap.

K: Félév közben referátumok, házi dolgozatok készítése megadott témákban.

ÉM: Félévközi jegy – referátumok, házi dolgozatok készítése megadott témakörökben.

TS: Videó filmek, diák, kötelező és ajánlott irodalmak-, szakcikkek és tanulmányok feldolgozása.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónők részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

- AI:** Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.
 Kalmár Magda - Csiky Erzsébet 1994. A koraszülöttség fejlődépszichológiai implikációi. Magyar Pszichológiai Szemle 3-4 sz.
 Leboyer Frédéric 1994. A gyöngéd születés. Twins Kiadó, 160. o.
 Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.
 Pikler Emmi 1976. A hospitalizmus megnyilvánulási formái napjainkban. Magyar Pszichológiai Szemle, 33, 5, 441-447. o. (EKD.XI.)
 Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)
 Pikler Emmi 1984. Az optimális fejlődésre ható tényezők. Orvosképzés, 59, 83-89. o.(EKD XXXI).
 Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.
 Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.
 Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

EGG 0201

N: Anatómia

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Mozolai Annamária

EA: Mozolai Annamária

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tanuló tudja a szervek, szervrendszerek morfológiai felépítését, a működésüket meghatározó természeti törvényeket, az emberi szervezet sajátos tulajdonságait, a megszerzett tudást más tárgyak tanulása alkalmazza. A tantárgy célja a gondolkodás fejlesztése, a holisztikus szemléletmód kialakítása. Fontos a fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése, a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése. A tantárgy nagy hangsúlyt fektet a problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztésére.

TP: A tanuló képes legyen megfogalmazni a genetikai alapfogalmakat, valamint az emberi tulajdonságok átöröklésének módjait. Tudja a szervezetet felépítő makromolekulákat, legyen képes ismertetni a szervrendszerek felépítését és ezzel összefüggésben működését, szabályozásának törvényszerűségeit, valamint leírni az emberi szervezet fiziológiai paramétereit, az újszülöttkori és életkori sajátosságokat. Tudja alkalmazni a tantárgy tanulása során szerzett tudását a más tárgyak tanulása során. Fedezze fel, értse meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják az egészséges testi, lelki fejlődést. Alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény, sajátítsák el az egészséges táplálkozás alapvető ismérveit, tudatosodjon az egészség és a környezet komplexitása. A tantárgy tanulása során alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására.

K: Témakörönként témazáró dolgozatok írása.

ÉM: Írásbeli-szövebeli vizsga

TS: Multimédiás anyagok (anatómiai CD-k); Csontváz; Az emberi test c. filmsorozat; Falitáblák; Projector, írásvetítő, video

KI: Mándi Barnabás: Anatómia-élettan

Donáth Tibor: Anatómiai atlasz. Medicina, Budapest

AI: SH atlasz: Biológia, Élettan,

Az emberi test I-II. Gondolat, Budapest

EGG 0301 N: Egészséges életmódra nevelés

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Gali Zoltánné Németh Eszter **EA:** Kandik János

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A szakmai cél olyan szakemberek képzése, akik ismerik az egészséges életmódra nevelés feladatait, a korszerű táplálkozás alapelveit, 0-3 éves gyermek gondozásának teendőit és aktívan részt tudnak venni a preventív feladatok ellátásában. Alapvető ismeretek nyújtása az egészséges életmód alakításának lehetőségeiről.

TP: A hallgató legyen képes felsorolni az egészséges életmód jellemzőit, alkalmazni az egészséges életmódra nevelés eszközeit- módszereit; alkalmazni a korszerű táplálkozási eljárásokat; értelmezni a mozgás lehetőségeit; értelmezni az egészséget befolyásoló környezeti tényezőket; élni a környezetvédelem lehetőségeivel; felvilágosító feladatot ellátni az egészség megőrzése érdekében; meghatározni a lakóépületekkel kapcsolatos egészségügyi elvárásokat, követelményeket; alkalmazni a munkavédelmi, balesetelhárítási előírásokat.

K: A szemináriumokon elhangzott tananyag szóbeli és írásbeli számonkérése.

ÉM: Szóbeli vizsga, Írásbeli vizsga

TS: Írásvetítő és fólia, projektor.

KI: Dr. Barna- Papp: Otthon és a Bölcsődében

Kertai Pál: Közegészségtan Medicina

AI: Dr. Barna M.: Kisgyermek táplálása 1-3 éves korban,
Módszertani levél. Országos Család és Gyermekvédelmi Intézet,

Dr. Bíró: Tápanyagtáblázat,

Kovács F.: Ételrecept gyűjtemény,

Susan M.: Táplálkozás és étrendi kezelés,

Temesvári E.: Élelmiszerallergia- intolerancia.

EGG 0401 N: Élelmezéstan

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: — **É:** gyakorlati jegy

TF: Némethné Gali Eszter **EA:** Kandik János

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgató ismerje az egyes tápanyagok szerepét az újszülöttek, csecsemők, gyermekek és felnőttek táplálásában. Ezenkívül a hallgató ismerje a különféle táplálékok elkészítési módját, a kisdéd és a gyermek étrend összeállításának követelményeit.

TP: A terhesek, csecsemők, kisgyermek, az iskoláskorú gyermekek és felnőttek helyes táplálásának ismerete, és a tanácsadás. A korszerű táplálási és táplálkozási irányelvek elsajátítása. A teljes csecsemő és gyermekkor egészséges táplálásának részletes ismertetése képezi a tantárgy gerincét, de mindezek mellett helyet kap az élelmiszer összetevők, tápanyagtípusok alapos ismertetése.

K:

ÉM: Írásbeli vizsga

TS: Oktatófilm, tanulószoba

KI: Bíró-Lindner: Tápanyagtáblázat

Rigó János: Táplálkozástan

AI: Benesik-Gaálné Labát K.: Szakácskönyv az egészségért

Zoltán Zs.: Mit egyen a gyermek

Devics: Csecsemők szakácskönyve

Dobszai-Sárkány: A csecsemőtáplálás

Nékám-Szemere: Táplálkozási allergiák

EGG 0501

N: Elsősegélynyújtás

T: szeminárium

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Madarász Dalma

EA: Madarász Dalma

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tanuló ismerje fel az egészséget veszélyeztető jeleket, életveszélyes helyzeteket, tudja ezeket elhárítani, tudjon segítséget hívni, a segítség megérkezéséig a beteget megnyugtatni, ellátni.

TP: Elsősegélynyújtás története, szabályai. Életfunkciók vizsgálata. Eszméletlen sérült. Sebek, vérzések, vérzéscsillapítás. Belgyógyászati balesetek. Idegcentek légútban, szemben, testben. Mérgezőek. Hő ártalom okozta sérülések. Csont-, ízületi sérülések. Újraélesztés. Mentőhívás.

K: Folyamatos visszacsatolás a tanultakról. Szituációs feladatok segítségével az egyes témák gyakorlása. Gyakorlati feladatok kötelező megoldása.

ÉM: szóbeli-gyakorlati vizsga

TS: videófilm. Kötszerek, sebimitátorok, Ambu-babák, pokrócok, fertőtlenítő szerek, makettek, Ambu-ballon,

KI:

AI: Andics László: Elsősegély

Dr. Pap Zoltán: Elsősegélynyújtás

Dr. Göbl Gábor: Oxyológia

ETI: Továbbképzési füzetek elsősegélyből

Lendvai Rezső: Elsősegélynyújtás

Hornják István: Elsősegélynyújtás

Dienes Zsolt: Sürgősségi ellátás

EGG 0601**N: Hivatásetika, szervezési ismeretek****T:** szeminárium**MF:** 3.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 1**K:** 1**EF:****É:** gyakorlati jegy**TF:** Lajtai Zsoltné**EA:** Lajtai Zsoltné**B:** Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tantárgy a hivatásetika tárgykörében ismertesse meg a hallgatókkal a szociális szakma etika problémáit, norma- és értékrendszerét, ezeknek a csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozói hivatás teljesítése közben megjelenő vetületeit. A gyermekvédelem, szervezési ismeretek tantárgykörben segítse a hallgatót a szociális-, gyermekvédelmi hálózat megismerésében, a hálózatban működő intézményekkel való kapcsolat kialakításában, a velük való együttműködésben a gyermekek védelmének érdekében. Ismerjék meg a hallgatók a bölcsődei-, gyermekotthoni gyermekvédelem főbb teendőit, ebben a gondozónő és más szakemberek feladatait. Ismertesse meg a hallgatókat a működés és munkaszervezés feladataival.

TP: A tantárgy hivatásetika része a szakmai szocializáció kérdésköréből kiindulva jut el a csecsemő- és kisgyermeknevelői –gondozói hivatás erkölcsi normáihoz, értékéhez. A szociális munka etikai kódexére támaszkodva bontja ki azokat az etikai szabályokat, normákat – gondozónői felelősség, kötelesség, megkülönböztetés nélküiség, titoktartás, team munka, együttműködés, kompetenciák tiszteletben tartása stb. -, melyek tudása és betartása elengedhetetlen a gondozónői hivatás szempontjából. Az Emberi Jogok Nyilatkozatán keresztül fogalmazza meg azokat a Gyermeki Jogokat, melyeket az ENSZ Gyermeki Jogok Nyilatkozata és a Gyermekvédelmi Törvény is nevesít és nélkülözhetetlen a csecsemő- és kisgyermek egészséges fejlődéséhez. A gyermekvédelem, szervezési ismeretek tantárgykör, a hivatás etika tárgykörében említett, 1997-ben kiadott és módosított Gyermekvédelmi Törvény alapján felvázolja a mai magyarországi gyermekvédelmi rendszer felépítését, intézményrendszerét és röviden ismerteti a magyarországi gyermekvédelem történetét a mai gyermekvédelmi intézményrendszer tükrében, benne megjelenítve a bölcsődék, csecsemőotthonok történetét is. Ezután elhelyezi a gyermekvédelem rendszerében a bölcsődét és a gyermekotthont. A bölcsőde szempontjából ismerteti a bölcsődei hálózatot fenntartói és szervezeti oldalról, majd nevesíti a bölcsődei gyermekvédelem alanyait, általános- és speciálpreventív rendszerszemléletű feladatait, mely tartalmazza azokat a szervezési ismereteket, amik az általános és speciális bölcsődei gyermekjóléti feladatok ellátásához szükségesek, biztosítva ezáltal a bölcsődében nevelt, gondozott gyermekek egészséges személyiségfejlődését. A gyermekotthon szempontjából nevesíti a gyermekotthont, mint gyermekvédelmi szakellátási intézményt és felvázolja azokat a szervezési feladatokat, melyek nélkülözhetetlenek a megfelelő gyermekotthoni ellátás szempontjából.

K: A leadott ismeretek elsajátítása és minimum két alkalommal reprodukálása írásban.**ÉM:** Minimum kettő félévközi jegy, félév végén vizsgajegy. Félévközi jegy – írásban, félév végén – szóban.**TS:** Órai jegyzet, Módszertani Levelek, videó filmek, diák, folyóiratok, rendeletek, jogszabályok, kötelező és ajánlott irodalmak.**KI:** Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet – kézirat

F. Loewenberg – R. Dolgoff: Érték és etika a szociális munka gyakorlatában, In.: A szociális munka elmélete és gyakorlata 1. kötet, (Szerk.: Hegyesi – Talyigás) Semmelweis Kiadó, 1996 (191 – 206 old.)

Lajtai Zsoltné Kollár Mónika: Korai gyermekvédelem a bölcsődében szociálpedagógiai szemmel In.: BOMINFO szakmai folyóirat 2003/3, 2003/4, 2004/1.

1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról

A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételeiről és a szakmai munka részletes szempontjairól, Módszertani levél, Szerkesztette: Dr. Mátay Katalin, Országos Család- és Gyermekvédelmi Intézet, Bp., 1999.

AI: Fokozatos beszoktatás módszertani levele (BOMI, 1979)
 Folyamatos napirend a bölcsődében. 3.sz. Módszertani levél. BOMI, Bp., 1982.
 Bölcsőde. Családdal a kisgyermekéért. Szerkesztette: Rónainé F. Mária Nemzetközi Családév Titkársága, 1994.
 Bölcsődei adaptáció. Módszertani levél. In.: Előadások – közlemények – dokumentumok. Módszertani levelek, irányelvek, BOMI, Bp., 1984.
 Fokozatos beszoktatás módszertani levele (BOMI, 1979)
 Folyamatos napirend a bölcsődében. 3.sz. Módszertani levél. BOMI, Bp., 1982.
 Hársing László: Bevezetés az etikába, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1995.
 Irányelv az anyával történő fokozatos beszoktatásra (BOMI, 1983)
 Strauszné Simonyi Erszébet: Gyermek- és ifjúságvédelem Comenius Bt, Pécs, 1997.
 Útmutató a bölcsődei gondozónők családlátogatásához (BOMI, 1989)
 Vokony Éva: Kis magyar bölcsőde-történet, Kapocs 2002. október
 1993. évi III. törvény Szociális törvény
 BOMINFO szakmai folyóirat, Kiadó: PRO EXCELLENTIA Alapítvány a Napközbeni Kisgyermekellátásért, Bp. Megjelenik évente 4-szer.
 IRÁNYTÚ információs és továbbképző lap bölcsődei dolgozóknak. Kiadó: Magyar Bölcsődék Egyesülete és a „TIPEGŐ” Szegedi Bölcsődei Alapítvány, Szeged. Megjelenik évente 3-szor.

EGG 0701

N: Ápolástan

T: szeminárium

MF: 2. **F:**

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Lévai Margit

EA: Lévai Margit

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: a hallgató sajátítsa el a csecsemő, kisgyermek, nagyobb gyermek ápolásának alapvető gyakorlati ismereteit (alap és szakápolástan)

TP: csecsemő és kisgyermek kórterem berendezése, használati tárgyai; hygienes szükségletek; kielégítése (szem, fül, orr, száj, fogak, hajápolása); üres-ágy ágyazása; oldalra fordítható beteg ágyneműcseréje; ágyban fekvő beteg mosdatása; a betegmozgatás alapelvei; ürítési szükségletek (széklet, vizelet) ápolói/gondozói feladatai; hőmérőzés módjai, hibalehetőségei; lázcsillapítás (hűtőfürdő, hűtőborogatások); vitális paraméterek megismerése, alkalmazása (vérnyomásmérés, pulzus, légzésszámolás); szájon és végbélen beadható gyógyszerek alkalmazása; fektetési módok (hányás, görcs, keringési betegségek, shoch, eszméletlenség esetén)

K: aktív gyakorlati tevékenység a gyakorlati órákon

ÉM: írásbeli beszámoló az elméleti anyagrészből,

TS: Demonstrációs terem

KI: Balogh László Ápolástan 2; Ápolási protokollok, jegyzetek

AI:

EGG 0801

N: Gyermekgyógyászat, gyógyszerstan

T: előadás

MF: 3.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: EGG 0101; EGG 0201;

É: kollokvium

TF: Dr Kollmann Erzsébet

EA: Dr Kollmann Erzsébet

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgató legyen képes a csecsemő-és kisdedkori betegségek felismerésére, a kialakulásuk okára, tüneteire, a szövődményekre. Ismerje fel az életveszélyes állapotokat. Tudja helyesen alkalmazni a gyógykezelés alapelveit. Lássa el az ápolási feladatokat az orvosi utasításnak megfelelően. Legyen képes megfelelő módon értesíteni, majd tájékoztatni a kisded állapotáról a szülőket.

TP: Gyermekgyógyászat története; Újszülöttkori betegségek; Koraszülöttség; Intenzív újszülött ellátás; Szervrendszerek betegségei, különös tekintettel az életkori sajátosságokra; Gyermeksebészeti és sürgősségi ellátás; Fájdalom csillapítás, érzéstelenítés; Gyermekbántalmazás; Gyakorlat során a gyermekbetegségek tüneteinek, a diagnosztikus beavatkozásoknak és a terápiás eljárásoknak megfigyelése, dokumentálásának elsajátítása.

K: Folyamatos tanulás, a megszerzett ismeretek ismétlése, gyakorlati alkalmazása. Az előbbieket összevetése más modulokkal. Az új tudás elhelyezése és alkalmazása a megelőzőkkel. A tanultak világos megértése után, felismerni a többi tantárggyal a közös vonatkozásokat.

ÉM: szóbeli és írásbeli vizsga, referátum, téma szerint kiadott előadás is lehet.

TS: iskolai könyvtár; videofilm; esetmegbeszélés; tankönyvi ábra

KI: Balogh L.: Gyermekápolástan I-II. - Medicina Könyvkiadó Rt. Bp. 1996.

Pintér András: Gyermeksebészeti vezérfonal - Medicina könyvkiadó Rt. Bp. 1996.

Polgár Mariann: Allergia csecsemő-és gyermekkorban

AI: Fekete György: A gyermekgyógyászat tankönyve - Melánia, 1995.

Vágvölgyi Ágnes: Gyógyszerstan - Kádix Budapest 2001.

Török Éva-Ruttkai Krisztina: Gyermekgyógyászat - Medicina Könyvkiadó Rt. Bp. 1995.

Aszmann Anna: Iskolaegészségügy - Anonymus 1995.

Nelson: A gyermekgyógyászat tankönyve - 2. magyar kiadás 1997

EGG 0901

N: Kórtan

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: EGG 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Dr Kollmann Erzsébet

EA: Dr Kollmann Erzsébet

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A kórtan foglalkozik az egyes szervek, szervrendszerek kóros működésével, elégtelenségével. A betegségek és kezelésük egymással összefüggő aspektusára támaszkodik, ezek a betegség etiológiája, pathomechanizmusa, klinikai megjelenése, valamint a betegség gyógyítása, megelőzése. A tantárgy tanításának célja: a hallgatók ismerjék meg a legfontosabb kórfolyamatokat, a szövetek kóros elváltozásait, a szervezet védekező reakcióit.

TP: Kórtan története; Élettelen és élő kórokok; Kórfolyamatokat befolyásoló tényezők; A szervezet reakciói

szövetek kóros elváltozásai; Daganatok; Fájdalom; Gyulladás jelei; Allergia; Elfajulás, elhalás; Regeneráció fogalma.

K: folyamatos tanulás, az ismeretekre építve, az új tudást a már tanultakhoz illeszteni.

ÉM: a szeminárium befejezését követően írásbeli teszt feladatok megoldása és értékelése

TS: az ép és kóros szervek, szervrendszerek összehasonlítása képi megjelenítéssel.

/ videofilm, színes album, stb./

KI: Szalay Róbertné-Salczer Józsefné dr.:

Kórtani alapismeretek

Medicina Könyvkiadó Rt. Bp. 2000.

AI: Dr. Székely Miklós: Kórélettan I-II

Kiadja a Pécsi Tudományegyetem Egészségügyi Főiskolai Kar

Bornus nyomda Pécs, 2004.

ÉNZB 0701

N: Ének-zene tevékenység módszertana

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: ÉNZB 0101 **É:** kollokvium

TF: Müller János **EA:** Müller János

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Az általános óvodapedagógiai, zeneelméleti ismeretekihez, a zenei nevelés gyakorlatához megfelelő szakismeret nyújtása. Adjon ismereteket az óvodai ének-zenei nevelés tartalmi, formai, metodikai kérdéseiről, a zenei képességfejlesztés lehetőségeiről. Jártasság szintjén alakítsa ki a hallgatókban a zenei nevelés tudatos tervezésének igényét, szakszerűségét. Erősítse a zenei nevelés iránti érdeklődését, módszertani kultúrájuk alakulását.

TP: A zenei nevelés helye az óvodai nevelés folyamatában és az ÓNOAP-ban, az esztétikai nevelésben. Zenei képességek fejlesztése az óvodai zenei nevelésben, a zenei képességfejlesztés területei (Éneklési, ritmikai, dallami, hallás- valamint zenehallgatási készség) és részterületei. (Magas-mély, hangszínérzék fejlesztése, dinamikai érzék fejlesztése, belső hallás és zenei emlékezet fejlesztése, zenei formaérzék fejlesztése, zenei alkotókedv és mozgáskultúra fejlesztése)

K: Egy foglalkozás-tervezet elkészítése és elemzése

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A könyvtárban elhelyezett és összeállított kottaanyag

KI: Törzsök Béla: Zenehallgatás az óvodában (Zeneműkiadó Bp.1982)

Mészáros István: Óvodai zenei nevelésünk másfél évszázada (Közgazdasági és Jogi könyvkiadó Bp. 1988)

Szarkané: Óvodai ének-zene foglalkozások módszertana (Nemzeti Tankönyvkiadó Bp.1995)

Forrai Katalin: Ének az óvodában (Editio Musica Bp.1991)

Zenei nevelés az óvodában – szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

AI: Tegzes György: Hétfokú olvasógyakorlatok (Tankönyvkiadó Bp.1990)

Kodály Zoltán: 333 olvasógyakorlat (Editio Musica Bp.1958)

Béres János: Furulyiskola I.-II. (Editio Musica Bp. 1999)

Forrai Katalin: Ének a bölcsődében (Editio Musica Bp.1991)

Kokas Klára: A Kodály módszerről – Zenei nevelés az óvodában szöveggyűjtemény (szerk. Horánszky-Ludánszky) Hajdúböszörményi Óvóképző Főiskola 1994

ÉNZN 0801

N: Bölcsődei zenei nevelés

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Müller János

EA: Tóthné Lázár Noémi

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: Ismerjék meg a hallgatók a magyar néphagyomány ápolásának megfelelően a gyermekdalaink zenei sajátosságait. Biztosan tájékozódjanak az ölbeli játékok, dal – és mondóka anyagában illetve a hangulatkeltésre szánt dalok világában. Tegye képessé a hallgatókat a megismert zenei anyag élményszerű megformálására. Ismerjék fel a hallgatók a családi, bölcsődei zenei nevelés jelentőségét. A hallgató a bölcsődei zenei tevékenység során keltse fel a kisgyermek zenei érdeklődését, gazdagítsa érzelmeit az énekes játékokkal és az együtt éneklés örömeivel.

TP: A zene alapelemeinek(ritmikai, dallami, kottairás és olvasási stb.)elsajátítása. A mondóka- és gyermekdal anyag kottaképről olvasása, memorizálása, a hozzájuk kapcsolódó mozgásokkal együtt. Egyszerűbb népdalok kánonok és műdalok élményszerű előadása. A magyar népzenei kincs könnyen elsajátítható s a bölcsődében közvetlenül felhasználható zenei anyagának megismerése.

K: Aktív részvétel a szemináriumokon a kijelölt zenei anyagok biztos tudása.

ÉM: Egy írásbeli dolgozat, folyamatos szóbeli számonkérés, gyakorlás.

TS: A könyvtárban elhelyezett kottagyűjtemények, és segédanyagok használata

KI: Borsai Ilona – Kovács Ágnes: Cinege, cinege kismadár. Minerva Kiadó Bp.1975

Forrai Katalin: Ének a bölcsődében Zeneműkiadó Bp. 1986

Forrai Katalin: Ének az óvodában Zeneműkiadó Bp. 1991

AI: Kodály Zoltán:Kis emberek dalai Zeneműkiadó Bp. 1957

Edmée Arma: Altató dalok Zeneműkiadó Bp. 1973

Forrai Katalin: Jár a baba jár Móra Kiadó Bp. 1976

Gágyor József: Megy a gyűrű vándorútra I – II Gondolat Kiadó Bp.1982

Füzesi Zsuzsa: Mondókás könyv Dunakanyar Kiadó Bp. 2000

MGYB 0101

N: Nyelvi szintek

T: előadás

MF: 1. **F:** 1.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF:

EA: Dr. H. Tóth Tibor

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A nyelv általános kérdéseinek vázlatos áttekintése. A magyar nyelv szintek szerinti tárgyalása a hangoktól a szövegig. A tárgyalásban minden nyelvi szinten kiemelt hangsúlyt kap a beszéd és a nyelv, a használat és a rendszer kettőssége. A tananyagban folyamatosan és következetesen jelen van a gyakorlati alkalmazás, a tanítói munkában való felhasználhatóság szempontja. Cél: az alapismeretek körében megbízható tájékozódás; a nyelvészeti látásmód fejlesztése, a perspektíva kitágítása; a későbbi önfejlesztés iránti igény megteremtése.

TP: A nyelv kérdései általában (nyelviség; fogalmak, összefüggések és megközelítések, a nyelvi jel és jelzés természete; általános nyelvészeti és nyelvtudományi kérdések; szinkronia és diakronia, struktúra és funkció). A nyelvi szintek részletes tárgyalása (hangok, morféimák, szavak, szó szerkezetek, mondatok). A nyelvi szintek összefüggései, határjelenségek, átmenetek. A jelentés alapkérdései. Szófajtan és morfológia; morfonológiai kérdések. Az egyszerű mondat szerkezetének részletes tárgyalása. Az összetett mondat főbb kérdései. A beszéd hangszerelése; hangtani alapismeretek; szupraszegmentális összetevők. A mondat feletti szintek és jelenségek (szöveg és beszédhelyzet, stílus és kommunikáció). Kitekintés (történeti nyelvészeti, kulturális kérdések; alkalmazott nyelvészeti területek; oktatási problémák).

K: Zárthelyi dolgozat.

ÉM: Írásbeli vizsgabelépő; szóbeli vizsga.

KI: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004. (A retorika és a névtani ismeretek kivételével.)

Deme László: A beszéd és a nyelv; A beszéd egysége: a mondat; A nyelvhasználati formák megoszlása és fejlődése. In: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: 9–98., 151–182.

É. Kiss Katalin: Mondattan. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006.

Kenesei István: A nyelv és a nyelvek (5., javított, bővített kiadás). Gondolat, Bp., 2004.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: Nyelv, nyelvtan, grammatika. A nyelvi egységek szinteződése (23–33).

AI: Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk.

Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Bp., 1968 (és a későbbi kiadások).

Crystal, David: A nyelv enciklopédiája. Osiris, Budapest, 1998. (Különösen az I–V., a VII–VIII. és XI. rész.)

Fodor István: A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Tinta, Bp., 2004

Fónagy Iván: A metafora és vidéke. In: A költői nyelvről. Corvina, Bp., é. n. 125–330.

Károly Sándor: Mondat és megnyilatkozás. Néprajz és Nyelvtudomány 24/25. Szeged, 1980/81: 49–62.

Kiefer Ferenc szerk.: Strukturális magyar nyelvtan 1., 3 kötet (Mondattan, Morfológia). Akadémiai, Bp., 1992; 2000.

Lukács Ágnes—Király Ildikó—Racsmany Mihály—Pléh Csaba szerk./vál.: A téri megismerés és a nyelv. Gondolat, Bp., 2003.

M. Korchmáros Valéria: Mondattan Deme László előadásai alapján (változatlan kiadás). Szeged, 2005 (1998).

Saussure, Ferdinand de: Bevezetés az általános nyelvészetbe (Cours de linguistique générale: 1. kiadás: 1915; 2. kiadás: 1922; 3. kiadás: 1931; ennek alapján Tullio de Mauro kritikai kiadása, Payot, Párizs, 1978). B. Lőrinczy Éva fordítása (1967, 1997). Corvina, Bp., 1997.

Sipos Lajos dr. főszerk.: Pannon enciklopédia (V.): Magyar nyelv és irodalom. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó, Bp., (Kína), 1997.

MGYB0201

N: Beszédművelés

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Töttös Gábor

EA: dr. Töttös Gábor, Tancz Tünde,
Boronkai Dóra

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Fő cél a helyes beszédlegzés, hangképzés és beszéddallam kialakítása. A jó ritmusú, megfelelő hangerejű, kötéses lágy indítású szövegmondás megtanítása. A lámpaláz leküzdése, a rögtönzés képességének kialakítása, a pedagógus-diák közti harmonikus beszédkapcsolat megalapozása, az egyéni beszédstílus kimunkálására való törekvés.

TP: Az egyéni beszédvétségek és -hiányosságok felmérésre, a vegyes mélylégzés megtanulása és gyakorlása. Kötelező versek hangsúlyozása, könyvnélküli felidézése előre jelölt hangsúlyok és bemutatás alapján. A szövegrögzítési és interpretációs képességek fejlesztése. A hangszínek megfelelő alkalmazása versekben és prózákban. A beszéd mintaadó felelősségének tudatosítása. Készségek: szépirodalmi és szakszövegek hatásos bemutatását éri el a hallgató, aki ezzel készül minél magasabb szintű pedagógusi munkájára. Kompetencia: a pályán és közéletben való adekvát beszéd.

K: Rendszeres óralátogatás és a kapott részfeladatok határidőre való teljesítése (versfelmondás, prózabemutatás).

ÉM: szóbeli vizsga

TS: A PTE IGYFK pályázatra kidolgozott Beszédművelés c. segédlet.

KI: Hernádi Sándor: Beszédművelés. Tankönyvkiadó, Bp., 1976.

Deme László: A Kazinczy-érmek és a helyes magyar kiejtés kérdései. Magyar Nyelvtudományi Társaság, Bp., 1965.

Sugárné Kádár Júlia: Beszéd és kommunikáció az óvodás- és kisiskolás korban. Akadémiai Kiadó, Bp., 1987.

AI: Kodály Zoltán: Vessünk gátat kiejtésünk romlásának. In. Esszépanoráma 1900-1944 (Vál. Kenyeres Zoltán.) Szépirodalmi K. Bp., 1978. Montágh Imre: Nyelvművesség NPI Bp., 1989.

Egyetemi fonetikai füzetek 1-35. füzet. (Sorozatszerk. Bolla Kálmán.) ELTE BTK Fonetikai Tanszék, Bp., 1988-2004.

Montágh Imre et al.: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

Rónai Béla, Kerekes László: Nyelvművelés és beszédtechnika. Tankönyvkiadó, Bp., 1982.

MGYB 1001

N: Gyermekirodalom és módszertan

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: MGYB0101

É: kollokvium

TF:

EA: Tancz Tünde

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Olyan pedagógusok képzése, akik a kisgyermeknevelés különböző szinterein alkalmasak a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, tájékozottak a gyermekirodalomban, rendelkeznek azokkal az irodalomelméleti, irodalomtörténeti ismeretekkel és birtokolják azokat az irodalomértelmezési módszereket, melyek alkalmazásával képesek önállóan is a folyamatos megújulásra

TP: A kurzus elméleti alapot nyújt a pedagógusjelölteknek a kisgyermek irodalmi neveléséhez. Témakörei között szerepel a gyermekirodalom fogalmának, esztétikájának, rendszerezési szempontjainak (műfaji, lélektani, olvasásszociológiai), jelentős alkotóinak és alkotásainak, a népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolatainak, valamint a magyar és a világirodalom gyerekkönyveinek megismertetése. A gyermekirodalom alkotásainak megjelenési formái (képeskönyvek, bábjáték, rádió-mese, mesejáték, meselemez, kazetta, CD,TV-mese, rajzfilmek, mesefilmek, diafilmek, gyermekújságok.) Az illusztráció problémái. A gyermekirodalom szerepe a kisgyermek életében, fejlődésében. Az irodalmi érdeklődés fejlődése, az irodalmi fogékonyságának alakulása.

K: A hallgatók rendelkezzenek gyermekirodalmi olvasottsággal. Az irodalmi nevelésben rejlő egyetemes emberi és nemzeti normák tiszteletével, tudatos értékválasztási képességekkel, kiforrott esztétikai érzékenységgel és nyitottsággal. A szakirodalom feldolgozása, kritikai és kreatív alkalmazása.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Bettelheim, Bruno: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek Corvina, Bp., 2004.

Bognár Tas: Elemzések a gyermek- és ifjúsági irodalomból Bp.1985.

Komáromi Gabriella (szerk.): Gyermekirodalom. Helikon Kiadó, Bp., 1999.

Mérei Ferenc-V. Binet Ágnes: Kettős tudat In: Gyermeklélektan. Gondolat, Bp., 1972. 239-256.p.

Tímárné Hunya Tünde: A népmese és a műmese sajátosságairól In: Bálint Péter (szerk.) Közelítések a meséhez. Didakt Kft., 2003. 102-116.p.

AI: Boldizsár Ildikó: Mesepoétika. Bp., 2004.

Borbély Sándor: Kik írtak a gyerekeknek? Bp.1996.

Borbély Sándor (szerk.): Ötven nagyon fontos "gyerekkönyv" Bp.2000.

Borbély Sándor – Komáromi Gabriella (szer.) Kortárs gyerekkönyvek: műelemzések és műismertetések. Szerk., Bp., Cicero, 2001.

Cs. Nagy István: Gyermek- és ifjúsági irodalom Bp.1991.

Fogarassy Miklós (szerk.) Ki kicsoda a magyar gyermekirodalomban? Debrecen, 1991.

Komáromi Gabriella: A gyerekkönyvek titkos kertje. Bp.1998.

Komáromy Sándor: Költők és művek a XX. század magyar gyermeklírájából. Eötvös Könyvkiadó, Bp., 1998.

Propp, Vlagyimir: A mese morfológiája Bp.1999.

Tarbay Ede: Gyerekirodalomra vezérlő kalauz. Bp., 1998.

MGYB 1003 **N: Gyermekirodalom és mt. (csecsemőgondozó)**

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Tancz Tünde

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Olyan csecsemő- és kisgyermeknevelő szakemberek képzése, akik képesek örömet okozó irodalmi nevelésre, a gyermekirodalom értékeinek közvetítésére, a 0-3 éves korú gyermekek kifejezőképességének és teljes személyiségének fejlesztésére.

TP: A bölcsődei irodalmi neveléshez kapcsolódó alapfogalmak, módszertani irányelvek, a különböző irodalmi gyermek műfajok. Az irodalmi foglalkozások típusai, felépítése és eszközrendszerei. A mesék és versek válogatásának szempontjai. Mese- és versmondási gyakorlat. Az irodalmi tevékenység tartalmához szorosan kapcsolódó módszerek, eljárások és a közvetítés lehetőségei, melyekkel hallgatók megteremthetik a gyermek és az irodalom tudatos és aktív kapcsolatát. A kurzus olyan pedagógus jelöltekre feltételez, akik felkészültek az önálló szakszerű és színvonalas válogatásra, szövegelemzésre, alkalmasak a tevékenységtartalmak érzelmet fejlesztő, szuggesztív közvetítésére, a teljes személyiség fejlesztésére sikeres módszertani kultúráltságuk birtokában.

K: Tudjon a képeskönyvek illusztrációiról hangulatosan mesélni, beszélgetni. Rendelkezzen biztos szövegtudással a mondóka, mese-vers előadásához. Legyen képes a szövegeket a gyermek érzelmére és értelmére ható módon tolmácsolni. Megszerzett ismereteit integrálni, a gyakorlati tervezőmunkában alkalmazni.

ÉM: memoriter, tervezetírás

TS: Tanulószoba

KI: Dankó Ervinné dr: Irodalmi nevelés az óvodában. Szakmódszertani kérdések. OKKER, Bp., 2004.

Ferencsik Józsefné: A gyermekirodalom jelentősége a bölcsődés gyerekek életében. In. Segítő környezetben. Bölcsődei tanulmányok 1998. mek.oszk.hu/01800/01803/01803.htm

Magyar népi mondókagyűjtemény kisgyermekek szórakoztatására módszertani ajánlással Veszprém, MPI, 1993

Sugárné Kádár Júlia. A képeskönyvtől a televízióig. Fordulópont. 1999/4. sz. 59-72.

Szalai Nóra: Csörre töltve. Iskolakultúra. 2002/6-7.sz.

AI: Borsai Ilona - Kovács Ágnes: Cinege, cinege, kismadár Népi mondókák, gyermekjátékok kicsinyeknek Összeállította: RTV-Minerva Bp., 1976

Bocsák Veronika – Benkő Zsuzsanna – Hölgyesi Györgyi: Olvass nekem! Kalauz szülőknek, óvónőknek, tanítóknak a gyermekkönyvek útvesztőjében. Trezor Kiadó Bp., 1995.

Duzmathné Tancz Tünde: „Klasszikus mesék” a pedagógiai mentálhigiéné szolgálatában Acta pedagogica 3. 2002/1. 10-15p.

Forrai Katalin(szerk.): Eszterlánc. Dalok és játékok kicsiknek. Papyrusz Book Könyvkiadó, Bp., 2000.

Forrai Katalin(szerk.): Katalinka. Dalok és játékok kicsiknek. Papyrusz Book Könyvkiadó, Bp., 2000.

Gabnai Katalin (vál. és szerk.): Dünnyögők és dúdolók. Helikon, Bp., 1997.

Moldoványi Zsuzsa(szerk.): Hóc, hóc katona. Bölcsődések verseskönyve. Móra Ferenc Könyvkiadó, Bp., 1977.

Nyakasné Túri Klára (vál. és szerk.): Ákom, bákóm, berkenye. Magyar népi gyermekköltészet. Móra K., Bp., 1985.

Füzesi –Zsuzsa: Mondókáskönyv I-II-II-IV-V-VI.

Psenákné Gregor Klára: Kötetlenül, komplexen, naponta mesével. Nemzeti Tankönyvkiadó, Universitas, Budapest, 1998.

MGYB 1101 N: A beszédfejlődés segítése I.

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Györkö Enikő

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Célja, hogy a hallgatók ismereteket szerezzenek a nyelv és a beszéd funkcióiról. Betekintést kapjanak a beszédfejlődés folyamatáról, a nyelvi szintek egymásra épüléséről. A tantárgy további célja, hogy rövid áttekintést nyújtson azokról a neurológiai és érzékszervi folyamatokról, melyek alapjául szolgálnak a beszédműködésének. A félév során a hallgatók megismerkednek a nyelvvelsajátítást magyarázó elméletekkel és azokkal a speciális helyzetekkel, melyek eltérő nyelvi fejlődést eredményezhetnek.

TP: Nyelv és a társadalmi identitás kapcsolata. Beszédműködés háttérében álló struktúrák és azok működése. Beszéd és hallás kapcsolata: beszédészlelés és megértés, beszéd akusztikája. Nyelvvelsajátítás elméleti megközelítései. Beszédfejlődés prenatális vonatkozásai. Preverbális beszédfejlődés. A beszédelsajátítás folyamata az óvodáskorig bezárólag. Beszédészlelés és beszédértés fejlődésének sajátosságai. Speciális nyelvi környezet hatása a beszédfejlődésre: kettős nyelvi kód, ikrek beszédfejlődése.

K: A hallgatók rendelkezzenek a beszédfejlődési alapismeretekkel. Legyenek képesek felismerni a kisgyermek beszédfejlődési fázisait. Önállóan értelmezzék a beszédészlelés és beszédmegértés összefüggéseit. Szerezzenek tapasztalatot a kisgyermek beszédfejlődéséről közvetlen megfigyelés által.

ÉM: két évközi zárthelyi dolgozat, megfigyelési napló egy gyermek beszédfejlődéséről, félév végén záró dolgozat

TS: Tanulószoza

KI: Dr. Gósy Mária (1993) Beszéd és beszédviselkedés az óvodában. Tanszer-Tár BT., Budapest

Dr. Gósy Mária (1997) Beszéd és óvoda. Nikol Gmk, Budapest

Balogh Éva (2004): Fejlődéslélektan. Didakt Kft, Budapest

Vajda Zsuzsanna (2001): A gyermek pszichológia fejlődése. Helikon, Budapest

Crystal, D.(1998): A nyelv enciklopédiája. Osiris, Budapest

AI: Csanády Gabriella (Szerk.): bevezetés a korai fejlesztés témaköreibe. Comenius Bt. Pécs, 1998

Dr. Gósy Mária (2000): A hallástól a tanulásig. Nikol, Budapest

Dr. Gósy Mária (1997): Beszéljessünk a kisbabával. Nikol, Budapest

Dr. Gósy Mária (1999): Pszicholingvisztika. Corvina Kiadó, Budapest

Jávorszky Edit (2001). Fejlődépszichológia. Edutech Kiadó, Sopron.

PEDB 0401

N: Neveléstudomány

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: PEDB 0101

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók neveléstudományi és nevelés módszertani kultúrájának, pedagógiai kompetenciájának megalapozása. Alapvető neveléstudományi ismeretek nyújtása.

TP: A neveléstudomány tudomány-rendszerének helye, értelmezései, alapfogalmai, alapelvei. A nevelés folyamatának és módszertanának elemzése életkorok és intézmények vonatkozásában is. A fő nevelési feladatok megismerése. Ezek közül kiemelten a közösségi, az erkölcsi, az esztétikai és az egészséges életre és környezetre nevelés. Konfliktuskezelési technikák megismerése a nevelőmunkában. Tipikus óvodai, iskolai konfliktusok elemzése. A nevelés tervezése, annak dokumentumai. Nevelési eredmények vizsgálata. A tanítói, illetve az óvodapedagógus hivatása, mestersége, feladatai, tevékenységei az intézményben, a pedagógus modellszerepe. A pedagógus együttműködése a nevelési partnerekkel. A nevelést befolyásoló tényezők, főként a kommunikáció és a társadalmi környezet. Alternativitás a nevelésben.

K: A hallgatók ismerjék a neveléstudomány alapvető fogalmait, összefüggéseit. Ismerjék a nevelés folyamatát, tartalmát, színtereit, módszer- és eszközrendszerét. Ismerjék a pedagógus feladatait, szerepét tevékenységét az iskolában, illetve az óvodában.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Kötelező és ajánlott irodalmak a kari könyvtárban. Internethasználat. CD jogtár. Könyvtári és tanszéki folyóiratok.

KI: Bábosik István (2004): Neveléstudomány. Osiris Kiadó, Budapest.

Falus Iván (szerk.) (1993): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe. Bp., Keraban Kiadó.

Hunyadi Györgyné – M. Nádasi Mária (2004): Pedagógiai tervezés. Pécs, Comenius Bt.

Zrinszky László (2002): Neveléstudomány. Budapest, Műszaki Könyvkiadó

AI: Füle Sándor (1997): Alkalmazott pedagógia. A napközi otthoni és a nevelőotthoni nevelés. Eger, EKTF Líceum Kiadó. 125-136.

Gáspár László (1997): Neveléstudomány. Budapest, OKKER Kiadó.

Horváth Attila (1999.): Minőségbiztosítási technikák óvodában és iskolában. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Nanszákne Cserfalvi Ilona (én.): Pedagógiai jelenségek vizsgálata. Metodikai gyűjtemény. Tóth Könyvkereskedés és Kiadó, Debrecen.

Pöcze Gábor – Trencsényi László (én.): Pedagógiai program. Hogyan? OKKER Kiadó, Budapest.

Szekszárdi Júlia (szerk.) (2001): Nevelési kézikönyv nemcsak osztályfőnököknek. OKI Kiadó, Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest.

PEDB 1001

N: Játék pedagógia

T: előadás

MF: 1. **F:**

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: Nyújtson ismereteket a játék elméleti kérdéseiről, az óvodáskorú gyermek játéktevékenységéről. Segítse a hallgatókat abban, hogy óvodapedagógusként az óvodáskorú gyermekek játékát tudják elemezni, tervezni és irányítani.

TP: A jelentősebb játékelméletek és a játékre vonatkozó elképzelések. A játék fogalma, jellemzői. A játékok rendszerezése, felosztása. Az egyedfejlődés és a játéktevékenység fejlődésének összefüggései csecsemő és kisgyermekkorban. A gyakorlójáték értelmezése, fajtái, fejlődése. Az építő, konstruáló játék és a barkácsolás értelmezése, jelentősége, fejlődése. A szerepjáték értelmezése, fejlődése, témája, motivációja. A dramatizálás és a drámajáték óvodásoknál. A szabályjáték értelmezése, pedagógiai funkciói, fajtái, fő tényezői. A játék feltételeinek megteremtése, tervezése, elemzése és irányítása az óvodában.

K: A hallgatók legyenek tájékozottak a játék elméleti kérdéseiben. Ismerjék az óvodáskorú gyermekek játékának sajátosságait, típusait, irányításának módszereit. Szerezzenek tapasztalatot az óvodáskorú gyermekek játékának elemzésében és tervezésében.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Szakkönyvek, tanulmányok

KI: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. (1996) Magyar Közlöny, 71. sz.

B. Méhes Vera (1993): Az óvónő és az óvodai játék. Calibra, Budapest.

Kovács György – Bakosi Éva (2003): Játék az óvodában. Didakt Kiadó, Debrecen

AI: Baranyai Sándorné (1995): Játéktér 1., 2. Óvodai Nevelés, 1.sz, 2.sz.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre) Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Kabainé Huszka Antónia (1978): Gyermekeink játéka. Budapest, Minerva Kiadó.

Kaposi László (szerk.) (2001): Drámajáték óvodásoknak. Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság Baranyai Sándorné (1995): Játéktér 1., 2. Óvodai Nevelés, 1.sz, 2.sz.

Bús Imre-Péchy Benjamin-Szabó Ernő-Szente István (2003): Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában. (szerk. Bús Imre) Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Bús Imre (2002): Játékelméletek iskolakritikai szempontból. IPF Kiskönyvtára sorozat 10. kötet, Szekszárd, PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar.

Kabainé Huszka Antónia (1978): Gyermekeink játéka. Budapest, Minerva Kiadó.

Kaposi László (szerk.) (2001): Drámajáték óvodásoknak. Budapest, Magyar Drámapedagógiai Társaság

PEDB 1003

N: Játék pedagógia (csecsemőgondozó)

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: PEB1001

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Bús Imre

EA: Dr. Bús Imre

B: Óvodapedagógus szakon kötelező.

C: Nyújtson ismereteket az óvodai játékhoz szükséges feltételek megteremtéséről, a játék elemzéséről, tervezéséről és irányításáról. A hallgatók szerezzenek ismereteket a játék különféle alkalmazásairól.

TP: A játéktevékenység, a játszás történetének lényeges jellemzői az őskortól napjainkig. Az óvoda és a család együttműködése a gyermek játéktevékenységéért. Játék, mese, dráma, vers, ének, tánc, mondóka, szólás, közmondás az óvodások életében, fejlődésében, tevékenységében. Népi hagyomány a játékban és az óvodai játékban. Azonosságok és különbségek különböző kultúrák játékában. Kiemelten a cigány kultúra sajátosságai, játéka a cigány gyermekek életében. A gyermeki kreativitás fejlesztése - kreatív játékok. A játék segítése a gyermekek gyógyításában. Játék és tanulás, játék és munka az óvodások tevékenységében. A játék vizsgálata – vizsgálat játékkal óvodásoknál. A játék tervezése, elemzése és irányítása az óvodában.

K: Ismerjék a hallgatók a játék történeti és kulturális vonatkozásait. Ismerjék a játék és a „rokon” műfajok kapcsolatát, a játék különféle alkalmazásait, vizsgálatát. Legyenek képesek ezeket alkalmazni a játék óvodai tervezésében és szervezésében.

ÉM: írásbeli

TS: könyvtár, folyóiratok, szakkönyvek

KI: Az Óvodai nevelés országos alapprogramja. Magyar Közlöny, 1996. 71. sz. 4511-4516.

B. Méhes Vera (1993): Az óvónő és az óvodai játék. Calibra, Budapest.

Kovács György – Bakosi Éva (2003): Játék az óvodában. Didakt Kiadó, Debrecen.

AI: Bari Károly (1996): A tizenkét királyfi. Cigány népmesék. Romano Kher, Budapest.

Bús Imre (szerk.) (2003): Romológiai tanulmányok. PTE IGYFK., Szekszárd.

Kalmár Magda (1991): Néhány gondolat a kreativitás fejlődéséről, fejlesztési lehetőségeiről, valamint a játék és a kreativitás kapcsolatáról. Óvodai Nevelés, 2. sz.

Lukácsné Mezei Éva (1990): Tanulás és motiváció az óvodában. Óvodai nevelés, 9. sz.

Páli Judit (1990): Játék, tanulás, játékos tanulás. Óvodai Nevelés, 6. sz.

Szalontai Judit (1994): Nagyvárosi hagyományörzés-mértékkel I-II. Óvodai Nevelés, 3. sz., 4. sz.

Tunyogi Erzsébet(1994):A "gyógyító játék". Egy terápiás módszer kialakulása. Óvodai Nevelés,1.sz.

PEDB 1101

N: A kisgyermekkor pedagógiája

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Mozolai Annamária

EA: Szente István

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának megalapozása-olyan korszerű műveltség-szemlélet és irányultság kialakítása, mely képessé teszi a hallgatókat a 0-3 éves korú gyermekgondozási és nevelési feladatainak ellátásához szükséges alapok elsajátítására, mind a gyermekjóléti alapellátás bölcsődéiben, mind a házi gyermekgondozási szolgálatban, mind pedig a családi napköziben.

TP: A kisgyermek gondozásához, neveléséhez szükséges pedagógiai-nevelési módszerek elsajátítása és azok helyes alkalmazása. Holisztikus egészségügyi szemlélet kialakítása a kisgyermek pszichoszomatikus fejlődésének figyelemmel kísérése céljából. A hallgató felkészítése megfelelő kapcsolat létesítésére mind a családdal, mind a társintézményekkel (korai fejlesztő intézet, óvoda stb).

K: Az előadásokon való kötelező, aktív részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: szakfolyóiratok, gyűjtemények (segédanyagok)

KI: Dr. Polónyi Erzsébet (szerk.): Tananyag a csecsemő- és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére 1-2. kötet. Egészségügyi Minisztérium Bp., 1986.

Tardos Anna (szerk.): Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozók részére. Egészségügyi Szakdolgozók Központi Továbbképző Intézete Bp., 1982

Gyirkis Ágnes (szerk.): Korai fejlesztés a bölcsődében (módszertani levél) Kapocs Füzetek 2. Kiadja: Nemzeti családi és szociálpolitikai Intézet Bp., 2003.

Rónainé F. Mária (szerk.): Bölcsőde. Családdal a kisgyermekéért. Kiadó: Nemzetközi Családév Titkársága, 1994

AI: Fraiberg, Selma H.: Varázsos évek. Park Könyvkiadó KFT. 1990.

Frank Caplan: Az élet tizenkét hónapja. Medicina K. Bp., 1986.

Hermann Alice: Az érzelmekre ható ösztönvilág. A gyermekben érlelődik a jövő c. kötetben. Kossuth K. Bp., 1979.

Martin Domer: A kompetens csecsemő (ford.: Vekerdy János) Pont K., Bp. 2002.

PEDB 1102 N: A kisgyermekkor pedagógiája

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Mozolai Annamária **EA:** Szente István

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Olyan korszerű műveltség és szemlélet továbbfejlesztése, amely képessé teszi a hallgatókat a 0-3 éves korúak gyermekgondozási-fejlesztési feladatainak ellátására, továbbá a hatékony egészségügyi-pedagógiai felvilágosító tevékenység végzésére.

TP: Elméleti felkészítés a gondozó-nevelő munkához kapcsolódó dokumentációs feladatok elvégzésére, a szociális szabályok betartását célzó nevelői magatartás gyakorlására. A hallgató felkészítése az alapvető nevelési módszerek (jutalmazás-büntetés, értékelés) helyes értelmezésére és használatára, a gyakorlatban előforduló nevelési nehézségek, az átmenet (családból bölcsődébe, bölcsődéből az óvodába); valamint a csecsemőtthoni nevelés alapvető kérdéseinek megfelelő kezelésére.

K: Referátum készítése választott témából

ÉM: írásbeli vizsga

TS: szakfolyóiratok, segédanyagok

KI: Dr. Polónyi Erzsébet (szerk.): Tananyag a csecsemő- és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére 2. kötet. Egészségügyi Minisztérium Bp., 1986.

Vastagh Zoltán: Kisgyermekes családok nevelőtevékenységének támogatása az intézményes nevelést megelőző időszakban. In: Az emberi erőforrások fejlesztése (szerk.: Gáspár László, Chrappen Magdolna) Pécs, 1990. 97-120. p.

Velkey László: Gyermekünk gondozása, nevelése. Medicina K. Bp., 1984.

AI: Balog Györgyi: Fogyatékos gyermek szocializációját elősegítő tényezők csecsemőtthonban 13, 3 (203-208.) Gyógypedagógiai Szemle 1985.

Pikler Emmi: Néhány gondolat a csecsemőnevelési szokásokról és a szülői magatartásról. 39,5. (484, 498.) Magyar Pszichológiai Szemle, 1982.

Biztos Alapokon: Kisgyermekkor nevelés és gondozás. Nevelés és képességfejlesztés. Kiadja: OICD 2001. Megtálalható az OKI honlapján: www.oki.hu

PEDB 1201

N: Családpedagógia

T: szeminárium

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Dr. Kurucz Rózsa

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A családpedagógiai tevékenységhez szükséges alapismeretek elsajátítása, a család-centrikus szemlélet erősítése, a segítő-kisgyermeknevelő-gondozó magatartás kialakítása. Felkészítés a családi háttér jobb megértésére, a családokkal való hatékony együttműködésre.

TP: A mai modern család. A családtörténet szerepe. A kisgyermeket nevelő családok sajátos feladatai. A megtartó család. Családi erőforrások, hatalmi viszonyok, családi szocializáció. Az anyagyerek kapcsolat jelentősége, zavarai és következményei. A családi élményháttér zavarai. (válás stb.) A bölcsőde és a gondozónő családvédelmi feladatai. A szülők nevelőszerepe, nevelési kultúrája. A szülőkkel való együttműködés hagyományos és korszerű formái. Az idősebb generáció. (nagyszülők, mint potenciális erő). Etnikai kisebbség kultúrájának ápolása a szülők bevonásával. A családokat segítő és támogató rendszer. A csecsemő- és gyermekotthoni nevelés alapjai.

K: Ismerje meg a kisgyermeknevelési intézmények működésének tartalmi munkáját szabályozó közoktatási- és pedagógiai dokumentumokat. Ismerje meg a mai magyar család legfőbb jellegzetességeit, a gyermekek életét meghatározó, befolyásoló változásait. Intézménylátogatás.

ÉM: ZH, házi dolgozat, referátum

TS: Gyűjtemények, filmek

KI: Családpedagógiai ismeretek I-II. szerk.: Csizmadia Ferencné Bp., 1993.

Kolozsváry Judit: Más gyerek, más szülő, más pedagógus OKKER, Bp., 2002. Kozma Béla: Pedagógia II. Comenius Bt., Pécs 2001., Metzger Balázs: Együtt a gyermekekért. RAABE Kiadó, Bp., 2005. Család és népesség-itthon és Európában. szerk.: Spéder Zsolt, KSH-Századvég Kiadó Bp., 2003.

AI: A Család, Gyermekek, Ifjúság folyóirat számai. A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény. szerk.: Vajda Zsuzsa-Pukánszky Béla, Eötvös Kiadó, Bp., Büki Péter: Speciális gyermekvédelem. Bp., 2004. 1998., Hagyományok és értékek az ezredforduló pedagógiájában. Nemzetközi vitasorozat. Családpedagógiai Konferencia. Bp., 1998. Konf. kötet. szerk.: Csizmadia Ferencné Nemes Márta: Családpedagógiai Egyesület, Bp., 1999. Neményi Mária: A család. Gondolat Kiadó, Bp., 1988.,

PEDB 1301

N: Gyógypedagógia ismeretek

T: előadás

MF: 3. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Általános gyógypedagógiai alapismeretek közvetítése, amelyek révén a hallgatók elméleti és gyakorlati ismeretekre tesznek szert a gyógypedagógia körébe tartozó populációról. További fontos cél, hogy bemutassa a sajátos nevelési igényű, illetve különböző fogyatékossgal élő gyermekekkel való szervezett foglalkozás hazai rendszerét, továbbfejlődésének lehetőségeit. Elősegítse a sérülés-specifikus nevelés-oktatás tervezéséhez, irányításához szükséges pedagógiai készségek, képességek minél szélesebb körű kialakulását. A hallgatók bővítsék ismereteiket a sajátos nevelési szükséglethez alkalmazkodó differenciált oktató-nevelő munkával kapcsolatban.

TP: A magyar gyógypedagógia hagyományai és alapfogalmai. A fogyatékossgüggyel kapcsolatos jogszabályok, fontosabb közoktatás-politikai rendelkezések. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlődésének specifikumai. A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatását-nevelését szolgáló közoktatási intézmények és szolgáltatások rendszere. A sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének lehetőségei, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumai. A fogyatékossg típusai, gyógypedagógiai nevelés, oktatás, fejlesztés, habilitáció, rehabilitáció korszerű szemlélete, lehetőségei. A nevelés-fejlesztés elmélete, a differenciált és specifikus személyiségformálás folyamata, tevékenységei.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2004.

Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

AI: Báthori Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Fejlesztő Pedagógia 1999. Különszám. Diszlexia, diszkalkulia, diszgráfia, magatartászavar

Mark Selikowitz: Diszlexia és egyéb tanulási nehézségek, Bp., 1997.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Mesterházi Zsuzsa (szerk.): Gyógypedagógiai lexikon, ELTE BGGYFK, Bp., 2001.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

Torda Ágnes: Szemelvények a tanulási zavarok köréből, Tankönyvkiadó, Bp., 1992.

Vassné Kovács Emőke: Szemelvények a diszlexia köréből, BGGYF., Kézirat

Zászkaliczky Péter (szerk.): Tágabb értelemben vett gyógypedagógia: A fogyatékossg jelensége a gyógypedagógia határtudományaiban, ELTE BGGYFK, Bp., 2004.

PEDB 1302

N: Gyógypedagógia ismeretek

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Király Gabriella

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Az előadásokon szereplő néhány téma alaposabb feldolgozása, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, illetve különböző fogyatékossgal élő gyermekekkel való foglalkozás lehetőségeire. A sajátos nevelési szükséglethez alkalmazkodó – differenciált oktató-nevelő munkával kapcsolatos – ismeretek bővítése. Általános gyógypedagógiai szemléletmód közvetítése, a másság természetes elfogadásának erősítése.

TP: A hallgatóknak meg kell ismerniük a fogyatékos gyermekek oktatását-nevelését szolgáló közoktatási intézmények és szolgáltatások rendszerét. Alapvető ismereteket kell szerezniük a különböző fogyatékossgai típusokhoz tartozó gyermekek nevelési, oktatási lehetőségeiről. Szerezenek alkalmazható ismereteket az értelmi, hallási, látási, mozgás- és beszéd fogyatékos gyermekek neveléséről, továbbá az inadaptált és nehezen kezelhető gyermekek megsegítéséről. Ismerjék meg a tanulásszervezés és differenciálás lehetőségeit, összefüggéseit. Sajtáítsák el a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésének lehetőségeit, az integrált/inkluzív nevelés-oktatás specifikumait. Jussanak alkalmazható tudás birtokába a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált foglalkoztatásával kapcsolatban. Ismerjék meg a differenciált és specifikus személyiségformálás folyamatát, tevékenységeit.

K: Szemináriumokon való aktív részvétel. Megadott téma szakirodalmának feldolgozásával referátum készítése.

ÉM: referátum, ZH

TS: tanulószoba

KI: Báthory Zoltán: A tanulásszervezés, differenciálás tanításelméleti összefüggései. In: Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek, Bp., 1992.

Gordosné dr. Szabó Anna: Bevezető általános gyógypedagógiai ismeretek, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2004.

Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

AI: Gordosné dr. Szabó Anna: Gyógypedagógiai tevékenység. In: Gordosné dr. Szabó Anna: Gyógypedagógia. Tankönyvkiadó, Budapest, 1982.

Dr. Illyés Sándor: Az értelmi fogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: A hallási fogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: A látási fogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: A mozgásfogyatékosok nevelése. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: Logopédia. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Dr. Illyés Sándor: Az inadaptált gyermek és serdülő. In: Dr. Illyés Sándor (szerk.): Gyógypedagógiai alapismeretek, ELTE BGGYFK, Bp., 2000.

Mesterházi Zsuzsa: A nehezen tanuló gyermekek iskolai nevelése, ELTE BGGYFK, Bp., 1998.

Perlusz Andrea (szerk.): Fogyatékos gyermekek integrált nevelése, hazai kísérletek tükrében, Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Szigetiné és mtsai.: A nehezen tanuló gyermekek integrált nevelése az általános iskolában (szerk.: Mesterházi Zsuzsa, Bp., 1996.)

PEDB 1401

N: Családszociológia

T: előadás

MF: 3. **F:** 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Adamik Mária

EA: Dr. Adamik Mária

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A cél a drámaian változó család fogalmának és valóságának megértése, a változások mögötti társadalmi folyamatok tettenérése. A destabilizálódó párkapcsolatok, a gyermekek szocializációja a jóléti rendszerek számára is olyan kihívás, amelyet előbb-utóbb fel kell ismerni, következményeivel pedig számolni kell.

TP: A modern és a kockázati társadalmak által létrehozott, kikényszerített családformák. Család fogalma versus tiszta kapcsolatok. Család fogalmától a nő-férfi viszonyig. Legfőbb kompetencia a szakirodalmi tudás és a hétköznapi tapasztalatok azonos horizontba való illesztése, azok ütköztetése. Érzékenyítés a politikai döntések magánéleti és társadalmi nemi hatásainak felismerésére.

K: Referátumok

ÉM: Zh-k majd Írásbeli vizsga

TS: Tanulószoja és olvasókönyv

KI: Andorka Rudolf (1997) A család , in: Bevezetés a szociológiába, Budapest, Osiris Kiadó 11.fejezet 351-357., 8.fejezet 272-282., a demográfiai átmenet és a termékenység elméletei.

Giddens (1995)Nemi szocializáció, nemi identitás és a szexualitás három elmélete, Nem és szexualitás, in: Szociológia, Budapest, Osiris 177-217.

Preglau, Max (2000) A kockázati társadalom (Ulrich Beck)- a társadalmi posztmodernizálás egyik esete? In: Morel et.al (szerk) Szociológiaelmélet, Osiris Kiadó, 286-291.

AI: Heller Ágnes-Vajda Mihály (1970) Családforma és kommunizmus, Kortárs, 10.sz., illetve Beszélő, 1998. 1.sz. 103-108.

Anthony Giddens (2001) A család in: Elszabadult világ, Napvilág Kiadó, 61-77.o.

Pierre Bourdieu (2002) A családi szellem, in: Gyakorlati észjárás, Napvilág Kiadó, 116-127.o.

Pierre Bourdieu (1998) Állandók és változók, Utóirat a szerelemről... in: Férfiuralom, Napvilág, 89-121.o.

Kolakowszki, Leszek (1993) Hol vannak a gyerekek a liberális filozófiában? 2000, V.évf. 2.sz.11-17.o.

Heiden-Sommer, Helga (1996) Háziasszonyok a makroökonomiában, Eszmélet 45-57.o.,

Victor R. Fuchs (2003) A nemek közötti gazdasági egyenlőtlenségről, Nemzeti Tankönyvkiadó, Közgazdasági Kiskönyvtár

PSZB 0201

N: Bevezetés a pszichológiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: dr. Lovász Zsuzsa

EA:

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók ráhangolása az emberi viselkedéssel kapcsolatos jelenségek pszichológikus szemléletmódjaira, valamint az ezekkel szorosan összefüggő attitűdök és viselkedési normák formálása. A hallgatók ráébresztése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a tudományos pszichológia egy leendő pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése. A hallgatók elméleti felkészítése arra, hogy a pszichológia egyes pedagógiaiilag releváns területein később elmélyedjenek. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az inter- és intraperszonális intelligenciára, valamint a kritikai és hipotetikus-deduktív gondolkodásra a lelki jelenségek kontextusán belül.

TP: A pszichológia mint tudomány fejlődése, elméleti és módszertani paradigmái, valamint hasznossága a pedagógiai elméletben és gyakorlatban. A tanulás fajtái, behaviorista és kognitivisták értelmezése. A kognitív szemszögből értelmezett tanulás és az értelmi működés legfontosabb pszichológiai kategóriái (érzékelés, figyelem, memória, gondolkodás) és azok alapjellemezői. A kognitív teljesítményt befolyásoló, személyekhez köthető (intelligencia, kreativitás, tanulási stílusok) és körülményekhez köthető tényezők és azok pedagógiai jelentősége. A szociális megismerés: egyének és csoportok megismerése belülről (énkép, önértékelés, identitás) és kívülről (benyomás, sztereotípiák, előítéletek, szisztematikus megismerés). Csoportkohortatartozás hatásai az egyénre: normák és konformitás. A motiváció lényege, fajtái és megváltozása. Az attitűd lényege, cselekvéssel való egymásrahatása, megváltozására nyíló lehetőségek. Az érzelmek és azok elméletei. A személyiség fogalma, személyiségformáló tényezők, személyiségelméletek.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. (1996). *Pszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. Hebb, D. O. (1991). *A pszichológia alapkérdései*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Séra L. (1998). *Általános pszichológia*. Pécs: Comenius Bt.

AI: Ádám Gy. (1987). *A megismerés csapdái*. Budapest: Magvető Kiadó.

Keményné Pálfy K. (1989). *Bevezetés a pszichológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

N. Kollár K. (2004). *A pszichológia nézőpontjai, irányzatai*. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó, 15-25. o.

Sillamy, N. (1997). *Pszichológiai lexikon*. Budapest: Corvina.

Pléh Cs. (2000). *A lélektan története*. Budapest: Osiris.

PSZB 0301

N: A személyiség fejlődése és alakulása

T: előadás

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PSZB 0201

É: kollokvium

TF:

EA: Király Gabriella

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók kompetensebbé tétele az olyan pedagógiai döntéshozásokban, melyek a fejlődéslélektan által feltárt tények felhasználását, valamint a fejlődéslélektan sikeresnek bizonyult elméletei által kínált szemléletmódokra alapozott gondolkodást kívánják meg. A hallgatók érzékenyítése, figyelmük felkeltése a gyermekek közötti olyan statikus és dinamikus egyéni különbségekre, melyek fejlődéslélektanilag releváns tényezőkre is visszavezethetők. A hallgatók gyermekek felnőttektől gyakran eltérő viselkedéséhez, valamint kognitív és affektív világához való viszonyulásának pozitívabbá, megértőbbé, toleránsabbá tétele annak felismertetése által, hogy a mindezeket nagyban meghatározó pszichés fejlődést befolyásoló külső és belső tényezők többségükben alig függenek a gyermekek akaratától.

TP: A fejlődéslélektan tárgya és alapkérdései. A fejlődés folyamatát magyarázó legfontosabb elméletek (Piaget, Freud, Erikson) alapgondolatai és modelljei: Piaget, Freud, Erikson. A fejlődés egyes szakaszainak (magzati kor, csecsemőkor, kisgyermekkor, óvodáskor, kisiskoláskor, prepubertás kor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, öregkor) legfontosabb motoros, kognitív, affektív, erkölcsi, szociális és nemi jellegzetességei, az ezeket befolyásoló biológiai, tevékenységi (pl. játék, rajz), szociális (pl. anya, család, közösség, barát, társ), és más környezeti tényezők. Az általánostól eltérő fejlődés. Az iskolaérettség és az óvoda-iskola átmenet.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Cole, M. és Cole, S. R. (1997). Fejlődéslélektan. Budapest: Osiris Kiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

AI: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.) (1997). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó.

Györi M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

N. Kollár K. (2004). Az identitás alakulása: Mi dől el serdülőkorban? In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 119-127. o.

Ranschburg J. (1984). Szeretet, erkölcs, autonómia. Budapest: Gondolat.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Solymosi K. (2004). Fejlődés és szocializáció. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 29-50. o.

PSZB 0303 N: A személyiség fejlődése és alakulása (csecsemőgondozó szak)

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: PSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Dr. Jeager Péter

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A kapcsolódó előadás által fejlesztett, tényszerű fejlődéslélektani tudásra és szemléletmódokra alapozott pedagógusi kompetenciák elmélyítése, különös tekintettel az óvodáskor életkorspecifikumaira és az óvodai fejlesztő szociális közeg helyspecifikumára. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az érveléshez és a vitához, valamint az ellentétesnek látszó modelleknek egyszerre érvényes és pragmatikusan használható alternatívákként való kezeléséhez szükséges képességekre és attitűdökre. A hallgatók azon intellektuális habitusának a kialakítása, hogy a fejlődéslélektan elméletei és tényei részleteinek óvodai oktatásban-nevelésben való relevanciájára ráérezzenek, az óvodai oktatás-nevelés szemszögéből kritikailag vizsgálják azokat és lehetséges implikációikat mérlegeljék az óvodai praxisra vonatkozóan.

TP: A fejlődéslélektan alapkérdéseinek relevanciája az óvodáskori fejlődésben és az óvodai oktatásban-nevelésben. Piaget, Freud és Erikson fejlődéslélektani modelljeinek óvodáskorra vonatkoztatása. Ezen elméleteknek az óvodáskori fejlődésről és annak a későbbi fejlődést befolyásoló aspektusairól szóló főbb mondanivalói, azok összehasonlító és szintetizáló elemzése. Mindezek lehetséges implikációi az óvodapedagógusi gyakorlatra nézve. Az óvodáskor fejlődéslélektanilag értelmezhető fontosabb jelenségei és azok magyarázata a fenti elméletekkel.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a vitákon és megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Erikson, E. H. (1997). Az emberi életciklus. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.).

Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 27-58. o.

Korsós G. (1997). A csodák kora. In: Bernáth L. és Solymosi K. (szerk.). Fejlődéslélektani olvasókönyv. Budapest: Tertia Kiadó, 59-74. o.

Mönks, F. J. és Knoers, A. M. P. (2004). Fejlődéslélektan. Budapest: Urbis Könyvkiadó, 83-190. o.

Piaget, J. és Inhelder, B. (2004). Gyermeklélektan. Budapest: Osiris Kiadó, 48-77. o.

AI: Győri M. (2004). Értelmi fejlődés, gondolkodás, beszéd és intellektuális teljesítmény. Budapest: Osiris Kiadó. 243-264. o.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

Ranschburg J. (2002). A világ megismerése óvodáskorban. Budapest: Okker Kiadó.

Solymosi K. (2004). A családi szocializáció jellemzői. In: N. Kollár K. és Szabó É. Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 74-94. o.

Tóth L. (2000). Pszichológia a tanításban. Debrecen: Pedellus Tankönyvkiadó, 14-58. o.

Vajda Zs. (1999). A gyermek pszichológiai fejlődése. Budapest: Helikon Kiadó.

PSZB 0401 N: Szociálpszichológia

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: PSZB 0201; PSZB 0301

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Jeager Péter

EA: dr. Jeager Péter, Király Gabriella

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók hatékony szociális problémamegoldást és pedagógiai döntéshozást elősegítő kognitív kompetenciáinak fejlesztése, különös tekintettel az interperszonális intelligencia fejlesztésére, mely a felnőttek csecsemőkre és kisgyermekekre gyakorolt hatásainak, valamint felnőttek egymásra gyakorolt hatásainak mélyebb megértésén alapszik. A hallgatók szociális helyzeteket, problémákat szociálpszichológiai tényezők és mechanizmusok szempontjából elemző intellektuális habitusának kialakítása.

TP: A szociálpszichológia főbb problémakörei, ezek relevanciája a csecsemő- és kisgyermekgondozói gyakorlatban. A szociális megismerés: a korábban megismert személy- és csoportpercepciók mechanizmusok, jelenségek elemző-áttekintő vizsgálata a csecsemő- és kisgyermekgondozói gyakorlatban történő alkalmazási lehetőségeik szemszögéből. A szociális normákról és a konformitásról, valamint az attitűdváltozásról korábban tanultak újragondolása a gondozói praxisban való alkalmazhatóság szempontjából, különös tekintettel a szülőkkal való együttműködés hatékonyabbá tételére. Attitűdváltoztatási technikák, befolyásolás.

K: A hallgató intellektuálisan aktív részvétele a megbeszéléseken.

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Forgas, J. P. (1989). A társas érintkezés pszichológiája. Budapest: Gondolat.

Kiss P. (2004). Vélemény, véleményformálás: Attitűdök szerepe a nevelésben. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 368-392. o.

Szabó É. (2004). Személypercepció, attribúció, egyének és csoportok megítélése. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 350-367. o.

AI: Aronson, E. (1987). A társas lény. Budapest: Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó.

Mérei F. és Binét Á. (1993). Gyermeklélektan. Budapest: Gondolat.

N. Kollár K. (2004). A társas kapcsolatok, személyközi vonzalom és csoportfolyamatok. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 279-309. o.

N. Kollár K. (2004). Normaalakulás, engedelmesség és csoporthoz igazodás. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). Pszichológia pedagógusoknak. Budapest: Osiris Kiadó, 310-323. o.

Smith, E. R. és Mackie, D. M. (2004). Szociálpszichológia. Budapest: Osiris.

PSZB 0801 N: A differenciálás pszichológiája

T: előadás **MF:** 3. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Király Gabriella **EA:** Bíró Violetta

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: A személyiség fogalma, kialakulásának feltételei, A tünet fogalma, jellemzői, megnyilvánulási formái, Magatartási, beilleszkedési nehézségek, Fejlődési nehézségek, Az oroalio mentaris sphaera működése és zavarai; A záró izomzat működése és zavarai, Az alvás és zavarai, Egyéb kórformák.

K: Az előadások látogatása

ÉM: Szóbeli vizsga

TS: tanulószoba, kötelező és ajánlott irodalom

KI: Ranschburg Jenő (1998): Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Murányi – Huszka (1991): A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája, Tankönyvkiadó, Budapest

TÁRB 0301 N: Magyarország 20. századi története

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: — **É:** kollokvium

TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Kolontári Attila

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: A 20. századi magyar történelem dualizmus-kori előzményei; a trianoni békediktátum és következményei, a Horthy-korszak, Magyarország 2. világháborús szerepvállalása; Magyarország a szovjet blokkban (a demokratikus intézményrendszer felszámolása, a sztálini típusú diktatúra kiépítése Magyarországon; 1956; a Kádár-korszak – megtorlás és reformok, a legvidámabb barakk), az államszocialista rendszer bukása, a rendszerváltás.

TP: A hallgatók az előadások során megismerkednek a 20. századi magyar történelem fontosabb eseményeivel, a gazdasági, társadalmi fejlődés és az egymást váltó politikai rendszerek sajátosságaival, a kényszerpályákkal és alternatívákkal. Külön hangsúlyt kapnak az események eltérő narratívái, értelmezési lehetőségei, ezek politikai relevanciái. A hallgatók képesek lesznek stabil történelmi ismeretekkel felvértezve szemlélni Magyarország helyét, helyzetét. a 21. századi európai folyamatokban (integráció, globalizáció). A kurzuson szerzett ismeretek hozzásegítik a hallgatókat, hogy megbízhatóan tudjanak eligazodni a modern magyar politikai intézményrendszerben. Önállóan tudnak szakirodalmat gyűjteni Magyarország 20. századi történetének kulcskérdéseivel kapcsolatban, képesek a történelmi kutatások legújabb eredményeit beépíteni ismereteik közé.

K: az előadások látogatása

ÉM: szóbeli vizsga

TS: kötelező és ajánlott irodalom, az előadások anyaga

KI: Romsics Ignác: Magyarország története a 20. században. Bp. Osiris, 1999.

Mítoszok, legendák, tévhitek a 20. századi magyar történelemlről (Szerk: Romsics Ignác), Bp. Osiris, 2002.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

AI: Thomas Sakmyster: Admirális fehér lovon. Bp. Helikon, 2001.

Rainer M. János: Nagy Imre – politikai életrajz.

Huszár Tibor: Kádár. 1-2. kötet, Kossuth, 2003.

Ormos Mária: A történelem vonatán: Európa és Magyarország a 20. században. Bp. 2005.

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a 2. világháborúig. Bp. 1998.

Proletárdiktatúrákból a polgári demokráciákba. 1989-1992. Rendszerváltások Európában és a nagyvilágban. Szerk. Glatz Ferenc) Bp. 2004.

Trianon és revízió. Rubicon. 2005/ 6. sz.

TÁRB 0501 **N: Etika (csecsemőgond.)**
T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: — **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Várady Zoltán **EA:** Bács Gábor

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat a nyugati morálfilozófia fajtáival, főbb kérdéseivel és elméleteivel, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához

TP: Az etika fogalma és természete. A morálfilozófia fajtái, metaetika, normatív etika, alkalmazott etika. Az erkölcsi állítások szemantikai tartalma. Morális sztenderd-elméletek, deontologikus és teleologikus etikák; Antik görög erényetikák, Arisztotelész a jó életről, Szent Ágoston és Szent Tamás etikai tanítása, szerződéselméletek, Kant és a kategorikus imperatívusz, Bentham és Mill haszonelvű etikája. Alkalmazott etikai kérdések napjainkba.

K: —

ÉM: zárthelyi dolgozat

TS: —

KI: Andrassy Gy (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény. PTE 1995.

Hársing L. – Irányzatok az etika történetében. Nemzeti Tankönyvkiadó 2001.

Turgonyi Z. – Etika. Kairosz 2003.

AI: Filozófiai kisenciklopédia. A nyugat filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Lónyai M. (szerk.) – Tények és értékek. Gondolat 1981.

Ludassy M. (szerk.) – A francia felvilágosodás morálfilozófiája. Gondolat 1975

McIntyre, A. – Az erény nyomában. Osiris 1999.

Steiger K. (szerk.) – Sztoikus etikai antológia. Gondolat 1983.

TESB 0101 **N: A testnevelés elmélet alapjai**
T: előadás **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Christián Anikó **EA:** Mozolai Annamária

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tantárgy biztosítsa az elméleti ismeretek olyan fokát, melyek birtokában a hallgatók a megszerzett ismereteiket eredményesen alkalmazhatják a tanórai és a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon.

TP: Testnevelés elméleti alapfogalmak. Az emberi test váz- és mozgatórendszerének megismerése. Az egyén fejlődésének szakaszai és azokat jellemző mozgások és mozgáskapcsolatok kialakulása. A motoros képességek és fejlesztésük lehetőségei alsó tagozatban. Az 1-4. osztály gimnasztikai mozgásanyaga.

A gimnasztika elmélete, szaknyelvi alapismeretek. A rajzírás szabályai.

K: Váljanak képessé arra, hogy a testnevelés oktatásához szükséges anatómiai, élettani ismeretek alapján jól tudják a testgyakorlatokat alkalmazni a motoros képességek fejlesztése érdekében.

ÉM: Szóbeli kollokvium esetén az oktató által feltett kérdésekre a témát széleskörűen átfogó válaszok megfogalmazása, az előadások és a szakirodalom alapján. Írásbeli kollokvium esetén esszékérdésekre írásban történő válaszadás.

TS: tanulószoba

KI: Dr. Arday László: A testnevelés tanítása. Tanítói kézikönyv alsó tagozatos pedagógusok számára. Korona Kiadó, Bp., 2001.

Dr. Nádori László: Az edzés elmélete és módszertana, Sport Kiadó, Bp., 1972.

Dr. Farnosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

AI: Dr. Miltényi Márta: Sportmozgások anatómiai alapjai I-II. Sport Kiadó, Bp., 1987.

Prisztóka Gyöngyvér: Testnevelés elmélet. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Erdős István: Gimnasztika, TFTI, Bp., 1999.

Dr. Ozsváth Ferenc: Testnevelés. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1999.

Maxin, J.: A testnevelés elmélete és módszertana. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2002.

TESB 0901 **N: Testnevelés**

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Christián Anikó

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgató szerezzen elméleti és gyakorlati ismereteket a 0-3 korú kisgyermek mozgásáról, annak tanulási folyamatáról. Ismerje meg azokat a mozgásfejlesztő módszereket melyek az egészséges gyermek fejlődését elősegítik. Ismerjék meg az egyes veleszületett mozgásszervi elváltozásokat és belgyógyászati betegségeket. Önmagával szemben legyen igénye a jó kondicionális állapot fenntartására, javuljon edzettségére.

TP: Hallgatói testnevelés és sport: versengések, sportjátékok, úszás. Motoros képességek fejlesztése. 0-3 éves korú gyermekek mozgásának jellemzői, fejlődése: kúszások, mászások, gurulások, stb. A víz fizikai tulajdonsága, a bébi-úszás pozitív élettani hatásai és mozgásformái. A babatorna és babamasszázs módszerei és gyakorlati ismeretei. Mozgásfejlesztés szabadtéren. A mozgás szervrendszere. Az egészséges gerinc szakaszai és fejlődése.

K: A hallgatók sajátítsák el a babatorna, a babamasszázs és a bébi-úszás elméleti és gyakorlati ismereteit. Tudjanak játékos mozgásfejlesztő gyakorlatokat kiválasztani és összeállítani a 0-3 éves korú gyermekek részére. Legalább közepes szinten teljesítsék a kondicionális képesség teszteket.

ÉM: Gyakorlati bemutatás és zárthelyi dolgozat.

TS: Videofilmek.

KI: Dr. Farnosi István: Mozgásfejlődés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 1999.

Tóthszöllősné V. T.: Mozgásfejlesztés szabadon. Szerzői kiadás, Bp., 1999.

Hamza I.-Földi R.-Tóth Á.: Játék, egyensúlyozás, vízhezszoktatás. Szerzői kiadás, Bp., 1995.

AI

Benjamin Spock-Michael B. Rothenberg: Dr. Spock csecsemő- és gyermekgondozása. Medicina-Táltos Rt. Bp., 1990.

Benjamin Spock: Csecsemőgondozás, gyermeknevelés. Medicina, Bp., 1980.

Genevieve Painter: Tanítsuk a babát. Medicina, Bp., 1984.

Bánhegyi Gábor: Csecsemők találkozása a vízzel. Presztíz Kiadó, Bp., 1991.

VIZB 0501

N: Vizuális nevelés és módszertan

T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: VIZB 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:**

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: Készítsen fel az óvodáskorú gyermekek körében végzendő oktató-nevelő munkára. Legyenek képesek a különböző vizuális technika, módszertani ismeretek önálló, problémamegoldási, tervező, alkotó metódusok elvégzésére. Sajátítsák el a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait, gyakorlati munkáját, módszertani lehetőségeit. Tudják értelmezni a gyermek képi kifejezését, közlését, tárgyalkotó tevékenységét, produktumait és ezek fejlődésének menetét. Rendelkezzenek a tudatos óvodai tervezőmunka menetével, annak irányításával, elemzésével.

TP: Gyermeki alkotások elemzése, értelmezése. A gyermek kifejezőképességének fejlődése. Gyakorlatok tervezése azok elemzése, tervezése. Komplex kifejezőmódok gyakorlása. A korszerű szakmai ismeretanyag megismerése.

K: Ismerkedjenek meg a vizuális kommunikáció egyre szélesebb eszköztárával. Sajátítsák el a hagyományos ábrázolási és alakítási módokat. Tudjanak komponálni formában, színben, anyagban és különböző nem hagyományos technikákban. Legyenek tisztában az anyagszerűség és stílusegység kérdésével, az anyagok alakíthatóságával és tudjanak technikailag problémamentesen kivitelezni.

ÉM:

TS:

KI:

AI:

VIZB 0502

N: Vizuális nevelés és módszertan

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: VIZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tantárgy rendezett ismeretek útján feltárja a vizuális műveltség pedagógiájának alapjait. Ismerjék meg az óvodai vizuális tevékenységek tartalmainak közvetítéséhez szükséges szaktudományos alapokat. Sajátítsák el a gyermek vizuális funkcióinak fejlődését különös tekintettel a kifejezőkészség fejlődésének menetére, tudják értelmezni a gyermek képi kifejezését, közlését, tárgyalkotó tevékenységét, produktumait. Sajátítsák el a gyermek fejlesztéséhez szükséges differenciált módszertani gyakorlati eljárásokat, ismerjék annak eszköztárát.

TP: A vizualitás alapfogalmai a megismerés folyamata, a látás. A vizuális nevelés fogalma, értelmezése, helye a nevelés folyamatában, a személyiség formálásában. Gyakorlatok elemzése, problémák értelmezése. Tervezés alapelemeinek megismerése.

K: Alakuljon ki olyan gyakorlati tudás, ami szükséges a gyermekek vizuális neveléséhez. Legyenek képesek egyénre szabott képességfejlesztésre, annak tervezésére. Ismerje föl a problémákat, tudja azok lehetséges megoldását a gyakorlatban. Legyenek igényesek a kivitelezés minden területén.

ÉM:

TS:

KI: Bálványos H.: -Sánta L.: Vizuális megismerés, kommunikáció Balassi Kiadó Bp., 1997.

Kárpáti Andrea: Firkák, formák, figurák Dialóg Kiadó Bp., 2001.

Rudolf Armheim: A vizuális élmény Gondolat Kiadó Bp., 1979.

Mérei E.: -Binét A.: Gyermeklélektan Gondolat Kiadó Bp., 1985

AI: Szappanos István: Rajzolás, festés, tárgyalakítás Tankönyvkiadó, Bp., 1980.

Az Óvodai Nevelés Országos Alaprogramja Bp., 1996.

Lakatos Lilla: Rongybaba

Kepes György: A látás nyelve Gondolat Kiadó Bp., 1979.

Farkas A. - Grebnár V.: Vizuális művészetek pszichológiája Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1997.

VIZB 0601

N: Bábjáték módszertan

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Fusz György

EA: Fusz György

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A bábjáték – mint önálló, sajátos drámai műfaj – jellemzőit alapszinten ismerő és értő, a legismertebb bábtechnikákat alapszinten használni tudó, a bábozás személyiségfejlesztő lehetőségeivel tisztában lévő, a bábjáték komplexitását megértő, a társművészetekkel-tárgyakkal (zene, irodalom, mozgás,...) kapcsolatot tartó, a bábozás által is fejlesztett empatikus és kooperatív képességekkel, toleranciával rendelkező, a gyermekközösséget szervezni, konfliktushelyzeteit kezelni képes óvodapedagógusok képzése. A hallgatók ismerjék meg a bábjáték lényegét, műfaji sajátosságait, lélektanát. A pedagógiai bábjáték módszereit, differenciált, inkluzív illetve integrált nevelési lehetőségeit az óvodai nevelő-oktatómunka területén.

TP: A félév tematikájának és követelményeinek ismertetése. A műfaji sajátosságok (Komplex, stilizált, animáció). A bábú rituális funkciója. Mi a bábú? Tárgyanimáció. Tárgyak, mértani formák mozgatása modern zenére. Kézzjátékok - kiegészítővel is. Weöres S - Új évi mese feldolgozása. A bábjáték lélektana. A pedagógiai bábjáték. Hogyan segíti az óvodai nevelés célkitűzéseit? A báb képzőművészeti megfogalmazása. Az óvodai bábjáték módszerei. Lehetőségei az értelmi, esztétikai, közösségi, etikai nevelésben és a játékban. A tér és a tér szervezése, térkitöltés. Az óvónő beszéde a pedagógiai célú bábjátékban. A bábjátékos színészi munkája: hang, beszéd, mozgás. A ped. bábjáték felhasználásának lehetőségei a különböző módszertanokban. A bábszínvadi rendezés.

K: Nyitottság a művészetek felé, esztétikai értékek megismerése, felismerése. Ismerjék az óvodai bábjáték lehetőségeit a különböző nevelési és tevékenységi területeken, különös tekintettel a differenciált, inkluzív, illetve integrált nevelés területén.. Legyen áttekintésük a bábjáték és az óvodai bábozás lélektanáról. Tudják a bábjátékot alkalmazni a különböző módszertanokban. A kapott bibliográfia alapján tájékozódjanak a dramaturgia és a lélektan adott témaköreiben.

ÉM:

TS:

KI: Szentirmai László: Nevelés kézzel-bábbal - Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. Bp.1998

A bábjátékról. Szöveggyűjtemény a ELTE TÓFK NOK,EOK,NTK hallgatóinak – Szerkesztette: Dienes Erika Bp. 2002.

AI: A színház világtörténete I-II.Gondolat Bp.1989

Ember és báb. Szerk. Tömörty Márta. Múzsák Bp.1990

Passuth Krisztina: Koós Iván (Múterem sorozat) Corvina Bp.1984

Játéktár. Gönczöl Andrea-Dienes Erika. Lilliput Bp. 1998

Hüvelykujjam almafa. Tárogató K.Bp.1994

VIZB 0701 N: Vizuális gyakorlat

T: gyakorlat

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Herczig Zsófia

EA: Herczig Zsófia

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A tantárgy járuljon hozzá olyan képességek kialakításához, melynek birtokában a hallgatók a mindennapi munkában felkészültebben, eredményesebben dolgozhatnak. Adjon alapot elméleti – fejlődéstani, pedagógiai – ismereteikre építve a kisgyermek harmonikus, sokoldalú fejlődésének elősegítéséhez. Segítse esztétikai ízlésformálásukat különféle manuális technikák megismertetésével. A gyakorlati feladatok megoldásával, különböző újszerű technikák bemutatásával biztosítsa a hallgatók önálló alkotóképességének, egyéni kreativitásának kibontakozását.

TP: A manuális tevékenységek, a báb szerepe és jelentősége a kisgyermek életében. A manuális tevékenységek helye és ideje a bölcsődei életben, ezek tervezése, szervezése, irányítása. A gyermekek fejlődését figyelembe véve fejlesztésre alkalmas egyszerű eszközök, játékok, bábok, képek, díszítő elemek önálló készítése. Különféle technikák szakszerű, ötletes, egyéni alkalmazása: egyszerű figurák, játékeszközök, képek, díszítőelemek készítése; papírhajtogatással, tépéssel, vágással, grafikus ábrázolás, rajzolás helyes technikája, festés, üvegfestés lehetőségei, helyes technikai alkalmazása a bölcsődében, a formázás helyes technikája, gömbölyítés, sodrás, lapítás alkalmazásának lehetőségei, a textil fajtái, felhasználási lehetőségei képalakítás, díszítés alkalmával, a varrás technikája, egyszerű- és díszítő öltések alkalmazásának módjai, bábok fajtái, sík- és ujjbábok készítése egyszerűen, játékszerek, -eszközök, képek készítése természetes anyagokból, termékekből, mobil- és függődíszek készítésének technikája, helyes alkalmazási lehetőségei.

K: Papírmunkák: egyszerű figurák, játékeszközök, képek készítése hajtogatással, nyírással, tépéssel, ragasztással. Grafikai ábrázolás, festés, kevert technikák alkalmazása. Textilkép készítése ragasztással, varrással. Ujjbáb készítése varrással, különböző öltések alkalmazásával. Játékszer vagy kép készítése természetes anyagokból, termékekből.

ÉM: Önállóan elkészített munkák osztályzása.

TS: Tanulószoza, gyakorlati munkához szükséges eszközök, anyagok. (különböző papírok, olló, ceruza, festék, ecset, textil, cérna, fonal, tű, gyurma, hurkapálca.)

KI: Holló barkácskönyvek- sorozat

AI: Antalné Szatmári Ilona: Textilmunkák, börmunkák - Műszaki kiadó, Bp. 1976.

Granasztói Sz.: Játsszunk bábuval - Móra kiadó, Bp. 1974.

Marék Veronika: Jó játék a papír, filc - Móra kiadó, Bp. 1976.

Nagy színes barkácskönyv gyerekeknek 1-2. - Magyar Könyvklub, Bp. 1994.

Origami-papírhajtogatás - Könyvkuckó, Bp. 1998.

GYCS 0101

N: Gondozástan gyakorlat I.

T: gyakorlat

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 4

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerkedjenek meg a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. Demonstrációs baba alkalmazásával tanulják meg a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátásának módját, a különböző gondozási műveletek szakszerű kivitelezését az egyéni szükségletek figyelembe vételével.

TP: A tantárgy tartalmazza az újszülött, csecsemő és kisgyermek helyes felemelésének, letételének, fogásának, tartásának; pelenkázásának, szobatisztaságra nevelésének; öltöztetésének, önálló öltözködésre nevelésének; testmérések mérésének és ellenőrzésének; fűrésztésének és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveleteknek, önálló tisztálkodásra nevelésének; etetésének, önálló étkezésre nevelésének; levegőztetésének, napoztatásának; alvás, pihenésének; a szabad aktivitásának: mozgásának, játékanak biztosítását szolgáló feltételeknek, módszereknek, eszközöknek a gyakorlati elsajátítását, a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével.

K: Az adott félévben tanulható gondozási műveletek elsajátítása.

ÉM: A félév végén gyakorlati vizsga - egy adott gondozási feladat bemutatása.

TS: Videó filmek; diák; demonstrációs terem, demonstrációs baba, korszerű gondozási eszközök.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónók részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

AI: Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.

Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.

Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)

Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.

Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.

Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

GYCS 0102

N: Gondozástan gyakorlat II.

T: gyakorlat

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2.

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerkedjenek meg a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. Demonstrációs baba alkalmazásával tanulják meg a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátásának módját, a különböző gondozási műveletek szakszerű kivitelezését az egyéni szükségletek figyelembe vételével.

TP: A tantárgy tartalmazza az újszülött, csecsemő és kisgyermek helyes felemelésének, letételének, fogásának, tartásának; pelenkázásának, szobatisztaságra nevelésének; öltöztetésének, önálló öltözködésre nevelésének; testmérések mérésének és ellenőrzésének; fűrésztésének és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveleteknek, önálló tisztálkodásra nevelésének; etetésének, önálló étkezésre nevelésének; levegőztetésének, napoztatásának; alvás, pihenésének; a szabad aktivitásának: mozgásának, játékanak biztosítását szolgáló feltételeknek, módszereknek, eszközöknek a gyakorlati elsajátítását, a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével.

K: Az adott félévben tanulható gondozási műveletek elsajátítása.

ÉM: Félévközi jegy – egy adott gondozási művelet bemutatása; félév végi gyakorlati vizsga - egy adott gondozási feladat bemutatása.

TS: Videó filmek; diák; demonstrációs terem, demonstrációs baba, korszerű gondozási eszközök.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónők részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

AI: Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.

Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.

Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)

Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.

Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.

Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

GYCS 0103

N: Gondozástan gyakorlat III.

T: gyakorlat

MF: 3.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerkedjenek meg a csecsemő- és kisgyermekgonozás korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. Demonstrációs baba alkalmazásával tanulják meg a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátásának módját, a különböző gonozási műveletek szakszerű kivitelezését az egyéni szükségletek figyelembe vételével.

TP: A tantárgy tartalmazza az újszülött, csecsemő és kisgyermek helyes felemelésének, letételének, fogásának, tartásának; pelenkázásának, szobatisztaságra nevelésének; öltöztetésének, önálló öltözködésre nevelésének; testmérétek mérésének és ellenőrzésének; fűrésztésének és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gonozási műveleteknek, önálló tisztálkodásra nevelésének; etetésének, önálló étkezésre nevelésének; levegőztetésének, napoztatásának; alvás, pihenésének; a szabad aktivitásának: mozgásának, játékanak biztosítását szolgáló feltételeknek, módszereknek, eszközöknek a gyakorlati elsajátítását, a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével.

K: Az adott félévben tanulható gonozási műveletek elsajátítása.

ÉM: A félév végén egy gyakorlati feladat bemutatása.

TS: Videó filmek; diák; demonstrációs terem, demonstrációs baba, korszerű gonozási eszközök.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gonozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgonozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gonozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgonozónók részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

AI: Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermekek gonozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.

Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.

Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)

Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.

Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására.

Gyermekgyógyászat, 4. sz.

Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

GYCS 0104

N: Gondozástan gyakorlat IV.

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 1

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Lajtai Zsoltné

EA: Lajtai Zsoltné

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerkedjenek meg a csecsemő- és kisgyermekgondozás korszerű eszközeivel és kellékeivel, azok használatával. Demonstrációs baba alkalmazásával tanulják meg a csecsemő- és kisgyermek szakszerű ellátásának módját, a különböző gondozási műveletek szakszerű kivitelezését az egyéni szükségletek figyelembe vételével.

TP: tantárgy tartalmazza az újszülött, csecsemő és kisgyermek helyes felemelésének, letételének, fogásának, tartásának; pelenkázásának, szobatisztaságra nevelésének; öltöztetésének, önálló öltözködésre nevelésének; testmérések mérésének és ellenőrzésének; fűrésztésének és az ahhoz kapcsolódó kiegészítő gondozási műveleteknek, önálló tisztálkodásra nevelésének; etetésének, önálló étkezésre nevelésének; levegőztetésének, napoztatásának; alvás, pihenésének; a szabad aktivitásának: mozgásának, játékanak biztosítását szolgáló feltételeknek, módszereknek, eszközöknek a gyakorlati elsajátítását, a gyermek egyéni szükségleteinek figyelembe vételével.

K: Az adott félévben tanulható gondozási műveletek elsajátítása.

ÉM: A félév végén egy gyakorlati feladat bemutatása.

TS: Videó filmek; diák; demonstrációs terem, demonstrációs baba, korszerű gondozási eszközök.

KI: Lajtai Zsoltné: Órai jegyzet - kézirat

Falk Judit 1985. Az egészséges csecsemő és kisgyermek fejlődése és gondozása. A „Tananyag a csecsemő és gyermekgondozói szakosító tanfolyam hallgatói részére” c. kötetben. (Szerk. Polonyi Erzsébet) 1-2.

Pikler Emmi (szerk.) 1978. Az egészséges csecsemő és gyermek fejlődése és gondozása 2. kiad. 1-3 köt. Bp. Medicina. 628. o. (E.ügyi szakiskolák tankönyve)

Tardos Anna (szerk.). 1982. Szöveggyűjtemény a csecsemő és kisgyermek szakgondozónók részére Bp. Egészségügyi Szakdolgozók Központi továbbképző Intézete. 265. o.

AI: Falk Judit - Forrai Mária - Kálló Éva 1996. Csecsemők és kisgyermek gondozása és nevelése intézetben. Bo. Csecsemőotthonok Országos Szövetsége 64. o.

Pikler Emmi 1969. Adatok a csecsemő mozgásának fejlődéséhez. Bp. Akadémiai Kiadó 133. o.

Pikler Emmi 1979. A csecsemő kompetenciája. Magyar Pediáter, 13,2, 227-233. o. (EKD. XXX.)

Pikler Emmi (Péterné Pikler Emmi) és Tardos Anna 1968. Megfigyelések a csecsemő nagymozgásos aktivitásának alakulásáról az oldalrafordulástól a biztos járásig. Magyar Pszichológiai Szemle, 25, 1-2, 69-86.o.

Szegedi Judit 1987. A szabad levegőn altatás hatása bölcsődés gyermekek hőszabályozására. Gyermekgyógyászat, 4. sz.

Tardos Anna 1993. Az öntevékeny mozgás, játék szerepe a korai szociális zavarok megelőzésében. A „Szocializációs zavarok korai megelőzése” c. kötetben. Szerk. Komlósi Ákos JPT BTK Neveléstudományi Tanszék, Pécs, 120-127. o.

GYCS 0201

N: Tejkonyha gyakorlat

T: gyakorlat

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 1

EF: —

É: gyakorlati jegy

TF: Némethné Gali Eszter

EA: Kandik János

B: Csecsemő- és kisgyermeknevelő-gonozó szakon kötelező.

C: A hallgató ismerje a nyersanyagok felhasználását és az előkészítési technikákat. - ismerje meg a tejkonyha higiénés szabályait és munkarendjét, - legyen képes szakszerűen segédkezni az elméleti ismeretekben tanult tápszerek és ételféleségek főzési munkálatainak előkészítésében és elkészítésében, valamint ismerje az adagolás, hűtés, tálalás szakszerű feladatait.

TP: A hallgató ismerje meg az intézményi tejkonyha tárgyi feltételeit, felszereléseit. Fontos a hallgató bevonása az alapvető táplálékok előkészítésének, elkészítésének feladataiba, valamint a részvétel az elkészített táplálékok adagolásába. Az élelmezéstan tantárgyban tanult elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazására történő felkészítés.

K: A gyakorlaton elhangzott tananyag szóbeli számonkérése és gyakorlati megvalósítása.

ÉM: Szóbeli vizsga

TS: Tejkonyha, oktatófilm

KI: Bencsik-Gaálné Labát K.: Szakácskönyv az egészségért

Devics: Csecsemők szakácskönyve

AI: Bíró-Lindnet: Tápanyagtáblázat

Rigó János: Táplálkozástan

Zoltán Zs.: Mit egyen a gyermek

Dobszai-Sárkány: A csecsemőtáplálás

Nékám-Szemere: Táplálkozási allergiák

Kommunikáció-médiatudomány szak – mintatanterv – nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0301	Klasszikus és modern kultúraelméletek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0401	Bevezetés az empirikus társadalomkutatás módszertanába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0501	Bevezetés a kulturális antropológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0801	Társadalomtörténet I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
VIZB 0801	Vizuális kommunikáció	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKB 0101	Fotó, videó, képkalkotás	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKB 0201	Írásóra, szakmai szövegolvasás	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	3
	Összesen:								27

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 0601	A kommunikációkutatás területei	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0701	A kommunikáció szociológiája	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	30	A	k	2.	t		3
KOME 1001	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 1002	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	szem	15	A	gyj	2.	t		2
KOME 1201	A kommunikáció dinamikája és zavarai	ea	30	A	k	2.	t		3
TÁRB 0802	Társadalomtörténet II	ea	30	A	k	2.	t	TÁRB 0801	3
GYKB 0102	Fotó, videó, képkalkotás II.	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	3
	Szabadon választható			C					3
	Összesen:		26						33

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 0302	Klasszikus és modern kultúraelméletek II.	ea	30	A	k	3.	ő	KOME 0301	3
KOME 0902	Elméletek és modellek a kommunikációról	szem	30	A	gyj	3.	ő	KOME 0901	3
KOME 1101	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	ea	15	A	k	3.	ő		3
KOME 1102	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
KOME 1202	A kommunikáció dinamikája és zavarai	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
KOME 1401	A kommunikáció társadalomtörténete	ea	30	A	k	3.	ő		3
KOME 1501	A kommunikáció szabályozásának etikai és jogi kérdései	ea	30	A	k	3.	ő		4
KOME 1801	Tudományos írásmű	szem	30	B	gyj	3.	ő		2
GYKB 0301	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás I.	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
	Összesen:								27

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 1402	A kommunikáció társadalomtörténete	szem	30	A	gyj	4.	t		3
GYKB 0302	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás II.	szem	30	A	gyj	4.	t		3
KOME 9901	Szigorlat			A	szig	4.	t		4
	összesen:								10
	Kötelezően választható		0	B					23
SZDKB 0101	Szakdolgozati konzultáció I.	szem	15	B	gyj	4.	t		2
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								21
	Összesen:								33

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 1301	A kommunikáció sajátos szinterei I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
KOME 1601	Medialitás és kommunikáció I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
KOME 1701	Multimedia ismeretek I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
	összesen:								9
	Kötelezően választható		0	B					23
SZDKB 0102	Szakdolgozati konzultáció II.	szem	15	B	gyj	5.	ő		2
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								21
	Összesen:								32

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOME 1302	A kommunikáció sajátos szinterei II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
KOME 1602	Medialitás és kommunikáció II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
KOME 1702	Multimedia ismeretek II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
	összesen:								9
	Kötelezően választható		0	B					8
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								8
	Szabadon választható			C					11
	Összesen:								28

Kommunikáció-médiatudomány szak – modulok – nappali tagozat

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	alapozó modul								
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0301	Klasszikus és modern kultúraelméletek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0302	Klasszikus és modern kultúraelméletek II.	ea	30	A	k	3.	ő	KOME 0301	3
KOME 0401	Bevezetés az empirikus társadalomkutatás módszertanába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0501	Bevezetés a kulturális antropológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0801	Társadalomtörténet I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0802	Társadalomtörténet II	ea	30	A	k	2.	t	TÁRB 0801	3
KOME 0601	A kommunikációkutatás területei	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0701	A kommunikáció szociológiája	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	A	k	2.	t		4
	összesen:								36

KOMMUNIKÁCIÓ-MÉDIATUDOMÁNY SZAK

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	szakmai törzsmodul								
KOME 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	30	A	k	2.	t		3
KOME 0902	Elméletek és modellek a kommunikációról	szem	30	A	gyj	3.	ő	KOME 0901	3
KOME 1001	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 1002	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	szem	15	A	gyj	2.	t		2
KOME 1101	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	ea	15	A	k	3.	ő		3
KOME 1102	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
KOME 1201	A kommunikáció dinamikája és zavarai	ea	30	A	k	2.	t		3
KOME 1202	A kommunikáció dinamikája és zavarai	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
KOME 1401	A kommunikáció társadalomtörténete	ea	30	A	k	3.	ő		3
KOME 1402	A kommunikáció társadalomtörténete	szem	30	A	gyj	4.	t		3
KOME 1501	A kommunikáció szabályozásának etikai és jogi kérdései	ea	30	A	k	3.	ő		4
KOME 1601	Medialitás és kommunikáció I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
KOME 1602	Medialitás és kommunikáció II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
KOME 1701	Multimedia ismeretek I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
KOME 1702	Multimedia ismeretek II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
KOME 1301	A kommunikáció sajátos szinterei I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
KOME 1302	A kommunikáció sajátos szinterei II.	szem	30	A	gyj	6.	t		3
VIZB 0801	Vizuális kommunikáció	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKB 0101	Fotó, video, képalkotás I.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKB 0102	Fotó, video, képalkotás II.	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	3
GYKB 0201	Írásóra, szakmai szövegolvasás	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKB 0301	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás I.	gyak	30	A	gyj	3.	ő		3
GYKB 0302	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás II.	gyak	30	A	gyj	4.	t		3
	összesen:								70

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	szakmunka								
KOME 1801	Tudományos írásmű	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
KOME 9901	Szigorlat			A	szig	4.	t		4
SZDKB 0101	Szakdolgozati konzultáció I.	szem	15	B	gyj	4.	t		2
SZDKB 0102	Szakdolgozati konzultáció II.	szem	15	B	gyj	5.	ő		2
	összesen:								10

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Specializáció – médiakultúra								
SPMED 0101	A média kulturális tanulmányozása	ea	30	B	k	4.	t		3
SPMED 0102	A média kulturális tanulmányozása	szem	30	B	gyj	5.	ő		3
SPMED 0201	Médiapedagógia és médiapszichológia I.	szem	30	B	gyj	4.	t		3
SPMED 0202	Médiapedagógia és médiapszichológia II.	szem	30	B	gyj	5.	ő		3
SPMED 0301	A mozgókép- és médiaelemzés elmélete és gyakorlata	szem	30	B	gyj	4.	t		4
SPMED 0401	A tömegkommunikáció intézményei	szem	30	B	gyj	4.	t		4
SPMED 0501	Tömegkommunikációs műfajok és narratívák	szem	30	B	gyj	5.	ő		4
SPMED 0601	Médiagazdaságtan	szem	30	B	gyj	5.	ő		4
SPMED 0701	Médiaszabályozás	szem	30	B	gyj	6.	t		4
SPMED 0801	Marketing és PR ismeretek	szem	30	B	gyj	6.	t		4
	összesen:								36
	Választható gyakorlati kurzusok:								14
SPMED 0901	Nyomtatott sajtó I.	gyak	30	B	gyj	4.	t		7
SPMED 0902	Nyomtatott sajtó II.	gyak	30	B	gyj	5.	ő		7
SPMED 1001	Televíziós újságírás és televíziós gyakorlatok I.	gyak	30	B	gyj	4.	t		7
SPMED 1002	Televíziós újságírás és televíziós gyakorlatok II.	gyak	30	B	gyj	5.	ő		7
SPMED 1101	Rádiós újságírás és rádiós gyakorlatok I.	gyak	30	B	gyj	4.	t		7
SPMED 1102	Rádiós újságírás és rádiós gyakorlatok II.	gyak	30	B	gyj	5.	ő		7
	Összesen:								50

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kommunikáció minor modul								
KOME 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0301	Klasszikus és modern kultúraelméletek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0801	Társadalomtörténet I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0601	A kommunikációkutatás területei	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0701	A kommunikáció szociológiája	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	30	A	k	2.	t		3
KOME 1001	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	ea	30	A	k	2.	t		4
KOME 1201	A kommunikáció dinamikája és zavarai	ea	30	A	k	2.	t		3
KOME 1301	A kommunikáció sajátos szinterei I.	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
KOME 1401	A kommunikáció társadalomtörténete	ea	30	A	k	3.	ő		3
KOME 1501	A kommunikáció szabályozásának etikai és jogi kérdései	ea	30	A	k	3.	ő		4
KOME 1601	Medialitás és kommunikáció I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		3
SPMED 0101	A média kulturális tanulmányozása	ea	30	B	k	4.	t		3
SPMED 0201	Médiapedagógia és médiapszichológia I.	szem	30	B	gyj	4.	t		3
	összesen:								50

KOME 0201 N: A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: É: kollokvium

TF: EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a közvetítettséget nélkülöző kommunikációs kapcsolatokat, mint a kommunikáció jelenségszférájának kiemelt típusát mutatja be. Az interperszonális kommunikáció főbb típusainak tárgyalása a viselkedés, és a kulturális kommunikáció kontextusában történik. A kommunikáció alapaxiómáinak diszkussziója egy nagy hagyományú iskolához való elméleti kapcsolódást kínál fel.

TP: Tisztázni kívánja a „szándék” és a „jelentés” központi szerepét a kommunikációban. A közvetlen emberi kommunikáció szituatív jelleggel bír. A kommunikáció szituációba ágyazottsága magával hozza annak a sajátságos dinamikának a bemutatását, amely különösen fontos jellemzője a közvetlen emberi kommunikációnak. Bemutatja a közvetlen emberi kommunikáció legfontosabb funkcióit. Ezek közül kiemelkedik a meggyőző funkció, amely számos kapcsolódási ponttal rendelkezik mind a nyelvi/verbális, mind a nem-verbális kommunikációhoz, különös tekintettel annak pragmatikájához. A közvetlen emberi kommunikáció társadalmi-kulturális környezetébe való beágyazottságának bemutatása szintén része a tantárgy tematikájának.

K: az órák rendszeres látogatása

ÉM:

TS:

KI: Griffin, Em: Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat

Horányi Özséb (szerk.) (2000): Kommunikáció 1-2. Budapest: General Press

Síklaki István (1994) A meggyőzés pszichológiája. Budapest: Scientia Humana

AI: Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (1997) (szerk.): Nyelv- kommunikáció-cselekvés. Budapest, Osiris

Reboul, Anne – Moeschler, Jacques (2000) A társalgás cselei. Budapest: Osiris

KOME 0301 N: Klasszikus és modern kultúraelméletek I.

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: É: kollokvium

TF: EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy keretében a kulturális antropológia kialakulását, legfontosabb iskolát és főbb problématerületeit vizsgálják meg a hallgatók. Az elmélettörténet és a kurrens irányzatok bemutatásán keresztül a hallgatók megismerkednek a diszciplína alapfogalmaival, illetve a kulturális antropológia által a társadalomtudományokon belül képviselt sajátos megközelítésmódjával.

TP: Az antropológiai gondolkodásmód gyökerei. A kultúrafogalom genezise. A brit evolúciós szociológia. A boas-i antropológia keretei. A terepmunkára épülő módszertan. Funkcionalizmus a szociálandropológiában. A strukturalista elmélet és módszer. Szimbolikus és interperataív antropológia. Etnicitás és kultúra. Történelem és antropológia.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM:

TS:

KI: Bohannon, Paul - Glazer, Mark (szerk.) (1997) Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem

Geertz, Clifford (1994) Az értelmezés hatalma. Budapest: Századvég

Kaschuba, Wolfgang (2004) Bevezetés az európai etnológiába. Debrecen: Csokonai

AI: Malinowski, Bronislaw (1972) Baloma: Válogatott írások, Budapest: Gondolat

Zentai Violetta (szerk.) (1997) Politikai antropológia. Budapest: Osiris

KOME 0302

N: Klasszikus és modern kultúraelméletek II.

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: KOME 0301 **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy keretében a kulturális antropológia kialakulását, legfontosabb iskolát és főbb problématerületeit vizsgálják meg a hallgatók. Az elmélettörténet és a kurrens irányzatok bemutatásán keresztül a hallgatók megismerkednek a diszciplína alapfogalmaival, illetve a kulturális antropológia által a társadalomtudományokon belül képviselt sajátos megközelítésmódjával.

TP: Ifjúsági kultúrák, szubkultúrák. A hatalom szimbolikus aspektusai. A mindennapi tudás szerkezete. Az antropológiai tevékenység kritika olvasatai. Antropológia a saját társadalom vizsgálatában. Transznacionális folyamatok antropológia értelmezése. A vallás, mint kulturális rendszer. A mítosz és a rítus. A társadalmi nem fogalma. Feminista antropológia.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM:

TS:

KI: Bohannon, Paul - Glazer, Mark (szerk.) (1997) Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Budapest: Panem

Geertz, Clifford (1994) Az értelmezés hatalma. Budapest: Századvég

Kaschuba, Wolfgang (2004) Bevezetés az európai etnológiába. Debrecen: Csokonai

AI: Malinowski, Bronislaw (1972) Baloma: Válogatott írások, Budapest: Gondolat

Zentai Violetta (szerk.) (1997) Politikai antropológia. Budapest: Osiris

KOME 0401

N: Bevezetés az empirikus társadalomkutatás módszertanába

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus az előadások során rövid ismeretelméleti bevezetést ad az empirikus társadalomkutatás módszertanába (a tudomány, mint emberi tevékenység, a megfigyeléstől a tudományos tényekig, a tudományos problémák természete).

TP: A hallgatók a társadalomkutatási folyamat megtervezésének alapjait sajátítják el (hogyan lesz az elméleti problémából empirikus adat, a témaválasztás és a probléma megtalálása, kutatási hipotézisek felállítása, konceptualizálás, a mérés elmélete, mintavételen alapuló kutatások, a megfigyelés módjai). Az előadásokat párhuzamosan szemináriumok kísérik.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: zárthelyi dolgozatok és önálló módszertani elemzések

TS:

KI: Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi K., Budapest, 1998.

AI: Cseh-Szombathy László – Ferge Zsuzsa (szerk.): A szociológiai felvétel módszerei. KJK, Budapest, 1975.

Fehér Márta – Hársing László: A tudományos problémától az elméletig. Kossuth K. Bp., 1977.

Klienig, G.: A kvalitatív társadalomkutatás módszerének vázlata. Szociológiai Figyelő 1987/3. 49-73.

Moksony Ferenc: Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Bp. Osiris K. 1999. 19-110., 133-225.

KOME 0501

N: Bevezetés a kulturális antropológiába

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy célja, hogy a hallgatókat bevezessük a kulturális antropológia ismeretanyagába, illetve megismerjék e tudomány sajátos kultúraszemléletét és kutatási gyakorlatát (etnográfia). Továbbá lehetőségük nyílik a tudományterület kialakulásának (19. sz. közepe – 20. sz. eleje) és kiszélesedésének, differenciálódásának (20. sz. közepétől napjainkig) végigkövetésére; mindeközben néhány meghatározó személyiség életművének legfontosabb eredményeire is rávilágítunk. A félév során bemutatjuk a kulturális antropológia mára kialakult és gyakorlattá vált szakterületeit, és foglalkozunk a mai világunk néhány olyan kulturális jelenségével, problémájával, amelyekkel a hallgatók más megközelítésből ugyan, de tanulmányaik során még találkozhatnak. Az elméleti megfontolások megértését antropológiai filmek és esettanulmányok segítik.

TP: A kulturális antropológia alapfogalmai. A diszciplína körülhatárolása. A kulturális antropológia története: irányzatok az antropológiai kutatásban és elméletalkotásban Kutatásmódszertan – az antropológiai terepmunka (etnográfia). Az emberi kultúra evolúciós alapjai. Társadalmi antropológia Gazdasági antropológia. Vallásantropológia. A rítusok és a szimbolizáció antropológiai vizsgálata. Városantropológia. Politikai antropológia. A posztgyarmati és a kisebbségi kultúrák helyzetének antropológiai elemzése. Kultúrák keveredése, egymásra hatása: multikulturalitás, kreolizáció.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: 1 köztes zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Felkai Gábor - Némedi Dénes - Somlai Péter (2000) Bujdosó Dezső (szerk.): Bevezetés a kulturális antropológiába I. Budapest, ZSKF, 2002.

Kaschuba, Wolfgang (1999): Bevezetés az Európai Etnológiába.

AI: Benedict, Ruth.: A kultúra mintái. I. fejezet. (Boston, 1934.) In: Maróti A. (sz.): Forrásmunkák a kultúra elméletéből I. Tankönyvk., Bp. 1989: 191-201.

Boas, Franz: Népek, nyelvek, kultúrák. Gondolat, Bp. 1975.

Bohannon, P. - Glazer, M. (szerk.): Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Panem - McGraw-Hill, Bp. 1997.

Borsányi László: Megfigyelési technikák az etnológiai terepmunkában. Ethnographia 99,1988,53-82

Clifford, James: A törzsi és a modern. Café Babel, 14, 1994/4: 71-81.

Hofer Tamás - Niedermüller Péter (szerk.): Nemzeti kultúrák antropológiai nézetben. MTA Néprajzi Kutatócsoport, Bp, 1988.

Hofer Tamás (szerk.): Történeti antropológia. Akadémiai, Bp.1984.

Malinowski, Bronislaw: Baloma. Válogatott írások. Gondolat, Bp. 1972.

KOME 0601

N: A kommunikációkutatás területei

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a kommunikációkutatás különböző területeit mutatja be elsősorban a médium fogalmának felhasználása mentén. Két, a kutatások szempontjából kiemelt terület a vizuális és a hálózati kommunikáció területe, de a tantárgy keretében meghirdetésre kerülnek más kurrens kutatási területek szisztematikus vizsgálatával foglalkozó órák is.

TP: A képekről való gondolkodás legfontosabb területein vezeti keresztül a hallgatókat. A képek módszertanának gondolatiságától, a „nevek nélküli művészet” fogalomkörből kiindulva a struktúraanalitikai, a fenomenológiai, az ikonográfiai, a szemiotikai, szociológiai módszertanok tanulmányozása során olyan fogalmak és problémakörök kerülnek kifejtésre, mint a stílus és a forma kapcsolata, a reprezentáció és az intencionalitás problematikája, valamint a képek autonómiájának és státuszának kérdésköre. A számítógépes hálózatok megjelenésével kapcsolatos társadalmi-kulturális változások átfórnálják a hagyományos kommunikációelméletek fogalmait (ágens, tömegkommunikáció, médiahatás, nyilvánosság, stb.), részben pedig teljesen új tapasztalatok értelmezését kívánják meg a kutatóktól. A hallgatók az adott terület informatikai kommunikációelméleti, kulturális és társadalmi dimenzióiról kapnak áttekintés.

K: rendszeres és aktív órai részvétel

ÉM: köztes zárthelyi dolgozatok és szóbeli vizsgák a szemeszterek végén

TS:

KI: Barabási Albert László (2002) Behálózva. Budapest: Magyar Könyvklub

Bätschmann, Oskar (1992) Bevezetés a művészettörténeti hermeneutikába. Budapest: Corvina

Farkas János (2002) Információs- vagy tudástársadalom? Budapest: Infonia-Aula

AI: Hauser Arnold (1982) A művészet szociológiája, Budapest: Gondolat

Horányi Özséb (szerk.) (2003) A sokarcú kép, Budapest: Typotex

Kondor Zsuzsanna - Fábri György (2003) Az információs társadalom és a kommunikáció-technológia elméletei és kulcsfogalmai. Budapest: Századvég

Negroponte, Nicholas (2002) Digitális létezés. Typotex

Németh László (1992) Törvény és kétely, Budapest: Gondolat

KOME 0701

N: A kommunikáció szociológiája

T: előadás

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 4

EF:

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzuson tárgyalásra kerülnek azok az elméleti alapok, amelyek meghatározták a tömegkommunikáció diszciplinarizálódását, illetőleg bemutatásra kerülnek a legjelentősebb tömegkommunikációs elméletek és modellek (pl. Lazarsfeld munkássága, agenda-setting, hallgatási spirál stb.). Jürgen Habermas munkásságának kapcsolódási pontjai a tömegkommunikációhoz - különös tekintettel a kommunikatív cselekvés elméletére -, valamint a „kommunikatív etika” fogalma szintén hangsúlyos elemei a kurzusnak.

TP: Ezekon kívül a tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a tömegkommunikáció szociológiáján belül a befogadói oldal vizsgálatára vonatkozó elméletekkel is. A szociológiai vizsgálatok tapasztalatainak értékelése, valamint konkrét elemző feladatok segítségével a cél az, hogy a hallgatók különböző elemző szempontokat ismerjenek meg, melyek a média világának megértését segítik. Vizsgálat tárgyát képezi az információ szerepe a közlésben, a szubjektivitás megjelenése/megjeleníthetősége és az objektivitás követelménye, a negatív hírek tárgyalásmódja, a riportok, interjúk és a reklám hatásai, illetve mindezek összefüggése a tematizációval a nyilvánosság különböző szinterein. A hírek és hírmagyarázatok értékelő megbeszélése révén a hallgatókkal egy olyan készséget kívánunk elsajátíttatni, melyek segítségével napjaik médiaeseményeihez elemző módon, reflektáltan tudnak közeledni.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: közzes zárthelyi dolgozat és szóbeli vizsga

TS:

KI: Angelusz Róbert (2000) A láthatóság görbe tükrei. Budapest: Új Mandátum

Habermas, Jürgen (2001) A kommunikatív etika. Budapest: Új Mandátum

Terestyéni Tamás (szerk.) (1997).: Médiakritika: tanulmányok a média kritikai megközelítésének témaköréből Budapest: Osiris

AI: Horányi Özséb (szerk.) (2003): Kommunikáció 1-2. Budapest: General Press

Griffin, Em (2001) Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat

KOME 0801

N: Bevezetés a tömegkommunikációba

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus célja kettős: egyrészt felfrissíteni a középiskolában tanult médiaismereteket, egy szintre hozva a diákokat azokkal, akik a középiskolában előzetes ismereteket nem kaptak; másrészt dióhéjban áttekinteni mindazokat a témákat, amelyekről később a médiaelemzés szakirány keretében részletesen lesz szó. Az előadás három nagy didaktikus kérdéskör köré szerveződik, amely végigköveti a tömegkommunikáció kialakulását és fogalmait a média műfaji sajátosságain át a befogadásig.

TP: Az első blokk a tömegkommunikációk történeti kialakulását, fontosabb fogalmait és modelljeit ismerteti meg médiaelméleti és társadalomelméleti nézőpontból. A második blokk a médiatartalom társadalmi és formai kérdéseibe vezeti be a hallgatóságot úgy, hogy a vizsgálódás középpontjában a médiaműfajok állnak. Végül a befogadás során áttekintjük a közönségelmélet- és kutatás hagyományait és tapasztalatait, valamint a közönségképződés sajátosságait, különös tekintettel a rajongói kultúrákra.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: Köztes zárthelyi dolgozat és szemeszter végi szóbeli vizsga vagy írásbeli kollokvium

TS:

KI: Barbier, Frédéric & Lavenir, Bertho Catherine (2004) A média története. Budapest: Osiris.

György Péter (1998) Digitális éden. Budapest: Magvető

AI: Horvát János (2000) Televíziós ismeretek. Budapest: Média Hungária

Price, Monroe (1998) A televízió, a nyilvános szféra és a nemzeti identitás. Budapest: Magvető

TÁRB 0801

N: Társadalomtörténet I.

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus során a hallgatók megismerkednek az európai társadalomfejlődés típusaival, a rendi norma jellemzőivel, valamint rendi társadalom modernizációjának folyamatával, a magyar társadalomfejlődés példáján.

TP: A hallgatók megismerkednek a polgárosodás folyamatával, a „polgár” típusaival, a magyar reformkor problematikájával, nemzedékének nagy alakjaival. A XIX. század második felének szerkezetet átalakító folyamataival, a magyar dzsentri kialakulásával és a középosztályosodás problematikájával, valamint a két világháború közti magyar társadalom sajátosságaival és kettősségével.

K: A szemeszter közben a hallgatók órán kívüli felkészülésének, a szakirodalom elsajátításának ellenőrzésére három alkalommal kerül sor, problémaelemző házi dolgozatok formájában.

ÉM: zárthelyi dolgozatok

TS:

KI: Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig, Budapest 1998 Osiris kiadó

AI: Mályusz Elemér : A reformor nemzedéke In Századok 1923. 57 sz

Concha Győző: A gentry In Budapesti Szemle 1910. 142. sz.

Erdei Ferenc :A magyar társadalom a két világháború között In Valóság 1976. 4-5 sz.

Weiss István: A mai magyar társadalom, Budapest, Magyar Szemle Társaság 1930. 104-125 o.

TÁRB 0802

N: Társadalomtörténet II

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: TÁRB 0801

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: Az előadásokon az államszocialista redisztributív gazdasági rendszer modernizációs törekvéseinek fő tendenciáit és az ebből eredő társadalmi problémákat elemezzük.

TP: Milyen tényezők következtében váltak a kommunista pártok a hatalmi struktúra alapvető intézményeivé, melyek azok az ideológiák, amelyek szerepet játszottak a rendszer megszilárdításában. Hogyan történt az állami tulajdon kiterjesztése, a vállalkozások ellehetetlenítése az iparban 1945 - 1949 között. Melyek voltak az 1968-as gazdasági reform hosszú távú hatásai. Mit nevezünk második gazdaságnak, illetve milyen problémák adódtak a második gazdaság ellentmondásos állami kezeléséből. Az „átmenetiség” megjelenési formái és mobilitási jellemzőik a parasztból munkássá válók életpályájában, illetve a városban született munkásszármazású munkások életforma-jellemzőinek eltérései. Az értelmiség fogalma, rétegeképző ismérvei, az értelmiségellenesség okai, megnyilvánulásai az államszocialista rendszerben

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: zárthelyi dolgozatok illetve szóbeli vizsga

TS:

KI: Magyarország társadalomtörténete III. (1945-1989) válogatott tanulmányok első kötet (szerkesztette: Fokasz Nikosz, Örkény Antal) Új Mandátum Könyvkiadó Budapest, 1998.

Magyarország Társadalomtörténete III. (1945-1989) válogatott tanulmányok második kötet (szerkesztette: Fokasz Nikosz, Örkény Antal) Új Mandátum Könyvkiadó Budapest, 1999.

AI: Kemény István: A magyar munkásosztály rétegződése. Munkakultúra és életforma. In Kemény István: Velünk nevelkedett a gép. VITA Budapest, 1990. 7-20., 75-169.

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris Kiadó Budapest, 1999. 269-534.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris Kiadó Budapest, 2001.

KOME 0901 N: Elméletek és modellek a kommunikációról
T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kommunikáció jelenségszférájának legfontosabb elméleteinek és modelljeinek bemutatása.

TP: A kommunikációs jelenségszféra bemutatásakor elkerülhetetlen, hogy tárgyalásra kerüljenek azok az elméleti alapok, amelyek meghatározták a kommunikáció diszciplinárizálódását, a kommunikációtudomány kialakulását. Elsőként a „klasszikus” modelleket tárgyaljuk: Karl Bühler több kommunikációs funkciót magába foglaló organon-elméletét, Claude Shannon alapvető hatását a kommunikáció későbbi szemléletére, illetőleg Roman Jakobson népszerű strukturális modelljét. A hallgatók megismerhetik – több másik mellett – Newcomb, Lasswell és Westley–MacLean modelljeit, illetőleg azokat az újabb törekvéseket, amelyek megkísérlik integratív módon szemlélni az egyes modelleket.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: zárthelyi és szóbeli vizsga

TS:

KI: Horányi Özséb (szerk.) (2003) Kommunikáció I-II. Budapest: General Press

Síklaki István (1994) A meggyőzés pszichológiája. Budapest: Scientia Humana

AI: Béres István – Horányi Özséb (1999) (szerk.): Társadalmi kommunikáció. Budapest: Osiris

Griffin, Em (2003) Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat

Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (1997) (szerk.): Nyelv- kommunikáció- cselekvés. Budapest, Osiris

Barthes, Roland (1976) Válogatott írások. Budapest: Európa

Foucault, Michel (2000) A szavak és a dolgok. Budapest: Osiris

Jakobson, Roman (1972) Hang, jel, vers. Budapest: Gondolat

Szőnyi György Endre (2004) Pictura & Scriptura. Hagyományalapú kulturális reprezentációk. Szeged: JATE Press

KOME 0902 N: Elméletek és modellek a kommunikációról

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: KOME 0901 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kommunikáció jelenségszférájának legfontosabb elméleteinek és modelljeinek bemutatása.

TP: A tantárgy szemináriumi részében a különféle szemiotikai irányzatok, elméletek fontos szerepet játszanak a kultúraelméletben. A szemiotikai alapismeretek nélkülözhetetlenek a médiaműfajok, a tömegkultúra termékei, illetve a mindennapi élet jelenségeinek vizsgálatához. A tantárgy keretein belül a hallgatók megismerkednek a jelelmélet nyelvészeti, logikai, tudományfilozófiai alapjaival. A tantárgy a logikai pozitívizmus (Carnap, Frege), a strukturalista szemiotika (Jakobson, Greimas, Genette, Eco), illetve a poszt-strukturalista szemiotika (Kristeva, Foucault, Baudrillard) képviselőinek koncepcióit tekinti át, illetve értelmezi. Sor kerül a szöveg jelelméleti kérdéseinek (textualizáció, intertextualitás, beágyazás stb.) vizsgálatára, a szemiózis szemantikai, szintaktikai, pragmatikai kérdéseinek áttekintésére is. Ezt követően áttekintésre kerülnek a szöveg, a műalkotás, a médiaműfajok, illetve a mindennapi kulturális gyakorlatok (divat, reklámok, utazás stb.) elemzését szolgáló szemiotikai elméletek, iskolák.

K: rendszeres órai jelenlét, gyakorlati feladatok teljesítése, kiselőadások

ÉM: gyakorlati feladatok és kiselőadások

TS:

KI: Horányi Özséb (szerk.) (2003) Kommunikáció I-II. Budapest: General Press

Síklaki István (1994) A meggyőzés pszichológiája. Budapest: Scientia Humana

AI: Béres István – Horányi Özséb (1999) (szerk.): Társadalmi kommunikáció. Budapest: Osiris

Griffin, Em (2003) Bevezetés a kommunikációelméletbe. Budapest: Harmat

Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (1997) (szerk.): Nyelv- kommunikáció- cselekvés. Budapest, Osiris

Barthes, Roland (1976) Válogatott írások. Budapest: Európa

Foucault, Michel (2000) A szavak és a dolgok. Budapest: Osiris

Jakobson, Roman (1972) Hang, jel, vers. Budapest: Gondolat

Szőnyi György Endre (2004) Pictura & Scriptura. Hagyományalapú kulturális reprezentációk. Szeged: JATE Press

KOME 1001 N: Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kvalitatív módszerek tanításában interdiszciplináris – antropológiai és szociológiai - megközelítést alkalmazunk, melynek alapját a társadalmi valóság hermeneutikai és fenomenológiai megközelítése adja. A kérdés számunka az, hogy mit jelentenek az általunk vizsgált társadalmi jelenségek, illetve hogyan jelentkeznek a kutatók mindennapi életében, tapasztalataiban, történeteiben.

TP: A kurzus az empirikus társadalomkutatás módszereinek ismertelméleti, kutatástörténeti vonatkozásaival ismerteti meg a hallgatókat, valamint a konkrét módszertani technikákkal, különösképpen a megfigyelés, az interjú, az adatelemzés és interpretáció módszereivel.

K: Néhány metodológiai alapkérdés és tanulmányok olvasása, amelyek mögött alapos és módszeres kvalitatív adatfelvétel és elemzés áll.

ÉM: Az előadások látogatása; zárthelyi dolgozatok

TS:

KI: Babbie, Earl (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi

Denzin, Norman K. - Y.S.Lincoln (szerk.) (1994). Handbook of Qualitative Research. London: Sage

AI: Flick, Uwe, Ernst von Kardoff - Ines Steinecke (szerk.) (2000) Qualitative Sozialforschung. Ein Handbuch. Reinbek: Rowohlt

Moksony Ferenc (1999) Gondolatok és adatok. Budapest: Osiris

Seidman, Irving (2002) Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer. Budapest: Műszaki

Solt Ottilia (1998) Interjúzni muszáj. In: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások. I. Budapest: Beszélő, 29-45.

KOME 1002 N: Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kvalitatív módszerek tanításában interdiszciplináris – antropológiai és szociológiai - megközelítést alkalmazunk, melynek alapját a társadalmi valóság hermeneutikai és fenomenológiai megközelítése adja. A kérdés számunka az, hogy mit jelentenek az általunk vizsgált társadalmi jelenségek, illetve hogyan jelentkeznek a kutatók mindennapi életében, tapasztalataiban, történeteiben.

TP: A kurzus az empirikus társadalomkutatás módszereinek ismertelméleti, kutatástörténeti vonatkozásaival ismerteti meg a hallgatókat, valamint a konkrét módszertani technikákkal, különösképpen a megfigyelés, az interjú, az adatelemzés és interpretáció módszereivel.

K: Néhány metodológiai alapkérdés és tanulmányok olvasása, amelyek mögött alapos és módszeres kvalitatív adatfelvétel és elemzés áll. A tanult módszerek alkalmazásával a félév során minden hallgatónak végezni kell 20-25 óra terepmunkát, amiről szóban és írásban egyaránt be kell számolni.

ÉM: házi feladatok, rendszeres készüléssel; az órák látogatása; terepmunka írásos beszámolója

TS:

KI: Babbie, Earl (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi

Denzin, Norman K. - Y.S.Lincoln (szerk.) (1994). Handbook of Qualitative Research. London: Sage

AI: Flick, Uwe, Ernst von Kardoff - Ines Steinecke (szerk.) (2000) Qualitative Sozialforschung. Ein Handbuch. Reinbek: Rowohlt

Moksony Ferenc (1999) Gondolatok és adatok. Budapest: Osiris

Seidman, Irving (2002) Az interjú, mint kvalitatív kutatási módszer. Budapest: Műszaki

Solt Ottilia (1998) Interjúzni muszáj. In: Méltóságot mindenkinek. Összegyűjtött írások. I. Budapest: Beszélő, 29-45.

KOME 1101 N: Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kvantitatív módszerek tanításában interdiszciplináris megközelítést alkalmazunk. A hallgatók a társadalomkutatásban használt legelterjedtebb kvantitatív módszerek adatfelvételi és elemzési módszereket ismerhetik meg (SPSS, tartalomelemzés, diskurzuselemzés).

Főbb területek: (1) szöveges adatok elemzése Atlasti program segítségével; (2) haladó SPSS gyakorlatok; (3) tartalomelemzés

TP: A kurzus a kvantitatív társadalomkutatás módszereinek ismertelméleti, kutatástörténeti vonatkozásaival ismerteti meg a hallgatókat, valamint a konkrét módszertani technikákkal, különösképpen a megfigyelt jelenségek kvantitatív rendszerezésével és elemzésével foglalkozik.

K: Néhány metodológiai alampunkta és tanulmányok olvasása, amelyek mögött alapos és módszeres kvantitatív adatfelvétel és elemzés áll.

ÉM: az előadások látogatása: zárthelyi dolgozat

TS:

KI: Babbie, Earl (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi

Denzin, Norman K. - Y.S.Lincoln (szerk.) (1994). Handbook of Qualitative Research. London: Sage

AI: Flick, Uwe, Ernst von Kardoff - Ines Steinecke (szerk.) (2000) Qualitative Sozialforschung. Ein Handbuch. Reinbek: Rowohlt

Ketskemény László Dr. - Izsó Lajos Dr. (1996) Az SPSS for Windows programrendszer alapjai. Budapest: SPSS partner Bt.

Moksony Ferenc (1999) Gondolatok és adatok. Budapest: Osiris

Vargha András (2000) Matematikai statisztika. (Pszichológiai, nyelvészeti és biológiai alkalmazásokkal) Budapest: Pólya Kiadó

KOME 1102 N: Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kvantitatív módszerek tanításában interdiszciplináris megközelítést alkalmazunk. A hallgatók a társadalomkutatásban használt legelterjedtebb kvantitatív módszerek adatfelvételi és elemzési módszereket ismerhetik meg (SPSS, tartalomelemzés, diskurzuselemzés).

Főbb területek: (1) szöveges adatok elemzése Atlasti program segítségével; (2) haladó SPSS gyakorlatok; (3) tartalomelemzés

TP: A kurzus a kvantitatív társadalomkutatás módszereinek ismertelméleti, kutatástörténeti vonatkozásaival ismerteti meg a hallgatókat, valamint a konkrét módszertani technikákkal, különösképpen a megfigyelt jelenségek kvantitatív rendszerezésével és elemzésével foglalkozik.

K: Néhány metodológiai alapmunka és tanulmányok olvasása, amelyek mögött alapos és módszeres kvantitatív adatfelvétel és elemzés áll. A tanult módszerek alkalmazásával a félév során minden hallgatónak végezni kell egy kvantitatív elemzést, amiről szóban és írásban egyaránt be kell számolni.

ÉM: házi feladatok, rendszeres készüléssel; a szemináriumok látogatása; a kvantitatív elemzés írásos beszámolója

TS:

KI: Babbie, Earl (1995) A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest: Balassi

Denzin, Norman K. - Y.S.Lincoln (szerk.) (1994). Handbook of Qualitative Research. London: Sage

AI: Flick, Uwe, Ernst von Kardoff - Ines Steinecke (szerk.) (2000) Qualitative Sozialforschung. Ein Handbuch. Reinbek: Rowohlt

Ketskemény László Dr. - Izsó Lajos Dr. (1996) Az SPSS for Windows programrendszer alapjai. Budapest: SPSS partner Bt.

Moksony Ferenc (1999) Gondolatok és adatok. Budapest: Osiris

Vargha András (2000) Matematikai statisztika. (Pszichológiai, nyelvészeti és biológiai alkalmazásokkal) Budapest: Pólya Kiadó

KOME 1301 **N: A kommunikáció sajátos szinterei I.**
T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a modern társadalmak kulturális rendszereinek – mezőinek – sajátos szerkezetével, működésmódjával, szereplőivel, strukturálódási módjával foglalkozik, alkalmanként eltérő témaköröket állítva középpontba. A tantárgy főként az interpretív fordulat utáni társadalomtudomány megközelítésmódjára, s főként Pierre Bourdieu francia szociológus elméleti feltevéseire épít. A tantárgy emellett a politikai kommunikációt is vizsgálja, melyen nem egyoldalú közlésként, hanem egy társadalmi-kulturális folyamatként ért, ezért a politikai jelenségek szimbolikus és diszkurzív megközelítéseinél nagy súlyt fektet a társadalmi befogadás, ellenszegülés vagy éppen elutasítás kommunikatív alakzataira.

TP: A kultúrakutatás problémája: diszciplináris határok. Clifford Geertz szimbolikus antropológiája. A Geertz-kritika főbb vonásai. A posztmodern antropológia kultúra-fogalma. Pierre Bourdieu praxis-fogalma. Struktúra, habitus, gyakorlat. A társadalmi mezők felépítése. Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátumok, házi dolgozat

TS:

KI: Geertz, Clifford (1994) Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások. Budapest: Osiris

Szabó Márton (1997) Diszkurzív térben. Budapest: Scientia Humana

Wessely Anna (1998) (szerk.): A kultúra szociológiája. Budapest, Osiris – Láthatatlan Kollégium

AI: Lengyel György - Szántó Zoltán (szerk.) (1998) Tőkefajták: a társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája. Budapest: Aula. 155-177.

Feischmidt Margit (1997) (szerk.): Multikulturalizmus. Budapest: Láthatatlan Kollégium-Osiris

Foucault, Michel (1990): Felügyelet és büntetés. A börtön története, Budapest, Gondolat

Zentai Violetta (szerk.) (1997): Politikai antropológia, Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium

KOME 1302 N: A kommunikáció sajátos szinterei II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a modern társadalmak kulturális rendszereinek – mezőinek – sajátos szerkezetével, működésével, szereplőivel, strukturálódási módjával foglalkozik, alkalmanként eltérő témaköröket állítva középpontba. A tantárgy főként az interpretív fordulat utáni társadalomtudomány megközelítésmódjára, s főként Pierre Bourdieu francia szociológus elméleti feltevéseire épít. A tantárgy emellett a politikai kommunikációt is vizsgálja, melyen nem egyoldalú közlésként, hanem egy társadalmi-kulturális folyamatként ért, ezért a politikai jelenségek szimbolikus és diszkurzív megközelítéseinél nagy súlyt fektet a társadalmi befogadás, ellenszegülés vagy éppen elutasítás kommunikatív alakzataira.

TP: Az ideológia szerepe a hatalom működésében. Hatalom- és ideológia-elméletek. A társadalmi ellenállás és tiltakozás kulturális formái. A társadalmi tér. Esztétika, ízlélmélet. A későmodern társadalmak etnográfiaja.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátumok, házi dolgozat

TS:

KI: Geertz, Clifford (1994) Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások. Budapest: Osiris

Szabó Márton (1997) Diszkurzív térben. Budapest: Scientia Humana

Wessely Anna (1998) (szerk.): A kultúra szociológiája. Budapest, Osiris – Láthatatlan Kollégium

AI: Lengyel György - Szántó Zoltán (szerk.) (1998) Tőkefajták: a társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája. Budapest: Aula. 155-177.

Feischmidt Margit (1997) (szerk.): Multikulturalizmus. Budapest: Láthatatlan Kollégium-Osiris

Foucault, Michel (1990): Felügyelet és büntetés. A börtön története, Budapest, Gondolat

Zentai Violetta (szerk.) (1997): Politikai antropológia, Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium

KOME 1401

N: A kommunikáció társadalomtörténete

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus a kommunikációkutatás társadalomtörténeti korszakainak legfontosabb aspektusait veszi sorra.

TP: A tantárgy két részre oszlik. Az első részben a kommunikációs technológiák létrejöttének körülményeivel és azok társadalmi és kulturális hatásaival foglalkozik. A kultúra létrehozását, termelését a mikrotársadalmi átadás, intergenerációs kommunikáció, orális hagyományozás összefüggésében kezdjük vizsgálni, majd e szintről a kultúra átadásában komplexebb médiumai felé közelítünk. A tárgyalt témák: a szóbeliség és az írásbeliség kialakulása; az írás alfabetizációja és kulturális hatásai; a nyomtatás és kiadványok, kommunikációs hálózatok a kora újkori Európában, a hírlapok kialakulása; a modern tömegsajtó létrejötte; a fotográfia felfedezése; elektronikus hálózatok és a műsorszórás megjelenése, az internet. A második rész a kulturális jelenségeket történeti antropológiai, társadalomtörténeti szempontból vizsgálva főként a hatalomból kimaradt hétköznapi emberek világát, gondolkodását, mentalitását, anyagi kultúráját, mindennapi életstratégiáit mutatja be. A tantárgy a nyugati szakirodalom panorámaszerű áttekintésével a kultúra történeti antropológiai vizsgálatának elméleti előfeltevéseivel, kulcsfogalmaival, eljárásaival ismerttet meg, mindemellett hangsúlyt fektet magyarországi példák bemutatására is. Főbb tématerületek: népi (populáris) kultúra fogalma, kutatásának elméleti és empirikus lehetőségei; a hatalomgyakorlás, a fegyelmezés, a büntetés társadalompolitikája, ill. – ezzel szoros összefüggésben – a hűség, az ellenszegülés és a tiltakozás cselekvésemélete és lehetőségei; a társadalmi világ vizsgálata a mindennapi élet különböző kutatási felületein (anyagi kultúra, a cselekvés affinitásai és stratégiái, stb.) keresztül

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: zárthelyi dolgozat, szóbeli vizsga

TS:

KI: Barbier, Frédéric – Lavenir, Catherine Bertho (2004) A média története. Budapest: Osiris

Briggs, Asa - Burke, Peter (2004) A média társadalomtörténete. Gutenbergről az internetig. Budapest: Napvilág

Hajnal István (1993) Technika és művelődés. Tanulmányok. Budapest: História

Kókay György - Buzinkay Géza - Murányi Gábor (szerk.) (2001) A magyar sajtó története. Budapest: Sajtóház

AI: Foucault, Michel (2004): A bolondság története a klasszicizmus korában, Budapest, Atlantisz

Nyíri Kristóf – Szécsi Gábor (1998) (szerk.): Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Budapest: Áron

Sebők Marcell (szerk.) (2000): Történeti antropológia. Budapest: Replika

KOME 1402

N: A kommunikáció társadalomtörténete

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus a kommunikációkutatás társadalomtörténeti korszakainak legfontosabb aspektusait veszi sorra.

TP: A tantárgy – az előadáshoz hasonlóan – két részre oszlik. Az első részben a kommunikációs technológiák létrejöttének körülményeivel és azok társadalmi és kulturális hatásaival foglalkozik. A kultúra létrehozását, termelését a mikrotársadalmi átadás, intergenerációs kommunikáció, orális hagyományozás összefüggésében kezdjük vizsgálni, majd e szintről a kultúra átadásában komplexebb médiumai felé közelítünk. A tárgyalt témák: a szóbeliség és az írásbeliség kialakulása; az írás alfabetizációja és kulturális hatásai; a nyomtatás és kiadványok, kommunikációs hálózatok a kora újkori Európában, a hírlapok kialakulása; a modern tömegsajtó létrejötte; a fotográfia felfedezése; elektronikus hálózatok és a műsorszórás megjelenése, az internet.

A második rész a kulturális jelenségeket történeti antropológiai, társadalomtörténeti szempontból vizsgálva főként a hatalomból kimaradt hétköznapi emberek világát, gondolkodását, mentalitását, anyagi kultúráját, mindennapi életstratégiáit mutatja be. A tantárgy a nyugati szakirodalom panorámaszerű áttekintésével a kultúra történeti antropológiai vizsgálatának elméleti előfeltevéseivel, kulcsfogalmaival, eljárásaival ismerttet meg, mindemellett hangsúlyt fektet magyarországi példák bemutatására is. Főbb tématerületek: népi (populáris) kultúra fogalma, kutatásának elméleti és empirikus lehetőségei; a hatalomgyakorlás, a fegyelmezés, a büntetés társadalompolitikája, ill. – ezzel szoros összefüggésben – a hűség, az ellenszegülés és a tiltakozás cselekvésemélete és lehetőségei; a társadalmi világ vizsgálata a mindennapi élet különböző kutatási felületein (anyagi kultúra, a cselekvés affinitásai és stratégiái, stb.) keresztül

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel, referátumok

ÉM: Kiselőadás, házi dolgozat

TS:

KI: Barbier, Frédéric – Lavenir, Catherine Bertho (2004) A média története. Budapest: Osiris

Briggs, Asa - Burke, Peter (2004) A média társadalomtörténete. Gutenbergről az internetig. Budapest: Napvilág

Hajnal István (1993) Technika és művelődés. Tanulmányok. Budapest: História

Kókay György - Buzinkay Géza - Murányi Gábor (szerk.) (2001) A magyar sajtó története. Budapest: Sajtóház

AI: Foucault, Michel (2004): A bolondság története a klasszicizmus korában, Budapest, Atlantisz

Nyíri Kristóf – Szécsi Gábor (1998) (szerk.): Szóbeliség és írásbeliség. A kommunikációs technológiák története Homérosztól Heideggerig. Budapest: Áron

Sebők Marcell (szerk.) (2000): Történeti antropológia. Budapest: Replika

KOME 1501 N: A kommunikáció szabályozásának etikai és jogi kérdései

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A kurzus a nyilvános kommunikáció szabályozási kereteit ismerteti, az egyénhez kapcsolódó kommunikációs jogokból kiindulva, az intézményes kommunikáció szabályozásának bemutatásán keresztül az új médiumokig. A cél elsősorban a hazai jogszabályok és joggyakorlat alapjainak bemutatása, de a külföldi, elsősorban Európai Unió példák is említésre kerülnek. A kurzus a szabályozás részének tekinti az újságírói önszabályozást is, így szóba kerül a kiegyensúlyozottság és a személyiségi jogok védelme is.

TP: Véleménynyilvánítás szabadsága. A kommunikációs jogok. A médiajog és médiaetika kapcsolata. A gyűlöletbeszéd szabályozása. A kisebbségek és a média. A gyermekek védelme. A személyiség jogi védelme. Adatvédelem. A reklám szabályozása. Szerzői jog. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye. Véleményszabadság az új médiumokban.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: közttes zárthelyi dolgozat és szóbeli vizsga

TS:

KI: Halmai Gábor (2002) Kommunikációs jogok. Budapest: Új Mandátum, 2002.

Krokovay Zsolt (2002) Médiaetika : A szólásszabadság és a polgárjogok. Budapest: L'Harmattan

AI: Kerekes Zsuzsa – Zombor Ferenc (1999) Az információs jogok és a sajtó. A média lehetőségei és korlátai. Budapest: INDOK

Molnár Péter (2003) Gondolatbátorság. Budapest: Új Mandátum

KOME 1601 N: Medialitás és kommunikáció I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a kommunikáció lehetőségeit annak különböző médiumokon keresztüli megnyilvánulásaiban vizsgálja, mely megközelítés bejárando útvonala az elmélet textuális irányából – a képiség érintésével – a megvalósulás mozgóképes gyakorlata felé tart. Elsődleges cél a kommunikáció (klasszikus) gyakorlati szövegeinek eltérő médiumokon keresztüli vizsgálata, tesztelése, vagyis kiterjesztése más mediális csatornák lehetőségeinek vonatkozásában.

TP: Médiaarcheológiai rekonstrukcióban kerülnek tanulmányozásra a technológiai fejlődéssel együttjáró episztemológiai változások; ennek közege a médiumspecifikus ábrázolás és az adott alkotások, alkotói folyamatok interpretációi.

A tantárgy további fontos célja, hogy a hallgatók magabiztos tudást szerezzenek az alapvető vizuális kifejezőmódok értelmezésében: a fotó, a film, az animáció, a képzőművészetek, az új-média formanyelvi készletét, metanyelvi alapjait sajátítják el (kompozíciós sémák, szüzsé, grammatika, belső szerkezet, montázs-elv, etc.).

A médiaarcheológiai megközelítés ugyanakkor lehetőséget biztosít a vizuális kommunikáció kontextualizálására is, a vizuális kommunikáció társadalmi, kulturális jelenségként történő vizsgálatára.

K:

ÉM: házi dolgozat, referátumok

TS:

KI: Crary, J. (1999): A megfigyelő módszerei. Budapest: Osiris.

Deleuz, G. (2001): Mozgás-kép. Budapest: Osiris.

Peternák M. (szerk.) (1994): Médiatörténeti szöveggyűjtemény. Budapest: Barabás Ilona KKT.

AI: Gombrich, E. (1972): Művészet és illúzió, Budapest: Gondolat.

Halmos Ádám (szerk.): A valóság filmjei. Budapest: Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, 2004

Pethő Ágnes (szerk.): Képtvitelek. Tanulmányok az intermedialitás tárgyköréből. Kolozsvár: Scientia, 2002

KOME 1602 N: Medialitás és kommunikáció II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy a kommunikáció lehetőségeit annak különböző médiumokon keresztüli megnyilvánulásaiban vizsgálja, mely megközelítés bejárando útvonala az elmélet textuális irányából – a képiség érintésével – a megvalósulás mozgóképes gyakorlata felé tart. Elsődleges cél a kommunikáció (klasszikus) gyakorlati szövegeinek eltérő médiumokon keresztüli vizsgálata, tesztelése, vagyis kiterjesztése más mediális csatornák lehetőségeinek vonatkozásában.

TP: Médiaarcheológiai rekonstrukcióban kerülnek tanulmányozásra a technológiai fejlődéssel együttjáró episztemológiai változások; ennek közege a médiumspecifikus ábrázolás és az adott alkotások, alkotói folyamatok interpretációi. A tantárgy további fontos célja, hogy a hallgatók magabiztos tudást szerezzenek az alapvető vizuális kifejezőmódok értelmezésében: a fotó, a film, az animáció, a képzőművészetek, az új-média formanyelvi készletét, metanyelvi alapjait sajátítják el (kompozíciós sémák, szűzsé, grammatika, belső szerkezet, montázs-elv, etc.). A médiaarcheológiai megközelítés ugyanakkor lehetőséget biztosít a vizuális kommunikáció kontextualizálására is, a vizuális kommunikáció társadalmi, kulturális jelenségként történő vizsgálatára.

K:

ÉM: házi dolgozat, referátumok

TS:

KI: Crary, J. (1999): A megfigyelő módszerei. Budapest: Osiris.

Deleuz, G. (2001): Mozgás-kép. Budapest: Osiris.

Peternák M. (szerk.) (1994): Médiatörténeti szöveggyűjtemény. Budapest: Barabás Ilona KKT

AI: Gombrich, E. (1972): Művészet és illúzió, Budapest: Gondolat.

Halmos Ádám (szerk.): A valóság filmjei. Budapest: Palantír Film Vizuális Antropológiai Alapítvány, 2004

Pethő Ágnes (szerk.): Képtávek. Tanulmányok az intermedialitás tárgyköréből. Kolozsvár: Scientia, 2002.

KOME 1701 N: Multimedia ismeretek I.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy keretén belül meghirdetett szemináriumok részben az informatikai és multimediális alkalmazásokkal kapcsolatos elvárásokat elemzik, részben pedig megismertetnek az alapvető médiainformatikai eszközök alkalmazásával.

TP: Informatikai alkalmazási architektúrák. Felhasználói felületek fogalma és elemzési lehetőségei. Termék-felhasználó interakció A termék ergonómiai minősége. Ergonómiai kritériumok. A felhasználók bevonása a termékfejlesztésbe. A speciális felhasználói rétegek, azok igényeinek felmérése. Vizuális kezelői felületek. Digitális konstitúció: pontképek és vektorgrafika.

K: a gyakorlati feladatok teljesítése, házi feladatok

ÉM: gyakorlatok, szóbeli és írásbeli vizsga

TS: kommunikációs terem (PC, internet, digitális kamera és vágóasztal)

KI: Katona Endre (2000) Bevezetés az informatikába. Budapest: Panem

Ősze József (2000) Számítógép-hálózat alapismeretek. Szekszárd: PTE IGYFK

Novak, Jan (1999) Digitális technika: Fotó videó. Budapest: Cser

Izsó L., Antalovits M. (1997) Bevezetés az információ-ergonómiába. Emberi tényezők az információs technológiák fejlesztésében, bevezetésében és alkalmazásában. Budapest: Egyetemi jegyzet. BME Ergonómia és Pszichológia Tanszék (<http://www.erg.bme.hu/oktatas/tleir/infergj2.pdf>).

AI: Katona Endre (2000) Bevezetés az informatikába. Budapest: Panem

Ősze József (2000) Számítógép-hálózat alapismeretek. Szekszárd: PTE IGYFK

Novak, Jan (1999) Digitális technika: Fotó videó. Budapest: Cser

Izsó L., Antalovits M. (1997) Bevezetés az információ-ergonómiába. Emberi tényezők az információs technológiák fejlesztésében, bevezetésében és alkalmazásában. Budapest: Egyetemi jegyzet. BME Ergonómia és Pszichológia Tanszék (<http://www.erg.bme.hu/oktatas/tleir/infergj2.pdf>).

KOME 1702

N: Multimedia ismeretek II.

T: szeminárium

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A tantárgy keretén belül meghirdetett szemináriumok részben az informatikai és multimediális alkalmazásokkal kapcsolatos elvárásokat elemzik, részben pedig megismertetnek az alapvető médiainformatikai eszközök alkalmazásával.

TP: Digitális konstitúció: pontképek és vektorgrafika (folytatás). Hangformátumok és rögzítési eljárások. Hangvágó és konvertáló alkalmazások. Digitális mozgóképanimáció. A non-lineáris videóvágás. Többretegű multimédia alkalmazások készítése.

K: rendszeres órai jelenlét, házi feladatok teljesítése

ÉM: gyakorlati feladatok bemutatása, írásbeli és szóbeli vizsga

TS: kommunikációs terem (PC, internet, digitális kamera és vágóasztal)

KI: Katona Endre (2000) Bevezetés az informatikába. Budapest: Panem

Ősze József (2000) Számítógép-hálózat alapismeretek. Szekszárd: PTE IGYFK

Novak, Jan (1999) Digitális technika: Fotó videó. Budapest: Cser

Izsó L., Antalovits M. (1997) Bevezetés az információ-ergonómiába. Emberi tényezők az információ technológiák fejlesztésében, bevezetésében és alkalmazásában. Budapest: Egyetemi jegyzet. BME Ergonómia és Pszichológia Tanszék

(<http://www.erg.bme.hu/oktatas/tleir/infergj2.pdf>).

AI: Katona Endre (2000) Bevezetés az informatikába. Budapest: Panem

Ősze József (2000) Számítógép-hálózat alapismeretek. Szekszárd: PTE IGYFK

Novak, Jan (1999) Digitális technika: Fotó videó. Budapest: Cser

Izsó L., Antalovits M. (1997) Bevezetés az információ-ergonómiába. Emberi tényezők az információ technológiák fejlesztésében, bevezetésében és alkalmazásában. Budapest: Egyetemi jegyzet. BME Ergonómia és Pszichológia Tanszék

(<http://www.erg.bme.hu/oktatas/tleir/infergj2.pdf>).

VIZB 0801 N: Vizuális kommunikáció

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: A gyakorlatban a vizuális tartalom a vizuális kommunikáció különböző funkciói szerint más és más formákban koncentrálódik. Észleleteink, ismereteink mintegy 80%-a vizuális forrású. A kiművelt vizuális nevelés gyarapítva a megismerő képességet elmélyíti a szemlélet valóságérzékenységét, amelynek kiteljesedése egyénileg és társadalmilag értékes világlátást jelent. A képesség, készség is szemléletfejlesztés mellett a vizuális ismeretanyagok átadása is elengedhetetlen feladat. Minden területen, minden tantárgynak bőséggel vannak látható ismeretei, szemléltetési szükségességei. Így feltétlenül szükséges, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vizuális képességek fejlesztési lehetőségeivel. És ismerjék a vizuális kommunikáció struktúráját a képi közlés különböző formáit, módjait. A képi közlés jellege kétfélesége az ábrázolás és a kifejezés, illetve az objektív és a szubjektív közlés. A vizuális kommunikáció folyamataiban együtt van a vizuális képesség megismerés, a vizuális gondolkodás és vizuális alkotás képessége.

TP: Elengedhetetlen, hogy a vizuális művészeti kommunikáció képességeinek sajátosságaival is megismerkedjen a hallgató, ezzel teljesebbé válnak ismeretei vizuális, esztétikai, művészeti területen is. Fejlesztjük a műolvasás, tárgyolvasás, a műértés képességeit, melyekkel a vizuális esztétikai gondolkodás, az esztétikai képzetek, a szelekció, az absztrakció, a redukció, a transzformáció stb. képességei aktivizálódnak.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: Gyakorlati feladatok teljesítése, referátumok

TS:

KI: Kepes György: A látás nyelve, Gondolat Kiadó Bp., 1979

R.L. Gregory – E.H. Gombrich: Illúzió a természetben és a művészetben, Gondolat Kiadó Bp., 1982

Szerdahelyi István: Az esztétikai érték, Gondolat Kiadó Bp., 1984

AI: Hegyi Lóránt: Avantgarde és transzavandgarde, Magvető Könyvkiadó Bp., 1986

Beke László: Művészet, elmélet, Balassi Kiadó Bp., 1994

Bálványos Huba-Sánta László: Vizuális megismerés, kommunikáció Balassi Kiadó Bp., 1997

Bálványos Huba: Esztétikai – művészeti ismeretek, nevelés Balassi Kiadó Bp., 1998

Farkas A. – Gyebrán V.: Vizuális művészetek pszichológiája I-II., Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1998

William M. Ivins Jr.: A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció, Enciklopédia, 2001

GYKB 0101 N: Fotó, video, képkalkotás I.

T: gyakorlat **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

GYKB 0102 N: Fotó, video, képkalkotás II.

T: gyakorlat **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

GYKB 0201 **N: Írásóra, szakmai szövegolvasás**
T: gyakorlat **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

GYKB 0301 **N: Idegennyelvű szakmai szövegolvasás I.**
T: gyakorlat **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: Az idegen nyelvű szövegolvasás című tantárgy célja az olvasásértési stratégiák fejlesztése: egyrészt tudományos műfajok strukturális és nyelvi sajátosságainak megismerése, másrészt önálló és hatékony szövegkezelési technikák elsajátítása. Ezek azt célozzák, hogy a hallgatók a tanulmányaikhoz kapcsolódó idegen nyelvű szakszövegeket gyorsan és hatékonyan tudják olvasni, jegyzetelni, abból információt gyűjteni, szakmai munkájuk során felhasználni.

TP: Írott szövegek értelmezési technikáinak legfontosabb elemei: szövegkohézió és referencia, definíciók és kulcsszavak; bekezdésstruktúra – tételmondatok; a szerzői szándék felismerése: tények és vélemények, gondolatmenet és érvelésrendszer, ok-okozat, különböző álláspontok összetevése, illetve ütköztetése, problémafelvetés és problémamegoldás; nyelvi stílusárnyalatok és szerepük, “tudományos udvariasság”; lexikai elemek: általános tudományos szókincs, szakmai szókincs, funkcionális szókincs, szóképzési szabályok; szintaktikai elemek. Írott szövegek információtartalmának rögzítése: jegyzetelési technikák: írott szövegek lényeges pontjainak vázlatos rögzítése, írott információk összegzése diagram, illetve táblázatos formában; az olvasott tartalmak reprodukálása: összefoglalás, tömörítés idegen nyelven ill. magyarul.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: Gyakorlati feladatok teljesítése (fordítások); referátumok

TS:

KI: Abdulaziz, H. T. & Stover, A. D. (1989). Academic challenges in reading. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Lesen und Verstehen, Max Hueber Verlag, Studienreihe Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag 1980.

AI: Burgmeier, A., Eldred, G., & Zimmerman, C. B. (1991). Lexis: Academic vocabulary study. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall Regents.

Lesekurs für Geisteswissenschaftler / Fortgeschrittene, Klett Edition Deutsch, Verlag Klett Edition Deutsch GmbH, München 1992

GYKB 0302

N: Idegennyelvű szakmai szövegolvasás II.

T: gyakorlat

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: gyakorlati jegy

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelező.

C: Az idegen nyelvű szövegolvasás című tantárgy célja az olvasásértési stratégiák fejlesztése: egyrészt tudományos műfajok strukturális és nyelvi sajátosságainak megismerése, másrészt önálló és hatékony szövegkezelési technikák elsajátítása. Ezek azt célozzák, hogy a hallgatók a tanulmányaikhoz kapcsolódó idegen nyelvű szakszövegeket gyorsan és hatékonyan tudják olvasni, jegyzetelni, abból információt gyűjteni, szakmai munkájuk során felhasználni. Az „Idegennyelvű szövegolvasás 1.” című óra nyelvének váltása elfogadott.

TP: Írott szövegek értelmezési technikáinak legfontosabb elemei: szövegkohézió és referencia, definíciók és kulcsszavak; bekezdésstruktúra – tételmondatok; a szerzői szándék felismerése: tények és vélemények, gondolatmenet és érvelésrendszer, ok-okozat, különböző álláspontok összevetése, illetve ütköztetése, problémafelvetés és problémamegoldás; nyelvi stílusárnyalatok és szerepük, „tudományos udvariasság”; lexikai elemek: általános tudományos szókincs, szakmai szókincs, funkcionális szókincs, szóképzési szabályok; szintaktikai elemek. Írott szövegek információtartalmának rögzítése: jegyzetelési technikák: írott szövegek lényeges pontjainak vázlatos rögzítése, írott információk összegzése diagram, illetve táblázatos formában; az olvasott tartalmak reprodukálása: összefoglalás, tömörítés idegen nyelven ill. magyarul.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: Gyakorlati feladatok teljesítése (fordítások); referátumok

TS:

KI: Abdulaziz, H. T. & Stover, A. D. (1989). Academic challenges in reading. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.

Lesen und Verstehen, Max Hueber Verlag, Studienreihe Deutsch als Fremdsprache. Max Hueber Verlag 1980.

AI: Burgmeier, A., Eldred, G., & Zimmerman, C. B. (1991). Lexis: Academic vocabulary study. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall Regents.

Lesekurs für Geisteswissenschaftler / Fortgeschrittene, Klett Edition Deutsch, Verlag Klett Edition Deutsch GmbH, München 1992

SZDKB 0101

N: Szakdolgozati konzultáció I.

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A készülő szakdolgozat szakmailag felügyelt és irányított készítése.

TP: konzultáció, a diák által 4 munkanapon belül pontokba szedett konzultációs protokoll készítése (ezt a konzulenssel alá kell íratni) és a dolgozat adatgyűjtése, szakirodalmi feldolgozásának első fázisa

K: az előírt kreditek teljesítése (alapozó modul 100%, szakmai törzsmodul 50 %).

ÉM: minimum 3 konzultációs protokoll aláírása a konzulenssel vagy a konzulensekkel; a konzulens vagy a konzulensek rövid írásos értékelése a hallgató szakdolgozatkészítési progressziójáról.

TS:

KI: Kötelező irodalom a szakdolgozat témája kapcsán

AI:

SZDKB 0102

N: Szakdolgozati konzultáció II.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A készülő szakdolgozat szakmailag felügyelt és irányított készítése.

TP: konzultáció, a diák által 4 munkanapon belül pontokba szedett konzultációs protokoll készítése (ezt a tanárral alá kell íratni) és a dolgozat adatgyűjtése, szakirodalmi feldolgozásának második fázisa

K: az előírt kreditek teljesítése (alapozó modul 100%, szakmai törzsmodul 75 %)

ÉM: minimum 3 konzultációs protokoll aláírása a konzulenssel vagy a konzulensekkel; a konzulens vagy a konzulensek írásos értékelése a hallgató szakdolgozatkészítési progressziójáról.

TS:

KI: Kötelező irodalom a szakdolgozat témája kapcsán

AI:

SPMED 0101

N: A média kulturális tanulmányozása

T: előadás

MF: 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF:

EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: Az előadás célja, hogy behatóan megismertesse a hallgatókat a média kulturális kontextusával és tartalmával.

TP: A kurzus a nyilvánosság normatív-politikai és narratív-szimbolikus sajátosságainak a bemutatásával kezdődik. Ezt követően a médiának a társadalom kulturális hierarchiájában elfoglalt helyét vizsgáljuk meg, különös tekintettel a populáris– és az úgynevezett közép-kultúrához való viszonyára. Választ keresünk arra a kérdésre, hogy mi a média szerepe a késő-modernitás körülményei között az egyéni és kollektív identitások konstrukciójában, fenntartásában és változtatásában. Elemezzük a média-rítusok fogalmának a változását az elmúlt évtizedekben a különleges médiaeseményektől a médiahasználat mindennapi rutinjainak a leírásáig, és megtárgyaljuk a változásban megnyilvánuló kettősség jellegzetességeit és összefüggéseit a média és a társadalom változásaival. Végül részletesen kitérünk a bulvárosodás (tabloidizáció) kérdésére, valamint körbejárjuk a média pletykáinak és botrányainak a szerepét a társadalom kulturális életében.

K: rendszeres órai jelenlét

ÉM: zárthelyi dolgozat, szóbeli vizsga

TS:

KI: Császi Lajos (2002) A média rítusai. Budapest: Osiris

Hankiss Elemér (2000) Élet és halál a bulvársajtóban In: A kérdéses civilizáció. Budapest: Helikon. 2000. 151-212.

AI: Császi Lajos (2003) A média tabloidizációja és a nyilvánosság átalakulása Politikatudományi Szemle. 2003/2. 157-172.

Király Jenő: Mágikus mozi. Budapest: Korona 1998.

SPMED 0102 N: A média kulturális tanulmányozása

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A szeminárium célja, hogy behatóan megismertesse a hallgatókat a média kulturális kontextusával és tartalmával.

TP: A kurzus a nyilvánosság normatív-politikai és narratív-szimbolikus sajátosságainak a bemutatásával kezdődik. Ezt követően a médiának a társadalom kulturális hierarchiájában elfoglalt helyét vizsgáljuk meg, különös tekintettel a populáris– és az úgynevezett közép-kultúrához való viszonyára. Választ keresünk arra a kérdésre, hogy mi a média szerepe a késő-modernitás körülményei között az egyéni és kollektív identitások konstrukciójában, fenntartásában és változtatásában. Elemezzük a média-rítusok fogalmának a változását az elmúlt évtizedekben a különleges médiaeseményektől a médiahasználat mindennapi rutinjainak a leírásáig, és megtárgyaljuk a változásban megnyilvánuló kettősség jellegzetességeit és összefüggéseit a média és a társadalom változásaival. Végül részletesen kitérünk a bulvárosodás (tabloidizáció) kérdésére, valamint körbejárjuk a média pletykáinak és botrányainak a szerepét a társadalom kulturális életében.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: házi dolgozat, referátum

TS:

KI: Császi Lajos (2002) A média rítusai. Budapest: Osiris

Hankiss Elemér (2000) Élet és halál a bulvársajtóban In: A kérdéses civilizáció. Budapest: Helikon. 2000. 151-212

AI: Császi Lajos (2003) A média tabloidizációja és a nyilvánosság átalakulása
Politikatudományi Szemle. 2003/2. 157-172.

Király Jenő: Mágikus mozi. Budapest: Korona 1998.

SPMED 0201 N: Médiapedagógia és médiapszichológia I.
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja egyrészt megismertetni a hallgatókat a tömegkommunikációs eszközökben megjelenő üzenetek típusaival, másrészt fejleszteni a mozgókép és média kifejezési eszközei felismerésének, a történet és a cselekmény filmes, rádiós, televíziós alkotásokban való megkülönböztetésének, illetve a dokumentum és a fikció felismerésének és értelmezésének a képességét. A tantárgy tudatossá teszi a mozgókép és a média kulturális szerepét, illetve a médiafüggőség veszélyeit, elemzi e területen a tudatos személyiségfejlesztő felhasználó, fogyasztói magatartást és szokásokat. A tantárgy a pedagógus szakemberek képzésében a mozgókép- és médiakultúra tantárgy tanításának didaktikai alapelveit is lefekteti.

TP: A média funkciói. Szórakoztatás és média. Informálódás és média. Közművelődés és média. Erkölcsösség, tolerancia és média. A média hatásainak empirikus vizsgálati módszerei. A média hatásainak empirikus vizsgálat története. Az enkulturalizáció és a média - hatások összefüggéseinek vizsgálata.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátum és házi dolgozat

TS:

KI: Hartai László, Muhi Klára: Mozgóképkultúra és médiaismeret. Korona, 1998

Pratkanis - Aronson: A rábeszélőgép

Svennik Hoyer: Kis beszélgetések nagy médiumok. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999

Werner, Anita: A tévékor gyermekei. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998

Zsolt Péter: Médiaháromszög

AI: Angelusz Róbert: A kommunikáló társadalom. Ferenczy Kiadó, 1995

Aronson: A társas lény

Hankiss Elemér: Társadalmi csapdák

Groeben, Norbert/Bettina Hurrelmann (szerk.): Medienkompetenz. Voraussetzungen, Dimensionen, Funktionen. München, JUVENTA, 2002

SPMED 0202 N: Médiapedagógia és médiapszichológia II.

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja egyrészt megismertetni a hallgatókat a tömegkommunikációs eszközökben megjelenő üzenetek típusaival, másrészt fejleszteni a mozgókép és média kifejezési eszközei felismerésének, a történet és a cselekmény filmes, rádiós, televíziós alkotásokban való megkülönböztetésének, illetve a dokumentum és a fikció felismerésének és értelmezésének a képességét. A tantárgy tudatossá teszi a mozgókép és a média kulturális szerepét, illetve a médiafüggőség veszélyeit, elemzi e területen a tudatos személyiségfejlesztő felhasználó, fogyasztói magatartást és szokásokat. A tantárgy a pedagógus szakemberek képzésében a mozgókép- és médiakultúra tantárgy tanításának didaktikai alapelveit is lefekteti.

TP: A „Médiapedagógia és médiapszichológia 1.” folytatásaként: III. Médiakompetencia. A médiakompetencia mint pedagógiai és didaktikai cél fogalma. Deskriptív és normatív aspektusok a médiakompetencia jelenségének tanulmányozásában. Lineáris és hipertextuális szövegek feldolgozási stratégiái. Realitás és fikció különbségei a médiakompetencia tanulmányozásában. Médiadidaktika. A tanításban használt technológiai eszközök értékelése: médiaszelekció, kogníciópszichológia, általános médiadidaktika. Médiaalakítás, médiaelőállítás az oktatási folyamatban.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátum és házi dolgozat

TS:

KI: Hartai László, Muhi Klára: Mozgóképkultúra és médiaismeret. Korona, 1998

Pratkanis - Aronson: A rábeszélőgép

Svennik Hoyer: Kis beszélgetések nagy médiumok. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999

Werner, Anita: A tévékor gyermekei. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998

Zsolt Péter: Médiaháromszög

AI: Angelusz Róbert: A kommunikáló társadalom. Ferenczy Kiadó, 1995

Aronson: A társas lény

Hankiss Elemér: Társadalmi csapdák

Groeben, Norbert/Bettina Hurrelmann (szerk.): Medienkompetenz. Voraussetzungen, Dimensionen, Funktionen. München, JUVENTA, 2002

SPMED 0301 N: A mozgókép- és médiaelemzés elmélete és gyakorlata

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy elsődleges feladata a hallgatók elemzőképességének kiterjesztése a kommunikáció vizualitásának irányába.

TP: Az elméleti megközelítés klasszikus szövegeinek olvasásától a kortárs, gyakorlati példák aktuális formáinak tanulmányozásáig terjedő utat járjuk be. A mozgóképfogadás különböző irányzatainak, iskoláinak elemzői technikáira, belátásaira épülő elméleti alapot a konkrét vizuális megnyilvánulások gyakorlatának kulturális jelentésadással, hatásvizsgálattal kapcsolatos vizsgálatai követik. Az elemzői tevékenység a különböző médiumok és műfajok eltérő sajátosságainak figyelembevételére külön hangsúlyt fektet.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátum és házi dolgozat

TS:

KI: Knut Hickethier (1998) Film- és televízióelemzés. Budapest: Krónika Nova

Szabó Gábor (2002) Filmes könyv. Hogyan kommunikál a film? Budapest: Ab Ovo

AI: David Bordwell (1996) Elbeszélés a játékfilmben. Budapest: Magyar Filmintézet

Császi Lajos (2003) Tévéevész és morális pánik. Budapest: Új Mandátum

SPMED 0401 N: A tömegkommunikáció intézményei

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy a tömegkommunikációs rendszerek kialakulását tárgyalja, különös tekintettel az írott és az elektronikus sajtóra.

TP: Digitális éden, avagy a globális tömegkommunikáció gazdasági, politikai, társadalmi és kulturális ellentmondásai a késő-modernitás időszakában. Médiatartalom termelés: médiastruktúrák és médiainstítúciók. Amit a nézők nem hallanak és nem látnak: esettanulmányok különböző médiaprodukciónak készítésének gyártási és forgalmazási problémáiról. Az egyes intézmények működése, helye a tájékoztatási rendszerben és a médiaiparban. Médiastruktúra és médiatársadalmi viszonyok: elvek és elszámoltathóság. A modern technika és a tömegkommunikációs intézmények változása. Tömegmédia, civil társadalom és nyilvánosság. Média és közérdek konfliktusai. Állam, nemzet, politika és a tömegkommunikációs intézmények kapcsolata. Közzolgálati műsorszórás és a normatív média lehetőségei és problémái. A professzionizmus és közzolgálatosság kérdései a magyar rádiózásban és televíziózásban: történeti és kritikai áttekintés.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: referátum és házi dolgozat

TS:

KI: Bourdieu, Pierre (2001) Előadások a televízióról. Budapest: Osiris

Gálik Mihály (2000) Médiagazdaságtan. Budapest: Aula

György Péter (1998) Digitális éden. Budapest: Magvető

AI: Horvát János (2000) Televíziós ismeretek, Budapest: Média Hungária

Price, Monroe (1998) A Televízió, a Nyilvános Szféra és a Nemzeti Identitás. Budapest: Magvető

SPMED 0701 N: Médiaszabályozás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A kurzus keretében elsősorban a magyar médiarendszer jogi kereteinek ismertetésére kerül sor, a médiaszabályozás általános alapjainak és külföldi példáinak bemutatásával kiegészítve.

TP: A kurzus során a hallgatók megismerik az Európai Uniónak a médiával kapcsolatos tevékenységét. A médiarendszer jelenlegi szabályozási keretei mellett a kurzus a jövőbeli fejlődési irányokat is bemutatja. Médiapolitika és médiaszabályozás. Állami szabályozás és önszabályozás a médiában. Az Európai Unió audiovizuális politikája, annak hatása a magyar médiaszabályozásra. A médiaszabadság, mint a kommunikációs jogok része. A médiapiac szabályozása, a műsorszolgáltatók jogi helyzete. A médiafelügyelet intézményrendszere. A piacra lépés szabályozása. Sokszínűség a médiában. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye. A médiakoncentráció korlátozása. A közszolgálati mint tartalmi követelményrendszer és mint intézményrendszer. A műsorszolgáltatás pénzügyi háttere. A műsorterjesztés médiajogi és hírközlési jogi szabályozása. A technológiai fejlődés hatása a médiaszabályozásra, a digitális média szabályozása.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: írásos és szóbeli elemzés

TS:

KI: Cseh Gabriella, Sükösd Miklós: Médiajog és médiapolitika Magyarországon I. Médiajog. Új Mandátum Könyvkiadó, 1999.

Gálik Mihály (szerk.): Média gazdaságtan. Médiaszabályozás. Aula, 2002.

AI: Halmai Gábor: Kommunikációs jogok. Új Mandátum, 2002.

Polyák Gábor: Európai médiapolitika és médiaszabályozás a digitális korban. in: PhD Tanulmányok 1. (szerk.: Dr. Ádám Antal), 2004. 283-331.

SPMED 0801 N: Marketing és PR ismeretek

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy a vállalkozások marketing környezetével, a public relations szakmai szervezeti kommunikációban betöltött szerepével foglalkozik, a szakterületek elméleti alapjainak és a gyakorlati alkalmazási lehetőségeinek elemzésével foglalkozik.

TP: A fő témakörök: A makro- és mikro-környezet elemei, a fogyasztói/vásárlói magatartás jellemzői. A piackutatási módszerek, célpiacok képzése, termékpozicionálás. A fogyasztói csoportok vizsgálata. A PR funkciói, alapfogalmi, eszközei. Az ismertség, hitelesség kialakítása, márkaképzés. A nyilvánosságban való megjelenés: hírek, sajtókapcsolatok, rendezvények. A PR szerepe és helye a döntéshozatalban, a szervezetek és csoportok irányításban.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív órai részvétel

ÉM: házi dolgozat, referátum

TS:

KI: Kotler, Philip (2001) Marketing menedzsment. Budapest: Műszaki könyvkiadó.

Bauer András – Berács József (2001) Marketing. Budapest: Aula.

AI: Szeles Péter (szerk.) (2001) Nagy PR-könyv. Budapest: Management Kiadó.

Szeles Péter (1999) Public Relations a gyakorlatban. Budapest: Geomedia.

SPMED 0901 N: Nyomtatott sajtó I.
T: gyakorlat MF: 4. F: R: tavaszi Ó/H: 2 K: 7
EF: É: gyakorlati jegy
TF: EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében az újságírói szakma végzéséhez szükséges alapismeretek kerülnek elsajátításra intenzív gyakorlati foglalkozások formájában.

TP: Az első félévben a hallgatók konkrét feladatok megoldásán keresztül megismerkednek a nyomtatott média műfajelméleti és módszertani kérdéseivel, tapasztalatokat szereznek az újságírás szakmai és etikai alapelveivel kapcsolatban, bevezetést kapnak a médiatermékek előállításának komplex folyamatába. A második félévben gyakornoki munka keretében közreműködnek egy-egy szerkesztőség munkájában, ahol alkalmuk van valós helyzetekben is kipróbálni a már elsajátított ismereteket, miközben megismerhetik egy szakmai műhely életét, mindennapi működését.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív gyakorlati részvétel

ÉM: a gyakorlat írásos összefoglalása és a szeminárium- ill. gyakorlatvezető értékelése

TS:

KI: Szerdahelyi István (1997) Műfajelmélet mindenkinek, Budapest: Akadémiai

AI: Bernáth László (szerk.) (2002) Új műfajismeret. Budapest: MÚOSZ Sajtóház Kiadó.

Terestyéni Tamás (szerk.) (1995) Közszolgálatosság a médiában. Budapest: Osiris.

SPMED 0902 N: Nyomtatott sajtó II.
T: gyakorlat MF: 5. F: R: őszi Ó/H: 2 K: 7
EF: É: gyakorlati jegy
TF: EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

SPMED 1001 N: Televíziós újságírás és televíziós gyakorlatok I.
T: gyakorlat MF: 4. F: R: tavaszi Ó/H: 2 K: 7
EF: É: gyakorlati jegy
TF: EA:

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a televíziós szakma végzéséhez szükséges alapismeretek kerülnek elsajátításra intenzív gyakorlati foglalkozások formájában.

TP: Az első félévben a hallgatók konkrét feladatok megoldásán keresztül megismerkednek a televíziós média műfajelméleti és módszertani kérdéseivel, tapasztalatokat szereznek a televíziós újságírás szakmai és etikai alapelveivel kapcsolatban, bevezetést kapnak a televíziós médiatermékek előállításának komplex folyamatába. A második félévben gyakornoki munka keretében közreműködnek egy televízió szerkesztőség munkájában, ahol alkalmuk van valós helyzetekben is kipróbálni a már elsajátított ismereteket, miközben megismerhetik egy szakmai műhely életét, mindennapi működését.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív gyakorlati részvétel

ÉM: a gyakorlat írásos összefoglalása és a szeminárium- ill. gyakorlatvezető értékelése

TS:

KI: Szerdahelyi István (1997) Műfajelmélet mindenkinek, Budapest: Akadémiai

Horvát János (2000) Televíziós ismeretek. Budapest: Média Hungária.

AI: Bernáth László (szerk.) (2002) Új műfajismeret. Budapest: MÚOSZ Sajtóház Kiadó.

Terestyéni Tamás (szerk.) (1995) Közszolgálatosság a médiában. Budapest: Osiris.

SPMED 1002 N: Televíziós újságírás és televíziós gyakorlatok II.
T: gyakorlat **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 7
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

SPMED 1101 N: Rádiós újságírás és rádiós gyakorlatok I.
T: gyakorlat **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 7
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a rádiós szakma végzéséhez szükséges alapismeretek kerülnek elsajátításra intenzív gyakorlati foglalkozások formájában.

TP: Az első félévben a hallgatók konkrét feladatok megoldásán keresztül megismerkednek a rádiós média műfajelméleti és módszertani kérdéseivel, tapasztalatokat szereznek a rádiós újságírás szakmai és etikai alapelveivel kapcsolatban, bevezetést kapnak a rádiós médiatermékek előállításának komplex folyamatába. A második félévben gyakornoki munka keretében közreműködnek egy rádió szerkesztőség munkájában, ahol alkalmuk van valós helyzetekben is kipróbálni a már elsajátított ismereteket, miközben megismerhetik egy szakmai műhely életét, mindennapi működését.

K: rendszeres órai jelenlét és aktív gyakorlati részvétel

ÉM: a gyakorlat írásos összefoglalása és a szeminárium- ill. gyakorlatvezető értékelése

TS:

KI: Szerdahelyi István (1997) Műfajelmélet mindenkinek, Budapest: Akadémiai

AI: Bernáth László (szerk.) (2002) Új műfajismeret. Budapest: MÚOSZ Sajtóház Kiadó.

Terestyéni Tamás (szerk.) (1995) Közszolgálatosság a médiában. Budapest: Osiris.

SPMED 1102 N: Rádiós újságírás és rádiós gyakorlatok II.
T: gyakorlat **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 7
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**
B: Kommunikáció-médiatudomány szakon kötelezően választható.

Kommunikáció-médiatudomány szak – mintatanterv – levelező

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
KOMEL 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
KOMEL 0301	Klasszikus és modern kultúraelméletek I.	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
KOMEL 0401	Bevezetés az empirikus társadalomkutatás módszertanába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
KOMEL 0501	Bevezetés a kulturális antropológiába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
TÁRBL 0801	Társadalomtörténet I.	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
VIZBL 0801	Vizuális kommunikáció	szem	8	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKBL 0101	Fotó, videó, képkalkotás	gyak	8	A	gyj	1.	ő	—	3
GYKBL 0201	Írásóra, szakmai szövegolvasás	gyak	8	A	gyj	1.	ő	—	3
	Összesen:								27

2. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 0601	A kommunikációkutatás területei	ea	11	A	k	2.	t		4
KOMEL 0701	A kommunikáció szociológiája	ea	11	A	k	2.	t		4
KOMEL 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	11	A	k	2.	t		4
KOMEL 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	8	A	k	2.	t		3
KOMEL 1001	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	ea	11	A	k	2.	t		4
KOMEL 1002	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei I.	szem	6	A	gyj	2.	t		2
KOMEL 1201	A kommunikáció dinamikája és zavarai	ea	8	A	k	2.	t		3
TÁRBL 0802	Társadalomtörténet II	ea	8	A	k	2.	t	TÁRBL 0801	3
GYKBL 0102	Fotó, video, képkalkotás II.	gyak	8	A	gyj	2.	t	—	3
	Szabadon választható			C					3
	Összesen:		26						33

3. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 0302	Klasszikus és modern kultúraelméletek II.	ea	8	A	k	3.	ő	KOMEL 0301	3
KOMEL 0902	Elméletek és modellek a kommunikációról	szem	8	A	gyj	3.	ő	KOMEL 0901	3
KOMEL 1101	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	ea	8	A	k	3.	ő		3
KOMEL 1102	Az empirikus társadalomkutatás kvantitatív és kvalitatív módszerei II.	szem	8	A	gyj	3.	ő		3
KOMEL 1202	A kommunikáció dinamikája és zavarai	szem	8	A	gyj	3.	ő		3
KOMEL 1401	A kommunikáció társadalomtörténete	ea	8	A	k	3.	ő		3
KOMEL 1501	A kommunikáció szabályozásának etikai és jogi kérdései	ea	11	A	k	3.	ő		4
KOMEL 1801	Tudományos írásmű	szem	6	B	gyj	3.	ő		2
GYKBL 0301	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás I.	szem	8	A	gyj	3.	ő		3
	Összesen:								27

4. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 1402	A kommunikáció társadalomtörténete	szem	8	A	gyj	4.	t		3
GYKBL 0302	Idegennyelvű szakmai szövegolvasás II.	szem	8	A	gyj	4.	t		3
KOMEL 9901	Szigorlat			A	szig	4.	t		4
	összesen:								10
	Kötelezően választható		0	B					23
SZDKBL 0101	Szakedolgozati konzultáció I.	szem	6	B	gyj	4.	t		2
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								21
	Összesen:								33

5. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 1301	A kommunikáció sajátos szinterei I.	szem	8	A	gyj	5.	ő		3
KOME L1601	Medialitás és kommunikáció I.	szem	8	A	gyj	5.	ő		3
KOMEL 1701	Multimedia ismeretek I.	szem	8	A	gyj	5.	ő		3
	összesen:								9
	Kötelezően választható		0	B					23
SZDKBL 0102	Szakdolgozati konzultáció II.	szem	6	B	gyj	5.	ő		2
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								21
	Összesen:								32

6. félév									
Kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
KOMEL 1302	A kommunikáció sajátos szinterei II.	szem	8	A	gyj	6.	t		3
KOMEL 1602	Medialitás és kommunikáció II.	szem	8	A	gyj	6.	t		3
KOMEL 1702	Multimedia ismeretek II.	szem	8	A	gyj	6.	t		3
	összesen:								9
	Kötelezően választható		0	B					8
	Specializáció – médiakultúra kurzusai								8
	Szabadon választható			C					11
	Összesen:								28

Magyar szak – mintatanterv -nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
MAGY 0101	Bevezetés az irodalomtudományba	ea	30	A	k	1.	ő		2
MAGY 0102	Bevezetés az irodalomtudományba proszeminárium	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
MAGY 0201	Bevezetés a nyelvtudományba	ea	30	A	k	1.	ő		2
MAGY 0301	Nyelvészeti filológia szeminárium	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
IRT 0101	Régi magyarországi irodalom	ea	30	A	k	1.	ő		3
NYT 0101	Fonetika	szem	30	A	gyj	1.	ő		3
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő		3
PSZB 0201	Bevezetés pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő		3
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő		3
	összesen:								23
	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30			1.	ő		4
IRT 0601	Verstan	szem	30	B	gyj	1.	ő		2
IRT 0701	Szövegértelmezés	szem	30	B	gyj	1.	ő		2
	Összesen:								27

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
MAGY 0401	Kommunikáció szóban és írásban I.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
IRT 0102	Régi magyarországi irodalom	szem	30	A	gyj	2.	t		3
IRT 0201	Világirodalom I.	ea	30	A	k	2.	t		4
IRT 0301	Klasszikus magyar irodalom	ea	30	A	gyj	2.	t	IRT 0101	4
NYT 0201	Leíró magyar nyelvtan I.(Szófajtan)	ea	30	A	k	2.	t	MAGY 0201	4
NYT 0202	Leíró magyar nyelvtan I.	szem	15	A	gyj	2.	t	MAGY 0201	2
NYT 0301	Nyelv és társadalom	ea	30	A	k	2.	t		2
NYT 0302	Nyelv és társadalom	szem	30	A	gyj	2.	t		2
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PEDB 1601	Az iskola belső világa	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
	összesen:								27
	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30	B		2.	t		6
	Összesen:								33

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
MAGY 0402	Kommunikáció szóban és írásban II.	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
IRT 0302	Klasszikus magyar irodalom	szem	30	A	gyj	3.	ő	IRT 0301	2
IRT 0401	Irodalomelmélet	ea	30	A	k	3.	ő		4
NYT 0203	Leíró magyar nyelvtan II. (Szintagmatan)	szem	30	A	gyj	3.	ő	MAGY 0201	3
NYT 0401	Stilisztika	ea	15	A	k	3.	ő	NYT 0201	2
	összesen:								13
	Kötelezően választható								15
NYT 0701	Nyelvtudományi speciális kollégiumok I.	szem	30	B	gyj	3.	ő		4
MSZI	Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok) kurzusai			B					11
IRT	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30	B		3.	ő		2
	Összesen:								30

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
IRT 0202	Világirodalom II.	ea	30	A	k	4.	t	IRT 0201	2
IRT 0501	Modern magyar irodalom	ea	30	A	k	4.	t		4
NYT 0204	Leíró magyar nyelvtan III. (Mondattan)	szem	30	A	gyj	4.	t	MAGY 0201, NYT 0201	3
NYT 0501	Szövegtan	ea	15	A	k	4.	t	MAGY 0201	2
NYT 0601	Nyelvtörténet	ea	30	A	k	4.	t	NYT 0101, NYT 0201	4
	összesen:								15
	Kötelezően választható								11
	Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok) kurzusai			B					11
	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30	B		1.	ő		4
	Összesen:								30

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
IRT 0402	Irodalomelmélet	szem	30	A	k	5.	ő		2
IRT 0502	Modern magyar irodalom I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		2
NYT 0602	Nyelvtörténet	szem	30	A	gyj	5.	ő	NYT 0601	2
NYT 0801	Helyesírás	szem	15	A	gyj	5.	ő	NYT 0201	2
	összesen:								8
	Kötelezően választható								18
NYT 0702	Nyelvtudományi speciális kollégiumok II.	szem	30	B	gyj	5.	ő		4
	Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok) kurzusai			B					14
	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30	B		1.	ő		4
	Összesen:								30

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
IRT 0203	Világirodalom III.	ea	30	A	k	6.	t		2
IRT 0503	Modern magyar irodalom	szem	30	A	gyj	6.	t		2
NYT 0901	Jelentéstan	ea	30	A	k	6.	t	MAGY 0201	2
NYT 1001	Finnugrisztika	ea	30	A	k	6.	t	MAGY 0201	2
SZDM 0101	Záródolgozat	szem	60	A	gyj	6.	t	—	4
	összesen:								12
	Kötelezően választható								14
	Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok) kurzusai			B					14
	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		30	B		1.	ő		4
	Összesen:								30

Magyar szak – modulok - nappali tagozat

1. Alapozó ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
TÁRB 0101	Filozófiatörténet	ea	30	A	k	1.	ő		3
MAGY 0101	Bevezetés az irodalomtudományba	ea	30	A	k	1.	ő		2
MAGY 0102	Bevezetés az irodalomtudományba proszeminárium	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
MAGY 0201	Bevezetés a nyelvtudományba	ea	30	A	k	1.	ő		2
MAGY 0301	Nyelvészeti filológia szeminárium	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
MAGY 0401	Kommunikáció szóban és írásban I.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
MAGY 0402	Kommunikáció szóban és írásban II.	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
			210						15

2. Szakmai törzsanyag									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Irodalomtudomány								
IRT 0101	Régi magyarországi irodalom	ea	30	A	k	1.	ő		3
IRT 0102	Régi magyarországi irodalom	szem	30	A	gyj	2.	t		3
IRT 0201	Világirodalom I.	ea	30	A	k	2.	t		4
IRT 0202	Világirodalom II.	ea	30	A	k	4.	t	IRT 0201	2
IRT 0203	Világirodalom III.	ea	30	A	k	6.	t		2
IRT 0301	Klasszikus magyar irodalom	ea	30	A	k	2.	t	IRT 0101	4
IRT 0302	Klasszikus magyar irodalom	szem	30	A	gyj	3.	ő	IRT 0301	2
IRT 0401	Irodalomelmélet	ea	30	A	k	3.	ő		4
IRT 0402	Irodalomelmélet	szem	30	A	k	5.	ő		2
IRT 0501	Modern magyar irodalom	ea	30	A	k	4.	t		4
IRT 0502	Modern magyar irodalom I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		2
IRT 0503	Modern magyar irodalom II.	szem	30	A	gyj	6.	t		2
IRT	Szabadon választható ismeretek irodalomtudományból		180	B		1-6	ő,t		24
									58

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Nyelvtudomány								
NYT 0101	Fonetika	szem	30	A	gyj	1.	ő		3
NYT 0201	Leíró magyar nyelvtan I.(Szófajtan)	ea	30	A	k	2.	t	MAGY 0201	4
NYT 0202	Leíró magyar nyelvtan I.	szem	15	A	gyj	2.	t	MAGY 0201	2
NYT 0203	Leíró magyar nyelvtan II. (Szintagmatan)	szem	30	A	gyj	3.	ő	MAGY 0201	3
NYT 0204	Leíró magyar nyelvtan III. (Mondattan)	szem	30	A	gyj	4.	t	MAGY 0201, NYT 0201	3
NYT 0301	Nyelv és társadalom	ea	30	A	k	2.	t		2
NYT 0302	Nyelv és társadalom	szem	30	A	gyj	2.	t		2
NYT 0401	Stilisztika	ea	15	A	k	3.	ő	NYT 0201	2
NYT 0501	Szövegtan	ea	15	A	k	4.	t		2
NYT 0601	Nyelvtörténet	ea	30	A	k	4.	t	NYT 0101, NYT0201	4
NYT 0602	Nyelvtörténet	szem	30	A	gyj	5.	ő		2
NYT 0701	Nyelvtudományi speciális kollégiumok I. Diskurzuselemzés	szem	30	B	gyj	3.	ő		4
NYT 0702	Nyelvtudományi speciális kollégiumok II.	szem	30	B	gyj	5.	ő		4
NYT 0801	Helyesírás	szem	15	A	gyj	5.	ő	NYT 0201	2
NYT 0901	Jelentés	ea	30	A	k	6.	t	MAGY 0201	2
NYT 1001	Finnugrisztika	ea	30	A	k	6.	t	MAGY 0201	2
	Nyelvtudomány összesen								43

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Záródolgozat	szem	60	A	gyj	6.	t	—	4

3. Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok)

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
MSZI	Differenciált szakmai ismeretek (szakirányok) kurzusai			B					50

4. Pedagógiai-pszichológiai modul

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
PEDB 0101	Bevezetés a pedagógiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PEDB 0201	Neveléstörténet	ea	30	A	k	2.	t	—	3
PEDB 1601	Az iskola belső világa	szem	15	A	gyj	2.	t	—	1
									10

Magyar szak - tantárgyak

MAGY 0101 **N: Bevezetés az irodalomtudományba**
T: előadás **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: Lábadi Zsombor **É:** kollokvium
TF: **EA:**

B: Magyar szakon kötelező.

C: Az előadás célja, hogy a hallgatók általános tájékozottságot szerezzenek a tágabb értelemben vett irodalomtudományban. Az alapvető tudományos fogalmakon és módszereken túl betekintést nyújt a főbb irodalomtudományi iskolák, irányzatok alakulásába.

TP: Az előadás az irodalomtudomány megjelenésétől kezdve ad áttekintést a főbb elméleti irányzatokról. Behatóbban tárgyalja a klasszikus historizmus, az irodalomtörténeti pozitivizmus, a formalista iskolák és az irodalomtudományi strukturalizmus főbb elveit, értelmezői gyakorlatát. Az előadás kitér az irodalom tárgyának, a szövegnek a szerzőhöz és az olvasóhoz való viszonyára, valamint fikció és valóság kapcsolatára. Az előadás kitüntetett figyelmet szentel az irodalomnak mint kommunikációs folyamatnak; továbbá megismertet a kanonikus irodalmi jelentéseknek az értelmező közösségekhez fűződő lehetőségeire.

K: Az előadásokon való rendszeres megjelenés, a kiadott segédanyagok használata.

ÉM: Írásbeli vizsga

TS: Könyvtár

KI: R. Jakobson: Nyelvészet és poétika (részlet) In

A modern irodalomtudomány kialakulása (Bp., 1998, szerk. Bókay Antal-Vilcsek Béla

F. de Saussure: Bevezetés az általános nyelvészetbe (részlet) In A modern irodalomtudomány kialakulása (Bp., 1998, szerk. Bókay Antal-Vilcsek Béla)

J. Tinyanov: Az irodalmi tény. In A modern irodalomtudomány kialakulása. Szöveggyűjtemény.

Szerk. Bókay Antal, Vilcsek Béla. Budapest, 1998. 228-239.

M. Bahtyin: A szó az életben és a költészetben. Budapest, 1985. 5-54.

AI: Roman Ingarden: Az irodalmi műalkotás. Budapest, 1997.

V.J. Propp: A mese morfológiája. Budapest, 1995.

Bókay Antal-Vilcsek Béla (szerk.): A modern irodalomtudomány kialakulása. Budapest., 1998,

Bókay Antal: Az irodalomtudomány a modern és a posztmodern korban. Budapest, 1997.

R. Jakobson: Hang-jel-vers. Budapest, 1972.

Történelem, kultúra, medialitás, Budapest, 2003..

Szili József: Az irodalomfogalmak rendszere, Bp., 1993.

MAGY 0102 N: Bevezetés az irodalomtudományba proszeminárium**T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Lábadi Zsombor **EA:****B:** Magyar szakon kötelező.**C:** A szeminárium célja a hallgatók bevezetése az irodalomtanulás és a tudományos munka módszertanába. A tantárgy segítséget nyújt az önálló anyaggyűjtésben, a modern elektronikus kommunikációs eszközök alkalmazásában a későbbi tanulmányok során.**TP:** A szeminárium alkalmat nyújt tudományos szövegek megvitatására, elméleti munkák szóbeli és írásbeli megfogalmazására. Külön hangsúlyt helyez a kontextusközeli, több szövegre támaszkodó elemzés fejlesztésére. A tantárgynak alapvető részét képezi a szöveg és a szövegkritika fogalmainak bemutatása. A szemináriumon megismerkedünk az alapvető könyvészeti és bibliográfia ismeretekkel, illetve sorra vesszük a klasszikus és a hagyományos textológia eredményeit. Az órán bemutatjuk a különböző szövegkiadások módszereit és jellegzetességeit, valamint kitérünk a forráskutatás és az interpretáció kérdéseire.**K:** A szeminárium keretei megkövetelik az irodalomelméleti szövegek tudományos megvitatását, az elemzések szóbeli és írásbeli megfogalmazását.**ÉM:** Referátum és szemináriumi dolgozat**TS:** Könyvtár**KI:** Tolnai Vilmos: Bevezetés az irodalomtudományba. Pécs, 1991.

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest, 1991.

Stoll Béla: Szövegkritikai problémák a magyar irodalomban. Budapest, 1997.

Filológia, szerk. Kiss Farkas Gábor, 2005. (hálózati tankönyv, megjelenés előtt).

AI: Thienemann Tivadar: Irodalomtörténeti alapfogalmak. Pécs, 1931.

Günter Martens: Mi az, hogy szöveg? Literatura, 1990. 3. 240-260.

Helikon 2000/4. Új filológia

Vilcsek Béla: Az irodalomtudomány provokációja. Budapest, 1995. (megjelenés előtt).

Szegegy-Maszák Mihály: Merre tart az irodalomtudomány? = <http://nyitottegyetem.phil-inst.hu/lit/szegegy.htm>

J. West: Szövegkritika és szövegkiadás. Budapest, 1999.

Szepez Erika- Szerdahelyi István: Verstan. Budapest, 1981.

Angyalosi Gergely: Az intertextualitás kalandjai. Helikon, 1996. 1. 3-10.

MAGY 0201 N: Bevezetés a nyelvtudományba

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. H. Tóth Tibor **EA:**

B: Magyar szakon kötelező.

C: A nyelv és a nyelvtudomány alapkérdéseinek áttekintése. A nyelv megközelítésének lehetőségei, történetének kérdései, a nyelvi megnyilvánulások funkciói, a nyelv szintjei és szerkezetei. Nyelv – kultúra – kommunikáció – jelentés. A nyelvtudomány ágai és főbb problémáik. A tudományozak történetének néhány fontosabb állomása; kutatói magatartások és módszerek; tanulságok.

TP: A nyelv megközelítései: szemléleti alapvetés. Kulcsfogalmak és kapcsolatuk a nyelvvel, nyelviséggel; egyén, személyiség és társadalom; intellektus, gondolkodás és megismerés, az értelmi és érzelmi működések fogalmai és összefüggésük a nyelvvel. A nyelv mint a kommunikáció eszköze, kultúra, nyelv és kommunikáció. A nyelvi megnyilvánulások funkcionális sokrétűsége. Az írás és az irodalom, a szóbeliség és a nyelviség régen és ma. A nyelvészeti gondolkodás néhány fordulópontja; magyar nyelvészportrék. A nyelvészet részterületei, illetékessége, tudományossága, szerepe és határterületei; megoldandó problémák, kutatási feladatok. – Készségek fejlesztése: a tudományos gondolkodás, a problémakereső és -megoldó, valamint az elvonatkoztató képesség fejlesztése; szemléleti nyitottság, kreativitás és átértékelőképesség. Az anyanyelvi önkifejezés és a nyelvi kommunikáció szerepének megértetése, jelentőségének kulturális és közösségi, különösképpen nevelésbeli fontossága.

K:

ÉM: Zárthelyi dolgozat; szóbeli vizsga.

TS:

KI: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004: Általános ismeretek a nyelvről és a nyelvtudományról (11–71); A nyelvtudomány történetének vázlata (723–770); A nyelvtudomány interdiszciplináris kapcsolatai (771–801).

Crystal, David: A nyelv enciklopédiája (Cambridge University Press, 1997). Osiris, Bp., 1998: 1–3. fejezet: Közkeletű nézetek a nyelvről; Nyelv és ember; A nyelvi szerkezet (9–161); 11. fejezet: Nyelv és kommunikáció (491–513); Glosszárium/fogalomtár (516–543).

Csányi Vilmos: Az emberi természet, 7. és 8. fejezet: A konstrukciós képesség és a Kulturális evolúció (223–281).

Kálmán László—Trón Viktor: Fogalomtár. In: Bevezetés a nyelvtudományba. Tinta, Bp., 2005.

Kenesei István szerk.: A nyelv és a nyelvek. Ötödik, javított, bővített kiadás.

Akadémiai, Bp., 2004.

AI: Bernstein, Leonard: A megválaszolatlan kérdés (Harvard University Press, Cambridge 1976).

Zeneműkiadó Bp., 1979. Különösen az 1., 2., 3. fejezet.

Bickerton, Derek: Nyelv és evolúció. Gondolat, Bp., 2004.

Black, Max: A nyelv labirintusa. Holnap Kiadó, 1998.

Cseresnyési László: Nyelvek és stratégiák (avagy a nyelv antropológiája). Tinta, Bp., 2004.

Deme László: A beszéd és a nyelv. Tankönyvkiadó, Bp., 1984. (3. kiadás)

Fodor István: A világ nyelvei és nyelvcsaládjai. Tinta, Bp., 2004.

Lukács Ágnes—Király Ildikó—Racsmany Mihály—Pléh Csaba szerk./vál.: A téri megismerés és a nyelv. Gondolat, Bp., 2003.

Máté Jakab: A nyelvtudomány (vázlatos) története az ókortól a 19. század elejéig. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2003.

Saussure, Ferdinand de: Bevezetés az általános nyelvészetbe (Cours de linguistique générale: 1. kiadás: 1915; 2. kiadás: 1922; 3. kiadás: 1931; ennek alapján Tullio de Mauro kritikai kiadása, Payot, Párizs, 1978). B. Lőrinczy Éva fordítása (1967, 1997). Corvina, Bp., 1997.

Sipos Lajos dr. főszerk.: Pannon enciklopédia (V.): Magyar nyelv és irodalom. Dunakanyar 2000 Könyvkiadó, Budapest (Kína), 1997: *A nyelviség; . Nyelv és gondolkodás; . A nyelvek típusai* (Havas Ferenc, 10–11; 16–17; 20–22); *A nyelv eredete* (Horváth Katalin, 18–19); *A nyelvrokonság* (Róna Tas András, 26–27).

MAGY 0301 N: Nyelvészeti filológia szeminárium**T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. H. Tóth Tibor **EA:****B:** Magyar szakon kötelező.**C:** Bevezetés a nyelvészeti tanulmányokba: gyakorlati és kutatómódszertani előkészítés, alapozás. Felkészülés az önálló kutatómunkára. Betekintés a nyelvtudomány műhelyébe: eszközök, módszerek, hagyományok bemutatása. Szemléletformálás: a kutatástól a tudományos alkotómunkáig. A publikálás kérdései.**TP:** Megismerkedés a legfontosabb forrásmunkákkal és segédkönyvekkel, ezek típusaival. Folyóiratok, szótárak, kézikönyvek, alpművek. Rövidítések és szakkifejezések. Iskolák és tudósszemélyiségek, pályaképek a magyar nyelvtudományból – napjainkig. Aktuális kérdések és kutatási feladatok. Kutatómódszertani gyakorlatok: a probléma megfogalmazásától az anyaggyűjtésen és a szakirodalmi tájékozódáson, valamint annak felhasználási módjain és felülvizsgálatán át a formába öntésig. Problémaközpontúság, hipotézisek, bizonyítás és érvelés (érvek és ellenérvek), komplex megközelítés – átértékelés; strukturálás, műfaji és stílusbeli kérdések, a tudományos kommunikáció módjai, helye és szerepe a közlésben és a kultúrában. Szakmaiság és ismeretterjesztés viszonya. Alaptudomány és alkalmazott részterületek: a nyelvtudomány ágai, határkérdések és -területek. A kritikai magatartás fontossága és a tudományos etika kérdései. – A problémaérzékenység és az önkritikai képesség, valamint a vitakészség és az érvelési képesség fejlesztése.**K:** Kötelező jelenlét. Kommunikatív részvétel, építő hozzászólások az órákon. Referátumok és viták. Házi dolgozat készítése a megadott feltételeknek megfelelő formában és tartalommal: ajánlás alapján, szabadon választott és alakított témában.**ÉM:** A jelenlét, az órai munka, a referátumok és a házi dolgozat súlyozott értékelése alapján.**TS:****KI:** Crystal, David: A nyelv enciklopédiája (Cambridge University Press, 1997). Osiris, Bp., 1998: 65. fejezet: Nyelvészet (502–513).

Cser András: A magyar nyelvtudomány történetének áttekintése a kezdetektől a 20. század elejéig. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006: 481–511.

H. Bottyánffy Éva – Horváth Mária Korompay Klára – Mátai Mária: Bevezetés az egyetemi magyar nyelvészeti tanulmányokba. Bp., 1980.

Kurtán Zsuzsa: Szaknyelv. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006: 932–957.

Prószéky Gábor–Olaszy Gábor–Váradi Tamás: Nyelvtechnológia. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006: 1038-1072.

AI: Bárczi Géza: A magyar nyelv múltja és jelene. Szerk.: Papp László. Gondolat, Bp., 1980.

Eco, Umberto: A tökéletes nyelv keresése. Atlantisz, Bp., 1998.

Fodor István: Mire jó a nyelvtudomány? Balassi Kiadó, Bp., 2001.

Kiefer Ferenc: A nyelvtudomány néhány tudományelméleti-módszertani kérdése I–II. In: Tertium non datur 2–3. Akadémiai, Bp., 1985 (37–66), 1986 (29–55).

Mészöly Gedeon: Népünk és nyelvünk. Válogatta: Szathmári István. Gondolat, Bp., 1982.

Nyíri Antal: A törölt igének és társainak vallomása A Szabács viadala eredetéről. In: Béládi—Jankovics—Nyerges szerk.: Magyar vers. Bp., 39-46.

Sapir, Edward: Az ember és a nyelv. Gondolat, Bp., 1971.

Simonsics Péter: Paradigmaváltás légüres térben. Tinta, Bp., 2005.

Szabó. T. Attila: A szó és az ember. Kritikon, Bukarest, 1971.

Terts István: A nyelvész szóra bírja a nyelvet. Gyorsuló idő sorozat, Magvető, Bp., 1976.

MAGY 0401 N: Kommunikáció szóban és írásban I.

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Boronkai Dóra

B: Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja az önismeret és emberismeret, a kommunikációs kultúra és kompetencia kialakítása és fejlesztése verbális helyzetgyakorlatok és írásgyakorlatok segítségével.

TP: A tantárgy ismeretanyaga tartalmazza az alapvető tudományos és gyakorlati jellegű szóbeli és írásbeli szövegtípusokat (esszé, referátum, korreferátum, hozzászólás, felszólalás, jegyzőkönyv, önéletrajz, motivációs levél stb...), a spontán és félspontán élőszóbeli szövegek jellemzőit, a tervezett szövegtípusok sajátosságait, a dialogikus és argumentatív szövegek, valamint a narratívák jellemzőit. Emellett kitér a verbális kommunikációt kiegészítő közlési rendszerekre, a gesztusok nyelvére, a szupraszegmentális elemekre, és a nyelvi közléshez nem kapcsolódó, nyelven kívüli jelrendszerekre is. Kiemelt témája a konfliktusok kezelési stratégiáinak bemutatása és alkalmazása szituációs gyakorlatok segítségével, és a hallgatók kommunikatív kompetenciájának kialakítása ill. fejlesztése.

K: A tárgy követelménye a fejlett kommunikációs képességek gyakorlati alkalmazása a pedagógia és a hétköznapi élet területén.

ÉM: referátum

TS: Boronkai Dóra: A hétköznapi kommunikáció színterei. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.

Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.

KI: Balázs Sándor (szerk.): A pedagógiai kommunikációs képességek fejlesztésének elméleti és gyakorlati problémái. Okker. Bp., 2000.

Csabai Márta - Erős Ferenc (szerk.): Test-beszéd. Bp., 2002.

Fercsik Erzsébet – Raátz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova. Bp., 2000.

N. Horváth Béla: Gyakorlati kommunikáció.

Róka Jolán: Kommunikációtan. Fejezetek a kommunikáció elméletéből és gyakorlatából. Századvég Kiadó. Bp., 2002.

AI: Austin, J.L.: Tetten ért szavak. Akadémiai Kiadó. Bp., 1990.

Buda B.-László J.: Beszéd a szavak mögött. Tömegkommunikációs Kutatóközpont. Bp., 1981.

Horányi Özséb (szerk.): Kommunikáció 1-2. Válogatott tanulmányok. General Press. Bp., 2000.

Pratkanis - Aronson: A rábeszélőgépj. Ab Ovo. Bp., 1992.

William M. Ivins Jr.: A nyomtatott kép és a vizuális kommunikáció. Enciklopédia. 2001.

MAGY 0402 N: Kommunikáció szóban és írásban II.

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Boronkai Dóra

B: Magyar szakon kötelező.

C: ld. MAGY 0401

TP: ld. MAGY 0401

K: ld. MAGY 0401

ÉM: ld. MAGY 0401

TS: ld. MAGY 0401

KI: ld. MAGY 0401

AI: ld. MAGY 0401

IRT 0101 **N: Régi magyarországi irodalom**
T: előadás **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:** dr. Töttös Gábor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A legrégebb magyar vonatkozású irodalmi emlékektől a reformációig művek és műfajok bemutatása. A társadalmi és irodalmi fejlődés összefüggéseinek bemutatás. Egyes kiemelkedő alkotók munkássága, ennek jellegzetességei európai tükrében. Legfőbb cél, hogy a régi magyarországi irodalom értékeit felismerni és közvetíteni tudják.

TP: A kódexek tanúsága: stílus és történelem, műveltség, magyarság és latinság összefüggései. A gótika és a reneszánsz az időben és térben: egymás mellett élés, egybeolvadás: Temesvári Pelbárttól Janus Pannoniusig. A reformáció és a humanizmus összefüggései. Közösség és magyar nyelvűség kérdései a hódoltság korában. A XX. századi újrafelfedezések: Kodály Psalmus Hungaricus, Jancsó Miklós: Magyar Elektra, Heltai Gáspár meséi rajzfilmen. Készségek: ismerje fel elemzési feladatait, az egyes motívumok első előfordulásának és továbbélésének jelentőségét: pl. Himnusz és a reformáció történelemszemlélete. Kompetencia: kellő tudásanyaggal, tájékozódási képességgel tudja a hallgató bemutatni az értékeket és az egyes műveket.

K: Rendszeres óralátogatás, 5-10 perces kiselőadás tartása. Tájékozódás az előadás nyomán a szakirodalomban. Aktív továbbgondolás és kiegészítés az új ismerethordozókról: internet, DVD, stb. Önálló vázlatkészítés és jegyzetelés.

ÉM: Beugró írásbeli teszt + szóbeli felelet.

TS: Tanulószoja: tételsegédletek, vázlatok. Internetes portálokon és könyvtárban szöveggyűjtemények.

KI: A magyar irodalom története (Főszerk. Sötér István.) Akadémiai Kiadó, Bp., 1964. 1. kötet.

Gintli Tibor, Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor K., Pécs, 2003. 634 p.

Nemeskürty István: Diák, írd magyar éneket. Gondolat K., Bp., 1983.

AI: A magyar középkor irodalma (Szerk. V. Kovács Sándor.) Szépirodalmi K., Bp., 1984.

Magyar drámairók 16-18. század (Szerk. Nagy Péter.) Szépirodalmi K., Bp., 1981.

Széphistóriák. Helikon Kiadó, Bp., 1974.

Magyar humanisták levelei XV-XVI. Század (Közreadja V. Kovács Sándor.) Gondolat K., Bp., 1971.

Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból (Szerk. Barta János, Klaniczay Tibor.) Tankönyvkiadó, Bp., 1963. 1. kötet.

IRT 0102 N: Régi magyarországi irodalom

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: IRT 0101 **É:** kollokvium

TF: **EA:** dr. Tóttós Gábor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A manierizmustól a felvilágosodásig terjedő időszakok jellemzői, a barokk nagy kérdései, művei és alakjai. A társadalmi és az irodalmi fejlemények összefüggései. Legfőbb cél a magyarság és európai párhuzamban született műveinek összevetése, értékelése.

TP: A magyar kutatók felfedezte stílus: a manierizmus. Rimay János, Prágai András. Pázmány Péter mint a magyar prózastílus csúcsa. Zrínyi Miklós élete és munkássága. Gyöngyösi István népszerűsége. Faludi Ferenc és az első magyar szonett. Utak és tévutak a kései magyar barokkban. Készségek: ismerje fel beható elemzéssel a régi magyar irodalom egykori és későbbi időre kiható értékeit. Érezze és ismerje föl a motívum-továbbélés jelenőségét, az egyes írói életművel pl. Gyöngyösi-Arany, Zrínyi-Vörösmarty példaszerű párhuzamát. Kompetencia: árnyalt ismereteit legyen képes megfogalmazni, jövőendő pályáján továbbadni és tanulmányaiba beépíteni.

K: Rendszeres óralátogatás, 5-10 perces kiselőadás tartása. Tájékozódás az előadás nyomán a szakirodalomban. Aktív továbbgondolás és kiegészítés az új ismerethordozókról: internet, DVD, stb. Önálló vázlatkészítés és jegyzetelés.

ÉM: Beugró írásbeli teszt, szóbeli felelet. + szemináriumi munka, kiselőadás

TS: Tanulószoja: tételsegédletek, vázlatok. Internetes portálok könyvtárban szöveggyűjtemények, hangkazetta.

KI: A magyar irodalom története (Főszerk. Sötér István.) Akadémiai Kiadó, Bp., 1964. 2. kötet.

Gintli Tibor, Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor K., Pécs, 2003.

Nemeskürty István: Diák, írj magyar éneket. Gondolat K., Bp., 1983. 1-2. kötet.

AI: Szöveggyűjtemény a régi magyar irodalomból (Szerk. Barta János, Klaniczay Tibor.) Tankönyvkiadó, Bp., 1963. 2. kötet.

Pázmány Péter művei (Szerk. Tarnóc Márton.) Szépirodalmi K., Bp., 1983.

Magyar drámaírók 16-18. század (Szerk. Nagy Péter.) Szépirodalmi K., Bp., 1981.

Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem. Európa K., Bp., 2001.

Magyar költők 18. század (Vál. Mezei Márta.) Szépirodalmi K., Bp., 1983.

IRT 0201 N: Világirodalom I.**T:** előadás**MF:** 2. **F:** 2-4.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2**K:** 4**EF:****É:** kollokvium**TF:** dr. Bajner Mária**EA:** dr. Bajner Mária**B:** Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy minél teljesebb betekintést nyújtson az irodalom kezdetétől a romantika kialakulásáig. Az egyes korstílusok és irányok, műfajok és műnemek világkép-poetikai jellemzői, összefüggései és sajátosságai kerülnek bemutatásra. A tantárgy ismeretanyaga az antik irodalom kialakulására és képviselőire, a reneszánsz jellemzőire, az antikvitás és reneszánsz kapcsolatára, a klasszicizmusra és a felvilágosodásra épül.

TP: A tantárgy követelménye, hogy a hallgató ismerje fel az adott kor irodalomszemléleti, műfajelméleti kérdéseit, uralkodó stílusának összetevőit, sajátosságait. Tudja értékelni a az irodalmi korszakokat a stílusjegyek kölcsönhatásainak és interferenciáinak tükrében.

K: A kötelező irodalomban való elmélyülés, az előadásokkal kapcsolatos anyagok feldolgozása. Kiselőadásra készülés, előtte konzultáció az oktatóval

ÉM: ZH-k és szóbeli vizsga**TS:** tanulószoba (előadások ppt-s anyaga), jegyzetek

KI: Görög mítoszok, Szophoklesz: Oidiposz-trilógia, Petrarca: Daloskönyv, Swift: Gulliver utazásai, Villon: Nagy Testamentum, Shakespeare: szonettek, Hamlet, Fielding: Tom Jones, Milton: Elveszett paradicsom, Goethe: Faust, Schiller: Ármány és szerelem

AI: Falus Róbert: A római irodalom története. Budapest, 1970.

Falus Róbert: Az ókori görög irodalom története, Budapest, 1964.

Kardos László szerk.: Világirodalom (egyetemi jegyzet)

János István: A középkor himnusz-költészete (egyetemi jegyzet)

IRT 0202

N: Világirodalom II.

T: előadás

MF: 4. **F:** 4-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF: IRT 0201

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Bajner Mária

EA: dr. Bajner Mária

B: Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy megismertesse a romantika és a realizmus művészi sajátosságait, az esztétikai és világképi jegyeit, valamint elemezze a hőstípusokat, az értékrendeket, és magatartásformákat. Mutassa be a realista nagyregényt, annak változatait, egyes nemzeti irodalmak szerinti változatait, krízisének okait, és következményeit. A tantárgy ismeretanyaga a romantika kialakulására, a romantika és a realizmus korának irodalmára és annak a társművészetekhez kapcsolódó főbb képviselőire támaszkodik.

TP: A tantárgy követelménye, hogy a hallgató ismerje fel az adott kor irodalomszemléleti, műfajelméleti kérdéseit, uralkodó stílusának összetevőit, sajtószerűségeit. Tudja értékelni a az irodalmi korszakokat a stílusjegyek kölcsönhatásainak és interferenciáinak tükrében.

K: A kötelező irodalomban való elmélyülés, az előadásokkal kapcsolatos anyagok feldolgozása. Kiselőadásra készülés, előtte konzultáció az oktatóval

ÉM: ZH-k, és szóbeli vizsga

TS: tanulószoba (előadások ppt-s anyaga), jegyzetek

KI: E. Brontë: Üvöltő szelek, Stendhal: Vörös és fekete, Dickens: Karácsonyi ének, Flaubert: Bováryné, Hardy: Egy tiszta nő, Gogol: Elbeszélések, Tolsztoj: Feltámadás, Dosztojevszkij: A félkegyelmű

AI: Lukács György: Flaubert, Tolsztoj, Dosztojevszkij, Zola, Balzac, Stendhal-tanulmányok in: Világirodalom, Bp., 1970.

Kardos László: Világirodalom a XIX. században (jegyzet). 1980.

Dobossy László: A francia irodalom története (2. kötet). Bp., 1963.

Szenci Miklós – Szobotka Tibor – Katona Anna: Az angol irodalom története. Bp., 1972.

Halász Gábor: Két évforduló (Tolsztoj és Hardy) in: Tiltakozó nemzedék. Bp., 1981

Lakits Pál (szerk.): Századvég és avantgarde. 1972.

Réz Pál: Apollinaire világa. 1974.

Egri Péter: Törésvonalak. Bp., 1983.

Poszler György: A regény válaszfűtjai (Bp., 1976. 29-147).

Juhász Mária: A realizmus változatai (Bp., 1985).

IRT 0203 **N: Világirodalom III.**
T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: dr. Bajner Mária **EA:** dr. Bajner Mária

B: Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy megismertesse az adott időszak legjellemzőbb tendenciáit, alkotóit és műveit. Helyezze el a kor irányzatait a főbb eszme- és irodalomtörténeti folyamatokban. Adjon kapcsolódási pontokat az adott világirodalmi tendenciák és a magyar irodalom között.

TP: A tantárgy ismeretanyaga a szimbolizmustól a modernségig terjed, valamint lefedi az epikában a kései realizmust, foglalkozik a modern regény ontológiai háttérével, és a modern dráma változataival is.

K: A tantárgy követelménye, hogy a hallgató ismerje fel az adott kor irodalomszemléleti, műfajelméleti kérdéseit, uralkodó stílusának összetevőit, sajtószereplőit. Tudja értékelni a az irodalmi korszakokat a stílusjegyek kölcsönhatásainak és interferenciáinak tükrében. A tantárgynak hozzá kell járulnia mind általános, mind specifikus értelemben a világirodalom történeti folyamataiban való jó tájékozottság kialakításához, a műelemző jártasság fejlesztéséhez.

ÉM: szóbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: J.P. Sartre: A tisztességtudó utcalány, Camus: A pestis, Beckett: Godot-ra várva, Miller: Az ügynök halála, H.Böll: Billiárd fél tízkor, G.G. Marquez: Száz év magány, Ajtmatov: A versenyló halála, Dürrenmatt: Az öreg hölgy látogatása, Faulkner: A hang és a téboly, T.Williams: A vágy villamosa, J.Barth: Barangolás az elveszett kastélyban, Salinger: Zabhegyező, Proust: Az eltűnt idő nyomában I., Joyce: Ifjúkori önarckép

Kafka: A per, Hemingway: Akiért a harang szól + elbeszélések, G. B. Shaw: Szent Johanna
 Bulgakov: Mester és Margarita

AI: Kristó Nagy István: A világirodalom története. 1993.

Bajomi Lázár Endre: A szürrealizmus. 1968.

Koczogh Ákos: Az expresszionizmus. 1967.

De Micheheli: Az avantgárdizmus. 1965.

Szabó György: A futurizmus. 1967.

Szabolcsi Miklós: A neoavangárd. 1981.

Szabolcsi Miklós: Világirodalom a XX. században 1987

IRT 0301 **N: Klasszikus magyar irodalom**
T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4
EF: IRT 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Laczkó András

B: Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson a XIX. század második felének magyar irodalmába. Ennek keretében nem csak a korszak legfontosabb alkotóinak művei, hanem az időszakot jellemző átfogóbb folyamatok, általánosabb törekvések is tárgyalásra kerülnek. A hallgatók az alapvető irodalomtörténeti ismeretek megszerzése mellett képet kapnak a korszak eszme- és intézménytörténetéről is.

TP: Az irodalomtörténeti áttekintéshez Arany János – a szabadságharc előtti és azt követő időszakot összekapcsoló – lírai- és epikus életműve szolgálhat kiindulópontként. Az ő munkássága szolgálhat alapul az 1849 utáni magyar lírai költészet – Tompa Mihály, Lisznai Kálmán stb. műveitől Vajda Jánoson át, Reviczky Gyula és Komjáthy Jenő alkotásaiig terjedő szakaszának – megértéséhez éppúgy, mint a verses epika későbbi fejleményeinek – elsősorban Arany László írásainak – tárgyalásához. A XIX. század első felében a magyar irodalomban különösen fontossá váló regény és novella műfaja a kurzus témáját képező korszakban jelentős és mindmáig olvasott alkotót tudhat magáénak. A széppróza alakulástörténetének tárgyalásához két olyan szerző – Jókai Mór és Kemény Zsigmond - művei szolgáltatnak kiindulási alapot, akiknek pályakezdése még a szabadságharc előttre esik, ám írásaik túlnyomó többsége már az azt követő időszakban született. Az időszak végének legjelentősebb elbeszélőjének – Mikszáth Kálmánnak – munkássága mellett szót kell ejteni a századvég és századelő olyan, talán kevésbé ismert, ám irodalomtörténeti aspektusból mindenképpen fontos íróiról, mint Tolnai Lajos, Petelei István, Gozdu Elek stb. A drámai műfajok alakulástörténetének ismertetése során, a korszak legfontosabb alkotása Madách Imre Az ember tragédiája című művének részletes tárgyalása mellett, sort kell keríteni a műnem a szabadságharctól a századfordulóig tartó alakulástörténetének (a népszínműtől a realista drámáig) felvázolására is.

K: Az órákon való részvétel.

ÉM: vizsgajegy

TS: Tanulószoja.

KI: Dávidházi Péter: Hunyt mesterünk. Arany János kritikusi öröksége. Bp., 1992.

Horváth János: A nemzeti klasszicizmus irodalmi ízlése. In: H.J.: Tanulmányok. Bp., 1956. 272-458.

Németh G. Béla: Századutóról – századelőről, Bp., 1985.

AI: Szörényi László: Epika és líra Arany életművében. In: Sz. L.: "Multaddal valamit kezdeni". Bp., 1989. 164-207.

S. Varga Pál: Két világ közt választhatni. Világkép és többszólamúság Az ember tragédiájában. Bp., 1997.

Szegedy-Maszák Mihály: Kemény Zsigmond. Bp., 1989.

Sőtér István: Világos után, Bp., 1987.

Németh G. Béla: Létharc és nemzetiség, Bp., 1976.

IRT 0302 N: Klasszikus magyar irodalom**T:** szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** IRT 0301 **É:** gyakorlati jegy**TF:** **EA:** Laczkó András**B:** Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célkitűzése, hogy átfogó képet nyújtson a XVIII. század végének és a XIX. század első felének magyar irodalmáról. Ennek keretében nem csupán az időszak jelentősebb alkotóinak irodalomtörténeti tekintetben fontosabb műveivel ismerkednek meg a hallgatók, hanem az azt jellemző szellemi áramlatokról, művészeti stílusokról, valamint az ezekhez kapcsolódó alapvető poétikai, műfajelméleti kérdésekről is képet kapnak.

TP: A kurzus keretében tárgyalásra kerülnek a korszak legjelentősebb alkotói és legfontosabb művei, úgy a szépirodalom, mint az értekező próza területéről. A Bessenyei felléptétől, vagyis a magyar felvilágosodás nyitányától a lírát számos tekintetben megújító Petőfiig terjedő történeti szakasz fontos szerzői és művei természetesen nem egymástól elszigetelten, hanem az azokat összekapcsoló eszme-, stílus- és műfaj történeti folyamatok háttere előtt kerülnek bemutatásra. Mivel ez utóbbiak értelmezése nem történhet meg az európai irodalom megfelelő tendenciáival való összevetés nélkül, így elkerülhetetlen az azokra való komparatív jellegű kitekintés. Mivel a kurzus tárgyát képező időszak nem kizárólag az ekkor született szépirodalmi munkák kapcsán tarthat számot az irodalomtörténet érdeklődésére, hanem az irodalom státuszát illető radikális változások okán is, ezért vizsgálata során elkerülhetetlen az irodalomszociológiai, intézménytörténeti stb. szempontok érvényesítése. Így a stílusirányok, fontos alkotók és művek számbavétele mellett kiterjeszkedik az ekkor kialakuló intézményrendszer fontosabb elemei (nagyobb könyvtárak, jelentősebb periodikák, Akadémia, Nemzeti Színház, Kisfaludy Társaság stb.) történetének taglalására, valamint az ekkoriban lezajló irodalmi viták (a prozódiai harctól az irányköltészet vitáig) bemutatására is.

K: Az órák rendszeres látogatása mellett, a félév végén sorra kerülő vizsga anyagának biztonságos elsajátítása céljából ajánlott a kijelölt szakirodalmi anyag folyamatos évközi feldolgozása.

ÉM: Referátum és szemináriumi dolgozat.

TS: Tanulószoza

KI: Bíró Ferenc: A felvilágosodás korának magyar irodalma, Balassi, Bp., 1995.

Horváth Károly: A klasszikából a romantikába, Akadémiai, Bp., 1968.

Szauder József: A romantika útján, Akadémiai, Bp., 1961.

AI: Fenyő István: Valóságábrázolás és eszményítés, Akadémiai, Bp., 1990.

Horváth János: A magyar irodalmi népiesség Faluditól Petőfiig, Akadémiai, Bp., 1978.

Kerényi Ferenc: Régi magyar színpadon, Bp., 1981.

Nagy Imre: Ágistól Bánkig, Pannónia Könyvek, Pécs, 2001.

Rohonyi Zoltán: A magyar romantika kezdetei, Kriterion, 1976.

IRT 0401 N: Irodalomelmélet

T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:** Lábadi Zsombor

B: Magyar szakon kötelező.

C: Az előadás a fontosabb irodalomértelmezői módszerekre és műfajelméleti kérdésekre összpontosítva próbál meg hozzájárulni a szövegértelmezési készségek elmélyítéséhez, illetve az elméleti szakszövegek értő olvasásához. Az előadás célja a hallgatók felkészítése az alapvető poétikai és retorikai fogalmak elsajátítására és használatára.

TP: Az előadás során elsősorban azokat a kérdéscsoportokat vesszük sorra, amelyek az irodalomértelmezés modern rendszereibe engednek betekintést, illetve az irodalomkutatásnak azokat a meghatározó és legismertebb irányzatait tekinti át, amelyeknek a mai elméleti pozíciókban kimutatható a hatása. Az előadás kitér a legfontosabb műnemi és műfaji kérdésekre. Áttekinti az irodalomelmélet elbeszélői, drámai és költészeti modelljeit. Érinti a szövegértelmezés alapproblémáit, valamint kitüntetett figyelmet szentel a jelentésképzés strukturalista, illetve posztmodern olvasó- és kultúraközpontú elméleteinek.

K: Az előadások rendszeres látogatása, a kiadott segédanyagok használata.

ÉM: Szóbeli vizsga

TS: Könyvtár

KI: Arisztotelész: Poétika, Budapest, 1994.

Orosz Magdolna: Az elbeszélés fonala. Budapest, 2003.

Bevezetés az irodalomelméletbe, szerk. Dobos István, Debrecen, 1995.

Wellek-Warren: Az irodalom elmélete. Budapest, 1994.

AI: Roman Jakobson: Hang-jel-vers. Budapest, 1972.

Paul Ricoeur: Mi a szöveg? Válogatott irodalomelméleti tanulmányok. Budapest, 1999.

Kulcsár Szabó Ernő: Irodalom és hermeneutika, Bp., Akadémiai, 2000.

Az irodalom elméletei I-V.

Mihail Bahtyin: A beszéd és a valóság, Bp., 1986.

Erich Auerbach: Mimézis, Bp., 1985.

IRT 0402 N: Irodalomelmélet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Magyar szakon kötelező.

C: ld. IRT 0401

TP: ld. IRT 0401

K: ld. IRT 0401

ÉM: ld. IRT 0401

TS: ld. IRT 0401

KI: ld. IRT 0401

AI: ld. IRT 0401

IRT 0501 N: Modern magyar irodalom I.**T:** előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4**EF:** **É:** kollokvium**TF:** Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla**B:** Magyar szakon kötelező.**C:** A hallgató ismerje a két világháború közti magyar irodalom főbb törekvéseit és alkotóit. Legyen képes az irodalomtörténeti fogalmakat, folyamatokat az egyes műalkotások interpretációjában érvényesíteni. Rendelkezzen a műelemzés kompetenciájával.**TP:** A Nyugat irodalma. A veszélyeztetettség érzése Ady kései költészetében; Az eltévedtség metafizikája Ady kései költészetében; A költőszerep alakulása Babits költészetében; Az írástudók árulása; Az értékörzés versei Babits költészetében; A szerep metamorfózisai a Jónás könyvében; A Külvárosi éj kötet tematikája; Pszichoanalitikus tájak a kötetben; Dekonstrukció és konstrukció A hetedik c. versben; A népi-urbánus vita tematikája; A modernizáció kérdései a vitában; A Számadás etikája; A személyiség kérdései Kosztolányi kései verseiben; A Hajnali részegség világképe.**K:** A kurzus rendszeres látogatása, aktív részvétel: referátumok teljesítése, elemzések.**ÉM:** Referátumok, zárthelyi dolgozatok.**TS:** Tanulószoza**KI:** Király István: Intés az őrzőkhöz. Bp., 1982. Szépirodalmi K.

Kiss Ferenc: Az érett Kosztolányi. Bp., 1979. Akadémiai K.

N. Horváth Béla: Egyéniség és valóság. Bp., 2006. Nap K.

Rába György: Babits Mihály. Bp., 1983. Gondolat K.

AI: Tverdota György: József Attila. Bp., 1999. Korona K.

Kenyeres Zoltán (Szerk.): Pillanatkép a hazai irodalomtudományról. Bp., 2002. Anonymus K.

Görömbei András: Csak az igazat. Bp., 2003. Kortárs

Pomogáts Béla: A transzilvanizmus. Bp., 1983. Akadémiai K.

N. Horváth Béla (Szerk.): Esmélet. Bp., 2004. Nap K.

IRT 0502 N: Modern magyar irodalom I.**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla**B:** Magyar szakon kötelező.**C:** A hallgató ismerje a mai magyar irodalom főbb törekvéseit és alkotóit. Legyen képes az irodalomtörténeti fogalmakat, folyamatokat az egyes műalkotások interpretációjában érvényesíteni. Rendelkezzen a műelemzés kompetenciájával**TP:** A szocializmus irodalma. Az Új Hold irányzatai. Kánonok és változásai. Nagy László, Weöres Sándor, Pilinszky János költészete. Nemzedéki törekvések (Hetek, Kilencek) Változások a hetvenes évektől. Az „arctalan” irodalom. Prózai újítások: Mészöly Miklós, Ottlik Géza. A „péterek” nemzedékének poetikája. Esterházy Péter, Nádas Péter prózája. A posztmodern regény.**K:** A kurzus rendszeres látogatása, aktív részvétel: referátumok teljesítése, elemzések**ÉM:** Referátumok, zárthelyi dolgozat.**TS:** Tanulószoza**KI:** Kenyeres Zoltán: Tündérsíp (Weöres Sándorról) Bp., 1983. Gondolat

Kulcsár Szabó Ernő: Esterházy Péter. Pozsony 1996. Kalligram K.

Szegedy-Maszák Mihály (Szerk.) Az elbeszélés módozatai: narratíva és identitás. Bp., 2003. Osiris

Szegedy-Maszák Mihály: Irodalmi Kánonok. Debrecen, 1998. Alföld K.

AI: Bertha Zoltán: A hetvenes évek romániai magyar irodalma. Bp., 1983.

Görömbei András: Nagy László költészete. Bp., 1992. Magvető K.

Hafner Zoltán (Szerk.) Senkiföldjén: In mermoriam Pilinszky János. Bp., 2000. Nap K.

Kulcsár Szabó Ernő: Az új kritika dilemmái. Bp., 1994. Balassi K.

Tarján Tamás: Avantgárd színművek. Bp., 2000. Unikornis K.

IRT 0503 **N: Modern magyar irodalom II.**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Horváth Béla
B: Magyar szakon kötelező.
C: ld. IRT 0502
TP: ld. IRT 0502
K: ld. IRT 0502
ÉM: ld. IRT 0502

NYT 0101 **N: Fonetika**
T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Dr. H. Tóth Tibor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A hangtan alapkérdéseivel, szempontrendszerével és problémáival való gyakorlati megismerkedés. Elemzések és szemléltetés, gyakorlatok a magyar hangrendszer és a hangtörvények köréből. A későbbi nyelvészeti stúdiumok gyakorlati, készségfejlesztő előkészítése (különösen nyelvjárástan – hangjelölés; hangtörténet).

TP: Hangrendszer és hangképzés. A beszédhangok különböző szempontú megközelítései: hangészlelés és artikuláció. A hangtörvények érvényesülése a kiejtésben: a kiejtési igényesség fokozatai, stílus és adekvátság kérdése a beszédhelyzetben. Benyomások és a nyelvi értékítélet a kiejtés és a beszéd alapján. A helyes, tiszta, értelmes kiejtés és megszólaltatás követelményéről; szerepe a közlésfolyamatban. Helyesírás és helyesejtés, kapcsolatuk a értelmes önkifejezéssel. Beszédhibák és korjelenségek a köznapi magyar nyelvhasználatban és a médiában. A beszéd és a beszédmód szerepe a nevelésben és az oktatásban. A beszédhangszerelés művészi, pszichológiai és interaktív kérdései. Gyakorlatok a fonetikai átírások, lejegyzések köréből.

K: Kötelező jelenlét. Kommunikatív, tevékeny részvétel, alkotó vitamagatartás az órákon. Házi dolgozat készítése a megadott feltételeknek megfelelő formában és tartalommal: ajánlás alapján választott témában. Zárthelyi dolgozat.

ÉM: A jelenlét, az órai munka, a zárthelyi dolgozat és a házi dolgozat súlyozott értékelése alapján.

KI: Deme László: A hangzásforma hírértéke—a hírérték hangzásformája. Egyetemi Fonetikai Füzetek 4. 1991. 75–86.

Elekfi László—Wacha Imre: Az értelmes beszéd hangzása. Szemimpex. Bp., 2003.

Kassai Ilona: Fonetika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2005.

Montágh Imre: Tiszta beszéd. Javított kiadás, Holnap Kiadó, Bp., 1999.

Wacha Imre: Szöveg és hangzása. Cikkek, tanulmányok a beszédéről. A Magyar Rádió Rt. Oktatási Osztálya, Bp., 1999.

AI: Bolla Kálmán: Magyar fonetikai atlasz. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1995.

Deme László: A magyar nyelvjárások hangjainak jelölése. MNyj. II: 18-37.

Deme László: A kiejtés törvényeinek tanítása és tanulmányozása. Nyr. 94. 1970. 270–280.

Gósy Mária: A magyar beszéd tempója és a megértés. Magyar Rádió Rt. 1997. Nyr. 121. 1997. 129-139.

Gósy Mária—Menyhárt Krisztina szerk.: Szöveggyűjtemény a fonetika tanulmányozásához. Nikol, Bp., 2003.

Wacha Imre: Beszédművelés—gyakorlószövegek. (Beszédtechnika, szövegértelmezés, szöveg megközelítés, beszédstílus.) Rádióprint Kft., Bp., 1997.

Péchy Blanka: Beszélni nehéz! (3. átdolg., bőv. kiadás). Magvető, Bp., 1980.

Montágh Imre: Figyelem vagy fegyelem?! Holnap Kiadó, Bp., 1996.

Montágh Imre—Montághné Riener Nelli—Vinczéné Bíró Etelka: Gyakori beszédhibák a gyermekkorban (3. kiadás). Nemzeti Tankönyvkiadó Bp., 1994.

Hernádi Sándor: Beszédművelés (8. kiadás, és újabbak). Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1993.

NYT 0201 **N: Leíró magyar nyelvtan I.(Szófajtan)**
T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4
EF: MAGY 0201 **É:** kollokvium
TF: **EA:** dr. H. Tóth Tibor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A szófogalom és a magyar nyelv szófaji rendszerének teljes körű áttekintése. A szófaji kategória meghatározásának kérdései; kritériumok és problémák. Nézőpontok; elméleti keretek, modellek összevetése. Középpontban a szófaji érték és a szófaji természet, valamint a fogalmi tartalom, a szintaktikai szerep és az alaki viselkedés összefüggései.

TP: A szó fogalma és szófogalmak (szótári szó, szövegszó, szóelőfordulás és szóalak; kapcsolódási pontok a morfológiával; újabb szófogalmak). A szófaji rendszerezés nehézségei: elméleti problémák, különböző iskolák felfogása, eltérő modellek a szófajiságról, vélekedések a szófajtanról és ennek szükségességéről. A generatív és strukturális szemléletű nyelvtanok viszonya a szófaj kérdéséhez. A szófaji felosztás vitás kérdései. Határesetek, átmenetek, szófajváltás, átértékelődés, többszófajúság, átmeneti szófajiság. A szófaj mint a lexikon kategóriája. A szófaj mint a szintaxis alapja (szófajtan és mondatban érintkezési pontjai); fogalmi jelentés és grammatikai jelentés. Lexikológia és szófajiság; érintkezés a frazeológia területével; szókészletteni és jelentéstani szempontok. A szófajok kialakulása, fejlődésük modellezése. Történeti kitekintés.

K:

ÉM: Írásbeli vizsgabelépő (vagy zárthelyi dolgozat); szóbeli vizsga.

TS:

KI: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004: a Szókészlettan fejezete (163–196).

Deme László: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: a II. rész (A nyelv: funkciója, eredete, fejlődése) 1–5. alfejezete (28–41).

Kenesei István: Szófajok. In: Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006: 80–109.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: a Szófajtan c. rész (67–345).

Kiefer Ferenc: A magyar főnév esetei. In: Keszler Borbála szerk. Mai magyar nyelv I. (Cikk- és tanulmánygyűjtemény, 2. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1990: 51–58.

AI: Antal László: A magyar esetrendszer. NytudÉrt. 29. Akadémiai, Bp., 1961: 57–77.

Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk. Rácz Endre. Bp., 1968 (és későbbi kiadások).

D. Máta Mária: A határozószók helye a szófaji rendszerben. MNy. 84. [1988]: 31–44.

E. Abaffy Erzsébet: A mediális igékről. MNy. 74. [1978]: 280–293.

G. Varga Györgyi: *Néhány nem tiszta szófaji kategória vizsgálati módjáról.* In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973 (és későbbi kiadások): 59–73.

H. Tóth Tibor: A magyar igenemek kérdéséhez I–II. MNy. 92. [1996]: 269–286; 415–439.

Károly Sándor: *A szóösszetételek és a velük kapcsolatos lexikai egységek.* In: Keszler Borbála szerk. Mai magyar nyelv I. (Cikk- és tanulmánygyűjtemény, 2. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1990: 78–94.

Kugler Nóra: Módosítószók a magyar nyelv szófaji rendszerében. Osiris, Bp., 2002.

Papp István: *Az igenyek helye a nyelvtan rendszerében.* In: Magyar nyelvjárások VIII. KLTE, Debrecen, 1962: 71–81.

Simon Györgyi: *A szófaji felosztás problémái.* In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973 (és későbbi kiadások): 33–57.

NYT 0202**N: Leíró magyar nyelvtan I.****T:** szeminárium**MF:** 2.**F:****R:** tavaszi**Ó/H:** 1**K:** 2**EF:** MAGY 0201**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** dr. H. Tóth Tibor**B:** Magyar szakon kötelező.

C: Gyakorlati készségek kialakítása, fejlesztése a szófajtani ismeretek körében. A szófaji rendszer alapfogalmainak és meghatározásainak biztonságos alkalmazása. A szófaji elemzésekben jártasság, gyakorlat kialakítása. A szófaj kérdését érintő, ahhoz kapcsolódó problémák felismerése a gyakorlati elemzések során, a problémák megfogalmazása. Adalékok a szófajok tanításának módszertani kérdéseire.

TP: Elemzési gyakorlatok: a szófajok biztos meghatározásának, felismerésének módjai, módszerei. A szófogalmak gyakorlati alkalmazásai, ennek jelentősége az oktatásban. Konkrét példák elemzése különböző modellek keretében. Határesetek, átmenetek, szófajváltás, átértékelődés, többszófajúság, átmeneti szófajúság felismerése. A szófaji elemzés összekapcsolása – a szófaj komplex kritériumai révén – az alaktani és szintaktikai kategóriákkal, fogalmakkal, illetőleg jelenségekkel. A szófaji érték és a szófaji természet szemléltetése szintaktikai összefüggésben; kapcsolódás a mondatelemzéshez. Szófajtani és szókészleteti fogalmak taníthatósága; demonstrációk.

K: Tevékeny részvétel az órai munkában. Házi feladatok elkészítése. Házi dolgozat készítése.

ÉM: Az órai munka, a házi feladatok és a házi dolgozat súlyozott értékelése osztályzattal.

TS:

KI: Wacha Balázs: A szófajtan alapjai. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba, 2000.

K. Balogh Judit szerk.: Mai magyar nyelvi gyakorlatok I. (2., átdolgozott kiadás). Universitas, Bp., 1995 (és későbbi kiadások).

Faluvégi Katalin—Keszler Borbála—Laczkó Krisztina szerk.: Magyar leíró nyelvtani segédkönyv (2., javított kiadás). Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1996.

Adamikné Jászó Anna—Hangay Zoltán: Nyelvi elemzések kézikönyve. Mozaik, Szeged, 1995.

Hajas Zsuzsa: Magyar nyelv a 9–12. osztályoknak. Pedellus Tankönyvkiadó, é. n.

AI: Deme László: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: II. A nyelv egysége: a morféma c. rész 5–7., 9. fejezete (116–133) és A szókincs változása és fejlődése c. alfejezet (167–172).

H. Molnár Ilona: Módosító szók és módosító mondatrészletek a mai magyar nyelvben. NytudÉrt. 60. Akadémiai, Bp., 1968.

J. Soltész Katalin: Petőfi állatvilága. In: Tanulmányok a mai magyar nyelv szókészlettana és jelentéstana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1980: 219–235.

Lengyel Klára: Határozói igeneveink szófajváltásáról. In: Rácz Endre szerk. Fejezetek a magyar leíró nyelvtan köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1989: 181–217.

Papp Lajos szerk.: A lexikológia és a lexikográfia elmélete és módszertana. Előadásvázlatok a magyar nyelvészek VI. nemzetközi kongresszusáról. Eger, 1994.

Radics Katalin: A névmások egy csoportjáról. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk.

Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973 (és későbbi kiadások): 75–89.

Sebestyén Árpád: Mi a névutó? In: A magyar nyelv névutórendszere. Akadémiai, Bp., 1965: 7-16.

Szabó T. Attila: Hány szó van a magyar nyelvben? In: Nyelv és múlt. Válogatott tanulmányok, cikkek III. Kriterion, Bukarest, 1972: 81-89.

Középiskolai tankönyvekből

Honti Mária—Jobbágyiné András Katalin: Magyar nyelv (I–IV. osztály). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é. n.

Balázs Géza—Benkes Zsuzsa: Magyar nyelv a gimnáziumok és a szakközépiskolák 9–12. évfolyama számára (I–IV. kötet). Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, é. n.

NYT 0203

N: Leíró magyar nyelvtan II.

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: MAGY 0201

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: dr. H. Tóth Tibor

B: Magyar szakon kötelező.**C:** A morfológia alapkérdéseinek megfogalmazása. A magyar nyelv tö- és toldalékrendszerének áttekintése. Vitás kérdések; eltérő nézőpontok, elméleti keretek, modellek. A strukturális megközelítés eredményei. Az alaktan hatóköre, kapcsolata a szófajtan, a szintaxis és a hangtan területével.**TP:** A morféma fogalma és fajtái; morfémák, szóelemek, morfémaszerkezetek és fajtáik; morfémarendszerek; a paradigma értelmezésének lehetőségei. Felosztások, szempontok; alak és funkció kettőssége. Az affixumok és a tömorfémák sajátos kérdései a magyarban. A kötőhangzókérdés és vetületei. Képző, jel vagy rag? Definíciós, rendszerezési problémák és próbálkozások; viták és vitás kérdések. Szemantika és grammatika az alaktan területén. Tőtípusok a magyarban: igetővek, névszótövek. Az igei és a főnévi paradigma. Szóalkotásmódok; morfématorténeti kitekintés.**K:****ÉM:** Írásbeli vizsgabelépő (vagy zárthelyi dolgozat); szóbeli vizsga.**TS:****KI:** A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004: a *Szóalaktan* c. fejezet (254–320).

Deme László: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp., 1984: 37–51; 110–122; 133–142.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: az *Alaktan* c. rész (35–64).Kiefer Ferenc: *Alaktan*. In: É. Kiss Katalin—Kiefer Ferenc—Siptár Péter: Új magyar nyelvtan, 3. kiadás. Osiris, Bp., 2003.

T. Somogyi Magda: Toldalékrendszerezésünk vitás kérdései. Bp., 2000.

AI: Berrár Jolán: Új szempontok és módszerek a szóképzés vizsgálatában. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973. (és későbbi kiadások): 99–124.Berrár Jolán: Morfológiai szerkezetek – szintaktikai szerkezetek. In: Keszler Borbála szerk. Mai magyar nyelv (Cikk- és tanulmánygyűjtemény) I–II. 2. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1990: 110–116.
H. Tóth Tibor: Észrevehető/észrevehetőek avagy „nem vehetőek észre”? Magyar Nyelv 96. [2000]: 83–89.

Károly Sándor: A magyar tranzitív–intranszitiv igeképzők. ÁNyT. V. [1967]: 189–218.

Kiefer Ferenc: A magyar főnév esetei. In: Keszler Borbála szerk. Mai magyar nyelv (Cikk- és tanulmánygyűjtemény) I–II. 2. kiadás. Tankönyvkiadó, Bp., 1990: 51–58.

Kiefer Ferenc szerk.: Strukturális magyar nyelvtan 3. kötet: Morfológia. Akadémiai, Bp., 2000.

M. Korchmáros Valéria: Az -ék többesjel! Néprajz és Nyelvtudomány 36. Szeged, 1995: 295–307.

Rácz Endre: A birtokos személyragozásnak a birtok többségét kifejező alakrendszere. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szófajtana és alaktana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1973 (és későbbi kiadások): 135–149.

Velcsov Mártonné: Alaktan. In: Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk. Rácz Endre. Bp., 1968 (és későbbi kiadások): 85–204.

Velcsov Mártonné: A -ható/-hető képző szerepe a mai magyar nyelvben. Néprajz és Nyelvtudomány 15/16. Szeged, 1971/72: 109–117.

NYT 0204 N: Leíró magyar nyelvtan III. (Mondattan)**T:** szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3**EF:** MAGY 0201; NYT 0201 **É:** gyakorlati jegy**TF:** **EA:** dr. H. Tóth Tibor**B:** Magyar szakon kötelező.**C:** Az egyszerű és az összetett mondat alapkérdései. A szó szerkezetek és a mondatstruktúra alapfogalmainak megismerése, összefüggéseik. Szintaxis és jelentés; hierarchiák és struktúrák a mondat szintjein. Mondatmodellek és mondatfelfogások. A generatív nyelvtan mondattanának alapjai, viszonya az ún. hagyományos vagy klasszikus mondatfelfogáshoz.**TP:** A mondat fogalma, megközelítései: meghatározási kísérletek. A mondatok csoportosításának szempontjai és felosztásuk. Szó szerkezettani alapfogalmak (alárendelés, mellérendelés; szókapcsolatok különböző nyelvi szinteken). Az egyszerű mondat alapszerkezete: mondat szint és szerkezettagi szint, hierarchiák. A megszerkesztettség és a beszerkesztettség. A mondat szintjének különössége történeti és szinkrón értelemben: határszint. A mondatrészek és a kategóriatípusok: hagyományos felbontás, mondatelemzés és fogalmaik – a generatív nyelvtan alapfogalmi. Megoldott és megoldatlan kérdések; problémák és vitapontok. Az összetett mondatok természete; szerkezetük, felosztásuk, elemzési lehetőségeik. Szórend és szövegezés; a mondat szerkezeti ismeretek a mondatalkotás gyakorlatában: egyértelműség, nyelvi helyesség, stílus a kommunikációban.**K:****ÉM:** Írásbeli vizsgabelépő alapfogalmakból; szóbeli vizsga.**TS:****KI:** A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp. 2004: Mondattan (321–476).

Crystal, David: A nyelv enciklopédiájából a III. rész (főként a 13., 14., 16–17., 20–21. fejezet). Osiris, Budapest, 1998.

É. Kiss Katalin Mondattan In: É. Kiss Katalin—Kiefer Ferenc—Siptár Péter: Új magyar nyelvtan, 3. kiadás. Osiris, Bp. 2003.

Keszler Borbála szerk.: Magyar grammatika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 2000: Szintagmatan, Mondattan (347–554).

M. Korchmáros Valéria: Mondattan Deme László előadásai alapján (változatlan kiadás). Szeged, 2005 (1998).

AI: Antal László: A hatodik mondatrész. Gyorsuló idő sorozat. Magvető, Bp. 1985.

Bánréti Zoltán: A megengedő kötőszók szintaxisáról és szemantikájáról. NytudÉrt. 117. Akadémiai, Bp. 1983.

Bencédy József—Fábián Pál—Rácz Endre—Velcsov Mártonné: A mai magyar nyelv. Szerk. Rácz Endre. Tankönyvkiadó, Bp. 1968 (és a későbbi kiadások).

Berrár Jolán: Alany és állítmány. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv mondattana köréből. Tankönyvkiadó, Bp. 1977: 79-93.

Deme László: A beszédbeli jelzés és a nyelvbeli jel. In: A beszéd és a nyelv (3. kiadás). Tankönyvkiadó, Bp. 1984: 59–149.

Fillmore, Charles: Az esetgrammatika. In: Rot Sándor—Siptár Péter szerk. Új törekvések az anglistikában és az amerikanisztikában. ELTE Angol Tanszék, Budapest, 1977: 85–112.

H. Tóth Tibor: Az állítmány-jelző tengelypozícióból kiváló elemtípusok, különös tekintettel a -HATÓ képzőre. In: Büky László—Forgács Tamás szerk. A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei I. JATE, Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged, 1999: 163–174.

Károly Sándor: Mondat és megnyilatkozás. Néprajz és Nyelvtudomány 24/25. Szeged, 1980/81: 49–62.

Kiefer Ferenc: Modalitás. *Linguistica. Series C. Relationes* 1. Bp. 1990.

Kiefer Ferenc szerk.: Strukturális magyar nyelvtan I. Mondattan. Akadémiai, Budapest, 1992.

NYT 0301 **N: Nyelv és társadalom**
T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: **EA:** Boronkai Dóra

B: Magyar szakon kötelező.

C: A kurzus célja a nyelv és a társadalom közötti összefüggések megismertetésével képessé tenni a hallgatókat olyan differenciált módszerű anyanyelvi nevelési tevékenységre, amely hatékonyan alkalmazkodik a tanulók szociolektusok és dialektusok által meghatározott nyelvhasználatához.

TP: A tantárgy ismeretanyaga a nyelvhasználat és a társadalmi háttér összefüggéseit, a regionális köznyelvek és a nyelvjárások jellemzőit, a nyelvi hátrányos helyzetet, a nyelv társadalmi rétegek szerinti tagolódását, a nyelv és kultúra összefüggéseit tartalmazza. Érint ezen kívül különböző nyelvpolitikai és nyelvtervezési kérdéseket, a társadalmi nemek nyelvhasználati jellemzőit és a szociolingvisztikai kutatás módszertani kérdéseit. Az elsajátítandó készségek között szerepel, hogy a hallgató alkalmas legyen az ismeretek önálló kritikus feldolgozására, a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértésére és értelmezésére, rendelkezzen a permanens művelődés igényével és képességével, társadalmi és nyelvhasználati normák ismeretével és tiszteletével.

K: A tárgy évközi követelménye a tanultak gyakorlati alkalmazása a szakirodalom feldolgozása és az empirikus kutatás területén.

ÉM:

TS: Boronkai Dóra: A hétköznapi kommunikáció szinterei. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószo

KI: Kiss Jenő: Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2002. 74-149, 176-194, 211-240.

Tolcsvai Nagy Gábor. A nyelvi norma. Akadémiai kiadó, Bp. 78. p.

Réger Zita: Utak a nyelvhez. Bp. 1990.

Wardhaugh, R.: Szociolingvisztika. Osiris, Bp. 2002. 214-233, 256-311.

AI: Béres István, Horányi Özséb (szerk.): Társadalmi kommunikáció. Osiris Kiadó. Bp. 2001.

Papp Mária és Szépe György (szerk.): Társadalom és nyelv. Szociolingvisztikai írások. Bp. 1975.

Szili Katalin: Tetté vált szavak. Tinta Könyvkiadó, Bp. 2004. 174. p.

NYT 0501**N: Szövegtan****T:** előadás**MF:** 4. **F:** 2-6.**R:** tavaszi **Ó/H:** 1**K:** 2**EF:** MAGY 0201**É:** kollokvium**TF:****EA:** dr. H. Tóth Tibor**B:** Magyar szakon kötelező.

C: A szöveget mint jellemzően nyelvi elemekből szerkesztett produktumot (megszerkesztettség) vizsgáljuk, rámutatva, hogy a szöveg szintje a nyelvi szintek felett helyezkedik el (beszerkesztettség, függvényyszerűség). A stúdiumot felhasználjuk arra is, hogy a nyelvről megszerzett korábbi ismereteket egy magasabb szinten rendszerezzük és alkalmazzuk. Kiemelten tárgyaljuk a kommunikációs helyzet, a környezet és a beszédhelyzet (kontextus, kulturális közeg stb.) szerepét. Rámutatunk a nyelvészet, az irodalomtudomány, az esztétika, a hermeneutika stb. összefüggéseire. Kitérünk pszichológiai, neveléslélektani kérdésekre; bemutatjuk a főbb alkalmazási területeket.

TP: A szövegtan mibenléte, történeti előzményei, rokon tudományterületek (retorika, hermeneutika, filológia; pragmatika, szemiotika, irodalomelmélet, pszichológia, nyelvfilozófia, esztétika, diskurzuselemzés). A szöveg fogalma (formai és funkcionális jellemzők; a szöveg mint függvény) és szintjei: pragmatikai szint (szupertéma, -struktúra, koherencia); szemantikai szint (kohézió); szintaktikai szint (konnexitás). A szöveg szerkezete, logikai felépítése és kapcsolata a nyelvi szintekkel (szövegmondat és mondatösszeg, mondatösszeg és mondatösszeg). A szöveg mint működés: szövegalkotás és -befogadás; tényezőik. Az interpretáció kérdései. Részterületek (szöveggrammatika, szövegfonetika). A szöveg a kultúrában és a kommunikációban: műfaj és stílus, szövegtípusok; művészi és köznapi szövegfajták és kommunikációs helyzetek; intertextualitás. A szövegelemzés és -értelmezés, valamint a szövegértelmezés jelentősége, módszerei és alkalmazott esetei: oktatás, nevelés, gyógyítás, szakértői munka.

K: Házi dolgozat megbeszélte szempontok és szabadon kiválasztott téma és konzultáció alapján.**ÉM:** szóbeli vizsga; a házi dolgozat értékelése**TS:**

KI: Békési Imre: A sorrend szerepe a komponensek beszerkesztésében. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1983 (és későbbi kiadások): 15–30.

Deme László: A szövegség és a szövegegység néhány jellemzője. In: Rácz Endre—Szathmári István szerk. Tanulmányok a mai magyar nyelv szövegtana köréből. Tankönyvkiadó, Bp., 1983 (és későbbi kiadások): 31-60.

Pléh Csaba: Az anafora megértése a magyarban. Magyar Pszichológiai Szemle. 1994: 287–320.

Szikszainé Nagy Irma: Leíró magyar szövegtan. Osiris, Bp., 1999.

Tolcsvai Nagy Gábor: Szövegtan. In: Kiefer Ferenc főszerk. Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006. 149-174.

AI: Balázs János: A szöveg. Gondolat, Bp., 1985.

Bánréti Zoltán: Téma és anaforikus viszonyok a szövegben. Magyar Nyelv 75. [1979]: 406-415.

Békési Imre: A gondolkodás grammatikája. Tankönyvkiadó, Bp., 1986.

Fehér Erzsébet: A szövegkutatás megalapozása a magyar nyelvészetben. NytudÉrt. 147. sz. Akadémiai, Bp., 2000.

Kiefer Ferenc: A szöveg időszerkezetéről. In: Szemiotikai szövegtan 4. Szeged, 1992: 40–55.

Nagy Ferenc: Kriminálisztikai szövegnevelés. Akadémiai, Bp., 1980.

Petőfi S. János: Szöveg, szövegtan, műelemzés. OPI, Bp., 1990.

Szabó Zoltán: Szövegnevelés és stilsztika. Tankönyvkiadó, Bp., 1988.

Tolcsvai Nagy Gábor: A szövegek világa.

Török Gábor: A pecsétek feltörése. Magvető, Bp., 1983. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1994.

NYT 0601 N: Nyelvtörténet

T: előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: NYT 0101; NYT 0201 **É:** kollokvium

TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Tóttós Gábor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A magyar nyelv törvényszerűségeinek, állandó változásának tudatosítása, a nyelvtörténet hasznának és érdekességének bemutatása; nyelvtörténeti tárgyú referátum készítése. Az önálló kutatásra és feldolgozásra való felkészülés, a tudomány eddigi módszerei közül a hasznosításra egyénileg legalkalmasabbnak tűnő kiválasztása. Saját kutatási terület célkitűzése.

TP: A magyar nyelv rokonsága, szemléleti, alaktani jellemzői, igei és névszói rendszerünk története, archaizmusok a köznyelvben és a szakirodalmi nyelvben. A jövevény- és idegenszók. A nyelvtörténet szabályszerűségének és kivételeinek értékelése. A régi magyar nyelvtörténeteszek törekvéseinek bemutatása, a nyelvrokonság presztízsjellegének egykori szerepe. A mai délibábos nyelvhasználat szellemi és politikai háttere. A naiv elképzelések tarthatatlansága és cáfolata. A helynevek tanúságtétele. A személynevek fejlődése az óvó-védő névtől a keresztény védőszentekig, s a mai névdivatig.

K: Aktív és rendszeres részvétel a szemináriumukon.

ÉM: Teszt + az órai szereplés együttese.

TS: Tanulószoza, könyvtár, Internet.

KI: Bárczi-Benkő-Berrár: A magyar nyelv története. Tankönyvkiadó, Bp., 1967. Bárczi-Simon: Magyar nyelvemlékek. Tankönyvkiadó, Bp., 1977.

Hadrovics László: Magyar frazeológia. Akadémiai Kiadó, Bp., 1995.

Hadrovics László: Magyar történeti jelentéstan. Akadémiai Kiadó, Bp., 1992.

AI: Bárczi Géza: A magyar nyelv életrajza. Akadémiai Kiadó, Bp., 1968.

Szathmáry István: Tanulmányok a magyar és finnugor nyelvtudomány történetéből. Tankönyvkiadó, Bp., 1978.

Máté Jakab: A 19. századi nyelvtudomány rövid története. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1997.

Máté Jakab: A 20. századi nyelvtudomány történetének főbb elméletei és irányzatai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp., 1998.

Pusztai István: Winkler-kódex 1506. Akadémiai Kiadó, Bp., 1988.

NYT 0602 N: Nyelvtörténet

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: NYT 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Horváth Béla **EA:** Dr. Tóttós Gábor

B: Magyar szakon kötelező.

C: ld. NYT 0601

TP: ld. NYT 0601

K: ld. NYT 0601

ÉM: ld. NYT 0601

TS: ld. NYT 0601

KI: ld. NYT 0601

AI: ld. NYT 0601

NYT 0701 N: Nyelvtudományi speciális kollégiumok I. Diskurzuselemzés**T:** szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4**EF:** É: gyakorlati jegy**TF:** EA: Boronkai Dóra**B:** Magyar szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus célja a beszélt nyelv különböző műfajainak elemzésével, a gyűjtött élőnyelvi anyag feldolgozásával a nyelvhasználati szabályszerűségek feltárása, a kommunikációs stratégiák és a beszélt nyelvi szövegek szövegtipológiai jellemzőinek vizsgálata.**TP:** A tantárgy ismeretanyaga a diskurzuselemzés fontosabb megközelítéseit, fogalmait, kutatási területeit (beszédaktus-elmélet, interakcionális szociolingvisztika, pragmatika, konverzációelemzés, a beszélés néprajza, kritikai diskurzuselemzés), elméleti és módszertani kérdéseit tartalmazza. Arra keresi a választ, hogyan használjuk a nyelvet a hétköznapi kommunikációban, hogyan alkotunk és interpretálunk nyelvi üzeneteket. A diskurzuselemzés további vizsgálati területe a struktúra és a funkció, a szöveg és a kontextus, a nyelv és a kommunikáció viszonya.**K:** A tantárgy követelménye a közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségeinek, a beszélt nyelvi szövegek szerkezetének ismerete, a beszédesemények jellemzőinek, élőnyelvi korpuszok szekvenciális rendezettségének felismerése, az eredmények szemléltetése, ezek alapján következtetések levonása. Az elsajátított kommunikációs stratégiák tudatos, gyakorlati felhasználása.**ÉM:** referátum**TS:** Boronkai Dóra: A diskurzuselemzés elméleti és gyakorlati megközelítései. In: Kolontári Attila - Papp László (szerk.): Tudományos Közlemények VII. kötet. PTE IGYFK. Szekszárd, 2004. 75-111. Boronkai Dóra: Családi diskurzusok szókészlet- és mondattani elemzése. Képzés és Gyakorlat. 2005. 3. évf. 2. sz. 28-35.

Boronkai Dóra: A hétköznapi kommunikáció színterei. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.

KI: Albertné Herbst Mária: A társalgás néhány jellemzője és szabálya. In: Petőfi S. János, Békési Imre, Vass László (szerk.): Szemiotikai szövegtan. 5. köt. JGYTF Kiadó. Szeged. 1992. 9-19.

Beaugrande, R.A.de & Dressler, W. U.: Bevezetés a szövegnyelvészetbe. Corvina. Bp., 2000. 338. p.

Horányi Özséb: A személyközi kommunikációról. In: Béres István, Horányi Özséb (szerk.): Társadalmi kommunikáció. Osiris Kiadó. Bp., 2001. 57-85.

Iványi Zsuzsanna: A nyelvészeti konverzációelemzés. Magyar Nyelvőr. 2001. 125. évf. 1. sz. 74-93.

Vass László: Adalékok a társas érintkezés és a diskurzusok vizsgálatához. In: Nyelvtan, nyelvhasználat, kommunikáció. JGYF Kiadó. Szeged. 1999. 205-221.

AI: Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula. Bp., 2004.

Labov, W. és Fanshel, D.: Beszélgetési szabályok. In: Pléh Csaba – Síklaki István – Terestyéni Tamás (szerk.): Nyelv – kommunikáció – cselekvés. Osiris. Bp., 1997. 395-435.

Németh T. Enikő: A szóbeli diskurzusok megnyilatkozás-példányokra tagolása. Akadémiai Kiadó. Bp., 1996. 91. p.

NYT 0702 N: Nyelvtudományi speciális kollégiumok II.**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4**EF:** É: gyakorlati jegy**TF:** EA:**B:** Magyar szakon kötelező.

NYT 0801 **N: Helyesírás**
T: szeminárium **MF: 5.** **F:** **R: őszi** **Ó/H: 1** **K: 2**
EF: NYT 0201 **É: gyakorlati jegy**
TF: **EA: dr. Tóttós Gábor**

B: Magyar szakon kötelező.

C: A helyesírás jelentőségének megismerése, a feladat és célkitűzés kellő tudatosítása. A jó nyelvrész hamis legendájának helyettesítése a szüntelen önképzés elvével. A helyesírási tudás továbbadásának módjai. A helytelen jelenségek bírálatának megalapozása, ezzel párhuzamosan a helyesírási babonák felszámolása és elvetése.

TP: Helyesírásunk egyetlen alapelve – Deme László nyomán. A normarendszer hagyományai és változásai. A figyelemtől az írásképig. A helyesírási készség romlásának okai: az olvasás hiánya, felületessége, rossz módszere, a követelményrendszer merevsége, a gyakorlás és ellenőrzés felületessége. A hibák okai: ismeretbeli és pszichikai tényezők, a megszokás szerepe. A fejlesztés módszerei és gyakorlati lehetőségei. A tömegkommunikáció felhasználása: példatár és oktatási bázis. Játékos helyesírási gyakorlatok és versenyek.

K: A szemináriumokon való aktív részvétel.

ÉM: Teszt + az órai munka értékelése.

TS: Tanulószoja: helyesírási példák és tesztek; Kossuth-rádió nyelvművelő műsorai; Édes Anyanyelvünk című folyóirat.

KI: A magyar helyesírás szabályai. 11. kiadás. Akadémiai Kiadó, Bp., 1992.

Hernádi Sándor: A helyesírás tanításának problémái. Tankönyvkiadó, Bp., 1973.

Benkő Loránd: Nemzet és anyanyelve. Osiris K. Bp., 1999.

Balázs Géza: A magyar nyelvi kultúra jelene és jövője. MTA Társadalomtudományi Központ, Bp., 2004. 1-2. kötet.

AI: Eco, Umberto: A tökéletes nyelv keresése. Atlantisz K. Bp., 1998.

Kontra Miklós? Saly Noémi: Nyelvmentés vagy nyelvárulás? Osiris K. Bp., 1998.

Magyar szókincstár (Főszerk. Kiss Gábor.) Tinta K. Bp., 2001.

Szépe György: Nyelvpolitika: múlt és jövő Iskolakultúra K. Pécs, 2001.

Tolcsvai Nagy Gábor: Nyelvi tervezés Universitas K. Bp., 1998.

Kiss Gábor, Pusztai Ferenc: Új szavak, új jelentések 1997-ből. Tinta K. Bp., 1999.

NYT 0901 **N: Jelentéstan**
T: előadás **MF:** 6. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: MAGY 0201 **É:** kollokvium
TF: **EA:** dr. H. Tóth Tibor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A tárgy a nyelvi rendszer és működés egyik központi fogalmát tárgyalva lehetővé teszi a hallgató számára, hogy a nyelvről a tanulmányai során már megszerzett ismereteit egy magasabb szinten rendszerezze. Célja, hogy megláttassa az összefüggéseket a jelentés fogalmán keresztül az egymástól látszólag távol álló – a képzésben is elkülönülten szereplő – egyes tudományterületek, nyelvészeti részdiszciplínák vizsgálati tárgyai között (pl. kommunikációelmélet, nyelvészet, irodalomelmélet, művészettörténet, filozófia stb.). A megközelítések és a szempontok sokféleségén keresztül az emberi intellektus lényegi fogalmaira összpontosít. Kiemelten figyel a kommunikáció és az információ kérdésére, valamint a gondolkodás, a megismerés és más pszichés funkciók szerepének kapcsolatára.

TP: A jelentés problémái, megközelíthetősége; a „jelentés” jelentései, meghatározási kísérletek. A nyelvi jelentés fogalmának és alapkérdéseinek körüljárása. Jelek és jelzések, jelrendszer; kód és kommunikáció; jel- és jelzéstípusok; történeti fejlődésük, átrétegződésük. Szemiotika és szemantika. A jelentés fogalmának értelmezése és értelmezhetősége az egyes nyelvi szinteken. Kitekintés magasabb, nyelv feletti vagy nyelven kívüli szintek, jelenségek felé: jelentés és tartalom, szöveg és műfaj, pragmatika és szemantika, viselkedés, stílus és cselekvés; etikai, filozófiai megfontolások. A jelentésfogalom és a szemantika helye, szerepe az egyes nyelvleíró modellekben, nyelvészeti iskolákban. A szemantika felhasználhatósága, alkalmazása a tudományokban és gyakorlati területeken (oktatás és nevelés, gyógyítás; szakértői munka stb.).

K:

ÉM: szóbeli vizsga

TS:

KI: Fónagy Iván: A metafora és vidéke. In: A költői nyelvről. Corvina, Bp., é. n. 125–330.

Grice, H. Paul.: A társalgás logikája. In: Pléh Csaba—Síklaki István—Terestyéni Tamás szerk.: Nyelv—kommunikáció—cselekvés. Osiris, Bp., 1997: 213–227.

Károly Sándor: Általános és magyar jelentéstan. Akadémiai, Bp., 1970: az általános leíró jelentéstani részből A jelentés fogalma; A jelentésfogalom indoklása; A jelek jelentése c. fejezetcsoporthoz kijelölt része (39–94).

Kiefer Ferenc főszerk.: Magyar nyelv. Akadémiai, Bp., 2006: a Szemantika (Kiefer Ferenc—Gyuris Beáta, 175–221) és a Pragmatika (Németh T. Enikő, 222–261) fejezet.

Searle, John R.: A nyelv működése: a beszéd mint emberi cselekvés. In: Elme, nyelv, társadalom. Vince Kiadó, Bp., 2000: 137–161.

AI: Arisztotelész: Kategóriák. In: Poétika, Kategóriák, Hermeneutika. Kossuth, 1997: 61–134.

Csúri Károly: Irodalomtudomány, tudományelmélet, modellalkotás. In: Lehetséges világok.

Tankönyvkiadó, Bp., 1987. 7–40.

Hadrovics László: Magyar történeti jelentéstan. Akadémiai, Bp., 1992.

Hangay Zoltán: Jelentéstan. In: A. Jászó Anna főszerk.: A magyar nyelv könyve. Hetedik, átdolgozott és bővített kiadás. Trezor Kiadó, Bp., 2004: 477–520.

Hofstadter, Douglas F.: Gödel—Escher—Bach. Typotex, Bp., 1998.

Horányi Özséb: Jel, jelentés, információ, kép. General Press Kiadó, 2006.

Jakobson, Roman: Nyelvészet és poétika. In: Hang—jel—vers. 2., bővített kiadás, Gondolat, Bp., 1972: 229–276.

Saussure, Ferdinand de: Bevezetés az általános nyelvészetbe [(Cours de linguistique générale: 1. kiadás: 1915; 2. kiadás: 1922; 3. kiadás: 1931; ennek alapján Tullio de Mauro kritikai kiadása, Payot, Párizs, 1978)]. B. Lőrinczy Éva fordítása (1967, 1997). Corvina, Bp., 1997. Különösen: az Általános alapelvek és a Szinkronikus nyelvészet részek fejezetei (89–156).

Török Gábor: Lírai ige-függvények stilsztikája. Akadémiai, Bp., 1974.

Zsilka János: Jelentésintegráció. Akadémiai, Bp., 1978.

NYT 1001

N: Finnugrisztika

T: előadás

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: MAGY 0201

É: kollokvium

TF: Székely Gábor

EA: Dr. Töttös Gábor

B: Magyar szakon kötelező.

C: A képzés célja, hogy a hallgatókat megbízható ismeretekkel lássa el a finnugor (uráli) nyelvek sajátosságairól, fejlődéséről, továbbá a finnugor népek történetéről, népi kultúrájáról és irodalmáról. Megismertet a nyelvi, irodalmi és más kulturális jelenségek értelmezéséhez szükséges elméleti eljárásokkal, különös tekintettel az összehasonlító nyelvtudomány módszereire. Alkalmassá teszi a hallgatókat arra, hogy szakmailag megalapozottan és meggyőző módon érveljenek a magyar nyelv eredetével kapcsolatos tudományos eredmények mellett.

TP: A finnugor népek és nyelvek ismertetése, a nyelvrokonság fogalma, a közös szókincs és a nyelvtani elemek áttekintése rokon nyelvi példák alapján, a legfontosabb kézikönyvek, szótárak, nyelvkönyvek használata, a rokon népek mai élete: irodalom, nyelv, kultúra.

K:

ÉM: szóbeli vizsga, 2 teszt

TS: szakkönyvtár

KI: Bereczki Gábor 2003: A magyar nyelv finnugor alapjai. Universitas Kiadó, Budapest

Hajdú Péter – Domokos Péter 1978: Uráli nyelvrokonsáink. Tankönyvkiadó, Budapest

Zsirai Miklós 1937: Finnugor rokonságunk. MTA Budapest, Reprint 1994

AI: Hajdú Péter 1981: Az uráli nyelvészet alapkérdései. Tankönyvkiadó, Budapest

Domokos Péter 1977: Uralisztikai olvasókönyv. Tankönyvkiadó, Budapest

Kálmán Béla 1976: Chrestomathia Vogulica. Tankönyvkiadó, Budapest

Laitinen, Kai 1981: A finn irodalom története. Gondolat Kiadó, Budapest

Domokos Péter 1985: A kisebb uráli népek irodalmának kialakulása. Akadémiai Kiadó, Budapest

PEDB 0101

N: Bevezetés a pedagógiába

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: —

É: kollokvium

TF: Dr. Kurucz Rózsa

EA: Szenté István

B: Magyar szakon kötelező.

C: Megalapozza a pedagógiai elmélet és gyakorlat kölcsönhatásának történeti szempontú elemzését. Orientációt nyújt a pedagógia rendszerének és alapvető ismereteinek áttekintéséhez. A hallgatók pedagógiai érzékenységének fokozása.

TP: A társadalmi pedagógiai gyakorlat funkciója. A neveléstudomány szakágai, társtudományokkal való kapcsolatok. A pedagógiai elmélet és gyakorlat viszonya. Szocializáció-nevelés-oktatás. A hazai iskolarendszer előzményei. Az iskolarendszer funkciói. A közoktatás aktuális problémái.

K: Egyéni írásos feladat, két szakcikk (tanulmány) kritikai ismertetése megadott szempontok alapján

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, gyűjtemények

KI: Czike Bernadett (szerk.): Bevezetés a pedagógiába. Eötvös József Könyvkiadó, Bp. 1996

Golnhofner Erzsébet-Nahalka István (szerk.): A pedagógusok pedagógiája. Nemzeti TK. Bp., 2002

AI: Halász Gábor-Lennert Judit (szerk.): Jelentés a magyar közoktatásról 2002. OKI. Bp., 2002.

Falus Iván és mtársai: A pedagógia és a pedagógusok. Akadémia Kiadó, Bp., 1989

PEDB 0201**N: Neveléstörténet****T:** előadás**MF:** 2. **F:** 2-4.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** —**É:** kollokvium**TF:** Dr. Kurucz Rózsa**EA:** Dr. Kurucz Rózsa**B:** Magyar szakon kötelező.

C: A korszerű oktatási-nevelési szemlélet kialakítása, a pedagógushivatás elmélyítésének elősegítése, a fontosabb neveléstörténeti korszakok, irányzatok és személyek munkájának, az egyetemes és a magyar nevelés és iskolázás történeti jellemzőinek megismerése. A történeti szemlélet megalapozása. Azon felismerés kialakítása, hogy a jelenkor pedagógiája történeti fejlődés eredménye. Tájékoztató a neveléstörténet alapvető forrásairól, eligazítás a nevelés-történeti szakirodalomban. Az érdeklődés felkeltése a problémátörténeti vizsgálódás iránt.

TP: A neveléstörténet tárgya, forrásai, funkciója. A nevelés eredete, alapformáinak kialakítása. Az intézményes nevelés megjelenése az ókori keleten. Az ókori európai nevelés elmélete és gyakorlata. A középkori nevelés kialakulását, elterjedését meghatározó tényezők. A humanizmus hatása a nevelés elméletére és gyakorlatára. A polgári nevelés történetének szakaszai. Az elméleti pedagógia főbb irányzatai. Iskolateremtő nagy egyéniségek és az iskolarendszer sajátos intézményi formálódása. A magyar alsó fokú oktatás és tanítóképzés története. Az óvodai nevelés és az óvóképzés története hazánkban. Saját intézmény története.

K: Ismerjék a neveléstörténet alapvető anyagát, tudják a neveléstörténeti tényeket szakszerűen vizsgálni, elemezni, értékelni. Váljanak alkalmassá a problémátörténeti vizsgálódásra, a nyomtatott források megértésére, értelmezésére és az egyetemes emberi és a nemzeti értékek tiszteletére.

Az előadások rendszeres látogatása. 2 nyomtatott forrás feldolgozása.

ÉM: írásbeli-szóbeli vizsga**TS:** Gyűjtemények, tanulószoba, tanszéki dokumentumok, CD-R, neveléstörténeti múzeum

KI: Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Osiris, Kiadó, Budapest, 2003., Mészáros István-Németh András-Pukánszky Béla, (szerk.): Neveléstörténet szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest, Fehér Erzsébet: Az oktatás és nevelés története. Tankönyvkiadó, Budapest, 1994, Kurucz Rózsa: Az első magyar óvóképző. Babits Kiadó, 2002.

AI: Kardos József-Kelemen Elemér: 1000 éves a magyar iskola. Korona Kiadó Kft., 1996., Kéri Katalin: Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001., Mészáros István: A magyar iskolatípusok 990-1996. OPKM, 1991., Mészáros István: Magyar neveléstörténeti és iskolatörténeti kronológia 996-1996. Bp., 1996, Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Bp., 2001., Vajda Zsuzsanna-Pukánszky Béla: A gyermekkor története. Szöveggyűjtemény. Eötvös József Könyvkiadó, Bp., 2003. Németh András- Pukánszky Béla: A pedagógia problémátörténete. Gondolat. Bp., 2004

PSZB 0201

N: Bevezetés a pszichológiába

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: — **É:** kollokvium
TF: dr. Lovász Zsuzsa **EA:**

B: Magyar szakon kötelező.

C: A hallgatók ráhangolása az emberi viselkedéssel kapcsolatos jelenségek pszichológikus szemléletmódjaira, valamint az ezekkel szorosan összefüggő attitűdök és viselkedési normák formálása. A hallgatók ráébredése arra a jelenség-magyarázó és döntés-segítő potenciálra, melyet a tudományos pszichológia egy leendő pedagógusnak nyújtani tud; ezáltal érdeklődésük, tudásvágyuk felkeltése. A hallgatók elméleti felkészítése arra, hogy a pszichológia egyes pedagógiaiilag releváns területein később elmélyedjenek. A hallgatók kognitív fejlesztése, különös tekintettel az inter- és intraperszonális intelligenciára, valamint a kritikai és hipotetikus-deduktív gondolkodásra a lelki jelenségek kontextusán belül.

TP: A pszichológia mint tudomány fejlődése, elméleti és módszertani paradigmái, valamint hasznossága a pedagógiai elméletben és gyakorlatban. A tanulás fajtái, behaviorista és kognitivisták értelmezése. A kognitív szemszögből értelmezett tanulás és az értelmi működés legfontosabb pszichológiai kategóriái (érzékelés, figyelem, memória, gondolkodás) és azok alapjellemezői. A kognitív teljesítményt befolyásoló, személyekhez köthető (intelligencia, kreativitás, tanulási stílusok) és körülményekhez köthető tényezők és azok pedagógiai jelentősége. A szociális megismerés: egyének és csoportok megismerése belülről (énkép, önértékelés, identitás) és kívülről (benyomás, sztereotípiák, előítéletek, szisztematikus megismerés). Csoport-hovatartozás hatásai az egyénre: normák és konformitás. A motiváció lényege, fajtái és megváltozása. Az attitűd lényege, cselekvéssel való egymásra hatása, megváltozására nyíló lehetőségek. Az érzelmek és azok elméletei. A személyiség fogalma, személyiségformáló tényezők, személyiségelméletek.

K: —

ÉM: írásbeli vizsga

TS: —

KI: Atkinson, R. L., Atkinson, R. C., Smith, E. E., Bem, D. J., Hoeksema, S. (1996). *Pszichológia*. Budapest: Osiris Kiadó. Hebb, D. O. (1991). *A pszichológia alapkérdései*. Budapest: Gondolat Kiadó.

Séra L. (1998). *Általános pszichológia*. Pécs: Comenius Bt.

AI: Ádám Gy. (1987). *A megismerés csapdái*. Budapest: Magvető Kiadó.

Keményné Pálffy K. (1989). *Bevezetés a pszichológiába*. Budapest: Tankönyvkiadó.

N. Kollár K. (2004). *A pszichológia nézőpontjai, irányzatai*. In: N. Kollár K. és Szabó É. (szerk.). *Pszichológia pedagógusoknak*. Budapest: Osiris Kiadó, 15-25. o.

Sillamy, N. (1997). *Pszichológiai lexikon*. Budapest: Corvina.

Pléh Cs. (2000). *A lélektan története*. Budapest: Osiris.

PEDB 1601

N: Az iskola belső világa

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Magyar szakon kötelező.

TÁRB 0101 N: Filozófiatörténet**T:** előadás **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3**EF:** — **É:** kollokvium**TF:** Dr. Várady Zoltán **EA:** Bács Gábor**B:** Magyar szakon kötelező.**C:** A filozófiának (alapfogalmak, módszer, kérdések stb.) és a filozófia történetének a megismertetése a hallgatókkal, hozzájárulva a hallgatók szaktárgyi tanulmányaihoz, hivatásuk gyakorlásához.**TP:** A nyugati filozófia története Platóntól Wittgensteinig. A metafizika, ismeretelmélet, elmefilozófia főbb kérdései – érvek, elméletek és irányzatok. Platón idea-elmélete és az univerzálé-vita, istenbizonyítások és cáfolatok, külvilág-szkepticizmus és Descartes Cogito-érve, a test-lélek probléma, Hume oksági elmélete, szabadság és szükségyszerűség, Kant kopernikuszi fordulata, a XX. századi nyelvi fordulat.**K:** —**ÉM:** zárthelyi dolgozat**TS:**—**KI:** Andrassy Gy. (szerk.) – Filozófiatörténeti szöveg-gyűjtemény. PTE 1995.

Grayling, A.C. (szerk.) – Filozófiai kalauz. Akadémia 1997.

Steiger Kornél (szerk.) – Bevezetés a filozófiába – szöveggyűjtemény. Holnap 1992.

Warburton, N. – Bevezetés a filozófiába. Kossuth 2000.

AI:Filozófiai kisenciklopédia. A nyugati filozófiája és filozófusai. Kossuth 1993.

Farkas K, Kelemen J. – Nyelvfilozófia. Áron 2002.

Farkas K, Huoranszki F. (szerk.) – Modern metafizikai tanulmányok. Eötvös 2004.

Hamlyn, D. W. – A nyugati filozófia története. Holnap 1998.

Russell, B. – A nyugati filozófia története. Göncöl 1994.

Moderátor szak – mintatanterv - nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0601	Gazdaságpolitikai és marketing ismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZ 1401	A világ gazdasági és politikai földrajza	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOMM 0301	A kommunikációs technológiák története I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
KOMM 1801	Médiaprotokoll	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
KOMM 2601	Dramaturgiai és színészi ismeretek I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	ea	15	A	k	1.	ő	—	2
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GYKK 1101	Írásgyakorlatok I.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYKK 0301	Fotó, videó, képköltés	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
	Összesen:								28

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0602	Gazdaságpolitikai és marketing ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZ 1402	A világ gazdasági és politikai földrajza	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOME 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	A	k	2.	t	—	4
KOMM 1401	Politikai kommunikáció	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOMM 1601	Tömegkommunikációs intézmények	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOMM 2201	A kommunikáció szociál-pszichológiája	ea	30	A	k	2.	t	—	2
KOMM 2501	Reklámalezés, reklámpszichológia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
KOMM 2602	Dramaturgiai és színészi ismeretek II.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
PSZ 5001	Alkalmazott pszichológia	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
GYKK 0101	Számítógépes alkalmazások I.	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0601	Kiadói és szerkesztői ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0801	Technikai ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0901	Munkavédelmi ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 1102	Írásgyakorlatok II.	gyak	45	A	gyj	2.	t	GYKK 1101	2
	Összesen:								32

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
KOMM 2603	Dramaturgiai és színészi ismeretek III.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 2701	Általános és szakmai napi tájékozottság	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 2901	Sajtónyelv és beszédtechnika I.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3101	Vezetési és szervezési ismeretek I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
KOMM 3501	A tömegkommunikáció gazdaságtana	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3601	Jogi ismeretek, jogi és etikai kérdések a tömegkommunikációban	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3701	Műfajok a tömegkommunikációban, sajtóműfajok	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3801	Nyelv és kultúra	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3901	Általános újságírói és médiaismeretek I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
KOMM 4001	Közvélemény és piackutatás I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
GYKK 0102	Számítógépes alkalmazások II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	GYKK 0101	2
GYKK 1201	Műsorszerkesztői ismeretek	gyak	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GYKK 0501	Elektronikus újságírás I.	gyak	60	A	gyj	3.	ő	—	2
GYKK 1001	Szakmai gyakorlat I.	gyak	150	A	gyj	3.	ő	—	4
SZDM 0201	Szakedolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	1
	Összesen:								31

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
KOMM 3201	Jogi ismeretek	szem	45	A	gyj	4.	t	—	4
KOMM 3902	Általános újságírói és médiaismeretek II.	ea	30	A	k	4.	t	—	3
KOMM 2902	Sajtónyelv és beszédtechnika II.	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
KOMM 3301	Sajtóműfajok	szem	30	A	gyj	4.	t	—	3
KOMM 4002	Közvélemény és piackutatás II.	ea	30	A	k	4.	t	—	3
KOMM 3401	Élet- és pályatervezés	ea	30	A	k	4.	t	—	3
KOMM 3102	Vezetési és szervezési ismeretek II.	ea	30	A	k	4.	t	—	2
GYKK 0502	Elektronikus újságírás II.	gyak	60	A	gyj	4.	t	GYKK 0501	2
GYKK 1002	Szakmai gyakorlat II.	gyak	150	A	gyj	4.	t	—	4
SZDM 0202	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	SZDM 0201	3
	Összesen:								29

Moderátor szak – modulok

Kommunikáció									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
KOME 0101	Bevezetés a társadalmi kommunikációba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0201	A közvetlen emberi kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOME 0901	Elméletek és modellek a kommunikációról	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOMM 0301	A kommunikációs technológiák története I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
KOMM 1801	Médiaprotokoll	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
KOMM 2601	Dramaturgiai és színészi ismeretek I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
KOMM 2602	Dramaturgiai és színészi ismeretek II.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOMM 2603	Dramaturgiai és színészi ismeretek III.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZ 0601	Gazdaságpolitikai és marketing ismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZ 0602	Gazdaságpolitikai és marketing ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZ 1401	A világ gazdasági és politikai földrajza	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZ 1402	A világ gazdasági és politikai földrajza	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOME 0801	Bevezetés a tömegkommunikációba	ea	30	A	k	2.	t	—	4
KOMM 1401	Politikai kommunikáció	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOMM 1601	Tömegkommunikációs intézmények	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
KOMM 2201	A kommunikáció szociálpszichológiája	ea	30	A	k	2.	t	—	2
KOMM 2501	Reklámalemezés, reklámpszichológia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
KOMM 2701	Általános és szakmai napi tájékozottság	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3501	A tömegkommunikáció gazdaságtana	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3601	Jogi ismeretek, jogi és etikai kérdések a tömegkommunikációban	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3701	Műfajok a tömegkommunikációban, sajtóműfajok	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 3801	Nyelv és kultúra	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 2901	Sajtónyelv és beszédtechnika I.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
KOMM 2902	Sajtónyelv és beszédtechnika II.	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
KOMM 3101	Vezetési és szervezési ismeretek I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
KOMM 3102	Vezetési és szervezési ismeretek II.	ea	30	A	k	4.	t	—	2
KOMM 3901	Általános újságírói és médiaismeretek I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
KOMM 3902	Általános újságírói és médiaismeretek II.	ea	30	A	k	4.	t	—	3
KOMM 4001	Közvélemény és piackutatás I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	2
KOMM 4002	Közvélemény és piackutatás II.	ea	30	A	k	4.	t	—	3
KOMM 3201	Jogi ismeretek	szem	45	A	gyj	4.	t	—	4
KOMM 3301	Sajtóműfajok	szem	30	A	gyj	4.	t	—	3

KOMM 3401	Élet- és pályatervezés	ea	30	A	k	4.	t	—	3

Gyakorlatok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GYKK 1101	Írásgyakorlatok I.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYKK 1102	Írásgyakorlatok II.	gyak	45	A	gyj	2.	t	GYKK 1101	2
GYKK 0301	Fotó, videó, képalkotás	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYKK 0601	Kiadói és szerkesztői ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0801	Technikai ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0901	Munkavédelmi ismeretek	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0101	Számítógépes alkalmazások I.	gyak	30	A	gyj	2.	t	—	2
GYKK 0102	Számítógépes alkalmazások II.	szem	30	A	gyj	3.	ő	GYKK 0101	2
GYKK 1201	Műsorszerkesztői ismeretek	gyak	30	A	gyj	3.	ő		2
GYKK 0501	Elektronikus újságírás I.	gyak	60	A	gyj	3.	ő		2
GYKK 0502	Elektronikus újságírás II.	gyak	60	A	gyj	4.	t	GYKK 0501	2
GYKK 1001	Szakmai gyakorlat I.	gyak	150	A	gyj	3.	ő		4
GYKK 1002	Szakmai gyakorlat II.	gyak	150	A	gyj	4.	t	—	4

Általános értelmiségi képzés

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
PSZB 0201	Bevezetés a pszichológiába	Ea	15	A	k	1.	ő	—	2
PSZ 5001	Alkalmazott pszichológia	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0201	3
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	Ea	30	A	k	1.	ő	—	3

Szakdolgozat

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
SZDM 0201	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő		1
SZDM 0202	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	SZDM 0201	3

Szociális munkás szak – mintatanterv – nappali

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGB 0101	Jogi alapismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
NEÜB 0101	Társadalom egészségtan	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
PSZB 0601	Általános pszichológia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
SZMB 0101	Bevezetés a szociális munkába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TSZB 0101	A társadalom- és szociálpolitika elméleti alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
GYSZB 0201	Pszichoszociális készségfejlesztés I.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZB 0301	Információs technológia a szociális munkában	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZB 0401	Szakmai orientációs gyakorlat	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
	Összesen:								25
	Kötelezően választható								0
TESB 1001	Kondicionáló testnevelés I. (tornatermi)	szem	15	B	krit	1.	ő	—	0
TESB 1101	Kondicionáló testnevelés I. (uszodai)	szem	15	B	krit	1.	ő	—	0
	Szabadon választható								4
	Összesen:		23						29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGB 0201	Jogalkalmazás	szem	30	A	gyj	2.	t	JOGB 0101	3
NEÜB 0201	Közegészségügy és járványtan	ea	30	A	k	2.	t	—	4
PEDB 1501	Pedagógia	ea	30	A	k	2.	t	—	2
PSZB 0701	Fejlődéslélektan	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0601	3
SZMB 0201	A szociális munka elméleti alapjai	ea	30	A	k	2.	t	SZMB 0101	3
TSZB 0201	A társadalom- és szociálpolitika változásai	ea	30	A	k	2.	t	TSZB 0101	3
TÁIB 0201	Bevezetés a közgazdaságtudományba	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GYSZB 0202	Pszichoszociális készségfejlesztés II.	gyak	30	A	gyj	2.	t	GYSZB 0201	2
GYSZB 0501	Szakmai identitás fejlesztése	gyak	30	A	gyj	2.	t	GYSZB 0401	2
	Összesen:		18						25
	Kötelezően választható								0
TESB1002	Kondicionáló testnevelés II. (tornatermi)	szem	15	B	krit	2.	t	TESB 1001	0
TESB 1102	Kondicionáló testnevelés II. (uszodai)	szem	15	B	krit	2.	t	TESB 1101	0
	Szabadon választható								6
	Összesen:		25						31

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	credit
	Kötelező			A					
JOGB 0301	Jóléti jogok	ea	30	A	k	3.	ő	JOGB 0101	3
PSZB 0801	Szociálpszichológia	ea	30	A	k	3.	ő	PSZB 0701	3
SZMB 0301	Egyéni esetkezelés	ea	15	A	k	3.	ő	SZMB 0201	2
SZMB 0401	Egyéni esetkezelés módszertana	szem	30	A	gyj	3.	ő	SZMB 0201	3
TÁIB 0301	A szociális kutatás elmélete és módszerei	ea	30	A	k	3.	ő	TÁIB 0101	3
TÁIB 0401	Társadalmi problémák szociológiája	ea	30	A	k	3.	ő	TÁIB 0101	3
TSZB 0301	A szociálpolitika mint rendszer	ea	30	A	k	3.	ő	TSZB 0101	3
GYSZB 0601	Szakmai módszertani képességfejlesztés I.	gyak	30	A	gyj	3.		GYSZB 0501	3
	Összesen:								23
	Kötelezően választható								6
	Egészségtudomány a szociális munkában I.								4
NEÜB 0301	Egészségfejlesztés	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4
NEÜB 0401	Humánökológia	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4
NEÜB 0501	Egészségmagatartás pszichológiája	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4
	A szociális munka társadalmi kérdései I.								2
TÁIB 0501	Családszociológia	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
TÁIB 0601	Ifjúságszociológia	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
TÁIB 0701	Életmód szociológiája	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
	Összesen:								29

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGB 0401	Európai szociális jog	ea	30	A	k	4.	t	JOGB 0301	3
PSZB 0901	Pszichológiai módszerek a szociális munkában	szem	30	A	gyj	4.	t	PSZB 0801	3
SZMB 0501	Szociális munka családokkal	ea	15	A	k	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 0601	Szociális munka családokkal módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	SZMB 0401	3
SZMB 0701	Közösségi szociális munka	ea	15	A	k	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 0801	Közösségi szociális munka módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	SZMB 0401	3
TSZB 0401	A szociálpolitika területei és módszerei	ea	30	A	k	4.	t	TSZB 0301	3
GYSZB 0101	Jogi és igazgatási készségfejlesztés	gyak	30	A	gyj	4.	t	JOGB 0301	2
GYSZB 0602	Szakmai módszertani készségfejlesztés II.	gyak	30	A	gyj	4.	t	GYSZB 0501	3
GYSZB 0701	Szociális kutatás és feldolgozása I.	gyak	30	A	gyj	4.	t	TÁIB 0301	2
JOGB 9901	Jogszigorlat	szig		A	krit	4.	t		0
	Összesen:		18						26
	Kötelezően választható		4						5
	Egészségtudomány a szociális munkában II.								3
NEÜB 0601	Gyermekegészségügy	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0701	Gerontopszichiátria	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0801	Addiktológia	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0901	Rehabilitáció	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
	Differenciált szociális munka ismeretek I.								2
SZMB 1101	Háztartások adósságkezelése	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1201	Szociális munka munkanélküliekkel	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1301	Szociális munka fiatalok bűnelkövetőkkel	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1401	Szociális munka hajléktalanokkal	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
	Összesen:		22						31

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
SZMB 0901	Szociális csoportmunka	ea	15	A	k	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1001	Szociális csoportmunka módszertana	szem	30	A	gyj	5.	ő	SZMB 0401	3
GYSZB 0603	Szakmai módszertani képességfejlesztés III.	gyak	30	A	gyj	5.	ő	SZMB 0801	3
GYSZB 0702	Szociális kutatás és feldolgozása II.	gyak	30	A	gyj	5.	ő	GYSZB 0701	2
SZDSZB 0101	Szakedolgozati szeminárium I.	szem	30	A	gyj	5.	ő	—	8
PSZB 9901	Pszichológia szigorlat	szig		A	krit	5.	ő		0
	Összesen:								18
	Kötelezően választható								14
	Jogalkalmazás a szociális munkában								2
JOGB 0501	A munkajog alapintézményei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0601	A munkaerőpiac politika jogi eszközei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0701	Devianciák joga	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0801	A helyi demokrácia jogi keretei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0901	Családjog, élettársi jogviszony	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
	Differenciált pszichológiai ismeretek I.								2
PSZB 1001	Deviancia és pszichopatológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1101	Mentálhigiéné	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1201	Családdinamikai ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1301	Csoportdinamika	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1401	Pszichoterápiás ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
	Differenciált szociális munka ismeretek II.								2
SZMB 1501	Szociális munka drogosokkal	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1601	Szociális munka adminisztrációja	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1701	Szociális munka fogyatékkal élőkkel	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1801	Szociális munka bűnelkövetőkkel	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1901	Támogatott foglalkoztatás	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
	A szociális munka társadalmi kérdései II.								2
TÁIB 0801	Település szociológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0401	2
TÁIB 0901	Devianciák szociológiája	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0401	2
TÁIB 1001	Kvalitatív módszertan	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0301	2
	Differenciált szociálpolitikai ismeretek I.								2
TSZB 0501	Önkormányzati szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0601	Szegénység	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0701	Összehasonlító szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0801	Mai magyar szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
	Komplex modulokhoz kapcsolódóan választható tárgyak:		4				ő		4
	Összesen:								32

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYSZB 0604	Szakmai módszertani képességfejlesztés IV.	gyak	30	A	gyj	6.		SZMB 0801	2
SZDSZB 0102	Szakedolgozati szeminárium II.	szem	30	A	gyj	6.	t	SZDSZB 0101	12
	Összesen:		4						14
	Kötelezően választható		14						14
	Jogvédelem a szociális munkában								2
JOGB 1001	Gyermekvédelmi jog	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1101	Idősvédelmi jog	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1201	Fogyatékkal élők jogvédelme	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1301	A szociális jogalkalmazás és jogvédelem történeti kérdései	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1401	Ellátotti jogok	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
	Differenciált pszichológiai ismeretek II.								2
PSZB 1501	Krisisintervenció	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 1101	2
PSZB 1601	Tanácsadás módszerei	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 1001	2
PSZB 1701	Biográfiai módszerek a képességfejlesztésben	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 0901	2
PSZB 1801	Gyermekkori magatartászavarok	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 0901	2
	Differenciált szociális munka ismeretek								2
SZMB 2001	Klinikai szociális munka	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2101	Projektmunka tervezése	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2201	Mediáció a szociális munkában	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2301	Esetelemző szeminárium	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
	Differenciált szociálpolitikai ismeretek II.								2
TSZB 0901	A munka világa	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2
TSZB 1001	Romológia	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2
TSZB 1101	Civil szervezetek a szociálpolitikában	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2
TSZB 1201	Politológia	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2
	Komplex modulokhoz kapcsolódóan választható tárgyak:		6						6
	Összesen:		18						28

7. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYSZB 0801	Intenzív terepgyakorlat	gyak	555	A	gyj	7.		SZMB 0601	30
GYSZB 0802	Gyakorlatelemző szeminárium	gyak	30	A	krit	7.		SZMB 0601	0
GYSZB 0803	Szupervízió	gyak	15	A	krit	7.		SZMB 0601	0
	Összesen:								30

Szociális munkás szak – modulok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Jog								
	Kötelező								
JOGB 0101	Jogi alapismeretek	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
JOGB 0201	Jogalkalmazás	szem	30	A	gyj	2.	t	JOGB 0101	3
JOGB 0301	Jóléti jogok	ea	30	A	k	3.	ő	JOGB 0101	3
JOGB 0401	Európai szociális jog	ea	30	A	k	4.	t	JOGB 0301	3
GYSZB 0101	Jogi és igazgatási készségfejlesztés	gyak	30	A	gyj	4.	t	JOGB 0301	2
JOGB 9901	Jogszigorlat	szig		A	krit	4.	t		0
	összesen:								12
	Kötelezően választható								
	Jogalkalmazás a szociális munkában								2
JOGB 0501	A munkajog alapintézményei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301; GYSZB 0101	2
JOGB 0601	A munkaerőpiac politika jogi eszközei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0701	Devianciák joga	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0801	A helyi demokrácia jogi keretei	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
JOGB 0901	Családjog, élettársi jogviszony	szem	30	B	gyj	5.	ő	JOGB 0301	2
	Jogvédelem a szociális munkában								2
JOGB 1001	Gyermekvédelmi jog	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1101	Idősvédelmi jog	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1201	Fogyatékkal élők jogvédelme	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1301	A szociális jogalkalmazás és jogvédelem történeti kérdései	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
JOGB 1401	Ellátotti jogok	szem	30	B	gyj	6.	t	GYSZB 0101	2
	Szabadon választható								
JOGB 1501	Kriminológia	szem	30	C	gyj	1.	ő	—	2
JOGB 1601	Jogi antropológia	szem	30	C	gyj	1.	ő	—	2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Népegészségügy								
	Kötelező								
NEÜB 0101	Társadalom egészségtan	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
NEÜB 0201	Közegészségügy és járványtan	ea	30	A	k	2.	t	NEÜB 0101	4
	összesen:								8
	Kötelezően választható								
	Az egészség egyéni és társadalmi dimenziói I.								4
NEÜB 0301	Egészségfejlesztés	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4
NEÜB 0401	Humánökológia	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4
NEÜB 0501	Egészségmagatartás pszichológiája	ea	30	B	k	3.	ő	NEÜB 0201	4

	Az egészség egyéni és társadalmi dimenziói II.								3
NEÜB 0601	Gyermekegészségügy	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0701	Gerontopszichiátria	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0801	Addiktológia	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3
NEÜB 0901	Rehabilitáció	szem	30	B	gyj	4.	t	NEÜB 0201	3

kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pszichológia								
	Kötelező								
PSZB 0601	Általános pszichológia	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
PSZB 0701	Fejlődéslélektan	ea	30	A	k	2.	t	PSZB 0601	3
PSZB 0801	Szociálpszichológia	ea	30	A	k	3.	ő	PSZB 0701	3
PSZB 0901	Pszichológiai módszerek a szociális munkában	szem	30	A	gyj	4.	t	PSZB 0801	3
GYSZB 0201	Pszichoszociális készségfejlesztés I.	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZB 0202	Pszichoszociális készségfejlesztés II.	gyak	30	A	gyj	2.	t	GYSZB 0201	2
PSZB 9901	Pszichológia szigorlat	szig		A	krit	5.	ő		0
	összesen:								16
	Kötelezően választható								
	Differenciált pszichológiai ismeretek I.								2
PSZB 1001	Deviancia és pszichopatológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1101	Mentálhigiéné	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1201	Családdinamikai ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1301	Csoportdinamika	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
PSZB 1401	Pszichoterápiás ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
	Differenciált pszichológiai ismeretek II.								2
PSZB 1501	Krisisintervenció	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 1101	2
PSZB 1601	Tanácsadás módszerei	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 1001	2
PSZB 1701	Biográfiai módszerek a készségfejlesztésben	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 0901	2
PSZB 1801	Gyermekkori magatartászavarok	szem	30	B	gyj	6.	t	PSZB 0901	2
	Szabadon választható								
PSZB 1901	Autogén tréning	szem	30	C	gyj	2.	t	PSZB 0601	2
PSZB 2001	Pszichoterápia és kultúra	szem	30	C	gyj	2.	t	PSZB 0601	2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális munka								
	Kötelező								
SZMB 0101	Bevezetés a szociális munkába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
SZMB 0201	A szociális munka elméleti alapjai	ea	30	A	k	2.	t	SZMB 0101	3
SZMB 0301	Egyéni esetkezelés	ea	15	A	k	3.	ő	SZMB 0201	2
SZMB 0401	Egyéni esetkezelés módszertana	szem	30	A	gyj	3.	ő	SZMB 0201	3
SZMB 0501	Szociális munka családokkal	ea	15	A	k	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 0601	Szociális munka családokkal módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	SZMB 0401	3
SZMB 0701	Közösségi szociális munka	ea	15	A	k	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 0801	Közösségi szociális munka módszertana	szem	30	A	gyj	4.	t	SZMB 0401	3
SZMB 0901	Szociális csoportmunka	ea	15	A	k	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1001	Szociális csoportmunka módszertana	szem	30	A	gyj	5.	ő	SZMB 0401	3
GYSZB 0301	Információs technológia a szociális munkában	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZB 0401	Szakmai orientációs gyakorlat	gyak	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZB 0501	Szakmai identitás fejlesztése	gyak	30	A	gyj	2.		GYSZB 0401	2
GYSZB 0601	Szakmai módszertani készségfejlesztés I.	gyak	30	A	gyj	3.		GYSZB 0501	3
GYSZB 0602	Szakmai módszertani készségfejlesztés II.	gyak	30	A	gyj	4.	t	GYSZB 0501	3
GYSZB 0603	Szakmai módszertani készségfejlesztés III.	gyak	30	A	gyj	5.	ő	SZMB 0801	3
GYSZB 0604	Szakmai módszertani készségfejlesztés IV.	gyak	30	A	gyj	6.		SZMB 0801	2
	összesen:								43
	Kötelezően választható								6
SZMB 1101	Háztartások adósságkezelése	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1201	Szociális munka munkanélküliekkel	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1301	Szociális munka fiatalok bűnelkövetőkkel	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1401	Szociális munka hajléktalanokkal	szem	30	B	gyj	4.	t	SZMB 0401	2
SZMB 1501	Szociális munka drogosokkal	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1601	Szociális munka adminisztrációja	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1701	Szociális munka fogyatékkal élőkkel	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1801	Szociális munka bűnelkövetőkkel	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 1901	Támogatott foglalkoztatás	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
SZMB 2001	Klinikai szociális munka	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2101	Projektmunka tervezése	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2201	Mediáció a szociális munkában	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
SZMB 2301	Esetelemző szeminárium	szem	30	B	gyj	6.	t	SZMB 0401	2
	Szabadon választható								
SZMB 2401	Szociális munka a médiában	szem	30	C	gyj	1.	ő	—	2
SZMB 2501	EU-s források	szem	30	C	gyj	2.	t	—	2

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalomismeret								
	Kötelező								
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
TÁIB 0201	Bevezetés a közgazdaságtudományba	ea	30	A	k	2.	t	—	3
TÁIB 0301	A szociális kutatás elmélete és módszerei	ea	30	A	k	3.	ő	TÁIB 0101	3
TÁIB 0401	Társadalmi problémák szociológiája	ea	30	A	k	3.	ő	TÁIB 0101	3
GYSZB 0701	Szociális kutatás és feldolgozása I.	gyak	30	A	gyj	4.	t	TÁIB 0301	2
GYSZB 0702	Szociális kutatás és feldolgozása II.	gyak	30	A	gyj	5.	ő	GYSZB 0701	2
	összesen:								16
	Kötelezően választható								4
	A szociális munka társadalmi kérdései I.								2
TÁIB 0501	Családszociológia	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
TÁIB 0601	Ifjúságszociológia	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
TÁIB 0701	Életmód szociológiája	szem	30	B	gyj	3.	ő	TÁIB 0101	2
	A szociális munka társadalmi kérdései II.								2
TÁIB 0801	Település szociológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0401	2
TÁIB 0901	Devianciák szociológiája	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0401	2
TÁIB 1001	Kvalitatív módszertan	szem	30	B	gyj	5.	ő	TÁIB 0301	2
	Szabadon választható								
TÁIB 1101	Kommunikáció és társadalom	szem	30	C	gyj	2.	t	—	2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Társadalom és szociálpolitika								
	Kötelező								
TSZB 0101	A társadalom- és szociálpolitika elméleti alapjai	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	3
TSZB 0201	A társadalom- és szociálpolitika változásai	ea	30	A	k	2.	t	TSZB 0101	3
TSZB 0301	A szociálpolitika mint rendszer	ea	30	A	k	3.	ő	TSZB 0101	3
TSZB 0401	A szociálpolitika területei és módszerei	ea	30	A	k	4.	t	TSZB 0301	3
	összesen:								12
	Kötelezően választható								4
	Differenciált szociálpolitikai ismeretek I.								2
TSZB 0501	Önkormányzati szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0601	Szegénység	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0701	Összehasonlító szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2
TSZB 0801	Mai magyar szociálpolitika	szem	30	B	gyj	5.	ő	TSZB 0401	2

	Differenciált szociálpolitikai ismeretek II.									2
TSZB 0901	A munka világa	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2	
TSZB 1001	Romológia	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2	
TSZB 1101	Civil szervezetek a szociálpolitikában	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2	
TSZB 1201	Politológia	szem	30	B	gyj	6.	t	TSZB 0401	2	
	Szabadon választható									
TSZB 1301	Szociálpolitikai szakfordító szeminárium	szem	30	C	gyj	2.	t	—	2	
TSZB 1401	Magyarország társadalomtörténete	szem	30	C	gyj	2.	t	—	2	
TSZB 1501	Social policy in Hungary after the system change	szem	30	C	gyj	3.	ő	—	2	

Tanulmányi területen kívüli tárgyak

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Pedagógia								
	Kötelező								
PEDB 1501	Pedagógia	ea	30	A	k	2.	t		2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakdolgozat								
SZDSZB 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	30	A	gyj	5.	ő		8
SZDSZB 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	30	A	gyj	6.	t	SZDSZB 0101	12

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Intenzív terepgyakorlat								
GYSZB 0801	Intenzív terepgyakorlat	gyak	555	A	gyj	7.		SZMB 0601	30
GYSZB 0802	Gyakorlatalemző szeminárium	gyak	30	A	gyj	7.		SZMB 0601	0
GYSZB 0803	Szupervízió	gyak	15	A	gyj	7.		SZMB 0601	0

TESB 1001	Kondicionáló testnevelés –t.termi I.	szem	15	B	krit	1.	ő		0
TESB 1002	Kondicionáló testnevelés –t.termi II.	szem	15	B	krit	2.	t	TESB 1001	0
TESB 1101	Kondicionáló testnevelés – uszodai I.	szem	15	B	krit	1.	ő		0
TESB 1102	Kondicionáló testnevelés –uszodai II.	szem	15	B	krit	2.	t	TESB 1101	0

Komplex modulok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális munka a gyermekvédelemben komplex modul								
KMGYV 0101	Gyermekvédelmi politika	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMGYV 0102	Területi gyermekvédelem	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMGYV 0103	Intézményes gyermekvédelem	szem	30	B	gyj	6.	t	KMGYV 0101	2
GYSZB 1101	Gyermekvédelmi modulgyak.(terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMGYV 0102	3
GYSZB 1102	Gyermekvédelmi modulgyak.(labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMGYV 0102	1
	összesen:		150						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idősvédelem komplex modul								
KMID 0101	Szociálgerontológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMID 0201	Idősvédelmi ellátórendszer	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMID 0301	Szociális munka az idősvédelemben	szem	30	B	gyj	6.	t	KMID 0101	2
GYSZB 1201	Idősvédelmi modulgyakorlat (terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMID 0201	3
GYSZB 1202	Idősvédelmi modulgyakorlat (labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMID 0201	1
	összesen:		150						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Mentálhigiéné komplex modul								
KMME 0101	Egészségpszichológia	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
KMME 0201	Primer prevenció programok	szem	30	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
KMME 0301	Felnőtt pszichoterápia	szem	30	B	gyj	6.	t	KMME 0101	2
GYSZB 1301	Mentálhigiénés modulgyak. (terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMME 0101	3
GYSZB 1302	Mentálhigiénés modulgyak. (labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMME 0101	1
	összesen:		150						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális adminisztráció komplex modul								
KMSZA0101	Szociális igazgatás	szem	30	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0101	2
KMSZA0201	Informatikai ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0301	2
KMSZA0301	Dokumentáció és adminisztráció	szem	30	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	2
GYSZB 1401	Szociális adminisztráció modulgyakorlat (terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	3
GYSZB 1402	Szociális adminisztrációja modulgyakorlat (labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	1
	összesen:		150						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális ellátások szervezése komplex modul								
KMSZE 0101	Regionális és kistérségi tervezés	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMSZE 0201	Szociális menedzsment, vállalkozások	szem	30	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMSZE 0301	Nyilvánosság- és kapcsolatszervezés	szem	30	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	2
GYSZB 1501	Szociális ellátások modulgyakorlat (terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	3
GYSZB 1502	Szociális ellátások modulgyakorlat (labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	1
	összesen:		150						10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális informatika								
KMSZI 0101	Információs társadalmi és közösségi informatikai ismeretek	szem	30	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0301	2
KMSZI 0201	Információ- és tudásmenedzsment	szem	30	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0301	2
KMSZI 0301	Az integrált informatikai tájékoztató rendszer	szem	30	B	gyj	6.	t	KMSZI 0101	2
GYSZB 1601	Szociális informatika modulgyakorlat (terep)	gyak	45	B	gyj	6.	t	KMSZI 0101	3
GYSZB 1602	Szociális informatika modulgyakorlat (labor)	gyak	15	B	gyj	6.	t	KMSZI 0101	1
	összesen:		150						10

Szociális munkás szak – mintatanterv – levelező

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGBL 101	Jogi alapismeretek	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
NEÜBL0101	Társadalom egészségtan	ea	10	A	k	1.	ő	—	4
PSZBL0601	Általános pszichológia	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
SZMBL0101	Bevezetés a szociális munkába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
TÁIBL0101	Bevezetés a szociológiába	ea	8	A	k	1.	ő	—	3
TSZBL0101	A társadalom- és szociálpolitika elméleti alapjai	szem	8	A	gyj	1.	ő	—	3
GYSZBL 201	Pszichoszociális készségfejlesztés I.	gyak	12	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZBL 301	Információs technológia a szociális munkában	gyak	8	A	gyj	1.	ő	—	2
GYSZBL 401	Szakmai orientációs gyakorlat	gyak	16	A	gyj	1.	ő	—	2
	Összesen:								25
	Szabadon választható								4
	Összesen:								29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGBL 0201	Jogalkalmazás	szem	8	A	gyj	2.	t	JOGBL 0101	3
NEÜBL 0201	Közegészségügy és járványtan	ea	10	A	k	2.	t	—	4
PEDBL 1501	Pedagógia	ea	8	A	k	2.	t	—	2
PSZBL 0701	Fejlesztéslélektan	ea	8	A	k	2.	t	PSZBL 0601	3
SZMBL 0201	A szociális munka elméleti alapjai	ea	8	A	k	2.	t	SZMBL 0101	3
TSZBL 0201	A társadalom- és szociálpolitika változásai	ea	8	A	k	2.	t	TSZBL 0101	3
TÁIBL 0201	Bevezetés a közgazdaságtudományba	ea	8	A	k	2.	t	—	3
GYSZBL 0202	Pszichoszociális készségfejlesztés II.	gyak	12	A	gyj	2.	t	GYSZBL 0201	2
GYSZBL 0501	Szakmai identitás fejlesztése	gyak	12	A	gyj	2.	t	GYSZBL 0401	2
	Összesen:								25
	Szabadon választható								6
	Összesen:								31

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGBL 0301	Jóléti jogok	ea	10	A	k	3.	ő	JOGBL 0101	3
PSZBL 0801	Szociálpszichológia	ea	10	A	k	3.	ő	PSZBL 0701	3
SZMBL 0301	Egyéni esetkezelés	ea	4	A	k	3.	ő	SZMBL 0201	2
SZMBL 0401	Egyéni esetkezelés módszertana	szem	8	A	gyj	3.	ő	SZMBL 0201	3
TÁIBL 0301	A szociális kutatás elmélete és módszerei	ea	10	A	k	3.	ő	TÁIBL 0101	3
TÁIBL 0401	Társadalmi problémák szociológiája	ea	10	A	k	3.	ő	TÁIBL 0101	3
TSZBL 0301	A szociálpolitika mint rendszer	ea	10	A	k	3.	ő	TSZBL 0101	3
GYSZBL 0601	Szakmai módszertani készségfejlesztés I.	gyak	12	A	gyj	3.		GYSZBL 0501	3
	Összesen:								23
	Kötelezően választható								6
	Egészségtudomány a szociális munkában I.								4
NEÜBL 0301	Egészségfejlesztés	ea	8	B	k	3.	ő	NEÜBL 0201	4
NEÜBL 0401	Humánökológia	ea	8	B	k	3.	ő	NEÜBL 0201	4
NEÜBL 0501	Egészségmagatartás pszichológiája	ea	8	B	k	3.	ő	NEÜBL 0201	4
	A szociális munka társadalmi kérdései I.								2
TÁIBL 0501	Családszociológia	szem	8	B	gyj	3.	ő	TÁIBL 0101	2
TÁIBL 0601	Ifjúságszociológia	szem	8	B	gyj	3.	ő	TÁIBL 0101	2
TÁIBL 0701	Életmód szociológiája	szem	8	B	gyj	3.	ő	TÁIBL 0101	2
	Összesen:								29

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
JOGBL 0401	Európai szociális jog	ea	10	A	k	4.	t	JOGBL 0301	3
PSZBL 0901	Pszichológiai módszerek a szociális munkában	szem	10	A	gyj	4.	t	PSZBL 0801	3
SZMBL 0501	Szociális munka családokkal	ea	4	A	k	4.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 0601	Szociális munka családokkal módszertana	szem	8	A	gyj	4.	t	SZMBL 0401	3
SZMBL 0701	Közösségi szociális munka	ea	4	A	k	4.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 0801	Közösségi szociális munka módszertana	szem	8	A	gyj	4.	t	SZMBL 0401	3
TSZBL 0401	A szociálpolitika területei és módszerei	ea	10	A	k	4.	t	TSZBL 0301	3
GYSZBL 0101	Jogi és igazgatási készségfejlesztés	gyak	12	A	gyj	4.	t	JOGBL 0301	2
GYSZBL 0602	Szakmai módszertani készségfejlesztés II.	gyak	16	A	gyj	4.	t	GYSZBL 0501	3
GYSZBL 0701	Szociális kutatás és feldolgozása I.	gyak	16	A	gyj	4.	t	TÁIBL 0301	2
JOGBL 9901	Jogszigorlat	szig		A	krit	4.	t		0
	Összesen:								26
	Kötelezően választható								5
	Egészségtudomány a szociális munkában II.								3
NEÜBL 0601	Gyermekegészségügy	szem	8	B	gyj	4.	t	NEÜBL 0201	3
NEÜBL 0701	Gerontopszichiátria	szem	8	B	gyj	4.	t	NEÜBL 0201	3
NEÜBL 0801	Addiktológia	szem	8	B	gyj	4.	t	NEÜBL 0201	3
NEÜBL 0901	Rehabilitáció	szem	8	B	gyj	4.	t	NEÜBL 0201	3
	Differenciált szociális munka ismeretek I.								2
SZMBL 1101	Háztartások adósságkezelése	szem	8	B	gyj	4.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 1201	Szociális munka munkanélküliekkel	szem	8	B	gyj	4.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 1301	Szociális munka fiatalkorú bűnelkövetőkkel	szem	8	B	gyj	4.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 1401	Szociális munka hajléktalanokkal	szem	8	B	gyj	4.	t	SZMBL 0401	2
	Összesen:								31

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
SZMBL 0901	Szociális csoportmunka	ea	4	A	k	5.	ő	SZMBL 0401	2
SZMBL 1001	Szociális csoportmunka módszertana	szem	8	A	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	3
GYSZBL 0603	Szakmai módszertani készségfejlesztés III.	gyak	16	A	gyj	5.	ő	SZMBL 0801	3
GYSZBL 0702	Szociális kutatás és feldolgozása II.	gyak	12	A	gyj	5.	ő	GYSZBL 0701	2
SZDSZBL 0101	Szakedolgozati szeminárium I.	szem		A	gyj	5.	ő	—	8
PSZBL 9901	Pszichológia szigorlat	szig		A	krit	5.	ő		0
	Összesen:								18
	Kötelezően választható								14
	Jogalkalmazás a szociális munkában								2
JOGBL 0501	A munkajog alapintézményei	szem		B	gyj	5.	ő	JOGBL 0301	2
JOGBL 0601	A munkaerőpiac politika jogi eszközei	szem		B	gyj	5.	ő	JOGBL 0301	2
JOGBL 0701	Devianciák joga	szem		B	gyj	5.	ő	JOGBL 0301	2
JOGBL 0801	A helyi demokrácia jogi keretei	szem		B	gyj	5.	ő	JOGBL 0301	2
JOGBL 0901	Családjog, élettársi jogviszony	szem		B	gyj	5.	ő	JOGBL 0301	2
	Differenciált pszichológiai ismeretek I.								2
PSZBL 1001	Deviancia és pszichopatológia	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZBL 0901	2
PSZBL 1101	Mentálhigiéné	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZBL 0901	2
PSZBL 1201	Családdinamikai ismeretek	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZBL 0901	2
PSZBL 1301	Csoportdinamika	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZBL 0901	2
PSZBL 1401	Pszichoterápiás ismeretek	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZBL 0901	2
	Differenciált szociális munka ismeretek II.								2
SZMBL 1501	Szociális munka drogosokkal	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	2
SZMBL 1601	Szociális munka adminisztrációja	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	2
SZMBL 1701	Szociális munka fogyatékkal élőkkel	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	2
SZMBL 1801	Szociális munka bűnelkövetőkkel	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	2
SZMBL 1901	Támogatott foglalkoztatás	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMBL 0401	2
	A szociális munka társadalmi kérdései II.								2
TÁIBL 0801	Település szociológia	szem	8	B	gyj	5.	ő	TÁIBL 0401	2
TÁIBL 0901	Devianciák szociológiája	szem	8	B	gyj	5.	ő	TÁIBL 0401	2
TÁIBL 1001	Kvalitatív módszertan	szem	8	B	gyj	5.	ő	TÁIBL 0301	2
	Differenciált szociálpolitikai ismeretek I.								2
TSZBL 0501	Önkormányzati szociálpolitika	szem	8	B	gyj	5.	ő	TSZBL 0401	2
TSZBL 0601	Szegénység	szem	8	B	gyj	5.	ő	TSZBL 0401	2
TSZBL 0701	Összehasonlító szociálpolitika	szem	8	B	gyj	5.	ő	TSZBL 0401	2
TSZBL 0801	Mai magyar szociálpolitika	szem	8	B	gyj	5.	ő	TSZBL 0401	2
	Komplex modulokhoz kapcsolódóan választható tárgyak:						ő		4
	Összesen:								32

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYSZBL 0604	Szakmai módszertani képességfejlesztés IV.	gyak	12	A	gyj	6.		SZMBL 0801	2
SZDSZBL 0102	Szakedzői szeminárium II.	szem		A	gyj	6.	t	SZDSZBL 0101	12
	Összesen:								14
	Kötelezően választható								14
	Jogvédelem a szociális munkában								2
JOGBL 1001	Gyermekvédelmi jog	szem	8	B	gyj	6.	t	GYSZBL 0101	2
JOGBL 1101	Idősvédelmi jog	szem	8	B	gyj	6.	t	GYSZBL 0101	2
JOGBL 1201	Fogyatékkal élők jogvédelme	szem	8	B	gyj	6.	t	GYSZBL 0101	2
JOGBL 1301	A szociális jogalkalmazás és jogvédelem történeti kérdései	szem	8	B	gyj	6.	t	GYSZBL 0101	2
JOGBL 1401	Ellátotti jogok	szem	8	B	gyj	6.	t	GYSZBL 0101	2
	Differenciált pszichológiai ismeretek II.								2
PSZBL 1501	Krisisintervenció	szem	8	B	gyj	6.	t	PSZBL 1101	2
PSZBL 1601	Tanácsadás módszerei	szem	8	B	gyj	6.	t	PSZBL 1001	2
PSZBL 1701	Biográfiai módszerek a képességfejlesztésben	szem	8	B	gyj	6.	t	PSZBL 0901	2
PSZBL 1801	Gyermekkori magatartászavarok	szem	8	B	gyj	6.	t	PSZBL 0901	2
	Differenciált szociális munka ismeretek								2
SZMBL 2001	Klinikai szociális munka	szem	8	B	gyj	6.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 2101	Projekt munka tervezése	szem	8	B	gyj	6.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 2201	Mediáció a szociális munkában	szem	8	B	gyj	6.	t	SZMBL 0401	2
SZMBL 2301	Esetelemző szeminárium	szem	8	B	gyj	6.	t	SZMBL 0401	2
	Differenciált szociálpolitikai ismeretek II.								2
TSZBL 0901	A munka világa	szem	8	B	gyj	6.	t	TSZBL 0401	2
TSZBL 1001	Romológia	szem	8	B	gyj	6.	t	TSZBL 0401	2
TSZBL 1101	Civil szervezetek a szociálpolitikában	szem	8	B	gyj	6.	t	TSZBL 0401	2
TSZBL 1201	Politológia	szem	8	B	gyj	6.	t	TSZBL 0401	2
	Komplex modulokhoz kapcsolódóan választható tárgyak:								6
	Összesen:								28

7. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GYSZB 0801	Intenzív terepgyakorlat	gyak	180	A	gyj	7.		SZMB 0601	30
GYSZB 0802	Gyakorlatelemző szeminárium	gyak	12	A	krit	7.		SZMB 0601	0
GYSZB 0803	Szupervízió	gyak	8	A	krit	7.		SZMB 0601	0
	Összesen:								30

Komplex modulok

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális munka a gyermekvédelemben komplex modul								
KMGYV 0101	Gyermekvédelmi politika	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMGYV 0102	Területi gyermekvédelem	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMGYV 0103	Intézményes gyermekvédelem	szem	8	B	gyj	6.	t	KMGYV 0101	2
GYSZB 1101	Gyermekvédelmi modulgyak.(terep)	gyak	20	B	gyj	6.	t	KMGYV 0102	3
GYSZB 1102	Gyermekvédelmi modulgyak.(labor)	gyak	4	B	gyj	6.	t	KMGYV 0102	1
	összesen:								10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idősvédelem komplex modul								
KMID 0101	Szociálgerontológia	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMID 0201	Idősvédelmi ellátórendszer	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMID 0301	Szociális munka az idősvédelemben	szem	8	B	gyj	6.	t	KMID 0101	2
GYSZB 1201	Idősvédelmi modulgyakorlat (terep)	gyak	20	B	gyj	6.	t	KMID 0201	3
GYSZB 1202	Idősvédelmi modulgyakorlat (labor)	gyak	4	B	gyj	6.	t	KMID 0201	1
	összesen:								10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Mentálhigiéné komplex modul								
KMME 0101	Egészségpszichológia	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
KMME 0201	Primer prevenció programok	szem	8	B	gyj	5.	ő	PSZB 0901	2
KMME 0301	Felnőtt pszichoterápia	szem	8	B	gyj	6.	t	KMME 0101	2
GYSZB 1301	Mentálhigiénés modulgyak. (terep)	gyak	20	B	gyj	6.	t	KMME 0101	3
GYSZB 1302	Mentálhigiénés modulgyak. (labor)	gyak	4	B	gyj	6.	t	KMME 0101	1
	összesen:								10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális adminisztráció komplex modul								
KMSZA0101	Szociális igazgatás	szem	8	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0101	2
KMSZA0201	Informatikai ismeretek	szem	8	B	gyj	5.	ő	GYSZB 0301	2
KMSZA0301	Dokumentáció és adminisztráció	szem	8	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	2
GYSZB 1401	Szociális adminisztráció modulgyakorlat (terep)	gyak	20	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	3
GYSZB 1402	Szociális adminisztrációja modulgyakorlat (labor)	gyak	4	B	gyj	6.	t	KMSZA0101	1
	összesen:								10

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szociális ellátások szervezése komplex modul								
KMSZE 0101	Regionális és kistérségi tervezés	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMSZE 0201	Szociális menedzsment, vállalkozások	szem	8	B	gyj	5.	ő	SZMB 0401	2
KMSZE 0301	Nyilvánosság- és kapcsolatszervezés	szem	8	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	2
GYSZB 1501	Szociális ellátások modulgyakorlat (terep)	gyak	20	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	3
GYSZB 1502	Szociális ellátások modulgyakorlat (labor)	gyak	4	B	gyj	6.	t	KMSZE 0201	1
	összesen:								10

Szociális munkás szak - tantárgyak

GYSZB 0101 **N: Jogi és igazgatási készségfejlesztés**
T: gyakorlat **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Nagy Janka Teodóra, dr. Tormási Anita
B: Szociális munkás szakon kötelező.
C: A tantárgyelem elsődleges célja: azon készségek kialakítása/fejlesztése, melyek által a hallgató komplex módon tudja szemlélni és kezelni a mindennapi életben felmerülő, jogi ismereteket is igénylő problémákat, feltárni a köznapi és a jogászai gondolkodásmód közötti különbségeket, rámutatni arra, hogy milyen problémák forrása lehet a nem kellő alaposággal ismert, helytelenül használt/értelmezett jogi nyelvezet, egyben segítséget nyújtani a precíz, mégis érthetően jogi nyelvhasználathoz, azoknak a technikáknak az elsajátíttatása, amelyek a gyors és hatékony jogalkalmazást segítik elő, a jogalkalmazói szervezetrendszer áttekintése, az egyes szervtípusok jellegzetességeire való rámutatással, a hallgatók figyelmének felhívása az elérendő cél érdekében helyesen kiválasztott stratégia fontosságára a jogi problémákkal történő szembesülés esetén, a szociális munkás kompetenciahatárainak tudatosítása a jog területén.
TP: A készségfejlesztés területei: Jogszabálykeresés – hagyományos; Jogszabálykeresés – számítógépes; A tényállás megállapítása; A jogszabály értelmezése; A döntéshozatal; Jog- és érdekérvényesítés a szociális ellátórendszerben (igazgatás, kommunikációs, stb. készségek)
Témakörök: A készségfejlesztés során a joganyag tekintetében az előző félévek anyagára alapoz a tantárgyelem.
K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.
ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos, a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a félév folyamán kiadott feladatok teljesítése, valamint a feldolgozott témák és megjelölt szempontok, elsajátított készségek alapján egy tájékoztató levél sikeres megírása.
TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok
KI: Nagy Janka Teodóra: Szociális jog. WJLF Budapest, 2004.
A tantárgyelem témáihoz kapcsoló hatályos jogszabályok.
AI: Bíró Endre: Magyar jogi kishozár. Budapest, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1996.
Alkotmánytan (Szerk.: Kukorelli István) Budapest, Osiris, 1995.
A helyi rendeletalkotás tapasztalatai. In: dr. Kiss László-dr. Tömböly Tamás: Szociális ellátások és támogatások. Jegyzők dokumentumtára 4. Pécs, 1996. 9-18.
Brdárné dr. Illés Zsuzsanna-Hidasi Tiborné-Ruminé Szijártó Ildikó-dr. Zentai László: Szociális-jóléti ismeretek. Szókratész Közgazdasági Akadémia. Budapest, 2003.
Szekeresné dr. Makra Ibolya: Közigazgatási és jogi ismeretek. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Budapest, 2004.

GYSZB 0201 N: Pszichoszociális készségfejlesztés I.

T: gyakorlat **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr Lovász Zsuzsa **EA:** Dr Sebestyénné Horváth Mariann,
Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A résztvevő hallgatók személyiségének és közösségi életének fejlesztése, valamint a résztvevők arra való buzdítása, hogy merjenek és akarjanak önálló, gondolkodó emberekké válni, olyanokká, akik saját véleményrel és célokkal rendelkeznek, és azokért küzdeni is képesek. A kurzus célja továbbá, hogy olyan készségekkel rendelkezzenek a hallgatók, melyeket a szociális munka során hasznosíthatnak. Pl.: empátia, a másik elfogadása, tolerancia, stb.

TP: Önismereti játékok, bizalomfejlesztő gyakorlatok, közösségfejlesztő gyakorlatok, Verbális és nem verbális kommunikációt fejlesztő játékok. Elsajátítandó készségek: Tolerancia, kommunikáció, empátia, önreflektivitás, stb.

K: óralátogatás, nyitottság, aktív részvétel

ÉM: órai aktivitás, és a kurzust záró házi dolgozat

GYSZB 0202 N: Pszichoszociális készségfejlesztés II.

T: gyakorlat **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: GYSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr Lovász Zsuzsa **EA:** Dr Sebestyénné Horváth Mariann,
Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy fejlessze a hallgató kommunikációját, empátiáját, toleranciáját, konfliktuskezelő képességét, gyakorolja ezeket játékos helyzetekben. Cél továbbá, hogy olyan készségekkel rendelkezzenek a hallgatók, melyeket a szociális munka során hasznosíthatnak, felkészültek legyenek a pályán várható interperszonális eseményekre.

Valamint a pszichoszociális készségfejlesztés I. című kurzuson elsajátított készségek megerősítése és továbbfejlesztése.

TP: Önismereti játékok, bizalomfejlesztő gyakorlatok, közösségfejlesztő gyakorlatok, Verbális és nem verbális kommunikációt fejlesztő játékok.

Elsajátítandó készségek: Tolerancia, kommunikáció, empátia, önreflektivitás, stb.

K: óralátogatás, nyitottság, aktív részvétel

ÉM: órai aktivitás, és a kurzust záró házi dolgozat

TS:

GYSZB 0301 N: Információs technológia a szociális munkában
T: gyakorkat **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Prof. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit, Kocsis Erzsébet,
 Kőszegi Erika, Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Cél, hogy a hallgatók megismerjék és használni tudják a felsőfokú oktatás és a szociális munka szempontjából szükséges technikai eszközöket és az azok nyújtotta információs lehetőségeket, valamint elsajátítsanak olyan készségeket, amelyekkel kommunikációs és előadó technikájuk eredményessé válik.

TP: Alapvető technikai- és stílusismeretek a dolgozatok, referátumok, előadások, hivatalos dokumentumok, prezentációk használatához. A könyvtár és az internet használatának ismerete szakmai anyagok kereséséhez, bibliográfia készítéshez, információszerzéshez. A tudományos írásművekkel (évfolyamdolgozat, szakdolgozat, esettanulmány, stb.), hivatalos iratokkal szemben támasztott követelmények, azok általános szabályai. Prezentációk, bemutató anyagok, ábrázoló módszerek ismertetése. A telefonos, internetes, interperszonális kapcsolatok szabályai, módozatai. A pályázatok, közérdekű információk elérhetőségeinek ismerete. Érdekérvényesítő dokumentumok (beadványok, kérelmek, ösztöndíj, pályázati anyagok, szakmai önéletrajz) készítésének sajátosságai.

K: referátum készítése írásban (pl. Power point) és bemutatása szóban, aktív részvétel a foglalkozásokon

ÉM: írásbeli / szóbeli prezentáció

TS: Könyvtár, internet, (általános számítógép használat – e helyett inkább: számítógépes terem), Tanulósobában elhelyezett segédanyagok, dokumentumok

KI: az oktatók által készített segédanyagok, minták

AI: Kiss- Molnár: Az informatika alapjai – Prezentáció és grafika (Műszaki Könyvkiadó, 2001)

Ralf Steinmetz: Multimédia. Bevezetés és alapok (Springer Tudományos Kiadó, 1998)

Berke-Hegedűs-Kelemen-Szabó: Digitális képfeldolgozás és alkalmazásai (Keszthelyi Akadémia Alapítvány, 1998)

Marco Cantu: Delphi 3 (Kiskapu Kft, 1998)

Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula, Bp. 1994

Forgas, Joseph P: A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat - Kairosz Kiadó, 1997

Fercsik Erzsébet – Raács Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Korvina Nova Kiadó, Bp. 1999.

Allan Pease: Testbeszéd. Park, Bp. 1991.

Görög Ibolya: Mindennapi maceráink. Athenaeum 2000 Kiadó, Bp. 2000

GYSZB 0401

N: Szakmai orientációs gyakorlat

T: gyakorlat

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád

EA: Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek a mai magyar szociálpolitikai rendszernek a városban és a városkörnyéken fellelhető intézményeibe, a szociális munka tényleges vagy lehetséges színtereibe; kiegészítse a főiskolán folyó elméleti képzést, mely során a hallgatók saját tapasztalataik segítségével ismerhetik meg a szociális gondokat, a szolgáltatások módjait.

TP: A hallgatónak az alábbi kérdésekre kell választ keresnie a gyakorlata során:

Az adott intézmény helye a szociálpolitika rendszerében, céljai, feladatai az alapszolgáltatásban, a szakellátásban, infrastruktúrája, ideológiája saját működéséről. Belső erőforrásai, munkakapcsolatai más intézményekkel, szakemberekkel. A szociális munka/munkás jellemzői az intézményben (számuk, feladataik, alkalmazott munkaformák, alkalmazott szerepek, szakmai fejlődési, szupervíziós lehetőségek, helye a szakmai teamben). Az intézmény kliensei, jellemző problémák, a célcsoportra vonatkozó szociálpolitikai rendelkezések. A hallgató megismeri a város ellátórendszerének egy jelentős szeletét, képet kap a szociális problémák kezelésének módozatairól.

K: A hallgatók forgószínpad-szerűen összesen 12 intézményről gyűjtenek információt, végeznek résztvevő megfigyelést. A gyakorlaton való részvétel kötelező, arról mulasztani nem lehet.

ÉM: házi dolgozat egy kiválasztott intézmény elemzéséről

TS: szempontrendszer a Tanulószobán

KI: az egyes intézmények publikus dokumentációi
törvények (1993. évi III., 1997. évi XXXI., 1998. évi XXVI.)

Gosztonyi Géza – Pik Katalin: A szociális munka szótára

Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete, Budapest, 1998.

AI: az intézményekben ajánlott irodalmak, a dolgozat témájához kapcsolódó tanulmányok, szakanyagok

GYSZB 0501

N: Szakmai identitás fejlesztése

T: gyakorlat

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: GYSZB 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád

EA: Kocsis Erzsébet, Kőszegi Erika, Jankó Judit, Szabados Ágota, Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatóban kialakítsa az elköteleződést a választott szakma értékeinek képviselőit a szociális segítő gyakorlatban és a közéletben egyaránt, segítse a szakmával való azonosulást, kielégítse odatartozási-csatlakozási és önmeghatározási szükségletet.

TP: TP A kurzus tudást, értéket, érzelmi ragaszkodást és cselekvési irányt kíván nyújtani az abban résztvevőknek. A kidolgozott és vállalt identitás megőrzése erőfeszítést, több-kevesebb feszültséggel járó döntéseket, folyamatos önreflexiót igényel. E folyamat moderálására az alábbiakat vetjük össze és elemezzük: gyakorlati tapasztalatok a szociális munka mindennapi megvalósulásából (1-1 klienscsoport és az őket ellátó intézmény mélyebb megismerése); játék- és dokumentumfilmek a társadalom kirekesztettjeiről, a szakma dilemmáiról; szépirodalmak és tanulmányok a szakmában megjelenő értékekről és szerepekről. A hallgató képessé válik arra, hogy felismerje: a szakma napi kihívásainak csak akkor tud megfelelni, ha megóvja és megvalósítja az alapvető elköteleződésekből született identitását.

K: folyamatos és aktív részvétel a gyakorlatokon, referátum és vitavezetés, házi dolgozat, a hiányzás nem megengedett

ÉM: referátum és házi dolgozat, órai aktivitás

TS: Tanulósobán elhelyezett esettanulmányok, szépirodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek

KI: Videofilmek: „Legyetek jók, ha tudtok!”, „Útvesztőben”, „Nincstelenek”, „A szociális munkás”, „Isten áldása a gyermekén”

Bárdos Kata: Példatár Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület és a Terézvárosi Segítő Alapítvány, Bp, 1992.

Folyóiratokban megjelenő esettanulmányok: Esély, Háló, Kapocs, Család- gyermek - ifjúság Szociális Munka Alapítvány kiadványai

AI: Wallant, Lewis: A zálogos Európa Kiadó, Budapest, 1980.

Updike, John: Szegényházi vásár Szépirodalmi Kiadó, Budapest, 1983.

Frick, Lennart: És rajta ki segít? Európa, Budapest, 1980.

Lewis, Oscar: Sánchez gyermekei Európa, Budapest, 1986.

Konrád György: A látogató Magvető, Budapest, 1988.

Diósi Ágnes: Hetediziglen Kozmosz, Budapest, 1984.

Viviane Villamont: Kisdarázs Európa Könyvkiadó, 1982.

GYSZB 0601**N: Szakmai módszertani készségfejlesztés I.****T:** gyakorlat**MF:** 3.**F:** 3-5.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** GYSZB 0501**É:** gyakorlati jegy**TF:** Prof. Dr. Baráth Árpád**EA:** Kocsis Erzsébet, Kőszegi Erika,
Jankó Judit, Szabados Ágota, Varga István**B:** Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja olyan készségek erősítése (fejlesztése), amelyek révén a hallgató alkalmassá válik saját tapasztalatainak és általában a szociális munka folyamatának intellektuális elemzésére, illetve alkalmassá válik interperszonális kapcsolatainak gyakorlására, az erőforrások felkutatására és használására. Célja olyan személyiségjegyek megerősítése, amelyek a szociális munka hatékony végzése érdekében elengedhetetlenek. Fontos, hogy hozzájáruljon a gyakorlat természetének tisztázásához, a leendő szociális munkások gyakorlat által megkövetelt készségeinek fejlesztéséhez.

TP: Feladata a szociális szakmai fejlődés elősegítése, a szakmai szerep differenciálódására és integrálódására, a több szempontú rálátásra törekvő, szakmai kontextusban történő intenzív tanulás. A kurzus készségeket, értékeket fejleszt. A személyi és szakmaközi értékek gyakorlati szimulációjával, a szociális munka beavatkozási folyamatának megértéséhez, elemzéséhez és kivitelezéséhez szükséges kognitív és kapcsolatépítő készségekre koncentrációval tisztázzuk a gyakorlat természetét. A helyzetgyakorlatokat, szerepjátékokat - amelyekben a résztvevők gyakorolhatják, fejleszthetik a szociális kontaktusok során, illetőleg leendő munkájuk során alkalmazott készségeiket - a gyakorlatvezető irányításával a csoporttagok állítják össze. A gyakorlatok száma, jellege és a haladás tempója mindig rugalmasan alkalmazkodik az adott csoport aktuális érdeklődéséhez, teljesítményéhez úgy, hogy a tervezett témakörök mindegyike megtárgyalásra kerüljön. A szociális készségfejlesztés gyakorlat során fokozatosan egyre komplexebbé váló feladatok begyakorlására, modellezésére kerül sor. Összetett, akár több szereplős helyzetgyakorlatokat is konstruálunk, kitalált vagy a korábbiakban megismert helyzetek megoldásának lehetőségeit keressük, dolgozzuk ki. A gyakorlatok egyes fázisaiban spontán kerülnek elő olyan helyzetek, amelyek kapcsolódnak a megtervezett témakörökhöz.

K: folyamatos és aktív részvétel a gyakorlatokon, a hiányzás nem megengedett**ÉM:** órai aktivitás**TS:** Tanulósobán elhelyezett esettanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek**KI:** Bányai E.-Szabó L.-Tánczos É.: Az esetmunka folyamata. In.: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak. 97.p.-137.p., Budapest, 1998.

Talyigás Katalin: Változásmenedzselés a szociális munkában. (ua.) 29.p.-49.p.

Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában. (ua.) 50.p.-83.p.

AI: Folyóiratokban megjelenő esettanulmányok:

Esély, Háló, Kapocs, Család, gyermek, ifjúság, Szociális munka

GYSZB 0602 N: Szakmai módszertani készségfejlesztés II.

T: gyakorlat **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: GYSZB 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Lovász Zsuzsa **EA:** Dr. Lovász Zsuzsa, Mayer Krisztina
Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A gyakorlat során a hallgatók megismerik az interjúkészítés folyamatának alapelveit. Strukturált tanulási gyakorlat révén olyan kommunikációs alapképességek birtokába jutnak, amelyek révén képessé válnak a kliens problémájának azonosítására és a megoldás irányába mutató újradefiniálására.

TP: A kurzus tapasztalati tanulás révén hozzásegíti a hallgatókat az összpontosítás és követés, a hatékony kérdezés, az érzés visszatükrözése, a tartalmi visszatükrözés, az információ strukturálása, az érzés közlése és a közvetlenség, a hatékony konfrontáció, az én-feltárás, az információ és cselekvés strukturálása, az egész összeillesztése képességeinek elsajátításához. A hallgatók a rész-képességek elsajátítása során képessé válnak az egyéni stílus kialakítására.

K: az interjúkészítés folyamatának kics csoportos laborgyakorlatok keretében történő demonstrálása

ÉM: referátumok, interjúkészítés

TS: gyűjtemény: Ivey: Az interjúkészítés lényege

KI:

AI:

GYSZB 0603 N: Szakmai módszertani készségfejlesztés III.

T: gyakorlat **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: SZMB 0801 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy egy adott közösség megismerése, módszeres elemzése révén a hallgatók képessé váljanak az azonos problémával küszködő emberek közösségeinek megszervezésére, szociális akciók kezdeményezésére és a kivitelezésben való részvételre.

TP: Az elméleti órákon tanultak résztvevő gyakorlása egy közösségi problémára fókuszálva:

- az adott közösség szükségletének felmérése és értékelése; - diagnóziskészítés, majd programszervezés; - a témától függően részvétel (érték- és érdekközvetítő, érdekérvényesítő szereppel) a politika alakításában - különböző testületek, bizottságok ülésein; - a pénzalap-gyűjtés módszereinek feltérképezése, az abban való részvétel; - a nyilvánosság használata a probléma és a program bemutatására.

K: A gyakorlaton való aktív részvétel, érdeklődés, a munka továbbvitelét elősegítő ötletek, javaslatok. Az erőforrások mobilizálásakor tanúsított kapcsolatteremtő képesség, érdekérvényesítő, érdekképviselő szerep, konfrontálódó képesség, kompromisszumkészség. A vállalt feladatok (határidőre történő) teljesítése. Hiányzás csak igazolt esetben lehetséges. A hallgató képessé válik a team-munkára egy program megtervezése és a kivitelezésben való munkálkodása révén.

ÉM: a részfeladatok elvégzése

TS: a hallgatók érdeklődésének és az adott témának megfelelő esetleírások, dokumentációk

KI: nem tartozik hozzá kötelező olvasmány

AI: a témától függő esetleírások, dokumentációk, jogszabályok

GYSZB 0604 N: Szakmai módszertani készségfejlesztés IV.**T:** gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** SZMB 0801 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Baráth Árpád **EA:** Szabados Ágota Ilona, Lovász Zsuzsa, Horváth Marianna**B:** Szociális munkás szakon kötelező.

C: A csoportban zajló kommunikáció módszertani szerepének, jelentőségének, hatásának tudatosítása, valamint a kommunikáció, az effektív és irányítási területen szükséges csoportvezetői készségek növelése. A szociális csoportmunka sajátos kompetenciahatárainak további tisztázása, a reziliens szerepműködés gyakorlása, módszertani jártasság erősítése. A helyzetgyakorlatok előkészítése és megbeszélése alkalmával a team munka, az esetmegbeszélés gyakorlatának fejlesztése. A csoportvezetéshez szükséges multikulturális szemlélet, a konfliktus, a másság toleráns kezelésének tudatosabbá tétele.

TP: Laborhelyzetben, csoportos szerepjáték keretei között – a hallgatói kiscsoport döntése alapján választott témájú, típusú - konkrét szociális csoportműködést modellálva zajlanak a foglalkozások. Az elsajátított módszertani ismeretekre építve, közösen kialakított tervezet végrehajtásával, a tapasztalatok szakaszos megbeszélésével, valamint a különböző szerepek betöltése által integrálódik, gyakorlati aspektussal növekszik a hallgató csoportmunkáról szerzett módszertani ismerete, kompetenciája erősödik. Továbbá lehetővé válik: a csoportvezetői szerepben a csoportvezetéshez szükséges készségek, technikák gyakorlása, kompetencia kontrollálása; a konkrét csoporttagi szerepek által a segítséget kérő iránti empátia növekedése, előítéletek kezelése; a csoport fejlődés különböző szakaszaiban, az egyes foglalkozásokon a csoportcél fókuszban tartása jelentőségének tudatosodása; a csoport eszközjellegének felismerése, megértése a probléma megoldásában; a megfigyelő, az értékelő, az elemző szerepek vonatkozásában a jártasság megszerzése.

K: A megbeszélte szempontok alapján az egyes konkrét szerepre felkészülés - óráról órára – a folytonosság, a folyamat jelleg, a koherencia biztosításával. Az órán való aktív, kompetens közreműködés.

ÉM: Órai munka és otthoni dolgozat: csoportkarakter-szerep kérdőív alapján önértékelés**TS:** Tanulószoba**KI:** Csoport – pszichoterápia- Szöveggyűjtemény CSAKIT é Csoport- pszichoterápiás Egyesület 1993**AI:** Benedek: Játék és pszichoterápia Animula Bp. 1992

Nonverbális pszichoterápiák Animula MPT 1991

GYSZB 0701 N: Szociális kutatás és feldolgozása I.

T: gyakorlat **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: TÁIB 0301 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A szociológiai kutatás alapjainak és módszereinek elméleti megismerése után a tanultak gyakorlati alkalmazása önálló kutatási feladat keretében.

TP: Felkészülés egy önálló szociológiai kutatásra, majd a kutatás elvégzése: elméleti megalapozás (szakirodalmi tájékozódás, hipotézisalkotás, kutatási terv készítés, konceptualizálás és operacionalizálás, a mérőeszköz elkészítése, a mintavétel módjának kidolgozása), és a megfigyelés elvégzése (mérés, empirikus adatgyűjtés), valamint az adatok feldolgozása, elemzése és következtetések megfogalmazása. **KÖ:** A hallgató elméleti ismereteit a gyakorlatba átültetve legyen képes egy önálló kutatás megtervezésére és elvégzésére.

K: A szemináriumokon való aktív részvétel, kisdolgozat készítése.

ÉM:

TS: A tanulószobában közzétett segédanyagok

KI: Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

Gerő Zsuzsa–Hrubos Ildikó: Az empirikus szociológiai kutatás módszerei. .

Giddens, A.: Szociológia. Osiris. Bp.

Róbert Péter (szerk.): Eszközök és módszerek. Rétegződés-modell vizsgálat. MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete. Bp.

Varga István: Szöveggyűjtemény az empirikus szociológia módszertanához.

AI:

GYSZB 0702 N: Szociális kutatás és feldolgozása II.

T: gyakorlat **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: GYSZB 0701 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A szociológiai kutatás alapjainak és módszereinek elméleti megismerése után a tanultak gyakorlati alkalmazása önálló kutatási feladat keretében.

TP: Felkészülés egy önálló szociológiai kutatásra, majd a kutatás elvégzése: elméleti megalapozás (szakirodalmi tájékozódás, hipotézisalkotás, kutatási terv készítés, konceptualizálás és operacionalizálás, a mérőeszköz elkészítése, a mintavétel módjának kidolgozása), és a megfigyelés elvégzése (mérés, empirikus adatgyűjtés), valamint az adatok feldolgozása, elemzése és következtetések megfogalmazása. **KÖ:** A hallgató elméleti ismereteit a gyakorlatba átültetve legyen képes egy önálló kutatás megtervezésére és elvégzésére

K: A szemináriumokon való aktív részvétel, kisdolgozat készítése.

ÉM:

TS: A tanulószobában közzétett segédanyagok

KI: Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

Gerő Zsuzsa–Hrubos Ildikó: Az empirikus szociológiai kutatás módszerei.

Giddens, A.: Szociológia. Osiris. Bp.

Róbert Péter (szerk.): Eszközök és módszerek. Rétegződés-modell vizsgálat. MSZMP KB Társadalomtudományi Intézete. Bp.

Varga István: Szöveggyűjtemény az empirikus szociológia módszertanához.

AI:

JOGB 0101**N: Jogi alapismeretek****T:** előadás**MF:** 1.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra**EA:** dr. Tormási Anita**B:** Szociális munkás szakon kötelező.**C:** A jogi szabályozás helyének, szerepének vizsgálata a társadalmi együttélésben, illetve a mai magyar jogrendszer átfogó bemutatása.**TP:** A kurzus kiemelten foglalkozik a társadalmi és jogi norma fogalmával, a jogképződés módjaival, a jogszabályok és jogforrások fogalmi rendszerével, jogforrási hierarchiájával, jogképességgel, cselekvőképességgel a jogérvényesülés és joghatékonyság problematikájával, alkotmányosság, a demokratikus jogállamiság, valamint az emberi és állampolgári jogok, köteleességek kérdésével, a képviseleti és közvetlen demokrácia intézményrendszerével. Alapozó ismereteket ad a közigazgatás fogalmi rendszeréről és felépítéséről. Különös hangsúlyt fektet a kurzus a jog sajátos nyelvezetének megismerésére, elsajátítására.**K:** Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson.**ÉM:** Heti rendszerességgel kiadott írásbeli feladatok és min. 1 zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése után részjegy, illetve az évközi feladatok maradéktalan teljesítése után jegymegajánlás lehetséges.

Az évközi teljesítmény és írásbeli vizsga teljesítése

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.**KI:** Visegrády Antal: Jogi alaptan 1998. Pécs (Egyetemi jegyzet)

Ficzere Lajos: Magyar Közigazgatási Jog- általános rész Bp., Osiris 2003.

Kukorelli István: Alkotmánytan Bp., Osiris 2003.

Jogszabályok:

1949. évi XX. tv. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról

1959. évi IV. tv. a Polgári Törvénykönyvről

1987. évi XI. tv. a jogalkotásról

AI: Jogi alapismeretek. [Főiskolai jegyzet.] Szerk. Szabellédi István. [Közzéteszi a] Budapesti Gazdasági Főiskola - Finance Oktatási és Kutatási Alapítvány. [Bp.] Unió K. [2001.] 708, [4] p.

Bánrévy Gábor Jogi alapismeretek. Ideiglenes [főiskolai] jegyzet. Átdolg. Vári István. [Közzéteszi a] Külkereskedelmi Főiskola. Átdolg. kiad. Bp. Külker. Főisk. házi. [soksz.] 1990. 152 p.

Samu Mihály Jogi alapismeretek. Sopron, Arisztotelész K. 2005. 196 p.

Szilágyi Péter Jogi alaptan. Bp. Osiris K. 1998. 324 p. /Osiris tankönyvek./ Bibliogr. fejezetenként.

Balásházy Mária Jogi alaptan. [Egyetemi jegyzet. Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem. [Bp.] Aula K. 1999. 157 p.

Visegrády Antal A jog hatékonysága. Bp. Unió K. 1997. 211 p. Bibliogr. 199-211. és szöveg között.

Samu Mihály A jog helye és szerepe a hatalommegosztásban.

JOGB 0201

N: Jogalkalmazás

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: JOGB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Az Alkotmány helyének, szerepének bemutatása a hatályos jogszabályok között. Az Alkotmány kellő mélységű ismerete mellett célul tűzi ki az alkotmánytörténet egyéni és csoportos feldolgozását.

TP: Az Alkotmány fogalmi rendszere, az alkotmányozás folyamata. Az alkotmány hazai történetének részletes megismerése, nemzetközi kitekintéssel. Kiemelten kezeli a kurzus a hatályos Alkotmány jogértelmezését, intézményrendszerének alapos megismerését. A társadalmi változások és az alkotmány módosításának szükségessége, lehetősége. „Alkotmányvédelmi” intézmények. Emberi jogok és jogvédelem az alkotmányban. Az Alkotmány –a jogforrási hierarchiában elfoglalt kiemelt helyére tekintettel- részletes vizsgálatát a jogértelmezési technikák (hagyományos és újszerű) alkalmazásával igyekszik megvalósítani. A jogszabálykeresés és hatályosítás módszerének megismerése az alaptörvény elemzésén keresztül.

K: Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson. Referátum készítése egy választott témából

ÉM: Referátum és zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése a vizgára bocsátás feltétele. Az írásbeli vizsga elméleti és gyakorlati részből áll.

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyag.

KI: Alkotmánytan. 1. [köt.] Alapfogalmak, alkotmányos intézmények. Szerk. Kukorelli István. Bp. Osiris K. 2003. 573, [2] p. /Osiris tankönyvek./

Sári János Alkotmánytan. 2. [köt.] Alapjogok. Bp. Osiris K. 2000. 301, [2] p. /Osiris tankönyvek./

KJK Kerszöv Jogtár; Magyar Közlöny

AI: Ádám Antal Alkotmányi értékek és alkotmánybíráskodás. Bp. Osiris K. 1998. 217 p. Bibliogr. a jegyzetekben.

Petrétei József Alkotmányjogi alapismeretek. [Jegyzet. Közzéteszi a] Pécsi Tudományegyetem, Állam- és jogtudományi kar, Igazságügyi ügyintézői főiskolai szak. 2., átdolg. kiad. Pécs, ny. n. 2001. 212 p.

Kiss Barnabás Alkotmányjogi alapismeretek. Szeged, Sigillum 2000 Bt. ny. 2004. 160 p. /A Pólay Elemér Alapítvány tansegédletei./

Ádám Antal Alkotmányi értékek és alkotmánybíráskodás. Bp. Osiris K. 1998. 217 p. Bibliogr. a jegyzetekben.

Petrétei József Alkotmányjogi alapismeretek. [Jegyzet. Közzéteszi a] Pécsi Tudományegyetem, Állam- és jogtudományi kar, Igazságügyi ügyintézői főiskolai szak. 2., átdolg. kiad. Pécs, ny. n. 2001. 212 p.

Kiss Barnabás Alkotmányjogi alapismeretek. Szeged, Sigillum 2000 Bt. ny. 2004. 160 p. /A Pólay Elemér Alapítvány tansegédletei./

Rácz Attila Alkotmányjogi alapok. [Egyetemi] jegyzet. [Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, [Államigazgatási kar]. 3. átdolg. kiad. Lezárva: 1998. máj. 6. 3. Utánn. Bp. BKÁE Államigazg. kar háziny. 2002. 74 p.

Rácz Attila Alkotmányjogi alapok. [Főiskolai] jegyzet. [Közzéteszi az] Államigazgatási Főiskola. 3. átdolg. kiad. Lezárva: 1998. máj. 6. Bp. Államigazg. Főisk. háziny. 1998.

Halmai Gábor Alkotmányjogi alapok. Ideiglenes [egyetemi] tansegédlet. [Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Gazdasági jogi tanszék. [Bp.] Aula K. 1991. [4],

Rácz Attila Alkotmányjogi alapok. [Egyetemi] jegyzet. [Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem, [Államigazgatási kar]. 3. átdolg. kiad. Lezárva: 1998. máj. 6. 3. Utánn. Bp. BKÁE Államigazg. kar háziny. 2002. 74 p.

Rácz Attila Alkotmányjogi alapok. [Főiskolai] jegyzet. [Közzéteszi az] Államigazgatási Főiskola. 3. átdolg. kiad. Lezárva: 1998. máj. 6. Bp. Államigazg. Főisk. háziny. 1998.

Halmai Gábor Alkotmányjogi alapok. Ideiglenes [egyetemi] tansegédlet. [Közzéteszi a] Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem, Gazdasági jogi tanszék. [Bp.] Aula K. 1991. [4],

JOGB 0301

N: Jóléti jogok

T: előadás

MF: 3. **F:** 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: JOGB 0101

É: kollokvium

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A jóléti jogok hazai rendszerének megismerése révén a hallgató képessé válik tájékozódni és tájékoztatást nyújtani a segítő szakma gyakorlása során szükséges jogi eszközökről és lehetőségekről.

TP: A hallgató a szociális ellátás, a szociális jogviszonyok, a szociális jog és jogalkotás legfontosabb kérdéseivel ismerkedik meg. A szociális közigazgatás területeinek áttekintését követően először a szociális törvényben és a más jogszabályokban megjelenő segélyezési és biztosítási ellátások számbavétele következik, kiegészülve az igényérvényesítés és a szolgáltatások megszervezési formáinak legfontosabb szabályaival

K: A félév során írásbeli dolgozat.

ÉM: A félév során írt dolgozat és az írásbeli zárthelyi vizsga eredményei alapján.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Nagy Janka Teodóra: Szociális jog. WJLF Budapest, 2004.

A tantárgyelemhez kapcsoló hatályos jogszabályok.

AI: Brdárné dr. Illés Zsuzsanna-Hidas Tiborné-Ruminé Szijártó Ildikó-dr. Zentai László: Szociális-jóléti ismeretek. Szókratész Külgazdasági Akadémia. Budapest, 2003.

Szekeresnő dr. Makra Ibolya: Közigazgatási és jogi ismeretek. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet Budapest, 2004.

JOGB 0401

N: Európai szociális jog

T: előadás

MF: 4. **F:** 4-6.

R: tavasz

Ó/H: 2

K: 3

EF: JOGB 0301

É: kollokvium

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgatók ismeret- és készségfejlesztése az európai országok, elsősorban az Európai Unió szociális jogi szabályainak és az unós államok nemzeti szociális védelmi rendszerének megismerésével.

TP: A tantárgyelem keretében egy rövid történelmi áttekintést követően kerül sor az Európai Unió szervezeti, jogalkotási és jogalkalmazási szabályainak ismertetésére. A leghangsúlyosabb kérdésként az uniós szociális ellátórendszer bemutatása jelenik meg, különös tekintettel a szociális biztonság koordinációjának vizsgálatára: a betegségi ellátások és anyasági juttatások, a rokkantsági, öregségi ellátások, a hátramaradottak ellátásai, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések esetén járó ellátások, a haláleseti ellátások, a munkanélküli ellátás, a családi ellátások és a különleges, nem járulékfizetésen alapuló szociális ellátások körére.

K: A félév során írásbeli dolgozat, az órákon aktív részvétel.

ÉM: A félév során írt dolgozat és a félév végi zárthelyi dolgozat eredménye alapján.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Gyulavári Tamás-Könczei György: Európai szociális jog. Budapest, 2000. Osiris.

Az egyes témakörökhöz kapcsolódó hatályos jogszabályok.

Czucz Ottó: Szociális jog. I. UNIÓ Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 2002.

AI: Farkas Orsolya: Az Európai Unió szociális joga és szociálpolitikája. 1998. Szeged, JATEPress

Horváth Zoltán: A közösségi jog. In: Az Európai Unió szervezete és jogrendszere. Magyar Közigazgatási Intézet, 2002. 162-182.

Kardos Gábor: A szociális biztonsághoz való jog védelme a nemzetközi jogban. Fundamentum. Az emberi jogok folyóirata. 3/2000. 5-12.

Molnár Margit: A szociális biztonság és a szociális jog forrásai az EK országaiban. In: Az Európai Közösség szociális jogalkotása. Pécs, 1996. 14-21.

JOGB 0501 N: A munkajog alapintézményei

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: JOGB 0301; GYSZB 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A köznapi gondolkodásból kiindulva, a joggyakorlat tapasztalatain át kíván betekintést adni a munkajogi szabályozásba.

TP: A kurzus témája a Munka törvénykönyv rendelkezéseinek megismerése: az általános rendelkezéseken túl foglalkozik a kollektív munkaügyi kapcsolatokkal, a munkaviszonnyal, a munkajogi felelősséggel, a munkaügyi vitákkal és a munkát végző ember védelmével. A szociális munkás szakma számára fontos munkajogi területek átfogó megismerése a hallgató részére követelmény. A Mtv. megismerésén kívül kitékint a Ktv. és Kjt. alapintézményeire is.

K: Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson. Szóbeli és írásbeli feladatok évközi sikeres megoldása. Esetfeldolgozás.

ÉM: Az egyéni feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Az évközi teljesítmény és dolgozat együttesen adja a hallgató érdemjegyét

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok

KI: Kiss György A munkajog jogforrási rendszere és az alapjogok Bp., KJK. 2002.

Radnay József A munkajogi ítélkezés gyakorlatából. Bp., KJK, 2000.

AI: Breznay Tibor A munka törvénykönyve egységes szerkezetben, állásfoglalásokkal és magyarázatokkal. 2003. A 2003. júl. 1-jén hatályba lépő módosításokkal. Lezárva: 2003. ápr. 10. Bp. Kompkonzult, 2003.

Ulicska László A munka mint büntetés. Dologház és társadalmi integráció.

Szabó Zsuzsanna A munka mint büntetés. [Közérdekű munka.] = Szociális munka. 1998. 55-69.

Kiss György A munkajog gyakorlati kérdései. Száz kérdés - száz felelet. [Bp.] Agrocent K. 1996. 232 p. /Cent könyvek./

Román László A munkajog alapintézményei. 2. köt. [Közzéteszi a] Janus Pannonius Tudományegyetem, Állam- és jogtudományi kar. Pécs, Sümegi ny. 1996. [2], III, 289 p. /Institutiones juris./

JOGB 0601 N: A munkaerőpiac politika jogi eszközei

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatókkal meg szeretné ismertetni a munkaerő-piaci politika jogi eszközrendszerét, elsősorban a szociális munkás szempontjából fontos készségek és ismeretek nyújtásával.

TP: A kurzus témája a Munka törvénykönyv rendelkezéseinek alapul vételével a foglalkoztatás intézményeinek megismerése. A munkaerő-piac közvetlen és közvetett problémái, aktuális társadalmi és jogi kérdéseinek vizsgálata, kitekintéssel a munkaerő-piac kezelését célzó jogi megoldásokkal, szabályozással és annak hatékonysági kérdéseivel.

K: Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson. Évközi rendszeres számonkérés Esetmegoldással egybekötött referátum teljesítése.

ÉM: Az egyéni feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Az évközi teljesítmény és dolgozat együttesen adja az érdemjegyet.

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyag.

KI: Kiss György A munkajog jogforrási rendszere és az alapjogok Bp.KJK 2002.

Frey Mária A munkanélküliek ellátása. A Szociális Munka Alapítvány kiadványai 2.

1991. évi IV. tv. a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

AI: Bánfalvy Csaba A munkanélküliség. Bp. Magvető K. 1989. [1990.] 230, [6] p. /Gyorsuló idő./ Bibliogr.

Fóti János A munkanélküliség demográfiai vonatkozásai. Bp. ny.n. 1992. 89 p. /A Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutató Intézetének kutatási jelentései 43./

Korinek László A munkanélküliség és a bűnözés kapcsolatának néhány kérdése.

Bánfalvy Csaba A munkanélküliség kezelése. Bp. Veszprémi ny. 1993. 106, [2] p. /A Szociális Munka Alapítvány kiadványai 2.

Fóti János A munkanélküliség Magyarországon. A Szociális Munka Alapítvány kiadványai 1.

Schwertner János A munkanélküliség regionális folyamatai. A Szociális Munka Alapítvány kiadványai 2

JOGB 0701 N: Devianciák joga

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A bűnügyi tudományokba kíván betekintést nyújtani. A büntető anyagi-, eljárási-, és végrehajtási jog területén alapozó ismereteket ad.

TP: A kurzus részletesen feldolgozza a Büntető törvénykönyv általános részét és Büntetőeljárás törvény legfontosabb rendelkezéseit. A büntetés- végrehajtás területét is érintően jogeseteken keresztül mutatja be a hazai büntetőjog rendszerét, történetét, aktuális kérdéseit.

K: Évközi rendszeres számonkérés.

ÉM: Az egyéni feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Esetmegoldással egybekötött referátum és minimum 10 oldalas záródolgozat teljesítése

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.

KI: Kis Norbert A büntetőjog alapjai. [Egyetemi tankönyv.] 2., átdolg. kiad. Bp. Unió K.2001.251 p
Papp László A büntetőjog alapjai. Főiskolai jegyzet. [Közzéteszi az] Államigazgatási Főiskola. Bp. Államigazg. Főisk. házi. [soksz.] 1994. 164 p.

Balogh Ágnes A büntetőjog alapjai. Oktatási segédanyag. [Közzéteszi a] Pécsi Tudományegyetem, Állam- és jogtudományi kar. Lezárva: 2004. júl. 31. Pécs, Kódex ny. 2004. 208 p. /Jogi asszisztensképzés./

Jogsabályok: 1978. évi IV. tv. a Büntető Törvénykönyvről; 1998. évi XIX. tv. a büntetőeljárásról
1979. évi 11. tvr. a büntetések és intézkedések végrehajtásáról

AI: Nánási László A büntetett előélet mint különleges személyes adat.

Sáry Pál A büntetés célja és a főbb büntetés kiszabási tényezők az ókori Rómában. = Publ. Univ. Miskolc. Sect. jur. et pol. Tomus 16. 1999. 187-211.

A büntetés-végrehajtásról. Nyerges Lajos [interjúja] Beck Gézával.

Lőrincz József A büntetés-végrehajtással kapcsolatos társadalmi elvárások.

Szikinger István A büntetőhatalom és az egyéni jogok.

A büntető törvénykönyv magyarázata. 1-2. [köt.] Szerk. Jakucs Tamás. Lezárva: 2004. aug. 31. Bp. KJK-Kerszöv, 2004. 760, 765-1543 p. /Kommentár./

JOGB 0801**N: A helyi demokrácia jogi keretei****T:** szeminárium**MF:** 5.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** JOGB 0301**É:** gyakorlati jegy**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra**EA:** dr. Nagy Janka Teodóra**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A hallgató megismerje a helyi közösségek működési gyakorlatának jogszabályi alapjait és a jogalkalmazói gyakorlatot.**TP:** A képviseleti és a közvetlen demokrácia. A magyar választási rendszer fejlődése és a hatályos választójog. A választójogosultság. A választási eljárás. Az önkormányzatok típusai, szervei, feladat- és hatáskörük. A helyi önkormányzatok finanszírozása. Az önkormányzatok küldős kapcsolatai: a társulások. Az önkormányzó helyi társadalom. A közhasznú szervezetek normatív szabályozása. Egyesületek, alapítványok működése a gyakorlatban. Egy civil szervezet alakításának jogi nehézségei. Az egyesületek, alapítványok működése.**K:** A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.**ÉM:** A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.1. *Írásbeli dolgozat* készítése az alábbi témakörök egyikében min. 10 oldal terjedelemben a témához kapcsolódó, önállóan gyűjtött és feldolgozott jogszabályi anyag, ítélezési gyakorlat, irodalom és gyakorlati példa alapján.2. A témáról szóban *referálás* a szemináriumon max. 15 percben.3. *Korreferátum* (max. 5 perces szóbeli kiegészítés, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása) egy másik választott témához kapcsolódva.**TS:** Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.**KI:** A témakörökhöz kapcsolódó alapvető jogszabályok jegyzéke

- 1949. évi XX. törvény a Magyar Köztársaság Alkotmányáról
- 1959. évi IV. törvény a polgári törvénykönyvről
- 1989. évi XXXIV. törvény az országgyűlési képviselők választásáról
- 1989. évi II. törvény az egyesülési jogról
- 1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról
- 1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
- 1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik... feladat- és hatásköreiről
- 1997. évi CXXXV. törvény a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködésükről
- 1997. évi CLVI. törvény a közhasznú szervezetekről
- 2003. évi L. törvény a Nemzeti Civil Alapról

AI: Alkotmánytan (szerk.) Kukorelli István 1995. 79-90, 161-191, 289-310. Bp., Osiris.

Csefkó Ferenc: A helyi önkormányzati rendszer. 1997. 63-96, 97-130, 131-150, 151-160, 219-238.

Bárány Tibor-Falcsik Tünde-Haszonicsné Ádám Mária: Önkormányzati ABC. Kézikönyv a testületi és a hivatali munkához. 1991. Bp.

Darázs Imréné-Ferenczi József: A helyi önkormányzatok gazdálkodása. 1994. Bp.

Fekete Tibor: Amit a helyi önkormányzatok gazdálkodásáról tudni kell. 1995. Bp.

Fogarasi József: A helyi önkormányzatok kézikönyve. 1995. Bp.

Gelencsér József: Az önkormányzatok vagyona, tulajdonhasznosítása és vállalkozásai. Példatár. 1996. Pécs.

Horváth M. Tamás: Pártok a helyi önkormányzatokban. A települések politikai intézmények. 1996. Bp.

Önkormányzat A-Z-ig. Közrem. Albrecht László, Petrik János, Virágh Pál. 1992. Bp.

Önkormányzati választások 1994. 1996. Bp.

JOGB 0901

N: Családjog, élettársi jogviszony

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: JOGB 0301

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A jogtudomány egyik igen fontos és gyakorlati jelentőséggel bíró területének, a családjognak és a családjoghoz kapcsolódó társadalmi jelenségeknek (élettársi viszony, szingli jelenség, stb.) a jogi vizsgálata.

TP: Család és annak jogi védelme. Hagyományos és újszerű együttélési formák Magyarországon, az együttélési formák jogi szabályozásának vizsgálata. Családjog és a társadalmi változások- jogi válaszok a változó társadalmi jelenségekre. Házasság vagy élettársi viszony? Vagyonjog. A gyermekek és jogi helyzetük házasságban, illetve egyéb együttélési formákban. Öröklési jog.

K: Évközi rendszeres számonkérés, elsősorban az esetek megoldásával.

ÉM: Az évközi gyakorlati feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Egy általa választott témában referátumot kell tartani. Az évközi teljesítmény és dolgozat együtt adja az érdemjegyet.

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.

KI: Csiky Ottó Családjog. 2. [köt.] Pécs, Sümegi ny. 1998. IX, 154 p. /Institutiones juris./

Filó Erika: Családi jog Pécs, 2000. PTE

Jogszabályok:

1952. évi IV. tv a házasságról, családról, gyámságról;

1959.évi IV. tv. a Polgári Törvénykönyvről; Csjt. Magyarázata (KJK Kerszöv Jogtár);

1949. évi XX. tv. A Magyar Köztársaság Alkotmányáról

AI: A családjog kézikönyve. 1-2. köt. Szerk. Kőrös András. 3. átdolg. kiad. Lezárva: 2000. ápr. 30. Bp. HvgOrac Lap- és Könyvk. 2000. VII, 436, [12], VII, 437-870, [12] p.

Szöllősi Gábor A családjog szerepének változása a gyermekvédelemben - gondolatok de lege ferenda.

Kenyeres János Családjog. [Főiskolai jegyzet, Közzéteszi az] Államigazgatási Főiskola. Bp. Államigazg. Főisk. háziny. 1992. 127 p.

Weiss Emília Családjogi alapismeretek. A társadalombiztosítási főiskolai szak hallgatói részére. [Közzéteszi az] Eötvös Loránd Tudományegyetem, Állam- és jogtudományi kar. Lezárva: 2003. dec. Bp. Rejtjel K. 2004. 82 p.

Sári Péter Családjogi iratmintatár. Lezárva: 2001. szept. 30. Bp. 307 p. /Iratmintatár./

Családjogi jogszabálygyűjtemény. Az 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról ... egységes szerkezetben az átfogóan módosító 1997. évi XXXI. törvénnyel, továbbá mellékletként az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról [és] az 1982. évi 17. törvényerejű rendelet az anyakönyvekről, a házasságkötési eljárásról és a névviselésről. [Lezárva:] 1998. jan. 1. [Miskolc], Novissima K. [1998.] 128 p.

Családjog. 1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról. Egységes szerkezetben a hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1952. évi 23. törvényerejű rendelettel, valamint a végrehajtásáról szóló 7/1974.(VI.21.) IM rendelettel és a 4/1987. (VI.14.) IM rendelettel. [Lezárva]: 2001. szept. 1. Bp. Novissima K. 2001.

JOGB 1001 N: Gyermekvédelmi jog**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** JOGB 0301; GYSZB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra**EA:** dr. Tormási Anita**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A gyermekek szociális ellátásának és rendszerének megismertetése a hallgatókkal.**TP:** A kurzus megismerteti a hallgatókat a gyermekvédelmi jog alapfogalmaival, szervezetével, feladataival, mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban. A gyermekvédelmi törvényt, illetve az ehhez kapcsolódó több jogág területét is érintő jogi szabályozást ismerhetik meg a hallgatók. Az elméleti ismeretszerzés mellett fontos szerep jut a jogalkalmazói gyakorlat megismerésének, elsősorban a hallgató személyes tapasztalata útján.**K:** Évközi rendszeres számonkérés (elsősorban a gyermekvédelemben használatos nyomtatványok, igénylőlapok kitöltésével, és esetek megoldásával teljesítendő)**EM:** Az évközi gyakorlati feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Egy általa választott témában referátumot kell tartani. Az évközi teljesítmény és dolgozat együtt adja az érdemjegyet.**TS:** Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.**KI:** Rózsás Eszter A gyermekvédelem rendszere.

Csiky Ottó A gyermekvédelem új rendszere.

Bokorné Szegő Hanna A gyermek védelme a nemzetközi jogban.

Gyámügyi jogszabálymutató és iratmintatár. [Összeáll.] Tózsér Péter. Bp. Közgazd. és Jogi K. 1998. 404, [2] p. /Szervezőmódszertani szakkönyvek./ Bibliogr. 405.

1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról

AI: Lövétei István A gyámügyi igazgatás. [Egyetemi] jegyzet. [Közzéteszi a] Budapesti Corvinus Egyetem, Államigazgatási kar. Bp. BCE Államigazg. kar háziny. 2005. 118 p.

Csizmadia Judit A gyámügyi igazgatás kézikönyve. Lezárva: 1994. márc. 31. Bp. Novorg K. 1994. [2], VI, 323, [2] p.

A gyermekbántalmazás Magyarországon. Tanulmánykötet. Szerk. Barkó Éva. Kiad. a Népjóléti Minisztérium. Bp. Kaposvári ny. 1995. 74 p.

Kerecsi Klára A gyermekek jogainak védelme.

Mihály Erzsébet A gyermekek védelméről.

Bíró Endre A gyermeki jogok - ma. = Gyerekek helyzete. 1993. Bp.

JOGB 1101

N: Idősvédelmi jog

T: szeminárium

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: GYSZB 0101; JOGB 0301

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgató megismerje a szociális ellátórendszer időseket érintő területének jogszabályi alapjait és a jogalkalmazói gyakorlatot.

TP: Az idősvédelmi jog forrásai (a segélyezési és a biztosítási típusú ellátások); A szociális törvényben szabályozott, az idősvédelem körébe vonható pénzbeli ellátások (időskorúak járadéka, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély); A szociális törvényben szabályozott, az idősvédelem körébe vonható természetbeni ellátások (köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság); A szociális törvényben szabályozott, az idősvédelem körébe vonható szociális alapszolgáltatások: (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, szociális információs szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás, alapszolgáltatási központ); A szociális törvényben szabályozott, az idősvédelem körébe vonható szakosított ellátások (idősek otthona, időskorúak gondozóháza); A magyar társadalombiztosítási rendszer kialakulásának előzményei, szakaszai - különös tekintettel az öregségi és rokkantsági biztosításra. A társadalombiztosítási jog tárgya, fogalma, rendszere, alapelvei. A társadalombiztosítási jog forrásai. A társadalombiztosítási jogviszony (alanya, tárgya és tartalma). Az egészségbiztosítási jogviszony, különös tekintettel az egyes ellátásokra (egészségügyi szolgáltatás, pénzbeli ellátások, baleseti ellátások). A nyugdíjbiztosítási jogviszony (alanya, tárgya és tartalma), a szabályozás alapelvei. A egyes nyugdíjbiztosítási ellátások: a társadalombiztosítási saját jogú nyugellátások - az öregségi nyugdíj. Az egyes nyugdíjbiztosítási ellátások: a társadalombiztosítási saját jogú nyugellátások - a rokkantsági nyugdíj. Az egyes nyugdíjbiztosítási ellátások: a társadalombiztosítási saját jogú nyugellátások: a baleseti rokkantsági nyugdíj. Az egyes nyugdíjbiztosítási ellátások: a hozzátartozói nyugellátások - özvegyi nyugdíj. Az egyes nyugdíjbiztosítási ellátások: a hozzátartozói nyugellátások - az árvaellátás, a szülői nyugdíj és a baleseti hozzátartozói nyugellátások. A nyugellátás iránti igény érvényesítése. Felelősségi szabályok, jogorvoslat a nyugellátás iránti igény érvényesítése során. A magánnyugdíjra jogosultak, a magánnyugdíj és a magánnyugdíj pénztárak.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

1. *Írásbeli dolgozat* készítése az alábbi témakörök egyikében min. 10 oldal terjedelemben a témához kapcsolódó, önállóan gyűjtött és feldolgozott jogszabályi anyag, ítélkezési gyakorlat, irodalom és gyakorlati példa alapján.
2. A témáról szóban *referálás* a szemináriumon max. 15 percben.
3. *Korreferátum* (max. 5 perces szóbeli kiegészítés, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása) egy másik választott témához kapcsolódva.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: A témakörökhöz kapcsolódó alapvető jogszabályok jegyzéke

1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről

1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról

1997. évi LXXXII. törvény a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról

1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosításról

AI: Balogh Gábor-Szücs László: Alkalmazott társadalombiztosítás-tan. (Társadalombiztosítási jog és alkalmazása) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.

Berke Gyula-Hatvani Zsolt: Társadalombiztosítási jog. PTE Felnőttképzési és Emberi erőforrás Fejlesztési Intézete Pécs, G és G nyomda 2001.

Molnár István: Munkajog, társadalombiztosítás és egyes szociális ellátások joga. Szókratész Közgazdasági Akadémia. Bp., Grafél Kft. nyomda 2000.

Prugberger Tamás: Szempontok a magyar társadalombiztosítás elkezdett reformja korrekciójához és

továbbviteléhez a nyugat-európai társadalombiztosítási rendszerek tükrében. Magyar Közigazgatás. 2/2001:86-89.

Vánkosné Tímár Éva: A társadalombiztosítás hazai jogtörténete. Magyar Közigazgatás 3/93:168-171.

JOGB 1201 N: Fogyatékkal élők jogvédelme

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0101; JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgató megismerje a szociális ellátórendszer fogyatékkal élőket érintő területének jogszabályi alapjait és a jogalkalmazói gyakorlatot, fejlessze kliens érdekében a környezetre gyakorolt befolyásoláshoz szükséges készségeket.

TP: A fogyatékosok jogvédelme: avagy pozitív diszkrimináció a fogyatékosokkal foglalkozó jogszabályok terén; A fogyatékkal élők jogvédelmével történeti előzményei Magyarországon; A fogyatékkal élők jogvédelmével foglalkozó jogszabályok Magyarországon 1989 után; A szociális törvényben szabályozott, a fogyatékkal élők jogvédelme körébe vonható pénzügyi és természetbeni ellátások (rendszeres szociális segély, közgyógyellátás, ápolási díj, stb.); A szociális törvényben szabályozott, a fogyatékkal élők jogvédelme körébe vonható személyes gondoskodást nyújtó ellátások (ápolást, gondozást nyújtó intézmények, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, nappali ellátást nyújtó intézmények, lakóotthonok); A gyermekvédelmi törvényben szabályozott, a fogyatékkal élők jogvédelme körébe vonható alap- és szakellátások; A mozgáskorlátozottak közlekedési támogatása; Megváltozott munkaképességűek, foglalkozási rehabilitáció; A fogyatékkal élők jogvédelmének területei; A fogyatékkal élők jogvédelmének hatékonysága.

Kerekasztal beszélgetések témái:

1. A fogyatékkal élők jogvédelme - jogszabályok a gyakorlatban
2. Már az információ is segít - avagy a civil szervezetek helye és szerepe a fogyatékkal élők jogvédelmében

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

1. Írásbeli dolgozat készítése az alábbi témakörök egyikében min. 10 oldal terjedelemben a témához kapcsolódó, önállóan gyűjtött és feldolgozott jogszabályi anyag, ítélezési gyakorlat, irodalom és gyakorlati példa alapján.
2. A témáról szóban referálás a szemináriumon max. 15 percben.
3. Korreferátum (max. 5 perces szóbeli kiegészítés, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása) egy másik választott témához kapcsolódva.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: A témakörökhöz kapcsolódó alapvető jogszabályok jegyzéke

1999. évi C. törvény az Európai Szociális Karta kihirdetéséről (15. Cikk)

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

164/1995. (XII.27.) Korm. rendelet a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről

AI:

JOGB 1301 N: A szociális jogalkalmazás és jogvédelem történeti kérdései

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0101; JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgató a szociális jogalkalmazás és jogvédelem történeti kérdéseit a maguk változásában, egy a mai napig tartó folyamat részeként ismerje meg.

TP: A kurzus hallgatói nyomon követhetik a szociális jogalkalmazásra és jogvédelemre vonatkozó szabályozás változásait. A feudális Magyarország szegényügyével történő megismerkedést követően a szegényügyi igazgatás első lépéseit ismerhetik meg. A 19. század társadalmi, gazdasági változásait követően megjelenő jogi szabályozás és az új szociálpolitikai törekvések egy-egy fontos állomását elemezve a szociális igazgatás „produktív” kísérleteinek területeire és a szocialista állam szociális igazgatási modelljére is kitekintenek – mindvégig egyfajta (a hallgatók eddig megszerzett társadalomtörténeti, szociálpolitika történeti, szociálpolitikai, a szociális munka tantárgyak területén szerzett és jogi ismereteire alapozó) összehasonlító és szintetizáló szemlélettel.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik. 1. Írásbeli dolgozat készítése az alábbi témakörök egyikében min. 10 oldal terjedelemben. a témához kapcsolódó, önállóan gyűjtött és feldolgozott jogszabályi anyag, ítélkezési gyakorlat, irodalom és gyakorlati példa alapján. 2.. A témáról szóban referálás a szemináriumon max. 15 percben. 3. Korreferátum (max. 5 perces szóbeli kiegészítés, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása) egy másik választott témához kapcsolódva.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Csizmadia Andor: A szociális gondoskodás változásai Magyarországon. Budapest, 1977.

JOGB 1401 N: Ellátotti jogok

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0101; JOGB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Tormási Anita

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A jogvédelem egy viszonylag újként nevesített területéről, az ún. ellátotti jogról való alapozó ismeretszerzés a cél.

TP: A kurzus megismerteti a hallgatókat az emberi- és alkotmányos jogok megjelenési formáival, a jogvédelem szervezetével, feladataival, intézményrendszerével mind nemzetközi, mind hazai viszonylatban. Külön témakört ölel fel a gyermeki-, a beteg- és ellátotti jog és intézményrendszerének vizsgálata. Az elméleti ismeretek megszerzése esetfeldolgozás útján realizálódik.

K: Évközi rendszeres számonkérés, elsősorban az esetek megoldásával

ÉM: Az évközi gyakorlati feladatok mellett a hallgató köteles egy 10 oldalas dolgozat megírására. Egy általa választott témában referátumot kell tartani. Az évközi teljesítmény és dolgozat együtt adja az érdemjegyet.

TS: Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok.

KI: Esettanulmányok a betegek, az ellátottak és a gyermekek jogairól, jogsérelmeiről Partners Hungary Alapítvány Bp, 2005. Szerk:Kovács Ibolya

Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről

Európai Szociális Charta

Jogszabályok: 1993. évi III.tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

AI: Marsi Edit Az ellátás visszautasításának joga az Alkotmánybíróság 22/2003. (IV.28.) számú határozatának tükrében. = Humán erőforrás. 2004. 201-203.

Gombos Gábor Az ellátottak emberi jogai a pszichiátriai betegek otthonaiban. 2001. Kiad. a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum. [Bp.] ny. n. [2001.] 55 p.

JOGB 1501 N: Kriminológia**T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Tormási Anita**B:** Szabadon választható.**C:** A kriminológia helyének, szerepének vizsgálata a társadalmi együttélésben. Célja, hogy megértesse a bűncselekmény és a bűnözés keletkezését, okait, változásait, illetve felvázolja a lehetséges megelőző intézkedéseket, melyek a bűnözés csökkentésére hivatottak.**TP:** A kurzus kiemelten foglalkozik a kriminológia alapkérdéseivel, sorra véve a kriminológiai irányzatokat, a bűnözéssel kapcsolatos újfajta jelenségeket, társadalmi összefüggéseket elsősorban a kriminológia történeti fejlődésén keresztül vizsgálva. A bűnözés és bűnös magatartás oksági tényezőit kutatja. Sorra veszi a társadalmi faktorok és bűnözés, illetve a biológia és pszichológia tudományának összefüggéseit.**K:** Alapvető a hallgató jelenléte és aktív közreműködése a kurzuson.**ÉM:** Egy zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése után részjegy. A vizsga a hallgató által választott témakör részletes feldolgozását és bemutatását prezentáló írásbeli dolgozattal teljesül.**TS:** Tanulósobán, illetve kari könyvtárban oktatási segédanyagok**KI:** Vigh József Kriminológiai alapismeretek. Egyetemi tankönyv. 2. kiad. Bp. Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

Gönczöl Katalin Kriminológiai ismeretek, bűnözés, bűnözéskontroll. [Egyetemi, főiskolai tankönyv]. [Bp.] Corvina K. [1996.] 417, [2] p. /Egyetemi könyvtár./

AI:**JOGB 1601 N: Jogi antropológia****T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Nagy Janka Teodóra**B:** Szabadon választható.**C:** A hallgatók megismerkedhessenek a jog, mint folyamat társadalomban elfoglalt helyével, a folyamatban részt vevőkkel és kapcsolataikkal, a konfliktusmegoldási módok kiválasztásának törvényszerűségeivel.**TP:** A kurzus egyes választott témái arra törekednek, hogy feltárják a háttérben meghúzódó szabályokat, viselkedési modelleket, struktúrákat. A törzsi társadalmak, a nem európai, amerikai és ázsiai civilizációk mellett az európai országok is igen izgalmas kutatási területként jelentkeznek, s különösen érdekes a hazai kutatások megismerése.**K:** A kurzus arra törekszik, hogy elsősorban gyakorlati megközelítésben vizsgálja tárgyát, amikor a hallgatókkal együttműködve, aktív részvételükre építve kívánja közel hozni a mindennapi élet során is jól hasznosítható ismereteket nyújtó kutatási területeket.**ÉM:** Az értékelés alapja a félévközi szemináriumi munka, és a szemináriumon kiadott szempontsor alapján készített írásbeli dolgozat.**TS:** Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.**KI:** Jog és antropológia (szerk.: H. Szilágyi István) Budapest, 2000. 1-26.**AI:** Nagy Janka Teodóra: A tradicionális népi önkormányzatok jogtörténeti vizsgálata a dél-Dunántúlon. Szekszárd, 2002.

NEÜB 0101

N: Társadalom egészségstan

T: előadás **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: **É:** kollokvium

TF: **EA:** Dr. Szabó Péter

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A társadalom egészségstan az ember életére, egészségére, betegségére ható társadalmi hatásokat elemzi, és elméleti szinten foglalkozik az egészség, a betegség és az egészségügyi ellátás kérdéseivel. Itt ismerkednek meg a hallgatók az egészség-betegség kérdéskör populációsintű gondolataival is. A tantárgy tehát nem az egyes ember problémáival, hanem az egész népesség egészségi állapotával, az azt befolyásoló tényezőkkel, a lakosság körében előforduló megbetegedésekkel, és a gondokat felvállaló egészségügy működésének feltételeivel foglalkozik. Fontos cél a hallgatók szemléletének formálása is: a hazai középiskolai oktatásból adódó egyoldalú biológiai szemlélettel szemben egy szélesebb – társadalmi – nézőpont megismertetése. Az egyre gyakoribb szociális problémák és a leendő szociális munkások által gyakran elsőként észlelt pszichoszomatikus megbetegedések is csak egy ilyen szemléletmóddal érthetők meg és kezelhetők eredményesen.

TP: Az egészség WHO definíciója, az egészséget befolyásoló legfontosabb tényezők. Az egészségügy fogalma, feladatai, működésének alapelvei. A demográfia tárgya, feladata. A népességi statika, a népességi dinamika alapvető mutatószámai. A lakosság egészségi állapotának jellemzése, azt befolyásoló kockázati tényezők, a vezető halálokok. Az ANTSZ feladatai, a népegészségügyi programok céljai. A morbiditás fogalma, összetevői a morbiditási statisztika mutatószámai, a táppénzes statisztika. Az epidemiológia részei és módszerei, a járványfolyamat mozgatóerői. A fertőző betegségek előfordulásának sajátosságai, szakaszai, járványügyi teendők. A legnagyobb népegészségügyi problémát jelentő idült kórképek: szív- érrendszeri betegségek, a rosszindulatú daganatok, az elhízás és a cukorbetegség epidemiológiája. Somatometria: a testi fejlettség alapmutatóinak értékelése, az adatok jelentősége az egészségi állapot megítélésében. Az egészségügyi ellátás felépítése, az alapellátás részei és feladatai, az intézményi egészségügyi ellátás: az idősekről és a fogyatékkal élőkről történő gondoskodás formái. Az egészségügyi ellátás főbb módszerei: gondozás, rehabilitáció, egészségnevelés.

K: Az előadásokon való részvétel, a konzultációkban történő aktív bekapcsolódás.

ÉM: Szóbeli vagy írásbeli vizsga (létszámtól függően)

TS:

KI: Dr. Simon Tamás: Társadalom orvostan (egyetemi jegyzet) SOTE Bp. 1998.

Dr. Rudnai Ottó: Ált. járványügyi és közegészségtani alapismeretek. Medicina Bp. 1995.

Hosszútávú Egészségfejlesztési, Politikai Alapelveiről: Népjóléti Közlöny különszám 1994.(13-39)
Egészséges nemzetért népegészségügyi program 2001 – 2010

AI: Dr. Jurányi Róbert: Általános járványtan (egyetemi jegyzet) SOTE, Eü. Főiskolai Kar, Bp. 1995.

Losonczi Ágnes: A magyar népegészség romlásának társadalmi okairól. Info – Társadalomtudomány 40 sz. Kiadja: MTA könyvtára

Talách Gáspár: A drog megelőzés, felismerés. Sub Rosa kiadó Bp. 1998.

Spencer Hagard: A modern járványok legyőzése. Népegészségügy 1999/1. sz.

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Bp. 2002.

Veér András, Nádori Gergely, Erőss László: az alkoholizmus népbetegség. Animula Bp. 2000.

Levegőszennyezés. Mozaik kiadó, Szeged, 1999.

II. Nemzeti Környezetvédelmi Program 2003 – 2007.

NEÜB 0201

N: Közegészségügy és járványtan

T: előadás **MF:** 2. **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: NEÜB 0101 **É:** kollokvium

TF: **EA:** Dr. Csábi Márta

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Közegészségügyi, általános és részletes járványtani ismeretek megszerzése – ezek népegészségügyi vonatkozásai. Prevenció és egészségmegőrzés.

TP: Közegészségügy – röviden munka és élelmezés egészségtan; Fertőző betegségek felosztása, megelőzése, nosocomialis fertőzések. Részletes járványtan: légúti, gyomor-bélrendszeri, bőr,állatról emberre terjedő és szexuális úton terjedő fertőző betegségek.

K: Tanórákon való rendszeres részvétel.

ÉM: Félévközi írásbeli beszámoló

TS:

KI: Balázs Péter: Népegészségtan

AI: Jurányi Róbert: A fertőző betegségek általános és részletes járványtana

Forgács Iván, Paksy András: Népegészségtan Haynal I. Egészségtud. Egyetem Eü.Főiskolai Kar (1995)

NEÜB 0301

N: Egészségfejlesztés

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 4

EF: NEÜB 0201 **É:** kollokvium

TF: **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy feladata, hogy művelt, széles látókörű, hatásos önismeretre támaszkodó szociális munkásokat képezzenek, akik az egészséget mint értéket közvetítik a társadalom csoportjai felé. Az egészségfejlesztés tantárgyat lehallgató fiatalokban nő a pszichológiai kultúráltság, általuk megalapozódik az egészséges nemzet kialakulása.

TP: Egészségvédelem Magyarországon; Az egészségfejlesztés elmélete és gyakorlata; A hálózatépítés elmélete és gyakorlata az egészségfejlesztés területén; Nemzetközi egészségfejlesztés Egészségfejlesztő, egészségnevelő projektek.

K: Előadásokon való aktív részletek; Házi dolgozatok

ÉM: Szóbeli

TS:

KI: Benkő Zsuzsa (szerk.) Egészségfejlesztés JGYTF Kiadó Szeged 1993

Benkő Zsuzsanna (szerk.) "Ne üljön lelkünkön szenvedés" JGYTF Kiadó 1995

Bagdy Emőke-Telkes József Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1988

AI: Rudas János: Delfi örökösei, Önismereti csoportok: elmélet, módszer, gyakorlat Kairosz Kiadó Bp. 1990

Vidovszky Gábor: Neveljünk, önneveljünk örömmel Vidovszky Budapest 1993

Kovács Tünde: Tréningek a humán erőforrás fejlesztésében Stratégiai Kommunikációs Tanácsadó Iroda Bp. 1998

NEÜB 0401

N: Humánökológia

T: előadás

MF: 3.

F: 3-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 4

EF: NEÜB 0201

É: kollokvium

TF: Dr. Lakner László

EA:

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Az emberiséggel egyidős ökológiai gondoskodás kifejlődésének , történetének bemutatása a különféle szociokulturális rendszerek során. Az élet és egészség lét-érték mivoltának megismerésén keresztül egy ökológiai központú gondolkodásmód elsajátítása. A jelen ökológiai veszélyforrásainak ismerete, gyakorlati praxisban történő felismerése és annak kutatására való képesség kifejlesztése a humánökológiai interjúrendszerek alkalmazásával.

TP: Egy olyan korszerű ökológiai fogalmi rendszer elsajátítása, amely kitágítja a szociális munkás látókörét és tevékenység részesévé teszi annak formálásában. A hallgató képessé kell, hogy váljon a lakókörnyezetek környezeti viszonyainak tudományos igényű felmérésére, továbbá az ezzel kapcsolatos tanácsadásra. Ismernie kell azon hordozó műszereket, melyekkel a helyszíneken lakásokba, udvarokban stb. – képes mérési adatokat is nyerni annak érdekében, hogy precízen, adatokkal alátámasztva tudjon érvelni a kliensek ügyeiben. A humánökológia elősegíti a népegészségtani ismeretek jelentőségének elmélyítését is.

K: Az előadásokon való aktív részvétel

ÉM:

TS:

KI: Nánási Irén szerk.: Humánökológia (Budapest)

Farkas P.: A humánökológia alapjai (2001 Szent István)

Dr. Kiss Tamás: Játék a biztonságért (1993. Szaktudás Kiadó)

AI:

NEÜB 0501

N: Egészségmagatartás pszichológiája

T: előadás

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 4

EF: NEÜB 0201

É: kollokvium

TF: Dr. Lovász Zsuzsanna

EA: Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy célkitűzése, hogy bemutassa az egészségközpontú szemléletmód interdiszciplináris jellegét, ismereteket közöljön az egészségmagatartás, egészségkultúra, egészségvédő viselkedés tárgykörében.

TP: A tárgy nyújtson betekintést az interperszonális problémák természetrajzába a mentálhigiéne optikáján keresztül. Ismertesse Magyarország mentálhigiéne állapotképét a primer, secunder és terciar prevenció nézőpontjából. Tárgyalja az egészség- és betegségmagatartás differenciáit.

K:

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: Bagdy, E. (1999) Mentálhigiéne, Animula

Hárdi, I. (1997) Lelki egészségvédelem, Medicina

Buda, B. (1998) Mentálhigiéne, Tanulmánygyűjtemény, Animula

Kulcsár, Zs. (1998) Egészségpszichológia, ELTE Ötvös Kiadó

AI: Buda, B. (1997) Az öngyilkosság, Animula

Eröss, L., Veér, A. (2001) A halál enciklopédiája, Glória Press Kiadó

Gerevich, J. (1997)(szerk.) Közösségi mentálhigiéne, Animula

Klein, S. (2004) Vezetés-és szervezetpszichológia, Edge 2000 Kft. Bp.

Rácz, J. (2002)(szerk.) Drog és társadalom, Új Mandátum Kiadó

Kelemen, G. (2002) Szenvedélybetegség, család, pszichoterápia, Pro Pannonia Kiadói Alapítvány, Pécs

NEÜB 0601**N: Gyermekegészségügy****T:** szeminárium**MF:** 4. **F:** 4-6.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** NEÜB 0201**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** Dr. Schultz Károly**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A gyermekegészségügy tantárgy hangsúlyozza a család meghatározó szerepét a gyermek normális testi-lelki fejlődésében, az anya-gyermek és apa-gyermek kapcsolat fontosságát. Fontos a krónikus betegségek korai felismerése, ezen betegek gondozása és korai rehabilitációja. Hangsúlyt helyez a károsodott, fogyatékos gyermekek társadalmi rehabilitációjának elősegítésére. A devianciák, narcomániák megelőzése, a rászorulók gondozása és szocializációja. A „szociálpediatria” (olyan gyermekbetegségek, amelyek háttérben súlyos szociális problémák vannak) oktatása.

TP: Gyermekegészségügy (szociálpediatria); A szociálpediatria fogalma, története. Demográfiai alapfogalmak. Perinatalis ellátás (anya és újszülött). Alternatív szülések. Rooming-in ellátás. Anyatejes táplálás. Megkínzott, megvert gyermek syndroma. Hirtelen halál SIDS (bölcsohalál). Balesetek, mérgezések gyermekkorban. AIDS gyermekkorban (epidemiológia, klinikum, gyermekkori sajátosságok). Etikai dilemmák (szűrés, titoktartás, gyermekek felvilágosítása). Lombikbébi program (in vitro fertilizatio). Meddőség, béranyaság, etikai kérdések. Örökbefogadás problémái. Agyhalál, szervátültetés gyermekkorban. Eutanázia gyermekkorban (súlyosan károsodott gyermekek). Fájdalom és szenvedés, fájdalomcsillapítás, „kettős okozat” elve. Psychosomatikus betegségek (enuresis, encopresis, alvászavar). Táplálkozási devianciák gyermekkorban (anorexia, bulimia, diéták). Etikai problémák a gyermekgyógyászatban (betegfelvilágosítás, betegjogok, orvosi titoktartás, kísérletek, korlátozott források elosztása).

K: Szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel. Vitakészség kialakítása**ÉM:** Írásbeli vizsga teszt**TS:** Könyvtár (Gyermekosztály) szemináriumon vetített videó anyag**KI:** Maródi László (szerk.): Gyermekgyógyászat. Medicina Könyvkiadó. Bp.2001.

Blasszauer Béla: Orvosi Etika. Medicina Könyvkiadó Bp. 1995.

AI: Kőszegfalvi Edit. Egészségügyi és betegjogi kézikönyv. KJK-KERSZÖV-Jogi és Üzleti Kiadó Kft. Bp. 2001.

Schultz Károly: Gyermekorvosi etika (könyvfejezet) in: Gyermekgyógyászat (szerk.Maródi László) Medicina Könyvkiadó Budapest 2001.

Betegtájékoztató és „tájékozott beleegyezés” (informed consent) gyermekkorban. Ki döntsön, a szülő vagy a gyermek? Gyermekgyógyászat, 53,579, 2002.

Etikai dilemmák súlyosan károsodott újszülöttek kezelése kapcsán (eutanázia újszülöttkorban)

Családorvosi fórum 2004/10 szám. Bántalmazott, elhanyagolt és veszélyeztetett gyermekek.

Családorvosi Fórum 2002/9. szám.

NEÜB 0701

N: Gerontopszichiátria

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: NEÜB 0101

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Dr Szabó Zoltán

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A gerontopszichiátria tartalmazza az alábbiakat: idős korban előforduló pszichiátriai megbetegedések, mint pl. a demencia, demenciához társuló delírium, időskori depresszió és öngyilkosság.

TP: A demencia lehetséges okai, jellemző tünetei, terápiás lehetőségek; Az időskori delírium előfordulása, gyakorlati következményei, okai, kezelése; Az időskori depresszió etiológiai tényezői, tünetei, kezelése; Fentiekkel kapcsolatban a segítő, ezen belül a szociális munkás teendői;

Fentiekhez szükséges gyakorlati ismeretek.

K: Ha a szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel

ÉM: írásbeli vizsga

TS: egyéni konzultáció, esetbemutató, esetismertetés.

KI: A magyar pszichiátria kézikönyve; Bevezetés a pszichiátriába; Alzheimer-kór; Betegségek nemzetközi osztályozása; Az idős kor neuropszichiátriája

AI: Alvás és alvászavarok; Agyunk gyógyszerei; Életünk és az agy; A depresszió kognitív terápiája

NEÜB 0801**N: Addiktológia****T:** szeminárium**MF:** 4.**F:** 4-6.**R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:** NEÜB 0201**É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Kelemen Gábor**EA:** Dr. Kelemen Gábor**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók számára integrált ismeretanyagot biztosítani, s szempontokat nyújtani a gyakorlati hozzáálláshoz a fiatalkori szerhasználat és viselkedési addikciók felismerésével, a prevenció eshetőségeivel, a felelős segítségadás lehetőségeivel kapcsolatban. Ismerjék meg a fiatalkori szerhasználat és addiktív viselkedés prevenciójának szemléleti alapfogalmait, valamint saját szerepüket, lehetőségeiket- potenciális multiplikatív hatásukat- a megelőzésben.

TP: A politikai rendszerváltozás óta a legális szer-, az illegális droghasználat és a viselkedési addikciókkal kapcsolatos egyéni és társadalmi károokra adott válaszok dilemmái, megosztottsága és főbb formái. A fiatalkori szerhasználat és addiktív viselkedés iskolai megelőzése. A prediktorok rendszere. Kortárssegítés a megelőzésben. A média változó szerepe a fiatalkori szerhasználat és az addiktív magatartás kialakulásában és megelőzésében. A család szerepe a szerhasználat és az addiktív magatartás kialakulásában, valamint a megelőzésben. Az egészségügyi alapellátás lehetőségei a megelőzésben. A legalitás és illegalitás kérdései. Az ártalomcsökkentés új perspektívái. Alapfogalmak, meghatározások. Az egészségfejlesztés nemzetközi konferenciáinak tapasztalatai. A felelős vállalati magatartás. Viselkedési addikciók fiatalokban. A kóros játékszenvedély és az internet- függőség ismérvei. Fiatalkori dohányzás.

K: A prezentációra, dialógusra és diszkusszióra alapozott tanulás- és tárgyalásmód folyamatos jelenlétet és felkészülést igényel.

ÉM: Szemináriumi dolgozat (esszé) készítése.**TS:**

KI: Buda Béla (2001): A megelőzés és az ártalomcsökkentés új perspektívái. In: Buda Béla: A lélek közegészségtana. Animula, Budapest.

Jock Young: A tömegtájékoztató, a drogok és a deviancia. In: Rácz József (2002) Drog és társadalom. Az addikciók mintázatai. Új Mandátum Kiadó, Budapest.

Rácz József : Drogproblémák: A szenvedélybetegségtől az ártalomcsökkentésig. In Rácz József (szerk.) (2002): Drog és társadalom. Az addikciók mintázatai. Új Mandátum Kiadó, Budapest 7-22

Bácskai Erika, Gerevich József: A droghasználat megelőzése In: Ritter Ildikó (szerk.)

Tanulmányok a kábítószer- problémáról. Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola (2001)

Nyikos Emese, Szeredi Beatrix, Demetrevics Zsolt (2001): Egy új viselkedéses addikció: az internethasználat személyiségpszichológiai korrelátumai. Pszichoterápia X. 168-182

AI: Hoyer Mária: A droghasználó és a család In: Rácz József (szerk.) (2000): A droghasználatról és a megelőzésről. B+V Lap és Könyvkiadó Kft, Budapest 92-125

Fürst Zsuzsanna: Bevezetés. Definíciók, fogalmak. Az abúzus szerek csoportosítása. In Fürst Zsuzsanna és Wenger Tibor (szerk.)(2001): A kábítószerkérdés orvosi, jogi és társadalmi vonatkozásai. Nemzetközi drogmegelőzési Intézet, Budapest 7-22

Társadalmi beszámoló, az Európai Bizottság ajánlása a fenntartható fejlődés érdekét szolgáló felelős vállalati magatartás támogatásáról.

Pikó Bettina (2000): Dohányzás serdülő- és ifjúkorban: az attitűdtől a magatartásig.

Szenvedélybetegségek. VIII. 206-214

V. Hyanninen, A. Koski-Jyannes: A függő viselkedésmódból felépülés narratívái. In: Rácz József (szerk.) (2002): Drog és társadalom. Az addikciók mintázatai. Új Mandátum Kiadó, Budapest 268-286.

NEÜB 0901

N: Rehabilitáció

T: szeminárium

MF: 4.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: NEÜB 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Kóczán Katalin

EA:

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A rehabilitáció tantárgy célja, hogy hozzájáruljon a szociális munkás hallgatók szemléletformálásához tudásanyaggal, skillekkel, értékekkel, a gyakorlatban szintetizálni, integrálni képes hallgatók képzéséhez. Olyan szakmai tudást közvetítsen, amely elméleti és gyakorlati iránymutatást ad a szociális munkás hallgatóknak. Ez a tudás hozzájárul, hogy a végzett szociális munkások a szociálpolitikai rendszer meghatározott területein megfelelő szaktudással, tudatosult értékekkel és érett személyiséggel dolgozzanak. Ía tantárgy oktatásában az oktató épít a hallgatók előzetes végzettségére és gyakorlatára.

TP: A tantárgy feledata, hogy ismertesse meg a hallgatókkal a rehabilitáció elméleti alapjait, mint a fogalmát, fajtáit, színtereit, habilitációk a rehabilitáció komplex jellegét, a rehabilitációra szoruló körét, a rehabilitáció intézményrendszerét. Világítson rá a rehabilitáció komplexitásának fontosságára, nehézségeire különös tekintettel a szociális munkás tevékenységére e folyamatban. Érzelmileg, etikailag, értelmileg szerezzenek ismereteket a rehabilitáció területéről.

K: Előadásokon való aktív részvétel; Korreferátum tartása; Esetelemzés rehabilitációs szempontból

ÉM: Szóbeli

TS:

KI: Bánfalvi Csaba: Gyógypedagógiai szociológia (Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola 1995)

Csató Zsuzsanna: Fogyatékkal élő emberek önsegítő és őket segítő csoportjai Magyarországon (Esély, 1994/2)

Dr. Joós Márta: Rehabilitációs alapismeretek (Bp. 1998 Kézirat)

Dr. Kappéter István szerk: A rehabilitáció alapproblémái (Szociális Munka Alapítvány Kiadvány Bp. 1993)

Huszár Ilona- Kulmann Lajos- Tringer László: A rehabilitáció gyakorlata Medicina Könyvkiadó Rt. Budapest 2000.

AI: Erhardtne Dr. Molnár Katalin: A Magyar Vakok és Gyengénlátók Ország Szövetsége Szociális Munka 1992/1 55-61

Erving Goffmann: Stigma és szociális identitás In: A hétköznapi élet szociálpszichológiája (Bp. 1981 179-241)

Dr. Kálmán Zsófia: Bánatkő-sérült gyermek a családban (Bliss Alapítvány Keraban Kiadó Bp. 1994)

Könczei György: Fogyatékosok a társadalomban Gondolat Kiadó Bp. 1992

1998.évi XXVI.tv. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről (SZSZSZ Bp. 1997)

PSZB 0601

N: Általános pszichológia

T: előadás

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Dr Lovász Zsuzsa

EA: Dr Lovász Zsuzsa, Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja, hogy megalapozza a pszichológiai tanulmányokat. Ismerteti a pszichológia történeti gyökereit, a pszichológia nagy iskoláit, módszereit és szemléletmódjának fejlődését, bemutatja a lelki jelenségek, illetve a személyiség biológiai és szociális determinánsait, ezek kölcsönhatásait.

TP: A pszichológia, mint tudomány; A kísérleti lélektan; A behaviorizmus; Az alklélektan; A pszichoanalízis; Kognitív pszichológia; Emlékezet és képzelet; Gondolkodás és nyelv. Intelligencia és kreativitás; Motiváció; Érzelmek; Elsajátítandó kompetenciák: A pszichológia tudományának alapvető fogalmai, kérdéskörei; Jártaság az általános pszichológiai szakirodalomban.

K: óralátogatás

ÉM: Írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Bernáth – Révész (szerk.): A pszichológia alapjai Tertia Kiadó Bp. 1995.

AI: Atkinson: Pszichológia Osiris 1994.

Hebb, D.O.: A pszichológia alapkérdései Gondolat, Bp. 1991.

Oatley, Keith – Jenkins Jennifer M.: Érzelmek Osiris Bp. 2001.

Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia Integra-Projekt Kft. Bp. 1994.

Ranschburg Jenő: Félelem, harag, agresszió Tankönyvkiadó, Bp. 1979.

PSZB 0701

N: Fejlődéslélektan

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: PSZB 0601

É: kollokvium

TF: Dr Lovász Zsuzsa

EA: Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgatók megismerkedjenek a fejlődéslélektani elméletekkel, képet kapjanak az egyes fejlődési életszakaszok pszichológiai, biológiai és kognitív sajátosságairól.

TP: A korai anya-gyerek kapcsolat; A fejlődés pszichoanalitikus elmélete; A pszichoszociális fejlődés; Játék, mese, rajz; Az értelmi fejlődés; Az óvodáskor; Kisiskoláskor; A serdülőkor; Ifjúkor, felnőttkor; Az időskor.

K: óralátogatás

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Mérei-Binet: Gyermeklélektan Gondolat, Bp.2001.

Cole és Cole: Fejlődéslélektan: Osiris, Bp. 1997.

Bernáth L.(szerk.): Fejlődéslélektani olvasókönyv Tertia, Bp.1997.

AI: Vikár Gy.: Az ifjúkor válságai Gondolat, Bp. 1980.

Piaget: Szimbólumképzés gyermekkorban Gondolat, Bp. 1978.

Feuer Mária: A gyermekrajzok fejlődéslélektana Akadémia, Bp. 2000.

Bettelheim: A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek Gondolat, Bp. 1985.

Szakács – Kulcsár (szerk.): Személyiségelméletek ELTE Eötvös Kiadó Bp. 2001.

Bromley: Az emberi öregedés pszichológiája Gondolat Bp. 1972

PSZB 0801 N: Szociálpszichológia

T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: PSZB 0601 **É:** kollokvium

TF: Dr Lovász Zsuzsa **EA:** Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgatók megismerkedjenek a szociálpszichológia jelenségvilágával, alapkérdéseivel és alapfogalmaival, valamint az ezekhez kapcsolódó vizsgálati módszerekkel

TP: Történeti bevezető, alapfogalmak; Személyészlés, burkolt személyiségelméletek; A benyomás alakítása. Attribúció, énattribúció; Attitűdök, meggyőzés; Előítéletek, sztereotípiák; Kommunikáció, nem verbális kommunikáció; Társas befolyásolás: konformitás, engedelmesség; Személyközi viszonyok; Interakció a csoportban; Szerep, szerepelmélet

K: óralátogatás

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Forgács József : A társas érintkezés pszichológiája Kairosz kiadó, Budapest 1985.

AI: Csepeli György: Szociálpszichológia Osiris Bp. 1997.

Aronson, E.: A társas lény Gondolat Bp. 1987.

Mérei Ferenc: Közösségek rejtett hálózata Osiris Bp. 1998.

Nagy László: Szociálpszichológia Comenius Bt. Pécs 2003.

Pataki Ferenc (szerk.): Szociálpszichológia Tankönyvkiadó, Bp. 1971.

PSZB 0901 N: Pszichológiai módszerek a szociális munkában

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: PSZB 0801 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A pszichológia fogalmainak, aspektusainak tanulmányozása, a határterületekkel való kapcsolatok megismerése.

TP: A kurzus keltse fel a hallgatókban az intrapszichés és interperszonális , intergenerációs, társas és társadalmi pszichológiai folyamatok, szükségletek megismerése, megértése iránti igényt. Az embert társas és társkereső lényként koncipiáló, a társadalmi folyamatokkal egységben szemlélő irányzatok gondolatköre kap hangsúlyt.

K: szakirodalom referálása. Aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése. Szóbeli vizsga.

TS:

KI: Csepeli Gy.: Szociálpszichológia

AI: Trull, T.J.,Phare, E.J.(2004) Klinikai pszichológia: elmélet, módszertan és hivatás Osiris Kiadó Bp.

Gerevich J.: Közösségi mentálhigiéné Gondolat Bp.

Buda B.: Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében TÁMASZ Bp. 1998.

PSZB 1001 N: Deviancia és pszichopatológia**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** PSZB 0901 **É:** gyakorlati jegy**TF:** dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A hallgatók ismerjék meg az egészségesség-betegség dimenziók mentén értelmezett alkalmazott pszichológiai felfogást.**TP:** A pszichés működészavarok felismerésének és befolyásolásának bemutatása, a modellértékű pszichopatológiai folyamatok ismertetése történik az órákon, melyek ismeretközvetítő elemeket és szakirodalom-feldolgozó részeket tartalmaznak. A hallgatók áttekintést kapnak az én-identitással összefüggő zavarokról és a főbb pszichodiagnosztikai vizsgálmódszerekről.**K:** szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon**ÉM:** félévközi írásbeli dolgozat, írásbeli vizsga**TS:****KI:** Varga I./szerk./:Klinikai pszichológiai szöveggyűjtemény Tankönyvkiadó 1992.Bp.

Cromer: A lélek betegségei

AI: Szakács F. /szerk./:Patopszichológiai vademecum - Tankönyvkiadó 1988.Bp.

Trull,T.-Phares,J.: Klinikai pszichológia - Osiris 2004. Bp.

Arató-Túry:Mindennapi lelki szenvedéseink - Grafít Kiadó 1995.Bp.

Buda B.-Füredi J.:A neurózis változó arca - Medicina 19889.Bp.

Buda-Oláh-Pécsi:Neurózis - Origo-Press 1988. Bp.

Hamilton:Tárgykapcsolat-elmélet a gyakorlatban Animula 1996.Bp.

Harasztí L.: Tűnődések a szorongásról Pszichoterápia 1995./ 1.sz.

Döme L.: Borderline és narcisztikus személyiségzavar Pszichoterápia 1993/4. sz.

Mérei F.: A pszichológiai labirintus Pszichoteam 1989. Bp.

PSZB 1101 N: Mentálhigiéné**T:** szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** PSZB 0901 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Sebestyénné Horváth Marianna **EA:** Dr. Sebestyénné Horváth Marianna**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A tantárgy célja a hallgatók megismertetése a mentálhigiéné kialakulásának történeti gyökereivel, fogalmával, színtereivel, feladataival. A kurzus bemutatja a mentálhigiéné multi- és interdiszciplináris jellegét.**TP:** A kurzus részletezi a normalitás-deviancia kérdéseit, az öndestruktív magatartás mentálhigiéné vonatkozásait. Kitekintést nyújt az iskolai és munkahelyi mentálhigiéné területeire és feladataira.

Tárgyalja a prevenció formáit, elemzi a szociális munka kapcsolódásának alternatíváit.

K: A szakirodalomi tájékozottság bemutatása.**ÉM:** ZH-k, referátumok**TS:****KI:** Bagdy, E. (1999)(szerk.) Mentálhigiéné, Animula

Buda, B. (1998) Mentálhigiéné, Tanulmánygyűjtemény, Animula

Buda, B. (1995) Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében, Támasz Alapítvány, Bp.

Gerevich, J. (1997) Közösségi mentálhigiéné, Animula

AI: Buda, B. (1997) Az öngyilkosság, Animula

Buda, B. (1995) Szenvedélyeink, Sub Rosa Kiadó

Bakó, T. (1992) Titok nélkül. Lélektani vizsgálódások az öngyilkosságról, Cserépfalvi Kiadó

Csepeli, Gy. (2001) A szervezkedő ember, Osiris Kiadó

Kelemen, G. (2000)(szerk.) Tele-dialógus, Pro Pannonia Kiadói alapítvány

PSZB 1201

N: Családdinamikai ismeretek

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: PSZB 0901

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

EA: Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy a rendszerszemlélet keretében bemutatja az egészséges és diszfunkcionális családok közötti különbségeket, hangsúlyt helyezve a családszerkezet és a kommunikációs mintázatok jelentőségére. Ismertetésre kerülnek a családciklusok jellegzetességei, az optimális családi szocializáció feltételei. A tárgy bevezetést nyújt a főbb családterápiás irányzatok teóriáiba.

TP: A tantárgy részletezi a családi rituálék szerepét családpatológiai szempontból. Megismerteti a sorskönyv fogalmával, jellemzőivel. Bemutatja a családdinamika feltárásának alapelveit, ismereteket nyújt az alapvető családdiagnosztikai módszerek sajátosságairól. A hallgatók sajátítsanak el olyan ismereteket, amelyek birtokában felismerik és elemzik a patológiás családdinamikai történéseket.

K: Szakirodalmi tájékozottság bemutatása.

ÉM: ZH-k, referátumok

TS:

KI: Berg, I.K. (1995) Konzultáció sokproblémás családokkal, Animula

Berne, E. (1987) Emberi játszmák, Gondolat

Berne, E. (1997) Sorskönyv, Háttér Kiadó, Bp.

Bíró, S., Komlósi, P. (1989) (szerk.) Családterápiás olvasókönyv, I., Animula

Freeman, D.R. (1994) Házassági krízisek, Animula

Satir, V. (1992) A család együttélésének művészete, BFI-Budapest

AI: Bagdy, E. (2002) Párkapcsolatok dinamikája, Animula

Bárdos, K., Kardos, P. (2000) (szerk.) Diszkrimináció és üldöztetés: hatások és következmények, Animula

F. Várkonyi, Zs. (1986) Már százszor megmondtam, Gondolat

George, E., Iveson, C. Ratner, H. (1995) Megoldásközpontú terápia, Animula

Siegel, J. (2002) A bizalom helyreállítása, Családterápiás sorozat 11., Animula

Somlai, P. (1997) Szocializáció, Corvina

Székely, I. (2003) Tárgykapcsolat-elmélet a családterápiában, Családterápiás sorozat 10., Animula

Virág, T. (1996) Emlékezés egy szederfára, Animula

PSZB 1301 N: Csoportdinamika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0801 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr Lovász Zsuzsa **EA:** Mayer Krisztina

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a csoportban működő hatásmechanizmusokkal, a csoportok kialakulásának, szerveződésének és működésének pszichológiai törvényszerűségeivel. A szociális munka során és a hétköznapi életben is hasznosítható ismereteket szerezzenek, és képet kapjanak az egyén és a csoport kapcsolatáról, az alapvető csoportdinamikai sajátosságokról.

TP: A csoportlélektan alapjai. Interakció a csoportban. Csoportba kerülés, csoportképződés. A kiscsoportok pszichológiája. A csoport szerkezete, kortárs csoportok, formális és informális csoportok, vonatkozási csoportok. A csoporthatások, kommunikáció és hierarchia a csoportban. A konformitás. Csoportdinamika, kialakulásának háttere, Kurt Lewin. Együttműködés és versengés. Csoportfolyamatok. Döntés a csoportban

A személyközi kapcsolatok mérése a csoportban, Szociometria. A vezetés. A vezető személyisége, a vezetői stílusok. Önismereti és tréningcsoportok.

K: óralátogatás, referátum készítése

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba

KI: Pataki Ferenc (szerk.): Csoportlélektan Gondolat, Bp. 1980.

Mérei Ferenc: Társ és csoport Akadémia Kiadó, Budapest 1989.

AI: Mérei Ferenc: Közösségek rejtett hálózata Osiris Kiadó, Bp. 1998.

Forgács József: A társas érintkezés pszichológiája Gondolat Kiadó, Budapest 1989.

Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 2002.

Csepeli György: Vonzalmak és kapcsolatok Kozmosz, Bp. 1987.

Nagy László (2003): Szociálpszichológia Comenius Bt., Pécs

PSZB 1401 N: Pszichoterápiás ismeretek

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0901; PSZB 1001 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A stúdium keretében a hallgatók áttekintést kapjanak a pszichoterápiás intervencióról.

TP: A hallgatók a kurzus keretében megismerkednek a pszichoterápiás kapcsolat sajátosságaival, a terápiás kommunikáció jelentőségével, a pszichoterápia és kultúra kapcsolatával, az egyes pszichoterápiás elméletekkel.

K: szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése, szóbeli vizsga

TS:

KI: Buda B.: A pszichoterápia alapkérdései - Országos Alkohológiai Intézet 1993. Bp.

Malan, D.H.: Egyéni dinamikus pszichoterápia - Animula Egyesület 1989. Bp.

AI: Buda B. /szerk./: Pszichoterápia - Gondolat 1985. Bp.

Rövid dinamikus pszichoterápia - Animula Egyesület 1992. Bp.

Buda-Füredi /szerk./: Múzsák a díványon - Magyar Pszichiátriai Társaság 1992. Bp.

Buda-Füredi /szerk./: A pszichoterápia műhelyei - Medicina 1990. Bp.

Stewart, J.-Joines, V.: A TA-MA - Xénia Kiadó 1994. Bp.

Thoma-Kachele: A pszichoanalitikus terápia tankönyve - MIET 1991. Bp.

Tringer L.: A gyógyító beszélgetés Magyar Viselkedéstudományi és Kognitív Terápiás Egyesület 1991. Bp.

A csoportpszichoterápia elméleti és gyakorlati kérdései - Akadémiai Kiadó 1984. Bp.

PSZB 1501 N: Krízisintervenció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 1101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Sebestyénné Horváth Marianna **EA:** Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Megismerteti a hallgatókat a krízeológia alapfogalmaival. Ismerteti a krízis típusait, a krízisállapotok pszichodinamikáját. Tárgyalja a distressz, szorongás és coping mechanizmusok összefüggéseit. Elemzi a krízisintervenció specifikumait.

TP: A tantárgy részletezi a distresszel történő megküzdés alternatíváit. Ennek tükrében elemzi a kontroll személyiséglélektani kérdéseit, a coping potenciál fogalmát, a lelki edzettség, hatékonyság modelljeit. Bemutatja a distressz talaján kialakuló alkalmazkodási zavarokat. Olyan készségek kialakítására törekszik, amelyek birtokában a hallgató felismeri a különféle krízisállapotokat.

K: A szakirodalmi tájékozottság bemutatása.

ÉM: ZH-k, referátumok

TS:

KI: Atkinson, R. L., (1995) Pszichológia, Osiris, Bp., 422-450 p.

Bagdy, E. (2000) Fejlődéslélektan az életfolyamatokon át, Pszichoterápia, 2000/4.

Bakó, T. (1996) Verem mélyén. Könyv a krízisről, Cserépfalvi Kiadó

Rövid dinamikus pszichoterápia, (1992) Krízisintervenció c. fejezet, Animula

AI: Bánki, M. Cs. (1994) Az agy évtizedében, Biográf Kiadó

Jacobson, G. (1981) Kríziselmélet és kezelési stratégia, In: Buda, B. (szerk.) Pszichoterápia, Gondolat Kiadó

Kulcsár, Zs. (1989) Egészségpszichológia, ELTE Eötvös Kiadó

Harasztó, L. (1989) A szorongás jelenségének körülhatárolása. A poszttraumás stresszbetegség, In:

Buda, B. Füredi, J.(szerk.) A neurosis változó arca, Medicina

Riskó, Á. (1999) A test, a lélek és a daganat, Animula

PSZB 1601 N: Tanácsadás módszerei

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 1001 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgató ismerje meg a felnőttkori életvezetési és pályakrízisek megoldási lehetőségeit.

TP: A segítő intervenciók tanácsadási elméleteinek, módszereinek áttekintésével a reszocializáció és readaptáció jelenségeinek megismerése lehetővé válik. A segítő kapcsolat indikációinak és ellenindikációinak megértése, a tanácsadó egyéni képességeinek helyes alkalmazása, a segítségkérés motivációinak felismerése a tananyag részét képezi. Az egyéni tanácsadási programok közül a counsellor's coach program lépéseinek megismerése és a csoportos tanácsadás elhelyezkedése a segítő folyamatokban.

K: szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése, szóbeli vizsga

TS:

KI: Ritoókné Ádám Magda: A tanácsadás pszichológiája Tankönyvkiadó, Bp. 1992.

AI: Fonyó I.-Pajor A.(szerk.): Fejezetek a konzultáció pszichológiájának témaköréből Bárczi Gusztáv Gyógyped. Főiskola p. 1998.

Illyés S.-Ritoókné (szerk.): A nevelési és pályaválasztási tanácsadás pszichológiája Tk. Bp. 1992.

Ritoók Pálné- G. Tóth M. (szerk.): Pályalélektani szöveggyűjtemény Tk. Bp.1989.

Ivey, A.E.-Dowling,L.S.: Tanácsadás pszichoterápia (kézirat) OTE Klinikai Pszichológiai Tanszék 1990.

PSZB 1701 N: Biográfiai módszerek a készségfejlesztésben

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0901 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Lovász Zsuzsa **EA:** Dr. Lovász Zsuzsa
Dr. Sebestyénné Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy megismerteti a hallgatókkal azokat a módszereket, amelyek révén áttekintést nyernek a kliens életútjáról. Képesé válnak az aktuális, jelen életprobléma fókuszolására és a múltbeli életeseményekkel való összefüggések monitorozására.

TP: A kurzus keretében a hallgatók elsajátítják az első interjú elemzésének és értelmezésének kérdéseit. Megismerkednek a kliens élettörténetének és a napirendelemzés alapvető szempontrendszerével. Képesé válnak a kliens és segítő közötti indulatátteles reakciók felismerésére. Elsajátítják azokat a készségeket, amelyek hozzásegítik őket a szakmai kompetencia határok ismeretéhez.

K: Életútinterjú készítés, napirendelemzés

ÉM: esetismertetés, tanulmánykészítés

TS: gyűjtemények: Argelander: Első interjú a pszichoterápiában

KI: Csabai, M., Az elemző interjú In:

Mérei, F., Szakács, F. (szerk.) Pszichodiagnosztikai vademecum

Buda, B., Szempontok az első interjú készítéséhez In: Mérei, F., Szakács, F. Pszichodiagnosztikai vademecum

Pethő, B., Napirendelemzés In: Mérei, F. Szakács, F. (szerk.) Pszichodiagnosztikai vademecum

AI:

PSZB 1801 N: Gyermekkori magatartászavarok

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0901 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Ismertesse a hallgatókkal a pszichológiai kezelést igénylő problémák legalapvetőbb gyermek- és serdülőkori zavarait, a gyermekterápiák sajátosságait.

TP: A kurzus adjon használható ismereteket a családi szocializáció zavarairól, a gyermekkori mentális zavarok, a sérült (fogyatékos, autista) gyermek pszichológiai problémáiról. Ismertesse az alkalmazott diagnosztikai és terápiás eszközök használatát. Járuljon hozzá a pszichikus károsodásban szenvedő gyermekek és serdülők szüleinek szupportív kezelési elvei megértéséhez.

K: szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése, szóbeli vizsga

TS:

KI: Murányi Kovács E.-Kabainé Huszka A.: A gyermekkori és serdülőkori személyiségzavarok pszichológiája - TK. Bp. 1998.

Vikár Gy.: Az ifjúkor válságai - Gondolat Bp. 1980.

Newman,F.(2002) Gyermekek krízishelyzetben - Pont Kiadó Bp.

AI: György J.: A nehezen nevelhető gyermek - Medicina Bp. 1978.

Nemes L.: Pszichogén tünetképzés kisiskoláskorban - Tk.Bp.1974.

Bettelheim, B.: Az elég jó szülő - Gondolat Bp. 1994.

Freud,A: Normalitás és patológia gyermekkorban - Animula Bp.1995.

PSZB 1901 N: Autogén tréning

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szabadon választható.

C: Ismertesse meg a hallgatókat a professzionális segítő emberi kapcsolat keretében célirányosan haladó lélektani munka sajátos módszertani irányával, a relaxációs és szimbólumterápiákkal.

TP: Adjon áttekintést a relaxáció különböző módszereiről és gyakorlatban való felhasználásukról. Sajátélményű gyakorlatokban ismerjék meg a hallgatók az önsegítés Schultz-féle módszerét, az autogén tréning alapfokának 6 tematikus gyakorlatát sajátítsák el a hallgatók.

K: saját élményű gyakorlatokról referálás, folyamatos naplóvezetés

ÉM: szóbeli értékelés, gyakorlati napló értékelése

TS:

KI: Bagdy- Koronkai :Relaxációs módszerek - Akadémiai Kiadó Bp. 1984.

AI: Bagdy E.: Relaxációs és szimbólumterápiák

Lege Artis Medicinae Új Magyar Orvosi Hírmondó 1993.3. 58-65.

Psychiatria Hungarica 1996.6.tematikus különszám

PSZB 2001 N: Pszichoterápia és kultúra

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0601 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** Prof. Baráth Árpád

B: Szabadon választható.

C: Alakítsa ki a hallgatókban a lelki segítségnyújtás multidiszciplináris szemléletmódját.

TP: A pszichés zavarok jellegének megértése és kialakulásának rekonstrukciója tágabb összefüggésbe helyezve antropológiai, kommunikációs, nyelvészeti ismeretek megszerzését teszi szükségessé. A hallgatók ismerjék meg a kultúra kommunikációs mátrixként való felfogását, képesek legyenek megérteni az egyén belső élményvilágának kontextuális hátterét.

K: szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése, szóbeli vizsga

TS:

KI: Buda B.: Pszichoterápia és kultúra - In.: Buda B. (szerk.): Múzsák a díványon Animula 1992. Bp.

AI: Csepeli Gy.: A pszichoterápia társadalomlélektani kontextusa i.m.

Popper P.: A zsidókeresztény kultúra hatásai i.m.

Kunt E: Kulturális antropológia és pszichoterápia i.m.

Bókay A.-Tényi T.: Nyelv és pszichózis i.m.

Moussong-Kovács Erzsébet: Kifejezéspatológia- művészetterápia i.m.

SZMB 0101**N: Bevezetés a szociális munkába****T:** előadás**MF:** 1.**F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** Prof. Baráth Árpád**EA:** Kőszegi Erika**B:** Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy betekintést adjon a szociális munka elmélete tantárgycsoportba, megismertesse a hallgatókat a szociális munka fogalmával, a különféle definíciók értelmezésével, a hazai és külföldi irányzatokkal. A területi és intézményi szociális munka lehetőségeinek bemutatásán keresztül - a legfontosabb értékek tudatosításával - járuljon hozzá a szociális munkás identitás kialakításához.

TP: A szociális munka fogalma A szakma kialakulása, nemzetközi története. A szociális gondoskodás története során előforduló munkaformák kialakulásának gazdasági, politikai és történeti okai; A szakma hazai története; A szociális munka módszertanának története 1883-tól 1945-ig; A szociális munka természete, definíciók és irányok; A szociális munka helye a szociálpolitika rendszerében és tevékenységének szinterei, a szociális alapellátás feladatai; A társadalmi és gazdasági átalakulás veszélyeztetett csoportjai, a szociális munka kliensei; Ismeretek a szociális munkához; Dilemmák a szociális munkában. A szociális munka dilemmáinak történeti kialakulása, a hazai gyakorlat során leggyakoribb szembesüléseink. A szociális munkás szerepei. Az értékekről általában, a társadalom és a szakma értékei - azonosságok és különbségek. Az általános szociális munka szakmai koncepciója. Alapvető eszközök a szociális munkában

K: órai jelenlét**ÉM:** írásbeli vizsga**TS:** tanulószoba jegyzetek**KI:** C. Wolfgang Müller: Hogyan vált a segítségnyújtás hivatássá (T - Twins, Bp.1992.) 5 - 75 pp.

Kőszegi Erika: Bevezetés a szociális munka elméletébe - jegyzet RMFKK, Székesfehérvár 2000

AI: A szociális munka etikai kódexe

Dean Pierce: Szociális munka és társadalom I. II.

in: Szociális munka szöveggyűjtemény I., vagy Definíciók és irányok, Tudományos vizsgálat...

címmel a Szociális munka elmélete és gyakorlata I. kötetében (Semmelweis, Bp. 1994.)

Compton, B és Galawey: A szociális munka folyamatai... A szociális munka meghatározása in: Szociális munka szöveggyűjtemény I., vagy a Szociális munka természete címmel a Szociális munka elmélete és gyakorlata I. kötetében

SZMB 0201 N: A szociális munka elméleti alapjai

T: előadás **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: SZMB 0101 **É:** kollokvium

TF: Prof. Baráth Árpád **EA:** Kőszegi Erika

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgatók önállóan, egy – egy téma egyéni feldolgozásával mélyítik el ismereteiket a Bevezetés a szociális munkába elméleti kurzus tantárgy körében hallgatott ismeretekről. Az előadás önálló kutatást igényel, a felsorolt irodalmak csak segítséget nyújtanak a téma megközelítéséhez. Szabadon használható egyéb, írott, illetve elektronikus formában jelen levő, a témához kapcsolódó irodalom is.

TP: A szakma kialakulása, nemzetközi és hazai története; A szociális gondoskodás története során előforduló munkaformák kialakulásának gazdasági, politikai és történeti okai. Szegénység. A szociális munka módszertanának története, a szakma első nagyjai. A szociális munka fogalma, definíciói. A szociális munka etikai kódexe. A szociális munka célja. A szociális munka helye a szociálpolitika rendszerében és tevékenységének szinterei, a szociális alapellátás feladatai. A szociális munka lehetséges célcsoportjai és intézményei Magyarországon. A társadalmi és gazdasági átalakulás veszélyeztetett csoportjai, a szociális munka kliensei. A mai magyar szociális ellátórendszer válasza az egyéni és csoportos problémákra. Alapvető eszközök a szociális munkában. Értékek a szociális munkában. Az értékekről általában, a társadalom és a szakma értékei - azonosságok és különbségek.

K: jelenlét, szóbeli és írásbeli referátum

ÉM: referátumok értékelése

TS: tanulószoba, könyvtárban megtalálható tanulmányok, internetes kutatás

KI: Molnár Margit: Töredékek a szociális gondoskodás ókori történetéből in: Esély 1992./ 3

Hámori Péter: A magyar settlement mozgalom története Valóság 2000/9

Hablicsek – Pákozdi: Az elöregedő társadalom szociális kihívásai Esély, 2004 / 3

Kemény István – Janky Béla (2003): A cigányok foglalkoztatottságáról és jövedelmi viszonyairól. Esély, 2003. évi 6. szám

Ferge Zsuzsa: Új tagságunk az Európai Unióban – reményeink, kételyeink Esély, 2004 / 2

AI: Fritz Riemann: Az öregedés művészete

Bánfalvy Csaba: A fogyatékosok társadalmi integrációja és a gyógypedagógia szociológiai értelmezése In: Valóság 1995/4

Bánfalvy Csaba: A fogyatékosok társadalmi integrációja és a gyógypedagógia szociológiai értelmezése In: Valóság 1995/4

Magyar Zsófia: A magyarországi kórházi szociális munka helyzete egy országos kutatás tükrében

Gayer Gyuláné: A szociális munkások tevékenységét igénylő... in: Szociális munka Szöveggyűjtemény I.

SZMB 0301 N: Egyéni esetkezelés**T:** előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2**EF:** SZMB 0201 **É:** kollokvium**TF:** Kelemen Gábor **EA:** Varga István**B:** Szociális munkás szakon kötelező.**C:** A hallgatók ismerjék meg az egyéni esetkezelés helyét, szerepét, elméleti alapjait, gyakorlatát a szociális munkában. Integrálják az eddig szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket a szociológia, pszichológia, szociálpolitika, jog valamint az intézménylátogatás tantárgycsoportokból.**TP:** Gyarapodjék, töltődjék meg tartalommal a szociális munkás, és a segítő kapcsolat fogalma. Szerezzenek átfogó ismereteket a problémamegoldás folyamatáról, az alkalmazható segítő módszerekről, technikákról. Ismerjék meg a lehetséges külső és belső erőforrásokat, azok létrehozásához és mozgósításához szükséges módszereket, technikákat. Ismerjék fel a konkrét segítő kapcsolatokban, segítő folyamatban jelen levő értékeket, és azok hatását, befolyásoló szerepét. Esetfeldolgozással fejlődjék önálló, kreatív szakmai gondolkodásuk.**K:** Az előadás látogatása**ÉM:** szóbeli-írásbeli vizsga**TS:****KI:** Dr Bakó Tihamér: Verem mélyén; Budapest, 2002.

Hegyesi - Talyigás (szerk): A szociális munka elmélete és gyakorlata 1. kötet;

Általános szociális munka (Simmelweis 1994.)

Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak; Budapest 1998.

Peter Lüssi: A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlatának tana; Párbeszéd 1997.

- a szeminárium látogatása, referátum magtartása, írásbeli feladatok elvégzése. (SZM 5302)

Táncos Éva (szerk.): Szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet, Szociális munka egyénekekkel és családokkal – esetmunka; Semmelweis 1994.

AI: Lévai Katalin: A mágikus segítő. (Esély 1994/5)

Lőrincz Norbert: Szociális munka az utcán, a prostituáltak közt (Esély, 1995/1)

Péntek Beáta: Lujza néni esete a szociális alapellátással (Kapocs, 2003 április)

Ruth Bang: A célzott beszélgetés. (Tankönyvkiadó 1974.)

Ruth Bang: A segítő kapcsolat. (Tankönyvkiadó 1980.)

Szabó Lajos: A szociális esetmunka; Szociális Munka Alapítvány 3. Kötet, Budapest 1993.

Szabó Lajos: A szociális munka kialakulása és elméleti hátterei; Szociális Munka Alapítvány 20. Kötet, Budapest 1999.

SZMB 0401 N: Egyéni esetkezelés módszertana

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: SZMB 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Kelemen Gábor

EA: Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerjék meg az egyéni esetkezelés helyét, szerepét, elméleti alapjait, gyakorlatát a szociális munkában. Integrálják az eddig szerzett elméleti és gyakorlati ismereteket a szociológia, pszichológia, szociálpolitika, jog valamint az intézménylátogatás tantárgycsoportokból.

TP: Gyarapodjék, töltődjék meg tartalommal a szociális munkás, és a segítő kapcsolat fogalma. Szerezzenek átfogó ismereteket a problémamegoldás folyamatáról, az alkalmazható segítő módszerekről, technikákról. Ismerjék meg a lehetséges külső és belső erőforrásokat, azok létrehozásához és mozgósításához szükséges módszereket, technikákat. Ismerjék fel a konkrét segítő kapcsolatokban, segítő folyamatban jelen levő értékeket, és azok hatását, befolyásoló szerepét. Esetfeldolgozással fejlődjék önálló, kreatív szakmai gondolkodásuk.

K: szeminárium látogatása, referátum magtartása, írásbeli feladatok elvégzése.

ÉM: referátum, írásbeli feladatok

TS:

KI: Szabó Lajos: A szociális esetmunka; Szociális Munka Alapítvány 3. Kötet, Budapest 1993.

Szabó Lajos: A szociális munka kialakulása és elméleti hátterei; Szociális Munka Alapítvány 20. Kötet, Budapest 1999

AI: Dr Bakó Tihamér: Verem mélyén; Budapest, 2002.

Hegyesi - Talyigás (szerk.): A szociális munka elmélete és gyakorlata 1. kötet;

Általános szociális munka (Simmelweis 1994.)

Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak; Budapest 1998.

Peter Lüssi: A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlatának tana; Párbeszéd 1997.

Táncos Éva (szerk.): Szociális munka elmélete és gyakorlata 2. kötet, Szociális munka egyénekkal és családokkal – esetmunka; Semmelweis 1994.

Lévai Katalin: A mágikus segítő. (Esély 1994/5)

Lőrincz Norbert: Szociális munka az utcán, a prostituáltak közt (Esély, 1995/1)

Péntek Beáta: Lujza néni esete a szociális alapellátással (Kapocs, 2003 április)

Ruth Bang: A célzott beszélgetés. (Tankönyvkiadó 1974.)

Ruth Bang: A segítő kapcsolat. (Tankönyvkiadó 1980.)

SZMB 0501 N: Szociális munka családokkal**T:** előadás **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2**EF:** SZMB 0401 **É:** kollokvium**TF:** Dr. Kelemen Gábor Ph.D.**EA:** Dr. Kelemen Gábor Ph.D.**B:** Szociális munkás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja, a redszerszemléletű, pszichoszociális családi szociális munka elveinek, eszközeinek, folyamatának elsajátítása, a családi viszonyok jellemző változásainak, trendjeinek rögzítése. A hallgató legyen képes a problémás magatartást abból a szemszögből vizsgálni, hogy az miképpen illik bele a családba, milyen célt szolgál, és hogyan befolyásolja a többiek sorsát. Értse meg a családi krízishelyzet befolyásolásának, intervenciójának lehetőségeit. További cél a résztvevők közös munkára, partipációs tanulásra aktivizálása involváltságot segítő gyakorlatok, illetve élménycentrikus, reflektív tanulási helyzetek kialakítása révén.

TP: A családi esetkezelés elméletét és technikáit befolyásoló főbb irányzatok (különös tekintettel a családterápiára). A redszerszemléletben alkalmazott speciális fogalmak (homeosztázis, első-, másodrendű változás, cirkularitás, diádok, triádok, hierarchia, kohézió, adaptábilítás, szövetség, koalíció, neutralitás, átkeretezés, pozitív konnotáció, paradox intervenció stb.) A családi szociális esetmunka egyes fázisai, a kapcsolatfelvétel, diagnosztika, az esetkezelés tervkészítése, az esetmunka folyamata, lezárás és értékelés. Prevenációs feladatok, modellek a családi szociális munkában. Családi kríziskezelés. Konzultáció sokproblémás családokkal.

K: Rendszeres óralátogatás, aktív részvétel az órákon. A szemeszter során három alkalommal írásos folyamatellenőrző tesztvizsgára kerül sor. A tesztkérdések részben az előadásokon elhangzottakon, részben a javasolt irodalom szövegein alapulnak.

ÉM: Az évközi három tesztvizsga vizsga eredménye**TS:** Tanulószoza**KI:** P. Minichin, J. Colapinto, S. Minuchin (2002) Krízisről krízisre: A szegény családok segítése. Animula, Bp.

Stang Tünde (1998): Szociális munka családokkal. In: Kézikönyv szociális munkásoknak (szerk.: Kozma J.) Szociális Szakmai Szövetség, Bp. (202 -233).

Kelemen Gábor (2001): Szenvedélybetegség, család, pszichoterápia. Pro Pannonia Kiadó Pécs. (129 – 235.

Virginia Satir (1999): A család együttélésének művészete Coincidencia BP.

AI: Berg (1995): Konzultáció sokproblémás családokkal. Családterápiás Olvasókönyv V. kötet dr Bíró - dr. Komlósy (szerk.) Családterápiás Olvasókönyv I. kötet „Mérei Ferenc

SZMB 0601 N: Szociális munka családokkal módszertana

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Kelemen Gábor Ph.D.

EA: Szabados Ágota Ilona

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Bővüljön, mélyüljön, integrálódjék a hallgatók szakmai tudása a családi esetkezelésben alkalmazott eszközök, módszerek, modellek további megismerésével. A közös szemináriumi munka, strukturált, involváltságot elősegítő gyakorlatok, reflektív tanulási helyzetek kialakítása révén differenciálódjék a hallgatók szociális munkás szerepkészlete, továbbá gyakorolják az erőforrások felismerését, mozgósításának módját, ismerjék fel a családi interakciókban a mögöttes értékeket, fejlődjék önálló szakirodalom tolmácsolási készségük, a szakmai véleményformálás, és a véleménycsere jártasságukat mélyítsék.

TP: Strukturális technikák (ecomap, genogram) gyakorlati kivitelezésének megismerése. Konfliktuskezelés a családban – hatékonyság, különös tekintettel az adott kontextusra. Felderítés és terepmunka a családban. A család látogatások funkciója, aktuális szempontrendszerét befolyásoló tényezők. A hálózatos beszélgetésvezetés módszere, tipikus kérdései. A mediáció. Veszteségek kezelése a családban. A satíri kommunikációs minták változtatását elősegítő technikák. A rendszerkonzultációs modell, az esetmenedzselés, a megoldásközpontú modell lépéseinek rögzítése. Egy konkrét családi esetkezelés lépéseinek meghatározása szabadon választott modell alapján.

K: Szemináriumi jelenlét, aktív közreműködés. Szakirodalmi referálás.

ÉM: zárthelyi teszt-dolgozat valamint módszertani dolgozatok (genogram, esetmegoldás)

TS: Tanulószoza

KI: George – Iveson – Ratner: Megoldásközpontú terápia – a de Shazer – modell Cstp.Ok.VI. Mentálhigiénés Szolgálat Bp. 1989

Sherman és Fredman: Strukturális technikák a pár- és családterápiában, Magyar Pszichiátriai Társaság Bp. 1989 (67 – 81)

Dr. Komlósi Piroska Veszteségek kezelése a családban /Személyiségfejlesztés (Az egészséges családokért). Közművelődés Háza Tatabánya 1990 /

Lovas – Herczog: Mediáció avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Múzsák 1999.

Bognár: Felderítés és terepmunka a családban dr. Telkes: Családgondozói alapismeretek. OPI 1986

AI: Dr. Szabó Lajos: Szociális esetmunka kialakulása és elméleti hátterei SZMA 20. kötet 1999. Bp (77 - 90)

Kelemen Lajos: A családgondozás alapja . HWIPF 1997

Barnes: Családterápia és gondozás. Családterápiás Olvasókönyv II. kötet 1991

Weiner – Davis: Ne válj el! Változtass! Házasságmegmentő technikák. Park 1997

dr Eia Asen: A boldog család és a hozzá vezető út. Park Kiadó 1997.

Scott – Runnels – Doub: A sikeres család. Alexandra 2001.

SZMB 0701 N: Közösségi szociális munka**T:** előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 2**EF:** SZMB 0401 **É:** kollokvium**TF:** Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet**B:** Szociális munkás szakon kötelező.**C:** A kurzus célja, hogy a hallgatók megtanulják értelmezni a közösséget, elsajátítsák a közösségi szociális munka modelljeinek elméletét, a szomszédság megismerésének és a hálózatépítésnek a folyamatát.**TP:** A közösségi szociális munka modelljei - a közösségfejlesztés, a szociális tervezés, a szociális akció. A település és a közösség megismerésének módszerei – szükségletfelmérés, diagnóziskészítés a szomszédsági környezetben, helyzetfeltárás. A szociális munka problémamegoldó eljárásának alkalmazása a közösségi szociális munkában. A közösségi stratégia megvalósítása - koalícióképzés és hálózatépítés. Értékek és dilemmák a közösségi munkában, etikai kérdések. A hallgató képessé válik a közösségekben a problémamegoldó modell alkalmazására.**K:** Önálló kutatómunka: olyan civil szerveződés felkutatása és létrejöttének, munkájának elemző bemutatása házi dolgozat keretében, amely a lokalitásban közösségi munkát végez.**ÉM:** írásbeli vizsga és a házi dolgozat**TS:** Tanulósobán elhelyezett oktatási segédanyag**KI:** A szociális munka elmélete és gyakorlata - III. kötet. Semmelweis Kiadó, Bp. 1994.

Gosztonyi Géza: Közösségi szociális munka in: Kézikönyv szociális munkásoknak Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 1998. (234-288 p)

Hegyesi - Orsós: Bevezetés a helyi szükségletek és források megismerésének módszertanába Népjóléti Minisztérium, Bp. 1992.

Kocsis Erzsébet: A közösségi szociális munka (oktatási segédanyag)

Regionális Munkaerőfejlesztő- és Képző Központ, Székesfehérvár, 1999.

Varga A. Tamás – Vercseg Ilona: Közösségfejlesztés. Magyar Művelődési Intézet, Bp. 2001.

AI: Baldock, Peter: Esetkezelés és közösségi munka in: Közösségi munka - szöveggyűjtemény (szerk: Varga -B. Vörös) Közösségfejlesztők Egyesülete Bp. (61-70 p)

Korazim Körösi, Yossi: Amit a szociális munkásoknak a közösségi szociális munkáról meg kell tanulniuk ... in. Esély 1994/5.

Györi Péter: Kisközösségi szociális kezdeményezések

in. Településszociológia szöveggyűjtemény IV. - házi sokszorosítás

vagy: Arat a magyar (267-282 p) - MTA Szociológiai Kutató Intézete Bp, 1988.

Leonard, Peter: Elemek a radikális szociális munka paradigmájához

in. Szociális munka Szöveggyűjtemény I. (Szerk: Kocsis Erzsébet - Romhányi Lászlóné), Házi sokszorosítás, Szekszárd, 1991.

Linkemer, B: A jó értekezlet titka. Park Kiadó, Budapest, 1993.

SZMB 0801 N: Közösségi szociális munka módszertana

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja a hallgatók érdeklődésének felkeltése a helyi közösségekben végezhető munka iránt, a közösségi szociális munka szemléletének és módszereinek elsajátítása.

TP: A közösségi szerveződések természete A közösségi munka értékei és dilemmái – etikai kérdések. A közösségi munkás szerepei. Források mobilizálása, a támogatásszerzés módszerei - az előre elkészített pályázat ismertetése és megvédése. Viták, értekezletek, gyűlések. Bizottságok testületek. Programtervezés - a kiscsoportban előzetesen kidolgozott program (szociális problémákat tárgyaló konferencia, értekezlet, fórum, rendezvény) forgatókönyvének bemutatása. Nyilvánosság, a médiával való munka. A hallgató képessé válik arra, hogy elősegítse és támogassa különböző csoportérdekek kifejeződését és találkozását, a közösség erőforrásainak jobb kihasználását.

K: Kiscsoportban kidolgozott program (szociális problémákat tárgyaló konferencia, értekezlet, fórum vagy rendezvény) forgatókönyvének bemutatása. Kiscsoportban összeállított pályázat (az adott témát, a kereteket a csoportok maguk választják élő pályázati kiírások alapján - a tartalmi és formai követelményeknek megfelelően írásban benyújtják) bemutatása és megvédése. Referátum.

ÉM: 1 referátum, a két kiscsoportos munka és 1 zárthelyi dolgozat

TS: Tanulósobán elhelyezett segédanyagok

KI: A médiáról civil szervezeteknek. Hálózat a Demokráciáért, Budapest, 1997.

A szociális munka etikai kódexe. Szociális Szakmai szövetség, Bp. 2005.

Közösségi munka - szöveggyűjtemény (szerk.: Vörös G.)Közösségfejlesztők Egyesülete Bp.

Frank Tibor: Konferenciák és más rendezvények szervezése (kézirat ill. Tanulósoba)

Kosztolányi István: A szervezetek működéséhez szükséges források előteremtése

in: Alapfokú kézikönyv civil szervezetek számára Soros – NIOK, Budapest, 1998.

AI: Benedek László: Az önsegítő családokért. Családpolitikai Füzetek, 1994.

Megfigyelés és cselekvés. Balassi Kiadó, Budapest 1999.

Gosztonyi Géza: A XXII-es csapdája, avagy virágot utcán. in. Esély 1994/1.

Gyukits - Millet - Afchain - Lemasson: Az APRE - egy franciaországi civil szervezet, amely elősegíti az AID-betegek társadalmi integrációját. in: Esély 2000/4.

Jana Ledvinová: Pénz, pénz mindenütt. „Grassroots” adománygyűjtés. NIOK, Budapest, 1997., Tanulósoba ill. fénymásolat

Oraveczné Bodor Piroska: Többgyerekes családok lakásépítési programja Kiskunhalason

in: Esély 1998/4

Varga Andrea: A kapcsolatszervezés művészete avagy public relations a nonprofit szektorban. in: Alapfokú kézikönyv civil szervezetek számára. Soros – NIOK, Budapest, 1998.

SZMB 0901 N: Szociális csoportmunka

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 2
EF: SZMB 0401 **É:** kollokvium
TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Szabados Ágota Ilona

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja a hallgatók elméleti felkészítése a kompetenciájukba tartozó csoportok vezetésére. A csoportos szociális munka elméletének elsajátítása.

TP: Csoportmunka meghatározása a kliens leírása. A szociális munkás feladatai, a munka fázisai. Modellek (társadalmi célmodell, gyógyító modell, reciprok modell), feladatcsoportok (bizottságok, adminisztratív csoportok, képviselő testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, akciócsoportok) és terápiás csoportok (oktatás, személyiségfejlesztés, gyógykezelés, szocializációs) jellemzői. Az önszervező csoportok. A csoport dinamika: a kommunikációs és interakciós minták, a csoport kohézió, szociális kontroll, csoportkultúra. Készségek és intervenciós stratégiák. A csoportvezetésről. Egyén a csoportban. A csoport mint kliens. A csoportmunka folyamata. A csoport tervezés ötszakaszos modellje. A csoport tervezése és elindítása. Lezárás.

K: Az előadáson való részvétel. Évközi ellenőrző teszt dolgozat.

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Szociális munka csoportokkal. Szerkesztette: Hegyesi Gábor – Kozma Judit – Szilvási Léna Talyigás Katalin. A szociális munka elmélete és gyakorlata 4. kötet. Bp. 1999.

Németh László: Szociális csoportmunka - Önszervező csoportok. Kézikönyv szociális munkásoknak

AI:

SZMB 1001 N: Szociális csoportmunka módszertana

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy
TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Szabados Ágota Ilona

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja az egyes élethelyzetekben megláttatni a segítségre szoruló emberek helyzetének azonosságát, és felismertetni a csoportos válaszok lehetőségét. Továbbá az elmélet és a gyakorlat elemeinek összekapcsolása, integrálása tervezőmunka tekintetében. Az önálló szakmai gondolkodás, szakirodalmi tolmácsolási készség fejlesztése, a többszemponú rálátásra törekvő, szakmai kontextusban történő intenzív tanulás biztosítása.

TP: Egy adott témában konkrét élethelyzetekből fakadó lehetséges szükséglet meghatározások, valamint a szükségletprioritások kialakításának gyakorlása. A csoportmunka célmeghatározásának módszertani kérdései, gyakorlati nehézségei. Intézményi keret, filozófia meghatározó jellege a csoportmunkában. A leendő csoporttagok felmérése, az egyéni célok, a csoporttípus meghatározása. Az ülések struktúrájának elkészítése. Az egyes ülések tartalmi felépítése. Módszer, eszközválasztás, csoportdinamikai aspektusok átgondolása – dilemmák. Multikulturális tényezők szerepe.

K: A szemináriumon aktív közreműködés, szakirodalmi referálás, kiscsoportos és önálló munkában való hatékony részvétel.

ÉM: Zárthelyi dolgozat és otthoni dolgozat (csoportvezetőkészítés)

TS: tanulószoza

KI: Rudas J.: Delfi örökösei (önismereti csoportok) Bp. 1997. Gondolat -Kariosz

Bagdi E. – Telkes J. Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában Tankönyv Kiadó Bp. 1990

AI: Esély és egyéb szakmai folyóiratok

SZMB 1101

N: Háztartások adósságkezelése

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet

EA: Kőszegi Erika

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A szociális munkás hallgatók közgazdaságtani ismereteinek megalapozása, a háztartás, mint gazdasági kategória elemzése. A fogyasztás - megtakarítás egyensúlyát befolyásoló tényezők, a jövedelmek redistribúciója, valamint a háztartásokban bekövetkező zavarok kezelésének megismerése, feltárása. Olyan módszertani fogások megismertetése, amelyek segítenek a családok nem megfelelő fogyasztási - megtakarítási szokásaik megváltoztatásában.

TP: A háztartások jövedelmei A háztartás fogyasztási és megtakarítási struktúrája, fogyasztási és megtakarítási határhajlandóság; Munkaerőpiac és foglalkoztatás; A jövedelmek redistribúciója A magyar családok jövedelmi viszonyai Létfminimumszámítások; A pénzübeni megtakarítási formák; Rövid-, illetve hosszú távú megtakarítási stratégiák; A nagyvárosi szegénység adósságállományának makroszintű növekedése; Passzív adósságkezelés: a szociális transzferek szerepe A passzív adósságkezelés preventív és korrektív szemlélete; Az aktív adósságkezelés módszerei.

K: órai jelenlét

ÉM: évközi szeminárium (szóbeli és írásbeli anyagok) anyagok elkészítése, előadás, referátumok értékelés

TS: Tanulószoza, könyvtár, internet

KI: W.D. Nordhaus - P.A. Samuelson: Közgazdaságtan Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest 1988. I. kötet: 29.-45., 192 - 204., 301 - 377.old. II. kötet: 589. - 618., 794. - 814., 865. - 890.old., III. kötet: 1057. - 1075.old.

Az 1193. évi III. tv.

Theodore Schultz: Beruházás az emberi tőkébe Közgazdasági és Jogi Kiadó Budapest, 1983.100.-116.old.

Czike Klára-Vass Péter: Gyorsjelentés a díjhátralék(osok)ról Szociális Szakmai Szövetség Budapest, 1998. HÁLÓ A Szociális Szakmai Szövetség hírlevele VI. évfolyam 2. szám, 2000. február

AI: Ferge Zsuzsa: Új társadalmi szerződés kell in: Társadalmi szemle 1993. / 8.9.

Franco Modigliani: Életciklus, takarékoság, nemzeti vagyon in: Pénz, megtakarítás, stabilizáció Közgazdasági és Jogi Kiadó, Budapest, 1987

A brit Know How Alapítvány, és a Szocio East Egyesület kutatási eredményei

Andorka Rudolf - Spéder Zsolt: A szegénység Magyarországon 1992 - 1995. in: Esély 1996 / 4

Csaba Iván: Az alkalmazott közgazdaságtanon innen és túl in: Esély 1996 / 4

Budapesti Szociális Charta Fővárosi Önkormányzat Budapest, 1997

SZMB 1201 N: Szociális munka munkanélküliekkel

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy alternatív módszereket ismerjenek meg a hallgatók, melyeket szociális munkások alkalmaznak a munkanélküliség kezelésére.

TP: A kurzuson a hallgatók megismerik az Európai Unió foglalkoztatáspolitikai célkitűzéseinek megfelelő munkanélküliek ellátását biztosító programokat. Betekintést nyernek az OFA és az FM támogatásával megvalósuló EQUAL, HEFOP, ROP pályázati források felhasználásának lehetőségeibe, megismernek módszereket és a szociális munkások feladatait az adott problématerületen, különös tekintettel fontos a megismerése a munkaerőpiacról kiszoruló csoportok munkavégzését akadályozó tényezőknek (egészségi állapot, képességek, szenvedélybetegségek, motivátlanság, stb.) azok leküzdési stratégiáinak.

K: Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, egy a témához kapcsolódó konkrét „Jó gyakorlat” (The best practies) bemutatása, melyet a hallgató kutat fel lakóhelyén, vagy annak közelében a hiányzás nem megengedett.

ÉM: referátum ,órai aktivitás

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: Benedek László: Tanácsadás munkanélkülieknek. A szociális munkás lehetséges szerepe a munkanélküli ellátásban. In: Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához. (szerk: Somorjai Ildikó), Szociális Szakmai Szövetség, Budapest,

Székely Vince: A munkanélküliek segítése. In: SOMORJAI Ildikó [szerk.]: Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához, Második, átdolgozott kiadás, Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 2001., p: 95-103.

AI:

SZMB 1301 N: Szociális munka fiatalokú bűnelkövetőkkel

T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Elméleti és gyakorlati ismereteket szerezni a hallgatóknak, hogy hatékony segítséget tudjanak nyújtani szociális munkásként a bűnelkövető fiatalokúaknak. Az intézményrendszer, és a fiatalokú bűnelkövetők speciális jellemzőin kívül a hallgatók megismerik a probléma kezelésének jelenlegi magyarországi gyakorlatát, és a lehetséges alternatív módszereket. A kurzus szervesen épít a korábban tanult hasonló tantárgyakra (szociális munka bűnelkövetőkkel, deviancia szociológiája, valamint a szociális munka elmélete).

TP:

K: a szeminárium látogatása, aktív részvétel

ÉM: referátum és/vagy írásbeli feladatok

TS:

KI: Gönczöl Katalin - Korinek László – Lévai Miklós: Kriminológiai Ismeretek, Bűnözés, Bűnözéskontroll (Corvina Egyetemi Könyvtár 1996)

Kerezi Klára: A pártfogás dilemmája: kontroll, vagy segítő kapcsolat. (Esély, 1990/5)

Marton László: Prevenció? Vagy amit akartok (Egy sajátos kezdeményezés előétele és dilemmái) (Család, Gyermek, Ifjúság, 2000/5.)

Rácz József - Hayer Mária: Fiatalokú devianciák és kortárs csoportok (Esély, 1995/3)

Sajó András: A büntetés költségvetésű megközelítése (Belügyi Szemle, 2003/11-12.)

AI: Dr. Fenyvesi Csaba: A védő a fiatalokúak elleni különjárásban.

(Család, Gyermek, Ifjúság, 2001/6.)

Hatvani Erzsébet - Papházi Tibor: A javítóintézet utáni életutak (Kapocs, 2003 április)

Kerezi Klára: Láthatatlan elkövetők és kézzelfogható börtönök, avagy kell-e Magyarországnak börtönépítési program (Esély, 2000/5.)

Lovas Zsuzsa - Herczog Mária: MEDIÁCIÓ avagy a fájdalommentes konfliktus

(Múzsák Kiadó, Budapest, 1999.)

Dr. Orell Ferenc János: A fiatalokúak pártfogó felügyeletéről a vádelhalasztás tükrében ügyészi szemmel. (Család, Gyermek, Ifjúság, 2002/4.)

Dr. Pongrácz Zsolt: A mediátor pártfogók-avagy merre tart a büntető igazság-szolgáltatás (Család, Gyermek, Ifjúság, 2002/6)

Tóth Andrea: Gyermekkorú bűnelkövetők (Család, Gyermek, Ifjúság, 2001/6.)

Zsidi Zoltán: Hagyjuk sorsára ? Magatartászavar fiatalokúban Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1999.

SZMB 1401 N: Szociális munka hajléktalanokkal**T:** szeminárium **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Kocsis Erzsébet **EA:** Dr. Nyíró Árpád**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A hajléktalanság, mint társadalmi probléma kialakulásának másfél évtized alatt kialakult ellátó intézményrendszerének megismerése. A hajléktalanná válás okainak feltérképezése, e sokgyökerű társadalmi probléma sokszempontú kezelése. A tantárgyat lehallgató szociális munkás rendszerszemléletben lássa a hajléktalanokkal való intézményesített gondoskodást.**TP:** Hajléktalanság megjelenése Magyarországon 1989. után. A hajléktalanság fogalma, szociológiai, pszichológiai és jogi megközelítése. Devianciák és a hajléktalanság összefüggései. A hajléktalan-ellátás jogi szabályozása a kialakulástól napjainkig. A hajléktalanság kriminológiai kérdései. A hajléktalanokat ellátó intézményrendszerek kialakulása és az egyes intézmények típusai. Hajléktalan-ellátás és egészségügy. Az ellátórendszer finanszírozása. Modell-kísérleti programok. Várható kilátások a magyarországi hajléktalan-gondozásban.**K:** A szemináriumokon való aktív és rendszeres részvétel.**ÉM:** Írásbeli**TS:** Tanulószoza**KI:** Iványi Gábor: Hajléktalanok Sík Kiadó.Bp.1997.

Breitner Péter: A Hajléktalanná-válás lépcsőfokai. Esély. 1999/1.sz.

Oross Jolán: A hajléktalanság kezelési Magyarországon. Szociális Szakmai Szövetség Bp. 1996.

Komáromi Éva: A hajléktalanság mentálhigiéniéje. Periferia Seria.1993.

Kassai Melinda: Szegénység, hajléktalanság, drogfogyasztás. SZSZSZ.Bp.1996.

AI: Albert Fruzsina-Dávid Beáta: Ha elszakad a háló. Új Mandátum Könyvkiadó.Bp.2001.

Landel László: A hajléktalan ember. Országos Alkoholológiai Intézet.1993.

Gyuris Tamás-dr. Molnár D. László-Szántó Róbert: Hajléktalanok.Család,

Gyermek,Ifjúság.1992/1./2. szám

Pik Katalin: A fővárosi hajléktalan-ellátás legújabb kori történetéből. Esély.1994/6.

Györi Péter: Vannak-e jogaik a hajléktalanoknak. Mozgó Világ.1996/12.

SZMB 1501 N: Szociális munka drogosokkal

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy alternatív módszereket ismerjenek meg a hallgatók, melyeket szociális munkások alkalmaznak a drogproblémák kezelésére.

TP: A tudás, ismeretek, módszerek elsajátítása érdekében a drogprobléma történeti és társadalmi vonatkozásainak megismertetése. A terminológia tisztázása, a drogproblémák kialakulásának okai, tünetei, következményei felismerésére képessé tenni, valamint megismertetni az alternatív problémakezelés módjait, a rendelkezésre álló intézményhálózatot. Korszerű szemlélet kialakítása a drog kérdés nemzetközi vonatkozásai tekintetében. A prevenció lehetséges útjainak tanulmányozása.

K: Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, egy a témához kapcsolódó konkrét „Jó gyakorlat” (The best practies) bemutatása, melyet a hallgató kutat fel lakóhelyén vagy annak közelében, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: referátum ,órai aktivitás

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: Vizi E. Szilveszter: Kábítószeresek – A kreativitás mítosza és a rombolás valósága

Jelentés a Kormány részére a magyarországi kábítószerhelyzetről – 2004. Csukonyi Csilla –

Münnich Ákos: A kábítószer-fogyasztás lélektani háttere a középiskolások körében

A rendőrség biztonságra nevelő iskolai programjának D.A.D.A. Alsó tagozatos törzsanyaga

Az Egészségügy Pápai Tanácsa: Egyház, kábítószer, drogfüggőség Pasztorációs kézikönyv

AI: A szintetikus drogok világa /szerk. Demetrovics Zs./ ANIMULA. Budapest, 2000.

Bayer István: A drogok történelme; A kábítószeresek története az ókortól napjainkig. ARANYHAL

Könyvkiadó. Budapest, 2000.

Burroughs, Williams S.: Meztelen ebéd Holnap Kiadó Bp.1992.

Burroughs, W.S.: A narkós Cartaphilus Kiadó Bp.2001.

Elekes Zsuzsanna –Paksi Borbála: Drogok és fiatalok; Középiskolások droghasználata,

alkoholfogyasztása és dohányzása az évezred végén, Magyarországon. ISM Kábítószerügyi

koordinációért felelős helyettes államtitkárság. Budapest, 2000.

Elekes Zsuzsa - Paksi Borbála: A magyarországi középiskolások alkohol- és drogfogyasztása.

ESPAD vizsgálat. 1996.

Gerevich J. –Németh A: Addikciók. MEDICINA Könyvkiadó. Budapest, 2000.

Gerevich József-Veér András (szerk.) A kábítószer kihívása. GONDOLAT. Budapest.1992. 58-75.o.

Keuls, Yvonne : A gyilkos fű Magazin Kiadó Bp.1992.

Dr. Nagy Gábor – Lovass Pál : A kábítószeresek világa Medicina 1982.(van újabb kiadásban is!)

Rácz J.-Hoyer M.-Komáromi É.-Sasvári A.: A drogkérdésről-őszintén. Képzett Beteg Könyvek B+V (medical&technical) Lap és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2000.

Dr.Sipos Kornél: Drogmegelőzés az iskolában Magánkiadás 1995.

SZMB 1601 N: Szociális munka adminisztrációja

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja: elméleti és gyakorlati ismereteket szerezni a hallgatóknak, a szociális munka adminisztrációjának területén. A hallgatók megismerik hatósági típusú, valamint a szociális szolgáltatások adminisztrációjának módszereit, és technikai hátterét. Ezután képessé kell válniuk a gyakorlatok során az adminisztrációs rendszerekben való eligazodásra, és az alapszintű használatra.

TP:

K: a szeminárium látogatása, aktív részvétel

ÉM: írásbeli feladatok

TS:

KI: Ügykezelői alapvizsga. (BM Duna kiadó Budapest 1998.)

Közigazgatási alapvizsga. (BM Duna kiadó Budapest 1998.)

Bárdos Kata: Alapvető eszközök a szociális munkában (In.: Kézikönyv szociális munkásoknak, Szerk: Kozma Judit, Szociális Szakmai Szövetség 2002., 128.-156.p.)

Szabó-Olesen-Huber: „Harc a minőségért” a szociális szektorban (In.: Kézikönyv szociális munkásoknak, Szerk: Kozma Judit, Szociális Szakmai Szövetség 2002., 294- 299.p.)

AI: Szabó Lajos: A szociális esetmunka gyakorlata (Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest 2003, 137.-139., és 147.-164.p.)

Az 1957. évi IV törvény az államigazgatási eljárás általános szabályairól.

A 2001. évi XXXV. törvény az elektronikus aláírásról.

A 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

SZMB 1701 N: Szociális munka fogyatékkal élőkkel

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Szabados Ágota Ilona

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Mélyítse a különböző tantárgycsoportok keretében megszerzett tudásanyag integrációját, bővítsék az ismereteiket e réteg speciális élethelyzete, a környezeti interakciók jellemzői vonatkozásában, erősödjön a rendszerszemléletük, segítse a ráhangolódást, fejlessze az empátiát a kliensrendszerek vonatkozásában, erősítse az adekvát gondolkodást e csoport szükséglet és problémarendszereit illetően, kreatívan bővítsé szociális munkás szerepkészletüket és azok alkalmazásának gyakorlati aspektusait, módszertani kérdésekben komplexebb látásmódra tegyenek szert.

TP: Személyes tapasztalatok, film/ irodalmi élmények összegyűjtése. A segítői alapelvek tisztázása, rögzítése. Az elvekből eredő lehetséges szociális munkás feladatok, szerepek, dilemmák, szükséges információs források, bázisok, kapcsolati háló. Fogyatékoság típusából eredő specialitások - speciális kapcsolati alapok, személyi segítség. Segédeszköz ellátási anomáliák. Egyéni és családi krízisek – életciklusok mentén („bánatkő”) – segítői szempontrendszerek. Segítő beavatkozások – intézményi, szolgáltatói aspektusból. Elméleti alapok, modellek, módszerek, eszközök. Esetkezelések (hangsúly: rendszerszemlélet, multikulturalitás, reziliens szerepműködés, esetmenedzselés, otthonsegítés, videotrénings).

K: Szemináriumon aktív jelenlét. Szakirodalmi referálás. Kiscsoportos munkában hatékony közreműködés.

ÉM: zárthelyi dolgozat, otthoni módszertani dolgozat

TS: tanulószoba

KI: Dr. Kálmán – Könczei: Taigetosztól az esélyegyenlőségig – Osiris 2002

Dr. Kálmán Zsófia: Bánatkő Keraban Kiadó

Kiscsoportos lakóotthonok Soros 2002.

Gondok és örömök. Útban az önrendelkező élet felé Szerk.: Házi Magdolna és Kedl Márta Soros Alapítvány Bp. 2002.

Értelmet az életüknek Fészek füzetek 2.Kézenfogva Alapítvány 2002

Guy Schepers – Claudia König: Csalási videotrénings - Animula 2002

AI: Dr. Hatos Gy. – Kisgyörgyné Cziráki A. – dr. Stollár J. Fogyatékosok szociális ellátása, rehabilitációja - NCsSzi 2004.

Borbély Sjoukje – Jászberényi Márta – Kedl Márta: Szülők könyve

Zolnai Erika: Felnőttek, mert felnőttek Fészek füzetek Kézenfogva Alapítvány 2001

Életminőség-fejlesztő speciális mozgalmak a fogyatékoságügyben -. SzMA 9. Köt. 1997.

Gyorsjelentés a fogyatékos emberek helyzetéről SZSZSZ Bp. 1997.

SZMB 1801 N: Szociális munka bűnelkövetőkkel

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kőszegi Erika

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Bemutatni, milyen elméleti tudás szükséges a szociális munkásnak ahhoz, hogy hatékony segítséget tudjon nyújtani a bűnelkövetők reszocializációjában. A hallgatók megismerkednek a bűnözés társadalmi és egyéni okaival, a kriminálpolitikai intézkedésekkel, saját feladataikkal a szociális munka terén.

TP: A deviáns magatartás fogalma, értelmezése és problémái. A bűnözés történetisége, fogalma, a bűnözéssel, mint társadalmi jelenséggel kapcsolatos információk forrása. A bűnözésre ható társadalmi folyamatok. Szocializációs elmélet Egyéb elméletek, modellek. A bűnözés alakulása Magyarországon és a jövőbeli kilátások. A szegénység és a bűnözés reprodukciójának összefonódása. - család, mint a reprodukciós folyamatok színtere; - a bűnelkövetők családi adottságai; - a történelmi lemaradás többgenerációs átörökítése; - a reprodukciós folyamatot erősítő intézményrendszer. Büntetőpolitika, szociálpolitika, társadalompolitika A bűnözés megelőzése. A börtön, mint egyetemes intézmény. Szociális munka elkövetőkkel. Prevenció: a veszélyeztetett egyének, csoportok kezelése

K: részvétel, szóbeli és írásbeli referátum készítése

ÉM: referátumok értékelése

TS: tanulószoba, könyvtár, internet használat

KI: Szociális munka elmélete és gyakorlata 1. Kötet (Semmelweis Kiadó Bp. 1996)

Gerevich József: Közösségi mentálhigiene (Gondolat Bp. 1989)

Dr. Bagdi Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok (Tankönyvkiadó Bp. 1986.)

A deviancia szociológiája Szöveggyűjtemény (Szociális Szakképzés Könyvtára, Bp. 1996.)

Beilleszkedési zavarok Szöveggyűjtemény

AI: „A tettetésnek minden mesterségeiben jártasak”

Koldusok, csavargók, veszélyeztetett gyerekek a modernkori Magyarországon

(Új Mandátum Könyvkiadó, 1998)

Gönczöl Katalin : Bűnös szegények (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Bp. 1991.)

Lukács Tibor : Szervezett dilemmánk : a börtön (Magvető Kiadó, Bp. 1987. Gyorsuló Idő sorozat)

Földvári József : Kriminálpolitika (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp.

Dr. Barna Péter : A bűnildőzés elvi kérdései (Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp.)

SZMB 1901 N: Támogatott foglalkoztatás

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy egy konkrét szociális munka módszert ismerjenek meg, sajátítsanak el a hallgatók, mely alkalmazható az értelmi sérültek nyílt munkaerőpiacon történő foglalkoztatásának segítésére.

TP: A kurzus által nyújtott ismeretanyag támpontokat ad és segít megérteni a hátrányos helyzetű csoportok munka világába való beilleszkedésének nehézségeit. Betekintést ad az Európai Unió foglalkoztatáspolitikájába, különös tekintettel az inaktív nyílt munkaerőpiaci integrált foglalkoztatására. Bemutatja a TF teoretikus és narratív oldalát. A cél, hogy a hallgatók ismerjék meg a TF-t, mint egy az értelmi sérült álláskereső integrált munkavállalását támogató speciális stratégiát. A rehabilitáció ezen modelljének bemutatása során egy időben ismerhetik meg a hallgatók az elméletet és a gyakorlatot, amely által az összehasonlításra is lehetőség nyílik.

K: Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, egy a témához kapcsolódó konkrét „Jó gyakorlat” (The best practies) bemutatása, melyet a hallgató kutat fel lakóhelyén vagy annak közelében, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: referátum, órai aktivitás

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: Bánfalvy Csaba: A felnőtt értelmi fogyatékosok munkavégzési jellemzőiről Esély 1997/4.

Kálmán Zsófia: Bánatkő Keraban Kiadó 1994

Kálmán Zsófia- Könczei György: Taigetosztól az esélyegyenlőségig Osiris 2002.

Könczei György: Fogyatékosok a társadalomban Gondolat 1992.

Támogatott foglalkoztatás –Értelmi sérült munkavállalók a nyílt munkaerőpiacon Kézikönyv Salva Vita Alapítvány 2000.

AI: Az önérvényesítés eszméi értékei és elvei (Az ILSMH összeállítása). In: Fészek Szakmai Füzetek 1. (Szerk.: Falvai Rita - Végh Katalin) Kézenfogva Alapítvány. Bp. 2001.

A munka biztonsága – a célszervezetek világa (Szerk.: Kanyik Cs. – Némethy Sz. – Sziklai Új Mandátum Könyvkiadó, Bp. 2002

Borbély S.-Jászberényi M. - Kedl M.: Szülők könyve. Medicina. Bp. 1998.

Üzenetek – önálló, önrendelkező módon élni, ÖNÉ, 2002.

Zolnai Erika: Értelmet az életüknek...In: Fészek Szakmai Füzetek 2. (Szerk.: Falvai Rita) Kézenfogva Alapítvány. Bp. 2001.

SZMB 2001

N: Klinikai szociális munka

T: szeminárium

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SZMB 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet

EA: Szabados Ágota Ilona

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók fedezzék fel, ismerjék meg: a különböző betegségben szenvedő ember sajátos szükségleteit, a beteg és környezete kölcsönhatását a gyógyulásfolyamatára; Az intézményi gyógyító munka és a szociális munka együttműködésének szükségességét, a interdiszciplinális team - munka sajátosságait; az egészségügyi intézményrendszerbe illeszkedő konkrét szociális segítő szerepeket, formákat, módszereket, a kapcsolati hálót.

TP: A szociális munka helye, szerepe az egészségügyi intézményekben. A gyógyulás komplex feltételrendszere, annak hatása a gyógyulási folyamatra. A beteggel történő bánásmód jelentősége, szerepe. Az ápolás lélektani ismeretek jelentősége. Egyéni és csoportos önérvényesítő/asszertív magatartás kritériumai, gyakorlata az egészségügy terén a kommunikációban. Az egészségügyben végzett szociális munka feladatkörei. Gondolkodási modellek, kérdések, taktikák. A szociális munkás lehetséges szerepei az egészségügyben. Compliance kérdése, prevenció, oktatás, kutatás. Betegjogok, betegjogi képviselő, együttműködés. Az interdiszciplinális team-munka és a kapcsolati háló sajátosságai. Szociális esetmunka, csoportmunka, közösségi munka az egészségügyben. Segítségnyújtás az egészséget érintő döntések meghozatalában. Önszorgító csoportok működése – szociális munkás szerepei. Szociális anamnézis felvétele.

K: Szemináriumon aktív jelenlét, szakirodalmi referálás, kiscsoportban végzett hatékony munka

ÉM: Zárthelyi dolgozat, otthoni dolgozat

TS: Tanulószoza

KI: Kórházi szociális munka alapjai SzMA 1993.

Szociális munka és az egészségügy SzMME 1994.

Tepperwein : Mit árul el a betegséged ?

Háló 2005. február – március

Magyar Zsófia: A magyarországi kórházi szociális munka helyzete egy országos kutatás tükrében
In.: Esély 2004/4

AI: Közösségi ápolás és gondozás Melánia 1996. (480 – 521)

Lőrincz Jenő dr. A betegek jogállása. Sub Rózsa 1996.

Susan Smith: Kommunikáció az ápolásban. Medicina 1996.

dr Hardi: Pszichológia a betegágnál Medicina 1995

Johan Hass - Unger : Hogyan éljük túl a kórházi kezelést . Melania 1995.

Losonci Ágnes : Ártó - védő társadalom. KJK 1989.8157 -178)

Kommunikáció az egészségügybe

SZMB 2101 N: Projektmunka tervezése

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy segítse az innovatív szemlélet kialakítását, a projektgondolkodás elsajátítását, a projekttervezés fő elemeinek megismerését.

TP: A projekt és a projektlánc, a projektciklus szakaszai. A projekt meghatározásához és előkészítéséhez kapcsolódó feladatok és módszerek. Projektterv összeállítása egy valóságos problémára. Kitekintés a gyakorlatba: már működő projektek elemzése. A kurzus bevezeti a hallgatót a megváltozott hazai és nemzetközi környezetben az új ötletek menedzselésébe, alkalmassá teszi a szociális ellátások megszervezésének innovatív szemléletű megközelítésére.

K: Kiscsoportban elkészített projekt és annak megvédése. Aktív részvétel a foglalkozásokon – felkészülés egyes részterületek bemutatására.

ÉM: referátumok szóban és a projektterv írásban illetve szóban

TS: Tanulósobán dokumentumok, egyes intézményektől begyűjtött projektleírások, CD-n megjelentetett anyagok

KI: Haraszi István – Huber Béla: Projektfejlesztés és pályázatírás

Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2005.

Kaposvári Anikó: Ötleteink megvalósítása avagy hogyan működtessük projektjeinket?

In: Alapfokú kézikönyv civil szervezetek számára. NIOK Alapítvány, Budapest, 1998

AI: Aggteleki Béla – Bajna Miklós: Projekttervezés, projektmenedzsment

Projekt és pályázati menedzsment (szerk. Madár Péter)

In: Kérdések és válaszok az Európai Unió csatlakozással kapcsolatosan, CD-n

Internet - kereső: projektmunka, projekttervezés, projektfejlesztés, projektmenedzsment

Intézmények, szervezetek konkrét projektleírásai

SZMB 2201 N: Mediáció a szociális munkában**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus célja, hogy megismerjék a hallgatók, mediációt, mint konkrét problémakezelő módszert, melyet a szociális munkások alkalmaznak a konfliktusok kezelésére, különböző területeken.**TP:** Sajátítsák el a hallgatók azon készségeket, melyek a mediáció, mint módszer alkalmazása során elengedhetetlenek, azaz képesek legyenek azonosulni a mediátor szereppel. Nagyon fontos, hogy a mediátor kompetens legyen. Akkor kompetens, ha megérti a felek konfliktusát, érdekét és indítékait, ha kézben tartja az eseményeket, és pontosan ismeri a beavatkozás eseményeit. Tisztában kell lenni saját értékrendszerével, identitásával és az adott ügy kapcsán felmerülő kételyeivel. Ismernie kell vakfoltjait is és előítéleteit is. Váljanak jó kommunikátorrá, hiszen a mediációban résztvevők gyakran rosszul kommunikálnak egymással. A mediáció során kommunikációs és problémamegoldó technikákat kell tanítani az ügyfeleknek. Semlegesség, a mediátornak semlegesnek és pártatlannak kell lennie, ennek fenntartása komoly erőfeszítéseket kíván. Valmint szerezennek ismereteket a mediáció különböző területeken való alkalmazásának gyakorlatáról.**K:** Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, egy konkrét mediációs eset elemzése, a hiányzás nem megengedett.**ÉM:** referátum ,órai aktivitás**TS:** Helyzetgyakorlatok ,Tanulószobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.**KI:** Mediáció, avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés (1999) Lovas Zs., Herczog M. Múzsák Kiadó

Pereskedni rossz! - Mediáció: a szelíd konfliktuskezelés Szerk.: Dr. Eörsi M., Dr. Ábrahám Z. Minerva Kiadó

Együtt vagy külön? - Maradjunk együtt vagy váljunk el? (2002) Szerk.: Herczog M KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó Kft

A mediáció - A közvetítői tevékenység (2003) Szerk.: Sáriné Dr. Simkó Á., HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft.

AI: Balogh Eszter: A munkaügyi viták alternatív megoldásai

Szociológiai Szemle 2002/1. 68-76

Krémer András 1991. Pozicionális és érdekalapú tárgyalás. In Döntőbíráskodás, 43–53.

Ladó Mária–Tóth Ferenc (szerk.) 1996. Helyzetkép az érdekegyeztetésről (1990-1994). Budapest: Érdekegyeztető Tanács Titkársága

Olson, Mancur 1997. A kollektív cselekvés logikája. Budapest: Osiris

Rézler Gyula 1999. Az arbitráls szociológiája. Budapest: MTA (Akadémiai székfoglaló.)

Tóth Pál Péter (szerk.) 1999. Döntőbíráskodás. Budapest: Püski

SZMB 2301 N: Esetelemző szeminárium

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja: A korábban tanult szociális munka tárgyak megismerésével párhuzamosan nyújtson ismereteket a szociális munka dilemmáinak értelmezéséhez. Eseteken keresztül értelmeződjenek egyrészt a szociális munka értékei, másrészt a napi munka konfliktushelyzetei.

TP:

K: a szeminárium látogatása, aktív részvétel

ÉM: referátum és/vagy írásbeli feladatok

TS:

KI: Bányai Emőke - Szabó Lajos – Tánczos Éva: Az esetmunka folyamata In: Kozma Judit (szerk.): Kézikönyv szociális munkásoknak; Budapest 1998.

AI: Farkas W. Attila: Az élethosszig tartó kliens (provokatív írás a szociális munkás szerepéről) HÁLÓ 2005. július

Farkas W. Attila: Rendszerszemléletű egyéni első interjú és konzultáció bántalmazott serdülőkkel Háló 2005. október

Tolácziné Varga Zsuzsanna: „R. Z.” története

Szabó Alíz: „Éva és Gábor” története

Halász János: „László” története

SZMB 2401 N: Szociális munka a médiában

T: szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet

B: Szabadon választható.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatókat tegye nyitottá és érzékenyvé a szakmáról szóló híradásokra. Alakuljon ki bennük elkötelezettség a társadalmi szolidaritás erősítéséért, a szakma társadalmi elfogadottságának előmozdításáért.

TP: Nyomtatásban, hang- vagy képi formában megjelent tudósítások, interjúk, dokumentumok összegyűjtése, azok bemutatása és elemzése. Látogatás 1 helyi médiumnál – tájékozódás arról, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű emberek, csoportok és a velük foglalkozó szakemberek milyen gyakorisággal és milyen formában kapnak teret, valamint arról, hogy a szociális munkás mit tehet e területen a társadalom figyelmének felkeltéséért. Kapcsolat kiépítése a médiumokkal, melynek célja a szociálpolitikai nevelés, a szociális problémákra való érzékenyítés, a döntéshozók figyelmének felhívása, kiscsoportokban elkészített vagy előkészített (már megjelent vagy megjelenés előtt álló) anyag bemutatása. A hallgatók képessé válnak arra, hogy a nyilvánosság előtt is megszólaljanak olyan témákban, amelyek a szociális területen dolgozókat és a velük kapcsolatban álló hátrányos helyzetű embereket érintik.

K: Egy, bármely magyar nyelvű médiumban az elmúlt 5-10 évben megjelent, a magyarországi szociális munkával foglalkozó tudósítás, hír, riport, oknyomozás, dokumentum, stb. bemutatása és elemzése az órán. Egy, a szociális munka örömeit és dilemmáit bemutató, vagy egy-egy döntésre reflektáló, vagy valamilyen figyelemfelhívó, stb., közérdeklődésre számot tartó anyag (sajtközlemény, levél ill. interjú a helyi újságoknak, interjú a helyi rádióban vagy TV-ben, cikkek, stb.) megjelentetése a médiában. Aktív részvétel a szemináriumokon.

ÉM: referátum és az elkészített anyag

TS: napilapok, folyóiratok, szakkönyvek, egyéb médiumok

KI: Silver, Sarah (szerk): A médiáról civil szervezeteknek

Hálózat a demokráciáért, Budapest, 1997

AI: Esély, Háló, Kapocs folyóiratok, 3SZ honlapja

SZMB 2501 N: EU-s források**T:** szeminárium **MF:** 2. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit**B:** Szabadon választható.**C:** A kurzus célja, hogy alternatív módszereket ismerjenek meg a hallgatók, melyeket szociális munkások alkalmaznak az Európai Unió forrásból támogatott projektekből.**TP:** Sajátítsák el a hallgatók az alapvető információkat az EU kialakulásának történetéről, a Maastricht-i Egyezmény szerepéről, az EU működéséről, az európai integráció második szakaszáról, a szektorpolitikák támogatásáról: környezetvédelem, területfejlesztés, infrastruktúra, szociális terület stb. A kurzus célja, hogy megismertesse a résztvevőket az uniós támogatási rendszer nyújtotta lehetőségekkel. EU regionális politika, Források, Alapelvek, Intézményrendszer, NFT, Európa terv, GVOP-KIOP, ROP, HEFOP, AVOP, SWOT, Stratégiai tervezés, PCM, Problémaelemzés, Cél meghatározás, Partnerség; A Közösségi Kezdeményezések fő célkitűzései, lebonyolítási mechanizmusai megismertetése: Az Equal Kezdeményezés bemutatása; A Leader Kezdeményezés bemutatása; Az Urban Kezdeményezés bemutatása; Az Interreg Kezdeményezés kínálati lehetőségek bemutatása; A Közösségi Programok célkitűzése, lebonyolítása, a legjelentősebb programok bemutatása; A 2007 után átalakuló rendszer bemutatása, várható pályázati lehetőségei; Ezen ismeretek megszerzése által képessé válnak eligazodni a források megszerzéséhez vezető utakon.**K:** Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, referátum egy választott EU-s projekt finanszírozásáról, a hiányzás nem megengedett**ÉM:** referátum, órai aktivitás**TS:** Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.**KI:** Farkas B. Várnay E.: Bevezetés az Európai Unió tanulmányozásába Szeged, JATE 1999.

Gazdag Ferenc: EU Integrációs Intézmények, Osiris, 2001. 1-150. pp.

Farkas B. Várnay E.: Bevezetés az Európai Unió tanulmányozásába, Szeged, JATE 1999.

AI:

TÁIB 0101

N: Bevezetés a szociológiába

T: előadás

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Kupa László

EA: Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A szociológia szemléletének és módszereinek megismerésével, valamint alkalmazásával váljanak értelmezhetővé a hallgatók számára a társadalmi jelenségek és folyamatok.

TP: A tantárgy magában foglalja a szociológiai alapfogalmak lényegének és összefüggéseiknek megismerését, a társadalom természetének, működésének kérdéseit, a társadalmi változások motívumainak és következményeinek felvázolását, a társadalmi ellentmondások okainak megvilágítását. A tárgy nagy súlyt fektet a magyar társadalom sajátos fejlődésének értelmezésére, a történeti gyökerek és az időszerű problémák elemzésére. A hallgató a szociológia sajátos szemléletmódját és eszközeit elsajátítva szakszerűen értelmezze a társadalmi folyamatokat.

K: Az előadáson való aktív részvétel.

ÉM: Évközi ellenőrző dolgozatok alapján, félévközi jeggyel.

TS: A Tanulósobában közzétett segédanyagok, Power Point bemutatók, Szociológia vázlatok c. segédanyag.

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Durkheim, E. Az öngyilkosság.

Giddens, A.: Szociológia.

Vitányi I.: A társadalom logikája.

Morel Gy.: Szociológia.

AI: Hankiss E.: Az emberi kaland.

Hankiss E.: Társadalmi csapdák. Diagnózisok.

Kolosi Tamás: Tagolt társadalom.

Valuch T.: Magyarország társadalomtörténete

Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

TÁIB 0201

N: Bevezetés a közgazdaságtudományba

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Dr. Melles Hagos Tewolde

EA: Pajrok Andor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a PR alapfogalmaival (közönségkapcsolat, kölcsönös megértés, kedvező társadalmi képmás, közvélemény-formálás), a PR-szemlélet fejlődésével és hazai terjedésével, és azokkal a társadalmi kihívásokkal, melyekre válaszként jelent meg a PR.

TP: A közgazdaságtan tárgya. Társadalom és gazdaság. Szükségletek, javak és szolgáltatások. Integrációs formák, koordinációs mechanizmusok. Gazdasági rendszerek. Termelési tényezők. Alternatív felhasználási lehetőségek és opportunity cost. Közgazdaságtan alapkérdései. A munkamegosztás és csere. A közgazdaságtan szemléletmódja, módszerei. A piacgazdaság ismérvei. Tiszta piacgazdaság. A piacgazdaság ismérvei. Legfontosabb piac. Piac. Kereslet és kereslet függvény. A kereslet árrugalmassága. Kínálat és kínálati függvény. A kínálat árrugalmassága. A kereslet, a kínálat és az áralakulás az idő figyelembevételével. Vegyes gazdaság szereplői. A háztartás és a háztartás fogyasztása. A háztartás bevételei. Az üzleti szervezetek típusai és vagyona. A kormányzat gazdasági szerepe. A közjavak termelésének ösztönzése, illetve nyújtása. A pénz és a bankrendszer. A pénz fogalma és kialakulása. A váltó és a váltó forgatása. A klasszikus bankjegyek. A modern pénzrendszer. A pénzkínálat szabályozása a kétszintű bankrendszerben. A pénz funkciói. Az infláció. A nemzetgazdasági tevékenység mérőszámai. Gazdasági tranzakciók. A gazdaság szereplői, az intézményi egységek. A termelés. A hozzáadó érték. A nemzetközi gazdaságtan alapfogalmai. A nemzetközi munkamegosztás és a külkereskedelem. A nemzetközi pénzforgalom. Nemzetközi gazdasági szervezetek és tömörülések.

K:

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoza

KI: Bevezetés a közgazdaságtanba, Simonovszky Zoltán – Czagány László

AI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006)

TÁIB 0301 **N: A szociális kutatás elmélete és módszerei**
T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: TÁIB 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A szociológiai kutatás elméleti alapjainak, illetve az egyes módszerek és technikák lényegének, alkalmazási lehetőségeinek megismerése.

TP: A társadalomtudományi kutatások alapjai, motívumai, elméleti modelljei. Az okság természete. A kutatás felépítése, tervezése, kutatási cél, hipotézisalkotás, konceptualizálás és operacionalizálás. A kutatás folyamata, a mérés elvei, eszközei és eljárásai. Az adatelemzés és feldolgozás elméleti alapjai és gyakorlata. A szociológiai kutatások társadalmi környezete, etikai kérdései.

K: A hallgató legyen képes egy konkrét társadalmi jelenség, folyamat empirikus vizsgálatához kutatási tervet készíteni, illetve szakszerű megfigyelés, mérés alapján gyűjtött adatokat elemezni és értelmezni. Az előadásokon való aktív részvétel.

ÉM: Félév-közi kisdolgozatok írása, illetve annak értékelése.

TS: A Tanulósobán közzétett segédanyagok, vázlatok, Power Point bemutatók.

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

AI:

TÁIB 0401 **N: Társadalmi problémák szociológiája**
T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: TÁIB 0101 **É:** kollokvium
TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A modern társadalmak jellemző és fontos problémáinak, konfliktusainak megvilágítása, a dilemmákat hordozó társadalmi változások okainak és irányainak elemzése és megértése.

TP: A társadalmi problémák természete (különbség, változás, a fenntartható fejlődés). Kultúra és társadalom (kulturális univerzálék, multikulturalitás, konformitás és deviancia, nemek problémája) A hatalom természete. (Egyenlőtlenség, szegénység. Csoportok és szervezetek. Etnikai és faji kérdések. Az állam, a politika. Modern hatalomelméletek.) Társadalmi változások (globalizáció, koncentráció, urbanizáció, dezintegráció). Konkrét problématerületek. A Bevezetés a szociológiába c. kurzus keretében megismert általános társadalmi törvényszerűségek és összefüggések aktualizálása, illetve bővítése sajátos társadalmi jelenségek elemzése során.

K: Az előadáson való aktív részvétel.

ÉM: évközi kisdolgozat

TS: A tanulósobában közzétett segédanyagok, vázlatok, Power Point bemutatók

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Bibó I.: Válogatott tanulmányok.

Giddens, A.: Szociológia.

Hankiss E.: Társadalmi csapdák. Diagnózisok.

Fukuyama, F.: A történelem vége.

AI: Szűcs J. Vázlat Európa három történelmi régiójáról.

Csepeli György: Nemzet által homályosan

Fukuyama, F. : Poszthumán jövődönk.

Lorenz, K.: Ember voltunk hanyatlása.

TÁIB 0501**N: Családszociológia****T:** szeminárium**MF:** 3.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** TÁIB 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:** Adamik Mária**EA:** Adamik Mária**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A cél a drámaian változó család fogalmának és valóságának megértése, a változások mögötti társadalmi folyamatok tettenérése. A destabilizálódó párkapcsolatok, a gyermekek szocializációja a jóléti rendszerek számára is olyan kihívás, amelyet előbb-utóbb fel kell ismerni, következményeivel pedig számolni kell.

TP: A modern és a kockázati társadalmak által létrehozott, kikényszerített családformák. Család fogalma versus tiszta kapcsolatok. Család fogalmától a nő-férfi viszonyig. Legfőbb kompetencia a szakirodalmi tudás és a hétköznapi tapasztalatok azonos horizontba való illesztése, azok ütköztetése. Érzékenyítés a politikai döntések magánéleti és társadalmi nemi hatásainak felismerésére.

K: Referátumok**ÉM:** Zh-k majd írásbeli vizsga**TS:** Tanulószoza és olvasókönyv

KI: Andorka Rudolf (1997) A család , in: Bevezetés a szociológiába, Budapest, Osiris Kiadó 11.fejezet 351-357., 8.fejezet 272-282., a demográfiai átmenet és a termékenység elméletei.

Giddens (1995)Nemi szocializáció, nemi identitás és a szexualitás három elmélete, Nem és szexualitás, in: Szociológia, Budapest, Osiris 177-217.

Preglau, Max (2000) A kockázati társadalom (Ulrich Beck)- a társadalmi posztmodernizálás egyik esete? In: Morel et.al (szerk) Szociológiaelmélet, Osiris Kiadó, 286-291.

AI: Heller Ágnes-Vajda Mihály (1970) Családforma és kommunizmus, Kortárs, 10.sz., illetve Beszélő, 1998. 1.sz. 103-108.

Anthony Giddens (2001) A család in: Elszabadult világ, Napvilág Kiadó, 61-77.o.

Pierre Bourdieu (2002) A családi szellem, in: Gyakorlati észjárás, Napvilág Kiadó, 116-127.o.

Pierre Bourdieu (1998) Állandók és változók, Utóirat a szerelemről... in: Férfiuralom, Napvilág, 89-121.o.

Kolakowszki, Leszek (1993) Hol vannak a gyerekek a liberális filozófiában? 2000, V.évf. 2.sz.11-17.o.

Heiden-Sommer, Helga (1996) Háziasszonyok a makroökonómiában, Eszmélet 45-57.o.,

Victor R. Fuchs (2003) A nemek közötti gazdasági egyenlőtlenségről, Nemzeti Tankönyvkiadó, Közgazdasági Kiskönyvtár

TÁIB 0601

N: Ifjúságszociológia

T: szeminárium

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: TÁIB 0401

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Az ifjúság társadalmi helyzetének értelmezése, viszonya más társadalmi csoportokhoz, a fiatalság körében tapasztalható egyenlőtlenségek, konfliktusok szociológiai magyarázatainak megismerése.

TP: Az ifjúság mint sajátos helyzetű demográfiai csoport társadalmi helyzetének változásai (a gyermekség modernizációjától a szubkultúrákig), az ifjúságkutatás elméletei. Az ifjúsági korszakváltás jellemzői Nyugat-, és Kelet- Európában. Az ifjúság társadalmi esélyeit meghatározó intézmények és színterek (család, iskola, gazdasági, politikai és kulturális viszonyok), valamint konfliktusok (peremhelyzetek, deviancia, szubkultúrák) **É:** Az aktív szemináriumi munka (referátum)

K: A hallgató legyen képes az általános szociológiai ismeretek birtokában az ifjúság sajátos rétegének társadalmi helyzetét értelmezni. A szemináriumokon aktív részvétel, kiselőadás, referátum tartása, házidolgozat készítése.

ÉM: A szemináriumi szereplés, referátumok, házidolgozatok alapján évközi jegy. Írásbeli vizsga (teszt), illetve házidolgozat, valamint a szemináriumi munka.

TS: A tanulószobában közzétett anyagok, vázlatok.

KI: Ancsel Éva és társszerzők: A magyar ifjúság a 80-as években.

Gábor Kálmán: Ifjúság. Educatio. 4. évf. .

Huszár Tibor-Sükösd Mihály : Ifjúságszociológia.

Szabó A.-Bauer B.-Laki L. (szerk.) 2002. Ifjúság 2000. Tanulmányok...

Fekete Sándor (2002) Változó Ifjúság. PTE IGYFK Tudományos Közleményei V.

AI: Bakonyi Péter-Diósi Ágnes (1993): Átutazóban. Bp.

Falussy Béla (1995): Az ifjúság életkörülményei. KSH. Bp.

Gábor Kálmán (1993): Civilizációs korszakváltás és ifjúság. Oktatókutató I. Bp.

Gázsó Ferenc – Stumpf István (szerk.) (1992): Rendszerváltozás és ifjúság. MTA Politikatudományok Intézete. Bp.

Gázsó Ferenc – Stumpf István (szerk.) (1995): Vesztesek. Ifjúság az ezredfordulón.

Gázsó Ferenc – Laki László: Esélyek és orientációk. Fiatalok az ezredfordulón. .

Géczi János (1982): Vadnarancsok..

Harcza István (1996): Az ifjúság életkörülményei.

Rácz József – Hoyer Mária (1995): Fiatalkori devianciák és kortárs csoportok..

Sükösd Mihály: Üvöltés. Vallomások a beat-nemzedékről..

Ungvári Tamás (1982): Beatles biblia.

TÁIB 0701 N: Életmód szociológiája

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TÁIB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók megismerkedjenek az életmódot befolyásoló tényezőkkel, valamint a mai magyar társadalomban élők életmódjának jellemzőivel.

TP: A kurzus során a hallgatók megismerkednek az életmódot befolyásoló tényezőkkel, a fogyasztási stílusokkal, a szabadidő szociológiájának alapjaival, az életmód mérésének technikáival, a magyar időmérleg vizsgálatok eredményeivel, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életmódbeli sajátosságaival. képezi.

K: A kurzus végére a hallgatók képesek lesznek a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életmódbeli sajátosságainak meghatározására, értékelésére és elemzésére. Kiselőadások, és referátumok tartása, aktív részvétel a szemináriumon.

ÉM: írásbeli vizsga (teszt), illetve a referátumok értékelése, valamint szabadon választhatóan házidolgozat készítése.

TS: A Tanulósobában közzétett segédanyagok. A szociotáborokban végzett kutatások adatbázisa és az ezekből készült tanulmányok.

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Losonczy Á.: Az életmód a tárgyakban, az időben...

AI:

TÁIB 0801 N: Település szociológia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TÁIB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Ambrus Bernadett

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a településszociológia legfontosabb elméleteivel, az e tárgyban végzett hazai, s nemzetközi kutatások eredményeivel, valamint a gazdaság és a politika településekre gyakorolt hatásaival.

TP: A kurzus során a hallgatók megismerkednek az első települések kialakulásával, a városok és falvak történeti fejlődésével, a nagyvárosok világával, valamint a hazai településfejlődés és -fejlesztés legfontosabb eredményeivel, kérdéseivel. A kurzus nagy hangsúlyt fektet a településfejlesztéssel kapcsolatos politikai döntések társadalmi egyenlőtlenségeket újratermelő hatásának bemutatására is.

K: a szemináriumokon aktív részvétel, kiselőadás, referátum tartása.

ÉM: a kiselőadások, referátumok, kisdolgozatok értékelése, írásbeli vizsga, illetve a szemináriumi munka (referátumok alapján)

TS: A Tanulósobában rendelkezésre álló anyagok, illetve a Településszociológia c. szöveggyűjtemény.

KI:

AI:

TÁIB 0901

N: Devianciák szociológiája

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: TÁIB 0401

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Fekete Sándor

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A deviancia jelenségének értelmezése klasszikus és modern szociológiai elméletek alapján, illetve az aktuális helyzet megismerése az empirikus kutatások alapján

TP: A társadalmi értékek és normák működésének lényege. A norma, mint szociális konstrukció. A normasértő viselkedés társadalmi motívumainak klasszikus és legújabb elméletei. A deviancia dimenziói. A társadalmi minősítés szintjei, mechanizmusai és következményei. A deviancia konkrét formái, jellemzői. A magyarországi devianciák trendjei, társadalmi hátterük, összefüggéseik és lehetséges magyarázataik.

K: a szemináriumon való aktív részvétel, kiselőadás, referátum tartása

ÉM: a kiselőadások, referátumok értékelése félév-közi jeggyel, írásbeli vizsga (teszt) és a félév-közi jegy alapján

TS: A Tanulósobában közzétett segédanyagok, POver Point bemutatók, vázlatok.

KI: Durkheim, E.: Az öngyilkosság.

Merton, R. K. :Társadalomelmélet és társadalmi struktúra.

Münnich Iván - Moksony Ferenc. Devianciák Magyarországon.

Gönczöl Katalin - Kerecsi Klára: A deviancia szociológiája.

Fekete Sándor: Deviancia és társadalom.

AI: Ambrus Péter. 1988. Dzsumbuj. Egy telep élete. Magvető. Bp.

Bácskai Erika - Gerevich József. 1993. Adalékok a magyarországi droghelyzet tisztázásához. Esély, 6. sz.

Durkheim, E. 1975. A bűnözés normális jelenség. In: Kriminálpszichológiai szöveggyűjtemény. Tankönyvkiadó. Bp.

Fekete János (szerk.). 1988. Van segítség? Kossuth. Bp.

Géczi János. 1982. Vadnarancsok. Szépirodalmi. Bp.

Gerevich József - Veér András (szerk.). 1992. A kábítószer kihívása. Gondolat. Bp.

Gergely Mihály. 1987. Röpirat az öngyilkosságról. Szépirodalmi. Bp.

Gönczöl Katalin. 1991. Bűnös szegények. KJK. Bp.

Kézdi Balázs: A negatív kód. (Kultúra és öngyilkosság).

Kolozsi Béla.: Deviancia..

Lévai Miklós: Kábítószeres és bűnözés. .

Münnich Iván.: Tanulmányok a társadalmi beilleszkedési zavarokról..

Pataki Ferenc : Társadalmi beilleszkedési zavarok Magyarországon. .

Rácz József.: Devianciák. Szabálykövet(él)ők és bajkeverők. .

Ambrus Péter: Dzsumbuj.

TÁIB 1001 N: Kvalitatív módszertan

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TÁIB 0301, TSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy

TF: Adamik Mária **EA:** Adamik Mária

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A szociális munkával összefüggő, annak minőségét javító, a gyakorlat elméleti reflexióját szolgáló kutatások módszertani megalapozása

TP: A hallgatók itt tanulják meg a kutatási célból kezdeményezett kapcsolat-felvételi eljárásokat, a kutató és „kutatott” nem hierarchikus viszonyának kialakítását. Empátia. Szerepjáték. A gazdag szociográfiai irodalom használata. A jó esetelemzés és az esettanulmány írásának követelményei

K: Folyamatos munka. Kapcsolatfelvétel, tárgyalási készségek, interjútechnikák, résztvevő megfigyelői éberség értékelése

ÉM: Dolgozatírás

TS: tanulószoba

KI: Babbie

AI: Szociográfiák, esettanulmányok, tetszőleges

TÁIB 1101 N: Kommunikáció és társadalom

T: szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Fekete Sándor

B: Szabadon választható.

C: A kommunikatív cselekvés lényegének, „természetének megértése, a társas/társadalmi helyzet és a kommunikáció összefüggéseinek megértése.

TSZB 0201

N: A társadalom- és szociálpolitika változásai

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: TSZB 0101

É: kollokvium

TF: Adamik Mária

EA: Adamik Mária

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Annak elsajátítása, hogy a szociálpolitika és intézményrendszere társadalomfüggő, a társadalmilag elismert szükségletek mindig az adott társadalom szerkezeti, hatalmi viszonyaitól függenek.

TP: Nagy horderejű változások markáns lenyomatot hagynak a nemzeti szociálpolitikán. 1989 vagy az Európai Unió csatlakozása, a globalizáció okozta változások elemzése jelenti a fő tartalmakat

Készségek: összehasonlító elemzés, egy-egy kérdés átfogó intellektuális kontextusba való helyezése

K: 2 ZH

ÉM: írásbeli vizsga

TS: Tanulószoza, olvasókönyv

KI: Beck, Ulrich (1999): Túl renden és osztályon? In.: A társadalmi rétegződés komponensei. Szerkesztette: Angelusz Róbert. Budapest, Új Mandátum Kiadó, 418-468. o.

Szalai Júlia: A társadalmi kirekesztődés egyes kérdései az ezredforduló Magyarországon.

Szociológiai Szemle 2002/4.

Glennster: A vegyes finanszírozás típusai (Esély, 1991/3.);

AI: Amartya Sen: Társadalmi kirekesztés: Fogalom, alkalmazás és vizsgálat. Esély 2004/4.

Ferge Zsuzsa: A szociálpolitika értelmezése (Ferge Zs.: Szociálpolitika és társadalom, 72-79.o.

Nagy Pongrác: A rendszerváltás gazdaságpolitikája. Budapest, 2004: Akadémiai Kiadó. 142-152. o., 175-200. és 222-225. o.; 302-319. o.

G. Esping-Andersen: Jóléti államok az évszázad végén. In: Csaba I. – Tóth I. Gy. (szerk.): A jóléti állam politikai gazdaságtana. Budapest: Osiris – Láthatatlan Kollégium. 89-111. o.

Ulrich Beck (2005) A világgazdaság és az individualizáció között: a nemzetállam elveszti a szuverenitását In: Mi a globalizáció?, Belvedere, Szeged, 9-25.o.

TSZB 0301

N: A szociálpolitika mint rendszer

T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: TSZB 0101 **É:** kollokvium

TF: Dr. Adamik Mária **EA:** Dr. Adamik Mária

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók a szociálpolitikát, mint a társadalom egy alrendszerét más alrendszerekkel való kölcsönhatásában szemléljék, különös tekintettel a gazdaságpolitikai és a globális összefüggésekre.

TP: Központi elsajátítandó ismeret a nemzeti keretekben való gondolkodás meghaladása, a globális és lokális (a „glokális”) dinamikájának megértése. Készség pedig az értelmezéshez használandó szintek megkülönböztetése.

K: zárthelyik: egy-két alkalom félévenként

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, olvasókönyv könyvtárban, tervezés alatt egy új jegyzet

KI: Peter Flora: Növekedés a határokig, In: Andorka – Hradil – Peschar (szerk.): Társadalmi rétegződés. Aula 1994. 503-531.

Preglau, Max (2000) A kockázati társadalom (Ulrich Beck)- a társadalmi posztmodernizálás egyik esete? In: Morel et.al (szerk) *Szociológiaelmélet*, Osiris Kiadó, 286-291.

Joseph, Stiglitz (2000) Kormányzati szektor a vegyes gazdaságokban, in:uő: „A kormányzati szektor gazdaságtana, KJK Kiadványok, Budapest, 23-48.

Beck, Ulrich (1999): Túl renden és osztályon? In: A társadalmi rétegződés komponensei. Szerkesztette: Angelusz Róbert. Budapest, Új Mandátum Kiadó, 418-468. o.

Böröcz József (2005) Gondolatkísérlet a globális elosztásról. Polányi Károly emlékére. *Eszmélet* 66.sz

AI: Frigyesi Veronika–Kapolyi László: A szociálpolitika jövője Európában, *Egyenlítő*, 2004.6. <http://www.1enlito.hu/main.php?ev=2004&szam=6&cikk=7>

Peter Townsend: Szegénység-elméletek. In: Ferge Zs.-Lévai K. (szerk.): A jóléti állam 183-193.

Claus Offe (1992) Demokratikusan tervezett kapitalizmus? A demokráciaelmélet szembesítése a kelet-közép-európai hármasság átmenettel, *Szociológiai Szemle* 1992/1. 5-21

A. Sen: A fejlődés mint szabadság. *Európa K.*, Bp. 2003. 33-64. o.

Beck, Ulrich (2005) Mi a globalizáció? *Belvedere*, Szeged, Bevezetés 9-25., IV. fejezet 31-74. V. fejezet 75-88. VI. 104-114..Harmadik rész 133-139., VII-VIII. fejezet 167-175

TSZB 0401 N: A szociálpolitika területei és módszerei

T: előadás **MF:** 4. **F:** 4-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: TSZB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Adamik Mária **EA:** dr. Adamik Mária

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók felismerjék, a szociálpolitika „területeinek” kijelölése, tagoltsága, a területek hierarchiája (szakmai presztízse, költségvetési ráfordítás, a jogi szabályozás szintje, normatíva, irányítás, ellenőrzés, minőségbiztosítás) miként jelent tartalmi, politikai és szervezeti/irányítási döntést.

TP: A különböző „területként” kijelölt szakpolitikák megismerése, ezek alapján a különböző területekhez rendelt szociális szakember feladatának megértése. Készség és kompetencia minden esetben a „területek”, intézmények, érintettek közötti dialógus, együttműködés kialakítására irányulnak.

K: folyamatos sajtó-figyelés a közbeszéd követésére

ÉM:

TS: tanulószoba, napi-heti lapok, olvasókönyv

KI: Ferge Zsuzsa: Vannak-e tiszta elosztási elvek? In.: Szociológia-emberközelben. Losonczy Ágnes köszöntése, Új Mandátum Budapest 13-33.

Gans, Herbert: Mire szolgálnak az érdemtelen szegények, Esély 1992/3. 3-17.

Némedi, Dénes(2001) A társadalom mint kritikai kategória in: Pál, Eszter (szerk) Út közben, Új Mandátum Bp.

AI: Peter Whiteford, Michael Mendelson és Jane Millar: Adókedvezmények és a jövedelemváltozásokra adható válaszok. Esély 2004/4.

Darvas Á. – Mózer P.: Kit támogassunk? Esély 2004/6.

Nagy Pongrác: A rendszerváltás gazdaságpolitikája. Budapest, 2004:

Akadémiai Kiadó. 103-133. o.

Orosz Éva: Félúton vagy tévúton? Egészséges Magyarorszáért Egyesület. 2001.

Katharina Müller: A magyar nyugdíjreform politikai gazdaságtana. In: Augusztinovics Mária szerk.: Körkép reform után. Tanulmányok a nyugdíjrendszerről. Közgazdasági Szemle Alapítvány Bp. 2000. 51-83.

TSZB 0501 N: Önkormányzati szociálpolitika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TSZB 0101; TSZB 0201 **É:** gyakorlati jegy

TF: Adamik Mária **EA:** Adamik Mária

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Az önkormányzatiság, a decentralizáció elve a demokráciával kapcsolatos elvárások kifejeződése, a jóléti rendszerek szempontjából egyfelől az igazságosság, másfelől a szubszidiaritás megvalósulásának lehetősége. Finanszírozási nehézségek, demokratikus deficitek, az Európai Unió regionalizmusa, a hazai közigazgatási reform szükségessége okán zajló változások meg-és felismerése a cél: kistérségek és régiók alaposan átalakítják majd a helyi önkormányzatok pozícióját a szociális ellátásban is.

TP: A tanácsrendszerrel a kistérségig. Centrum periféria, félperiféria. A hatalmi, szervezeti, irányítási, szolgáltatás-szervezési struktúrák térbeli eloszlásának jelentősége, a készség éppen ennek és a szereplőknek a felismerése. Összehasonlító elemzések.

K: Prezentációk, esetelemzések, irodalomfeldolgozás, szolgáltatási projekt-tervek előkészítése

ÉM: Évközi munka és a félév végi dolgozat

TS: Tanulószoza, könyvtár, internet, térségi dokumentációs központok

KI: Kozma Ferenc (1998) A félperiféria, Aula Kiadó

Bódi Ferenc (2001) A szociális ellátórendszer örökölt hiánya falvakban, Esély 4.sz.

Helyi önkormányzati rendeletek, a közigazgatási reformfolyamat nyomonkövetése: heti lapok, napi sajtó.

AI:

TSZB 0601

N: Szegénység

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** 5-7

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TSZB 0101; TSZB 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Nyilas Mihály

EA: Nyilas Mihály

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy célja a szegénységgel és a szegénység kezelésével kapcsolatos elméleti alapismeretek megismertetése, valamint az 1989 utáni szegénység-kutatások eredményei alapján a rendszerváltás utáni magyarországi helyzet elemzése.

TP: A szegénység értelmezései; A szegénység okai és funkciói; A szegénység leküzdését célzó stratégiák; A szegénység mint szubkultúra; A szegénység mértéke, mérése; a minimumok számításának módszerei; szegénységvizsgálatok; A szegénység alakulása Magyarországon a kiegyezés után; Elszegényedés és szegénység Magyarországon az 1990-es években; A fejlett országok segélyezési rendszereinek jellemzői; A magyar segélyezési rendszer sajátosságai; A segélyezés elvi kérdései; A magyar segélyezési rendszer fejlesztésének szempontjai; Szegénység és társadalmi kirekesztődés.

K: A szeminárium résztvevői egy-egy résztémából referátumot tartanak; félév közben és a félév végén zárthelyi dolgozat

ÉM: zárthelyi dolgozat; referátum; órai aktivitás

TS:

KI: Bass L.-Ferge Zs.-Márton I.: Gyorsjelentés a szegénységről 2000-2003. 3SZ, Bp. 2003

Ferge Zsuzsa: A magyar segélyezési rendszer reformja. Esély 1995/6., 1996/1., 1996/2.

Ferge Zsuzsa: Fejezetek a magyar szegénypolitika történetéből. Magvető, Bp. 1986. (utánnomás: Kává K. 1998.) 11-65.

Peter Townsend: Szegénység-elméletek. In: Ferge Zsuzsa-Lévai Katalin szerk.: A jóléti állam. T-Twins, Bp. 1991. 183-195.

Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai. HRSZE, Bp. 1994. 148-170.

AI: Ambrus Péter: A Dzsumbuj. Magvető, Bp. 1988.

Ferge Zsuzsa: A társadalom pereme és az Európa Unió. In: Ferge Zs.: Elszabaduló egyenlőtlenségek. 113-134.old

Ferge Zsuzsa: Ellenálló egyenlőtlenségek. Esély 2005/4. <http://www.szochalo.hu>

Gans, H.J.: Mire szolgálnak az érdemtelen szegények? Esély 1992/3

Gans, H.J.: Szegénység és kultúra. In: Társadalmi struktúra és rétegződés II. Elméletek és konkrét elemzések. II. kötet. Tankönyvkiadó 1973.

Havasi Éva: A szegénység fogalma, mérhetősége. In: Szegénység Magyarországon. INFO-TÁRSADALOMTUDOMÁNY 54.

Havasi Éva: Szegénység és társadalmi kirekesztettség a mai Magyarországon. Szociológiai Szemle 2002.4.51-72.old.old.

Kemény István: Válság után - Szegények, munkanélküliek, cigányok, versenyképtelenek Esély 2003/3

König Éva: A segélyezés Bermuda-háromszöge. Esély 2004/1.

König Éva: Mire elegendő a szociális normatíva? Esély 1998/6.

Nemzeti Cselekvési Terv a Társadalmi Összetartozásért.

Oscar Lewis: A szegénység kultúrája. Kultúra és közösség 1988/4.

Robert Castel: A nélkülözéstől a kivetettségig – a „kiilleszkedés” pokoljárása. Esély 1993/3.

Spéder Zsolt: A szegénység változó arcai – tények és értelmezések. Andorka Rudolf Társadalomtudományi Társaság-Századvég Kiadó 2002. 2-3. fejezet.

Szalai Júlia: A jóléti fogda I-II. Esély, 2004/6, 2005/1

Szalai Júlia: A társadalmi kirekesztődés egyes kérdései az ezredforduló Magyarországon.

Szegénység Magyarországon. INFO-TÁRSADALOMTUDOMÁNY 54.

TÁRKI: Jövedelem, szegénység, elégedettség. TÁRKI Monitor, Előzetes, 2005.

TSZB 0701 N: Összehasonlító szociálpolitika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TSZB 0101; TSZB 0201

É: gyakorlati jegy

TF: Nyilas Mihály

EA: Nyilas Mihály

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus ismerteti az összehasonlító kutatások kialakulását, a tipologizálás fontosabb eredményeit és problémáit. Országtanulmányok segítségével külön előadások foglalkoznak az egyes jóléti modellekkel. A hallgatók ismereteket szereznek a magyar jóléti rendszer vonatkozó kérdéseiről és a komparatív jóléti állam kutatások aktuális kérdéseiről is.

TP: A komparatív szociálpolitika elméleti és módszertani kérdései; Jóléti állam-tipológiák. A liberális jóléti modell: USA A konzervatív jóléti modell: NSZK; A szociáldemokrata jóléti modell: Svédország; Az Európai Szociális Modell; A magyar jóléti rendszer helye a jóléti tipológiákban; Az állami jóléti gondoskodás problémái, fejlődési perspektívák. Az európai jóléti modell a 21. század elején.

K: A szeminárium résztvevői egy-egy résztémából referátumot tartanak; félév közben és a félév végén zárthelyi dolgozat.

ÉM: zárthelyi dolgozat; referátum; órai aktivitás

TS:

KI: Nyilas Mihály: A jóléti államok összehasonlítása. *Studia Wesprimiensia*, V. évf. I-II. 2003.

Nyilas Mihály: Mi történt a svéd modellel? *Esély* 1995/6.

Csaba Iván-Tóth István György szerk.: A jóléti állam politikai gazdaságtana. *Osiris* 1999. 7-42.; 89-112.

AI: Ferge Zsuzsa-Lévai Katalin szerk.: A jóléti állam. *T-Twins*, Bp. 1991. 116-135., 223-239.

Bujalos István-Nyilas Mihály szerk.: Az új jobboldal és a jóléti állam. *T-Twins*, Bp. 1995. 257-283.; 430-469.

Andorka R, S. Hradil, J. L. Peschar (szerk.): Társadalmi rétegződés. *Aula*, Bp. é. n. 503-531.

Ferge Zsuzsa: Elszabaduló egyenlőtlenségek. *HRSZE* 2000. 71-95.

Gedeon Péter: Merre tart a német jóléti állam? *Közgazdasági Szemle* 2001. február 130-148.

TSZB 0801 N: Mai magyar szociálpolitika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: TSZB 0401

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Dr. Tolnai Gyula

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy oktatásának célja: a mai magyar szociálpolitika rendszerének és egyes elemeinek megismerése. Az általános ismeretek alkalmazása a konkrét magyar helyzetre. A mai magyar társadalom szociális problémáinak, a szociálpolitika alakításának aktuális kérdéseinek megismerése.

TP: A magyar társadalmi biztonsági rendszer. A társadalombiztosítás aktuális kérdései. A munkanélküliség. A családi támogatások rendszere. A fogyatékkal élő személyek támogatása. A szegénység. A rászorultsági támogatások. Az önkormányzatok szociális feladatai. A társadalmi szervezetek szociális tevékenysége. A hazai szociálpolitika alakításának aktuális kérdései.

K: Szemináriumokon való rendszeres és aktív részvétel. Referátum készítés.

ÉM: Szóbeli

TS:

KI: Ferge Zsuzsa: Elszabaduló egyenlőtlenség. 2000.

Az 1993. évi III. törvény és módosításai a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.

AI: A szociális rendszer aktuális szabályai. Aktuális adatok és viták a szociális rendszer átalakításáról.

TSZB 0901 N: A munka világa**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** TSZB 0401 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Tolnai Gyula **EA:** Simonik Péter**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a munka változó világával, a foglalkoztatáspolitikai aktuális kérdéseivel és a munkanélküliség jelenségével.**TP:** A kurzus során a hallgatók megismerkednek a munkaszociológia alapjaival, a munkaerőpiac főbb jellemzőivel, a foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközeivel, a munkanélküliség történetével, munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek problémáival, valamint az Európai Unió foglalkoztatáspolitikai alapelveivel.**K:** A hallgató aktívan részt vesz az órákon és a félév folyamán meghatározott időpontra elkészíti referátumát, amely egyúttal a vizsgára bocsátás előfeltétele.**ÉM:** ZH**TS:****KI:** Bánfalvy Csaba: A munkanélküliség, Magvető Kiadó Budapest 1989.

Csoba Judit: A tartós munkanélküliség hatása a családok anyagi helyzetére, Esély 1994/6.sz.

Csoba Judit: Munkát keresők – munkakerülők: A tartósan munka nélkül lévők megoszlása a munkavállalási hajlandóság szerint, Szociológiai Szemle 1993/4.sz.

Giddens, Anthony: Szociológia, Osiris Kiadó Budapest 2000. 465-494.o.

Simonyi Ágnes: Munkaszociológia, Széchenyi István Műszaki Főiskola Győr (jegyzet)

AI: Duncan, Simon: Az esélyegyenlőség politikájának gátjai az Európai Unióban, 1998/1.sz. Esély Egyed Mária-Gyulavári Tamás: Az Európai Közösség szociálpolitikája a kezdetektől a Maastrichti Szerződésig, Integrációs Stratégiai Munkacsoport Budapest 1998.

Frey Mária-Gere Ilona: Részmunkaidős foglalkoztatás: a kihasználatlan lehetőség In.: Az államtalanítás dilemmái: Szociálpolitikai kényszerek és választások, Aktív Társadalom Alapítvány Budapest 1995. 213-238.o.

Frey Mária: Nők a munkaerőpiacon In.: Szerepváltozások – Jelentés a nők helyzetéről 1997. (szerk.: Lévai Katalin – Tóth István György), Munkaügyi Minisztérium – TÁRKI Budapest 1997.

Gere Ilona: A cigány nők vállalkozásának esélyei, Esély 1997/2.sz. 62-74.o.

Gyulavári Tamás – Peszlen Zoltán: Egy „Ünnepélyes Deklaráció”: a Közösségi Charta Esély 1998/1.sz.

Gyulavári Tamás: A nemek közötti esélyegyenlőség az Európai Unióban, Esély 1999/különszám

Janky Béla: A cigány nők helyzete In.: Szerepváltozások – Jelentés a nők helyzetéről 1999. (szerk.: Pongrácz György – Tóth István György), Szociális és Családügyi Minisztérium – TÁRKI Budapest 1999.

Dr. Ploetz Manfréd: A munkanélküliség elméleti alapjai, Gazdaság és társadalom 1993/1-2., 3.

Tardos Katalin: Tartós betegek kiszorulása a munkaerőpiacról, Esély 1995/2.sz.

Simonyi Ágnes: Munka nélkül: Családi alkalmazkodási stratégiák és hiányuk In.: Az államtalanítás dilemmái: Szociálpolitikai kényszerek és választások, Aktív Társadalom Alapítvány Budapest 1995. 193-212.o.

TSZB 1001

N: Romológia

T: szeminárium

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: TSZB 0401

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Tolnai Gyula

EA: Simonik Péter

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a romák társadalmi integrálódását akadályozó tényezőkkel és képessé váljanak azok elemzésére, értékelésére.

TP: A kurzus során a hallgatók megismerkednek a romák történetével, főbb demográfiai jellemzőivel, a többségi társadalom és a romák viszonyával, valamint mindazon törekvésekkel, amelyek a magyarországi romák társadalmi integrálódását elősegíthetik. A tárgy révén betekintést nyerhetnek az oktatáspolitikára, a lakáspolitikára, az egészségpolitikára, a foglalkoztatáspolitikára és a szociálpolitikára romákat érintő egyes kérdéseibe.

K: A szemeszter folyamán a hallgatóknak az előadó által megadott témákban házi dolgozatokat kell készíteni-ük, melyek megléte a vizsgára bocsátás feltétele.

ÉM: Az értékelés alapját a hallgató órai aktivitása, valamint a vizsgán nyújtott teljesítménye képezi.

TS:

KI: A magyarországi romák (szerk.: Kemény István), Press Publica, Budapest 1999.

Cigányok Magyarországon (szerk.: Glatz Ferenc), MTA Budapest 1999.

Szalai-Landau-Horváth (szerk.): Cigánynak születni..., Aktív Társadalom Alapítvány Budapest 2000.

AI: Cigánylét- Műhelytanulmányok, MTA Politikai Tudományok Intézete, Budapest 1991.

Fraser, Angus Sir: A cigányok, Osiris Budapest 1996.

Kenrick, Donald - Puxon, Grattan: Cigányok a horogkereszt alatt, Pont Kiadó Budapest 2001.

Mezey Barna (szerk.): A magyarországi cigánykérdés dokumentumokban 1422-1985, Kossuth Könyvkiadó Budapest 1986.

Neményi Mária: Cigány anyák az egészségügyben

Szegő László (szerk.): Cigányok, honnét jöttek – merre tartanak?, Budapest 1983.

Kertesi Gábor: Cigány foglalkoztatás és munkanélküliség a rendszerváltás előtt és után: Tények és terápia, Esély 1995/4.sz. 19-63.o.

TSZB 1101 N: Civil szervezetek a szociálpolitikában**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** TSZB 0401 **É:** gyakorlati jegy**TF:** **EA:** Dr. Tolnai Gyula**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A tantárgy oktatásának célja: a civil szféra, a társadalmi szervezetek jelentőségének bemutatása a szociálpolitikában. A non-profit tevékenység elméletének ismertetése.**TP:** Állam és társadalom. A non-profit fogalma. A közhasznú szervezetek fogalma, típusai. Az önkormányzatok és a civil szervezetek. A civil szervezetek támogatása. A társadalmi szervezetek és a szociálpolitika. A szociális kérdésekkel foglalkozó jelentősebb civil szervezetek.**K:** A szemináriumokon való aktív részvétel

Referátum készítése

ÉM: Szóbeli**TS:****KI:** Az 1997. évi CLVI. Törvény a közhasznú szervezetekről.

Az NCA program.

Kuti Éva: A non-profit szektor Magyarországon. 1992.

Kuti Éva- Králik Miklós- Barabás Miklós: A nem kormányzati szervezetek helyzete Magyarországon. 1999.

AI: A non-profit kutatócsoport kiadványai. Az aktuális Statisztikai Évkönyv adatai a civil szervezetekről. Együttműködési lehetőségek a civil szervezetek és a helyi önkormányzatok között.

Kézikönyv civil szervezetek és önkormányzatok számára. 1999.

A közhasznú szervezetek közhasznúsági jelentései.

TSZB 1201 N: Politológia**T:** szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** TSZB 0401 **É:** gyakorlati jegy**TF:** **EA:** Dr. Tolnai Gyula**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A tantárgy oktatásának célja, hogy a társadalom- és szociálpolitika elméletei c. tárgy ismereteihez kapcsolódva a politika világa alapfogalmainak, működésének, rendszerének megismertetése. Az általános ismeretek mellett a magyar politikai rendszer működésének vizsgálata, különös tekintettel a szociálpolitikai döntésekre.**TP:** A politika, mint tudomány. Politikai viszonyok, politikai hatalom, politikai rendszerek. A demokrácia, a demokratikus rendezőelvek. Politikai pártok, pártrendszerek, politikai mozgalmak. A politikai elit. Az alapvető politikai irányzatok. A társadalmi nyilvánosság,. A politikai kultúra. A politikai szocializáció. Nemzet és politika. A nacionalizmus. Külpolitika, nemzetközi viszonyok, globalizáció. A hazai és a közép-kelet-európai politika alakulásának sajátosságai. Rendszerváltás Kelet- Közép- Európában.**K:** A szemináriumokon való rendszeres aktív részvétel. Referátum készítés**ÉM:** Szóbeli**TS:****KI:** Bihari Mihály- Pokol Béla Politológia ELTE Tankönyvkiadó Budapest 1992.

Csepeli György- Kéri László- Stumpf István (szerk.) Állam és polgár. MTA Politikatudományi Intézete 1992.

AI: Bayer József: A politikatudomány alapjai. 1999. Körösi András: A magyar politikai rendszer. Osiris. 1998.

Gritz Plasser – Peter Ulram: Demokratikus konszolidáció Kelet-Közép-Európában. Politikatudományi Szemle 1995/1.sz.

TSZB 1401 N: Magyarország társadalomtörténete**T:** szeminárium **MF:** 2. **F:** 2-6. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Tolnai Gyula **EA:** Simonik Péter**B:** Szabadon választható.**C:** A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyar társadalomfejlődés legjelentősebb korszakaival a kiegyezéstől a rendszerváltásig.**TP:** A kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb társadalomtörténeti elméletekkel, a modernizáció folyamatával, a társadalom rétegződésével, a mobilitási esélyek változásával, valamint a vizsgált időszakokban a magyar lakosság életmódbeli jellemzőivel. A félév végére a hallgatók képesek lesznek eligazodni a magyar társadalom fejlődési irányát befolyásoló gazdasági és politikai tényezők között.**K:** A hallgató aktívan részt vesz az órákon és a félév folyamán meghatározott időpontra elkészíti referátumát, amely egyúttal a vizsgára bocsátás előfeltétele.**ÉM:****TS:****KI:** Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig, Osiris Kiadó Budapest 1998.

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében, Osiris Kiadó Budapest 2001.

AI: A magyar ugar (szerk.: Léderer Pál) ELTE – T-TWINS Kiadó, Budapest 1991.

Az úri Magyarország (szerk.: Léderer Pál) ELTE – Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület– T-TWINS Kiadó, Budapest 1993.

Így laktunk Pannóniában (szerk.: Léderer Pál) ELTE – T-TWINS Kiadó, Budapest 1992.

Magyarország társadalomtörténete 1945-1989 (szerk.: Fokasz Nikosz – Örkény Antal), Új Mandátum Könyvkiadó Budapest 1999.

PEDB 1501

N: Pedagógia

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-6.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF: SZMB 0401

É: kollokvium

TF:

EA: Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja az alapvető pedagógiai ismeretek megszerzése, mely lehetővé teszi a két szakma közti kommunikációt, együttműködést.

Az előadások kiegészülnek gyakorlati feladatokkal.

TP: A kurzus során a hallgatók elsajátítják a pedagógia alapjait, a tárgyát, feladatát, felosztását, és tudományközi kapcsolatait. Neveléseméleti alapismeretek szereznek, megismerik a nevelés sztereit, társadalmi tényezőit – család, bölcsőde, óvoda, iskola a nevelés módszereit, az egyén, csoport, közösség viszonyulásait a nevelési folyamatban, valamint az iskolaérettség kérdéseit. Megismernek néhány alternatív pedagógiai irányzatot. Betekintést nyernek az Iskolaszervezetten és az Oktatáseméleti alapismeretekbe. Gyakorlati feladatok elvégzése során, óralátogatás ill. foglalkozás megtekintése, az intézményi dokumentumok megtekintése (Pedagógiai program, SZMSZ, Házirend) által élővé válnak az elméleti ismeretek.

K: részvétel az előadásokon

ÉM: részvétel az előadásokon

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, internet.

KI: Pedagógia –Kozma Béla – Comenius BT. Pécs 1998.

Bevezetés a nevelésszociológiába – Kozma Tamás BP.1994.

Dr. Czeizel Endre: Az orvos –genetikus szemével Minerva Bp.1980.

Neveléslélektani vizsgálatok szerk.: Kósáné Ormai Vera és tsa.-i Tk.1984.

AI: Bábosik István: A nevelés elmélete és gyakorlata. Tankönyvkiadó, Budapest, 1999.

Bábosik István: Alkalmazott nevelésemélet. OKKER Kiadó, Budapest, 2003.

Bábosik István: Nevelésemélet. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Kozma Béla (szerk.): Pedagógiai szöveggyűjtemény. Comenius Bt., Pécs, 1996.

Lappints Árpád (szerk.): Érték és nevelés. Comenius Bt. Pécs, 1998.

Nagy József: XXI. század és nevelés. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.

GYSZB 0801

N: Intenzív terepgyakorlat

T: gyakorlat

MF: 7.

F:

R: őszi

Ó: 555 óra

K: 30

SZMB 0601

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Baráth Árpád

EA: Tereptanárok

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: Az intenzív gyakorlat célja, hogy személyre szabottan kínáljon lehetőséget arra, hogy a hallgatók saját magukat, mint segítőt a közvetlen gyakorlatban is kipróbálhassák. Segítse elő az elméleti, gyakorlati tudás, a készségek és a szakmai attitűd integrációját. A hallgatók a gyakorlat oldalairól közelítve átfogó ismereteket szerezzenek a szociális munka és a szociális tevékenység lényegéről, főbb meghatározóiról, keretfeltételeiről, és a szociális munkás szerepek megvalósulásáról. A hallgatók ismerjék meg – a választott intézményi keretek között - a lakosság szociális gondjait, az életvezetési és egyéb problémákkal küzdő embereket, családokat, közösségeket, azok szükséglet rendszereit, céljait. Szerezzenek tapasztalatot a komplex szociális munka gyakorlatában. Alakítsanak ki szakmai kapcsolatokat, ismerjék meg, gyakorolják az intézményi team-munka valamint az inerdiszciplinális team-munka formát.

TP: A tereptanár irányításával a hallgató megismerkedik a terephely szociológiai jellemzőivel, az intézmény/szolgáltató alapidokumentációjával, adminisztrációs rendjével. Megismeri az intézmény által nyújtott, jelen időszakban működő szolgáltatások közvetlen gyakorlatát, amelyekben a kliensek, családok, csoportok részesülhetnek, valamint az intézményen belüli munkamegosztást és az együttműködési kapcsolatrendszereket, az önkéntes segítők bevonásának módját; Naprakész ismeretre törekszik az aktuális szociális problémákról, azok gazdasági, politikai, jogi vonatkozásairól; Alkalmazza munkájában a szociális munka gyakorlatának alapelveit, értékrendszerét, különböző elméleteken alapuló módszereit, szerepeit. A hallgató a tereptanárral való egyeztetés után a mindennapi munka során a fokozatosság, a folyamatos önállósodás elvének érvényesítésével lát el feladatokat, tart szakmai kapcsolatokat, nyújt kompetenciájának megfelelő szociális szolgáltatásokat – szükség szerint a családok otthonában is. Az esettel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat is ellátja.

K: Kreativitás, kezdeményezőkézség, igényes módszertani felkészülés a közös megbeszélésekre. A saját feladatok, estkezelések szakszerű dokumentálása.

ÉM:

TS:

KI: Személyre szabottan neveződik meg

AI: Szakmai folyóiratok figyelemmel kísérése

GYSZB 0802 N: Gyakorlatelemző szeminárium**T:** gyakorlat **MF:** 7. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 0**EF:** SZMB 0601 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Baráth Árpád **EA:** Szabados Ágota Ilona, Jankó Judit, Kőszegi Erika, Varga István**B:** Szociális munkás szakon kötelező.

C: Cél olyan komplex, gyakorlatorientált tanulási folyamat biztosítása, amely során az intenzív gyakorlatot teljesítő hallgatók gyakorolják annak munkamódját, hogyan lehet különböző szempontokat érvényesíteni egy eset megközelítésében, elemzésében. Kiscsoport keretei között, a csoport dinamikai történéseit felhasználva segíteni a résztvevőket a terepen szerzett szakmai tapasztalatok feldolgozásában, végiggondolásában. Az esetek folyamatos követésével hozzájárulni azok megértéséhez. A reflektív tanulás által segíteni a hallgatókat a csoportos esetmegbeszélés - mint a szociális munka színvonalát biztosító, illetve a szociális munkás mentális, pszichés teherbíró - képességének védelmét szolgáló - munkaformájának használatában.

TP: A gyakorlat megbeszélések témakörei előre nem határozhatók meg. A hallgatók az előző periódus gyakorlati tapasztalataiból hozzák az eseteket, témákat, problémákat, kérdéseket. Ezek feldolgozása, megbeszélése képezi és határozza meg a szeminárium érdemi tartalmát.

Specifikus feladatok: - a hallgatók a sajátjuktól eltérő gondolatokat, gondolkodási módokat mérlegeljük annak tükrében, hogy mennyiben járul hozzá az eset adekvát megoldásához; - az eltérő véleményt értéként kezelve és a saját megközelítési módjukat alternatívaként közvetítve járuljanak hozzá a csoport többlettudásának kialakulásához; - esethozóként fogalmazzák meg, mi a céljuk az eset bemutatásával, és milyen típusú együttműködést várnak a csoporttól; - céljuknak megfelelően súlypontozva vázolják fel a történéseket, az esettel kapcsolatos dilemmájukat; - osszák meg hallgatótársaikkal egyéb szakmai tapasztalataikat is, érdeklődjenek csoporttársaik szakmai tapasztalatai, gondolatai iránt, - kreatív szakmai tudással, értő figyelemmel az elmélet és a gyakorlat közti különbség kezelése fejlődjék; - szociális munkás identitásuk mélyüljön.

K: A szemináriumon való rendszeres jelenlét, aktív, kompetens, hatékony önálló illetve team munka.

ÉM:**TS:** tanulószoba.**KI:** Kötelező irodalom – személyre, szükségletre szabottan történik**AI:** Szakmai folyóiratok

GYSZB 0803

N: Szupervízió

T: gyakorlat

MF: 7.

F:

R: őszi

Ó/H: 1

K: 0

EF: SZMB 0601

É: gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád

EA: Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A kurzus célja a saját lehetőségekre, beállítódásokra és értékekre vonatkozó viselkedés kibővítése, a gyakorlati készségek és a szociális cselekvési kompetencia elmélyítése, a szociális és intézményes keretfeltételek ismeretének elmélyítése, saját gondolkodási és cselekvési struktúrák jobb megismerése – vagyis a hallgató gyakorlatának módszeresen strukturált reflexiója.

TP: A csoport tevékenységében esetorientált, s mivel általában nem egy helyen töltik gyakorlatukat a résztvevők, az egyén témája a csoport témájává válik, így mindenki aktív részese. A csoportkeret lehetőséget ad a szituáció kibővítésére, a tagokban felidéződnek/beindulnak saját emlékei, a kontroll, a visszacsatolás a csoporttól érkezik. Lényeges elem a viselkedés kontextushoz kötődését felismerhetővé tenni. Mivel saját cselekvéseinkhez saját indoklást hozunk, fontos más lehetséges indoklások számbavétele is. Ebben segít a nyitott, nem ítélező hallgatótárs. A kurzus eljuttatja a hallgatót a szakmai identitás tisztázásáig, a felelősséget vállaló cselekvésig. Képessé válik belső erőforrásai felfedezésére, a külső erőforrások felismerésére és mozgósítására

K: Aktív részvétel a foglalkozásokon. Az első alkalommal megkötött szerződés betartása. Hiányzás csak igazoltan, maximum 2 alkalommal lehetséges.

ÉM: Házi dolgozat - egy, a gyakorlatból származó gyakorlati helyzet bemutatása és elemzése a megadott szempontok alapján.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Nem tartozik hozzá kötelező irodalom

AI: Pik Katalin: Ráhangelő - szupervíziós tapasztalatok.

Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2002.

Gosztanyi Géza (szerk): Mi a szupervízió? Álláspontok a szociális munka szupervíziójáról

Budapesti Szociális Forrásközpont, Budapest, 1996.

Szupervízió. A Magyar Szupervízorok Társaságának lapjai

SZDSZB 0101 **N: Szakdolgozati szeminárium I.**

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 8

EF: TÁIB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A társadalomtudományi kutatás elméleti alapjainak megismerése után a gyakorlatban is képes legyen a hallgató önállóan alkalmazni az egyes módszereket, technikákat, tudjon szakszerű magyarázatokat adni az emberi viselkedés, a társadalmi folyamatok kiválasztott aspektusairól. A hallgató legyen képes egy konkrét társadalmi jelenség, folyamat empirikus vizsgálatához kutatási tervet készíteni, illetve szakszerű megfigyelés, mérés alapján gyűjtött adatokat elemezni és értelmezni.

TP: A dolgozat témakörének meghatározása, pontosítása, a feldolgozandó probléma kijelölése, szakirodalom gyűjtésének módszertani kérdései. A forráskezelés, hivatkozás módjainak, szabályainak megismerése, a dolgozat pontos címének meghatározása, A téma aktualitásának, újszerűségének, jelentőségének bizonyítása, bibliográfia készítése, a szakirodalom kezelése módjainak, technikáinak áttekintése Empirikus adatfelvételi módok, eljárások, lehetőségek számbavétele, A szakirodalom alapján axiómák, tételek gyűjtése, a lehetséges következtetések megfogalmazása A dolgozat hipotézisének megfogalmazása, „tartalomjegyzék” elkészítése, melyben részletezi a dolgozat felépítését, szerkezetét, belső arányait

K: A szemináriumokon aktív részvétel.

ÉM: A szemináriumokon meghatározott félévközi írásbeli feladatok elkészítése

TS:

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

Héra G.-Ligeti Gy.: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatásához. Osiris, Bp. 2005.

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot. Kairosz, Bp, 1996.

AI: A szemináriumvezető által a témához kapcsolódóan ajánlott további irodalmak

SZDSZB 0102 N: Szakdolgozati szeminárium II.

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 12
EF: SZDSZB 0101 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelező.

C: A hallgató legyen képes önállóan, szakirodalmi ismereteket felhasználva, valamint egy saját kutatást/megfigyelést megtervezve és lebonyolítva egy konkrét jelenség, folyamat vizsgálatára, annak szakszerű elemzésére és értelmezésére.

TP: A kutatás, empirikus adatfelvétel kereteinek felvázolása (kutatási cél, módszerek, minta). A hipotézisek ellenőrzése (szakirodalmi beágyazottság, a változók kidolgozottsága), a dolgozat szerkezetének, gondolatmenetének áttekintése, kiegészítése, a kutatás céljának pontosítása, a kutatási módszerek, eszközök ellenőrzése, a kutatás lebonyolításának egyéb kérdései, a dolgozat legalább egy fejezetének részletes kidolgozása, a kutatás lebonyolítása, adatelemzés, feldolgozás. A kutatás, adatgyűjtés tapasztalatainak megbeszélése, a szükséges kiegészítések megtervezése. Az adatelemzés módjainak pontosítása. A dolgozattal kapcsolatos formai követelmények tisztázása.

K: A szemináriumokon aktív részvétel.

ÉM: A szemináriumokon meghatározott félév-közi írásbeli feladatok elkészítése

TS: A Tanulósobán közzétett segédanyagok, vázlatok, évközben kijelölt szakirodalmak

KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába.

Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.

Héra G.-Ligeti Gy.: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatásához. Osiris, Bp. 2005.

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot. Kairosz, Bp, 1996.

AI: A szemináriumvezető által a témához kapcsolódóan ajánlott további irodalmak

KMGYV 0101 N: Gyermekvédelmi politika

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy
TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja az, hogy a szociális munkás hallgatót képessé tegye a gyermekvédelem közfeladatként, közpolitikai területként történő értelmezésére. A kurzus a gyermekvédelem mint köztevékenység funkcióját, döntési mechanizmusát, modelljeit, működését továbbá hatásait mutatja be és elemzi.

TP:

K: a szeminárium látogatása, aktív részvétel

ÉM: írásbeli feladatok

TS:

KI: Szilvási Léna (szerk.): GYERMEK-CSALÁD-TÁRSADALOM Budapest 1996

AI: Csókay László - Domszky András - Hazai Vera - Herczog Mária: A gyermekvédelem nemzetközi gyakorlata Pont kiadó 1994

Herczog Mária: A gyermekvédelem dilemmái (pont kiadó 1997)

Domszky András (szerk.): Gyermekvédelmi szakellátás, Nemzeti Család és Szociálpolitikai Intézet, 2004

KMGYV 0102 N: Területi gyermekvédelem

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Szöllősi Gábor **EA:** Tolácziné Varga Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja annak végiggondolása és elemzése, hogy melyek a szociális munka, mint szakma speciális dilemmái a területi gyermekvédelemben, a gyermekjóléti szolgálatok területén. Milyen változások mentek végbe a Gyvt. Hatálybalépése óta, ennek hogyan tudnak megfelelni a települések és maguk a szolgáltatók.

TP: 1. Megismerkedni a Gyvt. jelentőségével a területi gyermekvédelem szempontjából, megismerni, átismételni a gyermekvédelem rendszerét, ezen belül is kiemelten a gyermekjóléti szolgálatok szerepét. 2. A gyermekjóléti szolgálatok kapcsolatrendszere, koordinációs tevékenysége. Együttműködés a különböző szakemberek között (észlelő- és jelzőrendszer). Esetmegbeszélés, esetkonferencia, szakmaközi megbeszélés. 3. Szociális munka az iskolában vagy iskolai szociális munka. Jelentősége, dilemmák. 4. A vér szerinti család, a veszélyeztetett gyermek, az ellátást nyújtó szolgálatok közötti kapcsolat. A kapcsolattartás jelentősége. Az örökbefogadás dilemmái. A gyermekjóléti szolgálatok feladatai az örökbefogadásoknál. 5. Erőszak a családban, elhanyagolás, gyermekbántalmazás. 6. A gyermekjóléti szolgálatok nyilvántartása. Az esetvezetés folyamata, fontossága. Dokumentáció a gyermekjóléti szolgálatokban. A hallgató a kurzus végére legyen képes a területi gyermekvédelem különböző területein, leginkább a gyermekjóléti szolgálatoknál szociális munka végzésére. Megismeri a speciális szociális munka módszereket. Képes lesz megérteni a szakma aktuális dilemmáit, problémáit.

K: A megadott irodalmakból egy-egy referátum a csoporttagok előtt.

ÉM: Évközben egy referátum, majd a kurzus zárásaként egy házidolgozat készítése a kurzus során tárgyalt témák egyike alapján.

TS: tanulószoba

KI: Herczog Mária: A gyermekvédelem dilemmái, Gyermekvédelmi kiskönyvtár – Pont kiadó 1997.

Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv

Gyermekjóléti alapellátás – Segédanyag a szociális szakvizsgához szerk.: Dr. Szöllősi Gábor

Budapest 2004.

Budai István: Szociális munka az iskolában

AI: Tanulmányok a gyermekjólét köréből V. szerk.: Budai István

Botte, Marie-France: Egy gyermek ára, Gyermekvédelmi kiskönyvtár, 1996.

Család, gyermek, ifjúság című folyóirat

Esély című folyóirat

Smith Carol: Örökbefogadók és nevelőszülők, Gyermekvédelmi kiskönyvtár, Pont kiadó 1995.

KMGYV 0103 N: Intézményes gyermekvédelem

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: KMGYV 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Szöllösi Gábor **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a különböző országok, valamint a magyar gyermekvédelmi intézményhálózatot és képessé váljanak az összehasonlítások során felismerni azonosságokat és eltéréseket.

TP: A nemzetközi és hazai intézményhálózat megismerése, a szakirodalom és az interneten való kutakodás, valamint a saját lakókörnyezetben található intézmények adott szempontrendszer szerinti vizsgálata által, képessé válnak a hallgatók a rendszer pozitívumait és negatívumait felismerve alternatív megoldások keresésére.

K: Folyamatos és aktív részvétel a szemináriumokon, összehasonlító elemzés a nemzetközi gyermekvédelem körében, a megadott szempontrendszer alapján. Egy választott ország gyermekvédelmi rendszerének bemutatása. Saját lakóhely gyermekvédelmi intézményeinek feltérképezése, bemutatása szemináriumon, a hiányzás nem megengedett

ÉM: referátum, órai aktivitás

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: A gyermekvédelem nemzetközi gyakorlata. Szerk.: Hazai Vera, Herczog Mária
Gyermekvédelmi Kiskönyvtár, Pont Kiadó 1994.

Herczog Mária: Gyermekvédelmi kézikönyv, KJK, 2001

Herczog Mária: A gyermekvédelem dilemmái, Pont, 1996

Szilvási Léna (szerk): Gyermek - Család - Társadalom, Szociális szakképzés könyvtára

Kerecsi Klára: A védtelen gyermek, KJK

Smith, Carol R.: Örökbefogadók és nevelőszülők, Pont, 1995

AI: Család, gyermek, ifjúság; Szociális munka; Esély; Háló; Fordulópont (az adott témakörhöz kapcsolódó írások)

GYSZB 1101 N: Gyermekvédelmi modulgyakorlat (terep)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 3

EF: KMGYV 0102 **É:** gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatót felkészíteni arra, hogy képes legyen elméleti ismereteit alkalmazni a szociális munka során, fejlessze szakmai önismeretét, készségeit, tanulja meg kreatívan használni személyes erőforrásait, tapasztalja meg az intézményi és szakmai értékek, normák, módszerek nyújtotta kereteket, lehetőségeket és ezek között dolgozva folyamatosan próbáljon reflektálni saját magára, felismerni erősségeit és gyengeségeit.

TP: A gyakorlóhely jellegének megfelelően más-más súllyal és prioritással a tereptanár által elősegítve ismerje meg a hallgató: - az adott intézmény struktúráját, annak működését, aktuális problémáit, konfliktusait, ellentmondásait, szociális ellátó rendszerben betöltött szerepét, - a szükségletek és a szolgáltatások közötti viszony elemzése, a szolgáltatás korlátainak, a feltételek javításának és az újabb szolgáltatási igények felismerése és felismertetése, - speciális szociális munka módszerek megismertetése - a szociális munka, az etikai kódex alapelveinek, értékeinek megfelelő munkavégzés.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM:

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához, Szociális Szakmai Szövetség, Bp., 2001

Kézikönyv szociális munkásoknak Szociális Szakmai Szövetség, Bp., 2002

AI: Család, gyermek, ifjúság; Szociális munka; Esély; Háló; Fordulópont (az adott témakörhöz kapcsolódó írások)

GYSZB 1102 N: Gyermekvédelmi modulgyakorlat (labor)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: KMGYV 0102 **É:** gyakorlati jegy

TF: Prof. Dr. Baráth Árpád **EA:** Jankó Judit

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A megbeszélések célja, hogy a hallgató beszámoljon terepgyakorlatáról és kérdéseket, dilemmákat fogalmazzon meg, melyekre a többiektől reflexiót vár. Mindenki reflektál a megfogalmazott kérdésekre, dilemmákra azzal a céllal, hogy társuknak szempontokat adjanak a végiggondolásra, érzéseinek tisztázására. A kérdező hallgató visszajelzést ad a többieknek arról, hogy kinek a szempontjait tudta leginkább hasznosítani.

TP: A specializációs gyakorlat megbeszélés nem esetmegbeszélés vagy elméleti feldolgozás: célja elsősorban a szakmai önismeret kialakulása a hallgatótársakkal való együttműködés (segítség kérés és segítség nyújtás) lehetőségeinek megtapasztalása révén. A segítő szakmák jellege nélkülözhetlenné teszi a kollégák együttműködését egy-egy probléma megoldásában. Nincs olyan segítő szakember, akinek ne lenne folyamatosan szüksége munkatársai támogatására, visszajelzéseire ahhoz, hogy munkáját színvonalasan végezze. Ennek a kollegiális együttműködésnek a kipróbálását teszi lehetővé ez a szemináriumi munka, amit a külföldi gyakorlatban intervízióknak is szoktak nevezni.

Első benyomások a terepgyakorlat színhelyéről: Intézményi struktúra rövid leírása. Milyen kérdések, dilemmák foglalkoztatják az adott intézményt? Milyen szolgáltatásokat nyújt az adott intézmény (egyéni munka, csoportos, közösségi...) A kliensek belépése az adott intézménybe: Hogyan kerülnek kapcsolatba velük, hogyan szűrik meg, hogy kivel alakítanak ki munkakapcsolatot, milyen elérési stratégiái vannak az intézménynek? Milyen módszereket ismerhetett meg a hallgató az adott intézményben, a kliensek problémáinak kezelésére, azok mennyire hatékonyak, eredményesek.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: Az értékelés szempontjai: aktivitás, írásos anyagok tartalma: mennyire érthetőek a hallgató által megfogalmazottak, mennyire készítetik a többieket hozzászólásra, konstruktív részvételre az órákon.

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak és folyóiratok a könyvtárban, videofilmek, terephelyek, internet.

KI: Kézikönyv a szociális munka gyakorlatához, Szociális Szakmai Szövetség, Bp., 2001

Kézikönyv szociális munkásoknak Szociális Szakmai Szövetség, Bp., 2002

AI: Család, gyermek, ifjúság; Szociális munka; Esély; Háló; Fordulópont (az adott témakörhöz kapcsolódó írások)

KMID 0101 **N: Szociálgerontológia****T:** szeminárium**MF:** 5.**F:****R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** SZMB 0401**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** Kőszegi Erika**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus során a hallgatók megismerkednek az öregedés biológiai folyamatával, a társadalom és az idősök viszonyával, a főbb demográfiai folyamatokkal, valamint az idősök szociális problémáival és az ennek enyhítésére irányuló szociálpolitikai törekvésekkel.**TP:** Az öregedés megnyilvánulásai. Az öregedés tudományos vizsgálata. Az öregedés és a biológiai organizáció. Öregedés és involúció. Öregedés és az evolúció. Az önszabályozó folyamatok és az öregedés mechanizmusa. Az élettartam és a lakosság öregedése. Az ember átlagos életkora. A demográfiai robbanás és a lakosság előregedése. Az átlagos életkor jövője. Férfiak és nők átlagos életkora. Az öregedés társadalmi szempontjai. Elszakadás. Nyugalomba vonulás. Tevékenység és elszakadás. Az öregedés, öregség a különböző társadalmakban. Öregedés és személyiség. A beilleszkedés öt stratégiája (konstruktivitás, függőség, védelembe vonulás, rosszindulat, öngyűlölet) Személyiség és emberi kapcsolatok az öregkorban. Sikeres és sikertelen öregség. Öregek életmódja. Művelődés öregkorban. Időskori szegénység. Időspolitika ellentmondásai (egészségügy, lakáspolitikai, szociálpolitika). Az idősök és az EU.**K:****ÉM:** írásbeli**TS:** Tanulószoza, könyvtár, internet**KI:** Kőszegi Erika: Szociálgerontológia - elektronikus úton elérhető jegyzet, a Tanulószoza portálról tölthető le

Bromley, D.B.: Az emberi öregedés pszichológiája, Gondolat Könyvkiadó Budapest 1972.

Buda Béla: Személyiség és emberi kapcsolat az öregkorban In.: Nyugdíj(kor)határ?

Buda Béla: Öregség és társadalom In.: Nyugdíj(kor)határ?

Iván László: Ne féljünk az öregedéstől!, SubRosa Kiadó Budapest 1997

AI: Walker, A.: Öregedés Európában – kihívások és következmények, Esély 1999/6. szám

Hildebrand, P.: Félúton... Az öregedés lélektani megközelítése, Park Kiadó Budapest 1997.

Idősellátás Magyarországon. Brit-magyar kutatási modellek (Szerk.: Lévai Katalin) Szociális Innovációs Alapítvány Budapest 1999.

Szatmári Mariann:Utak a kiegyensúlyozott öregedés felé, In.: Nyugdíj(kor)határ?

Coni-Davidson-Webster: Öregedés. Tények az öregedés biológiájáról, az időskori tartalmas életről, Petit Kiadó Budapest 1994.

KMID 0201

N: Idősvédelmi ellátórendszer

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: SZMB 0401

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Dr.Tolnai Gyula

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy keretében a modern társadalmak nagy problémájának, a lakosság elöregedésének hatásaival, szociális következményeivel foglalkozunk. A kérdésekre az időspolitika keretei között keressük a válaszokat, nem csak az ellátórendszer intézményes elemeiben, hanem szélesebb társadalmi beágyazottságában.

TP: Idősek és a társadalom. A politika ambivalens viszonya az idősekhez. Az idős lakosság gazdasági és társadalmi biztonsága. A megújuló, változó nyugdíjrendszerek. Az idősek társadalmi aktivitása, szerepe a közéletben. Az idősek helyzete Magyarországon. Az idősellátás történetéből. A korszerű idősellátási formák, intézmények a jóléti pluralizmus kereteiben. A hazai idősellátás aktuális kérdései. Az időspolitika kialakítása.

K: A megadott irodalom feldolgozása. Referátum készítés. Egy ellátó intézmény bemutatása

ÉM: Irodalomfeldolgozás, referátum, intézménybemutató. A félévi munka beszámításával vizsgajegy.

TS: Tanulószoja, irodalom, intézményi dokumentációk

KI: Kötet az idősekről. Esély Füzetek, 2.sz.1995.

Sáhó Erzsébet –Lukács R. Zsuzsa: Időskorúak. Labora. Bp.1994.

KSH –IcsSzM : Időskorúak Magyarországon. 2004.

Bagyinszki Zoltánné – Kovács Ibolya – Péntek Beáta:Idősek szociális ellátása. NCSzI. Bp.2004.

Az idősellátásra vonatkozó aktuális jogszabályok.

AI: Simone Beauvoir : Az öregség. Európa,1972.

Dr.Villányi Piroska: Szociális gerontológia.Bp.1994.

A Szociális Gondoskodás,

Az Esély című folyóiratok vonatkozó írásai.

Czúcz Ottó: Az öregségi nyugdíjrendszerek.KJK.Bp.1994.

KMID 0301**N: Szociális munka az idősvédelemben****T:** szeminárium**MF:** 6.**F:****R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 2**EF:** KMID 0101**É:** gyakorlati jegy**TF:****EA:** Kőszegi Erika**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** Az idősök körében végzett szociális munka feladata, vizsgálati köre. Az idős kor sajátosságai. Az idősökkel szemben megnyilvánuló társadalmi és egyéni viselkedésmódok. Az intézményesült szociális munka.**TP:** Az öregedésben lényeges szerepet játszó tényezők: táplálkozás, életmód, lakóhely, lakás, ruházkodás, szórakozás, művelődés. Az idősöknek a társadalom mikro – és makrostruktúrájában elfoglalt helye. Az idősök problémái az állam és a család közötti munkamegosztás szempontjából. Az idősök helyzete a családban. Családi viszonyok átrendeződése, idős, beteg családtag. A magány és hatása. Az idősök helyzete a társadalomban. Alapvető szükségletek kielégítése, elégtelen jövedelmek. Települési viszonyokból eredő hátrányok. Az idősök helyzete a városokban, és az átalakuló falvakban, a róluk való gondoskodás formái. Az idősök társadalmi befolyása. A nemzedéken és korcsoporton belüli szolidaritás hiánya a társadalomban. A politika ambivalens viszonya az idősökhöz. Nyugdíjasok a munkaerő piacon. Az idősök médiához való viszonya, a technikai újítások hatása az idős társadalomra. Az egészségügy és a szociálpolitika elégtelensége, hiányosságai az idős társadalomról való gondoskodásban. A társ elvesztése, a halál feldolgozása.**K:** órai jelenlét**ÉM:** írásbeli**TS:** Tanulószoza, könyvtár, internet használat**KI:** Buda Béla: A magány dilemmája In: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései Budapest, 1995.

Czibula Zoltán – Lakatos Miklós: Az idősök életkörülményei és egészségi állapota Statisztikai Szemle, 1996 / 2.

Kőszegi Erika: A területi idősellátás és a szakellátás anomáliái In: PTE IGYFK Tudományos Közleményei 2002.

Dr. Eröss László – Veér András: A halál enciklopédiája Gloria Press Kiadó, Budapest, 2003.

Üzenet a társadalomnak az öregedésről Soros Alapítvány, Budapest, 1999.

AI: A cikkek az Esély c. folyóiratból származnak

Idősök szociális ellátórendszere Budapest XIII. kerületében 1997/4

Idősök bentlakásos ellátása Nyugat – Európában 1998 / 5

A nyugdíjreform makroökonomiája 1998 / 6

Öregnek lenni Magyarországon 1999 / 5

Az idősök jövedelmi helyzetéről 1999 / 6

Öregedés Európában – Kihívások és következmények 1999 / 6

A nyugdíjreform nyilvánossága 2002 / 5

A halál és az élet tényei 1995 / 4

„Én már csak meghalni szeretnék, édes fiam” 1998 / 3

GYSZB 1201 N: Idősvédelmi modulgyakorlat (terep)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 3
EF: KMID 0201 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Tereptanár

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók elméleti tanulmányaik során betekintést nyertek az idősvédelem magyarországi helyzetébe, megismerhették az 1993. évi III. tv. által szabályozott idősvédelmi alap-, illetve szakellátásokat, a szolgáltatások igénybevételének módozatait, az önkormányzatok intézmény fenntartási kötelezettségét. Hallhattak arról, hogy milyen célja, funkciói vannak ezen intézményeknek, milyen speciális feladatokat látnak el. Az idősvédelmi specializációs gyakorlat célja, hogy mindezt az általuk választott intézmény keretei között megtapasztalják, választ kapjanak a rendszerrel kapcsolatos kérdéseikre, megismerjék a gyakorlatban az elméletben már ismert területeket.

TP: A tereptanár irányításával a hallgató: szerezen ismereteket a látogatott intézmény környezetéről, fenntartójáról, szerepéről az idősvédelmi alap-, illetve szakellátásban. tájékozódjon az adott település szociológiai, szociális helyzetéről, az egyéb, meglévő intézményhálózatról ismerje meg az adott intézmény funkcióját, az intézményrendszerben elfoglalt helyét. Tanulmányozza az intézmény alapidokumentumait (Szervezeti és Működési Szabályzat, Alapító Okirat, Házirend, stb.) Ismerje meg az intézmény szolgáltatásait igénybevevő klienskört, annak összetételét, jellemzőit, a szolgáltatás igénybevételének feltételeit. Igyekezzen képet kapni az intézmény mindennapi munkájáról, rendjéről. Kezdeményezzen kapcsolatot az intézmény szolgáltatásait igénybe vevő, illetve az intézményben elhelyezett kliensekkel, szerezen személyes benyomásokat a kliensek intézményben való tevékenységeiről, elfoglaltságairól

K: gyakorlaton való részvétel

ÉM: év végi szöveges értékelés a tereptanár által

TS: a tereptanár döntése, utasítása alapján

KI: a tereptanár döntése, utasítása alapján

AI: a tereptanár döntése, utasítása alapján

GYSZB 1202 N: Idősvédelmi modulgyakorlat (labor)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: KMID 0201 **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:** Kőszegi Erika

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Az idősvédelem specializáció gyakorlati képzése, amelynek célja, hogy a hallgatók elsajátítsák azokat a képességeket és készségeket, amelyek az idősvédelmi szociális munka optimális gyakorlásához szükségesek. Legyenek birtokában olyan eszköztárnak, amely minden közösségi szituációban jól használható, legyenek képesek a helyzetek, szituációk felismerésére és az azokban való konstruktív részvételre.

TP: a beszédtechnika gyakorlati módszerekkel való fejlesztése - a közösségekben előforduló kommunikációs problémák leküzdése- külső megjelenés - belső érzélemvilág harmóniája, testbeszéd - a vezető szerepének gyakorlati ismérvei, viselkedésminták - a hierarchikus állapotok, helyzetek felismerése, kezelése - konfliktushelyzetek felismerése is kezelése A felvázolt kommunikációs helyzeteket a hallgatók szituációs játékok, önálló feladatok és közös megbeszélések segítségével sajátítják el.

K: jelenlét

ÉM: szóbeli

TS: nem szükséges

KI: nem szükséges

AI: nem szükséges

KMME 0101 N: Egészségpszichológia

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0901

É: gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna

EA: dr. Lovász Zsuzsanna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Ismertesse meg a hallgatókkal azt a tudományos felfogást, mely szerint az ember testi-lelki egységét a szociális, pszichológiai és fiziológiai tényezők együttes szerepe határozza meg.

TP: A kurzus előadója alakítson ki olyan szemléletmódot, melyben a pszichés és szomatikus zavarok integrált egészként értelmezhetők. A kurzus adjon áttekintést a leggyakrabban előforduló pszichoszomatikus betegségekről, a testi működészavarok lelki háttértényezőiről.

K: szakirodalom referálása; aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: referátumok szóbeli értékelése

TS:

KI: Kulcsár Zs.: Egészségpszichológia - ELTE Eötvös Kiadó 1998. Bp.

Császár Gy.: Pszichoszomatika a gyakorlatban - Pszichoteam 1989. Bp.

Bálint M.: Az orvos, a betegek és a betegség Animula 1990. Bp.

AI: Kulcsár Zs.: Pszichoszomatika - Tankönyvkiadó 1993. Bp.

Luban-Plozza: Pszichoszomatikus betegek az orvosi gyakorlatban - Animula 1994. Bp.

L. Onnis: A pszichoszomatikus zavarok rendszerszemlélete - Családterápiás olvasókönyv sorozat III. 1993. Bp. Thomas: Leleki bajok - testi bajok a pszichoszomatikus betegségekről I.-II.

Park Kiadó 1996. Bp.

Psychiatria Hungarica 1996/6. Tematikus különszám Testszimbolika

Hajnal Á.: Szívre lokalizált szorongás - Pszichoterápia 1997/ 1.

Túry F.: Mi van a háj mögött? A kis gömböc története - Pszichoterápia 1996

KMME 0201 N: Primer prevenció programok

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: PSZB 0901 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Sebestyén Horváth Marianna **EA:** Dr. Sebestyén Horváth Marianna

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja az elsődleges megelőzés feladatainak és színtereinek bemutatása, a primer prevenció alapkategóriáinak jellegzetességei, különbségek a secunder és terciar prevencióhoz képest. Tárgyalja a bio-pszicho-szociális modell szerepét és jelentőségét az egészségvédelemben. Bemutatja a mentálhigiénés segítőeljárások, edukatív programok alternatíváit a primer prevencióban.

TP: A tantárgy részletezi a humán szolgáltatások ideológiájában bekövetkezett paradigma váltásokat. Elemzi a promóció jelentőségét az egészségmegőrző viselkedésben. Tárgyalja a deviáns magatartásformák megelőzésének kérdéseit. Feltérképezi a szociális munkás professzió és a prevenció kapcsolódási lehetőségeit. Hozzásegíti a hallgatókat a hatékony megelőzéshez szükséges skillek elsajátításához, a primer prevenció alapelveit szem előtt tartó projekt készítése folyamatában

K: A projektkészítés elemeinek bemutatása

ÉM: referátumok, önálló prevenció projekt ismertetése

TS:

KI: Barczy, M. (1997) A csoportok hatékonysága és a személyes változás, Animula

Bagdy, E. (1999) Mentálhigiéné, Animula

Buda, B. (1998) Elmélet és alkalmazás a mentálhigiénében, Támasz Alapítvány

Fekete, S. (2000) Segítő foglalkozások kockázatai – helper syndroma és burnout jelenség, In:

Kelemen, G. (szerk.) Tele-dialógus, Pro Pannonia Kiadói Alapítvány

Veér, A., Eröss, L. (2000) Fortuna szekerén, Animula

AI: Bradshaw, J. Vissza önmagunkhoz, Budapest-Print

Fekete, S. (2004) Öngyilkosság és kultúra, Új Mandátum Könyvkiadó, Bp.

Kotanski, M. (1995) Eladtam magam az embereknek, Drog Stop

Sipos, K. (1995) Drogmegelőzés az iskolában, Támasz Alapítvány, Bp.

Veér, A., Eröss, L. (1999) Bolondok (úr)hajója- a szcientológia titkai, Art Nouveau Kiadó, Pécs

KMME 0301 N: Felnőtt pszichoterápia

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: KMME 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna **EA:** Prof. Baráth Árpád

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Alakítsa ki a hallgatókban a lelki segítségnyújtás multidiszciplináris szemléletmódját. A felnőttekkel végzett terápiás munka bemutatása, egyes módszerspecifikus pszichoterápiák megismertetése

TP: A pszichoterápia definíciós kérdéseinek tisztázása, a terápiás kommunikáció egyes aspektusainak ismertetése. A nagy pszichológiai iskoláknak megfelelően az egyéni és csoportpszichoterápiák bemutatása.

K: szakirodalom referálása, aktív közreműködés a szemináriumon

ÉM: Szóbeli vizsga

TS:

KI: Buda B.: A pszichoterápia alapkérdései - Országos Alkohológiai Intézet 1993.Bp.

Malan, D.H.: Egyéni dinamikus pszichoterápia - Animula Egyesület 1989.Bp.

AI: Buda B.: Pszichoterápia és kultúra - In.: Buda B. (szerk.): Múzsák a díványon

Animula 1992. Bp.

Buda B. /szerk./: Pszichoterápia - Gondolat 1985.Bp.

Rövid dinamikus pszichoterápia - Animula Egyesület 1992.Bp.

Buda-Füredi /szerk./: A pszichoterápia műhelyei - Medicina 1990.Bp.

Stewart, J.-Joines, V.: A TA-MA - Xénia Kiadó 1994.Bp.

Thoma-Kachele: A pszichoanalitikus terápia tankönyve - MIET 1991.Bp.

Tringer L.: A gyógyító beszélgetés

Magyar Viselkedéstudományi és Kognitív Terápiás Egyesület 1991.Bp.

A csoportpszichoterápia elméleti és gyakorlati kérdései - Akadémiai Kiadó 1984.Bp.

GYSZB 1301 N: Mentálhigiénés modulgyakorlat (terep)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 2

EF: KMME 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** dr. Lovász Zsuzsanna, tereptanárok

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Az általános szociális munkás szakos hallgatók számára lehetőséget teremteni, hogy megismerkedhessenek a magyar mentálhigiénés intézmények működésével, valamint a szociális intézményekben folyó mentálhigiénés tevékenységgel.

TP: A hallgatók legyenek tevékeny résztvevői az adott intézmény mentálhigiénés munkájának. Az elméleti képzés során megismert interdiszciplináris szemléletmódot alkalmazzák a testi-lelki egészség megőrzését, fejlesztését, valamint a prevenció és a rehabilitáció célját szolgáló feladatvégzésük során. Fontos, hogy a diákok megismerkedjenek az adott intézményben az ellátás szervezeti működésével, a döntéshozatal strukturális sajátosságaival, lehetőség szerint részt vegyenek team-munkában. A gyakorlati tevékenységet folyamatos önértékelés és alkalmanként beszámoló, konzultáció kíséri. A hallgató a terepgyakorlat során integrálja az elméleti képzésben megtanultakat a gyakorlati alkalmazhatósággal, miközben közös nyelvet alakít ki a területen dolgozó kollégákkal.

K: Referálás a gyakorlati munkáról

ÉM: szóbeli értékelés, tereptanár javaslata alapján gyakorlati jegy

TS:

KI:

AI:

GYSZB 1302 N: Mentálhigiénés modulgyakorlat (labor)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1

EF: KMME 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Lovász Zsuzsanna

EA: dr. Lovász Zsuzsanna és tereptanárok

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A mentálhigiénés intézményekben zajló tevékenységhez kapcsolódva felkészülés az egyéni segítő beszélgetésre, mentálhigiénés programokba való bekapcsolódásra. Cél az analitikus interjú bemutatása, szemléletmódjának elsajátítása.

TP: A hallgatók az elméleti képzés során megismert interdiszciplináris szemléletmódot alkalmazzák. Próbainterjú felvételével, azok kiscsoportos elemzésével gyakorlatok a segítő beszélgetésben kapott információk szakszerű strukturálására. A szabad asszociációs módszer a gondolkodás rugalmasságának fokozását célozza, az élettörténeti események, lelki jelenségek összefüggéseinek feltárása lehetővé válik.

K: Referálás az elkészített próbainterjúkról. Aktív részvétel a csoport munkájában

ÉM: szóbeli értékelés

TS:

KI: H. Argelander: Az első interjú a pszichoterápiában

Magyar Pszichiátriai Társaság kézirat

AI:

KMSZA0101 **N: Szociális igazgatás**

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** dr. Nagy Janka Teodóra

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A szociális adminisztráció komplex modul alapozó tárgyaként a hallgató megismerje a szociális igazgatás jogszabályi alapjait, a jogalkalmazói gyakorlatot és kialakítson ezzel összefüggő készségeket.

TP: 1. Igazgatás, közigazgatás. 2. A közigazgatási jogviszony alanyai, tartalma. A közigazgatási eljárás alapelvei. Hatály. 3. Joghatóság, hatáskör és illetékesség. Gyakorlati feladat: jogesetmegoldás. 4. A közigazgatási eljárás szakaszai. Az elsőfokú eljárás megindítása. Gyakorlati feladat: kérelem- és jegyzőkönyvkészítés. 5. Bizonyítás az elsőfokú eljárásban. 6. A hatóság döntései: határozat és végzés. Egyezség jóváhagyása. Hatósági szerződés. Hatósági bizonyítvány, igazolvány és nyilvántartás. Gyakorlati feladat: a határozat és a végzés alakításai. 7. Jogorvoslat a közigazgatási eljárásban. 8. A végrehajtási eljárás. 9. Elektronikus ügyintézés és hatósági szolgáltatás. 10. A szociális eljárás speciális szabályai. 11. A szociális igazgatás speciális szabályainak érvényesülése a helyi önkormányzati szociális rendeletekben. 12. A szociális igazgatási eljárás speciális szabályainak érvényesülése a segélyezési eljárásban. (Hallgatói beszámolókat egy választott önkormányzatnál szerzett tapasztalatok alapján.)

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

Írásbeli és szóbeli feladatok:

A mellékelt jegyzékből választott témák egyikének referálása (a szemináriumon max. 15 percen történő előadása és min. 10 oldalas írásbeli változat leadása) és egy másik választott téma korreferálása (a referált téma max. 5 perces szóbeli kiegészítése, kapcsolódó kérdések, vélemények megfogalmazása). A témaköröknél megjelölt gyakorlati feladatok (kérelem, jegyzőkönyv, határozat, meghatalmazás) teljesítése

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: A témakörökhöz kapcsolódó alapvető jogszabályok jegyzéke

2004. évi CXL. tv. a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

Egy adott helyi önkormányzati rendelet a szociális ellátásokról és a szociális igazgatásról

AI: Dr. Kalas Tibor-Dr. Paulovics Anita: Közigazgatási jog II. A közigazgatási cselekvések. A közigazgatási eljárás. Miskolc

KMSZA 0201 N: Informatikai ismeretek

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: Ósze József **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Megismertetni a hallgatókkal az informatikában rejlő azon lehetőségeket, melyek segíthetik a szociális munkát. Bemutatni az adatbáziskezelés alapjait, a szakmai szoftvereket és azok típusait, Az Internet felhasználható szolgáltatásait. A multimédiában rejlő lehetőségeket Áttekinteni a szociális gyakorlat és az informatika jelenlegi kapcsolatát és jövőbeni lehetőségeit.

TP:

K: Elektronikus szolgáltatások használata („ügyfélkapu” jellegű szolg.) „Szociális iroda” által nyújtott számítástechnikai lehetőségek ismerete INTERNET a szociális adminisztrációban

ÉM:

TS:

KI: Szelezsán János: Adatbáziskezelés, LSI Oktatóközpont, Bp.
Adatbáziskezelés, MS Access XP, ECDL oktatócsomag. IHM, Bp.

Az ismertett szoftverek HELP-jei

AI: Pluhár Mihály: Alkalmazott szoftverek a szociális szférában Tatabányán, szakdolgozat, NyME BPFK, 2005.

Földháziné K. Zsuzsanna: Sopron szociális szoftvertérképe, szakdolgozat, NyME BPFK, 2005.

Belső László: Szociális adatbázisok, szakdolgozat, NyME BPFK, 2004.

KMSZA 0301 N: Dokumentáció és adminisztráció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: KMSZA0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Nagy Janka Teodóra Ph.D **EA:** Varga István

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus során a szociális munkás hallgató megismeri a szociális igazgatás különböző szintjein (helyi önkormányzatoktól a minisztériumokig bezárólag) folyó adminisztráció és dokumentáció rendszerét, modelljeit, működését, hatásait. A kurzus a „Szociális adminisztráció komplex modul” egyik kötelezően választandó kurzusa.

TP:

K: a szeminárium látogatása, aktív részvétel

ÉM: írásbeli feladatok

TS:

KI: Ügykezelői alapvizsga. (BM Duna kiadó Budapest, 1998.)

Közigazgatási alapvizsga. (BM Duna kiadó Budapest, 1998.)

AI:

GYSZB 1401 N: Szociális adminisztráció modulgyakorlat (terep)**T:** gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 3**EF:** KMSZA0101 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** Dr. Tormási Anita**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatót felkészíteni arra, hogy képes legyen jog elméleti ismereteit alkalmazni a szociális ügyintézés során, fejlessze szakmai ismeretét, készségeit, tanulja meg kreatívan használni az elméleti kurzusok során elsajátítottakat. Személyesen tapasztalja meg az ügyintézés technikáit és módszereit, különös tekintettel az eredményességre. Képes legyen felismerni és önállóan kezdeményezni a kliens számára legjobban megfelelő jogi megoldási módokat.

TP: A gyakorlat jellegének megfelelően ismerje meg a hallgató: - az adott szociális vagy közigazgatási intézmény struktúráját, annak működését, aktuális problémáit, szociális ellátó rendszerben betöltött szerepét, - személyesen érzékelje, érezze mind a kliens, mind a segítő oldaláról a szociális igazgatás rendszerének nehézségeit, kihívásait. - Mindennapos, gyakorlati esetekben való eljárásával szembesüljön a jogi szabályozás és realitás differenciáltságával.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: aktivitás, esetmegoldás

TS: Tanulósobán, Kari könyvtárban elhelyezett oktatási segédanyagok

KI: 2004. évi CXL. KET.

KJK. Kerszöv. DVD-jogtár iratmintatára

AI: 1993. évi III. tv szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

GYSZB 1402 N: Szociális adminisztrációja modulgyakorlat (labor)**T:** gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**EF:** KMSZA0101 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Dr. Nagy Janka Teodóra **EA:** Dr. Tormási Anita**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy a hallgató az elméleti tárgyak elsajátítása után, a szociális ügyintézés terén gyakorlatot szerezzen, illetve hogy önálló ügyintézésre képes legyen, mind saját, mind az ügyfelek érdekében.

TP: A gyakorlat részben eset megbeszélés, részben az elmélet irányított és az oktató által kontrollált feldolgozása, oly módon, hogy a hallgató önálló feladatok megoldásával sajátítja el a szociális ügyintézés technikáit, jogszabályi követelményeit. A gyakorlati készségek kialakítása érdekében minden hallgató személyre szabott feladatot kap. A feladatok megoldása a következő témákban kötelező:

Témakörök: Kérelem illetve közigazgatási eljárást megindító beadványok elkészítése. Közigazgatási eljárásban jegyzőkönyv felvétele és a jegyzőkönyvvel kapcsolatos adminisztráció elvégzése. Egy meghatalmazás elkészítése úgy, hogy figyelembe vegye a hatályos jogi szabályozást és egyben az ügyfél vagy ügy egyediségét. Közigazgatási eljárásban hozott végzés tartalmi és formai kellékeinek kivitelezése. Erdemi döntést tartalmazó határozat hozatala egy megadott eset kapcsán. Jogorvoslati kérelem megfogalmazása szociális ügyben, tekintettel a KET. újfajta jogorvoslati rendszerére (fellebbezés, kereset bírósági felülvizsgálathoz, méltányossági eljárás és újrafelvételi eljárás kezdeményezéséhez beadvány készítés) Probléma feldolgozás.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: Az értékelés szempontjai: A hallgató által minden témakörben elkészített gyakorlati feladat kerül értékelésre.

TS: Tanulósobán Kari könyvtárban található oktatási segédanyagok.

KI: Magyar Közigazgatási jog alapintézményei jegyzet 2005. Bp. Corvinus Egyetem KIK

A közigazgatási eljárás

Magyar Közigazgatási Intézet Módszertani anyaga 2005. Bp.

AI: Magyar Közigazgatás folyóirat

Ficzere Lajos – Magyar Közigazgatási jog, Bp. Osiris 2003

KMSZE 0101 N: Regionális és kistérségi tervezés

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Halmai Gáborné

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A regionális és kistérségi tervezés az ország európai uniós csatlakozását megelőzően, majd a 2004-es csatlakozást követően még inkább fontos szerepet kapott. A szubszidiaritás elve szerint a tervezés és a döntések is ott kell, hogy születessenek, ahol az érintettek élnek. Minden értelmiségi szakma alap ismerettárában meg kell jelennie az ezzel kapcsolatos tudásnak és készségeknek. Különös aktualitást ad a szemináriumnak, hogy jelenleg folyik a II. Nemzeti Fejlesztési Terv, és ezen belül a Regionális Operatív programok tervezés

TP: A szeminárium foglalkozik a területfejlesztés struktúrájával, alapelveivel, az EU regionális politikájához való illeszkedéssel. Gyakorlatias ismereteket ad a vidékfejlesztés új lehetőségeiről, a kistérségi és regionális fejlesztés folyamatáról, konkrét tartalmáról és módszertanáról. Megismerteti a közösségi tervezés (LEADER program) ma már Magyarországon is terjedőben lévő gyakorlatát, alkalmazásának lehetőségét. Betekintést nyújt, hogy a települések helyi társadalmában és a kistérségekben milyen formában használhatók fel ezek az ismeretek a fejlődés érdekében.

Arra kívánja alkalmassá tenni a hallgatókat, hogy ismerői, értői, későbbi hivatásukban gyakorlati alkalmazói legyenek a terület és településfejlesztés, ezen belül a közösségfejlesztés rendszerének és módszertanának.

K: A félév során szemináriumi dolgozatban, majd szóbeli referátumban kell egy adott téma, vagy egy választott település lehetőségeit felvázolni a területfejlesztésben.

ÉM: A hallgatók a szemináriumi értékelésből és egy meghatározott tételsor alapján történő szóbeli vizsga eredményéből álló érdemjegyet.

TS: terephelyekről begyűjtött projektek, Tanulószobán elhelyezett segédanyagok

KI: Bartke I.(szerk.) Területfejlesztés ELTE Eötvös Kiadó Budapest 1998.

Kengyel Ákos: Az Európai Unió regionális politikája Aula Kiadó Budapest 2002.

Süli-Zakar István: A terület- és településfejlesztés alapjai Dialóg Campus, Pécs 2003.

Döbrönte Katalin –Vioda Szabolcs: A regionális politika és intézményrendszer szerepe Magyarországon Tér és Társadalom 2004 / 4. p.1-28.

Farkas Tibor: A kistérségek a vidékfejlesztés és a területfejlesztés hálójában Kézirat

AI: Formann Balázs: Az Európai Unió strukturális és előcsatlakozási alapjai Interpress Bp. 2003.

Horváth Gyula Európai regionális politika Dialóg Campus, Pécs 1998.

Rechnitzer János Területi stratégiák Dialóg Campus Pécs 1999.

Jusztin Valéria-Sóvágó Krisztina: A területfejlesztési politika eszköz és intézményrendszer-ének alakulása I. Falu Város Régió 2004/8.

Brodorits Zoltán - Jusztin Valéria -Nagy András: A területfejlesztési politika eszköz- és intézményrendszerének alakulása II. Falu Város Régió 2004/9.

Országos Területfejlesztési Konceptió 2005. Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapja

Országos Fejlesztési Konceptió 2005. Nemzeti Fejlesztési Hivatal honlapja

KMSZE 0201 N: Szociális menedzsment, vállalkozások

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: SZMB 0401 **É:** gyakorlati jegy

TF: **EA:** Kőszegi Erika

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: Célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a szociális területen működő innovatív kezdeményezéseket, és azokat a módszereket, amelyek a szociális intézmények nem állami szektorban (non governmental) illetve piaci szektorban való működtetéséhez elengedhetetlenül szükségesek. Adjon a gyakorlatban hasznosítható ismereteket a nem állami fenntartású intézmények létrehozásáról és működtetéséről, a szervezés- és vezetéselmélet alapkérdéseiről.

TP: A szervezés- és vezetéselmélet alapjai; Marketing alapismeretek. A marketing értelmezése: marketing a gazdasági életben és a közszolgálatban. Marketing stratégiák. Menedzselés, menedzsment. Ki a menedzser és mi a feladata. Módszerek, eszközök. Vezetőtípusok és stratégiák. Vezetői hatalom és kommunikáció. Vezetői etika. A nyilvánosság és kezelése: a marketingkommunikáció eszközei, sajtónyilvánosság. Támogatás, szponzorálás, fundraising. A Public Relation Szociális menedzsment: szociális feladatvállalás civil szervezetek, egyházak, közösségek által. A szociális szféra "menedzselése" és önállósodási törekvéseinek szükségessége. A megvalósulással járó előnyök. Fejlesztések, új irányok. A nemzetközi vállalkozás jellemzői. Konfliktusmenedzsment. Minőségbiztosítás és innovatív szervezetek. Sikeranalízis. Beruházás az emberi tőkébe, emberi erőforrás-tervezés, munkahelyi motiváció.

K: aktív részvétel

ÉM: referátum szóbeli és írásbeli ismertetése

TS: tanulószoba, könyvtár, internet használata

KI: Dr. Zeller Gyula: Bevezetés a menedzsmentbe Janus Pannonius Tudományegyetem, Pécs
Bakacsi Gyula - Balaton Károly - Dobák Miklós - Máriás Antal szerk: Vezetés - Szervezés I. Aula
Kiadó, Bp E. Nagy Lajos: Bevezetés a közszolgálati menedzsmentbe
Gimesiné Berencz Ildikó: Menedzser alapismeretek

AI: Guiot, Jean M: Szervezetek és magatartásuk Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp,
Jávor István: A szervezetszociológia gondolati rendszerei Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp
Beke Albert: Hatalom és szerep Modus Magyar Egyetemi Kiadó, Bp
Görög Ibolya: Mindennapi maceráink Athenaeum 2000 Kiadó, Bp, 2000.
Atrhur M. Tenner – De Toro: TQM Műszaki Könyvkiadó

KMSZE 0301 N: Nyilvánosság- és kapcsolatszervezés

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: KMSZE 0201 **É:** gyakorlati jegy

TF: Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja, hogy megfelelő ismeretet adjon a különböző intézményekben, szervezetekben (rendszerekben) dolgozó szakembereknek a hálózatépítéshez, a médiapolitika és a saját hírközlés megteremtéséhez és terjesztéséhez.

TP: Nyilvánosság - helyi nyilvánosság, civilek nyilvánossága. Célcsoportos motiválás. Marketing, szociomarketing, PR, kommunikáció. Médiapolitika, kapcsolatok építése. Kapcsolat- és támogatásszervezés. A kurzus hozzájárul olyan technikák elsajátításához, amelyek segítségével hatékonyan tudják az információt átadni, mozgósító hatású stratégiákat kidolgozni, és médiapolitikai forrásaikat felfedezve azokat mobilizálni. A résztvevők jártasságot szereznek a kapcsolatépítésben, mellyel szervezetüknek ismertséget, elismertséget, támogatottságot szerezhetnek.

K: A helyi nyilvánosság fórumai, a tájékoztatás és tájékozódás lehetőségei – egy, a lakóhelyen megjelenő helyi orgánumban a szociális intézmények, vállalkozások, civilek megjelenési tere, hangsúlyai; vagy a helyi szociális kerekasztal, civil kerekasztal működésének elemzése. Referátum egy, a bibliográfiában nem szereplő kapcsolatszervezéssel foglalkozó irodalomból. Aktív részvétel a szemináriumokon.

ÉM: referátum és házi dolgozat a helyi nyilvánosságról

TS: Dokumentumok a Tanulósobán

KI: Varga Andrea Heléna: A kapcsolatszervezés művészete, avagy a public relations a nonprofit szektorban. In: Alapfokú kézikönyv civil szervezetek számára. NIOK Alapítvány, Budapest, 1998.

Angela Rosati: Adománygyűjtés itthon és külföldön

Sarah, Silver: A médiáról civil szervezeteknek Hálózat a demokráciáért, Budapest, 1997.

A partnerség praktikái. Kapcsolatok a társadalomban F. H. M. Kiadó, Budapest, 1997. vagy Parola 1998/4.

Bethlenfalvy Gábor: Sajtókapcsolati műhelytitkok Bagolyvár, Budapest, 2000.

AI: Jana Ledvinová: Pénz, pénz mindenütt

GYSZB 1501 N: Szociális ellátások modulgyakorlat (terep)**T:** gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 3**EF:** KMSZE 0201 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus célja, hogy a helyi hálózatok megismerése, módszeres elemzése révén a hallgatók képessé váljanak az azonos problémával küszködő emberek közösségeinek és ellátásának megszervezésére, a szervezet, a település, a kistérség lehetőségeinek felismerésére, annak alakítására és a fejlesztésében való aktív részvételre.**TP:** A szükségletek és a szolgáltatások közötti viszony elemzése, a szolgáltatás korlátainak, a feltételek javításának és az újabb szolgáltatás-igényeknek felismerése és felismertetése. Egyének és közösségeik hozzásegítése a problémák hatékony megoldását elősegítő demokratikus részvételhez - az ehhez szükséges magatartásformák, készségek, felfogások elsajátításához, hozzájárulás a személyes felelősségérzet kialakításához. Az erőforrások feltérképezésében való részvétel, pályázatírás, konferencia-szervezés, tanfolyamok, tréningek a közösség tagjainak fejlődéséért, részvétel a közösségi koalícióképzésben, hálózatépítésben. A hallgatók képessé válnak a társadalmi megismerés sokoldalú eljárásainak alkalmazására, a különböző (állami, piaci, civil) rendszerekben való tevékenységre, az intellektuális nyitottságra, az új iránti fogékonyságra, a korszerű adminisztrációs rendszerek és eszközök használatára.**K:** Az adott gyakorlóhely (egyéni tanulási szerződés) és az iskola(tematika) elvárásainak való megfelelés. A dokumentációk pontos vezetése. Az etikai kódexnek megfelelő munkavégzés.**ÉM:** a tereptanár és a hallgató között kötött egyéni tanulási szerződésben foglaltak teljesítése**TS:** TS a terepen rendelkezésre bocsátott anyagok, dokumentumok, a tereptanár tudása és kapcsolatai**KI:** nem tartozik hozzá kötelező olvasmány**AI:** a terepen javasolt irodalmak**GYSZB 1502 N: Szociális ellátások modulgyakorlat (labor)****T:** gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 1 **K:** 1**EF:** KMSZE 0201 **É:** gyakorlati jegy**TF:** Kocsis Erzsébet **EA:** Kocsis Erzsébet**B:** Szociális munkás szakon kötelezően választható.**C:** A kurzus célja, hogy a gyakorlat során tapasztaltakat a terepgyakorlat tematikájában leírtakkal összevetve elemezze, a gyakorlat és az elmélet találkozása kapcsán felmerülő dilemmákat tisztázza, mely során mélyül a hallgatók intellektuális nyitottságra, az új iránti fogékonyságra.**TP:** Az adott helyi közösség struktúrájának, működésének, aktuális problémáinak, konfliktusainak, ellentmondásainak, szociális ellátó (állami, önkormányzati, non-profit, for-profit) rendszerének komplex ismertetése, annak bemutatása, hogy mi az adott intézmény vagy szervezet küldetése, hol helyezkedik el a szociálpolitikai ellátórendszerben. Aktív hozzájárulás a problémamegoldás alternatíváihoz, a társak informálása az erőforrások feltérképezésének tapasztalatairól, a publikus dokumentumok, a gyakorlóhelyen szokásos, a nyilvánosságnak szánt anyagok bemutatása.

A hallgató képessé válik a saját gyakorlati tapasztalatainak kritikus elemzése, konstruktív véleménynyilvánításra a társak által felvetett kérdésekre.

K: aktív részvétel a gyakorlatalemző munkában, a saját gyakorlatot bemutató dokumentációk rendelkezésre bocsátása**ÉM:** írásbeli vizsga**TS:** Dokumentációk, szempontsorok a Tanulószobán**KI:** nem tartozik hozzá kötelező olvasmány**AI:** a terepen javasolt irodalmak

KMSZI 0101 N: Információs társadalmi és közösségi informatikai ismeretek

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja: A szociális informatika komplex modul alapozó tárgyaként a hallgató áttekintést kapjon a terület alapvető kérdéseiről

TP: A kurzus az információs társadalom fogalmának részletezésén túl számba veszi az új kihívásokat (pl. a gazdasági kihívásokat a munka új világában), a tudásszerzés új módjait, az állam szerepét és az állampolgár esélyeit az elektronikus közigazgatás korában. Szól a közösségi informatikai ismeretek szerepéről az életminőség javításában, a kockázatok csökkentésében, az együttműködés és a szabályozás új kultúrájáról, az új kisközösségi paradigmákról a globalizálódó információs társadalomban.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése az évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Z. Karvalics László: Bevezetés az információtörténelembe. Gondolat, 2004.

Talyigás Judit: Tézisek az információs társadalomról. Budapest, 2000.

AI: Manuel Castells Oliván: A hálózati társadalom kialakulása. Budapest, Gondolat, 2005.

Z. Karvalics László: Információ, tudás, társadalom gazdaság, technológia: egy egységes terminológia felé. In: Információs Társadalom. 2005. V.4. 7-17.

Armand Mattelart: Az információs társadalom története. Gondolat, 2005.

KMSZI 0201 N: Információ- és tudásmenedzsment

T: szeminárium **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: GYSZB 0301 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A kurzus célja: A hallgató megismerje a tudásszerzés szükségességét, ennek új módjait, és áttekintést kapjon a terület alapvető kérdéseiről.

TP: A kurzus a tudástőke, a tudásátadás reformja kérdéskörével foglalkozik. Ezen belül részletezi a társadalom egészére kiterjedő oktatás, különösen az életen át tartó tanulás, az informatika oktatása, a pedagógusok át- és továbbképzése, az infokommunikációs eszközöknek a szakmai területeken és a kisközösségek, az egyén a mindennapjaiban történő megjelenésének formáit.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése az évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI: Ernest J. Wilson: A vezetés dinamikája és különböző formái a társadalomban: a „gyémántmodell”. In: Információs Társadalom 2005. 30-50.

A szemináriumon megadott további irodalmak.

AI: Manuel Castells Oliván: A hálózati társadalom kialakulása. Budapest, Gondolat, 2005.

Z. Karvalics László: Információ, tudás, társadalom gazdaság, technológia: egy egységes terminológia felé. In: Információs Társadalom. 2005. V.4. 7-17.

KMSZI 0301 N: Az integrált informatikai tájékoztató rendszer

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: KMSZI 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: dr. Nagy Janka Teodóra **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgató megismerje az új informatikai tájékoztató rendszert.

TP: A kurzus az állami adatvagyon, az adatnyilvánosság és hozzáférhetőség kérdéseit vizsgálja, a közérdekű adatok megismerhetőségét, a nyilvánossá teendő közcélú adatokhoz hozzáférők körét. Az etikai normák, az önszabályozás mellett az egyént érintő döntésekkel is foglalkozik. Meghatározó témaként jelenik meg a kurzuson az elektronikus és személyes ügyintézés kérdésköre. Az elektronikus párbeszéd az állampolgár és a közigazgatás között, a szolgáltató állam kérdésköre, az infrastruktúra-adatvagyon digitalizálása, a területfejlesztés, a települések infokommunikációja.

K: A tárgy teljesítése a hallgatóktól folyamatos készülést, a kurzuson való aktív részvételt kíván.

ÉM: A hallgatók teljesítményének értékelése a félév során folyamatos. A hallgatók értékelése az évközi írásbeli és szóbeli feladatok alapján történik.

TS: Tanulósobán elhelyezett dokumentumok.

KI:

AI:

GYSZB 1601 N: Szociális informatika modulgyakorlat (terep)

T: gyakorlat **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 3 **K:** 3

EF: KMSZI 0101 **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Nagy Janka Teodóra **EA:**

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatót felkészíteni elméleti ismeretei gyakorlatban történő alkalmazására.

TP: A gyakorlóhely jellegének megfelelően más-más súllyal és prioritással a tereptanár által elősegítve ismerje meg a hallgató: - az adott intézmény struktúráját, annak működését, aktuális problémáit, konfliktusait, ellentmondásait, szociális ellátó rendszerben betöltött szerepét, - a szükségletek és a szolgáltatások közötti viszony elemzése, a szolgáltatás korlátainak, a feltételek javításának és az újabb szolgáltatási igények felismerése és felismertetése.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM:

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak, internet, terephely.

KI: A modul elméleti kurzusaiban szereplő szakirodalmak

AI: Információs Társadalom egyes számai

GYSZB 1602

N: Szociális informatika modulgyakorlat (labor)

T: gyakorlat

MF: 6.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 1

K: 1

EF: KMSZI 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Dr. Nagy Janka Teodóra

EA:

B: Szociális munkás szakon kötelezően választható.

C: A megbeszélések célja, hogy a hallgató beszámoljon terepgyakorlatáról és kérdéseket, dilemmákat fogalmazzon meg, melyekre a többiektől reflexiót vár. Mindenki reflektál a megfogalmazott kérdésekre, dilemmákra azzal a céllal, hogy társuknak szempontokat adjanak a végiggondolásra, érzéseinek tisztázására. A kérdező hallgató visszajelzést ad a többieknek arról, hogy kinek a szempontjait tudta leginkább hasznosítani.

TP: A modulgyakorlat megbeszélés nem csak esetmegbeszélés vagy elméleti feldolgozás. Célja még a szakmai önismeret kialakulása a hallgatótársakkal való együttműködés (segítség kérés és segítség nyújtás) lehetőségeinek megtapasztalása révén.

K: Folyamatos és aktív részvétel a gyakorlaton, a hiányzás nem megengedett.

ÉM: Az értékelés szempontjai: Aktivitás, írásos anyagok tartalma: mennyire érthetőek a hallgató által megfogalmazottak, mennyire készítetik a többieket hozzászólásra, konstruktív részvételre az órákon.

TS: Tanulósobán elhelyezett tanulmányok, irodalmak, terephelyek, internet.

KI: A modul elméleti kurzusaiban szereplő szakirodalmak

AI: Információs Társadalom egyes számai

Turizmus-vendéglátás szak – mintatanterv - nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0502	Bevezetés a közgazdaságtanba	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0601	Környezet-gazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZB 1501	Vállalati (üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 2601	Információmenedzsment	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
INFB 0502	Informatika	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
INYT 0101	Gazdasági szaknyelv I.	szem	60	B	gyj	1.	ő	—	1
	összesen:								27
	Kötelezően választható								3
TÁRB 0101	Filozófia	ea	30	B	k	1.	ő	—	3
TÁRB 0701	Politológia	ea	30	B	k	1.	ő	—	3
	összesen:								30

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZB 0101	3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika II.	szem	30	A	gyj	2.	t	GAZB 0101	2
GAZB 0301	Statisztika I.	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0302	Statisztika I.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0801	Pénzügytan	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 1201	EU-ismeretek	ea	30	A	k	2.	t	—	2
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 2701	Üzleti kommunikáció	ea	30	A	k	2.	t	—	3
IYNT 0102	Gazdasági szaknyelv II.	szem	60	B	gyj	2.	t	—	1
	összesen:								27
	Kötelezően választható								3
GAZB 1301	Gazdaságpszichológia	ea	30	B	k	2.	t		3
GAZB 1401	Gazdaságszociológia	ea	30	B	k	2.	t		3
	összesen:								30

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZB 0401	Statisztika II.	ea	30	A	k	3.	ő	GAZB 0301	3
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 1001	Nemzetközi gazdaságtan	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 1701	Számvitel	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 1702	Számvitel	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 1801	Marketing	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 1802	Marketing	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 2702	Üzleti kommunikáció	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
TURB 0101	Turizmus rendszere és elmélete	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
TURB 0102	Turizmus rendszere és elmélete	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
TURB 1101	Néprajz	ea	15	A	k	3.	ő	—	1
	összesen:								29
	Szabadon választható			C					3
	Összesen:								32

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZB 1901	Vezetés – szervezés	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 1902	Vezetés – szervezés	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2101	Termelésmenedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2102	Termelésmenedzsment	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2201	Vállalati pénzügyi ismeretek	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2202	Vállalati pénzügyi ismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TURB 0201	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	ea	30	A	k	4.	t		2
TURB 0202	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TURB 0301	Regionális politika	ea	30	A	k	4.	t		3
	összesen:								25
	Kötelezően választható								3
GAZB 2401	Adótan	ea	30	B	k	4.	t		3
GAZB 2501	Nemzetközi gazdálkodási ismeretek	ea	30	B	k	4.	t		3
	Összesen:								28

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZB 2301	Munkaerőpiaci politikák	ea	30	A	k	5.			3
TURB 0401	Területfejlesztés és turizmus	ea	30	A	k	5.			3
TURB 0501	Turisztikai termékfejlesztés	ea	30	A	k	5.			3
TURB 0601	Vendéglátó és szállodai ismeretek	ea	45	A	k	5.			4
TURB 0701	Turizmus menedzsment	ea	30	A	k	5.			2
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő		3
	összesen:								18
	Kötelezően választható								15
DIKT 0101	Diploma konzultáció I.	szem	15	B	krit.	5.	ő		0
	Szakirány kurzusai								15
	Összesen:								33

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
TURB 0801	Turizmus és vendéglátó marketing	szem	30	A	gyj	6.			2
TURB 0901	Turisztikai, utazási és vendéglátó jog	ea	30	A	k	6.			3
TURB 1001	Utazásszervezés	ea	30	A	k	6.		TURB 0101	3
	összesen:								8
	Kötelezően választható								13
DIKT 0102	Diploma konzultáció II.	szem	15	B	krit.	6.	t		0
	Szakirány kurzusai								13
	Szabadon választható			C					6
	Összesen:								27

7. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
SZGYT 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	4 hó- nap	A	gyj	7.	ő		30
	Összesen:								30

Turizmus - vendéglátás szak – modulok – nappali tagozat

A) Általános alapozó modul

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Módszertani modul								
	Kötelező:								
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
INFB 0502	Informatika	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZB 0101	3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika II.	szem	30	A	gyj	2.	t	GAZB 0101	2
GAZB 0301	Statisztika I.	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0302	Statisztika I.	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0401	Statisztika II.	ea	30	A	k	3.	ő	GAZB 0301	3
	összesen:		270						23

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Elméleti-gazdaságtani modul								
	Kötelező:								
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0502	Bevezetés a közgazdaságtanba	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0601	Környezet-gazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 0801	Pénzügytan	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 1001	Nemzetközi gazdaságtan	ea	30	A	k	3.	ő		3
	összesen:		270						24

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakmai / társadalomtudományi, látókörbővítő modul								
	Kötelező:								
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő		2
GAZB 1201	EU-ismeretek	ea	30	A	k	2.	t		2
									4
	Kötelezően választható:								3
TÁRB 0101	Filozófia	ea	30	B	k	1.	ő		3
TÁRB 0701	Politológia	ea	30	B	k	1.	ő		3
									3
GAZB 1301	Gazdaságpszichológia	ea	30	B	k	2.	t		3
GAZB 1401	Gazdaságszociológia	ea	30	B	k	2.	t		3
	összesen:		120						10
	Összesen:		660						57

B) Üzleti alapozó modul

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Egységes üzleti modul								
	Kötelező:								
GAZB 1501	Vállalati (Üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő		3
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 1701	Számvitel	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 1702	Számvitel	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 1801	Marketing	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 1802	Marketing	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 1901	Vezetés – szervezés	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 1902	Vezetés – szervezés	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2101	Termelésmenedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2102	Termelésmenedzsment	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2201	Vállalati pénzügyi ismeretek	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2202	Vállalati pénzügyi ismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2301	Munkaerőpiaci politikák	ea	30	A	k	5.	ő		3
									37
	Kötelezően választható:								3
GAZB 2401	Adótan	ea	30	B	k	4.	t		3
GAZB 2501	Nemzetközi gazdálkodási ismeretek	ea	30	B	k	4.	t		3
	összesen:		450						40

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szaknyelvi modul								
INYT 0101	Gazdasági szaknyelv I.	szem	60	B	gyj	1.	ő	—	1
IYNT 0102	Gazdasági szaknyelv II.	szem	60	B	gyj	2.	t		1
	összesen:		120						2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Készségfejlesztő modul								
GAZB 2601	Információmenedzsment	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 2701	Üzleti kommunikáció	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 2702	Üzleti kommunikáció	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
	összesen:		90						8
	ÖSSZESEN:		660						50

C) Alapszak modul

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Alapszak kötelező modul								
	Kötelező:								
TURB 0101	Turizmus rendszere és elmélete	ea	30	A	k	3.	ő		3
TURB 0102	Turizmus rendszere és elmélete	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
TURB 0201	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	ea	30	A	k	4.	t		2
TURB 0202	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TURB 0301	Regionális politika	ea	30	A	k	4.	t		3
TURB 0401	Területfejlesztés és turizmus	ea	30	A	k	5.	ő		3
TURB 0501	Turisztikai termékfejlesztés	ea	30	A	k	5.	ő		3
TURB 0601	Vendéglátó és szállodai ismeretek	ea	45	A	k	5.	ő		4
TURB 0701	Turizmus menedzsment	ea	30	A	k	5.	ő		2
TURB 0801	Turizmus és vendéglátó marketing	szem	30	A	gyj	6.	t		2
TURB 0901	Turisztikai, utazási és vendéglátó jog	ea	30	A	k	6.	t		3
TURB 1001	Utazásszervezés	ea	30	A	k	6.	t	TURB 0101	3
	összesen:		375						32

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Alapszak intézményi modul								
TURB 1101	Néprajz	ea	15	A	k	3.	ő		1
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	5.	ő		3
									4
	Választható tantárgy I.		30	C		3.	ő		3
	Választható tantárgy II.		30	C		6.	t		3
	Választható tantárgy III.		30	C		6.	t		3
	összesen:		135						13
	ÖSSZESEN:		510						45

D) Szakirány modul

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Ökoturizmus								
SZIÖT 0101	A turizmus világtendenciái	ea	30	B	k	5.	ő		3
SZIÖT 0102	A turizmus világtendenciái	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SZIÖT 0201	Ökoturizmus menedzsment	ea	30	B	k	5.	ő		3
SZIÖT 0202	Ökoturizmus menedzsment	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SZIÖT 0301	A Kárpát-medence természeti és kulturális öröksége	ea	60	B	k	5.	ő		5
SZIÖT 0401	Interpretáció és animáció	ea	30	B	k	6.	t		3
SZIÖT 0402	Interpretáció és animáció	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SZIÖT 0501	Civil szféra szerepe a turizmusban	ea	30	B	k	6.	t		3
SZIÖT 0601	Turisztikai termékfejlesztés-terepmunkák	szem	60	B	gyj	6.	t		5
	összesen:		330						28

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Térségmenedzsment								
SZITM 0101	Magyar területfejlesztés	ea	30	B	k	5.	ő		3
SZITM 0102	Magyar területfejlesztés	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SZITM 0201	Kistérség fejlesztés	ea	30	B	k	5.	ő		3
SZITM 0202	Kistérség fejlesztés	szem	30	B	gyj	5.	ő		2
SZITM 0301	Település-gazdaságtan	ea	60	B	k	5.	ő	GAZB 0701; GAZB 0901	5
SZITM 0401	Pályázatírás	ea	30	B	k	6.	t		3
SZITM 0402	Pályázatírás	szem	30	B	gyj	6.	t		2
SZITM 0501	Területi tervezés	ea	30	B	k	6.	t		3
SZITM 0601	Térségi turisztikai termékfejlesztés-terepmunkák	szem	60	B	gyj	6.	t		5
	összesen:		330						28

Diploma konzultáció

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
DIKT 0101	Diploma konzultáció I.	szem	15	B	krit.	5.	ő		0
DIKT 0102	Diploma konzultáció II.	szem	15	B	krit.	6.	t		0
	összesen:		30						0

Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
SZGYT 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	4 hó- nap	A	gyj	7.	ő		30

Turizmus-vendéglátás szak – mintatanterv - levelező tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZBL 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
GAZBL 0102	Gazdaságmatematika I.	szem	10	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZBL 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
GAZBL 0502	Bevezetés a közgazdaságtanba	szem	10	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZBL 0601	Környezet-gazdaságtan	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
GAZBL 1101	Gazdaságtörténet	ea	10	A	k	1.	ő	—	2
GAZBL 1501	Vállalati (üzleti) gazdaságtan	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
GAZBL 2601	Információmenedzsment	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
INFBL 0501	Informatika	ea	10	A	k	1.	ő	—	3
INFBL 0502	Informatika	szem	10	A	gyj	1.	ő	—	2
	összesen:								26
	Kötelezően választható								3
TÁRBL 0101	Filozófia	ea	10	B	k	1.	ő	—	3
TÁRBL 0701	Politológia	ea	10	B	k	1.	ő	—	3
	összesen:								29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZBL 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	10	A	k	2.	t	GAZBL 0101	3
GAZBL 0202	Gazdaságmatematika II.	szem	10	A	gyj	2.	t	GAZBL 0101	2
GAZBL 0301	Statisztika I.	ea	10	A	k	2.	t	—	3
GAZBL 0302	Statisztika I.	szem	10	A	gyj	2.	t	—	2
GAZBL 0701	Mikroökonómia	ea	10	A	k	2.	t	—	3
GAZBL 0702	Mikroökonómia	szem	10	A	gyj	2.	t	—	2
GAZBL 0801	Pénzügytan	ea	10	A	k	2.	t	—	3
GAZBL 1201	EU-ismeretek	ea	10	A	k	2.	t	—	2
GAZBL 1601	Gazdasági jog	ea	10	A	k	2.	t	—	3
GAZBL 2701	Üzleti kommunikáció	ea	10	A	k	2.	t	—	3
	összesen:								26
	Kötelezően választható								3
GAZBL 1301	Gazdaságpszichológia	ea	10	B	k	2.	t		3
GAZBL 1401	Gazdaságszociológia	ea	10	B	k	2.	t		3
	Szabadon választható		10						2
	összesen:								31

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZBL 0401	Statisztika II.	ea	10	A	k	3.	ő	GAZBL 0301	3
GAZBL 0901	Makroökonómia	ea	10	A	k	3.	ő	—	3
GAZBL 0902	Makroökonómia	szem	10	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZBL 1001	Nemzetközi gazdaságtan	ea	10	A	k	3.	ő	—	3
GAZBL 1701	Számvitel	ea	10	A	k	3.	ő	—	3
GAZBL 1702	Számvitel	szem	10	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZBL 1801	Marketing	ea	10	A	k	3.	ő	—	3
GAZBL 1802	Marketing	szem	10	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZBL 2702	Üzleti kommunikáció	szem	10	A	gyj	3.	ő	—	2
TURBL 0101	Turizmus rendszere és elmélete	ea	10	A	k	3.	ő	—	3
TURBL 0102	Turizmus rendszere és elmélete	szem	10	A	gyj	3.	ő	—	2
TURBL 1101	Néprajz	ea	5	A	k	3.	ő	—	1
	összesen:								29
	Szabadon választható			C					3
	Összesen:								32

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZBL 1901	Vezetés – szervezés	ea	10	A	k	4.	t		3
GAZBL 1902	Vezetés – szervezés	szem	10	A	gyj	4.	t		2
GAZBL 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	10	A	k	4.	t		3
GAZBL 2101	Termelésmenedzsment	ea	10	A	k	4.	t		3
GAZBL 2102	Termelésmenedzsment	szem	10	A	gyj	4.	t		2
GAZBL 2201	Vállalati pénzügyi ismeretek	ea	10	A	k	4.	t		3
GAZBL 2202	Vállalati pénzügyi ismeretek	szem	10	A	gyj	4.	t		2
TURBL 0201	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	ea	10	A	k	4.	t		2
TURBL 0202	Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)	szem	10	A	gyj	4.	t		2
TURBL 0301	Regionális politika	ea	10	A	k	4.	t		3
	összesen:								25
	Kötelezően választható								3
GAZBL 2401	Adótan	ea	10	B	k	4.	t		3
GAZBL 2501	Nemzetközi gazdálkodási ismeretek	ea	10	B	k	4.	t		3
	Összesen:								28

5. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
GAZBL 2301	Munkaerőpiaci politikák	ea	10	A	k	5.	ő		3
TURBL 0401	Területfejlesztés és turizmus	ea	10	A	k	5.	ő		3
TURBL 0501	Turisztikai termékfejlesztés	ea	10	A	k	5.	ő		3
TURBL 0601	Vendéglátó és szállodai ismeretek	ea	15	A	k	5.	ő		4
TURBL 0701	Turizmus menedzsment	ea	10	A	k	5.	ő		2
VIZBL 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	8	A	k	5.	ő		3
	összesen:								18
	Kötelezően választható								15
DIKTL 0101	Diploma konzultáció I.	szem	5	B	krit.	5.	ő		0
	Szakirány kurzusai		60				ő		15
	Összesen:								33

6. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
TURBL 0801	Turizmus és vendéglátó marketing	szem	10	A	gyj	6.			2
TURBL 0901	Turisztikai, utazási és vendéglátó jog	ea	10	A	k	6.			3
TURBL 1001	Utazásszervezés	ea	10	A	k	6.		TURBL 0101	3
	összesen:								8
	Kötelezően választható								13
DIKTL 0102	Diploma konzultáció II.	szem	5	B	krit.	6.	t		0
	Szakirány kurzusai								13
	Szabadon választható			C					6
	Összesen:								27

7. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Kötelező			A					
SZGYT L 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	4 hó- nap	A	gyj	7.	ő		30
	Összesen:								30

Turizmus – vendéglátás szak - tantárgyak

GAZB 0101**N: Gazdaságmatematika I.****T:** előadás**MF:** 1. **F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** Komlói Sándor**EA:** Straubingerné Kemler Anikó**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felölelt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.

TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája.

Konvergencia fogalom R^n -ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikái (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordináta-rendszerek R^n -ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikus mátrixok elméletének alapjai: kvadratikus formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikus mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikus mátrix determinánsa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikus mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal). Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikátoros módszerrel.

K:**ÉM:** szóbeli kollokvium**TS:** tanulószoba**KI:** Dr. Komlói Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek

Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár

Dr. Komlói Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek

AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003

GAZB 0102 N: Gazdaságmatematika I.**T:** szeminárium **MF:** 1. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2**EF:** **É:** gyakorlati jegy**TF:** Komlói Sándor **EA:** Straubingerné Kemler Anikó**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felölelt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.

TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytani bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája.

Konvergenция fogalom R^n -ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikai (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordinátarendszerek R^n -ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikusan mátrixok elméletének alapjai: kvadratikusan formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikusan mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikusan mátrix determinánsa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikusan mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal).

Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikátoros módszerrel.

K:**ÉM:** az évközi zárthelyi dolgozatok alapján**TS:****KI:** Dr. Komlói Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek

Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár

Dr. Komlói Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek

AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www.hjf.hu), 2003.

GAZB 0201

N: Gazdaságmatematika II.

T: előadás

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF: GAZB 0101

É: kollokvium

TF: Varga József

EA: Straubingerné Kemler Anikó

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.

TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.

K:

ÉM: szóbeli kollokvium

TS: tanulószoba

KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek

Feladatgyűjtemény: L/work/gazdmatII/feladatok

AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.

GAZB 0202

N: Gazdaságmatematika II.

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: GAZB 0101

É: gyakorlati jegy

TF: Varga József

EA: Straubingerné Kemler Anikó

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.

TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.

K:

ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján

TS: tanulószoba

KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek

Feladatgyűjtemény: L/work/gazdmatII/feladatok

AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.

GAZB 0301

N: Statisztika I.

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Herman Sándor

EA: Herman Sándor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A leíró statisztika eszközszerével bemutatni a teljeskörű felmérésekkel nyert, alapsokaság empirikus elemzésének lehetőségeit. A hallgatók megismerkednek a gyakorlati statisztika legfontosabb fogalmaival, érintőlegesen betekintést kapnak a főbb mintavételi módokról. A félév során számos példa segítségével, illetve megoldásával illusztráljuk a leggyakrabban alkalmazott statisztikai módszerek (csoportosítás és összehasonlítás) alkalmazhatóságát gazdasági jellegű adatbázisokon.

TP: A statisztika tárgya, szerepe; adat, mutatószám, modell. Sorok, táblák, viszonyszámok. Asszociációs kapcsolat elemzése. Mennyiségi sorok elemzése: középértékek, szóródáásszámítás, aszimmetria. Koncentráció-mérés. Varianciafelbontás, ANOVA. Korrelációelemzés. Standardizálás Indexszámítás. Idősorelemzés egyszerű módszerei (átlagok, viszonyszámok, ábrák). Analitikus trendszámítás, kisimító módszerek. Dekompozíciós idősorelemzés, szezonális-számítás. Mintavételi módok, mintavétel a gyakorlatban (pótlás, korrekció)

K:

ÉM: Zárthelyi dolgozatok.

TS:

KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (1-3, 8. fejezet)

AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992.

Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

GAZB 0302

N: Statisztika I.

T: szeminárium

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Herman Sándor

EA: Herman Sándor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A leíró statisztika eszközszerével bemutatni a teljeskörű felmérésekkel nyert, alapsokaság empirikus elemzésének lehetőségeit. A hallgatók megismerkednek a gyakorlati statisztika legfontosabb fogalmaival, érintőlegesen betekintést kapnak a főbb mintavételi módokról. A félév során számos példa segítségével, illetve megoldásával illusztráljuk a leggyakrabban alkalmazott statisztikai módszerek (csoportosítás és összehasonlítás) alkalmazhatóságát gazdasági jellegű adatbázisokon.

TP: A statisztika tárgya, szerepe; adat, mutatószám, modell. Sorok, táblák, viszonyszámok. Asszociációs kapcsolat elemzése. Mennyiségi sorok elemzése: középértékek, szóródáásszámítás, aszimmetria. Koncentráció-mérés. Varianciafelbontás, ANOVA. Korrelációelemzés. Standardizálás Indexszámítás. Idősorelemzés egyszerű módszerei (átlagok, viszonyszámok, ábrák). Analitikus trendszámítás, kisimító módszerek. Dekompozíciós idősorelemzés, szezonális-számítás. Mintavételi módok, mintavétel a gyakorlatban (pótlás, korrekció).

K:

ÉM: Zárthelyi dolgozatok

TS:

KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (1-3, 8. fejezet)

AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992.

Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.

GAZB 0401

N: Statisztika II.

T: előadás

MF: 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF: GAZB 0301

É: kollokvium

TF: Rappai Gábor

EA: Hermann Sándor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Valószínűségelméleti hivatkozásokkal és a mintavételi eljárások ismertetésével alapozzuk meg a következtetési statisztika e tárgy keretében tanított három fejezetét, a becslésméletet és módszereket, a hipotézisellenőrzést, valamint a sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatát. A félév során bemutatjuk a legfontosabb regressziós modelleket (két- és többváltozós lineáris modellek, kétváltozós nemlineáris modellek, háromváltozós multiplikatív modell).

TP: Valószínűségelméleti alapfogalmak. Véletlen változók, eloszlások. – Adatbázisok, adat-transzformációk Excellel. A mintavételből származó véletlen hatás. Becslésméleti alapfogalmak. – Viszonyszámok képzése. A becslőfüggvény tulajdonságai. Becslési módszerek. – Leíró statisztikák, hisztogram. Becslés EV és rétegzett mintából. – Mintavétel, véletlenszám-generálás. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. A hipotézisvizsgálat döntési szituációi az elkövethető hibák. – Legfontosabb valószínűség-eloszlások, kritikus érték meghatározása. Az alapsokasági paraméterekre, vonatkozó hipotézisek tesztelése. Illeszkedésvizsgálat. A nemparametrikus próbák. Sztochasztikus kapcsolatok, az asszociációs kapcsolatok elemzése. Varianciaanalízis. A korrelációs kapcsolatok elemzése. Regressziószámítás alapfogalmai, a modellépítés menete, a legkisebb négyzetek módszere. Paraméterbecslés lineáris regressziós modellekben. Modelldiagnosztika, intervallum-becslések. Nemlineáris regresszió.

K:

ÉM: Zárthelyi dolgozatok, házi beadandó dolgozat, esettanulmány

TS:

KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (4-7. fejezet)

Rappai: Üzleti statisztika Excellel.

AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993.

Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992.

Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995

GAZB 0501 **N: Bevezetés a közgazdaságtanba**
T: előadás **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Dr. Madár Péter **EA:** Parag Andrea
B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.
C: A hallgató megismertetése a közgazdaságtudomány alapvető fogalmaival, eszmetörténetével. A kurzus célja a később hallgatott gazdaságelméleti diszciplínák fogalmi, módszertani megalapozása
TP: A közgazdaságtudomány fogalma, célja. A közgazdaságtudomány módszere, elemzési eszközei. A közgazdaságtudomány alapvető modelljei. A közgazdaságtudomány rendszere, rövid eszmetörténete.
K: Órai megjelenés, évközi írásbeli számonkérés
ÉM: Írásbeli vizsga
TS:
KI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006)
További irodalmak szeptemberben az első szemináriumon
AI: Irodalmak szeptemberben az első szemináriumon

GAZB 0502 **N: Bevezetés a közgazdaságtanba**
T: szeminárium **MF:** 1. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Madár Péter **EA:** Parag Andrea
B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.
C: A hallgató megismertetése a közgazdaságtudomány alapvető fogalmaival, eszmetörténetével. A kurzus célja a később hallgatott gazdaságelméleti diszciplínák fogalmi, módszertani megalapozása.
TP: A közgazdaságtudomány fogalma, célja. A közgazdaságtudomány módszere, elemzési eszközei. A közgazdaságtudomány alapvető modelljei. A közgazdaságtudomány rendszere, rövid eszmetörténete.
K: Órai megjelenés, évközi írásbeli számonkérés
ÉM: Írásbeli vizsga
TS:
KI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006)
További irodalmak szeptemberben az első szemináriumon
AI: Irodalmak szeptemberben az első szemináriumon

GAZB 0601

N: Környezet-gazdaságtan

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Buday-Sántha Attila

EA: Gubán Pál

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A "Környezetgazdaságtan", mint szakmai alapozó tárgy oktatásának a célja, hogy megismertesse a hallgatókat azokkal a környezetgazdaságtani alapfogalmakkal, a környezetgazdaságtannak azokkal az alapvető természet- és társadalomtudományi összefüggéseivel, amelyeket a közgazdászoknak egy modern gazdaságban a gazdasági döntések meghozatala és végrehajtása során feltétlenül ismerniük és alkalmazniuk kell.

TP: A környezet, környezetvédelem és környezetgazdaságtan fogalma. Földünk globális problémái Környezeti elemek és károsodásuk. A környezetvédelem története. Az Európai Unió környezetvédelmi politikája. A Római Klub jelentések. A környezeti válság okai. Környezetvédelem és társadalom. Környezeti etika. A műszaki fejlesztés és a tervezés szerepe a környezetvédelemben Az emberi környezet gazdaságtanának elméleti kérdései. A környezetvédelem jogi kezelése. Környezetvédelmi managemet. A környezeti elemek károsodása és védelme, a védelem jogi szabályozása Magyarországon.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Buday-Sántha Attila: Környezetgazdálkodás. Dialóg Campus, Budapest-Pécs 2002

Sántha Attila: Környezetgazdálkodás Nemzeti Tankönyvkiadó 1996 (1999)

AI: A világ helyzete (Worldwatch Institute) éves jelentései.

Föld Napja Alapítvány éves kötetei

GAZB 0701**N: Mikroökonómia****T:** előadás**MF:** 2. **F:** 2-4.**R:** tavaszi **Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** Barancsuk János**EA:** Barancsuk János**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A gazdaság mikroszereplői - háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.

TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítő elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-iscost rendszerben. Optimalizálás a skáláhozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevései és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásaik. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.

K: Az előadásokon való részvétel.**ÉM:****KI:** Varian, H.R.: Mikroökonómia középfolon. (KJK, 2001)

A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok

AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfolon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000.

Kurtánné dr. Vadászlaki Ilona: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003.

F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.

GAZB 0702

N: Mikroökonómia

T: szeminárium

MF: 2.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Barancsuk János

EA: Barancsuk János

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A gazdaság mikroszereplői - háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.

TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítő elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-isocost rendszerben. Optimalizálás a skáláhozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevései és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásai. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.

K: Szemináriumon referátumok készítése.

KI: Varian, H.R.: Mikroökonómia középfokon. (KJK, 2001)

A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok

AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfokon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000.

Kurtánné dr. Vadászlaki Iлона: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003.

F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.

GAZB 0801**N: Pénzügytan****T:** előadás**MF:** 2.**F:****R:** tavaszi**Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** ifj. Zeller Gyula**EA:** dr. Melles Hagos Tewolde**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus célja az, hogy betekintést nyújtson a gazdaság pénzügyi folyamatainak elméletébe és gyakorlatába és ennek során a minden közgazdász számára nélkülözhetetlen ismeretek körét ölelje fel. Ennek során öt jól elkülöníthető területet érint. A tananyag első része a pénz- és monetáris politika alapvető folyamataira koncentrálnak, a második nagy témakör a pénzügyi közvetítőrendszer szerepének bemutatását és az értékpapírok illetve piacaik jellemzését öleli fel. Ezt a 2. félévben követi a különböző bankok funkcióját, a hazai bankrendszer felépítését és működését elemző blokk. A negyedik összefüggő rész a nemzetközi pénzügyek elméleti és gyakorlati összefüggéseit valamint intézményeit elemzi. Az ötödik rész az államháztartás pénzügyeibe enged betekintést.

TP: A megtakarítások áramlása a gazdaságban, a pénzügyi közvetítőrendszer, a magántőkepiac, a közvetítő tőkepiac és tipikus intézményei. A befektetési döntések jelentősége és folyamata, felkészülés a befektetésre, a befektetési tevékenység szakaszai, a hozam mérésének alapvető kérdései, a kockázat fogalmának alapvető jellemzői, a kockázat fogalma és mérése, a kockázatok jellemző típusai, a befektetésekkel kapcsolatos néhány alapigazság. Az értékpapírok fogalma és csoportosítása az értékpapírok közgazdasági és jogi fogalma az értékpapírok csoportosítása (jog, átruházás, a megjelenés formája, futamidő, hozam, a kibocsátó. A váltó, a csekk, a letéti jegy és a jelzáloglevél, a kötvény, a kötvények árfolyama. Az állampapírok, a magyar államkötvények, diszkont kincstárjegyek jellemzői, a kamatozó kincstárjegy, a kincstári takarékjegyek. Az állampapírok elsődleges és másodlagos piaca. A befektetési alapok működésének alapelvei és hazai szabályai, a befektetési jegy. A közraktárak és a közraktári jegy. A részvénytársaság fogalma, a részvény tulajdonságai, a részvényes jogai, a részvények árfolyama. Az értékpapírok piaci, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai (tájékoztató, nyilvános ajánlattétel és a jegyzés, zártkörű a forgalomba hozatal). A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, Az értékpapírok piaci, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai. A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, A Budapesti Értéktőzsde működésének története, jellemzői. A magyar bankrendszer kialakulása, a hitelintézetek típusai. A hitelintézetekre vonatkozó hazai szabályozás, a hitelintézetek felügyelete. A bankok klasszikus aktív és passzív műveletei. A hitelezés folyamata, a hitelkockázat kezelésének alapvető kérdései, a hitelezés szervezeti rendszere, a hiteldöntések sajátosságai, a nem vagy rosszul teljesítő adósokkal kapcsolatos banki magtartás, a biztosítékok és fedezetek érvényesítése. A takarékszövetkezeti szektor jellemzése, a jelzálog-hitelintézetek működése, a lakástakarék-pénztárak működése.

K: Az előadásokon való részvétel**ÉM:****TS:****KI:** Az előadásokon elhangzottak teljes egészében

A hálózaton lévő PPT diák tartalma

ZellerGyula: A pénzügyek alapjai PTE FEEFI, Pécs, 2003.

A félév során megadott cikkek és internetről elérhető információk

Tőzsdei jelentések és elemzések

AI: Lőrincné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek, Aula, 1999.

GAZB 0901

N: Makroökonómia

T: előadás

MF: 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF:

É: kollokvium

TF: Bessenyei István

EA: Parag Andrea

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.

TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o.

Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.

AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001.

J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003.

J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.

GAZB 0902

N: Makroökonómia

T: szeminárium

MF: 3. **F:** 3-5.

R: őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Bessenyei István

EA: Parag Andrea

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.

TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika.

K: Gyakorlaton referátumok, prezentációk készítése.

ÉM:

TS:

KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o.

Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.

AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001.

J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003.

J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.

GAZB 1001

N: Nemzetközi gazdaságtan

T: előadás

MF: 3.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Schepp Zoltán

EA: Schepp Zoltán

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A nemzetközi közgazdasági kapcsolatok legfontosabb területeinek átfogó, önálló kontextusban történő bemutatása. A nemzetközi kereskedelem elméleti hátterének és a külgazdasági politikák gyakorlati lehetőségeinek bemutatása mellett lényeges szempont annak tisztázása, hogy a zárt nemzetgazdaságokra kidolgozott makroökonómiai és pénzügyi elméletek következtetései mennyiben módosulnak, ha a külgazdasági kapcsolatrendszert is szervesen integráló megközelítésmódban történik az elemzés. A monetáris kérdések bővebb tárgyalására a „Nemzetközi pénzügyi kapcsolatok” tárgy keretében kerül sor.

TP: A komparatív előnyök termelékenységen alapuló modellszerű értelmezése. A specifikus termelési tényezőkön alapuló modellek; a külkereskedelem és a jövedelemelosztás összefüggései. A kéttényezős gazdaságok nemzetközi modelljei; A külkereskedelem általánosított alapmodellje. A méretgazdaságosság szerepe és a piaci formák hatásai a nemzetközi kereskedelemben. A nemzetközi tényezőmozgások formái és következményei. A nemzetközi kereskedelempolitika eszközrendszere, vélelmezett és tényleges hatásai. A nemzetközi kereskedelempolitika politikai gazdaságtana, és a stratégiai megalapozottságú kereskedelempolitika különféle példái. A fizetési mérleg felépítése és strukturális összefüggései. A devizaárfolyamok alakulásának elméleti magyarázatai: a különféle kamatparitások (CIP, UIP); a keynesiánus-, PPP-, és tőkepiaci árfolyamelméletek; A devizapolitika alapdilemmája: fix versus rugalmas árfolyamok, a nemzetközi pénzügyi rendszer működtetésének különféle lehetőségei; A nemzetközi pénzügyi rendszer története; a nemzetközi pénzügyi intézmények szerepe; Az OCA-elmélet és a regionális gazdasági és pénzügyi integráció. Magyarország útja az európai gazdasági és monetáris integráció szervezeteibe (EU EMU), és jövője azokban.

K:

ÉM:

TS:

KI: Krugman, P.R.–Obstfeld, M. [2003]: Nemzetközi gazdaságtan, PANEM. 1-11. fejezet, pp. 300
Schepp [2000]: Nemzetközi pénzügyi kapcsolatok. In: Schepp és társai: Pénzügyek alapjai, 5. fejezet., pp. 150

AI: Horváth Z.: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, Budapest, 2002.

Blahó A. (szerk.): Európai integrációs alapismeretek. Aula Kiadó, Budapest, 2003.

C. D. Korten: Tőkés társaságok világalma, Kapu Kiadó, Budapest, 1996.

GAZB 1101

N: Gazdaságtörténet

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-5.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Kaposi Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Az európai (és világ-) gazdaságtörténete a 16. századtól az 1990-es évekig. Sikeres és sikertelen integrációs törekvések az európai gazdaságban: intrakontinentális kereskedelem, a Habsburgok dunai monarchiája, Grossraumwirtschaft, KGST, az európai gazdasági integráció története 1945 után. Magyarország helye a gazdasági integrációs folyamatokban, a magyar gazdaság fejlődési sajátosságai. A liberális és protekcionista gazdaságirányítás kérdései, az állam gazdasági szerepvállalása.

TP: A hallgatók képesek lesznek eligazodni az európai és magyar gazdaság- és társadalomtörténet hosszú távú folyamataiban. Megtanulják helyesen használni a felmerülő gazdaságtörténeti szakkifejezéseket. Képesek lesznek önállóan tájékozódni a témával kapcsolatos szakirodalomban. Képesek lesznek gazdaságtörténeti szakszövegek önálló értelmezésére, gazdaságtörténeti problémák árnyalt, összetett megközelítésére. Ábrákból, grafikonokból, adatsorokból következtetéseket tudnak levonni. Megismerkednek a magyar gazdaság jelen sajátosságainak, problémáinak történeti előzményeivel.

K: az előadások látogatása

ÉM: írásbeli vizsga

TS: tanulószoba, kötelező és ajánlott irodalom

KI: Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete. 1700-2000. Dialóg-Campus, Bp-Pécs, 2002.

Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I-II. Budapest-Pécs, 1998., 2001. Dialóg-Campus Kiadó

AI: Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, 1995.

Kaposi Zoltán: A gazdasági folyamatok és a közgazdasági gondolkodás kapcsolata a 18. században. Pécs, 1996. JPTE Kiadó

Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól az 1950-es évekig. (Szerk: Honvári János) Budapest, 1995. AULA Kiadó

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. Budapest, 1998. Osiris Kiadó

Kövér György: Iparosodás agrárországban. Budapest, 1982. Gondolat

Diederiks, H. A., Lindblad, J. Th., Noordam, D. J. Nyugat-európai gazdaság-és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Osiris Kiadó

GAZB 1201

N: EU-ismeretek

T: előadás

MF: 2. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 2

EF:

É: kollokvium

TF: Kaposi Zoltán

EA: Kolontári Attila

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Általános és naprakész ismeretek nyújtása az Európai Unióról. Kialakulásának, fejlődésének történeti vázlat. Gazdasági kérdések elemzése. A közösségi rendszerek működésének bemutatása. A gazdasági működés főbb területei: költségvetés, strukturális és regionális politika, közösségi intézmények, agrárpolitika. A 2004-ben csatlakozott országok gazdasági helyzetének vizsgálata. Az elmaradott országok gazdasági perspektívái.

TP: Az európai közösségi gondolkodás létrejötte, a folyamat szakaszai. Az Európai Gazdasági Közösség létrehozása, fejlődésének főbb állomásai. Az EU közösségi intézményrendszere. A világgazdaság fejlődése és az EU kapcsolata. Az agrárpolitika hosszú távú változásai. A strukturális és regionális politika kialakulása az EU-ban. A költségvetés szerkezete, változásainak főbb szakaszai. Kül- és belkereskedelem és vámpolitika. Az egységes piac és a négy alapszabadság működése. A Gazdasági és Monetáris Unió kialakulásának folyamata. Foglalkoztatás és szociálpolitika az Európai Unióban. A fejletlen országok csatlakozásának hatásai történelmi példákon keresztül. Felzárkózási politikák és az EU-támogatáspolitikák. A három pilléren nyugvó Európai Unió politikai modellje. A magyar gazdaság az Európai Unió rendszerében.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, 2002. (5. átdolgozott kiadás)

AI: Bernek Á. – Kondorosi F. – Nemerényi A. – Szabó P.: Az Európai Unió. Cartographia Kft., Budapest, 2004.

Palánkai T.: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest, 2001.

GAZB 1301

N: Gazdaságpszichológia

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Szabó Zoltán

EA: Szabó Zoltán

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A képzés célja részben a közgazdaságtan, illetve a gazdasági folyamatok pszichológiai kapcsolódási pontjainak, megközelítési lehetőségeinek, részben pedig a gazdaságpszichológia mint önálló diszciplína kutatási eredményeinek és alkalmazási lehetőségeinek bemutatása.

TP: Gazdaság és pszichológia. Közgazdaságtan és gazdaságpszichológia. A gazdasági viselkedés racionalitása. A gazdasági döntéshozatal pszichológiája. A fogyasztói magatartás alapjai. A fogyasztóbefolyásolás alapjai. A tényezőpiacok pszichológiája. A pénz és a pénzügyi folyamatok. A tulajdon pszichológiája. Adózás és adóztatás. A szervezeti magatartás alapjai. A vezetői magatartás. A munka és a munkanélküliség lélektana. Nyitott kérdések a gazdaságpszichológiában

K: Az előadások látogatása.

KI: Hunyady – Székely (szerk.): Gazdaságpszichológia. OSIRIS, Budapest, 2003. cca. 350 oldal

GAZB 1401

N: Gazdaságszociológia

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Pauker Csaba

EA: Pauker Csaba

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy célja, hogy betekintést adjon a hallgatóknak a "gazdaság és társadalom" paradigmába és bemutassa a gazdasági jelenségek társadalmi beágyazottságát. A kurzus során összehasonlításra kerül a közgazdaságtudomány és a szociológia emberképe: a "homo oeconomicus" és a "homo sociologicus". Az összevetés fő célja alkalmazási korlátaik bizonyítása, az integrációs törekvések igazolása, bemutatása. Célunk olyan szemléletmód kialakítása, mely képes a gazdasági jelenségeket szélesebb társadalmi összefüggésekbe helyezve vizsgálni.

TP: A közgazdaságtudomány és a szociológia emberképe. Az alulszocializált cselekvő: a "homo oeconomicus", a túlszocializált cselekvő, a "homo sociologicus" ideáltípusa. Az ideáltípusok keletkezésének körülményei, a kor velük szemben megfogalmazott szükségletei. Használhatóságuk korlátai. integrációs igények és törekvések. Az integráció fő eredményeinek bemutatása mikro-és makroszinten. A gazdasági cselekvések kognitív és kulturális beágyazottsága. A gazdasági intézmények strukturális és politikai beágyazottsága. Társadalmi kapcsolathálók. A racionalitás értelmezése. Gazdaságszociológiai alapfogalmak. Gazdasági rendszerek. A piac. A piac, mint társulás jellemzői. Piacszerkezetek, társadalmi szerkezetek és a piaci kooperáció. Az alku, mint társadalmi cselekvés. A pénzhasználat során kialakuló közösség. A tőzsde szereplői közti kereskedelem társadalomszerkezeti jellemzői. A társadalomszerkezeti összefüggések hatása az árfolyamok alakulására. Kognitív beágyazottság. A piac szereplői közötti mikro-és makrohálózatok.

Integrációs mechanizmusok. Externáliák. Kollektív javak, kollektív cselekvések. A kollektív cselekvés logikája. Társadalmi csapdák, társadalmi dilemmák. A fogalmi eszköztár használhatóságának demonstrálása esettanulmányok segítségével. A gazdasági fejlődés, stagnálás, hanyatlás hatása társadalmi rendre. A társadalmi alrendszerek (politika, gazdaság, kultúra és személyiség) összefüggései. A társadalmi tőke. Emberi tőke és társadalmi tőke. a társadalmi tőke formái. Kötelezettségek és elvárások. Információs potenciál. Hatalmi viszonyok. A foglalkozási viszonyok közgazdaságtani és szociológiai értelmezése.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.

KI: Lengyel György – Szántó Zoltán (Szerk.): A gazdasági élet szociológiája, Budapest, 1998. Aula

Lengyel György – Szántó Zoltán (Szerk.): A gazdasági rendszerek és intézmények szociológiája, Budapest, 1998. Aula

AI: Rogers, Carl R.: Valakivé válni. A személyiség születése, Edge, Budapest, 2003.

Bernáth László – Révész György (szerk.): Viselkedésdinamika, *In.* A pszichológia alapjai Tertia Kiadó, Budapest, 1998.

GAZB 1501**N: Vállalati (Üzleti) gazdaságtan****T:** előadás**MF:** 1.**F:** 1-3.**R:** őszi**Ó/H:****K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** dr. László Gyula**EA:** dr Melles Hagos Tewolde**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Elsősorban a vállalat és a vállalatot körülvevő környezet hatásainak, elméleti és gyakorlati problémáinak, kölcsönhatásainak az elemzése a tárgy feladata. Bemutatásra kerülnek a gazdasági jogszabályok vállalatokra gyakorolt hatásai és ennek kritikája, továbbá konkrét esetek is. Külön figyelmet szentelünk a versenytörvénynek, ártörvénynek, csődtörvénynek, adótörvénynek, illetve, hogy ezek mennyiben és hogyan segíthetik, korlátozzák, befolyásolják a vállalatok működését.

TP: A vállalat és a vállalkozás. A vállalati struktúra legfontosabb elemei, a vállalatok száma, az egyes vállalati formák jelentősége. A vállalat környezete és belső struktúrája, és a külső környezet elemzési módszerei, a STEP, a STEEPLE modell és a szabályozó körök. A versenyképesség és mérése. Gazdasági rendszerek és átmenet (tranzíció). A gazdasági rendszerek típusai. A vállalati célhierarchia, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása. A vállalati érdekviszonyokat leíró elméletek. A struktúra-magatartás-teljesítmény kapcsolata. A piaci struktúra és elemei. A vállalati magatartás tényezői - árpolitika, marketing, kutatás, innováció, beruházás, egyesülések, összeolvadások, vállalatközi együttműködések. A vállalati teljesítmény mérése. Az állami szerepvállalás. A vállalatok adminisztratív szabályozása. A vállalatok életútja: alapítás, átalakulás. Az egyes vállalati szervezeti típusok, a választás szempontjai. A vállalatok életútja: csőd és felszámolás, újrakezdés. A vállalatok gazdasági szabályozása, a tisztességtelen piaci magatartás tilalma, az árak megállapítása. Az agrárpiac specialitásai. Állami támogatások. Az Európai Unió támogatások alapelvei. A Nemzeti Fejlesztési Terv. Az adórendszer és funkciói, az adórendszer általános elemei, követelményei és hatásai. Az adózás rendje és az adótenyállás.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:**TS:****KI:** Az előadások anyaga

Bedő Zsolt - László Gyula – Pintér Éva - Szerb László (2004): Üzleti gazdaságtan elektronikus jegyzet, PTE-KTK 200 oldal

AI: Szabó József–Varsányi Judit (2003): Vállalati gazdaságtan. Prezentációk elektronikus formában a Széchenyi István Egyetem honlapján. SZE, Győr

Szabó József (2003): Vállalkozások, vállalatok gazdaságtana. Egyetemi jegyzet. Universitas-Győr KHT,

GAZB 1601

N: Gazdasági jog

T: előadás

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Kiss György

EA: Kiss György

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Jogi alapismeretek szerzése, különös tekintettel a gazdasági élet jogi rendjére

TP: Alkotmánytani alapfogalmak; Államszervezet alapjai; Üzleti jog jogtani alapjai; Közigazgatási alapfogalmak; Üzleti jog alanyai; Egyéni vállalkozás szabályai; Szövetkezetek

Gazdasági társaságok I.; Gazdasági társaságok II.; Nonprofit szervezetek; Céginformációk; Csődjog; Gazdasági büntetőjog;

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

KI: Halmai Gábor – Szalay László: Az üzleti jog alapjai I.

AI: Gazdasági jogi ismeretek. Szerk. Prugberger Tamás - Károlyi Géza. 1. [köt.] Gazdasági közjog. 2. [köt.] Gazdasági magánjog. [Közvetítői a] Kossuth Lajos Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi és üzleti képzés. 2. [köt.] 2. kiad. Utánn. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2000. [8], 456, [14], 358 p. Bibliogr. 1. köt. 439-456., 2. köt. 335-358.

Lemák Ella: Gazdasági jog.[Tankönyv.]3.kiad.Bp.Nemzeti Tankönyvk. 2001. 213, [6] Bibliogr. 215. Károlyi Géza, Prugberger Tamás: Gazdasági magánjog. [Egyetemi jegyzet. Közvetítői a] Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi kar, Gazdasági jogi tanszék. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2004. 165, VII p.

Szalay László: Gazdasági jog. Bp. Rejtjel K. 2001. 199 p. /Publicationes Jaurinensis 3./

GAZB 1701

N: Számvitel

T: előadás

MF: 3.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Beke Jenő

EA: dr. Braunné Fülöp Katalin

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalomkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.

TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése Zárási feladatok.

K: Az előadásokon való részvétel

KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003

Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003

Szücs Tamás-Takács András: Könyvvitel, oktatási segédanyag, 2004.

Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000

AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO)

Korom- Miklósné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT)

Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)

GAZB 1702

N: Számvitel

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** 1-3. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Beke Jenő **EA:** dr. Braunné Fülöp Katalin

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalomkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.

TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése; Zárási feladatok

K: A szemináriumokon prezentációk, referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003

Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003

Szücs Tamás-Takács András: Könyvviteltan, oktatási segédanyag, 2004.

Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000.

AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO)

Korom- Miklósyné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT)

Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)

GAZB 1801 N: Marketing

T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Töröcsik Mária **EA:** Farkas László

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A Marketing c. alaptárgy oktatásának alapvető célja az, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a piacgazdaságokban szokásos vállalatvezetési szemléletmódról, a célszerű piaci magatartásról és a fontosabb piaci döntések köréről.

TP: A marketing gondolkodás logikája, rendszere, értékteremtés a marketingben. Marketingdöntések előkészítése. Marketingtervezés. Versenykörnyezet – versenyelemzés. Marketingstratégiai döntések, a célpiac-választás – szegmentáció. Kínálatdifferenciálás és pozicionálás. Marketingstratégiai döntések megvalósításának szempontjai. Fogyasztói- és szervezeti vásárlói magatartás. Termékvonal-döntések. Termékdöntések. Árdöntések. Marketinglogisztikai döntések. Marketingkommunikációs döntések stratégiája. Marketingkommunikációs eszközök.

K: Az előadások látogatása

ÉM:

TS:

KI: Józsa-Piskóti-Reketye-Veres: Döntésorientált marketing. KJK.

AI: Kotler, Philip: Marketing Management, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1991

Bösze Irving, Susanne: A marketingtervezés gyakorlati útmutatója. Geomédia, Budapest, 2001

GAZB 1802 N: Marketing

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Töröcsik Mária **EA:** Farkas László

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A Marketing c. alaptárgy oktatásának alapvető célja az, hogy a hallgatók átfogó ismereteket szerezzenek a piacgazdaságokban szokásos vállalatvezetési szemléletmódról, a célszerű piaci magatartásról és a fontosabb piaci döntések köréről.

TP: A marketing gondolkodás logikája, rendszere, értékteremtés a marketingben. Marketingdöntések előkészítése. Marketingtervezés. Versenykörnyezet – versenyelemzés. Marketingstratégiai döntések, a célpiac-választás – szegmentáció. Kínálatdifferenciálás és pozicionálás. Marketingstratégiai döntések megvalósításának szempontjai. Fogyasztói- és szervezeti vásárlói magatartás. Termékvonal-döntések. Termékdöntések. Árdöntések. Marketinglogisztikai döntések. Marketingkommunikációs döntések stratégiája. Marketingkommunikációs eszközök.

K: A szemináriumok látogatása, referátumok, prezentációk készítése.

ÉM:

TS:

KI: Józsa-Piskóti-Reketye-Veres: Döntésorientált marketing. KJK.

AI: Kotler, Philip: Marketing Management, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1991

Bösze Irving, Susanne: A marketingtervezés gyakorlati útmutatója. Geomédia, Budapest, 2001

GAZB 1901

N: Vezetés – szervezés

T: előadás

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Szűcs Pál

EA: Pajrok Andor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Az alapvető vezetési, szervezeti és szervezési ismeretek rendszerezett áttekintése. Ezen ismeretek birtokában a hallgatók képesek legyenek a szervezeti és vezetési problémák azonosítására, elemzésére és megoldási javaslatok megfogalmazására.

TP: Bevezetés a szervezeti és vezetési kérdések tanulmányozásába. A szervezet. Kialakítását, működését és változtatását befolyásoló tényezők. A szervezet és környezete. A szervezetek strukturális jellemzői. Az ún. hagyományos szervezeti formák. Az ún. rugalmas szervezeti formák. Konzernek és holdingok. Szervezetközi kapcsolatok. Hálózatok. Virtuális szervezetek. Folyamatok a szervezetekben. Folyamatmenedzsment. BPR. A szervezetek dekomponálása. Integráció a szervezetekben. Integrációs eszközök és módszerek. A logisztika. Vezetés és szervezet. Szervezeti változások. A szervezeti magatartás tárgya, tartalma. Egyén, csoport, szervezet, környezet. Egyén a szervezetben. Egyéni döntés, problémamegoldás. Motiváció-elméletek. Csoportok a szervezetben. Hatalom és szervezeti politika. Személyes vezetés – leadership. Leadership-elméletek. A szervezeti kultúra. Konfliktusok a szervezetben. Szervezeti változások vezetése. Szervezeti tanulás.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés, 353 oldal

Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK, 262 oldal

AI: Appleby, R. C. (1991): Modern Business Administration. Pitman, London

Varsányi Judit (2000): Cégmenedzsment–cégvezetés. Prezentációk elektronikus formában, egyetemi honlapon. Széchenyi István Egyetem, Győr

GAZB 1902

N: Vezetés – szervezés

T: szeminárium

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF: Szűcs Pál

É: gyakorlati jegy

TF:

EA: Pajrok Andor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Az alapvető vezetési, szervezeti és szervezési ismeretek rendszerezett áttekintése. Ezen ismeretek birtokában a hallgatók képesek legyenek a szervezeti és vezetési problémák azonosítására, elemzésére és megoldási javaslatok megfogalmazására.

TP: Bevezetés a szervezeti és vezetési kérdések tanulmányozásába. A szervezet. Kialakítását, működését és változtatását befolyásoló tényezők. A szervezet és környezete. A szervezetek strukturális jellemzői. Az ún. hagyományos szervezeti formák. Az ún. rugalmas szervezeti formák. Konzernek és holdingok. Szervezetközi kapcsolatok. Hálózatok. Virtuális szervezetek. Folyamatok a szervezetekben. Folyamatmenedzsment. BPR. A szervezetek dekomponálása. Integráció a szervezetekben. Integrációs eszközök és módszerek. A logisztika. Vezetés és szervezet. Szervezeti változások. A szervezeti magatartás tárgya, tartalma. Egyén, csoport, szervezet, környezet. Egyén a szervezetben. Egyéni döntés, problémamegoldás. Motiváció-elméletek. Csoportok a szervezetben. Hatalom és szervezeti politika. Személyes vezetés – leadership. Leadership-elméletek. A szervezeti kultúra. Konfliktusok a szervezetben. Szervezeti változások vezetése. Szervezeti tanulás

K: A szemináriumokon prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

KI: Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés, 353 oldal

Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK, 262 oldal

AI: Appleby, R. C. (1991): Modern Business Administration. Pitman, London

Varsányi Judit (2000): Cégmenedzsment–cégvezetés. Prezentációk elektronikus formában, egyetemi honlapon. Széchenyi István Egyetem, Győr

GAZB 2001

N: Emberi erőforrás menedzsment

T: előadás

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Farkas Ferenc

EA: Farkas Ferenc

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus tartalmában és stílusában bevezetésül szolgál a menedzsment speciális, a szervezeti teljesítményt befolyásoló kulcsterületének megértéséhez. Alapismereteket nyújt a hallgatóknak a főbb koncepciókról, elvekről, tevékenységekről és módszerekről. Megalapozza a munkavállalói és munkáltatói elvárások, a szervezeti viszonyok megismerését, a szerepek azonosítását, a megoldások szituatív és folytonosan változó jellegének felismerését.

TP: Az EEM modellje. Célok, befolyásoló tényezők, alapfunkciók. Az EEM résztvevői és szerepkörei. EEM stratégia, tervezés. Munkakör- és kompetencia-elemzés: munkakör-tervezés. Személyzetbiztosítás; toborzás, kiválasztás, leépítés. A kompenzációs csomag és elemei. Munkakör-értékelés, bérezési formák. Teljesítményértékelés. Képzés-fejlesztés. Tradicionális és flexibilis foglalkoztatási formák, munkaidő-rendszerek. Kompetencia-alapú EEM. Új koncepciók és megoldások az EEM-ben.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Karoliny M-né-Farkas F.-Poór J.-László Gy. (szerk): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv kijelölt fejezetei. KJK-KERSZÖV. Bp. 2003.

AI: Donald H. Weiss: Hogyan ösztönözzük beosztottainkat? (Menedzserek kiskönyvtára) Park Kiadó, 1990. Budapest

Vállalati humánpolitika. Összeállította: Dr. Gazdag Miklós, Budapest, 1991. Szelektor Vezetőközvetítő és Tanácsadó Iroda Kft.

GAZB 2101

N: Termelésmenedzsment

T: előadás

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Vörös József

EA: Pajrok Andor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Képességek szerzése termelési/szolgáltatási rendszerek megtervezéséhez és irányításához annak érdekében, hogy a vállalkozás versenyelőnyhöz jusson a termelési folyamat által.

TP: Termelés management fogalma, termelési és szolgáltatási folyamat azonossága és különbözősége, trendek a 2000-es években. A termelési stratégia pozicionálása. Terméktervezés. Folyamat management, fő folyamat-típus döntések. A vertikális integráció. A termelési folyamat megtervezése. Kapacitás tervezés. A kapacitás mérése. Kapacitás stratégiák. A döntési fa és felhasználása kapacitások döntésénél. Kapacitások telepítése és analízise, a hely meghatározása. Izolált kapacitások telepítése, összefüggő termelési egységek telepítése. Kapacitások elrendezése. Elrendezési típusok elemzése, a folyamat és termék centrikus elrendezés, a hibrid elrendezés, a celláris termelés. Az ellátási lánc managementje (Supply chain management). Az ellátási lánc hatékonyságának mérése, a hatékony és rugalmas ellátási láncok. Készletgazdálkodás. A készletek nyomon követése, a gazdaságos tétel nagyság. Készletirányítási politikák. Az aggregált termelés-tervezés. Tervezési eljárások. Az aggregált termelés-tervezés célja. Termelés-tervezési stratégiák. Aggregált termelés tervezés szolgáltatások esetén. Az aggregált termelés tervezés modelljei, eljárási technikák. Erőforrás tervezés. Az anyagszükséglet tervezés (material requirement planning, MRP). A termékszerkezet lista, az MRP outputjai. MRP II. Karcsúsított termelési rendszerek, a JIT lényege. A Kanban rendszer, annak stratégiai következményei. Minőség management. A TQM és elvei, elemei. A minőség költségei. A minőség növelése a TQM felhasználásával. Termelés ütemezés. A Gantt diagramm. A műhely-szerű termelési folyamat ütemezése, a termék-centrikus folyamat ütemezési problémái. Szolgáltatási folyamatok ütemezési sajátosságai. Projekt management. CPM/PERT hálók.

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: Vörös József: Termelési és szolgáltatási rendszerek irányítása, PTE, 2002

Vörös József: Esettanulmányok a termelés-szolgáltatás gazdaságtan körében, PTE, 2003

AI: Krajewski-Ritzman: Operations management, 6th ed. (2002)

Howard Bernett, Operation management, 2nd edition, 1996

Anderson Sweeny williams, An introduction to Management Science, 8th edition, 1997

GAZB 2102

N: Termelésmenedzsment

T: szeminárium

MF: 4.

F: 2-4.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Vörös József

EA: Pajrok Andor

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Képességek szerzése termelési/szolgáltatási rendszerek megtervezéséhez és irányításához annak érdekében, hogy a vállalkozás versenyelőnyhöz jusson a termelési folyamat által.

TP: Termelés management fogalma, termelési és szolgáltatási folyamat azonossága és különbözősége, trendek a 2000-es években. A termelési stratégia pozicionálása. Terméktervezés. Folyamat management, fő folyamat-típus döntések. A vertikális integráció. A termelési folyamat megtervezése. Kapacitás tervezés. A kapacitás mérése. Kapacitás stratégiák. A döntési fa és felhasználása kapacitások döntésénél. Kapacitások telepítése és analízise, a hely meghatározása. Izolált kapacitások telepítése, összefüggő termelési egységek telepítése. Kapacitások elrendezése. Elrendezési típusok elemzése, a folyamat és termék centrikus elrendezés, a hibrid elrendezés, a celláris termelés. Az ellátási lánc managementje (Supply chain management). Az ellátási lánc hatékonyságának mérése, a hatékony és rugalmas ellátási láncok. Készletgazdálkodás. A készletek nyomon követése, a gazdaságos tétel nagyság. Készletirányítási politikák. Az aggregált termelés-tervezés. Tervezési eljárások. Az aggregált termelés-tervezés célja. Termelés-tervezési stratégiák. Aggregált termelés tervezés szolgáltatások esetén. Az aggregált termelés tervezés modelljei, eljárási technikák. Erőforrás tervezés. Az anyagszükséglet tervezés (materila requirement planning, MRP). A termékszerkezet lista, az MRP outputjai. MRP II. Karcúsított termelési rendszerek, a JIT lényege. A Kanban rendszer, annak stratégiai következményei. Minőség management. A TQM és elvei, elemei. A minőség költségei. A minőség növelése a TQM felhasználásával. Termelés ütemezés. A Gantt diagramm. A műhely-szerű termelési folyamat ütemezése, a termék-centrikus folyamat ütemezési problémái. Szolgáltatási folyamatok ütemezési sajátosságai. Projekt management. CPM/PERT hálók.

K: A szemináriumokon prezentációk és refrátumok készítése

ÉM:

TS:

KI: Vörös József: Termelési és szolgáltatási rendszerek irányítása, PTE, 2002

Vörös József: Esettanulmányok a termelés-szolgáltatás gazdaságtan körében, PTE, 2003

AI: Krajewski-Ritzman: Operations management, 6th ed. (2002)

Howard Bernett, Operation management, 2nd edition, 1996

Anderson Sweeny williams, An introduction to Managment Science, 8th edition, 1997

GAZB 2201 N: Vállalati pénzügyi ismeretek
T: előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: Bélyácz Iván **É:** kollokvium
TF: **EA:** dr Melles Hagos Tewolde

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A vállalati befektetési ismeretek alapjainak áttekintése. Az alapvető finanszírozási folyamatok és számítási eljárások bemutatása. Vállalati tőkeszerzési módok: hosszú lejáratú tőke és rövid lejáratú forrás. A vállalati befektetési kockázat elméleti és gyakorlati problémái. Vállalati tőkestruktúra döntések. Vállalati forgótőke-gazdálkodás.

TP: Befektetési alapismeretek; Vállalati tőkeköltségvetés; Vállalati tőkeszerzési módok; A befektetések értékelése; Kockázat és megtérülés; Portfólió-gazdálkodás; Vállalati forgótőke-gazdálkodás; Vállalati készlet-, pénz- és hitelgazdálkodás; Vállalati akvizíciók; Tőkepiaci elmélet Vállalati tőkestruktúra-döntések; Vállalati finanszírozási válság

K: Az előadásokon való részvétel.

ÉM:

TS:

KI: A "Tőkeberuházási és finanszírozási döntések" c. anyagból a 9-256. o.

A "Tőkefinanszírozási számítások" c. anyag 11-266. o.

Bélyácz Iván, Tőke beruházási és finanszírozási Döntések, JPTE, KTK, 1995

AI: Osman Péter: Kockázati tőke a vállalkozás finanszírozásában CO-NEX Könyvkiadó és Terjesztő Kft. Budapest

Daniel Kehrer: Üzlet és Kockázat. Történetek azokról, akik mertek Akadémiai Kiadó Budapest 1992. KC 8664

Balla-Pintér: Vállalati finanszírozási gyakorlatok, példatár Vállalati tőkefinanszírozás (49-118. o.)

GAZB 2202 N: Vállalati pénzügyi ismeretek
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Bélyácz Iván **EA:** dr Melles Hagos Tewolde

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A vállalati befektetési ismeretek alapjainak áttekintése. Az alapvető finanszírozási folyamatok és számítási eljárások bemutatása. Vállalati tőkeszerzési módok: hosszú lejáratú tőke és rövid lejáratú forrás. A vállalati befektetési kockázat elméleti és gyakorlati problémái. Vállalati tőkestruktúra döntések. Vállalati forgótőke-gazdálkodás.

TP: Befektetési alapismeretek; Vállalati tőkeköltségvetés; Vállalati tőkeszerzési módok; A befektetések értékelése; Kockázat és megtérülés; Portfólió-gazdálkodás; Vállalati forgótőke-gazdálkodás; Vállalati készlet-, pénz- és hitelgazdálkodás; Vállalati akvizíciók; Tőkepiaci elmélet Vállalati tőkestruktúra-döntések; Vállalati finanszírozási válság.

K: A szemináriumokon prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: A "Tőkeberuházási és finanszírozási döntések" c. anyagból a 9-256. o.

A "Tőkefinanszírozási számítások" c. anyag 11-266. o.

Bélyácz Iván, Tőke beruházási és finanszírozási Döntések, JPTE, KTK, 1995

AI: Osman Péter: Kockázati tőke a vállalkozás finanszírozásában CO-NEX Könyvkiadó és Terjesztő Kft. Budapest

Daniel Kehrer: Üzlet és Kockázat. Történetek azokról, akik mertek Akadémiai Kiadó Budapest 1992. KC 8664

Balla-Pintér: Vállalati finanszírozási gyakorlatok, példatár Vállalati tőkefinanszírozás (49-118. o.)

GAZB 2301

N: Munkaerőpiaci politikák

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: László Gyula

EA: László Gyula

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A munkaerőpiac önmagában is sajátos világ, amelyben egyszerre jelennek meg – és gyakran ütköznek – a társadalmi és a gazdasági szempontok, a munkavállalói, munkaadói és kormányzati érdekek. A munkaerőpiac ezért más, mint a többi termelési tényező piaca, és ezért alakultak ki a munkaerőpiac sajátos szabályozó rendszerei: egyrészt a foglalkoztatás- és jövedelempolitika, másrészt a munkaerőpiaci szereplők ezt kiegészítő érdekegyeztetése, a munkaügyi kapcsolatok rendszere. Ez a tárgy egy sajátos, elsősorban ember- (munkavállaló-) központú szemléletmóddal kívánja megismertetni (felvértezni) a hallgatókat, amikor ezeket a bennünket közvetlen is érintő munkaerőpiaci mechanizmusokat, a „szociális” dimenziót, azok modelljeit, európai és hazai gyakorlatát mutatja be.

TP: A munkaerőpiac jelentősége és sajátos vonásai. A munkaerőpiac társadalmi és gazdasági hatásai. A "nem tökéletes" munkaerőpiac. A „szociális Európa”. A szociális dimenzió megjelenése, fejlődése és mai tartalma az Európai Unióban. Munkaerőpiaci helyzetkép. A foglalkoztatás és munkanélküliség alakulása Európában. A foglalkoztatás és munkanélküliség hazai jellemzői. A lehetséges válaszok. Foglalkoztatáspolitikai koncepciók. A foglalkoztatáspolitikai lehetséges kitörési pontjai. A foglalkoztatás- és szociálpolitika Európában. Az EU foglalkoztatási stratégiája és irányvonalai. A Szociális Charta. A Szociálpolitikai Agenda. A magyar foglalkoztatáspolitikai jellemzői. A foglalkoztatáspolitikai céljai, a foglalkoztatási törvény és a foglalkoztatási stratégia. A munkaerőpiaci szervezetek és a foglalkoztatáspolitikai eszközök finanszírozása. A foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközei. A jövedelempolitika céljai, kormányzati és piaci eszközei. A jövedelmek funkciói és belső ellentmondásai. A kormányzat jövedelempolitikai eszközeinek alaptípusai. A besorolási és tarifarendszer. A munkaügyi kapcsolatok rendszere. A munkaügyi kapcsolatok alapelvei, szintjei és típusai. A munkaügyi kapcsolatok szereplői. Munkavállalói érdekképviseletek: szakszervezetek. Munkaadói érdekképviseletek: kamarák, szövetségek. A makro munkaügyi kapcsolatok európai modelljei. A munkaügyi kapcsolatok elméleti modelljei. A munkaügyi kapcsolatok európai fejlődése, a makro korporatizmus piacgazdasági modelljei, néhány kiemelt európai ország gyakorlata. A makro korporatizmus hazai jellemzői. A munkaügyi kapcsolatok hazai története. Az érdekegyeztetés makro szervezetei, ezek jellemzői, működése.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: László Gyula: A „szociális Európa” és a magyar munkaerőpiac I-III., pp. 300. PTE KTK Pécs, 2002, valamint külön megadott aktuális irodalom, internetes források.

AI: Rozgonyi Tamás: Fejezetek a humán erőforrás menedzsment témaköreiből, Budapesti Gazdasági Főiskola, 2002

GAZB 2401

N: Adótan

T: előadás

MF: 4. **F:** 2-4.

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Herich György

EA: dr. Bíró Zoltán

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: Az államháztartástani, ezen belül elsősorban a tágan értelmezett adótani ismeretek elsajátítása. A tananyag felkészíti a hallgatót egy adott gazdasági esemény lehetséges adó, társadalombiztosítás, illeték, vám, jövedék következményeinek felismerésére, ezek komplex kezelésére, mind az adóalany, mind az irányító, ellenőrző szerv aspektusából. A tárgy része az adótanácsadó, a mérlegképes könyvelő, könyvvizsgáló képzés követelményeinek.

TP: Államháztartástan alapjai. Költségvetési politika, adópolitika. Az adótan alapjai, az adójog rendszere. Az adóigazgatás rendje. A fogyasztási adók. Az általános forgalmi adó. Jövedéki szabályozás. A személyi jövedelemadó. EVA. A társasági és osztalékadó. Helyi adók rendszere. Ökoadórendszer. Vagyonadók. Egyéb adók. Illetékek rendszere. A társadalombiztosítás rendszere. A vámrendszer.

K: Az előadások anyagainak, a kötelező tananyagok, az ajánlott szakirodalmak elsajátítása, a helyszíni szakmai foglalkozásokon való aktív részvétel.

ÉM: Évközben kettő darab írásbeli dolgozat, melyből egy kiváltható valamilyen adózással kapcsolatos téma elemző feldolgozásával évközi házi dolgozat formájában, mely lehetőségekről a hallgatók az első előadáson részletes eligazítást és tájékoztatást kapnak. Az írásbeli vizsgák (zárthelyik, házi dolgozat) értékelése, megajánlott jegy vagy félév végén szóbeli vizsga (kollokvium).

TS: Adózás Nagy Kézikönyve, Komplex Kiadó Kft. Budapest, szerző: Dr. Szakács Imre
APEH Világa évenkénti aktuális kiadványai; APEH Bulletin évenkénti aktuális kiadványai
Az Adóvilág kiadványaiban megjelent szakmai cikkek

(a fenti anyagok az APEH Tolna Megyei Igazgatóság, Bezerédj u. 33. szám alatti irodaházának oktató és könyvtártermében tanulmányozhatók)

A tematikában szereplő jogszabályok, melyek a CD jogtárban elérhetőek.

KI: Dr. Herich György: Adótan I. PENTA UNIÓ, 2004., pp. 350

Dr. Herich György: Teszt és Példatár, PENTA UNIÓ 2004., pp. 380

Jogszabálygyűjtemény (CD jogtár)

AI: Ilonka Mária: Az adózás története az őskortól napjainkig, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. 2004

Adóvilág az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal szaklapjából az adótörvények változásaival foglalkozó 2006 évi X. évfolyam 01-02. száma

APEH 2005-2006 évi eredményeivel foglalkozó X. évfolyam 03. száma.

GAZB 2501

N: Nemzetközi gazdálkodási ismeretek

T: előadás

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Takács Béla

EA: Böröcz Lajos

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: Megismertetni a hallgatókat a nemzetközi üzleti tevékenység (international business) szereplőivel, különféle formáival, s az azok sikerét meghatározó fontosabb környezeti feltételekkel. Az üzletember, az üzletkötő szempontjából megismertetni a hallgatót a külpiaci üzletkötés szabályaival.

TP: Bevezetés, alapfogalmak. Technikai-technológiai fejlődés, globalizáció. A nemzetközi gazdálkodás kulturális környezete. A nemzetközi gazdálkodás politikai-intézményi és jogi környezete. Magyarország nemzetközi gazdasági kapcsolatai és azok intézményei. A nemzetközi vállalatok, stratégiáik és piaci műveleteik. A nemzetközi kereskedelmi ügylet, különleges ügyletek. A nemzetközi adásvételi szerződés előkészítése, tartalmi feltételei. Okmányok és értékpapírok a nemzetközi kereskedelemben. A fuvarozás a nemzetközi kereskedelemben. A kockázatkezelés a nemzetközi kereskedelemben – biztosítás. Fizetési eszközök a nemzetközi kereskedelemben. Fizetési módok a nemzetközi kereskedelemben. A nemzetközi kereskedelmi szerződés realizálása.

K: Az előadásokon való részvétel, illetve prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Constantinovits Milán, Sipos Zoltán (2001), Külkereskedelmi technika – külpiaci kockázat, Budapest: Aula; Az előadások anyaga

AI: Palánkai T.: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest, 2001.

GAZB 2601

N: Információmenedzsment

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Dobay Péter

EA: Papp László

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus célja az informatikai alkalmazások, mint gazdálkodási és menedzselési probléma bemutatása. A kiindulópont a vállalati információrendszerek beágyazottsága, a gazdasági célok, stratégia és az alkalmazások kapcsolata. Külön foglalkozunk a vezetői – menedzselési problémákkal, az informatikai projektek és rendszerek irányításával. Téma a vezetői információellátottság megszervezése, az információhasznosítás kérdései, a tudásmenedzsment jelentősége. Bemutatjuk a vállalati információs és tudás-vagyon értékelésének, hasznosításának problémáit, majd az információs architektúra felépítési-működtetési-üzemeltetési folyamatainak gazdasági kérdéseivel, informatikai tervezési problémákkal foglalkozunk.

TP: Információ és menedzsment. Szervezet, adat, információ, tudás együttese. Információs és tudástársadalom. IM, IRM, TM: célok, igények, funkciók, szervezet. Az MIS felépítésének és funkcióinak változása. AZ ERP rendszerek fejlődése, értékelése. A vezetés és az információrendszer. Vezetési stratégiák és az IM. Informatikai vezetés, CIO, CKO. A Three Mile Island eset feldolgozása. Információrendszerek tervezése. Módszertanok. Projektek értékelése. Info- és tudás-menedzselési technikák: csoportmunka, Intranet. Bemutató. Az információ értéke és haszna. Információs vagyon, erőforrás, termékek. Információs költségek számbavétele. Modellek. A VIR hatékonyságának növelése. Integrált MIS rendszerek jellemzői, értékelése, auditálása. Az IT menedzselése. IT/IM kontrolling, audit, IT Balanced Scorecard. Kiszervezési modellek, forgatókönyv, értékelés. Üzletmenet-folytonosság, biztonság. Stratégia és IT. Alignment modellek. Információs architektúra. Alkalmazási portfólió értékelése. Stratégia készítése. Vendég-előadó. Esettanulmány elemzése. Üzlet és hálózati szolgáltatások. Virtuális vállalat, globális informatika. Web-alapú információrendszerek. A tudás-menedzselés és informatikai támogatása. Tudástérkép és más módszerek informatikai támogatása. Intranet esettanulmány. Tudás-gazdaság. Információs társadalom. Iparágak elemzése.

K: Az előadásokon való részvétel, illetve prezentációk és referátumok, beadandó írásbeli munkák készítése

ÉM:

TS:

KI: Dobay, P.: Vállalati információ-menedzsment (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998)

Michael Earl, David Feeny: Opinion How To Be a CEO for the Information Age, Sloan Mgmt Rev., Winter, 2000 (13)

Bensaou, M.- Michael Earl: Helyes gondolkodásmód az információtechnológia-menedzsmentben, Harvard Business Manager, 2000/1

Davenport - Prusak: Tudásmenedzsment, Kossuth, 2001, 6. fejezet

AI:

GAZB 2701 N: Üzleti kommunikáció

T: előadás **MF:** 2 **F:** 2-4. **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Borgulya Istvánné **EA:** Borgulya Istvánné

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus az üzleti életben, a gazdálkodó szervezetekben folyó, a vezető napi gyakorlatához tartozó kommunikáció megalapozását szolgálja. Gyakorlati megközelítésben ismerteti meg a szóban és az írásban zajló kommunikáció különböző műfajaival, a kommunikáció hatékonyságának meghatározóival és a zavarok leküzdésének útjaival. Fejleszti az írásos és szóbeli készségeket, elősegíti a kommunikáció hatékonyságának növelését. A kurzus során számos esettanulmányt dolgozunk fel és gyakorlati felkészítést adunk írásos szakmai anyagok, tanulmányok, szakdolgozat készítéséhez és szakmai prezentáláshoz.

TP: A kommunikáció megközelítései, modellek. A kommunikáció formái, funkciói, szintjei. A személyközi kommunikáció. A szervezeti kommunikáció. A társadalmi és tömegkommunikáció. A kultúra, a társadalom és a kommunikáció. Kommunikáció kultúrák találkozásában. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: önéletrajz, pályázat, hivatalos és kereskedelmi levél. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: meghívó, előterjesztés, beszámoló, jegyzőkönyv. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: tárgyalás, értekezlet, vita. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: nyilvános beszéd, prezentáció. A kommunikáció hatékonysága és zavarai. Az IT és az üzleti kommunikáció. Etikett, protokoll. Tanulás és kutatás. A kutatás módszertana. Anyag- és információgyűjtés. A tudományos írásmű: az írásmű logikája, szerkezete, stílusa, formai követelményei. Tanulmány- és szakdolgozat-készítés

K: Az előadásokon való részvétel

ÉM:

TS:

KI: Borgulya - Somogyvári (2004): Üzleti kommunikáció. Pécs 180 old

Szabó (2001): Kommunikáció felsőfokon. Budapest 405 old.

Borgulya (1996): Üzleti kommunikáció kultúrák találkozásában. Pécs 237 old.

AI:

GAZB 2702 N: Üzleti kommunikáció

T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Borgulya Istvánné **EA:** Borgulya Istvánné

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: ld. GAZB 2701

TP: ld. GAZB 2701

K: A szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Borgulya - Somogyvári (2004): Üzleti kommunikáció. Pécs 180 old

Szabó (2001): Kommunikáció felsőfokon. Budapest 405 old.

Borgulya (1996): Üzleti kommunikáció kultúrák találkozásában. Pécs 237 old.

AI:

INFB 0501

N: Informatika

T: előadás

MF: 1. **F:** 1-3.

R: őszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Borgulya István

EA: Ósze József

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus a kötelező tárgyak rendszerének részeként bevezető ismereteket nyújt a vállalati informatika-alkalmazások infrastruktúrájának megismeréséhez, a jellegzetes alkalmazási területek megértéséhez. A gyakorlat orientált előadások során a hallgatók megismerik a hardver, szoftver alapfogalmait. A programozási, adat és adatbázis kezelési ismeretek mellett számos alkalmazási lehetőséget ismernek meg. Az előadások szoftver bemutatók és mintafeladatok kidolgozásával teszik szemléletessé a témaköröket.

TP: Informatika, társadalom, fejlődés. A számítógép hardver struktúra. Számítógép hálózat alapfogalmak. Operációs rendszerek. Windows, Novell Netware alkalmazási lehetőségek. Szoftverek, programozás. Algoritmusok, programnyelvek, Visual Basic mintafeladat. Adatkezelés. Hagyományos állománykezelés, adatbázis koncepció. Adatmodellezés. Modellezési technikák, mintapéldák. Adatbázis-kezelés I. A relációs modell. Access táblakezelés. Adatbázis-kezelés II. Lekérdezések, riportok. Access mintapéldák. Az SQL nyelv. Az Access SQL, mintapéldák. Szoftver fejlesztés, standard szoftverek. Fejlesztési módszerek, irodai szoftverek, MATLAB, stb. Információs rendszerek, döntéstámogatás, mesterséges intelligencia. Számítógép-hálózat alkalmazások, Internet lehetőségek, adatbázisok, könyvtári gyűjtemények. Informatika és társadalom.

K: Előadásokon való részvétel

ÉM:

TS:

KI: Csala-Csetényi-Tarlós: Informatika alapjai. Computerbooks Budapest 2001. kijelölt részek

Raffai Mária: A számítástechnika 40 éve (Springer, 1998), kijelölt részek.

AI: Tanenbaum-Woodhul: Operációs rendszerek Panem Kft, Bp., 1999

Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, Szekszárd, 2000

Stahlknecht P.: Arbeitsbuch Wirtschaftinformatik, Springer, Berlin, 1996.

Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999.

Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983.

Hetyei József: Vállalatirányítási információs rendszerek Magyarországon 1, 2, Computerbooks, Bp., 1999, 2000

INFB 0502

N: Informatika

T: szeminárium

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Borgulya István

EA: Ósze József

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A kurzus a kötelező tárgyak rendszerének részeként bevezető ismereteket nyújt a vállalati informatika-alkalmazások infrastruktúrájának megismeréséhez, a jellegzetes alkalmazási területek megértéséhez. A gyakorlat orientált előadások során a hallgatók megismerik a hardver, szoftver alapfogalmait. A programozási, adat és adatbázis kezelési ismeretek mellett számos alkalmazási lehetőséget ismernek meg. Az előadások szoftver bemutatók és mintafeladatok kidolgozásával teszik szemléletessé a témaköröket.

TP: Informatika, társadalom, fejlődés. A számítógép hardver struktúra. Számítógép hálózat alapfogalmak. Operációs rendszerek. Windows, Novell Netware alkalmazási lehetőségek. Szoftverek, programozás. Algoritmusk, programnyelvek, Visual Basic mintafeladat. Adatkezelés. Hagyományos állománykezelés, adatbázis koncepció. Adatmodellezés. Modellezési technikák, mintapéldák. Adatbázis-kezelés I. A relációs modell. Access táblakezelés. Adatbázis-kezelés II. Lekérdezések, riportok. Access mintapéldák. Az SQL nyelv. Az Access SQL, mintapéldák. Szoftver fejlesztés, standard szoftverek. Fejlesztési módszerek, irodai szoftverek, MATLAB, stb. Információs rendszerek, döntéstámogatás, mesterséges intelligencia. Számítógép-hálózat alkalmazások, Internet lehetőségek, adatbázisok, könyvtári gyűjtemények. Informatika és társadalom.

K: Szemináriumokon való részvétel

ÉM: Gyakorlati munkák készítése

TS:

KI: Csala-Csetényi-Tarlós: Informatika alapjai. Computerbooks Budapest 2001. kijelölt részek

Raffai Mária: A számítástechnika 40 éve (Springer, 1998), kijelölt részek

AI: Tanenbaum-Woodhul: Operációs rendszerek Panem Kft, Bp., 1999

Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, Szekszárd, 2000

Stahlknecht P.: Arbeitsbuch Wirtschaftsinformatik, Springer, Berlin, 1996.

Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999.

Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983.

Hetyei József: Vállalatirányítási információs rendszerek Magyarországon 1, 2, Computerbooks, Bp., 1999, 2000

INYT 0101

N: Gazdasági szaknyelv I.

T: szeminárium

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 4

K: 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Muráth Ferencné

EA: Bajner Mária

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja a hallgatók már meglévő szakmai és idegen nyelvi ismereteire építve, az üzleti szakmai nyelvvizsga témakörei alapján olyan készségek és ismeretek nyújtása, amelyekre a hallgatóknak mind a gazdasági nyelvvizsgán, mind majdani pályájuk során szükségük lesz. A tantárgy keretében a hallgatók az üzleti életben használatos legalapvetőbb szóbeli és írásbeli kommunikációs formákat gyakorolják, mint például az üzleti élethez kapcsolódó szituációs játékok, üzleti tárgyalások, szóbeli prezentáció, beszélgetés szakmai témákról, szakmai cikkek olvasása, közvetítése, hallás utáni értés, üzleti levél, pályázat, jelentés és egyéb szakmai témájú fogalmazás írása.

TP: Gazdasági alapfogalmak, EU; Piac, marketing, reklám, Vállalati formák, Munkaerőhelyzet, álláskeresés, Magyarország és a célnyelvi országok földrajza, gazdasága, Az idegenforgalmi régiók adottságai. Vendéglátóipari üzemek. A magyar és a célnyelvi országok konyhaművészete, Turisztikai infrastruktúra, Szálláshelyek fajtái, A szálloda szervezete, szolgáltatásai, A turizmus fajtái, fejlődési tendenciái, Utazásszervezés, Utazási irodák, Rendezvényszervezés, Munkakörök és feladatok.

K: A szemináriumokon való részvétel, referátumok, házi dolgozatok készítése.

INYT 0102

N: Gazdasági szaknyelv II.

T: szeminárium

MF: 2.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 4

K: 1

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Muráth Ferencné

EA: Bajner Mária

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: ld. INYT 0101

TP: ld. INYT 0101

K: A szemináriumokon való részvétel, referátumok, házi dolgozatok készítése.

SZGYT 0101 **N: Szakmai gyakorlat** (Oktatási intézményen kívüli szakmai gyakorlat)

T: gyakorlat **MF:** 7. **F:** **R:** őszi **Ó:** 4 hónap **K:** 30

EF: sikeresen teljesített 6 félév **É:** gyakorlati jegy

TF: Dr. Gubán Pál **EA:**

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A gyakorlatos intézménytípus különféle szakterületeinek, munkaköreinek, az ott jelentkező feladatok megismerése, ellátásukra való felkészülés. A szolgáltatásokkal és ügyfélkapcsolatokkal összefüggő problémák hatékony kezelésének elsajátítása. Megfelelő emberi- és szociális készségek, az együttműködés formáinak elsajátítása.

TP: A szakiránynak megfelelő alágazat és tevékenységek működését, annak értékelési és döntési kritériumainak, ágazati kapcsolódási pontjainak megismerése, a szükséges készségek és attitűdök, szakmai normák elsajátítása. Vezetői feladatok megismerése. A specifikus tárgyalási, prezentációs, információszervezési és meggyőzési technikák alkalmazásának megismerése, begyakorlása. Interkulturális kommunikáció és konfliktuskezelés. Érdekkonfliktusok a szervezetben, a fejlesztéssel kapcsolatos problémák.

K: A gyakorlat helyszínén rendszeres megjelenés, a feladatok elvárható gondossággal való elvégzése.

ÉM: A mentor által írásban adott, személyes értékelés.

TS: A gyakorlati helyen elvárt, előírt szakmai anyagok, szakirodalom, kiállításon, vásáron, szakmai bemutatókon való részvétel.

KI:

AI: Mentor által javasoltak, a feladatokhoz, szervezethez kapcsolódó anyagok

SZIÖT 0101 **N: A turizmus világtendenciái**

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Jandala Csilla **EA:** Gubán Pál

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a világturizmus folyamataival, az egyes régiók sajátosságaival, valamint Magyarországnak a világturizmusban elfoglalt helyével. Tárgyalja a legfontosabb tendenciákat, elemzi az előrejelzéseket.

TP: A turizmus világgazdasági jelentősége, globalizáció és turizmus. A turizmusra ható globális jelenségek, problémák. A turizmus belső globális folyamatai, a globalizáció pozitív és negatív hatásai a turizmusban. A regionalitás kérdése a turizmusban. A világ turisztikai régiói és azok sajátosságai. A régiók fejlődésének megatrendjei. Az európai turisztikai régió fejlődésének megatrendjei, regionalitás és integráció összefüggései. Turizmus és válságkezelés. A fenntartható fejlesztés sajátos formája: rurális fejlesztés. A turizmus XXI. századi stratégiája. Nemzetközi szervezetek turizmus stratégiája. Magyarország Nemzeti Turizmus Fejlesztési Stratégiája. Utazási szokások alakulása a világon és Magyarországon.

K:

ÉM:

TS:

KI: Dr. Jandala Csilla: A turizmus világtendenciái, főiskolai jegyzet

WTO statisztikai évkönyvek; Magyar Turizmus Rt. Kutatási beszámoló

AI: WTO aktuális tanulmányai

SZIÖT 0301

N: A Kárpát-medence természeti és kulturális öröksége

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 4 **K:** 5

EF: Szabó Géza

É: kollokvium

TF:

EA: Máté Andrea

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: Megismertetni a hallgatókat a Kárpát-medence természeti és kulturális örökségének főbb jellemzőivel, speciális értékeivel. A térség biodiverzitása mellett táji, építészeti, a hagyományos zene és táncművészet, a díszítőművészet és gazdálkodás egyedi jegyeinek feltérképezése.

TP: A Kárpát-medence természeti és kulturális (örökségi) vonzerői, a már meglévő turisztikai termékei, továbbfejlesztésük lehetőségei, az eddig kihasználatlan potenciálok aktivizálásának dilemmái /egyedi másutt nem reprodukálható turisztikai termékek, tematikus utak/ tekintettel a nemzetközi turizmus változó tendenciáira. A kultúrában és a tradíciókban rejlő, országimást alakító lehetőségek új típusú felhasználása révén, magas hozzáadott érték tartalmú termékek kialakításának lehetőségei, a minőségi turizmus Kárpát-medencei jövőjének felvázolása.

K: A hallgató képes legyen a Kárpát-medence természeti és kulturális örökségének bemutatására, az értékek megőrzése és védelme mellett beépíteni turisztikai programokba, rendezvényekbe, termékcsomagokba, valamint tudjon javaslatokat tenni a termékfejlesztésére.

ÉM:

TS: Falitérkép, turistatérkép, atlasz; Tanuloszoba: óravázlat, Power Point anyag; Diasorozat, Videofilm, DVD

KI: Fodor I. – Kovács B. – Tésits R. szerk. 2000. Társadalom és környezet. – Dialóg Campus, Szabó G. 2004: A kulturális örökség védelme és hasznosításának tapasztalatai interregionális együttműködésben: az AVEC program értékelése. Turizmus Bulletin VII. évf. 4. sz. pp. 22-31.

Sustainable Development of Tourism, a Compilation of Good Practices. WTO Madrid, 2000

B. Graham – G. J. Ashworth – J.E. Tunbridge 2000. A Geography of Heritage. Power, Culture & Economy. Arnold, London

AI: Kerekes S. – Szilávik J. 1996. A környezeti menedzsment közgazdasági eszközei. –

Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest

Garami László: Védett természeti értékeink, Panoráma 1993.

Erdélyi túrák, Kométás Kiadó Bp. 2002.

Kósa László /szerk/: Magyar művelődéstörténet, Osiris Bp.1998.

Baróti Szabolcs: Noé bárkáján, Püski, Bp.2004.Garami László:

SZIÖT 0401

N: Interpretáció és animáció

T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Bús Imre **EA:**

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy vizsgálja az animációhoz szükséges elméleti alapokat és gyakorlati ismereteket, felkészíti a hallgatókat a különböző korosztályhoz tartozó közösségek és tagjaik valamilyen szórakoztató, kreatív tevékenységet jelentő aktivizálására. Témakörök: az animáció kialakulása, feladata, szerepe, helye a turizmusban. A pszichológia alkalmazása az animációban. Az illem, az erkölcs és az animáció kapcsolata. Az animáció fogalma, tényezői és problémái. Animációs stílusok és módszerek. Animációs program típusok és a működési területek összefüggései. Különböző csoportok animálása – gyermek, ifjúsági, felnőtt, időskorú, beteg, mozgássérült. Animátorok által vezetett foglalkozások előkészítése és vezetése. A hostess, az animátor és a programszervező feladatának eltérő és hasonló vonásai. Együttműködés feltétele, szükségessége. Vezető animátor feladata. A vezetői hatékonyság fejlesztése, aktivizáló módszerek. Szervezeti kultúra és animáció. Konfliktusok és megoldási lehetőségek. Problémamegoldó folyamat (Hatalom, vezetői szerepek).

TP: Az interpretáció és animáció kialakulása, helyük, szerepük a turizmusban. A pszichológia alkalmazása az ismeretek közvetítésében a kommunikációban és az animációban, animációs és interpretációs módszerek, különböző programok, foglalkozások, bemutatók, kiállítások, mint a turistákkal való foglalkozás helyszínei terepei, különböző típusú csoportokkal való kommunikáció /gyermek, ifjúsági, felnőtt, hátránnyal élők/ sajátosságai. Az együttműködés, a csoportmunka szükségessége és feltételei, konfliktuskezelés, kreativitás, innovativitás, hatékonyság és eredményesség.

K: Az előadások látogatása

ÉM:

TS:

KI: Kollarik Amália: Animátorok kézikönyve, Hungest 1995.

S.H. Ham: Environmental Interpretation. A practical guide for people with big ideas and small budgets. North American Press Golden, Colorado, 1992. Fejezetei

AI: Bokor Béla – Koltai Dénes: Szociokulturális animáció, JPTE 1995.

D. Uzzell: Heritage Interpretation , Vol. 1-2. Belhaven Press, 1989. Fejezetei
 Turizmus Bulletin

SZIÖT 0402

N: Interpretáció és animáció

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Bús Imre **EA:**

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: ld. SZIÖT 0401

TP: ld. SZIÖT 0401

K: A szemináriumokon való részvétel, referátumok, prezentációk készítése.

ÉM:

TS:

KI: Kollarik Amália: Animátorok kézikönyve, Hungest 1995.

S.H. Ham: Environmental Interpretation. A practical guide for people with big ideas and small budgets. North American Press Golden, Colorado, 1992. Fejezetei

AI: Bokor Béla – Koltai Dénes: Szociokulturális animáció, JPTE 1995.

D. Uzzell: Heritage Interpretation , Vol. 1-2. Belhaven Press, 1989. Fejezetei
 Turizmus Bulletin

SZIÖT 0501

N: Civil szféra szerepe a turizmusban

T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Böröcz Lajos **EA:** Böröcz Lajos

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók megismertetése azon nemzetközi és hazai folyamatokkal, melyek a civil társadalomban, a civil szervezetek egyre bővülő szerepvállalását jelzik. Mind a gyakorlati tapasztalatok, mind pedig a szakirodalom azt bizonyítja, hogy a közpolitikákban /természet-környezetvédelem, különböző szintű fejlesztési politikák esetében, így a turizmusban is, etc./ egyre inkább megkerülhetetlen az állampolgárok kezdeményezése, szerepvállalása. A nemzetközi tapasztalatok egyben azt is bizonyítják, hogy számos területen az ellátandó feladatokat sokkal hatékonyabban képesek elvégezni, mint az állam vagy annak különböző szervezetei. Civil társadalom - civil szerveződések - nonprofit szervezetek, állampolgár és civil polgár fogalmi meghatározása.

TP: A civil szféra fejlődésének áttekintése, jogi szabályozása, /nemzetközi összehasonlító példák/ A civil szerveződés hagyományai az európai és nemzetközi értéktudatban. A magyar egyesületek, társadalmi szervezetek történeti, mai (1989–2000) fejlődésének áttekintése. A non-profit szervezetek nemzetközi tapasztalatai, a non-profit szervezetek európai hálózatai. Globalizmus, lokális társadalmak, civil szerveződések. Az európai társadalmak önszervező világai.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Csefkó Ferenc, Horváth Csaba: Magyar és európai civil társadalom. Szerk.: Pécs, 1999.

Kuti Éva: Hívjuk talán nonprofitnak... Nonprofit Kutatások 7. Nonprofit Kutatócsoport, Bp. 1998.

AI: Kirschner Péter - A civil szféra nyilvánossága Jagasics Béla: Civil történet. A nonprofit szektor a '90-es években. Tanulmányok

Landorhegy Alapítvány Nonprofit Szolgáltató Központ, Zalaegerszeg, 2001

SZIÖT 0601

N: Turisztikai termékfejlesztés-terepmunkák

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 4 **K:** 5

EF: **É:** gyakorlati jegy

TF: Gubán Pál **EA:** Gubán Pál

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók ismerjék meg a nem tradicionális turisztikai fogadóterületek fejlesztésének dilemmáit, lehetőségeit. E térségek adottságainak, infrastruktúrájának fejlesztési sajátosságait, az ott élő lakossággal való foglalkozás, bevonásuk kérdésköreit.

TP: A területek turisztikai potenciáljának meghatározása, módszerek technikák, a közösségi alapú turizmusfejlesztés, partnerség, sikerfaktorai: az erőforrások egyedisége, egyedi arculat, az attrakciók hálózatának kialakíthatósága, márkák, megközelíthetőség, szezonáltság, partnerségek, stratégiai tervezés, élményt nyújtó, tudást átadó élvezetes prezentáció a fenntarthatóság folyamatos biztosítása mellett. A kurzus terepen végzett csoportmunkával, tanulmányi kirándulásokkal válik teljessé.

K: A szemináriumokon való részvétel, szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése. Terepmunkák, tanulmányi kirándulások.

ÉM:

KI: Using natural and cultural heritage to develop sustainable tourism in non-traditional tourist destinations. European Commission, Directorate - General for Enterprise, Tourism Unit, Brussels 2002.

H. Ceballos – Lascuráin: Tourism ecotourism and protected areas. IUCN – The World Conservation Union, 1996.

AI: D.E. Hawkins – M. Epler Wood – S. Bittmann: The ecolodge sourcebook for planners and developers, The Ecotourism Society, North Bennington, 1995.

Beyond the green horizon, Ed. by.: S. Eber. WWFUK. 1992.

SZITM 0101

N: Magyar területfejlesztés

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Pap Norbert

EA: Pap Norbert

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy a terület- és településfejlesztés elméletébe vezet be. Áttekintést ad a terület- és településfejlesztés intézményrendszeréről, eszközrendszeréről, fejlesztési stratégiáról.

TP: A területi politika fejlődése Magyarországon. A magyar területfejlesztés és az EU-integráció aktuális kérdései. Magyarország térszerkezete és településhálózata. Terület- és településrendezés. A területfejlesztés intézményrendszere. A terület- és településfejlesztés eszközrendszere. A magyar terület- és településfejlesztés szervezeti és intézményi rendszere, partneri környezete. Területfejlesztési koncepciók és programok. A települések fejlesztéséről. A területfejlesztési tervezés Magyarországon. A helyi gazdaságfejlesztés. A vállalkozások szerepe a terület- és a településfejlesztésben. Az Európai Unió támogatási rendszerei Magyarországon és felhasználásuk tapasztalatai.

K: A hallgató ismerje a területfejlesztés intézményrendszerét, eszközrendszerét, a területfejlesztési koncepciók és programok lényegét. Képes legyen bemutatni a hazai területfejlesztés aktuális problémáit, sajátosságait.

ÉM:

TS:

KI: Kőszegfalvi Gy. – Loydl T. 2001. Településfejlesztés. - ELTE Eötvös Kiadó, Bp.

Nemes Nagy J. (1998): A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba.) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Ember – Település – Régió sorozat, Budapest.

BELUSZKY F. - KOVÁCS Z. (szerk.) 2001. Terület- és településfejlesztési kézikönyv. CEBA Kiadó, Budapest

AI: Bernek Á. (2001): Régiók, térségek a globális világban. In. Nemzetközi menedzsment, Poór J. – Farkas F. (szerk.) KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest.

Bernek Á. (2001): A stratégiai földrajzi hely fogalma a transznacionális vállalatok nemzetközi üzletpolitikájában. Tér és társadalom, 3-4.

SZITM 0102

N: Magyar területfejlesztés

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Pap Norbert

EA: Reményi Péter

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tárgy a terület- és településfejlesztés gyakorlatába vezet be. Áttekintést ad a terület- és településfejlesztés helyzetfeltáró, és fejlesztési célokat meghatározó feladataiba.

TP: Település- és térségelemzés alapjai. A földrajzi helyzet, térbeli elhelyezkedés elemzése. A település- és térségfejlesztés infrastrukturális háttere. A település- és térségfejlesztés társadalmi alapjai. A település- és térségfejlesztés gazdasági alapjai. A mezőgazdaság és a vidékfejlesztés kérdései Magyarországon. A turizmus szerepe a település- és térségfejlesztésben. A település- és térségfejlesztés ökológiai, környezeti alapjai. A rurális térség települési problémái, fejlesztési lehetőségei. A szórványtelepülések települési problémái, fejlesztési lehetőségei. Az urbanus térségek települési problémái, fejlesztési lehetőségei.

K: A hallgató képes legyen ismerete felhasználásával Magyarország természeti, társadalmi, gazdasági, infrastrukturális helyzetének bemutatására, valamint egy település, vagy térség természeti, társadalmi, gazdasági, infrastrukturális helyzetének vizsgálatára, fejlesztési célok megfogalmazására.

ÉM: félévközi jegyek súlyozott átlaga, ZH, házi dolgozat

TS:

KI: Kószegfalvi Gy. – Loydl T. 2001. Településfejlesztés. - ELTE Eötvös Kiadó, Bp.

Nemes Nagy J. 1998. A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba.) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Ember – Település – Régió sorozat, Budapest.

Pap Norbert 2006. Kistérségfejlesztés. Alexandra Kiadó, Pécs

BELUSZKY F. - KOVÁCS Z. (szerk.) 2001. Terület- és településfejlesztési kézikönyv. CEBA Kiadó, Budapest

AI: Bernek Á. 2001. Régiók, térségek a globális világban. In. Nemzetközi menedzsment, Poór J. – Farkas F. (szerk.) KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest.

Bernek Á. 2001. A stratégiai földrajzi hely fogalma a transznacionális vállalatok nemzetközi üzletpolitikájában. Tér és társadalom, 3-4.

Enyedi Gy. 2000. Magyarország településkörnyezete. Magyarország az ezredfordulón. MTA, Budapest 465 p.

G. Fekete Éva 2001. Együtt, de hogyan? MTA RKK

OECD Területi vizsgálatok: Magyarország. 2001. MTA RKK 220 p.

Perczel Gy. (szerk.) 1996. 2000. Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza – ELTE, Bp. 653 p.

Szekszárdi településeggyüttes. 2003. Agglomerációk, településeggyüttesek. KSH Tolna Megyei Igazgatósága, Szekszárd, 64 p.

A nagyvárosok belső tagozódása: Szekszárd. 2003. KSH Tolna Megyei Igazgatósága, Szekszárd, 64 p
Falú, Város, Régió, Comitatus, Területi Statisztika

SZITM 0201

N: Kistérség fejlesztés

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Pap Norbert

EA: Reményi Péter

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A gazdasági folyamatok területi szerveződésének bemutatása. A térbeliség elméleti és gyakorlati kérdéseinek vizsgálata. A területi szerveződés és a lokalizációs stratégiák összefüggéseinek elemzése.

TP: A kistérségek földrajzi kérdései. A kistérségek kialakulása, típusai Magyarországon. A kistérségek a magyar területfejlesztés intézményrendszerében és partneri környezetük. A kistérségfejlesztés jogi és pénzügyi eszközrendszere. Területfejlesztési koncepciók és programok a kistérségek számára. Hálózatos együttműködések lehetőségei a kistérségek fejlesztésében. Innovációs eszközök a kistérségfejlesztésben. Az információs társadalom kihívásai. A kistérségek jövője.

K: Képes legyen bemutatni a kistérségek kialakulását, típusait, aktuális problémáit, sajátosságait. A hallgató ismerje a kistérségfejlesztés intézményrendszerét, eszközrendszerét, fejlesztési lehetőségeit.

ÉM:

TS:

KI: Pap Norbert (2006): Kistérségfejlesztés. Alexandra Kiadó, Pécs

Nemes Nagy J. 1998. A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba.) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Ember – Település – Régió sorozat, Budapest.

Tér és Társadalom, Comitatus, Falu, város régió

AI: Bernek Á. (2001): Régiók, térségek a globális világban. In. Nemzetközi menedzsment, Poór J. – Farkas F. (szerk.) KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest.

Bernek Á. (2001): A stratégiai földrajzi hely fogalma a transznacionális vállalatok nemzetközi üzletpolitikájában. Tér és társadalom, 3-4.

G. Fekete Éva (2001): Együtt, de hogyan? MTA RKK

Kőszegfalvi Gy. – Loydl T. 2001. Településfejlesztés. - ELTE Eötvös Kiadó, Bp.

BELUSZKY F. - KOVÁCS Z. (szerk.) 2001. Terület- és településfejlesztési kézikönyv. CEBA Kiadó, Budapest

SZITM 0202

N: Kistérség fejlesztés

T: szeminárium

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 2

EF:

É: gyakorlati jegy

TF: Pap Norbert

EA: Reményi Péter

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A kistérségfejlesztés gyakorlati kérdéseinek megismertetése, bizonyos gyakorlati készségek elsajátítása, esettanulmányok vizsgálata.

TP: A kistérségek tipológiája térszerkezet, és ágazati jellemzők szerint. A kistérségek tipológiája mérethatékonyság és a településhálózat sajátosságai szerint. A területi egységek versenyképességének vizsgálata. A kistérségfejlesztés egyéb eszközei: térségmarketing. A térségmarketing célcsoportjai, stratégiái, tervezési folyamata. Kistérségi koncepciók és programok készítésének tapasztalatai. Kistérségi együttműködések, fejlesztések a turizmus területén. Hálózatos együttműködések, innovációs intézmények gyakorlati lehetőségei. Rendezvények, kiállítások, vásár- és logisztikai központok szerepe a kistérségfejlesztésben és térségmarketingben. Internet szerepe a térségmarketingben.

K: A hallgató képes legyen kistérségi szinten helyzetelemzésre, problémák feltárására, fejlesztési lehetőségek megfogalmazására. A hallgató képes legyen kistérségi fejlesztéseket, fejlesztési eszközök igénybevitelének bemutatására.

ÉM: félévközi jegyek súlyozott átlaga, ZH, házi dolgozat, referátum.

TS:

KI: Pap Norbert (2006): Kistérségfejlesztés. Alexandra Kiadó, Pécs

Nemes Nagy J. 1998. A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba.) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Ember – Település – Régió sorozat, Budapest.

Tér és Társadalom, Comitatus, Falu, város régió

AI: Bernek Á. (2001): Régiók, térségek a globális világban. In. Nemzetközi menedzsment, Poór J. – Farkas F. (szerk.) KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest.

Berneki Á. (2001): A stratégiai földrajzi hely fogalma a transznacionális vállalatok nemzetközi üzletpolitikájában. Tér és társadalom, 3-4.

G. Fekete Éva (2001): Együtt, de hogyan? MTA RKK

Kőszegfalvi Gy. – Loydl T. 2001. Településfejlesztés. - ELTE Eötvös Kiadó, Bp.

BELUSZKY F. - KOVÁCS Z. (szerk.) 2001. Terület- és településfejlesztési kézikönyv. CEBA Kiadó, Budapest

SZITM 0301

N: Település-gazdaságtan

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 4

K: 5

EF: GAZB 0701, GAZB 0901

É: kollokvium

TF: László Mária

EA: László Mária

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje az állam és az önkormányzatok közötti munkamegosztás, hatalommegosztás, feladatmegosztás és finanszírozás-megosztás sajátosságait, modelljeit és gyakorlati tapasztalatait. A tananyag szervesen kiegészíti a földrajzi tanulmányokat, így elemezzük a gazdálkodás területi- és településszintű sajátosságait, a gazdálkodásban megnyilvánuló területi különbségeket. A települést, mint gazdasági, gazdálkodó és gazdaság szabályozó közösségeket állítjuk középpontba.

TP: A gazdasági koordináció és gazdasági cselekvés motivációinak sajátossága a települések gazdálkodásában. A gazdasági cselekvés motivációi - és az önkormányzati gazdálkodás cél- és eszközrendszere. Az önkormányzati gazdálkodás modelljei és a hazai gyakorlat. A közjavak finanszírozásának elméleti és gazdaságpolitikai háttere. A piac és az állam viszonya az önkormányzati gazdálkodás modelljeiben. Az államháztartás, a központi és helyi költségvetés kapcsolatrendszere. Adórendszer, helyi adók. Önkormányzatok és vagyongazdálkodás. Az intézményi finanszírozás kérdései, a költségvetési szervek gazdálkodásának sajátosságai. Az önkormányzati gazdálkodás továbbfejlesztésének, korszerűsítésének kérdései.

K:

ÉM: írásbeli vizsga

TS:

KI: László Mária 2006. Településgazdaságtan. – Alexandra Kiadó(megjelenés alatt)

Aktuális törvények, rendeletek

AI: László Mária–Csefkó Ferenc (szerk.) 2001. Önkormányzatok gazdálkodása 1-3. kötet - PTE Távoktatási Központ

László Mária 1993. Önkormányzatok és a központosított újraelosztás. - Comitatus 1993/ júli-aug.

László Mária 1996. Az önkormányzatiság közgazdasági kérdéseiről. - JPTE TTK. Közlemények az Általános Társadalomföldrajzi és Urbanisztikai Tanszékről. 2. Pécs, 1994.

Pálné Kovács Iona-László Mária 1993. Önkormányzati önállóság és a közgazdasági feltételrendszer. - Társadalomkutatás, 1993/4.

Vígvári András 2005. Közpénzügyeink KJK Kerszöv Bp.

SZITM 0401

N: Pályázatírás

T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Máté Andrea **EA:** Reményi Péter

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A hallgatók megismertetése a pályázatírás gyakorlati ismereteivel, a különböző pályázati források terület- és turizmusfejlesztési célú kiaknázásának lehetőségeivel. A hallgatók a pályázati rendszerek logikájának és a sikerre esélyes pályázatok ismérveinek elsajátítása mellett betekintést nyernek a projekt-generálás kérdéseibe is.

TP: A pályázati rendszerek. A pályázatokhoz igénybe vehető európai uniós, egyéb nemzetközi és hazai források. Információforrások. A pályázat célja: a projekt. A projekt célkitűzései. A projekt indoklása. A projekt célcsoportjai. A projekt tevékenységei, megvalósításuk módja. Az időterv és a pénzügyi terv. Az eredmények és azok fenntarthatósága.

K: A hallgató képes legyen egy pályázat formai, tartalmi összeállítására az ismeretanyagainak felhasználásával.

ÉM:

TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok

KI: Fodor Ágnes- Varga Lencsés Viktória : Projektötletek logikai kidolgozása a gyakorlatban (A logframe módszer) 2005, Századvég

Megakom-DHV-ENYFT-HBMVA: Pojekt 2002- Módszertani kézikönyv, Nyíregyháza, 2003

Jávor-Magócs-Czene- Sain: Képzők képzése előadásai, VÁTI 2003

AI: Csanádi Péter: Tanácsadók (tovább)képzése (2003)

Kaiser Tamás: A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészüléshez, felhasználható tananyagok felmérése (2003)

Kropf Hajnalka: A tanácsadók és multiplikátorok felkészítése – vázlat a stratégia és a megvalósítási terv elkészítéséhez

SZITM 0402

N: Pályázatírás

T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: **EA:**

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

SZITM 0501

N: Területi tervezés

T: előadás

MF: 6.

F:

R: tavaszi **Ó/H:** 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Pap Norbert

EA: Pap Norbert

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: Célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek mindazokkal az ismeretekkel, melyek a településrendezési tervezés gyakorlati műveléséhez szükségesek.

TP: A rendezési tervezés elméleti kérdései. A rendezési tervezés szükségessége. A tervező szerepe, a tervekészítés logikája. A tervezés mint folyamat. Alternatívák, variációk. Kreativitás, ideák, konfliktuskezelés, problémamegoldás. Racionális és irracionális elemek a tervezésben. Gondolkodni, írni, számolni, rajzolni. Ökonómia a tervezésben. Folyamattervezés, folyamatos tervezés. A településstervezés nemzetközi gyakorlata. Eltérő gyökerek, szemléletek, célok, jogi hátterek. Átfogó tervek, koncepciók, övezeti tervek, részletes tervek, fejlesztési engedélyezés. A magyar településstervezés rövid története. Előzmények - a tervezés a magyar várostörténetben. A „városszabályozás” és az „övezeti beosztás” Budapesten 1872 után. Az 1937-es építési törvény, az ÁRT és RRT bevezetése. A II. világháború utáni torzulások, az 1964-es építési törvény szerinti magyar településrendezési gyakorlat. A rendszerváltozás idején bekövetkezett változások. Területi tervezés hatása a turizmusra.

K: A hallgató ismerje a területi tervezés folyamatát, gyakorlatát. Képes legyen a területi tervezés hazai és nemzetközi gyakorlatának bemutatására, kreatív településstervezési ötleteket kidolgozására, amelyek segítségével a turizmus számára is hasznosítható projektek születhetnek.

ÉM:

TS:

KI: Tóth Zoltán-Hübner Mátyás-Gömöry János 2003. Településstervezés I. – PTE Pécs

Rechnitzer János 1998. Területi stratégiák. – Dialóg-Campus, Pécs

AI: Tóth Zoltán 1999. Településstervezés, településstervezés. - In: Építésstervezők aktuális kézikönyve, Verlag Dashöfer, Bp.

Perényi Imre (szerk.) 1987. Urbanisztikai kézikönyv. - ÉTK Bp. 1987.

TÁRB 0101**N: Filozófia****T:** előadás**MF:** 1. **F:** 1-3.**R:** őszi **Ó/H:** 2**K:** 3**EF:****É:** kollokvium**TF:** Andrassy György**EA:** Bács Gábor**B:** Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: A filozófia problémavilágának bemutatásával, a legfontosabb tudományfilozófiai, metafizikai és etikai kérdések, a rájuk adott válaszok, a mellettük és ellenük szóló érvek áttekintésével, valamint a közgazdaságtudomány és a filozófia (elsősorban a tudományfilozófia és az etika) érintkezési pontjainak jelzésével hozzájáruljon a hallgatók műveltségének gyarapításához, logikai készségének csiszolásához, látókörének kiszélesedéséhez, s ahhoz, hogy jobban megértsék leendő szakterületük, illetőleg hivatásuk tágabb aspektusait, beágyazottságát.

TP: A filozófia természete, fogalma. Fogalmaink és a valóság: Platón idea-tana, az universalia-vita, a probléma továbbélése a modern tudományban. A jó élet eszméje és a helyes cselekedet ismérvei - Arisztotelész és a sztoa etikája. A jó kormányzat eszméje és a kényszerítő intézmények a klasszikus ókori és középkori állambölcseletben. Istenbizonyítások a középkorban - Szent Anzelm és Szent Tamás érvei. Descartes „cogito”-ja és a külvilág-probléma; szükségszerűség és szigorú általánosság: Hume, Kant és Hegel. Descartes ideiglenes erkölcstana; Kant etikája és a neokantiánus értéktan. A modern természetjogi, szerződéselméleti, emberi jogi filozófia és pozitivista, valamint konzervatív kritikája. Epikureizmus és modern haszonelvűség: J. St. Mill boldogság-etikája és felfogása a jó kormányzatról. A korai és a késői egzisztencializmus etikájából: S. Kierkegaard és J-P. Sartre. A jó kormányzat, az igazságos társadalom és a történelem: Kant, Hegel, Marx és a marxizmus. A filozófia nyelvi fordulata, a modern tudományfilozófia, a hermeneutika megújulása. Szabadság, egyenlőség, minimális állam, újraelosztó állam: igazságossági viták a kortárs politikai filozófiában. Globalizáció és kulturális diverzitás: viták az etnokulturális igazságosságról a kortárs politikai filozófiában. Alkalmazott etikák, szaktetikák: üzleti etika.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok készítése**ÉM:****TS:****KI:** Andrassy György: Filozófiatörténeti szöveggyűjtemény, Pécs, 1998.**AI:**

TÁRB 0701

N: Politológia

T: előadás

MF: 1.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Varga Tamás

EA: Kolontári Attila

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelezően választható.

C: Az előadásokon a vizsgálat tárgya a politika, mint az egyik meghatározó társadalmi alrendszer, és a politológia, mint a politika működésével foglalkozó tudomány. A hallgatók megismerkedhetnek a különböző értelmezési, megközelítési módokkal (a politika hatalomcentrikus, normatív, konfliktusos, eszkatologikus stb. megközelítése). A foglalkozásokon szó lesz a 20. századi politikai gondolkodás fontosabb történeti előzményeiről (ókor, felvilágosodás, a 19. század nagy szellemi-ideológiai áramlatai), a vizsgált korszakok kiemelkedő politikai gondolkodóinak tevékenységéről. A hallgatók ismereteket szerezhetnek a különböző politikai rendszerek (diktatúrák, demokráciák) működési mechanizmusairól, a polgári demokratikus intézményrendszer (amerikai, angol, kontinentális stb.) különböző modelljeiről, fejlődési típusairól. A félévi tevékenység egyik hangsúlyos eleme a magyar politikai rendszer fejlődésének vizsgálata, a történelmi gyökerek bemutatása (dualizmus, 20. századi előzmények).

TP: A kurzus egyik fő célkitűzése, hogy a hallgatók tudjanak tájékozódni a mai magyar politikai rendszerben, ismerjék annak különböző intézményeit, működési mechanizmusát, megtanulják tudatosan használni ezen intézményeket. A hallgatók képesek lesznek a legalapvetőbb politikai, politológiai fogalmak (állam, hatalom, konfliktus, konszenzus stb.) helyes használatára, tisztában lesznek az összehasonlító politológia kategóriáival (államszervezet, kormányzati forma, parlament, párttípusok, választási rendszerek), ezek különböző megjelenési formáival. Képesek lesznek önállóan eligazodni a szakirodalomban, politikai, politikatörténeti tárgyú szakszövegek önálló feldolgozására.

K: az előadások látogatása

ÉM: A hallgatói létszám függvényében szóbeli, vagy írásbeli vizsga

TS:

KI: Bayer József: A politikatudomány alapjai. Bp. 1999.

Körösényi András - Tóth Csaba - Török Gábor: A magyar politikai rendszer. Bp. 2003.

Romsics Ignác: Volt egyszer egy rendszerváltás. Bp. 2003.

AI: Bihari Mihály – Pokol Béla: Politológia, Bp. 1992.

Paczolay Péter – Szabó Máté: A politikatudomány kialakulása. Bp. 1996.

Földes György – Hubay László (szerk.): Parlamenti választások Magyarországon 1920-1998. Bp. 1999.

Leo Strauss – Joseph Cropsey (szerk.): A politikai filozófia története I-II. Bp. 1994.

Út a rendszerváltás felé, Rubicon, 2004/5-6. sz.

TURB 0101 **N: Turizmus rendszere és elmélete**
T: előadás **MF:** 3. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Jandala Csilla **EA:** Jandala Csilla

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a turizmus alapfogalmaival, rendszerével. Elemezze a nemzetközi és hazai turizmus tendenciáit, jellemzőit.

TP: Alapfogalmak. A turizmus rendszerének elemei. A szükségletek, azok változása, elemzése. A kereslet elemei és befolyásoló tényezői. A kínálat elemei, sajátosságai. A turisztikai termékek összeállítása, az egyes terméktípusok jellemzői. Termékek kínálatával kapcsolatos döntések. A turizmus jelenségének mérése, nehézségei. Kutatási módszertan. A turizmus mikro- és makrogazdasági jellemzői, hatásai, szerepe a gazdaságban. Állami szerepvállalás. A nemzetközi és a hazai turizmus jellemzői, alakulása.

K: Az előadásokon való részvétel, illetve szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése. Terepmunkákban való részvétel.

ÉM: Szóbeli vizsga.

TS: tanulószoba

KI: Lengyel Márton: A turizmus általános elmélete - Heller Farkas Főiskola, 2003.

Jandala Csilla: A turizmus integrált tervezése - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.

Jandala Csilla: A turizmus közgazdasági elemzésének módszerei - Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft., Budapest, 1992.; WTO statisztikák

AI: Puczko László - Rátz Tamara: Az attrakciótól az élményig - Geomédia Szakkönyvek, Budapest, 2000.

Kovács Teréz: Vidékfejlesztési politika - Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2003.

A világ helyzete kötetei - Föld Napja Alapítvány

Turizmus Bulletin különböző számai

TURB 0102 **N: Turizmus rendszere és elmélete**
T: szeminárium **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Jandala Csilla **EA:** Jandala Csilla

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: ld. TURB 0101

TP: ld. TURB 0101

K: ld. TURB 0101

ÉM:

TS: tanulószoba

KI: ld. TURB 0101

AI: ld. TURB 0101

TURB 0201 **N: Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)**
T: előadás **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: Gyuricza László **EA:** Csapó János

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A tantárgy taglalja a világ turizmusának jelenlegi térbeli trendjeit, bemutatta ennek társadalmi hatásrendszerét, kontinensről-kontinensre változó természeti-társadalmi adottságait. Megismertetni a hallgatókat a turizmus földrajz alapfogalmaival, a vonzerők és adottságok különböző kategóriáival, és turisztikai jelentőségével. Bemutatni hazánk legfontosabb természeti, gazdasági és kulturális adottságait, valamint településeink legjelentősebb vonzóit a turisztikai régiók szerinti bontásban.

TP: A nemzetközi idegenforgalom általános jellemző, fejlődési trendjei. A turisztikai kínálat regionális vizsgálatai. Kiemelkedő jelentőségű fogadóterületek attrakció és turisztikai termék vizsgálata: Nyugat-Európa, Dél-Európa, Közép-Európa, Észak-Amerika, Dél-Amerika, Ázsia, Afrika Ausztrália turizmusföldrajza. A nemzetközi turizmus jövője. A turizmusföldrajz tárgya az adottságok és vonzerők a turizmusban. Magyarország általános adottságai, földrajzi helyzete, tájegységei, turisztikai régiói. Magyarország természeti adottságai, Nemzeti Parkjai. Hazánk gazdasági- és társadalmi adottságai, fogadóképessége.

K: Az órán elsajátított ismeretek alapján a hallgatók képesek lesznek egy desztináció komplex turisztikai-földrajzi elemzésére, értékelésére.

ÉM: Prezentációk készítése, ZH, házi dolgozat

TS: falitérképek, turistatérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok

KI: Lengyel Márton 2001. A turizmus általános elmélete. KIT Képzőművészeti Kiadó, Budapest.

Bodnár László 2000. A turizmus földrajzi alapjai. NT Budapest, 321 p.

Michalkó G. 2004. A turizmuselmélet alapjai. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. 218 p.

Puczkó L. – Rátz T. 2001. A turizmus hatásai. - Aula, Budapest,

AI: Finn, M. 2000. Tourism and leisure research methods: Data collection, analysis, and interpretation. - Longman, Essex,

Pearce, Douglas G. 1996. Tourism today: A geographical analysis. - Longman, Essex,

R. Burton 2000. Travel Geography. Longman, Essex

TURB 0202 **N: Turizmus földrajza (nemzetközi és magyar)**
T: szeminárium **MF:** 4. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Gyuricza László **EA:** Csapó János

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: ld. TURB 0201

TP: ld. TURB 0201

K: ld. TURB 0201

ÉM: ld. TURB 0201

TS: ld. TURB 0201

KI: ld. TURB 0201

AI: ld. TURB 0201

TURB 0301

N: Regionális politika

T: előadás

MF: 4.

F:

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Pap Norbert

EA: Pap Norbert

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A tantárgy célja a regionális különbségek mérséklését célzó nemzeti és ágazati politikák megismertetése. A regionális politika eredményeinek és kudarcainak bemutatása a kedvezményezett területeken. A csatlakozó országok felzárkóztatását szolgáló pénzügyi eszközök és működésük tapasztalatainak áttekintése.

TP: A regionális politika és történelmi előzményei. Regionális politika az európai integráció tükrében. Térstruktúrák és a regionális politika (NUTS rendszer). Regionális különbségek az EGK-ban és a kibővült EU-ban. Az egységes regionális politika kialakulása. A regionális politika alapelvei és célkitűzései. A regionális politika intézményrendszere és azok működési mechanizmusai. Pénzügyi eszközök és intézmények a regionális politika szolgálatában. Strukturális Alapok és célkitűzések. Az EU országainak regionális politikája.

K: A hallgató ismerje a regionális politika feladatait, eszközeit, intézményrendszerét. Képes legyen az EU-n belüli regionális különbségek okainak megmagyarázására, a regionális politika által nyújtott fejlesztési lehetőségek bemutatására

ÉM:

TS:

KI: Forman Balázs 2003. Regionális politika az Európai Unióban. VÁTI, Budapest

Pap N. – Tóth J. (szerk.) 2004. Terület- és településfejlesztés I. Alexandra Kiadó, Pécs

AI: Beluszky P. – Kovács Z.– Olessák D. 2001. A terület- és településfejlesztés kézikönyve. – CEBA, Bp.

Süli Zakar I. 2003. A terület- és településfejlesztés alapjai. – Dialóg Campus, Bp.

P. Balchin – L. Sykora – G. Bull 2001. Regional Policy and Planning in Europe. Routledge, London
Falu, város, régió
Comitatus

TURB 0401

N: Területfejlesztés és turizmus

T: előadás **MF:** 5. **F:** 3-5. **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: **É:** kollokvium

TF: Aubert Antal **EA:** Máté Andrea

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A tárgy feltárja egy-egy régió, térség, település általános fejlesztésében a turizmus lehetséges szerepét. Vizsgálja a turizmus fejlesztése során követendő elveket, a fejlesztés menetét, a közreműködők körét és feladatait.

TP: A turizmus regionális folyamatai a szocializmusban és a rendszerváltás után. Széchenyi terv és a turizmus. A turisztikai régió lehatárolásának és tartalmának szakmai kritériumai. Magyarország turisztikai vonzerői és területi megoszlása. A regionális területfejlesztés és turizmustervezés összefüggései. A turizmus állami irányításának felépítése és az egyes intézmények feladatai. A regionális idegenforgalmi bizottságok, területfejlesztési tanácsok, helyi önkormányzatok tevékenysége, feladatai. Az integrált tervezés fogalma. A fenntartható turizmus fejlesztés lényege, sajátosságai. A tervezés folyamata. A turizmusfejlesztési stratégia. Országos szintű tervek: európai és Európán kívüli esettanulmányok. Regionális tervek: európai és Európán kívüli esettanulmányok. Kistérségi tervek: európai és Európán kívüli esettanulmányok.

K: A hallgatók a félév során elsajátított ismeretek révén képessé válnak a turizmus területfejlesztési funkcióinak ismeretére, annak hatásaira, hatásmechanizmusára.

ÉM:

TS:

KI: Enyedi GY. (1996): Regionális folyamatok Magyarországon. SZÓ-KÉP Kft. Bp.

Abonyiné P. J. – Becsei J. – Kovács Cs. (szerk.) 2002: A magyar társadalomföldrajz gondolatvilága, (szerk, JATE, Szeged.

Bartke I (szerk., 1998): Területfejlesztés. ELTE Eötvös K. Bp. pp. 107-146

Horváth GY. (1999): Európai regionális politika - Dialóg Campus, Bp-Pécs, pp 23-41, 251-255, 319-326, 431-448

Rechnitzer J. (1998): A területi stratégiák. - Dialóg Campus, Bp-Pécs, pp 46-62

AI: Pálné Kovács I.(1999):Regionális politika és közigazgatás.Dialóg Campus,Bp-Pécs, pp 166-212

Aubert A. (2001): A turizmus és a területfejlesztés stratégiai kapcsolata Magyarországon In: Turizmus Bulletin 2001/1. sz.

Sándor J. (1983).Idegenforgalmi tájegységeink és főbb jellemzőik. Kereskedelmi Szemle 1983/2. sz.

Sándor J. - Karbuczky I. (1989): Az idegenforgalmi területfejlesztési koncepciók kidolgozásának egységes szemléletű üdülőkörzeti követelményei I., II. Idegenforgalmi Közlemények,1989/1.és2. sz.

Behringer ZS. – Kiss K. (2001): Magyarország turisztikai régiói a számok tükrében. In: Turizmus Bulletin, 2001/3.sz. pp. 34-45.

Aubert A.–Miszler M.–Szabó G. (2000): A regionális területfejlesztés és a turizmus-tervezés összefüggései a Dél-Dunántúlon In: Turizmus Bulletin, 2000/1.sz. pp. 33-37.

Csizmadia N. (2001): A területfejlesztés és a turizmus kapcsolatrendszere – a Dél-alföldi régió turizmusfejlesztésének elméleti és gyakorlati kérdései. In: Turizmus Bulletin, 2001/3. sz. pp. 45-54.

Aubert A. – Szabó G. (1999): Differenciált turizmusfejlesztés Baranya megye példáján (megyei önkormányzat és a turizmus) In: Turizmus Bulletin 1999/1. sz.

TURB 0501

N: Turisztikai termékfejlesztés

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 3
EF: **É:** kollokvium
TF: Gubán Pál **EA:** Gubán Pál

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A hallgatók ismerjék meg a nem tradicionális turisztikai fogadóterületek fejlesztésének dilemmáit, lehetőségeit. E térségek adottságainak, infrastruktúrájának fejlesztési sajátosságait, az ott élő lakossággal való foglalkozás, bevonásuk kérdésköreit.

TP: A területek turisztikai potenciáljának meghatározása, módszerek technikák, a közösségi alapú turizmusfejlesztés, partnerség, sikerfaktorai: az erőforrások egyedisége, egyedi arculat, az attrakciók hálózatának kialakíthatósága, márkák, megközelíthetőség, szezonáltság, partnerségek, stratégiai tervezés, élményt nyújtó, tudást átadó élvezetes prezentáció a fenntarthatóság folyamatos biztosítása mellett.

K: Előadásokon való részvétel. Prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Using natural and cultural heritage to develop sustainable tourism in non-traditional tourist destinations. European Commission, Directorate - General for Enterprise, Tourism Unit, Brussels 2002.

H. Ceballos – Lascuráin: Tourism ecotourism and protected areas. IUCN – The World Conservation Union, 1996.

AI: D.E. Hawkins – M. Epler Wood – S. Bittmann: The ecolodge sourcebook for planners and developers, The Ecotourism Society, North Bennington, 1995.

Beyond the green horizon, Ed. by.: S. Eber. WWFUK. 1992.

TURB 0601

N: Vendéglátó és szállodai ismeretek

T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 3 **K:** 4
EF: **É:** kollokvium
TF: Böröcz Lajos **EA:** Böröcz Lajos

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A hallgatók sajátítsák el és alkalmazzák a vendéglátás és szállodaipar alapfogalmait, ismerjék meg a szakma kialakulásának történetét, helyezték el a tevékenységet a gazdaságban és a turisztikai szolgáltatások között, és ismerkedjenek meg a vállalkozások alapításához, működtetéséhez szükséges alapismeretekkel

TP: A vendégfogadás története, a vendéglátás és szállásadás definiálása és alapfogalmai, üzletkörök – üzlettípusok és minősítési szempontok. A vendégfogadás szervezésének alapvető kérdései, a működtetés személyi- és tárgyi feltételei, a legfontosabb munkafolyamatok és ügyviteli összefüggéseik. A rendezvényekhez kapcsolódó étkezési események alapismeretei, a hazai gasztronómia legfőbb jellemzői

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése

ÉM:

TS:

KI: Hercz Ágnes: A vendéglátás alapjai, Főiskolai jegyzet

Vadas Gábor: Szállodai alapismeret, KIT 1999

Tusor András: Gasztronómia, KIT 1998

AI: Györffy Anna: Szállodatan Nemzeti Tankönyvkiadó 2004

Turizmus Bulletin aktuális számai

TURB 0701 **N: Turizmus menedzsment**
T: előadás **MF:** 5. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** kollokvium
TF: Böröcz Lajos **EA:** Böröcz Lajos
B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.
C: A terület alapozó ismereteinek elsajátíttatása, a tárgyi és környezeti feltételrendszer bemutatása a vendéglátó – beleértve a gasztronómiát is, valamint a szállodai és utazásszervezői területeken. Alapvető eljárások és módszerek oktatása.
TP: Konyhatechnológia, kalkuláció és étlapszerkesztés, ételkészítési technológiák, különféle értékesítőhelyek, berendezések, felszolgálati módozatok, étkezés-típusok. A szálloda épülete, technikai berendezései, infrastruktúrája, berendezések, felszerelések, kommunikációs eszközök. Az utazási irodai tevékenység tárgyi és eszköz-szükségletei, a tevékenység különféle módozatai, a tevékenység bonyolítása.
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.
ÉM:
TS:
KI: Györffy Anna: Szállodatan Nemzeti Tankönyvkiadó 2004
Molnár Gabriella: Utazásszervezés és értékesítés KIT 2003
Georg Seitz: Hotelmenedzsment Springer 2000
Salamon András: Az utazási szerződés Geomédia 2001
AI: A Turizmus Bulletin aktuális számai

TURB 0801 **N: Turizmus és vendéglátó marketing**
T: szeminárium **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 2
EF: **É:** gyakorlati jegy
TF: Dr. Gubán Pál **EA:** Dr. Gubán Pál
B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.
C: A tárgy oktatásának célja, hogy az elméleti ismeretanyagot a gyakorlati példák megismerése és közös, valamint egyéni feldolgozás után képesek legyenek a mindennapi gyakorlatban alkalmazni.
TP: A turizmus marketing alapjai. A marketing folyamata. Termékpolitika a turizmusban: vonzerők, termékfejlesztés, márkapolitika. Árpolitika, árképzési stratégiák. Értékesítési politika: csatornák és módszerek. Marketing kommunikáció a turizmusban. Panasz-szituáció kezelése, minőség menedzsment. Desztináció marketing. Marketing kutatás.
K: esettanulmányok, referátumok, házi dolgozat
ÉM: szóbeli vizsga
TS: tanulószoba
KI: Turizmus marketing, VE jegyzet
Veres Zoltán: szolgáltatásmarketing - Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1998.
Harry Beckwith: Eladni a láthatatlant - Bagolyvár Kiadó, Budapest, 2003.
AI: Philip Kotler: Marketing management - Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1991.
Turizmus Bulletin különböző számai
Nemzetközi irodalomból esettanulmányok
Turizmus Bulletin

TURB 0901

N: Turisztikai, utazási és vendéglátó jog

T: előadás

MF: 6.

F: 4-6.

R: tavaszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: dr. Nagy Janka Teodóra

EA: dr. Nagy Janka Teodóra

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A képzés célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a turizmus hazai és közösségi szabályozási rendszerével; megtanulják a jogi gondolkodás rendszerét és logikáját úgy, hogy a gyakorlatban képesek legyenek alkalmazni a különböző jogszabályok és jogágak szintézisét a turizmusban; átfogó képük legyen az elméleti kérdésekről és a bírósági gyakorlatról. A képzés fő célja, hogy a hallgatók a diploma megszerzése után szakjogász segítsége nélkül is képesek legyenek eligazodni az idegenforgalom jogi rendszerében, munkájuk során átérezzék tevékenységük jogi jelentőségét, különös tekintettel a felelősségre, megtalálják, értelmezzék és alkalmazzák a turisztikai jogszabályokat.

TP: A tantárgy az uniós és a magyar idegenforgalmi jog egymáshoz való viszonyát, a köztük lévő összefüggéseket, eltéréseket tárgyalja, a megértéshez szükséges elméleti alapokon kívül az Európai Bíróság és a hazai bíróságok gyakorlatának segítségével. A turisztikai jogba tartoznak egyebek mellett az uniós alapszabadságok, a közlekedési vállalatok (légitársaságok, busztársaságok, vasutak) felelőssége, a finanszírozás, a versenyjog, a fogyasztóvédelem, a szállodák, éttermek felelősségi kérdései, valamint egy rövid kitekintés az idegenforgalom szempontjából meghatározó területek jogára, nevezetesen az angolszász és az iszlám jogrendszerre. Az utazási jog maga a konkrét utazási szerződés. A leglényegesebb kérdések: miben különbözik a többi polgári jogi szerződéstől; miért állítja az utast a középpontba; milyen veszélyeket rejtenek a reklámok, szlogenek az utazási vállalkozásokra nézve; hogyan lehet jó szerződést készíteni; miként előzhető meg a jogviták? Az Európai Bíróság és a hazai joggyakorlat legfrissebb, legfeltűnőbb esetei támasztják alá az elhangzottakat.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Salamon András: Az utazási szerződés (Geomédia Szakkönyvek, Budapest, 2001)

Salamon András: EU-joggyakorlat a turizmusban (Turizmus Kft., Budapest, 2004)

Aktuális jogszabályok

AI: Marc McDonald: European Community Tourism Law and Policy (Blackhall Publishing Ltd., Dublin, 2003)

Polgári Törvénykönyv magyarázata

TURB 1001 N: Utazásszervezés

T: előadás **MF:** 6. **F:** **R:** tavaszi **Ó/H:** 2 **K:** 3

EF: TURB 0101 **É:** kollokvium

TF: Dr. Gyuricza László **EA:** Dr. Gyuricza László

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A hallgatók megismertetése az utazásszervező vállalkozás feladataival, egy utazási program összeállításának és megszervezésének folyamatával. A hallgatók ismerkedjenek meg az utazási irodák jellemző tevékenységeivel, illetve legyenek képesek az utazási irodai napi feladatok ellátására.

TP: Az utazásszervezés fogalma, utazásszervezők és utazásközvetítők a turizmusban. Az utazásszervezés folyamata, beutaztatás, kiutaztatás. Az előkészítési szakasz: keresletfelmérés, programtervezés. Az előkalkuláció elkészítése. A szolgáltatókkal kötött szerződések típusai, fizetési módok. Az értékesítés, a katalógusok szerepe és elkészítése. Teendők az út elindulása előtt (adminisztráció, úti okmányok), az út lebonyolítása, kapcsolattartás az utaskísérőkkel, idegenvezetőkkel. A last minute és joker utak. Az elszámolás: utókalkuláció és értékelés. Menetjegyek értékesítése (repülőjegy, vasútjegy). Szállásközvetítés és pénzváltás. Az utasbiztosítás szerepe, formái. Az utazásszervezés és az Internet.

K: A hallgató képes legyen turisztikai tájékoztatási feladatok ellátására, belföldi és külföldi turisztikai programok összeállítására, pénzügyi kalkulációjára, lebonyolítására.

ÉM: Házi dolgozat

TS: Tanulószoza

KI: Molnár, G. 2003. Utazásszervezés és értékesítés. Kereskedelmi és Továbbképző Kft., Budapest.

Claude Kaspar 1992. Turisztikai menedzsment. KIT, Bp.

Salamon András 2001. Az utazási szerződés Geomédia

AI: Yale, P. 1995. The Business of Tour Operations. Longman, UK.

Syratt, G. 1995. Manual of Travel Agency Practice. Butterworth Heinemann, UK.

Horner, P. 1996. Travel Agency Practice. Longman, UK.

TURB 1101 **N: Néprajz**
T: előadás **MF:** 3. **F:** **R:** őszi **Ó/H:** 1 **K:** 1
EF: **É:** kollokvium
TF: Andrásfalvy Bertalan **EA:** Andrásfalvy Bertalan

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: A művészet fejlődése az őskortól napjainkig, jelentősebb korok, ábrázolási formák, izmusok, stílusok történeti áttekintése, a kortárs képzőművészet megértése. A mai értelemben vett népművészet kialakulása. A XX. századi tömegkultúra kialakulása. Értékrend-változások a II. világháború után. Emellett a hallgatók a tárgy keretében megismerkednek a magyar népi kultúra területeivel, hagyományaival, értékeivel és továbbélési formáival, történeti és mai hazai, illetve nemzetközi példák alapján a kultúra értékkepző és közösségteremtő szerepével.

TP: Népművészet és tömegkultúra. Az örökség megőrzése, szabadtéri néprajzi és helytörténeti gyűjtemények, múzeumok, tájházak, „élő múzeumok”. A hagyományos viselet táji övezetei, az öltözködés kultúrája. A népi kézművesség öröksége. A népszokások művészete, a vallásos népelet hagyományai.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Aradi Nóra (főszerk.) 1986-1993. A művészet története. 10 kötetes sorozat, Corvina, Budapest

Tatai Erzsébet 2002. Művészettörténeti ismeretek. Enciklopédia, Budapest

Fülep Lajos 2001. Európai művészet és magyar művészet. Kriterion, Bukarest-Kolozsvár

Verebélyi Kincső 2002. Korok és stílusok a magyar népművészetben. Osiris Kiadó, Budapest

Boross Marietta 2004. Magyar népi kultúra: népművészet, népszokások, néptánc. Képzőművészeti K., Budapest

AI: Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Könyvtára. Bp., 1982.

Balassa Iván-Ortutay Gyula: A magyar néprajz. Bp., 1979.

Magyar néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Bp., 1980.

VIZB 0401

N: Művészettörténet, népművészet alapjai

T: előadás

MF: 5.

F:

R: őszi

Ó/H: 2

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: Fusz György

EA: Fusz György

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Szerezzenek alapvető jártasságot a képzőművészeti és iparművészeti alkotások kor és stílusának felismerésében. Ismerjék meg a legjelentősebb képzőművészeti irányzatokat, stílusokat, azok legjelesebb alkotóit. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző alkotói adaptációkkal, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását. A tananyag sokoldalúságán szemlélteti, rendezi a hallgató művészeti ismereteit, fejleszti esztétikai értékszemléletét, gazdagítja világlátását. Szerezzenek ismereteket a magyar népművészet társadalmi, szellemi, anyagi kultúra területén. Fokozódjon a magyarság múltjának megismerése iránti érdeklődés, megfigyelés.

TP: A művészet genezise. Az őstársadalmak művészete. Az ókor művészete. Egyiptom. A görög művészet. A római művészet. Az ókeresztény és a bizánci művészet. A középkor művészete. A román kori művészet. A gótika. A polgárosodás korának művészete. A reneszánsz kibontakozása Itáliában és Németalföldön. Az érett reneszánsz Európában és a manierizmus. Reformáció és ellenreformáció. A barokk és a rokokó. A klasszicizmus, a romantika, a realizmus és az akadémizmus. A modern művészet kezdetei. Az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus. A XX. sz. izmusai. Századunk magyar művészete. Napjaink művészete. Törekvések, jelenségek.

K: Alakuljon ki a hallgatókban a művészetek iránti igény, tapasztalataikat tudják átadni, kutatómunkájukban hasznosítani. Ismerjék a korszakokat, legjelentősebb alkotóit, alkotásaikat. Konkrét alkotásokban ismerje fel a jellegzetességeket, tudja elemezni ezeket. Alkalmazza pedagógiai munkájában.

ÉM:

TS:

KI: Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban

Gombrich E.H.: A művészet története Gondolat Kiadó Bp., 1983.

Lyka Károly: A művészet története Képzőművészei Kiadó Bp., 1977.

Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadó Bp., 1980.

Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.

AI. Mahonyai Dezső: A magyar nép művészete I-V. Helikon Kiadó Bp., 1984.

Zolnay Vilmos: A művészetek eredete Magvető Kiadó 1983.

René Berger: A festészet felfedezése

Herbert Read: A modern festészet A modern szobrászat Corvina Kiadó Bp., 1971.

Amy Dempsey: A modern művészet története Képzőművészeti Kiadó Bp., 2003.

Idegenforgalmi szakmenedzser szak – mintatanterv – nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő		3
GAZB 0601	Környezetgazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő		3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő		2
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő		3
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő		4
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
TÁR 2501	Társadalom- és gazdaságföldrajz	ea	30	A	k	1.	ő		3
TURB 1201	Magyarország turizmusföldrajza	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
TURB 1101	Néprajz	ea	15	A	k	1.	ő		1
TURB 1102	Néprajz	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő		3
INYIB 0101	Szakmai nyelv 1.	szem	60	A	gyj	1.	ő		1
	Összesen:								31

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
BOR 0301	Magyarország borvidékei	szem	30	A	gyj	2.	t		3
GAZ 0101	Vállalkozási ismeretek	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZ 0201	Bevezetés a matematikába	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 1501	Vállalati (üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t		3
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t		2
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	ea	30	A	k	2.	t		3
TURB 0101	Turizmus rendszere és elmélete	ea	30	A	k	2.	t		3
TURB 0102	Turizmus rendszere és elmélete	szem	30	A	gyj	2.	t		2
TURB 1301	A nemzetközi turizmus földrajza	ea	30	A	k	2.	t		2
TURB 1401	Országjárás	szem	30	A	gyj	2.	t		2
INYIB 0102	Szakmai nyelv 2.	szem	60	A	gyj	2.	t		1
	Összesen:								29

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
BOR 0101	Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (ea)	ea	15	A	k	3.	ő		2
BOR 0102	Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (gy)	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
BOR 0401	Bor, életmód, filozófia, művészet	szem	30	A	gyj	3.	ő	BOR 0301	2
BOR 0801	Borturizmus, termékfejlesztés	ea	30	ea	k	3.	ő		4
GAZ 0401	Számviteli alapismeretek	ea	30	A	k	3.	ő		3
GTF 1701	Térségi turizmusfejlesztés	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
SZITM 0201	Kistérségfejlesztés	ea	30	A	k	3.	ő		3
TUR 0701	Vidéki turizmus	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
TUR 0801	Turizmus marketing	ea	30	A	k	3.	ő		3
TURB 1501	Projektszeminárium	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
SZDIDF 0101	Szakdolgozati szeminárium 1.	szem	15	A	gyj	3.	ő		2
GYIDF 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	6 hét	A	krit	3.	ő		0
	Összesen:								30

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
BOR 0601	Bormarketing, borkereskedelem	ea	30	A	k	4.	t	BOR 0101	3
BOR 0701	Borfajtaismeret	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 1201	EU-ismeretek	ea	30	A	k	4.	t		2
SZITM 0401	Pályázatírás	ea	30	A	k	4.	t		3
TUR 0901	Turizmus jogi háttere	ea	30	A	k	4.	t	GAZB 1601	3
TUR 1101	Szabadidős programszervezés és rendezvényszervezés	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TUR 1201	Gasztronómiai ismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TURB 1601	Kulturális turizmus	szem	30	A	gyj	4.	t		3
TURB 1701	Utazás irodai menedzsment	ea	30	A	k	4.	t	TURB 0101	3
SZDIDF 0102	Szakdolgozati szeminárium 2.	szem	15	A	gyj	4.	t	SZDIDF 0101	7
	Összesen:								30

Idegenforgalmi szakmenedzser szak – modulok - nappali tagozat

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Alapismereti modul								
	Kötelező:								
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő		3
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő		4
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
TÁR 2501	Társadalom- és gazdaságföldrajz	ea	30	A	k	1.	ő		3
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t	INFB 0501	2
TÁIB 0101	Bevezetés a szociológiába	ea	30	A	k	2.	t		3
									19

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Gazdasági modul								
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő		3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő		2
GAZ 0101	Vállalkozási ismeretek	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZ 0201	Bevezetés a matematikába	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 1501	Vállalati (üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZ 0401	Számviteli alapismeretek	ea	30	A	k	3.	ő		3
SZITM 0201	Kistérségfejlesztés	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 1201	EU-ismeretek	ea	30	A	k	4.	t		2
									24

PTE IGYFK TANREND

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Turisztikai modul								
GAZB 0601	Környezet-gazdaságtan	ea	30	A	k	1.	ő		3
TURB 1101	Néprajz	ea	15	A	k	1.	ő		1
TURB 1102	Néprajz	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
TURB 1201	Magyarország turizmusföldrajza	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
VIZB 0401	Művészettörténet, népművészet alapjai	ea	30	A	k	1.	ő		3
TURB 0101	Turizmus rendszere és elmélete	ea	30	A	k	2.	t		3
TURB 0102	Turizmus rendszere és elmélete	szem	30	A	gyj	2.	t		2
TURB 1301	A nemzetközi turizmus földrajza	ea	30	A	k	2.	t		2
TURB 1401	Országjárás	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GTF 1701	Térségi turizmusfejlesztés	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
TUR 0701	Vidéki turizmus	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
TUR 0801	Turizmus marketing	ea	30	A	k	3.	ő		3
TURB 1501	Projektszeminárium	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
SZITM 0401	Pályázatírás	ea	30	A	k	4.	t		3
TUR 0901	Turizmus jogi háttere	ea	30	A	k	4.	t		3
TUR 1101	Szabadidős programszervezés és rendezvényszervezés	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TUR 1201	Gasztronómiai ismeretek	szem	30	A	gyj	4.	t		2
TURB 1601	Kulturális turizmus	szem	30	A	gyj	4.	t		3
TURB 1701	Utazás irodai menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
									47

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Borturisztikai modul								
BOR 0301	Magyarország borvidékei	szem	30	A	gyj	2.	t		3
BOR 0101	Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (ea)	ea	15	A	k	3.	ő		2
BOR 0102	Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (gy)	szem	30	A	gyj	3.	ő		3
BOR 0401	Bor, életmód, filozófia, művészet	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
BOR 0801	Borturizmus, termékfejlesztés	ea	30	ea	k	3.	ő	BOR 0301	4
BOR 0601	Bormarketing, borkereskedelem	ea	30	A	k	4.	t	BOR 0101	3
BOR 0701	Borfajtaismeret	szem	30	A	gyj	4.	t		2
									19

IDEGENFORGALMI SZAKMENEDEZSER SZAK

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakdolgozat								
SZDIDF 0101	Szakdolgozati szeminárium 1.	szem	15	A	gyj	3.	ő		2
SZDIDF 0102	Szakdolgozati szeminárium 2.	szem	15	A	gyj	4.	t	SZDIDF 0101	7
									9

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakmai nyelv								
INYIB 0101	Szakmai nyelv 1.	szem	60	A	gyj	1.	ő		1
INYIB 0102	Szakmai nyelv 2.	szem	60	A	gyj	2.	t	INYIB 0101	1
									2

kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakmai gyakorlat								
GYIDF 0101	Szakmai gyakorlat	gyak	6 hét	A	krit	3.	ő		0

Idegenforgalmi szakmenedzser szak - tantárgyak

BOR 0101	N: Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (ea)				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 1	K: 2
EF: —	É: kollokvium				
TF: Weiszenburger Józsefné	EA: Weiszenburger Józsefné				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy a hallgatók szőlészeti, borászati alapismeretek szerezzenek. Megismerjék az alapvető szőlészeti, borászati eljárások alapfogalmait, munkafolyamatait, a szőlészet művelési módszereit, a borkészítés folyamatát.					
TP: Borkultúra fogalma, jelentősége, alkotóelemei, típusai. A bor kultúráját befolyásoló tényezők. A szőlő morfológiája, élettani szakaszai. Tökeművelési módok. Szőlőültetvény létesítése. Termő szőlő általános és speciális ápolási munkái. A szőlő védelme korszerű, környezetkímélő technológiák alkalmazásával. Szőlőfajták csoportosítása, jellemzése. Fehérborszőlő feldolgozása. Vörösborszőlő feldolgozása. Erjesztési technológiák. A bor kezelése, tárolása. A bor érési szakaszai, érlelési technológiák. A bor stabilizálása, palackozása.					
K: A hallgató ismerje a szőlő élettani sajátosságait, a hazai és nemzetközi szőlőfajtákat, a szőlőművelés és borkészítés technológiáját.					
ÉM:					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Kozma Pál 1991. A szőlő termesztése I.-II. Akadémiai Kiadó, Bp. Eperjesi I. – Kállay M. – Magyar Ildikó 1998. Borászat. Mezőgazda, Bp. Ambrus Lajos - Csoma Zsigmond 2003. A magyar bor útja, a kezdetektől napjainkig. Szombathely, BKLK Boros László 1999. A Kárpát medence szőlő- és borgazdaságának történeti földrajza. Nyíregyháza, Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK,					
AI: Boros Károly 2003. Szekszárdi borok. Budapest, Kossuth, Csizmadia László (szerk.) 1996. Borok könyve. Budapest, Kossuth, Csoma Zsigmond 2000. Milleniumi szőlős-boroskönyv. A szőlő és bor Magyarországon. Budapest, Agroinform, Halász Zoltán 1989. Borkönyv. Budapest, Agrárinformációs Vállalat, Kozma Pál 1995. A szőlő- és borkultúra története Magyarországon. Budapest, Magyar Bor Akadémia Mercz Árpád – Kádár Gyula 2001. Borászati kislexikon. Budapest, Mezőgazda, Török Sándor 2000. Magyar borkultúra. Budapest, Mezőgazda, Tattay Levente 2001. A bor és az agrártermékek eredetvédelme. Budapest, Mezőgazda,					

BOR 0102	N: Borkultúra szőlészeti, borászati alapokkal (gy)				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Weissenburger Józsefné	EA: Weissenburger Józsefné, Vasné Görcs Éva				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy a hallgatók szőlészeti, borászati alapismeretek szerezzenek. Megismerjék az alapvető szőlészeti, borászati eljárások alapfogalmait, munkafolyamatait, a szőlészet művelési módszereit, a borkészítés folyamatát. Az elméleti ismerteket a gyakorlatban is megtapasztalják szőlőültetvényeken, borgazdaságokban.					
TP: Szüret az ültetvényeken, minőséget befolyásoló tényezők. Tökeművelési módok bemutatása. Szőlőfajta ismeret, szőlőfajták jellegzetességei, kóstelés, minőségre ható tényezők. Fehérborszőlő feldolgozása. Vörösborszőlő feldolgozása. Erjesztési technológiák. A szőlőtőke részei, tőkeformák felismerése. Borminták laboratóriumi vizsgálata. A szőlő fontosabb károsítói. Borok kezelése, stabilitása, érése, palackozása. A pezsgő készítése. Borászati üzem típusok, pincelátogatás. Üzemlátogatások.					
K: A hallgató ismerje a hazai szőlőművelés ökológiai sajátosságait, felismerje a hazai és nemzetközi szőlőfajtákat, a szőlőművelés és borkészítés technológiáját. Képes legyen szakszerű tájékoztatást adni a turista számára egy borgazdaság szőlőműveléséről, borkészítéséről.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, referátum, házi dolgozat, gyakorlati feladatok teljesítése,					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Kozma Pál 1991. A szőlő termesztése I.-II. Akadémiai Kiadó, Bp. Eperjesi I. – Kállay M. – Magyar Ildikó 1998. Borászat. Mezőgazda, Bp. Ambrus Lajos - Csoma Zsigmond 2003. A magyar bor útja, a kezdetektől napjainkig. Szombathely, BKKL Boros László 1999. A Kárpát medence szőlő- és borgazdaságának történeti földrajza. Nyíregyháza, Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK,					
AI: Boros Károly 2003. Szekszárdi borok. Budapest, Kossuth, Csizmadia László (szerk.) 1996. Borok könyve. Budapest, Kossuth, Csoma Zsigmond 2000. Milleniumi szőlős-boroskönyv. A szőlő és bor Magyarországon. Budapest, Agroinform, Halász Zoltán 1989. Borkönyv. Budapest, Agrárinformációs Vállalat, Kozma Pál 1995. A szőlő- és borkultúra története Magyarországon. Budapest, Magyar Bor Akadémia Mercz Árpád – Kádár Gyula 2001. Borászati kislexikon. Budapest, Mezőgazda, Török Sándor 2000. Magyar borkultúra. Budapest, Mezőgazda, Tattay Levente 2001. A bor és az agrártermékek eredetvédelme. Budapest, Mezőgazda,					

BOR 0301	N: Magyarország borvidékei				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —			É: gyakorlati jegy		
TF: Máté Andrea			EA: Máté Andrea		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy megismerjék a hazai borkultúra földrajzi, történeti, társadalmi, gazdasági alapjait, Magyarország borvidékeit, azok sajátosságait, jelenlegi helyzetüket. Emellett kitekintést kapjanak az egykori történelmi Magyarország borkultúrájáról.					
TP: A világ borgazdaságának történeti fejlődése. Magyarország borgazdaságának történeti fejlődése napjainkig. Magyarország borászatának természetföldrajzi alapjai. Magyarország borvidékeinek bemutatása: Szekszárdi, Villányi, Pécsi, Tolnai, Balatonfelvidéki, Balatonfüred-Csopaki, Badacsonyi, Soproni, Pannonhalma-Sokoróalja, Somlói, Balatonboglári, Balatonmelléke, Kunsági, Ászár-Neszmélyi, Etyek-Budai, Móri, Csongrádi, Egri, Hajós-Bajai Tokajhegyaljai, Mátrai, Bükkaljai. A történelmi Magyarország borvidékei: Erdély, Felvidék, Burgenland.					
K: A hallgató képes legyen a hazai és nemzetközi borvidékek szakszerű és logikus felépítésű bemutatására, jártas legyen a hazai borkultúrában.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, referátum, házi dolgozat					
TS: falitérképek, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, videofilm, DVD, CD					
KI: Boros László 1999. A Kárpát medence szőlő- és borgazdaságának történeti földrajza. Nyíregyháza, Kozma Pál 1995. A szőlő- és borkultúra története Magyarországon. Budapest, Magyar Bor Akadémia Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK, Magyar bor – Bortörténelem. Rubicon 2003/1-2. Szőlő- és borkultúra Európában a filoxeráig. História 1998/5-6.					
AI: Bor és geológia. Borbarát 2000/1. Ambrus Lajos - Csoma Zsigmond 2003. A magyar bor útja, a kezdetektől napjainkig. Szombathely, BKKL Benyák Zoltán, Benyák Ferenc (szerk.) 2002. Borok és korok, bepillantás a bor kultúrtörténetébe. Budapest, Hermész Kör, Boros Károly 2003. Szekszárdi borok. Budapest, Kossuth, Csizmadia László (szerk.) 1996. Borok könyve. Budapest, Kossuth, Csoma Zsigmond 2000. Milleniumi szőlős-boroskönyv. A szőlő és bor Magyarországon. Budapest, Agroinform, Halász Zoltán 1989. Borkönyv. Budapest : Agrárinformációs Vállalat, Niszkács Miklós – Mészáros Attila 2002. Szekszárd és Villány-Siklós borgasztronómiája. Paginarum Kiadó Török Sándor 2000. Magyar borkultúra. Budapest, Mezőgazda, Lajber Imre 2000. A Villányi borvidék kialakulásának története. PTE TTK FI, Pécs					

BOR 0401	N: Bor, életmód, filozófia, művészet				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —			É: gyakorlati jegy		
TF: Töttös Gábor			EA: Töttös Gábor		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A szőlő és bor társadalmi szerepének tárgyalása. A borkultúra értékelése az általános műveltség részeként. A szőlő- és borkultúra filozófiai, vallási, nyelvészeti, irodalmi, művészeti vonatkozásainak feltárása. A borkultúra hatásának vizsgálata az életmódra. A borturisztikai kommunikáció kultúrtörténeti alapjainak kialakítása.					
TP: A szőlő és bor nyelvi eredete. A bor és a vallás kapcsolata. Bor és filozófia. A szőlő és bor irodalmi megjelenése. Bor zenetörténetben. A szőlő és bor a népdalokban és népmesékben. A szőlő és bor motívum a képzőművészet (festészet, szobrászat stb.). Borünnepek, népi hagyományok. A borkészítés, borturizmus építészeti hatása. Bor és életmód. A kultúrtörténeti ismeretek kommunikálása.					
K: A hallgató képes legyen a szőlő és bor kultúrtörténeti, művészeti értékeinek bemutatására. Ismerjen a szőlőhöz, borhoz kapcsolódó irodalmi, képzőművészeti alkotásokat, zeneműveket, ünnepeket.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, diáorozatok, videofilm, DVD, CD					
KI: Hamvas Béla 1998. A bor filozófiája. Szentendre, Editio M, Szekfű Gyula 2002. A magyar bortermelő lelki alkata. Mundus kiadó, Bp. reprint Benyák Ferenc 2003. A bor mint nemzeti jelkép. Budapest, Hermész Kör Benyák Zoltán, Benyák Ferenc (szerk.) 2002. Borok és korok, bepillantás a bor kultúrtörténetébe. Budapest, Hermész Kör, Csoma Zsigmond 1999. Szent Vincétől Szent János poharáig. Magyar történeti borkalendárium örökidőkre. Centrál Európa KHT, Bp.					
AI: Ambrus Lajos - Csoma Zsigmond 2003. A magyar bor útja, a kezdetektől napjainkig. Szombathely, BKLLK Boros Károly 2003. Szekszárdi borok. Budapest, Kossuth, Boros László 1999. A Kárpát medence szőlő- és borgazdaságának történeti földrajza. Nyíregyháza, Csoma Zsigmond 2000. Milleniumi szőlős-boroskönyv. A szőlő és bor Magyarországon. Budapest, Agroinform, Halász Zoltán 1989. Borkönyv. Budapest : Agrárinformációs Vállalat, Kozma Pál 1995. A szőlő- és borkultúra története Magyarországon. Budapest, Magyar Bor Akadémia Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK, Török Sándor 2000. Magyar borkultúra. Budapest, Mezőgazda,					

BOR 0601	N: Bormarketing, borkereskedelem				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: BOR 0301				É: kollokvium	
TF: Máté Andrea				EA: Máté Andrea	
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a hazai és nemzetközi borpiac sajátosságait, a borkereskedelem helyzetét, valamint a bormarketing alapjait, működési mechanizmusát és kapcsolatát a borturizmussal.					
TP: Magyarország bortermelése, kereskedelme. A világ bortermelés, kereskedelme. A hazai és nemzetközi borpiac. A bormarketing alapjai. A bortermék sajátosságai, jellemzői, marketingje. Bormarketing mix. A bormarketing szintjei. A bormarketing a termékvonaltól, termék mix kialakítása. A bor arculatának, csomagolásának kialakítása. Borfogyasztási és borvásárlási szokások. A bor ára és a borértékesítés csatornáit. A borreklám. A világ borpiaci tendenciái.					
K: A hallgató képes legyen a hazai és nemzetközi borpiac alakulását értékelni. Elsajátítsa a bormarketing alapjait, eszközrendszerét, működési mechanizmusát. Képes legyen egy borgazdaság bormarketing stratégiájának szakszerű bemutatására.					
ÉM: félévközi jegy és vizsgajegy súlyozott átlaga					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, videofilm, DVD, CD bormarketing eszközök: palack, címke, dugó, papír, pohár, reklámanyagok					
KI: Hajdu Istvánné (szerk.) 2004. Bormarketing. Mezőgazda, Budapest Hajdu Istvánné (szerk.) 2005. Borpiac. Mezőgazda, Budapest Herpay Balázné 1998. A magyar borgazdaság kihívásai: jogszabályok, borversenyek, jövedelmezőség. Budapest : Mezőgazdasági Szaktudás K., Horváth Csaba – Mikulás Ildikó 2002. A magyar borászat és az EU. Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Bp.					
AI: Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK, Piskóti I. – Dankó L. – Schupler H. 2002. Régió- és településmarketing. KJK-KERSZÖV, Bp. Tattay Levente 2001. A bor és az agrártermékek eredetvédelme. Budapest, Mezőgazda, Bor és Piac, Borbarát, Gazdálkodás, Borászati Füzetek, Falu Falu, város, régió, Decanter, Gusto, Eszencia, Tonella					

BOR 0701	N: Borfajtaismeret				
T: szeminárium	MF: 4.	F: 2 - 4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: BOR 0101			É: gyakorlati jegy		
TF: Weissenburger Józsefné			EA: Rafajlovics Péter		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hazai borvidékek sajátos borfajtáinak, pincészeteinek megismertetésére. A borkóstolás gyakorlatának megismerése, borfajták minősítése, borhibák, borbetegségek felismerése.					
TP: Borok összetevői. Természetes borok, bortípusok. Borkülönlegességek. Likőrborok. Szénsavas borok: pezsgő. A hazai borvidékek tipikus borfajtái, és kiemelkedő termelői. A boros pohár típusok. Borkóstolás rendszeres gyakorlása. Borkóstolás, borbírálat szabályai. Borkóstolás, borászat szókincse. Borhibák, borbetegségek. Borok érlelése. Borok felismerése. Hazai borvidékek jellemző borai, kiemelkedő termelői. Pincelátogatás a Pannon borrégióban.					
K: A hallgató ismerje a hazai bortípusokat, a jelentős hazai bortermelőket. Ismerje a hazai borvidékek közötti különbségeket. Tudja alkalmazni a borkóstoltatás szabályait. Borkóstoláshoz és borbírálathoz kapcsolódó szakkifejezések sajátítsa le és használja. Képes legyen borkóstoló összeállítására, borok kultúrált szervírozására, megfelelő poharak használatára, borminták szakszerű értékelésére, bemutatására.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, gyakorlati feladatok teljesítése: borkóstoló összeállítása, a borminta kitöltésének technikájának bemutatása, a kitöltött bormintákat érzékszervi vizsgálata.					
TS: tanulószoba, borok és boros poharak, szervírozás eszközei					
KI: Jens Priewe 2002. A bor. Gyakorlati ismeretek. Magyar Könyvklub, Bp. Jens Priewe 2002. Borkalauz. Magyar Könyvklub, Bp. Csoma Zsigmond 2003. A borkóstolás története, művészete és gyakorlata. Agroinform, Bp. Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK, Kevin Zraly 2002. Borkurzus. Alexandra K.,					
AI: Török Sándor 2000. Magyar borkultúra. Budapest, Mezőgazda, Boros Károly 2003. Szekszárdi borok. Budapest, Kossuth, Cey-Bert Róbert Gyula (szerk.) 2001. Balatoni borgasztronómia. Paginarum Kiadó Cey-Bert Róbert Gyula 2001. Tokaji borgasztronómia. Paginarum Kiadó Nizskács Miklós – Mészáros Attila 2002. Szekszárd és Villány-Siklós borgasztronómiája. Paginarum Kiadó Váry J. - Kádár Gy. - Tóth S. 1990. A borbírálat szókincse. Kiskunhalasi Állami Gazdaság, Takács Zsuzsa (szerk.) 1999. Bor, turizmus, gasztronómia Tolnában. KAFI Bt. Szekszárd Takács Zsuzsa (szerk.) 2001. Bor, turizmus, gasztronómia Baranyában. KAFI Bt. Szekszárd Lelkes Lajos 1993. Szőlészeti és borászati hatnyelvű értelmező szótár. Mezőgazda Kiadó, Bp.					

BOR 0801	N: Borturizmus, termékfejlesztés				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 4
EF: BOR 0301	É: kollokvium				
TF: Szabó Géza	EA: Máté Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a borturizmust, mint turisztikai terméket. A tantárgy bemutatja a szőlő- és borkultúrára épülő turisztikai kínálat kialakítását, különös tekintettel a borutakra. Megismerik a borutak fejlesztési, megvalósítási és működtetési lehetőségeit, minősítési rendszerüket. Ismereteket szereznek hazai és nemzetközi borutak kialakításáról.					
TP: Borkultúra, mint a borturizmus alapja. Borturizmus és borutak fogalmi rendszere, illeszkedésük a vidéki turizmus termékeihez. A borút, mint tematikus turisztikai termék. A borút kínálata, szolgáltatásainak rendszere. Borúti szolgáltatások minősítése, a minősítés szempontjai, menete, rendszere. Borúti információs rendszerek A borturizmus és a bormarketing a vidékfejlesztés szolgálatában. A borúti fejlesztési stratégia állomásai. A hazai borvidékek SWOT analízise. A magyarországi borturizmusban, borutakban rejlő társadalmi, gazdasági lehetőségek, előnyök. Hazai borutak bemutatása. Európai borvidékek borkészítési hagyományai és borturizmusa: Ausztria, Németország, Franciaország, Olaszország.					
K: A hallgató képes legyen a hazai és nemzetközi borutak szakszerű és logikus felépítésű bemutatására, jártas legyen a hazai borturizmus, borutak fejlesztési minősítési feladataiban. A hallgatók aktívan részt vegyenek a régió borútjainak rendezvényein.					
ÉM: házi dolgozat, referátum, beszámoló					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, videofilm, DVD, CD, turisztikai prospektusok, kiadványok					
KI: Sarkadi Eszter - Szabó Géza - Urbán András 2000. Borturizmus szervezők kézikönyve. Pécs, Baranya Megyei Falusi Turizmus Szövetség. Szabó Géza 1995. A Villány-Siklói borút mint idegenforgalmi termék és területfejlesztő együttműködés. In: Kovács Teréz (szerk.) A mezőgazdaságtól a vidékfejlesztésig. MTA RKK Szabó Géza 2001. Borturizmus és borutak. In: Cey-Bert Róbert Gyula (szerk.) Balatoni borgasztronómia. Paginarum Kiadó Szabó Géza 2003. A hazai borútfejlesztés tapasztalatai és példái, tokaj-hegyaljai alkalmazásuk lehetőségei. In: Frisnyák Sándor – Gál András (szerk.) Szerencs és a Zempléni-hegység. Szabó Géza 2002. A borút, mint tematikus turisztikai termék Magyarországon. In: Borturizmus és a tájegységi hagyományos termékeke gazdaságfejlesztő hatása. Eger					
AI: Borongoló. Borutak Magyarországon. 2003. Magyar Szőlő- és Borkultúra Alapítvány, Bp. Balogh István 2002. Autós bor-út-mutató Magyarországon. Budapest, Kiskönyv, Michael Hall (eds.) 2002. Wine Tourism around the World. Butterworth-Heinemann, London Mosoni Péter 1999. Borkultúra borászati alapokkal. Gödöllő, GATE MGK, Puczkó László – Rác Tamara 2000. Attrakciótól az élményig. Geomédia, Bp. Steve Charters – Jane Ali-Knight 2002. Ki a borturista? – Szemelvények a nemzetközi idegenforgalmi szaksajtóból. 2002/4. Bor és Piac: 2005/8-9. 2003/1-2. 2002/6. 2004/3. 2003/5. Barbarát, Decanter, Gusto, Eszencia, Tonella					

GAZB 0501	N: Bevezetés a közgazdaságtanba				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Madár Péter	EA: Parag Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hallgató megismertetése a közgazdaságtudomány alapvető fogalmaival, eszmetörténetével. A kurzus célja a később hallgatott gazdaságelméleti diszciplinák fogalmi, módszertani megalapozása					
TP: A közgazdaságtudomány fogalma, célja. A közgazdaságtudomány módszere, elemzési eszközei. A közgazdaságtudomány alapvető modelljei. A közgazdaságtudomány rendszere, rövid eszmetörténete.					
K: Órai megjelenés, évközi írásbeli számonkérés					
ÉM: Írásbeli vizsga					
TS:					
KI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006) További irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					
AI: Irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					

GAZB 0601	N: Környezet-gazdaságtan				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Buday-Sántha Attila	EA: Gubán Pál				
B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.					
C: A "Környezetgazdaságtan", mint szakmai alapozó tárgy oktatásának a célja, hogy megismertesse a hallgatókat azokkal a környezetgazdaságtani alapfogalmakkal, a környezetgazdaságtannak azokkal az alapvető természet- és társadalomtudományi összefüggéseivel, amelyeket a közgazdászoknak egy modern gazdaságban a gazdasági döntések meghozatala és végrehajtása során feltétlenül ismerniük és alkalmazniuk kell.					
TP: A környezet, környezetvédelem és környezetgazdaságtan fogalma. Földünk globális problémái Környezeti elemek és károsodásuk. A környezetvédelem története. Az Európai Unió környezetvédelmi politikája. A Római Klub jelentések. A környezeti válság okai. Környezetvédelem és társadalom. Környezeti etika. A műszaki fejlesztés és a tervezés szerepe a környezetvédelemben. Az emberi környezet gazdaságtanának elméleti kérdései. A környezetvédelem jogi kezelése. Környezetvédelmi managemet. A környezeti elemek károsodása és védelme, a védelem jogi szabályozása Magyarországon.					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Buday-Sántha Attila: Környezetgazdálkodás. Dialóg Campus, Budapest-Pécs 2002 Sántha Attila: Környezetgazdálkodás Nemzeti Tankönyvkiadó 1996 (1999)					
AI: A világ helyzete (Worldwatch Institute) éves jelentései. Föld Napja Alapítvány éves kötetei					

GAZB 1101	N: Gazdaságtörténet			
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: kollokvium			
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila			
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.				
<p>C: Az európai (és világ-) gazdaságtörténete a 16. századtól az 1990-es évekig. Sikeres és sikertelen integrációs törekvések az európai gazdaságban: intrakontinentális kereskedelem, a Habsburgok dunai monarchiája, Grossraumwirtschaft, KGST, az európai gazdasági integráció története 1945 után. Magyarország helye a gazdasági integrációs folyamatokban, a magyar gazdaság fejlődési sajátosságai. A liberális és protekcionista gazdaságirányítás kérdései, az állam gazdasági szerepvállalása.</p>				
<p>TP: A hallgatók képesek lesznek eligazodni az európai és magyar gazdaság- és társadalomtörténet hosszú távú folyamataiban. Megtanulják helyesen használni a felmerülő gazdaságtörténeti szakkifejezéseket. Képesek lesznek önállóan tájékozódni a témával kapcsolatos szakirodalomban. Képesek lesznek gazdaságtörténeti szakszövegek önálló értelmezésére, gazdaságtörténeti problémák árnyalt, összetett megközelítésére. Ábrákból, grafikonokból, adatsorokból következtetéseket tudnak levonni. Megismerkednek a magyar gazdaság jelen sajátosságainak, problémáinak történeti előzményeivel.</p>				
K: az előadások látogatása				
ÉM: írásbeli vizsga				
TS: tanulószoba, kötelező és ajánlott irodalom				
<p>KI: Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete. 1700-2000. Dialóg-Campus, Bp-Pécs, 2002. Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I-II. Budapest-Pécs, 1998., 2001. Dialóg-Campus Kiadó</p>				
<p>AI: Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, 1995. Kaposi Zoltán: A gazdasági folyamatok és a közgazdasági gondolkodás kapcsolata a 18. században. Pécs, 1996. JPTE Kiadó Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól az 1950-es évekig. (Szerk: Honvári János) Budapest, 1995. AULA Kiadó Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. Budapest, 1998. Osiris Kiadó Kövér György: Iparosodás agrárországban. Budapest, 1982. Gondolat Diederiks, H. A., Lindblad, J. Th., Noordam, D. J. Nyugat-európai gazdaság-és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Osiris Kiadó</p>				

GAZB 1201	N: EU-ismeretek				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: kollokvium				
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: Általános és naprakész ismeretek nyújtása az Európai Unióról. Kialakulásának, fejlődésének történeti vázlatja. Gazdasági kérdések elemzése. A közösségi rendszerek működésének bemutatása. A gazdasági működés főbb területei: költségvetés, strukturális és regionális politika, közösségi intézmények, agrárpolitika. A 2004-ben csatlakozott országok gazdasági helyzetének vizsgálata. Az elmaradott országok gazdasági perspektívái.</p>					
<p>TP: Az európai közösségi gondolkodás létrejötte, a folyamat szakaszai. Az Európai Gazdasági Közösség létrehozása, fejlődésének főbb állomásai. Az EU közösségi intézményrendszere. A világgazdaság fejlődése és az EU kapcsolata. Az agrárpolitika hosszú távú változásai. A strukturális és regionális politika kialakulása az EU-ban. A költségvetés szerkezete, változásainak főbb szakaszai. Kül- és belkereskedelem és vámpolitika. Az egységes piac és a négy alapszabadság működése. A Gazdasági és Monetáris Unió kialakulásának folyamata. Foglalkoztatás és szociálpolitika az Európai Unióban. A fejletlen országok csatlakozásának hatásai történelmi példákon keresztül. Felzárkózási politikák és az EU-támogatáspolitikák. A három pilléren nyugvó Európai Unió politikai modellje. A magyar gazdaság az Európai Unió rendszerében.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, 2002. (5. átdolgozott kiadás)					
AI: Bernek Á. – Kondorosi F. – Nemerkenyi A. – Szabó P.: Az Európai Unió. Cartographia Kft., Budapest, 2004.					
Palánkai T.: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest, 2001.					

GAZB 1501	N: Vállalati (Üzleti) gazdaságtan				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H:	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: dr. László Gyula	EA: dr Melles Hagos Tewolde				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: Elsősorban a vállalat és a vállalatot körülvevő környezet hatásainak, elméleti és gyakorlati problémáinak, kölcsönhatásainak az elemzése a tárgy feladata. Bemutatásra kerülnek a gazdasági jogszabályok vállalatokra gyakorolt hatásai és ennek kritikája, továbbá konkrét esetek is. Külön figyelmet szentelünk a versenytörvénynek, ártörvénynek, csődtörvénynek, adótörvénynek, illetve, hogy ezek mennyiben és hogyan segíthetik, korlátozzák, befolyásolják a vállalatok működését.</p>					
<p>TP: A vállalat és a vállalkozás. A vállalati struktúra legfontosabb elemei, a vállalatok száma, az egyes vállalati formák jelentősége. A vállalat környezete és belső struktúrája, és a külső környezet elemzési módszerei, a STEP, a STEEPLE modell és a szabályozó körök. A versenyképesség és mérése. Gazdasági rendszerek és átmenet (tranzíció). A gazdasági rendszerek típusai. A vállalati célhierarchia, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása. A vállalati érdekviszonyokat leíró elméletek. A struktúra-magatartás-teljesítmény kapcsolata. A piaci struktúra és elemei. A vállalati magatartás tényezői - árpolitika, marketing, kutatás, innováció, beruházás, egyesülések, összeolvadások, vállalatközi együttműködések. A vállalati teljesítmény mérése. Az állami szerepvállalás. A vállalatok adminisztratív szabályozása. A vállalatok életútja: alapítás, átalakulás. Az egyes vállalati szervezeti típusok, a választás szempontjai. A vállalatok életútja: csőd és felszámolás, újrakezdés. A vállalatok gazdasági szabályozása, a tisztességtelen piaci magatartás tilalma, az árak megállapítása. Az agrárpiac specialitásai. Állami támogatások. Az Európai Unió támogatások alapelvei. A Nemzeti Fejlesztési Terv. Az adórendszer és funkciói, az adórendszer általános elemei, követelményei és hatásai. Az adózás rendje és az adótényállás.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Az előadások anyaga Bedő Zsolt - László Gyula – Pintér Éva - Szerb László (2004): Üzleti gazdaságtan elektronikus jegyzet, PTE-KTK 200 oldal</p>					
<p>AI: Szabó József–Varsányi Judit (2003): Vállalati gazdaságtan. Prezentációk elektronikus formában a Széchenyi István Egyetem honlapján. SZE, Győr Szabó József (2003): Vállalkozások, vállalatok gazdaságtana. Egyetemi jegyzet. Universitas-Győr KHT,</p>					

GAZB 1601	N: Gazdasági jog				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Kiss György	EA: Kiss György				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: Jogi alapismeretek szerzése, különös tekintettel a gazdasági élet jogi rendjére					
TP: Alkotmánytani alapfogalmak; Államszervezet alapjai; Üzleti jog jogtani alapjai; Közigazgatási alapfogalmak; Üzleti jog alanyai; Egyéni vállalkozás szabályai; Szövetkezetek Gazdasági társaságok I.; Gazdasági társaságok II.; Nonprofit szervezetek; Cégjog alapkérdései; Csődjog; Gazdasági büntetőjog;					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
KI: Halmai Gábor – Szalay László: Az üzleti jog alapjai I.					
AI: Gazdasági jogi ismeretek. Szerk. Prugberger Tamás - Károlyi Géza. 1. [köt.] Gazdasági közjog. 2. [köt.] Gazdasági magánjog. [Közzéteszi a] Kossuth Lajos Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi és üzleti képzés. 2. [köt.] 2. kiad. Utánnny. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2000. [8], 456, [14], 358 p. Bibliogr. 1. köt. 439-456., 2. köt. 335-358. Lemák Ella: Gazdasági jog.[Tankönyv.]3.kiad.Bp.Nemzeti Tankönyvk. 2001. 213, [6] Bibliogr. 215. Károlyi Géza, Prugberger Tamás: Gazdasági magánjog. [Egyetemi jegyzet. Közzéteszi a] Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi kar, Gazdasági jogi tanszék. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2004. 165, VII p. Szalay László: Gazdasági jog. Bp. Rejtjel K. 2001. 199 p. /Publicationes Jaurinensis 3./					

GAZ 0101	N: Vállalkozási ismeretek				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-3.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: kollokvium				
TF: Liszicza István	EA: Liszicza István				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók átfogó ismereteket kapjanak a turizmus ágazat felépítését, a szereplők közötti kapcsolatokról. Az idegenforgalmi vállalkozások és környezetük illetve a vállalkozói tevékenység sajátosságainak megismerésén túl a hallgatók megismerkedhetnek az üzletpolitika, üzleti terv kidolgozásának alapelveivel. Ismerteti a turizmus jelenségének mérési és kutatási módszereit. A turizmus mikro- és makrogazdasági jellemzői, hatásai.					
TP: A gazdasági társaságok jogi formái, működésük főbb jellemzői és a turizmusban való alkalmazási lehetőségeik. A kisvállalkozások jellemzői, a vállalkozások környezete, a vállalkozási formák. Az egyéni vállalkozás jellemzői, működési szabályai. Az egyéni vállalkozás megkezdése. A kisvállalkozások pénzforgalmának jellemzőit, a különböző fizetési módok. A bankszámlaszerződés, a bankszámlák közötti elszámolások formái. A magyar adóztatás rendje, általános jellemzői, funkciói és alapelvei. A vállalkozást és a magánszemélyt terhelő adók. A munkaviszony létesítésére és megszüntetésére vonatkozó szabályok, a munkaszerződés lényeges pontjai, módosításának feltételei.					
K: A hallgató ismerje a vállalkozás alapítás, működtetés szabályait, a vállalkozási formák közötti különbségeket, a vállalkozások pénzügyi, adózási, és munkaügyi kötelezettségeit.					
ÉM:					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok; http://vallalkozas.esf.hu/material.php honlapon kijelölt segédanyagok, írásvetítő fólia, frontális csoportmunka					
KI: Vállalkozási ismeretek (jegyzet) ”Gyakorlatorientált vállalkozói készségfejlesztés a szakképzésben” HU0105-03-0020 Sókiné dr. Nagy Erzsébet: Kereskedelmi vállalkozások gazdaságtana I. kötet. Vállalkozások alapítása és működtetése. KIT, Bp. 2000. Dr. Burkáné Szolnoki Ágnes: Alapvető gazdasági és vállalkozási ismeretek. KIT, Bp. Szerb László: Kisvállalati gazdaságtan és vállalkozástan. Pécs, Pécsi Tudományegyetem, 2000					
AI: Pásztói István: Egyéni vállalkozók kézikönyve, 2003. Budapest, Unió, 2003 Szerb László (szerk.) Vállalkozásindítás, vállalkozói hajlandóság, és vállalkozási környezeti tényezők alakulása Magyarországon a 2000-es évek első felében. Pécs : Pécsi Tudományegyetem, 2005 Berényi R, Várady M, Helgertné, Kurcsinkáné, Nagy S. Vállalkozási ismeretek. Magyar Agrárkamara Dudásné Orbán Katalin-Dömötör Jenő 2002. Gazdálkodási és vállalkozási ismeretek. - B + V (medical&technical) Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest Révbíró Géza (szerk.) 2000. Vállalkozási ismeretek. - Pécsi Tudományegyetem Felnőttképzési és Emberi Erőforrás Fejlesztési Intézete, Pécs Alan West: Az üzleti terv Charles L. Martin: Vágjunk bele! Charles Handy: Az elefánt és a bolha Al Ries és Jack Trout. Marketing háború Harry Beckwith: Eladni a láthatatlant					

GAZ 0201	N: Bevezetés a matematikába				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Straubingerné Kemler Anikó	EA: Straubingerné Kemler Anikó				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: Adjon olyan matematikai műveltséget, amely képessé teszi a hallgatókat a matematikai apparátus felhasználására a döntésekhez szükséges adatok, információk, összefüggések rendszerezésében, elemzésében.					
TP: A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan ismeretek. Elemi függvények és transzformáltjaik. Jellemzésük grafikonjaik alapján. Függvények inverze. Összetett függvények. Teljes függvényvizsgálat. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Műveletek vektorokkal. Konvergencia fogalom R^n -ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egyváltozós függvények határértéke és folytonossága. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. Elsőfokú, egyismeretlenes egyenletek. Egyéb egyismeretlenes egyenletek algebrai és geometriai megoldása. Többismeretlenes egyenletrendszerek. Egy- és többismeretlenes egyenlőtlenségek. A kombinatorika, valószínűségszámítás, statisztika alapfogalmai, ezek alkalmazása feladatokban.					
K: A hallgató rendelkezzen biztos elméleti ismeretekkel a feldolgozott témákkal kapcsolatban, tudja azokat a gyakorlatban alkalmazni. Legyen képes üzleti, pénzügyi, munkaszervezési, marketing döntések előkészítő elemzésére, kidolgozására.					
ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján					
TS: feladatgyűjtemény, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Hortobágyi I.– Marosvári P. – Pálmay L. – Pósfai P.– Siposs A. – Vancsó Ö.: Egységes érettségi feladatgyűjtemény – Matematika. Konsept – H Könyvkiadó. Piliscsaba,2005.					
AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003. Hajnal Imre: Matematika fogalmak, tételek, eljárások - Szeged, Mozaik Oktatási Stúdió, 1992. Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.					

GAZ 0401	N: Számviteli alapismeretek				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: kollokvium				
TF: dr. Braunné Fülöp Katalin	EA: dr. Braunné Fülöp Katalin				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a gazdálkodó egységek konkrét gazdálkodási feladataihoz kapcsolódó alapvető számviteli teendőkkal. A tárgy magában foglalja a gazdálkodó szerv megalakulásától a folyamatos működésen át a beszámoló készítéséhez szükséges legfontosabb számviteli ismereteket, valamint az éves beszámoló elemzésének egyes kérdéseit					
TP: A tárgy az alábbi fogalmak ismeretét helyezi középpontba: kettős könyvvitel, főkönyvi számla, kontírozás, vagyonrészek, tipikus gazdasági események, számviteli információk, alapelvek, vagyon. A hallgatók megismerik a mérleg szerkezetét és a legjellemzőbb gazdasági események hatásait.					
K: Feladatok, esettanulmányok önálló megoldása.					
ÉM: írásbeli vizsga					
TS: Tanulószoa anyagai: óravázlatok, segédanyagok, kérdéssorok, feladatok					
KI: Tanulószoa anyagai					
AI: A mindenkor hatályos számviteli törvény tananyaghoz kapcsolódó részei; Papp László: Könyvvitel, Egyetemi Kiadó – 1.,2.,3.,7. fejezet; Reinzingerné Ducai Anita – dr. Vörös Miklós: Könyvviteli alapismeretek, Perfekt;					

GKÖ 0301	N: PC a menedzseri munkában				
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Ósze József	EA: Ósze József				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hallgatók ezen a kurzuson a Microsoft Office szoftverek révén betekintést nyernek az alapvető adatkezelési lehetőségekbe. Az MS Excel, az MS Access alapvető adatkezelési módszerei mellett az Office alkalmazások közti együttműködési, valamint Internet elérési lehetőségeket is megismerik					
TP: A számítógépes hálózat használata, operációs rendszerek, levelezés. A Microsoft Outlook legfontosabb szolgáltatásai, használatba vétele. E-mail küldése, fogadása, csatolások, tömörítés. Az ETR. Az MS Office programjai. Együttműködés az MS Office alkalmazások között. Az MS Office programok és az Internet. A táblázatkezelés alapelemei az MS Excelben. Táblázatok megjelenítése, formázása, diagramkészítés. Függvények használata. Az adatbázis-kezelés alapjai az MS Excelben. Kimutatások készítése. A SOLVER használata. Adatmodellezés a gyakorlatban. Esettanulmányok adatbázis kialakítására. Megvalósított adatbázisok vizsgálata, használata.					
K: a tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 ZH megírása a félév során					
ÉM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján gyakorlati jegy					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Lévainé Lakner Mária: Excel táblázatkezelő a gyakorlatban (Gazdasági informatika)					
AI: Kovalcsikné Pintér Orsolya: Az Excel függvényei A-tól Z-ig, Computerbooks, Bp., 2000. Dr Kovácsné Cohner J.-Ozsváth M.-G. Nagy J.:OFFICE XP, Computerbooks, Bp., 2003. Kovalcsik Géza: Excel 2000, Computerbooks, Bp., 2000.					

GKÖ 0701	N: Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: INFB 0501			É: gyakorlati jegy		
TF: Ósze József			EA: Ósze József		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tárgy a vállalati adatfeldolgozás leggyakoribb eljárásaiból kiindulva a korszerű adatbázis-kezelés gyakorlatával megismertetni a hallgatóságot. Összefoglalja és rendszerezi azokat az ismereteket, amelyek az adatbázisok hatékony használatához szükségesek.					
TP: Az MS ACCESS alapfogalmi. Adatmodell létrehozása MS ACCESS-ben. Adatbázis feltöltése (kapcsolat más alkalmazásokkal). Egyszerű választó lekérdezések készítése. Összetett lekérdezések. Kifejezés-szerkesztő. Űrlapok tervezése és használata. Űrlapok tervezése és használata (Segédűrlap használata). Jelentések készítése. Az SQL alapelemei. Az SQL az MS ACCESS-ben.					
K: a tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 ZH megírása a félév során					
ÉM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján gyakorlati jegy					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Czenky Márta: Adatmodellezés*SQL és ACCESS alkalmazás, Computerbooks, Bp., 2001					
AI: Kovács László: Adatbázisok tervezésének és kezelésének módszertana, Computerbooks, Bp., 2004					
Dr.Kovácsné Cohner Judit - Dr.Kovács Tivadar - Ozsváth Miklós: Adatkezelés az MS Access 2000 alkalmazásával , Computerbooks, 2003					
Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999.					
Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp.,					

GTF 1701	N: Térségi turizmusfejlesztés				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Máté Andrea	EA: Máté Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A tantárgy célja, hogy a hallgató megismerje a turizmus működésének térségi sajátosságait. Alapokat ad a turizmus fejlesztési és tervezési kapcsolatrendszerébe. Ismereti a nemzeti turizmusfejlesztési stratégia irányelveit. A tárgy vizsgálja egy-egy régió, térség turisztikai fejlesztési lehetőségeit.</p>					
<p>TP: A turizmus fejlesztés lényege, sajátosságai. A tervezés folyamata. Vonzerőleltár készítése. Magyarország turisztikai régióinak vizsgálata. Magyarország turisztikai termékeinek területi megoszlása. A közlekedés szerepe a turizmusban. A turizmus intézményrendszere. A turizmusfejlesztési stratégia. Nemzeti, régiós, megyei, kistérségi, települési turizmusfejlesztési stratégiák, tervek. Széchenyi Terv. Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia (NTS) 2005-2013: Emberközpontú és hosszútávon jövedelmező fejlődés. Attrakciófejlesztés. A turistafogadás feltételeinek javítása. Emberi erőforrás fejlesztés. Hatékony működési rendszer kialakítása. Horizontális célok.</p>					
<p>K: A hallgató képes legyen vonzerőleltárt készíteni, egy-egy régiók meghatározó turisztikai termékeit összegyűjteni, a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia ismeretében egy-egy régió, kistérség fejlesztési irányvonalait meghatározni</p>					
ÉM: félévközi jegyek súlyozott átlaga, ZH, referátum, házi dolgozat					
TS: falitérképek, turistatérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
<p>KI: Hoffmann András (szerk.) 2000. A fenntartható turizmus fejlesztése: irányelvek a turizmus tervezőinek és szervezőinek. Geomédia Szakkönyv, Budapest Tóth Zoltán 2002. Bevezetés a területfejlesztés és a turizmus kapcsolatrendszerébe. BGF KVIFK, Bp. Nemzeti Turizmusfejlesztési stratégia 2005-2013 - www.itthon.hu Michalkó G. 2004. A turizmuselmélet alapjai. Turizmus Akadémia I. Székesfehérvár 218 p. Tasnádi József 2002. A turizmus rendszere. Aula Kiadó, Budapest</p>					
<p>AI: Puczkó L. – Rátz T. 2001. A turizmus hatásai. Aula, Budapest, Dr. Jandala Csilla: A turizmus integrált tervezése, KIT 1994 Bánfalvi J. 1995. Magyarország idegenforgalmi földrajza. KIT Kft. Bp. Bodnár L. 2000. A turizmus földrajzi alapjai. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, Hegedűs E. 1999. Idegenforgalmi földrajz. BGF-KVIFK Bp. Lengyel Márton 2000. A turizmus általános elmélete. KIT, Bp. Turizmus Magyarországon 1990-2002. Magyar Turizmus Rt. www.itthon.hu</p>					

GYIDF 0101	N: Szakmai gyakorlat				
T: gyakorlat	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó: 6 hét	K: 0
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF:	EA: Máté Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A 6 hetes nyári gyakorlat célja, hogy a hallgató megismerje az idegenforgalomban működő vállalkozásokat, szervezeteket.					
TP: A gyakorlati hely/cég/szervezet bemutatása. A gyakorlati hely/cég/szervezet idegenforgalmi tevékenységének bemutatása. Egy lebonyolított idegenforgalmi tevékenység/szolgáltatás ismertetése (utazás-, program-, rendezvény-szervezés, szállás értékesítés stb.). A gyakorlati hely/cég/szervezet jövőképe. Végzett tevékenység ismertetése és rövid értékelése.					
K: A megadott szempontok szerinti feladatok teljesítése, beszámoló készítése.					
ÉM: a hallgató beszámoló értékelése a gyakorlati mentor véleményének figyelembevételével					
TS: tanulószobai anyagok: A szakmai gyakorlatról készített beszámoló formai és tartalmi követelményrendszere c. segédanyag					
KI: Hoffmann András (szerk.) 2000. A fenntartható turizmus fejlesztése: irányelvek a turizmus tervezőinek és szervezőinek. Geomédia Szakkönyv, Budapest Lengyel Márton 2000. A turizmus általános elmélete. KIT, Bp. Michalkó G. 2004: A turizmuselmélet alapjai. Turizmus Akadémia I. Székesfehérvár 218 p. Puczkó L. – Rátz T. 2001. A turizmus hatásai. - Aula, Budapest, Tasnádi József 2002. A turizmus rendszere. Aula Kiadó, Budapest					
AI: Turizmus Magyarországon 1990-2002. www.itthon.hu Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2005-13. www.itthon.hu Turizmus Marketing Terv 2006 - www.itthon.hu Dr. Jandala Csilla: A turizmus világtendenciái, főiskolai jegyzet, 2005 Dr. Jandala Csilla: A turizmus közgazdasági elemzésének módszerei, KIT, 1992					

INYIB 0101	N: Szakmai nyelv 1.				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 4	K: 1
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Bajner Mária	EA: Regős Gabriella, Páli Éva				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A tantárgy célja a hallgatók már meglévő szakmai és idegen nyelvi ismereteire építve, az üzleti szakmai nyelvvizsga témakörei alapján olyan készségek és ismeretek nyújtása, amelyekre a hallgatóknak mind a gazdasági nyelvvizsgán, mind majdani pályájuk során szükségük lesz. A tantárgy keretében a hallgatók az üzleti életben használatos legalapvetőbb szóbeli és írásbeli kommunikációs formákat gyakorolják, mint például az üzleti élethez kapcsolódó szituációs játékok, üzleti tárgyalások, szóbeli prezentáció, beszélgetés szakmai témákról, szakmai cikkek olvasása, közvetítése, hallás utáni értés, üzleti levél, pályázat, jelentés és egyéb szakmai témájú fogalmazás írása</p>					
<p>TP: Gazdasági alapfogalmak, EU. Piac, marketing, reklám. Vállalati formák. Munkaerőhelyzet, álláskeresés. Magyarország és a célnyelvi országok földrajza, gazdasága. A turizmus fajtái, fejlődési tendenciái. Az idegenforgalmi régiók adottságai.</p>					
<p>K: A hallgatók rendszeres felkészüléssel képesek lesznek a szakma idegennyelvi alapjainak az elsajátítására.</p>					
ÉM: ZH, félévközi jegyek átlaga					
TS: feladatgyűjtemény, óravázlat					
<p>KI: Botár-Stieda: May I Suggest Something? KIT Büttl Dagmar – Ivády Réka: Die Speisekarte, bitte! KIT Horváth Gabriella: English in Tourism. KIT Monár Ilona: Hotel English. KIT Becze Ákosné – J. Szabó Erika: Deutsch im Tourismus. KIT</p>					
<p>AI: M. Finn 2000. Tourism and Leisure Research methods: Data collection, analysis, and interpretation. - Longman, Essex, M. Finn – M. Elliott-White – M. Walton. 2000. Tourism & Leisure Research Methods. Longman, Essex B. Graham – G. J. Ashworth – J.E. Tunbridge 2000. A Geography of Heritage. Power, Culture & Economy. Arnold, London A. Lockwood – S. Medlik (eds.) 2002. Tourism and Hospitality in the 21st Century. Butterworth-Heinemann, Oxford N. Morgan – A. Pritchard 2001. Advertising in Tourism and Leisure. Butterworth-Heinemann, Oxford Mowforth, M. (et al) Tourism and Sustainability. Routledge, London</p>					

INYIB 0102	N: Szakmai nyelv 2.				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 4	K: 1
EF: INYIB 0101			É: gyakorlati jegy		
TF: Bajner Mária			EA: Regős Gabriella, Páli Éva		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A tantárgy célja a hallgatók már meglévő szakmai és idegen nyelvi ismereteire építve, az üzleti szakmai nyelvvizsga témakörei alapján olyan készségek és ismeretek nyújtása, amelyekre a hallgatóknak mind a gazdasági nyelvvizsgán, mind majdani pályájuk során szükségük lesz. A tantárgy keretében a hallgatók az üzleti életben használatos legalapvetőbb szóbeli és írásbeli kommunikációs formákat gyakorolják, mint például az üzleti élethez kapcsolódó szituációs játékok, üzleti tárgyalások, szóbeli prezentáció, beszélgetés szakmai témákról, szakmai cikkek olvasása, közvetítése, hallás utáni értés, üzleti levél, pályázat, jelentés és egyéb szakmai témájú fogalmazás írása.</p>					
<p>TP: Turisztikai infrastruktúra. Vendéglátóipari üzemek. Szálláshelyek fajtái, A szálloda szervezete, szolgáltatásai. Utazásszervezés. Utazási irodák. Rendezvényszervezés. Munkakörök és feladatok. A magyar és a célnyelvi országok konyhaművészete, borkultúrája.</p>					
<p>K: A hallgatók rendszeres felkészüléssel képesek lesznek a szakma idegennyelvi alapjainak az elsajátítására.</p>					
ÉM: ZH, félévközi jegyek átlaga					
TS:					
<p>KI: Botár-Stieda: May I Suggest Something? KIT Büttl Dagmar – Ivády Réka: Die Speisekarte, bitte! KIT Horváth Gabriella: English in Tourism. KIT Monár Ilona: Hotel English. KIT Becze Ákosné – J. Szabó Erika: Deutsch im Tourismus. KIT</p>					
<p>AI: Lelkes Lajos 1993. Szólészeti és borászati hatnyelvű értelmező szótár. Mezőgazda Kiadó, Bp. M. Finn 2000. Tourism and Leisure Research methods: Data collection, analysis, and interpretation. - Longman, Essex, M. Finn – M. Elliott-White – M. Walton. 2000. Tourism & Leisure Research Methods. Longman, Essex B. Graham – G. J. Ashworth – J.E. Tunbridge 2000. A Geography of Heritage. Power, Culture & Economy. Arnold, London A. Lockwood – S. Medlik (eds.) 2002. Tourism and Hospitality in the 21st Century. Butterworth-Heinemann, Oxford N. Morgan – A. Pritchard 2001. Advertising in Tourism and Leisure. Butterworth-Heinemann, Oxford Mowforth, M. (et al) Tourism and Sustainability. Routledge, London</p>					

INFB 0501	N: Informatika				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Borgulya István	EA: Ósze József				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus a kötelező tárgyak rendszerének részeként bevezető ismereteket nyújt a vállalati informatika-alkalmazások infrastruktúrájának megismeréséhez, a jellegzetes alkalmazási területek megértéséhez. A gyakorlat orientált előadások során a hallgatók megismerik a hardver, szoftver alapfogalmait. A programozási, adat és adatbázis kezelési ismeretek mellett számos alkalmazási lehetőséget ismernek meg. Az előadások szoftver bemutatók és mintafeladatok kidolgozásával teszik szemléletessé a témaköröket.</p>					
<p>TP: Informatika, társadalom, fejlődés. A számítógép hardver struktúra. Számítógép hálózat alapfogalmak. Operációs rendszerek. Windows, Novell Netware alkalmazási lehetőségek. Szoftverek, programozás. Algoritmusok, programnyelvek, Visual Basic mintafeladat. Adatkezelés. Hagyományos állománykezelés, adatbázis koncepció. Adatmodellezés. Modellezési technikák, mintapéldák. Adatbázis-kezelés I. A relációs modell. Access táblakezelés. Adatbázis-kezelés II. Lekérdezések, riportok. Access mintapéldák. Az SQL nyelv. Az Access SQL, mintapéldák. Szoftver fejlesztés, standard szoftverek. Fejlesztési módszerek, irodai szoftverek, MATLAB, stb. Információs rendszerek, döntéstámogatás, mesterséges intelligencia. Számítógép-hálózat alkalmazások, Internet lehetőségek, adatbázisok, könyvtári gyűjtemények. Informatika és társadalom.</p>					
K: Előadásokon való részvétel					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Csala-Csetényi-Tarlós: Informatika alapjai. Computerbooks Budapest 2001. kijelölt részek Raffai Mária: A számítástechnika 40 éve (Springer, 1998), kijelölt részek.</p>					
<p>AI: Tanenbaum-Woodhul: Operációs rendszerek Panem Kft, Bp., 1999 Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, Szekszárd, 2000 Stahlknecht P.: Arbeitsbuch Wirtschaftsinformatik, Springer, Berlin, 1996. Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999. Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983. Heteyi József: Vállalatirányítási információs rendszerek Magyarországon 1, 2, Computerbooks, Bp., 1999, 2000</p>					

KOM 2501	N: Gyakorlati kommunikáció				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 4
EF: —	É: kollokvium				
TF: Boronkai Dóra	EA: Boronkai Dóra				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus az üzleti életben, a gazdálkodó szervezetekben folyó, a vezető napi gyakorlatához tartozó kommunikáció megalapozását szolgálja. Gyakorlati megközelítésben ismerteti meg a szóban és az írásban zajló kommunikáció különböző műfajaival, a kommunikáció hatékonyságának meghatározóival és a zavarok leküzdésnek útjaival. Fejleszti az írásos és szóbeli készségeket, elősegíti a kommunikáció hatékonyságának növelését. A kurzus során számos esettanulmányt dolgozunk fel és gyakorlati felkészítést adunk írásos szakmai anyagok, tanulmányok, szakdolgozat készítéséhez és szakmai prezentáláshoz.</p>					
<p>TP: A kommunikáció megközelítései, modellek. A kommunikáció formái, funkciói, szintjei. A személyközi kommunikáció. A szervezeti kommunikáció. A társadalmi és tömegkommunikáció. A kultúra, a társadalom és a kommunikáció. Kommunikáció kultúrák találkozásában. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: önéletrajz, pályázat, hivatalos és kereskedelmi levél. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: meghívó, előterjesztés, beszámoló, jegyzőkönyv. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: tárgyalás, értekezlet, vita. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: nyilvános beszéd, prezentáció. A kommunikáció hatékonysága és zavarai. Az IT és az üzleti kommunikáció. Tanulás és kutatás. A kutatás módszertana. Anyag- és információgyűjtés. A tudományos írásmű: az írásmű logikája, szerkezete, stílusa, formai követelményei. Tanulmány- és szakdolgozat-készítés.</p>					
K: A hallgató képes legyen használni az üzleti kommunikáció elemeit a gyakorlatban.					
ÉM:					
<p>TS: Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: <i>A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport.</i> Tanulószoza: https://www.igyfk.pte.hu/hallgatoknak/tanuloszoba/kommunikacio-magyar.htm?cmd=cd&path=/bevezetes_az_altalanos_nyelveszetbe</p>					
<p>KI: Borgulya - Somogyvári (2004): Üzleti kommunikáció. Pécs 180 old Szabó (2001): Kommunikáció felsőfokon. Budapest 405 old. Borgulya (1996): Üzleti kommunikáció kultúrák találkozásában. Pécs 237 old.</p>					
<p>AI: Barta Tamás, - W. Barna Erika 2003. Személyiség, kommunikáció, etika. Budapest : Szókratész Külgazdasági Akadémia, Birkenbihl, Vera F. 1998. Kommunikációs gyakorlatok : az emberek közti kapcsolat sikerességéhez, fejlesztéséhez. Budapest : Trivium, 1998 Fercsik Erzsébet - Raátz Judit 1997. Kommunikáció szóban és írásban. Korona Nova, Bp.</p>					

KOM 3501	N: Protokoll és viselkedéskultúra				
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Boronkai Dóra	EA: Boronkai Dóra				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a PR alapfogalmaival (közönségkapcsolat, kölcsönös megértés, kedvező társadalmi képmás, közvélemény-formálás), a PR-szemlélet fejlődésével és hazai terjedésével, és azokkal a társadalmi kihívásokkal, melyekre válaszként jelent meg a PR.					
TP: A szemináriumi munka középpontban a PR-tevékenység megjelenési formái állnak, kiemelt területe a PR eszközrendszerének és módszerének megismerése: a személyes kommunikáció, a viselkedési normák (megjelenés, öltözködés, előzékenység, bemutatás, társalgás stb.) a metakommunikáció, az érveléstechnika, az írásos kommunikáció, a csoportkommunikációs módszerek, a figyelemfelkeltés lélektani és esztétikai eszközei. A tantárgy kitér a rendezvények, sajtótájékoztatók, fogadások szervezésének elméleti és gyakorlati kérdéseire, a forgatókönyv készítésének szabályaira és a hétköznapi protokoll kellékeire (névjegy, meghívó, telefon, e-mail, levelezés stb.) is. Tárgyalja a hétköznapi protokoll szituációit (díszebéd, borkóstolás, koktélparti, pohárköszöntő, részvétnyilvánítás, kitüntetés-átadás, vadászat, vita stb.), a külföldi vendégek fogadásának gyakorlatát és a programkészítés, programszervezés technikáit. Érinti az illem, etikett, protokoll témakörének főbb időbeli változásait.					
K: A tárgy követelménye a fejlett kommunikációs és szervezési képességek gyakorlati alkalmazása a szakmai munka és a hétköznapi élet területén.					
ÉM: félévközi referátum és év végi zárthelyi dolgozat					
TS: Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: <i>A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport.</i> Tanulószoza: https://www.igyfk.pte.hu/hallgatoknak/tanuloszoba/kommunikacio-magyar.htm?cmd=cd&path=/bevezetes_az_altalanos_nyelveszetbe					
KI: Pelejte Tibor: Public Relations. A kommunikáció szervezésének gyakorlati kézikönyve és kiegészítő szakismeretei. Bp. 1996. Görög Ibolya: Protokoll – az életem. Athenaeum, Bp. 1999. Kakoda Bernadette: A Public Relations elméletéről. Marketing és Menedzsment, 1996. 3. 44-50. Köves J. Julianna: Illik tudni. A kultúrált viselkedés szabályai. K.u.K. Könyvkiadó, Bp., 1997. Ottlik Károly: Protokoll: Viselkedéskultúra. Panoráma, Bp. 2004.					
AI: Barát Tamás: Public Relations, avagy hogyan szerezzük és tartsuk meg partnereink bizalmát? Medifen, Bp. 1994. Sándor Imre-Szeles Péter: Public Relations. „Az uralkodás titka”. Mercurius, Bp., 1990.					

SZDIDF 0101	N: Szakdolgozati szeminárium 1.				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 1	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Máté Andrea	EA:				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A szakdolgozat elkészítésének formái, tartalmi követelményeinek elsajátítása. Szakdolgozati konzultáció lényege, hogy a diákok a konzulens tanár segítségével az általuk készített vázlat alapján előkészítsék a félév során a szakdolgozatuk munkaanyagát.					
TP: Témaválasztás. Témavázlat összeállítása. A szakdolgozat formai és tartalmi elemei. Bibliográfia készítés. Kutatási módszerek kiválasztása. Adatgyűjtés. Interjúk készítése. Kérdőívek összeállítása. A szakdolgozat egy fejezetének elkészítése, kiértékelése.					
K: A hallgató képes legyen önálló kutatómunkát végezni az általa választott szakdolgozati témakörben, és teljesíti az előre megszabott feladatokat.					
ÉM: gyakorlati jegy, házi dolgozat					
TS: tanulószobai anyagok: Szakdolgozati témajavaslatok, a szakdolgozat-készítés követelményei c. segédanyag					
KI: Umberto Eco 1991. Hogyan írjunk szakdolgozatot. - Gondolat Kiadó, Budapest, Beck M. 1992. A tudományos kutatás és közlés etikai kérdései – Magyar Tudomány 37, 3-12, Budapest Csermely P. 1999. Kutatás és közlés a természettudományokban. - Osiris Kiadó, Budapest. Earl R. 1996. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. - Balassi Kiadó, Budapest					
AI: A választott szakdolgozati témához kapcsolódó irodalom áttekintése					

SZDIDF 0102	N: Szakdolgozati szeminárium 2.				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 1	K: 7
EF: SZDIDF 0101	É: gyakorlati jegy				
TF: Máté Andrea	EA: konzulens				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A szakdolgozat elkészítése egy kutatási folyamat, amely az ötlettől az eredmények publikálásáig tart. Szakdolgozati konzultáció lényege, hogy a diákok a konzulens tanár segítségével az általuk készített vázlat alapján a félév során elkészítsék és bekötve leadják a szakdolgozatukat.					
TP: A kutatás során szerzett adatok, információk kiértékelése. Táblázat készítés, ábra-, térképszerkesztés. SWOT analízis összeállítása. A szakdolgozat végső szerkezetének összeállítása.					
K: Alkalmazza a szakdolgozat készítés formai és tartalmi elemeit. A hallgató saját szerkesztésű ábrákat, táblázatokat, térképet készít a szakdolgozatához. Bekötve leadja a szakdolgozatot.					
ÉM:					
TS: tanulószobai anyagok: A szakdolgozat-készítés követelményei c. segédanyag					
KI: A választott szakdolgozati témához kapcsolódó irodalom áttekintése					
AI: Umberto Eco 1991. Hogyan írjunk szakdolgozatot. - Gondolat Kiadó, Budapest, Beck M. 1992. A tudományos kutatás és közlés etikai kérdései – Magyar Tudomány 37, 3-12, Budapest Csermely P. 1999. Kutatás és közlés a természettudományokban. - Osiris Kiadó, Budapest. Earl R. 1996. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. - Balassi Kiadó, Budapest					

SZITM 0201	N: Kistérségfejlesztés			
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF: —	É: kollokvium			
TF: Pap Norbert	EA: Reményi Péter			
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.				
C: A gazdasági folyamatok területi szerveződésének bemutatása. A térbeliség elméleti és gyakorlati kérdéseinek vizsgálata. A területi szerveződés és a lokalizációs stratégiák összefüggéseinek elemzése.				
TP: A kistérségek földrajzi kérdései. A kistérségek kialakulása, típusai Magyarországon. A kistérségek a magyar területfejlesztés intézményrendszerében és partneri környezetük. A kistérségfejlesztés jogi és pénzügyi eszközrendszere. Területfejlesztési koncepciók és programok a kistérségek számára. Hálózatos együttműködések lehetőségei a kistérségek fejlesztésében. Innovációs eszközök a kistérségfejlesztésben. Az információs társadalom kihívásai. A kistérségek jövője.				
K: Képes legyen bemutatni a kistérségek kialakulását, típusait, aktuális problémáit, sajátosságait. A hallgató ismerje a kistérségfejlesztés intézményrendszerét, eszközrendszerét, fejlesztési lehetőségeit.				
ÉM:				
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, írásvetítő fólia.				
KI: Pap Norbert (2006): Kistérségfejlesztés. Alexandra Kiadó, Pécs Beluszki – Kovács – Olessák (2001): A terület- és településfejlesztés kézikönyve. CEBA Kiadó, Budapest. Rechnitzer J. (szerk.) (1994): Fejezetek a regionális gazdaságtan tanulmányozásához. MTA RKK, Győr. Nemes Nagy J. (1998): A tér a társadalomkutatásban. (Bevezetés a regionális tudományba.) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Ember – Település – Régió sorozat, Budapest. Tér és Társadalom, Comitatus, Falu, város régió				
AI: Horváth Gy. (1998): Európai regionális politika. Dialóg Campus Kiadó, Pécs. Bernek Á. (2001): Régiók, térségek a globális világban. In. Nemzetközi menedzsment, Poór J. – Farkas F. (szerk.) KJK-Kerszöv Jogi és Üzleti Kiadó, Budapest. Bernek Á. (2001): A stratégiai földrajzi hely fogalma a transznacionális vállalatok nemzetközi üzletpolitikájában. Tér és társadalom, 3-4. Csefkó Ferenc (szerk. 1995): Kistérségeknek kistérségekről. Dunaholding City Menedzser KFT, Budapest. Forman Balázs (2003): Regionális politika az Európai Unióban. VÁTI, Budapest. G. Fekete Éva – Bodolai Éva (1995): Kistérségi szerveződések Kovács Teréz (2003): Vidékfejlesztési politika. Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs. Kovarszki Andrea – László Mária – Tóth József (2002): Múlt, jelen, jövő – a településügy térben és időben. Tiszteletkötet Kőszegfalvi György Professzor Úr 70. születésnapjára. PTE TTK FI, Pécs. Önkormányzatok gazdálkodása I-III. Pécsi Tudományegyetem Távközpont, Pécs, 2001. Pap Norbert – Tóth József (2002): Régió és rajonelméletek. In: Általános Társadalomföldrajz II. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 287-300.				

SZITM 0401	N: Pályázatírás				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Máté Andrea	EA: Reményi Péter				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hallgatók megismertetése a pályázatírás gyakorlati ismereteivel, a különböző pályázati források terület- és turizmusfejlesztési célú kiaknázásának lehetőségeivel. A hallgatók a pályázati rendszerek logikájának és a sikerre esélyes pályázatok ismérveinek elsajátítása mellett betekintést nyernek a projekt-generálás kérdéseibe is.					
TP: A pályázati rendszerek. A pályázatokhoz igénybe vehető európai uniós, egyéb nemzetközi és hazai források. Információforrások. A pályázat célja: a projekt. A projekt célkitűzései. A projekt indoklása. A projekt célcsoportjai. A projekt tevékenységei, megvalósításuk módja. Az időterv és a pénzügyi terv. Az eredmények és azok fenntarthatósága.					
K: A hallgató képes legyen egy pályázat formai, tartalmi összeállítására az ismeretanyagának felhasználásával.					
ÉM:					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Fodor Ágnes- Varga Lencsés Viktória : Projektötletek logikai kidolgozása a gyakorlatban (A logframe módszer) 2005, Századvég Megakom-DHV-ENYFT-HBMVA: Pojekt 2002- Módszertani kézikönyv, Nyíregyháza, 2003 Jávor-Magócs-Czene- Sain: Képzők képzése előadásai, VÁTI 2003					
AI: Csanádi Péter: Tanácsadók (tovább)képzése (2003) Kaiser Tamás: A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészüléshez, felhasználható tananyagok felmérése (2003) Kropf Hajnalka: A tanácsadók és multiplikátorok felkészítése – vázlat a stratégia és a megvalósítási terv elkészítéséhez					

TÁIB 0101	N: Bevezetés a szociológiába				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Kupa László	EA: Fekete Sándor				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A szociológia szemléletének és módszereinek megismerésével, valamint alkalmazásával váljanak értelmezhetővé a hallgatók számára a társadalmi jelenségek és folyamatok.					
TP: A tantárgy magában foglalja a szociológiai alapfogalmak lényegének és összefüggéseiknek megismerését, a társadalom természetének, működésének kérdéseit, a társadalmi változások motívumainak és következményeinek felvázolását, a társadalmi ellentmondások okainak megvilágítását. A tárgy nagy súlyt fektet a magyar társadalom sajátos fejlődésének értelmezésére, a történeti gyökerek és az időszerű problémák elemzésére. A hallgató a szociológia sajátos szemléletmódját és eszközeit elsajátítva szakszerűen értelmezza a társadalmi folyamatokat.					
K: Az előadáson való aktív részvétel.					
ÉM: Évközi ellenőrző dolgozatok alapján, félévközi jeggyel.					
TS: A Tanulószobában közzétett segédanyagok, Power Point bemutatók, Szociológia vázlatok c. segédanyag.					
KI: Andorka R.: Bevezetés a szociológiába. ; Durkheim, E. Az öngyilkosság. Giddens, A.: Szociológia. ; Vitányi I.: A társadalom logikája. Morel Gy.: Szociológia.					
AI: Hankiss E.: Az emberi kaland. Hankiss E.: Társadalmi csapdák. Diagnózisok. Kolosi Tamás: Tagolt társadalom. Valuch T.: Magyarország társadalomtörténete Babbie, E.: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata.					

TÁR 2501	N: Társadalom- és gazdaságföldrajz				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: kollokvium				
TF: Máté Andrea	EA: Máté Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A világgazdaságban működő gazdasági, társadalmi térfolyamatokat vizsgálata, megértése. A tantárgy bemutatja a társadalmi, gazdasági tér általános érvényű modelljeit, annak a Föld különböző pontjain megjelenő differenciált változatait. A tanulmányok súlypontját a termelő és nem termelő gazdasági ágazatok időbeni-területi sajátosságainak elemzése adj					
TP: A társadalomföldrajz tudományrendszeri helye, a társadalom és a természet kölcsönhatása, a társadalmi-gazdasági tér értelmezése. A világ népessége és településföldrajzi helyzete. Az ipar térbeli, szerkezeti sajátosságai, telepítő tényezői. A világ mezőgazdaságának területi különbségei, telepítő tényezői. A turizmus földrajza és globális kihívásai. Az infrastruktúra és kommunikáció gazdaságfejlesztő szerepe. Az innovációk földrajza. Az egyes ágazatok környezeti problémái a Földön. A globális világproblémák kialakulása. A globális világproblémák típusai.					
K: A hallgató ismerje a világgazdaság térbeli és időbeli fejlődését, strukturális változásait. Tájékozott legyen a mai modern világgazdaság működésével, el tudja helyezni a gazdasági ágazatok helyét e bonyolult rendszerben. Ismerje a világ centrum-periféria viszonyt, az elmaradott, fejletlen térségek problematikáját és a nemzetközi gazdasági és politikai integrációk kérdéskörét					
ÉM:					
TS: falitérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, Videofilm, DVD,					
KI: Tóth József (szerk.) 2002. Általános Társadalomföldrajz I., Dialóg Campus Kiadó, Bp.-Pécs Tóth József (szerk.) 2002. Általános Társadalomföldrajz II. Dialóg Campus Kiadó, Bp.-Pécs Erdősi F. 1995: Ágazati és regionális kommunikációföldrajz. JPTE TTK Pécs. 208 p. Frisnyák S. (szerk.) 1990. Általános gazdaságföldrajz. Tankönyvkiadó, Budapest. 403 p.					
AI: Berend T. Iván 2004. A globalizáció és hatása a centrum-periféria kapcsolatokra Európában. előadás a Mindentudás Egyeteme sorozatban. www.mindentudasegyeteme.hu Horst-Günter Wagner 1998. Wirtschaftsgeographie. Westermann, Braunschweig T. J. Barnes 2001. The new industrial geography: Regions, regulation and institutions. Routledge, London Burgerné Gimes A. 1992. A világ mezőgazdasága. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest. 243 p.					

TURB 0101	N: Turizmus rendszere és elmélete				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Jandala Csilla	EA: Jandala Csilla				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a turizmus alapfogalmaival, rendszerével. Elemezze a nemzetközi és hazai turizmus tendenciáit, jellemzőit.					
TP: Alapfogalmak. A turizmus rendszerének elemei. A szükségletek, azok változása, elemzése. A kereslet elemei és befolyásoló tényezői. A kínálat elemei, sajátosságaik. A turisztikai termékek összeállítása, az egyes terméktípusok jellemzői. Termékek kínálatával kapcsolatos döntések. A turizmus jelenségének mérése, nehézségei. Kutatási módszertan. A turizmus mikro- és makrogazdasági jellemzői, hatásai, szerepe a gazdaságban. Állami szerepvállalás. A nemzetközi és hazai turizmus jellemzői, alakulása.					
K: Az előadásokon való részvétel, illetve szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése. Terepmunkákban való részvétel.					
ÉM: Szóbeli vizsga.					
TS: tanulószoba					
KI: Lengyel Márton: A turizmus általános elmélete - Heller Farkas Főiskola, 2003. Jandala Csilla: A turizmus integrált tervezése - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994. Jandala Csilla: A turizmus közgazdasági elemzésének módszerei - Kereskedelmi és Idegenforgalmi Továbbképző Kft., Budapest, 1992.; WTO statisztikák					
AI: Puczkó László - Rátz Tamara: Az attrakciótól az élményig - Geomédia Szakkönyvek, Budapest, 2000. Kovács Teréz: Vidékfejlesztési politika - Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2003. A világ helyzete kötetei - Föld Napja Alapítvány Turizmus Bulletin különböző számai					

TURB 0102	N: Turizmus rendszere és elmélete				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Jandala Csilla	EA: Jandala Csilla				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: ld. TURB 0101					
TP: ld. TURB 0101					
K: ld. TURB 0101					
ÉM:					
TS: tanulószoba					
KI: ld. TURB 0101					
AI: ld. TURB 0101					

TURB 1101	N: Néprajz				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 1	K: 1
EF:	É: kollokvium				
TF: Andrásfalvy Bertalan	EA: Andrásfalvy Bertalan				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A művészet fejlődése az őskortól napjainkig, jelentősebb korok, ábrázolási formák, izmusok, stílusok történeti áttekintése, a kortárs képzőművészet megértése. A mai értelemben vett népművészet kialakulása. A XX. századi tömegkultúra kialakulása. Értékrend-változások a II. világháború után. Emellett a hallgatók a tárgy keretében megismerkednek a magyar népi kultúra területeivel, hagyományaival, értékeivel és továbbélési formáival, történeti és mai hazai, illetve nemzetközi példák alapján a kultúra értékképző és közösségteremtő szerepével.					
TP: Népművészet és tömegkultúra. Az örökség megőrzése, szabadtéri néprajzi és helytörténeti gyűjtemények, múzeumok, tájházak, „élő múzeumok”. A hagyományos viselet táji övezetei, az öltözködés kultúrája. A népi kézművesség öröksége. A népszokások művészete, a vallásos népelet hagyományai.					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.					
ÉM:					
KI: Aradi Nóra (főszerk.) 1986-1993. A művészet története. 10 kötetes sorozat, Corvina, Budapest Tatai Erzsébet 2002. Művészettörténeti ismeretek. Enciklopédia, Budapest Fülep Lajos 2001. Európai művészet és magyar művészet. Kriterion, Bukarest-Kolozsvár Verebélyi Kincső 2002. Korok és stílusok a magyar népművészetben. Osiris Kiadó, Budapest Boross Marietta 2004. Magyar népi kultúra: népművészet, népszokások, néptánc. Képzőművészeti K., Budapest					
AI: Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Könyvtára. Bp., 1982. Balassa Iván-Ortutay Gyula: A magyar néprajz. Bp., 1979. Magyar néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Bp., 1980.					

TURB 1102	N: Néprajz				
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Nagy Janka Teodóra	EA: Nagy Janka Teodóra				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a magyar népi kultúra területeivel, hagyományaival, értékeivel és továbbélési formáival, történeti és mai hazai, illetve nemzetközi példák alapján a kultúra értékképző és közösségteremtő szerepével.					
TP: Az idegenforgalom és néprajz kapcsolódása. A néprajzi értékek megismerésének módszerei. A magyar nép táji-történeti tagolódása. A kulturális hagyományok továbbélési formái, hasznosítási lehetőségei. Népi építészet. Tolna megye népi kultúrája.					
K: A hallgató képes legyen egy választott település kulturális hagyományainak, értékeinek megismerésére, bemutatására, valamint egy 1 napos program kidolgozására a kulturális hagyományokhoz kapcsolódva.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, házi dolgozat, referátum					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Kósa László 1989. A magyar néprajz tudománytörténete. Bp. Ortutay Gyula (főszerk.) 1977-1982. Magyar Néprajzi Lexikon I.-V. Balassa Iván-Ortutay Gyula: A magyar néprajz. Bp., 1979. Ortutay Gyula (szerk.) 1979. A magyar folklór. Bp. Paládi-Kovács Attila (főszerk.) Magyar Néprajz I.-VIII. MTA, Bp.					
AI: Verebélyi Kincső 2002. Korok és stílusok a magyar népművészetben. Osiris Kiadó, Budapest Boross Marietta 2004. Magyar népi kultúra: népművészet, népszokások, néptánc. Képzőművészeti K., Budapest Andrásfalvy Bertalan: Néprajzi alapismeretek. Néptáncosok Könyvtára. Bp., 1982. Magyar néprajz VII. Népszokás, néphit, népi vallásosság. Bp., 1980.					

TURB 1201	N: Magyarország turizmusföldrajza				
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Máté Andrea	EA: Máté Andrea				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a turizmus földrajz alapfogalmaival, a vonzerők és adottságok különböző kategóriáival, és turisztikai jelentőségével. Bemutatni hazánk legfontosabb természeti, gazdasági és kulturális adottságait, valamint településeink legjelentősebb vonzerőit a turisztikai régiók szerinti bontásban.					
TP: A turizmusföldrajz tárgya az adottságok és vonzerők a turizmusban. Magyarország általános adottságai, földrajzi helyzete, tájegységei, turisztikai régiói. Magyarország természeti adottságai, Nemzeti Parkjai. Hazánk gazdasági- és társadalmi adottságai, fogadóképessége. Budapest és a Közép-Dunavidék turisztikai nevezetességei, a Dunántúl (Közép, Nyugat- és Dél-Dunántúl) vonzerői, a Balaton, az Észak-Magyarországi régió vonzerői, az Alföld (Tisza-tó, Észak-Alföld, Dél-Alföld) látnivalói.					
K: A hallgató képes legyen Magyarország turisztikai vonzerőinek ismertetésére, a hazai turisztikai régiók attrakcióinak a bemutatására.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, referátum, házi dolgozat					
TS: falitérképek, turistatérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok videofilm, DVD,					
KI: Bánfalvi J. 1995. Magyarország idegenforgalmi földrajza. - KIT Kft. Bp. Lengyel Márton 2000. Turizmus stratégia. Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz. KIT, Bp. pp. 72-96. Bodnár L. 2000. A turizmus földrajzi alapjai. - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, Hegedűs E. 1999. Idegenforgalmi földrajz. - BGF-KVIFK Bp. Lengyel Márton 2000. A turizmus általános elmélete. KIT, Bp.					
AI: Puczkó L. – Rátz T. 2001. A turizmus hatásai. - Aula, Budapest, Tasnádi József 2002. A turizmus rendszere. Aula Kiadó, Budapest Hegedűs E. 1999. Idegenforgalmi földrajz. - BGF-KVIFK Bp. Michalkó G. 1999. A városi turizmus elmélete és gyakorlata. - MTA FKI, Bp. Hercz Ágnes: Magyarország turizmusföldrajza, Főiskolai jegyzet HJF Gucziné Dr. Huszti Györgyi: Idegenforgalmi földrajz 1-2, Szókratész 1997 Látnivalók Magyarországon, Wellpress 2002 Kelemen László: Országismereti kézikönyv, Magyar Millennium 2001					

TURB 1301	N: A nemzetközi turizmus földrajza				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: kollokvium				
TF: Gyuricza László	EA: Csapó János				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy taglalja a világ turizmusának jelenlegi térbeli trendjeit, bemutatva ennek társadalmi hatásrendszerét, kontinensről-kontinensre változó természeti-társadalmi adottságait. Regionális vizsgálatokat végzünk annak kiderítésére, hogy milyen helyi attrakciókra és terméktípusokra alapozhatnak az e szektorban érdekeltek. Az adott régiók gazdaságszerkezetének, jövedelmi viszonyainak, valamint utazási motivációinak feltárására is törekszik a tárgy.					
TP: A nemzetközi idegenforgalom általános jellemző, fejlődési trendjei. A turisztikai kínálat regionális vizsgálatai. Kiemelkedő jelentőségű fogadóterületek attrakció és turisztikai termék vizsgálata: Nyugat-Európa, Dél-Európa, Közép-Európa, Észak-Amerika, Dél-Amerika, Ázsia, Afrika Ausztrália turizmusföldrajza. A nemzetközi turizmus jövője.					
K: Az órán elsajátított ismeretek alapján a hallgatók képesek lesznek egy desztináció komplex turisztikai-földrajzi elemzésére, vonzerőleltárának kritikai értékelésére.					
ÉM: kollokvium, ZH, házi dolgozat					
TS: falitérképek, turistatérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Lengyel Márton 2001. A turizmus általános elmélete. KIT Képzőművészeti Kiadó, Budapest. Bodnár László 2000. A turizmus földrajzi alapjai. NT Budapest, 321 p. Michalkó G. 2004. A turizmuselmélet alapjai. Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár. 218 p. Puczkó L. – Rätz T. 2001. A turizmus hatásai. - Aula, Budapest,					
AI: Finn, M. 2000. Tourism and leisure research methods: Data collection, analysis, and interpretation. - Longman, Essex, Pearce, Douglas G. 1996. Tourism today: A geographical analysis. - Longman, Essex, R. Burton 2000. Travel Geography. Longman, Essex					

TURB 1401	N: Országjárás				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —			É: gyakorlati jegy		
TF: Máté Andrea			EA: Varga Gábor		
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy a hallgatók elsajátítsák Magyarország alapvető természetföldrajzi, topográfiai ismeretanyagát. Megismerjék a természeti örökségünket, környezeti értékeinket, nemzeti parkjainkat és azok elhelyezkedését az országban. A kurzus kitekintést ad a Kárpát-medence a természeti, környezeti értékeire is.					
TP: Magyarország természetföldrajzi és környezeti értékeinek ismeretanyaga. Magyarország földrajzi helyzete, földtörténete, geológiája, geomorfológiája, éghajlata, vízrajza, talajtípusai, növény- és állatvilága. Magyarország környezeti állapota (természet- és környezetvédelem). Védett természeti értékek, Nemzeti Parkok. Hazánk nagytájainak jellemzése, természeti attrakciói, turisztikai hasznosításuk. Kárpát-medence természetföldrajzi és környezeti értékeinek ismeretanyaga, természeti attrakciói, turisztikai hasznosításuk.					
K: A hallgató képes legyen az elsajátított ismeretei alapján bemutatni a Kárpát-medence természeti és környezeti örökségét, és alkalmazni az ökoturizmus és a természeti turizmus területén.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH					
TS: falitérképek, turistatérképek, atlaszok, tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok diasorozatok, videofilm, DVD					
KI: Endrédi L. 2000: Földrajzi ismeretek. – Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Endrédi L. (szerk.) 2001: Szekszárd vidékének természeti és kulturális környezeti értékei. – PTE IGYFK, Szekszárd Martonné Erdős K. 2001: Magyarország természetföldrajza I. – Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen Bodnár L. 2000. A turizmus földrajzi alapjai. - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, Hegedűs E. 1999. Idegenforgalmi földrajz. - BGF-KVIFK Bp					
AI: Természeti örökségünk. Tájak és természeti értékek az UNESCO védelmében Budapest - Magyar Könyvklub 1999. Frisnyák S. 1988: Magyarország földrajza.– Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Garami László – Garami Lászlóné 1997: Zöld utakon - Védett természeti értékeink útikalauza. – Mezőgazda Kiadó, Budapest Glatz F. (főszerk.) 2002: Magyar tudománytár I.-V. – MTA Társadalomkutató Központ, Kossuth Kiadó, Budapest Garami L. 2002: A természet csodái Magyarországon. – Athenaeum 2000 Kiadó, Budapest Juhász Á. 1987: Évmilliók emlékei, Magyarország földtörténete és ásványi kincsei. – Gondolat Kiadó, Budapest Kollega Tarsoly I. (főszerk.) 1997: Magyarország a XX. Században II. – Babits Kiadó, Szekszárd Martonné Erdős K. 2003: Magyarország tájföldrajza – Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen Tardy J. (főszerk.) 2002: Értékkörző Magyarország: nemzeti parkok, világörökség. – Természetbúvár Alapítvány Kiadó, Budapest Erdélyi túrák, Kométás Kiadó Bp. 2002.					

TURB 1501	N: Projektszeminárium				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Pap Norbert	EA: Gaál Vera				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hallgatók megismertetése a projektkészítés gyakorlati ismereteivel. A hallgatók betekintést nyernek a projekt-generálás kérdéseibe					
TP: Településfejlesztési projektek felépítése, típusaik. A projektek megalapozása. A kiinduló helyzet értékelése: SWOT-analízis. Problémafa. Érdekcsoport vizsgálat. Célfa. Logikai mátrix. Adatgyűjtési módszerek. Térképi elemzések és ábrázolások. Adatelemzési- és ábrázolási módszerek. Turizmusfejlesztési mintaprojektek bemutatása és értékelése. A projekt célkitűzései. A projekt indoklása. A projekt célcsoportjai. A projekt tevékenységei, megvalósításuk módja. Az időterv és a pénzügyi terv. Az eredmények és azok fenntarthatósága.					
K: A hallgató képes legyen egy turisztikai projekt összeállítására az ismeretanyagainak felhasználásával.					
ÉM: gyakorlati jegy, házi dolgozat, referátum					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok					
KI: Gerzsó Géza (szerk.) 2001. A projekt menedzselése a szerződéskötéstől a zárójelentésig. - Útmutató. EU 5. Keretprogram. OMIKK, Budapest. Csefkó Ferenc.(szerk.) 2000. Önkormányzati iránytű. - Gyakorlati útmutató Új Historica K. Villány Fodor Ágnes- Varga Lencsés Viktória : Projektötletek logikai kidolgozása a gyakorlatban (A logframe módszer) 2005, Századvég Megakom-DHV-ENYFT-HBMVA: Projekt 2002- Módszertani kézikönyv, Nyíregyháza, 2003					
AI: Görög Mihály 1996. Bevezetés a projektmenedzsmentbe. - Aula Kiadó, Budapest. Horváth M. T. al. 1996. Piac - verseny - szerződés: Irányítási és pénzügyi módszerek az önkormányzati településüzemeltetésben Helyi önkormányzati know-how program. - Nagykovács: „Helyi demokrácia és újítások” Alapítvány, Csanádi Péter: Tanácsadók (tovább)képzése (2003) Kaiser Tamás: A Strukturális Alapok és a Kohéziós Alap felhasználására történő felkészüléshez, felhasználható tananyagok felmérése (2003) Kropf Hajnalka: A tanácsadók és multiplikátorok felkészítése – vázlat a stratégia és a megvalósítási terv elkészítéséhez					

TURB 1601	N: Kulturális turizmus				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Máté Andrea	EA: Berki Mónika				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A tantárgy szakmai elsajátításának célja egy széles elméleti alapon nyugvó gyakorlatorientált szakmai tudás megszerzése. A tantárgy teljesítése révén a kultúra és a turizmus kapcsolatrendszerének megismerését teszi lehetővé. A kultúra a turizmus folyamatát, jellegzetességeit erősen befolyásoló környezeti elem. A kultúra alapvetően hat a térségi turisztikai termékképre, annak meghatározó eleme. A tantárgy célja a kulturális turizmus fogalmának vizsgálata, az egyes ágainak elemzése mellett a kulturális turizmus komplexitásának és hatásmechanizmusának feltárása.</p>					
<p>TP: A kultúra fogalmának különböző megközelítései. A fogalomkör változásának időbeni változása. A kulturális turizmus definiálása, értelmezése különböző szinteken és időben. A kulturális turizmus keresleti és kínálati oldala. A nemzetközi és hazai kulturális piac turisztikai vonzerőinek bemutatása. A kulturális turizmusban résztvevő turisták szegmensekre bontása, fogyasztói preferenciák vizsgálata. A kulturális turizmus vonzerőinek tematikus vizsgálata nemzetközi és hazai példákon keresztül. A kulturális turisztikai termékek marketingje és menedzsmentje.</p>					
<p>K: A hallgató képes legyen kulturális turisztikai termékek bemutatására, és javaslatokat tudjon tenni a termék fejlesztésére.</p>					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH-k, referátum és házi dolgozatok					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, Videofilm, DVD					
<p>KI: Puczkó L.–Rátz T. 2002: Attrakciótól az élményig. Geomédia Kiadó Szabó G. 2004: A kulturális örökség védelme és hasznosításának tapasztalatai interregionális együttműködésben: az AVEC program értékelése. Turizmus Bulletin VII. évf. 4. sz. pp. 22-31. <u>Michalkó G. 1999. A városi turizmus elmélete és gyakorlata. - MTA FKI, Bp.</u> Puczkó L.–Rátz T. 2003: A turizmus hatásai. Aula Kiadó 320 p. Turizmus a történelmi városokban. Geomédia Kiadó 2002.</p>					
<p>AI: Melanie K. Smith 2003: Issues in Cultural Tourism Studies. Routledge London, 186 p. Michalkó G. 2002: A turizmuselmélet alapjai. Turizmus Akadémia I. 190 p. Fodor I. – Kovács B. – Tésits R. szerk. 2000. Társadalom és környezet. – Dialóg Campus, Kerekes S. – Szlávik J. 1996. A környezeti menedzsment közgazdasági eszközei. – Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest Sustainable Development of Tourism, a Compilation of Good Practices. WTO Madrid, 2000 B. Graham – G. J. Ashworth – J.E. Tunbridge 2000. A Geography of Heritage. Power, Culture & Economy. Arnold, London Turizmus Bulletin, Várak, kastélyok, templomok</p>					

TURB 1701	N: Utazás irodai menedzsment				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: TURB 0101	É: kollokvium				
TF: Gubán Pál	EA: Pölhös Ildikó				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A terület alapozó ismereteinek elsajátíttatása, a tárgyi és környezeti feltételrendszer bemutatása az utazásszervezői területeken. Alapvető eljárások és módszerek oktatása. A hallgatók ismerkedjenek meg az utazási irodák jellemző tevékenységeivel, illetve legyenek képesek az utazási irodai napi feladatok ellátására.					
TP: Az utazási irodai tevékenység tárgyi és eszköz-szükségletei, a tevékenység különféle módozatai, a tevékenység bonyolítása. Az utazásszervezés fogalma, utazásszervezők és utazásközvetítők a turizmusban. Az utazásszervezés folyamata, beutaztatás, kiutaztatás. Az előkészítési szakasz: keresletfelmérés, programtervezés. Az előkalkuláció elkészítése. A turisztikai árualap megteremtése. A szolgáltatókkal kötött szerződések típusai, fizetési módok. Az értékesítés, a katalógusok szerepe és elkészítése. Teendők az út elindulása előtt (adminisztráció, úti okmányok), az út lebonyolítása, kapcsolattartás az utaskísérőkkel, idegenvezetőkkel. Az elszámolás: utókalkuláció és értékelés. Menetjegyek értékesítése (repülőjegy, vasútjegy). Szállásközvetítés és pénzváltás. Az utasbiztosítás szerepe, formái. Az utazásszervezés és az Internet. A referens feladatai.					
K: A hallgató képes legyen turisztikai tájékoztatási feladatok ellátására, programfüzet szerkesztésére, belföldi és külföldi turisztikai programok összeállítására, pénzügyi kalkulációjára, lebonyolítására, ismerje a feladat ellátáshoz szüksége jogi hátteret.					
ÉM: kollokvium, házi dolgozat					
TS: tanulószoba					
KI: Molnár, G. 2003. Utazásszervezés és értékesítés. Kereskedelmi és Továbbképző Kft., Budapest. Claude Kaspar 1992. Turisztikai menedzsment. KIT, Bp. Salamon András 2001. Az utazási szerződés. Geomédia, Bp. Fodorné Sz. Éva – Szűcs László 2005. Idegenforgalmi ügyintézői és referensi ismeretek					
AI: Puczkó L. – Rátz T. 2001. A turizmus hatásai. Aula, Budapest, Tasnádi József 2000. A turizmus rendszere. KGF, Szolnok Turizmus Bulletin					

TUR 0701	N: Vidéki turizmus				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Gubán Pál	EA: Gubán Pál				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A vidék térségek lehetőségeit vizsgálja a kurzus. Áttekinti e területek sajátosságait, lehetséges szerepüket a változó turizmusgazdaságban. A képzés keretében információkat kapnak a hallgatók a vidéki turizmushoz tartozó termékekről (pl.: agroturizmus, falusi turizmus), ezek minőségi jellemvonásairól, a fejlesztésükhöz szükséges infrastrukturális feltételekről, és a szervezés intézményrendszeréről.</p>					
<p>TP: A klasszikus tömegturizmustól a fenntartható turizmus fejlesztésig vezető periódus áttekintése: gazdasági, szocio-kulturális, demográfiai, ökológiai metszetek mentén. A rurális térségek sajátosságai, lehetséges szerepük a turizmusban. A vidéki turizmus fogalma, történeti előzményei. A vidéki turizmus gazdasági jelentősége. A vidéki turizmus szolgáltatásai: szállásadás, vendégfogadás, programszervezés, rendezvények. Mezőgazdaság és turizmus kapcsolat, az agroturizmus. A falusi turizmus statisztikai adatok tükrében. A falusi turizmus infrastruktúrája. Speciális falusi turisztikai szolgáltatók. A vidéki turizmus szerepe a kistérségi, régiós és nemzeti turizmusfejlesztési stratégiákban. Esettanulmányok megvitatása segítségével ismerkedik a hallgatóság olyan desztinációkkal, projektekkel, melyek újszerűek, s hazánk számára példa értékűek.</p>					
K: Referátumok, önálló kutatómunka nyomán beadandó házi dolgozat					
ÉM: félévközi aktivitás, házi feladat eredményes megoldása					
TS: tanulószoba					
<p>KI: Kovács Dezső 2003. Falusi vendéglátás Magyarországon. Vidékfejlesztő Kiskönyvtára Antal Katalin (et.al.) Fizetővendéglátás és falusi turizmus. I., KIT 1992 Antal Katalin (et.al.) Fizetővendéglátás és falusi turizmus. II., KIT 1992 Könyves E.-Müller A. 2001. Szabadidős programok a falusi turizmusban. Szaktudás Kiadó Kocsis Anikó (szerk.): Gondolatok az ökológikus vidékfejlesztésről - Agroinform Kiadóház, Budapest, 2001.</p>					
<p>AI: Horváth Gyula (szerk.): Régiók felemelkedése és hanyatlása. Regionális átalakulás a Brit-szigeteken. MTA. Regionális Kutatások Központja, Pécs, 1997. Idegen nyelvű esettanulmányok (Afrika, Észak-Amerika, Európa) Falu; Falu, város, régió folyóiratok Szemelvények a nemzetközi idegenforgalmi szaksajtóból, különböző számai</p>					

TUR 0801	N: Turizmus marketing				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Gubán Pál	EA: Gubán Pál				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A tárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék a szolgáltatás marketing, ezen belül is a turizmus marketing sajátosságait, elsajátítsák azokat a speciális elveket, módszereket és eszközöket, amelyek ismerete és alkalmazása nélkülözhetetlen a piacon versenyképes, a keresleti oldal igényeiből kiinduló turisztikai termékek kialakításához, piacra viteléhez és lehető legnagyobb eredményt hozó értékesítéséhez. A tárgy oktatásának célja, hogy az elméleti ismeretanyagot a gyakorlati példák megismerése és közös, valamint egyéni feldolgozás után képesek legyenek a mindennapi gyakorlatban alkalmazni.</p>					
<p>TP: A turizmus marketing alapjai. A marketing folyamata. Termékpolitika a turizmusban: vonzerők, termékfejlesztés, márkapolitika. Árpolitika, árképzési stratégiák. Értékesítési politika: csatornák és módszerek. Marketing kommunikáció a turizmusban. Panasz-szituáció kezelése, minőség menedzsment. Desztináció marketing. Marketing kutatás.</p>					
<p>K: A hallgató képes legyen az általános marketing ismereteit a turisztikai termékek sajátos szintjére adaptálni. Képes legyen egy turisztikai termék, szolgáltatás, vállalkozás marketing stratégiájának elemeit összeállítani.</p>					
ÉM: vizsgajegy, esettanulmányok, referátumok, házi dolgozat.					
TS: tanulószoba					
<p>KI: Turizmus marketing, VE jegyzet Veres Zoltán: szolgáltatásmarketing. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1998. Harry Beckwith: Eladni a láthatatlant. Bagolyvár Kiadó, Budapest, 2003.</p>					
<p>AI: Philip Kotler: Marketing management. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1991. Dr. Molnár Csilla: Turizmus marketing – főiskolai jegyzet, HJF Rácz T.-Puczkó L. 2000. Az attrakciótól az élményig, a látogatómenedzsment módszerei. Geomédia Bp. Turizmus Marketing Terv 2006. www.itthon.hu Turizmus Bulletin különböző számai Nemzetközi irodalomból esettanulmányok</p>					

TUR 0901	N: Turizmus jogi háttére				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZB 1601	É: kollokvium				
TF: Nagy Janka Teodóra	EA: Nagy Janka Teodóra				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
<p>C: A képzés célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a turizmus hazai és közösségi szabályozási rendszerével; megtanulják a jogi gondolkodás rendszerét és logikáját úgy, hogy a gyakorlatban képesek legyenek alkalmazni a különböző jogszabályok és jogágak szintézisét a turizmusban; átfogó képük legyen az elméleti kérdésekről és a bírósági gyakorlatról. A képzés fő célja, hogy a hallgatók képesek legyenek eligazodni az idegenforgalom jogi rendszerében, munkájuk során átérezzék tevékenységük jogi jelentőségét, különös tekintettel a felelősségre, megtalálják, értelmezzék és alkalmazzák a turisztikai jogszabályokat.</p>					
<p>TP: A tantárgy az uniós és a magyar idegenforgalmi jog egymáshoz való viszonyát, a köztük lévő összefüggéseket, eltéréseket tárgyalja, a megértéshez szükséges elméleti alapokon kívül az Európai Bíróság és a hazai bíróságok gyakorlatának segítségével. A turisztikai jogba tartoznak egyebek mellett az uniós alapszabadságok, a közlekedési vállalatok (légitársaságok, busztársaságok, vasutak) felelőssége, a finanszírozás, a versenyjog, a fogyasztóvédelem, a szállodák felelősségi kérdései. Az utazási jog maga a konkrét utazási szerződés. A leglényegesebb kérdések: miben különbözik a többi polgári jogi szerződéstől; miért állítja az utast a középpontba; milyen veszélyeket rejtnek a reklámok, szlogenek az utazási vállalkozásokra nézve; hogyan lehet jó szerződést készíteni; miként előzhető meg a jogviták. Az Európai Bíróság és a hazai joggyakorlat legfrissebb, legfeltűnőbb esetei támasztják alá az elhangzottakat.</p>					
<p>K: A hallgató elsajátítsa a turisztikai vállalkozások létrehozásának, működtetésének, valamint a szolgáltatások értékesítésének jogi feltételeit.</p>					
ÉM:					
TS: tanulószoba					
<p>KI: Salamon András: Az utazási szerződés (Geomédia Szakkönyvek, Budapest, 2001) Salamon András: EU-joggyakorlat a turizmusban (Turizmus Kft., Budapest, 2004) Marc McDonald: European Community Tourism Law and Policy (Blackhall Publishing Ltd., Dublin, 2003) Polgári Törvénykönyv magyarázata Aktuális jogszabályok</p>					
<p>AI: Juhász J. - Németh I. - Tétényi Z. 2001. Jogi ismeretek. – Perfekt, Budapest Kecskés L. - Rozman A. - Heimmé Szalai E. 2002. Jogi ismeretek. – Penta Unió, Pécs Csefkó F. 1997. A helyi önkormányzati rendszer. Budapest – Pécs, Dialóg Campus Kiadó Fazekas J. 1995. Fogyasztói jogok, fogyasztóvédelem. – KJK, Bp.</p>					

TUR 1101	N: Szabadidős programszervezés és rendezvényszervezés				
T: szeminárium	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Bús Imre	EA: Bús Imre				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A turizmus keretei közötti szabadidős tevékenység és rendezvényszervezés megismerésére kerül sor. A tárgy feldolgozza a tevékenység teljes folyamatát, a szolgáltatások beszerzésétől a kalkuláció- és programkészítésen keresztül az értékesítéséig.					
TP: A szabadidő fogalma, funkciója, értelmezése. Szabadidős tevékenységi formák (sport, művelődés, szórakozás, hobby, játék) és módszerek. A szervezett szabadidős tevékenységek. A rendezvények típusai (fórum, konferencia, kongresszus, kiállítás stb.). Rendezvények személyi háttere. A rendezvények helyszínei és technikái. Szervezési feladatok. Rendezvény lezárása: pénzügyi elszámolás, utókalkuláció. Rendezvények hatásvizsgálata. Gyakorlati példák és feladatok.					
K: Ismerjék a szabadidő elméletét, tevékenységi formáit és módszereit. Ismerjék a rendezvényszervezés elméletét és módszertanát. Legyen képes megtervezni egy rendezvényt a szervezési feladatoktól a pénzügyi tervezésen át a hatásvizsgálatig.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, házi dolgozat, referátum					
TS: tanulószoba					
KI: Faragó Hilda 2003. Idegenforgalmi rendezvények és kongresszusok szervezése. – Képzőművészeti Kiadó, Bp. Járasi Anikó 2004. Rendezvényszervezés. JGYFK, Szeged Gyarmati Ildikó 2001. Rendezvényszervező kézikönyv. Szókratész Külgazdasági Akadémia, Bp. Hutiray Judit 2000. Turisztikai alapismeretek. – KIT, Bp.					
AI: Bokor Béla – Koltai Dénes: Szociokulturális animáció, JPTE 1995. Könyves Erika – Müller Anetta: Szabadidős programok a falusi turizmusban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2001. Gyarmati Ildikó 2000. Rendezvényszervezési kalauz. Athenaeum, Bp. Kovács Gy. – Szentgyörgyi Zs. (szerk.) 2002. Üzleti rendezvényszervezés. B + V, Bp. Mészáros Tibor 2004. Villásreggelitől a gálavacsoráig: A rendezvényszervezés elmélete és gyakorlata. - Voleszák Z., Sopron Tomecskó Erika 2004. Konferencia típusú rendezvények szervezése. - BGF Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskolai Kar, Budapest					

TUR 1201	N: Gasztronómiai ismeretek				
T: szeminárium	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Vasné Görcs Éva	EA: Vasné Görcs Éva				
B: Idegenforgalmi szakmenedzser szakon kötelező.					
C: A hallgató megismerje a magyar konyha kialakulását, történetét, fejlődését, a magyar konyha térségi sajátosságait, a magyar konyha leggyakrabban előforduló ételeit. Megismerjék azokat az ételkészítési eljárásokat, amelyek idegenforgalmi programokba illeszthetők. A hazai ételek párosítása a magyar borokkal. Az egyes nemzetek, nemzetiségek étkezési, italfogyasztási szokásainak megismerése.					
TP: A gasztronómia jelentősége. A gasztronómia története. A magyar konyha jellemzése. Jellemző magyar és tájjellegű ételeink. A nemzeti, nemzetiségi konyhák sajátosságai, az egyes népek, vallások étel és ital fogyasztási szokásai. Italismeret. Szeszes italok helye az étkezésben. Italfelsőszolgálat általános ismeretei. Tipikus magyar ételek és borok harmóniája. Alapfokú vendéglátási ismeretek: szervírozás, evőeszközök elhelyezése, Többfogásos menük tervezése. Étlap, étrend, italsor összeállítása. Ételfelsőszolgálat általános ismeretei. Idegenforgalmi programokba illeszthető ételkészítési eljárások: főzés bognácsban, nyárson sütés, grillezés, ökörsütés, kemencében sült ételek, borkorcsolyák stb.					
K: A hallgató képes legyen többfogásos menü összeállítására, ételek és italok harmonizálásával, ünnepi asztal megterítésére, a hazai és nemzetközi étkezési szokások bemutatására, tipikus magyar, valamint tájjellegű étel összetételének ismertetésére, borkorcsolya készítésére.					
ÉM: gyakorlati jegy, ZH, referátum, gyakorlati feladatok teljesítése					
TS: tanulószobai anyagok: óravázlat, Power Point anyagok, videofilm, DVD					
KI: Kővári I. (szerk.) 1999. Gasztronómia. KIT Cey-Bert Róbert Gyula 2003. Hungarikum borgasztronómia. Paginarum Kiadó Cey-Bert Róbert Gyula (szerk.) 2001. Balatoni borgasztronómia. Paginarum Kiadó Cey-Bert Róbert Gyula 2000. Magyar borok és ételek harmonizációja. Paginarum Kiadó Cey-Bert Róbert Gyula 2001. Tokaji borgasztronómia. Paginarum Kiadó					
AI: Niszkács Miklós – Mészáros Attila 2002. Szekszárd és Villány-Siklós borgasztronómiája. Paginarum Kiadó Takács Zsuzsa (szerk.) 1999. Bor, turizmus, gasztronómia Tolnában. KAFI Bt. Szekszárd Takács Zsuzsa (szerk.) 2001. Bor, turizmus, gasztronómia Baranyában. KAFI Bt. Szekszárd Lukács I. (et.al.) 2003. Étélkészítési ismeretek. KIT Buzás G. (et.al.) 2000. Italismeret. KIT					

VIZB 0401	N: Művészettörténet, népművészet alapjai				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Fusz György	EA: Fusz György				
B: Tanító szakon kötelező.					
C: Szerezzenek alapvető jártasságot a képzőművészeti és iparművészeti alkotások kor és stílusának felismerésében. Ismerjék meg a legjelentősebb képzőművészeti irányzatokat, stílusokat, azok legjelesebb alkotóit. Rendelkezzenek történeti ismeretekkel, különböző alkotói adaptációkkal, melyek segítik a kollektív és a személyes identitást kifejező közlések lehetőségeit és elősegítik a korszerű ismeretek befogadását. A tananyag sokoldalúságán szemlélteti, rendezi a hallgató művészeti ismereteit, fejleszti esztétikai értékszemléletét, gazdagítja világlátását. Szerezzenek ismereteket a magyar népművészet társadalmi, szellemi, anyagi kultúra területén. Fokozódjon a magyarság múltjának megismerése iránti érdeklődés, megfigyelés.					
TP:					
K: Alakuljon ki a hallgatókban a művészetek iránti igény, tapasztalataikat tudják átadni, kutatómunkájukban hasznosítani. Ismerjék a korszakokat, legjelentősebb alkotóit, alkotásaikat. Konkrét alkotásokban ismerje fel a jellegzetességeket, tudja elemezni ezeket. Alkalmazza pedagógiai munkájában.					
ÉM:					
TS:					
KI: Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban Gombrich E.H.: A művészet története Gondolat Kiadó Bp., 1983. Lyka Károly: A művészet története Képzőművészei Kiadó Bp., 1977. Szentkirályi Zoltán: Az építészet világtörténete I-II. Képzőművészeti Alap Kiadó Bp., 1980. Domanovszky György: A magyar nép díszítőművészete Akadémiai Kiadó Bp., 1981.					
Mahonyai Dezső: A magyar nép művészete I-V. Helikon Kiadó Bp., 1984. Zolnay Vilmos: A művészetek eredete Magvető Kiadó 1983. René Berger: A festészet felfedezése Herbert Read: A modern festészet A modern szobrászat Corvina Kiadó Bp., 1971. Amy Dempsey: A modern művészet története Képzőművészeti Kiadó Bp., 2003.					

Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak - mintatanterv

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0501	Statisztikai alapismeretek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZ 0701	Vállalkozás szervezése és vezetése	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika gyak. I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
VAL 0101	Vállalkozás – lélektan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
	Szabadon választható			C					
INYA 0101	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
INYN 0101	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Összesen:								29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0502	Statisztikai alapismeretek II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZ 0501	3
GAZ 0503	Statisztika gyakorlat	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZB 0101	3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika II.	szem	30	A	gyj	2.	t	GAZB 0101	2
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 1201	EU ismeretek	ea	30	A	k	2.	t	—	2
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis- kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t	INFB 0501	2
INF 1501	Gazdasági programcsomagok	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
VAL 0401	Ügyvitelszervezés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
VMIF 0101	Alapvető operációs rendszerek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
VMIF 0401	Hálózati ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	INFB 0501	2
	Szabadon választható			C					
INYA 0101	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
INYN 0101	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:								31

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 1701	Számvitel I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 1702	Számvitel I.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 2901	Pénzügyi elemzés	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GKÖ 1001	Operációkutatás	ea	30	A	k	3.	ő	GAZB 0101, GAZB 0201	3
GKÖ 1701	Bevezetés a stratégiai menedzsmentbe	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GKV 0501	Operációkutatás	szem	30	A	gyj	3.	ő	GAZB 0101, GAZB 0201	2
GVF 1501	Üzleti tervezés	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 3201	Infokommunikáció	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
	Összesen:								30

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZB 2401	Adótan	ea	30	A	k	4.	t	—	3
GAZB 3001	Számvitel II.	ea	30	A	k	4.	t	GAZB 1701	3
GAZB 3002	Számvitel II.	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZB 1701.	2
GAZB 3101	Pénzügytan	ea	30	A	k	4.	t	—	4
GAZB 3102	Pénzügytan	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
GKV 0301	Gazdaságstatisztika	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZ 0501, GAZ 0502	2
VAL 0501	Vállalkozás-marketing	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
VMIF 0601	Prezentáció és grafika	szem	30	A	gyj	4.	t		2
	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	7
	Összesen:								30

Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak – modulok –

Informatikai alapismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő		3
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő		2
VMIF 0101	Alapvető operációs rendszerek	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t	INFB 0501	2
INF 1501	Gazdasági programcsomagok	szem	30	A	gyj	2.	t	—	3
VMIF 0401	Hálózati ismeretek	szem	30	A	gyj	2.	t	INFB 0501	2
GAZB 3201	Infokommunikáció	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
VMIF 0601	Prezentáció és grafika	szem	30	A	gyj	4.	t		2
									18

Matematikai és statisztikai ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0501	Statisztikai alapismeretek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika gyak. I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZB 0101	3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika II.	szem	30	A	gyj	2.	t	GAZB 0101	2
GAZ 0502	Statisztika alapismeretek II.	ea	30	A	k	2.	t	GAZ 0501	3
GAZ 0503	Statisztika gyakorlat	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GKÖ 1001	Operációkutatás	ea	30	A	k	3.	ő	GAZB 0101, GAZB 0201	3
GKV 0501	Operációkutatás	szem	30	A	gyj	3.	ő	GAZB 0101, GAZB 0201	2
GKV 0301	Gazdaságstatisztika	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZ 0501, GAZ 0502	2
									28

Gazdasági ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 1201	EU ismeretek	ea	30	A	k	2.	t	—	2
									12

Vállalkozási ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZ 0701	Vállalkozás szervezése és vezetése	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t	—	3
VAL 0401	Ügyvitelszervezés	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 1701	Számvitel I.	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 1702	Számvitel I.	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 2901	Pénzügyi elemzés	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GKÖ 1701	Bevezetés a stratégiai menedzsmentbe	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GVF 1501	Üzleti tervezés	ea	30	A	k	3.	ő	—	3
GAZB 2401	Adótan	ea	30	A	k	4.	t	—	3
GAZB 3001	Számvitel II.	ea	30	A	k	4.	t	GAZB 1701	3
GAZB 3002	Számvitel II.	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZB 1701	2
GAZB 3101	Pénzügytan	ea	30	A	k	4.	t	—	4
GAZB 3102	Pénzügytan	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
VAL 0501	Vállalkozás-marketing	szem	30	A	gyj	4.	t	—	2
									39

Emberi erőforrások									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
VAL 0101	Vállalkozás – lélektan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő	—	2
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t	—	3
									14

Szakdolgozat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő	—	2
	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t	—	7
									9

Idegen nyelv									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:		120						0

Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szak tantárgyak

GAZ 0501	N: Statisztikai alapismeretek				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:			É: kollokvium		
TF: Dr. Herman Sándor			EA: Pajrok Andor		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A leíró statisztika eszköztárával bemutatni a teljeskörű felmérésekkel nyert, alapsokaság empirikus elemzésének lehetőségeit. A hallgatók megismerkednek a gyakorlati statisztika legfontosabb fogalmaival, érintőlegesen betekintést kapnak a főbb mintavételi módokról. A félév során számos példa segítségével, illetve megoldásával illusztráljuk a leggyakrabban alkalmazott statisztikai módszerek (csoportosítás és összehasonlítás) alkalmazhatóságát gazdasági jellegű adatbázisokon.					
TP: A statisztika tárgya, szerepe; adat, mutatószám, modell; Sorok, táblák, viszonyszámok; Asszociációs kapcsolat elemzése; Mennyiségi sorok elemzése: középértékek, szóródákszámítás, aszimmetria; Koncentráció-mérés; Varianciafelbontás, ANOVA; Korrelációelemzés; Standardizálás Indexszámítás; Idősorelemzés egyszerű módszerei (átlagok, viszonyszámok, ábrák); Analitikus trendszámítás, kisimító módszerek; Dekompozíciós idősorelemzés, szezonális-számítás; Mintavételi módok, mintavétel a gyakorlatban (pótlás, korrekció)					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok.					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (1-3, 8. fejezet)					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.					

GAZ 0502	N: Statisztika alapismeretek II.				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZ 0501			É: kollokvium		
TF: Dr. Rappai Gábor			EA: Dr. Herman Sándor		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Valószínűségelméleti hivatkozásokkal és a mintavételi eljárások ismertetésével alapozzuk meg a következtetési statisztika e tárgy keretében tanított három fejezetét, a becslélméletet és módszereket, a hipotézisellenőrzést, valamint a sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatát. A félév során bemutatjuk a legfontosabb regressziós modelleket (két- és többváltozós lineáris modellek, kétváltozós nemlineáris modellek, háromváltozós multiplikatív modell).					
TP: Valószínűségelméleti alapfogalmak. Véletlen változók, eloszlások. – Adatbázisok, adattranszformációk Excellel. A mintavételből származó véletlen hatás. Becslélméleti alapfogalmak. – Viszonyszámok képzése. A becslőfüggvény tulajdonságai. Becslési módszerek. – Leíró statisztikák, hisztogram. Becslés EV és rétegzett mintából. – Mintavétel, véletlenszám-generálás. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. A hipotézisvizsgálat döntési szituációi az elkövethető hibák. – Legfontosabb valószínűség-eloszlások, kritikus érték meghatározása. Az alapsokasági paraméterekre, vonatkozó hipotézisek tesztelése. Illeszkedésvizsgálat. A nemparametrikus próbák. Sztochasztikus kapcsolatok, az asszociációs kapcsolatok elemzése. Varianciaanalízis. A korrelációs kapcsolatok elemzése. Regressziószámítás alapfogalmai, a modellépítés menete, a legkisebb négyzetek módszere. Paraméterbecslés lineáris regressziós modellekben. Modelldiagnosztika, intervallum-becslések. Nemlineáris regresszió.					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok, házi beadandó dolgozat, esettanulmány					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (4-7. fejezet) Rappai: Üzleti statisztika Excellel.					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995					

GAZ 0503	N: Statisztika gyakorlat				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:				É: gyakorlati jegy	
TF: Dr. Rappai Gábor			EA: Pajrok Andor		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Valószínűségelméleti hivatkozásokkal és a mintavételi eljárások ismertetésével alapozzuk meg a következtetési statisztika e tárgy keretében tanított három fejezetét, a becslésméletet és módszereket, a hipotézisellenőrzést, valamint a sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatát. A félév során bemutatjuk a legfontosabb regressziós modelleket (két- és többváltozós lineáris modellek, kétváltozós nemlineáris modellek, háromváltozós multiplikatív modell).					
TP: Valószínűségelméleti alapfogalmak. Véletlen változók, eloszlások. – Adatbázisok, adattranszformációk Excellel. A mintavételből származó véletlen hatás. Becslésméleti alapfogalmak. – Viszonyszámok képzése. A becslőfüggvény tulajdonságai. Becslési módszerek. – Leíró statisztikák, hisztogram. Becslés EV és rétegzett mintából. – Mintavétel, véletlenszám-generálás. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. A hipotézisvizsgálat döntési szituációi az elkövethető hibák. – Legfontosabb valószínűség-eloszlások, kritikus érték meghatározása. Az alapsokasági paraméterekre, vonatkozó hipotézisek tesztelése. Illeszkedésvizsgálat. A nemparametrikus próbák. Sztochasztikus kapcsolatok, az asszociációs kapcsolatok elemzése. Varianciaanalízis. A korrelációs kapcsolatok elemzése. Regressziószámítás alapfogalmai, a modellépítés menete, a legkisebb négyzetek módszere. Paraméterbecslés lineáris regressziós modellekben. Modelldiagnosztika, intervallum-becslések. Nemlineáris regresszió.					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok, házi beadandó dolgozat, esettanulmány					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (4-7. fejezet) Rappai: Üzleti statisztika Excellel.					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995					

GAZ 0701	N: Vállalkozás szervezése és vezetése				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Szűcs Pál	EA: Pajrok Andor				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Az alapvető vezetési, szervezeti és szervezési ismeretek rendszerezett áttekintése. Ezen ismeretek birtokában a hallgatók képesek legyenek a szervezeti és vezetési problémák azonosítására, elemzésére és megoldási javaslatok megfogalmazására.					
TP: Bevezetés a szervezeti és vezetési kérdések tanulmányozásába. A szervezet. Kialakítását, működését és változtatását befolyásoló tényezők. A szervezet és környezete. A szervezetek strukturális jellemzői. Az ún. hagyományos szervezeti formák. Az ún. rugalmas szervezeti formák. Konzernek és holdingok. Szervezetközi kapcsolatok. Hálózatok. Virtuális szervezetek. Folyamatok a szervezetekben. Folyamatmenedzsment. BPR. A szervezetek dekomponálása. Integráció a szervezetekben. Integrációs eszközök és módszerek. A logisztika. Vezetés és szervezet. Szervezeti változások. A szervezeti magatartás tárgya, tartalma. Egyén, csoport, szervezet, környezet. Egyén a szervezetben. Egyéni döntés, problémamegoldás. Motiváció-elméletek. Csoportok a szervezetben. Hatalom és szervezeti politika. Személyes vezetés – leadership. Leadership-elméletek. A szervezeti kultúra. Konfliktusok a szervezetben. Szervezeti változások vezetése. Szervezeti tanulás.					
K: A szemináriumokon prezentációk és referátumok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés, 353 oldal Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK, 262 oldal					
AI: Appleby, R. C. (1991): Modern Business Administration. Pitman, London Varsányi Judit (2000): Cégmenedzsment–cégvezetés. Prezentációk elektronikus formában, egyetemi honlapon. Széchenyi István Egyetem, Győr					

GAZB 0101	N: Gazdaságmatematika I.			
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: kollokvium			
TF: Komlósi Sándor	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.				
<p>C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felőlt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.</p>				
<p>TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája. Konvergencia fogalom R^n-ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikái (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordinátarendszerek R^n-ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikus mátrixok elméletének alapjai: kvadratikus formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikus mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikus mátrix determinánsa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikus mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal). Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikátoros módszerrel.</p>				
K:				
ÉM: szóbeli kollokvium				
TS: tanulószoba				
<p>KI: Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek</p>				
AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003				

GAZB 0102	N: Gazdaságmatematika I.			
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: gyakorlati jegy			
TF: Komlósi Sándor	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.				
<p>C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felölelt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.</p>				
<p>TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája. Konvergencia fogalom R^n-ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikái (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordinátarendszerek R^n-ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikus mátrixok elméletének alapjai: kvadratikus formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikus mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikus mátrix determinánsa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikus mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal). Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikatós módszerrel.</p>				
K:				
ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján				
TS:				
<p>KI: Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek</p>				
AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003.				

GAZB 0201	N: Gazdaságmatematika II.			
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2
EF: GAZB 0101	É: kollokvium			
TF: Varga József	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.				
<p>C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.</p>				
<p>TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.</p>				
K:				
ÉM: szóbeli kollokvium				
TS: tanulószoba				
<p>KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény:L/work/gazdmatII/feladatok</p>				
<p>AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.</p>				

GAZB 0202	N: Gazdaságmatematika II.				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 0101	É: gyakorlati jegy				
TF: Varga József	EA: Straubingerné Kemler Anikó				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.					
TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.					
K:					
ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján					
TS: tanulószoba					
KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény:L/work/gazdmatII/feladatok					
AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.					

GAZB 0501	N: Bevezetés a közgazdaságtanba				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Madár Péter	EA: Parag Andrea				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A hallgató megismertetése a közgazdaságtudomány alapvető fogalmaival, eszmetörténetével. A kurzus célja a később hallgatott gazdaságelméleti diszciplinák fogalmi, módszertani megalapozása					
TP: A közgazdaságtudomány fogalma, célja. A közgazdaságtudomány módszere, elemzési eszközei. A közgazdaságtudomány alapvető modelljei. A közgazdaságtudomány rendszere, rövid eszmetörténete.					
K: Órai megjelenés, évközi írásbeli számonkérés					
ÉM: Írásbeli vizsga					
TS:					
KI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006) További irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					
AI: Irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					

GAZB 0701	N: Mikroökonómia				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Barancsuk János	EA: Barancsuk János				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A gazdaság mikroszereplői – háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.</p>					
<p>TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítő elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-isocost rendszerben. Optimalizálás a skáláhozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevésai és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásaik. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
KI: Varian, H.R.: Mikroökonómia középfokon. (KJK, 2001) A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok					
AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfokon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000. Kurtánné dr. Vadászlaki Ilona: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003. F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.					

GAZB 0702	N: Mikroökonómia				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Barancsuk János	EA: Barancsuk János				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A gazdaság mikroszereplői – háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.</p>					
<p>TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítődség elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-iscost rendszerben. Optimalizálás a skáláhozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevésai és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásaik. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.</p>					
K: Szemináriumon referátumok készítése.					
KI: Varian, H.R.: Mikroökonómia középfokon. (KJK, 2001) A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok					
AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfokon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000. Kurtánné dr. Vadászlaki Ilona: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003. F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.					

GAZB 0901	N: Makroökonómia				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Bessenyei István	EA: Parag Andrea				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.					
TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o. Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.					
AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001. J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003. J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.					

GAZB 0902	N: Makroökonómia				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Bessenyei István	EA: Parag Andrea				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.					
TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika.					
K: Gyakorlaton referátumok, prezentációk készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o. Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.					
AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001. J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003. J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.					

GAZB 1101	N: Gazdaságtörténet			
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: kollokvium			
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila			
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.				
C: Az európai (és világ-) gazdaságtörténete a 16. századtól az 1990-es évekig. Sikeres és sikertelen integrációs törekvések az európai gazdaságban: intrakontinentális kereskedelem, a Habsburgok dunai monarchiája, Grossraumwirtschaft, KGST, az európai gazdasági integráció története 1945 után. Magyarország helye a gazdasági integrációs folyamatokban, a magyar gazdaság fejlődési sajátosságai. A liberális és protekcionista gazdaságirányítás kérdései, az állam gazdasági szerepvállalása.				
TP: A hallgatók képesek lesznek eligazodni az európai és magyar gazdaság- és társadalomtörténet hosszú távú folyamataiban. Megtanulják helyesen használni a felmerülő gazdaságtörténeti szakkifejezéseket. Képesek lesznek önállóan tájékozódni a témával kapcsolatos szakirodalomban. Képesek lesznek gazdaságtörténeti szakszövegek önálló értelmezésére, gazdaságtörténeti problémák árnyalt, összetett megközelítésére. Ábrákból, grafikonokból, adatsorokból következtetéseket tudnak levonni. Megismerkednek a magyar gazdaság jelen sajátosságainak, problémáinak történeti előzményeivel.				
K: az előadások látogatása				
ÉM: írásbeli vizsga				
TS: tanulószoba, kötelező és ajánlott irodalom				
KI: Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete. 1700-2000. Dialóg-Campus, Bp-Pécs, 2002. Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I-II. Budapest-Pécs, 1998., 2001. Dialóg-Campus Kiadó				
AI: Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, 1995. Kaposi Zoltán: A gazdasági folyamatok és a közgazdasági gondolkodás kapcsolata a 18. században. Pécs, 1996. JPTE Kiadó Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól az 1950-es évekig. (Szerk: Honvári János) Budapest, 1995. AULA Kiadó Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. Budapest, 1998. Osiris Kiadó Kövér György: Iparosodás agrárországban. Budapest, 1982. Gondolat Diederiks, H. A., Lindblad, J. Th., Noordam, D. J. Nyugat-európai gazdaság-és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Osiris Kiadó				

GAZB 1201	N: EU-ismeretek				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: kollokvium				
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Általános és naprakész ismeretek nyújtása az Európai Unióról. Kialakulásának, fejlődésének történeti vázlat. Gazdasági kérdések elemzése. A közösségi rendszerek működésének bemutatása. A gazdasági működés főbb területei: költségvetés, strukturális és regionális politika, közösségi intézmények, agrárpolitika. A 2004-ben csatlakozott országok gazdasági helyzetének vizsgálata. Az elmaradott országok gazdasági perspektívái.					
TP: Az európai közösségi gondolkodás létrejötte, a folyamat szakaszai. Az Európai Gazdasági Közösség létrehozása, fejlődésének főbb állomásai. Az EU közösségi intézményrendszere. A világgazdaság fejlődése és az EU kapcsolata. Az agrárpolitika hosszú távú változásai. A strukturális és regionális politika kialakulása az EU-ban. A költségvetés szerkezete, változásainak főbb szakaszai. Kül- és belkereskedelem és vámpolitika. Az egységes piac és a négy alapszabadság működése. A Gazdasági és Monetáris Unió kialakulásának folyamata. Foglalkoztatás és szociálpolitika az Európai Unióban. A fejletlen országok csatlakozásának hatásai történelmi példákon keresztül. Felzárkózási politikák és az EU-támogatáspolitikák. A három pilléren nyugvó Európai Unió politikai modellje. A magyar gazdaság az Európai Unió rendszerében.					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, 2002. (5. átdolgozott kiadás)					
AI: Bernek Á. – Kondorosi F. – Nemerkenyi A. – Szabó P.: Az Európai Unió. Cartographia Kft., Budapest, 2004. Palánkai T.: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest, 2001.					

GAZB 1601	N: Gazdasági jog				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Kiss György	EA: Kiss György				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Jogi alapismeretek szerzése, különös tekintettel a gazdasági élet jogi rendjére					
TP: Alkotmánytani alapfogalmak; Államszervezet alapjai; Üzleti jog jogtani alapjai; Közigazgatási alapfogalmak; Üzleti jog alanyai; Egyéni vállalkozás szabályai; Szövetkezetek Gazdasági társaságok I.; Gazdasági társaságok II.; Nonprofit szervezetek; Céjog alapkérdései; Csődjog; Gazdasági büntetőjog;					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
KI: Halmai Gábor – Szalay László: Az üzleti jog alapjai I.					
AI: Gazdasági jogi ismeretek. Szerk. Prugberger Tamás - Károlyi Géza. 1. [köt.] Gazdasági közjog. 2. [köt.] Gazdasági magánjog. [Közzéteszi a] Kossuth Lajos Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi és üzleti képzés. 2. [köt.] 2. kiad. Utánny. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2000. [8], 456, [14], 358 p. Bibliogr. 1. köt. 439-456., 2. köt. 335-358. Lemák Ella: Gazdasági jog.[Tankönyv.]3.kiad.Bp.Nemzeti Tankönyvk. 2001. 213, [6] Bibliogr. 215. Károlyi Géza, Prugberger Tamás: Gazdasági magánjog. [Egyetemi jegyzet. Közzéteszi a] Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi kar, Gazdasági jogi tanszék. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2004. 165, VII p. Szalay László: Gazdasági jog. Bp. Rejtjel K. 2001. 199 p. /Publicationes Jaurinensis 3./					

GAZB 1701	N: Számvitel I.				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Beke Jenő	EA: dr Braunné Fülöp Katalin				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalomkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.					
TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése Zárási feladatok.					
K: Az előadásokon való részvétel					
KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Könyvvitel tan, oktatási segédanyag, 2004. Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000					
AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO) Korom- Miklósné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT) Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)					

GAZB 1702	N: Számvitel I.				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Beke Jenő	EA: dr Braunné Fülöp Katalin				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalmkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.					
TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése; Zárási feladatok					
K: A szemináriumokon prezentációk, referátumok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Könyvviteltan, oktatási segédanyag, 2004. Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000.					
AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO) Korom- Miklósné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT) Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)					

GAZB 2001	N: Emberi erőforrás menedzsment				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Farkas Ferenc	EA: Farkas Ferenc				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A kurzus tartalmában és stílusában bevezetésül szolgál a menedzsment speciális, a szervezeti teljesítményt befolyásoló kulcsterületének megértéséhez. Alapismereteket nyújt a hallgatóknak a főbb koncepciókról, elvekről, tevékenységekről és módszerekről. Megalapozza a munkavállalói és munkáltatói elvárások, a szervezeti viszonyok megismerését, a szerepek azonosítását, a megoldások szituatív és folytonosan változó jellegének felismerését.					
TP: Az EEM modellje. Célok, befolyásoló tényezők, alapfunkciók. Az EEM résztvevői és szerepkörei. EEM stratégia, tervezés. Munkakör- és kompetencia-elemzés: munkakör-tervezés. Személyzetbiztosítás; toborzás, kiválasztás, leépítés. A kompenzációs csomag és elemei. Munkakör-értékelés, bérezési formák. Teljesítményértékelés. Képzés-fejlesztés. Tradicionális és flexibilis foglalkoztatási formák, munkaidő-rendszerek. Kompetencia-alapú EEM. Új koncepciók és megoldások az EEM-ben.					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Karoliny M.-né-Farkas F.-Poór J.-László Gy. (szerk): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv kijelölt fejezetei. KJK-KERSZÖV. Bp. 2003.					
AI: Donald H. Weiss: Hogyan ösztönözzük beosztottainkat? (Menedzserek kiskönyvtára) Park Kiadó, 1990. Budapest Vállalati humánpolitika. Összeállította: Dr. Gazdag Miklós, Budapest, 1991. Szelektor Vezetőközvetítő és Tanácsadó Iroda Kft.					

GAZB 2401	N: Adótan				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Herich György	EA: dr. Bíró Zoltán				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Az államháztartástani, ezen belül elsősorban a tágran értelmezett adótani ismeretek elsajátítása. A tananyag felkészíti a hallgatót egy adott gazdasági esemény lehetséges adó, társadalombiztosítás, illeték, vám, jövedék következményeinek felismerésére, ezek komplex kezelésére, mind az adóalany, mind az irányító, ellenőrző szerv aspektusából. A tárgy része az adótanácsadó, a mérlegképes könyvelő, könyvvizsgáló képzés követelményeinek.					
TP: Államháztartástan alapjai. Költségvetési politika, adópolitika. Az adótan alapjai, az adójog rendszere. Az adóigazgatás rendje. A fogyasztási adók. Az általános forgalmi adó. Jövedéki szabályozás. A személyi jövedelemadó. EVA. A társasági és osztalékadó. Helyi adók rendszere. Ökoadórendszer. Vagyonadók. Egyéb adók. Illetékek rendszere. A társadalombiztosítás rendszere. A vámrendszer.					
K: Az előadások anyagainak, a kötelező tananyagok, az ajánlott szakirodalmak elsajátítása, a helyszíni szakmai foglalkozásokon való aktív részvétel.					
ÉM: Évközben kettő darab írásbeli dolgozat, melyből egy kiváltható valamilyen adózással kapcsolatos téma elemző feldolgozásával évközi házi dolgozat formájában, mely lehetőségekről a hallgatók az első előadáson részletes eligazítást és tájékoztatást kapnak. Az írásbeli vizsgák (zárthelyik, házi dolgozat) értékelése, megajánlott jegy vagy félév végén szóbeli vizsga (kollokvium).					
TS: Adózás Nagy Kézikönyve, Komplex Kiadó Kft. Budapest, szerző: Dr. Szakács Imre APEH Világa évenkénti aktuális kiadványai; APEH Bulletin évenkénti aktuális kiadványai Az Adóvilág kiadványaiban megjelent szakmai cikkek (a fenti anyagok az APEH Tolna Megyei Igazgatóság, Bezerédj u. 33. szám alatti irodaházának oktató és könyvtártermében tanulmányozhatók) A tematikában szereplő jogszabályok, melyek a CD jogtárban elérhetőek.					
KI: Dr. Herich György: Adótan I. PENTA UNIÓ, 2004., pp. 350 Dr. Herich György: Teszt és Példatár, PENTA UNIÓ 2004., pp. 380 Jogszabálygyűjtemény (CD jogtár)					
AI: Ilonka Mária: Az adózás története az őskortól napjainkig, Nemzeti Tankönyvkiadó Rt. 2004 Adóvilág az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal szaklapjából az adótörvények változásaival foglalkozó 2006 évi X. évfolyam 01-02. száma APEH 2005-2006 évi eredményeivel foglalkozó X. évfolyam 03. száma.					

GAZB 2901	N: Pénzügyi elemzés				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF:	EA:				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					

GAZB 3001	N: Számvitel II.				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZB 1701			É: kollokvium		
TF: dr. Beke Jenő			EA: Dr. Braunné Fülöp Katalin		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a mérleg főcsoportokból és csoportokból nyerhető információk könyvelésével elemzésével. A könyvelés adatainak döntéshozatalhoz történő felhasználása mind a menedzsment, mind a külső felhasználók, mind az APEK (pénzintézet, befektetni szándékozók, stb.) szempontjából szükségesek.					
TP: Immateriális javak és tárgyi eszközök; beruházás fogalma; vásárlás; értékesítés; apportként kapott, apportba adott; értékcsökkenés könyvelése; Pénzügyi befektetésekkel kapcsolatos elszámolások (részvény, kötvény, váltó, saját kötvény, adott kölcsönök, lekötött bankbetét); Vásárlás, Értékesítés; Kölcsön nyújtása, törlesztés, bankbetét lekötés, feloldás; Kamatelszámolás; Jövedelemelszámolás; Jövedelem és a kereset fogalma, összetevői; A jövedelem-elszámolás folyamata; Vásárolt készletek; Készlet-nyilvántartási formák (4 módszer); Vásárlás; Visszaküldés; Engedmény; Felhasználás; Saját termelésű készletekkel kapcsolatos számviteli elszámolások. Költségelszámolás jelentősége, összköltséges eljárás és forgalmi költséges eljárás. Az üzem (üzleti) eredmény összeállítása.					
K:					
ÉM: írásbeli					
TS:					
KI: 2004. január 1-jétől hatályos állapota a Számvitelről szóló 2000. évi C. számú törvénynek Beke-Budai-Fehér-Papp-Szücs: Pénzügyi Számvitel I. (újabb kiadás, megjelenés alatt) Szücs-Takács: Számviteli példatár I., Pécs, 2003. Az előadások anyaga Az előadáson az oktató által kiadott anyag					
AI:					

GAZB 3002	N: Számvitel II.				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 1701			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Beke Jenő			EA: Dr. Braunné Fülöp Katalin		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a mérleg főcsoportokból és csoportokból nyerhető információk könyvelésével, elemzésével. A könyvelés adatainak döntéshozatalhoz történő felhasználása mind a menedzsment, mind a külső felhasználók, mind az APEK (pénzügyintézet, befektetni szándékozók, stb.) szempontjából szükségesek.					
TP:					
K:					
ÉM: Prezentáció készítése					
TS:					
KI:					
AI:					

GAZB 3101	N: Pénzügytan				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 4
EF:	É: kollokvium				
TF: ifj. Zeller Gyula	EA: dr. Melles Hagos Tewolde				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus célja az, hogy betekintést nyújtson a gazdaság pénzügyi folyamatainak elméletébe és gyakorlatába és ennek során a minden közgazdász számára nélkülözhetetlen ismeretek körét ölelje fel. Ennek során öt jól elkülöníthető területet érint. A tananyag első része a pénz- és monetáris politika alapvető folyamataira koncentrálnak, a második nagy témakör a pénzügyi közvetítőrendszer szerepének bemutatását és az értékpapírok illetve piacaik jellemzését öleli fel. Ezt a 2. félévben követi a különböző bankok funkcióját, a hazai bankrendszer felépítését és működését elemző blokk. A negyedik összefüggő rész a nemzetközi pénzügyek elméleti és gyakorlati összefüggéseit valamint intézményeit elemzi. Az ötödik rész az államháztartás pénzügyeibe enged betekintést.</p>					
<p>TP: A megtakarítások áramlása a gazdaságban, a pénzügyi közvetítőrendszer, a magántőkepiac, a közvetítő tőkepiac és tipikus intézményei. A befektetési döntések jelentősége és folyamata, felkészülés a befektetésre, a befektetési tevékenység szakaszai, a hozam mérésének alapvető kérdései, a kockázat fogalmának alapvető jellemzői, a kockázat fogalma és mérése, a kockázatok jellemző típusai, a befektetésekkel kapcsolatos néhány alapigazság. Az értékpapírok fogalma és csoportosítása az értékpapírok közgazdasági és jogi fogalma az értékpapírok csoportosítása (jog, átruházás, a megjelenés formája, futamidő, hozam, a kibocsátó. A váltó, a csekk, a letéti jegy és a jelzáloglevél, a kötvény, a kötvények árfolyama. Az állampapírok, a magyar államkötvények, diszkont kincstárjegyek jellemzői, a kamatozó kincstárjegy, a kincstári takarékjegyek. Az állampapírok elsődleges és másodlagos piaca. A befektetési alapok működésének alapelvei és hazai szabályai, a befektetési jegy. A közraktárak és a közraktári jegy. A részvénytársaság fogalma, a részvény tulajdonságai, a részvényes jogai, a részvények árfolyama. Az értékpapírok piacai, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai (tájékoztató, nyilvános ajánlattétel és a jegyzés, zártkörű a forgalomba hozatal). A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, Az értékpapírok piacai, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai. A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, A Budapesti Értéktőzsde működésének története, jellemzői. A magyar bankrendszer kialakulása, a hitelintézetek típusai. A hitelintézetekre vonatkozó hazai szabályozás, a hitelintézetek felügyelete. A bankok klasszikus aktív és passzív műveletei. A hitelezés folyamata, a hitelkockázat kezelésének alapvető kérdései, a hitelezés szervezeti rendszere, a hiteldöntések sajátosságai, a nem vagy rosszul teljesítő adósokkal kapcsolatos banki magtartás, a biztosítékok és fedezetek érvényesítése. A takarékszövetkezeti szektor jellemzése, a jelzálog-hitelintézetek működése, a lakástakarék-pénztárak működése.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Az előadásokon elhangzottak teljes egészében A hálózaton lévő PPT diák tartalma ZellerGyula: A pénzügyek alapjai PTE FEEFI, Pécs, 2003. A félév során megadott cikkek és internetről elérhető információk Tőzsdei jelentések és elemzések</p>					
AI: Lőrincné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek, Aula, 1999.					

GAZB 3102	N: Pénzügytan				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:			É: gyakorlati jegy		
TF: ifj. Zeller Gyula			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: ld. GAZB 0802					
TP: ld. GAZB 0802					
K:					
ÉM:					
TS:					
KI: ld. GAZB 0802					
AI: ld. GAZB 0802					

GAZB 3201	N: Infokommunikáció				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:			É: gyakorlati jegy		
TF:			EA:		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A tárgy célja a társadalmi, technikai környezet sajátosságaiból kiindulva a korszerű, elsősorban számítógépes információkezelés és kommunikáció gyakorlatával megismertetni a hallgatóságot.					
TP: A digitális megosztottság, a digitális esélyegyenlőség, a közösségi informatika, a társadalmi tőke problémakörökből kiindulva megmutatni a hallgatóknak a webes interaktivitás gyakorlati vonatkozásait, a digitális írástudáshoz nélkülözhetetlen készségek megszerzésének lehetőségeit, az önkifejezés, a megjelenés internetes formáinak megvalósítását, valamint az internetes kapcsolat megteremtésének, fenntartásának kiemelt fontosságú eszközeit. A kurzus összefoglalja és rendszerezi azokat az ismereteket, amelyek alapvető fontosságúak az információs társadalom különböző területein (pl gazdaság) tevékenykedő szakemberek számára annak érdekében, hogy a legkorszerűbb, a leghatékonyabb eszközök igénybevételével végezhessék munkájukat.					
K:					
ÉM: a félév során megírt zárthelyi dolgozatok alapján					
TS:					
KI:					
AI:					

GKÖ 0301	N: PC a menedzseri munkában				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Borgulya István	EA: Ósze József				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A hallgatók ezen a kurzuson a Microsoft Office szoftverek révén betekintést nyernek az alapvető adatkezelési lehetőségekbe. Az MS Excel, az MS Access alapvető adatkezelési módszerei mellett az Office alkalmazások közti együttműködési, valamint Internet elérési lehetőségeket is megismerik.					
TP: A számítógépes hálózat használata, operációs rendszerek, levelezés. A Microsoft Outlook legfontosabb szolgáltatásai, használatba vétele. E-mail küldése, fogadása, csatolások, tömörítés. Az ETR. Az MS Office programjai. Együttműködés az MS Office alkalmazások között. Az MS Office programok és az Internet. A táblázatkezelés alapelemei az MS Excelben. Táblázatok megjelenítése, formázása, diagramkészítés. Függvények használata. Az adatbázis-kezelés alapjai az MS Excelben. Kimutatások készítése. A SOLVER használata. Adatmodellezés a gyakorlatban. Esettanulmányok adatbázis kialakítására. Megvalósított adatbázisok vizsgálata, használata.					
K: A tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 Zh megírása a félév során					
ÉM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Lévyiné Lakner Mária: Excel táblázatkezelő a gyakorlatban (Gazdasági informatika)					
AI: Kovalcsikné Pintér Orsolya: Az Excel függvényei A-tól Z-ig, Computerbooks, Bp., 2000. Dr Kovácsné Cohner J.-Ozsváth M.-G. Nagy J.:OFFICE XP, Computerbooks, Bp., 2003. Kovalcsik Géza: Excel 2000, Computerbooks, Bp., 2000.					

GKÖ 0701	N: Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: INFB 0501	É: gyakorlati jegy				
TF: Ósze József	EA: Ósze József				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A tárgy a vállalati adatfeldolgozás leggyakoribb eljárásaiból kiindulva a korszerű adatbázis-kezelés gyakorlatával megismertetni a hallgatót. Összefoglalja és rendszerezi azokat az ismereteket, amelyek az adatbázisok hatékony használatához szükségesek.					
TP: Az MS ACCESS alapfogalmai. Adatmodell létrehozása MS ACCESS-ben. Adatbázis feltöltése (kapcsolat más alkalmazásokkal). Egyszerű választó lekérdezések készítése Összetett lekérdezések. Kifejezés-szerkesztő. Űrlapok tervezése és használata. Űrlapok tervezése és használata (Segédűrlap használata). Jelentések készítése. Az SQL alapelemei. Az SQL az MS ACCESS-ben.					
K: a tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 zh megírása a félév során					
ÉM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Czenky Márta: Adatmodellezés*SQL és ACCESS alkalmazás, Computerbooks, Bp., 2001					
AI: Kovács László: Adatbázisok tervezésének és kezelésének módszertana, Computerbooks, Bp., 2004. Dr.Kovácsné Cohner Judit - Dr.Kovács Tivadar - Ozsváth Miklós: Adatkezelés az MS Access 2000 alkalmazásával, Computerbooks, 2003 Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999. Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983.					

GKÖ 1001	N: Operációkutatás				
T: előadás	MF: 3.	F: 2	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZB 0101; GAB 0201			É: kollokvium		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: Az üzleti döntések megalapozásához felhasználható legfontosabb optimumszámítási modellek és azok kapcsolatának bemutatása. A megoldási módszerek matematikai alapjainak és az azokra épülő algoritmusok megismertetése. A tárgy sikeres lezárása után a hallgatóknak el kell tudni készíteni egyszerű gyakorlati problémák helyes és hatékonyan megoldható modelljét, továbbá a megoldás alapján képesnek kell lenni döntési javaslat megfogalmazására.</p>					
<p>TP: Az operációkutatás tárgya és módszerei. Egy termelési probléma matematikai programozási modelljei. Lineáris programozási (LP) feladatok grafikus megoldása. A bázismegoldás fogalma. A megengedett és az optimális megoldások halmazának jellemzésére. LP feladatok megoldása primál szimplex módszerrel. A szimplex módszer geometriai háttere. A dualitás fogalma és dualitási tételek. Árnyékárak és redukált költségek. A lineáris programozás alkalmazásai. Leszabási, keverési, munkaerőütemezési, gépterhelési probléma. Többcélűfüggvényes LP modellek. Az efficiens (Pareto optimális) megoldás fogalma és grafikus meghatározása. Az átváltási görbe meghatározása parametrikus programozással. Optimalizálás hálózatokon.. A minimális élsúlyú feszítőfa probléma megoldása mohó algoritmussal. A minimális költségű hálózati folyam probléma és speciális eseteinek (szállítási feladat, többperiódusú termelésstervezési és legrövidebb út probléma) LP modelljei és tulajdonságai. Egészértékű programozási feladatok grafikus megoldása. Modellvezés egészértékű változókkal. A hozzárendelési és a körutazási probléma ILP modellje. ILP feladatok megoldása korlátozás és szétválasztás módszerével. A legjobb korlát és a LIFO stratégia. Dinamikus programozás. A legrövidebb út és a többperiódusú készletezési probléma megoldása. Játékelmélet. Dominancia és a Nash egyensúly fogalma. Nevezetes stratégiai szituációk. Kevert egyensúly meghatározása lineáris programozással.</p>					
<p>K: A legfontosabb fogalmak: bázismegoldás, dualitás, efficiens megoldás, feszítőfa, Bellman-féle optimalitási elv, Nash egyensúly. Eljárások: szimplex módszer, korlátozás és szétválasztás módszere, dinamikus programozás. Modellalkotás szöveges probléma alapján és a számítógépes megoldás elemzése.</p>					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Danyi Pál - Varró Zoltán: Operációkutatás, Lineáris programozás, Pécs, 2001. 298 Danyi Pál - Varró Zoltán: Operációkutatás, Pécs, 2000. 350					
AI: Wayne L. Winston: Operációkutatás: modellek és módszerek.					

GKÖ 1701	N: Bevezetés a stratégiai menedzsmentbe				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Barakonyi Károly	EA: Pajrok Andor				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A stratégiai menedzsment ismeretek a „törzskar”, a magasabb vezetői szint igényei szerint szintetizált ismeretek. A vállalat egészének stratégiai szemléletű irányításával foglalkozik.					
TP: Világossá tegye a rész és az egész, rendszer és alrendszer kapcsolatát, feladatukat, módszereiket A környezetelemzéshez, a pozicionáláshoz, a döntéshez, és részletes kidolgozásához, valamint a stratégiák megvalósításához és ellenőrzéséhez szükséges ismeretek.					
K:					
ÉM:					
TS:					
KI: KI: Barakonyi Károly: Stratégiai tervezés					
AI: Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról (kézikönyv) Dr Papp Ottó: Projektmenedzsment a gyakorlatban Zoltán Péter: Vállalkozási stratégia készítése Varsányi Judit: Sokszínűség a cégstratégiában Figyelő folyóirat aktuális cikkei					

GKV 0301	N: Gazdaságstatisztika				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
Stat. I., II.	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Hermann Sándor	EA: Pajrok Andor				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A tárgy a statisztikai modellezés alapfogalmaival, legegyszerűbb módszereivel ismerteti meg a hallgatókat. A regresszió-analízis tartalmazza a két- és többváltozós lineáris, illetve a gazdasági, társadalmi jelenségek vizsgálata körében leggyakrabban alkalmazott nemlineáris regressziós modellek ismertetését. Az idősorok elemzése során, az egyszerű módszerektől kezdve, a trendelemzés és a szezonális-vizsgálat klasszikus módszereinek tárgyalása után, a hallgatók betekintést nyernek a sztochasztikus idősori modellezés elméletébe és módszertanába.					
TP: A regressziós modellépítés menete; A klasszikus lineáris regressziós modell; A klasszikus legkisebb négyzetek módszere; Nemlineáris (hatványkitevős, féllogaritmikus, reciprok és polinomiális) regresszió; A többváltozós lineáris regressziós modell; A regressziós modell feltételrendszere; Multikollinearitás; Autokorreláció, heteroszkedaszticitás; Az idősorelemzés egyszerű eszközei; Analitikus trendszámítás; A szezonális elemzése; Idősori előrejelzések; A sztochasztikus idősorelemzés alapjai.					
K: Modellépítés menete (specifikáció, paraméterbecslés, hipotézisellenőrzés, verifikáció). A legkisebb négyzetek módszere és kiterjesztett változatai. Skáláhatóság, elaszticitás, determinációs együttható. Stacionaritás, linearitás, ARMA és ARIMA folyamatok.					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika II. (7. és 8. fejezet) 68-340. old. Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztikai példatár (6. és 7. fejezet) 140-203. old.					
AI:					

GKV 0501	N: Operációkutatás				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 0101; GAZB 0201			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: ld. OP.kut.1.					
TP: ld. OP.kut.1.					
K: ld. OP.kut.1.					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: ld. OP.kut.1.					
AI: ld. OP.kut.1.					

GVF 1501	N: Üzleti tervezés				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:			É: kollokvium		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A kurzus alapvető célja, hogy a hallgatók megismerkedhessenek az üzleti tervezés technikájával a gyakorlatban. A meglévő vállalkozások és piacorientált szervezetek üzleti tervezését gyakorlati szakember segítségével ismerik meg.					
TP: Piackutatás és elemzés. A vállalkozás célkitűzései és a stratégiai megvalósítása. A vállalkozás belső feltételeinek elemzése. Marketing terv. Szervezeti terv. Munkaerő terv. Működési terv. Kockázat elemzés. Az üzleti terv részeinek probléma feltárása. Hitel terv. Pénzügyi terv.					
K:					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Varsányi Judit: Üzleti stratégia – üzleti tervezés. Nemzeti Tankönyvkiadó (Budapest, 1996) Előadások anyaga					
AI:					

IFJ 0501	N: Munkaerőpiaci ismeretek				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. László Gyula	EA: Pajrok Andor				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A munkaerőpiac önmagában is sajátos világ, amelyben egyszerre jelennek meg – és gyakran ütköznek – a társadalmi és a gazdasági szempontok, a munkavállalói, munkaadói és kormányzati érdekek. A munkaerőpiac ezért más, mint a többi termelési tényező piaca, és ezért alakultak ki a munkaerőpiac sajátos szabályozó rendszerei: egyrészt a foglalkoztatás- és jövedelempolitika, másrészt a munkaerőpiaci szereplők ezt kiegészítő érdekegyeztetése, a munkaügyi kapcsolatok rendszere. Ez a tárgy egy sajátos, elsősorban ember- (munkavállaló-) központú szemléletmóddal kívánja megismertetni (felvértezni) a hallgatókat, amikor ezeket a bennünket közvetlen is érintő munkaerőpiaci mechanizmusokat, a „szociális” dimenziót, azok modelljeit, európai és hazai gyakorlatát mutatja be.</p>					
<p>TP: A munkaerőpiac jelentősége és sajátos vonásai. A munkaerőpiac társadalmi és gazdasági hatásai. A "nem tőkés" munkaerőpiac. A „szociális Európa”. A szociális dimenzió megjelenése, fejlődése és mai tartalma az Európai Unióban. Munkaerőpiaci helyzetkép. A foglalkoztatás és munkanélküliség alakulása Európában. A foglalkoztatás és munkanélküliség hazai jellemzői. A lehetséges válaszok. Foglalkoztatáspolitikai koncepciók. A foglalkoztatáspolitikai lehetséges kitérés pontjai. A foglalkoztatás- és szociálpolitika Európában. Az EU foglalkoztatási stratégiája és irányvonalai. A Szociális Charta. A Szociálpolitikai Agenda. A magyar foglalkoztatáspolitikai jellemzői. A foglalkoztatáspolitikai céljai, a foglalkoztatási törvény és a foglalkoztatási stratégia. A munkaerőpiaci szervezetek és a foglalkoztatáspolitikai eszközök finanszírozása. A foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközei. A jövedelempolitika céljai, kormányzati és piaci eszközei. A jövedelmek funkciói és belső ellentmondásai. A kormányzat jövedelempolitikai eszközeinek alaptípusai. A besorolási és tarifarendszer. A munkaügyi kapcsolatok rendszere. A munkaügyi kapcsolatok alapelvei, szintjei és típusai. A munkaügyi kapcsolatok szereplői. Munkavállalói érdekképviseletek: szakszervezetek. Munkaadói érdekképviseletek: kamarák, szövetségek. A makro munkaügyi kapcsolatok európai modelljei. A munkaügyi kapcsolatok elméleti modelljei. A munkaügyi kapcsolatok európai fejlődése, a makro korporatizmus piacgazdasági modelljei, néhány kiemelt európai ország gyakorlata. A makro korporatizmus hazai jellemzői. A munkaügyi kapcsolatok hazai története. Az érdekegyeztetés makro szervezetei, ezek jellemzői, működése.</p>					
K: Prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: László Gyula: A „szociális Európa” és a magyar munkaerőpiac I-III., pp. 300. PTE KTK Pécs, 2002, valamint külön megadott aktuális irodalom, internetes források.					
AI: Rozgonyi Tamás: Fejezetek a humán erőforrás menedzsment témaköreiből, Budapesti Gazdasági Főiskola, 2002					

INF 1501	N: Gazdasági programcsomagok				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF:	EA:				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					

INFB 0501	N: Informatika				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Borgulya István	EA: Ósze József				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus a kötelező tárgyak rendszerének részeként bevezető ismereteket nyújt a vállalati informatika-alkalmazások infrastruktúrájának megismeréséhez, a jellegzetes alkalmazási területek megértéséhez. A gyakorlat orientált előadások során a hallgatók megismerik a hardver, szoftver alapfogalmait. A programozási, adat és adatbázis kezelési ismeretek mellett számos alkalmazási lehetőséget ismernek meg. Az előadások szoftver bemutatók és mintafeladatok kidolgozásával teszik szemléletessé a témaköröket.</p>					
<p>TP: Informatika, társadalom, fejlődés. A számítógép hardver struktúra. Számítógép hálózat alapfogalmak. Operációs rendszerek. Windows, Novell Netware alkalmazási lehetőségek. Szoftverek, programozás. Algoritmusok, programnyelvek, Visual Basic mintafeladat. Adatkezelés. Hagyományos állománykezelés, adatbázis koncepció. Adatmodellezés. Modellezési technikák, mintapéldák. Adatbázis-kezelés I. A relációs modell. Access táblakezelés. Adatbázis-kezelés II. Lekérdezések, riportok. Access mintapéldák. Az SQL nyelv. Az Access SQL, mintapéldák. Szoftver fejlesztés, standard szoftverek. Fejlesztési módszerek, irodai szoftverek, MATLAB, stb. Információs rendszerek, döntéstámogatás, mesterséges intelligencia. Számítógép-hálózat alkalmazások, Internet lehetőségek, adatbázisok, könyvtári gyűjtemények. Informatika és társadalom.</p>					
K: Előadásokon való részvétel					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Csala-Csetényi-Tarlós: Informatika alapjai. Computerbooks Budapest 2001. kijelölt részek Raffai Mária: A számítástechnika 40 éve (Springer, 1998), kijelölt részek.</p>					
<p>AI: Tanenbaum-Woodhul: Operációs rendszerek Panem Kft, Bp., 1999 Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, Szekszárd, 2000 Stahlknecht P.: Arbeitsbuch Wirtschaftsinformatik, Springer, Berlin, 1996. Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999. Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983. Heteyi József: Vállalatirányítási információs rendszerek Magyarországon 1, 2, Computerbooks, Bp., 1999, 2000</p>					

KOM 2501	N: Gyakorlati kommunikáció				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 4
EF:				É: kollokvium	
TF: Dr. Borgulya Istvánné				EA: Boronkai Dóra	
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus az üzleti életben, a gazdálkodó szervezetekben folyó, a vezető napi gyakorlatához tartozó kommunikáció megalapozását szolgálja. Gyakorlati megközelítésben ismerteti meg a szóban és az írásban zajló kommunikáció különböző műfajaival, a kommunikáció hatékonyságának meghatározóival és a zavarok leküzdésnek útjaival. Fejleszti az írásos és szóbeli készségeket, elősegíti a kommunikáció hatékonyságának növelését. A kurzus során számos esettanulmányt dolgozunk fel és gyakorlati felkészítést adunk írásos szakmai anyagok, tanulmányok, szakdolgozat készítéséhez és szakmai prezentáláshoz.</p>					
<p>TP: A kommunikáció megközelítései, modellek. A kommunikáció formái, funkciói, szintjei. A személyközi kommunikáció. A szervezeti kommunikáció. A társadalmi és tömegkommunikáció. A kultúra, a társadalom és a kommunikáció. Kommunikáció kultúrák találkozásában. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: önéletrajz, pályázat, hivatalos és kereskedelmi levél. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: meghívó, előterjesztés, beszámoló, jegyzőkönyv. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: tárgyalás, értekezlet, vita. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: nyilvános beszéd, prezentáció. A kommunikáció hatékonysága és zavarai. Az IT és az üzleti kommunikáció. Etikett, protokoll. Tanulás és kutatás. A kutatás módszertana. Anyag- és információgyűjtés. A tudományos írásmű: az írásmű logikája, szerkezete, stílusa, formai követelményei. Tanulmány- és szakdolgozat-készítés.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel, szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Borgulya - Somogyvári (2004): Üzleti kommunikáció. Pécs 180 old Szabó (2001): Kommunikáció felsőfokon. Budapest 405 old. Borgulya (1996): Üzleti kommunikáció kultúrák találkozásában. Pécs 237 old.</p>					
AI:					

KOM 3501	N: Protokoll és viselkedéskultúra				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Borgulya Istvánné	EA: Boronkai Dóra				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a PR alapfogalmaival (közönségkapcsolat, kölcsönös megértés, kedvező társadalmi képmás, közvélemény-formálás), a PR-szemlélet fejlődésével és hazai terjedésével, és azokkal a társadalmi kihívásokkal, melyekre válaszként jelent meg a PR.					
TP: A szemináriumi munka középpontban a PR-tevékenység megjelenési formái állnak, kiemelt területe a PR eszközrendszerének és módszerének megismerése: a személyes kommunikáció, a viselkedési normák (megjelenés, öltözködés, előzékenység, bemutatás, társalgás stb.) a metakommunikáció, az érveléstechnika, az írásos kommunikáció, a csoportkommunikációs módszerek, a figyelemfelkeltés lélektani és esztétikai eszközei. A tantárgy kitér a rendezvények, sajtótájékoztatók, fogadások szervezésének elméleti és gyakorlati kérdéseire, a forgatókönyv készítésének szabályaira és a hétköznapi protokoll kellékeire (névjegy, meghívó, telefon, e-mail, levelezés stb.) is. Tárgyalja a hétköznapi protokoll szituációit (díszebéd, borkóstolás, koktélparti, pohárköszöntő, részvénytulajánítás, kitüntetés-átadás, vadászat, vita stb.), a külföldi vendégek fogadásának gyakorlatát és a programkészítés, programszervezés technikáit. Érinti az illem, etikett, protokoll témakörének főbb időbeli változásait.					
K: A tárgy követelménye a fejlett kommunikációs és szervezési képességek gyakorlati alkalmazása a szakmai munka és a hétköznapi élet területén.					
EM: félévközi referátum és év végi zárthelyi dolgozat					
TS: Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.					
KI: Pelejtej Tibor: Public Relations. A kommunikáció szervezésének gyakorlati kézikönyve és kiegészítő szakismeretei. Bp. 1996. Görög Ibolya: Protokoll – az életem. Athenaeum, Bp. 1999. Kakoda Bernadette: A Public Relations elméletéről. Marketing és Menedzsment, 1996. 3. 44-50. Köves J. Julianna: Illik tudni. A kultúrált viselkedés szabályai. K.u.K. Könyvkiadó, Bp., 1997. Ottlik Károly: Protokoll: Viselkedéskultúra. Panoráma, Bp. 2004.					
AI: Barát Tamás: Public Relations, avagy hogyan szerezünk és tartjuk meg partnereink bizalmát? Medifen, Bp. 1994. Sándor Imre-Szeles Péter: Public Relations. „Az uralkodás titka”. Mercurius, Bp., 1990.					

VAL 0101	N: Vállalkozás – lélektan				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:				É: kollokvium	
TF: Dr. Gubán Pál				EA: Angler Kinga	
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A szakot elvégző hallgatók számára – leendő munkájuk jellegéből adódóan – szükség van olyan vállalkozás lélektani alapismeretekre, melyek segítik a társas kapcsolatok kiépítését, fenntartását, a munka hatékony megszervezését.					
TP: Elsősorban alkalmazott lélektani témák szerepelnek a programban, melyekkel a hallgatók majdani gyakorlati munkájuk során is találkozhatnak: munkalélektan, a bánásmód lélektana, konfliktuskezelés. Az alapismereteken túl legyen képes a hallgató a gyakorlati életben felmerülő problémák megoldására, kezelésére. A megszerzett ismeretek segítségével legyen képes a vállalkozás vezetőinek munkáját támogatni.					
K: évközi ZH					
ÉM: félév végi szóbeli vizsga					
TS:					
KI: Kristály Mátyás: Vállalkozás-lélektan Novorg Kiadó 1997.					
AI: Dr. Nagy Erika: Az emberi viselkedés és magatartás pszichológiája Pléh Csaba: A lélektan rövid története Michael Argyle: Munkahelyi szociál- pszichológia Dale Carnegie: Sikerkalauz J.P.Forgas: A társas érintkezés pszichológiája E.Berne: Emberi játszmák Adier: Emberismeret Popper Péter: Belső utak könyve Robert Serpell: Kultúra és viselkedés					

VAL 0401	N: Ügyvitelszervezés				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —				É: gyakorlati jegy	
TF:				EA:	
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					

VAL 0501	N: Vállalkozás-marketing				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr Töröcsik Mária	EA: Pajrok Andor				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: Az oktatási cél megismertetni a hallgatókat a forgalmazási csatornák szereplőivel, azok szerepével a forgalmazási folyamatban, a működésük sikerét meghatározó fontosabb környezeti feltételekkel; a forgalmazók céljaival és a célok elérését szolgáló eszközökkel. A kurzus foglalkozik a csatornatagok kiválasztásának, motiválásának és tevékenységük értékelésének kérdéseivel. A kurzus része a személyes eladás egyes formáinak tárgyalása is.					
TP: Alapfogalmak. A forgalmazási csatorna résztvevői. A forgalmazási csatorna működésének környezete. Viselkedés a forgalmazási rendszerben. Stratégiák a forgalmazási rendszerben. Marketingcsatornák kialakítása. A forgalmazási rendszer tagjainak kiválasztása. Vertikális marketingrendszerek. A csatorna tagjainak motiválása és teljesítményük értékelése. A 4P többi tagjai és a marketingcsatornák. Logisztika, fizikai folyamatok a forgalmazásban, SCM. Kereskedői funkciók és kereskedők a forgalmazási csatornában Kereskedői funkciók és kereskedők a forgalmazási csatornában. Az elektronikus kereskedelem. A személyes eladás, mint értékesítési csatorna.					
K:					
ÉM: Prezentáció készítése					
TS: tanulószoba					
KI: Demeter Krisztina, Gelei Andrea & Jenei István (2004), „A vállalati stratégia hatása az ellátási lánc menedzsmenteszközeire”, <i>Vezetéstudomány</i> , 35 4, 33-47. old. Gelei Andrea (2003), „Az ellátási lánc típusai és menedzsmentkérdései”, <i>Vezetéstudomány</i> , 34 7/8, Cikkek stb., folyamatosan a hálózaton					
AI: Burkink, Tim (2002), „Cooperative and voluntary wholesale groups: channel coordination and interfirm knowledge transfer”, <i>Supply Chain Management: An International Journal</i> , 7 2, pp.60-70 Carter, Jim & Norman Sheehan (2004), „From competition to cooperation: E-tailing’s integration with retailing”, <i>Business Horizons</i> , 47 2, pp.71-8 Merrilees, Bill and Dale Miller (2004), „Superstore interactivity: a new self-service paradigm of retail service?” <i>International Journal of Retail & Distribution Management</i> , 29 8, pp.379-89 Sundaram, R. Meenakshi and Sameer G. Mehta (2002), „A comparative study of three different SCM approaches”, <i>International Journal of Physical Distribution & Logistics Management</i> , 32 7, pp.532-55 Thompson, Keith E. and Yat Ling Chen (1998), „Retail store image: a means-end approach”, <i>Journal of Marketing Practice: Applied Marketing Science</i> , 4 6, pp.161-173					

VMIF 0101	N: Alapvető operációs rendszerek				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Borgulya István			EA: Ósze József		
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
C: A tárgy keretében megismerkedhetnek az operációs rendszerek legfontosabb feladataival, felépítésükkel, szolgáltatásaikkal, a hatékonyság és biztonságos működés érdekében alkalmazott fontosabb stratégiákkal, a fejlődés irányjaival. Az elvek konkrét meg-valósulásait valóságos operációs rendszerek segítségével mutatjuk be (Linux, Windows-család).					
TP: Alapok: Feldolgozási módok: Kötegelt, időosztásos és, valós idejű operációs rendszerek. Többprocesszoros- és elosztott rendszerek. Folyamatok, erőforrások. Az operációs rendszerek szerkezete, virtuális gép koncepció. A felhasználói felület. Programozói interfész (API). Karakteres és grafikus felhasználói felület. A parancsértelmező funkciói, programkezelés. Az ablakozó rendszerek működése, jellemzőik. Állományok. Állományok jellemzői, fájlnevek, közvetett hivatkozások. Egyszintű, kétszintű és hierarchikus katalógusok. A hozzáférési jogosultságok típusai, nyilvántartásuk. Az állományok fizikai el-helyezése folytonos, láncolási, illetve indexelési technikát alkalmazó fájlrendszerekben. Háttértárak. Háttértárolók felépítése és jellemzőik. Mágnesszalagok, mágneslemezek, optikai tárolók. Le-mezütemezés, címszámítás. Az adattárolás optimalizálása: Blokkméret, adattömörítés, meg-bízhatóság, hierarchikus tároló rendszerek (SAN, NAS). Lokalitási elven alapuló tároló hierarchia, a gyorsítótár (cache) szerepe. Erőforrás kezelés. Erőforrás foglalási gráf, holtpont, kiéheztetés. Erőforrás gazdálkodási stratégiák. Holtpont-kezelő stratégiák, megelőzés, kialakult holtpont felszámolása. Közös használt erőforrások kezelése. Folyamat- és processzorkezelés. Az operációs rendszer, mint folyamatok rendszere. Műveletek folyamatokkal. Folyamatok létrehozása, várakozási sorok, környezetváltás. A folyamatok állapotai. Folyamatok és szálak viszonya. Processzorütemezés, ütemezési stratégiák (FCFS, SJF, RR), prioritásos módszerek. Memóriakezelés. Valóságos tárkezelés: áthelyezhető címzés, tárcsere, particionálás, lapozás, szegmentálás. Virtuális tárkezelés: lapkiosztási elvek, lapcsere stratégiák. Tárvédelem: a logikai egységek (szegmensek), folyamatok és az operációs rendszer védelme. A párhuzamos programozás alapjai.					
K: Szemináriumokon való rendszeres részvétel					
ÉM: 2 zárthelyi dolgozat					
TS: tantárgyi tematika a tanulószobában					
KI: Knapp Gábor - Adamis Gusztáv: Operációs rendszerek, LSI, 2003. Ágoston György - Bartha Miklós: A WINDOWS mesés világa, LSI, 2004.					
AI: Bakos Tamás - Zsadányi Pál: Operációs rendszerek, LSI Oktató-központ (h.n.), Markó Imre: PC-k konfigurálása és installálása, LSI Oktatóközpont, (h.n.) 1999. Kóczy Annamária – Kondorosi Károly (szerk): Operációs rendszerek mérnöki megközelítésben, Panem, Budapest, 2000. A.S. Tanenbaum – A.S. Woodhull: Operációs rendszerek, Panem–Prentice-Hall, Budapest, 1999 Horváth Gábor: Bepillantás az operációs rendszerek világába, LSI Oktatóközpont, Budapest, 1999					

VMIF 0401	N: Hálózati ismeretek				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: INFB 0501	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Borgulya István	EA: Ósze József				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					
<p>C: A tárgy célja, hogy megismertesse a különböző szervezetek (pl gazdasági) által leggyakrabban alkalmazott hálózatos operációs rendszerek működését és kezelését. A tárgy elsajátítása során elsősorban a gyakorlati problémák megoldására kíván felkészíteni. A tárgy célja, hogy a hallgató megismerje a helyi hálózatok megvalósításával kapcsolatos elméleti modellek jellegzetességeit, gyakorlatot szerezzen a Microsoft Windows és a Novell Netware hálózatos operációs rendszerek kiszolgálói és ügyféloldali szolgáltatásainak kezelésében.</p>					
<p>TP: Helyi hálózatos operációs rendszerek. Windows XP Profesional (Általános jellemzés, hálózatos környezet, Active Directory, Munka szerver kliens szervezésű környezetben, A Windows XP mint munkaállomás a hálózaton. Könyvtár és fájlkezelés, Keresés, nyomtatás a hálózaton. Hálózatos környezet beállítása, naplózás), Kliens - szerver operációs rendszer, Novell Netware (Általános jellemzés, hálózatos környezet, Netware címtár szolgáltatása. Novell Client, A Netware állománykezelési technikája. Keresés, nyomtatás a hálózaton. Hálózat beállításai, naplózás.)Linux (Linux elméleti alapjai: Kernel, Démon stb. Parancssoros üzemmód: Bejelentkezés a hálózatba (login, password stb.) File-kezelés, lemezkezelés, memóriakezelés. Segédprogramok (felhasználó felvétel, jogok kiosztása, vi-editor stb.) Grafikus munkakörnyezet: KDE, GNOME, jellemzői, összehasonlítása, KDE beállításai, grafikus segédprogramok használata (Internet böngésző, File-kezelő, Tömörítő, RPM, Szövegszerkesztő stb.). Linux mint szerver: Felhasználók felvétele, jogosultság kiosztás, nyomtatóbeállítás, protokollok beállítása.</p>					
K: Szemináriumokon való rendszeres részvétel					
ÉM: 2 zárthelyi dolgozat					
TS: tantárgyi tematika a tanulószobában					
<p>KI: Englert Tamás: Netware 4 hálózatos operációs rendszer, LSI, Bp., 1997. Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, IGYTF, Szekszárd, 2000.</p>					
<p>AI: Ács Zsolt: LINUX operációs rendszer(váltás), Computerbooks, Bp., 2004. James Martin, Kathleen K. Chapman: Lokális hálózatok - Novotrade Kiadó Kft., 1992 Andrew S. Tanenbaum: Számítógép-hálózatok - Novotrade Kiadó Kft., 1992 Lengyel Veronika: Az Internet világa. Computerbooks Kft., Budapest, 1995. Fred Butzen és Christopher Hilton: Linux hálózatok Kiskapu kiadó, Bp., 1999</p>					

VMIF 0601	N: Prezentáció és grafika				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF:	EA:				
B: Informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakon kötelező.					

Vállalkozási szakügyintéző szak – mintatanterv- nappali tagozat

1. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0501	Statisztikai alapismeretek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZ 0701	Vállalkozás szervezése és vezetése	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika gyak. I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
VAL 0101	Vállalkozás – lélektan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
	Szabadon választható			C					
INYA 0101	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
INYN 0101	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Összesen:								29

2. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 0502	Statisztikai alapismeretek II	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZ 0503	Statisztika gyakorlat	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika gyakorlat II.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 1201	EU ismeretek	ea	30	A	k	2.	t		2
GAZB 1501	Vállalati (Üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t		3
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis- kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t		2
VAL 0201	Információmenedzsment	ea	30	A	k	2.	t		3
VAL 0401	Ügyvitelszervezés	szem	30	A	gyj	2.	t		2
	Szabadon választható			C					
INYA 0101	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
INYN 0101	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:								30

VÁLLALKOZÁSI SZAKÜGYINTÉZŐ SZAK

3. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZB 3301	Vállalkozások finanszírozása	ea	30	A	gyj	3.	ő		3
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 1701	Számvitel I.	ea	60	A	k	3.	ő		3
GAZB 1702	Számvitel gyakorlat	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 2901	Pénzügyi elemzés	ea	30	A	k	3.	ő		3
GKÖ 1001	Operációkutatás	ea	30	A	k	3.	ő		3
GKV 0501	Operációkutatás gyakorlat	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GVF 1501	Üzleti tervezés	ea	30	A	k	3.	ő		3
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
VAL 0301	Hitelügyletek	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
SZDV 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő		2
GYKVA0101	Szakmai gyakorlat	gyak	42 nap	B	krit	3.	ő		0
	Összesen:								30

4. félév									
kód	tantárgy	típus	óra	forma	ért.	min-ta	rit.	előfeltétel	kredit
GAZ 1001	Vállalkozások pénzügyei	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZ 1201	A kontrollig elmélete	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZ 1202	A kontrollig gyakorlata	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 3001	Számvitel II.	ea	60	A	k	4.	t	GAZB 1701	3
GAZB 3002	Számvitel II. gyakorlat.	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZB 1701	2
GAZB 3101	Pénzügytan	ea	30	A	k	4.	t		4
GAZB 3102	Pénzügytan	szem	30	A	gyj	4.	t		2
VAL 0501	Vállalkozás-marketing	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
SZDV 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t		7
	Összesen:								31

Vállalkozási szakügyintéző szak – modulok

Informatikai alapismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
INFB 0501	Informatika	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GKÖ 0301	PC a menedzseri munkában	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GKÖ 0701	Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel	szem	30	A	gyj	2.	t		2
									7

Matematikai és statisztikai ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
GAZB 0101	Gazdaságmatematika I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0102	Gazdaságmatematika gyak. I.	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZ 0501	Statisztikai alapismeretek I.	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 0201	Gazdaságmatematika II.	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 0202	Gazdaságmatematika gyakorlat II.	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZ 0502	Statisztikai alapismeretek II	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZ 0503	Statisztika gyakorlat	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GKÖ 1001	Operációkutatás	ea	30	A	k	3.	ő		3
GKV 0501	Operációkutatás gyakorlat	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
									23

Gazdasági ismeretek ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
GAZB 0501	Bevezetés a közgazdaságtanba	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
GAZB 1101	Gazdaságtörténet	ea	30	A	k	1.	ő	—	2
GAZ 0701	Vállalkozás szervezése és vezetése	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
GAZB 1601	Gazdasági jog	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 1501	Vállalati (Üzleti) gazdaságtan	ea	30	A	k	2.	t		3
GAZB 0701	Mikroökonómia	ea	30	A	k	2.	t	—	3
GAZB 0702	Mikroökonómia	szem	30	A	gyj	2.	t	—	2
GAZB 0901	Makroökonómia	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 0902	Makroökonómia	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
									23

VÁLLALKOZÁSI SZAKÜGYINTÉZŐ SZAK

Emberi erőforrások									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
KOM 2501	Gyakorlati kommunikáció	ea	30	A	k	1.	ő	—	4
KOM 3501	Protokoll és viselkedéskultúra	szem	30	A	gyj	1.	ő	—	2
IFJ 0501	Munkaerőpiaci ismeretek	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZB 2001	Emberi erőforrás menedzsment	ea	30	A	k	4.	t		3
									11

Pénzügyi ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
GAZB 3301	Vállalkozások finanszírozása	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 2901	Pénzügyi elemzés	ea	30	A	k	3.	ő		3
GAZB 3101	Pénzügytan	ea	30	A	k	4.	t		4
GAZB 3102	Pénzügytan	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZ 1001	Vállalkozások pénzügyei	ea	30	A	k	4.	t		3
									15

Számviteli ismeretek									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
GAZB 1701	Számvitel I.	ea	60	A	k	3.	ő		3
GAZB 1702	Számvitel gyakorlat	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
GAZ 1201	A kontrollig elmélete	ea	30	A	k	4.	t		3
GAZ 1202	A kontrollig gyakorlata	szem	30	A	gyj	4.	t		2
GAZB 3001	Számvitel II.	ea	60	A	k	4.	t	GAZB 1701	3
GAZB 3002	Számvitel II. gyakorlat.	szem	30	A	gyj	4.	t	GAZB 1701	2
									15

Specializációs modul									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
VAL 0101	Vállalkozás – lélektan	ea	30	A	k	1.	ő	—	3
VAL 0201	Információmenedzsment	ea	30	A	k	2.	t		3
VAL 0401	Ügyvitelszervezés	szem	30	A	gyj	2.	t		2
GAZB 1201	EU ismeretek	ea	30	A	k	2.	t		2
GVF 1501	Üzleti tervezés	ea	30	A	k	3.	ő		3
VAL 0301	Hitelügyletek	szem	30	A	gyj	3.	ő		2
VAL 0501	Vállalkozás-marketing	szem	30	A	gyj	4.	t		2
									17

Szakdolgozat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
SZDV 0101	Szakdolgozati szeminárium I.	szem	15	B	gyj	3.	ő		2
SZDV 0102	Szakdolgozati szeminárium II.	szem	15	B	gyj	4.	t		7
									9

Gyakorlat									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	Kredit
GYKVA0101	Szakmai gyakorlat	gyak	42 nap	B	krit	3.	ő		0

Idegen nyelv									
kód	tantárgy	típus	óra	for- ma	ért.	min- ta	rit.	előfeltétel	kredit
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	1.	ő	—	0
	Idegen nyelv, angol	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Idegen nyelv, német	szem	60	C	gyj	2.	t	—	0
	Összesen:		120						0

Vállalkozási szakügyintéző szak – tantárgyak

GAZ 0501	N: Statisztikai alapismeretek				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Herman Sándor	EA: Pajrok Andor				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A leíró statisztika eszközszerével bemutatni a teljeskörű felmérésekkel nyert, alapsokaság empirikus elemzésének lehetőségeit. A hallgatók megismerkednek a gyakorlati statisztika legfontosabb fogalmaival, érintőlegesen betekintést kapnak a főbb mintavételi módokról. A félév során számos példa segítségével, illetve megoldásával illusztráljuk a leggyakrabban alkalmazott statisztikai módszerek (csoportosítás és összehasonlítás) alkalmazhatóságát gazdasági jellegű adatbázisokon.					
TP: A statisztika tárgya, szerepe; adat, mutatószám, modell; Sorok, táblák, viszonyszámok; Asszociációs kapcsolat elemzése; Mennyiségi sorok elemzése: középértékek, szóródákszámítás, aszimmetria; Koncentráció-mérés; Varianciafelbontás, ANOVA; Korrelációelemzés; Standardizálás Indexszámítás; Idősorelemzés egyszerű módszerei (átlagok, viszonyszámok, ábrák); Analitikus trendszámítás, kisimító módszerek; Dekompozíciós idősorelemzés, szezonális-számítás; Mintavételi módok, mintavétel a gyakorlatban (pótlás, korrekció)					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok.					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (1-3, 8. fejezet)					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.					

GAZ 0502	N: Statisztika alapismeretek II.				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZ 0501			É: kollokvium		
TF: Dr. Rappai Gábor			EA: Dr. Herman Sándor		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Valószínűségelméleti hivatkozásokkal és a mintavételi eljárások ismertetésével alapozzuk meg a következtetési statisztika e tárgy keretében tanított három fejezetét, a becslélméletet és módszereket, a hipotézisellenőrzést, valamint a sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatát. A félév során bemutatjuk a legfontosabb regressziós modelleket (két- és többváltozós lineáris modellek, kétváltozós nemlineáris modellek, háromváltozós multiplikatív modell).					
TP: Valószínűségelméleti alapfogalmak. Véletlen változók, eloszlások. – Adatbázisok, adattranszformációk Excellel. A mintavételből származó véletlen hatás. Becslélméleti alapfogalmak. – Viszonyszámok képzése. A becslőfüggvény tulajdonságai. Becslési módszerek. – Leíró statisztikák, hisztogram. Becslés EV és rétegzett mintából. – Mintavétel, véletlenszám-generálás. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. A hipotézisvizsgálat döntési szituációi az elkövethető hibák. – Legfontosabb valószínűség-eloszlások, kritikus érték meghatározása. Az alapsokasági paraméterekre, vonatkozó hipotézisek tesztelése. Illeszkedésvizsgálat. A nemparametrikus próbák. Sztochasztikus kapcsolatok, az asszociációs kapcsolatok elemzése. Varianciaanalízis. A korrelációs kapcsolatok elemzése. Regressziószámítás alapfogalmai, a modellépítés menete, a legkisebb négyzetek módszere. Paraméterbecslés lineáris regressziós modellekben. Modelldiagnosztika, intervallum-becslések. Nemlineáris regresszió.					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok, házi beadandó dolgozat, esettanulmány					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (4-7. fejezet) Rappai: Üzleti statisztika Excellel.					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995					

GAZ 0503	N: Statisztika gyakorlat				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:				É: gyakorlati jegy	
TF: Dr. Rappai Gábor				EA: Pajrok Andor	
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Valószínűségelméleti hivatkozásokkal és a mintavételi eljárások ismertetésével alapozzuk meg a következtetési statisztika e tárgy keretében tanított három fejezetét, a becslélméletet és módszereket, a hipotézisellenőrzést, valamint a sztochasztikus kapcsolatok vizsgálatát. A félév során bemutatjuk a legfontosabb regressziós modelleket (két- és többváltozós lineáris modellek, kétváltozós nemlineáris modellek, háromváltozós multiplikatív modell).					
TP: Valószínűségelméleti alapfogalmak. Véletlen változók, eloszlások. – Adatbázisok, adattranszformációk Excellel. A mintavételből származó véletlen hatás. Becslélméleti alapfogalmak. – Viszonyszámok képzése. A becslőfüggvény tulajdonságai. Becslési módszerek. – Leíró statisztikák, hisztogram. Becslés EV és rétegzett mintából. – Mintavétel, véletlenszám-generálás. A hipotézisvizsgálat alapfogalmai. A hipotézisvizsgálat döntési szituációi az elkövethető hibák. – Legfontosabb valószínűség-eloszlások, kritikus érték meghatározása. Az alapsokasági paraméterekre, vonatkozó hipotézisek tesztelése. Illeszkedésvizsgálat. A nemparametrikus próbák. Sztochasztikus kapcsolatok, az asszociációs kapcsolatok elemzése. Varianciaanalízis. A korrelációs kapcsolatok elemzése. Regressziószámítás alapfogalmai, a modellépítés menete, a legkisebb négyzetek módszere. Paraméterbecslés lineáris regressziós modellekben. Modelldiagnosztika, intervallum-becslések. Nemlineáris regresszió.					
K:					
ÉM: Zárthelyi dolgozatok, házi beadandó dolgozat, esettanulmány					
TS:					
KI: Hajdu-Herman-Pintér-Rappai-Rédey: Statisztika I-II. (4-7. fejezet) Rappai: Üzleti statisztika Excellel.					
AI: Róth Józsefné, Illés András: Általános Statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Juhász Györgyné, Weiss Gábor: Általános Statisztika Példatár, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1993. Fazekas Gergely, Kovács Károly, Sugár András: Üzleti statisztika, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1992. Fazekas Gergely, Sugár András: Példatár és feladatgyűjtemény az üzleti statisztika című tankönyvhöz, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995					

GAZ 0701	N: Vállalkozás szervezése és vezetése				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF: Szűcs Pál	EA: Pajrok Andor				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Az alapvető vezetési, szervezeti és szervezési ismeretek rendszerezett áttekintése. Ezen ismeretek birtokában a hallgatók képesek legyenek a szervezeti és vezetési problémák azonosítására, elemzésére és megoldási javaslatok megfogalmazására.					
TP: Bevezetés a szervezeti és vezetési kérdések tanulmányozásába. A szervezet. Kialakítását, működését és változtatását befolyásoló tényezők. A szervezet és környezete. A szervezetek strukturális jellemzői. Az ún. hagyományos szervezeti formák. Az ún. rugalmas szervezeti formák. Konzernek és holdingok. Szervezetközi kapcsolatok. Hálózatok. Virtuális szervezetek. Folyamatok a szervezetekben. Folyamatmenedzsment. BPR. A szervezetek dekomponálása. Integráció a szervezetekben. Integrációs eszközök és módszerek. A logisztika. Vezetés és szervezet. Szervezeti változások. A szervezeti magatartás tárgya, tartalma. Egyén, csoport, szervezet, környezet. Egyén a szervezetben. Egyéni döntés, problémamegoldás. Motiváció-elméletek. Csoportok a szervezetben. Hatalom és szervezeti politika. Személyes vezetés – leadership. Leadership-elméletek. A szervezeti kultúra. Konfliktusok a szervezetben. Szervezeti változások vezetése. Szervezeti tanulás.					
K: A szemináriumokon prezentációk és referátumok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Bakacsi Gyula: Szervezeti magatartás és vezetés, 353 oldal Dobák Miklós: Szervezeti formák és vezetés. KJK, 262 oldal					
AI: Appleby, R. C. (1991): Modern Business Administration. Pitman, London Varsányi Judit (2000): Cégmenedzsment–cégvezetés. Prezentációk elektronikus formában, egyetemi honlapon. Széchenyi István Egyetem, Győr					

GAZ 1001	N: Vállalkozások pénzügyei				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde	EA: Dr. Melles Hagos Tewolde				
B:					
C:					
TP: készpénz ciklus, forgalmazási sebesség, előrejelzés, likviditás ráták, gazdasági mutatók.					
K:					
ÉM:					
TS: tanulószoba					
KI: Dr. Birher Ilona Pucsek József Sandor László dr. Dr. Szantó Imre: vállalkozások tevékenységének gazdasági elemzése Órai anyag					
AI:					

GAZ 1201	N: Controlling				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde	EA: Dr. Melles Hagos Tewolde				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja: megismertetni a controlling-koncepciót, bemutatja a fogalmakat, a feladatokat, az eszközöket controlling szervezet formait, feltárja, hogy miként járnak el a controlling szervezet bevezetések, illetve kialakításakor, és a vállalt tulajdonságait elsajátítani.					
TP: A controlling helye, szerepe a vezetésben, - a controlling kialakulása, fogalma, - vezetési feladatok és a controlling kapcsolata, - információellátás és koordináció, - a menedzser és a controller kapcsolata, viszonyuk, A vezetésorientált számvitel, - a hagyományos funkció, - a vezetésorientált funkciók. Éves tervezés és költségvetés, az éves terv felépítése, fejezetei, - a költségvetési rendszer jellemzői, - a költségvetés rendszere egy iparvállalatnál. A beszámoló rendszer - a beszámolókra vonatkozó követelmények, a beszámoló formai megjelenése, típusai. Költségelszámolás és számítás. - költségfajta rendszerezése, számítása, - költséghely számítás, - költségviselő számítás, - üzem-elszámolási ív. Mutatószámok, mutatószámrendszerek, - cél, fogalom, - mutatószám rendszerek felépítése, mutatók szerepe a controllingban, - a Du Pont és a ZVEI rendszer, pénzügyi mutatók. Balanced Scorecard (BSC), (Kiegyensúlyozott stratégiai mutatószám-rendszer), a BSC kialakulása, fogalma, jellemzői, a BSC dimenziói, célok és mutatók, a BSC szerepe a stratégiai controlling kialakításában.					
K:					
ÉM:					
TS:					
KI: P. Horváth: Controlling. KJK. Bp. 1990. P. Horvát és Partner: Controlling. KJK. Bp. 1997. Boda György –Szlávik Péter: controlling rendszerek tervezése Csikós –Juhász : Operatív controlling III Hanyecz L.: Controlling a vezetés eszköze és módszere. Egyetemi Kiadó. Pécs, 1997.					
AI: : Csikós –Juhász : Operatív controlling I Csikós –Juhász : Operatív controlling II Hanyecz L.:Tervezés és stratégia. Egyetemi Kiadó. Pécs, 1995. Hanyecz L.:Controlling a vállalatirányítási folyamataiban. Marketing & Management. 2001.5.-6. sz. Esettanulmányok.					

GAZ 1202	N: Controlling gyakorlata				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde	EA: Dr. Melles Hagos Tewolde				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja: megismertetni a controlling-koncepciót, bemutatja a fogalmakat, a feladatokat, az eszközöket controlling szervezet formait, feltárja, hogy miként járjanak el a controlling szervezet bevezetések, illetve kialakításakor, és a vállalt tulajdonságait elsajátítani.					
TP: A controlling helye, szerepe a vezetésben, - a controlling kialakulása, fogalma, - vezetési feladatok és a controlling kapcsolata, - információellátás és koordináció,- a menedzser és a controller kapcsolata, viszonyuk, A vezetésorientált számvitel, - a hagyományos funkció, a vezetésorientált funkciók. Éves tervezés és költségvetés, - az éves terv felépítése, fejezetei, a költségvetési rendszer jellemzői, - a költségvetés rendszere egy iparvállalatnál. A beszámoló rendszer, - a beszámolókra vonatkozó követelmények, - a beszámoló formai megjelenése, típusai. Költségelszámolás és számítás - költségfajták rendszerezése, számítása, - költséghely számítás, - költségviselő számítás, - üzemszámolási ív. Mutatószámok, mutatószámrendszerek, - cél, fogalom, mutatószám rendszerek felépítése, - mutatók szerepe a controllingban, a Du Pont és a ZVEI rendszer, - pénzügyi mutatók. Balanced Scorecard (BSC), (Kiegyensúlyozott stratégiai mutatószám-rendszer), a BSC kialakulása, fogalma, jellemzői, a BSC dimenziói, célok és mutatók, a BSC szerepe a stratégiai controlling kialakításában.					
K:					
ÉM:					
TS:					
KI: P. Horváth: Controlling. KJK. Bp. 1990. P. Horvát és Partner: Controlling. KJK. Bp. 1997. Boda György –Szlávik Péter: controlling rendszerek tervezése Csikós –Juhász : Operatív controlling III Hanyecz L.: Controlling a vezetés eszköze és módszere. Egyetemi Kiadó. Pécs, 1997.					
AI: Csikós –Juhász : Operatív controlling I Csikós –Juhász : Operatív controlling II Hanyecz L.:Tervezés és stratégia. Egyetemi Kiadó. Pécs, 1995. Hanyecz L.:Kontrolling a vállalatirányítási folyamataiban. Marketing & Management. 2001.5.-6. sz. Esettanulmányok.					

GAZB 0101	N: Gazdaságmatematika I.			
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: kollokvium			
TF: Komlósi Sándor	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.				
<p>C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felőlt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.</p>				
<p>TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája. Konvergencia fogalom R^n-ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikái (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordinátarendszerek R^n-ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikus mátrixok elméletének alapjai: kvadratikus formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikus mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikus mátrix determinánsa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikus mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal). Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikátoros módszerrel.</p>				
K:				
ÉM: szóbeli kollokvium				
TS: tanulószoba				
<p>KI: Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek</p>				
AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003				

GAZB 0102	N: Gazdaságmatematika I.			
T: szeminárium	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: gyakorlati jegy			
TF: Komlósi Sándor	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.				
<p>C: Megismertetni a hallgatókat az egy- és többváltozós függvények elméletének (elsősorban a differenciálszámításnak) illetve a lineáris és mátrixalgebrának mindazon fogalmaival és tételeivel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen számos a gazdaságtan, üzleti tudományok elméletében és gyakorlatában (elsősorban optimalizáló, egyensúlyi és döntési modellekben) felhasznált kvantitatív módszer megértése és elsajátítása szempontjából. Ezen túlmenően a tárgy által felölelt ismeretanyagra további tárgyak (gazdaságtudományiak éppúgy, mint módszertaniak) épülnek.</p>				
<p>TP: Szélsőértékfeladatok megoldása elemi eszközökkel: szintvonal módszer, eliminációs módszer. A valós számok halmazának néhány fontos tulajdonsága. Általános függvénytan bevezetés. Elemi függvények és jellemzésük grafikonjaik alapján. Ciklometrikus függvények. Az R^n halmazra vonatkozó legalapvetőbb fogalmak és tételek. Az R^n tér lineáris vektortér és metrikus struktúrája. Konvergencia fogalom R^n-ben. A sorozatokra vonatkozó határátmenet művelet legalapvetőbb tulajdonságai, műveleti szabályai. Nevezetes sorozatok. Egy- és többváltozós függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények általános tulajdonságai. Egy- és többváltozós függvények differenciálszámítása. A derivált, parciális derivált illetve az iránymenti derivált fogalma. A gradiens vektor. Másodrendű parciális deriváltak, a Hesse mátrix. Az analitikus függvényvizsgálat elméleti háttere és gyakorlati technikái (a L'Hospital szabály). Szélsőérték számítás. A lineáris egyenletrendszerek elméletének alapjai. A lineáris algebra alapjai, bázisok és koordinátarendszerek R^n-ben. Az elemi bázistranszformáció. Mátrix fogalma. Műveletek mátrixokkal. Az inverz fogalma. Vektorrendszer mátrixa, bázismátrix inverze. A kvadratikus mátrixok elméletének alapjai: kvadratikus formák, sajátvektorok és sajátértékek, determináns (Cramer-szabály). Szimmetrikus mátrixok sajátértékei és inerciája. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: lineáris egyenletrendszer általános megoldása, mátrix rangjának kiszámítása, inverz mátrix kiszámítása. Az elemi bázistranszformáció segítségével megoldható néhány lineáris algebrai feladat: kvadratikus mátrix determinánisa (a Schur Lemma alapján), szimmetrikus mátrix inerciájának kiszámítása a Cottle-algoritmussal). Feltétel nélküli és egyenlőség-feltételes szélsőérték-feladatok megoldása: eliminációval és redukcióval, illetve a Lagrange-féle multiplikatós módszerrel.</p>				
K:				
ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján				
TS:				
<p>KI: Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény: L./work/I/GazdmatI/Példatár Dr. Komlósi Sándor, Az optimalizáláselmélet alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2001. kijelölt részek</p>				
AI: Bártfai Pál: Analízis (internetes jegyzet, www. hjf.hu), 2003.				

GAZB 0201	N: Gazdaságmatematika II.			
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2
EF: GAZB 0101	É: kollokvium			
TF: Varga József	EA: Straubingerné Kemler Anikó			
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.				
C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.				
TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.				
K:				
ÉM: szóbeli kollokvium				
TS: tanulószoba				
KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény:L/work/gazdmatII/feladatok				
AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.				

GAZB 0202	N: Gazdaságmatematika II.				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 0101	É: gyakorlati jegy				
TF: Varga József	EA: Straubingerné Kemler Anikó				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a véletlen jelenségek leírásához, elemzéséhez szükséges legfontosabb fogalmakkal, tételekkel és módszerekkel, amelyek ismerete nélkülözhetetlen a közgazdaságtan elméletében és gyakorlatában alkalmazott sztochasztikus kvantitatív módszerek megértéséhez, elsajátításához. A tárgy ismeretanyagára több gazdaságtudományi, illetve módszertani tárgy is építhet.					
TP: A Riemann-integrál fogalma, integrálhatósági feltételek, integrálható függvények. A határozott integrál fontosabb tulajdonságai. A határozatlan integrál. Integrálok kiszámítását egyszerűsítő összefüggések. Az integrálszámítás néhány alkalmazása. Improprius integrálok. Végtelen sorok. A numerikus sorok általános tulajdonságai. Függvénysorok. Hatványsorok. A Taylor-sor. Függvények lineáris és kvadratikus közelítése. Valószínűség-elméletialapfogalmak. Véletlen jelenségek eseménytere. Kombinatorikai alapfogalmak. A klasszikus valószínűségi mező. Geometriai valószínűségek. Valószínűség-számítási tételek. A feltételes valószínűség fogalma. Valószínűségek szorzási szabálya. A teljes valószínűség tétele és a Bayes-tétel. Sztochasztikus függetlenség. A valószínűségi változó fogalma. Az eloszlás- és a sűrűségfüggvény. Valószínűségi változó függvényeinek eloszlása. Centrális tendencia, illetve szóródás jellemzők. (Várható érték, medián, módusz, szórás. Valószínűségek becslése (Markov-, és Csebisev-egyenlőtlenség). Fontosabb egydimenziós valószínűség-eloszlások. (Karakterisztikus, egyenletes, hipergeometriai, bimomiális, Poisson, exponenciális és normális eloszlás. Valószínűségi vektorváltozók eloszlása. Valószínűségi változók függetlensége. Kovariancia és korrelációs együttható. A nagy számok törvényei. Központi határeloszlás-tételek. Empirikus eloszlások.					
K:					
ÉM: az évközi zárthelyi dolgozatok alapján					
TS: tanulószoba					
KI: Dr. Varga József, A valószínűség-elmélet alapjai, PTE, 2001. kijelölt részek Feladatgyűjtemény:L/work/gazdmatII/feladatok					
AI: Kurt Sydsædter, Peter I. Hammond: Matematika Közgazdászoknak, 2. javított kiadás, Aula Kiadó, 2003.					

GAZB 0501	N: Bevezetés a közgazdaságtanba				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Madár Péter	EA: Parag Andrea				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A hallgató megismertetése a közgazdaságtudomány alapvető fogalmaival, eszmetörténetével. A kurzus célja a később hallgatott gazdaságelméleti diszciplinák fogalmi, módszertani megalapozása					
TP: A közgazdaságtudomány fogalma, célja. A közgazdaságtudomány módszere, elemzési eszközei. A közgazdaságtudomány alapvető modelljei. A közgazdaságtudomány rendszere, rövid eszmetörténete.					
K: Órai megjelenés, évközi írásbeli számonkérés					
ÉM: Írásbeli vizsga					
TS:					
KI: Bevezetés a közgazdaságtanba (PTE-KTK 2006) További irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					
AI: Irodalmak szeptemberben az első szemináriumon					

GAZB 0701	N: Mikroökonómia				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Barancsuk János	EA: Barancsuk János				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A gazdaság mikroszereplői – háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.</p>					
<p>TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítő elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-iscost rendszerben. Optimalizálás a skáláhozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevésai és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásaik. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
KI: Varian, H.R.: Mikroökonómia középfokon. (KJK, 2001) A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok					
AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfokon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000. Kurtánné dr. Vadászlaki Ilona: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003. F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.					

GAZB 0702	N: Mikroökonómia				
T: szeminárium	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Barancsuk János	EA: Barancsuk János				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A gazdaság mikroszereplői – háztartás, üzleti szervezetek – viselkedését meghatározó motívumok megismertetése, az érdekeknek megfelelő racionális keresleti és kínálati cselekvés kritériumainak bemutatása; ennek során olyan gondolati technikák átadása, amik a korlátozott mennyiségű, alternatív felhasználási lehetőséggel rendelkező gazdasági tényezők befektetésénél a döntések egyik alapmotívumát képezik.</p>					
<p>TP: A mikro- és makroökonómia tárgya, szemléletmódja, kapcsolatuk elmélettörténeti gyökerei. A gazdaság piaci modelljének felépítése, a piaci egyensúly fogalma. A fogyasztó viselkedésének motívumai. A hasznosság fogalma. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság kardinális értelmezése alapján. Az előnykiegyenlítő elve. A hasznosság ordinális felfogását tükröző közömbösségi görbék. A különböző preferencia-típusok megjelenése a közömbösségi térképen. A jövedelem optimális allokációja a hasznosság ordinális felfogása szerint a közömbösségi térkép felhasználásával. Az egyes döntési változók módosulásának hatása a fogyasztói optimumra, a keresleti függvény levezetése és parciális változatai. A teljes árhatás komponensei. A jövedelmi és helyettesítési hatás szétválasztása Hicks és Sluckij módszerei alapján. A keresleti rugalmasságok, és az őket felhasználó azonosságok. A javak csoportosítási ismérvei. A vállalat mikroökonómiai felfogása. A termelési függvény, és a belőle származtatott rövid távú hozadéki funkciók. A tényezőfelhasználás optimális szintje rövidtávon. A hosszú távon profitmaximumot adó tényezőkombináció meghatározása az isoquant-iscost rendszerben. Optimalizálás a skálahozadék értelmezése során. A termelési függvény homogenitási kritériumai. A jövedelemelosztás mikroökonómiai (neoklasszikus) modellje. Az Euler-tétel és a tőkeintenzitás-függvény szerepe a jövedelemelosztás elméletében. A költségfüggvények értelmezése. A rövid távú költségfüggvények fajtái, származtatásuk és kapcsolatuk. A vállalat optimális kínálati szintjének (kínálati függvényének) meghatározása rövid távon. A többtermékes vállalat termelési és költségfüggvényeinek értelmezése, illetve optimalizáló magatartása. A hosszú távú költségfüggvények típusai és összefüggései. A vállalat és iparág kínálati magatartása hosszú távon, tiszta versenyt feltételezve. A járadék megjelenése és értelmezése a korlátozottan rendelkezésre álló termelési tényezők jelenléte mellett. A munkakínálat meghatározódása a reálköltségelmélet és az opportunity cost felfogás logikája szerint. A munkapiac egyensúlya, a munkanélküliség mikroökonómiai értelmezése. A (pénz)tőke kínálatának és keresletének magyarázata az időpreferencia elvére támaszkodva. A tőkepiac egyensúlyának ismérvei. A csere általános egyensúlyának vizsgálati keretei, kritériumai. A walrasi egyensúly és Walras törvénye. A paretoi optimum fogalma. A termelés általános egyensúlyának vizsgálati keretei, az optimális outputkombináció kritériumai. A termelés és csere együttes hatékonyságának (egyensúlyának) ismérvei. A jóléti közgazdaságtan kérdésfeltevésai és főbb megállapításai. A piaci szerkezet és forma fogalma, osztályozási lehetőségei. A monopolpozíciók létrejöttének okai, a monopolista hatalom mérési módjai. Optimális kínálati szint tökéletlen verseny mellett. Az árdiszkrimináció jelentése és fajtái. A monopolisztikus formákkal járó jóléti és hatékonysági veszteségek. Az oligopolista verseny modelljei és kapcsolatuk a játékelmélettel. Az optimális inputfelhasználás kritériumai az erőforrások és/vagy a termék piacán jelenlévő monopolpozíciók esetén. A piaci tökéletlenségek (kudarok) értelmezése. Az externhatások és optimumot torzító hatásaik. A magán és közjavak fogalma, a velük kapcsolatos allokációs döntések hatékonysági fokai.</p>					
K: Szemináriumon referátumok készítése.					
KI: Varian, H.R.: Mikroökonómia középfokon. (KJK, 2001) A tanszék által kiadott oktatási segédanyagok					
AI: Simanovszky-Solt-Bálint: Közgazdaságtan alapfokon. Tri-Mester, Tatabánya, 2000. Kurtánné dr. Vadászlaki Ilona: A gazdagodás története és közgazdaságtani megközelítései. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2003. F. E. Schumacher: A kicsi szép, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1991.					

GAZB 0901	N: Makroökonómia				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Bessenyei István	EA: Parag Andrea				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.					
TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o. Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.					
AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001. J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003. J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.					

GAZB 0902	N: Makroökonómia				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Bessenyei István	EA: Parag Andrea				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A mai elméleti rendszerben legnagyobb súllyal megjelenő két alapvető elmélet bemutatása, a posztulátumaikban mutatkozó különbségek feltárása. A hallgatók megismerik a makroökonómiai elemzés egyszerű apparátusát, az állami beavatkozás eszközrendszerét, az ezen eszközök alkalmazásának következményeiről vallott legalapvetőbb nézeteket. További cél a felsőbb szintű makroökonómiai és pénzügyi tanulmányok megalapozása.					
TP: A nemzeti elszámolások rendszere. A gazdasági szereplők viselkedése a neoklasszikus modellben. A pénz mennyiségi elmélete. Walras modellje. Keresletkorlátos gazdaság: az aggregált kereslet mögött meghúzódó összefüggések. Pénz- és értékpapírpiac. Az IS-LM modell. Beruházási és likviditási csapda. Munkanélküliség rugalmas és merev bérek mellett. Az állami gazdaságpolitika célkitűzései. Fiskális politika. Monetáris politika. Anticiklikus gazdaságpolitika.					
K: Gyakorlaton referátumok, prezentációk készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Mankiw, N. Gregory, Makroökonómia, Osiris, Budapest, 2002. 25-110. o., 154-358. o. Oroszi Sándor, A makroökonómia alapvető elméletei, JPTE, Pécs, 1992. 7-126. o.					
AI: Solt Katalin: Makroökonómia. Tri-Mester, Tatabánya 2001. J. E. Stiglitz: A globalizáció és visszasságai, Napvilág Kiadó, Budapest, 2003. J. E. Stiglitz: A viharos kilencvenes évek, Napvilág Kiadó, Budapest, 2005.					

GAZB 1101	N: Gazdaságtörténet			
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2
EF:	É: kollokvium			
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila			
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.				
<p>C: Az európai (és világ-) gazdaságtörténete a 16. századtól az 1990-es évekig. Sikeres és sikertelen integrációs törekvések az európai gazdaságban: intrakontinentális kereskedelem, a Habsburgok dunai monarchiája, Grossraumwirtschaft, KGST, az európai gazdasági integráció története 1945 után. Magyarország helye a gazdasági integrációs folyamatokban, a magyar gazdaság fejlődési sajátosságai. A liberális és protekcionista gazdaságirányítás kérdései, az állam gazdasági szerepvállalása.</p>				
<p>TP: A hallgatók képesek lesznek eligazodni az európai és magyar gazdaság- és társadalomtörténet hosszú távú folyamataiban. Megtanulják helyesen használni a felmerülő gazdaságtörténeti szakkifejezéseket. Képesek lesznek önállóan tájékozódni a témával kapcsolatos szakirodalomban. Képesek lesznek gazdaságtörténeti szakszövegek önálló értelmezésére, gazdaságtörténeti problémák árnyalt, összetett megközelítésére. Ábrákból, grafikonokból, adatsorokból következtetéseket tudnak levonni. Megismerkednek a magyar gazdaság jelen sajátosságainak, problémáinak történeti előzményeivel.</p>				
K: az előadások látogatása				
ÉM: írásbeli vizsga				
TS: tanulószoba, kötelező és ajánlott irodalom				
<p>KI: Kaposi Zoltán: Magyarország gazdaságtörténete. 1700-2000. Dialóg-Campus, Bp-Pécs, 2002. Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I-II. Budapest-Pécs, 1998., 2001. Dialóg-Campus Kiadó</p>				
<p>AI: Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig. Budapest, 1995. Kaposi Zoltán: A gazdasági folyamatok és a közgazdasági gondolkodás kapcsolata a 18. században. Pécs, 1996. JPTE Kiadó Magyarország gazdaságtörténete a honfoglalástól az 1950-es évekig. (Szerk: Honvári János) Budapest, 1995. AULA Kiadó Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete. Budapest, 1998. Osiris Kiadó Kövér György: Iparosodás agrárországban. Budapest, 1982. Gondolat Diederiks, H. A., Lindblad, J. Th., Noordam, D. J. Nyugat-európai gazdaság-és társadalomtörténet. Budapest, 1995. Osiris Kiadó</p>				

GAZB 1201	N: EU-ismeretek				
T: előadás	MF: 2.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: kollokvium				
TF: Kaposi Zoltán	EA: Kolontári Attila				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Általános és naprakész ismeretek nyújtása az Európai Unióról. Kialakulásának, fejlődésének történeti vázlatja. Gazdasági kérdések elemzése. A közösségi rendszerek működésének bemutatása. A gazdasági működés főbb területei: költségvetés, strukturális és regionális politika, közösségi intézmények, agrárpolitika. A 2004-ben csatlakozott országok gazdasági helyzetének vizsgálata. Az elmaradott országok gazdasági perspektívái.					
TP: Az európai közösségi gondolkodás létrejötte, a folyamat szakaszai. Az Európai Gazdasági Közösség létrehozása, fejlődésének főbb állomásai. Az EU közösségi intézményrendszere. A világgazdaság fejlődése és az EU kapcsolata. Az agrárpolitika hosszú távú változásai. A strukturális és regionális politika kialakulása az EU-ban. A költségvetés szerkezete, változásainak főbb szakaszai. Kül- és belkereskedelem és vámpolitika. Az egységes piac és a négy alapszabadság működése. A Gazdasági és Monetáris Unió kialakulásának folyamata. Foglalkoztatás és szociálpolitika az Európai Unióban. A fejletlen országok csatlakozásának hatásai történelmi példákon keresztül. Felzárkózási politikák és az EU-támogatáspolitikák. A három pilléren nyugvó Európai Unió politikai modellje. A magyar gazdaság az Európai Unió rendszerében.					
K: Az előadásokon való részvétel.					
ÉM:					
TS:					
KI: Horváth Zoltán: Kézikönyv az Európai Unióról. Magyar Országgyűlés, 2002. (5. átdolgozott kiadás)					
AI: Bernek Á. – Kondorosi F. – Nemerkenyi A. – Szabó P.: Az Európai Unió. Cartographia Kft., Budapest, 2004. Palánkai T.: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, Budapest, 2001.					

GAZB 1501

N: Vállalati (Üzleti) gazdaságtan

T: előadás

MF: 1.

F: 1-3.

R: őszi

Ó/H:

K: 3

EF:

É: kollokvium

TF: dr. László Gyula

EA: dr Melles Hagos Tewolde

B: Turizmus-vendéglátás szakon kötelező.

C: Elsősorban a vállalat és a vállalatot körülvevő környezet hatásainak, elméleti és gyakorlati problémáinak, kölcsönhatásainak az elemzése a tárgy feladata. Bemutatásra kerülnek a gazdasági jogszabályok vállalatokra gyakorolt hatásai és ennek kritikája, továbbá konkrét esetek is. Külön figyelmet szentelünk a versenytörvénynek, ártörvénynek, csődtörvénynek, adótörvénynek, illetve, hogy ezek mennyiben és hogyan segíthetik, korlátozzák, befolyásolják a vállalatok működését.

TP: A vállalat és a vállalkozás. A vállalati struktúra legfontosabb elemei, a vállalatok száma, az egyes vállalati formák jelentősége. A vállalat környezete és belső struktúrája, és a külső környezet elemzési módszerei, a STEP, a STEEPLE modell és a szabályozó körök. A versenyképesség és mérése. Gazdasági rendszerek és átmenet (tranzíció). A gazdasági rendszerek típusai. A vállalati célhierarchia, a vállalatok társadalmi felelősségvállalása. A vállalati érdekviszonyokat leíró elméletek. A struktúra-magatartás-teljesítmény kapcsolata. A piaci struktúra és elemei. A vállalati magatartás tényezői - árpolitika, marketing, kutatás, innováció, beruházás, egyesülések, összeolvadások, vállalatközi együttműködések. A vállalati teljesítmény mérése. Az állami szerepvállalás. A vállalatok adminisztratív szabályozása. A vállalatok életútja: alapítás, átalakulás. Az egyes vállalati szervezeti típusok, a választás szempontjai. A vállalatok életútja: csőd és felszámolás, újrakezdés. A vállalatok gazdasági szabályozása, a tisztességtelen piaci magatartás tilalma, az árak megállapítása. Az agrárpiac specialitásai. Állami támogatások. Az Európai Unió támogatások alapelvei. A Nemzeti Fejlesztési Terv. Az adórendszer és funkciói, az adórendszer általános elemei, követelményei és hatásai. Az adózás rendje és az adótényállás.

K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk és referátumok készítése.

ÉM:

TS:

KI: Az előadások anyaga

Bedő Zsolt - László Gyula – Pintér Éva - Szerb László (2004): Üzleti gazdaságtan elektronikus jegyzet, PTE-KTK 200 oldal

AI: Szabó József–Varsányi Judit (2003): Vállalati gazdaságtan. Prezentációk elektronikus formában a Széchenyi István Egyetem honlapján. SZE, Győr

Szabó József (2003): Vállalkozások, vállalatok gazdaságtana. Egyetemi jegyzet. Universitas-Győr KHT,

GAZB 1601	N: Gazdasági jog				
T: előadás	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Kiss György	EA: Kiss György				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Jogi alapismeretek szerzése, különös tekintettel a gazdasági élet jogi rendjére					
TP: Alkotmánytani alapfogalmak; Államszervezet alapjai; Üzleti jog jogtani alapjai; Közigazgatási alapfogalmak; Üzleti jog alanyai; Egyéni vállalkozás szabályai; Szövetkezetek Gazdasági társaságok I.; Gazdasági társaságok II.; Nonprofit szervezetek; Céjog alapkérdései; Csődjog; Gazdasági büntetőjog;					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
KI: Halmai Gábor – Szalay László: Az üzleti jog alapjai I.					
AI: Gazdasági jogi ismeretek. Szerk. Prugberger Tamás - Károlyi Géza. 1. [köt.] Gazdasági közjog. 2. [köt.] Gazdasági magánjog. [Közzéteszi a] Kossuth Lajos Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi és üzleti képzés. 2. [köt.] 2. kiad. Utánnny. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2000. [8], 456, [14], 358 p. Bibliogr. 1. köt. 439-456., 2. köt. 335-358. Lemák Ella: Gazdasági jog.[Tankönyv.]3.kiad.Bp.Nemzeti Tankönyvk. 2001. 213, [6] Bibliogr. 215. Károlyi Géza, Prugberger Tamás: Gazdasági magánjog. [Egyetemi jegyzet. Közzéteszi a] Debreceni Egyetem, Közgazdaságtudományi kar, Gazdasági jogi tanszék. Debrecen, Kossuth Egyet. K. 2004. 165, VII p. Szalay László: Gazdasági jog. Bp. Rejtjel K. 2001. 199 p. /Publicationes Jaurinensis 3./					

GAZB 1701	N: Számvitel I.				
T: előadás	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Beke Jenő	EA: dr Braunné Fülöp Katalin				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalomkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.					
TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése Zárási feladatok.					
K: Az előadásokon való részvétel					
KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Könyvvitel tan, oktatási segédanyag, 2004. Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000					
AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO) Korom- Miklósné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT) Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)					

GAZB 1702	N: Számvitel				
T: szeminárium	MF: 3.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Beke Jenő	EA: dr Braunné Fülöp Katalin				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A kurzus célja, hogy a hallgató megszerezze azon általános számviteli ismereteket, amelyek gyakorlati alkalmazása minden végzett közgazdásztól elvárható. A kurzus során a hallgató megismeri a számvitel fogalmkörét, a törvényi szabályozás nyújtotta kereteket. A beszámoló felépítését, a vállalkozói vagyon összetételét és értékelésének szabályait. A könyvvitel alapjait: a számlasoros és idősoros könyvelés megismerése. A kurzus teljesítése után a hallgató képessé válik átlátni a számviteli munka folyamatát a nyitástól a zárásig.					
TP: Számvitel fogalma, helye a vállalkozásban, számvitel jogi szabályozása; A vállalkozói vagyon csoportosítása és értékelése, gyakorlati feladatok megoldása; A mérleg felépítése, összeállítása, gyakorlati feladatok megoldása; Leltár, számviteli alapelvek, bizonylatokkal szemben támasztott követelmények; Számlarend, -keret, tükör, számlasoros - és idősoros könyvelés alapjai; A főkönyvi nyitás, nyitómérleg készítés, gyakorlati feladatok megoldása; Immateriális javak és tárgyi eszközökkel kapcsolatos gazdasági események, gyakorlás; Pénzügyi befektetések alapvető könyvviteli elszámolása, gyakorlás; Készletekkel kapcsolatos számviteli feladatok, gyakorlás; Jövedelemelszámolás, gyakorlás; Költségelszámolás, gyakorlás; Értékesítés elszámolása, eredménykimutatás készítése; Zárási feladatok					
K: A szemináriumokon prezentációk, referátumok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Szücs Tamás: Számviteli ismeretek, Comenius Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Számviteli példatár I., PTE, Krónika Kiadó, 2003 Szücs Tamás-Takács András: Könyvviteltan, oktatási segédanyag, 2004. Beke-Budai-Papp-Szücs: Pénzügyi számvitel I., Pécsi Egyetemi Kiadó, 2000.					
AI: Sztanó Imre-Vörös Miklós: Számviteli alapismeretek (SALDO) Korom- Miklósné- Ács- Simon: Példatár a számvitel alapjaihoz (PERFEKT) Bíró- Fridrich- Kresalek- Mitró: Számviteli kézikönyv (UNIO)					

GAZB 2001	N: Emberi erőforrás menedzsment				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Farkas Ferenc	EA: Farkas Ferenc				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A kurzus tartalmában és stílusában bevezetésül szolgál a menedzsment speciális, a szervezeti teljesítményt befolyásoló kulcsterületének megértéséhez. Alapismereteket nyújt a hallgatóknak a főbb koncepciókról, elvekről, tevékenységekről és módszerekről. Megalapozza a munkavállalói és munkáltatói elvárások, a szervezeti viszonyok megismerését, a szerepek azonosítását, a megoldások szituatív és folytonosan változó jellegének felismerését.					
TP: Az EEM modellje. Célok, befolyásoló tényezők, alapfunkciók. Az EEM résztvevői és szerepkörei. EEM stratégia, tervezés. Munkakör- és kompetencia-elemzés: munkakör-tervezés. Személyzetbiztosítás; toborzás, kiválasztás, leépítés. A kompenzációs csomag és elemei. Munkakör-értékelés, bérezési formák. Teljesítményértékelés. Képzés-fejlesztés. Tradicionális és flexibilis foglalkoztatási formák, munkaidő-rendszerek. Kompetencia-alapú EEM. Új koncepciók és megoldások az EEM-ben.					
K: Az előadásokon való részvétel, prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: Karoliny M.-né-Farkas F.-Poór J.-László Gy. (szerk): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv kijelölt fejezetei. KJK-KERSZÖV. Bp. 2003.					
AI: Donald H. Weiss: Hogyan ösztönözzük beosztottainkat? (Menedzserek kiskönyvtára) Park Kiadó, 1990. Budapest Vállalati humánpolitika. Összeállította: Dr. Gazdag Miklós, Budapest, 1991. Szelektor Vezetőközvetítő és Tanácsadó Iroda Kft.					

GAZB 2901	N: Pénzügyi elemzés				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF:	EA:				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
KI:					
AI:					

GAZB 3001	N: Számvitel II.				
T: előadás	MF: 4.	F: 2-4.	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZB 1701	É: kollokvium				
TF: dr. Beke Jenő	EA: Dr. Braunné Fülöp Katalin				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a mérleg főcsoportokból és csoportokból nyerhető információk könyvelésével elemzésével. A könyvelés adatainak döntéshozatalhoz történő felhasználása mind a menedzsment, mind a külső felhasználók, mind az APEK (pénzügyintézet, befektetni szándékozók, stb.) szempontjából szükségesek.					
TP: Immateriális javak és tárgyi eszközök; beruházás fogalma; vásárlás; értékesítés; apportként kapott, apportba adott; értékcsökkenés könyvelése; Pénzügyi befektetésekkel kapcsolatos elszámolások (részvény, kötvény, váltó, saját kötvény, adott kölcsönök, lekötött bankbetét); Vásárlás, Értékesítés; Kölcsön nyújtása, törlesztés, bankbetét lekötés, feloldás; Kamatelszámolás; Jövedelemelszámolás; Jövedelem és a kereset fogalma, összetevői; A jövedelem-elszámolás folyamata; Vásárolt készletek; Készlet-nyilvántartási formák (4 módszer); Vásárlás; Visszaküldés; Engedmény; Felhasználás; Saját termelésű készletekkel kapcsolatos számviteli elszámolások. Költségelszámolás jelentősége, összköltséges eljárás és forgalmi költséges eljárás. Az üzem (üzleti) eredmény összeállítása.					
K:					
ÉM: írásbeli					
TS:					
KI: 2004. január 1-jétől hatályos állapota a Számvitelről szóló 2000. évi C. számú törvénynek Beke-Budai-Fehér-Papp-Szücs: Pénzügyi Számvitel I. (újabb kiadás, megjelenés alatt) Szücs-Takács: Számviteli példatár I., Pécs, 2003. Az előadások anyaga Az előadáson az oktató által kiadott anyag					
AI:					

GAZB 3002	N: Számvitel II.				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 1701			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Beke Jenő			EA: Dr. Braunné Fülöp Katalin		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Megismertetni a hallgatókat a mérleg főcsoportokból és csoportokból nyerhető információk könyvelésével, elemzésével. A könyvelés adatainak döntéshozatalhoz történő felhasználása mind a menedzsment, mind a külső felhasználók, mind az APEK (pénzügyintézet, befektetni szándékozók, stb.) szempontjából szükségesek.					
TP:					
K:					
ÉM: Prezentáció készítése					
TS:					
KI:					
AI:					

GAZB 3101	N: Pénzügytan				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 4
EF:	É: kollokvium				
TF: ifj. Zeller Gyula	EA: dr. Melles Hagos Tewolde				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus célja az, hogy betekintést nyújtson a gazdaság pénzügyi folyamatainak elméletébe és gyakorlatába és ennek során a minden közgazdász számára nélkülözhetetlen ismeretek körét ölelje fel. Ennek során öt jól elkülöníthető területet érint. A tananyag első része a pénz- és monetáris politika alapvető folyamataira koncentrálnak, a második nagy témakör a pénzügyi közvetítőrendszer szerepének bemutatását és az értékpapírok illetve piacaik jellemzését öleli fel. Ezt a 2. félévben követi a különböző bankok funkcióját, a hazai bankrendszer felépítését és működését elemző blokk. A negyedik összefüggő rész a nemzetközi pénzügyek elméleti és gyakorlati összefüggéseit valamint intézményeit elemzi. Az ötödik rész az államháztartás pénzügyeibe enged betekintést.</p>					
<p>TP: A megtakarítások áramlása a gazdaságban, a pénzügyi közvetítőrendszer, a magántőkepiac, a közvetítő tőkepiac és tipikus intézményei. A befektetési döntések jelentősége és folyamata, felkészülés a befektetésre, a befektetési tevékenység szakaszai, a hozam mérésének alapvető kérdései, a kockázat fogalmának alapvető jellemzői, a kockázat fogalma és mérése, a kockázatok jellemző típusai, a befektetésekkel kapcsolatos néhány alapigazság. Az értékpapírok fogalma és csoportosítása az értékpapírok közgazdasági és jogi fogalma az értékpapírok csoportosítása (jog, átruházás, a megjelenés formája, futamidő, hozam, a kibocsátó. A váltó, a csekk, a letéti jegy és a jelzáloglevél, a kötvény, a kötvények árfolyama. Az állampapírok, a magyar államkötvények, diszkont kincstárjegyek jellemzői, a kamatozó kincstárjegy, a kincstári takarékjegyek. Az állampapírok elsődleges és másodlagos piaca. A befektetési alapok működésének alapelvei és hazai szabályai, a befektetési jegy. A közraktárak és a közraktári jegy. A részvénytársaság fogalma, a részvény tulajdonságai, a részvényes jogai, a részvények árfolyama. Az értékpapírok piacai, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai (tájékoztató, nyilvános ajánlattétel és a jegyzés, zártkörű a forgalomba hozatal). A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, Az értékpapírok piacai, a piacok csoportosítása, hogyan kerülnek a papírok a piacra, a nyilvános forgalomba hozatal szabályai. A befektetési szolgáltatók tevékenysége a tőzsde, a tőzsdei ügyletek, az elszámolóház, a befektető-védelem szabályai és intézményei, A Budapesti Értéktőzsde működésének története, jellemzői. A magyar bankrendszer kialakulása, a hitelintézetek típusai. A hitelintézetekre vonatkozó hazai szabályozás, a hitelintézetek felügyelete. A bankok klasszikus aktív és passzív műveletei. A hitelezés folyamata, a hitelkockázat kezelésének alapvető kérdései, a hitelezés szervezeti rendszere, a hiteldöntések sajátosságai, a nem vagy rosszul teljesítő adósokkal kapcsolatos banki magtartás, a biztosítékok és fedezetek érvényesítése. A takarékszövetkezeti szektor jellemzése, a jelzálog-hitelintézetek működése, a lakástakarék-pénztárak működése.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Az előadásokon elhangzottak teljes egészében A hálózaton lévő PPT diák tartalma ZellerGyula: A pénzügyek alapjai PTE FEEFI, Pécs, 2003. A félév során megadott cikkek és internetről elérhető információk Tőzsdei jelentések és elemzések</p>					
AI: Lőrincné Istvánffy Hajna: Nemzetközi pénzügyek, Aula, 1999.					

GAZB 3102	N: Pénzügytan			
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2
K: 2	EF:		É: gyakorlati jegy	
TF: ifj. Zeller Gyula		EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.				
C: ld. GAZB 0802				
TP: ld. GAZB 0802				
K:				
ÉM:				
TS:				
KI: ld. GAZB 0802				
AI: ld. GAZB 0802				

GAZB 3301	N: Vállalkozások finanszírozása				
T: előadás	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: kollokvium				
TF: Melles Hagos Tewolde	EA: Melles Hagos Tewolde				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: Hogy megismertesse a hallgatókat a kisvállalatok finanszírozásának sajátosságaival. A kurzus első részében a kisvállalatok hitel és tőkefinanszírozásainak sajátosságaival ismerkednek meg a hallgatók beleértve a speciális konstrukciókat is, mint a mikrohitel, faktoring, opciós ügyletek, és kockázati tőke. A kurzus második részében a kisvállalatok belső pénzügyi rendszerével, költség- és cash-flow gazdálkodásával foglalkozunk.					
TP: A vállalatok finanszírozási sajátosságai az életciklus függvényében, rövid távú hosszú távú finanszírozási döntések a kis szervezetekben, Növekedés, tőkeszükséglet, hiteligeny a kisvállalkozásoknál Szórádiné, Apatini 1-3. Fejezetek. A kisvállalkozások hitelfinanszírozása, a bankrendszer és a kisvállalatok Apatini 4-7. Fejezetek, Kuti4. Hitelgarancia és speciális finanszírozási formák (faktorálás, forfeiting) Apatini 10. Fejezet. Faktorálás, 10 Éves a Hitelgarancia Rt. Állami támogatási formák, négylépcsős támogatási program, Nemzeti Fejlesztési Terv, Kállay, Budapesti mikrohitel program, Tőke juttatás és vállalkozás, Kisvállalkozás-Fejlesztő Pénzügyi Rt. konstrukciója, a kockázati tőke és jellemzői, fajtái, magvető tőke, vállalatközi fejlesztőtőke, kockázati tőke Magyarországon, Kisvállalkozás-Fejlesztő Pénzügyi Rt. konstrukciója, a kockázati tőke és jellemzői Karsai 1999, 2004, fajtái, magvető tőke, vállalatközi fejlesztőtőke, (Osman cikkek) kockázati tőke Magyarországon (Lemák cikk) , Buzás 2004, Perényi 2004. A kockázati tőketársaságok és magatartásuk. Állami szerepvállalás és kockázati tőke. Karsai 2002, Ludányi cikkek. Az informális (külső) finanszírozás, „angyali tőke” jellemzői, Bajmóczy-Kosztópulosz, Osman, Makra Zs. – Kosztópulosz A, Makra –Rappai – Szerb. Finanszírozási terv összeállítása. A kisvállalatok pénzügyi tervezése . A kisvállalatoknál alkalmazott pénzügyi mutatók, likviditás, operációs, tőkestruktúra stb. Forgótőke és cash-flow menedzselése. Tőkeköltségvetési kérdések, vállalatfelvásárlás kisvállalatoknál					
K:					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Apatini Kornélné: Kis- és középvállalkozások finanszírozása, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó 1999. Budapest, 14-136 pld. Bácskai Tamás: A kockázati tőke-financezírozás, Vezetéstudomány 2000. 10. szám 11-17. old Bajmóczy Z. – Kosztópulosz A 2004 Magántőke a kisvállalkozások inkubációjában A VIII. Ipar és Vállalatgazdasági Konferencia előadásai, Pécs 2004, 376- 394 old. B.I. Kockázati tőke, Cégvezetés 2001 április 122-125. Old.					
AI: Buzás Norbert 2004 A vállalkozói szellem szerepe a spin-off cégek alapításában A VIII. Ipar és Vállalatgazdasági Konferencia előadásai, Pécs 2004, 97- 103 old. Csabai Károly: Kiszállás csinálók, HVG 2002. febr. 2 101-103 old. ÉVES JELENTÉS A Hitelgarancia Rt. 2001. évi tevékenységéről http://www.hitelgarancia.hu/jelentes.html , 14 old. Faktorálás I-II. Marketing és menedzsment 1998 3-4. 37-43 ill. 30-34 oldalak Harrington, Diana: Vállalatok pénzügyi elemzése, Kossuth Könyvkiadó Budapest 1995 Imreh Szabolcs 2004 A közösségi szektor szerepvállalási lehetőségei az innovatív kis- és középvállalkozások finanszírozásában, kézirat, 16 oldal. Szeged Kállay László: Mikrohitelzés piaci alapon, Közgazdasági Szemle 2000. január 41-63 old. Karsai Judit. (1997), ‘A kockázati tőke lehetőségei a kis- és középvállalatok finanszírozásában’, Közgazdasági Szemle 44(2).. 165-174. Old. Karsai Judit (2004), ‘A kockázati tőke szerepe az innovative vállalkozások finanszírozásában Magyarországon, A VIII. Ipar és Vállalatgazdasági Konferencia előadásai, Pécs 2004, 405-413 old. Karsai Judit (1997), ‘A kockázati tőkét befektető alapok és társaságok befektetési magatartása Magyarországon’ Külgazdaság 37 (10)..26-36 old.					

GKÖ 0301	N: PC a menedzseri munkában				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Borgulya István			EA: Ósze József		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A hallgatók ezen a kurzuson a Microsoft Office szoftverek révén betekintést nyernek az alapvető adatkezelési lehetőségekbe. Az MS Excel, az MS Access alapvető adatkezelési módszerei mellett az Office alkalmazások közti együttműködési, valamint Internet elérési lehetőségeket is megismerik.					
TP: A számítógépes hálózat használata, operációs rendszerek, levelezés. A Microsoft Outlook legfontosabb szolgáltatásai, használatba vétele. E-mail küldése, fogadása, csatolások, tömörítés. Az ETR. Az MS Office programjai. Együttműködés az MS Office alkalmazások között. Az MS Office programok és az Internet. A táblázatkezelés alapelemei az MS Excelben. Táblázatok megjelenítése, formázása, diagramkészítés. Függvények használata. Az adatbázis-kezelés alapjai az MS Excelben. Kimutatások készítése. A SOLVER használata. Adatmodellezés a gyakorlatban. Esettanulmányok adatbázis kialakítására. Megvalósított adatbázisok vizsgálata, használata.					
K: A tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 Zh megírása a félév során					
EM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Lévainé Lakner Mária: Excel táblázatkezelő a gyakorlatban (Gazdasági informatika)					
AI: Kovalcsikné Pintér Orsolya: Az Excel függvényei A-tól Z-ig, Computerbooks, Bp., 2000. Dr Kovácsné Cohner J.-Ozsváth M.-G. Nagy J.:OFFICE XP, Computerbooks, Bp., 2003. Kovalcsik Géza: Excel 2000, Computerbooks, Bp., 2000.					

GKÖ 0701	N: Alkalmazás fejlesztés adatbázis-kezelővel				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: INFB 0501			É: gyakorlati jegy		
TF: Ósze József			EA: Ósze József		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A tárgy a vállalati adatfeldolgozás leggyakoribb eljárásaiból kiindulva a korszerű adatbázis-kezelés gyakorlatával megismertetni a hallgatóságot. Összefoglalja és rendszerezi azokat az ismereteket, amelyek az adatbázisok hatékony használatához szükségesek.					
TP: Az MS ACCESS alapfogalmai. Adatmodell létrehozása MS ACCESS-ben. Adatbázis feltöltése (kapcsolat más alkalmazásokkal). Egyszerű választó lekérdezések készítése Összetett lekérdezések. Kifejezés-szerkesztő. Űrlapok tervezése és használata. Űrlapok tervezése és használata (Segédűrlap használata). Jelentések készítése. Az SQL alapelemei. Az SQL az MS ACCESS-ben.					
K: a tantárgy tematikájában szereplő tananyag elsajátítása a szemináriumokon való részvétel során, valamint 2 zh megírása a félév során					
ÉM: zárthelyi dolgozatok és gyakorlati vizsga alapján					
TS: tantárgy tematikája a tanulószobában, gyakorló feladatok a kari hálózaton					
KI: Czenky Márta: Adatmodellezés*SQL és ACCESS alkalmazás, Computerbooks, Bp., 2001					
AI: Kovács László: Adatbázisok tervezésének és kezelésének módszertana, Computerbooks, Bp., 2004. Dr.Kovácsné Cohner Judit - Dr.Kovács Tivadar - Ozsváth Miklós: Adatkezelés az MS Access 2000 alkalmazásával, Computerbooks, 2003 Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999. Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983.					

GKÖ 1001	N: Operációkutatás				
T: előadás	MF: 3.	F: 2	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF: GAZB 0101; GAB 0201			É: kollokvium		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: Az üzleti döntések megalapozásához felhasználható legfontosabb optimumszámítási modellek és azok kapcsolatának bemutatása. A megoldási módszerek matematikai alapjainak és az azokra épülő algoritmusok megismertetése. A tárgy sikeres lezárása után a hallgatóknak el kell tudni készíteni egyszerű gyakorlati problémák helyes és hatékonyan megoldható modelljét, továbbá a megoldás alapján képesnek kell lenni döntési javaslat megfogalmazására.</p>					
<p>TP: Az operációkutatás tárgya és módszerei. Egy termelési probléma matematikai programozási modelljei. Lineáris programozási (LP) feladatok grafikus megoldása. A bázismegoldás fogalma. A megengedett és az optimális megoldások halmazának jellemzésére. LP feladatok megoldása primál szimplex módszerrel. A szimplex módszer geometriai háttere. A dualitás fogalma és dualitási tételek. Árnyékárak és redukált költségek. A lineáris programozás alkalmazásai. Leszabási, keverési, munkaerőütemezési, gépterhelési probléma. Többcélűfüggvényes LP modellek. Az efficiens (Pareto optimális) megoldás fogalma és grafikus meghatározása. Az átváltási görbe meghatározása parametrikus programozással. Optimalizálás hálózatokon.. A minimális élsúlyú feszítőfa probléma megoldása mohó algoritmussal. A minimális költségű hálózati folyam probléma és speciális eseteinek (szállítási feladat, többperiódusú termelésstervezési és legrövidebb út probléma) LP modelljei és tulajdonságai. Egészértékű programozási feladatok grafikus megoldása. Modellezés egészértékű változókkal. A hozzárendelési és a körutazási probléma ILP modellje. ILP feladatok megoldása korlátozás és szétválasztás módszerével. A legjobb korlát és a LIFO stratégia. Dinamikus programozás. A legrövidebb út és a többperiódusú készletezési probléma megoldása. Játékelmélet. Dominancia és a Nash egyensúly fogalma. Nevezetes stratégiai szituációk. Kevert egyensúly meghatározása lineáris programozással.</p>					
<p>K: A legfontosabb fogalmak: bázismegoldás, dualitás, efficiens megoldás, feszítőfa, Bellman-féle optimalitási elv, Nash egyensúly. Eljárások: szimplex módszer, korlátozás és szétválasztás módszere, dinamikus programozás. Modellalkotás szöveges probléma alapján és a számítógépes megoldás elemzése.</p>					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Danyi Pál - Varró Zoltán: Operációkutatás, Lineáris programozás, Pécs, 2001. 298 Danyi Pál - Varró Zoltán: Operációkutatás, Pécs, 2000. 350					
AI: Wayne L. Winston: Operációkutatás: modellek és módszerek.					

GKV 0501	N: Operációkutatás				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: GAZB 0101; GAZB 0201			É: gyakorlati jegy		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: ld. OP.kut.1.					
TP: ld. OP.kut.1.					
K: ld. OP.kut.1.					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: ld. OP.kut.1.					
AI: ld. OP.kut.1.					

GVF 1501	N: Üzleti tervezés				
T: előadás	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:			É: kollokvium		
TF: Dr. Melles Hagos Tewolde			EA: Dr. Melles Hagos Tewolde		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A kurzus alapvető célja, hogy a hallgatók megismerkedhessenek az üzleti tervezés technikájával a gyakorlatban. A meglévő vállalkozások és piacorientált szervezetek üzleti tervezését gyakorlati szakember segítségével ismerik meg.					
TP: Piackutatás és elemzés. A vállalkozás célkitűzései és a stratégiai megvalósítása. A vállalkozás belső feltételeinek elemzése. Marketing terv. Szervezeti terv. Munkaerő terv. Működési terv. Kockázat elemzés. Az üzleti terv részeinek probléma feltárása. Hiteltev. Pénzügyi terv.					
K:					
ÉM: írásbeli					
TS: tanulószoba					
KI: Varsányi Judit: Üzleti stratégia – üzleti tervezés. Nemzeti Tankönyvkiadó (Budapest, 1996) Előadások anyaga					
AI:					

IFJ 0501	N: Munkaerőpiaci ismeretek				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. László Gyula	EA: Pajrok Andor				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A munkaerőpiac önmagában is sajátos világ, amelyben egyszerre jelennek meg – és gyakran ütköznek – a társadalmi és a gazdasági szempontok, a munkavállalói, munkaadói és kormányzati érdekek. A munkaerőpiac ezért más, mint a többi termelési tényező piaca, és ezért alakultak ki a munkaerőpiac sajátos szabályozó rendszerei: egyrészt a foglalkoztatás- és jövedelempolitika, másrészt a munkaerőpiaci szereplők ezt kiegészítő érdekegyeztetése, a munkaügyi kapcsolatok rendszere. Ez a tárgy egy sajátos, elsősorban ember- (munkavállaló-) központú szemléletmóddal kívánja megismertetni (felvértezni) a hallgatókat, amikor ezeket a bennünket közvetlen is érintő munkaerőpiaci mechanizmusokat, a „szociális” dimenziót, azok modelljeit, európai és hazai gyakorlatát mutatja be.</p>					
<p>TP: A munkaerőpiac jelentősége és sajátos vonásai. A munkaerőpiac társadalmi és gazdasági hatásai. A "nem tőkés" munkaerőpiac. A „szociális Európa”. A szociális dimenzió megjelenése, fejlődése és mai tartalma az Európai Unióban. Munkaerőpiaci helyzetkép. A foglalkoztatás és munkanélküliség alakulása Európában. A foglalkoztatás és munkanélküliség hazai jellemzői. A lehetséges válaszok. Foglalkoztatáspolitikai koncepciók. A foglalkoztatáspolitikai lehetséges kitérés pontjai. A foglalkoztatás- és szociálpolitika Európában. Az EU foglalkoztatási stratégiája és irányvonalai. A Szociális Charta. A Szociálpolitikai Agenda. A magyar foglalkoztatáspolitikai jellemzői. A foglalkoztatáspolitikai céljai, a foglalkoztatási törvény és a foglalkoztatási stratégia. A munkaerőpiaci szervezetek és a foglalkoztatáspolitikai eszközök finanszírozása. A foglalkoztatáspolitikai aktív és passzív eszközei. A jövedelempolitika céljai, kormányzati és piaci eszközei. A jövedelmek funkciói és belső ellentmondásai. A kormányzat jövedelempolitikai eszközeinek alaptípusai. A besorolási és tarifarendszer. A munkaügyi kapcsolatok rendszere. A munkaügyi kapcsolatok alapelvei, szintjei és típusai. A munkaügyi kapcsolatok szereplői. Munkavállalói érdekképviselők: szakszervezetek. Munkaadói érdekképviselők: kamarák, szövetségek. A makro munkaügyi kapcsolatok európai modelljei. A munkaügyi kapcsolatok elméleti modelljei. A munkaügyi kapcsolatok európai fejlődése, a makro korporatizmus piacgazdasági modelljei, néhány kiemelt európai ország gyakorlata. A makro korporatizmus hazai jellemzői. A munkaügyi kapcsolatok hazai története. Az érdekegyeztetés makro szervezetei, ezek jellemzői, működése.</p>					
K: Prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
KI: László Gyula: A „szociális Európa” és a magyar munkaerőpiac I-III., pp. 300. PTE KTK Pécs, 2002, valamint külön megadott aktuális irodalom, internetes források.					
AI: Rozgonyi Tamás: Fejezetek a humán erőforrás menedzsment témaköreiből, Budapesti Gazdasági Főiskola, 2002					

INFB 0501	N: Informatika				
T: előadás	MF: 1.	F: 1-3.	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Borgulya István	EA: Ósze József				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus a kötelező tárgyak rendszerének részeként bevezető ismereteket nyújt a vállalati informatika-alkalmazások infrastruktúrájának megismeréséhez, a jellegzetes alkalmazási területek megértéséhez. A gyakorlat orientált előadások során a hallgatók megismerik a hardver, szoftver alapfogalmait. A programozási, adat és adatbázis kezelési ismeretek mellett számos alkalmazási lehetőséget ismernek meg. Az előadások szoftver bemutatók és mintafeladatok kidolgozásával teszik szemléletessé a témaköröket.</p>					
<p>TP: Informatika, társadalom, fejlődés. A számítógép hardver struktúra. Számítógép hálózat alapfogalmak. Operációs rendszerek. Windows, Novell Netware alkalmazási lehetőségek. Szoftverek, programozás. Algoritmusok, programnyelvek, Visual Basic mintafeladat. Adatkezelés. Hagyományos állománykezelés, adatbázis koncepció. Adatmodellezés. Modellezési technikák, mintapéldák. Adatbázis-kezelés I. A relációs modell. Access táblakezelés. Adatbázis-kezelés II. Lekérdezések, riportok. Access mintapéldák. Az SQL nyelv. Az Access SQL, mintapéldák. Szoftver fejlesztés, standard szoftverek. Fejlesztési módszerek, irodai szoftverek, MATLAB, stb. Információs rendszerek, döntéstámogatás, mesterséges intelligencia. Számítógép-hálózat alkalmazások, Internet lehetőségek, adatbázisok, könyvtári gyűjtemények. Informatika és társadalom.</p>					
K: Előadásokon való részvétel					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Csala-Csetényi-Tarlós: Informatika alapjai. Computerbooks Budapest 2001. kijelölt részek Raffai Mária: A számítástechnika 40 éve (Springer, 1998), kijelölt részek.</p>					
<p>AI: Tanenbaum-Woodhul: Operációs rendszerek Panem Kft, Bp., 1999 Ósze József: Számítógép-hálózat alapismeretek, Szekszárd, 2000 Stahlknecht P.: Arbeitsbuch Wirtschaftsinformatik, Springer, Berlin, 1996. Conolly-Begg: Database System, Addison-Wesley, Reading, 1999. Halasi Béla: Adatmodellezés a rendszertervezésben, Számalk, Bp., 1983. Heteyi József: Vállalatirányítási információs rendszerek Magyarországon 1, 2, Computerbooks, Bp., 1999, 2000</p>					

KOM 2501	N: Gyakorlati kommunikáció				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 4
EF:	É: kollokvium				
TF: Dr. Borgulya Istvánné	EA: Boronkai Dóra				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus az üzleti életben, a gazdálkodó szervezetekben folyó, a vezető napi gyakorlatához tartozó kommunikáció megalapozását szolgálja. Gyakorlati megközelítésben ismerteti meg a szóban és az írásban zajló kommunikáció különböző műfajaival, a kommunikáció hatékonyságának meghatározóival és a zavarok leküzdésnek útjaival. Fejleszti az írásos és szóbeli készségeket, elősegíti a kommunikáció hatékonyságának növelését. A kurzus során számos esettanulmányt dolgozunk fel és gyakorlati felkészítést adunk írásos szakmai anyagok, tanulmányok, szakdolgozat készítéséhez és szakmai prezentáláshoz.</p>					
<p>TP: A kommunikáció megközelítései, modellek. A kommunikáció formái, funkciói, szintjei. A személyközi kommunikáció. A szervezeti kommunikáció. A társadalmi és tömegkommunikáció. A kultúra, a társadalom és a kommunikáció. Kommunikáció kultúrák találkozásában. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: önéletrajz, pályázat, hivatalos és kereskedelmi levél. Az üzleti kommunikáció írásos műfajai: meghívó, előterjesztés, beszámoló, jegyzőkönyv. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: tárgyalás, értekezlet, vita. Az üzleti kommunikáció szóbeli műfajai: nyilvános beszéd, prezentáció. A kommunikáció hatékonysága és zavarai. Az IT és az üzleti kommunikáció. Etikett, protokoll. Tanulás és kutatás. A kutatás módszertana. Anyag- és információgyűjtés. A tudományos írásmű: az írásmű logikája, szerkezete, stílusa, formai követelményei. Tanulmány- és szakdolgozat-készítés.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel, szemináriumokon prezentációk, referátumok és házi dolgozatok készítése.					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Borgulya - Somogyvári (2004): Üzleti kommunikáció. Pécs 180 old Szabó (2001): Kommunikáció felsőfokon. Budapest 405 old. Borgulya (1996): Üzleti kommunikáció kultúrák találkozásában. Pécs 237 old.</p>					
AI:					

KOM 3501	N: Protokoll és viselkedéskultúra				
T: szeminárium	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dr. Borgulya Istvánné	EA: Boronkai Dóra				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a PR alapfogalmaival (közönségkapcsolat, kölcsönös megértés, kedvező társadalmi képmás, közvélemény-formálás), a PR-szemlélet fejlődésével és hazai terjedésével, és azokkal a társadalmi kihívásokkal, melyekre válaszként jelent meg a PR.					
TP: A szemináriumi munka középpontban a PR-tevékenység megjelenési formái állnak, kiemelt területe a PR eszközrendszerének és módszerének megismerése: a személyes kommunikáció, a viselkedési normák (megjelenés, öltözködés, előzékenység, bemutatás, társalgás stb.) a metakommunikáció, az érveléstechnika, az írásos kommunikáció, a csoportkommunikációs módszerek, a figyelemfelkeltés lélektani és esztétikai eszközei. A tantárgy kitér a rendezvények, sajtótájékoztatók, fogadások szervezésének elméleti és gyakorlati kérdéseire, a forgatókönyv készítésének szabályaira és a hétköznapi protokoll kellékeire (névjegy, meghívó, telefon, e-mail, levelezés stb.) is. Tárgyalja a hétköznapi protokoll szituációit (díszebéd, borkóstolás, koktélparti, pohárköszöntő, részvétnyilvánítás, kitüntetés-átadás, vadászat, vita stb.), a külföldi vendégek fogadásának gyakorlatát és a programkészítés, programszervezés technikáit. Érinti az illem, etikett, protokoll témakörének főbb időbeli változásait.					
K: A tárgy követelménye a fejlett kommunikációs és szervezési képességek gyakorlati alkalmazása a szakmai munka és a hétköznapi élet területén.					
EM: félévközi referátum és év végi zárthelyi dolgozat					
TS: Boronkai Dóra: A hatékony kommunikáció stratégiái. In: A pedagógiai kommunikáció fejlesztésének módszerei. Tanári mesterség tantárgycsoport. Tanulószoza.					
KI: Pelejtej Tibor: Public Relations. A kommunikáció szervezésének gyakorlati kézikönyve és kiegészítő szakismeretei. Bp. 1996. Görög Ibolya: Protokoll – az életem. Athenaeum, Bp. 1999. Kakoda Bernadette: A Public Relations elméletéről. Marketing és Menedzsment, 1996. 3. 44-50. Köves J. Julianna: Illik tudni. A kultúrált viselkedés szabályai. K.u.K. Könyvkiadó, Bp., 1997. Ottlik Károly: Protokoll: Viselkedéskultúra. Panoráma, Bp. 2004.					
AI: Barát Tamás: Public Relations, avagy hogyan szerezünk és tartunk meg partnereink bizalmát? Medifen, Bp. 1994. Sándor Imre-Szeles Péter: Public Relations. „Az uralkodás titka”. Mercurius, Bp., 1990.					

VAL 0101	N: Vállalkozás – lélektan				
T: előadás	MF: 1.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 3
EF:			É: kollokvium		
TF: Dr. Gubán Pál			EA: Angler Kinga		
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
C: A szakot elvégző hallgatók számára – leendő munkájuk jellegéből adódóan – szükség van olyan vállalkozás lélektani alapismeretekre, melyek segítik a társas kapcsolatok kiépítését, fenntartását, a munka hatékony megszervezését.					
TP: Elsősorban alkalmazott lélektani témák szerepelnek a programban, melyekkel a hallgatók majdani gyakorlati munkájuk során is találkozhatnak: munkalélektan, a bánásmód lélektana, konfliktuskezelés. Az alapismereteken túl legyen képes a hallgató a gyakorlati életben felmerülő problémák megoldására, kezelésére. A megszerzett ismeretek segítségével legyen képes a vállalkozás vezetőinek munkáját támogatni.					
K: évközi ZH					
ÉM: félév végi szóbeli vizsga					
TS:					
KI: Kristály Mátyás: Vállalkozás-lélektan Novorg Kiadó 1997.					
AI: Dr. Nagy Erika: Az emberi viselkedés és magatartás pszichológiája Pléh Csaba: A lélektan rövid története Michael Argyle: Munkahelyi szociál- pszichológia Dale Carnegie: Sikerkalauz J.P.Forgas: A társas érintkezés pszichológiája E.Berne: Emberi játszmák Adier: Emberismeret Popper Péter: Belső utak könyve Robert Serpell: Kultúra és viselkedés					

VAL 0201	N: Információmenedzsment				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF: Dobay Péter	EA: Papp László				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: A kurzus célja az informatikai alkalmazások, mint gazdálkodási és menedzselési probléma bemutatása. A kiindulópont a vállalati információrendszerek beágyazottsága, a gazdasági célok, stratégia és az alkalmazások kapcsolata. Külön foglalkozunk a vezetői – menedzselési problémákkal, az informatikai projektek és rendszerek irányításával. Téma a vezetői információellátottság megszervezése, az információhasznosítás kérdései, a tudásmenedzsment jelentősége. Bemutatjuk a vállalati információs és tudás-vagyon értékelésének, hasznosításának problémáit, majd az információs architektúra felépítési-működtetési-üzemeltetési folyamatainak gazdasági kérdéseivel, informatikai tervezési problémákkal foglalkozunk.</p>					
<p>TP: Információ és menedzsment. Szervezet, adat, információ, tudás együttese. Információs és tudás-társadalom. IM, IRM, TM: célok, igények, funkciók, szervezet. Az MIS felépítésének és funkcióinak változása. AZ ERP rendszerek fejlődése, értékelése. A vezetés és az információrendszer. Vezetési stratégiák és az IM. Informatikai vezetés, CIO, CKO. A Three Mile Island eset feldolgozása. Információrendszerek tervezése. Módszertanok. Projektek értékelése. Info- és tudás-menedzselési technikák: csoportmunka, Intranet. Bemutató. Az információ értéke és haszna. Információs vagyon, erőforrás, termékek. Információs költségek számbavétele. Modellek. A VIR hatékonyságának növelése. Integrált MIS rendszerek jellemzői, értékelése, auditálása. Az IT menedzselése. IT/IM kontrolling, audit, IT Balanced Scorecard. Kiszervezési modellek, forgatókönyv, értékelés. Üzletmenet-folytonosság, biztonság. Stratégia és IT. Alignment modellek. Információs architektúra. Alkalmazási portfólió értékelése. Stratégia készítése. Vendég-előadó. Esettanulmány elemzése. Üzlet és hálózati szolgáltatások. Virtuális vállalat, globális informatika. Web-alapú információrendszerek. A tudás-menedzselés és informatikai támogatása. Tudástérkép és más módszerek informatikai támogatása. Intranet esettanulmány. Tudás-gazdaság. Információs társadalom. Iparágak elemzése.</p>					
K: Az előadásokon való részvétel, illetve prezentációk és referátumok, beadandó írásbeli munkák készítése					
ÉM:					
TS:					
<p>KI: Dobay, P.: Vállalati információ-menedzsment (Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998) Michael Earl, David Feeny: Opinion How To Be a CEO for the Information Age, Sloan Mgmt Rev., Winter, 2000 (13) Bensaou, M.- Michael Earl: Helyes gondolkodásmód az információtechnológia-menedzsmentben, Harvard Business Manager, 2000/1 Davenport - Prusak: Tudásmenedzsment, Kossuth, 2001, 6. fejezet</p>					
AI:					

VAL 0301	N: Hitelügylek				
T: szeminárium	MF: 3.	F:	R: őszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:	É: gyakorlati jegy				
TF:	EA: Radinovics Mónika				
B:					
<p>C: A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a hitelezés alapjaival, a hitelezés folyamatával, a különböző hiteltípusokkal, illetve hiteltermékekkel, és ezáltal felkészítse őket arra, hogy képesek legyenek a színvonalas hitelezési munka, valamint a hitelműveletekkel kapcsolatos feladatok ellátására.</p>					
<p>TP: A félév során a hallgatók megismerhetik a hitelezés teljes folyamatát, a hitelkockázat mérését, a bankok adóminősítési rendszerét, a különböző hiteltípusokat. Elsajátíthatják a vállalati hitelezés kockázatának elemzését, az üzleti kockázatok elemeit, a vállalati pénzügyi elemzés módszereit, a projektfinanszírozás, illetve a kis- és középvállalkozások finanszírozásának sajátosságait. Mivel a tárgy lehetőséget ad a hitelezési ismeretek széleskörű elsajátítására, tárgyalja a banki hitelezési folyamat egyes lépéseit, a hallgatók képessé válnak azok szakszerű leírására, a banki hitelszerkezet önálló elemzésére, valamint arra, hogy ismereteiket a későbbiekben a döntés-előkészítés során alkalmazni tudják.</p>					
<p>K: Év közben a hallgatóknak két 50 pontos zárthelyi dolgozatot kell megírni, és az így megszerezhető 100 pontból 51 pontot kell elérni ahhoz, hogy a félév végi szóbeli vizsgára mehessenek.</p>					
ÉM: Évközi ZH-k + fél év végén szóbeli vizsga					
TS: Előadások (Ppt) anyagának elérhetősége.					
<p>KI: Fogaras István-Zala Júlia: Banküzemtan - bankmérlegek. Saldo, Budapest, 1990. Dr. Szabó László: Banküzemtan, Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, Pécs, 2000.</p>					
<p>AI: Dr. Boros Imre: A nemzetközi banküzemtan és banktechnika főbb kérdései. Tankönyvkiadó, 1990. Fogaras István: Banküzemtan. Saldo, Budapest, 1988. Kónya Judit: Banküzemtan alapismertek. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1994.</p>					

VAL 0401	N: Ügyvitelszervezés				
T: szeminárium	MF: 2.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF: —	É: gyakorlati jegy				
TF:	EA:				
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					

VAL 0501	N: Vállalkozás-marketing				
T: szeminárium	MF: 4.	F:	R: tavaszi	Ó/H: 2	K: 2
EF:				É: gyakorlati jegy	
TF: Dr Töröcsik Mária				EA: Pajrok Andor	
B: Vállalkozási szakügyintéző szakon kötelező.					
<p>C: Az oktatási cél megismertetni a hallgatókat a forgalmazási csatornák szereplőivel, azok szerepével a forgalmazási folyamatban, a működésük sikerét meghatározó fontosabb környezeti feltételekkel; a forgalmazók céljaival és a célok elérését szolgáló eszközökkel. A kurzus foglalkozik a csatornatagok kiválasztásának, motiválásának és tevékenységük értékelésének kérdéseivel. A kurzus része a személyes eladás egyes formáinak tárgyalása is.</p>					
<p>TP: Alapfogalmak. A forgalmazási csatorna résztvevői. A forgalmazási csatorna működésének környezete. Viselkedés a forgalmazási rendszerben. Stratégiák a forgalmazási rendszerben. Marketingcsatornák kialakítása. A forgalmazási rendszer tagjainak kiválasztása. Vertikális marketingrendszerek. A csatorna tagjainak motiválása és teljesítményük értékelése. A 4P többi tagjai és a marketingcsatornák. Logisztika, fizikai folyamatok a forgalmazásban, SCM. Kereskedői funkciók és kereskedők a forgalmazási csatornában Kereskedői funkciók és kereskedők a forgalmazási csatornában. Az elektronikus kereskedelem. A személyes eladás, mint értékesítési csatorna.</p>					
K:					
ÉM: Prezentáció készítése					
TS: tanulószoba					
<p>KI: Demeter Krisztina, Gelei Andrea & Jenei István (2004), „A vállalati stratégia hatása az ellátási lánc menedzsmenteszközeire”, <i>Vezetéstudomány</i>, 35 4, 33-47. old. Gelei Andrea (2003), „Az ellátási lánc típusai és menedzsmentkérdései”, <i>Vezetéstudomány</i>, 34 7/8, Cikkek stb., folyamatosan a hálózaton</p>					
<p>AI: Burkink, Tim (2002), „Cooperative and voluntary wholesale groups: channel coordination and interfirm knowledge transfer”, <i>Supply Chain Management: An International Journal</i>, 7 2, pp.60-70 Carter, Jim & Norman Sheehan (2004), „From competition to cooperation: E-tailing’s integration with retailing”, <i>Business Horizons</i>, 47 2, pp.71-8 Merrilees, Bill and Dale Miller (2004), „Superstore interactivity: a new self-service paradigm of retail service?” <i>International Journal of Retail & Distribution Management</i> , 29 8, pp.379-89 Sundaram, R. Meenakshi and Sameer G. Mehta (2002), „A comparative study of three different SCM approaches”, <i>International Journal of Physical Distribution & Logistics Management</i>, 32 7, pp.532-55 Thompson, Keith E. and Yat Ling Chen (1998), „Retail store image: a means-end approach”, <i>Journal of Marketing Practice: Applied Marketing Science</i>, 4 6, pp.161-173</p>					

Oktatók**Dr. Adamik Mária PhD***egyetemi docens*

Iroda: E/ Telefon: 419-505/116

E-mail: adamikm@igyfk.pte.hu**Adorjáni Endre***főiskolai docens*

Iroda: A/231 Telefon: 528-300/1204

E-mail: adorjanie@igyfk.pte.hu**Dr. Bajner Mária PhD***főiskolai docens*

Iroda: E/ Telefon: 419-622/118

E-mail: bajner@igyfk.pte.hu**Bács Gábor***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/ 219 Telefon: 528-300/1218

E-mail: bladibi@igyfk.pte.hu**Dr. Braunné Fülöp Katalin***főiskolai tanársegéd*

Iroda: A/308 Telefon: 528-300/1308

E-mail: fkati@igyfk.pte.hu**Boronkai Dóra***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/208 Telefon: 528-300/1211

E-mail: boronkaid@igyfk.pte.hu**Dr. Bús Imre PhD***főiskolai tanár*

Iroda: A/206 Telefon: 528-300/1210

E-mail: bus@igyfk.pte.hu**Christián Anikó***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/32 Telefon: 528-300/1007

E-mail: chrisani@igyfk.pte.hu**Dr. Csatlósné dr. Fülöp Sára***főiskolai docens*

Iroda: A/322 Telefon: 528-300/1307

E-mail: csatlos@igyfk.pte.hu**Farkas Pál***főiskolai docens*

Iroda: A/230 Telefon: 528-300/1203

E-mail: farkas@igyfk.pte.hu**Fekete Sándor***főiskolai adjunktus*

Iroda: E/I/2 Telefon: 419-622/126

E-mail: sfekete@igyfk.pte.hu**Fusz György DLA habil***főiskolai tanár*

Iroda: A/232 Telefon: 528-300/1202

E-mail: fuszgy@igyfk.pte.hu**Dr. Gubán Pál***főiskolai docens*

Iroda: A/308 Telefon: 528-300/1308

E-mail: gubanp@igyfk.pte.hu**Dr. Horváth Béla CSc habil***egyetemi tanár*

Iroda: A/212 Telefon: 528-300/1215

E-mail: horvathb@igyfk.pte.hu**Dr. Horváthné Papp Ibolya***főiskolai adjunktus*

A/314 Telefon: 528-300/1302

E-mail: pappibolya@igyfk.pte.hu**Jankó Judit***mestertanár*

Iroda: E/I/4 Telefon: 419-622/117

E-mail: juditnv@igyfk.pte.hu

Dr. Jeager Péter PhD

főiskolai adjunktus

Iroda: A/205 Telefon: 528-300/1207

E-mail: jeagerp@igyfk.pte.hu

Király Gabriella

főiskolai tanársegéd

Iroda: A/208 Telefon: 528-300/1211

E-mail: kiralyg@igyfk.pte.hu

Dr. Klein Ágnes PhD

főiskolai docens

Iroda: E/I/11 Telefon: 419-622/123

E-mail: klein@igyfk.pte.hu

Kocsis Erzsébet

főiskolai docens

Iroda: E/I/4. Telefon: 419-622/117

E-mail: liza@igyfk.pte.hu

Kolontári Attila

főiskolai adjunktus

Iroda: A/218 Telefon: 528-300/1217

E-mail: kolontari@igyfk.pte.hu

Dr. Kurucz Rózsa CSc

főiskolai tanár

Iroda: A/ 202 Telefon: 528-300/1206

E-mail: kurucz@igyfk.pte.hu

Laczkó András

főiskolai tanársegéd

Tanszék

Iroda: A/208 Telefon: 528-300/1211

E-mail: laczkoa@igyfk.pte.hu

Lábadi Zsombor

főiskolai tanársegéd

Iroda: A/ Telefon: 528-300/

E-mail: labadizs@igyfk.pte.hu

Dr. Lovász Zsuzsanna

főiskolai docens

Iroda: E/ Telefon: 419-622/ 121

E-mail: lovasz@igyfk.pte.hu

Máté Andrea

főiskolai tanársegéd

Iroda: A/104 Telefon: 528-300/1138

E-mail: andrea@igyfk.pte.hu

Mayer Krisztina

főiskolai tanársegéd

Iroda: A/104 Telefon: 528-300/1138

E-mail: mayerk@igyfk.pte.hu

Dr. Melles Hagos Tewolde PhD

főiskolai docens

Iroda: A/315 Telefon: 528-300/1303

E-mail: mhtewolde@igyfk.pte.hu

Mozolai Annamária

főiskolai adjunktus

Iroda: A/32 Telefon: 528-300/1007

Email: mozolai@igyfk.pte.hu

Müller János

zenetanár

PI/Ének-zenei Intézeti Csoport

Iroda: A/116 Telefon: 528-300/1125

E-mail: mullerj@igyfk.pte.hu

Dr. Nagy Janka Teodóra PhD

főiskolai tanár

Iroda: E/I/5/c Telefon: 419-622/116

E-mail: kaladea@igyfk.pte.hu

Dr. Nyilas Mihály

tudományos munkatárs

Iroda: E/ Telefon: 419-505/

E-mail: nyilasm@igyfk.pte.hu

Ósze József

főiskolai adjunktus

Iroda: A/ 324 Telefon: 528-300/1314

E-mail: osze@igyfk.pte.hu

Pajor Márta

főiskolai docens

Iroda: A/115 Telefon: 528-300/1126

E-mail: pajorm@igyfk.pte.hu

Páli Éva*főiskolai adjunktus*

Iroda: E/I/5/a Telefon: 419-622/118

E-mail: palieva@igyfk.pte.hu**Papp László***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/320 Telefon: 528-300/1304

E-mail: pappl@igyfk.pte.hu**Regős Gabriella***nyelvtanár*

Iroda: E/I/11 Telefon: 419-622/122

E-mail: regos@igyfk.pte.hu**Dr. Sebestyén Horváth Mariann***főiskolai adjunktus*

Iroda: E/ Telefon: 419-622/129

E-mail: horvathm@igyfk.pte.hu**Dr. Slezák Zsuzsanna PhD***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/ Telefon: 528-300/

E-mail: slezakzs@igyfk.pte.hu**Simonik Péter***főiskolai tanársegéd*

Iroda: E

E-mail: simonikp@igyfk.pte.hu**Simon Imréné***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/324 Telefon: 528-300/1314

E-mail: simona@igyfk.pte.hu**Straubingerné Kemler Anikó***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/315 Telefon: 528-300/1303

E-mail: kemler@igyfk.pte.hu**Szabados Ágota***főiskolai adjunktus*

Iroda: E/I/4 Telefon: 419-622/117

E-mail: gottika@igyfk.pte.hu**Szabóné dr. Daczi Margit***főiskolai adjunktus*

Iroda: E/I/9 Telefon: 419-622/125

E-mail: daczi@igyfk.pte.hu**Szente István***főiskolai docens*

Iroda: A/205 Telefon: 528-300/1209

E-mail: szentei@igyfk.pte.hu**Tancz Tünde***főiskolai adjunktus*

Iroda: A/208 Telefon: 528-300/1211

E-mail: tanczt@igyfk.pte.hu**Dr. Tolnai Gyula CSc***főiskolai tanár*

Iroda: E/I Telefon: 419-622/

E-mail: @igyfk.pte.hu**Tolácziné Varga Zsuzsanna***főiskolai adjunktus*

Iroda: E/I/ Telefon: 419-622/

E-mail: @igyfk.pte.hu**Dr. Tormási Anita***főiskolai tanársegéd*

Iroda: E/I/5/c Telefon: 419-622/116

E-mail: tormasi@igyfk.pte.hu**Tóthné Lázár Noémi***zenetanár*

Iroda: A/116 Telefon: 528-300/1125

E-mail: tothl@igyfk.pte.hu**Tóthné dr. Litovkina Anna CSc***főiskolai tanár*

Iroda: E/I/5/a Telefon: 419-622/118

E-mail: lito@igyfk.pte.hu**Dr. Töttös Gábor***főiskolai docens*

Iroda: A/209 Telefon: 528-300/1212

E-mail: tottosg@igyfk.pte.hu

Varga István

főiskolai adjunktus

Iroda: E/I/102 Telefon: 419-622/124

E-mail: vargai@igyfk.pte.hu

Dr. Várady Zoltán CSc

főiskolai tanár

Iroda: A/ 217 Telefon: 528-300/1216

E-mail: varadyz@igyfk.pte.hu

A kar szervezeti egységei

Főigazgatói Hivatal

A Főigazgatói Hivatal feladatai:

A Kar központi *igazgatási* szervezeti egysége a Főigazgatói Hivatal. Feladata különösen:

- A főigazgató, a főigazgató-helyettesek, a Kari Tanács, a kari bizottságok feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek előkészítésében, a határozatok és döntések végrehajtásában való közreműködés, az azokkal kapcsolatos igazgatási tevékenység ellátása és a nyilvántartások vezetése.
- Személyzeti – munkaügyi tevékenysége keretében feladata az oktatói személyzeti nyilvántartás és döntés-előkészítés, a főigazgató hatáskörébe tartozó munkaügyi döntések előkészítése.
- Működteti a titkárságot, a tanszéki adminisztrációt, ellátja a kari ügyiratkezelés feladatait.
- Kari rendezvények szervezése, előkészítése, lebonyolítása.
- PR-tevékenység, marketing munka.

A Főigazgatói Hivatal dolgozói:

Szabó Ernő János

főigazgatói hivatalvezető

Iroda: A/111 Telefon: 528-300/1131

E-mail: szaboe@igyfk.pte.hu

Sifter Józsefné

Továbbképzési és marketing ügyvivő

A/103 Telefon: 528-300/1002

E-mail: sine@igyfk.pte.hu

Erős Józsefné

igazgatási csoportvezető

A/114 Telefon: 528-300/1127

E-mail: eros@igyfk.pte.hu

Bors Enikő

titkár

A/114 Telefon: 74/528-300/1128

E-mail: bors@igyfk.pte.hu

Dr. Vörösné Szabó Zsuzsanna

főtanácsos, igazgatási előadó

A/114 Telefon: 528-300/1005

E-mail: zsuzsa@igyfk.pte.hu

Dala Viktória

titkár

A/110 Telefon: 74/528-300/1132

E-mail: titkar@igyfk.pte.hu

Gazdasági Hivatal

A Gazdasági Hivatal feladatai:

A Gazdasági Hivatal a Kar gazdálkodáshoz kapcsolódó feladatait látja el. Itt folyik a felsőoktatási tevékenység, valamint a gyakorló intézmények pénzügyi adminisztrációja, a ki- és befizetések bonyolítása, a pénzforgalom ügyintézése, valamint a könyvelés.

Ez az egység végzi a vagyongazdálkodással összefüggő tevékenységeket is. A Gazdasági Hivatal szervezeti keretei között történik a létesítmények fenntartása (gondnokságok, takarítás, karbantartás stb.) és a beruházások bonyolítása is.

Itt történik a gazdálkodási döntések előkészítése, az előzetes gazdasági kalkulációk készítése és a tevékenységek utólagos ellenőrzése.

A Gazdasági Hivatal dolgozói:

Tatai Miklós
gazdasági hivatalvezető
Iroda: A/102 Telefon: 528-300/1513
E-mail: fkati@igyfk.pte.hu

Páll Attiláné
pénzügyi csoportvezető
A/102 Telefon: 528-300/1516
E-mail: pallm@igyfk.pte.hu

Péti Imréné
gondnok
A/102 Telefon: 528-300/1517
E-mail: petim@igyfk.pte.hu

Keinráth Adrienne
pénztáros:
A/102 Telefon: 528-300/1514
E-mail: adri@igyfk.pte.hu

Tanulmányi Hivatal

A Tanulmányi Hivatal feladatai:

A Tanulmányi Hivatal végzi a Kar hallgatóinak teljes tanulmányi adminisztrációját. Közreműködik a kari oktatásszervezési feladatok ellátásában.

A Tanulmányi Hivatal dolgozói:

Hamarics Mária
tanulmányi hivatalvezető
Iroda: A/112 Telefon: 528-300/1130
E-mail: hamarics@igyfk.pte.hu

Jánosi Katalin
tanulmányi előadó
A/105 Telefon: 528-300/1122
E-mail: katica@igyfk.pte.hu

Kárpáti Ádámné
tanulmányi előadó
A/105/a Telefon: 528-300/1120
E-mail: marga@igyfk.pte.hu

Strung Csilla
tanulmányi előadó
A/105/a Telefon: 528-300/1120

E-mail: beti@igyfk.pte.hu

Szücs Józsefné
tanulmányi előadó
A/105 Telefon: 528-300/1122
E-mail: ilona@igyfk.pte.hu

Horváth Mónika
tanulmányi előadó
E/1 Telefon: 419-505/114
E-mail: hmonika@igyfk.pte.hu

Jákob Krisztina
tanulmányi előadó
E/1 Telefon: 419-505/114
E-mail: jakobk@igyfk.pte.hu

Gyakorlóiskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda

„D” épület Szekszárd Mátyás király u.5.

„B” épület Szekszárd, Mátyás király u.1.

Igazgató: **Antus Györgyné**
Telefon 528-336
E-mail: antusne@igyfk.pte.hu

Igazgató- helyettesek: **Murel Klára**
Telefon 528-337
E-mail: murelka@igyfk.pte.hu

Rózsa Gabriella
Telefon 528-337
E-mail: rozsagaby@igyfk.pte.hu

A **Gyakorlóiskola** 1977-ben Szekszárd város központjában, a Kaposvári Tanítóképző Főiskola Kihelyezett Tagozatának keretei között kezdte meg működését, két párhuzamos osztállyal 1-4. évfolyamig. Helyzete és fejlődése a gyermeklétszám és a hallgatói képzés változásával egyre erősödött.

1986-ban új, önálló 16 tantermes épületbe költözött. Jelenleg is itt végzi alap- és kiegészítő tevékenységét. Az 1-4. évfolyamon három, az 5. évfolyamtól két párhuzamos osztályban folyik a nevelő-oktató munka, elsőtől-hatodik osztályig a főiskolai hallgatók gyakorlati képzése. Iskolánk a hagyományos 8 osztályos iskolaszervezetben működik a következő profilokkal: angol-informatika, úszó-idegen nyelv, nemzetiségi nyelv (német). 12 év óta első osztályos tanulók részére dyslexia prevenciós osztályt is szervezünk.

Az iskola tevékenységét 2001-ben alapfokú művészeti képzéssel bővítettük. szeptemberétől. Jelenleg közel 200 tanítványunk van képző-és iparművészeti, valamint tánc tanszakon, a. 2004-es tanévtől báb, dráma és színjátás tanszakkal színesítjük a képzést.

A **Gyakorlóóvoda** 1984-ben, az iskola szomszédságában lévő épületben kezdte meg működését, jelenleg 6 csoporttal működik. Fejlődése során egyre több speciális programmal kezdett foglalkozni.. Tekintettel arra, hogy Szekszárd a megye oktatási, kulturális életében a német kisebbségi területen meghatározó szerepet tölt be, így már az óvodás korú gyermekek körében is igényként jelentkezett a kisebbségi német nyelv, és a kulturális hagyományok megismerése. E csoportok megfelelő gyakorlóterepet biztosítanak a nemzetiségi óvóképzéshez.

Intézményünk a pedagógiai gyakorlat alkotóműhelye, hiszen kettős feladatát: a gyermekek korszerű nevelését-oktatását, valamint a pedagógusjelöltek képzését csak így láthatja el igazán. A több mint két évtized nevelési irányzatai az intézményben tevékenykedő pedagógusok, az óvodai, és a tanítási gyakorlaton lévő hallgatók valamint a főiskola törekvései sajátos „gyakorlós” szellemiséget alakítottak ki. Mindezt az tette lehetővé, hogy a gyakorlóintézmények pedagógusai jól felkészült óvónők, tanítók és tanárok, akik szívesen vállalják a szakma kihívásait, a megmérettetést. A főiskola hallgatók képzésében kifejtett tevékenységünk hozzájárul hivatástudatuk elmélyítéséhez, személyiségük alakulásához, valamint ahhoz, hogy szakmailag jól felkészült pedagógusokká válhassanak.

Hogy milyen az élet az óvodában, iskolában? Lépjenek be! Tágra nyitott szemekkel figyeljék az élet minden rezdülését. Sok életvidám, aktív, kíváncsi, értelemtől sugárzó szemű, a gyermeki csínyeket kipróbáló, a hallgatói „baki”-kon nevelkedett kisgyermek várja Önöket. Tudjuk nem könnyű az óvó-és tanítójelöltek feladata, hiszen mindenki teljes személyiségével vesz részt a helyzetekben, ami azt eredményezi, hogy nagyon sokféle erő, temperamentum, igény jelenik meg egy időben. Nagyon sok türelem, óriási energia kell ahhoz mindenki részéről, hogy ezek az átmenetileg széttartó érdekek, viselkedésmódok idomuljanak egymáshoz, s figyeljenek a résztvevő felek egymásra úgy, hogy emellett ne kelljen feladni önmagukat. A pedagógusnak saját értékeiből, belső erőiből kell megteremteni tekintélyét, ami nem egyszerű dolog, s néha hosszú időt vesz igénybe. A gyakorlóintézmények pedagógusai a gyakorlati képzés során ezekhez, és a neveléshez-oktatáshoz szükséges módszertan elsajátításában nyújtanak segítséget. Itt mindenki megmérettetik nemcsak a szakvezetői, hanem egy sokkal kritikusabb „gyermeki” szűrőn keresztül is, s elgondolkodhat azon, vajon megfelelő élethivatást választott-e.

A kar könyvtárai

Könyvtárigazgató: Tancz Csilla

Könyvtárunk a Pécsi Tudományegyetem Könyvtárának hálózatához tartozik mely 17 tagkönyvtárból áll. Az együttműködő könyvtárak a Dél-Dunántúli Régió legjelentősebb tudományos gyűjteményével rendelkeznek. Az egyetem polgárai minden tagkönyvtár szolgáltatásait igénybe vehetik.

Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán két helyen biztosítunk felsőoktatási és szakkönyvtári szolgáltatásokat. A főiskolai kar központi épületében és a Szociálpolitikai Intézet könyvtárában

Központi könyvtár a főépületben található. A főiskola könyvtára mellett kapott helyet a Tolna Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézet Pedagógiai Szakkönyvtára is. A két könyvtár közösen biztosítja a megye pedagógusainak, hallgatóinak a pedagógiai szakkönyvtári szolgáltatásokat.

Gyűjtőkör: kiemelten gyűjti a könyvtár a pedagógiai és segédtudományai (pl. pszichológia, szociológia, gyermek- és ifjúságvédelem, pszichoterápia) szakirodalmát, a gazdaság, a történelem, az irodalom és nyelvészet, a tudományelmélet hazai irodalmát.

A könyvtár nyilvános, melynek helyben nyújtott **alapszolgáltatásai ingyenesek.**

Alapszolgáltatások:

- könyvtárlátogatás,
- gyűjtemény helyben használata,
- állományfeltáró eszközök használata,
- információ a könyvtári rendszer szolgáltatásairól

Kiegészítő szolgáltatások:

- könyvkölcsönzés,
- előjegyzés,
- könyvtárközi kölcsönzés,
- fénymásolás,
- irodalomkutatás, témafigyelés,
- számítógépes szolgáltatások.

A **tanszéki könyvtár** a főiskola „E” épületében található. Tel:74/ 419-622/120 mell.

Gyűjtőkör: jog, szociológia, egészségügy, terápia, politika, idegen nyelv, nyelvoktatás, pszichológia

Alapszolgáltatások:

- könyvtárlátogatás,
- gyűjtemény helyben használata,
- állományfeltáró eszközök használata,

Kiegészítő szolgáltatások:

- könyvkölcsönzés,
- előjegyzés,
- könyvtárközi kölcsönzés,
- számítógépes szolgáltatások.

A könyvtár mellett fénymásoló üzemel, mely hétköznap 9-15 óráig áll rendelkezésre.

Nyitva tartás szorgalmi időszakban

	Központi könyvtár „A” épület		Tanszéki könyvtár „E” épület	
	Nyitás	Zárás	Nyitás	Zárás
Hétfő	7.45	17.00	8.30	15.30
Kedd	7.45	17.00	8.30	15.30
Szerda	7.45	18.00	8.30	15.30
Csütörtök	7.45	18.00	8.30	15.30
Péntek	9.30	16.00	9.30	14.00
Szombat	8.00	12.00	Zárva	

Kollégium

„C” épület Szekszárd, Mátyás király u. 3.

Igazgató: Hamarics Mária

C/13 Telefon: 528-300/1502

E-mail: hamarics@igyfk.pte.hu

Kollégiumi Bizottság titkára: Novák Balázs

Főiskolánk egy nyolcszintes kollégium épülettel rendelkezik. A hallgatói férőhelyek száma 288. A kollégisták elhelyezése 3 ágyas szobákban, az emeleteken történik. Minden emeleten vizesblokkok, konyha és egy-egy tanulóhelyiség található. A földszinten társalgó, TV szoba, számítógép-terem és büfé áll hallgatóink rendelkezésére. Az alagsorban található a kondicionáló terem, valamint itt helyeztük el a - szintén hallgatói rendelkezésre álló kerékpárokat is-

Kollégiumunk oktatást szolgáló és egyéb kulturális, valamint sport tevékenységéről:

A kollégiumban szervezett programokat három egymástól különböző, ugyanakkor egymást kiegészítő csoportba lehet sorolni.

1. Szakmai programjainkkal az intézményi képzésben szerezhető ismeretanyagot szeretnénk bővíteni ill., színesíteni. E programok egyik formája, amikor **külső előadókat** kérünk fel önálló előadások megtartására. Rajtuk kívül **intézményünk oktatóit** is vendégül látjuk egy-egy teaház keretében. A **gyakorló intézményekkel közösen szervezett programokkal** segítséget próbálunk adni hallgatóinknak, hivatásukra való gyakorlati felkészülésükhöz. Ezen kívül működik a kollégiumban **filmklub** és több éve egy **kézműves klub is**, melynek foglalkozásain a hallgatók kézműves alapterméküket sajátíthatnak el.

2. Kulturális rendezvényeink :

Gólyatábor, Gólyasimogató, Mikulás, Karácsony, Farsang, Valentin napi házaspárbaj, Ballagás, táncházak játékos vetélkedők, színházlátogatások, tánciskola, videovetítések, kozmetikai bemutatók, stb...

3. Sportrendezvényeink

Kollégiumi Bizottságunk fontos feladatának tartja, hogy minden évben egész tanévet átfogó tartalmas szabadidősport programot biztosítson a kollégium lakói számára. Évente meghirdetjük a kollégiumi bajnokságokat különböző sportágakban. Ezen kívül a hallgatók hetente 4 napon látogathatják az aerobic foglalkozásokat. A kondicionáló terem berendezései mellett a kerékpárok is mozogni vágyó hallgatóink rendelkezésére állnak. Évente több alkalommal szervezünk előadásokat, melyek témája az egészséges életmód. Legnagyobb érdeklődést azok a sportrendezvényeink váltják ki, amelyeken valamelyik társintézmény hallgatóival mérhetik össze tudásukat kollégistáink.

Hallgatói Önkormányzat

A Hallgatói Önkormányzat tevékenységei jellemzően három nagy területet ölelnek át:

Talán legfontosabb ilyen terület a hallgatói érdekvédelem, mely a felvételik nehézségeitől egészen a diploma kézhezvételéig terjedően a hallgatói jogok szélesítését, s ezek betartásával ill. be nem tartásával kapcsolatos egyéni érdekérvényesítést hivatott elérni minden lehetséges módon: így a H.Ö.K.

- egyharmados arányban jelen van főiskolánk legfelsőbb döntéshozatali fórumán, az Intézményi Tanácsban
- delegált tagjai által képviselteti magát a főiskola bizottságaiban
- lehetőségekhez mérten támogatja a nehéz szociális körülmények között élők tanulmányainak végzését
- folyamatosan véleményezi az oktatói munkákat
- jelen van a felvételi és záróvizsgákon
- stb.

Ezen érdekképviseleti tevékenység, nem szorítható pusztán az intézmény határain belülre, hiszen roppant fontos feladat a Pécsi Tudományegyetemhez való integrálódásunkkal együtt járó érdekegyeztető munka, így részvétel az integrációt előkészítő intézményvezetési és hallgatói testületekben. Ezen túlmenően részt veszünk az országos felsőoktatási politikában a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának tagjaként.

Más jellegű, ám szintén nagy energiát igénylő és fontos feladat az éves programszervező munkával kapcsolatos tevékenységek elvégzése, állami, iskolai és egyéb ünnepek, valamint a tradicionális rendezvények - így gólyatábor, gólyabál, diáknapok, végzősbúcsúztatás - megvalósítása. A sok esetben több hónapos előkészületi tevékenység után megvalósuló rendezvények - itt kell megemlíteni a az ezévben megnyíló, szintén a hallgatóság által üzemeltetett főiskolai kávéházat - meghatározó erővel bírnak a főiskola, s a város életében.

Harmadik nagy területe a hallgatói önkormányzati munkának a képzéshez, szabadidőhöz kapcsolódóan elérhető szolgáltatások biztosítása, mint például kedvezményes fénymásolás, tornaterem és uszodahasználat, bel- és külföldi tanulmányi és szabadidős lehetőségek, albérlet és eseti munkák közvetítése.

Mindezek mellett rendszeres feladat a város, a térség más ifjúsági és civil szervezeteivel való kapcsolattartás, valamint az állandó pályázatkészítő tevékenység.

Tehát a H.Ö.K. tulajdonképpen a fent említettek koordinálásával segíti azt, hogy a főiskolán eltöltött időszakot valóban a " boldog diákévek " jellemezzék.